תיקון קוראים המדויק

איש מצליח

חמשה חומשי תורה, הפטרות למנהג הספרדים והאשכנזים,
מגילת אסתר ועוד.

ובו מעלות רבות:

* הטעמים והניקוד מדוייקים * שוא נע וקמ"ץ חטוף מודגשים * סימנים להבחין בין דגש קל לדגש חזק * סימנים לעשות ריוח בין הדבקים * סימן להבחין במקום הנגינה במלים המסופקות * סימן להבחין בין יתיב לשופר מחופך * הפטרות שבתות וחגים למנהגי האשכנזים והספרדים * כללי דקדוק הקריאה ממרן ראש הישיבה שליט"א * דינים הצריכים לקריאת ספר תורה * דינים הצריכים לחזן לדעת מתי להוציא ס"ת אחר *הערות לקריאה נכונה בשולי הדף וביניהן הערות רבות מהרב הגאון ר' שריה דבליצקי שליט"א ועוד מעלות רבות כאשר עיני הקורא תחזינה מישרים

והוא בנוי ע"פ רבותינו המדקדקים שלשה קני מגורה:
ראשון בקדש הרה"ג רבי ידידיה שלמה נורצי זצ"ל מח"ס "מנחת שי"
ושני ברומה לו הכהן הגדול רבנו שאול הכהן זצ"ל ראב"ד ג'רבא מח"ס לחם הבכורים ועוד
ואחרון הכיב ר"מ ור"מ הגאון האמתי רבנו מצליח מאזוז זצוק"ל מח"ס שו"ת איש מצליח ועוד
והכל ע"פ הברעת מורנו ורבנו הגאון מרן ראש הישיבה שליט"א

מכון הרב מצליח

מהדורא ראשונה: טבת התשנ"ז. מהדורא שניה: אלול התשנ"ז. מהדורא שלישית: התשס"ב.
מהדורא רביעית מנופה ב"ג נפה: התש"ע

תיקון קוראים המדוייק

איש מצליח

מהדורא רביעית

עיצוב כריכה:

הראל 050-2738858

©
כל הזכויות שמורות
ל"מכון הרב מצליח" שע"י
מוסדות ישיבת
"כסא רחמים"
ספרדית
רחוב הרב עוזיאל 26
ת.ד. 2750 מיקוד 51127 בני ברק
טלפון: 03.6767163/4
פקס: 03.6774060

יוצא לאור בסיוע
משרד המדע, התרבות והספורט,
מינהל התרבות

הפצה ראשית:

בבני ברק: בישיבת "כסא רחמים"
רחוב הרב עוזיאל 26
טלפון: 03-6767163 ת.ד. 2750

"תורה וחיים" רח' בן יעקב 8 ב"ב

"תורה וחיים" רח' השומר 88 ב"ב

בירושלים: "שיח ישראל"
רחוב בעל הטורים 21
טלפון 02-5380181

"בית אוצר העברי" רחוב אגריפס 2
טלפון 02-6243536

"תורה וחיים" רח' עזרא 14 י-ם

בנתיבות: הרב יהודה חדאד,
רחוב בר אילן 39/2
טלפון 08-9931543

ואצל מר מצליח עסיס
פלאפון 050-5304426

מי שבירך

אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב,
משה ואהרן, דוד ושלמה, הוא יברך וישמור וינצור ויעזור,
לנדיב היקר, הבחור הנעים,

מר **רחמים סעדון** הי"ו

ויזכהו השי"ת לחופתו בקרוב, בשעה טובה, ובהצלחה מרובה, אמן
אשר תרם בעין יפה להוצאת התיקון קוראים המדוייק

"איש מצליח"

לע"נ מרת אמו הצדקת **תיתה** (רבקה) בת חואתי וסתרונה ע"ה

וגם לחיי ולהצלחת אביו היקר מר **שמעון סעדון** הי"ו ויזכה לאחרית טובה

ואחיו המבורכים: **עמוס אלון** ורעייתו **רינה, חיים סעדון** ורעייתו **רבקה,**
יוסף סעדון ורעייתו **רונית, יגאל סעדון** ורעיתו **גלית**
הם ומשפחותיהם וכל אשר להם

ואחיותיו: **אסתר וציון עמרוסי, נורית ואורי אקייאן, פלורה ויוסף ביטון,**
הם, בניהם ובנותיהם וכל אשר להם

מלך מלכי המלכים ישמרם ויחיים, ומכל צרה ונזק יצילם, ירים ויגביה כוכב מערכתם, ויכניע וישפיל כל אויבי ישראל תחתם, ובכל אשר יפנו ישכילו, וכל אשר יעשו יצליחו, אל נא רפא נא להם. וקיים בהם מקרא שכתוב: יברכך ה' וישמרך. יאר ה' פניו אליך ויחונך. ישא ה' פניו אליך, וישם לך שלום. ואל שדי יברך אותך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים. ה' ישמור צאתך ובואך מעתה ועד עולם. ויזכו שכל צאצאיהם יהיו עוסקים בתורה ויראת שמים, עושר ואושר וכבוד, בריאות איתנה ונהורא מעליא, אורך ימים ושנות חיים. אמן ואמן.

בצל החכמה בצל הכסף

(קהלת ז' י"ב)

אל מלא רחמים יתמלא ברחמים על נר"ן האשה הכשרה והצנועה, חרוצה וזריזה רודפת צדקה וחסד, מקבלת אורחים בסבר פנים יפות מרת **תיתה** (רבקה) **סעדון** ע"ה בת **חואתי וסתרונה מאזוז** ז"ל.

נ"ע יו"ד בטבת התשנ"ד

והוריה: המנוח **חואתי** בר זיזה **מאזוז** ע"ה ומרת **סתרונה** בת יסמינה **מאזוז** ע"ה

וג"ן מרת **תרכונה** בת כותה **סעדון** ע"ה

וג"ן המנוח **כ'מייס** בר מיסה **סעדון** ז"ל

וג"ן המנוח **כ'דיר** בר כותה ואשתו **דזירייה פרץ** ז"ל

וג"ן המנוח **ציון** בר מזל טוב **מאדאר** ז"ל ואשתו מרת **סעדונה מאדאר** בת סתרונה נ"ע י' תמוז

וג"ן מרת **דודסה סופר** בת תרכונה ע"ה וג"ן בנה המנוח ר' **בנימין** בן דודסה **סופר** ז"ל

וג"ן מרת **זוינה בת סתרונה** ע"ה וג"ן מרת **עדנה כמסאנה** בת **רחל כהן** ע"ה

נ"ע י"ט טבת התשנ"ז

ואחרון אחרון חביב "המעשה" החו"ש **רבי דוד הכהן** נציג הישיבה במושב ברכיה, ידיד וריע לתורם הנכבד הנ"ל נ"ע ז' כסלו התשס"ז. **וג"ן הגאון ר' חיים כהן זצ"ל** בן פאנידה ע"ה. מייסד וראש ישיבת "חכמת רחמים" במושב ברכיה, נ"ע ביום ה' בחשון התשס"ט. וג"ן הגאון הגדול **ר' סאסי כהן** זצ"ל, ראב"ד ג'רבא ורב מושב ברכיה, נ"ע ב' באייר התשס"ד.

דאתפטרו מן עלמא הדין כרעות אלהא מארי שמיא וארעא, מלך מלכי המלכים ברחמיו ירחם עליהם, ויחוס ויחמול עליהם. מלך מלכי המלכים ברחמיו יסתירם בצל כנפיו ובסתר אהלו, לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו, ולקץ הימין יעמידם, ומנחל עדניו ישקם, ויצרור בצרור החיים נשמתם, וישים כבוד מנוחתם, ה' הוא נחלתם. וילוה אליהם השלום, ועל משכבם יהיה שלום. כדכתיב: יבוא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. הם וכל בני ישראל השוכבים עמם, בכלל הרחמים והסליחות, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

הסכמות ..... ז
הקדמת העורך (למהדורא קמא) ..... יא
הקדמת העורך (למהדורא רביעית) ..... יז
הלכות קריאת התורה ..... כ
צורת האותיות ..... נב
הלכות כשרות ספר תורה ..... נג
קובץ שינויים בצורת האותיות ..... ס
כללי הדקדוק ..... סג
טעמי המקרא ..... סח
מודעה רבא לאורייתא ..... סט
צלום כת"י ס"ת מגדולי רבותינו הספרדים ..... ע
ברכות התורה ..... עג
ברכת הגומל ..... עד

תיקון קוראים

פרשת בראשית 1
פרשת נח 6
פרשת לך לך 12
פרשת וירא 17
פרשת חיי שרה 23
פרשת תולדות 27
פרשת ויצא 31
פרשת וישלח 37
פרשת וישב 42
פרשת מקץ 47
פרשת ויגש 53
פרשת ויחי 57
פרשת שמות 61
פרשת וארא 66
פרשת בא 71
פרשת בשלח 76
פרשת יתרו 81
פרשת משפטים 84
פרשת תרומה 89
פרשת תצוה 92
פרשת כי תשא 97
פרשת ויקהל 103
פרשת פקודי 108
פרשת ויקרא 111
פרשת צו 117
פרשת שמיני 121
פרשת תזריע 124
פרשת מצורע 127
פרשת אחרי מות 131
פרשת קדושים 135
פרשת אמר 137
פרשת בהר 143
פרשת בחקתי 145
פרשת במדבר 148
פרשת נשא 154
פרשת בהעלתך 162
פרשת שלח 168
פרשת קרח 172
פרשת חקת 177
פרשת בלק 180
פרשת פינחס 185
פרשת מטות 191
פרשת מסעי 196
פרשת דברים 200
פרשת ואתחנן 205
פרשת עקב 211
פרשת ראה 217
פרשת שופטים 223
פרשת כי תצא 227
פרשת כי תבוא 232
פרשת נצבים 238
פרשת וילך 240
פרשת האזינו 242
פרשת וזאת הברכה 244
עשרת הדברות בטעם תחתון 246

הפטרות לשבת ולמועדי השנה

ברכות ההפטרה 247
הפטרת בראשית 249
הפטרת נח 249
הפטרת לך לך 250
הפטרת וירא 250
הפטרת חיי שרה 251
הפטרת תולדות 252
הפטרת ויצא (למנהג הספרדים) 253
הפטרת ויצא (למנהג האשכנזים) 253
הפטרת וישלח 254
הפטרת וישב 254
הפטרת מקץ 255

הפטרת ויגש 255
הפטרת ויחי 256
הפטרת שמות (למנהג רוב הספרדים) 256
הפטרת שמות (למנהג מקצת בני ספרד) 257
הפטרת שמות (למנהג האשכנזים) 257
הפטרת וארא 258
הפטרת בא (למנהג רוב הספרדים ולמנהג האשכנזים) . 259
הפטרת בא (למנהג מקצת בני ספרד) 259
הפטרת בשלח 260
הפטרת יתרו 261
הפטרת משפטים 262
הפטרת משפטים (בסימן "העוף" למנהג תונס ואלג'יר) ... 262
הפטרת תרומה 263
הפטרת תצוה 264
הפטרת כי תשא 265
הפטרת ויקהל 266
הפטרת פקודי (למנהג הספרדים) 266
הפטרת פקודי (למנהג האשכנזים) 267
הפטרת ויקרא 267
הפטרת צו 268
הפטרת שמיני 269
הפטרת תזריע 270
הפטרת מצורע 270
הפטרת אחרי מות (למנהג הספרדים) 271
הפטרת אחרי מות (למנהג האשכנזים) 271
הפטרת קדושים 272
הפטרת אמר 272
הפטרת בהר 273
הפטרת בחקתי 274
הפטרת במדבר 274
הפטרת נשא 275
הפטרת בהעלתך 275
הפטרת שלח 276
הפטרת קרח 277
הפטרת חקת 277
הפטרת בלק 278
הפטרת פינחס 279
הפטרת מטות 279
הפטרת מסעי 280
הפטרת דברים (למנהג רוב הספרדים ולמנהג האשכנזים) . 281
הפטרת דברים (למנהג ג'רבא) 281
הפטרת ואתחנן 282
הפטרת עקב 282
הפטרת ראה 283
הפטרת שופטים 284
הפטרת כי תצא 284
הפטרת כי תבוא 284
הפטרת נצבים 285
הפטרת וילך 286
הפטרת האזינו 286
הפטרת וזאת הברכה 287
הפטרת מחר חדש 288
הפטרת שבת וראש חדש 288
הפטרת יום א' של ראש השנה 289
הפטרת יום ב' של ראש השנה 290
הפטרת שחרית כפור 291
הפטרת מנחה כפור 291
הפטרת יו"ט א' של סוכות 293
הפטרת יו"ט א' של סוכות (לבני חו"ל) 293
הפטרת שבת חוה"מ סוכות 294
הפטרת שמחת תורה 287
הפטרת שמיני עצרת (לבני חו"ל) 295
הפטרת שבת א' של חנוכה 295
הפטרת שבת ב' של חנוכה 296
הפטרת שקלים 296
הפטרת זכור 297
הפטרת פרה 298
הפטרת החדש 299
הפטרת שבת הגדול 300
הפטרת יו"ט א' של פסח 300
הפטרת יו"ט ב' של פסח (לבני חו"ל) 301
הפטרת שבת חוה"מ פסח 302
הפטרת יום שביעי של פסח 302
הפטרת יום שמיני של פסח (לבני חו"ל) 303
הפטרת חג השבועות 304
הפטרת יו"ט ב' של שבועות (לבני חו"ל) 304
הפטרת שחרית של ט' באב 305
הפטרת מנחה של ט' באב 306
הפטרת מנחה של תענית (למנהג האשכנזים) 306
פיוט לאומרו קודם המגילה 307
ברכות המגילה 308
מגילת אסתר 309

הסכמות מרנן ורבנן הגאונים הגדולים שליט"א

בס"ד

עובדיה יוסף
הראשון לציון
ונשיא מועצת חכמי התורה

OVADIA YOSSEF
RISHON LEZION
AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNSIL

ירושלים ...ה...אייר תשנ"ב לפ"ק.. JERUSALEM

הסכמה

שמע לבי ויגל כבודי בראותי הספר תיקון קוראים במדויק "איש אמונות", מעשה ידי בחורי חמד תלמידי ישיבת "כסא רחמים" ר' יאיר כהן, ור' בנימין כהן, ור' שרון הלל ור' יהונתן קויתי ור' דוד בירדוגו, שיחיו לאורך ימים, עדים לגאון ולתפארת. תלמידי ידידי אהובי הרב הגאון ר' מאיר מאזוז שליט"א, הסיח דעתם לחופה ולמעשים טובים וחיה שאם רחם הגדולים אשר בארץ לגאון ולתפארת. אשרי חלקם ומה נעים גורלם. עוד יגלו מעלה מעלה לאור ולמען לשמור עדשות. ועוד יפוצו מעיינותם חוצה. ויישר כחם לאורייתא.

אם רצה תגזרת הספר היקר הנה אשר מתנף שדי יחנה, ובפרט שמימיו יוצאים מן המעבד, כהוראותיו של יקיר נפש הרב הגאון רבי מאיר מאזוז, עפ"י הדקדוק, תשומי נהר באמרכלות כל דבר דבור על אופניו כלילות דיני בריאת התורה שנדרכו בטור טעם ודעת. ואין ספק שיהיה לתועלת רבה לתלמידים הקוראים בתורה.

והריני שונה בקריאה כדושה למלמדים הקוראים בתורה לרכוש את הספר היקר הזה, ולפרסם ברבים בכל כיתם, יכבו לצרוף את הרבים בקריאה נכונה וישרה, וזכות הרבים תלויה בהם.

הכותב לכבוד לומדי התורה באהבה

עובדיה יוסף

בס"ד יום ד' לסדר ויהי איש מצליח, כ"ג בכסלו התשנ"ז

המלצה

מה נכבד היום בהגלות נגלות על משבח הדפוס ספר **תקון קוראים מדויק** עם כל המעלות שמנו חכמים, כסימון דגש קל ודגש חזק, שוא נע ושוא נח, קמץ רחב וקמץ חטוף, מלעיל ומלרע (במקום שיש ספק בדבר), הדגשת ריוח בין הדבקים, ועוד ועוד, ובהשמטת רוב ככל הגעיות "הכבדות" אשר נתחדשו בדורנו זה ולא שערום אבותינו, ואינם משמשים כמעט לשום דבר אלא לראותם בלבד (ועליהם ממליצים אחינו התימנים "מאן דבעי געי". והגאון ר' מנחם די לונזאנו זצ"ל היה קורא על ריבוי הגעיות והמתגים: "שוט לסוס מתג לחמור", כמובא בשמו בס' לחם הבכורים דף פ"ז סע"ב). והשארנו רק הגעיות המקובלות מדור דור ע"פ המדקדקים הקדמונים והגר"א ז"ל, והם: געיא בתנועה שלישית שלפני הנגינה (בהברה פתוחה), געיא בתנועה גדולה לפני שוא נע, ובפרט בקמץ רחב שלא ייהפך לקמץ חטוף (כמו "אֲכֻלָה ומחתה פיה" שהוא לשון עבר, לעומת "וְאָכְלָה מצידי" שהוא לשון צווי והאל"ף בקמץ חטוף, ועל זה נתחבר ספר המסרה הגדולה בשם "אכלה ואכלה" כידוע), געיא לפני חטף, וגעיא בתנועה קטנה להעמיד מעט כמו הַלְוִים, וכיוצא בזה.

יישר כחם של הבחורים היקרים תלמידי ישיבתנו תכב"ץ ששקדו על הגהת החומש (יחד עם לימודם בש"ס ופוסקים) עֲדָיִים לגאון ולתפארת, כה"ר **ליאור כהן, בנימין כהן, שרון הלאל, יהונתן קויתי** הי"ו, בא סימן **לבש"י** בגדי תפארתך עמי. ואתם עמם הבחור המופלא חריף ובקי ר' **דוד בירדוגו** הי"ו (כמאן קרו פרסאי לספרא **דבי"ר**. ע"ז דף כ"ד סע"ב). השי"ת יזכם לחופתם בקרוב, בשמחה ובטוב לבב מטל השמים ומשמני הארץ ורוב. אכי"ר. ואם כי לא עברתי על כל החומש מחוסר פנאי, בכ"ז הכל נעשה על דעתי, ובכל מקום שהיה להם ספק ושאלה נדרשתי ללו שאלו, ונעניתי כפי מה שקבלתי מאבותי ורבותי זיע"א. כן עברתי על כללי הדקדוק והלכות קס"ת, וההערות בשולי החומש, וההקדמה היפה אשר כוננה ידו של הבחור היקר ר' **יהונתן קויתי** הי"ו. והוסיפו עוד נופך בהערות מחכימות מהגאון המפורסם ר' **שריה דבליצקי** שליט"א. איישר חילייהו לאורייתא ויפוצו מעיינותיהם חוצה להגדיל תורה ולהאדירה.

ואגב דאיירינן השתא בסיום פרשת וישלח נימא בה מילתא. בפסוק ויהי בשכון ישראל וגו', הנה בספר לחם הבכורים (סלת למנחה, דף ק"ח ע"ב) נתקשה מאד למה באו שני טעמים בפסוק זה, דבשלמא בעשרת הדברות יש שתי קריאות ליחיד ולצבור אבל בפסוק זה יש רק פסקא באמצע פסוק והכל קוראים אותו פסוק אחד. ונדחק שהוא כעין כתיב וקרי וכו' ע"ש. ולענ"ד י"ל עפמ"ש בגמ' מגלה (כה:) מעשה בר' חנניא בן גמליאל שהלך לכבול והיה קורא חזן הכנסת ויהי בשכון ישראל, ואמר לו למתורגמן הפסק אל תתרגם אלא אחרון, ופירש"י: אל תתרגם אלא אחרון, ויהיו בני יעקב שנים עשר והפסוק הזה נפסק בהפסק פרשה לכך קורהו אחרון כאילו הוא פסוק לעצמו. ע"כ. והשתא ניחא כי בבחינת התרגום נחשב לשני פסוקים שפסוק א' נקרא ואינו מיתרגם ואחרון נקרא ומיתרגם, ובבחינת הקריאה הכל פסוק אחד, וידוע מה שכתבו המדקדקים שכל פסוק ארוך בעל שלשה מאמרים בא בסוף המאמר הראשון סגולתא ובסוף המאמר השני אתנח ובסוף המאמר השלישי סוף פסוק (וסמך לזה בקידושין דף ל' סע"א דבמערבא פסקי

ליה להאי קרא לתלתא פסוקי ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן וגו'. ויש בפסוק זה לדידן סגולתא ואתנח וסוף פסוק). ובפסוק קצר בעל שני מאמרים באים אתנח וסוף פסוק בלבד כידוע. ומעתה ניחא הכל, שאם נקרא כלו פסוק אחד יתחלק לשלשה מאמרים: א) ויהי בשכון ישראל (זרקא) בארץ ההיא (סגולתא); ב) וילך ראובן (רביע) וישכב את בלהה פילגש אביו (זקף קטון) וישמע ישראל (אתנח); ג) ויהיו בני יעקב שנים עשר (סוף פסוק). ואם נקראנו בשני פסוקים הנה אין בפסוק הראשון רק שני מאמרים: א) ויהי בשכון ישראל בארץ ההיא (ז"ק) וילך ראובן (ז"ק) וישכב (זקף גדול) את בלהה פילגש אביו (אתנח); ב) וישמע ישראל (סוף פסוק). ואח"כ "ויהיו בני יעקב שנים עשר" פסוק בפני עצמו. ומה שכתב בס' לחם הבכורים הנ"ל שהכל קורין אותו פסוק אחד, הנה מנהג אמה"ג זצ"ל לקרותו פעמיים בשני הטעמים, פ"א בז"ק ואתנח ומסיים עד שנים עשר, ופעם שניה בזרקא וסגולתא ואתנח וסוף פסוק ומסיים ג"כ עד שנים עשר. וקיבל כן מזקני חכמי תונס. ושאלתי אותו שלפי הטעם הראשון היה לו לסיים במלים "וישמע ישראל", והשיבני שכן היה ראוי אלא שלא יהא דבר תמוה לרבים כ"כ.

ופה בא"י בשנת התשמ"ט שמעתי בשם הרה"ג יחיא עטייה זצ"ל (מזקני רבני אלג'יר) שבחו"ל באלג'יר נהגו ג"כ לקרותו פעמיים, ובפעם ראשונה מפסיקין בתיבות וישמע ישראל, ובפעם שניה קורין בזרקא וסגולתא ומפסיקין ויהיו בני יעקב שנים עשר. והנאני. [ובזה מובן מה שמצויין בחומשים בסוף פ' וישלח קנ"ד פסוקים קליט"ה סימן, ובאמת אינם אלא קנ"ג, אלא לפי שחולקים פסוק זה לשנים]. וכן שמעתי מגיסי מהר"י ברדא נר"ו שכן נהג הרה"ג ר' מאיר ואעקנין זצ"ל ראב"ד עיה"ק טבריא. ושמעתי שכן נוהגים גם קצת מזקני מרוקו בעיר נתיבות ועוד. ונ"ל שכן נכון לעשות. ובפרט לאחר שנמצא כ"י מספרד קדמון משנת ה' אלפים י"ב שמעיד על פסוק זה "דמתקרי בתרי טעמי" (ראה להלן בהקדמת ר"י קויתי נ"י). וברוך שמסר עולמו לשומרים. ומ"מ בקריאת שמו"ת נ"ל לנהוג כמנהג אמה"ג זצ"ל לקרותו פעמיים בשני טעמים ובכל פעם לסיים ויהיו בני יעקב שנים עשר ואח"כ לקרוא התרגום. וכן שמעתי שנהג הגאון מהר"ם ואעקנין הנ"ל. ודו"ק. ואחר שנים ראיתי להגאון יעב"ץ בלוח ארש סי' תס"ב (והועתק בס' טעמי המקרא, הוצאת אשכול עמוד פ"ד) שנגע קצת בסוגיא דמגלה הנ"ל וע"ש מה שכתב בזה, והנלע"ד כתבתי. וע"ע בשו"ת פרחי כהונה (קאזאבלנקא התש"ח) חאו"ח סי' ג' שכתב שקורין פסוק זה בשני טעמים ונתן טעם לדבר דרך דרש שקורין פ"א כפי פשוטו ופ"ב כפי מדרשו שראובן לא חטא מדסמיך ליה ויהיו בני יעקב שנים עשר עש"ב. וכן ראיתי בספר כתר שם טוב גאגין (ח"א עמוד ש"מ) שהמנהג בג'יבראלטאר לכפול פסוק ויהי בשכון ישראל ע"ש.

בברכת התורה ובהצלחה רבה
נאמ"ן ס"ט

שריה דבליצקי
בני-ברק, רחוב ירושלים 50
טל. 6182649

בס"ד, יום לאת חנוכה תשנ"ג

הסכמה

אות זה מדבר ואותות תבאנה יעידון ידידון, את אשר הראוני ידי"ל התלמיד החשוב מישיבת כסא רחמים הספרדית בבני ברק, הי' יונתן קויתי נ', תיקון סופרים מושלם בכל המעלות הטובות לבאות לאור פרי עבודתם של כמה תלמידים בחורי חמד מישיבה הנ"ל ועל בראש ראש הישיבה הק' ידידי היקר והנעלה הגאון בכל מקצועות תורה"ק ומקים עולה של תורה הרב ר' מאיר מאזוז שליט"א, שכל עבודתם על פיו וכפי הוראותיו בקדש.

תיקון סופרים זה תועלתו לעלי הקריאה תהיה גדולה, היות וכמעט בכל דבר ודבר נכתבו למטה הערות מתבימות בקשר לקריאת ההיגוי תיבות מסויימות הנצרכות לתשומת לב מיוחדת מבחינה דקדוקית, עפ"י. והכל על דעת וכפי הוראות ראש הישיבה נ'.

כמו כן שמחתי לראות כי נתוספו בתיקון זה דברים נכבדים, דינ' קריאת התורה ואזהרות נחוצים שנערכו בטוב טעם ודעת מפי הרב ר' מצליח חי מאזוז שליט"א, וקונטרס בהוראות הדקדוק מעשה ידי ידידי הנ"ל ראש הישיבה היקר שליט"א.

בואם שלא היה עדיין בדושם הזה שיהיה לתועלת גדולה למיישרים אורחותם בקריאה מדוקדקת ונכונה, שוא נח ושוא נע וכו'.

ותקוותי שבסד"ד יבאו התיקון הזה לאור בזמן הקרוב ביותר לתועלת הרבים, ורב טוב לכל העורכים והמשתתפים בעריכתו לציבור הרבים שיברך הרבה מאוד, ובזה אור תבש על ציון תאיר ונבנה כולנו מהרה לאורו בב"א.

והאות עה"ח לכבוד כל מנכי הרבים

שריה דבליצקי.

שריה דבליצקי
בניברק, רחוב ירושלים 50
טל. 72649

הקדמת העורך
למהדורא הראשונה (התשנ"ז)

בס"ד בני ברק כ"ו בחשוון התשנ"ז

בראשית כל רעיון, ואחרית כל הגיון,
מבורך אל עליון, אלוקי הרוחות;
אשר חסדו הִטָּה, עֲלֵי דרי מטה,
ושת לַפֶּה מבטא, וחכמה בַטוחות.
(הראב"ע בהקדמת סי' צחות)

אודה לאל הנורא, עוטה כשלמה אורה, אשר זיכני לישב בישיבת **"כסא רחמים"**, ברוב חסדיו העצומים, וללמוד בה לילות וימים, דברי תורה ודברי חכמים, לרבות מקרא, דקדוק וטעמים. וכיון שרבים עתה האנשים, מגזע קדושים, שאינם בקיאים בקריאה מדוקדקת, שבעתיים מזוקקת, מחמת ירידת הדורות, ויחנו בחסרות, לכן בחסדי יוצר היצורים, המאיר לארץ ולדרים, הוצאנו "תיקון סופרים" למען דור ישרים, לדעת להגות פסוקי המקרא, בנועם שיח ושפה ברורה.

וכמה מעלות טובות יש בתיקון סופרים זה, אשר מחזה שדי יחזה:

א. כל שוא נע צורתו מרובעת, ושוא נח השארנוהו על כנו, כצורתו וכדיוקנו שני עיגולים דקים. למשל, במלים "צפנת פענח" (בראשית מ"א, מ"ה) הפ"א של **צפנת** המבוטאת בשוא נע [לפי שהיא אחרי קמץ רחב שהוא תנועה גדולה] מנוקדת בשתי נקודות מרובעות, והעי"ן של **פענח** המבוטאת בשוא נח מנוקדת בשתי נקודות דקות ועגולות.

ב. כל קמץ חטוף וכן שוא-קמץ מודגשים, להורות שקריאתם קרובה לחולם אבל בתכיפה, כמו למשל "כְּדָרְלָעֹמֶר" (בראשית י"ד, א') הדל"ת מנוקדת בקמץ חטוף, ולא כאותם הטועים לקרוא "כְּדַרְלָעֹמֶר". או למשל "בִּדְמֵי טָהֳרָה" (ויקרא י"ב, ד') הה"א מנוקדת בשוא קמץ, ואם יטעה הקורא ויקרא טָהֲרָה, הרי שהוא משנה המשמעות משם עצם (טוהר) לפועל בלשון עבר לנקבה כמו וְטָהֲרָה ממקור דמיה (שם פסוק ז') שהכוונה נטהרה.

ג. כל דגש חזק צורתו מרובעת, כמו "ולמקוה המים קרא ימים" (בראשית א', י') שהמ"ם במלת ימים דגושה בדגש חזק כי היא רבוי של ים, ואם יקראנה רפויה תהיה רבוי של יום (ימים). ושמעתי ממו"ר **הגאון הנאמ"ן** שליט"א שאמר: ראיה לדגש חזק מן התורה מנין? בפרשת כי תשא, התורה מספרת שכשירד משה רבנו מן ההר אחרי חטא העגל, והתקרבו הוא ויהושע בן נון למחנה ישראל, אמר יהושע למשה ששומע הוא קול מלחמה במחנה. אמר לו משה רבנו: "אין קול עֲנוֹת גבורה ואין קול עֲנוֹת חלושה קול עֲנוֹת אנוכי שומע" (שמות ל"ב, ח"י), שבמלת ענות הראשונה והשניה הנו"ן רפויה, כיון שהיא מלשון עניית דברים, ואילו השלישית הנו"ן דגושה כי היא מלשון עינוי (וע"ש בפירש"י). ואם משה רבנו ע"ה לא ביטא הדגש כיאות - כיצד הבין אותו יהושע? ומוכרח לומר שמרע"ה ביטא הדגש בצורה ברורה הנשמעת לכל אחד, וממנו יסוד מוסד.

ד. כיון שבזמננו כמה חזנים בולעים אותיות, לבלע משפחת הבלעי, וחזניא כעמא דארעא (סוטה דף מ"ט סע"א) ואינם מדקדקים לתת ריוח בין הדבקים, לכן ראינו לנכון לסמן [בצד השמאלי של כל עמוד] כל אות העלולה להבלע ע"י חברתה בצורת עיגול, כמו "ורוּחַ אֱלוֹקִים מְרַחֶפֶת" (בראשית א', ב') או בפסוק "וירא אלקים אֶת האור כי טוב" (שם פסוק ד') שמי שאינו נותן ריוח בין תיבת אלקים למלת את שאחריה הרי זה דומה כאילו מחרף ומגדף ח"ו. ומרן הב"י (א"ח סי' ס"א) כותב משם הרד"ק שבכל עת שיקרא האדם בתורה נביאים וכתובים צריך להזהר (בכל הדברים שיש להזהר בק"ש) אבל הזהירו חז"ל בק"ש וה"ה לכל קריאה עכת"ד. והוא בספר מכלול להרד"ק (דפוס ליק דף ע"ב ע"ב). ופסקו מור"ם בהגה (בסי' ס"א סעיף כ"ב). וכ"כ הרב כף החיים (בסי' קמ"ב אות ג') משם הפר"ח והרב אמת ליעקב ומרן החיד"א ז"ל שצריך להזהר בקריאת התורה בתיבה שתחילתה כסוף התיבה שלפניה, וכן להפסיק בכל אל"ף שאחר מ"ם ובכל שאר הדקדוקים של ק"ש ע"ש. וכמו כן סִימַנוּ להבדיל בין מילה המסתיימת בקו"ף ואחריה מילה המתחילה בכ"ף דגושה, וכן בין טי"ת לתי"ו וכיו"ב, למרות שמבטאם אינו שווה - כיון שהוא דומה ועשוי הקורא להבליע אחת מהן - הבדלנום בסימן. וכן עוד ועוד כאשר עיני הקורא תחזינה מישרים.

וידוע עד כמה הקפידו רבותינו על ריוח בין הדבקים, שהרי בגמ' (ברכות דף ל"ח סע"א) נחלקו חכמים ור' נחמיה בנוסח ברכת המוציא, שלדעת חכמים הנוסח "המוציא" בה"א הידיעה ולדעת ר' נחמיה בלי ה"א. ומבואר שם בגמ' שכולם מסכימים שהנוסח "מוציא" בלי ה"א הוא נוסח טוב וישר, אלא שלפי דעת חכמים אפשר לומר גם המוציא בה"א. ונפסקה הלכה בגמרא שהנוסח הוא המוציא בה"א. והקשו התוס' (שם ע"ב ד"ה והלכתא) שהיה עדיף לכאורה לומר מוציא שהוא נוסח טוב לפי כולם ואין בו מחלוקת. ותירצו משם הירושלמי שאם יברכו מוציא בלי ה"א, תיבלע האות מ"ם ע"י חברתה שלפניה ויישמע כאילו אומר: "בא"י אלוקינו מלך הָעוֹלָמוֹצִיא לחם וגו'", ומשום כך עדיף לן לשון המוציא למרות שיש בו מחלוקת ובלבד שלא תיבלע אות אחת... (ועי' בספר מאור ישראל ח"א למרן הראשל"צ שליט"א על מס' ברכות שם שעפ"ז תירץ קושיית הרשב"א בתשובה לגבי נטילת לולב, והיא בח"א סי' זק"ן ע"ש).

ה.

בנושא הטעמים, הדבר ידוע שכל חומש בימינו שונה מחבירו, זה מטעים מלה פלונית ברביע והשני מטעים אותה בזקף קטון וכו' וכו', עד שלפעמים נוצר מצב בביהכ"נ שהקורא בתורה קורא מלה מסויימת בטעם מסויים ופתאום צועק אחד המתפללים שהטעם הוא אחר ממה שקרא החזן, קם השני ומצדיק את קריאת החזן ובא השלישי ו"מכריע" לקרוא פעמיים... לכן במהדורא זו דקדקנו רבות בנושא זה וכל מקום שבו מצאנו שהחומשים חלוקים אחד על השני - הכרענו ע"פ דעת רבותינו המדקדקים שלושת קני המנורה, ראשון בקודש הרה"ג המפורסם **ר' שלמה ידידיה מנורצי** זצ"ל, מחבר ספר מנחת שי, חד מתקיפי קדמאי, לו זרוע עם גבורה בחכמת הדקדוק. ואשר על ידו השני, הכהן הגדול מאחיו ראב"ד מקודש **רבנו שאול הכהן** זצ"ל מחבר ספר לחם הביכורים, ואשר רוב המנהגים המובאים כאן בתיקו"ס לגבי קריאת מלים מסויימות וכיו"ב - מקורם טהור מספרו הנ"ל ומקונטרס "סלת למנחה" אשר בסופו. והכתוב השלישי, החכם **ר' וואלף היידנהיים** זצ"ל (רוו"ה) בהערותיו לספר עין הקורא לחכם הקדמון יהב"י הנקדן (בערך בן דורו של הרד"ק) ועל פיו נדפס החומש בתנ"ך קורן. וידוע מה שהפליג הגאון בעל חתם סופר (חלק ח"מ סוף סימן ע"ט) בשבחו של החכם רוו"ה, ע"ש.

ואת רוב השאלות הבאנו לפני מו"ר ועט"ר מרן **הגאון הנאמ"ן** נר"ו, שהכריע ושקל במאזני שכלו, שכ"ל הקודש, וברר את הניקוד והטעמים הנכונים הראויים לבוא כל אחד ואחד על מקומו ומכונו. וגם כשזכינו ב"ה להתאבק בעפר רגליו של מו"ר הנ"ל בשעורי העיון בגמרא ובמפרשים, היינו קוראים לפני השיעור כל יום קטע מפרשת השבוע, והיה מוסר לנו הערות חשובות בענין הניקוד וטעמי המלים, את הכל רשמתי ואספתי בתוך ספר תנ"ך מיוחד למטרה זו, ובתיקון סופרים זה מופיעים הן הניקוד והן הטעמים מדוייקים כאשר קבלנו ממו"ר נר"ו, וכן מסר לנו ממנהגי רבי אבהו, מרן מייסד הישיבה הגה"ק **רבנו מצליח מאזוז** זצ"ל, ואת הכל שבצנו בתיקו"ס זה. עוד יש להזכיר את תנ"ך ברויאר להרב **מרדכי ברויאר** שליט"א [זצ"ל], שגם ממנו דלינו פנינים ומרגליות באיזהו מקומן.

ו.

עוד זאת הוספנו הערות והארות חשובות בשולי הדף לתוספת דקדוק הקריאה, למשל, במקומות שיש להקפיד להפסיק בין שתי מלים כדי שלא ישתנה הענין, כמו בפרשת כי תשא (שמות ל"ד, ה') "וירד ה' בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם ה'", שמי שאינו מקפיד להפסיק מעט אחרי מלת "בשם", משנה את המשמעות, כי יוצא לפי קריאתו, שמרע"ה קרא בשם ה', ואדרבא הכוונה שהקב"ה קרא כביכול בשם עצמו, כמו שנאמר לפני כן (שמות ל"ג, י"ט) "ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם ה' לפניך וחנותי את אשר אחון וגו'" ובודאי הכוונה שהקב"ה קרא בשם ה' (בשם עצמו כביכול) כדי ללמד את מרע"ה סדר בקשת רחמים וכמו שפירש רש"י שם. ולכן צריך להקפיד להפסיק מעט בין מלת "בשם" לבין שם ה' ב"ה, וכ"כ הכה"ח (בסי' קל"א אות כ') בשם האבודרהם. או למשל בפסוק כל הקרב הקרב אל משכן ה' ימות (במדבר י"ז, כ"ח), שצריך להפסיק בין שם ה' למלת ימות, כמ"ש במנחת שי שם. ואע"פ שיש כבר טעם מפסיק במקומות הנ"ל, בכ"ז הוספנו עוד הערה להפסיק מעט כדי שלא ייכשל הקורא.

וכן הוספנו לפעמים בתוך הפסוקים עצמם הערות כגון מלעיל ומלרע, במלים שהרבה משתבשים בקריאתם, ובפרט במלים שמשתנה המשמעות, כמו "ואכלת ושבעת וברכת" (דברים ח', יו"ד) שלא רבים יחכמו לדעת שבמלים: "ואכלת" "וברכת" הנגינה היא מלרע ובמלת "ושבעת" הנגינה מלעיל. וכאמור חלק

מהערות אלו מסר לנו מו"ר ועט"ר מרן **הגאון הנאמ"ן** נר"ו בהיותנו לומדים וחוסים תחת כנפיו, והוספנו עליהן תוספת מרובה מאשר מסר לנו הגאון המפורסם המקובל והחסיד כמוה"ר **ר' שריה דבליצקי** שליט"א, אשר נתן לנו רשות ברוב טובו להעתיק את הערותיו על המקרא, תורה והפטרה, מתוך קונטרסו הנפלא "אם למקרא", בתוספת עוד הרבה הערות מכי"ק שנתחדשו לו מאז, וכמו שאמרו חז"ל תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהן (שבת דף קנ"ב ע"א). יה"ר שיזכה לאריכות ימים ושנים, דשנים ורעננים לעסוק בתורה מתוך שלוה השקט ונחת בבריאות איתנה ונהורא מעליא אכי"ר. וחלק מההערות הוספנו מאשר עלה במצודתנו בס"ד מתוך עיון במפרשי המקרא, ועל פי פשט הפסוק ומשפטי הטעמים, ורובן היו למראה עיניו של מו"ר **הגאון הנאמ"ן** נר"ו.

כמו כן ישנם שלושה טעמים (זרקא, סגולתא, ותרסא) שמקומם תמיד בסוף המלה אף אם נגינת המלה מלעיל, וטעם אחד (התלשא) שמקומו תמיד בראש המלה, גם אם נגינת המלה מלרע, ולא תמיד יודע הקורא, אופן קריאת המלה, לכן במלים שנגינתם מלעיל ומוטעמות באחד משלושת הטעמים הנ"ל, שמנו את הטעם פעמיים כגון טֶרֶם יִשְׁכָּבוּ (בראשית י"ט, ד'). וכן במלה שנגינתה מלרע ומוטעמת בתלשא שמנו הטעם פעמיים כגון וַעֲשֹׂה (שמות כ"ה, י"ט). וכלל זה יהא בידך כל מלה שמופיע בה אחד משלושת הטעמים הנ"ל פעמיים במלה אחת, הימני שבהם שם מקום הנגינה, ואילו כאשר מופיעה תלשא פעמיים במלה אחת, השמאלית שבהם שם מקום הנגינה, והי"ת יצילנו ממגינה. כמו כן ראינו לעשות הבדל בין שופר מהופך לבין היתיב, צורת היתיב היא כצורת משולש כזה ◄ וצורת שופר מהופך כרגיל, למען ירוץ בו הקורא ברינה וגיל. וכבר נדפס כן ע"י רוו"ה לפני מאתים שנה וכן בתנ"ך קורן ועוד.

ד. בכמה מקומות, סימני ההפסקות של שבעת העולים הכתובים בחומשים, אינם מתאימים כ"כ לסיים בהם מבחינת הענין, וכן בהפסקות לעולים בשבת במנחה ובימי שני וחמישי. במקומות הנ"ל הערנו שראוי יותר להפסיק במקום פלוני וכו' וכתבנו הסיבה לכך. וכמו בפרשת שופטים שהקריאה בשבת במנחה ובימי שני וחמישי מסתיימת בפסוק: "וכל העם ישמעו ויראו ולא יזידון עוד", מנהג מרן בעל "איש מצליח" מייסד הישיבה זצ"ל להמשיך עד פסוק "למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו" וגו' (שלישי). ואע"פ שיש קצת טורח ציבור בזה מ"מ כל המאריך מאריכין לו ימיו ושנותיו. וכן הובא מנהג זה בספר השומר אמת (למהר"א אדאדי) סי' י"ב אות ח' ע"ש. ובשבת פרשת שופטים בשחרית מפסיקים לכהן שלושה פסוקים מלפני כן "ושמרת לעשות ככל אשר יורוך". וכן בפרשת נשא שמנהגנו לקרוא לכהן בשבת בשחרית מתחילת הפרשה עד ברכת כהנים (חמישי בחומשים), והובא מנהג זה בספר "ארץ חיים" סתהון (מנהגי א"י) סי' קל"ח ס"א (עמוד 40) ע"ש. ועוד כמה מנהגים מיוסדים על אדני פז, את הכל צִיַּינוּ בשולי הדף, ומ"מ רשמנו גם את המקום שרוב העולם מפסיקים בו וגם את מנהגנו, והקורא יבחר ויקרב, נהרא נהרא ופשטיה. ואל יתמה הקורא על הדבר, צא וראה מ"ש בשו"ת מאורי אור (והו"ד בספר מנהג ישראל תורה ח"ב סי' תכ"ח ע"ש), שההפסקות הכתובות בחומשים הם ממלמד תינוקות אחד שלא היה ת"ח כ"כ ועשה ההפסקות כראות עיניו. וכן העידו על הגר"א (מעשה רב) שלא היה מפסיק במקומות הרגילים, אלא היכן שמסתיים קטע או במקום שנראה לו יותר להפסיק ע"ש.

הנה כי כן תמו ונשלמו שבעת המעלות למען הקוראים ונקווה שבע"ה כולם ימצאו חפץ וענין בספר הזה היקר כספירים, וכל המזכה את הרבים זכות הרבים תלויה בו לדורי דורים.

וכיון שרבה העזובה בקרב הארץ בענין לימוד המקרא, לכן אמרנו נלקטה באו'מרים, מדברי חכמים וסופרים: נודע בשערים מאמר התנא באבות (פ"ה משנה כ"ב) בן חמש שנים למקרא. ואמרו חכמים (מדרש רבה פרשת כי תשא מ"א, ו') כשם שכלה מקושטת בכ"ד מיני תכשיטין כך תלמיד חכם צריך להיות זריז בכ"ד ספרים. ועוד אמרו חכמים (קידושין דף ל' ע"א) לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא, שליש במשנה ושליש בתלמוד. ואע"פ שכתבו התוס' שם (ד"ה צריכא) בשם ר"ת שאנו סומכים אהא דאמרינן בסנהדרין (דף כ"ד ע"א) בבל בלולה במקרא, במשנה ובגמרא, דתלמוד בבלי בלול מכולם, כבר כתב הרב תורה תמימה בדברים (פ"ו פסוק ז') שר"ת דיבר על מי שהירבה בנעוריו בלימוד המקרא והמשנה, ע"ש (וידוע שר"ת עצמו חיבר שיר שקול בכללי הטעמים ונדפס, וכן כתב ספר הכרעות בדקדוק בין מנחם ודונש, כידוע). וכ"כ כמה אחרונים.

ולכאורה, יאמר אדם, הרי אמרו בב"מ (דף ל"ג ע"א) ת"ר העוסקין במקרא - מדה ואינה מדה, במשנה - מדה ונוטלין עליה שכר, בגמרא - אין לך מדה גדולה מזו. אולם המעיין במס' סופרים

(פט"ו ה"ה) יראה ששם הובא המאמר הנ"ל במלואו, ובסופו אמרו על מנת (בתנאי) שקרא ושנה. ואמרו עוד (שם ה"ט) אשרי אדם שישים עמלו בתלמוד, ולא שיהא דולג במקרא ובמשנה ויבוא לתלמוד, אלא על מנת שילמד מקרא ומשנה ויבוא לתלמוד ע"ש. ובמס' דרך ארץ זוטא (פ"י) אמרו: שנה ולא קרא ה"ז עם הארץ. ומרן החיד"א בספרו מדבר קדמות (מע' ט' אות טו"ב) הביא מספר מנחת קנאות להרה"ג אברהם קונקי זצ"ל שכתב וז"ל: **החכמה הראשונה** שיהיה בקי בכ"ד ספרים עם הנקודות והטעמים, ערוכים בכל ושמורים, לועז אותם ללועזים, ואת האימים בשווה קריתיים ואת הזוזים, עד שיבדקו אותו בכל אלה ויימצא בדוק, ועל צבאם דגל חכמת הדקדוק. עכ"ל הזהב.

ומי לנו גדול כמרן הראשל"צ **הגר"ע יוסף** שליט"א, שעם כל שליטתו האדירה במכמני הש"ס והפוסקים וכל התורה כמאן דמנחא בכיסתיה, מקפיד מאד בענין לימוד המקרא. ובשיעור הלוויין (במוצאי חג הסוכות דהשתא) פירסם לרבים שכל אב חייב ללמד את בניו טעמי המקרא, ואם הוא טרוד בש"ס ובפוסקים וכו' צריך שישכור חזן מומחה לבניו שילמדם טעמי המקרא, וכך עשה גם לבניו יצ"ו ושכר להם חזן ולימדם טעמי המקרא כדת וכדין. וידוע שהרב שליט"א בעצמו, בימי חורפו היה מקדיש זמן מסויים (כחמש דקות) ללימוד התנ"ך מדי יום ביומו, במשך כשש שנים, וכל הרגיל בספריו הנפלאים ראה יראה איך הוא מביא מפסוקי התנ"ך ומשבצם בדבריו כפתור ופרח, כדרך חכמי הספרדים מימי קדם.

מעלה נוספת יש בלימוד הטעמים עפ"ד מרן החיד"א בספרו מחזיק ברכה (סי' רפ"ה אות ח') וז"ל: כל קבל דנא צריך ליזהר בקריאת המקרא בנגינת הטעמים וכו' וכך שמענו שהיה מזהיר מאוד הרב החסיד הקדוש מוהר"ר משה הכהן זלה"ה מעיר פ'אס לתלמידיו שיזהרו בקריאת שמו"ת לקרות המקרא כל שישנו בנותן טעם לשבח, עכ"ל. וכ"כ רבינו יונה בספר היראה (מהדורת הר"ב זילבר סוף עמוד ע"א) שישלים אדם פרשיותיו עם הציבור בכל שבוע שניים מקרא ואחד תרגום וכו' **והמקרא יקרא בנגינותיו** כי הקורא בלא זמרה התורה חוגרת עליו שק, עכ"ל. וכבר נודע שקריאת הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום היא חובה, כמו שכתב מרן בש"ע (סי' רפ"ה ס"א) שאע"פ שאדם שומע כל התורה כולה כל שבת בציבור **חייב** לקרות לעצמו בכל שבוע פרשת אותו שבוע, שניים מקרא ואחד תרגום, עכ"ל.

נקווה שספר מדוייק זה, יתרום תרומתו לקרוא את פסוקי התורה וההפטרה, בקריאה מוטעמת ומדוייקת.

ונקרא שם התיקו"ס "איש מצליח" ע"ש מרן הגה"ק **רבנו מצליח מאזוז** זצוק"ל, מייסד ישיבתנו, אשר תורתו ומנהגיו הם נר לרגלינו עד ביאת משיחנו, במהרה בימינו.

וכדאי לספר בהזדמנות זו, מאשר רבותינו ספרו לנו על מרן הגה"ק **רבנו מצליח מאזוז** זצוק"ל, שבימי נעוריו בלימודו בג'רבא לא למד להכין את הפרשה בטעמיה, כי שם לא הקפידו כ"כ על לימוד זה, וכשנסע בגיל י"ח לתונס לשמש כראש ישיבה שם הרגיש מאד בחסרון זה, אך היות שהיה שקוע ראשו ורובו במסירת שיעורים לתלמידים בעיון הגמרא ומפרשיה, ובירור הלכות וכתיבת שו"ת -לא שת לבו לכך, עד הגיעו לגיל 23 בערך (בשנת התרצ"ה) שאז חלתה אשתו הרבנית ע"ה ולפי המלצת הרופאים נסעו לכפר אריאנה, מפרברי תונס, שם היה האויר צח ונקי, הרחק משאון והמולת עיר הבירה. ובשבת היה מתפלל בביכ"נ אחד ושם היה חזן זקן מופלג שהיה קורא ס"ת בציבור, וכשראה את רבנו - תלמיד חכם צעיר לימים - הפציר בו רבות שיואיל בטובו לקרוא ס"ת במקומו, כי היה קשה לו מחולשת מאור עיניו. אך רבנו שלא למד בצעירותו כאמור, הכנת הפרשה - היה נצרך לו זמן רב להכין הפרשה היטב, בפרט לפי טבעו שכל אשר יעשה יהא בדקדוק עצום ולא יכול לסבול דבר שאינו מתוקן כראוי, לכן גם בזה לא היה מוכן לוותר בקריאה גם על געיא או טעם קטן. מה עשה? הקדיש את זמן הנסיעה הלוך וחזור מהעיירה עד לישיבה בתונס שהיה כשעתיים כל יום (!) עבור הכנת הפרשה וקנה במיוחד תיקון סופרים קטן (השמור עד היום בארכיון במשרד הישיבה) להכין בדרך. וחזרות אחרונות בליל שבת עד שעות מאוחרות. והיה מבקש מאשתו הרבנית נ"ע שתשב על ידו שלא ילמד יחידי לאור החשמל (לפי שיטתו הנקייה בשו"ת איש מצליח ח"א א"ח סי' ל"א להחמיר בזה, וע"ש במלואים בסוה"ס), עד שיסיים להכין היטב בלתי שום שגיאה. ומקץ כשנה כשחזרו לגור בתונס, היה מתפלל בביכ"נ אחד שבו התפלל החו"ש המדקדק הגדול ר' דוד זרח זצ"ל אשר בראותו את רבנו שהיה קורא הפרשה בדקדוק עצום שש לקראתו ואמר לו: אני שמח עכשיו שיש לי למי להעביר את הדקדוקים שקיבלתי מרבותי. ואכן ישב על ידו בקריאת ס"ת במשך כשנה ובכל פרשה היה

אומר לו הדקדוקים שקיבל מרבותיו ושמר עליהם רבינו זצ"ל. [ובין היתר, בפרשת וישלח (בראשית ל"ה, כ"ב) בפסוק "ויהי בשכון ישראל" וגו' קיבל מהחכם הנ"ל שיש לחזור על פסוק זה פעמיים, בטעמים שונים. ועי' להרב מנחת שי ולהרב לחם הביכורים שם. וב"ה שמצאנו מקרוב בחומש כ"י ואטיקן שנכתב ונשלם בשנת ה' אלפים י"ב (ומצ"ב להלן צילום ממנו) שכתוב בגליון בצד הפסוק "ויהי בשכון ישראל": מתקרי בתרי טעמי - וברוך שמסר עולמו לשומרים!]. וגם עם בניו ותלמידיו יבלח"א היה מלמדם ומרגילם להכין את הפרשה בדקדוק גדול מגיל קטן מאד, וכן לימדם מנגינת ההפטרות בשבתות ובחגים ונגינת חמש המגילות וכו' למען לא יתביישו בעלותם לקריאה בביהכ"נ קבל עם והכל בדקדוק רב ועצום. ומרגלא בפומיה שהחזנים הקוראים פרשיות הנשיאים בפרשת נשא ובימי החנוכה במהירות, בולעים בקריאתם לא פחות מעשר אותיות בכל נשיא. למשל: "שלושים ומאה" (בהבלעה נשמע שְׁלוֹשִׁי מוּמֵאָה), "מזרק אחד" (מִזְרָקֶחָד), "שניהם מלאים" וכו'. וסיפר לי בנו הרה"ג מוה"ר **ר' צמח** שליט"א, שפעם אחת בחן רבנו זצ"ל תלמיד אחד בתיקון סופרים, והיתה פרשת השבוע שלח לך, והתחיל אותו תלמיד לקרוא, וכשהגיע למלים "איש אחד איש אחד למטה אבותיו" וגו' לקח רבנו זצ"ל עט וכתב בדף שלידו "אִי שֶׁחָד" והראה לבחור, והבחור שאל: מה זה? ענהו זהו מה שקראת עכשיו. אמר הבחור: אין מלה כזאת בפסוק. ענהו הרב תחזור. והתלמיד חזר עד שהגיע למלים "איש אחד", ואז אמר לו אתה שומע מה קראת? והוסיף בזה"ל: תאמר "איש", תקח כרית, תלך לישון, תקום ותאמר "אחד". עד כדי כך הקפיד בענין ריוח בין הדבקים. והיה מראה לבניו בב"י (א"ח סוף סי' קמ"ב) בשם "אורחות חיים" שמנהג ספרד הקדמון היה לומר בשבת אחרי קס"ת הפסוק והוא רחום יכפר עון, לכפר על שגגות המקרא, ע"ש. להודיעך עד כמה היו מדקדקים בזה. וברוך ה' שמסר את עולמו לשומרים, שרבנו מסר את הדברים לבניו והם העבירו לנו התלמידים בישיבה ובס"ד כעת הדברים יוצאים לאור עולם בתיקון סופרים זה.

ואסיים בסיפור קטן, שארע לפני כמה שנים באחד מבתי הכנסת במרכז הארץ, שבקריאת התורה בפרשת בהעלותך הגיע הקורא לפסוק "שטו העם ולקטו" (במדבר י"א, ח'), שכידוע ישנה מחלוקת גדולה באופן קריאת המלה "שטו" אם מלעיל או מלרע. ומה גם שהטעם הוא תרסא שמקומו תמיד בסוף המלה (ללא קשר אם המלה מלעיל או מלרע). אך כיון שבביהכ"נ לא ידעו מזה, קמה סערה גדולה, זה אומר בכה וזה אומר בכה, ורב העיר שידע כי בביכ"נ זה מתפלל אחד מתלמידי הישיבה תכב"ץ, קם ממקומו ושאל: האם ישנו כאן תלמיד פלוני מישיבת כסא רחמים? קם אותו תלמיד, והרב שאל לאופן קריאת המלה, והלה השיב שבישיבה לימדוהו שהיא מלעיל. מיד ישב הרב במקומו והורה לחזן לקרוא כמו שאמר התלמיד. אחר התפילה ענה הרב לציבור שתמה על כך, ואמר: "הקריאה של כסא רחמים מסורת קדומה מזמן שבית המקדש היה קיים". (את זה שמע אחד מרמ"י הישיבה מפי אותו רב עצמו שסיפר את זה בקהל רב). [ובעיקר קריאת המלה "שטו" עיין בירחון אור תורה שנת התשמ"ו סי' צ"ו שכן דעת ר' מנחם די לונזאנו ולחם הביכורים ויהב"י הנקדן שהיא מלעיל, כי השורש הוא שוט מנחי ע"ו, וכן הוא בתנ"ך קורן, ע"ש ואכמ"ל].

מודים דרבנן.

בראש ובראשונה, אבוא על הודות, למורנו ורבנו משכנותיו ידידות, אשר האכילני לחם והשקני מים, תורה יקרה מזהב פַּרְוַיִם, איהו ניהו מו"ר ועט"ר, ראש הישיבה ושר הצבא, דגול מרבבה, פטיש החזק, מאיר כברק, מרן הגאון האמתי **רבנו מאיר מאזוז** שליט"א, אשר מזה כמה שנים, אנו זוכים לישב בישיבתו, בצל כנפיו ותחת אברתו, מטעם המלך הטעימני, ובין נתיבות הש"ס ודרכיו הדריכני, גם מקרא ודקדוק לימדני, ובאמת כל מקום שהיה לי בו ספק בענין הניקוד או הטעמים, לא לבי הלך לחרוץ משפט, אלא הכל סידרתי והצעתי לפניו, וככל אשר אמר לא סרתי מדבריו, וב"ה שנעתר לבקשותי, וענה לי על כל ספקותי, ומסר לי כמה ממנהגי והערות רבי אבה'ו מרן הגה"ק **רבנו מצליח מאזוז** זצוק"ל, ושיבצתי אותם בתיקו"ס זה.

וכוס של תודה, אשא בלי מדה, למורי ורבי בתעודה, רבי'ן חסידא, כלילא דוורדא, מנהל ונושא בעול כל מוסדות הישיבה, אשר אותו נפשי אהבה, רב האי גאון, **רבי צמח מאזוז** שליט"א, המדריכנו מעת בואנו לישיבה בחיבה, ומחנכנו לתורה ויראת שמים וכל מידה טובה, והוא אשר הגה את הרעיון הנפלא, להוציא תיקו"ס מדוייק לעם סגולה, לעשות נחת רוח לאל נורא עלילה. כמו

כן עלינו להודות להרה"ג, שמן תורק שמו, טעמו ונימוקו עמו, וה' נתן חכמה לשלמה, **ר' שלמה מועלם** שליט"א, ראש מכון הסת"ם "יד רפאל" ומח"ס "יריעות שלמה" על הלכות סת"ם, אשר ערך את ההלכות לענייני כשרות הס"ת וסידרן לפי א' ב' למען יקל לקורא למצוא כל בעייה בקלות. ובסוף כל הלכה את מקורה הערה, בדרך קצרה וכשרה, מאת ה' תהי משכורתו שלמה, וברה כחמה. ולמשנהו כסף, חריף ובקי, משנתו זך ונקי, מורי ורבי, בר פחתי וברבי, הרה"ג **ר' מצליח חי מאזוז** שליט"א, אשר ערך בטוב טעם ודעת את הלכות קריאת התורה, יבורך מפי צור נותן תורה, והיה שמו כשם הגדולים לתפארה, אמן.

ולאבינו אב הרחמים, אשא תפילה בלב תמים, יה"ר שכל רבותי המוזכרים לעיל ורשומים, יזכו לחיים טובים ארוכים ונעימים, אושר ועושר וכבוד כל הימים, בנים ובני בנים נבונים וחכמים, יראי שמים וצדיקים החתנים, תן להם כמי נהר עוז ושלומים, ושלח רפואה שלמה לכל אבריהם וגידיהם, ברכה רווחה והצלחה בכל מעשי ידיהם, ותאמר די לסבלותיהם, עולמם יראו בחייהם, הם ונשיהם ובני בתיהם, ותלמידיהם וכל אשר להם אכי"ר.

אני טרם אכלה לדבר הדברים, לא אשכח להודות לחברי היקרים, בנימוסין ויראת שמים מוכתרים, דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים, חברים מקשיבים כטל וכרביבים, דעתם יפה, מנופה בי"ג נפה, פרחי כהונה, הבחורים הנעימים, **ר' בנימין ור' ליאור הכהנים** יצ"ו, שעסקו עמי בהגהת התיקו"ס. ותודה מיוחדת, בלבי יוקדת, רחם רחמתיים, צבע רקמתיים, לצוארי שלל, הבחור הנפלא, **ר' שרון הלאל** יצ"ו, אשר לא חשך עמל וטורח ויגיעה רבה, והקדיש רבות מזמנו היקר לעבודה רבת הדרך והערך הלזו, והשווה מלה מלה מתוך עלי ההגהה, לתנ"ך קורן ולחומש, וכל מה שמצא שאחד שונה מחברו, העיר לי ומסרתי הדברים למרן ראש הישיבה שליט"א, והוא הכריע בין הנוסחאות, כאמור לעיל, וכל מעלת דיוק התיקו"ס תיזקף לשבחו, טעמו וריחו. ישלם ה' פעלם ותהי משכורתם שלמה מאת ה' אלוקי ישראל, ויזכו להקים בית נאמן וכשר בישראל, מתוך שיר שבח והלל, יזכו ויראו בביאת הגואל אכי"ר.

כמו כן אברך להורי היקרים אשר הגיעוני עד הלום, נופך ספיר ויהלום, אבי מורי **ר' יהושע קויתי** הי"ו ומרת אמי **רות** מב"ת, יה"ר שיחיו לאורך ימים ושנים טובים, ויזכו ויראו כל יוצאי חלציהם גדולים בתורה ויראת שמים, מתוך בריאות איתנה, אושר עושר וכבוד, שלוה אהבה ואחוה, בהשקט ובבטחה, ונסו יגון ואנחה, עד בוא ינון אל הנחלה ואל המנוחה אכי"ר.

וסמוך לחתימה: ה' היודע ועד כי עמלנו רבות בתיקו"ס זה למען יצא בשיא הדיוק והשלימות, עד כמה שיד אנוש מגעת. אולם כבר אמרו כשם שאי אפשר לבר בלא תבן, כך אי אפשר לדפוס בלי שגיאות, על כן נבקש מכל אשר ימצא שגיאה או שיש לו הערה או הצעה להשביח את הספר, נא יודיענו ונשתדל לתקן בע"ה במהדורא הבאה.

ואסיים בחתימה כעין הפתיחה, וליושב שמים אשפוך שיחה, שאזכה לגדול ולהתעלות בתורה, מתוך יראת שמים וכל מדה טהורה, ואזכה להקים בית נאמן וכשר לתפארה, בבריאות שלימה אושר ועושר ונהרא, נזכה ונראה במהרה בבנין ציון עיר הבחירה, אמן.

הכו"ח בעש"ק כ"ו בחשון התשנ"ז
יום לידתו של מרן הגה"ק "איש מצליח"
יושב בסדר "וה' הצליח דרכי"
ע"ה יהונתן קויתי הי"ו
בא סימן: נק"י ס"ט

הקדמת העורך הי"ו

למהדורא הרביעית

שמחים אנו להגיש בפני הציבור הרחב את תיקון הקוראים המדוייק "איש מצליח" מהדורא רביעית. במהדורא זו נוספו מעלות רבות כדלהלן:

א. הגהנו בס"ד את כל פרשיות התורה, וכל ההפטרות ומגילת אסתר, הגהה מדוקדקת, שבעתיים מזוקקת, למען יצא הספר בשיא הדיוק והשלמות עד כמה שיד אנוש מגעת.

ב. הוספנו הערות והארות חשובות בפנים הספר או בשולי הדף, בכדי למנוע טעות בקריאה, או כדי לציין למנהגי אבותינו ורבותינו חכמי תונס וג'רבא, וכל זה מלבד ההארות וההערות שכבר נדפסו במהדורות הקודמות.

ג. מהדורא זו יוצאת בפורמט בינוני (אך שמרנו על גודל האותיות ואף הגדלנו אותן מעט, תוך ניצול מקסימלי של העמוד), על מנת שיהא נוח יותר לציבור הרחב להשתמש בו. ואמנם במהדורות הקודמות היו הטעמים קטנים באופן יחסי לאותיות כדי למנוע דיבוק בין הטעמים לניקוד או לאותיות. אולם כיון שיש מן הקוראים שנתקשו להבחין בטעמים, לכן ראינו לנכון להגדיל באופן ניכר את הטעמים. ובכדי שלא תווצר צפיפות בין הטעמים לניקוד או לאותיות, שמנו במקום הצורך רווחים גדולים יותר בין האותיות, או שהזזנו את הניקוד ממקומו הרגיל מעט ימינה או שמאלה, כאשר עיני הקורא תחזינה מישרים, וזוהי עבודת עבודה מעבודות קשות שבמקדש.

ד. כבר הזכיר ידי"ן האברך החשוב **הרב יהונתן קויתי נר"ו** בהקדמתו המאלפת (אות ו') שבטעמים תלשא, תרסא, זרקא וסגולתא שמנו את הטעם פעמיים, האחד במקומו הראוי לו והשני במקום הנגינה, ע"ש בדבריו הנעימים. והן עתה רחש לבו של מו"ר הגאון **הרב צמח מאזוז שליט"א** דבר טוב, להדגיש את הטעם הנמצא במקום הנגינה כגון: וְעָשָׂה (שמות כ"ה, י"ט) הדגשנו את התלשא השמאלית להודיע ששם מקום הנגינה. או למשל: טֶרֶם יִשְׁכָּבוּ (בראשית י"ט, ד') הדגשנו את הזרקא הימנית והסגולתא הימנית להודיע ששם מקום הנגינה. וכל זה בכדי שלא ייכשל הקורא באופן קריאת התיבה.

ה. בכל מקום שנזכר לשון ברכה ואכילה והטעם מופיע בלמ"ד הפועל [כלומר באות למ"ד של אכילה, ובאות כ"ף של ברכה] צִיַּנּוּ בהערות שבשולי העמוד שלמנהגנו (עי"ת ג'רבא) יש לקרוא השוא כחטף פתח כמו: אָכְלוּ, בֵּרְכוּ. וכן כל תיבה שיש בה שתי אותיות דומות והראשונה בשוא, צִיַּנּוּ בהערות שבשולי העמוד שלמנהגנו יש לקרוא השוא כחטף פתח כמו: הִנֵּנִי, רִבֵּבוֹת. וכבר ביאר מרן הגאון **ראש הישיבה שליט"א** במודעה רבא לאורייתא [שבתחילת התיקון קוראים] על מה הטבעו אדני המנהגים הנ"ל, ע"ש ותרווה צמאונך.

ו. הלכות קריאת התורה הוגהו ונערכו מחדש ע"י הרב הגאון **רבי מצליח חי מאזוז שליט"א**, מבחירי הרמי"ם בישיבה תכב"ץ.

ז. הלכות כשרות ס"ת הוגהו ונערכו מחדש ע"י הרב הגאון **רבי שלמה מועלם שליט"א** מח"ס "יריעות שלמה" ג' חלקים על הלכות סת"ם וראש מכון הסת"ם "יד רפאל". אפרי"ן להרב הנ"ל נר"ו, שהוסיף במהדורא זו קובץ נפלא בדיני שינויים בצורת האותיות שתועלתו מרובה כידוע.

הנה הבאתי לפני הקוראים הי"ו שבע מעלות שנוספו במהדורא זו, רק זאת אציין שבכל הקשור להגהת התיקון קוראים וההערות החדשות שנוספו בו נעזרתי בחומש המדוייק "איש מצליח" עם פניני רש"י ובקונטרס "לאוקמי גירסא" [שבסופו] למרן הגאון **ראש הישיבה שליט"א**.

ועתה ברצוני להודות למו"ר ועט"ר מרן ראש הישיבה הגאון הגדול **רבי מאיר מאזוז שליט"א**, על אשר השיב לי בתורה שבכתב תשובה מאהבה על כל הספקות שהיו לי בזמן הגהת הספר הן בענין הטעמים וניקוד התיבות והן בענין מנהגים וסגנון ההערות. וכאשר הכריע כן עשיתי בס"ד בתיקון קוראים זה אשר מחזה שדי יחזה.

וכוס של תודה, אשא בלי מדה, למו"ר ועט"ר מנהל הישיבה הגאון **הרב צמח מאזוז שליט"א** על אשר זיכני להתעסק בהגהת ועריכת הספר היקר והנכבד הזה, ובכל עת רצון כיוון והדריך אותי כיצד יהא משפט הספר ומעשהו, ורוב ככל המעלות שנוספו במהדורא זו [כאמור למעלה] הן פרי יוזמתו הברוכה.

גם ברכות יעטה מורנו ורבנו ועטרת ראשנו הגאון **הרב יורם אברג'ל שליט"א** ראש מוסדות "רב פעלים-קול רינה" על אשר נתן הסכמתו לכך שאקדיש חלק מזמן הכולל עבור עבודת קודש זו.

יהי רצון שכל רבותי המוזכרים לעיל יזכו לחיים טובים וארוכים ויזכו להרחיב גבולם בתלמידים הגונים וימלא ה' יתברך כל משאלות לבם לטובה ולברכה. אמן.

ולא אחשוך את פי מלברך את אמי היקרה מרת **אורידה** מב"ת. יהי רצון שישלח ה' דברו וירפאה רפואה שלמה לכל אבריה וגידיה. אמן.

ובכלל הברכה יבורכו חמי היקר **ר' משה פרג'ון הי"ו** וחמותי היקרה **מרת שושנה** מב"ת. וישלח להם ה' יתברך רפואה שלמה לכל אבריהם וגידיהם. אמן.

ואחרון אחרון חביב נוות ביתי רעייתי היקרה מרת **ענת** מב"ת, אשר מאפשרת לי להקדיש את עיתותי ללימוד התורה ונושאת בעול הבית. יהי רצון שיתן לה ה' כח ובריאות אושר ושלוה ונזכה לראות את בנינו היקרים **משה, זיו, מתן ודביר ישראל** נ"י הולכים בדרך התורה, יראי ה' ובעלי מידות תרומיות. אמן.

אציבה לי נר זכרון לאבי היקר **מר יוסף הלאל** בן ג'ולי ז"ל נלב"ע כ"ה חשון התשס"ה, וכן לסבי היקר **מר יצחק כהן** בן עתוקה ז"ל נלב"ע י"ח כסלו התשס"ה, וכן לידי"ן **הרב בנימין חדאד** ז"ל נלב"ע כ"א כסלו התשנ"ה, וכן לסבתי היקרה **מרת מזייאנה** בת תורה ז"ל נלב"ע אור לר"ח חשוון התשס"ב. יהי רצון שזכות עבודתי ועמלי בספר זה תהא לעילוי נשמותיהם. תנצב"ה אמן.

ובסיום דבריי אשפוך שיחי לפני ה' יתברך שאזכה לגדול ולהתעלות בתורה וביראת ה' טהורה, וזכות זיכוי הרבים תעמוד לי ולבני ביתי הי"ו שלא תמוש התורה מפינו ומפי זרענו ומפי זרע זרענו עד עולם, ונזכה לגאולה שלמה בקרוב, אמן.

הכו"ח בנר שביעי של חנוכה א' טבת התשס"ט
ע"ה שרון הלאל סילט"א

צילום כ"י של ספריית הוואטיקן (קטע מפרשת וישלח)

"וברוך ה' שמצאנו מקרוב בחומש כ"י ואטיקן שנכתב ונשלם בשנת ה' אלפים י"ב שכתוב בגליון בצד הפסוק "ויהי בשכון ישראל": מתקרי בתרי טעמי - וברוך שמסר עולמו לשומרים!" (מתוך ההקדמה).

(בצילום אפשר לראות בבירור את הזרקא בתיבת "ישראל" והסגולתא בתיבת "ההיא", שאינם מופיעים ברוב ככל החומשים הנדפסים כיום).

הלכות קריאת התורה

הרב הגאון **מצליח חי מאזוז** שליט"א

ר"מ בישיבת **"כסא רחמים"** ספרדית ב"ב

< דינים ומנהגים בפתיחת ההיכל והוצאת ס"ת < דיני העולה בעלייתו לתורה < הנהגת העולה בשעת קריאת התורה < בירך בלחש או טעה < דיני הש"ץ < הטועה בקריאת התורה < היכן יפסיק לעולה < דיני עליית כהן ולוי < דרגת העליות < מי רשאי לעלות לתורה < המתפלל אם יפסיק כדי לעלות לס"ת < דינים השכיחים בשמחות < ימים שמוציאים בהם שנים או שלשה ס"ת < צבור שלא קראו בתורה < כיצד לנהוג כשנמצאה טעות בס"ת < דיני ההפטרה.

דינים ומנהגים בפתיחת ההיכל והוצאת ס"ת

א. יש נוהגים לפתוח את ההיכל כשאומר החזן "בעבור דוד עבדך אל תשב פני משיחך" (ע"פ הגמרא שבת דף ל' ע"א), ומנהג יפה הוא.

ב. יסיט את הפרוכת משמאל לימין כפי הכלל: כל פניות שאתה פונה לא יהיו אלא על דרך ימין (זבחים דף ס"ב ע"ב). וכן דעת מרן הראשל"צ הגר"ע יוסף שליט"א. והמסיטים מימין לשמאל, אין למחות בהם בחזקה, שיש להם על מה שיסמוכו (עיין יומא דף נ"ב ע"ב).

ג. בעת פתיחת ההיכל ובעת אמירת בריך שמיה, נכון שיהיה הס"ת סגור, בין ע"פ הפשט ובין ע"פ הסוד (ירחון אור תורה התשנ"ג סי' ל"ג וסי' ח"ן).

ד. המוליך את הס"ת יחזיקנו בזרועו הימנית (כה"ח סי' קל"ד ס"ק כ"ג). ויוליכנו לתיבה דרך ימין ואפילו היא ארוכה יותר (שם סי' קמ"א ס"ק ל"ז).

ה. מנהג האר"י ז"ל לנשק את הס"ת וללוותו ולילך אחריו כשמוליכין אותו מן ההיכל אל התיבה (כה"ח סי' קל"ד סק"י). ונהגו שכאשר נמצאים רחוק מהס"ת שמים את היד כנגד הס"ת ומנשקים (ובזה פירש יפה מרן ראש הישיבה שליט"א את הפסוק באיוב ל"א כ"ז ע"ש).

ו. קודם הקריאה מגביה הס"ת ומראה פני כתיבת הס"ת לעם העומדים לימינו ולשמאלו ומחזירו לפניו ולאחריו, שמצוה על כל האנשים והנשים לראות את הכתב ולכרוע ולומר: וזאת התורה וגו' תורת ה' תמימה וגו' (ש"ע סי' קל"ד ס"ב).

ז. טוב שיסתכל בספר תורה במלה שהאות הראשונה שלה כמו האות הראשונה של שמו (בא"ח ש"ב פ' תולדות אות ט"ו).

ח. יש בתי כנסיות גדולים בהם נוהגים להוליך את הס"ת כשהוא פתוח מההיכל עד התיבה כדי לזכות את כל הקהל לראות את הכתב (שו"ת הלכות קטנות ח"ב סי' רנ"ה). אבל אין טעם לפותחו בחזרה להיכל (בא"ח ש"ב פרשת תולדות אות ט"ז. או"ת התש"ך סי' קי"ח).

ט. ביום שמוציאים שני ס"ת או יותר, נכון יותר ע"פ ההלכה להגביה את ס"ת הראשון בלבד. וכן המנהג הקדום בארץ ישראל, וכעדות הרב פרי האדמה והרב השומר אמת (או"ת שם).

י. ביום שמוציאים שני ס"ת או יותר, יניח את הס"ת שקורא בו בתחילה בצד שמאל ואת הספר השני מימינו כדי שיפנה משמאל לימין (עיין ש"ע סי' תרע"ז ס"ה).

הערה: כל מקום שצויין מקור הדברים "אור תורה", הכוונה לתשובותיו של מרן הגאון ראש הישיבה שליט"א בירחון שם.

דיני העולה בעלייתו לתורה

א. לא יעלה לתורה אלא עד שיזמינוהו, או אם קנה את העליה (ש"ע סי' קל"ט ס"ג).

ב. נוהגין אצלנו הספרדים לקרוא לעולה בשמו ובשם משפחתו ולא בשמו ובשם אביו (כה"ח סי' קל"ט ס"ק י"א). ויש שמנהגם לקרוא בשמו ובשם אביו (הרמ"א שם ס"ג, והוא מסיבה פשוטה שלא היה לאחינו האשכנזים שמות – משפחה עד הדורות האחרונים, ועיין רמב"ן פרשת פינחס כ"ו י"ג בד"ה לזרח וכו' אבל הענין כי היה המנהג בישראל וכו' כאשר יעשו גם היום כל הישמעאלים וכל ישראל הדרים בארצם להקרא כולם למשפחות אבן עזרא, אבן שושאן וכו'. ע"ש. וע"ע תוס' תענית דף כ' סע"ב. ואכמ"ל). ויש נוהגים שלא לקרוא כלל בשמו, אלא רומזים לו שיעלה, והוא טוב יותר (כה"ח שם סק"ט). וכן מנהג ג'רבא (כמ"ש בס' ברית כהונה או"ח מע' ק' אות ה'. וע"ע להרב כה"ח בסי' קל"ה ס"ק ס"ג).

ג. יעלה בדרך הקצרה, וכשירד יחזור בדרך הארוכה. ואם שתי הדרכים שוות יעלה בדרך ימין שלו וירד בדרך שמאל (ע"פ ש"ע סי' קמ"א ס"ז).

ד. לא ירד אלא לאחר שהעולה הבא מברך ברכה ראשונה, ויש חוששין שבדרך לא יוכלו לשמוע הקריאה כהוגן, ולכן ממתינין עד שיסיים השני ויורדים בין גברא לגברא (כה"ח שם סקמ"א). וכן ראוי לנהוג.

הנהגת העולה בשעת קריאת התורה

א. קודם שיברך יפתח את הס"ת ויראה את הפסוק שצריך להתחיל בו ואח"כ יכסה את הכתב ע"י המפה, ויאחז הס"ת במפה בשתי ידיו, ויאמר "ברכו" והברכות בקול רם. וטוב שיאמר קודם שיתחיל לברך "השם עמכם" והציבור יענו "יברכך השם" ויזהרו שלא להזכיר את שם ה' ממש (ש"ע סי' קל"ט סעיף ד' ו', וכה"ח שם ס"ק כ"ג, כ"ד ול"ה).

ב. ישים לב שרק לאחר שהציבור ענו ברוך הוא וברוך שמו, יסיים את המלים: "נותן התורה" כדי שישמעו ויענו אמן (עיין להכה"ח שם בס"ו).

ג. בשעת קריאת התורה יאחז את הס"ת במפה בידו הימנית (כה"ח שם ס"ק כ"ד). ולא ישען כלל על התיבה (ש"ע סי' קמ"א ס"א וכה"ח שם סק"ב).

ד. יזהר העולה לקרוא בשפתיו יחד עם החזן, אבל לא יגביה העולה את קולו אלא יקרא בלחש, שלא ישמיע לאזניו (ש"ע סי' קמ"א ס"ב).

ה. לאחר הקריאה יכסה שוב במפה ויאחז הס"ת במפה בשתי ידיו ויברך (ש"ע סי' קל"ט סי"א וכה"ח שם ס"ק כ"ג–כ"ד). לאחר הברכה יקפיד שהכתב יהיה מכוסה במפה עד שיעלה העולה הבא (ש"ע שם ס"ה, וכה"ח ס"ק ל"ג) אבל אין צריך לסגור את הס"ת אלא אם כן מאריך במי שבירך או השכבה וכיו"ב (כה"ח שם).

ו. הנוסח הנכון בברכה האחרונה "אשר נתן לנו תורתו תורת אמת" (כה"ח שם ס"ק נ"א, וע"ע קונטרס לאוקמי גירסא אות ע"א, בסדור "איש מצליח" מהדורת התשנ"ז).

ז. יכוין בברכה אחרונה "אשר נתן לנו תורתו תורת אמת" זו תורה שבכתב, "וחיי עולם נטע בתוכנו" הוא תורה שבע"פ (ש"ע סי' קל"ט ס"י. "נטע בתוכנו" גימטריא תרי"ג).

ח. אין לומר קודם ברכה אחרונה "אמת תורתנו הקדושה" מחשש הפסק (יביע אומר ח"א סי' ט').

בירך בלחש או טעה

א. המברך את ברכות התורה בלחש טועה (ש"ע סי' קל"ט ס"ז). ובדיעבד אם בירך בלחש לא יחזור לברך דסב"ל (כה"ח שם ס"ק ל"ח).

ב. אם טעה ובירך אשר נתן לנו וכו' לפני הקריאה, יתקן עצמו מיד ויאמר אשר בחר בנו, ואם כבר סיים ואמר ברוך אתה ה', יסיים נותן התורה, ולאחר הקריאה יברך אשר בחר בנו (כה"ח שם ס"ק כ"ב).

ג. אם בירך לפני הקריאה ואחריה ברכת אשר בחר וכו' או ברכת אשר נתן וכו' יצא (כה"ח שם ס"ק מ"ט).

דיני הש"ץ

א. החזן צריך להכין את הפרשה לפחות פעמיים ושלש, ואפילו אם הוא בקי בקריאתה (ש"ע סי' קל"ט ס"א וכה"ח שם).

ב. יַרְאֶה לעולה קודם הברכה את המקום שצריך להתחיל בו (שם ס"ד). ויפנה תשומת לבו לכך שעליו לקרוא עמו בלחש ושלא ישמיע לאזניו.

ג. אם הראה לעולה קודם הברכה את המקום שצריך להתחיל לקרוא בו, ולאחר הברכה

התברר שצריך להתחיל כמה פסוקים קודם לכן, יתחיל מהמקום הנכון ואעפ"כ לא יחזור לברך (כה"ח סי' ק"מ סקט"ו). ואם התברר לו שצריך להתחיל כמה פסוקים לאחר מכן, יקרא מהפסוק שהראה לעולה וימשיך (כנ"ל. לחוש לדעת החולקים, דכל מה דאפשר לתקוני מתקנינן, ועיין להכה"ח סי' ת"ץ ס"ק ל"ז וט"ל ע"ש).

ד. לא יתחיל לקרוא עד שיכלה אמן מפי הציבור (ש"ע סי' קמ"א ס"ה). והמנהג הוא שהחזן עונה אמן בקול רם ובנעימה, כדי שיבינו הקהל וידעו שהוא מתחיל לקרוא, אך יפסיק מעט בין מלת אמן לתחילת הקריאה בתורה (כה"ח שם סקכ"ד). ויזהר לענות אמן תוך כדי דיבור מסיום הברכה (הרמ"א בסי' קכ"ד ס"ח וכה"ח שם סקמ"ח).

ה. יש נוהגים שהחזן אומר בתחילת הקריאה "תנו כבוד לתורה" ויש להם על מה שיסמוכו, וה"ה למה שיש נוהגים לומר "בסימנא טבא" בין הברכה לתחלת הקריאה בפרשת בראשית. ואם החזן עולה ראשון לתורה, לא יאמר כן מחשש הפסק (עיין רב פעלים ח"ג סי' מ"ב).

ו. הלכה פסוקה היא: דברים שבכתב אי אתה רשאי לאמרם בעל פה (ש"ע סי' מ"ט). לפיכך אסור לקרא אפילו אות אחת שלא מן הכתב (שם סי' קל"ט ס"ג). והורה מרן הגאון "איש מצליח" זצ"ל שאם יש שתי מלים במקף, אחת בסוף השורה ואחת בתחילת השורה, שיקרא אותן בלי מקף כדי שלא יקרא שום אות בע"פ.

ז. גם כשהחזן עצמו עולה לתורה צריך שיעמוד אחר על ידו (ש"ע סי' קמ"א ס"ד). וטוב שהחזן העולה יעמוד לימין הס"ת והאחר לשמאלו (עיין כה"ח שם ס"ק כ"ג).

ח. חזן ששרווליו קצרים לא יקרא בתורה עד שיכסה את זרועותיו בטלית וכיו"ב (שו"ת איש מצליח ח"א סי' יד"ד).

ט. אין למנות קורא בתורה מי שאינו מבטא האותיות כהוגן, אבל רשאי הוא לעלות לתורה ואפילו לקרוא את העליה שלו (שם).

הטועה בקריאת התורה

א. לדעת מרן הש"ע שקבלנו הוראותיו, אם קרא וטעה אפילו בדקדוק אות אחת ואפילו שאינו משנה את המשמעות, מחזירין אותו (סי' קמ"ב ס"א כה"ח ס"ק א', ב'). אבל בדקדוק טעמים או נקודות או דגשים, אם הוא דבר המשנה משמעות מחזירין אותו, ואם לאו אין מחזירין אותו אם כבר המשיך לקרוא, אבל גוערין בו (כה"ח שם).

ב. מה שאמרו שמחזירין אותו, היינו שעדיין לא בירך העולה ברכה אחרונה, ויחזור למקום הטעות ויקרא על הסדר. אולם אם כבר בירך ברכה אחרונה, יקרא העולה הבא ממקום הטעות ואילך. ואם גמרו הקריאה אין צריך להוציא שוב ס"ת (כה"ח שם סק"ה).

ג. המדלג פסוק אחד או תיבה אחת יש להחזירו מיד שיקרא כהוגן, ואם סיים את הקריאה אין מחזירין אותו, כיון שישמע פסוק זה בקריאת התורה בשבת. אבל אם דילג בקריאת התורה בשבת **בשחרית** אפילו החזירו את הס"ת להיכל, מוציאין אותו שוב וקוראין אותו פסוק ועוד שני פסוקים בברכה לפני הקריאה ואחריה (ש"ע סי' קל"ז ס"ג וכה"ח שם ס"ק ז' ח').

ד. וכן המדלג אות אחת, או שלא נתן ריוח בין הדבקים כגון וקשרתם אותם שבלע א', או שלא ביטא מפיק ה"א כגון בתיבת אִישָׁהּ וכיוצא, אם שינה משמעות חוזר ג' פסוקים בברכה וכנזכר בסעיף הקודם (כה"ח סי' רפ"ב ס"ק ע"א. ע"ב. וסי' קמ"ב ס"ק ח'.י'). ואם אינו משנה משמעות כגון שקרא הָרֹן במקום אהרן, או שלא נתן ריוח במלים על לבבך, עשב בשדך וכיוצא, אם סיימו את הקריאה אינו חוזר (כה"ח סי' קמ"ב סק"ה, וסי' ס"ב סק"ב. וע"ע לחם הבכורים דף צ"ב ע"ב בשם רס"ג).

ה. קרא וטעה בנגינה בתיבת ה', הנכון הוא שיגמור את הפסוק בלחש (או לפחות חצי הפסוק עד האתנח) ויחזור אותו מחדש בקריאה נכונה (ילקו"י ח"ב ענמ' ק"ח).

היכן יפסיק לעולה

א. יש לקרוא לכל עולה לפחות שלשה פסוקים (ש"ע סי' קל"ז ס"ב).

ב. הקורא בתורה לא ישייר בפרשה פחות מג' פסוקים וכן לא יתחיל בפרשה פחות מג' פסוקים. ופרשה היינו פרשה פתוחה או סתומה ולא מה שקוראין שני או שלישי (ש"ע סי' קל"ח ומ"ב סק"א שם). ויזהר בזה בעליית המוסיפין.

ג. אם טעה וסיים הקריאה לעולה שני פסוקים בתחילת פרשה חדשה (פתוחה או סתומה) ובירך אין צריך לחזור ולקרות, והעולה אחריו יתחיל מתחילת הפרשה וכן להפך.

ד. יקפיד להתחיל ולסיים בדבר טוב (הרמ"א סי' קל"ח).

דיני עליית כהן ולוי

א. כהן עולה ראשון, ואחריו לוי, ואחריו ישראל. ואפילו אם נמצא שם רבו או ת"ח חשוב, הכהן קודם (ש"ע סי' קל"ה סעי' ג-ד' ובכה"ח שם).

ב. כשיש צורך מיוחד כגון שרוצים להעלות שני בעלי ברית או שני חתנים וכיו"ב בשני וחמישי, יבקשו מהכהן לצאת מביהכ"נ ויעלו את הישראל, ואם אינו רוצה או שהמנין מצומצם, יעלה הישראל והחזן יאמר: יעמוד פלוני אע"פ שיש כאן כהן (שם סקי"ד, יביע אומר ח"ו סי' כ"ג).

ג. כהן שנשא גרושה, אין נוהגין בו קדושה אפי' לקרוא ראשון בתורה, ואפילו גירשה או מתה, עד שידור הנאה על דעת רבים, מהנשים שהוא אסור בהן (ש"ע סי' קכ"ח סעיף מ'). וה"ה לכהן ממזר או חלל, ואפי' אם עלה, ירד (כה"ח שם ס"ק רל"ז). ואפילו אין כהן אחר בבית־הכנסת, לא יעלו אחד מאלו ראשון אלא יעלה ישראל אחר (כה"ח סי' קל"ה ס"ק כ"ה).

ד. בתענית ציבור, אם אין הכהן מתענה לא יעלה לס"ת, אלא יצא מחוץ לביהכ"נ ויעלה ישראל המתענה (ש"ע סי' תקס"ו ס"ו).

ה. אם הכהן נמצא בתפילה במקום שאינו רשאי להפסיק, אין ממתינים לו, ויעלה ישראל במקומו (ש"ע סי' קל"ה ס"ה וכה"ח סק"ל).

ו. אם אין כהן בבית-הכנסת, קורא ישראל במקום כהן, ויאמר החזן: "אין כאן כהן, יעמוד פלוני במקום כהן" ולא יעלה אחריו לוי (ש"ע שם ס"ו וכה"ח שם סקמ"ד ועיין שם סק"מ). ויש אומרים שמ"מ יכול הלוי לעלות רביעי, ויש מקילין אף בעליית שלישי (שו"ת יביע אומר ח"ו סי' כ"ד בסו"ד).

ז. יש אומרים שאם אין כהן בבית הכנסת, יכול הלוי לעלות ראשון, והחזן יאמר: אע"פ שהוא לוי (יביע אומר שם).

ח. אם נכנס הכהן לביהכ"נ אחר שהתחיל הישראל לברך ברכת התורה, אפילו לא אמר אלא ברוך אתה ה', אינו פוסק (כה"ח שם ס"ק ל"ה). אבל ברכו לא הוי התחלה, ויעלה הכהן ויאמר ברכו וכו' (שם ס"ק ל"ט). ועומד הישראל בתיבה עד לאחר שיעלו כהן ולוי, ואז יקרא (ש"ע שם ס"ד).

ט. אם אין לוי בביהכ"נ, כהן שקרא ראשון מברך שנית במקום לוי, אבל לא כהן אחר (שם ס"ח). ואומר שנית ה' עמכם ועונים הקהל יברכך ה', ולא כאלה המתחילים ישר מברכו (כן הורה מרן הגאון ר' מצליח מאזוז זצוק"ל).

י. אם היו כהן ולוי בביהכ"נ וקרא הכהן וסיים, וחשב שאין שם לוי והתחיל לברך שנית ברכת התורה, אפילו לא אמר אלא ברוך אתה ה', אין מפסיקין אותו (ש"ע שם ס"ז ובכה"ח ס"ק מ"ז).

יא. לא יעלו שני כהנים או שני לויים בזה אחר זה (ש"ע שם סעיפים ח' ט'). וכן לא יעלה כהן אחר כהן ולוי (כה"ח שם ס"ק נ"ו). ואף על פי שכבר עלו שבעה עולים (כן מוכח מהרמ"א ומדברי מרן בב"י ע"ש) אלא בהפסק ישראל ביניהם, ויאמר החזן כשעולה הכהן: "אע"פ שהוא כהן", וה"ה בלוי (ש"ע שם ס"י).

יב. לעליית משלים ומפטיר רשאים לעלות שני כהנים או שני לויים, מפני שהקדיש מפסיק ביניהם (כה"ח שם ס"ק ס"א, יחו"ד ח"ג עמוד קנ"ד).

יג. אם קרא החזן כהן או לוי ואינו שם, לא יקרא לכהן אחר בשמו, משום פגמו של ראשון, אלא אחר יעלה מעצמו או ירמזו לו שיעלה (ש"ע שם סי"א).

יד. כהן שעלה לס"ת בביהכ"נ שלו, ונזדמן שנית לביהכ"נ אחר וקראוהו לעלות לתורה לאותה קריאה - יעלה יברך ויקרא. וה"ה שאר עולים (יביע אומר ח"ו סי' כ"ה אות ג').

טו. בדין כהן סומא או שאינו יודע לקרות, ראה להלן.

דרגת העליות

א. ביום שבת וביוה"כ העליה החשובה ביותר היא עליית ששי שהיא כנגד היסוד, ואחריה עליית שלישי ואחריה ראשון (כהן) ואחריה שני (לוי) ואחריה רביעי, חמישי ושביעי (כה"ח סי' קל"ה ס"ק י"ט).

ב. ביו"ט עליית חמישי היא העליה החשובה ביותר ואחריה עליית כהן, לוי, שלישי, ורביעי (שם ועיין בא"ח ש"ב פרשת תולדות אות י"ן).

ג. כשיש שלשה עולים, העולה שלישי משובח מכולם ואחריו כהן ולוי (כה"ח שם).

ד. ישתדל לעלות לס"ת בר"ח והרביעי יותר משובח. ואם ר"ח ב' ימים, העליה ביום שני יותר משובחת מיום ראשון (כה"ח סי' תכ"ג סק"ח).

ה. מרן הגאון הקדוש ר' מצליח מאזוז זצ"ל אע"פ שהשתדל לקנות ולעלות בכל שבת עליית ששי, מכל מקום בפרשת וישלח היה עולה שביעי, ואמר שמעלתו (של השביעי בפרשה זו) גדולה מעליית ששי מפני שנרמזו שם סודות רבים ועמוקים ב"ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום" וגו' כמבואר באדרא רבא.

ו. העולה הששי הוא האיש הששי שקרא קריאה חדשה בס"ת, אבל אם חזרו לו על עליית חמישי וכיו"ב ולא קרא אפי' שני פסוקים חדשים, אינו נחשב לששי ואינו מצטרף למנין העולים (כה"ח סי' קל"ה סק"כ, יצי"ר ח"ב סי' כ"א).

מי רשאי לעלות לתורה

א. ראוי שלא להעלות קטן פחות מי"ג שנה אלא לשביעי או למפטיר (כה"ח סי' רפ"ב ס"ק כ"ב, כ"ד).

ב. אין להעלות לס"ת אב ובנו זה אחר זה, וכן סב ונכדו, או שני אחים, אבל שאר קרובים מותר (ש"ע סי' קמ"א ס"ו וכה"ח שם ס"ק כ"ז). ומ"מ אם עלה לא ירד (שם ס"ק כ"ח). ולכן אין לעלות אחד למשלים ואחד למפטיר אע"פ שהקדיש מפסיק ביניהם. וביום שיש שני ס"ת מותר (שם ס"ק ל"ג ושו"ת יחוה דעת ח"ג סי' נ'. ואע"פ שהקלו האחרונים להעלות שני כהנים זה למשלים וזה למפטיר ואפילו בספר אחד, י"ל דהתם כיון שהפסקנו בקדיש אין חשש לפגמו של ראשון דא"כ איך אמרו אחד קריאתו קדיש. אבל לגבי עין הרע חיישי' טפי).

ג. בעל עבירות מצטרף למנין שבעה, אבָל מחלל שבת אינו מצטרף למנין שבעה. ומעיקר הדין ראוי שלא יעלה כלל, ומ"מ כדי שלא לדחות אבן אחר הנופל, יש לאפשר לו לעלות, בפרט בשמחות וכיו"ב (אור תורה שנת תשד"מ סי' כ"ב). ומ"מ יראה לחזור על אותו קטע לאדם כשר. ובימי שני וחמישי וכיו"ב שאסור להוסיף עולים יכוין הש"ץ בלבו שהוא העולה ולא יברך, שברכות אינן מעכבות (שו"ת איש מצליח ח"א חאו"ח סי' יו"ד).

ד. כתב מרן: סומא אינו קורא לפי שאסור לקרות אפי' אות אחת שלא מן הכתב (ש"ע סי' קל"ט ס"ג). וכן המנהג בכמה כרכים ועיירות ואין לפרוץ גדר (כה"ח ס"ק ט"ז). וכן נהגו באלג'יר שלא להעלות סומא (מטה יהודה). וכן המנהג בג'רבא (ברית כהונה ח"א מע' ס' אות ט'). ואולם כבר נתפשט המנהג בהרבה קהלות ובערי הארץ להעלותו בשעת הצורך (כה"ח שם). וטוב להעלותו למוסיפין בלבד. ואם הסומא יכול לקרא בלחש מלה במלה אחר הש"ץ תע"ב (ילק"י ח"ב עמוד פ"ד, ומדברי הפוסקים שהביא הרב שם משמע שאין הסומא חייב לקרא עם הש"ץ ע"ש).

ה. מי שאינו יודע לקרות לא יעלה לס"ת, ואם הוא כהן או לוי ואין שם כהן או לוי אחר ויכול לקרות עם הש"ץ מלה במלה, יעלה (ש"ע סי' קל"ט ס"ב). ומיהו יש מקומות שנהגו להקל גם כשאינו יודע צורת האותיות, ויש לסמוך ע"ז כשהוא בעל שמחה (עי' להרב כה"ח סי' קל"ה ס"ק ט"ז).

ו. אין לעלות לתורה בשרוולים קצרים עד שיכסה זרועותיו בטלית וכיו"ב (כה"ח סי' קל"ט ס"ק ח"י ועי' בשו"ת איש מצליח ח"א סי' יו"ד).

המתפלל אם יפסיק כדי לעלות לס"ת

א. הנמצא בפסוקי דזמרה וקראוהו "בשמו" לעלות לתורה, יעלה ויברך ויקרא בלחש עם החזן, אך לא יעשה מי שברך או השכבה (ילק"י עמוד מ"ד). ואם אין שם כהן אחר אלא הוא, אפשר לכתחילה לקרותו לתורה (כה"ח סי' נ"א ס"ק ב"ז).

ב. אם הוא בברכות קריאת שמע או בקריאת שמע, לא יעלה כלל, וכל שכן אם עומד בתפלת שמונה עשרה (שו"ת איש מצליח ח"א סי' כ"ב אות ג'). ואפי' אם קראוהו בשמו לא יעלה (כה"ח סי' קל"ה אות כ"ח).

דינים השכיחים בשמחות

א. מותר לחזור לעולים כמה פעמים אותו קטע, אולם עדיף יותר לפי ההלכה, שכל עולה יקרא שלשה פסוקים חדשים (ובכך גם ישרור שקט בשעת קה"ת). ומה טוב ומה נעים שלא להרבות עולים יותר מדאי שלא להטריח את הציבור (יביע אומר ח"ו סי' כ"ה, ילקי"ע עמוד נ"ה). והמליצו על זה "ויאמר לקוצרים ה' עמכם".

ב. יש לסגור את הס"ת בשעה ששרים לחתן וכיו"ב (כה"ח סי' קל"ט ס"ק ל"ג). וכן בשעה שמברך הגומל או עושה השכבה ומי שבירך וכדומה.

ג. בשבת שיש שתי פרשיות מחוברות ויש צורך להעלות מוסיפין על חובת היום, יקראו שלשה אנשים בלבד בפרשה הראשונה, הרביעי מחבר, ובפרשה השניה יעלו השלשה הנותרים ויוסיפו עוד כרצונם (כה"ח סי' רפ"ב ס"ק ט"ז).

ד. המנהג בג'רבא ובכמה קהלות, שהחתן עולה בס"ת מיוחד שמוציאים לכבודו, וקורא בו פרשת "ואברהם זקן" בברכה, והוא מנהג קדום מימי הגאונים ואין לבטלו (אר"ת התשמ"ח סי' זק"ן, ע"ש באורך). ראה עוד לעיל היכן יפסיק לעולה, ומי רשאי לעלות לתורה.

ימים שמוציאים בהם שנים או שלשה ס"ת

א. ביום שמוציאים שני ס"ת או יותר, נכון יותר ע"פ ההלכה להגביה את ס"ת הראשון בלבד. וכן המנהג הקדום בארץ ישראל, וכעדות הרב פרי האדמה והרב השומר אמת (אר"ת התש"ן סי' קי"ח).

ב. ביום שמוציאים שני ס"ת או יותר, יניח את הס"ת שקורא בו בתחילה בצד שמאל ואת הספר השני מימינו כדי שיפנה משמאל לימין (עיין ש"ע תרע"ו ס"ה).

ג. ביום שמוציאים שני ס"ת או שלשה, המנהג הקדמון בירושלים שעולה אחד וקורא בספר האחרון ואומר קדיש, ועולה אדם שני וחוזר וקורא בתורה ומפטיר, וכן ראוי לנהוג (ברכ"י סי' רפ"ד אות ב' בשם הלק"ט ח"ב סי' עק"ב). וכן מנהג תונס.

ד. הנוהגים שלספר השני עולה אדם אחד בלבד (או בספר השלישי ביום שמוציאין שלשה ס"ת), המנהג הנכון הוא לומר קדיש אחרי ההפטרה ולא בין הקריאה להפטרה. וכן דעת מהר"י בן מיגאש והרב נהר מצרים ועוד פוסקים (אר"ת שנה ח' סוס"י מ"ז וסי' קי"ז, ושנה י"ח סי' קכ"ב ובהגהות איש מצליח שבסו"ס משנ"ב סי' רפ"ב ס"ד).

ה. בשבת שמוציאים שלשה ס"ת (כגון ר"ח טבת ור"ח אדר ור"ח ניסן שחלו להיות בשבת), יש להזהר שלא להעלות בספר הראשון אלא ששה עולים בלבד, ולא יאמרו קדיש אלא אחרי ספר שני, ואחרי ספר שלישי. ואם העלו שבעה בספר ראשון, י"א שאומרים קדיש אחריו (יבי"א ח"ד סי' כ"ב). וי"א שאין אומרים קדיש אחריו אלא רק אחרי ספר שני ואחרי הספר השלישי (שר"ת מגיד תשובה ח"ד סי' י"א).

ו. בשבת שקורין בשלשה ס"ת, אם יש צורך גדול להעלות מוסיפין כגון שיש שמחות וכיו"ב, ינהגו כך: יקראו בספר הראשון חמשה עולים. ואח"כ יעלו המוסיפין ולא יקראו להם פסוקים חדשים אלא יחזרו על פסוקים שקראו קודם לכן. ואח"כ יעלה העולה השישי וימשיך משם עד סוף הפרשה, ולא יאמר קדיש. ויעלה השביעי בספר השני ויאמר קדיש. ויעלה אחר בספר שלישי ויאמר הפטרה וקדיש (ע"פ ש"ע סי' קלז ס"ו).

צבור שלא קראו בתורה

א. אם לא קראו ס"ת בביהכ"נ בשבת, אזי העולה הראשון בשבת הבאה יברך ברכה ראשונה ויקרא את כל הפרשה של השבת שעברה וימשיך עד "שני" של פרשת אותה שבת ויברך ברכה אחרונה. ואם הפרשה של שבת שעברה היתה פרשה אחרונה בחומש, כגון ויחי (שהיא סוף חומש בראשית), העולה הראשון יקרא את כל הפרשה הראשונה והשני יתחיל מתחילת הפרשה השניה (כה"ח סי' קל"ה סק"ה).

ב. אם לא קראו בשבת שחרית, יקראו במנחה את הקריאה הרגילה, כמנהג העולם, מן הפרשה הבאה, וכן בשני וחמישי. ובשבת הבאה ישלימו את הפרשה שחיסרו (חיים שאל ח"א סי' ע"א אות ה' והובא בכה"ח שם סק"ט).

ג. צבור שלא קראו ס"ת בשני וחמישי שחרית, אינם רשאים לקרות למחרת (כה"ח שם סק"ח). וכן אינם רשאים לקרות בו ביום במנחה, ואפילו באקראי. ומ"מ העושים כן באקראי יש להם על מה שיסמוכו (יביע אומר ח"ד סי' י"ז). והבא להמלך מורים לו שישתמט מלעלות אז לס"ת. ומ"מ אם הוציאו ס"ת ואין שם כהן אחר מלבדו יכול לעלות, וכ"ש אם קראו לאדם בשמו, שיעלה לס"ת (עיין או"ח התשמ"ה סי' ק"ב).

כיצד לנהוג כשנמצאה טעות בס"ת

א. מותר לספרדי לעלות לס"ת של תימנים (יחו"ד ח"ד סי' נ"ז) וכן לס"ת של אשכנזים, בין בחול בין בשבת, וכן להיפך, אע"פ שיש שינויים קלים ביניהם (שם ח"ב סי' ג').

ב. אם נמצאה טעות בס"ת באמצע הקריאה, מוציאין ס"ת אחר (ויזהר העולה לתורה שלא ידבר כלל) וימשיכו לקרוא ממקום שנמצאה הטעות ויקרא לפחות שלשה פסוקים בספר הכשר כדי שיוכל לברך אחר הקריאה (ש"ע סי' קמ"ג ס"ד, כה"ח שם ס"ק כ'-כ"א).

ג. אפילו אם נמצאה טעות בס"ת מיד לאחר שבירך קודם שהתחיל לקרוא, יקרא בספר הכשר בלא ברכה ראשונה (כה"ח סי' ק"מ סקט"ז). ומרן הגה"ק הרב מצליח מאזוז זצ"ל הורה לקרוא שלשה פסוקים בספר הפסול ואח"כ יחזור לקרותן בספר הכשר ויוצא אליבא דכו"ע.

ד. גם אם נמצאה הטעות סמוך לתחילת פרשה או סיום פרשה (פתוחה או סתומה) בפחות מג' פסוקים, יש להמשיך בספר הכשר מהמקום שנמצאה הטעות, ומ"מ יש לקרא בספר הכשר לפחות ג' פסוקים וכנ"ל (כה"ח סי' קל"ח סק"ח, וסי' קמ"ג סק"כ).

ה. גם אם נמצאה הטעות בקריאת המשלים או המפטיר, יש להוציא ס"ת כשר ולקרות בו (כה"ח סי' קמ"ג ס"ק כ"ב).

ו. בשני וחמישי אם כבר קרא השלישי שלשה פסוקים ובסך הכל קראו שלשתם יחד עשרה פסוקים, ואח"כ נמצאת טעות אין להוציא ס"ת אחר (כה"ח שם, שכ"מ מדברי החיד"א בשו"ת חיים שאל (חא"ח סי' ע"ד אות י"ד ע"ש), וכ"כ הרב המגיה בזכ"ל (ח"ג אות ע"ו), וכ"ד הרב השומר אמת (סי' י"ב אות י"ד) ע"ש. ועי' בילקוט יוסף עמוד קמ"ט). וכן בשבת אם מצאו טעות לאחר שסיימו לקרות את הפרשה (כה"ח שם). ויאמרו ההפטרה בברכותיה (כה"ח סי' רפ"ד סק"י בשם הלד"א. השומר אמת סי' כ"ב אות ב').

ז. משלימים שבעה עולים (או שלשה בשני וחמישי) בצירוף הראשונים שקראו בספר שנמצאה בו טעות (ש"ע שם ס"ד).

ח. ס"ת שנמצא בו טעות ושכחו מכך והוציאוהו, ובאמצע הקריאה נזכרו, יפסיקו תיכף ויוציאו ס"ת אחר, וימשיכו לקרא בספר הכשר מהמקום שהפסיקו (ילק"י עמ' קנ"ג).

ט. מצאו טעות ואין להם ס"ת אחר, ימשיכו לקרוא בלא ברכה, וכן יפטירו בלא ברכה (ילק"י עמ' קמ"ט). באילו טעויות יש להוציא ס"ת אחר - ראה לקמן.

דיני ההפטרה

א. בשבת שקודם יום הפטירה (אזכרה) ראוי לעלות למפטיר, שזה גורם נחת רוח גדולה לנפטר, וזה עדיף מעליית משלים. ואם חל יום הפטירה בשבת, נכון יותר לעלות מפטיר ביום השבת שחל בו יום הפטירה. ואם אפשר, טוב להפטיר גם בשבת הקודמת (יחו"ד ח"ה סי' נ"ט).

ב. טוב שגם הנכד יעלה מפטיר או משלים לע"נ סבו, ובפרט אם לא השאיר בנים שיאמרו עליו קדיש ושיתפללו לע"נ. ומ"מ אין זה חיוב כ"כ כמו לגבי אביו. וכן טוב שיאמר קדיש ביום הפטירה (אור תורה שנת התשנ"א סי' נ').

ג. לא יעלה למפטיר אלא מי שיודע לקרוא ההפטרה בנקודותיה וטעמיה (ועיין מ"ב סי' רפ"ב ס"ק כ"ז). ומי שיש לו אזכרה (יארצייט) ואינו יודע לקרות כהוגן יעלה משלים, ויעלה אחר למפטיר.

ד. אם לאחר שעלה המפטיר, התברר שאינו יודע לקרוא ההפטרה, יקרא אַחֵר את ההפטרה **בברכות** (ש"ע סי' רפ"ד ס"ד).

ה. אם העולה כבר בירך ברכה ראשונה של ההפטרה והתברר שאינו יודע לקרותה, יעלה אחר ויקרא במקומו ויברך ברכות אחרונות (עי' להכה"ח שם ס"ק י"ט וכ"ב). **ויותר טוב שיקראו עמו כל הציבור בקול רם שלא לביישו. וכן נוהגים קצת קהלות** (עי' להמ"ב שם בבה"ל ס"ה בד"ה דתרי קלי וכו', וכן מנהג הבבלים).

ו. טוב שהמפטיר יקרא את ההפטרה מתוך ספר הכתוב על קלף. ואם אין שם ספר כזה עדיף לקרוא את ההפטרה מספר נביא שלם או תנ"ך מאשר לקרותה בחומשים הנדפסים (וספר ההפטרות שעושים היום שהוא נדפס על נייר דינו כחומשים הנדפסים). (יחו"ד ח"ה סי' כ"ז). **ויש אומרים** שאין צורך להחמיר בזה כלל.

ז. מפטיר שבירך ברכות ההפטרה בכדי לקרוא הפטרת השבוע, והזכירוהו שצריך לקרא הפטרה אחרת, אינו צריך לברך פעם אחרת (כה"ח סי' רפ"ד ס"ק כ"ז).

ח. המפטיר צריך לענות אמן בסוף ברכות ההפטרה שלו, ויחתום "ברוך אתה ה' מקדש השבת, אמן" (יחו"ד ח"ב סי' כ"ג).

ט. בברכה שלפני ההפטרה יש לומר "ובנביאי האמת והצדק". בברכה שניה שאחר ההפטרה רחם על ציון וכו' טוב לומר "תושיע ותשמח במהרה בימינו" כדי שיהיה מעין החתימה וכן **הוא בכמה נוסחאות** (עיין בס' תורה תמימה "בראשית" בברכות ההפטרה ובשו"ת חקרי לב חאו"ח סי' ע"ג).

י. כל אחד מן הציבור צריך לקרוא את ההפטרה **בלחש עם המפטיר** (כה"ח סי' רפ"ד ס"ק ל"ב וע"ע מ"ב וביאה"ל שם).

יא. אם המפטיר צריך לומר קדיש (כגון שהמשלים הוא מפטיר או ביום שמוציאים שני ס"ת), **המנהג הנכון הוא לומר קדיש אחרי ההפטרה ולא בין הקריאה להפטרה. וכן דעת מהר"י בן מיגאש והרב נהר מצרים ועוד פוסקים** (אר"ח שנה ח' סוס"י מ"ז וסי' קי"ז, ושנה י"ח סי' קכ"ב).

יב. ביום שיש שני ס"ת, המנהג הקדמון בירושלים שעולה אחד וקורא בספר שני ואומר קדיש, **ועולה אדם שני וחוזר וקורא בתורה ומפטיר** (בדב"י סי' רפ"ד אות ב' בשם הלק"ט ח"ב סי' עק"ב). **וכן מנהג תונס, ואם עולה רק אחד יעשה כמ"ש בסעיף הקודם.**

הלכות קריאת התורה

ואלה מוסיף על הראשונים

תוספת הלכות קריאת ס"ת, ע"פ סדר ש"ע או"ח מסימן קלד - קמ"ד, מהספר הבהיר **"הלכה ברורה"** של ידידנו הגאון הגדול כמה"ר **רבי דוד יוסף** שליט"א, ר"מ ור"מ "יחוה דעת", ברשותו ובאדיבותו, בנו של מופת הדור נשיא ישיבתנו הק' מרן רבנו עובדיה יוסף שליט"א.

הערה: אמנם לא העתקנו את כל ההלכות, אבל השארנו את אותיות הסעיפים כמות שהם, כדי שהמעוניין ללמוד ולעיין במקור הדברים שם, יוכל למצוא בקלות.

סימן קלד

מנהגי פתיחת ההיכל והוצאת ספר תורה

ט. בשעת פתיחת ההיכל נוהגים שכל הציבור עומדים על רגליהם, ואומרים "בריך שמיה דמארי עלמא".
ובשעה שאומרים "דסגידנא קמיה ומן קמי דיקר אורייתיה" נוהגים להשתחוות מול הספר תורה.
ומנהג הספרדים ועדות המזרח שלא לומר "בריך שמיה" בשעת פתיחת ההיכל אלא רק בימים שיש בהם תפלת מוסף, דהיינו בשבתות בשחרית ובמנחה, ובמועדים ובראשי חודשים בשחרית. והאשכנזים נהגו לאומרו בכל פעם בשעת פתיחת ההיכל. ואף הספרדים הרוצים לאומרו בכל פעם בפתיחת ההיכל יש להם על מה שיסמוכו.
ונוהגים לומר "בריך שמיה" מיד עם פתיחת ההיכל, ואין ממתינים עד להוצאת ספר התורה מן ההיכל. ואם לא אמר "בריך שמיה" בשעת פתיחת ההיכל, יאמרנו בשעה שפותח הספר תורה לפני העם.

י. נוהגים לומר פסוקים ודברי שבח להשם יתברך שנתן תורה לעמו ישראל בשעת פתיחת ההיכל ובשעת הוצאת הספר תורה מהארון והולכתו אל התיבה. ויש בזה מנהגים שונים בקהלות ישראל הספרדים והאשכנזים איזה פסוקים יש לומר, ואימתי יש לומר הפסוקים, ובכל מקום יעשו כמנהגם.

יא. בימים טובים ובראש השנה וביום הכפורים יש נוהגים לומר בשעת פתיחת ההיכל שלש עשרה מדות הרחמים, ואומרים אותו שלש פעמים, ויש נוהגים לאומרו פעם אחת.
אולם דעת כמה מקובלים שאין לומר שלש עשרה מדות בשעת פתיחת ההיכל בין בימים טובים ובין בראש השנה וביום הכפורים, וכן ראוי לנהוג.

יב. בשעה שמוציא ספר התורה מן ההיכל יוציאו ביד ימין ואף הנושא את ספר התורה אל התיבה, מקבלו ביד ימין ונושאו אל התיבה ביד ימין, מפני שהתורה ניתנה בימין, שנאמר (דברים פרק לג פסוק ב') "מימינו אש דת למו". וגם נאמר (שיר השירים פרק ב' פסוק ו') "וימינו תחבקני".
ואם כבד עליו משא הספר תורה יסייע ביד שמאל ליד ימין לשאתו. ולמנהג כמה מעדות הספרדים שנושאים את הספר תורה אל התיבה כשהוא פתוח, בלאו הכי אי אפשר לשאתו ביד אחת, וצריך לשאתו בשתי ידיו.
ומי שהוא איטר יד ימין, יש אומרים שיאחז את ספר התורה בשמאל כל אדם שהיא ימין שלו, ויש חולקים.

יג. בשעה שמוליכים ומחזירים את ספר התורה מן ההיכל אל התיבה ומן התיבה אל ההיכל, יש להוליכו דרך ימין, דהיינו שבהולכתו מן ההיכל אל התיבה יש להוליכו דרך צד צפון, ובהחזרתו מן התיבה אל ההיכל יש להחזירו דרך צד דרום.

יד. מנהג האשכנזים שהשליח ציבור מוליך את ספר התורה מן ההיכל אל התיבה. והספרדים לא נהגו להקפיד בזה, ונותנים לאחד מן הקהל לשאת את ספר התורה, ומכל מקום לא יתנו לנער קטן לשאת את ספר התורה.

טו. יש נוהגים שמי שאשתו מעוברת בחודש התשיעי, עושה הבעל מצות "פתיחת ההיכל" באותו חודש, ויש למנהג זה סמך על פי הקבלה. ולאחר הוצאת הספר תורה יסגור הבעל את ההיכל, ולא יתן לאחֵר שיסגרנו.

יז. בשעה שמוציאים ספר תורה נוהגים העם הנמצאים מחוץ לבית הכנסת לרוץ לבית הכנסת לראות את ספר התורה, משום "ברוב עם הדרת מלך".
ובשעה שמוליכים את ספר התורה אל התיבה מצוה על כל מי שספר התורה עובר לפניו ללוותו אל התיבה. וכן כשמחזירים הספר תורה להיכל מצוה ללוותו עד ההיכל. ומכל מקום כשיש מתפללים רבים בבית הכנסת ויש דוחק רב כשכולם מלוים את ספר התורה אין חיוב על כל אחד ללוותו.
ועיין להלן (סוף סימן קמט) שנוהגים לנשק את ספר התורה בהוצאתו ובהחזרתו.

הגבהת ספר התורה

יח. צריך להגביה את ספר התורה ולהראות פני כתיבתו לעם העומדים מימינו ושמאלו, מפני שמצוה על האנשים והנשים לראות הכתב.
ומנהג הספרדים ועדות המזרח לעשות ההגבהה קודם קריאת התורה. וכן מנהג כמה מעדות האשכנזים. ויש מהאשכנזים שנהגו לעשות ההגבהה אחר קריאת התורה.

כב. בשעה שמגביה הספר תורה להראותו לעם, אומרים הציבור פסוק "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל" (דברים פרק ד' פסוק מד). ואומרים עוד פסוקים כפי מנהגי קהלות ישראל.
ונכון לעמוד בשעת ההגבהה סמוך לספר התורה באופן שיוכלו לקרוא האותיות שבו, ולדעת רבינו האר"י ז"ל העושה כן נמשך אליו אור גדול.
ונוהגים להורות באצבע אל המקום שבו קוראים בספר תורה.

סימן קלה
סדר קריאת התורה בשני וחמישי וסדר העולים ומנינם

מצות קריאת התורה

א. משה רבינו תיקן לעם ישראל לקרוא בתורה בציבור בשבתות ובימים טובים ובראשי חודשים ובחול המועד ובימי שני וחמישי שבכל שבוע, ועזרא הסופר תיקן לישראל לקרוא בתורה בשבת במנחה, ותיקן עוד שבימי שני וחמישי יקראו שלשה עולים, ויקראו שלשת העולים ביחד לפחות עשרה פסוקים.

מנין העולים בשני וחמישי ובשבת במנחה

ב. בשני ובחמישי ובשבת במנחה עולים לתורה שלשה אנשים, אין פוחתין מהם ואין מוסיפין עליהם, ואין מפטירין בנביא.
ונהגו שלא להוסיף על מנין שלשה עולים אפילו כשיש בבית הכנסת כמה חתנים, וכל שכן כשיש שם כמה בעלי ברית.

ד. אם אירע שביטלו הציבור קריאת התורה בשבת אחת, ישלימו אותה פרשה בשבת שלאחריה.
וראה בפנים הסבר פרטי הדינים בזה.

ט. אם הסכימו הציבור לחזור ולקרוא הפרשה שהחסירו מקצתם, באופן שאין לחוש לטורח ציבור, רשאים לחזור ולקרוא הפרשה שהחסירו אפילו אם רק מקצת הציבור החסירו הקריאה, והיינו שיעלה לתורה ראשון אחד מאותם שהחסירו, (ואם אינו כהן, יצא הכהן החוצה, ויאמרו יעמוד ישראל במקום כהן), ויקרא כל הפרשה שהחסירו עם שלשה פסוקים מפרשת השבוע.

ולפי זה יש ללמוד לענין תושב ארץ ישראל שהיה בחוץ לארץ בימים שאחר חג הפסח בשנה שחל יום שביעי של פסח ביום ששי, או בשנה שחל יום חג השבועות ביום ששי, ויום השבת שלאחריו הוא יום טוב שני של גלויות, ובחוץ לארץ קראו פרשת "כל הבכור", ובארץ ישראל קראו פרשת השבוע, ולאחר מכן חזר אותו תושב ארץ ישראל למקומו, והסכימו הציבור לקרוא אותה פרשה שהחסיר, יעלה לתורה ראשון אותו שהחסיר הפרשה, (ואם אינו כהן, יצא הכהן החוצה ויאמרו יעמוד ישראל במקום כהן), ויקרא כל הפרשה שהחסיר עם שלשה פסוקים מפרשת השבוע.
ומכל מקום מעיקר הדין אין אותו שהחסיר הפרשה חייב לחזור ולקוראה או לשמוע קריאתה, שהרי אין מצות קריאת התורה חובת יחיד אלא היא חובת ציבור.

י. אם החסירו קריאת ההפטרה אין להם תשלומין לקרוא אותה הפטרה בשבת שלאחריה.

יא. אם טעו הציבור וחשבו שצריך לקרוא שתי פרשיות, כגון שחשבו שפרשיות "מטות - מסעי" מחוברות, וקראו שתיהן, (ולפי סדר הקריאה שהרביעי מחבר הפרשיות, יוצא שקראו רק ארבעה עולים בפרשת השבוע שהיא פרשת "מטות"), ומיד לאחר מכן נודע להם שטעו, אף על פי כן אינם צריכים לחזור ולקרוא שבעה עולים בפרשת "מטות" שהיא פרשת השבוע, ובשבת שלאחריה יחזרו ויקראו שבעה עולים בפרשת "מסעי".
וכן אם טעו בשני וחמישי וקראו קריאה אחרת, כגון שקראו בפרשת השבוע שלפניו, וכבר סיימו הקריאה, אינם צריכים לחזור ולקרוא.

עליית כהן לוי ישראל

יב. כהן עולה לתורה ראשון, ואחריו לוי ואחריו ישראל. ותיקנו כן חכמים מפני דרכי שלום, כדי שלא יבואו לידי מחלוקת מי קודם בעליה לתורה.
ומנהג ישראל בכל המקומות שאפילו הכהן עם הארץ עולה לתורה ראשון ואפילו יש שם תלמיד חכם מופלג מישראל. ומכל מקום אם יש שם תלמיד חכם מופלג שהוא גדול הדור, והכהנים מוחלים על כבודם, אם רצו להעלותו במקום כהן יש להם על מה שיסמוכו, וכל שכן בשני ובחמישי ובשבת במנחה שיש להקל בזה.
ויש מתירים להעלות תלמיד חכם במקום כהן במנין המתקיים בבית פרטי, ואין המקום שייך לציבור אלא לבעל הבית.
ובכל הנ"ל שהכהן קודם לתלמיד חכם, היינו דוקא כשאותו כהן יודע לקרוא בתורה עם השליח ציבור, אבל אם אינו יודע לקרוא אינו רשאי לעלות לתורה כלל. ועיין להלן (סימן קלט) מה נקרא יודע לקרוא בתורה לענין זה.
ואם אין כהן בבית הכנסת, יש להעלות במקומו תלמיד חכם הגדול יותר בתורה, אפילו יש שם זקן יותר בשנים שאינו תלמיד חכם כמו הראשון.

כהן עבריין

יג. כהן שהמיר דתו ולאחר מכן חזר בתשובה שלמה, עולה לתורה ראשון כשאר כהנים.
וכהן שנשא אשה הפסולה לכהונה, כגון גרושה או חללה או זונה, או אפילו נשא אשה הפסולה לכהונה מדרבנן, כגון חלוצה, אינו רשאי לעלות לתורה ראשון עד שיגרשנה, ובנוסף על כך ידור הנאה על דעת רבים מכל הנשים שהוא אסור בהן.
וכן כהן שנטמא במזיד למתים שאינם משבעה קרובים, אינו רשאי לעלות לתורה ראשון עד שיקבל על עצמו שלא ישוב יותר לעשות כן.
ובהלכה ברורה (סימן קכח סעיפים קלב-קלז) נתבארו עוד פרטי דינים בעניני כהן שעבר עבירות הפוסלות אותו מלעלות לדוכן ולשאת את כפיו, והוא הדין בזה לענין לעלות לתורה ראשון.
ולענין כהן שהוא מחלל שבת בפרהסיא, ראה להלן (סימן קלו סעיף ה').

אימתי רשאים שלא להעלות כהן ראשון

יד. אם רצו הציבור להעלות ישראל במקום כהן מחמת מאורע מסויים, כגון שרצו למכור בדמים מרובים העליה הראשונה בשבת בראשית, או כגון שיש בבית הכנסת בשני וחמישי כמה חתנים או כמה בעלי ברית, ושניהם ישראלים, רשאים לעשות כן.
וטוב שיצא הכהן מחוץ לבית הכנסת קודם תחלת הקריאה, ואם לא יצא הכהן מבית הכנסת יאמרו: "אף על פי שיש כאן כהן יעמוד ישראל במקום כהן".
ודוקא כשהיה הדבר באקראי, אבל באופן קבוע אין לעשות כן.

נמצא הכהן באמצע התפלה

טו. אם היה הכהן באמצע קריאת שמע וברכותיה, וקראוהו לעלות לתורה, למנהג הספרדים ועדות המזרח, אינו רשאי להפסיק ולעלות לתורה, ואפילו כשנמצא בבין הפרקים, ואפילו קראוהו בשמו, ואפילו אין שם כהן אחר אלא הוא.

טז. אם היה הכהן באמצע "פסוקי דזמרה", וקראוהו לעלות לספר תורה, אם קראוהו בשמו, יעלה לספר תורה, ויברך ויקרא בלחש עם השליח ציבור הקורא בתורה. (ולמנהג הספרדים אם יודע לקרוא בעצמו בספר תורה, יקרא בעצמו בקול רם).
וטוב שלא יפסיק באמצע הפסוק ממש. ואם נמצא סמוך לסיום מזמור, נכון שיסיים המזמור קודם שיברך על התורה, אבל אם יצטרכו הציבור להמתין לו מחמת כך, אפילו זמן מועט, יפסיק באמצע המזמור ויברך, מפני טורח ציבור. ואינו רשאי להפסיק לבקש מהשליח ציבור לומר "השכבה" או "מי שבירך".
וכל זה כשכבר קראוהו בשמו לעלות לתורה, אבל אם לא קראוהו בשמו, לא יעלה לתורה, אלא ירמוז להם שנמצא באמצע "פסוקי דזמרה", אלא אם כן אין שם כהן אחר אלא הוא, או שהוא לוי ואין שם לוי אחר אלא הוא.

יט. אם היה הכהן באמצע קריאת שמע וברכותיה או בשאר מקומות שאינו רשאי להפסיק כדי לעלות לתורה, לא ימתינו לו עד שיסיים תפלתו, מפני טורח ציבור ומפני כבוד ספר התורה.
ואין הכהן צריך לצאת מבית הכנסת קודם שיתחילו הקריאה, ואפילו אין שם כהן אחר ומעלים ישראל במקום כהן, ואין לחוש שמא יחשדו שהוא פגום לכהונה, שהרי הכל רואים שהוא עוסק בתפלה ובקריאת שמע.

כהן שאינו מתענה בתענית ציבור

כ. כהן שאינו מתענה ביום תענית ציבור, אינו רשאי לעלות לתורה בקריאת פרשת "ויחל משה". ואפילו אין שם כהן אחר אלא הוא, אינו רשאי לעלות, ובכדי שלא יבואו לומר עליו שהוא פגום לכהונה יצא מחוץ לבית הכנסת, ויעלה ישראל המתענה במקום כהן.
ואם יש שם כהן אחר המתענה, אין הכהן שאינו מתענה צריך לצאת מבית הכנסת, ויזמינו את הכהן המתענה לעלות לתורה, ורק כשמזמינים ישראל המתענה לעלות לתורה במקום כהן, יצא מחוץ לבית הכנסת. ואם אין הכהן רוצה לצאת מבית הכנסת, אינם רשאים להעלותו לתורה, אלא יאמרו "אף על פי שיש כאן כהן, יעמוד ישראל במקום כהן".
וכל זה בארבע תעניות הכתוב שהן חובה על הכל להתענות, אבל בתעניות שהן מנהג ואין כל הציבור מתענים בהן, כגון בתעניות שני וחמישי ושני שאחר פסח ואחר סוכות, אם אין הכהן מתענה אינו חייב מן הדין לצאת מבית הכנסת, שהרי אין לחוש שיאמרו שהוא פגום לכהונה, אלא יאמרו שאינו מתענה. ומכל מקום טוב להחמיר שיצא מבית הכנסת.
והוא הדין בכל זה לענין לוי, שאם אינו מתענה, אינו רשאי לעלות לתורה בקריאת

פרשת "ויחל משה" בתענית ציבור. ואפילו אין שם לוי אחר אלא הוא, אינו רשאי לעלות, אלא יצא מחוץ לבית הכנסת, ויעלה כהן המתענה במקום לוי.

ואם קראו לכהן או ללוי בשמו לעלות לתורה, אם היה הדבר בתענית שחלה בימי שני וחמישי, יעלה לתורה, ואם חלה התענית בשאר ימות השבוע, וכן במנחה של תעניות, לא יעלה לתורה אפילו קראוהו בשמו.

איחר הכהן לבית הכנסת

כא. אם כשבאו להתחיל לקרוא בתורה לא היה כהן בבית הכנסת, והזמינו במקומו ישראל, וכבר התחיל הישראל לומר "ברכו את ה' המבורך", ובאותה שעה נכנס הכהן לבית הכנסת, אף על פי כן יעלה הכהן ראשון, ויעמוד הישראל בתיבה סמוך אליו עד שיגיעו לעליית שלישי, ואז יעלה הישראל.

אבל אם כבר התחיל הישראל לברך, ואמר "ברוך אתה ה'", לא יפסיק הישראל, אלא ימשיך בברכתו ויקרא במקום הכהן.

עליית לוי לתורה כשאין כהן

כג. אם אין כהן בבית הכנסת, עולה ישראל ראשון במקומו. ואומרים "אין כאן כהן יעמוד ישראל במקום כהן", ולא יעלה אחריו הלוי לעליית שני.

ואם רצו להעלות לוי ראשון במקום כהן, רשאים לעשות כן, ויאמרו קודם לכן "יעמוד לוי במקום כהן". ואם יש שם ישראל תלמיד חכם, יש להקדימו לעלות לתורה ראשון במקום כהן, ורק כשהלוי גדול בחכמה יותר מהישראל, או שהם שוים, הלוי קודם. ואם מחל התלמיד חכם על כבודו, רשאי הלוי לעלות לתורה ראשון.

ואם אין שם כהן, ורצו להעלות הלוי לתורה לעליית שלישי, או רביעי, יש להם על מה שיסמוכו, ויאמרו קודם לכן "אף על פי שהוא לוי".

אין שם לוי

כד. אם היה הכהן סבור שאין שם לוי, והוא צריך לעלות לתורה במקום לוי, והתחיל לברך ברכת התורה, והזכיר שם ה', לא יפסיק הכהן, אלא ימשיך בברכתו ויקרא במקום לוי.

אבל אם עדיין לא הזכיר שם ה' בברכה, אף על פי שאמר "ברכו את ה' המבורך", יפסיק ויעלה הלוי במקומו, ויחזור הכהן למקומו.

כה. אם אין לוי בבית הכנסת, יעלה במקומו אותו הכהן שעלה לעליית כהן, ויקרא פעם שניה במקום לוי, ויעלה דוקא אותו כהן שעלה ראשון, ולא כהן אחֵר.

וכן לא יעלה ישראל במקום הלוי, אלא דוקא אותו הכהן שעלה ראשון.

והכהן שעלה ראשון יחזור ויברך הברכות כשעולה במקום לוי.

ואפילו בימים שחוזרים על אותה קריאה פעמיים, כגון בחול המועד סוכות, או בראש חודש (שהכהן והלוי חוזרים על קריאת פסוק ג'), יעלה הכהן שתי פעמים, ויברך שתי פעמים. וקודם שיעלה הכהן בפעם השניה יאמרו "יעמוד כהן במקום לוי", או "קרב כהן במקום לוי". וכן אם ביום התענית ציבור אין הלוי מתענה, יעלה הכהן במקום לוי.

כהן אחר כהן ולוי אחר לוי

כו. אסור להעלות לתורה כהן אחר כהן בלא הפסק ביניהם. וכן אסור להעלות לתורה לוי אחר לוי בלא הפסק ביניהם. ולכן כשאין לוי בבית הכנסת יעלה במקומו אותו הכהן שעלה לעליית כהן, ולא יעלה במקומו כהן אחר, וכמו שנתבאר לעיל.

ומנהג הספרדים ועדות המזרח להקל להעלות לתורה מעליית רביעי והלאה כהן אחר כהן או לוי אחר לוי בהפסק ישראל ביניהם, ואינם מקפידים להעלות כהן תחלה ואחריו לוי ואחריו ישראל. וקודם שיעלה הכהן או הלוי אומרים: "אף על פי שהוא כהן" או "אף על פי שהוא לוי"

והאשכנזים נהגו שלא להעלות ישראל אחר כהן, אלא לעולם אחר שעלה כהן עולה אחריו לוי ואחריו ישראל.
ובין למנהג הספרדים ובין למנהג האשכנזים, מותר להעלות כהן או לוי למפטיר, ואומרים: "אף על פי שהוא כהן" או "אף על פי שהוא לוי".

כז. כשם שאין להעלות כהן אחר כהן כך אין להעלות כהן אחר לוי, ולכן אין להעלות כהן לעליית שלישי אחר שעלו כהן ולוי.
ומכל מקום במנחה של יום הכפורים שהשלישי הוא המפטיר, וכן בשחרית ובמנחה של תשעה באב שהשלישי הוא המפטיר, וכן למנהג האשכנזים בתעניות ציבור שהשלישי מפטיר, אם יש צורך בדבר מותר להעלות כהן או לוי לעליית מפטיר, ויאמרו קודם לכן "אף על פי שהוא כהן" או "אף על פי שהוא לוי".

כח. מותר להעלות כהן אחר כהן לתורה בעליות אחרון (משלים) ומפטיר, כיון שהאחרון אומר קדיש אחר קריאתו, והקדיש מפסיק ביניהם.
וכל שכן שמותר להעלות לתורה כהן אחר כהן לעליות אחרון ומפטיר בימים שמוציאים שני ספרים, כגון בשבת וראש חודש וכיוצא בזה.
וכן מותר להעלות ביום שמחת תורה שלשה כהנים בזה אחר זה האחד לעליית "חתן תורה" והשני לעליית "חתן בראשית" והשלישי לעליית "מפטיר".

קראו לכהן או ללוי ואינו שם

כט. במקום שנוהגים לקרוא לעולים לתורה בשמם, (עיין להלן סימן קלט), אם קראו לכהן או ללוי בשמם לעלות לתורה, ולא היו בבית הכנסת, לא יקראו לכהן או ללוי אחֵר בשמם, מפני שיש לחוש שמא יחשבו השומעים שהסיבה שלא עלו אותו כהן או לוי שנקראו בתחלה היא מפני שהם פגומים לכהונה או ללויה, ולכן יעלה כהן אחר או לוי אחר במקום אותו כהן או לוי בלא שיקראו בשמו.

ואם קראו לכהן או ללוי בשמו, והיה באמצע התפלה במקום שאינו יכול להפסיק כדי לעלות לתורה, (עיין לעיל סעיפים טו-יט, אימתי אין הכהן רשאי להפסיק בתפלתו כדי לעלות לתורה), מותר לקרוא במקומו בשמו לכהן אחֵר או ללוי אחֵר, שהרי הכל רואים שמחמת שנמצא באמצע התפלה אינו עולה לתורה.
ואם קראו לישראל בשמו לעלות לתורה, ואינו נמצא בבית הכנסת, מותר לקרוא במקומו לישראל אחֵר בשמו, מפני שבישראל אין לחוש לפגם, שהרי הכל כשרים לעלות לתורה.
כהן הקורא בשמו לכהן אחר

ל. כהן או לוי שהוא ממונה לקרוא לעלות לתורה למי שירצה, רשאי לקרוא בשמו לכהן או ללוי אחר לעלות לתורה, ואין לחוש בזה שמא יאמרו שאינו עולה בעצמו מחמת שהוא פגום.

כהן אבֵל

לא. אם הכהן אבֵל בתוך שבעת ימי אבלות, אינו רשאי לעלות לתורה, ואפילו אין שם כהן אחֵר אלא הוא, אינו רשאי לעלות לתורה, ואין לחוש בזה שמא יאמרו שהוא פגום, מפני שהכל יודעים שמחמת אבלותו אינו עולה לתורה.
ומכל מקום אם היה הדבר בשבת, ואין שם כהן אחֵר אלא הוא, יעלה לתורה, מפני שאם לא יעלה לתורה יהיה זה כאבלות בפרהסיא האסורה בשבת. ואין צריך אותו כהן לצאת מבית הכנסת קודם קריאת התורה בשבת, ורשאי לעלות לתורה אפילו לכתחלה.

העברת ספר תורה ממקום למקום

לג. אין להוציא ספר תורה ולהעבירו ממקום למקום לצורך מי שהוא אנוס ואינו יכול לבוא לבית הכנסת, כגון שהוא בבית האסורים, או שהוא חולה וכיוצא בזה, ואפילו לצורך קריאת התורה בראש השנה וביום הכפורים.
ולצורך אדם חשוב, יש להקל להוציא ספר תורה ולהעבירו ממקום למקום, ואפילו אינו

אנוס, וכל שכן שיש להקל בזה כשהוא אנוס ואינו יכול לבוא לבית הכנסת.
ולענין זה אדם חשוב היינו מי שהוא גדול בתורה. אבל אם הוא איש עשיר או בעל שררה ותקיף, אינו נקרא אדם חשוב לענין זה.
ומותר להוציא ספר תורה ולהעבירו ממקום למקום כדי לקרוא בו פרשת "זכור" לצורך מי שהוא אנוס, כגון חולה או שנמצא בבית האסורים, וכן יש להקל בזה לצורך אדם חשוב אפילו אינו אנוס. והוא הדין שיש להקל בזה לענין פרשת "פרה".
וכן אם היו עשרה בני אדם אנוסים ואינם יכולים לבוא לבית הכנסת, כגון שהם בבית החולים או בבית האסורים, מותר להוציא ספר תורה ולהעבירו ממקום למקום כדי שיקראו בו פרשת השבוע.

לד. יש מתירים להעביר ספר תורה ממקום למקום כשעושים לו מקום קבוע במקום החדש, כגון שמכינים לו ארון או תיבה להניחו שם.
ויש אחרונים שביארו בדעת הזוהר הקדוש (פרשת ויחי דף רכה ע"א, ופרשת אחרי דף עא ע"ב) שאין להוציא ספר תורה ממקום למקום אפילו כדי להעבירו מבית כנסת אחד לבית כנסת אחֵר, וחששו לזה להחמיר, ומחמת כן אסרו להעביר ספר תורה אפילו לבית האבֵל. ויש מקילים בזה לענין בית האבֵל, ובפרט כשמייחדים מקום קבוע לספר תורה. וכן נהגו בכמה מקומות להקל בזה.
ויש אומרים שכשמעבירים ספר תורה ממקום למקום באופן שמותר להעבירו טוב שיהיו עשרה אנשים המלוים את ספר התורה. ויש אומרים שאם מוליכים אותו בצינעא ולא בפרהסיא יש להקל. ולדבריהם, אם לוקחים את ספר התורה במכונית ממקום למקום, נחשב הדבר לצינעא, ויש להקל אפילו בלא עשרה אנשים.
ויש מקילים להעביר ספר תורה ממקום למקום על ידי שפוסלים את ספר התורה באמצעות התרת התפרים בין היריעות. אבל אין להקל לפסול הספר תורה על ידי גרירת אות אחת או חלק ממנה, או על ידי הנחת שעוה על אות אחת בספר תורה, ודוקא בהתרת התפרים יש להקל.

לה. יש נוהגים שכאשר מכניסים ספר תורה חדש לבית הכנסת מוציאים לקראתו את ספרי התורה מארון הקודש אל רשות הרבים בשמחה ובשירים, ואחר כך מכניסים את כולם אל בית הכנסת.
וכן יש נוהגים להוציא את ספרי התורה לרחובה של עיר בשמחת תורה ובהקפות שניות שבמוצאי שמחת תורה. ומנהגים אלו יסודתם בהררי קודש, והנוהגים כן יש להם על מה שיסמוכו.

סימן קלו
הראויים לעלות לתורה

להשתדל לעלות לתורה

ד. ראוי לו לכל אדם שישתדל לעלות לתורה לכל הפחות פעם אחת בחודש.

עליה לתורה למי שאינו שומר מצוות

ה. מותר לקרוא לעליה לתורה למי שהוא בעל עבירות, ואפילו עובר על עבירות החמורות ביותר בתורה, ואפילו עדיין לא חזר בתשובה. ואם הוא מפורסם שהוא בעל עבירות ועובר על עבירות חמורות בשאט נפש ובפרהסיא בלא בושה, על אף שיודע חומר האיסור ואינו שת לבו לכך, או שהוא מלגלג על דברי חכמים ורגיל לדבר דברי אפיקורסות, אין להעלותו לתורה.
ובזמנינו שרוב רובם של המחללים שבת עושים כן מחמת חוסר ידיעה, ומעולם לא למדו ולא ידעו חומר האיסור, ועצם בואם לבית הכנסת מעיד על כך שהם מאמינים בהשם יתברך ואינם כופרים בעיקר, מותר להעלותם לתורה.

סימן קלז
כמה פסוקים צריך לקרוא בקריאת התורה

קריאת עשרה פסוקים לשלשה עולים

א. בימים שקוראים בהם שלשה עולים, צריכים לקרוא לשלשת העולים ביחד לפחות עשרה פסוקים. ופסוק "וידבר ה' אל משה לאמר" נחשב בכלל מנין עשרת הפסוקים.
ואם נסתיים הענין לאחר תשעה פסוקים, דהיינו בפרשת "ויבא עמלק" שקוראים בפורים, שאין בה אלא תשעה פסוקים, אין צריך להוסיף עליהם. ומנהג הספרדים ועדות המזרח לכפול פסוק "ויאמר כי יד על כס יה" וכו', כדי להשלים לעשרה פסוקים. אבל האשכנזים לא נהגו כן.

קריאת שלשה פסוקים לכל עולה

ב. אין פוחתין משלשה פסוקים לכל אחד משלשת העולים, ואחד מהם צריך לקרוא לפחות ארבעה פסוקים, כדי שביחד יקראו עשרה פסוקים, ואותו שקרא ארבעה פסוקים הרי זה משובח.

דילג פסוק מן הקריאה

ג. אם דילג פסוק אחד בקריאת התורה בשבת במנחה או בשני וחמישי, וכבר סיים את קריאת התורה, אם קרא כבר עשרה פסוקים אינו חוזר לקרוא הפסוק שדילג, שהרי בלאו הכי יחזור ויקרא אותו פסוק שדילג בקריאת התורה בשבת שלאחריה.
ואם דילג פסוק אחד וגם קרא רק תשעה פסוקים, שלשה פסוקים לכל אחד מן העולים, יחזור ויקרא, ומכל מקום לא יברך על קריאתו בין לפניה ובין לאחריה.
ואם דילג פסוק אחד וגם קרא רק שמונה פסוקים, והיינו שאחד העולים קרא רק שני פסוקים, צריך אותו עולה לחזור ולקרוא, ואפילו כבר סיים קריאתו וגלל הספר תורה. וחוזר ומברך לפניה ולאחריה. ואם נזכר קודם שבירך ברכה אחרונה, אינו מברך לפני הקריאה אלא רק לאחריה.
ובכל מקום שצריך לחזור ולקרוא מחמת שדילג פסוק, צריך לקרוא אותו פסוק שדילג עם עוד שני פסוקים אחרים.

ד. אם דילג פסוק אחד בקריאת התורה בשבת שחרית, אפילו אם נודע הדבר אחר שסיימו הקריאה וגללו ספר תורה והתפללו מוסף, כל שעדיין לא הלכו הציבור לבתיהם צריך לחזור ולהוציא ספר תורה ולקרוא אותו פסוק שדילג עם עוד שני פסוקים אחרים.
והיינו אפילו אם קראו כבר שבעה עולים כל אחד שלשה פסוקים.
וחוזר ומברך לפניה ולאחריה. וקודם שיברך אומר "ברכו". ואם נזכר שדילג פסוק אחד קודם שבירך ברכה אחרונה, אינו מברך לפני הקריאה אלא רק לאחריה.
ויש אומרים שאם דילג פסוק אחד בעליה השביעית או בעליות שלאחריה (כשהוסיפו על מנין שבעה עולים) אין צריך לחזור ולקרוא, והמפטיר יקרא מאותו פסוק שדילגו ועד סוף הפרשה.

ה. הדין האמור לעיל בסעיף הקודם, שאם דילג פסוק אחד בקריאת התורה בשבת צריך לחזור ולקרוא ולברך לפניה ולאחריה, הוא לאו דוקא אם דילג פסוק אחד, אלא אפילו אם דילג תיבה אחת צריך לחזור ולקרוא ולברך לפניה ולאחריה. וצריך לחזור מתחלת הפסוק שדילג בו תיבה אחת.
ויש אומרים שאפילו אם דילג אות אחת דינו כדילג פסוק אחד, והיינו כשמחמת כן נשתנית הבנת הענין.

ו. יש אומרים שאם דילג בשבת פסוק אחד מקריאה שקוראים בה במועדים, דינו כדין דילג פסוק אחד בקריאת שאר שבתות, וצריך לחזור. וכן אם דילג בשבת שחרית פסוק אחד מעשרה פסוקים ראשונים שקראו כבר בשני ובחמישי ובשבת הקודמת במנחה, צריך לחזור.

ויש חולקים. ולהלכה נראה שיחזור ויקרא אותו פסוק שדילג עם עוד שני פסוקים בלא ברכה.

קרא פחות משלשה פסוקים

ח. אם קרא אחד מהעולים לתורה שני פסוקים, אפילו אם קראו שלשת העולים יחדיו עשרה פסוקים, צריך לחזור ולקרוא. ואפילו היה הדבר בשבת שצריכים לעלות שבעה עולים וקרא אחד מהם שני פסוקים צריך לחזור. (ועיין להלן בסמוך כיצד חוזר וקורא ומי הוא החוזר וקורא).

ואם עדיין לא בירך הברכה שלאחר הקריאה, אפילו סגרו הספר תורה והיה בדעתו לברך, יחזרו ויפתחו הספר תורה, ויקרא עוד פסוק אחד, ואחר כך יברך הברכה שלאחריה. ואם כבר בירך הברכה שלאחריה, צריך לחזור ולעלות לתורה ולברך לפניה ולאחריה. ויחזור ויקרא שני הפסוקים שקרא בפעם הקודמת, (כי יש אומרים שקריאתו הראשונה אינה נחשבת לכלום, מפני שלא היו בה שלשה פסוקים), ויוסיף עוד פסוק אחד. [ואם היה הדבר בעליית שלישי בימים שקוראים בהם שלשה עולים, והשנים שלפניו קראו כל אחד שלשה פסוקים, יוסיף שני פסוקים על שני הפסוקים שקרא קודם לכן, כדי להשלים לעשרה פסוקים]. ונכון להחמיר שיוסיף עוד שלשה פסוקים מלבד שני הפסוקים שקרא בעליה הקודמת.

ט. אם קרא אחד מהעולים לתורה שני פסוקים, ובירך ברכה אחרונה, ולאחר מכן קראו לאחר לעלות אחריו, אם עדיין לא התחיל לברך, יעלה הראשון ויקרא כנ"ל בסעיף הקודם, ואותו אחר יעלה אחריו (אם יש עליה נוספת אחר הראשון).

קראו תשעה פסוקים במקום עשרה

יא. אם קראו בשני או בחמישי או בשבת במנחה תשעה פסוקים בלבד, שלשה פסוקים לכל אחד מן העולים, וכבר בירך העולה השלישי הברכה שלאחר הקריאה, יצאו ידי חובה בדיעבד. ומכל מקום נכון להחמיר שיחזרו ויקראו עוד שלשה פסוקים בלא ברכה לפניהם ולאחריהם, ואפילו אחר שהחזירו הספר תורה למקומו.

אבל אם קראו שלשת העולים כל אחד שלשה פסוקים, אלא שפסוק אחד קראוהו שני עולים, וכגון שחזר השני על פסוק אחד שקרא הראשון, וביחד קראו שמונה פסוקים, וכבר בירך העולה השלישי הברכה שלאחר הקריאה, יעלה עוד אחד לתורה ויקראו עוד שלשה פסוקים, ויברך לפניהם ולאחריהם.

טעה בפרשת פרה

יב. אם טעה בקריאת פרשת פרה ובמקום לסיים בסוף הפרשה בפסוק "והנפש הנוגעת תטמא עד הערב" (במדבר פרק יט פסוק כב) סיים בפסוק "ולגר הגר בתוכם לחקת עולם" (שם פסוק י'), או בפסוק "מים חיים אל כלי" (שם פסוק יז), אם עדיין לא בירך הברכה שלאחר הקריאה, יחזור ויפתח הספר תורה וישלים הקריאה ויברך לאחריה, ואם כבר בירך ברכה אחרונה, וכל שכן אם אמר "חצי קדיש", או שגלל הספר תורה, או שכבר הפטיר ההפטרה, חוזר וקורא כל פרשת פרה מתחלתה ועד סופה, ומברך לפניה ולאחריה.

ואם דילג פסוק אחד מפרשת פרה, אם היה בפסוק זה מעיקר חובת היום, צריך לחזור ולקרוא כנ"ל, ואם לאו אינו חוזר. והוא הדין בכל הנ"ל לענין פרשת שקלים.

קריאת שלשה פסוקים חדשים

יג. בשני ובחמישי ובשבת במנחה וכן בכל הימים שקוראים בהם שלשה או ארבעה עולים, צריך לקרוא לכל אחד מן העולים שלשה פסוקים אחרים, ולא יקרא לאחד אותם פסוקים שכבר קרא לחבירו, אלא אם כן אי אפשר לעשות כן,

כגון בחול המועד סוכות, שקוראים בפרשת קרבנות אותו היום, או בחנוכה שהשלישי חוזר על קריאת שני העולים שלפניו. וכן בראש חודש שהלוי חוזר על הפסוק השלישי שקרא הכהן.

ובשבת שחרית שעולים שבעה עולים ומותר להוסיף עליהם, וכן בימים טובים וביום הכפורים שמותר להוסיף על העולים, למנהג הספרדים ועדות המזרח מותר מעיקר הדין שיקרא האחד אותם הפסוקים שקרא חבירו, ובלבד שאינו ממנין שבעה עולים שהם חובת היום, אלא הוסיפו עליהם, (וכן ביום טוב אחר חמשה עולים וביום הכפורים אחר ששה עולים).

והאשכנזים נהגו להחמיר שלא יחזור עולה אחד על פסוקים שקרא חבירו, ואפילו אחר שבעה עולים, ורק בשמחת תורה נהגו להקל לחזור על אותם פסוקים שקרא חבירו.

ואף למנהג הספרדים הנ"ל, לכתחלה נכון להחמיר שלא לעשות כן, ויחלק הקורא את הקריאות באופן שיהיו מספיק פסוקים חדשים לכל אחד מן העולים, ורק אם אי אפשר, וכגון שהפרשה קצרה וישנם רבים הרוצים לעלות לתורה, רשאי לחזור על אותם פסוקים שקרא, כל שכבר עלו העולים של חובת היום וקראו כל אחד שלשה פסוקים חדשים.

יד. אם רצה לקרוא שלשה פסוקים חדשים ולהוסיף עליהם תחלה פסוק אחד או כמה פסוקים שכבר קרא חבירו ואחר כך לקרוא הפסוקים החדשים, אינו רשאי לעשות כן לכתחלה, כל שהיא אחת מעליות חובת היום, אלא מתחיל הקריאה מפסוקים חדשים.

ואחר שעלו העולים לחובת היום ומוסיפים עליהם, למנהג הספרדים רשאי אף לכתחלה להתחיל מפסוקים שכבר קרא חבירו, כל שמוסיף עליהם שלשה פסוקים חדשים.

ואף למנהג האשכנזים יש נוהגים שהבא לקרוא בפרשת התוכחה שבפרשת בחקותי חוזר וקורא כמה פסוקים מהברכות, אף על פי שכבר קרא אותן העולה שלפניו, כדי להתחיל בדבר טוב.

סימן קלח
שלא לשייר בפרשה פחות משלשה פסוקים

שלא להתחיל או לסיים סמוך לפרשה

א. לעיל (סימן קלז) נתבאר, שתיקנו חכמים שכל העולה לתורה חייב לקרוא לכל הפחות שלשה פסוקים, ומחמת כן אמרו חכמים שכל הקורא בתורה אינו רשאי לסיים קריאתו פחות משלשה פסוקים לפני סוף פרשה, מפני שחששו חכמים שאותם היוצאים מבית הכנסת באותה שעה ראו שסיים קריאתו שני פסוקים לפני סוף פרשה, ויחשבו שהעולה הבא אחריו לא יקרא אלא שני פסוקים, ויבואו לידי טעות להתיר לקרוא לעולה אחד פחות משלשה פסוקים.

ועוד אמרו חכמים שכל הקורא בתורה אינו רשאי להתחיל קריאתו פחות משלשה פסוקים לפני תחלת פרשה, מפני שחששו חכמים שאותם הנכנסים לבית הכנסת באותה שעה ראו שהתחיל קריאתו שני פסוקים אחר תחלת פרשה, ויחשבו שהעולה שעלה לפניו לא קרא אלא שני פסוקים, ויבואו לידי טעות להתיר לקרוא לעולה אחד פחות משלשה פסוקים.

ובכל זה אין לחלק בין כשהפרשה פתוחה או סתומה. וכן אין לחלק בזה בין העליות שהן מחובת היום לבין העליות שמוסיפים על חובת היום.

אבל המקומות המסומנים בחומשים להפסקה בין העולים, וכן מקום סיום פסוקי הפרקים, ואין שם פרשה, מותר להפסיק שני פסוקים לפניהם או לאחריהם. ובלאו הכי אין המקומות המסומנים בחומשים מעלים ומורידים, ואם רצה הקורא להפסיק במקומות אחרים רשאי לעשות כן.

אימתי מותר להתחיל או לסיים סמוך לפרשה

ב. מקום שיש שם פרשה פתוחה או סתומה, ומיד לאחר פסוק אחד או שני פסוקים יש שם עוד פרשה, מותר לסיים שם העליה. ונהגו להקל גם לסיים העליה אחר אותה פרשה שאין בה אלא שני פסוקים, כל שקרא גם מהפרשה שלפניה, ומחמת כן נהגו בראש חודש שהשלישי מסיים בסוף פרשת "וביום השבת", אף על פי שאין בה אלא שני פסוקים.

ד. מקום שיש בו פיסקא באמצע הפסוק, כגון בפרשת פינחס שיש פיסקא אחר "ויהי אחרי המגפה" (במדבר פרק כו פסוק א'), מותר להפסיק בפחות משלשה פסוקים לפניה או לאחריה, ואפילו בפסוק הסמוך לה, מפני שהכל יודעים שאין מסיימים באמצע הפסוק אפילו כשיש שם פרשה.

ה. בראש חודש שיש בו ארבעה עולים, וקוראים פרשת התמיד שיש בה שמונה פסוקים, ופרשת קרבנות שבת שיש בה שני פסוקים, ופרשת קרבנות ראש חודש שיש בה חמשה פסוקים, ואי אפשר לחלק פרשיות אלו לארבעה עולים באופן שלא יפסיקו בין עולה לעולה בפחות משלשה פסוקים סמוך לפרשה, מתחיל הכהן וקורא שלשה פסוקים עד "שנים ליום עולה תמיד", והלוי חוזר וקורא פסוק "ואמרת להם", וקורא שלשה פסוקים עד "בשמן כתית רביעית ההין", והשלישי קורא מ"עולת תמיד" עד סוף קרבנות שבת, והרביעי מסיים בקרבנות ראש חודש.

ו. אם נמצאה טעות בספר תורה, והוצרכו להחליף ספר תורה, והיה הדבר בתוך שלשה פסוקים סמוך לפרשה, או אפילו בתוך הפסוק הסמוך לפרשה, אין צריך להחמיר להתחיל לקרוא בספר השני שלשה פסוקים קודם הפרשה, אלא יתחילו מתחלת הפסוק שנמצאה בו הטעות.

ז. אם יש בסוף פרשת השבוע פרשה בת חמשה פסוקים, (כגון בפרשת עקב), לא יתחיל המפטיר לקרוא שלשה פסוקים סמוך לסוף פרשת השבוע, אלא יקרא כל הפרשה בת חמשת הפסוקים. ואפילו אם גם המשלים קרא אותם חמשה פסוקים בלבד.
ובדיעבד אם התחיל שלשה פסוקים לפני סוף פרשת השבוע, אפילו עדיין לא בירך אחר קריאתו, אין צריך לחזור ולקרוא פעם שניה.

מקומות הראויים להפסקות בין העליות

ט. הקורא בתורה יפתח בדבר טוב ויסיים בדבר טוב.
ואין לסיים במי שעשה מעשה רע. וטובת גוי אינה נחשבת לדבר טוב, וכן רעת הגוי.
ואין חיוב להפסיק בהפסקות המסומנות בחומשים שני שלישי וכו', ואדרבה פעמים שאין הפסקות אלו נכונות, והכל לפי המקום והענין.

י. מי שהוא סומא, אפילו בעין אחת, או שהוא פיסח, אין לקרוא לו לעלות לתורה בפרשת "עורת או שבור" (ויקרא פרק כב פסוק כב), כדי שלא יתבייש. והקורא בתורה בברכות (הכתובות בתורה, כגון ויתן לך האלוקים וגו'), לא יחשוב בלבו לברך את העולה, כדי שתהא מחשבתו לקרוא בתורה לשמה, ולא לשם מחשבה זרה. וכל שכן כשקורא הקללות שלא יחשוב לקלל את חבירו העולה לתורה.
ומי שיש עליו חשד שנכשל בעריות, ולא הוברר הדבר, אין לקוראו לתורה בפרשת עריות, כדי שלא לביישו. ואם הוברר הדבר שהוא עובר על איסור עריות, ועדיין לא עזב החטא, ויודעים שאם יעלוהו לתורה בפרשת העריות יתבייש ויפרוש מן העבירה, יעשו כן.

יא. נוהגים שלא להפסיק באמצע ארבעים ושנים מסעות בני ישראל שבפרשת "ואלה מסעי". וכן אין מפסיקים באמצע "שירת הים" או "עשרת הדברות".

סימן קלט
סדר העליה לתורה וברכות התורה

הכנת הפרשה קודם הקריאה

א. הקורא בתורה צריך ללמוד ולהכין הקריאה עם דקדוקיה וטעמיה כדת שלש פעמים קודם שיקרא. ונכון להחמיר שיחזור על הפרשה ארבע פעמים.

ולמדו כן חז"ל מהפסוק (איוב פרק כח פסוק כז) "אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם". והיינו שקודם שיאמר לאדם יחזור הפרשה כמה פעמים.

ואם אינו רגיל לקרוא תמיד, ואחר שהכין הפרשה שלש או ארבע פעמים עדיין אינו זוכר כל הפרשה היטב, אף על פי שמעיקר הדין רשאי לקרוא בתורה, מכל מקום נכון להחמיר שיכין הפרשה כמה וכמה פעמים עד שיזכור כל הפרשה היטב עם טעמיה ודקדוקיה.

ואפילו אם קראוהו בשמו לעלות ולקרוא בתורה, כל שלא הכין הפרשה קודם לכן לא יקרא, ואם אין שם מי שיודע לקרוא בתורה אלא הוא, ואם לא יקרא יתבטלו מן הקריאה, רשאי לעלות, ויעמוד לידו אחד וילחש לו מתוך החומש הטעמים.

ובזמנינו שהשליח ציבור קורא בתורה, והעולה לתורה קורא עמו בלחש, אין העולה לתורה צריך לסדר הפרשה תחלה, אלא השליח ציבור הקורא בתורה צריך לסדר הפרשה.

ומצוה מן המובחר שיכין העולה לתורה את הפרשה גם כשיש שליח ציבור הקורא בתורה. ולכן ראוי לכל אדם שיקרא שנים מקרא ואחד תרגום קודם קריאת התורה בשבת שחרית, כדי שאם יקראוהו לעלות לתורה ידע לקרוא עם השליח ציבור.

עליה לתורה למי שאינו יודע לקרוא

ב. להלן (סימן קמא סעיף ה') יתבאר, שהעולה לתורה צריך לקרוא בלחש עם השליח ציבור, ואם אינו קורא בלחש עם השליח ציבור הרי הוא מברך ברכות לבטלה.

ומי שאינו יודע לקרוא בתורה כלל, אבל כשהשליח ציבור קורא בקול רם יודע הוא לקרוא אחריו מלה במלה כראוי, והוא מכיר צורת האותיות של לשון הקודש, מותר להעלותו לספר תורה ואפילו לכתחלה.

ואם אינו יודע צורת האותיות של לשון הקודש, אבל יודע לחזור מלה במלה אחר השליח ציבור הקורא בתורה בלא שיקרא מתוך הספר, לדעת מרן השלחן ערוך אינו רשאי לעלות לתורה. וכן יש לנהוג במקום שאין מנהג ברור להקל, וכל שכן במקום שנהגו כן שאינם רשאים לשנות המנהג. ומכל מקום אם כבר עלה לתורה, אין מורידים אותו, כדי שלא לביישו.

אולם במקומות שנהגו להקל להעלות לתורה מי שאינו יודע צורת האותיות, רשאים לסמוך על מנהגם אפילו לכתחלה. ויש מקומות שנהגו להקל להעלות עם הארץ לתורה אפילו אינו יודע לחזור ולקרוא אחר השליח ציבור. ומכל מקום נכון להחמיר שיוסיפו על מנין העולים באופן שיהיו שבעה עולים שיודעים לקרוא מלה במלה אחר השליח ציבור. ואם אפשר הדבר, ולא יבואו לידי מחלוקת, נכון שיחזור השליח ציבור הקורא בתורה על אותם פסוקים שקרא אותו עם הארץ שאינו יודע צורת האותיות.

הזמנה לעליה לתורה

ג. אין אדם רשאי לעלות לתורה אלא אם כן הזמינוהו לעלות, ואפילו הוא תלמיד חכם ואדם חשוב אינו רשאי לעלות לתורה עד שיזמינוהו.

ד. מנהג האשכנזים לקרוא לכל עולה בשמו ובשם אביו, ואומרים "יעמוד פלוני בן פלוני". וכן מנהג כמה מעדות הספרדים. אבל מנהג רוב קהלות הספרדים שלא לקרוא לעולה בשמו, אלא הגבאי או השמש ניגש אליו ומזמינו לעלות לתורה. ויש מהספרדים שנהגו לקרוא לכל עולה בשמו ובשם משפחתו, ואינם מזכירים שם אביו.

עליית סומא לתורה

ה. לדעת מרן השלחן ערוך אין הסומא רשאי לעלות לתורה, ואפילו יודע לחזור מלה במלה אחר קריאת השליח ציבור. וכן יש לנהוג במקום שאין מנהג ברור להקל, וכל שכן במקום שנהגו להחמיר שאינם רשאים לשנות המנהג. ומכל מקום אם כבר עלה הסומא לתורה, אין מורידים אותו, כדי שלא לבייש.
אולם ברוב המקומות נהגו להקל להעלות סומא לתורה, ורשאים לסמוך על מנהגם אפילו לכתחלה. ונכון להחמיר שיוסיפו על מנין העולים באופן שיהיו שבעה עולים שיודעים לקרוא מלה במלה אחר השליח ציבור מלבד הסומא. ואם אפשר הדבר, ולא יבואו לידי מחלוקת, נכון שיחזור השליח ציבור הקורא בתורה על אותם פסוקים שקרא הסומא.
ומכל מקום כשמוציאים שני ספרים, וכל שכן בפרשת "זכור" ובפרשת "פרה" יש להחמיר שלא להעלות סומא לתורה לעליית מפטיר, אפילו במקום שנהגו להקל להעלות סומא לתורה.
וסומא שהוא גם חרש שאינו שומע, אין רשאים להעלותו לתורה. וכן מי שאינו שומע ואינו מדבר. וכן אין להעלות שוטה לתורה. אבל מי שהוא חרש המדבר ואינו שומע, (ואינו סומא), רשאים להעלותו לתורה כל שיודע לקרוא בעצמו בתורה.
ואם הוא שוטה לעתים, ולעתים אחרות הוא כשאר כל אדם, מותר להעלותו בזמן שאינו שוטה.

הנהגת העולה בשעת ברכות התורה

ו. כל העולים לתורה צריכים לברך לפני הקריאה ולאחר הקריאה.

ז. קודם שיתחיל העולה לתורה לברך, צריך שיראה המקום שבו מתחיל לקרוא, ואחר כך מברך ברכת "אשר בחר בנו". ומנהג הספרדים ועדות המזרח על פי דברי רבינו האר"י ז"ל, שהעולה מכסה הכתב של ספר התורה במטפחת ספר התורה, ואחר כך מברך.
ויש מהאשכנזים שנהגו לברך כשספר התורה פתוח, ועוצמים עיניהם בשעת הברכה. ויש מהם שנוהגים להפוך פניהם לצד שמאל בשעת הברכה. ויש מהם שנוהגים לגלול הספר תורה קודם הברכה. ובכל מקום יעשו כמנהגם.

ח. אחר שסיים הקריאה בתורה יסגור העולה לתורה את ספר התורה ויברך ברכה אחרונה כשספר התורה סגור.
ומנהג הספרדים ועדות המזרח שלא לסגור את ספר התורה, אלא מכסים הכתב במטפחת ספר התורה, ונשאר כתב ספר התורה מכוסה עד שיעלה העולה שלאחריו. והאשכנזים נהגו לסגור את ספר התורה, ונשאר הספר תורה סגור עד שיעלה העולה שלאחריו. ולמנהגם אין צריך גם לסגור את ספר התורה וגם לכסותו, ורק אחר שעלה השביעי לתורה נוהגים גם לסגור את ספר התורה וגם לכסותו בשעה שאומרים "חצי קדיש". וכן אם מפסיקים בין עליה לעליה כדי לשיר לכבוד חתן, או כדי לעשות "מי שבירך" לעולה, נוהגים גם לסגור הספר תורה וגם לכסותו.
ויש שנהגו תמיד גם לסגור הספר תורה וגם לכסותו. ובספרי תורה של הספרדים שיש להם תיק, נוהגים רק לכסות הכתב בין עולה לעולה, ורק אחר שעלה השביעי ואומרים "חצי קדיש" נוהגים לסגור את ספר התורה.

ט. יש נוהגים לכרוע בשעה שמברכים ברכות התורה. ומכל מקום לא יכרע גם בסוף הברכה.

טעה והחליף ברכות התורה

י. אם טעה העולה לתורה ובמקום לברך לפני הקריאה ברכת "אשר בחר בנו" התחיל בברכת "אשר נתן לנו", אם עדיין לא אמר "ברוך אתה ה'" בחתימת הברכה, יחזור ויאמר "אשר בחר בנו" וכו'. (ולא יחזור לתחלת הברכה ויאמר "ברוך אתה ה'" וכו'). ואם נזכר אחר שאמר

"ברוך אתה ה'" בחתימת הברכה, יחתום "נותן התורה", ואחר הקריאה יברך ברכת "אשר בחר בנו".

ואם בירך הברכה הראשונה כראוי, ואחר הקריאה חזר ובירך ברכת "אשר בחר בנו", אם עדיין לא אמר "ברוך אתה ה'" בחתימת הברכה, יחזור ויאמר "אשר נתן לנו" וכו'. (ולא יחזור לתחלת הברכה ויאמר "ברוך אתה ה'" וכו'). ואם נזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה'" בחתימת הברכה, יאמר "אלוקינו מלך העולם אשר נתן לנו" וכו'. ואם נזכר אחר שחתם "נותן התורה" אינו חוזר, וספק ברכות להקל.

אמירת "ברכו" קודם הברכות

יב. העולה לתורה צריך לומר "ברכו" ולברך הברכות בקול רם, כדי שישמעו כל הציבור ויענו אחריו. וצריך להזהר בזה מאוד, מפני שיש אומרים שאם אמר "ברכו" או בירך הברכות בלחש לא יצא ידי חובה אפילו בדיעבד. ויש אומרים שנקרא גזלן, מפני שגוזל את הציבור מהמצוה של עניה אחריו.

ומכל מקום לענין הלכה אם לא אמר "ברכו" בקול רם, וכן אם לא בירך הברכות בקול רם, אינו חוזר.

וכל שאין עשרה ששומעים את קולו, נחשב הדבר כאומר בלחש. ולכתחלה צריך לומר בקול רם עד שישמעו את קולו כל הציבור הנמצאים שם.

ואם לא שמעו הציבור את העולה לתורה אומר "ברכו את ה' המבורך" ושמעו רק את השליח ציבור עונה "ברוך ה' המבורך לעולם ועד", לא יענו "ברוך ה' המבורך לעולם ועד" אלא יענו "אמן".

אבל אם חלק מהציבור לא שמעו את המברך אומר "ברכו", אלא שמעו חלק מהציבור שעונים אחריו, יענו עמהם "ברוך ה' המבורך לעולם ועד".

יג. אחר שענו הציבור "בורך ה' המבורך לעולם ועד" צריך העולה לתורה לחזור ולומר "ברוך ה' המבורך לעולם ועד", כדי לכלול עצמו עם המברכים. ונהגו ברוב המקומות שהעולה חוזר ואומר "ברוך ה' המבורך לעולם ועד" בקול רם.

הברכה שאחר הקריאה ונוסחתה

יד. אחר שסיים העולה לתורה לקרוא פסוקי העליה, מברך בשם ומלכות הברכה שלאחר הקריאה. ולמנהג הספרדים ועדות המזרח נוסח הברכה: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, אשר נתן לנו את תורתו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו, ברוך אתה ה' נותן התורה".

והאשכנזים נהגו לומר: "אשר נתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו".

אחיזת ספר תורה בשעת הברכה

יח. העולה לתורה צריך לאחוז בספר תורה בשעה שמברך. ומנהג האשכנזים לאחוז בעמודי הספר תורה, ונשאר אוחז בספר תורה בשעת הקריאה. והספרדים נהגו שבשעת הברכה אוחז בשתי ידיו ביריעות הספר תורה על ידי מפה, ואחר הברכה מסיר ידו השמאלית, ונשאר אוחז בספר תורה בידו הימנית.

אמירת "חזק וברוך"

יט. מנהג הספרדים ועדות המזרח לומר "חזק וברוך" לעולה לתורה אחר שסיים ברכה אחרונה, והעולה לתורה משיב להם "חזקו ואמצו". ונוהגים גם ללחוץ את ידו של העולה לתורה אחר העליה.

אמירת "השם עמכם"

כ. מנהג כמה עדות מהספרדים שהעולה לתורה אומר קודם שמתחיל בברכו "השם עמכם", ועונים לו "יברכך השם". ולא יאמר שם ה' אלא רק בכינוי השם.

סימן קמ
הפסק בקריאת התורה

הפסק והיסח הדעת בקריאת התורה

ג. אם הפסיק העולה לתורה בדיבור באמצע הקריאה, בין בדברי תורה ובין בדברי חול, אף על פי כן ממשיך בקריאתו ואינו חוזר ומברך.

ד. ומנהג כמה מעדות הספרדים שהעולה לתורה אחר שסיים קריאתו קודם שיברך ברכה אחרונה אומר: "אמת תורתנו הקדושה". וטוב ונכון שלא לעשות כן, שהרי בלאו הכי אומר בברכה שלאחר הקריאה "אשר נתן לנו את תורתו תורת אמת". ומכל מקום הנוהגים כן אין למחות בידם, שיש להם על מה שיסמוכו.

ו. אם בירך העולה לתורה הברכה שקודם הקריאה, ומיד לאחר מכן קודם שיתחיל לקרוא הפסיק בדיבור שאינו שייך לענין הקריאה, אפילו הפסיק בדברי תורה, ואפילו הפסיק במלה אחת, צריך לחזור ולברך.
ואם הפסיק העולה לתורה בדיבור השייך לענין הקריאה אינו חוזר ומברך. ומכל מקום לכתחלה לא יפסיק גם בדיבור השייך לענין הקריאה.
ואם הפסיק הקורא בתורה בדיבור, אפילו אם הפסיק מיד אחר שבירך העולה לתורה קודם שהתחיל לקרוא, אין העולה לתורה חוזר ומברך, וכל שכן אם הפסיק הקורא בתורה בדיבור באמצע הקריאה, שאין העולה לתורה חוזר ומברך.
ולכתחלה יתחיל לקרוא בתורה מיד אחר שכלתה עניית "אמן", ולא יפסיק כלל אפילו בשתיקה. ובדיעבד אם שהה בשתיקה, אפילו יותר מכדי דיבור, אינו חוזר ומברך.

ח. אם הוציאו בטעות ספר תורה שאינו מוכן לפרשת היום, והראו לעולה לתורה מקום הקריאה, ואחר שבירך נוכחו לראות שאין זה המקום שצריכים לקרוא, וגללו את ספר התורה למקום הנכון, אין העולה לתורה חוזר ומברך הברכה שלפניה, וכלל גדול בידינו ש"ספק ברכות להקל". ומכל מקום אם הפסיק בינתיים העולה לתורה בדיבור קודם שהתחיל לקרוא, צריך לחזור ולברך, וכנ"ל בסעיף ה'.

סימן קמא
דיני קריאה בתורה לעולה לתורה ולשליח ציבור

עמידה בקריאת התורה

א. העולה לתורה צריך לעמוד בשעת הקריאה. ולמדו כן חז"ל (במסכת מגילה דף כא.) ממה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה (דברים פרק ה' פסוק כח) "ואתה פה עמוד עמדי", ומשמע שאפילו הקדוש ברוך הוא בעצמו היה עומד כביכול, וכל שכן שעם ישראל היו צריכים לעמוד. ואמרו עוד חז"ל בתלמוד ירושלמי (מגילה פרק ד' הלכה א'). כשם שהתורה ניתנה באימה כך עם ישראל צריכים לנהוג בה באימה, ומחמת כן אסור לעולה לתורה לשבת בשעת קריאת התורה.
וכן השליח ציבור הקורא בתורה צריך לעמוד בשעה שקורא בתורה. וכן הסגן הנמצא לצד הקורא בתורה צריך לעמוד.
ובדיעבד אם היה העולה לתורה או הקורא בתורה יושב, יצא ידי חובה. ומכל מקום אם היה הדבר בשבת או ביום טוב או ביום הכפורים שאפשר להוסיף על העולים, טוב שיוסיפו עולה אחד כנגד זה שקרא כשהוא יושב.

עמידה על ידי סמיכה

ב. אסור לעולה לתורה וכן לשליח ציבור הקורא בתורה להשען על התיבה או על הקיר בשעת קריאת התורה, מפני שצריך לעמוד מתוך אימה, וכשנשען אין זה עומד מתוך אימה.
ויש להחמיר בזה אפילו כשנשען קצת, וכל שכן אם נשען בכובד גופו עד שאם ינטל מתחתיו הדבר שנשען עליו יכול ליפול, שאין זה נחשב לעמידה כלל.

ומי שהוא בעל בשר וקשה לו לעמוד בלי שישען, רשאי להשען. והוא הדין אם היה זקן או חולה. .

אם הציבור צריכים לעמוד בקריאת התורה

ג. למנהג הספרדים ועדות המזרח, אין הציבור צריכים לעמוד בשעת קריאת התורה, ורק העולה לתורה והקורא בתורה (וכן הסגן העומד ליד הקורא בתורה) צריכים לעמוד. וכן מנהג כמה מעדות האשכנזים. ויש מהאשכנזים שנהגו להחמיר שכל הציבור עומדים בשעת קריאת התורה.

חיוב קריאת העולה לתורה בעצמו

ה. השליח ציבור והעולה לתורה לא יקראו ביחד בקול רם בתורה, מפני שצריך שישמעו הציבור את קריאתם, ואין שני קולות נשמעים, אלא העולה לתורה קורא והשליח ציבור שותק.
ובהיות שאין כל אחד יודע לקרוא בתורה בטעמיה ודקדוקיה כראוי, נהגו שהשליח ציבור קורא בתורה בקול רם.
ומכל מקום צריך העולה לתורה לקרוא בעצמו בלחש עם השליח ציבור, ואם אינו קורא בלחש עם השליח ציבור הרי הוא מברך ברכות לבטלה לדעת רבים מהראשונים ומרן השלחן ערוך שקבלנו הוראותיו, ולדעתם אין דין "שומע כעונה" שייך לענין קריאת העולה בתורה.
ולמנהג הספרדים ועדות המזרח יקרא העולה לתורה בלחש עד שלא ישמיע אפילו לאזניו, ולמנהג האשכנזים אם רצה להשמיע לאזניו רשאי, ומכל מקום אף למנהגם עדיף יותר שלא ישמיע לאזניו.
ו. בדורות הקודמים היו מקומות שנהגו שהעומד ליד העולה לתורה היה קורא בקול רם כמה תיבות, ולאחר מכן היה העולה לתורה אומר אותן תיבות בקול רם באופן שאינם קוראים ביחד. ובזמנינו לא נהגו כן. ובכמה מקומות נהגו שאחד עומד ליד הקורא בתורה, ומסייע לו בלחש בטעמי המקרא ובדקדוק התיבות.

עמידה לצד העולה לתורה

ז. בשעת קריאת התורה נוהגים שהעולה לתורה עומד בצד ימין של התיבה, לימינו של השליח ציבור הקורא בתורה, והשליח ציבור עומד בצד שמאל, לשמאלו של העולה לתורה.
ואם השליח ציבור הקורא בתורה עולה בעצמו לתורה, צריך שיעמוד אחר לצדו.

עניית "אמן" אחר ברכת העולה לתורה

ח. אין הציבור רשאים לענות "אמן" אחר ברכת העולה לתורה עד שיסיים העולה לתורה את כל הברכה ויחתום "נותן התורה". [ואם עונים "אמן" קודם שסיים המברך, הרי היא "אמן חטופה", שאיסורה חמור מאוד].
ואין הקורא בתורה רשאי להתחיל לקרוא עד שתכלה עניית "אמן" מפי העונים.
ויש אומרים שצריך להקפיד הקורא בתורה להמתין עד שתכלה עניית "אמן" מפי "כל" הציבור, כדי שישמעו כל הציבור קריאת התורה ולא יחסירו דבר מן הקריאה.
ונוהגים שהקורא בתורה מאריך בעניית "אמן" אחר כל הציבור. וטוב שיפסיק מעט אחר עניית "אמן", כדי שלא יהא נראה כאילו "אמן" הוא בכלל מה שקורא בתורה.

עליית אחים או אב ובנו בזה אחר זה

ט. מנהג ישראל שלא להעלות לתורה שני אחים או אב ובנו בזה אחר זה, מפני חשש עין הרע, ואם רצו שניהם לעלות יפסיק עולה אחד ביניהם. ואפילו אם הם עצמם אומרים שאינם חוששים בזה לעין הרע אין להעלותם בזה אחר זה. ומכל מקום אם כבר עלה לתורה, אפילו עדיין לא התחיל לברך, אין מורידין אותו, וכל שכן אם כבר התחיל לברך.

י. יש מחמירים שלא יעלו בזה אחר זה אפילו הסבא ובן בנו, מפני שבני בנים הרי הם

כבנים. ויש מקילים בזה, ובמקום שיש צורך בדבר אפשר לסמוך על המקילים.
ואם הנכד נקרא בשם סבו, (כמנהג הספרדים הקוראים לנכד על שם סבו בעודו בחיים), אין להקל כלל להעלותם בזה אחר זה. וכל זה לענין הסבא ובן בנו, אבל הסבא ובן בתו מותרים לעלות לתורה בזה אחר זה.

יב. אף למנהג רוב עדות הספרדים שאינם קוראים לעולה לתורה בשמו, אלא מזמינים אותו לעלות בלא להזכיר את שמו, (עיין לעיל סימן קלט סעיף ד'), אין להעלות שני אחים או אב ובנו בזה אחר זה.

יג. למנהג האשכנזים וכמה מעדות הספרדים שקוראים לעולים לתורה בשמם, אין להעלות אב ובנו או שני אחים בזה אחר זה אפילו לעליות שביעי ומפטיר, כל שקוראים למפטיר בשמו, אף על פי שהקדיש מפסיק ביניהם. ואפילו אם רצו שלא לקרוא בשמם כדי שיעלו בזה אחר זה, אין להקל במקום שנהגו לקרוא לכל העולים בשמם.
אבל למנהג רוב עדות הספרדים שאין קוראים לעולה לתורה בשמו, (וכן במקומות שנהגו שלא לקרוא למפטיר בלבד בשמו, אלא אומרים סתם "יעמוד מפטיר"), מותר לקרוא לאב ובנו או לשני אחים בזה אחר זה לעליית שביעי ועליית מפטיר.
ובשבת שמוציאים בה שני ספרי תורה, כגון שבת וראש חודש, או שבת חנוכה או בארבע פרשיות שבחודש אדר, וכן בימים טובים, מותר להעלות אב ובנו או שני אחים בזה אחר זה לעליית שביעי ועליית מפטיר.
וכן מותר להעלות שני אחים או אב ובנו בזה אחר זה לעליות "חתן תורה" ו"חתן בראשית" אף במקום שנהגו שאין אומרים "חצי קדיש" ביניהם. וכן מותר להעלות שני אחים או אב ובנו בזה אחר זה לעליות שלישי ורביעי בימי חול המועד פסח, כיון שהרביעי קורא בספר השני, אף על פי שאין אומרים "חצי קדיש" ביניהם.
וכן מותר להעלות קטן לעליית מפטיר (אפילו כשמוציאים ספר אחד) כשאביו או אחיו עלו לתורה לעליית שביעי.
ומותר להעלות חתן וחמיו לתורה בזה אחר זה כל שיש צורך בדבר.

יד. בכל מקום שמקילים להעלות שני אחים או אב ובנו בזה אחר זה, כגון כשכבר עלה השני לתורה, או כשיש שם שני ספרים וכיוצא בזה, נכון שירד הראשון מן התיבה מיד, ולא ישאר שם עד גמר עליית השני.

הליכה לעליה וחזרה מהעליה

טו. מי שהזמינוהו לעלות לתורה, צריך ללכת אל התיבה בדרך הקצרה יותר, מפני כבוד הציבור שלא יצטרכו להמתין לו יותר מדי, ומפני כבוד התורה להראות שהיא חביבה עליו וממהר לקרוא בה. וילך בזריזות אל התיבה, אבל לא ירוץ בתוך בית הכנסת, מפני שאין זה כבוד בית הכנסת וכבוד הציבור.
ואחר שסיים העליה וחוזר למקומו יש לו לחזור בדרך הארוכה יותר, שלא יהא נראה כאילו התורה משא עליו. וילך בנחת ולא ימהר בהליכתו.
ואם שתי הדרכים שוות, ילך בדרך ימין ויחזור מן הצד שכנגדו.

טז. אחר שסיים העולה לתורה את הברכה האחרונה, ישאר עומד שם עד שיעלה לתיבה העולה הבא אחריו. ונוהגים שהראשון ממתין שם עד שמתחיל השני בברכה. והמדקדקים נוהגים שהראשון נשאר שם עד סיום העליה של השני, מפני שאם ילך למקומו בשעה שקורא השני אינו יכול לשמוע כהוגן את הקריאה שקורא השני, ואחר שסיים השני חוזר הראשון למקומו בין עליה לעליה.

עמידה לכבוד אביו או רבו כשעולה לתורה

יז. מעיקר הדין אין צריך לעמוד בשעה שעולה אביו או רבו לתורה, ורק בשעה שעוברים לפניו חייב לקום מפניהם, מפני שדין כבודם ומוראם הוא אף כשנמצא בבית הכנסת.

ובזמנינו פשט המנהג אצל הספרדים ועדות המזרח לעמוד במשך כל הזמן שאביו או רבו עולים לתורה עד שחוזרים למקומם, ובמקומות שנהגו כן נחשב הדבר לתובה, ואם לא יעמוד נראה כמזלזל באביו או ברבו.

ויש נוהגים לעמוד בזמן שהמרא דאתרא עולה לתורה עד שחוזר למקומו. ויש נוהגים לעמוד כשהמרא דאתרא עולה לתורה עד שסיים הברכה שלפני קריאת התורה, ורק בניו ותלמידיו נשארים עומדים במשך כל זמן העליה. ובהרבה מקומות נוהגים לעמוד גם כשעולה לתורה אחיו הגדול או חמיו.

ומנהג הספרדים ועדות המזרח שהעולה לתורה מנשק ידי אביו או רבו ומי שהוא חייב בכבודו מן התורה אחר שסיים העליה.

קריאת תיבות שהן קרי וכתיב

יח. יש תיבות בתורה שנכתבות באופן שונה ממה שהן נקראות, כגון תיבת "בטחורים" שנכתבת "בעפלים" (דברים פרק כח פסוק כז), או תיבת "ישכבנה" שנכתבת "ישגלנה" (שם פסוק ל'), וכל כיוצא באלו, והן הלכה למשה מסיני. והקורא בתורה חייב לקרוא לתיבות אלו כפי מסורת הקריאה, ולא כפי מסורת הכתיבה, ואינו נחשב לקורא בעל פה מחמת כן.

ואם לא עשה כן לא יצא ידי חובת הקריאה, וחייב נידוי, ויש להורידו מן התיבה.

והקורא תיבות שהן קרי וכתיב, צריך שיסתכל באותה תיבה בשעה שקורא, אף על פי שהיא כתובה באופן שונה, וכשם שעושה כן כשקורא שם ה' שנכתב בהוי"ה ונקרא באדנות.

סימן קמב

דיני טעות בקריאת התורה

א. הקורא בתורה צריך להזהר מאוד לקרוא בדקדוק רב בין בביטוי נכון של האותיות והתיבות, ובין בטעמי המקרא. ויזהר מאוד כשמבטא את האותיות שידגיש אות שיש בה דגש, ולא ידגיש אות שאין בה דגש, ופעמים רבות שיש שינוי משמעות בזה, ונביא מספר דוגמאות לזה:

בפסוק "הַשֹּׁפֵט" כל הארץ לא יעשה משפט (בראשית פרק יח פסוק כה), ופירושו בלשון שאלה, האם שופט כל הארץ לא יעשה משפט? ואם ידגיש את השי"ן בתיבת "השופט", ויקראנה "הַשֹּׁפֵט" תהיה המשמעות שלא בלשון שאלה, אלא אמירה שהשופט (בה"א הידיעה) כל הארץ לא יעשה משפט ח"ו.

וכן פסוק: ויצו את הראשון לאמר כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי אתה "וְאָנָה" תלך (בראשית פרק לב פסוק יח). שמשמעו להיכן תלך, ואם ידגיש את הנו"ן ויאמר "וְאָנָּה" תלך, תהיה המשמעות בבקשה תלך.

ופעמים הדבר להיפך, שאם לא ידגיש את האות תשתנה המשמעות, כגון: ומלאו את המים "בַּיַּמִּים" (בראשית פרק א' פסוק כב), שפירושו ימים מלשון ים, ואם יקרא "בַּיָּמִים" בלי דגש במ"ם, תהיה המשמעות בימים ולא בלילות. וכהנה דוגמאות רבות במקומות רבים בתורה.

וכן צריך הקורא בתורה להזהר לקרוא בפיסוק נכון בין התיבות על פי טעמי המקרא, ולהפסיק במקום שצריך להפסיק, ולהסמיך תיבות שראוי להסמיכן, וכן צריך להזהר בתיבות מסויימות לקוראן מלעיל או מלרע כפי המסורת, ואף בזה פעמים שמשתנה משמעות הענין כשקורא שלא כראוי.

ופעמים שהקריאה בניקוד לא נכון משנה את משמעות הענין, כגון שקרא במקום לא תבשל גדי "בַּחֲלֵב" אמו (שמות פרק כג פסוק יט), "לא תבשל גדי "בְּחֵלֶב" אמו. או כגון שקרא במקום הוא לבדו "יֵעָשֶׂה" לכם (שמות פרק יב פסוק טז) הוא לבדו "יַעֲשֶׂה" לכם. או כגון שקרא במקום תמחה את "זֵכֶר" עמלק (דברים פרק כה פסוק יט) תמחה את "זָכָר" עמלק.

וראוי לכל מי שקורא בתורה בציבור שילמד היטב כללי הדקדוק היסודיים ביותר, כדי שלכל הפחות לא יטעה טעויות כאלו המשנות

את משמעות התיבה או הפסוק.
וכן צריך הקורא בתורה לדעת היטב טעמי המקרא, וקודם הקריאה יחזור היטב על הפרשה עם הטעמים, כדי שלא יטעה בקריאתם.

ב. אם טעה הקורא בתורה אפילו בדקדוק אות אחת, מחזירין אותו. ואם היא טעות המשנה את משמעות הענין, אפילו סיים קריאתו ובירך הברכה שלאחריה, צריך לחזור ולקרוא כראוי, ויקרא העולה שבא אחריו מאותו פסוק שטעה בו וימשיך הלאה ויקרא עוד שלשה פסוקים חדשים. (ועיין היטב לעיל בסימן קלז סעיפים ג-ה). והיינו בין למנהג הספרדים ובין למנהג האשכנזים.
ויש אומרים שלדעת מרן השלחן ערוך אפילו בטעות בביטוי התיבה או האות שאינה משנה את משמעות הענין, כגון שהוסיף אות או גרע אות באופן שאין בזה שינוי המשמעות מחזירין אותו. ולהלכה נראה שאם כבר המשיך הלאה וסיים העליה בדיעבד אינו חוזר, אבל קודם שסיים העליה ראוי ונכון להחזירו שיתקן הטעות, ורק בטעות בטעמים או בנקודות שאין בה שינוי במשמעות הענין כלל, אם כבר המשיך הלאה אין מחזירין אותו.
ולמנהג האשכנזים בכל טעות שאינה משנה את משמעות הענין דוקא אם עדיין נמצא במקום הטעות מחזירין אותו וגוערים בו שיתקן הטעות, אבל אם כבר המשיך הלאה אין מחזירין אותו.
ומקום שאין להם מי שבקי בקריאת התורה כראוי בדקדוק ובטעמים, אף על פי כן יעמידו אחד מהם שיקרא בתורה. ויש אומרים דהיינו אפילו אם טועה בקריאתו בטעויות המשנות את משמעות התיבה ואין שם מי שיתקן אותו. ויש חולקים ואומרים שאם טועה טעויות המשנות את משמעות התיבה ואין שם מי שיתקן אותו אינו רשאי לקרוא. ויש לחוש לדבריהם, וכל שהוא טועה טעויות המשנות את המשמעות, כגון שקורא בְּחֵלֶב אמו במקום בַּחֵלֶב אמו, או שקורא זָכָר עמלק במקום זֵכֶר עמלק, יקראו בתורה בלי ברכות.
ולענין קורא בתורה שדילג פסוק אחד, או תיבה אחת, עיין לעיל (סימן קלז סעיפים ג-ד).

ג. כבר נתבאר לעיל (סימן קמא סעיף ו') שנהגו בכמה מקומות שאחר עומד ליד הקורא בתורה, ומסייע לו בלחש בטעמי המקרא ובדקדוק התיבות. וכתבו כמה פוסקים שעדיף לעשות כן מאשר שהקורא בתורה עצמו יסתכל מפעם לפעם בחומש הנמצא לידו, מפני החשש שמא לא יקרא תיבה אחת או כמה תיבות מתוך הספר תורה אלא מתוך החומש.

סימן קמג

דין קריאת התורה בעשרה, ודיני נמצאה טעות בספר תורה, ודין ציבור שאין להם שבעה שיודעים לקרוא

קריאת התורה בעשרה

א. אין קוראים בתורה בברכות אלא במקום שיש שם עשרה אנשים גדולים ובני חורין, מפני שקריאת התורה נחשבת ל"דבר שבקדושה", וכל דבר שבקדושה אינו אלא בעשרה. ומכל מקום רשאים לקרוא בתורה בלי ברכות כשאין שם עשרה.

ב. אם בשעה שהתחילו קריאת התורה היו שם עשרה אנשים, ובאמצע הקריאה יצאו מקצתם, אפילו היה הדבר באמצע קריאת העולה הראשון, ימשיכו בקריאת התורה בברכות לפניה ולאחריה. והעולים לתורה יאמרו גם "ברכו" לפני כל עליה. ומכל מקום לא יעלו אלא שבעה עולים ולא יותר.

ג. בכל האמור לעיל שאם התחילו בעשרה ויצאו מקצתם גומרים את אותה הקריאה בברכות, וכן אם התחילו ברכות ההפטרה ויצאו מקצתם גומר ההפטרה עם הברכות, היינו דוקא כשנשארו שם ששה אנשים, אבל אם לא נשארו שם ששה אנשים, אף אותו עולה שהיה

הדבר באמצע עלייתו אינו רשאי לברך הברכה שלאחריה.

ו. איסור חמור הוא לצאת באמצע קריאת התורה במקום שיש שם מנין מצומצם, והיוצא באמצע הקריאה כשלא נשארים שם עשרה, עליו הכתוב אומר (ישעיה פרק א' פסוק כח) "ועוזבי ה' יכלו". והיינו אפילו אם יוצא בין עולה לעולה.

ז. אם יש בבית הכנסת ששה אנשים שלא שמעו קריאת התורה, רשאים לצרף אליהם עוד ארבעה אנשים ששמעו כבר קריאת התורה כדי להוציא ספר תורה ולקרוא בברכות.

ציבור שאין להם ספר כשר

ח. אם יש טעות בספר תורה, באופן שהוא פסול מחמת כן, אסור להוציאו כדי לקרוא בו בברכות. ואפילו אין להם ספר תורה אחר, ויש לחוש שאם לא יוציאו ספר זה תתבטל מהם מצות קריאת התורה בציבור, אינם רשאים להוציא ספר תורה פסול ולקרוא בו בברכות.
ומכל מקום אם אין להם ספר תורה כשר רשאים לקרוא בספר תורה פסול בלא ברכות לפני ואחרי העליות. ומכל מקום לא יאמרו העולים לתורה "ברכו את ה' המבורך" עם הזכרת שם ה'.
ואם הטעות שבספר התורה אינה בחומש שצריכים לקרוא בו עתה, אלא באחד מן החומשים האחרים, כגון שהטעות בחומש בראשית ורוצים לקרוא בחומש שמות, למנהג האשכנזים יש להקל לקרוא בספר זה בברכות כל שאין להם ספר תורה אחר, אבל למנהג הספרדים ועדות המזרח אין להקל בזה, אלא יקראו בלא ברכות כנ"ל.

דיני נמצאה טעות בספר תורה

יא. אם נמצאה טעות בספר תורה בשעת הקריאה, באופן שהוא ספר תורה פסול, אם היה הדבר בין עולה לעולה, יפסיקו הקריאה בספר הפסול ויוציאו ספר תורה אחר שהוא בחזקת כשרות, וימשיכו הקריאה בספר השני מהמקום שנמצאה בו הטעות, וישלימו למנין שבעה עולים.
ואם היה הדבר באמצע קריאת אחד העולים, למנהג הספרדים ועדות המזרח וכמה מעדות האשכנזים, יפסיק קריאתו מיד כשנמצאה הטעות, ואפילו באמצע הפסוק, ואפילו עדיין לא קרא שלשה פסוקים, ואפילו אם היה הדבר בתוך פחות משלשה פסוקים סמוך לפרשה פתוחה או סתומה, ויוציאו ספר תורה אחר המוחזק בכשרות, וימשיך אותו עולה מתחלת הפסוק שנמצאה בו הטעות, ויקרא בספר השני לכל הפחות שלשה פסוקים, (ואם היה הדבר שני פסוקים או פסוק אחד סמוך לפרשה פתוחה או סתומה, יקרא עד הפרשה, וימשיך משם והלאה עוד שלשה פסוקים), ולאחר מכן יברך הברכה שלאחר הקריאה.
ומעיקר הדין אינם צריכים להוסיף עוד עולים כדי שיעלו שבעה עולים בספר תורה השני שהוא בחזקת כשרות, ורשאים לצרף למנין שבעה עולים גם אותם שעלו בספר הפסול. ומכל מקום טוב להחמיר להעלות שבעה עולים בספר השני. (אבל בימים שעולים בהם שלשה או ארבעה עולים, שאי אפשר להוסיף עליהם, אין להחמיר בזה).
ולמנהג הרבה מעדות האשכנזים, אם נמצאה טעות באמצע קריאת אחד העולים, אם קרא כבר אותו עולה שלשה פסוקים, והוא במקום שמותר להפסיק שם, יפסיק מיד ויברך ברכה שלאחר הקריאה, ואחר כך יוציאו ספר תורה המוחזק בכשרות וישלימו בו מנין העולים. ואם קרא אותו עולה שני פסוקים וכבר התחיל בפסוק השלישי כשנמצאה הטעות, יסיים אותו פסוק ויברך הברכה שלאחר הקריאה, ואחר כך יוציאו ספר אחר כנ"ל. ואם לא קרא אותו עולה אלא פסוק אחד או שני פסוקים, וכן אם נמצאה הטעות במקום שאסור להפסיק בו, כגון שהוא בתוך פחות משלשה פסוקים סמוך לפרשה פתוחה או סתומה, יפסיד מיד הקריאה

ויוציאו ספר אחר המוחזק בכשרות, וימשיך אותו עולה ויקרא בספר השני בלא ברכה לפחות שלשה פסוקים ויברך הברכה שלאחר הקריאה.

ויש מהאשכנזים שנהגו שאפילו אם עדיין לא קרא שלשה פסוקים, או שקרא שלשה פסוקים אבל הוא נמצא במקום שאסור להפסיק, כגון שהוא שני פסוקים קודם תחלת פרשה או אחר תחלת פרשה, ימשיך בקריאתו, ואפילו אם חסרה תיבה אחת יקרא אותה תיבה על פה, וכשיגיע למקום שיכול להפסיק יברך הברכה שלאחר הקריאה, ואחר כך יוציאו ספר תורה אחר וישלימו בו מנין העולים.

ואם היה הדבר בעליית רביעי בראש חודש או חול המועד, או בעליית שלישי בימים שקוראים בהם שלשה עולים, יגמור הקריאה בכל ענין בספר הפסול, ויברך אחריה, שהרי אין עוד עולה אחר הרביעי. אבל למנהג הספרדים ועדות המזרח, בכל ענין יפסיקו הקריאה בספר הפסול מיד, ויוציאו ספר אחר המוחזק בכשרות, ויקרא בו העולה שלשה פסוקים ולאחר מכן יברך הברכה שלאחר הקריאה.

יב. אם נמצאה טעות באמצע הקריאה, ואין להם ספר תורה אחר, למנהג הספרדים ועדות המזרח ימשיכו לקרוא בספר זה בלי ברכות לפני הקריאה ולאחריה, וכן לא יאמרו "ברכו". ולמנהג האשכנזים, אותו עולה שנמצאה הטעות בעלייתו לא יברך מיד לאחר עלייתו אלא יסיים קריאתו בלא ברכה, ויעלו אחריו שאר עולים בלא ברכות, ואותו עולה שנמצאה הטעות בקריאתו יקרא עמהם בלחש ולא יסיח דעתו, ואחר גמר הקריאה יברך הברכה שלאחריה.

יג. אם נמצא באמצע הקריאה שיש ספק בדבר אם ספר התורה כשר או פסול, כגון שנמצא בו דבר שהוא מחלוקת הפוסקים אם יש להכשיר, ימשיכו בקריאה באותו ספר בברכות, ולא יוציאו ספר תורה אחר. וכן אם אין להם אלא ספר תורה שיש בו ספק אם הוא כשר או פסול מחמת שנמצא בו דבר שהוא מחלוקת הפוסקים, או שנתערב ספר תורה פסול בספרים אחרים כשרים ואינם יודעים איזה הוא הספר הפסול, רשאים להוציאו ולקרוא בו לכתחלה.

יד. בכל הדינים האמורים לעיל בסעיפים הקודמים, אין לחלק בין אם היה הדבר בקריאת התורה בשבת שחרית, או אם היה הדבר בימים שקוראים בהם שלשה או ארבעה או חמשה או ששה עולים.

טו. אם הוציאו ספר תורה לקרוא, ומיד אחר שבירך העולה קודם שיתחיל לקרוא מצאו שהספר תורה פסול, והוצרכו להוציא ספר תורה אחר, לא יחזור העולה לתורה על הברכה, אלא יתחיל לקרוא בספר השני בלא ברכה. (אלא אם כן הפסיק בינתים בדיבור, וכנ"ל בסימן קמ סעיף ה')

ונכון שיקרא תחלה שלשה פסוקים בספר הפסול, ולאחר מכן יוציאו ספר תורה אחר המוחזק בכשרות, וימשיך קריאתו בספר השני ויקרא בו לפחות עוד שלשה פסוקים.

טז. אם נמצאה טעות בספר תורה באמצע קריאת העולה האחרון, צריך גם כן להוציא ספר תורה אחר, ולנהוג כמו אם נמצאה הטעות בשאר עליות כל זמן שלא סיימו קריאת פרשת השבוע, בין למנהג הספרדים ובין למנהג האשכנזים. ואם נמצאה הטעות בתוך פחות משלשה פסוקים מסוף הפרשה, יתחילו לקרוא בספר השני למפרע, באופן שיקראו בו שלשה פסוקים לפחות.

והוא הדין אם נמצאה הטעות בין עליה לעליה אחר שכבר עלו שבעה עולים קודם שסיימו קריאת הפרשה, שאף בזה צריכים להוציא ספר תורה אחר ולסיים בו קריאת הפרשה.

ואם נמצאה הטעות מיד אחר שסיים העולה האחרון לקרוא עד סוף הפרשה קודם שיברך הברכה שלאחריה, לא יוציאו ספר תורה אחר,

ולא יברך הברכה שלאחריה, (ולמנהג האשכנזים יברך הברכה שלאחריה), ויפטיר השביעי מיד, ויברך ברכות ההפטרה לפניה ולאחריה, ולאחר מכן יאמר "חצי קדיש".
ואם נמצאה הטעות בשני וחמישי או בשבת במנחה אחר שעלו שלשה עולים וקראו כל אחד לפחות שלשה פסוקים וביחד קראו עשרה פסוקים, ועדיין לא בירך העולה השלישי הברכה שלאחריה, לא יוציאו ספר תורה אחר, ולמנהג הספרדים לא יברך הברכה שלאחריה, ולמנהג האשכנזים יברך הברכה שלאחריה.

יז. אם נמצאה טעות בספר תורה באמצע קריאת המפטיר, או קודם שעלה המפטיר לתורה אחר שסיים השביעי ואמר "חצי קדיש", וכגון שלא הבחינו בטעות בקריאת העולה שלפניו, או שנקרע הספר באותה שעה, לדעת כמה פוסקים לא יוציאו ספר תורה אחר, אלא ישלימו קריאת המפטיר בלי ברכה. ויש חולקים וסוברים שאף לענין מפטיר צריך להוציא ספר תורה אחר. ומכל מקום אם כבר סיים המפטיר את קריאתו בתורה, לא יוציאו ספר תורה אחר, ולמנהג הספרדים לא יברך ברכה אחרונה, ולמנהג האשכנזים יברך ברכה אחרונה.
וכל זה אינו אלא בשבת שמוציאים ספר תורה אחד, אבל כשמוציאים שני ספרי תורה, כגון במועדים או בארבע פרשיות או בשבת חנוכה או בשבת וראש חודש, חייבים להוציא ספר תורה אחר, ויקרא בו המפטיר לפחות שלשה פסוקים.
ובכיוצא בזה שאין מוציאים ספר תורה אחר מחמת שנמצאה הטעות בעליית מפטיר (או אחר שסיימו קריאת הפרשה קודם עליית המפטיר), יפטיר עם ברכות ההפטרה לפניה ולאחריה בשם ומלכות. ואפילו אם נמצאה טעות בספר תורה קודם שקראו שבעה עולים, ואין שם ספר תורה אחר, והוצרכו להמשיך לקרוא בתורה בלי ברכות, אם רצה המפטיר לברך ברכות ההפטרה בשם ומלכות יש לו על מה שיסמוך.

יח. אם נמצאה טעות בספר תורה ראשון בימים שמוציאים בהם שני ספרים, עדיף שיוציאו מההיכל ספר תורה אחר במקום הספר שנמצאה בו טעות, ממה שיגללו הספר השני ואחר כך יחזרו ויגללוהו.

יט. מנהג הספרדים ועדות המזרח שכאשר נמצאה טעות בספר תורה, וצריכים להוציא ספר תורה אחר, אין מחזירין את ספר התורה שנמצא פסול, אלא מניחין אותו כשהוא סגור עד אחר הקריאה, ומחזירין אותו להיכל עם הספר תורה השני. ויש נוהגים להחזיר הספר הפסול להיכל מיד כשמוציאין במקומו הספר השני.
והנוהגים להשאיר את ספר התורה הפסול עד גמר הקריאה, יחזירו אותו כשהוא סגור אף במקום שנוהגים להחזיר הספר תורה להיכל כשהוא פתוח (עיין לעיל סימן קלד סעיף טז). ומכל מקום אם רצו להחזיר אף הספר תורה הפסול כשהוא פתוח יש להם על מה שיסמוכו.

כא. אם נמצאה טעות בספר תורה, והפסיקו לקרוא בו, ושוב לאחר מכן שכחו לתקנו והוציאוהו וקראו בו, ובאמצע הקריאה נזכרו שיש טעות בספר זה שעדיין לא תיקנוה, ינהגו כמו שנמצאה הטעות עתה, דהיינו שיפסיקו הקריאה ויוציאו ספר אחר, וימשיכו ממקום שהפסיקו, וישלימו העולים בספר השני למנין שבעה, ואינם צריכים לחזור ולקרוא שבעה עולים מתחלת הפרשה.

על איזה טעות מוציאים ספר תורה אחר

כב. יש אומרים שאם הטעות בספר תורה היא בחסרות ויתרות, כגון שהחסיר אות י' או אות ו' במקום שהוא כתיב מלא, או הוסיף אות י' או אות ו' במקום שהוא כתיב חסר, אין להוציא ספר תורה אחר, מפני שאין ספרי תורה שלנו מדוייקים כל כך עד שנאמר שהספר השני טוב מן הראשון. וכן מנהג האשכנזים. אבל למנהג הספרדים אין לחלק בזה, ואף בטעויות של חסרות ויתרות יש להוציא ספר תורה אחר.

ואם נדבקה אות אחת לאות אחרת, יש מקילים בזה אם נכתבה האות מתחלה בכשרות, וכגון שנדבקה בחלקה התחתון בסופה, שעד שנגמרה כתיבתה היתה עליה צורת האות. ולמנהג האשכנזים המיקל בזה יש לו על מה שיסמוך. אבל למנהג הספרדים יש להחמיר בזה להוציא ספר תורה אחר.

ספר תורה ספרדי לאשכנזים, או להיפך

כג. מותר לספרדים לעלות לתורה בספרי תורה שנכתבו על פי מסורת צורת האותיות של האשכנזים, וכן להיפך, מותר לאשכנזים לעלות לתורה בספרי תורה שנכתבו על פי מסורת צורת האותיות של הספרדים. וכן המנהג בכל המקומות.

ואף בספרי תורה של התימנים, שיש בהם מספר שינויים במסורת הכתיבה מספרי התורה של הספרדים והאשכנזים, מותר לספרדים ולאשכנזים לעלות לתורה בספרים אלו, ובלבד שאין בהם חקיקה בקלף לסימון אתנחתא או סוף פסוק.

עליה לתורה כמה פעמים ביום אחד

כה. מי שעלה לתורה בבית כנסת אחד, ולאחר מכן נזדמן לבית כנסת אחר, וקראוהו לעלות לתורה, רשאי לעלות ולברך לפניה ולאחריה, ואפילו אם קראו לו לקרוא את אותה פרשה שקרא בפעם הראשונה, וכל שכן אם קראו לו פרשה אחרת.

ולענין אם מותר לעלות שתי פעמים באותה קריאת התורה, כגון עליית כהן ועליית מפטיר, עיין להלן (סוף סימן קמד).

סימן קמד
דיני דילוג בקריאה ובהפטרה, וגלילת הספר בציבור, וקריאת עולה אחד בשני ספרים

דילוג ממקום למקום בקריאת התורה

א. אין מדלגין מפרשה לפרשה בקריאת התורה, אלא אם כן בענין אחד, כגון בקריאת כהן גדול בתורה ביום הכפורים, שקורא תחלה בפרשת "אחרי מות" (ויקרא פרק טז פסוק א'), ואחר כך קורא בפרשת "אך בעשור" (שם פרק כג פסוק כז).

וכן עושים בתענית ציבור שהכהן קורא בפרשת "ויחל משה (שמות פרק לב פסוק יא), והלוי ממשיך "ויאמר ה' אל משה פסל לך" (שם פרק לד פסוק א'), מפני שהוא ענין אחד, וגם הדילוג הוא בין עולה לעולה, ולא באיש אחד.

ומכאן יש ללמוד שאין הקורא בתורה רשאי לדלג בקריאתו כמה פסוקים מענין לענין, אף על פי שדעתו להשלימם לאחר מכן.

והטעם לאיסור לדלג בתורה מענין לענין הוא מפני שיש לחוש שמא תתבלבל דעת השומעים, וכשאדם יוצא משיטה לשיטה אחרת אינו נוח להתבונן.

ויש אומרים שהטעם לזה הוא מפני כבוד הציבור, שאין זה ראוי שיעמדו בשתיקה זמן רב.

גלילת ספר תורה בציבור

ה. אין גוללים ספר תורה בציבור, מפני כבוד הציבור, שאין זה כבוד הציבור שיהיו יושבים וממתינים לגלילת ספר התורה. ויש אומרים שהטעם לזה הוא משום טורח ציבור, שיהיו עומדים וממתינים עד שיגללו הספר.

ואם בשבת שמוציאים שני ספרים שכחו לגלול הספר השני למקום הקריאה, יגללו אותו בשעת אמירת "פסוקי דזמרה". ואם לא גללו אותו בשעת אמירת "פסוקי דזמרה", יגללו אותו בשעה שקוראים בראשון.

ואם הוציאו בטעות ספר תורה שאינו מוכן לקריאה באותו יום, אפילו יש להם ספר תורה אחר המוכן לקריאה, לא יחזירו את ספר התורה להיכל ויוציאו השני, אלא יגללו הספר שהוציאו.

אבל אם בשבת שמוציאים שני ספרים טעו ופתחו תחלה את הספר שצריכים לקרוא בו למפטיר, לא יגללוהו אלא יסגרו אותו (אפילו

בספרי תורה של האשכנזים) ויפתחו את הספר שצריכים לקרוא בו לספר ראשון.

ו. בית כנסת שאין להם אלא ספר תורה אחד, וצריכים להוציא בשבת שני ספרים, כגון בשבת וראש חודש, או במועדים, או בסדר ארבע פרשיות, גוללים את ספר התורה בציבור, וידחה כבוד הציבור.
ולמנהג הספרדים שכאשר מוציאים שני ספרי תורה אומרים "חצי קדיש" אחר כל אחד מהם, אף בה יחזרו ויאמרו "חצי קדיש" אחר שגללו הספר וקראו בו למפטיר.

עליית אדם אחד בשני ספרי תורה

ז. אסור לאדם אחד לעלות לתורה שתי פעמים בשני ספרי תורה, מפני שיש לחוש לפגמו של ראשון, שיאמרו הרואים שהסיבה לכך שעלה שוב בספר השני היא מפני שהספר הראשון פגום.
והיינו בין כשקורא בספר השני באותו ענין שקרא בספר הראשון, ובין כשקורא בענין אחר. ומחמת כן בימים שמוציאים בהם שני ספרי תורה אסור לאדם אחד שעלה לתורה בספר הראשון לעלות בספר השני לעליית מפטיר. וכן אין להקל ביום שמחת תורה למי שעלה בספר תורה ראשון לעלות גם בספר השני לעליית "חתן בראשית".

עליית אדם אחד שתי פעמים באותה קריאת התורה

ח. יש אומרים שאם אין כהן או לוי בבית הכנסת אלא איש אחד, ועלה לתורה לעליית כהן או לוי, ושוב רצה לעלות לעליית מפטיר, מחמת שיש לו יום פקודת השנה של אביו או אמו, רשאי לעשות כן. ויש חולקים.
ובמקום שאין צורך בדבר יש לחוש לאוסרים, ורק כשיש צורך בדבר, כגון שרצו להעלותו לתורה לעליית כהן או לוי מחמת שאין שם כהן אחר או לוי אחר אלא הוא, או שקראוהו בשמו לעלות לתורה קודם לכן, והוצרך לחזור ולעלות למפטיר מחמת שהוא יום פקודת השנה של אביו או אמו, יש להקל שיחזור ויעלה לתורה. (ובלבד שהוא בשבת שמוציאים בה ספר תורה אחד, אבל כשמוציאים שני ספרים יש להחמיר, וכנ"ל).
ומכל מקום נראה שאין להקל בזה אלא בשבת שמוציאים בה ספר תורה אחד, אבל בשבת שמוציאים בה שני ספרים, כגון שבת וראש חודש וכיוצא בזה, לא יעלה לתורה לעליית מפטיר מי שעלה כבר בספר הראשון.

צורת האותיות

מכתב ספרדי

ע"פ גדולי האחרונים וע"פ כת"י קדמונים.

א ב ג ד
ה ו ז ח ט
י כ ל מ נ
ס ע פ צ
ק ר ש ת ם
ן ץ ף ך

הלכות כשרות ספר תורה
הנחוצות לקורא בתורה

הרב הגאון **שלמה מועלם** שליט"א
מח"ס יריעות שלמה ג"ח על הלכות סת"ם
וראש מכון הסת"ם **"יד רפאל"** בני ברק.

סוג הכתב ◄ צורת האותיות ◄ כניסת אות לאות אחרת ◄ הבחנת תינוק ◄ חסר ויתר ◄ אותיות חלולות ◄ צבע האותיות ◄ פיסוקים באותיות ◄ דיבוק אותיות ◄ זכוכית מגדלת ◄ אותיות גדולות וקטנות ◄ נקודות ◄ וא"ו קטיעא ◄ נוני"ן המנוזרות ◄ טפת שעוה על האות ◄ שתי תיבות הנראות כאחת ◄ תיבה הנראית כשתים ◄ ריוח בין התיבות ◄ ריוח עם נקבים ◄ אות או תיבה תלויה ◄ יציאת אות או תיבה חוץ לשורה ◄ תגין ◄ נקב או חתך בקלף ◄ טלאי ◄ שרטוט ◄ שירת הים ◄ קלף משוח ◄ מספר העמודים ביריעה ◄ שינוי במספר השורות ביריעות ◄ הריוח בין חומש לחומש ◄ נקרעה התפירה שבין היריעות ◄ כתמים ביריעה ◄ עמודי הספר תורה ◄ תיקונים ◄ דיו לח ◄ סופר שתיקן ס"ת ולא אמר לשמה ◄ קובץ שינויים בצורת האותיות

סוג הכתב

א. מצוה מן המובחר לכתחלה שבבית כנסת של ספרדים יקראו בספר תורה שנכתב בכתב ספרדי, ובבית כנסת של אשכנזים יקראו בס"ת שנכתב בכתב אשכנזי, כדי שלא לשנות ממנהג אבותיהם. אולם כל זה להידור מצוה ולמצוה מן המובחר, אבל מעיקר הדין מותר לספרדי לכתחלה לעלות לס"ת שנכתב בכתב אשכנזי וכן להפך, שאין שינוי צורת האותיות פוסל כלל. ואף שבספרי התורה של הספרדים נוהגים לכתוב אות צד"י ביו"ד הפוכה וכדעת האר"י ז"ל, אפילו הכי כשרים גם לאשכנזים, וכן המנהג פשוט כי כולם אמת ויסודתם בהררי קודש, ואלו ואלו דברי אלקים חיים, והמונע עצמו מלעלות לספר תורה מחשש פסול בגלל צורת האותיות, הרי הוא כמוציא לעז על קדושת ספר התורה ח"ו (ילקוט יוסף ח"ב סימן קמ"ג אות ד' וירעות שלמה ח"ב כלל א' סעיף ב').

ב. יש להכשיר ספרי תורה אשר חלק מהאותיות שלהם נכתבו בכתיבה אשכנזית (כסברת הרב ברוך שאמר שהובא בב"י או"ח סימן ל"ז) וחלק מהאותיות נכתבו בכתיבה ספרדית, והוא הדין כשחלק מאותיות צד"י נכתבו ביו"ד הפוכה, צ וכדעת האר"י, וחלקם נכתבו ביו"ד ישרה, צ וכדעת מרן הב"י. וכן אם חלק מאותיות חי"ת נכתבו עם חטוטרת, ח וכדעת ר"ת, וחלקן נכתבו עם גג פשוט, ח וכדעת רש"י (ילקוט יוסף שם אות ז' וירעות שלמה שם כלל ה' סעיף א').

ג. אם נמצא בס"ת שנכתב בכתב ספרדי שהחליפו בו כמה יריעות שנכתבו בכתב אשכנזי, כשר ואין לפסול בזה משום מנומר, כיון ששני הכתבים כשרים (ירעות שלמה ח"א פרק ג' הערה 19).

צורת האותיות

ד. האותיות צריכות להיות כצורה המסורה לנו, ואם נשתנתה האות מצורתה הראויה עד שאינה ניכרת כאותה האות הצריכה להיות, פסולה. וכל שכן אם נראית כאות אחרת כגון דל"ת הדומה לזי"ן, דגנ"ך או רי"ש הדומה לוא"ו, יצ"הוך שהיא פסולה. ואם ספק לנו אם נשתנתה מצורתה, בין

אם הספק בצורת האות כגון סמ"ך הנראית כמ"ם, **סלת** ובין אם הספק בשיעור האות כגון וא"ו שרגלה קצרה ונראית כיו"ד, שואלים תינוק (דהיינו קטן), וכפי הכרעתו נקבע איזו אות היא (שם פרק י"ג בהקדמה וסעיף א').

ה. אם בחלק מן האות יש דמיון לאות אחרת אבל צורתה הכללית עליה, כשרה. כגון אות ק' שעשה לה תג בקצה גגה ויש בזה קצת דמיון ללמ"ד, **ל** הרי זו כשרה, כיון שבכללותה נראית קו"ף, וכן אות ע' שיש לה עוקץ ויש לה דמיון לטי"ת, **ע** כשרה, וכן כל כיוצא בזה (שם פרק י"ב הערה 49).

ו. אות שנכתבה כדינה ומחמת שינוי באות הסמוכה לה נראית כאות אחרת, כגון תיבת "פן" (בפרשת והיה אם שמוע) שהאות פ"א ארוכה ביותר כאורך הנו"ן ונראית כתיבת "פז", **פז** אעפ"כ הנו"ן כשרה, כיון שמצד עצמה יש בה כשיעור נו"ן, והיא כשאר נוני"ן שבאותו כתב (שם פרק י"ג סעיף ה').

כניסת אות לאות אחרת

ז. ראש למ"ד שנכנס לתוך חלל דל"ת או רי"ש משיטה עליונה, **ל** אם הכניסה מועטת ולמראית העין לא נראה שינוי בצורתה, כשרה. ואם ראש הלמ"ד נכנס הרבה ונראית כה"א, פסולה. וכשיש ספק אם נעשתה כה"א, יש להראותה לתינוק, ואין צריך לכסות לו את השיטה התחתונה. ואם ראש הלמ"ד נכנס קרוב לצד הימני של האות עד אמצע הגג, כשרה (שם פרק י"ב סעיף ו' וח"ב כלל כ"א סעיף ד').

ח. עקב בי"ת שנכנס לחלל דל"ת או רי"ש, **דב** אם נכנס מעט ולמראית העין לא נראה שינוי בצורתה, כשרה. ואם העקב נכנס הרבה ולמראית העין נראית ה"א, פסולה. וכשיש ספק יש להראותה לתינוק מבלי לכסות לו כלל (שם וח"ב כלל כ"א סעיף ו').

ט. ראש למ"ד שנכנס לתוך חלל כ"ף פשוטה משיטה עליונה, אם הכניסה מועטת ולמראית העין לא נראה שינוי בצורתה, כשרה. ואם ראש הלמ"ד נכנס הרבה - אם הוא נוטה לקצה הימני של הכ"ף סמוך לרגלה, **ל** כשרה. ואם הוא נוטה לצד שמאל שיכולה להדמות לאות ה"א, **ל** צריך להראות לתינוק, ואם יקראנה כהוגן, כשרה. ואם לאו, אם האות כ"ף ארוכה יותר מכשיעור שאילו היה גורד ממנה ומעמידה על קו הדין (שיש ברגלה כפליים מגג האות) היה נמצא ראש הלמ"ד מחוץ לכ"ף, כשרה. ואם לאו, יש להוציא ס"ת אחר (שו"ת יביע אומר ח"ד סימן ו' וירעות שלמה ח"ב כלל כ"א סעיף ד').

הבחנת תינוק

י. יש להראות לתינוק בכל ספק בצורת האות. בין אם הספק בשיעור האות כגון וא"ו שרגלה קצרה ונראית כיו"ד, ובין אם הספק בשאר שינוי צורה, כגון סמ"ך שנראית כמ"ם (ירעות שלמה ח"א פרק י"ג סעיף א').

יא. כשאנו מסופקים בצורת האות מראים לתינוק, אבל אם אנו רואים שאין צורתה עליה פסולה, ולא מועיל מה שהתינוק קוראה לאות. וכן להפך אם האות כשרה, אין צריך להראותה לתינוק, ואם הראה לו ולא קראה לנכון כשרה, ולא מתחשבים בקריאתו. ולכן אם אירע בשבת שהשליח צבור נסתפק בשעת קריאת ס"ת בצורת האות, וקרא לתינוק וקראה לאות אחרת, ושוב בא חכם וראה שהאות כשרה ע"פ הדין, כיוצא בזה אין משגיחים בתינוק ואין מוציאים ס"ת אחר (שם סעיף ב' והערה 9).

יב. התינוק הנקרא להבחין באותיות הוא תינוק "לא חכם ולא טפש". וחכם היינו שמבין משמעות הענין או שמכיר התיבה באופן שמתוך כך יכריע בצורת האות ולא מחמת השינוי באות עצמה, וטפש היינו שאינו מכיר האותיות היטב עד שיקראן כפי העולה על לבו, ותינוק הנקרא להכריע בצורת האות המסופקת צריך שיהיה יודע האותיות היטב ואינו מבין את הענין שקורא, ואפילו שיודע לקרוא תיבות, כשר. והוא כבן 5-7 שנים (שם סעיף ד' והערה 15).

יג. כשאין תינוק, יראה לתינוקת, אבל לגדול אין להראות, אף כשמכסים לו את שאר האותיות (שם סעיף ח').

יד. כששואלים את התינוק על האות המסופקת, צריך קודם לנסותו אם מכיר את האותיות שמאותו כתב, כגון אות ז' שספק לנו אם נראית כאות ו', צריך להראות לו כמה זייני"ן וכמה נוני"ן כשרות, ולראות אם יכירן, כדי שלא יפסול בחנם. וה"ה ביו"ד הנראית כלמ"ד. וכן כל כיוצא בזה (שם סעיף י').

טו. כשמנסים את התינוק יש לנסותו בדעת ובהשכל, שלא יבחין מה רוצים לשאול, וכן שלא לכוונו לתשובה מסויימת, כגון אם יראו לו בזה אחר זה אותה האות, ומיד אח"כ את האות המסופקת עלול הדבר להטעותו. וכל ערום יעשה בדעת באופן שיכריע התינוק מהאות עצמה ולא מסיבה אחרת (שם סעיף י"א).

חסר ויתר

טז. ספר תורה שנמצא בו אות או תיבה חסרה או יתירה, פסול, וצריך להוציא ספר תורה אחר (כף החיים סימן קמ"ג אות ל"ב וילקוט יוסף ח"ב סימן קמ"ג אות י"ד).

אותיות חלולות

יז. אותיות חלולות, דהיינו שכתב הסופר בדיו רק סביב האותיות, ובאמצען יש חללים לבנים, כמו שנוהגים הסופרים לכתוב בסוף הס"ת תיבות "לעיני כל ישראל" כדי שימלאם בעל הספר בדיו, אם אירע ששכחו למלא האותיות בדיו ונמצא כן בעת קריאת הס"ת בשבת, אין להוריד הס"ת (ידיעות שלמה ח"א פרק ד' הערה 19).

צבע האותיות

יח. אם מחמת יושן השתנה מראה הדיו ונראה כעין חום אדמדם, אם עדיין צבע הדיו שחור קצת יש להכשיר, אבל אם נתהפך לאדמדם לגמרי או לצבע חום שנוטה לאדום, יש להוציא ס"ת אחר, לדידן שמוציאים ס"ת גם על דיבוק, ובתנאי שהס"ת השני לא יהיה גרוע מהראשון כגון שהקלף משוח ומלא פיסוקים, שאז יש להמשיך לקרוא בס"ת הראשון בברכה (שם פרק ג' הערה 16).

פיסוקים באותיות

יט. כל אות צריכה להיות גולם אחד דהיינו שיהיו כל חלקיה מחוברים, כגון היודי"ן שעל האל"ף והעי"ן והפ"א והצד"י והשי"ן ורגל התי"ו. אם נמצא בקריאת ספר תורה פיסוק באות, **תע"** יש אומרים שצריך להוציא ס"ת אחר, ויש אומרים שכל פיסוק שמותר לתקנו בתפלין ומזוזות ואין בו משום שלא כסדרן, אין להוריד הס"ת, ויש לסמוך עליהם כשאין ס"ת אחר (שם פרק י"א סעיפים א', ח').

כ. אם יש באות פיסוקים דקים שאינם ניכרים אלא בזכוכית מגדלת, כשרה (שם סעיף ו').

כא. אותיות פשוטות כגון ו' ד' ן' שנעשה פיסוק ברגלן, דהיינו שנעשה הפיסוק ברוחבה של רגל האות ואחר הפיסוק נשאר חלק מהרגל, **ירי"** בזה לא מועיל תינוק, שהתינוק יצרף את שני החלקים ובאמת אין לזה צירוף, שמכל מקום האות מופסקת, לכן צריך לכסות את החלק התחתון שאחר הפיסוק ולהראות לתינוק, ואם התינוק לא קראה לנכון יש להוציא ס"ת אחר (שם פרק י"ג סעיף ט"ו).

דיבוק אותיות

כב. כשנמצא דיבוק באותיות, **כל** המנהג פשוט אצל כל עדות הספרדים להוציא ספר תורה אחר. ובמקום שאין ספר תורה אחר, והדיבוק אינו גורם לשינוי בצורת האותיות, מותר להמשיך בקריאת הס"ת בברכה (שם פרק ט' הערה 32).

כג. אם התפשטו האותיות מכח לחות הדיו (הקרוי בלע"ז גיפלסין) עד שנראות כדבוקות, ומכל מקום נראה שאין האותיות נוגעות בעצמן, רק שבמקום הנגיעה הדיו בהיר יותר מהדיו שבגוף האות וניכרות האותיות היטב, כשר (שם סעיף ט"ו).

כד. יש להזהר בספר תורה משוח כאשר מראים באצבע בעת ההגבהה או בעת הקריאה שלא ליגע בקלף, שעל ידי זה נעשים כמין קוים על

הקלף הגורמים לנגיעה בין האותיות. ובפרט בשבת שיש לחוש משום כותב. ובדיעבד אין לפסול בזה משום נגיעה, היות וצבע הקו בהיר מאוד.

זכוכית מגדלת

כה. אם נראה בעין שיש דיבוק באותיות, ובזכוכית מגדלת נראה שאינן נוגעות, פסול. והוא הדין להפך, אם נראה בעין פיסוק באות, ובזכוכית מגדלת נראה קו דק המחבר חלקי האות, פסול, שאין לנו לדון אלא כפי הנראה לעין. ומכל מקום כשיש ספק בספר תורה אם יש דיבוק או פיסוק מותר להשתמש בזכוכית מגדלת כדי לברר את הספק, וכן נוהגים (שם סעיף ט"ז והערה 37).

אותיות גדולות וקטנות

כו. על פי המסורת יש לכתוב אותיות גדולות וקטנות בס"ת, כגון: ב' בתיבת "**ב**ראשית", ג' בתיבת "והת**ג**לח", שהן גדולות. כ' בתיבת "ולבכותה", א' בתיבת "ויקרא", שהן קטנות. ואם נכתבו אותיות אלה כגודל שאר אותיות הס"ת, כשר (שם ח"ב כלל כ"ז סעיף א').

נקודות

כז. על פי המסורת יש לעשות נקודות על איזה אותיות או תיבות בספר תורה, כגון: "ויפל על צוארו וַיִּשָּׁקֵהוּ". ומכל מקום אם לא ניקד הסופר, כשר (קול יעקב סימן ער"ה אות כ"ו).

וא"ו קטיעא

כח. על פי המסורת יש לכתוב את האות וא"ו שבתיבת "שלום" (בריש פרשת פנחס) קטועה, ויש כמה שיטות באופן עשייתה, וכולן כשרות. וכן אם נכתבה שלמה כשאר ואוי"ן, כשרה (שו"ת יביע אומר ח"ח או"ח סימן ט"ו אות י"ג וידיעות שלמה ח"ב כלל כ"ז סעיף ב' אות ד').

נוני"ן המנוזרות

כט. שתי נוני"ן המנוזרות (ההפוכות) האחת שלפני פרשת "ויהי בנסוע הארון" והשנית לאחר "אלפי ישראל" (בפרשת בהעלותך) יש נוהגים לכתוב את ראש הנו"ן ישר ורגלה הפוכה לאחור, ן ויש כותבים כולה הפוכה לאחור, ן ולכל המנהגים אם נכתבה ישרה כשאר נוני"ן או שלא נכתבה כלל, כשר (ידיעות שלמה שם אות ה').

טפת שעוה על האות

ל. אם נמצאה טפת שעוה על האות, אם הטפה דקה עד שהאות נראית מתחתיה, כשר. ואם הטפה עבה והאות אינה ניכרת, פסול, וצריך להוציא ס"ת אחר. ורק כשנמצאה הטפה בפרשה אחרת שאין קוראים בה באותה שבת, יש להקל להמשיך הקריאה בברכה (שם ח"א פרק י"ב הערה 53).

שתי תיבות הנראות כאחת

לא. שתי תיבות הקרובות אחת לשניה עד שנראות כתיבה אחת, כגון: "כל דם" **כלדם** פסול, ויש להוציא ס"ת אחר. ואם ספק, יש להראות לתינוק את כל השורה, שיקרא אותה למפרע מסופה לראשה תיבה אחר תיבה, ואם יקרא כשתי תיבות, כשר. וכשנראות כתיבה אחת ובסוף תיבה ראשונה יש אות מאותיות מנצפ"ך הסופיות (סוֹעֵיף), כשר (שם פרק ז' סעיפים ט'-י' ופרק י"ג סעיף ו').

תיבה הנראית כשתים

לב. אם תיבה אחת נראית כשתי תיבות כגון: זבלון **זבלון** פסול, ויש להוציא ס"ת אחר. ואם ספק, יש להראות לתינוק את כל השורה, שיקרא אותה למפרע מסופה לראשה תיבה אחר תיבה, ואם יקראנה כתיבה אחת, כשר (שם פרק ז' סעיף ט' ופרק י"ג סעיף ו').

ריוח בין התיבות

לג. לכתחלה יש להניח ריוח בין תיבה לתיבה כמלוא אות קטנה (שהיא יו"ד מאותו הכתב), ואם הניח ריוח כשיעור שלש אותיות שהוא שיעור פרשה לר"ת, כשר. אולם לאחר השבת יש מקרים שבהם יוכל הסופר לתקן שיהא לכתחלה כגון: אם יש לפני הריוח אות שאפשר למשוך גגה ולהרחיבה כגון רי"ש או דל"ת, ירחיב האות כדי למעט את הריוח. אולם אם לפני הריוח אות שאי אפשר

להרחיבה, כשר, ואין צריך לנקב באותו מקום. וכל שכן אם השאיר בספר תורה בהרבה מקומות ריוח בשיעור ג' אותיות, שיש טורח לתקן את כולו, שמותר להוציאו לכתחלה גם בלי הרחבת האותיות או עשיית נקבים (שם פרק ז' סעיף ט' ופרק ט"ו סעיף י"ג).

ריוח עם נקבים

לד. אם נמצא ריוח בין תיבה לתיבה בשיעור פרשה (תשע יודי"ן מאותו הכתב) או יותר ובאותו מקום אין צריך ריוח לפרשה, פסול. ואחר השבת יתקן הסופר כדלהלן: אם לפני הריוח יש אות שאפשר למשוך גגה ולהרחיבה, ירחיב האות כדי למעט את הריוח. ואם לפני הריוח יש אות שאי אפשר להרחיבה, יכול לתקן ע"י שיעשה נקבים במקום הריוח (שם פרק ט"ד סעיף י"ב).

אות או תיבה תלויה

לה. אם נמצאה אות או תיבה שנכתבה בין השיטין מעל למקומה הראוי לה, **ברֹ"ת** אם הקורא רואה ויודע את סדר הקריאה, כשר (שם פרק ח' סעיף י').

יציאת אות או תיבה חוץ לשורה

לו. אם נמצאה אות או תיבה שנכתבה חוץ לשורה, כל שהיא נקראת עם אותה השורה שבאותו עמוד ולא עם העמוד האחר שבצדה, כשר. ואם לא נקראת עם אותה שורה או שהכתב ממלא את כל הריוח שבין עמוד לעמוד, שאז לא ידע הקורא אם לקרוא התוספת לתחלת השורה שבעמוד השני או לסוף השורה שבעמוד הראשון, פסול (שם סעיף ה').

תגין

לז. מותר לקרוא בספר תורה שאין בו תגין ואף לברך עליו, כשאין ספר תורה אחר עם תגין. ואם בקריאת התורה נמצא שחסרים תגין אין להוציא ספר תורה אחר (שם פרק י"ד סעיף ו').

לח. אם התגין דבוקים זה בזה ואפילו נראים כאות ש' או ע' קטנה, ד' אין להוציא ספר תורה אחר (שם סעיף ז').

לט. אם נפרד תג מהאות, אף שיש לו ראש ונראה כאות זי"ן קטנה מיותרת בין השיטין, ד' אין להוציא ספר תורה אחר (שם סעיף ח').

נקב או חתך בקלף

מ. נקב הנוגע באות, ד' ויש ספק מתי נעשה הנקב, תולין שנעשה לאחר הכתיבה וכשר, שאם נעשה לפני הכתיבה היה הסופר מבחין בו, ואפילו אם הנקב קטן מאוד שאפשר שנעשה לפני הכתיבה ולא הבחין בו הסופר, יש להכשיר, ואין להוריד הספר תורה. ועכ"פ באופן זה יש להחמיר ולתקן לאחר השבת (שם פרק ט' סעיף ג')

מא. אם נחתך הקלף במקום האותיות מעבר לעבר בחתך דק שאינו ניכר, והחתך משוך במקצת ואפשר להרחיק את שפתיו זו מזו, פסול, וצריך להוציא ספר תורה אחר. אבל אם היה בגויל סדק דק מאוד שאינו נראה רק בהבטה דקה ואינו עובר מעבר לעבר, אלא רק מצד הכתב והוא מהודק ואינו ניכר אלא אם מגביה הגויל באצבעו, כשר (שם סעיף י"ז).

טלאי

מב. כשיש איזו טעות, נוהגים הסופרים שחותכים מן היריעה ומדביקים טלאי מבחוץ ומתקנים אותו יפה יפה, וכותבים על הטלאי מה שחסר, ואף שיש אוסרים, המנהג פשוט להתיר ויש להם על מה שיסמוכו (שם סעיף י"ט).

שרטוט

מג. אף שלכתחלה צריך לכתוב על גבי השרטוט דהיינו שגגי האותיות יגעו בשרטוט ממש ולא למטה ממנו, מכל מקום אם כתב הסופר כתיבה מיושרת בין השרטוטים, כשר (שם פרק ב' סעיף ו').

מד. נוהגים לשרטט בספר תורה גם מן הצדדים, ואם לא שרטט, כשר בדיעבד (שם סעיף ב').

מה. אם הוסיף הסופר עוד שרטוט בנוסף על השרטוט העליון שבכל שורה, כדי שהאותיות כולן תהיינה בגודל אחיד בין שני השרטוטים, כשר (שם סעיף י"ב).

שירת הים

מו. מנהג רוב הסופרים להניח בתחלת שירת הים ובסופה שיטה אחת פנויה, וכן בשירת האזינו, וכדעת הרמב"ם. ויש אומרים שיש להניח בשיטה שלפני השיטה הפנויה ריוח תשע אותיות, כדי לצאת גם לדעת הרא"ש, וכדברי מרן שכתב שירא שמים יצא את כולם. וכן בסוף השירה יש להניח אחר תיבת "בתוך" שיעור ריוח תשע אותיות ואחר כך לכתוב תיבת "הים" ולהניח אחריה שיעור תשע אותיות ואח"כ שיטה פנויה, וכן יש לעשות בשירת האזינו, וכן נהגו בבגדאד, וכן ראוי לעשות. אם לא הניח שיטה שלימה פנויה בין לפני השירה ובין לאחריה, אלא רק כשיעור פרשה פתוחה, כשר. וכן יש להכשיר אם הניח שתי שיטות פנויות בין לפני השירה ובין לאחריה (שם פרק ט"ו סעיפים ט'-י').

קלף משוח

מז. פשט המנהג להקל למשוח קלף של ספר תורה במשיחה לבנה דקה, ואח"כ לכתוב הספר תורה על המשיחה, וכשר לקרות בו בצבור עם ברכות התורה, אלא שלפני הכתיבה יש להעביר על המשיחה מטלית לבנה ולקנח היטב את הקלף, שאז מה שאינו מודבק בקלף יסור ע"י הקנוח, ומה שנשאר מודבק מהמשיחה על הקלף, נעשה גוש אחד עם הקלף, שאינו חוצץ. ומכל מקום בקריאת פרשת זכור ופרשת פרה, טוב ונכון להחמיר שלא לקרוא בספר תורה משוח, אלא בספר תורה המהודר ביותר שיש בבית הכנסת (שם פרק א' סעיף ט"ז).

מספר העמודים ביריעה

מח. אף שלכתחלה אין לעשות ביריעה פחות משלשה עמודים, מכל מקום אם נמצאו ספרי תורה שבהם כמה יריעות עם שני עמודים או עמוד אחד, כשרים הס"ת לקרוא בהם בברכה (שו"ע יו"ד סימן רע"ב סעיף ג' וקול יעקב שם אות ז' ושו"ת יביע אומר ח"ז חיו"ד סימן כ"ו).

שינוי במספר השורות ביריעות

מט. ספר תורה שיש בו יריעות במספר שורות פחות מיריעות אחרות, כשר (קול יעקב סימן ער"ה אות ז' וילקוט יוסף ח"ב סימן קמ"ג אות ל"ג).

הריוח בין חומש לחומש

נ. לכתחלה יש להניח בין חומש לחומש ריוח ארבע שורות פנויות בלא כתב. ובדיעבד אפילו אם שייר רק שורה אחת או לפחות ריוח כשיעור פרשה פתוחה שהוא כתשע יודי"ן מאותו הכתב, כשר (שו"ע יו"ד סימן רע"ג סעיף א' וקול יעקב שם אותיות ב'-ג').

נקרעה התפירה שבין היריעות

נא. אם נקרעה רוב התפירה שבין יריעה ליריעה ועדיין מחוברות היריעות בחמש תפירות של קיימא, כשר (שו"ע יו"ד סימן רע"ח סעיף ג').

כתמים ביריעה

נב. אם מחמת רטיבות נעשו ביריעה כתמים חומים או ירוקים וכדומה, כל שהאותיות ניכרות ומראיהן שחור יותר מצבע הכתם, כשר (יריעות שלמה ח"א פרק ט' סעיף ט"ו).

עמודי הספר תורה

נג. אם נמצא בשעת קריאת התורה שעמודי העץ (עצי החיים) אינם תפורים ליריעות הספר, כשר.

אבל אם נמצא שאין עמודים כלל, פסול, וצריך להוציא ספר תורה אחר (קול יעקב סימן רע"ח אות ח' וירחזון אור תורה שבט תשמ"ז סימן ע"ח ועיין עיקרי הד"ט או"ח סימן ז' אות י"א).

תיקונים

נד. כל מה שאמרנו שכשר היינו שאין צריך להוריד את הספר תורה, אבל לאחר השבת יתקן הסופר כל מה שאפשר. ויש לקורא בתורה לברר שאכן סופר סת"ם יתקן את הטעות ולא הגבאים או אדם אחר שאינו בקי בהלכות סת"ם. וכמעשה שהיה בשבת פרשת פינחס בתחלת הפרשה נעצר הקורא בתורה והיה מסתכל ובוחן בספר תורה. ובטרם נודע מה הבעיה, והנה קפץ אחד הגבאים ואמר לו: "אתה יכול להמשיך! אני כבר תקנתי את זה". ומה התברר? שאותו גבאי, שכוונתו היתה בודאי לטובה, "בדק" את הס"ת ביום ששי ומצא וא"ו קטיעא בתיבת "שלום" ולא ידע שכך צריך להיות, ומילא את החלל הריק ועשה אותה וא"ו רגילה (ידיעות שלמה ח"א פרק ה' הערה 27).

דיו לח

נה. ספר תורה שנמצא בו טעות, ותיקנו הסופר בימי שני וחמישי ועדיין הדיו לח, יש להקל לברך ולקרוא בו אף על פי שהדיו עדיין לח, ואין צריך להמתין עד שיתייבש (שם פרק ג' סעיף ט').

סופר שתיקן ס"ת ולא אמר לשמה.

נו. סופר המגיה ספר תורה ומתקן בו דיבוקים ופיסוקים ולא ידע שצריך לומר "לשם קדושת ספר תורה" ותיקן בכמה מקומות בדיבוקים ופיסוקים, ופעמים שינה אות ה' לאות ח' וכיוצא בזה, נכון להחמיר שלא לקרוא בספר תורה זה בפרשת זכור ובפרשת פרה אלא יקראו בספר תורה אחר, אם לא שיחזור לתקן את כל מה שתיקן שלא לשם קדושת ספר תורה. ובשאר שבתות השנה אין לפסול לקרות בו אם אינו יודע את המקומות שתיקן, שהרי בודאי בשעה שבא לתקן הספר תורה כוונתו היתה להכשיר הס"ת לקרוא בו בשבת, ומאחר ואין ידוע איפה תיקן, יש להקל בדיעבד (שם פרק ה' סעיף י"ב).

קובץ שינויים בצורת האותיות

הוראות כלליות בהלכות דלהלן:
א. בצורות הפסולות – צריך להוריד את הספר תורה.
ב. בצורות הכשרות – יש להמשיך בקריאת התורה.
ג. במקום שיש כוכבית * – כשהאות לא נראית ממש כאחרת אלא שיש ספק בצורתה, יש להראות לילד קטן בגיל 7–5.
ד. יש מקומות שכתבנו שאם יש שיעור יו"ד – שכשרה. שיעור יו"ד פירושו כעובי גג האות ועוד משהו.

אות א

כשרה: (1) רגלי היודי"ן נוגעים בגוף באותה נקודה א (2). יו"ד העליונה מחוברת למטה. א (3) יו"ד התחתונה מחוברת למעלה. א (4) אל"ף רחבה. א

פסולה: (1) יש בה פיסוק א (2) נדבקה היו"ד לגוף א (3) נגע קוץ היו"ד בגוף. א (4) היודי"ן מחוברים בקצה הקו. א

אות ב

כשרה: (1) מרובעת בלי עקב ב (2) עגולה למעלה ב (3) צרה קצת ונראית כבי"ת ב (4) בי"ת רחבה. ב

פסולה: (1) יש בה פיסוק ב (2) עגולה למטה ב (3) אלכסון למטה ב (4) צרה מאוד ונראית כנו"ן* ב (5) תג גדול בסופה ונראית למ"ד* ב (6) קו עולה ממושבה ונראית מ"ם שנפסקה* ב (7) קו יורד מגגה ונראית מ"ם שנפסקה* ב

אות ג

כשרה: (1) רגליה שוות ג (2) רגלה הימנית קצרה מהשמאלית ג (3) עשויה כנו"ן עם עוקץ ג (4) רגלה רחבה ג (5) ראשה כזי"ן ג (6) ראשה עגול ללא תגין ג

פסולה: (1) יש בה פיסוק ג (2) חסר לה הראש ג (3) ראשה הפוך ג (4) אין לה עוקץ ונראית כנו"ן* ג

אות ד

כשרה: (1) מרובעת ללא עקב ד (2) רגלה נוטה מעט לימין או לשמאל ד (3) רגלה קצרה כשיעור יו"ד ד (4) רגלה שבורה ונראית כדל"ת ד (5) רחבה הרבה ד (6) נפלה לתוכה טפת דיו סמוך לרגלה* ד

פסולה: (1) יש בה פיסוק ד (2) גגה קצר ונראית כזי"ן* ד (3) רגלה ארוכה ונראית ככ"ף* ד (4) רגלה באמצע הגג כזי"ן* ד (5) נפלה לתוכה טפת דיו ונראית כה"א* ד

אות ה

כשרה: (1) עגולה כרי"ש ה (2) צרה ונראית כה"א ה (3) רגלה כנגד אמצע גגה ה (4) רגלה משוכה לרוחב ה (5) רגלה הימנית קצרה כשיעור יו"ד ה

פסולה: (1) יש בה פיסוק ה (2) רגלה פונה לשמאל ונראית כת"ו שנפסקה* ה (3) רגלה השמאלית ארוכה מאוד ונראית כקו"ף* ה (4) רגלה נוגעת בגגה או בירכה ה (5) רגלה חוץ לגגה ה

אות ו

כשרה: (1) ראשה מרובע ו (2) ראשה משופע כלפי מעלה ו (3) רגלה ארוכה מעט משאר האותיות* ו (4) ראשה משולש ו (5) רגלה קצרה מעט משאר האותיות וניכר שהיא וא"ו ו

פסולה: (1) יש בה פיסוק ו (2) אין לה ראש ו (3) ראשה רחב ונראית כרי"ש* ו (4) רגלה קצרה ונראית כיו"ד* ו (5) ראשה עובר לימין כזי"ן* ו (6) רגלה ארוכה מאוד ונראית כנו"ן* ו

אות א

כשרה: (1) רגלה קצרה כשיעור יו"ד א (2) רגלה כמין יו"ד א (3) ראשה רחב מעט ורגלה באמצע א

פסולה: (1) יש בה פיסוק א (2) רגלה ארוכה ונראית כנו"ן* א (3) ראשה רחב לשמאל ונראית כדל"ת* א (4) רגלה יוצאת מימין ומתעקמת כלפי האמצע א

אות ז

כשרה: (1) החטוטרת והריוח מלא בדיו ז (2) עשויה כדל"ת וא"ו ז (3) חי"ת דרש"י ז (4) רגלה קצרה ויש בה כשיעור יו"ד ז

פסולה: (1) יש בה פיסוק ז (2) יש לה בליטה למטה ונראית כת"ו ז (3) החטוטרת רחבה ביותר ז

אות ט

כשרה: (1) ראשה אינו כפוף לתוכה ט (2) ראשה השמאלי רחב כדל"ת ט (3) ראשה השמאלי פונה לימין ט (4) מושבה חד ט (5) מרובעת בימין ובשמאל ט

פסולה: (1) יש בה פיסוק ט (2) ראשיה נוגעים זה לזה ט (3) ראשה הימני נוגע במושבה ט

אות י

כשרה: (1) מרובעת י (2) עגולה בשמאל י (3) רגלה דקה כקוץ י (4) עוקצה השמאלי ארוך אך הימיני ארוך ממנו י

פסולה: (1) התמלאה בדיו ולא ניכרת רגלה י (2) יש בה פיסוק י (3) יש לה תג גדול ונראית כלמ"ד* י (4) רגליה שווים ונראית כחי"ת* י (5) רגלה ארוכה ונראית כוא"ו* י

אות כ

כשרה: (1) יש לה זוית כהה למטה כ (2) יש לה זוית באמצעה כ (3) קצרה קצת ונראית כ"ף כ (4) יש לה זוית למעלה ועגולה למטה כ (5) מרובעת מבפנים ועגולה מבחוץ כ

פסולה: (1) יש בה פיסוק כ (2) יש לה זוית למעלה ולמטה כ (3) יש לה מושב כבי"ת כ (4) צרה מאוד ונראית כנו"ן* כ

אות ך

כשרה: (1) יש לה זוית ך (2) יש לה עקב ך (3) נכנס לתוכה ראש למ"ד, ואם נכסה אותו ישאר שיעור כ"ף ך

פסולה: (1) יש בה פיסוק ך (2) גגה רחב ונראית כרי"ש* ך (3) גגה צר ונראית כנו"ן* ך (4) נכנס לתוכה ראש למ"ד, ואם נכסה אותו לא ישאר שיעור כ"ף ך

אות ל

כשרה: (1) צוארה כיו"ד ל (2) הוא"ו באלכסון (45 מעלות) ל (3) אין לה ראש כלל ל (4) רגלה בשיפוע ויש בה כשיעור יו"ד ל (5) ראשה נוטה מעט לאחור ל (6) יש לה רבוע בלבד ונראית למ"ד* ל

פסולה: (1) יש בה פיסוק ל (2) אין לה וא"ו כלל ל (3) רגלה קצרה ואין בה כשיעור יו"ד ל

אות מ

כשרה: (1) מושבה צר* מ (2) אין לה פגימה בין הוא"ו לנו"ן מ (3) מורכבת מנו"ן זי"ן מ (4) הוא"ו ארוך מהנו"ן* מ (5) הוא"ו קצר קצת* מ

פסולה: (1) יש בה פיסוק מ (2) אין לה מושב מ (3) הוא"ו קצר פחות מיו"ד* מ (4) הוא"ו נוגעת במושב מ

אות ם

כשרה: (1) אין לה בליטה בשמאל ם (2) יש לה בליטה בימין ם (3) מ"ם צרה ם (4) מושבה רחב וקצותיה עגולות ם (5) הבליטה לשמאל רחבה ם

פסולה: (1) יש בה פיסוק ם (2) עגולה כסמ"ך בימין או בשמאל* ם (3) אין לה חלל כלל ם

אות נ

כשרה: (1) מושבה רחב נ (2) יש לה זוית למטה נ (3) ראשה כזי"ן נ (4) ראשה צר נ

פסולה: (1) יש בה פיסוק נ (2) אין לה ראש נ (3) גגה רחב הרבה יותר ממושבה* נ (4) רחבה ונראית ככ"ף* נ (5) יש לה קוץ למטה ונראית כגימ"ל* נ (6) ראשה הפוך לימין נ

אות ן

כשרה: (1) רגלה יוצאת מימין ן (2) ראשה נוטה יותר לשמאל וצורתה עליה ן

פסולה: (1) יש בה פיסוק ן (2) ראשה רחב הרבה ונראית ככ"ף* ך (3) רגלה קצרה ונראית כזי"ן* ן

אות ס

כשרה: (1) אין לה בליטה לשמאל ס (2) סמ"ך צרה ס (3) מושבה צר בזוית כהה ס (4) גגה נמשך לשמאל ס (5) דופנה בשיפוע ומסתיים בחוד ס

פסולה: (1) יש בה פיסוק ס (2) עשויה במושב רחב ונראית כמ"ם* ם (3) אין לה חלל כלל ס

אות ע

כשרה: (1) ראשה הפוך ע (2) ראשה השמאלי רחב כדל"ת ע (3) מושבה שטוח ע

פסולה: (1) יש בה פיסוק ע (2) מושבה קצר מאוד ונראית כטי"ת* ע (3) ראשה נעשה כקו שוה ע (4) ראשיה נוגעים זה לזה ע

אות פ

כשרה: (1) הנקודה מחוברת באמצע גגה פ (2) יורד קו מהנקודה ונראית כפ"א פ (3) הנקודה שבתוכה ללא רגל פ

פסולה: (1) יש בה פיסוק פ (2) הנקודה נוגעת במושבה פ (3) הנקודה נעשתה כקו שוה פ

אות ף

כשרה: (1) הנקודה מחוברת באמצע גגה ף (2) הנקודה כרבוע ללא רגל ף (3) רגלה קצרה אך יש בה כשיעור יו"ד כנגד הנקודה ף

פסולה: (1) יש בה פיסוק ף (2) הנקודה נעשתה כקו שוה ף (3) רגלה קצרה ואין בה כשיעור יו"ד ף

אות צ

כשרה: (1) היו"ד מחוברת לגוף ללא רגל צ (2) עשויה ככ"ף עם שני ואוין צ (3) ראשה השמאלי רחב כדל"ת צ

פסולה: (1) יש בה פיסוק צ (2) היו"ד נעשתה כקו שוה צ (3) הירך מחוברת בקצה ונראית כעי"ן* ע

אות ץ

כשרה: (1) היו"ד מחוברת ללא רגל ץ (2) ראשה רחב כדל"ת ץ (3) רגלה קצרה ויש בו כשיעור יו"ד ממקום החיבור ץ

פסולה: (1) יש בה פיסוק ץ (2) היו"ד נעשתה כקו שוה ץ (3) רגלה קצרה ואין בה כשיעור יו"ד ץ.

אות ק

כשרה: (1) רגלה כנגד אמצע הגג ק (2) רגלה כמעט מחוץ לחללה אך יש עוד משהו כנגד הירך ק (3) רגלה קצרה ונשאר בה כשיעור יו"ד מכנגד הירך ק (4) ירכה כרי"ש ואינה כפופה ק

פסולה: (1) יש בה פיסוק ק (2) רגלה נוגעת בגגה או בירכה ק (3) רגלה מחוץ לחללה ק (4) רגלה קצרה ואין בה כשיעור יו"ד ק

אות ר

כשרה: (1) יש לה זוית כהה ר (2) יש לה זוית אך מתעגלת אח"כ ר (3) רגלה קצרה ויש בה כשיעור יו"ד ר (4) רחבה הרבה ר

פסולה: (1) יש בה פיסוק ר (2) רגלה ארוכה ונראית ככ"ף* ך (3) גגה קצר ונראית כוא"ו* ו (4) יש לה זוית ישרה ר (5) נכנס לתוכה ראש למ"ד ונראית כה"א* ל

אות ש

כשרה: (1) היודי"ן הפוכים ש (2) מושבה שטוח ש (3) מושבה עגול ש (4) הוא"ו האמצעי מחובר לוא"ו השמאלית ש

פסולה: (1) יש בה פיסוק ש (2) ראשיה נוגעים זה לזה ש (3) הוא"ו נעשה כקו שוה ש

אות ת

כשרה: (1) רגלה קצרה ויש בה כשיעור יו"ד ת (2) רגלה כנגד אמצע גגה ת (3) יש לה בליטה לימין אבל לשמאל בולטת יותר ת (4) תי"ו צרה כוא"ו ת (5) רגלה השמאלית כזי"ן ת

פסולה: (1) יש בה פיסוק ת (2) רגלה השמאלית כקו שוה ת (3) רגלה הימנית ארוכה ונראית כפ"א* ת (4) רגלה השמאלית נוגעת בגגה ת

בס"ד

כללי הדקדוק

מאת מרן הגאון ראש הישיבה שליט"א

שכתב לתלמיד אחד בישיבה בתונס, מיום כ"ד חשון התשכ"ג.

האותיות:

א. כ"ב אותיות אשר בלשון הקודש, מתחלקות לחמשת מוצאות הפה: אחה"ע מהגרון, גיכ"ק מהחיך, דטלנ"ת מהלשון, זשסר"ץ מהשניים, בומ"ף מהשפתים (ס' יצירה פ"ב).

ב. אותיות מ"נ כתבו המדקדקים שנעזרות מהנחיריים ג"כ, ולכן מתחלפות זו בזו כמו (יחזקאל ד', ט') חטין ושעורים.

התנועות:

ג. **התנועות עשר:** חמש גדולות וחמש קטנות.

הגדולות הן: קָמץ רחב, צֵירי, חִיריק גדול (שאחריו יו"ד או אות נחה. כמו אִיש, רִאשון). חוֹלם, שורוק.

הקטנות הן: פַּתח, סֶגול, חִריק קטן, קִבוץ, קָמץ חטוף (שאחריו שוא נח או דגש חזק

ואין טעם או געיא באות ההיא, חוץ ממלת בָּתִּים שהבי"ת בקמץ רחב, ולפיכך יש לעמוד בה קצת). סימן לתנועות גדולות **סוֹד הוּא לִיראָיו.** ולתנועות קטנות **נִחַם כָּל מַכֶּה.** עוד שמעתי סימן אחר: לגדולות **סוֹפֵר מָהִיר הוּא,** ולקטנות **נֶס מִכָּל פֶּגַע.**

ד. תיבת **"כָּל"** בקמץ חטוף, כי הלמ"ד הנחטפת שבסופה היא במקום שוא נח, ולעולם אין כותבים שוא בסוף מלה, זולת באות ך פשוטה או ת דגושה, כמו **שָׁמַרְתָּ, אַתְּ, לָךְ.** וכן אותיות בדט"ק מנוקדות לפעמים בשוא אם באו שני שואים בסוף מלה כמו **וַיִּשְׁבְּ, נֶדֶךְ, נֶפֶטְ, וַיַּשְׁקְ.** ומצאנו ג"כ במשלי (ל', ו') **אל תוֹסֵף** על דבריו, ומה שכתוב **וַיִּחַדְּ** יתרו, שם ניקוד החי"ת היה ראוי בשוא והורחב לפתח, והבן. (ויש שתי פעמים כָּל בקמץ רחב בתנ"ך על פי המסרה והם: **כָּל עצמותי** בתהלים, **כָּל אחי רש** במשלי).

ה. אחרי תנועה קטנה יבא על פי רוב דגש חזק או שוא נח, כמו **דִּבַּרְתֶּם,** ולא אחר תנועה גדולה. ואם יימצא תנועה קטנה ואין אחריה דגש חזק ולא שוא נח, ותנועה גדולה שאחריה דגש חזק או שוא נח, שם מקום הנגינה (על הרוב), כמו **פֶּתַח, קֶדְמָה, אֵלֶּה,** ונקראת "הברה זרה". ויש שלשה סוגי הברות: א) "הברה פתוחה" (או פשוטה) והיא תנועה גדולה שאין אחריה לא דגש ולא שוא נח. ב) "הברה סגורה" (או מורכבת) והיא תנועה קטנה שיש אחריה דגש או שוא נח. ג) "הברה זרה", והיא ת"ג עם דגש או שוא נח, או ת"ק בלי דגש ובלי שוא נח. למשל אַבְּ-רָ-הָם. הראשונה אַבְּ הברה סגורה, והשניה רָ הברה פתוחה, והשלישית הָם הברה זרה, ושם מקום הנגינה.

ו. התנועה הקטנה לעולם היא תכופה ורהוטה לתנועה או לאות שאחריה. אבל התנועה הגדולה מוטעמת ועומדת בפני עצמה. וזהו ההבדל במבטא בין קמץ לפתח ובין צירי לסגול ובין חיריק גדול לחיריק קטן. והחושבים שאין הבדל במבטא בין חיריק גדול לקטן, איך יכירו בין **וַיִּירָאוּ** העם את ה' ובין **וַיִּרְאוּ** אותו מרחוק? ועוד לפי סברתם למה הבדילו המדקדקים בין חיריק מלא לחיריק חסר, ולא הבדילו בין חולם מלא לחולם חסר? אלא מוכרח שאין הבדל במבטא בין החולמים, ויש הבדל בין חיריק גדול לקטן. וכן מבואר בשו"ת חכם צבי (סוף סי' נ"ד) שחיריק גדול צריך לקרותו בהמשכה כמשפט התנועות הגדולות. ע"ש. ואכמ"ל.

השוואים

ז. שתי נקודות זו על גבי זו מתחת לאות, נקראות שְׁוָא. השוא איננו תנועה, וכשמו כן הוא, מלשון שָׁוְא ושקר, ואין לעמוד בו, וסימניך (איוב א', ט"ו) "ותפול שבא", רק הוא נסמך ונופל או מלפניו או מלאחריו וכמו שיתבאר. ואם ישאל הקורא מה ההבדל שבין תנועה קטנה לשוא, מאחר ששתיהן תכופות ורהוטות לאותיות זולתן? ארבע תשובות בדבר: א', השוא יפול או לפניו או לאחריו, והתנועה קטנה לא תפול לפניה. ב', התכיפות בתנועה קטנה פחותה מהתכיפות בשוא. ג', ולפיכך תנועה קטנה בנגינה מבטאים כתנועה גדולה ממש. שאין הפרש במבטא

אצלנו בין **עֶרֶב** בשש נקודות, ובין **עֵרֶב** בחמש נקודות. כי בשניהם הנגינה בעי"ן, וכן בין **זֵכֶר** לְזֵכֶר, בין (שמות ל"ב, ל"ד) **אֶל** אשר דברתי לך ובין **אֵ־ל** אלקי ישראל, אולם השוא מעולם לא תהיה בו נגינה. ד', ונמשך מזה שימצאו מלות בתנועה קטנה לבד, כמו **עַל, שֶׁל, אִם, חֵר** (ישעיה י"א, ח'), **כָּל**, אך לא מצאנו מלה בשוא לבדו.

הטעם שבמלה מנוגנת תהיה ההברה זרה (עיין לעיל באות ה'), כי לפעמים מכח הנגינה תתעכב התנועה קצת, וממילא אע"פ שהיא תנועה קטנה מ"מ לא תהיה תכופה לאחריה, ולפיכך לא יבא אחריה דגש ושוא נח. כמו **דֶּלֶת, כְּנָפֶיהָ**, וכיוצא. ולפעמים בהפך, שהנגינה גורמת להחליף התנועה קטנה לתנועה גדולה, ובכל זאת הדגש או השוא נח שהיו ראויות לבוא אחרי התנועה תשארנה במקומן, כגון **הַשְּׂעָרָה** באתנח־סוף־פסוק, השי"ן בקמץ רחב ואחריה שוא נח, כי משפטה בפתח. וכן **ואכלת וְשָׂבָעְתָּ**, משפטה הבי"ת פתוחה כמו ואכֵלת. ובדגש **חכמות בחוץ תָּרֹנָּה**, כי מצינו הרי"ש משרש זה בקמץ חטוף כמו **בֶּרֶן־יחד ככבי בקר**.

ח. שני מיני שוא הם: **שְׁוָא נע וּשְׁוָא נח**. שוא נח מבטאים עם האות שלפניו כמו **סַפְסָל, שֻׁלְחָן**. שוא נע מבטאים עם האות שלאחריו כמו **בְּרֵאשִׁית**. וסימניך: שְׁוָא נע וּשְׁוָא נח. והבן.

ט. באחד מחמשה תנאים יהיה השוא נע, ובזולתם הוא נח. ואלו הן: **א**. שוא בראש מלה נע. **ב**. שני שואים רצופים באמצע המלה, השני נע. (אבל בסוף המלה שניהם נחים, כמו **גֵּרְדְּ**). **ג**. שוא אחר תנועה גדולה נע, כמו **אָמְרוּ** (ודע שהשורוק בראש מלה אינו נחשב כתנועה גדולה לענין זה, והשוא שאחריו נח, כמו **וּכְתַבְתָּם**). מלבד אם המלה מלעיל, דהיינו שיש נגינה באות שלפני השוא, כמו **וְשָׂבָעְתָּ**. **ד**. שוא עם דגש כמו **דִּבְּרוּ**. **ה**. הדומות, ר"ל כשתבאנה שתי אותיות דומות באמצע המלה והראשונה בשוא, השוא נע ומתבטא כחטף פתח. כמו הַלְלוּיָה [הַלֵּלוּיָה, כך הקריאה לפי מסורתנו. וכ"ה בכתר ארם צובא ובתנ"ך קורן על הרוב. ועיין מנחת שי בתהלים י"ז י"ד].

ונ"ל הטעם שהשוא נע, שהוא מוכרח, שאילו היה נח היו משמיטים למ"ד ומסמנים אותה בדגש חזק כמו **דַּלּוּ עיני למרום, כָּרַתִּי ברית**, במקום **דַּלְלוּ, כָּרַתְתִּי**. וידוע שדין הדגש חזק כדין שוא נח לכל דבר. ועיין להרב מנחת שי ריש פרשת לך לך ובתהלים י"ז י"ד.

ומה שכתבנו שאם המלה מלעיל אז השוא שיבא אחרי הנגינה נח כמו **וְשָׂבָעְתָּ**, זהו דוקא כשהמלעיל טבעי, רצוני לומר שבאה המלה מלעיל מצד עצמה כמו ושבעת הנ"ל שבאה מלעיל מצד האתנח. אבל אם המלה מלעיל נסוג אחור כגון **וְתָפְשׁוּ בוֹ, מָצְאוּ מָיִם, יוֹשְׁבֵי חָלֶד**, שהיתה ראויה להיות מלרע וכדי שלא ייסמכו שתי נגינות באה מלעיל, זה נקרא "מלעיל לא־טבעי", ואז השוא נע (ע' מנחת שי פרשת וירא י"ט ט', ובס' ערוגת הבושם פ"ג דף יו"ד ע"ב, ובס' לחם הבכורים דף ל"ז סע"ב ודף ס"ג ע"א, ובספר חיים להגר"ח פלאג'י סי' ט"ז אות ח"י, ובקובץ "זכור לאברהם" התשנ"ג עמוד רמ"א והלאה. ואכמ"ל).

י. כל החטפים, חטף קמץ, חטף פתח, חטף סגול – שואים נעים הנה, ולכך ימצא שוא לפני חטף, אך לא להפך. וסימניך לא יבא חל"ש (חטף לפני שוא).

הדגשים

י"א. נקודה בתוך האות נקראת דגש. יש שני מיני דגש: קל וחזק.

י"ב. דגש חזק בא בכל האותיות חוץ מאחהע"ר. ועל הרוב בא אחר תנועה קטנה בלי נגינה (כמו שכתבנו לעיל אות ה'). והוא מציין כי האות כפולה במבטאה, למשל: **אִמָּא, אִמְּ־מָא**.

י"ג. דגש קל בא רק באותיות בג"ד כפר"ת, שיש להם שני מבטאים הרפה והדגוש. סימן הרפה קו שוכב על האות כמו **וַיִּצֹּק**. אך מבטא הר' הרפה נשכח זכרו, ונשארו רק בג"ד כפ"ת. ושוב נשתכחו עוד וכעת נשארו אותיות גכ"ף לספרדים, ובכ"ף לאשכנזים שאצלם בי"ת רפויה כמו אות v בלועזית. ואותיות ד"ת רפויות עד היום ישנן אצל זקני הבבלים והתימנים, ולהבדיל אצל הישמעאלים.

י"ד. בג"ד כפ"ת אחר שוא נע תמיד רפויות, חוץ ממלות **שְׁתֵּי, שְׁתַּיִם**. ומצינו (בשופטים ט"ז, כ"ח) מִשְׁתֵּי עיני מפלשתים, שהתי"ו רפויה. ועיין להרד"ק שם ולרשב"ם פ' בשלח ע"ש.

ט"ו. בג"ד כפ"ת אחר שוא נח יבואו על הרוב בדגש קל, כמו **עַבְדּוֹ, כַּסְפְּךָ**.

ט"ז. בג"ד כפ"ת הבאות בראש המלה אחר אהו"י רפה. כמו ויקרא פרעה, ראותך פני (לפי שהקמץ מושכת אחריה ה"א, ונקרא אהו"י בכח). חוץ ממפיק ומפסיק ודחיק ואתי מרחיק. ומצאנו את כולם בפסוק אחד (בראשית ל"ח, כ"ט):

וַיְהִי (מפסיק) **כְּמשיב ידו והנה יצא אָחִיו** (מפיק) ותאמר **מַה־פָּרַצְתָּ** (דחיק) **עָלֶיךָ פָּרֶץ** (אתי מרחיק), ויקרא **שְׁמוֹ** (מפסיק) **פָּרֶץ**.

וזה ביאורן:

טו"ב. מפיק: אם אותיות הו"י יוצאות ומורגשות במבטא, בג"ד כפ"ת שאחריהן דגושות. כמו **וַיְצַו פַּרְעֹה**, וכן אם המלה מסתיימת בנח נראה כמו **וַיַּרְא בָּלָק** (שהאל"ף האחרונה של וירא מיותרת, ובאה רק להורות על השורש). אך האל"ף לא תהיה מפיק בסוף מלה לעולם.

ח"י. שם הוי"ה ב"ה, אע"פ שסופו ה"א נחה נחשב כמפיק, יען שנקרא באדנו"ת, ובג"ד כפ"ת שאחריו דגושות, כמו ויהרג **ה' כל בכור**.

י"ט. מפסיק: אם המלה המסיימת באהו"י יש בה טעם מפסיק – בג"ד כפ"ת שאחריה דגושות. כמו **וְעשה כרוב**.

כ. הטעמים המפסיקים הם תשעה עשר: זרקא, סגולתא, טרחא, תביר, קדמא גדולה (שבסוף תיבה), זקף גדול, זקף קטן, פזר גדול, קרני פרה, שלשלת, יתיב (שלפני הנקודה, אך לאחר הנקודה הוא שופר מהופך), תלשא (בראש תיבה ונטויה לימין), שני גרישין, רביע, גריש, אתנח, פסק, שני פשטין, סוף פסוק.

כ"א. והטעמים המשרתים הם עשרה: מקף, שופר הולך, שופר מהופך (שאחר הנקודה), ירח בן יומו, תרסא (בסוף מלה ונטויה לשמאל), קדמא קטנה (באמצע המלה), אזלא, דרגא, תרי טעמי, מאריך. כל זה בטעמי א"ך ספרי הקדש, וטעמי איוב משלי תהלים (ספרי אמ"ת) יתבארו בסוף הקונטרס.

כ"ב. דרחיק: אם תבא מלה שסופה ה"א סמוכה במקף לאות בג"ד כפ"ת, ואחת משתי התיבות מלה זעירא, והראשונה נקודה קמץ או פתח או סגול [וסימניך ספ"ק], אזי בג"ד כפ"ת שאחריו יבואו בדגש חזק, כמו **מַה־פּרצת, נִכֶּה־בּו**, והוא הדין בתיבה שראשה ט"ס שק"ץ נוזלי"ם, כמו **אלכָּה־נא**.

כ"ג. וכן אם מלה שניה מלעיל וסוף המלה הקודמת בסגול ובמקף, תהיה דגש אע"פ שאין שם מלה זעירא. כמו **יחוֹה־דָּעת, היגְאָה־גמא**. אבל **וענוָה־צֶדק** הצד"י רפויה.

כ"ד. אתי מרחיק: פי' כשתבא ה"א אחר סגול בסוף מלה מלעיל אע"פ שהיא שרשית, או אחר קמץ ובלבד שלא תהיה הה"א שרשית, והמלה הסמוכה תהיה מלה זעירא או מלעיל, תידגש אות בג"ד כפ"ת או ט"ס שק"ץ נוזלי"ם. כמו **וְאָעִידָה בָּם, אֶרֶצָה כְּנַעַן, עוֹשֶׂה לָּךְ**, אבל **וְעָשָׂה פֶּסַח** הפ"א רפויה, יען שהה"א שרשית אחר קמץ.

כ"ה. ודע שכל זה דוקא אם המלה הראשונה בטעם משרת, אבל אם היא בטעם מפסיק אין כאן דין אתי מרחיק. כמו בהניח ה' **אלהֶיךָ** ו **לְךָ**, הלמ"ד של לך רפויה.

כ"ו. עוד כלל אחר אמרו: כשתהיינה שתי אותיות בג"ד כפ"ת סמוכות זו לזו ושתיהן ממוצא אחד [ב"פ ג"כ ד"ת] והראשונה בשוא, תידגש אע"פ שקדם לה אהו"י. כמו **ואכבדה בְּפרעה, בשבתך בְּביתך**. [וק"ל מפסוק איש יָבֹא בְּפִרְיוֹ אלף כסף, שבי"ת בפריו רפויה בכל הספרים. ושוב ראיתי בתנ"ך קורן שהבי"ת דגושה].

כ"ז. מלה בשני טעמים, נקראת בהעמדה מועטת בשני הטעמים. ומלה שיש בה טעם פסק ועמו שופר הולך או דרגא, מנגנים הפסק באות שמסומנת בשופר הולך ולא בשני טעמים. כמו **צֹהַר** ו **תעשה לתבה**, המלה צֹהַר מלעיל ונגינתה בצד"י דוקא.

כ"ח. געיא. בא להעמיד קצת האות שבה הגעיא, וראה לקמן בכללי הגעיא.

כ"ט. קמץ שעמו געיא ואחריו שוא, הקמץ הוא רחב והשוא נע (כמש"ל אות ג' ואות ט'), לדוגמא **אָמְרוּ**.

ל. געיא שעם תנועה קטנה, השוא שאחריה נח. וכ"כ בלחם הבכורים שער המאריך דף צ' (בשם המנחת שי') בראיות חזקות ע"ש. והגעיא רק להעמיד קצת. לדוגמא: **הַלְוִים**.

ל"א. ואם התנועה קטנה באה במקום תנועה גדולה, אז הגעיא עושה השוא שאחריה נע כמו **גְּבֶלְךָ** (שמות כ"ג, ל"א) במקום **גְּבוּלְךָ, לא יֶשְׁנוּ** אם לא ירעו (משלי ד', ט"ז), קריאתה **יֶשְׁנוּ**.

ל"ב. געיא שעם השוא בראש תיבה, באה לקרות השוא ההוא כמו שוא פתח, כמו (זכריה ג',ח') **שֶׁמע־נא**.

ל"ג. כל מלה בשש נקודות (סגול סגול) או שסופה בשש נקודות, תשתנה הסגול הראשונה באתנח־סוף־פסוק לקמץ. כמו **רֶגֶל** תחת **רָגֶל**, מקצה **במחבֶּרֶת, פֶּצַע** תחת **פָּצַע**. (כי הצד"י היתה ראויה לבוא בסגול, אלא מפני שאחריה אות גרונית באה בפת"ח להרחיב על המבטא).

עוד כלל אחר אמרו: כל מלה שסופה אחת מאותיות הח"ע, ולפניה אחת מתנועות גדולות חוץ מן הקמץ, דינה לינקד בפתח, ונקראת פתח גנובה. לפי שנקראת כאילו אותיות הנשימה (או"י) הנמשכות מן התנועה גדולה שלפניה

בפת"ח. כמו **אֱלוֹהַּ יַכְנִיעַ רוּחַ פּוֹשֵׁעַ**, מבטאים: **אֱלוֹהַּ יַכְנִיעַ רוּחַ פּוֹשֵׁעַ.**

להכיר בין דגש חזק לדגש קל: דגש קל יבא רק באותיות בג"ד כפ"ת, בראש המלה כשאין לפניה אהו"י או כשהמלה הקודמת במפיק ומפסיק, ובאמצע אחר שוא נח דוקא, ובמלות שְׁתֵּי שְׁתַּיִם אחר שוא נע. ודגש חזק בא בכל האותיות חוץ מאהחע"ר, בראש המלה כשלפניה דחיק ואתי מרחיק, ובאמצע המלה אחר תנועה קטנה או תנועה גדולה מנוגנת. בדרך כלל אחר שוא נע או חטף לא יבא שום דגש.

ל"ד. כ"ב אותיות התורה מתחלקות לשני חלקים: חציין משמשות לשרש דוקא והם י"א אותיות **טקצ"ח גז"ע ספר"ד**. וחציין משמשות לשורש וגם שימוש, והם ג"כ י"א: **אית"ן מש"ה וכל"ב.**

ל"ה. אותיות מש"ה וכל"ב משמשות בראש הפעלים והשמות. ויש להם י"ג שמושים:

ל"ו. מ"ם להורות מעט מהרבה, כמו מִדּוּדָאֵי בנך.

ל"ז. מ"ם משמשת ליתרון, כמו טוב פריי מֵחָרוּץ וּמִפָּז. נקוד המ"ם בשני השמושים הנ"ל בחיריק. ולפני אחרה"ע תינקד בצירי.

ל"ח. שי"ן במקום אשר, כמו שֶׁכָּכָה לו. ניקודה בסגול ודגש אחריה, ובאותיות אחרה"ע הדגש נופל.

ט"ל. **ה"א הידיעה**, תבוא על כל השמות חוץ משם עצם פרטי (כמו ראובן ושמעון, ירושלים). ניקודה בפתח ודגש אחריה. כמו **הַשָּׂדֶה**. ולפני אע"ר בקמץ, **הָעוֹלָם**. ולפני הח"ע קמוצות – בסגול, כמו **הֶחָכָם**. לכן אין אומרים בתפלה **הֶאָמוּר** על יד גביאך, אלא **הָאָמוּר**.

מ. **ה"א השאלה**, ניקודה בחטף פתח, כמו הֲשֹׁמֵר אחי אנכי. לפני אות שואית, בפתח ודגש אחריו כמו **הַכְּתֹנֶת בנך**. לפני חטף או אחה"ע, בפתח לבד. ולפני אחה"ע קמוצות בסגול, כמו **הֲאָנֹכִי הריתי**.

מ"א. **וי"ו החיבור** כמו אברהם וְיצחק. ניקודה בדרך כלל בשוא. לפני אות שואית או בומ"ף, בשורוק, כמו **וּזְבוּלוּן ובנימין**. לפני יו"ד שואית ניקודה בחיריק והיו"ד נחה, כמו **וִיהוּדָה**. לפני החטפים כחטפים: **אמת וֶאֱמוּנָה. וַאֲגַדְלָה**. לפני מלה מלעיל על הרוב בקמץ: **יום וָלַיְלָה**.

מ"ב. **וי"ו ההיפוך** מעבר לעתיד: וְאספת דגנך. ניקודה כדין וי"ו החיבור. ולפעמים ביניהם הפרש והוא שבוי"ו ההיפוך תהיה המלה מלרע כמו **ושמתָ** את החצר, לעתיד. ובוי"ו החבור מלעיל **וְשַׂמְתָּ שמו אברהם**, לשון עבר. [וע' להראב"ע בפ' שמיני על פסוק ואכלתי חטאת היום. ע"ש].

מ"ג. **וא"ו ההיפוך** מעתיד לעבר. כמו וַיְדַבֵּר ה' אל משה, ניקודה בפתח. ולפני אל"ף בקמץ, כמו **בטרם תבא וָאֲברכהו**. אבל **וַאֲברכה מברכיך**, הוי"ו בפתח, יען שהיא וא"ו החיבור ולעתיד, ואיננה וי"ו המהפכת [ועי' רד"ק ישעיה נ"א ב' על ואברכהו וארבהו].

מ"ד. **כ"ף הדמיון**: כָּעָם כַּכֹּהֵן, ניקודה בשוא. ואם באה לפני ה' הידיעה מקבלת תנועתה וה' הידיעה נופלת **(כָּעָם = כְּהָעָם)**. ועוד יתבאר לקמן אות מ"ט.

מ"ה. כ"ף המורה על שיעור מספר או מדה: כאלפים איש.

מ"ו. למ"ד המורה על הבאת דבר אל דבר או נתינת דבר אל דבר: לאדוני לעשו.

מ"ז. למ"ד המורה על קנין מה או על ענין של, כמו לה' הארץ ומלואה. ויש שפירושה בשביל, כמו ואמר פרעה לבני ישראל, כלומר על בני ישראל.

מ"ח. בי"ת העזר, והוא כמו עם: בחרבי ובקשתי, באלוקים נעשה חיל, כלומר בעזר אלוקים. ועוד יש בי"ת הַתּוֹךְ, כמו בבית ובשדה.

מ"ט. ניקוד אותיות **כל"ב** הנ"ל בדרך כלל בשוא. לפני אות שואית בחיריק: כְּכָלוּב מלא עוף (ירמיה ה', כ"ז). לפני יו"ד שואית, בחיריק והיו"ד נחה, **כִּיהוּדָה**. ולפני החטפים כחטפים כדלעיל אות מ"א.

נ. אותיות מש"ה וכל"ב הקודמות לאלהות ואדנות, אל"ף של אלהות ואדנות אחר אותיות מש"ה, נרגשת במבטא, כמו **מִיֵּי יצא** הדבר. ולאחר וכל"ב, אינה נרגשת: **מי כֵאלֹהֵינוּ. וַאדוֹנִי יואב** (והיינו כשניקוד האל"ף בחטף, לאפוקי **וּלְאָדוֹן** לכל ביתו שהאלף בקמץ ולכך היא מורגשת). חוץ משמנה יוצאים מן הכלל בתנ"ך ע"פ המסרה, וסימניך: מש"ה מוציא וכל"ב מכניס.

כללי הגעיא

תפקיד הגעיות להקל על הקורא ולשומרו מטעויות, ותבאנה באופנים דלהלן:

א. כל הברה שלישית שלפני הנגינה בדרך כלל תבוא בה געיא. כמו "וְנָתַתָּה" שהתי"ו האחרונה היא מנוגנת והנו"ן היא הברה שלישית שלפניה, באה עם געיא, דהיינו העמדה מועטת, כדי להקל על הקריאה.

ב. ואם ההברה השלישית הינה הברה סגורה דהיינו שיש אחריה שווא נח או דגש לא תקבל געיא. כגון:

יִשְׂרָאֵל, וַיִּקַּח. ואז תבוא הגעיא בהברה הרביעית או אפילו החמישית שלפני הנגינה אם היא הברה פתוחה, כמו מֵהַתַּחְתּוֹנוֹת (יחזקאל מ"ב, ה').

ג. יש געיות שיבואו במלה הראשונה במקף בהברה האחרונה, כאשר התנועה האחרונה היא תנועה גדולה ואחריה נח נראה, כגון "בֵּין־אִישׁ וּבֵין־אָחִיו" כדי שהקורא לא יחטוף את המלה ותישמע כתנועה קטנה (בֶּן) ותשתנה המשמעות (בדוגמא כאן) לבן של איש ולבן של אחיו.

ד. לפני חטפים או שוא נע תבוא געיא כדי שהקורא לא יחטוף את המלה ויקראנה בשוא נח. וכן בין קמץ רחב לשוא תבוא געיא שלא יהפך לקמץ חטוף, כמו כי חָכְמָה מאד (זכריה ט', ב') שהוא פעל, אבל חָכְמָה בקמץ חטוף הוא שם עצם מופשט.

ה. ואם תבא געיא בתנועה קטנה תפקידה רק להעמיד קצת והשוא שאחריה נח. כמו הַלְוִיִּם, וּמֻכְנְסֵי בד, וכדומה.

טעמי אמ"ת

בקיצור נמרץ

[מכ"י מרן הגה"ק ר' מצליח מאזוז זצ"ל, בשנת התשכ"ב].

והם אחד ועשרים במספר, י"ב מפסיקים ותשעה משרתים, וזה סדרן מלמעלה למטה:

א. **סוף־פסוק.** סימנו בגעיא עם שתי נקודות גדולות בין התיבות. והנגינה בגעיא.

ב. **עולה ויורד** (שופר־מהופך מלמעלה ומאריך מלמטה). הוא מפסיק, והנגינה במאריך, ותמיד השופר מהופך באות שלפני המאריך. ואם אותה האות בשוא, יבא השופר מהופך באות שלפניה. ובשתי מלות זעירות הראויות למקף, מניחים השופר מהופך בסוף המלה הראשונה (אם אין ניגון בה) ומשמיטים המקף. אך שופר מהופך לבדו, או מאריך לבדו. אין מפסיקים, אבל הנגינה בהם.

ג. **אתנח.** מפסיק, והנגינה בו.

ד. ה. **רביע גדול ורביע קטן.** שניהם מפסיקים והנגינה בהם, אלא דכשהוא לבדו הוא גדול. וכשאחריו עולה ויורד, הוא קטן. דהיינו שקולו נמוך קצת, ומסתיימת העמידה בעולה ויורד.

ז. **רביע מוגרש** (גריש עם רביע). מפסיק והנגינה ברביע. ויבא רק לפני סוף פסוק.

ז. **צנור** (זרקא). כשהיא בסוף תיבה היא גדולה ומפסקת, ואין הנגינה תלויה בה רק בגעיא, או לפי משקל התיבה. וכשהיא בראש תיבה היא קטנה (צנורית), ועמה מלמטה שופר מהופך או מאריך, והנגינה בהם, ובשתי מלות זעירות הראויות למקף, מניחים השופר מהופך או המאריך במלה השניה ומשמיטים המקף.

ח. **שלשלת.** כשאחריה פסק היא גדולה ומפסקת. [ונ"ל שקוראים לה "שלשלת לגרמיה", ועיין לקמן אות י"א וי"ב. נאמ"ן ס"ט]. וכשאין אחריה פסק, היא קטנה, אבל הנגינה תמיד בה.

ט. **דחי** (טרחא גדולה). כשהיא בראש תיבה לפני הניקוד, היא גדולה ומפסקת, ואין הנגינה תלויה בה רק בגעיא. וכשהיא אחר הניקוד היא טרחא קטנה והנגינה בה. ובשתי מלות זעירות המוקפות מניחים הגדולה בראש המלה השנייה ואין הנגינה בה.

י. **מרעיש** (פזר גדול). מפסיק והנגינה בו.

י"א. **י"ב. מהפך לגרמיה, אזלא לגרמיה** (פסק שלפניו שופר מהופך, או שלפניו קדמא), שניהם מפסיקים. אך לפעמים אין הַפֶּסֶק רק להפריד בין שתי מלות שלא יכונו להתחבר בדיבור. אבל שופר מהופך לבדו, או קדמא לבדה, אין מפסיקים, אך הנגינה בהם.

עד כאן המפסיקים.

ואלו המשרתים:

י"ג. **י"ד. ט"ו. ט"ז. י"ז. י"ח.** שופר מהופך לבדו, מאריך לבדו (לעיל אות ב'), קדמא לבדה (אות י"א), צנורית (אות ז'), שלשלת קטנה (אות ח'), טרחא קטנה (אות ט').

י"ט. **כ'. כ"א.** עלוי (שופר הולך מלמעלה). מונח (שופר הולך מלמטה). ירח בן יומו. תמיד אין מפסיקים, והנגינה בהם.

טַעֲמֵי הַמִּקְרָא

זַרְקָא מַקַּף־שׁוֹפָר הוֹלֵךְ סְגוֹלְתָּא פָּזֵר גָּדוֹל גַּעְיָא תַּלְשָׁא אַזְלָא גְּרִישׁ פָּסֵק רְבִיעַ קַדְמָא שׁוֹפָר־מְהֻפָּךְ פַּשְׁטָא תְּרֵי־קַדְמִין זָקֵף קָטֹן זָקֵף גָּדוֹל שַׁלְשֶׁלֶת שְׁנֵי־גְרִישִׁין תְּרֵי טַעְמֵי דַרְגָּא תְּבִיר מֻאֲרִיךְ טַרְחָא אַתְנָח יְתִיב מֻאֲרִיךְ טַרְחָא סוֹף פָּסוּק:

טעמים נוספים: תַּרְסָא, יָרֵחַ בֶּן יוֹמוֹ, קַרְנֵי פָּרָה

כללים מאת מרן הגאון ראש הישיבה שליט"א

א. תלשא, לעולם ראשה (העגול) מימין ובראש המלה, ותרסא משמאל ובסוף המלה, ואין משגיחין במקומן להטעים שם את הנגינה, רק לפי משקל המלה ע"פ הדקדוק.

ב. זרקא וסגולתא גם כן לעולם בסוף המלה, ואין משגיחין במקומן כנ"ל.

במהדורא שלנו בכדי שלא ייכשל הקורא בטעמים אלו היכן מקום הנגינה, שַׂמְנוּ טעמים אלו פעמיים: אחד במקומו (בראש המלה או בסופה), והשני במקום הנגינה. והכלל הוא, שבטעמים: זרקא, סגולתא ותרסא – הטעם הימני שם מקום הנגינה. למשל, בפסוק "טֹרֶם יִשְׁכָּבוּ" (בראשית י"ט, ד'), שנגינת מלים אלו במלעיל, שמנו זרקא נוספת בתחלת מלת "טרם", וסגולתא נוספת בכ"ף של מלת "ישכבו", שלא יטעה הקורא. ואילו בתלשא המופיעה פעמיים במלה אחת – מקום הנגינה בטעם השמאלי. למשל, בפסוק "שלשה גְּבִיעִים" (שמות כ"ה, ל"ג), ישנן שתי תלשאות, וכאמור מקום הנגינה בעי"ן כי שם מקום התלשא השמאלית. וכבר נדפס כן ע"י רוו"ה לפני מאתים שנה, וכן בתנ"ך קורן, ועוד. [במהדורא זו (הרביעית) הוספנו להדגיש יותר את הטעם שבמקום הנגינה].

ג. אזלא, לעולם אחריה גריש, וכשאין גריש אחריה תיקרא "קדמא", ואם מופיעה בסוף המלה תיקרא "פשטא". ואם המלה נגינתה מלעיל, תנוקד ב"תרי קדמין": הקדמא הראשונה במקום הנגינה, והשניה בסוף המלה כדי להורות שהמלה בטעם מפסיק. ואם באה קדמא וזקף קטן במלה אחת או בשתי מלים מוקפות, אין מנגנים בקדמא כלל, והשוא שאחריה נח. כמו: בְּבָרְחֵךָ, וְעָרְפְּכֶם, וַיִּקְרָא־שָׁם.

ד. גריש ושני גרישין ורביע, טעם נגינתם דומה, רק הרביע ארוך יותר.

ה. תרי טעמי, ניגונו כחצי תביר (ולא כהמסלסלים בו הרבה). וכן התרסא כחצי תלשא.

ו. ירח בן יומו, נגינתו כנגינת השופר הולך, וקרני פרה כמו פזר גדול.

ז. היתיב, לעולם בא בראש המלה ולפני הניקוד, והוא טעם מפסיק, והשופר מהופך אחרי הניקוד והוא טעם משרת. [בתנ"ך קורן עשו הבדל עדין להכיר בין יתיב לשופר מהופך, שהיתיב סגור מעט בצד ימין, וגם פה עשינו כן. ועיין בהקדמת ר' יונתן קויתי הי"ו בסוף אות ו']. נגינת היתיב והטרחא והפשטא קרובות הנה.

ח. מנגינות המאריך טרחא באמצע הפסוק ובשולי הפסוק שונות הן, ולכן שמנו שתים.

ט. כל מלה שהיא בסוף פסוק מצורף לטעם גם געיא, כדי להורות לקורא איפה יטעים את הנגינה.

י. פסק, בדרך כלל בא עם שופר הולך באמצע המלה כדי להראות מקום נגינת הפסק (כי הפסק מופיע בין המלים ולא ידוע היכן להטעימו). ולא כמנהג החזנים שקוראים המלה בשני טעמים בשופר הולך באמצע ופסק בסוף, אלא המלה בטעם פסק בלבד.

יא. הטעמים המשרתים הם עשרה: מקף, שופר הולך, אזלא, קדמא, שופר מהופך, תרי טעמי, דרגא, מאריך, תרסא, ירח בן יומו. והשאר כולם מפסיקים.

מודעה רבא לאורייתא

מסורת בידינו מפי אבותינו ורבותינו חכמי ג'רבא נ"ע, שכל שתי אותיות דומות והראשונה בשוא, נקראת בחטף פתח, כמו **הַלְלוּ, בְּטַלְלֵי, הִנְנִי, רִבְבוֹת, וַאֲרַמְּמֶנְהוּ** וכדומה, בין בקס"ת בין בתפלה (חוץ מאשר אם באה המלה מלעיל ויש נגינה לפני האותיות הדומות, כמו **נִשְׁעַנְנוּ**, שהנו"ן בשוא נח, בפלס **נִמְכַּרְנוּ, נִגְזַרְנוּ**). וכן כל לשון אכילה וברכה שהטעם בלמ"ד הפעל (כלומר בלמ"ד של אכילה ובכ"ף של ברכה) קוראים השוא כחטף פתח, כגון **אָכְלוּ, בֵּרְכוּ, תֹּאכְלֶנָּה, וַיֹּאכְלוּ, וַיְבָרְכוּ** וכדומה. ויוצא מן הכלל **וְנִבְרְכוּ** בך, ולעלאה **בָּרְכֵת** (דניאל ד', ל"א) שהרי"ש בשוא נע ולא בחטף פתח. וכן מרן הגה"ק ר' מצליח מאזוז זצ"ל היה מוציא מן הכלל ולמצרים **הָאֹכְלִים** אתו לבדם (בראשית מ"ג, ל"ב) שהכ"ף בשוא נע ולא בחטף פתח, שלא תתחלף מלשון אין מעבירין על האוכלין. [וכן **וְאוֹכְלָיו** עונו ישא וכיו"ב].

וכל הכללים הנ"ל יסודתם בהררי קדש, שכן עין רואה בכתר ארם צובא שבדרך כלל כל לשון אכילה וברכה ושתי אותיות דומות (כגון הללויה) כולם מנוקדים בחטף פתח. וכן תראה בנוסחאות הכתר שבסוף תנ"ך ברויאר ע"ש. וכ"ה על הרוב בתנ"ך קורן המוגה ע"פ רוו"ה. ועי' בס' דקדוקי הטעמים לבן אשר עמוד מ"ב שכתב: כל לשון אכילה, אם בשלש נקודות פעולה (ר"ל אם הלמ"ד בסגול) בפתחה מלולה, כמו ועוגת שעורים **תֹּאכְלֶנָּה**, בעצבון **תֹּאכְלֶנָּה**, וכל המקרא על זה ירוץ וכו' חוץ מאחד: ברבות הטובה רבו **אוֹכְלֶיהָ** (קהלת ה', יו"ד). ע"ש. ולפי האמור הטעם מובן שלא יתחלף בלשון **האוכְלים** שלה. [ולגבי האוכלים ואוכליו וכו' בלא"ה לק"מ לפי שיטתו שאין הלמ"ד בסגול]. עוד כתב שם בעמוד הנ"ל: סימן לשון ברכה, אשר במקרא ערוכה וכו', אם לשון ברכה, עם בי"ת משוכה, ובו הטעם תמוכה, לעולם היא כרוכה [בשוא נע, וי"א בשוא נח] כמו והתבָּרְכוּ בו גוים ובו יתהללו וכו'. ואם על כ"ף טעמו, יפתח בנאומו, ובלשון ינעימו, כמו **וַאֲבָרְכָה** מברכיך, **בָּרְכֵנִי** גם אני וכו' חוץ מאחד, במקרא מיוחד, כי על כ"ף טעמו, ולא יפתח בנאומו, ולעלאה **בָּרְכֵת** (דניאל ד', ל"א). עכ"ל. ועי' מנחת שי ריש פרשת לך לך שהביא המסרה הנ"ל לגבי ל' ברכה ושכ"כ ר' אליהו בחור המדקדק ובעל לוית חן, וכ"כ גם בל' אכילה כשהטעם בלמ"ד וכן במלה שיש בה שתי אותיות דומות עש"ב ובתהלים י"ז י"ד. וע"ע בלחם הבכורים דף ק"ב ע"א וק"ג ע"ב ע"ש. ולאפוקי מהאומרים שניקוד השו"פ בא להורות על הנעת השוא, ונהפוך הוא שבלה"ב (דף ק"ג ע"ב) כ' לגבי ואברכה מברכיך, שגם לספרים המנקדים הרי"ש בשוא מ"מ קריאתה בחטף פתח, ע"ש. וכן **וְזָהָב, וּשְׁדֵה** וכדומה. וכן מוכח מל' דקדוקי הטעמים הנ"ל שהקריאה והמילול והנאום והנעימה בחטף פתח. וכ"מ מלשון המנחת שי ר"פ לך לך למעיין בו. עם שסיים ואני בתומי אלך בדרך הספרים שהם כלם בשוא לבד, הרי חתם דבריו: והמדקדק לקרותן כהוגן תבא עליו ברכה. עכ"ל. ור"ל כמסורת אבותינו. ועד אחרן נדפס סידור ר' שבתי סופר מפרעמישלא זצ"ל, ובח"ב עמוד 104 בפסוק צללו כעופרת הביא בשם סידור מהרש"ל שבספרי אספמיא [ספרד] עושים כל ב' אותיות כפולות הראשונות [הראשונה] בחטף פתח, כמו צָלְלוּ. עכ"ל. שמע בני מסורת אביך ואל תטוש תורת אמך.

מאיר בהגר"מ מאזוז
עיה"ק
בני־ברק
ת"ו
ראש ישיבת כסא רחמים

צילום כת"י ס"ת מגדולי רבותינו הספרדים

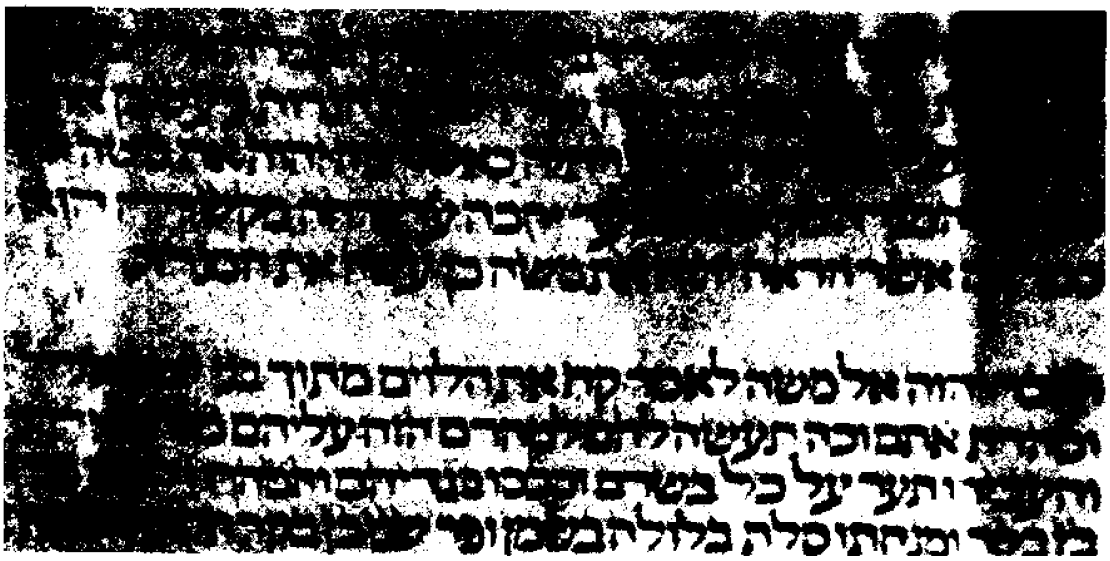

צילום מס"ת כי"ק הרב משה זאבארו זצ"ל (נמסר לנו ע"י הרב משה אלחדד הי"ו,
באישורו של הגר"ש משאש שליט"א ראב"ד ירושלים ת"ו).

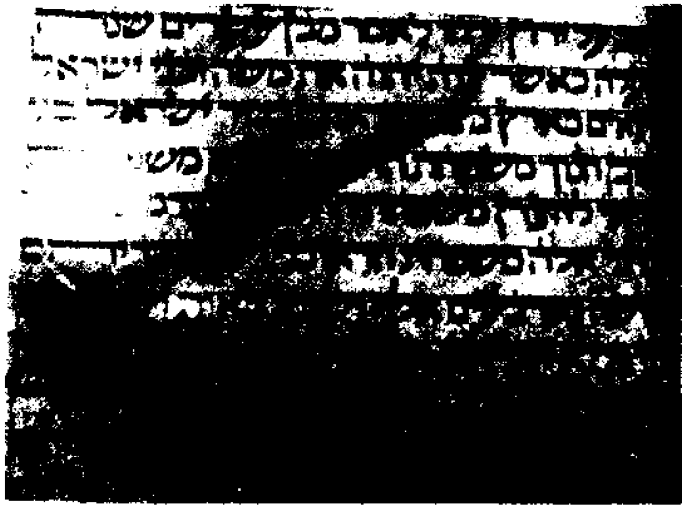

צילום מס"ת כי"ק רבנו סולימאן אוחנא זצ"ל
מגורי האר"י המונח בבהכ"נ מהר"י אבוהב

צילום מס"ת כי"ק הרה"ג רבי יעקב סופר זצ"ל
בעל כף החיים

צילום מס"ת כי"ק רבנו עזריה פיג'ו זצ"ל
בעל גידולי תרומה המונח בגיברלטר

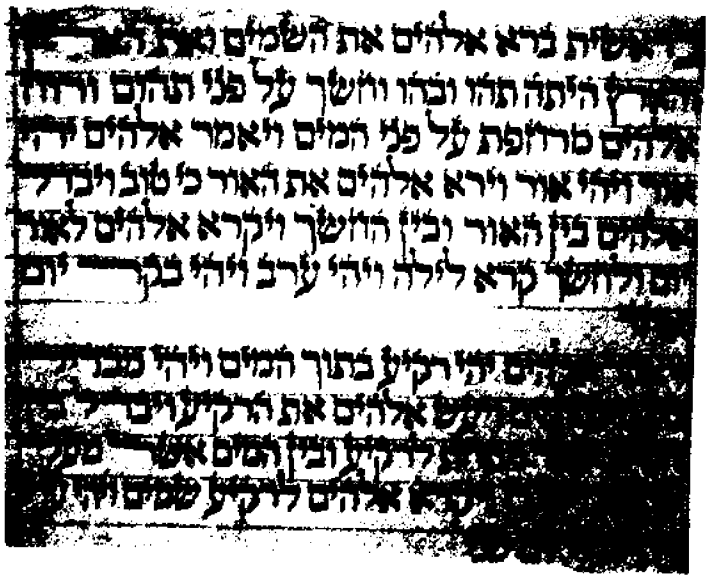

צילום מס"ת כי"ק הרה"ג רבי זכריה יונה זצ"ל מעי"ת ג'רבא

תִּיקוּן קוֹרָאִים

ברכות התורה

מראים לעולה את מקום קריאתו בס״ת, ויסתכל בפסוק הראשון שעומד לקרוא, ואח״כ יכסה הכתב ע״י המפה ויתפוס בשתי ידיו ויברך (בא״ח שנה שניה פרשת תולדות הלכה י״ח).

לפני קריאת התורה אומר העולה: הַשֵּׁם עִמָּכֶם!

ועונים הקהל: יְבָרֶכְךָ[1] הַשֵּׁם.

ואומר העולה: בָּרְכוּ[2] אֶת יְהוָה אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה הַמְבֹרָךְ.

ועונים הקהל: בָּרוּךְ יְהוָה אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

וחוזר העולה: בָּרוּךְ יְהוָה אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

ואחר־כך מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה, אֱלֹהֵינוּ שהוא תקיף, בעל היכולת, ובעל הכחות כלם מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן־לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ואח״כ יאחוז ביד ימינו ע״י מטפחת בקלף הימני של הס״ת, בכל זמן קריאתו.

ואחר קריאת התורה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה, אֱלֹהֵינוּ שהוא תקיף, בעל היכולת, ובעל הכחות כלם מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן־לָנוּ תּוֹרָתוֹ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה, נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

1. יְבָרֶכֶךָ למנהגנו. 2. בָּרֵכוּ למנהגנו.

ברכת הגומל

א. ארבעה צריכים להודות: יורדי הים כשעלו ממנו, הולכי מדברות כשהגיעו לישוב, מי שהיה חולה ונתרפא, ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא. וסימניך: וכל החיים יודוך סלה, חבוש, יסורים, ים, מדבר, חייבים להודות להקב"ה (שו"ע סי' רי"ט ס"א). אבל מי שקרה לו נס היוצא מגדר הטבע וניצול ונתרפא, אינו מברך הגומל, אלא בכל פעם שיגיע למקום שקרה לו הנס, מברך בשם ומלכות: "ברוך אתה ה' אמ"ה שעשה לי נס במקום הזה", ובתנאי שיהיה בין ראייה לראייה שלשים יום חוץ מיום שראה ומיום שעומד בו, למשל אם ראה המקום בראש חדש ניסן ושוב לא ראה אותו עד ב' באייר, מברך שעשה לי נס וכו' (שו"ע סי' רי"ח סעיפים ג', ד', ט' ומשנ"ב שם ס"ק י"א).

ב. צריך לברך ברכת הגומל בפני עשרה ושנים מהם תלמידי חכמים, ומ"מ אף אם אין שם ת"ח יברך. ונהגו לברך ברכה זו אחר קריאת התורה לפי שיש שם עשרה (שו"ע סי' רי"ט ס"ג). ויש להזהיר את הקהל שיענו אמן אחר ברכת הגומל, קודם שיענו "האל אשר גמלך" וכו' (ילקו"י ח"ג סימן רי"ט סעיף ד').

ג. מי שנתחייב בברכת הגומל, לכתחלה ישתדל לברך ברכה זו בתוך שלשה ימים, ואפי' שלא בפני ס"ת (שם סעיף י"ג).

ד. הנוסע מעיר לעיר, אם יש בנסיעתו אחר שיצא מן העיר שבעים ושתים דקות, אף אם עובר דרך נקודות ישוב צריך לברך ברכת הגומל. ואף אם רק ע"י צירוף ההליכה עם החזרה שהיו בו ביום יהיו שבעים ושתים דקות, ג"כ יברך הגומל. וכן יש לצרף אם נסע חלק מהשיעור הנ"ל בבוקר וחלק בלילה (שם סט"ו).

ה. הטס במטוס דינו כיורדי הים, שצריך לברך ברכת הגומל (שו"ת איש מצליח כרך ג' תאו"ח סי' י"ג).

ו. אדם שכל יום צריך לנסוע למרחקים כגון שמקום עבודתו רחוק, יברך פעם אחת ברכת הגומל ביום שבת, ויפטור בברכה זו את כל נסיעותיו שבמשך השבוע (ילקו"י שם סל"ה).

ז. מנהגנו שאין קטן פחות מי"ג שנה מברך ברכת הגומל (שם סעיף ג').

ח. בכל חולי צריך לברך, אפי' שאינו חולי של סכנה אלא רק שעלה למטה וירד (שו"ע שם סעיף ח'). ואפי' לא שכב ג' ימים ואפי' אם נפצע בתאונה ושכב במטה צריך לברך. ומ"מ החש בראשו או במעיו או ברגלו אין צריך לברך, ורק בחולי ממש מברך (ילקו"י שם סכ"ב).

לפני שיברך יאמר: הַלְלוּיָהּ[1], אוֹדֶה יְהוָאדנ"י (יאהדונהי) בְּכָל־לֵבָב. בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה: הוֹדוּ מלרע לַיהוָאדנ"י (יאהדונהי) כִּי טוֹב. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יוֹדוּ לַיהוָאדנ"י (יאהדונהי) חַסְדּוֹ. וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָאדנ"י (יאהדונהי אדון הכל היה הוה ויהיה), אֱלֹהֵינוּ (שהוא תקון, בעל היכולת, ובעל הכחות כולם) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים, טוֹבוֹת. שֶׁגְּמָלַנִי כָּל־טוּב: ועונים: אָמֵן.

ואחר־כך אומרים: הָאֵל שֶׁגְּמָלְךָ כָּל־טוּב, הוּא יִגְמָלְךָ כָּל־טוּב, סֶלָה.

והוא עונה אחריהם: אָמֵן, כֵּן יְהִי רָצוֹן.

1. הללויה למנהגנו.

בראשית

א א בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ:
ב וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם: ג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
אוֹר וַיְהִי־אוֹר: ד וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב
וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: ה וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא מלעיל לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב
וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד: ☆
ו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל
בֵּין מַיִם לָמָיִם[1]: ז וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל
בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר
מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן: ח וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם
וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: ☆
ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־
מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן: י וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים[2] וַיַּרְא
אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: יא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ
דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ
אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן: יב וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ
דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי
אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: יג וַיְהִי־
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: ☆ עד כאן קורין בשני ובחמישי ובשבת במנחה
יד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל
בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים
וְשָׁנִים: טו וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־
הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן: טז וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת
הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־
הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַכּוֹכָבִים:
יז וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־
הָאָרֶץ: יח וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וְלַהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: יט וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־
בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי:
כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה[3]
וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם:
כא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ
הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת
כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: כב וַיְבָרֶךְ
אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם
בַּיַּמִּים[2] וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ: כג וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר
יוֹם חֲמִישִׁי:
כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ
בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן: כה וַיַּעַשׂ
אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ
והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח
אלהים מרחפת על פני המים ויאמר אלהים יהי
אור ויהי אור וירא אלהים את האור כי טוב
ויבדל אלהים בין האור ובין החשך ויקרא
אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי ערב
ויהי בקר יום אחד
ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל
בין מים למים ויעש אלהים את הרקיע ויבדל
בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר
מעל לרקיע ויהי כן ויקרא אלהים לרקיע שמים
ויהי ערב ויהי בקר יום שני
ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל
מקום אחד ותראה היבשה ויהי כן ויקרא אלהים
ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וירא
אלהים כי טוב ויאמר אלהים תדשא הארץ
דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו
אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן ותוצא הארץ
דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עשה פרי
אשר זרעו בו למינהו וירא אלהים כי טוב ויהי
ערב ויהי בקר יום שלישי
ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל
בין היום ובין הלילה והיו לאתת ולמועדים ולימים
ושנים והיו למאורת ברקיע השמים להאיר על
הארץ ויהי כן ויעש אלהים את שני המארת
הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת
המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים
ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על
הארץ ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין האור
ובין החשך וירא אלהים כי טוב ויהי ערב ויהי
בקר יום רביעי
ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה
ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע השמים
ויברא אלהים את התנינם הגדלים ואת כל נפש
החיה הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת
כל עוף כנף למינהו וירא אלהים כי טוב ויברך
אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את המים
בימים והעוף ירב בארץ ויהי ערב ויהי בקר
יום חמישי
ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה
בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה ויהי כן ויעש
אלהים את חיתו הארץ למינה ואת הבהמה למינה

1) פסוק ו: שמעתי בשם הגאון ר' מאיר ראעקנין זצ"ל רבה של טבריא, שהיה מדקדק ביום שמחת תורה לעשות הבדל דק בין "מים" שהמ"ם בפתח ובין "למים" שהמ"ם בקמץ (שמבטאה המדויק בפה קמוץ כאילו הפה מלא מים, והוא ממוצע בין חולם לפתח כמ"ש הראב"ע בספר צחות). וקרא קא דייק: ויהי מבדיל בין מַיִם למָיִם. ודו"ק. נאמ"ן ס"ט. 2) פסוק י' וכ"ב: יזהר להדגיש את המ"ם הראשונה, כדי להבדיל בין יַמִּים מלשון ים, לבין יְמִים מלשון יום. 3) פסוק כ: יזהר להדגיש את היו"ד שאל"כ תשתנה המשמעות ללשון מילדת (כמו בשמות א', י"ט "כִּי חַיּוֹת הנה").

וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
כו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ
בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ
וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ: כז וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־
הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה
בָּרָא אֹתָם: כח וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים
פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת
הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ:
כט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב זֹרֵעַ
זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־
בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה: ל וּלְכָל־חַיַּת
הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי־
כֵן: לא וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד
וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי:
ב א וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: ב וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: ג וַיְבָרֶךְ מלעיל אֱלֹהִים אֶת־יוֹם
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ
אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת: שני
ד אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם בְּיוֹם
עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: ה וְכֹל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה
טֶרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח
כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן
לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה: ו וְאֵד יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה
אֶת־כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: ז וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם
עָפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי
הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה: ח וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גַּן־בְּעֵדֶן
מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר: ט וַיַּצְמַח
יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה
וְטוֹב לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת
טוֹב וָרָע: י וְנָהָר יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם
יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים: יא שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן
הוּא הַסֹּבֵב אֶת כָּל־אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב:
יב וְזַהַב הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם הַבְּדֹלַח וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם:
יג וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֶת כָּל־אֶרֶץ
כּוּשׁ: יד וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ
קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָّהָר הָרְבִיעִי הוּא פְרָת: טו וַיִּקַּח
יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְּגַן־עֵדֶן לְעָבְדָה
וּלְשָׁמְרָה: טז וַיְצַו יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר
מִכֹּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל: יז וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע
לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת:

ואת כל רמש האדמה למינהו וירא אלהים כי טוב
ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו
בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ
ובכל הרמש הרמש על הארץ ויברא אלהים את
האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה
ברא אתם ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים
פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה ורדו בדגת
הים ובעוף השמים ובכל חיה הרמשת על הארץ
ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע
זרע אשר על פני כל הארץ ואת כל העץ אשר
בו פרי עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה ולכל חית
הארץ ולכל עוף השמים ולכל רומש על הארץ
אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה ויהי
כן וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד
ויהי ערב ויהי בקר יום הששי
ויכלו השמים והארץ וכל צבאם ויכל אלהים ביום
השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי
מכל מלאכתו אשר עשה ויברך אלהים את יום
השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו
אשר ברא אלהים לעשות
אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום
עשות יהוה אלהים ארץ ושמים וכל שיח השדה
טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח
כי לא המטיר יהוה אלהים על הארץ ואדם אין
לעבד את האדמה ואד יעלה מן הארץ והשקה
את כל פני האדמה ויצר יהוה אלהים את האדם
עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי
האדם לנפש חיה ויטע יהוה אלהים גן בעדן
מקדם וישם שם את האדם אשר יצר ויצמח
יהוה אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה
וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת
טוב ורע ונהר יצא מעדן להשקות את הגן ומשם
יפרד והיה לארבעה ראשים שם האחד פישון
הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב
והזהב הארץ ההוא טוב שם הבדלח ואבן השהם
ושם הנהר השני גיחון הוא הסובב את כל ארץ
כוש ושם הנהר השלישי חדקל הוא ההלך
קדמת אשור והנהר הרביעי הוא פרת ויקח
יהוה אלהים את האדם וינחהו בגן עדן לעבדה
ולשמרה ויצו יהוה אלהים על האדם לאמר
מכל עץ הגן אכל תאכל ומעץ הדעת טוב ורע
לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות

יח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ
אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: יט וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה
כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־
הָאָדָם לִרְאוֹת מַה־יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ
הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ: שלישי כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת
לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת הַשָּׂדֶה
וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: כא וַיַּפֵּל יְהוָה אֱלֹהִים
תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר
בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה: כב וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים | אֶת־הַצֵּלָע מלרע אֲשֶׁר־
לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם: כג וַיֹּאמֶר
הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי
לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקֳחָה־זֹּאת: כד עַל־כֵּן יַעֲזָב־
אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר
אֶחָד: כה וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים[5] הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא
יִתְבֹּשָׁשׁוּ: ג א וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר
עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר
אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ[6] מִכֹּל עֵץ הַגָּן: ב וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־
הַנָּחָשׁ מִפְּרִי עֵץ־הַגָּן נֹאכֵל: ג וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־
הַגָּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ[6] מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְּעוּ בּוֹ פֶּן־
תְּמֻתוּן: ד וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ אֶל־הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תְּמֻתוּן: ה כִּי
יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם
וִהְיִיתֶם כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע: ו וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה כִּי
טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תַאֲוָה־הוּא לָעֵינַיִם וְנֶחְמָד
הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם־
לְאִישָׁהּ עִמָּהּ וַיֹּאכַל: ז וַתִּפָּקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ
כִּי עֵירֻמִּם הֵם וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה תְאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת:
ח וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ
הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים
בְּתוֹךְ עֵץ הַגָּן: ט וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר
לוֹ אַיֶּכָּה: י וַיֹּאמֶר אֶת־קֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בַגָּן וָאִירָא כִּי־
עֵירֹם אָנֹכִי וָאֶחָבֵא: יא וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עֵירֹם
אָתָּה הֲמִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבִלְתִּי אֲכָל־מִמֶּנּוּ
אָכָלְתָּ: יב וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא
נָתְנָה־לִּי מִן־הָעֵץ וָאֹכֵל: יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה
מַה־זֹּאת עָשִׂית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי בשי"ן ימנית
וָאֹכֵל: יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים | אֶל־הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת
אָרוּר אַתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל־
גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ: טו וְאֵיבָה | אָשִׁית
בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ הוּא יְשׁוּפְךָ
רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב: טז אֶל־
הָאִשָּׁה אָמַר הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ
בְּעֶצֶב תֵּלְדִי בָנִים וְאֶל־אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ

ויאמר יהוה אלהים לא טוב היות האדם לבדו
אעשה לו עזר כנגדו ויצר יהוה אלהים מן האדמה
כל חית השדה ואת כל עוף השמים ויבא אל
האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו
האדם נפש חיה הוא שמו ויקרא האדם שמות
לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל חית השדה
ולאדם לא מצא עזר כנגדו ויפל יהוה אלהים
תרדמה על האדם וישן ויקח אחת מצלעתיו ויסגר
בשר תחתנה ויבן יהוה אלהים את הצלע אשר
לקח מן האדם לאשה ויבאה אל האדם ויאמר
האדם זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי
לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת על כן יעזב
איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר
אחד ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא
יתבששו והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר
עשה יהוה אלהים ויאמר אל האשה אף כי אמר
אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן ותאמר האשה אל
הנחש מפרי עץ הגן נאכל ומפרי העץ אשר בתוך
הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן
תמתון ויאמר הנחש אל האשה לא מות תמתון כי
ידע אלהים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם
והייתם כאלהים ידעי טוב ורע ותרא האשה כי
טוב העץ למאכל וכי תאוה הוא לעינים ונחמד
העץ להשכיל ותקח מפריו ותאכל ותתן גם
לאישה עמה ויאכל ותפקחנה עיני שניהם וידעו
כי עירמם הם ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם חגרת
וישמעו את קול יהוה אלהים מתהלך בגן לרוח
היום ויתחבא האדם ואשתו מפני יהוה אלהים
בתוך עץ הגן ויקרא יהוה אלהים אל האדם ויאמר
לו איכה ויאמר את קלך שמעתי בגן ואירא כי
עירם אנכי ואחבא ויאמר מי הגיד לך כי עירם
אתה המן העץ אשר צויתיך לבלתי אכל ממנו
אכלת ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי הוא
נתנה לי מן העץ ואכל ויאמר יהוה אלהים לאשה
מה זאת עשית ותאמר האשה הנחש השיאני
ואכל ויאמר יהוה אלהים אל הנחש כי עשית זאת
ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה על
גחנך תלך ועפר תאכל כל ימי חייך ואיבה אשית
בינך ובין האשה ובין זרעך ובין זרעה הוא ישופך
ראש ואתה תשופנו עקב אל
האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרונך
בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך

4) פסוק כ"ג: הקו"ף בשוא קמץ. 5) פסוק כ"ה: יזהר להדגיש את המ"ם הראשונה, כדי להבדיל בין עֲרוּמִּים שפירושה חכמים (כמו באיוב ה', י"ב "מפר מחשבות עֲרוּמִּים") לבין ערומים שפירושה אדם ללא לבוש. 6) פסוק א' וג': תאכלו למנהגנו.

וְהוּא יִמְשָׁל־בָּךְ: ט וּלְאָדָם אָמַר כִּי
שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ
לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ
בְּעִצָּבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: יח וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ
לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה: יט בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל
לֶחֶם עַד שׁוּבְךָ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ כִּי־עָפָר
אַתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב: כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה
כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל־חָי: כא וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם
וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם: רביעי

כב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ
לָדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ
הַחַיִּים וְאָכַל וָחַי לְעֹלָם: כג וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגַּן־
עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם: כד וַיְגָרֶשׁ
אֶת־הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן אֶת־הַכְּרֻבִים
וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ
הַחַיִּים: ד א וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה
אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־
יְהוָה: ב וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל
רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: ג וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים
וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה: ד וְהֶבֶל הֵבִיא
גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיַּשַׁע יְהוָה אֶל־
הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוֹ: ה וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה
וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָנָיו: ו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן
לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ: ז הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב
שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ
תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ: ח וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל
אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו
וַיַּהַרְגֵהוּ: ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר
לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי: י וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָ קוֹל
דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה: יא וְעַתָּה אָרוּר
אָתָּה מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לָקַחַת
אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדֶךָ: יב כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־
תֹסֵף תֵּת כֹּחָהּ לָךְ נָע וָנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ: יג וַיֹּאמֶר קַיִן
אֶל־יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא: יד הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם
מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ אֶסָּתֵר וְהָיִיתִי נָע וָנָד
בָּאָרֶץ וְהָיָה כָל־מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי: טו וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן
כָּל־הֹרֵג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם[8] וַיָּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת
לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ: טז וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה
וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד קִדְמַת עֵדֶן: יז וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ
וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ וַיְהִי בֹנֶה עִיר וַיִּקְרָא שֵׁם
הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ: יח וַיִּוָּלֶד לַחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָד
יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחִיָּאֵל יָלַד אֶת־מְתוּשָׁאֵל

ולאדם אמר כי והוא ימשל בך
שמעת לקול אשתך ותאכל מן העץ אשר צויתיך
לאמר לא תאכל ממנו ארורה האדמה בעבורך
בעצבון תאכלנה כל ימי חייך וקוץ ודרדר תצמיח
לך ואכלת את עשב השדה בזעת אפיך תאכל
לחם עד שובך אל האדמה כי ממנה לקחת כי עפר
אתה ואל עפר תשוב ויקרא האדם שם אשתו חוה
כי הוא היתה אם כל חי ויעש יהוה אלהים לאדם
ולאשתו כתנות עור וילבשם
ויאמר יהוה אלהים הן האדם היה כאחד ממנו
לדעת טוב ורע ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ
החיים ואכל וחי לעלם וישלחהו יהוה אלהים מגן
עדן לעבד את האדמה אשר לקח משם וגרש
את האדם וישכן מקדם לגן עדן את הכרבים
ואת להט החרב המתהפכת לשמר את דרך עץ
החיים והאדם ידע את חוה
אשתו ותהר ותלד את קין ותאמר קניתי איש את
יהוה ותסף ללדת את אחיו את הבל ויהי הבל
רעה צאן וקין היה עבד אדמה ויהי מקץ ימים
ויבא קין מפרי האדמה מנחה ליהוה והבל הביא
גם הוא מבכרות צאנו ומחלבהן וישע יהוה אל
הבל ואל מנחתו ואל קין ואל מנחתו לא שעה
ויחר לקין מאד ויפלו פניו ויאמר יהוה אל קין
למה חרה לך ולמה נפלו פניך הלוא אם תיטיב
שאת ואם לא תיטיב לפתח חטאת רבץ ואליך
תשוקתו ואתה תמשל בו ויאמר קין אל הבל
אחיו ויהי בהיותם בשדה ויקם קין אל הבל אחיו
ויהרגהו ויאמר יהוה אל קין אי הבל אחיך ויאמר
לא ידעתי השמר אחי אנכי ויאמר מה עשית קול
דמי אחיך צעקים אלי מן האדמה ועתה ארור
אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה לקחת
את דמי אחיך מידך כי תעבד את האדמה לא
תסף תת כחה לך נע ונד תהיה בארץ ויאמר קין
אל יהוה גדול עוני מנשוא הן גרשת אתי היום
מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונד
בארץ והיה כל מצאי יהרגני ויאמר לו יהוה לכן
כל הרג קין שבעתים יקם וישם יהוה לקין אות
לבלתי הכות אתו כל מצאו ויצא קין מלפני יהוה
וישב בארץ נוד קדמת עדן וידע קין את אשתו
ותהר ותלד את חנוך ויהי בנה עיר ויקרא שם
העיר כשם בנו חנוך ויולד לחנוך את עירד ועירד
ילד את מחויאל ומחויאל ילד את מתושאל

7) פסוק י״ז: תֹּאכְלֶנָּה למנהגנו, וכ״ה בקורן. 8) פסוק ט״ו: יוהר להדגיש את הקו״ף, כדי להבדיל בין יֻקָּם בדגש מלשון נקמה, לבין יוּקַם מלשון קימה (כמו בשמות מ׳, י״ז ״הוּקַם המשכן״).

וּמִתּוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־לָמֶךְ: חמישי כ וַיִּקַּח־לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים
שֵׁם הָאַחַת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלָּה: כא וַתֵּלֶד עָדָה אֶת־
יָבָל הוּא הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל וּמִקְנֶה: כב וְשֵׁם אָחִיו יוּבָל
הוּא הָיָה אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב: כג וְצִלָּה גַם־הִוא
יָלְדָה אֶת־תּוּבַל קַיִן לֹטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל
וַאֲחוֹת תּוּבַל־קַיִן נַעֲמָה: ששי כד וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו עָדָה
וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ הַאְזֵנָה[10] אִמְרָתִי כִּי אִישׁ
הָרַגְתִּי לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי: כה כִּי שִׁבְעָתַיִם יֻקַּם[11]־קָיִן
וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה: כו וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ
וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׁת־לִי אֱלֹהִים
זֶרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל כִּי הֲרָגוֹ קָיִן: כז וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יֻלַּד־
בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ אָז הוּחַל לִקְרֹא בְּשֵׁם
יְהוָה: ה א זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם
בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בִּדְמוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ: ב זָכָר
וּנְקֵבָה בָּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם
בְּיוֹם הִבָּרְאָם: ג וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת: ד וַיִּהְיוּ יְמֵי־אָדָם
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת: ה וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר־חַי תְּשַׁע מֵאוֹת
שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמֹת: ו וַיְחִי־
שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אֱנוֹשׁ:
ז וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ח וַיִּהְיוּ כָּל־
יְמֵי־שֵׁת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
וַיָּמֹת: ט וַיְחִי אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה
וַיּוֹלֶד אֶת־קֵינָן: י וַיְחִי אֱנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־קֵינָן
חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת: יא וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיָּמֹת: יב וַיְחִי קֵינָן שִׁבְעִים שָׁנָה
וַיּוֹלֶד אֶת־מַהֲלַלְאֵל: יג וַיְחִי קֵינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־
מַהֲלַלְאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת: יד וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי קֵינָן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע
מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת: טו וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל
חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־יָרֶד: טז וַיְחִי
מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יָרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: יז וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי
מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה
וַיָּמֹת: יח וַיְחִי־יָרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה
וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ: יט וַיְחִי־יָרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: כ וַיִּהְיוּ
כָּל־יְמֵי־יָרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
וַיָּמֹת: כא וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה

ומתושאל ילד את למך ויקחו לו למך שתי נשים
שם האחת עדה ושם השנית צלה ותלד עדה את
יבל הוא היה אבי ישב אהל ומקנה ושם אחיו יובל
הוא היה אבי כל תפש כנור ועוגב וצלה גם הוא
ילדה את תובל קין לטש כל חרש נחשת וברזל
ואחות תובל קין נעמה ויאמר למך לנשיו עדה
וצלה שמען קולי נשי למך האזנה אמרתי כי איש
הרגתי לפצעי וילד לחברתי כי שבעתים יקם קין
ולמך שבעים ושבעה וידע אדם עוד את אשתו
ותלד בן ותקרא את שמו שת כי שת לי אלהים
זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין ולשת גם הוא ילד
בן ויקרא את שמו אנוש אז הוחל לקרא בשם
יהוה זה ספר תולדת אדם ביום
ברא אלהים אדם בדמות אלהים עשה אתו זכר
ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם
ביום הבראם ויחי אדם שלשים ומאת שנה וילד
בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת ויהיו ימי אדם
אחרי הולידו את שת שמנה מאת שנה וילד בנים
ובנות ויהיו כל ימי אדם אשר חי תשע מאות
שנה ושלשים שנה וימת ויחי
שת חמש שנים ומאת שנה וילד את אנוש
ויחי שת אחרי הולידו את אנוש שבע שנים
ושמנה מאות שנה וילד בנים ובנות ויהיו כל
ימי שת שתים עשרה שנה ותשע מאות שנה
וימת ויחי אנוש תשעים שנה
וילד את קינן ויחי אנוש אחרי הולידו את קינן
חמש עשרה שנה ושמנה מאות שנה וילד בנים
ובנות ויהיו כל ימי אנוש חמש שנים ותשע מאות
שנה וימת ויחי קינן שבעים שנה
וילד את מהללאל ויחי קינן אחרי הולידו את
מהללאל ארבעים שנה ושמנה מאות שנה וילד
בנים ובנות ויהיו כל ימי קינן עשר שנים ותשע
מאות שנה וימת ויחי מהללאל
חמש שנים וששים שנה וילד את ירד ויחי
מהללאל אחרי הולידו את ירד שלשים שנה
ושמנה מאות שנה וילד בנים ובנות ויהיו כל ימי
מהללאל חמש ותשעים שנה ושמנה מאות שנה
וימת ויחי ירד שתים וששים שנה
ומאת שנה וילד את חנוך ויחי ירד אחרי הולידו
את חנוך שמנה מאות שנה וילד בנים ובנות ויהיו
כל ימי ירד שתים וששים שנה ותשע מאות שנה
וימת ויחי חנוך חמש וששים שנה

9) פסוק כ"ב: נכון להפסיק כאן ולא בפסוק כ"ו "אז הוחל לקרוא בשם ה'", שענייננו פורענות כמו שכתב רש"י שם. 10) פסוק כ"ג: האל"ף בשוא נח. 11) פסוק כ"ד: יזהר להדגיש את הקו"ף.

וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשֶׁלַח: כב וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת: כג וַיְהִי כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה
וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה: כד וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים
וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים: שביעי כה וַיְחִי
מְתוּשֶׁלַח שֵׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
לֶמֶךְ: כו וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם
וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
כז וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע
מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת: כח וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם
וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן: כט וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
נֹחַ לֵאמֹר זֶה[12] יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ מִן־
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָהּ[13] יְהוָה: ל וַיְחִי־לֶמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־נֹחַ חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת: לא וַיְהִי כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ שֶׁבַע וְשִׁבְעִים שָׁנָה
וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת: לב וַיְהִי־
נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם
וְאֶת־יָפֶת: ו א וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה
וּבָנוֹת יֻלְּדוּ לָהֶם: ב וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹת הָאָדָם
כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכֹּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ:
ג וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יָדוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם הוּא
בָשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה: ד הַנְּפִלִים
הָיוּ בָאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּנֵי
הָאֱלֹהִים אֶל־בְּנוֹת הָאָדָם וְיָלְדוּ לָהֶם הֵמָּה הַגִּבֹּרִים
אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אַנְשֵׁי הַשֵּׁם:
מפטיר ה וַיַּרְא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר
מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל־הַיּוֹם: ו וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה
אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ: ז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶמְחֶה
אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם
עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי נִחַמְתִּי כִּי
עֲשִׂיתִם: ח וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה:
נח ט אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו
אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ: י וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים
אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת: יא וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי
הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס: יב וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־
הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־
דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ: יג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס
מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי[1] מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ: יד עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת
עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים[2] תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ
מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר: טו וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת אַמָּה ידגיש המ״ם אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ

ויולד את מתושלח ויתהלך חנוך את האלהים
אחרי הולידו את מתושלח שלש מאות שנה וילד
בנים ובנות ויהי כל ימי חנוך חמש וששים שנה
ושלש מאות שנה ויתהלך חנוך את האלהים
ואיננו כי לקחו אתו אלהים ויחי
מתושלח שבע ושמנים שנה ומאת שנה וילד את
למך ויחי מתושלח אחרי הולידו את למך שתים
ושמונים שנה ושבע מאות שנה וילד בנים ובנות
ויהיו כל ימי מתושלח תשע וששים שנה ותשע
מאות שנה וימת ויחי למך שתים
ושמנים שנה ומאת שנה וילד בן ויקרא את שמו
נח לאמר זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו מן
האדמה אשר אררה יהוה ויחי למך אחרי הולידו
את נח חמש ותשעים שנה וחמש מאת שנה וילד
בנים ובנות ויהי כל ימי למך שבע ושבעים שנה
ושבע מאות שנה וימת ויהי
נח בן חמש מאות שנה וילד נח את שם את חם
ואת יפת ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה
ובנות ילדו להם וראו בני האלהים את בנות האדם
כי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו
ויאמר יהוה לא ידון רוחי באדם לעלם בשגם הוא
בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה הנפלים
היו בארץ בימים ההם וגם אחרי כן אשר יבאו בני
האלהים אל בנות האדם וילדו להם המה הגברים
אשר מעולם אנשי השם
וירא יהוה כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר
מחשבת לבו רק רע כל היום וינחם יהוה כי עשה
את האדם בארץ ויתעצב אל לבו ויאמר יהוה אמחה
את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה מאדם
עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים כי נחמתי כי
עשיתם ונח מצא חן בעיני יהוה
אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים היה בדרתיו
את האלהים התהלך נח וילד נח שלשה בנים
את שם את חם ואת יפת ותשחת הארץ לפני
האלהים ותמלא הארץ חמס וירא אלהים את
הארץ והנה נשחתה כי השחית כל בשר את
דרכו על הארץ ויאמר אלהים
לנח קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס
מפניהם והנני משחיתם את הארץ עשה לך תבת
עצי גפר קנים תעשה את התבה וכפרת אתה
מבית ומחוץ בכפר וזה אשר תעשה אתה שלש
מאות אמה ארך התבה חמשים אמה רחבה

12) פסוק כ״ט: הקורא יטעים את שני הגרשין קודם התלשא. 13) שם: אֲרָרָה למנהגנו, וכ״ה בקורן. 1) פסוק י״ג: וְהִנֵּנִי למנהגנו. 2) פסוק י״ד: יזהר לבטא יפה את הקו״ף, שלא יישמע כאומר בִּנִים (כמו בשמות ח׳, י״ב ״והיה לְכִנִּם בכל ארץ מצרים״).

וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ׃ ☆ ט צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־
אַמָּה תְּכַלֶּנָּה מִלְּמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תָּשִׂים
תַּחְתִּיִּם שְׁנִים וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ׃ י וַאֲנִי הִנְנִי[3] מֵבִיא
אֶת־הַמַּבּוּל מַיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־
בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִגְוָע׃
יא וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה
וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ יב וּמִכֹּל־הַחַי מִכָּל־
בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה לְהַחֲיֹת אִתְּךָ
זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ׃ ☆ יג מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
מִכֹּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ
לְהַחֲיוֹת׃ יד וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל
וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ וְלָהֶם לְאָכְלָה׃ טו וַיַּעַשׂ נֹחַ
כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה׃ שני ז א וַיֹּאמֶר יְהוָה
לְנֹחַ בֹּא־אַתָּה וְכָל־בֵּיתְךָ אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אֹתְךָ רָאִיתִי
צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה׃ ב מִכֹּל | הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
תִּקַּח־לְךָ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר לֹא טְהֹרָה הִוא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ׃ ג גַּם מֵעוֹף
הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיּוֹת זֶרַע עַל־
פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ׃ ד כִּי לְיָמִים עוֹד שִׁבְעָה אָנֹכִי מַמְטִיר
עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וּמָחִיתִי אֶת־
כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ ה וַיַּעַשׂ
נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְהוָה׃ ו וְנֹחַ בֶּן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה
וְהַמַּבּוּל הָיָה מַיִם עַל־הָאָרֶץ׃ ז וַיָּבֹא מלעיל נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ
וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ אֶל־הַתֵּבָה מִפְּנֵי מֵי הַמַּבּוּל׃ ח מִן־
הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינֶנָּה טְהֹרָה
וּמִן־הָעוֹף וְכֹל אֲשֶׁר־רֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה׃ ט שְׁנַיִם שְׁנַיִם
בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה זָכָר וּנְקֵבָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ׃ י וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמֵי הַמַּבּוּל הָיוּ
עַל־הָאָרֶץ׃ יא בִּשְׁנַת שֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ
כָּל־מַעְיְנוֹת תְּהוֹם רַבָּה וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ׃ יב וַיְהִי
הַגֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה׃
יג בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־וְחָם וָיֶפֶת בְּנֵי־נֹחַ
וְאֵשֶׁת נֹחַ וּשְׁלֹשֶׁת נְשֵׁי־בָנָיו אִתָּם אֶל־הַתֵּבָה׃ יד הֵמָּה
וְכָל־הַחַיָּה לְמִינָהּ וְכָל־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל־הָרֶמֶשׂ
הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹּל[4]
צִפּוֹר כָּל־כָּנָף׃ טו וַיָּבֹאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה שְׁנַיִם
שְׁנַיִם מִכָּל־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים׃ טז וְהַבָּאִים
זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ
אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ׃ שלישי יז וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים
יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַתֵּבָה וַתָּרָם
מֵעַל הָאָרֶץ׃ יח וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד עַל־הָאָרֶץ

ושלשים אמה קומתה צהר תעשה לתבה ואל
אמה תכלנה מלמעלה ופתח התבה בצדה תשים
תחתים שנים ושלשים תעשה ואני הנני מביא
את המבול מים על הארץ לשחת כל בשר אשר
בו רוח חיים מתחת השמים כל אשר בארץ יגוע
והקמתי את בריתי אתך ובאת אל התבה אתה
ובניך ואשתך ונשי בניך אתך ומכל החי מכל
בשר שנים מכל תביא אל התבה להחית אתך
זכר ונקבה יהיו מהעוף למינהו ומן הבהמה למינה
מכל רמש האדמה למינהו שנים מכל יבאו אליך
להחיות ואתה קח לך מכל מאכל אשר יאכל
ואספת אליך והיה לך ולהם לאכלה ויעש נח
ככל אשר צוה אתו אלהים כן עשה׃ שני ז א ויאמר יהוה
לנח בא־אתה וכל־ביתך אל־התבה כי־אתך ראיתי
צדיק לפני בדור הזה׃ ב מכל | הבהמה הטהורה
תקח־לך שבעה שבעה איש ואשתו ומן־הבהמה
אשר לא טהרה הוא שנים איש ואשתו׃ ג גם מעוף
השמים שבעה שבעה זכר ונקבה לחיות זרע על־
פני כל־הארץ׃ ד כי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר
על־הארץ ארבעים יום וארבעים לילה ומחיתי את־
כל־היקום אשר עשיתי מעל פני האדמה׃ ה ויעש
נח ככל אשר־צוהו יהוה׃ ו ונח בן־שש מאות שנה
והמבול היה מים על־הארץ׃ ז ויבא מלעיל נח ובניו ואשתו
ונשי־בניו אתו אל־התבה מפני מי המבול׃ ח מן־
הבהמה הטהורה ומן־הבהמה אשר אינה טהרה
ומן־העוף וכל אשר־רמש על־האדמה׃ ט שנים שנים
באו אל־נח אל־התבה זכר ונקבה כאשר צוה
אלהים את־נח׃ י ויהי לשבעת הימים ומי המבול היו
על־הארץ׃ יא בשנת שש־מאות שנה לחיי־נח בחדש
השני בשבעה־עשר יום לחדש ביום הזה נבקעו
כל מעינות תהום רבה וארבת השמים נפתחו׃ יב ויהי
הגשם על־הארץ ארבעים יום וארבעים לילה׃
יג בעצם היום הזה בא נח ושם־וחם ויפת בני־נח
ואשת נח ושלשת נשי־בניו אתם אל־התבה׃ יד המה
וכל־החיה למינה וכל־הבהמה למינה וכל־הרמש
הרמש על־הארץ למינהו וכל־העוף למינהו כל
צפור כל־כנף׃ טו ויבאו אל־נח אל־התבה שנים
שנים מכל־הבשר אשר־בו רוח חיים׃ טז והבאים
זכר ונקבה מכל־בשר באו כאשר צוה אתו
אלהים ויסגר יהוה בעדו׃ שלישי יז ויהי המבול ארבעים
יום על־הארץ וירבו המים וישאו את־התבה ותרם
מעל הארץ׃ יח ויגברו המים וירבו מאד על־הארץ

3) פסוק י״ז: הנני למנהגנו. 4) פסוק י״ד: יפסיק מעט אחר תיבת ״כל״ ולאפוקי מהחומשים שהטעימו כל־צפור במקף, ועיין בפירוש רש״י.

וַתֵּלֶךְ הַתֵּבָה עַל־פְּנֵי הַמָּיִם: יט וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד
עַל־הָאָרֶץ וַיְכֻסּוּ כָּל־הֶהָרִים הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר־תַּחַת כָּל־
הַשָּׁמָיִם: כ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְּמַעְלָה גָּבְרוּ הַמָּיִם
וַיְכֻסּוּ הֶהָרִים: כא וַיִּגְוַע כָּל־בָּשָׂר | הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ
בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־
הָאָרֶץ וְכֹל הָאָדָם: כב כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו
מִכֹּל אֲשֶׁר בֶּחָרָבָה מֵתוּ: כג וַיִּמַּח[5] אֶת־כָּל־הַיְקוּם | אֲשֶׁר
עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־
עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מלרע מִן־הָאָרֶץ וַיִּשָּׁאֶר מלעיל אַךְ־נֹחַ וַאֲשֶׁר
אִתּוֹ בַּתֵּבָה: כד וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמְאַת
יוֹם: ח א וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־
הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם: ב וַיִּסָּכְרוּ מַעְיְנֹת תְּהוֹם וַאֲרֻבֹּת
הַשָּׁמָיִם וַיִּכָּלֵא הַגֶּשֶׁם מִן־הַשָּׁמָיִם: ג וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל
הָאָרֶץ הָלוֹךְ וָשׁוֹב וַיַּחְסְרוּ הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמִשִּׁים
וּמְאַת יוֹם: ד וַתָּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרֵי אֲרָרָט: ה וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ
וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בָּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
נִרְאוּ רָאשֵׁי הֶהָרִים: ו וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח
נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה: ז וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעֹרֵב
וַיֵּצֵא יָצוֹא וָשׁוֹב עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:
ח וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הֲקַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה: ט וְלֹא־מָצְאָה הַיּוֹנָה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלָהּ
וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה כִּי מַיִם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה: י וַיָּחֶל
עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיֹּסֶף שַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה מִן־
הַתֵּבָה: יא וַתָּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה עֲלֵה־זַיִת
טָרָף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קَלּוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ: יב וַיָּחֶל
עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־
יָסְפָה שׁוּב־אֵלָיו עוֹד: יג וַיְהִי בְּאַחַת וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה
בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ
וַיָּסַר נֹחַ אֶת־מִכְסֵה הַתֵּבָה וַיַּרְא וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי
הָאֲדָמָה: יד וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לַחֹדֶשׁ
יָבְשָׁה הָאָרֶץ[6]: טו וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־
נֹחַ לֵאמֹר: טז צֵא מִן־הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבָנֶיךָ וּנְשֵׁי־
בָנֶיךָ אִתָּךְ: יז כָּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־אִתְּךָ מִכָּל־בָּשָׂר בָּעוֹף
וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ הוצא הֹוצֵא אִתָּךְ
וְשָׁרְצוּ בָאָרֶץ וּפָרוּ וְרָבוּ עַל־הָאָרֶץ: רביעי יח וַיֵּצֵא־נֹחַ וּבָנָיו
וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ: יט כָּל־הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־
הָעוֹף כֹּל רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן־
הַתֵּבָה: כ וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכֹּל | הַבְּהֵמָה
הַטְּהֹרָה וּמִכֹּל הָעוֹף הַטָּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ:

ותלך התבה על פני המים והמים גברו מאד מאד
על הארץ ויכסו כל ההרים הגבהים אשר תחת כל
השמים חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים
ויכסו ההרים ויגוע כל בשר הרמש על הארץ
בעוף ובבהמה ובחיה ובכל השרץ השרץ על
הארץ וכל האדם כל אשר נשמת רוח חיים באפיו
מכל אשר בחרבה מתו וימח את כל היקום אשר
על פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד
עוף השמים וימחו מן הארץ וישאר אך נח ואשר
אתו בתבה ויגברו המים על הארץ חמשים ומאת
יום ויזכר אלהים את נח ואת כל החיה ואת כל
הבהמה אשר אתו בתבה ויעבר אלהים רוח על
הארץ וישכו המים ויסכרו מעינת תהום וארבת
השמים ויכלא הגשם מן השמים וישבו המים מעל
הארץ הלוך ושוב ויחסרו המים מקצה חמשים
ומאת יום ותנח התבה בחדש השביעי בשבעה
עשר יום לחדש על הרי אררט והמים היו הלוך
וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש
נראו ראשי ההרים ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח
נח את חלון התבה אשר עשה וישלח את הערב
ויצא יצוא ושוב עד יבשת המים מעל הארץ
וישלח את היונה מאתו לראות הקלו המים מעל
פני האדמה ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה
ותשב אליו אל התבה כי מים על פני כל הארץ
וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אל התבה ויחל
עוד שבעת ימים אחרים ויסף שלח את היונה מן
התבה ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית
טרף בפיה וידע נח כי קלו המים מעל הארץ וייחל
עוד שבעת ימים אחרים וישלח את היונה ולא
יספה שוב אליו עוד ויהי באחת ושש מאות שנה
בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ
ויסר נח את מכסה התבה וירא והנה חרבו פני
האדמה ובחדש השני בשבעה ועשרים יום לחדש
יבשה הארץ וידבר אלהים אל
נח לאמר צא מן התבה אתה ואשתך ובניך ונשי
בניך אתך כל החיה אשר אתך מכל בשר בעוף
ובבהמה ובכל הרמש הרמש על הארץ הוצא אתך
ושרצו בארץ ופרו ורבו על הארץ ויצא נח ובניו
ואשתו ונשי בניו אתו כל החיה כל הרמש וכל
העוף כל רומש על הארץ למשפחתיהם יצאו מן
התבה ויבן נח מזבח ליהוה ויקח מכל הבהמה
הטהרה ומכל העוף הטהור ויעל עלת במזבח

5) פסוק כ״ג: יקפיד לקרותה במלעיל ויזהר שלא להדגיש את המ״ם, שלא יהיה מחרף ומגדף. 6) פסוק י״ד: יש נוהגים להפסיק כאן, ומנהגנו להוסיף עוד שלשה פסוקים עד ״ופרו ורבו על הארץ״ כדי לסיים בלשון ברכה.

כא וַיָּרַח יְהוָה אֶת־רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לִבּוֹ
לֹא אֹסִף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי
יֵצֶר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעֻרָיו וְלֹא־אֹסִף עוֹד לְהַכּוֹת
אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי: כב עֹד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע
וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם וְקַיִץ וָחֹרֶף וְיוֹם וָלַיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ:
ט א וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ
וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ: ב וּמוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה
עַל כָּל־חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכֹל
אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נִתָּנוּ:
ג כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה כְּיֶרֶק
עֵשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כֹּל: ד אַךְ־בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא
תֹאכֵלוּ: ה וְאַךְ אֶת־דִּמְכֶם לְנַפְשֹׁתֵיכֶם אֶדְרֹשׁ מִיַּד כָּל־
חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֶדְרֹשׁ
אֶת־נֶפֶשׁ הָאָדָם: ו שֹׁפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ
כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם: ז וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ
שִׁרְצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ־בָהּ: חמישי ח וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אִתּוֹ לֵאמֹר: ט וַאֲנִי הִנְנִי מֵקִים
אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זַרְעֲכֶם אַחֲרֵיכֶם: י וְאֵת כָּל־
נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף בַּבְּהֵמָה וּבְכָל־חַיַּת
הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכֹּל יֹצְאֵי הַתֵּבָה לְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ:
יא וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת כָּל־בָּשָׂר
עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחֵת
הָאָרֶץ: יב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי
נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם
לְדֹרֹת עוֹלָם: יג אֶת־קַשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן וְהָיְתָה לְאוֹת
בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ: יד וְהָיָה בְּעַנְנִי[8] עָנָן עַל־הָאָרֶץ
וְנִרְאֵתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן: טו וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי
וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יִהְיֶה
עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר: טז וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת
בֶּעָנָן וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין
כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ: יז וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר הֲקִמֹתִי בֵּינִי
וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ: ששי
יח וַיִּהְיוּ בְנֵי־נֹחַ הַיֹּצְאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וָיָפֶת
וְחָם הוּא אֲבִי כְנָעַן: יט שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה
נָפְצָה כָּל־הָאָרֶץ: כ וַיָּחֶל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם:
כא וַיִּשְׁתְּ מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אָהֳלֹה: כב וַיַּרְא
חָם אֲבִי כְנַעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֵּד לִשְׁנֵי־אֶחָיו
בַּחוּץ: כג וַיִּקַּח שֵׁם וָיֶפֶת אֶת־הַשִّמְלָה וַיָּשִׂימוּ עַל־
שְׁכֶם מלרע שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ אֲחֹרַנִּית וַיְכַסּוּ אֶת עֶרְוַת
אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אֲחֹרַנִּית וְעֶרְוַת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ:
כד וַיִּקַץ נֹחַ מִיֵּינוֹ וַיֵּדַע אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטֹן:

וירח יהוה את ריח הניחח ויאמר יהוה אל לבו
לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי
יצר לב האדם רע מנעריו ולא אסף עוד להכות
את כל חי כאשר עשיתי עד כל ימי הארץ זרע
וקציר וקר וחם וקיץ וחרף ויום וליל לא ישבתו
ויברך אלהים את נח ואת בניו ויאמר להם פרו
ורבו ומלאו את הארץ ומוראכם וחתכם יהיה
על כל חית הארץ ועל כל עוף השמים בכל
אשר תרמש האדמה ובכל דגי הים בידכם נתנו
כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק
עשב נתתי לכם את כל אך בשר בנפשו דמו לא
תאכלו ואך את דמכם לנפשתיכם אדרש מיד כל
חיה אדרשנו ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש
את נפש האדם שפך דם האדם באדם דמו ישפך
כי בצלם אלהים עשה את האדם ואתם פרו ורבו
שרצו בארץ ורבו בה ויאמר
אלהים אל נח ואל בניו אתו לאמר ואני הנני מקים
את בריתי אתכם ואת זרעכם אחריכם ואת כל
נפש החיה אשר אתכם בעוף בבהמה ובכל חית
הארץ אתכם מכל יצאי התבה לכל חית הארץ
והקמתי את בריתי אתכם ולא יכרת כל בשר
עוד ממי המבול ולא יהיה עוד מבול לשחת
הארץ ויאמר אלהים זאת אות הברית אשר אני
נתן ביני וביניכם ובין כל נפש חיה אשר אתכם
לדרת עולם את קשתי נתתי בענן והיתה לאות
ברית ביני ובין הארץ והיה בענני ענן על הארץ
ונראתה הקשת בענן וזכרתי את בריתי אשר ביני
וביניכם ובין כל נפש חיה בכל בשר ולא יהיה
עוד המים למבול לשחת כל בשר והיתה הקשת
בענן וראיתיה לזכר ברית עולם בין אלהים ובין
כל נפש חיה בכל בשר אשר על הארץ ויאמר
אלהים אל נח זאת אות הברית אשר הקמתי ביני
ובין כל בשר אשר על הארץ
ויהיו בני נח היצאים מן התבה שם וחם ויפת
וחם הוא אבי כנען שלשה אלה בני נח ומאלה
נפצה כל הארץ ויחל נח איש האדמה ויטע כרם
וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה וירא
חם אבי כנען את ערות אביו ויגד לשני אחיו
בחוץ ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על
שכם שניהם וילכו אחרנית ויכסו את ערות
אביהם ופניהם אחרנית וערות אביהם לא ראו
ויקץ נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן

7) פסוק ט׳: הִנְנִי למנהגנו. 8) פסוק י״ד: בְּעַנְנִי למנהגנו, וכ״ה בקורן.

כה וַיֹּאמֶר אָרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו:
כו וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי שֵׁם וִיהִי כְנָעַן עֶבֶד לָמוֹ: כז יַפְתְּ
אֱלֹהִים לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי־שֵׁם וִיהִי כְנָעַן עֶבֶד
לָמוֹ: כח וַיְחִי־נֹחַ אַחַר הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה
וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה: כט וַיְהִי כָּל־יְמֵי־נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמֹת:
י א וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי־נֹחַ שֵׁם חָם וָיָפֶת וַיִּוָּלְדוּ לָהֶם
בָּנִים אַחַר הַמַּבּוּל: ב בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבַל
וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס: ג וּבְנֵי גֹמֶר אַשְׁכְּנַז וְרִיפַת וְתוֹגַרְמָה: ד וּבְנֵי
יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ כִּתִּים וְדֹדָנִים: ה מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ
אִיֵּי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֹתָם אִישׁ לִלְשֹׁנוֹ לְמִשְׁפְּחֹתָם
בְּגוֹיֵהֶם: ו וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפוּט וּכְנָעַן: ז וּבְנֵי
כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי
רַעְמָה שְׁבָא וּדְדָן: ח וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הֵחֵל
לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ: ט הוּא־הָיָה גִבֹּר־צַיִד לִפְנֵי יְהוָה
עַל־כֵּן יֵאָמַר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צַיִד לִפְנֵי יְהוָה: י וַתְּהִי
רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאֶרֶךְ וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאֶרֶץ
שִׁנְעָר: יא מִן־הָאָרֶץ הַהִוא יָצָא אַשּׁוּר וַיִּבֶן אֶת־נִינְוֵה
וְאֶת־רְחֹבֹת עִיר וְאֶת־כָּלַח: יב וְאֶת־רֶסֶן בֵּין נִינְוֵה וּבֵין
כָּלַח הִוא הָעִיר הַגְּדֹלָה: יג וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִים
וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים: יד וְאֶת־פַּתְרֻסִים
וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־
כַּפְתֹּרִים: טו וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידֹן בְּכֹרוֹ
וְאֶת־חֵת: טז וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֵת הַגִּרְגָּשִׁי:
יז וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי: יח וְאֶת־הָאַרְוָדִי
וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחַר נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת
הַכְּנַעֲנִי: יט וַיְהִי גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בֹּאֲכָה גְרָרָה עַד־
עַזָּה מלרע בֹּאֲכָה סְדֹמָה וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבֹיִם עַד־לָשַׁע:
כ אֵלֶּה בְנֵי־חָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם
בְּגוֹיֵהֶם: כא וּלְשֵׁם יֻלַּד גַּם־הוּא אֲבִי
כָּל־בְּנֵי־עֵבֶר אֲחִי[10] יֶפֶת הַגָּדוֹל: כב בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר
וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם: כג וּבְנֵי אֲרָם עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר
וָמָשׁ: כד וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־שֶׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר:
כה וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו
נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן: כו וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד
וְאֶת־שֶׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח: כז וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־
אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה: כח וְאֶת־עוֹבָל וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא:
כט וְאֶת־אוֹפִר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן:
ל וַיְהִי מוֹשָׁבָם מִמֵּשָׁא בֹּאֲכָה סְפָרָה הַר הַקֶּדֶם: לא אֵלֶּה
בְנֵי־שֵׁם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם לְגוֹיֵהֶם:
לב אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם בְּגוֹיֵהֶם וּמֵאֵלֶּה
נִפְרְדוּ הַגּוֹיִם בָּאָרֶץ אַחַר הַמַּבּוּל: שביעי

ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו
ויאמר ברוך יהוה אלהי שם ויהי כנען עבד למו יפת
אלהים ליפת וישכן באהלי שם ויהי כנען עבד
למו ויחי נח אחר המבול שלש מאות שנה
וחמשים שנה ויהי כל ימי נח תשע מאות שנה
וחמשים שנה וימת

ואלה תולדת בני נח שם חם ויפת וילדו להם
בנים אחר המבול בני יפת גמר ומגוג ומדי יון ותבל
ומשך ותירס ובני גמר אשכנז וריפת ותגרמה ובני
יון אלישה ותרשיש כתים ודדנים מאלה נפרדו
איי הגוים בארצתם איש ללשנו למשפחתם
בגויהם ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען ובני
כוש סבא וחוילה וסבתה ורעמה וסבתכא ובני
רעמה שבא ודדן וכוש ילד את נמרד הוא החל
להיות גבר בארץ הוא היה גבר ציד לפני יהוה
על כן יאמר כנמרד גבור ציד לפני יהוה ותהי
ראשית ממלכתו בבל וארך ואכד וכלנה בארץ
שנער מן הארץ ההוא יצא אשור ויבן את נינוה
ואת רחבת עיר ואת כלח ואת רסן בין נינוה ובין
כלח הוא העיר הגדלה ומצרים ילד את לודים
ואת ענמים ואת להבים ואת נפתחים ואת פתרסים
ואת כסלחים אשר יצאו משם פלשתים ואת
כפתרים וכנען ילד את צידן בכרו
ואת חת ואת היבוסי ואת האמרי ואת הגרגשי
ואת החוי ואת הערקי ואת הסיני ואת הארודי
ואת הצמרי ואת החמתי ואחר נפצו משפחות
הכנעני ויהי גבול הכנעני מצידן באכה גררה עד
עזה באכה סדמה ועמרה ואדמה וצבים עד לשע
אלה בני חם למשפחתם ללשנתם בארצתם
בגויהם ולשם ילד גם הוא אבי
כל בני עבר אחי יפת הגדול בני שם עילם ואשור
וארפכשד ולוד וארם ובני ארם עוץ וחול וגתר
ומש וארפכשד ילד את שלח ושלח ילד את עבר
ולעבר ילד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו
נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן ויקטן ילד את אלמודד
ואת שלף ואת חצרמות ואת ירח ואת הדורם ואת
אוזל ואת דקלה ואת עובל ואת אבימאל ואת שבא
ואת אופר ואת חוילה ואת יובב כל אלה בני יקטן
ויהי מושבם ממשא באכה ספרה הר הקדם אלה
בני שם למשפחתם ללשנתם בארצתם לגויהם
אלה משפחות בני נח לתולדתם בגויהם ומאלה
נפרדו הגוים בארץ אחר המבול

9) פסוק ז: וּדֵדָן למנהגנו. 10) פסוק כ״א: יזהר להטעים תיבת ״אחי״ בטרחא כדי שלא יהא משמע ששם הוא אחיו הגדול של יפת, וזה אינו כמבואר ברש״י, ע״ש.

יא וַיְהִי כָל־הָאָרֶץ שָׂפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֲחָדִים: ב וַיְהִי
בְּנָסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ
שָׁם: ג וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ הָבָה נִלְבְּנָה לְבֵנִים
וְנִשְׂרְפָה לִשְׂרֵפָה וַתְּהִי לָהֶם הַלְּבֵנָה לְאָבֶן וְהַחֵמָר
הָיָה לָהֶם לַחֹמֶר: ד וַיֹּאמְרוּ הָבָה נִבְנֶה־לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל
וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שֵׁם פֶּן־נָפוּץ עַל־פְּנֵי
כָל־הָאָרֶץ: ה וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאֹת אֶת־הָעִיר וְאֶת־הַמִּגְדָּל
אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם: ו וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד
וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם וְזֶה הַחִלָּם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא־
יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת: ז הָבָה נֵרְדָה[11]
וְנָבְלָה שָׁם שְׂפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׂפַת
רֵעֵהוּ: ח וַיָּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
וַיַּחְדְּלוּ לִבְנֹת הָעִיר: ט עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי־
שָׁם בָּלַל יְהוָה שְׂפַת כָּל־הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הֱפִיצָם
יְהוָה עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ:

י אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שֵׁם שֵׁם בֶּן־מְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
אַרְפַּכְשַׁד שְׁנָתַיִם אַחַר הַמַּבּוּל: יא וַיְחִי־שֵׁם אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־אַרְפַּכְשַׁד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת: יב וְאַרְפַּכְשַׁד חַי חֲמֵשׁ
וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־שָׁלַח: יג וַיְחִי אַרְפַּכְשַׁד
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֶׁלַח שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: יד וְשֶׁלַח
חַי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־עֵבֶר: טו וַיְחִי־שֶׁלַח אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־עֵבֶר שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: טז וַיְחִי־עֵבֶר
אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־פֶּלֶג: יז וַיְחִי־עֵבֶר
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: יח וַיְחִי־פֶלֶג
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־רְעוּ: יט וַיְחִי־פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־רְעוּ תֵּשַׁע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת: כ וַיְחִי רְעוּ שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־שְׂרוּג: כא וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־שְׂרוּג שֶׁבַע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת: כב וַיְחִי שְׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וַיּוֹלֶד אֶת־נָחוֹר: כג וַיְחִי שְׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נָחוֹר
מָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: כד וַיְחִי
נָחוֹר תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־תָּרַח: כה וַיְחִי נָחוֹר
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־תָּרַח תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמְאַת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: כו וַיְחִי־
תֶרַח שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר
וְאֶת־הָרָן: כז וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת תֶּרַח תֶּרַח הוֹלִיד אֶת־
אַבְרָם אֶת־נָחוֹר וְאֶת־הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת־לוֹט:

ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים ויהי
בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שנער וישבו
שם ויאמרו איש אל רעהו הבה נלבנה לבנים
ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן והחמר
היה להם לחמר ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל
וראשו בשמים ונעשה לנו שם פן נפוץ על פני
כל הארץ וירד יהוה לראת את העיר ואת המגדל
אשר בנו בני האדם ויאמר יהוה הן עם אחד
ושפה אחת לכלם וזה החלם לעשות ועתה לא
יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות הבה נרדה
ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת
רעהו ויפץ יהוה אתם משם על פני כל הארץ
ויחדלו לבנת העיר על כן קרא שמה בבל כי
שם בלל יהוה שפת כל הארץ ומשם הפיצם
יהוה על פני כל הארץ

אלה תולדת שם שם בן מאת שנה וילד את
ארפכשד שנתים אחר המבול ויחי שם אחרי
הולידו את ארפכשד חמש מאות שנה וילד בנים
ובנות וארפכשד חי חמש
ושלשים שנה וילד את שלח ויחי ארפכשד
אחרי הולידו את שלח שלש שנים וארבע מאות
שנה וילד בנים ובנות ושלח
חי שלשים שנה וילד את עבר ויחי שלח אחרי
הולידו את עבר שלש שנים וארבע מאות שנה
וילד בנים ובנות ויחי עבר
ארבע ושלשים שנה וילד את פלג ויחי עבר
אחרי הולידו את פלג שלשים שנה וארבע מאות
שנה וילד בנים ובנות ויחי פלג
שלשים שנה וילד את רעו ויחי פלג אחרי הולידו
את רעו תשע שנים ומאתים שנה וילד בנים
ובנות ויחי רעו שתים ושלשים
שנה וילד את שרוג ויחי רעו אחרי הולידו
את שרוג שבע שנים ומאתים שנה וילד בנים
ובנות ויחי שרוג שלשים שנה
וילד את נחור ויחי שרוג אחרי הולידו את נחור
מאתים שנה וילד בנים ובנות ויחי
נחור תשע ועשרים שנה וילד את תרח ויחי נחור
אחרי הולידו את תרח תשע עשרה שנה ומאת
שנה וילד בנים ובנות ויחי
תרח שבעים שנה וילד את אברם את נחור
ואת הרן ואלה תולדת תרח תרח הוליד את
אברם את נחור ואת הרן והרן הוליד את לוט

11) פסוק ז: מנהגנו לקרוא את הרי"ש בשוא פתח.

מ וַיָּמָת הָרָן עַל־פְּנֵי תֶרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ בְּאוּר
כַּשְׂדִּים: מפטיר מ וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם נָשִׁים שֵׁם אֵשֶׁת־
אַבְרָם שָׂרָי וְשֵׁם אֵשֶׁת־נָחוֹר מִלְכָּה בַּת־הָרָן אֲבִי־
מִלְכָּה וַאֲבִי יִסְכָּה: נ וַתְּהִי שָׂרַי עֲקָרָה אֵין לָהּ
וָלָד: נא וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן בֶּן־בְּנוֹ
וְאֶת שָׂרַי כַּלָּתוֹ אֵשֶׁת אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אִתָּם
מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן
וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: נב וַיִּהְיוּ יְמֵי־תֶרַח חָמֵשׁ שָׁנִים וּמָאתַיִם
שָׁנָה וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן:

לך־לך יב א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ
וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ: ב וְאֶעֱשְׂךָ לְגוֹי
גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ[1] וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וְהְיֵה בְּרָכָה: ג וַאֲבָרְכָה[2]
מְבָרְכֶיךָ[3] וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת
הָאֲדָמָה: ☆ ד וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ
אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה
בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן: ה וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־
לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת־
הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנָעַן
וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן: ו וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם
שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ[4]: ☆ ז וַיֵּרָא יְהוָה
אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן
שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו: ח וַיַּעְתֵּק הע״ץ בשוא נח מִשָּׁם הָהָרָה
מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אָהֳלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעַי
מִקֶּדֶם וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה:
ט וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה:

י וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם
כִּי־כָבֵד הָרָעָב בָּאָרֶץ: יא וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא
מִצְרָיְמָה וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי
אִשָּׁה יְפַת־מַרְאֶה אָתְּ: יב וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֹתְךָ הַמִּצְרִים
וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יְחַיּוּ: יג אִמְרִי־נָא
אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן יִיטַב־לִי בַּעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי
בִּגְלָלֵךְ: שני יד וַיְהִי כְּבוֹא אַבְרָם מִצְרַיְמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים
אֶת־הָאִשָּׁה כִּי־יָפָה הִוא מְאֹד: טו וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרֵי
פַרְעֹה וַיְהַלְלוּ[5] אֹתָהּ אֶל־פַּרְעֹה וַתֻּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית
פַּרְעֹה: טו וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ וַיְהִי־לוֹ צֹאן־
וּבָקָר וַחֲמֹרִים וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַאֲתֹנֹת וּגְמַלִּים:
יז וַיְנַגַּע יְהוָה | אֶת־פַּרְעֹה נְגָעִים גְּדֹלִים וְאֶת־בֵּיתוֹ עַל־
דְּבַר שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם: יח וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם
וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי כִּי
אִשְׁתְּךָ הִוא: יט לָמָּה מלרע אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי
לְאִשָּׁה וְעַתָּה הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וָלֵךְ: כ וַיְצַו עָלָיו פַּרְעֹה
אֲנָשִׁים וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ:

וימת הרן על פני תרח אביו בארץ מולדתו באור כשדים ויקח אברם ונחור להם נשים שם אשת־אברם שרי ושם אשת נחור מלכה בת הרן אבי־מלכה ואבי יסכה ותהי שרי עקרה אין לה ולד ויקח תרח את אברם בנו ואת לוט בן הרן בן בנו ואת שרי כלתו אשת אברם בנו ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה כנען ויבאו עד חרן וישבו שם ויהיו ימי תרח חמש שנים ומאתים שנה וימת תרח בחרן

ויאמר יהוה אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה ואברכה מברכיך ומקללך אאר ונברכו בך כל משפחת האדמה וילך אברם כאשר דבר אליו יהוה וילך אתו לוט ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו מחרן ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה והכנעני אז בארץ וירא יהוה אל אברם ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם מזבח ליהוה הנראה אליו ויעתק משם ההרה מקדם לבית אל ויט אהלה בית אל מים והעי מקדם ויבן שם מזבח ליהוה ויקרא בשם יהוה ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה

ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה לגור שם כי כבד הרעב בארץ ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה ויאמר אל שרי אשתו הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את והיה כי יראו אתך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אתי ואתך יחיו אמרי נא אחתי את למען ייטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך ויהי כבוא אברם מצרימה ויראו המצרים את האשה כי יפה הוא מאד וראו אתה שרי פרעה ויהללו אתה אל פרעה ותקח האשה בית פרעה ולאברם היטיב בעבורה ויהי לו צאן ובקר וחמרים ועבדים ושפחות ואתנת וגמלים וינגע יהוה את פרעה נגעים גדלים ואת ביתו על דבר שרי אשת אברם ויקרא פרעה לאברם ויאמר מה זאת עשית לי למה לא הגדת לי כי אשתך הוא למה אמרת אחתי הוא ואקח אתה לי לאשה ועתה הנה אשתך קח ולך ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר לו

1) פסוק ב׳: וְאֲבָרֶכְךָ למנהגנו. 2) פסוק ג׳: וַאֲבָרֲכָה למנהגנו, וכ״ה בקורן. 3) שם: מְבָרֲכֶיךָ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 4) פסוק ו׳: בשבת במנחה ובשני ובחמישי נכון יותר להפסיק כאן, כדי להתחיל לעולה השלישי בכי טוב. 5) פסוק ט״ו: וַיְהַלְלוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן.

יג א וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ
וְלוֹט עִמּוֹ הַנֶּגְבָּה: ב וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף
וּבַזָּהָב: ג וַיֵּלֶךְ לְמַסָּעָיו מִנֶּגֶב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם אָהֳלֹה בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעָי:
ד אֶל־מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בָּרִאשֹׁנָה וַיִּקְרָא
שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה: שלישי ה וְגַם־לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֶת־אַבְרָם
הָיָה צֹאן־וּבָקָר וְאֹהָלִים: ו וְלֹא־נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ
לָשֶׁבֶת יַחְדָּו כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לָשֶׁבֶת
יַחְדָּו: ז וַיְהִי־רִיב בֵּין רֹעֵי מִקְנֵה־אַבְרָם וּבֵין רֹעֵי
מִקְנֵה־לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵׁב בָּאָרֶץ: ח וַיֹּאמֶר
אַבְרָם אֶל־לוֹט אַל־נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין
רֹעַי וּבֵין רֹעֶיךָ כִּי־אֲנָשִׁים אַחִים אֲנָחְנוּ: ט הֲלֹא כָל־
הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרֶד נָא מֵעָלָי אִם־הַשְּׂמֹאל וְאִימִנָה
וְאִם־הַיָּמִין וְאַשְׂמְאִילָה: י וַיִּשָּׂא־לוֹט אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא
אֶת־כָּל־כִּכַּר הַיַّרְדֵּן כִּי כֻלָּהּ מַשְׁקֶה לִפְנֵי שַׁחֵת
יְהוָה אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה כְּגַן־יְהוָה כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
בֹּאֲכָה צֹעַר: יא וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֶת כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן
וַיִּסַּע לוֹט מִקֶּדֶם וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו: יב אַבְרָם
יָשַׁב בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר וַיֶּאֱהַל
עַד־סְדֹם: יג וְאַנְשֵׁי סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד:
יד וַיהוָה אָמַר אֶל־אַבְרָם אַחֲרֵי הִפָּרֶד־לוֹט מֵעִמּוֹ
שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם
צָפֹנָה וָנֶגְבָּה וָקֵדְמָה וָיָמָּה: טו כִּי אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם: טז וְשַׂמְתִּי
אֶת־זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם־יוּכַל אִישׁ
לִמְנוֹת אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ גַּם זַרְעֲךָ יִמָּנֶה: יז קוּם הִתְהַלֵּךְ
בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ אֶתְּנֶנָּה: יח וַיֶּאֱהַל
אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן
וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה: רביעי

יד א וַיְהִי בִּימֵי אַמְרָפֶל מֶלֶךְ־שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָּסָר
כְּדָרְלָעֹמֶר[6] מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם: ב עָשׂוּ
מִלְחָמָה אֶת־בֶּרַע מֶלֶךְ סְדֹם וְאֶת־בִּרְשַׁע מֶלֶךְ
עֲמֹרָה שִׁנְאָב מֶלֶךְ אַדְמָה וְשֶׁמְאֵבֶר מֶלֶךְ צְבוֹיִים צביים
וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִיא־צֹעַר: ג כָּל־אֵלֶּה חָבְרוּ אֶל־עֵמֶק
הַשִּׂדִּים הוּא יַם הַמֶּלַח: ד שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ
אֶת־כְּדָרְלָעֹמֶר וּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָרָדוּ: ה וּבְאַרְבַּע
עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּא כְדָרְלָעֹמֶר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ
וַיַּכּוּ אֶת־רְפָאִים בְּעַשְׁתְּרֹת קַרְנַיִם וְאֶת־הַזּוּזִים בְּהָם
וְאֵת הָאֵימִים בְּשָׁוֵה קִרְיָתָיִם: ו וְאֶת־הַחֹרִי בְּהַרְרָם[7]
שֵׂעִיר עַד אֵיל פָּארָן אֲשֶׁר עַל־הַמִּדְבָּר: ז וָיָשֻׁבוּ
וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין מִשְׁפָּט הִוא קָדֵשׁ וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־שְׂדֵה
הָעֲמָלֵקִי וְגַם אֶת־הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחַצְצֹן[8] תָּמָר:

ויעל אברם ממצרים הוא ואשתו וכל אשר לו
ולוט עמו הנגבה ואברם כבד מאד במקנה בכסף
ובזהב וילך למסעיו מנגב ועד בית אל עד המקום
אשר היה שם אהלה בתחלה בין בית אל ובין העי
אל מקום המזבח אשר עשה שם בראשנה ויקרא
שם אברם בשם יהוה וגם ללוט ההלך את אברם
היה צאן ובקר ואהלים ולא נשא אתם הארץ
לשבת יחדו כי היה רכושם רב ולא יכלו לשבת
יחדו ויהי ריב בין רעי מקנה אברם ובין רעי
מקנה לוט והכנעני והפרזי אז ישב בארץ ויאמר
אברם אל לוט אל נא תהי מריבה ביני وביניך وبين
רעי وبين רעיך כי אנשים אחים אנחנו הלא כל
הארץ לפניך הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה
ואם הימין ואשמאילה וישא לוט את עיניו וירא
את כל ככר הירדן כי כלה משקה לפני שחת
יהוה את סדם ואת עמרה כגן יהוה כארץ מצרים
באכה צער ויבחר לו לוט את כל ככר הירדן
ויסע לוט מקדם ויפרדו איש מעל אחיו אברם
ישב בארץ כנען ולוט ישב בערי הככר ויאהל
עד סדם ואנשי סדם רעים וחטאים ליהוה מאד
ויהוה אמר אל אברם אחרי הפרד לוט מעמו
שא נא עיניך וראה מן המקום אשר אתה שם
צפנה ונגבה וקדמה וימה כי את כל הארץ אשר
אתה ראה לך אתננה ולזרעך עד עולם ושמתי
את זרעך כעפר הארץ אשר אם יוכל איש
למנות את עפר הארץ גם זרעך ימנה קום התהלך
בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה ויאהל
אברם ויבא וישב באלני ממרא אשר בחברון
ויבן שם מזבח ליהוה

ויהי בימי אמרפל מלך שנער אריוך מלך אלסר
כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים עשו
מלחמה את ברע מלך סדם ואת ברשע מלך
עמרה שנאב מלך אדמה ושמאבר מלך צביים
ומלך בלע היא צער כל אלה חברו אל עמק
השדים הוא ים המלח שתים עשרה שנה עבדו
את כדרלעמר ושלש עשרה שנה מרדו وبארבע
עשרה שנה בא כדרלעמר והמלכים אשר אתו
ויכו את רפאים בעשתרת קרנים ואת הזוזים בהם
ואת האימים בשוה קריתים ואת החרי בהררם
שעיר עד איל פארן אשר על המדבר וישבו
ובאו אל עין משפט הוא קדש ויכו את כל שדה
העמלקי וגם את האמרי הישב בחצצן תמר

6) פסוק א׳: הדל״ת בקמץ חטוף והרי״ש בשוא נח. 7) פסוק ו׳: בְּהַרְרָם למנהגנו, וכ״ה בקורן. 8) פסוק ז׳: בְּחַצָּצֹן למנהגנו, וכ״ה בקורן.

ח וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ אַדְמָה וּמֶלֶךְ
צבויים צְבוֹיִם וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִוא־צֹעַר וַיַּעַרְכוּ אִתָּם מִלְחָמָה
בְּעֵמֶק הַשִּׂדִּים: ט אֶת כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל
מֶלֶךְ גּוֹיִם וְאַמְרָפֶל מֶלֶךְ שִׁנְעָר וְאַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָּסָר
אַרְבָּעָה מְלָכִים אֶת־הַחֲמִשָּׁה: י וְעֵמֶק הַשִּׂדִּים בֶּאֱרֹת
בֶּאֱרֹת חֵמָר וַיָּנֻסוּ מֶלֶךְ־סְדֹם וַעֲמֹרָה וַיִּפְּלוּ־שָׁמָּה
וְהַנִּשְׁאָרִים הֵרָה נָּסוּ: יא וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רְכֻשׁ סְדֹם
וַעֲמֹרָה וְאֶת־כָּל־אָכְלָם וַיֵּלֵכוּ: יב וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט וְאֶת־
רְכֻשׁוֹ בֶּן־אֲחִי אַבְרָם וַיֵּלֵכוּ וְהוּא יֹשֵׁב בִּסְדֹם: יג וַיָּבֹא
הַפָּלִיט וַיַּגֵּד לְאַבְרָם הָעִבְרִי וְהוּא שֹׁכֵן בְּאֵלֹנֵי
מַמְרֵא הָאֱמֹרִי אֲחִי אֶשְׁכֹּל וַאֲחִי עָנֵר וְהֵם בַּעֲלֵי
בְרִית־אַבְרָם: יד וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיָּרֶק
אֶת־חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנֶה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת
וַיִּרְדֹּף עַד־דָּן: טו וַיֶּחָלֵק עֲלֵיהֶם | לַיְלָה הוּא וַעֲבָדָיו
וַיַּכֵּם וַיִּרְדְּפֵם עַד־חוֹבָה אֲשֶׁר מִשְּׂמֹאל לְדַמָּשֶׂק:
טז וַיָּשֶׁב אֶת כָּל־הָרְכֻשׁ וְגַם אֶת־לוֹט אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ
הֵשִׁיב וְגַם אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הָעָם: יז וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם
לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מֵהַכּוֹת אֶת־כְּדָרְלָעֹמֶר וְאֶת־
הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל־עֵמֶק שָׁוֵה הִוא עֵמֶק הַמֶּלֶךְ:
יח וּמַלְכִּי־צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לֶחֶם וָיָיִן וְהוּא כֹהֵן
לְאֵל עֶלְיוֹן: יט וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן
קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: כ וּבָרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר־מִגֵּן צָרֶיךָ
בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לוֹ מַעֲשֵׂר מִכֹּל: חמישי כא וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סְדֹם אֶל־
אַבְרָם תֶּן־לִי הַנֶּפֶשׁ וְהָרְכֻשׁ קַח־לָךְ: כב וַיֹּאמֶר אַבְרָם
אֶל־מֶלֶךְ סְדֹם הֲרִמֹתִי יָדִי אֶל־יְהוָה אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה
שָׁמַיִם וָאָרֶץ: כג אִם־מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ־נַעַל וְאִם־אֶקַּח
מִכָּל־אֲשֶׁר־לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת־אַבְרָם:
כד בִּלְעָדַי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ[10] הַנְּעָרִים וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא הֵם יִקְחוּ
חֶלְקָם: טו אַחַר | הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה לֵאמֹר אַל־תִּירָא
אַבְרָם אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה מְאֹד: ב וַיֹּאמֶר
אַבְרָם אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים מַה־תִּתֶּן־לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי
וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דַּמֶּשֶׂק אֱלִיעֶזֶר: ג וַיֹּאמֶר אַבְרָם
הֵן לִי לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי: ד וְהִנֵּה
דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר
יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ: ה וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר
הַבֵּט־נָא הַשָּׁמַיְמָה וְסִפֹּר הַכּוֹכָבִים אִם־תּוּכַל לִסְפֹּר
אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ: ו וְהֶאֱמִן בַּיהוָה
וַיַּחְשְׁבֶהָ לּוֹ צְדָקָה: שש ז וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֶת לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
לְרִשְׁתָּהּ: ח וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים בַּמָּה אֵדַע כִּי אִירָשֶׁנָּה:

ויצא מלך סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך
צביים ומלך בלע הוא צוער ויערכו אתם מלחמה
בעמק השדים את כדרלעמר מלך עילם ותדעל
מלך גוים ואמרפל מלך שנער וריוך מלך אלסר
ארבעה מלכים את החמשה ועמק השדים בארת
בארת חמר וינסו מלך סדם ועמרה ויפלו שמה
והנשארים הרה נסו ויקחו את כל רכש סדם
ועמרה ואת כל אכלם וילכו ויקחו את לוט ואת
רכשו בן אחי אברם וילכו והוא ישב בסדם ויבא
הפליט ויגד לאברם העברי והוא שכן באלני
ממרא האמרי אחי אשכל ואחי ענר והם בעלי
ברית אברם וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק
את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלש מאות
וירדף עד דן ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו
ויכם וירדפם עד חובה אשר משמאל לדמשק
וישב את כל הרכש וגם את לוט אחיו ורכשו
השיב וגם את הנשים ואת העם ויצא מלך סדם
לקראתו אחרי שובו מהכות את כדרלעמר ואת
המלכים אשר אתו אל עמק שוה הוא עמק המלך
ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן
לאל עליון ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון
קנה שמים וארץ וברוך אל עליון אשר מגן צריך
בידך ויתן לו מעשר מכל ויאמר מלך סדם אל
אברם תן לי הנפש והרכש קח לך ויאמר אברם
אל מלך סדם הרמתי ידי אל יהוה אל עליון קנה
שמים וארץ אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח
מכל אשר לך ולא תאמר אני העשרתי את אברם
בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים
אשר הלכו אתי ענר אשכל וממרא הם יקחו
חלקם אחר הדברים האלה
היה דבר יהוה אל אברם במחזה לאמר אל תירא
אברם אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד ויאמר
אברם אדני יהוה מה תתן לי ואנכי הולך ערירי
ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר ויאמר אברם
הן לי לא נתתה זרע והנה בן ביתי יורש אתי והנה
דבר יהוה אליו לאמר לא ירשך זה כי אם אשר
יצא ממעיך הוא ירשך ויוצא אתו החוצה ויאמר
הבט נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספר
אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך והאמן ביהוה
ויחשבה לו צדקה ויאמר אליו אני יהוה אשר
הוצאתיך מאור כשדים לתת לך את הארץ הזאת
לרשתה ויאמר אדני יהוה במה אדע כי אירשנה

9) פסוק י״ט: וַיְבָרֲכֵהוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 10) פסוק כ״ד: אכלו למנהגנו.

ט וַיֹּאמֶר אֵלָיו קְחָה לִי עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת
וְאַיִל מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר וְגוֹזֵל: י וַיִּקַּח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶּה
וַיְבַתֵּר אֹתָם בַּתָּוֶךְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בִּתְרוֹ לִקְרַאת רֵעֵהוּ
וְאֶת־הַצִּפֹּר לֹא בָתָר: יא וַיֵּרֶד הָעַיִט עַל־הַפְּגָרִים וַיַּשֵּׁב[11]
אֹתָם אַבְרָם: יב וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לָבוֹא וְתַרְדֵּמָה נָפְלָה עַל־
אַבְרָם וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נֹפֶלֶת עָלָיו: יג וַיֹּאמֶר
לְאַבְרָם יָדֹעַ תֵּדַע כִּי־גֵר | יִהְיֶה זַרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא
לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ אֹתָם[12] אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: יד וְגַם אֶת־
הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָּן אָנֹכִי וְאַחֲרֵי־כֵן יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ
גָּדוֹל: טו וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל־אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר
בְּשֵׂיבָה טוֹבָה: טז וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא־שָׁלֵם
עֲוֹן הָאֱמֹרִי עַד־הֵנָּה: יז וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וַעֲלָטָה
הָיָה וְהִנֵּה תַנּוּר עָשָׁן וְלַפִּיד אֵשׁ אֲשֶׁר עָבַר בֵּין
הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה: יח בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת יְהוָה אֶת־אַבְרָם
בְּרִית לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר
מִצְרַיִם עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת: יט אֶת־הַקֵּינִי וְאֶת־
הַקְּנִזִּי וְאֶת הַקַּדְמֹנִי: כ וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־
הָרְפָאִים: כא וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי וְאֶת־
הַיְבוּסִי: טז א וְשָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם לֹא
יָלְדָה לוֹ וְלָהּ שִׁפְחָה מִצְרִית וּשְׁמָהּ הָגָר: ב וַתֹּאמֶר
שָׂרַי אֶל־אַבְרָם הִנֵּה־נָא עֲצָרַנִי יְהוָה מִלֶּדֶת בֹּא־נָא
אֶל־שִׁפְחָתִי אוּלַי אִבָּנֶה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל
שָׂרָי: ג וַתִּקַּח שָׂרַי | אֵשֶׁת אַבְרָם אֶת־הָגָר הַמִּצְרִית
שִׁפְחָתָהּ מִקֵּץ עֶשֶׂר שָׁנִים לְשֶׁבֶת אַבְרָם בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה: ד וַיָּבֹא אֶל־
הָגָר וַתַּהַר וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה וַתֵּקַל גְּבִרְתָּהּ בְּעֵינֶיהָ:
ה וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל־אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אָנֹכִי נָתַתִּי
שִׁפְחָתִי בְּחֵיקֶךָ וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה וָאֵקַל בְּעֵינֶיהָ
יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ: ו וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־שָׂרַי
הִנֵּה שִׁפְחָתֵךְ בְּיָדֵךְ עֲשִׂי־לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינָיִךְ וַתְּעַנֶּהָ
שָׂרַי וַתִּבְרַח מִפָּנֶיהָ: ז וַיִּמְצָאָהּ מַלְאַךְ יְהוָה עַל־עֵין
הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר עַל־הָעַיִן בְּדֶרֶךְ שׁוּר: ח וַיֹּאמַר הָגָר
שִׁפְחַת שָׂרַי אֵי־מִזֶּה בָּאת וְאָנָה תֵלֵכִי וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי
שָׂרַי גְּבִרְתִּי אָנֹכִי בֹרַחַת: ט וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה
שׁוּבִי אֶל־גְּבִרְתֵּךְ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יָדֶיהָ: י וַיֹּאמֶר לָהּ
מַלְאַךְ יְהוָה הַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֵךְ וְלֹא יִסָּפֵר
מֵרֹב: יא וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה הִנֵּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן
וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עָנְיֵךְ:
יב וְהוּא יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם יָדוֹ בַכֹּל וְיַד כֹּל בּוֹ וְעַל־פְּנֵי
כָל־אֶחָיו יִשְׁכֹּן: יג וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ
אַתָּה אֵל רֳאִי כִּי אָמְרָה הֲגַם הֲלֹם רָאִיתִי אַחֲרֵי רֹאִי:
יד עַל־כֵּן קָרָא לַבְּאֵר בְּאֵר לַחַי רֹאִי הִנֵּה בֵין־קָדֵשׁ

ויאמר אליו קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת
ואיל משלש ותר וגוזל וקחו לו את כל אלה
ויבתר אתם בתוך ויתן איש בתרו לקראת רעהו
ואת הצפר לא בתר וירד העיט על הפגרים וישב
אתם אברם ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על
אברם והנה אימה חשכה גדלה נפלת עליו ויאמר
לאברם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא
להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה וגם את
הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש
גדול ואתה תבוא אל אבתיך בשלום תקבר
בשיבה טובה ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם
עון האמרי עד הנה ויהי השמש באה ועלטה
היה והנה תנור עשן ולפיד אש אשר עבר בין
הגזרים האלה ביום ההוא כרת יהוה את אברם
ברית לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר
מצרים עד הנהר הגדל נהר פרת את הקיני ואת
הקנזי ואת הקדמני ואת החתי ואת הפרזי ואת
הרפאים ואת האמרי ואת הכנעני ואת הגרגשי ואת
היבוסי ושרי אשת אברם לא
ילדה לו ולה שפחה מצרית ושמה הגר ותאמר
שרי אל אברם הנה נא עצרני יהוה מלדת בא נא
אל שפחתי אולי אבנה ממנה וישמע אברם לקול
שרי ותקח שרי אשת אברם את הגר המצרית
שפחתה מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ
כנען ותתן אתה לאברם אישה לו לאשה ויבא אל
הגר ותהר ותרא כי הרתה ותקל גברתה בעיניה
ותאמר שרי אל אברם חמסי עליך אנכי נתתי
שפחתי בחיקך ותרא כי הרתה ואקל בעיניה
ישפט יהוה ביני וביניך ויאמר אברם אל שרי
הנה שפחתך בידך עשי לה הטוב בעיניך ותענה
שרי ותברח מפניה וימצאה מלאך יהוה על עין
המים במדבר על העין בדרך שור ויאמר הגר
שפחת שרי אי מזה באת ואנה תלכי ותאמר מפני
שרי גברתי אנכי ברחת ויאמר לה מלאך יהוה
שובי אל גברתך והתעני תחת ידיה ויאמר לה
מלאך יהוה הרבה ארבה את זרעך ולא יספר
מרב ויאמר לה מלאך יהוה הנך הרה וילדת בן
וקראת שמו ישמעאל כי שמע יהוה אל עניך
והוא יהיה פרא אדם ידו בכל וידי כל בו ועל פני
כל אחיו ישכן ותקרא שם יהוה הדבר אליה
אתה אל ראי כי אמרה הגם הלם ראיתי אחרי ראי
על כן קרא לבאר באר לחי ראי הנה בין קדש

11) פסוק י״א: יזהר להדגיש את השי״ן, כדי להבדיל בין וַיָּשֶׁב שפירושה החזיר (כמו לעיל פרק י״ד פסוק ט״ז ״וַיָּשֶׁב את כל הרכוש״), לבין וַיֵּשֶׁב מלשון נשיבה והפרחה. 12) פסוק י״ג: יפסיק מעט אחר תיבת ״אותם״, לפי שכוונת הפסוק שהגירות בארץ לא להם והעבודה והעינוי מסתכמים יחד לחשבון ארבע מאות שנה, ועיין בפירוש רש״י.

וּבֵ֣ין בֶּ֑רֶד׃ ס וַתֵּ֣לֶד הָגָ֗ר לְאַבְרָ֤ם בֵּן֙ וַיִּקְרָ֣א אַבְרָ֔ם
שֵׁ֥ם־בְּנ֖וֹ אֲשֶׁר־יָ֣לְדָ֑ה הָגָ֖ר יִשְׁמָעֵֽאל׃ ס וְאַבְרָ֖ם בֶּן־
שְׁמֹנִ֣ים שָׁנָ֑ה וְשֵׁ֥שׁ שָׁנִ֛ים בְּלֶֽדֶת־הָגָ֥ר אֶת־יִשְׁמָעֵ֖אל
לְאַבְרָֽם׃ יז א וַיְהִ֣י אַבְרָ֗ם בֶּן־תִּשְׁעִ֤ים
שָׁנָה֙ וְתֵ֣שַׁע שָׁנִ֔ים וַיֵּרָ֥א יְהוָ֖ה אֶל־אַבְרָ֑ם וַיֹּ֣אמֶר
אֵלָ֗יו אֲנִי־אֵ֤ל שַׁדַּי֙ הִתְהַלֵּ֣ךְ לְפָנַ֔י וֶֽהְיֵ֖ה תָּמִֽים׃ ב וְאֶתְּנָ֣ה
בְרִיתִ֔י בֵּינִ֖י וּבֵינֶ֑ךָ וְאַרְבֶּ֥ה אוֹתְךָ֖ בְּמְאֹ֥ד מְאֹֽד׃ ג וַיִּפֹּ֥ל
אַבְרָ֖ם עַל־פָּנָ֑יו וַיְדַבֵּ֥ר אִתּ֖וֹ אֱלֹהִ֥ים לֵאמֹֽר׃ ד אֲנִ֗י הִנֵּ֤ה
בְרִיתִי֙ אִתָּ֔ךְ וְהָיִ֥יתָ לְאַ֖ב הֲמ֥וֹן גּוֹיִֽם׃ ה וְלֹא־יִקָּרֵ֤א עוֹד֙
אֶת־שִׁמְךָ֔ אַבְרָ֖ם וְהָיָ֣ה שִׁמְךָ֑ אַבְרָהָ֗ם כִּֽי־אַ֤ב הֲמ֙וֹן
גּוֹיִ֔ם נְתַתִּֽיךָ׃ ו וְהִפְרֵתִ֣י אֹתְךָ֔ בְּמְאֹ֥ד מְאֹ֖ד וּנְתַתִּ֣יךָ לְגוֹיִ֑ם
וּמְלָכִ֥ים מִמְּךָ֖ יֵצֵֽאוּ׃ שביעי ז וַהֲקִמֹתִ֤י אֶת־בְּרִיתִי֙ בֵּינִ֔י וּבֵינֶ֖ךָ
וּבֵ֣ין זַרְעֲךָ֑ אַחֲרֶ֗יךָ לְדֹרֹתָ֛ם לִבְרִ֥ית עוֹלָ֖ם לִֽהְיוֹת־לְךָ֥
לֵאלֹהִ֖ים וּלְזַרְעֲךָ֥ אַחֲרֶֽיךָ׃ ח וְנָתַתִּ֨י לְךָ֜ וּלְזַרְעֲךָ֗ אַחֲרֶיךָ֙
אֶת־אֶ֣רֶץ מְגֻרֶ֔יךָ אֶת־כָּל־אֶ֥רֶץ כְּנָ֖ן לַאֲחֻזַּ֣ת עוֹלָ֑ם
וְהָיִיתִ֥י לָהֶ֖ם לֵאלֹהִֽים׃ ס וַיֹּ֣אמֶר אֱלֹהִים֮ אֶל־אַבְרָהָם֒
וְאַתָּ֤ה אֶת־בְּרִיתִי֙ תִּשְׁמֹ֔ר אַתָּ֖ה וְזַרְעֲךָ֣ אַחֲרֶֽיךָ׃
לְדֹרֹתָֽם׃ ט זֹ֣את בְּרִיתִ֗י אֲשֶׁר֙ תִּשְׁמְרוּ֙ בֵּינִ֔י וּבֵינֵיכֶ֖ם
וּבֵ֣ין זַרְעֲךָ֑ אַחֲרֶ֗יךָ הִמּ֤וֹל לָכֶם֙ כָּל־זָכָ֔ר׃ י וּנְמַלְתֶּ֖ם
אֶת־בְּשַׂ֣ר עָרְלַתְכֶ֑ם וְהָיָ֥ה לְאוֹת־בְּרִ֖ית בֵּינִ֥י וּבֵינֵֽיכֶם׃
יא וּבֶן־שְׁמֹנַ֣ת יָמִ֔ים יִמּ֥וֹל לָכֶ֖ם כָּל־זָכָ֑ר לְדֹרֹתֵיכֶ֗ם יְלִ֤יד
בָּ֙יִת֙ וּמִקְנַת־כֶּ֔סֶף מִכֹּ֖ל בֶּן־נֵכָ֑ר אֲשֶׁ֥ר לֹא־מִזַּרְעֲךָ
הֽוּא׃ יב הִמּ֣וֹל יִמּ֗וֹל יְלִ֤יד בֵּיתְךָ֙ וּמִקְנַ֣ת כַּסְפֶּ֔ךָ וְהָיְתָ֥ה
בְרִיתִ֖י בִּבְשַׂרְכֶ֑ם לִבְרִ֥ית עוֹלָֽם׃ יג וְעָרֵל֙ זָכָ֔ר אֲשֶׁר
לֹא־יִמּ֥וֹל אֶת־בְּשַׂ֖ר עָרְלָתֹ֑ו וְנִכְרְתָ֣ה הַנֶּ֔פֶשׁ הַהִ֖וא
מֵעַמֶּ֑יהָ אֶת־בְּרִיתִ֥י הֵפָֽר׃ ס וַיֹּ֣אמֶר
אֱלֹהִים֮ אֶל־אַבְרָהָם֒ שָׂרַ֤י אִשְׁתְּךָ֙ לֹא־תִקְרָ֣א אֶת־
שְׁמָ֔הּ שָׂרָ֖י כִּ֣י שָׂרָ֑ה שְׁמָֽהּ׃ ס וּבֵרַכְתִּ֤י אֹתָהּ֙ וְגַ֣ם נָתַ֣תִּי
מִמֶּ֔נָּה לְךָ֖ בֵּ֑ן וּבֵרַכְתִּיהָ֙ וְהָיְתָ֣ה לְגוֹיִ֔ם מַלְכֵ֥י עַמִּ֖ים
מִמֶּֽנָּה יִהְיוּ׃ יז וַיִּפֹּ֣ל אַבְרָהָ֗ם עַל־פָּנָ֤יו וַיִּצְחָק֙ וַיֹּ֣אמֶר
בְּלִבּ֔ו הַלְּבֶ֥ן מֵאָ֖ה־שָׁנָ֑ה יִוָּלֵ֗ד וְאִם־שָׂרָ֤ה הֲבַת־
תִּשְׁעִ֙ים֙ שָׁנָ֔ה תֵּלֵֽד׃ יח וַיֹּ֣אמֶר אַבְרָהָ֔ם אֶל־הָאֱלֹהִ֖ים
לֻ֥ו יִשְׁמָעֵ֖אל יִחְיֶ֥ה לְפָנֶֽיךָ׃ ס וַיֹּ֣אמֶר אֱלֹהִים֮ אֲבָ֣ל
שָׂרָה֒ אִשְׁתְּךָ֙ יֹלֶ֣דֶת לְךָ֔ בֵּ֑ן וְקָרָ֣אתָ֔ אֶת־שְׁמֹ֖ו יִצְחָ֑ק
וַהֲקִמֹתִ֤י אֶת־בְּרִיתִי֙ אִתּ֔ו לִבְרִ֥ית עוֹלָ֖ם לְזַרְעֹ֥ו אַחֲרָֽיו׃
כ וּלְיִשְׁמָעֵ֗אל שְׁמַעְתִּיךָ֙ הִנֵּה֙ בֵּרַכְתִּ֣י אֹתֹ֔ו וְהִפְרֵיתִ֥י
אֹתֹ֖ו וְהִרְבִּיתִ֣י אֹתֹ֑ו בְּמְאֹ֥ד מְאֹ֖ד שְׁנֵים־עָשָׂ֣ר נְשִׂיאִ֔ם
יוֹלִ֔יד וּנְתַתִּ֥יו לְגוֹי־גָּדֹֽול׃ כא וְאֶת־בְּרִיתִ֖י אָקִ֑ים אֶת־יִצְחָ֗ק
אֲשֶׁר֙ תֵּלֵ֣ד לְךָ֔ שָׂרָ֖ה לַמֹּו֣עֵד הַזֶּ֑ה בַּשָּׁנָ֥ה הָאַחֶֽרֶת׃
כב וַיְכַ֖ל לְדַבֵּ֣ר אִתּ֑ו וַיַּ֥עַל אֱלֹהִים֙ מֵעַ֣ל אַבְרָהָֽם׃ כג וַיִּקַּ֣ח
אַבְרָהָ֗ם אֶת־יִשְׁמָעֵאל֙ בְּנ֔ו וְאֶ֥ת כָּל־יְלִידֵ֖י בֵּיתֹ֑ו
וְאֵ֥ת כָּל־מִקְנַ֖ת כַּסְפֹּ֑ו כָּל־זָכָ֣ר בַּאֲנָשֵׁ֔י בֵּ֥ית אַבְרָהָ֖ם

ובין ברד ותלד הגר לאברם בן ויקרא אברם
שם בנו אשר ילדה הגר ישמעאל ואברם בן
שמנים שנה וששׁ שנים בלדת הגר את ישמעאל
לאברם ויהי אברם בן תשעים
שנה ותשע שנים וירא יהוה אל אברם ויאמר
אליו אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים ואתנה
בריתי ביני וביניך וארבה אותך במאד מאד ויפל
אברם על פניו וידבר אתו אלהים לאמר אני הנה
בריתי אתך והיית לאב המון גוים ולא יקרא עוד
את שמך אברם והיה שמך אברהם כי אב המון
גוים נתתיך והפרתי אתך במאד מאד ונתתיך לגוים
ומלכים ממך יצאו והקמתי את בריתי ביני וביניך
ובין זרעך אחריך לדרתם לברית עולם להיות לך
לאלהים ולזרעך אחריך ונתתי לך ולזרעך אחריך
את ארץ מגריך את כל ארץ כנען לאחזת עולם
והייתי להם לאלהים ויאמר אלהים אל אברהם
ואתה את בריתי תשמר אתה וזרעך אחריך
לדרתם זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם
ובין זרעך אחריך המול לכם כל זכר ונמלתם
את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם
ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר לדרתיכם יליד
בית ומקנת כסף מכל בן נכר אשר לא מזרעך
הוא המול ימול יליד ביתך ומקנת כספך והיתה
בריתי בבשרכם לברית עולם וערל זכר אשר
לא ימול את בשר ערלתו ונכרתה הנפשׁ ההוא
מעמיה את בריתי הפר ויאמר
אלהים אל אברהם שרי אשתך לא תקרא את
שמה שרי כי שרה שמה וברכתי אתה וגם נתתי
ממנה לך בן וברכתיה והיתה לגוים מלכי עמים
ממנה יהיו ויפל אברהם על פניו ויצחק ויאמר
בלבו הלבן מאה שנה יולד ואם שרה הבת
תשעים שנה תלד ויאמר אברהם אל האלהים
לו ישמעאל יחיה לפניך ויאמר אלהים אבל
שרה אשתך ילדת לך בן וקראת את שמו יצחק
והקמתי את בריתי אתו לברית עולם לזרעו אחריו
ולישמעאל שמעתיך הנה ברכתי אתו והפרתי
אתו והרביתי אתו במאד מאד שנים עשר נשיאם
יוליד ונתתיו לגוי גדול ואת בריתי אקים את יצחק
אשר תלד לך שרה למועד הזה בשנה האחרת
ויכל לדבר אתו ויעל אלהים מעל אברהם ויקח
אברהם את ישמעאל בנו ואת כל ילידי ביתו
ואת כל מקנת כספו כל זכר באנשי בית אברהם

וַיִּמָּל אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר אִתּוֹ אֱלֹהִים: מפטיר כ וְאַבְרָהָם בֶּן־תִּשְׁעִים וָתֵשַׁע
שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ בְּשַׂר עָרְלָתוֹ: כא וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ בֶּן־
שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ אֶת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ:
כב בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ:
כג וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נֵכָר
נִמֹּלוּ אִתּוֹ:

א יח א וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־
הָאֹהֶל כְּחֹם הַיּוֹם: ב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה
אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח
הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה: ג וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ אַל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ: ד יֻקַּח־נָא מְעַט־
מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ: ה וְאֶקְחָה
פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן
עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ: ☆ ו וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה מלרע אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר
מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח סֹלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי עֻגוֹת:
ז וְאֶל־הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וָטוֹב
וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ: ח וַיִּקַּח חֶמְאָה
וְחָלָב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא־
עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ: ☆ ט וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
אַיֵּה שָׂרָה אִשְׁתֶּךָ מלעיל וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֹהֶל: י וַיֹּאמֶר שׁוֹב
אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ
וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל וְהוּא אַחֲרָיו: יא וְאַבְרָהָם
וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה
אֹרַח כַּנָּשִׁים: יב וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי
בְלֹתִי הָיְתָה־לִּי עֶדְנָה וַאדֹנִי זָקֵן: יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
אַבְרָהָם לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה לֵאמֹר הַאַף אֲמְנָם
אֵלֵד וַאֲנִי זָקַנְתִּי: יד הֲיִפָּלֵא מֵיהוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב
אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵן: שני טו וַתְּכַחֵשׁ שָׂרָה| לֵאמֹר
לֹא צָחַקְתִּי כִּי| יָרֵאָה וַיֹּאמֶר| לֹא כִּי צָחָקְתְּ: טו וַיָּקֻמוּ
מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִפוּ עַל־פְּנֵי סְדֹם וְאַבְרָהָם הֹלֵךְ
עִמָּם לְשַׁלְּחָם: יז וַיהוָה אָמָר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם
אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה: יח וְאַבְרָהָם הָיוֹ יִהְיֶה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם
וְנִבְרְכוּ־בוֹ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: יט כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר
יְצַוֶּה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה
לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְהוָה עַל־
אַבְרָהָם אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו: כ וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת
סְדֹם וַעֲמֹרָה כִּי־רָבָּה מלעיל וְחַטָּאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד:
כא אֵרְדָה־נָּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ| כָּלָה
וְאִם־לֹא אֵדָעָה: כב וַיִּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה
וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה: כג וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם

וימל את בשר ערלתם בעצם היום הזה כאשר
דבר אתו אלהים ואברהם בן תשעים ותשע
שנה בהמלו בשר ערלתו וישמעאל בנו בן
שלש עשרה שנה בהמלו את בשר ערלתו
בעצם היום הזה נמול אברהם וישמעאל בנו
וכל אנשי ביתו יליד בית ומקנת כסף מאת בן נכר
נמלו אתו

וירא אליו יהוה באלני ממרא והוא ישב פתח
האהל כחם היום וישא עיניו וירא והנה שלשה
אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח
האהל וישתחו ארצה ויאמר אדני אם נא מצאתי
חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך יקח נא מעט
מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ ואקחה
פת לחם וסעדו לבכם אחר תעברו כי על כן
עברתם על עבדכם ויאמרו כן תעשה כאשר
דברת וימהר אברהם האהלה אל שרה ויאמר
מהרי שלש סאים קמח סלת לושי ועשי עגות
ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב
ויתן אל הנער וימהר לעשות אתו ויקח חמאה
וחלב ובן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם והוא
עמד עליהם תחת העץ ויאכלו ויאמרו אליו
איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל ויאמר שוב
אשוב אליך כעת חיה והנה בן לשרה אשתך
ושרה שמעת פתח האהל והוא אחריו ואברהם
ושרה זקנים באים בימים חדל להיות לשרה
ארח כנשים ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי
בלתי היתה לי עדנה ואדני זקן ויאמר יהוה אל
אברהם למה זה צחקה שרה לאמר האף אמנם
אלד ואני זקנתי היפלא מיהוה דבר למועד אשוב
אליך כעת חיה ולשרה בן ותכחש שרה לאמר
לא צחקתי כי יראה ויאמר לא כי צחקת ויקמו
משם האנשים וישקפו על פני סדם ואברהם הלך
עמם לשלחם ויהוה אמר המכסה אני מאברהם
אשר אני עשה ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום
ונברכו בו כל גויי הארץ כי ידעתיו למען אשר
יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך יהוה
לעשות צדקה ומשפט למען הביא יהוה על
אברהם את אשר דבר עליו ויאמר יהוה זעקת
סדם ועמרה כי רבה וחטאתם כי כבדה מאד
ארדה נא וארא הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה
ואם לא אדעה ויפנו משם האנשים וילכו סדמה
ואברהם עודנו עמד לפני יהוה ויגש אברהם

1) פסוק כ"א: מנהגנו לקרוא את הרי"ש בשוא פתח.

וַיֹּאמֶר הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם־רָשָׁע׃ אוּלַי יֵשׁ
חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא
לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ׃
חָלִלָה לְךָ מֵעֲשֹׂת כַּדָּבָר הַזֶּה לְהָמִית צַדִּיק עִם־
רָשָׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָךְ הֲשֹׁפֵט כָּל־
הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא
בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל־
הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם׃ וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הִנֵּה־נָא
הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר׃ אוּלַי
יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה הֲתַשְׁחִית בַּחֲמִשָּׁה
אֶת־כָּל־הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם
אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ וַיֹּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמַר
אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בַּעֲבוּר
הָאַרְבָּעִים׃ וַיֹּאמֶר אַל־נָא יֶחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבֵּרָה אוּלַי
יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־אֶמְצָא
שָׁם שְׁלֹשִׁים׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־
אֲדֹנָי אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית
בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים׃ וַיֹּאמֶר אַל־נָא יֶחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבְּרָה
אַךְ־הַפַּעַם אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא
אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה׃ וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כִּלָּה
לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמוֹ׃ שלישי יט וַיָּבֹאוּ
שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה בָּעָרֶב וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־
סְדֹם וַיַּרְא־לוֹט וַיָּקָם לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה׃
וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא־אֲדֹנַי[2] סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ
וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וַהֲלַכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם
וַיֹּאמְרוּ לֹא[3] כִּי בָרְחוֹב נָלִין׃ וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד וַיָּסֻרוּ
אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמַצּוֹת אָפָה
וַיֹּאכֵלוּ׃ טֶרֶם יִשְׁכָּבוּ וַאַנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי סְדֹם נָסַבּוּ
עַל־הַבַּיִת מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן כָּל־הָעָם מִקָּצֶה׃ וַיִּקְרְאוּ
אֶל־לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַיֵּה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךָ
הַלָּיְלָה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ וְנֵדְעָה אֹתָם׃ וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט
הַפֶּתְחָה וְהַדֶּלֶת סָגַר אַחֲרָיו׃ וַיֹּאמַר אַל־נָא אַחַי תָּרֵעוּ׃
הִנֵּה־נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־
נָּא אֶתְהֶן אֲלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק
לָאֲנָשִׁים הָאֵל אַל־תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי־עַל־כֵּן בָּאוּ בְּצֵל
קֹרָתִי׃ וַיֹּאמְרוּ גֹּשׁ־הָלְאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא־לָגוּר
וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע לְךָ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ
בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְּשׁוּ לִשְׁבֹּר הַדָּלֶת׃ וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים
אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֵלֵיהֶם הַבָּיְתָה וְאֶת־הַדֶּלֶת
סָגָרוּ׃ וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פֶּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּסַּנְוֵרִים
מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח׃ וַיֹּאמְרוּ
הָאֲנָשִׁים אֶל־לוֹט עֲדֵי מִי־לְךָ פֹּה חָתָן וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ

וַיֹּאמֶר הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם רָשָׁע׃ אוּלַי יֵשׁ
חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא תִשָּׂא
לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ׃
חָלִלָה לְךָ מֵעֲשֹׂת כַּדָּבָר הַזֶּה לְהָמִית צַדִּיק עִם
רָשָׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָךְ הֲשֹׁפֵט כָּל
הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם אֶמְצָא
בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל
הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם׃ וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הִנֵּה נָא
הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל אֲדֹנָי וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר׃ אוּלַי
יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה הֲתַשְׁחִית בַּחֲמִשָּׁה
אֶת־כָּל־הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם
אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ וַיֹּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמַר
אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בַּעֲבוּר
הָאַרְבָּעִים׃ וַיֹּאמֶר אַל נָא יֶחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבֵּרָה אוּלַי
יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם אֶמְצָא
שָׁם שְׁלֹשִׁים׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל
אֲדֹנָי אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית
בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים׃ וַיֹּאמֶר אַל נָא יֶחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבְּרָה
אַךְ הַפַּעַם אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא
אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה׃ וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כִּלָּה
לְדַבֵּר אֶל אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמוֹ׃ יט וַיָּבֹאוּ
שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה בָּעָרֶב וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר
סְדֹם וַיַּרְא לוֹט וַיָּקָם לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה׃
וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא אֲדֹנַי סוּרוּ נָא אֶל בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ
וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וַהֲלַכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם
וַיֹּאמְרוּ לֹא כִּי בָרְחוֹב נָלִין׃ וַיִּפְצַר בָּם מְאֹד וַיָּסֻרוּ
אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמַצּוֹת אָפָה
וַיֹּאכֵלוּ׃ טֶרֶם יִשְׁכָּבוּ וַאַנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי סְדֹם נָסַבּוּ
עַל הַבַּיִת מִנַּעַר וְעַד זָקֵן כָּל הָעָם מִקָּצֶה׃ וַיִּקְרְאוּ
אֶל לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַיֵּה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בָּאוּ אֵלֶיךָ
הַלָּיְלָה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ וְנֵדְעָה אֹתָם׃ וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט
הַפֶּתְחָה וְהַדֶּלֶת סָגַר אַחֲרָיו׃ וַיֹּאמַר אַל נָא אַחַי תָּרֵעוּ׃
הִנֵּה נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־
נָּא אֶתְהֶן אֲלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק
לָאֲנָשִׁים הָאֵל אַל תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי עַל כֵּן בָּאוּ בְּצֵל
קֹרָתִי׃ וַיֹּאמְרוּ גֹּשׁ הָלְאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא לָגוּר
וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע לְךָ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ
בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְּשׁוּ לִשְׁבֹּר הַדָּלֶת׃ וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים
אֶת יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת לוֹט אֵלֵיהֶם הַבָּיְתָה וְאֶת הַדֶּלֶת
סָגָרוּ׃ וְאֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פֶּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּסַּנְוֵרִים
מִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח׃ וַיֹּאמְרוּ
הָאֲנָשִׁים אֶל לוֹט עַד מִי לְךָ פֹּה חָתָן וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ

2) פסוק ב: הקורא יזהר להטעים את הנו"ן בפתח דקה, כדי להבדיל בין קדש לחול. 3) שם: הלמ"ד בדגש חזק שלא כדין, והטעם כדי להבדיל בינה ובין ויאמרו לו בוי"ו.

וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ בָּעִיר הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם: יג כִּי־מַשְׁחִתִים
אֲנַחְנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גָדְלָה צַעֲקָתָם אֶת־פְּנֵי
יְהוָה וַיְשַׁלְּחֵנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ: יד וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר| אֶל־
חֲתָנָיו| לֹקְחֵי בְנֹתָיו וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ[4] מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה
כִּי־מַשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר וַיְהִי כִּמְצַחֵק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו:
טו וּכְמוֹ הַשַּׁחַר עָלָה וַיָּאִיצוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר
קוּם קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת
פֶּן־תִּסָּפֶה בַּעֲוֹן הָעִיר: טז וַיִּתְמַהְמָהּ| וַיַּחֲזִיקוּ הָאֲנָשִׁים
בְּיָדוֹ וּבְיַד־אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׁתֵּי בְנֹתָיו בְּחֶמְלַת יְהוָה
עָלָיו וַיֹּצִאֻהוּ וַיַּנִּחֻהוּ מִחוּץ לָעִיר: יז וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם
אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הִמָּלֵט עַל־נַפְשֶׁךָ אַל־תַּבִּיט
אַחֲרֶיךָ וְאַל־תַּעֲמֹד בְּכָל־הַכִּכָּר הָהָרָה הִמָּלֵט פֶּן־
תִּסָּפֶה: יח וַיֹּאמֶר לוֹט אֲלֵהֶם אַל־נָא אֲדֹנָי: יט הִנֵּה־נָא מָצָא
עַבְדְּךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתַּגְדֵּל חַסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי
לְהַחֲיוֹת אֶת־נַפְשִׁי וָאָנֹכִי לֹא אוּכַל לְהִמָّלֵט הָהָרָה פֶּן־
תִּדְבָּקַנִי הָרָעָה וָמַתִּי: כ הִנֵּה־נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרֹבָה
לָנוּס שָׁמָּה וְהִוא מִצְעָר אִמָּלְטָה נָּא שָׁמָּה הֲלֹא
מִצְעָר הִוא וּתְחִי נַפְשִׁי: רביעי כא וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נָשָׂאתִי
פָנֶיךָ גַּם לַדָּבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי הָפְכִּי[5] אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ: כב מַהֵר הִמָּלֵט שָׁמָּה כִּי לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת
דָּבָר עַד־בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הָעִיר צוֹעַר:
כג הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צֹעַרָה[6]: כד וַיהוָה הִמְטִיר
עַל־סְדֹם וְעַל־עֲמֹרָה גָּפְרִית וָאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה
מִן־הַשָּׁמָיִם: כה וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכִּכָּר
וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הֶעָרִים וְצֶמַח הָאֲדָמָה: כו וַתַּבֵּט אִשְׁתּוֹ
מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נְצִיב מֶלַח: כז וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה: כח וַיַּשְׁקֵף עַל־
פְּנֵי סְדֹם וַעֲמֹרָה וְעַל כָּל־פְּנֵי אֶרֶץ הַכִּכָּר וַיַּרְא
וְהִנֵּה עָלָה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִّבְשָׁן: כט וַיְהִי בְּשַׁחֵת
אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכִّכָּר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־אַבְרָהָם
וַיְשַׁלַּח אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה בְּהַפֵּךְ אֶת־הֶעָרִים
אֲשֶׁר־יָשַׁב בָּהֶן לוֹט: ל וַיַּעַל לוֹט מִצֹּעַר וַיֵּשֶׁב בָּהָר
וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי יָרֵא לָשֶׁבֶת בְּצֹעַר וַיֵּשֶׁב
בַּמְּעָרָה הוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו: לא וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־
הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֶץ לָבוֹא עָלֵינוּ
כְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ: לב לְכָה נַשְׁקֶה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה
עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע: לג וַתַּשְׁקֶיָן אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן
בַּלַּיְלָה הוּא וַתָּבֹא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־
יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ: לד וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה
אֶל־הַצְּעִירָה הֵן שָׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת־אָבִי נַשְׁקֶנּוּ יַיִן גַּם־
הַלַּיְלָה וּבֹאִי שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע: לה וַתַּשְׁקֶיָן
גַּם בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן וַתָּקָם הַצְּעִירָה

וכל אשר לך בעיר הוצא מן המקום כי משחתים
אנחנו את המקום הזה כי גדלה צעקתם את פני
יהוה וישלחנו יהוה לשחתה ויצא לוט וידבר אל
חתניו לקחי בנתיו ויאמר קומו צאו מן המקום הזה
כי משחית יהוה את העיר ויהי כמצחק בעיני חתניו
וכמו השחר עלה ויאיצו המלאכים בלוט לאמר
קום קח את אשתך ואת שתי בנתיך הנמצאת
פן תספה בעון העיר ויתמהמה ויחזיקו האנשים
בידו וביד אשתו וביד שתי בנתיו בחמלת יהוה
עליו ויצאהו וינחהו מחוץ לעיר ויהי כהוציאם
אתם החוצה ויאמר המלט על נפשך אל תביט
אחריך ואל תעמד בכל הככר ההרה המלט פן
תספה ויאמר לוט אלהם אל נא אדני הנה נא מצא
עבדך חן בעיניך ותגדל חסדך אשר עשית עמדי
להחיות את נפשי ואנכי לא אוכל להמלט ההרה פן
תדבקני הרעה ומתי הנה נא העיר הזאת קרבה
לנוס שמה והוא מצער אמלטה נא שמה הלא
מצער הוא ותחי נפשי ויאמר אליו הנה נשאתי
פניך גם לדבר הזה לבלתי הפכי את העיר אשר
דברת מהר המלט שמה כי לא אוכל לעשות
דבר עד באך שמה על כן קרא שם העיר צוער:
השמש יצא על הארץ ולוט בא צערה ויהוה המטיר
על סדם ועל עמרה גפרית ואש מאת יהוה
מן השמים ויהפך את הערים האל ואת כל הככר
ואת כל ישבי הערים וצמח האדמה ותבט אשתו
מאחריו ותהי נציב מלח ישכם אברהם בבקר אל
המקום אשר עמד שם את פני יהוה וישקף על
פני סדם ועמרה ועל כל פני ארץ הככר וירא
והנה עלה קיטר הארץ כקיטר הכבשן ויהי בשחת
אלהים את ערי הככר ויזכר אלהים את אברהם
וישלח את לוט מתוך ההפכה בהפך את הערים
אשר ישב בהן לוט ויעל לוט מצוער וישב בהר
ושתי בנתיו עמו כי ירא לשבת בצוער וישב
במערה הוא ושתי בנתיו ותאמר הבכירה אל
הצעירה אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא עלינו
כדרך כל הארץ לכה נשקה את אבינו יין ונשכבה
עמו ונחיה מאבינו זרע ותשקין את אביהן יין
בלילה הוא ותבא הבכירה ותשכב את אביה ולא
ידע בשכבה ובקומה ויהי ממחרת ותאמר הבכירה
אל הצעירה הן שכבתי אמש את אבי נשקנו יין גם
הלילה ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו זרע ותשקין
גם בלילה ההוא את אביהן יין ותקם הצעירה

4) פסוק י״ד: הצד״י בדגש חזק אחר שורוק שלא כדין. 5) פסוק כ״א: לפי מסורתנו הכ״ף רפויה. 6) פסוק כ״ג: גנייא בצד״י ועיקר הנגינה ברי״ש (כדעת חרב לחם הבכורים).

וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ: ״וַתַּהֲרֵיָן שְׁתֵּי
בְּנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיהֶן: ״וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
מוֹאָב הוּא אֲבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם: ״וְהַצְּעִירָה גַּם־הִוא
יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶן־עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי־עַמּוֹן
עַד־הַיּוֹם: כ״וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם
אַרְצָה הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין־קָדֵשׁ וּבֵין שׁוּר וַיָּגָר בִּגְרָר:
״וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲחֹתִי הִוא וַיִּשְׁלַח
אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה: ״וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־
אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְּךָ מֵת עַל־
הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהִוא בְּעֻלַת בָּעַל: ״וַאֲבִימֶלֶךְ
לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי הֲגוֹי גַּם־צַדִּיק תַּהֲרֹג:
״הֲלֹא הִוא אָמְרָה־לִּי אֲחֹתִי הִוא וְהִיא־גַם־הִוא אָמְרָה
אָחִי הוּא בְּתֻם־לְבָבִי וּבְנִקְיֹן כַּפַּי עָשִׂיתִי זֹאת: ״וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלֹם גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְתֻם־לְבָבְךָ
עָשִׂיתָ זֹאת וָאֶחְשָׂךְ גַּם־אָנֹכִי אוֹתְךָ מֵחֲטוֹ־לִי עַל־כֵּן
לֹא־נְתַתִּיךָ לִנְגֹּעַ אֵלֶיהָ: ״וְעַתָּה הָשֵׁב אֵשֶׁת־הָאִישׁ כִּי־
נָבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ וֶחְיֶה וְאִם־אֵינְךָ מֵשִׁיב דַּע
כִּי־מוֹת תָּמוּת אַתָּה וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ: ״וַיַּשְׁכֵּם אֲבִימֶלֶךְ
בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד: ״וַיִּקְרָא
אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה־עָשִׂיתָ לָּנוּ וּמֶה־
חָטָאתִי לְךָ כִּי־הֵבֵאתָ עָלַי וְעַל־מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה
גְדֹלָה מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא־יֵעָשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדִי: ״וַיֹּאמֶר
אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה: ״וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין־יִרְאַת אֱלֹהִים
בַּמָּקוֹם הַזֶּה וַהֲרָגוּנִי עַל־דְּבַר אִשְׁתִּי: ״וְגַם־אָמְנָה אֲחֹתִי
בַּת־אָבִי הִוא אַךְ לֹא בַת־אִמִּי וַתְּהִי־לִי לְאִשָּׁה: ״וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר הִתְעוּ אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי וָאֹמַר לָהּ זֶה
חַסְדֵּךְ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֶל כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבוֹא
שָׁמָּה אִמְרִי־לִי אָחִי הִוא: ״וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר
וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם וַיָּשֶׁב לוֹ אֶת שָׂרָה
אִשְׁתּוֹ: ״וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה אַרְצִי לְפָנֶיךָ בַּטּוֹב
בְּעֵינֶיךָ שֵׁב: ״וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלֶף כֶּסֶף
לְאָחִיךְ הִנֵּה הוּא־לָךְ כְּסוּת עֵינַיִם לְכֹל אֲשֶׁר אִתָּךְ
וְאֵת כֹּל וְנֹכָחַת: ״וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא
אֱלֹהִים אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וַאֲמָהֹתָיו וַיֵּלֵדוּ: ״כִּי־
עָצֹר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל־רֶחֶם לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ עַל־
דְּבַר שָׂרָה אֵשֶׁת אַבְרָהָם: כא״וַיהוָה
פָּקַד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה
כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר: ״וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו
לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים: ״וַיִּקְרָא אַבְרָהָם
אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלַד־לוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה־לּוֹ שָׂרָה יִצְחָק:

ותשכב עמו ולא ידע בשכבה ובקמה ותהרין שתי
בנות לוט מאביהן ותלד הבכירה בן ותקרא שמו
מואב הוא אבי מואב עד היום והצעירה גם הוא
ילדה בן ותקרא שמו בן עמי הוא אבי בני עמון
עד היום ויסע משם אברהם
ארצה הנגב וישב בין קדש ובין שור ויגר בגרר
ויאמר אברהם אל שרה אשתו אחתי הוא וישלח
אבימלך מלך גרר ויקח את שרה ויבא אלהים אל
אבימלך בחלום הלילה ויאמר לו הנך מת על
האשה אשר לקחת והוא בעלת בעל ואבימלך
לא קרב אליה ויאמר אדני הגוי גם צדיק תהרג
הלא הוא אמר לי אחתי הוא והיא גם הוא אמרה
אחי הוא בתם לבבי ובנקיון כפי עשיתי זאת
אליו האלהים בחלם גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך
עשית זאת ואחשך גם אנכי אותך מחטו לי על כן
לא נתתיך לנגע אליה ועתה השב אשת האיש כי
נביא הוא ויתפלל בעדך וחיה ואם אינך משיב דע
כי מות תמות אתה וכל אשר לך וישכם אבימלך
בבקר ויקרא לכל עבדיו וידבר את כל הדברים
האלה באזניהם ויראו האנשים מאד ויקרא
אבימלך לאברהם ויאמר לו מה עשית לנו ומה
חטאתי לך כי הבאת עלי ועל ממלכתי חטאה
גדלה מעשים אשר לא יעשו עשית עמדי ויאמר
אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית את הדבר
הזה ויאמר אברהם כי אמרתי רק אין יראת אלהים
במקום הזה והרגוני על דבר אשתי וגם אמנה אחתי
בת אבי הוא אך לא בת אמי ותהי לי לאשה ויהי
כאשר התעו אתי אלהים מבית אבי ואמר לה זה
חסדך אשר תעשי עמדי אל כל המקום אשר נבוא
שמה אמרי לי אחי הוא ויקח אבימלך צאן ובקר
ועבדים ושפחות ויתן לאברהם וישב לו את שרה
אשתו ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב
בעיניך שב ולשרה אמר הנה נתתי אלף כסף
לאחיך הנה הוא לך כסות עינים לכל אשר אתך
ואת כל ונכחת ויתפלל אברהם אל האלהים וירפא
אלהים את אבימלך ואת אשתו ואמהתיו וילדו כי
עצר עצר יהוה בעד כל רחם לבית אבימלך על
דבר שרה אשת אברהם ויהוה
פקד את שרה כאשר אמר ויעש יהוה לשרה
כאשר דבר ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו
למועד אשר דבר אתו אלהים ויקרא אברהם
את שם בנו הנולד לו אשר ילדה לו שרה יצחק

7) פסוק ל״ח: הבי״ת בדגש חזק כדין אתי מרחיק. 8) פסוק ח׳: יוהר לקרוא את הרי״ש בשוא נע, שהוא מלשון יִרְאָה ולא מלשון ראייה.

ה וַיִּגְמֹל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר
צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים: חמישי ו וְאַבְרָהָם בֶּן־מְאַת שָׁנָה בְּהִוָּלֶד לוֹ
אֶת יִצְחָק בְּנוֹ: ז וַתֹּאמֶר שָׂרָה צְחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים
כָּל־הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק[9] לִי: ח וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם
הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי יָלַדְתִּי בֵן לִזְקֻנָיו: ט וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד
וַיִּגָּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָּדוֹל בְּיוֹם הִגָּמֵל אֶת־
יִצְחָק: י וַתֵּרֶא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגָר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יָלְדָה
לְאַבְרָהָם מְצַחֵק: יא וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גָּרֵשׁ הָאָמָה
הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירַשׁ בֶּן־הָאָמָה הַזֹּאת עִם־
בְּנִי עִם־יִצְחָק: יב וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם
עַל אֹדֹת בְּנוֹ: יג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אַל־יֵרַע
בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אֲמָתֶךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר
אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקֹלָהּ כִּי בְיִצְחָק יִקָּרֵא לְךָ
זָרַע: יד וְגַם אֶת־בֶּן־הָאָמָה לְגוֹי אֲשִׂימֶנּוּ כִּי זַרְעֲךָ הוּא:
טו וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם | בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח־לֶחֶם וְחֵמַת מלעיל מַיִם וַיִּתֵּן
אֶל־הָגָר שָׂם עַל־שִׁכְמָהּ וְאֶת־הַיֶּלֶד וַיְשַׁלְּחֶהָ וַתֵּלֶךְ
וַתֵּתַע בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע: טז וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֵמֶת
וַתַּשְׁלֵךְ אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת אַחַד הַשִּׂיחִם: יז וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב
לָהּ מִנֶּגֶד הַרְחֹק כְּמִטַּחֲוִי קֶשֶׁת כִּי אָמְרָה אַל־אֶרְאֶה
בְּמוֹת הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנֶּגֶד וַתִּשָּׂא אֶת־קֹלָהּ וַתֵּבְךְּ:
יח וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־קוֹל הַנַּעַר וַיִּקְרָא מַלְאַךְ אֱלֹהִים |
אֶל־הָגָר מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־לָּךְ הָגָר אַל־
תִּירְאִי[10] כִּי־שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל־קוֹל הַנַּעַר בַּאֲשֶׁר הוּא־
שָׁם: יט קוּמִי שְׂאִי אֶת־הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֶת־יָדֶךָ בּוֹ כִּי־
לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימֶנּוּ: כ וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא
בְּאֵר מָיִם וַתֵּלֶךְ וַתְּמַלֵּא אֶת־הַחֵמֶת מַיִם וַתַּשְׁקְ אֶת־
הַנָּעַר: כא וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנַּעַר וַיִּגְדָּל וַיֵּשֶׁב בַּמִּדְבָּר
וַיְהִי רֹבֶה קַשָּׁת: כב וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר פָּארָן וַתִּקַּח־לוֹ
אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: ששי

כג וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ
אֶל־אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה
עֹשֶׂה: כד וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִּי בֵאלֹהִים הֵנָּה אִם־תִּשְׁקֹר
לִי וּלְנִינִי וּלְנִכְדִּי כַּחֶסֶד אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה
עִמָּדִי וְעִם הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גַּרְתָּה בָּהּ: כה וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
אָנֹכִי אִשָּׁבֵעַ: כו וְהוֹכַח אַבְרָהָם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ עַל־
אֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר גָּזְלוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ: כז וַיֹּאמֶר
אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם־
אַתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְגַם אָנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בִלְתִּי
הַיּוֹם: כח וַיִּקַּח אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן לַאֲבִימֶלֶךְ
וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית: כט וַיַּצֵּב אַבְרָהָם אֶת־שֶׁבַע
כִּבְשֹׂת הַצֹּאן לְבַדָּהֶן: ל וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם
מָה הֵנָּה שֶׁבַע כְּבָשֹׂת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבַדָּנָה:

וימל אברהם את יצחק בנו בן שמנת ימים כאשר
צוה אתו אלהים ואברהם בן מאת שנה בהולד לו
את יצחק בנו ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים
כל השמע יצחק לי ותאמר מי מלל לאברהם
היניקה בנים שרה כי ילדתי בן לזקניו ויגדל הילד
ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את
יצחק ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה
לאברהם מצחק ותאמר לאברהם גרש האמה
הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם
בני עם יצחק וירע הדבר מאד בעיני אברהם
על אודת בנו ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע
בעיניך על הנער ועל אמתך כל אשר תאמר
אליך שרה שמע בקלה כי ביצחק יקרא לך
זרע וגם את בן האמה לגוי אשימנו כי זרעך הוא
וישכם אברהם בבקר ויקח לחם וחמת מים ויתן
אל הגר שם על שכמה ואת הילד וישלחה ותלך
ותתע במדבר באר שבע ויכלו המים מן החמת
ותשלך את הילד תחת אחד השיחם ותלך ותשב
לה מנגד הרחק כמטחוי קשת כי אמרה אל אראה
במות הילד ותשב מנגד ותשא את קלה ותבך
וישמע אלהים את קול הנער ויקרא מלאך אלהים
אל הגר מן השמים ויאמר לה מה לך הגר אל
תיראי כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא
שם קומי שאי את הנער והחזיקי את ידך בו כי
לגוי גדול אשימנו ויפקח אלהים את עיניה ותרא
באר מים ותלך ותמלא את החמת מים ותשק את
הנער ויהי אלהים את הנער ויגדל וישב במדבר
ויהי רבה קשת וישב במדבר פארן ותקח לו
אמו אשה מארץ מצרים

ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר צבאו
אל אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר אתה
עשה ועתה השבעה לי באלהים הנה אם תשקר
לי ולניני ולנכדי כחסד אשר עשיתי עמך תעשה
עמדי ועם הארץ אשר גרתה בה ויאמר אברהם
אנכי אשבע והוכח אברהם את אבימלך על
אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך ויאמר
אבימלך לא ידעתי מי עשה את הדבר הזה וגם
אתה לא הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי בלתי
היום ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך
ויכרתו שניהם ברית ויצב אברהם את שבע
כבשת הצאן לבדהן ויאמר אבימלך אל אברהם
מה הנה שבע כבשת האלה אשר הצבת לבדנה

9) פסוק ו: היו"ד בגעיא והצד"י בשוא פתח. 10) פסוק י"ז: הרי"ש בשוא נע.

ויאמר כי את שבע כבשת תקח מידי בעבור תהיה
לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת על כן קרא
למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם
ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל
שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים ויטע אשל
בבאר שבע ויקרא שם בשם יהוה אל עולם ויגר
אברהם בארץ פלשתים ימים רבים

ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם
ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני ויאמר קח נא את
בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל
ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים
אשר אמר אליך וישכם אברהם בבקר ויחבש
את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו
ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר
לו האלהים ביום השלישי וישא אברהם את עיניו
וירא את המקום מרחק ויאמר אברהם אל נעריו
שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה
ונשתחוה ונשובה אליכם ויקח אברהם את עצי
העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש
ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו ויאמר יצחק אל
אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה
האש והעצים ואיה השה לעלה ויאמר אברהם
אלהים יראה לו השה לעלה בני וילכו שניהם
יחדו ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן
שם אברהם את המזבח וערך את העצים ויעקד
את יצחק בנו וישם אתו על המזבח ממעל לעצים
וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט
את בנו ויקרא אליו מלאך יהוה מן השמים ויאמר
אברהם אברהם ויאמר הנני ויאמר אל תשלח ידך
אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי
ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך
ממני וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר
נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל
ויעלהו לעלה תחת בנו ויקרא אברהם שם המקום
ההוא יהוה יראה אשר יאמר היום בהר יהוה יראה
ויקרא מלאך יהוה אל אברהם שנית מן השמים
ויאמר בי נשבעתי נאם יהוה כי יען אשר עשית
את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך כי
ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי
השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך
את שער איביו והתברכו בזרעך כל גויי הארץ
עקב אשר שמעת בקלי וישב אברהם אל נעריו

ויאמר כי את שבע כבשת תקח מידי בעבור תהיה
לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת על כן קרא
למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם
ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל
שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים ויטע אשל
בבאר שבע ויקרא שם בשם יהוה אל עולם ויגר
אברהם בארץ פלשתים ימים רבים

ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם
ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני ויאמר קח נא את
בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל
ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים
אשר אמר אליך וישכם אברהם בבקר ויחבש
את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו
ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר
לו האלהים ביום השלישי וישא אברהם את עיניו
וירא את המקום מרחק ויאמר אברהם אל נעריו
שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה
ונשתחוה ונשובה אליכם ויקח אברהם את עצי
העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש
ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו ויאמר יצחק אל
אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה
האש והעצים ואיה השה לעלה ויאמר אברהם
אלהים יראה לו השה לעלה בני וילכו שניהם
יחדו ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן
שם אברהם את המזבח וערך את העצים ויעקד
את יצחק בנו וישם אתו על המזבח ממעל לעצים
וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט
את בנו ויקרא אליו מלאך יהוה מן השמים ויאמר
אברהם אברהם ויאמר הנני ויאמר אל תשלח ידך
אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי
ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך
ממני וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר
נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל
ויעלהו לעלה תחת בנו ויקרא אברהם שם המקום
ההוא יהוה יראה אשר יאמר היום בהר יהוה יראה
ויקרא מלאך יהוה אל אברהם שנית מן השמים
ויאמר בי נשבעתי נאם יהוה כי יען אשר עשית
את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך כי
ברך אברכך[11] והרבה ארבה את זרעך ככוכבי
השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך
את שער איביו והתברכו[12] בזרעך כל גויי הארץ
עקב אשר שמעת בקלי וישב אברהם אל נעריו

11) פסוק י״ז: אֲבָרֶכְךָ למנהגנו. 12) פסוק י״ח: וְהִתְבָּרְכוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן.

וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם
בְּבְאֵר שָׁבַע: מפטיר
כ וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר
הִנֵּה יָלְדָה מִלְכָּה גַּם־הִוא בָנִים לְנָחוֹר אָחִיךָ: כא אֶת־
עוּץ בְּכֹרוֹ וְאֶת־בּוּז אָחִיו וְאֶת־קְמוּאֵל אֲבִי אֲרָם:
כב וְאֶת־כֶּשֶׂד וְאֶת־חֲזוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֶת
בְּתוּאֵל: כג וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְקָה שְׁמֹנַת אֵלֶּה יָלְדָה
מִלְכָּה לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם: כד וּפִילַגְשׁוֹ וּשְׁמָהּ
רְאוּמָה מלרע וַתֵּלֶד גַּם־הִוא אֶת־טֶבַח וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־
תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה:

חיי שרה

כג א וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע
שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה: ב וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע
הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה
וְלִבְכֹּתָהּ: ג וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־
חֵת לֵאמֹר: ד גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת־
קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי: ה וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־
אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ: ☆ ו שְׁמָעֵנוּ אֲדֹנִי נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה
בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחַר קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת־מֵתֶךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ
אֶת־קִבְרוֹ לֹא־יִכְלֶה מִמְּךָ מִקְּבֹר מֵתֶךָ: ז וַיָּקָם אַבְרָהָם
וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לִבְנֵי־חֵת: ח וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר
אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לִקְבֹּר אֶת־מֵתִי מִלְּפָנַי שְׁמָעוּנִי
וּפִגְעוּ־לִי בְּעֶפְרוֹן בֶּן־צֹחַר: ט וְיִתֶּן־לִי אֶת־מְעָרַת
הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף
מָלֵא יִתְּנֶנָּהּ לִי בְּתוֹכְכֶם[1] לַאֲחֻזַּת־קָבֶר: י וְעֶפְרוֹן יֹשֵׁב
בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֶפְרוֹן הַחִתִּי אֶת־אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי
בְנֵי־חֵת לְכֹל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר: ☆ יא לֹא אֲדֹנִי
שְׁמָעֵנִי הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְךָ
נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נְתַתִּיהָ לָּךְ קְבֹר מֵתֶךָ: יב וַיִּשְׁתַּחוּ
אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ: יג וַיְדַבֵּר אֶל־עֶפְרוֹן בְּאָזְנֵי
עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר אַךְ אִם־אַתָּה לוּ שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי
כֶסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת־מֵתִי שָׁמָּה:
יד וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ: טו אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי
אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאֹת שֶׁקֶל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ מַה־הִוא מלרע
וְאֶת־מֵתְךָ קְבֹר: טו וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקֹל
אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־
חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר: שני יז וַיָּקָם
שְׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי מַמְרֵא
הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה
אֲשֶׁר בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב: יח לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי־
חֵת בְּכֹל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ: יט וְאַחֲרֵי־כֵן קָבַר אַבְרָהָם
אֶת־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה עַל־
פְּנֵי מַמְרֵא הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: כ וַיָּקָם הַשָּׂדֶה

ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם
בבאר שבע
ויהי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר
הנה ילדה מלכה גם הוא בנים לנחור אחיך את־
עוץ בכרו ואת בוז אחיו ואת קמואל אבי ארם
ואת כשד ואת חזו ואת פלדש ואת ידלף ואת
בתואל ובתואל ילד את רבקה שמנה אלה ילדה
מלכה לנחור אחי אברהם ופילגשו ושמה
ראומה ותלד גם הוא את טבח ואת גחם ואת
תחש ואת מעכה
ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע
שנים שני חיי שרה ותמת שרה בקרית ארבע
הוא חברון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה
ולבכתה ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר אל בני
חת לאמר גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת
קבר עמכם ואקברה מתי מלפני ויענו בני חת את
אברהם לאמר לו שמענו אדני נשיא אלהים אתה
בתוכנו במבחר קברינו קבר את מתך איש ממנו
את קברו לא יכלה ממך מקבר מתך ויקם אברהם
וישתחו לעם הארץ לבני חת וידבר אתם לאמר
אם יש את נפשכם לקבר את מתי מלפני שמעוני
ופגעו לי בעפרון בן צחר ויתן לי את מערת
המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף
מלא יתננה לי בתוככם לאחזת קבר ועפרון ישב
בתוך בני חת ויען עפרון החתי את אברהם באזני
בני חת לכל באי שער עירו לאמר לא אדני
שמעני השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך
נתתיה לעיני בני עמי נתתיה לך קבר מתך וישתחו
אברהם לפני עם הארץ וידבר אל עפרון באזני
עם הארץ לאמר אך אם אתה לו שמעני נתתי
כסף השדה קח ממני ואקברה את מתי שמה
ויען עפרון את אברהם לאמר לו אדני שמעני
ארץ ארבע מאת שקל כסף ביני וביניך מה הוא
ואת מתך קבר וישמע אברהם אל עפרון וישקל
אברהם לעפרן את הכסף אשר דבר באזני בני
חת ארבע מאות שקל כסף עבר לסחר
ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא
השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה
אשר בכל גבלו סביב לאברהם למקנה לעיני בני
חת בכל באי שער עירו ואחרי כן קבר אברהם
את שרה אשתו אל מערת שדה המכפלה על־
פני ממרא הוא חברון בארץ כנען ויקם השדה

1) פסוק ט׳: בתוֹכֶכֶם למנהגנו, וכ״ה בקורן.

וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְאַבְרָהָם לַאֲחֻזַּת־קָבֶר מֵאֵת בְּנֵי־
חֵת:

כד א וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים
וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַבְרָהָם בַּכֹּל: ב וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־
עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ שִׂים־נָא יָדְךָ
תַּחַת יְרֵכִי: ג וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וֵאלֹהֵי
הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי
אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ: ד כִּי אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי
תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לְיִצְחָק: ה וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד
אוּלַי לֹא־תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל־הָאָרֶץ
הַזֹּאת הֲהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת־בִּנְךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָצָאתָ
מִשָּׁם: ו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תָּשִׁיב
אֶת־בְּנִי שָׁמָּה: ז יְהוָה | אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לְקָחַנִי
מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וַאֲשֶׁר דִּבֶּר־לִי וַאֲשֶׁר
נִשְׁבַּע־לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא
יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם: ח וְאִם־
לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ וְנִקִּיתָ מִשְּׁבֻעָתִי
זֹאת רַק אֶת־בְּנִי לֹא תָשֵׁב שָׁמָּה: ט וַיָּשֶׂם הָעֶבֶד אֶת־
יָדוֹ תַּחַת יֶרֶךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו וַיִּשָּׁבַע[2] לוֹ עַל־הַדָּבָר
הַזֶּה: שלישי י וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גְמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ
וְכָל־טוּב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־אֲרַם נַהֲרַיִם
אֶל־עִיר נָחוֹר: יא וַיַּבְרֵךְ הַגְּמַלִּים מִחוּץ לָעִיר אֶל־בְּאֵר
הַמָּיִם לְעֵת עֶרֶב לְעֵת צֵאת הַשֹּׁאֲבֹת: יב וַיֹּאמַר | יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֶה־נָא לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה־
חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם: יג הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל־עֵין הַמָּיִם
וּבְנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֹצְאֹת לִשְׁאֹב מָיִם: יד וְהָיָה הנער הַנַּעֲרָה
אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיהָ הַטִּי־נָא כַדֵּךְ וְאֶשְׁתֶּה וְאָמְרָה
שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה אֹתָהּ הֹכַחְתָּ לְעַבְדְּךָ
לְיִצְחָק וּבָהּ אֵדַע כִּי־עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־אֲדֹנִי: טו וַיְהִי־
הוּא טֶרֶם כִּלָּה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר
יֻלְּדָה לְבְתוּאֵל בֶּן־מִלְכָּה אֵשֶׁת נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם
וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ: טז והנער וְהַנַּעֲרָה טֹבַת מַרְאֶה מְאֹד בְּתוּלָה
וְאִישׁ לֹא יְדָעָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ וַתָּעַל:
יז וַיָּרָץ הָעֶבֶד לִקְרָאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט־מַיִם
מִכַּדֵּךְ: יח וַתֹּאמֶר שְׁתֵה אֲדֹנִי וַתְּמַהֵר וַתֹּרֶד כַּדָּהּ עַל־
יָדָהּ וַתַּשְׁקֵהוּ: יט וַתְּכַל לְהַשְׁקֹתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לִגְמַלֶּיךָ
אֶשְׁאָב עַד אִם־כִּלּוּ לִשְׁתֹּת: כ וַתְּמַהֵר וַתְּעַר כַּדָּהּ אֶל־
הַשֹּׁקֶת וַתָּרָץ עוֹד אֶל־הַבְּאֵר לִשְׁאֹב וַתִּשְׁאַב לְכָל־
גְּמַלָּיו: כא וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֵה לָהּ מַחֲרִישׁ לָדַעַת הַהִצְלִיחַ
יְהוָה דַּרְכּוֹ אִם־לֹא: כב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ הַגְּמַלִּים
לִשְׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי
צְמִידִים עַל־יָדֶיהָ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם: כג וַיֹּאמֶר בַּת־
מִי אַתְּ הַגִּידִי נָא לִי הֲיֵשׁ בֵּית־אָבִיךְ מָקוֹם לָנוּ לָלִין:

והמערה אשר בו לאברהם לאחזת קבר מאת בני
חת

ואברהם זקן בא בימים
ויהוה ברך את אברהם בכל ויאמר אברהם אל
עבדו זקן ביתו המשל בכל אשר לו שים נא ידך
תחת ירכי ואשביעך ביהוה אלהי השמים ואלהי
הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני
אשר אנכי יושב בקרבו כי אל ארצי ואל מולדתי
תלך ולקחת אשה לבני ליצחק ויאמר אליו העבד
אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ
הזאת ההשב אשיב את בנך אל הארץ אשר יצאת
משם ויאמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב
את בני שמה יהוה אלהי השמים אשר לקחני
מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר
נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא
ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם ואם
לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית משבעתי
זאת רק את בני לא תשב שמה וישם העבד את
ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על הדבר
הזה ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך
וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך אל ארם נהרים
אל עיר נחור ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר
המים לעת ערב לעת צאת השאבת ויאמר יהוה
אלהי אדני אברהם הקרה נא לפני היום ועשה
חסד עם אדני אברהם הנה אנכי נצב על עין המים
ובנות אנשי העיר יצאת לשאב מים והיה הנער
אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה
שתה וגם גמליך אשקה אתה הכחת לעבדך
ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני ויהי
הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת אשר
ילדה לבתואל בן מלכה אשת נחור אחי אברהם
וכדה על שכמה והנער טבת מראה מאד בתולה
ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא כדה ותעל
וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאיני נא מעט מים
מכדך ותאמר שתה אדני ותמהר ותרד כדה על
ידה ותשקהו ותכל להשקתו ותאמר גם לגמליך
אשאב עד אם כלו לשתת ותמהר ותער כדה אל
השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב לכל
גמליו והאיש משתאה לה מחריש לדעת ההצליח
יהוה דרכו אם לא: ויהי כאשר כלו הגמלים
לשתות ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני
צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם ויאמר בת
מי את הגידי נא לי היש בית אביך מקום לנו ללין

2) פסוק ט: המלה מלעיל נסוג אחור עם העמדה קטנה בסוף המלה שלא תיבלע העי"ן.

כד וַתֹּאמֶר אֵלָיו בַּת־בְּתוּאֵל אָנֹכִי בֶּן־מִלְכָּה אֲשֶׁר יָלְדָה
לְנָחוֹר: כה וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ
גַּם־מָקוֹם לָלוּן: כו וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה: רביעי כז וַיֹּאמֶר
בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ
וַאֲמִתּוֹ מֵעִם אֲדֹנִי אָנֹכִי בַּדֶּרֶךְ נָחַנִי יְהוָה בֵּית אֲחֵי
אֲדֹנִי: כח וַתָּרָץ הנער הַנַּעֲרָה וַתַּגֵּד לְבֵית אִמָּהּ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה:
כט וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיָּרָץ לָבָן אֶל־הָאִישׁ הַחוּצָה
אֶל־הָעָיִן: ל וַיְהִי | כִּרְאֹת אֶת־הַנֶּזֶם וְאֶת־הַצְּמִדִים עַל־
יְדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר
כֹּה־דִבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־
הַגְּמַלִּים עַל־הָעָיִן: לא וַיֹּאמֶר בּוֹא בְרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד
בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים: לב וַיָּבֹא הָאִישׁ
הַבָּיְתָה וַיְפַתַּח הַגְּמַלִּים וַיִּתֶּן תֶּבֶן וּמִסְפּוֹא לַגְּמַלִּים
וּמַיִם לִרְחֹץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ: לג ויישם וַיּוּשַׂם
לְפָנָיו לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל[3] עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְּבָרָי
וַיֹּאמֶר דַּבֵּר: לד וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנֹכִי: לה וַיהוָה בֵּרַךְ
אֶת־אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדָּל וַיִּתֶּן־לוֹ צֹאן וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב
וַעֲבָדִם וּשְׁפָחֹת וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים: לו וַתֵּלֶד שָׂרָה אֵשֶׁת
אֲדֹנִי בֵן לַאדֹנִי אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־
לוֹ: לז וַיַּשְׁבִּעֵנִי אֲדֹנִי לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת
הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יֹשֵׁב בְּאַרְצוֹ: לח אִם־לֹא אֶל־בֵּית־
אָבִי תֵּלֵךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי: לט וָאֹמַר
אֶל־אֲדֹנִי אֻלַי לֹא־תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי: מ וַיֹּאמֶר אֵלַי
יְהוָה אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ אִתְּךָ
וְהִצְלִיחַ דַּרְכֶּךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית
אָבִי: מא אָז תִּנָּקֶה מֵאָלָתִי כִּי תָבוֹא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם־
לֹא יִתְּנוּ לָךְ וְהָיִיתָ נָקִי מֵאָלָתִי: מב וָאָבֹא הַיּוֹם אֶל־הָעָיִן
וָאֹמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אִם־יֶשְׁךָ־נָא מַצְלִיחַ
דַּרְכִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הֹלֵךְ עָלָיהּ: מג הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל־עֵין
הַמָּיִם וְהָיָה הָעַלְמָה הַיֹּצֵאת לִשְׁאֹב וְאָמַרְתִּי מלרע אֵלֶיהָ
הַשְׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ: מד וְאָמְרָה אֵלַי גַּם־אַתָּה
שְׁתֵה וְגַם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב הִוא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֹכִיחַ
יְהוָה לְבֶן־אֲדֹנִי: מה אֲנִי טֶרֶם אֲכַלֶּה לְדַבֵּר אֶל־לִבִּי וְהִנֵּה
רִבְקָה יֹצֵאת וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתִּשְׁאָב
וָאֹמַר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא: מו וַתְּמַהֵר וַתּוֹרֶד כַּדָּהּ מֵעָלֶיהָ
וַתֹּאמֶר שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה וָאֶשְׁתְּ וְגַם הַגְּמַלִּים
הִשְׁקָתָה: מז וָאֶשְׁאַל אֹתָהּ וָאֹמַר בַּת־מִי אַתְּ וַתֹּאמֶר בַּת־
בְּתוּאֵל בֶּן־נָחוֹר אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ מִלְכָּה וָאָשִׂם הַנֶּזֶם
עַל־אַפָּהּ וְהַצְּמִידִים עַל־יָדֶיהָ: מח וָאֶקֹּד וָאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה
וָאֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר הִנְחַנִי
בְּדֶרֶךְ אֱמֶת לָקַחַת אֶת־בַּת־אֲחִי אֲדֹנִי לִבְנוֹ: מט וְעַתָּה
אִם־יֶשְׁכֶם עֹשִׂים חֶסֶד וֶאֱמֶת אֶת־אֲדֹנִי הַגִּידוּ לִי

ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה אשר ילדה
לנחור ותאמר אליו גם תבן גם מספוא רב עמנו
גם מקום ללון ויקד האיש וישתחו ליהוה ויאמר
ברוך יהוה אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו
ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני יהוה בית אחי
אדני ותרץ הנער ותגד לבית אמה כדברים האלה
ולרבקה אח ושמו לבן וירץ לבן אל האיש החוצה
אל העין ויהי כראת את הנזם ואת הצמדים על
ידי אחתו וכשמעו את דברי רבקה אחתו לאמר
כה דבר אלי האיש ויבא אל האיש והנה עמד על
הגמלים על העין ויאמר בוא ברוך יהוה למה תעמד
בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים ויבא האיש
הביתה ויפתח הגמלים ויתן תבן ומספוא לגמלים
ומים לרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו וישם
לפניו לאכל ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי
ויאמר דבר ויאמר עבד אברהם אנכי ויהוה ברך
את אדני מאד ויגדל ויתן לו צאן ובקר וכסף וזהב
ועבדם ושפחת וגמלים וחמרים ותלד שרה אשת
אדני בן לאדני אחרי זקנתה ויתן לו את כל אשר
לו וישבעני אדני לאמר לא תקח אשה לבני מבנות
הכנעני אשר אנכי ישב בארצו אם לא אל בית
אבי תלך ואל משפחתי ולקחת אשה לבני ואמר
אל אדני אלי לא תלך האשה אחרי ויאמר אלי
יהוה אשר התהלכתי לפניו ישלח מלאכו אתך
והצליח דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית
אבי אז תנקה מאלתי כי תבוא אל משפחתי ואם
לא יתנו לך והיית נקי מאלתי ואבא היום אל העין
ואמר יהוה אלהי אדני אברהם אם ישך נא מצליח
דרכי אשר אנכי הלך עליה הנה אנכי נצב על עין
המים והיה העלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה
השקיני נא מעט מים מכדך ואמרה אלי גם אתה
שתה וגם לגמליך אשאב הוא האשה אשר הכיח
יהוה לבן אדני אני טרם אכלה לדבר אל לבי והנה
רבקה יצאת וכדה על שכמה ותרד העינה ותשאב
ואמר אליה השקיני נא ותמהר ותורד כדה מעליה
ותאמר שתה וגם גמליך אשקה ואשת וגם הגמלים
השקתה ואשאל אתה ואמר בת מי את ותאמר בת
בתואל בן נחור אשר ילדה לו מלכה ואשם הנזם
על אפה והצמידים על ידיה ואקד ואשתחוה ליהוה
ואברך את יהוה אלהי אדני אברהם אשר הנחני
בדרך אמת לקחת את בת אחי אדני לבנו ועתה
אם ישכם עשים חסד ואמת את אדני הגידו לי

3) פסוק ל"ג: יזהר לקרוא את האל"ף בחולם ולא בשורוק.

וְאִם־לֹא הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל־יָמִין אוֹ עַל־שְׂמֹאל: ג וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מֵיהוָה יָצָא הַדָּבָר לֹא יפסיק מעט
נוּכַל דַּבֵּר אֵלֶיךָ רַע אוֹ־טוֹב: נא הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וָלֵךְ וּתְהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: נב וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת־דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה לַיהוָה: חמישי נג וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב
וּבְגָדִים וַיִּתֵּן לְרִבְקָה וּמִגְדָּנֹת נָתַן לְאָחִיהָ וּלְאִמָּהּ: נד וַיֹּאכְלוּ[4] וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיָּלִינוּ
וַיָּקוּמוּ בַבֹּקֶר וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֻנִי לַאדֹנִי: נה וַיֹּאמֶר אָחִיהָ
וְאִמָּהּ תֵּשֶׁב הנער־הַנַּעֲרָה אִתָּנוּ יָמִים אוֹ עָשׂוֹר אַחַר תֵּלֵךְ: נו וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תְּאַחֲרוּ אֹתִי וַיהוָה הִצְלִיחַ דַּרְכִּי
שַׁלְּחוּנִי וְאֵלְכָה לַאדֹנִי: נז וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לנער לַנַּעֲרָה וְנִשְׁאֲלָה
אֶת־פִּיהָ: נח וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתֵלְכִי עִם־
הָאִישׁ הַזֶּה וַתֹּאמֶר אֵלֵךְ: נט וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־רִבְקָה אֲחֹתָם
וְאֶת־מֵנִקְתָּהּ וְאֶת־עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו: ס וַיְבָרְכוּ[5]
אֶת־רִבְקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ אֲחֹתֵנוּ אַתְּ הָיִי לְאַלְפֵי
רְבָבָה וְיִרַשׁ זַרְעֵךְ אֵת שַׁעַר שֹׂנְאָיו: סא וַתָּקָם רִבְקָה
וְנַעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגְּמַלִּים וַתֵּלַכְנָה אַחֲרֵי
הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיֵּלֶךְ: סב וְיִצְחָק בָּא
מִבּוֹא בְּאֵר לַחַי רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב: סג וַיֵּצֵא
יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת עָרֶב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא
וְהִנֵּה גְמַלִּים בָּאִים: סד וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא אֶת־
יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל הַגָּמָל: סה וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־הָאִישׁ
הַלָּזֶה הַהֹלֵךְ בַּשָּׂדֶה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא
אֲדֹנִי וַתִּקַּח הַצָּעִיף וַתִּתְכָּס: סו וַיְסַפֵּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק
אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה: סז וַיְבִאֶהָ יִצְחָק הָאֹהֱלָה
שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־רִבְקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיֶּאֱהָבֶהָ
וַיִּנָּחֵם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ: ששי

כה א וַיֹּסֶף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וּשְׁמָהּ קְטוּרָה: ב וַתֵּלֶד לוֹ
אֶת־זִמְרָן וְאֶת־יָקְשָׁן וְאֶת־מְדָן וְאֶת־מִדְיָן וְאֶת־יִשְׁבָּק
וְאֶת־שּׁוּחַ: ג וְיָקְשָׁן יָלַד אֶת־שְׁבָא וְאֶת־דְּדָן וּבְנֵי דְדָן
הָיוּ אַשּׁוּרִם וּלְטוּשִׁם וּלְאֻמִּים: ד וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר
וַחֲנֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה: ה וַיִּתֵּן
אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק: ו וְלִבְנֵי הַפִּילַגְשִׁים
אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מַתָּנֹת וַיְשַׁלְּחֵם מֵעַל
יִצְחָק בְּנוֹ בְּעוֹדֶנּוּ חַי קֵדְמָה אֶל־אֶרֶץ קֶדֶם: ז וְאֵלֶּה יְמֵי
שְׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם אֲשֶׁר־חָי מְאַת שָׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה
וְחָמֵשׁ שָׁנִים: ח וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשֵׂיבָה טוֹבָה זָקֵן
וְשָׂבֵעַ וַיֵּאָסֶף מלעיל אֶל־עַמָּיו: ט וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל
בָּנָיו אֶל־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֶל־שְׂדֵה עֶפְרֹן בֶּן־צֹחַר
הַחִתִּי אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מַמְרֵא: י הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר־קָנָה אַבְרָהָם
מֵאֵת בְּנֵי־חֵת שָׁמָּה קֻבַּר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ:

ואם לא הגידו לי ואפנה על ימין או על שמאל
ויען לבן ובתואל ויאמרו מיהוה יצא הדבר לא
נוכל דבר אליך רע או טוב הנה רבקה לפניך קוז
ולך ותהי אשה לבן אדניך כאשר דבר יהוה ויהי
כאשר שמע עבד אברהם את דבריהם וישתחוו
ארצה ליהוה ויוצא העבד כלי כסף וכלי זהב
ובגדים ויתן לרבקה ומגדנת נתן לאחיה ולאמה
ויאכלו וישתו הוא והאנשים אשר עמו וילינו
ויקומו בבקר ויאמר שלחני לאדני ויאמר אחיה
ואמה תשב הנער אתנו ימים או עשור אחר תלך
ויאמר אלהם אל תאחרו אתי ויהוה הצליח דרכי
שלחוני ואלכה לאדני ויאמרו נקרא לנער ונשאלה
את פיה ויקראו לרבקה ויאמרו אליה התלכי עם
האיש הזה ותאמר אלך וישלחו את רבקה אחתם
ואת מנקתה ואת עבד אברהם ואת אנשיו ויברכו
את רבקה ויאמרו לה אחתנו את היי לאלפי
רבבה וירש זרעך את שער שנאיו ותקם רבקה
ונערתיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי
האיש ויקח העבד את רבקה וילך ויצחק בא
מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ הנגב ויצא
יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא
והנה גמלים באים ותשא רבקה את עיניה ותרא את
יצחק ותפל מעל הגמל ותאמר אל העבד מי האיש
הלזה ההלך בשדה לקראתנו ויאמר העבד הוא
אדני ותקח הצעיף ותתכס ויספר העבד ליצחק
את כל הדברים אשר עשה ויבאה יצחק האהלה
שרה אמו ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה
וינחם יצחק אחרי אמו

ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה ותלד לו
את זמרן ואת יקשן ואת מדן ואת מדין ואת ישבק
ואת שוח ויקשן ילד את שבא ואת דדן ובני דדן
היו אשורם ולטושם ולאמים ובני מדין עיפה ועפר
וחנך ואבידע ואלדעה כל אלה בני קטורה ויתן
אברהם את כל אשר לו ליצחק ולבני הפילגשים
אשר לאברהם נתן אברהם מתנת וישלחם מעל
יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל ארץ קדם ואלה ימי
שני חיי אברהם אשר חי מאת שנה ושבעים שנה
וחמש שנים ויגוע וימת אברהם בשיבה טובה זקן
ושבע ויאסף אל עמיו ויקברו אתו יצחק וישמעאל
בניו אל מערת המכפלה אל שדה עפרן בן צחר
החתי אשר על פני ממרא שדה אשר קנה אברהם
מאת בני חת שמה קבר אברהם ושרה אשתו

4) פסוק נ״ד: וַיֹּאכֻלוּ למנהגנו. 5) פסוק ס: וַיְבָרֲכוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן.

כ״א וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ
וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם־בְּאֵר לַחַי רֹאִי: שביעי
כ״ב וְאֵלֶּה תֹלְדֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה
הָגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם: כ״ג וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בִּשְׁמֹתָם לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר
יִשְׁמָעֵאל נְבָיֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם: כ״ד וּמִשְׁמָע
וְדוּמָה וּמַשָּׂא: ס״ט חֲדַד וְתֵימָא יְטוּר נָפִישׁ וָקֶדְמָה:
מפטיר ס״ט אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחַצְרֵיהֶם
וּבְטִירֹתָם שְׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאִם לְאֻמֹּתָם: כ״ו וְאֵלֶּה שְׁנֵי
חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מְאַת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשֶׁבַע
שָׁנִים וַיִּגְוַע וַיָּמֹת וַיֵּאָסֵף אֶל־עַמָּיו: כ״ז וַיִּשְׁכְּנוּ מֵחֲוִילָה
עַד־שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם בֹּאֲכָה אַשּׁוּרָה
עַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו נָפָל:

תולדות כ״ח וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד
אֶת־יִצְחָק: כ״ט וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ
אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת
לָבָן הָאֲרַמִּי לוֹ לְאִשָּׁה: ל״א וַיֶּעְתַּר[1] יִצְחָק לַיהוָה לְנֹכַח
אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה
אִשְׁתּוֹ: ל״ב וַיִּתְרֹצְצוּ[2] הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן
לָמָּה זֶּה אָנֹכִי וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה: ☆ ל״ג וַיֹּאמֶר יְהוָה
לָהּ שְׁנֵי גוֹיִם בִּבְטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ
וּלְאֹם מִלְאֹם יֶאֱמָץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר: ל״ד וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ
לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם בְּבִטְנָהּ: ל״ה וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אַדְמוֹנִי
כֻּלּוֹ כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו: ל״ו וְאַחֲרֵי־כֵן
יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ אֹחֶזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב
וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה בְּלֶדֶת אֹתָם: ☆ ל״ז וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים
וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ
תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים: ל״ח וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד
בְּפִיו וְרִבְקָה אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב: ל״ט וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא
עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף: מ״ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב
הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם הָאָדֹם הַזֶּה כִּי עָיֵף אָנֹכִי
עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם: מ״א וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כַיּוֹם
אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי: מ״ב וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת
וְלָמָּה־זֶּה לִי בְּכֹרָה: מ״ג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כַּיּוֹם
וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב: מ״ד וְיַעֲקֹב נָתַן
לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה:
כו א וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר
הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ
מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה: ב וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר
אַל־תֵּרֵד מִצְרַיְמָה שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ:
ג גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ וַאֲבָרְכֶךָּ[3] כִּי־לְךָ

ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו וישב יצחק עם באר לחי ראי
ואלה תלדת ישמעאל בן אברהם אשר ילדה הגר המצרית שפחת שרה לאברהם ואלה שמות בני ישמעאל בשמתם לתולדתם בכר ישמעאל נבית וקדר ואדבאל ומבשם ומשמע ודומה ומשא חדד ותימא יטור נפיש וקדמה אלה הם בני ישמעאל ואלה שמתם בחצריהם ובטירתם שנים עשר נשיאם לאמתם ואלה שני חיי ישמעאל מאת שנה ושלשים שנה ושבע שנים ויגוע וימת ויאסף אל עמיו וישכנו מחוילה עד שור אשר על פני מצרים באכה אשורה על פני כל אחיו נפל
ואלה תולדת יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי מפדן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה ויעתר יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו ויתרצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את יהוה ויאמר יהוה לה שני גיים בבטנך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו שמו עשו ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן ששים שנה בלדת אתם ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקב ויזד יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה והוא עיף ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם האדם הזה כי עיף אנכי על כן קרא שמו אדום ויאמר יעקב מכרה כיום את בכרתך לי ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכרה ויאמר יעקב השבעה לי כיום וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה
ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גררה וירא אליו יהוה ויאמר אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליך גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך כי לך

1) פסוק כ״א: העי״ן בשוא נח. 2) פסוק כ״ב: וַיִּתְרֹצַצוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 3) פסוק ג׳: וַאֲבָרֲכָךְ למנהגנו, וכ״ה בקורן.

וּלְזַרְעֶךָ אֶתֵּן אֶת־כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וַהֲקִמֹתִי אֶת־
הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ: ד וְהִרְבֵּיתִי
אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֶת כָּל־
הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ[4] בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: ה עֵקֶב
אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי
חֻקּוֹתַי וְתֹרֹתָי: שני ו וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בִּגְרָר: ז וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי
הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲחֹתִי הִוא כִּי יָרֵא לֵאמֹר
אִשְׁתִּי פֶּן־יַהַרְגֻנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל־רִבְקָה כִּי־טוֹבַת
מַרְאֶה הִוא: ח וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיַּשְׁקֵף
אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא וְהִנֵּה
יִצְחָק מְצַחֵק אֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ: ט וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ
לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵיךְ אָמַרְתָּ
אֲחֹתִי הִוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־אָמוּת
עָלֶיהָ: י וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט
שָׁכַב אַחַד הָעָם אֶת־אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ עָלֵינוּ אָשָׁם:
יא וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה
וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָת: יב וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא
בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ[5] יְהוָה: שלישי יג וַיִּגְדַּל
הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וָגָדֵל עַד כִּי־גָדַל מְאֹד: יד וַיְהִי־לוֹ
מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֻדָּה רַבָּה וַיְקַנְאוּ הנו"ן בשוא נח אֹתוֹ
פְּלִשְׁתִּים: טו וְכָל־הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו
בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיְמַלְּאוּם עָפָר:
טז וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי־עָצַמְתָּ מִמֶּנּוּ
מְאֹד: יז וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל־גְּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם:
יח וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר | אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ
בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו וַיְסַתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת
אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמֹת אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן
אָבִיו: יט וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי־יִצְחָק בַּנָּחַל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר
מַיִם חַיִּים: כ וַיָּרִיבוּ רֹעֵי גְרָר עִם־רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ
הַמָּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ:
כא וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַּם־עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ
שִׂטְנָה: כב וַיַּעְתֵּק[6] מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ מלרע
עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי־עַתָּה הִרְחִיב
יְהוָה לָנוּ וּפָרִינוּ בָאָרֶץ: רביעי כג וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע:
כד וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהִוא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אָבִיךָ אַל־תִּירָא כִּי־אִתְּךָ אָנֹכִי וּבֵרַכְתִּיךָ
וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ בַּעֲבוּר אַבְרָהָם עַבְדִּי: כה וַיִּבֶן
שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיֵּט־שָׁם אָהֳלוֹ וַיִּכְרוּ־
שָׁם עַבְדֵי־יִצְחָק בְּאֵר: כו וַאֲבִימֶלֶךְ הָלַךְ אֵלָיו מִגְּרָר
וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ: כז וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִצְחָק
מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלַי וְאַתֶּם שְׂנֵאתֶם אֹתִי וַתְּשַׁלְּחוּנִי
מֵאִתְּכֶם: כח וַיֹּאמְרוּ רָאוֹ רָאִינוּ כִּי־הָיָה יְהוָה | עִמָּךְ

ולזרעך אתן את כל הארצת האל והקמתי את
השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך והרביתי
את זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את כל
הארצת האל והתברכו בזרעך כל גויי הארץ עקב
אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרתי מצותי
חקותי ותורתי וישב יצחק בגרר וישאלו אנשי
המקום לאשתו ויאמר אחתי הוא כי ירא לאמר
אשתי פן יהרגני אנשי המקום על רבקה כי טובת
מראה הוא ויהי כי ארכו לו שם הימים וישקף
אבימלך מלך פלשתים בעד החלון וירא והנה
יצחק מצחק את רבקה אשתו ויקרא אבימלך
ליצחק ויאמר אך הנה אשתך הוא ואיך אמרת
אחתי הוא ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן אמות
עליה ויאמר אבימלך מה זאת עשית לנו כמעט
שכב אחד העם את אשתך והבאת עלינו אשם
ויצו אבימלך את כל העם לאמר הנגע באיש הזה
ובאשתו מות יומת ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא
בשנה ההוא מאה שערים ויברכהו יהוה ויגדל
האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד ויהי לו
מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה ויקנאו אתו
פלשתים וכל הבארת אשר חפרו עבדי אביו
בימי אברהם אביו סתמום פלשתים וימלאום עפר
ויאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי עצמת ממנו
מאד וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב שם
וישב יצחק ויחפר את בארת המים אשר חפרו
בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים אחרי מות
אברהם ויקרא להן שמות כשמת אשר קרא להן
אביו ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר
מים חיים וריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו
המים ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו
ויחפרו באר אחרת וריבו גם עליה ויקרא שמה
שטנה ויעתק משם ויחפר באר אחרת ולא רבו
עליה ויקרא שמה רחבות ויאמר כי עתה הרחיב
יהוה לנו ופרינו בארץ: רביעי ויעל משם באר שבע:
ויראה אליו יהוה בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי
אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי וברכתיך
והרביתי את זרעך בעבור אברהם עבדי ויבן
שם מזבח ויקרא בשם יהוה ויט שם אהלו ויכרו
שם עבדי יצחק באר ואבימלך הלך אליו מגרר
ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו ויאמר אלהם יצחק
מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אתי ותשלחוני
מאתכם ויאמרו ראו ראינו כי היה יהוה עמך

4) פסוק ד׳: וְהִתְבָּרְכוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 5) פסוק י״ב: וַיְבָרְכֵהוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 6) פסוק כ״ב: הנו״ן בשוא נח.

וַנֹּאמֶר תְּהִי נָא אָלָה בֵּינוֹתֵינוּ בֵּינֵינוּ וּבֵינֶךָ וְנִכְרְתָה
בְרִית עִמָּךְ: כו אִם־תַּעֲשֵׂה עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא
נְגַעֲנוּךָ וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמְּךָ רַק־טוֹב וַנְּשַׁלֵּחֲךָ
בְּשָׁלוֹם אַתָּה עַתָּה בְּרוּךְ יְהוָה: חמישי כז וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה
וַיֹּאכְלוּ[7] וַיִּשְׁתּוּ: כח וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיִּשָּׁבְעוּ אִישׁ לְאָחִיו
וַיְשַׁלְּחֵם יִצְחָק וַיֵּלְכוּ מֵאִתּוֹ בְּשָׁלוֹם: כט וַיְהִי | בַּיּוֹם
הַהוּא וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ עַל־אֹדוֹת הַבְּאֵר
אֲשֶׁר חָפָרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מָצָאנוּ מָיִם: ל וַיִּקְרָא אֹתָהּ
שִׁבְעָה עַל־כֵּן שֵׁם־הָעִיר בְּאֵר שֶׁבַע עַד הַיּוֹם
הַזֶּה: לא וַיְהִי עֵשָׂו בֶּן־אַרְבָּעִים
שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית בַּת־בְּאֵרִי הַחִתִּי וְאֶת־
בָּשְׂמַת[8] בַּת־אֵילֹן הַחִתִּי: לב וַתִּהְיֶין מֹרַת מלעיל רוּחַ לְיִצְחָק
וּלְרִבְקָה: כז א וַיְהִי כִּי־זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶין
עֵינָיו מֵרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת־עֵשָׂו | בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו
בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּנִי: ב וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי
יוֹם מוֹתִי: ג וְעַתָּה שָׂא־נָא כֵלֶיךָ תֶּלְיְךָ וְקַשְׁתֶּךָ וְצֵא
הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִּי צידה צָיִד: ד וַעֲשֵׂה־לִּי מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר
אָהַבְתִּי וְהָבִיאָה לִּי וְאֹכֵלָה בַּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ[9] נַפְשִׁי
בְּטֶרֶם אָמוּת: ה וְרִבְקָה שֹׁמַעַת בְּדַבֵּר יִצְחָק אֶל־עֵשָׂו
בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו הַשָּׂדֶה לָצוּד צַיִד לְהָבִיא: ו וְרִבְקָה
אָמְרָה אֶל־יַעֲקֹב בְּנָהּ לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי אֶת־אָבִיךָ
מְדַבֵּר אֶל־עֵשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר: ז הָבִיאָה לִּי צַיִד וַעֲשֵׂה־
לִי מַטְעַמִּים וְאֹכֵלָה וַאֲבָרֶכְכָה[10] לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי
מוֹתִי: ח וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי לַאֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֹתָךְ:
ט לֵךְ־נָא אֶל־הַצֹּאן וְקַח־לִי מִשָּׁם שְׁנֵי גְדָיֵי עִזִּים טֹבִים
וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מַטְעַמִּים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר אָהֵב: י וְהֵבֵאתָ
לְאָבִיךָ וְאָכָל בַּעֲבֻר אֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ[11] לִפְנֵי מוֹתוֹ: יא וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב אֶל־רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו אָחִי אִישׁ שָׂעִר
וְאָנֹכִי אִישׁ חָלָק: יב אוּלַי יְמֻשֵּׁנִי אָבִי וְהָיִיתִי בְעֵינָיו
כִּמְתַעְתֵּעַ[12] וְהֵבֵאתִי עָלַי קְלָלָה וְלֹא בְרָכָה: יג וַתֹּאמֶר
לוֹ אִמּוֹ עָלַי קִלְלָתְךָ[13] בְּנִי אַךְ שְׁמַע בְּקֹלִי וְלֵךְ קַח־לִי:
יד וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר
אָהֵב אָבִיו: טו וַתִּקַּח רִבְקָה אֶת־בִּגְדֵי עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל
הַחֲמֻדֹת אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבָּיִת וַתַּלְבֵּשׁ אֶת־יַעֲקֹב בְּנָהּ
הַקָּטֹן: טז וְאֵת עֹרֹת גְּדָיֵי הָעִזִּים הִלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל
חֶלְקַת צַוָּארָיו: יז וַתִּתֵּן אֶת־הַמַּטְעַמִּים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר
עָשָׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב בְּנָהּ: יח וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי
וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי מִי אַתָּה בְּנִי: יט וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אָנֹכִי[14]
עֵשָׂו בְּכֹרֶךָ עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוּם־נָא שְׁבָה
וְאָכְלָה[15] מִצֵּידִי בַּעֲבוּר תְּבָרֲכֵנִי[16] נַפְשֶׁךָ: כ וַיֹּאמֶר יִצְחָק
אֶל־בְּנוֹ מַה־זֶּה מִהַרְתָּ לְמִצֹּא בְנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנָי: כא וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב גְּשָׁה־נָּא

ונאמר תהי נא אלה בינותינו בינינו ובינך ונכרתה
ברית עמך אם תעשה עמנו רעה כאשר לא
נגענוך וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך
בשלום אתה עתה ברוך יהוה ויעש להם משתה
ויאכלו ישתו וישכימו בבקר וישבעו איש לאחיו
וישלחם יצחק וילכו מאתו בשלום ויהי ביום
ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגדו לו על אדות הבאר
אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים ויקרא אתה
שבעה על כן שם העיר באר שבע עד היום
הזה ויהי עשו בן ארבעים
שנה ויקח את יהודית בת בארי החתי ואת
בשמת בת אילן החתי ותהיין מרת רוח ליצחק
ולרבקה ויהי כי זקן יצחק ותכהין
עיניו מראת ויקרא את עשו בנו הגדל ויאמר אליו
בני ויאמר אליו הנני ויאמר הנה נא זקנתי לא ידעתי
יום מותי ועתה שא נא כליך תליך וקשתך וצא
השדה וצודה לי צידה ועשה לי מטעמים כאשר
אהבתי והביאה לי ואכלה בעבור תברכך נפשי
בטרם אמות ורבקה שמעת בדבר יצחק אל עשו
בנו וילך עשו השדה לצוד ציד להביא ורבקה
אמרה אל יעקב בנה לאמר הנה שמעתי את אביך
מדבר אל עשו אחיך לאמר הביאה לי ציד ועשה
לי מטעמים ואכלה ואברכה לפני יהוה לפני
מותי ועתה בני שמע בקלי לאשר אני מצוה אתך
לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טבים
ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר אהב והבאת
לאביך ואכל בעבר אשר יברכך לפני מותו ויאמר
יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שער
ואנכי איש חלק אולי ימשני אבי והייתי בעיניו
כמתעתע והבאתי עלי קללה ולא ברכה ותאמר
לו אמו עלי קללתך בני אך שמע בקלי ולך קח לי
וילך ויקח ויבא לאמו ותעש אמו מטעמים כאשר
אהב אביו ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדל
החמדת אשר אתה בבית ותלבש את יעקב בנה
הקטן ואת ערת גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל
חלקת צואריו ותתן את המטעמים ואת הלחם אשר
עשתה ביד יעקב בנה ויבא אל אביו ויאמר אבי
ויאמר הנני מי אתה בני ויאמר יעקב אל אביו אנכי
עשו בכרך עשיתי כאשר דברת אלי קום נא שבה
ואכלה מציידי בעבור תברכני נפשך ויאמר יצחק
אל בנו מה זה מהרת למצא בני ויאמר כי הקרה
יהוה אלהיך לפני ויאמר יצחק אל יעקב גשה נא

7) פסוק ל׳: וַיֹּאכְלוּ למנהגנו. 8) פסוק ל״ד: הבי״ת בקמץ רחב והשי״ן בשוא נע. 9) פסוק ד׳: תְּבָרֶכְךָ למנהגנו. 10) פסוק ז׳: וַאֲבָרֲכָה למנהגנו. 11) פסוק י׳: יְבָרֶכְךָ למנהגנו. 12) פסוק י״ב: העי״ן הראשונה בשוא נח. 13) פסוק י״ג: קְלָלָתְךָ למנהגנו. 14) פסוק י״ט: יפסיק מעט בין תיבת ״אנכי״ שהיא בטעם פשטא (שהוא טעם מפסיק) לבין ״עשו בכורך״. ועיין בפירוש רש״י. 15) שם: יזהר לקרוא את הכ״ף בשוא נח. 16) שם: תְּבָרַכְנִי למנהגנו, וכ״ה בקורן.

וְאֶמְשָׁךְ[17] בְּנִי הַאַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו אִם־לֹא: כב וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב
אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיְמֻשֵּׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב
וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו: כג וְלֹא הִכִּירוֹ כִּי־הָיוּ יָדָיו כִּידֵי עֵשָׂו
אָחִיו שְׂעִרֹת וַיְבָרְכֵהוּ[18]: כד וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו
וַיֹּאמֶר אֲנִי: כה וַיֹּאמֶר הַגִּשָׁה לִּי וְאֹכְלָה[19] מִצַּיִד בְּנִי לְמַעַן
תְּבָרֶכְךָ[20] נַפְשִׁי וַיַּגֶּשׁ־לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתְּ:
כו וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גְּשָׁה־נָּא וְשַׁקָּה[21]־לִּי בְּנִי:
כז וַיִּגַּשׁ וַיַּשֵּׁק־לוֹ וַיָּרַח אֶת־רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ[18] וַיֹּאמֶר
רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרֲכוֹ[22] יְהוָה: ששי כח וְיִתֶּן־
לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן
וְתִירֹשׁ: כט יַעַבְדוּךָ עַמִּים וישתחו וִישְׁתַּחֲוֻ לְךָ לְאֻמִּים הֱוֵה
גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲוֻ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ[23] אָרוּר
וּמְבָרֲכֶיךָ[24] בָּרוּךְ: ל וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת־
יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ יָצֹא יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו
וְעֵשָׂו אָחִיו בָּא מִצֵּידוֹ: לא וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מַטְעַמִּים וַיָּבֵא
לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יָקֻם אָבִי וְיֹאכַל מִצַּיד בְּנוֹ
בַּעֲבוּר תְּבָרְכַנִּי[25] נַפְשֶׁךָ: לב וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אָתָּה
וַיֹּאמֶר אֲנִי בִּנְךָ בְּכֹרְךָ עֵשָׂו: לג וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה
גְּדֹלָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי־אֵפוֹא הוּא הַצָּד־צַיִד וַיָּבֵא
לִי וָאֹכַל מִכֹּל בְּטֶרֶם תָּבוֹא וָאֲבָרְכֵהוּ[26] גַּם־בָּרוּךְ יִהְיֶה:
לד כְּשֹׁמְעַ עֵשָׂו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדֹלָה
וּמָרָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בָּרְכֵנִי[27] גַּם־אָנִי מלעיל אָבִי:
לה וַיֹּאמֶר בָּא אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶךָ: לו וַיֹּאמֶר הֲכִי
קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעְקְבֵנִי העי"ן בשוא נח זֶה פַּעֲמַיִם אֶת־בְּכֹרָתִי
לָקָח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בִּרְכָתִי וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אָצַלְתָּ לִּי
בְּרָכָה: לז וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו הֵן גְּבִיר שַׂמְתִּיו לָךְ
וְאֶת־כָּל־אֶחָיו נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו
וּלְכָה אֵפוֹא מַה אֶעֱשֶׂה בְּנִי: לח וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־אָבִיו
הַבְרָכָה אַחַת הִוא־לְךָ אָבִי בָּרְכֵנִי[27] גַּם־אָנִי אָבִי וַיִּשָּׂא
עֵשָׂו קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ: לט וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה
מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל:
מ וְעַל־חַרְבְּךָ תִחְיֶה וְאֶת־אָחִיךָ תַּעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר
תָּרִיד וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ: מא וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־
יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ[22] אָבִיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו
בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל אָבִי וְאַהַרְגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי:
מב וַיֻּגַּד לְרִבְקָה אֶת־דִּבְרֵי עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח
וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטָן וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֵשָׂו
אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ לְהָרְגֶךָ: מג וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי
וְקוּם בְּרַח־לְךָ אֶל־לָבָן אָחִי חָרָנָה: מד וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ יָמִים
אֲחָדִים עַד אֲשֶׁר־תָּשׁוּב חֲמַת אָחִיךָ: מה עַד־שוּב אַף־
אָחִיךָ מִמְּךָ וְשָׁכַח אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לּוֹ וְשָׁלַחְתִּי
וּלְקַחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָּה מלרע אֶשְׁכַּל גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד:

ואמשך בני האתה זה בני עשו אם לא ויגש יעקב
אל יצחק אביו וימשהו ויאמר הקל קול יעקב
והידים ידי עשו ולא הכירו כי היו ידיו כידי עשו
אחיו שערת ויברכהו ויאמר אתה זה בני עשו
ויאמר אני ויאמר הגשה לי ואכלה מציד בני למען
תברכך נפשי ויגש לו ויאכל ויבא לו יין וישת
ויאמר אליו יצחק אביו גשה נא ושקה לי בני
ויגש וישק לו וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר
ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו יהוה ויתן
לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן
ותירש יעבדוך עמים וישתחו לך לאמים הוה
גביר לאחיך וישתחו לך בני אמך ארריך ארור
ומברכיך ברוך ויהי כאשר כלה יצחק לברך את
יעקב ויהי אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו
ועשו אחיו בא מציידו ויעש גם הוא מטעמים ויבא
לאביו ויאמר לאביו יקם אבי ויאכל מציד בנו
בעבור תברכני נפשך ויאמר לו יצחק אביו מי אתה
ויאמר אני בנך בכרך עשו ויחרד יצחק חרדה
גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא
לי ואכל מכל בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה
כשמע עשו את דברי אביו ויצעק צעקה גדלה
ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני גם אני אבי
ויאמר בא אחיך במרמה ויקח ברכתך ויאמר הכי
קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים את בכרתי
לקח והנה עתה לקח ברכתי ויאמר הלא אצלת לי
ברכה ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיו לך
ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן ותירש סמכתיו
ולכה אפוא מה אעשה בני לה ויאמר עשו אל אביו
הברכה אחת הוא לך אבי ברכני גם אני אבי וישא
עשו קלו ויבך ויען יצחק אביו ויאמר אליו הנה
משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל
ועל חרבך תחיה ואת אחיך תעבד והיה כאשר
תריד ופרקת עלו מעל צוארך וישטם עשו את
יעקב על הברכה אשר ברכו אביו ויאמר עשו
בלבו יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי
ויגד לרבקה את דברי עשו בנה הגדל ותשלח
ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו
אחיך מתנחם לך להרגך ועתה בני שמע בקלי
וקום ברח לך אל לבן אחי חרנה ויישבת עמו ימים
אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך עד שוב אף
אחיך ממך ושכח את אשר עשית לו ושלחתי
ולקחתיך משם למה אשכל גם שניכם יום אחד

17) פסוק כ"א: השי"ן בשוא נע, כיון שהיתה ראויה לקבל דגש כדין הכפולים ובאה השי"ן רפויה להקל על הלשון (ראב"ע). 18) פסוק כ"ג וכ"ז: וַיְבָרְכֵהוּ למנהגנו, וכ"ה בקורן. 19) פסוק כ"ה: וְאֹכְלָה למנהגנו. 20) שם: תְּבָרֶכְךָ למנהגנו. 21) פסוק כ"ו: הוי"ו בגעיא והשי"ן בשוא פתח. 22) פסוק כ"ז ומ"א: בֵּרְכוֹ למנהגנו, וכ"ה בקורן. 23) פסוק כ"ט: אֹרְרֶיךָ למנהגנו, וכ"ה בקורן. 24) שם: וּמְבָרְכֶיךָ למנהגנו, וכ"ה בקורן. 25) פסוק ל"א: תְּבָרְכַנִּי למנהגנו, וכ"ה בקורן. 26) פסוק ל"ג: וַאֲבָרְכֵהוּ למנהגנו, וכ"ה בקורן. 27) פסוק ל"ד ול"ח: בָּרְכֵנִי למנהגנו, וכ"ה בקורן.

מ וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל־יִצְחָק קַצְתִּי בְחַיַּי מִפְּנֵי בְּנוֹת חֵת
אִם־לֹקֵחַ יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חֵת כָּאֵלֶּה מִבְּנוֹת
הָאָרֶץ לָמָּה לִּי חַיִּים: כח א וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ
אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן:
ב קוּם לֵךְ פַּדֶּנָה[28] אֲרָם בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבִי אִמֶּךָ וְקַח־לְךָ
מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן אֲחִי אִמֶּךָ: ג וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ
אֹתְךָ וַיַּפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים: ד וְיִתֶּן־לְךָ אֶת־
בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ
מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם[29]: שביעי ה וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת־
יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם אֶל־לָבָן בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי
אֲחִי רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב וְעֵשָׂו: ו וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי־בֵרַךְ
יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְשִׁלַּח אֹתוֹ פַּדֶּנָה אֲרָם לָקַחַת־
לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ[30] אֹתוֹ וַיְצַו עָלָיו לֵאמֹר לֹא־
תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן: מפטיר ז וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־
אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם: ח וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת בְּנוֹת כְּנָעַן
בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו: ט וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח
אֶת־מָחֲלַת | בַּת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲחוֹת נְבָיוֹת
עַל־נָשָׁיו לוֹ לְאִשָּׁה: ויצא יַעֲקֹב

ויצא

מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה: א וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן שָׁם כִּי־
בָא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם מְרַאֲשֹׁתָיו יבטא האל"ף
וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא: ב וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה
וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים
וְיֹרְדִים בּוֹ: ☆ ג וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמַר אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֶךָ: ד וְהָיָה זַרְעֲךָ
כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וָצָפֹנָה וָנֶגְבָּה
וְנִבְרְכוּ בְךָ כָּל־מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ: ה וְהִנֵּה
אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ
אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־
עָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ: ו וַיִּקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ
וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי:
ז וַיִּירָא וַיֹּאמַר מַה־נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־
בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם: ☆ ח וַיַּשְׁכֵּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר
וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ
מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ: ט וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם
הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה: י וַיִּדַּר
יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי
בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל
וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ: יא וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה
יְהוָה לִי לֵאלֹהִים: יב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי מַצֵּבָה
יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ
לָךְ: שני כט א וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אַרְצָה בְּנֵי־קֶדֶם: ב וַיַּרְא

ותאמר רבקה אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת
אם לקחת יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות
הארץ למה לי חיים ויקרא יצחק אל יעקב ויברך
אתו ויצוהו ויאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען
קום לך פדנה ארם בית בתואל אבי אמך וקח לך
משם אשה מבנות לבן אחי אמך ואל שדי יברך
אתך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים ויתן לך את
ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את ארץ
מגריך אשר נתן אלהים לאברהם וישלח יצחק את
יעקב וילך פדנה ארם אל לבן בן בתואל הארמי
אחי רבקה אם יעקב ועשו וירא עשו כי ברך
יצחק את יעקב ושלח אתו פדנה ארם לקחת
לו משם אשה בברכו אתו ויצו עליו לאמר לא
תקח אשה מבנות כנען וישמע יעקב אל אביו ואל
אמו וילך פדנה ארם וירא עשו כי רעות בנות כנען
בעיני יצחק אביו וילך עשו אל ישמעאל ויקח
את מחלת בת ישמעאל בן אברהם אחות נביות
על נשיו לו לאשה ויצא יעקב
מבאר שבע וילך חרנה ויפגע במקום וילן שם כי
בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו
וישכב במקום ההוא ויחלם והנה סלם מצב ארצה
וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים
וירדים בו והנה יהוה נצב עליו ויאמר אני יהוה
אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר
אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך והיה זרעך
כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה
ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך והנה
אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך
אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם
עשיתי את אשר דברתי לך ויקץ יעקב משנתו
ויאמר אכן יש יהוה במקום הזה ואנכי לא ידעתי
וירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם
בית אלהים וזה שער השמים וישכם יעקב בבקר
ויקח את האבן אשר שם מראשתיו וישם אתה
מצבה ויצק שמן על ראשה ויקרא את שם המקום
ההוא בית אל ואולם לוז שם העיר לראשנה
וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי ושמרני
בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל
ובגד ללבש ושבתי בשלום אל בית אבי והיה
יהוה לי לאלהים והאבן הזאת אשר שמתי מצבה
יהיה בית אלהים וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו
לך וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם וירא

28) פסוק ב׳: המלה מלעיל נסוג אחור עם העמדה קטנה בנו"ן שלא תיבלע האל"ף שאחריה (ארם). 29) פסוק ד׳: הנוהגים להעלות לס"ת "סמוך" לפני משלים, יחזרו ל"סמוך" מהפסוק הקודם "ויתן לך". 30) פסוק ו׳: בְּבָרְכוֹ למנהגנו, וכ"ה בקורן.

וְהִנֵּה בְאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה־שָׁם שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי־צֹאן
רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן־הַבְּאֵר הַהִוא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים
וְהָאֶבֶן גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר: ג וְנֶאֱסְפוּ־שָׁמָּה כָּל־הָעֲדָרִים
וְגָלְלוּ[1] אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן
וְהֵשִׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לִמְקֹמָהּ: ד וַיֹּאמֶר לָהֶם
יַעֲקֹב אַחַי מֵאַיִן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מֵחָרָן אֲנָחְנוּ: ה וַיֹּאמֶר
לָהֶם הֲיְדַעְתֶּם אֶת־לָבָן בֶּן־נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדָעְנוּ: ו וַיֹּאמֶר
לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה[2]
עִם־הַצֹּאן: ז וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא־עֵת הֶאָסֵף
הַמִּקְנֶה הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ: ח וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכַל
עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל־הָעֲדָרִים וְגָלְלוּ[1] אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל
פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן: ט עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל
בָּאָה מלעיל עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רֹעָה הִוא: י וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־
צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיָּגֶל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל
פִּי הַבְּאֵר וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ: יא וַיִּשַּׁק יַעֲקֹב
לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ: יב וַיַּגֵּד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אֲחִי
אָבִיהָ הוּא וְכִי בֶן־רִבְקָה הֽוּא וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְאָבִיהָ: יג וַיְהִי
כִּשְׁמֹעַ לָבָן אֶת־שֵׁמַע יַעֲקֹב בֶּן־אֲחֹתוֹ וַיָּרָץ לִקְרָאתוֹ
וַיְחַבֵּק־לוֹ וַיְנַשֵּׁק־לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר לְלָבָן
אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: יד וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ עַצְמִי
וּבְשָׂרִי אָתָּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים: טו וַיֹּאמֶר לָבָן
לְיַעֲקֹב הֲכִי־אָחִי אַתָּה וַעֲבַדְתַּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִּי מַה־
מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ: טז וּלְלָבָן[3] שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם
הַקְּטַנָּה רָחֵל: יז וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יְפַת־תֹּאַר
וִיפַת מַרְאֶה: שלישי יח וַיֶּאֱהַב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ
שֶׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה: יט וַיֹּאמֶר לָבָן טוֹב
תִּתִּי אֹתָהּ לָךְ מִתִּתִּי אֹתָהּ לְאִישׁ אַחֵר שְׁבָה עִמָּדִי:
כ וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים וַיִּהְיוּ בְעֵינָיו כְּיָמִים
אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ: כא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן הָבָה אֶת־
אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמָי וְאָבוֹאָה אֵלֶיהָ: כב וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת־
כָּל־אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה: כג וַיְהִי בָעֶרֶב וַיִּקַּח אֶת־
לֵאָה בִתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו וַיָּבֹא אֵלֶיהָ: כד וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ
אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה בִתּוֹ שִׁפְחָה: כה וַיְהִי בַּבֹּקֶר
וְהִנֵּה־הִוא לֵאָה וַיֹּאמֶר אֶל־לָבָן מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי
הֲלֹא בְרָחֵל עָבַדְתִּי עִמָּךְ וְלָמָּה רִמִּיתָנִי: כו וַיֹּאמֶר לָבָן
לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בִּמְקוֹמֵנוּ לָתֵת הַצְּעִירָה לִפְנֵי הַבְּכִירָה:
כז מַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וְנִתְּנָה לְךָ גַּם־אֶת־זֹאת בַּעֲבֹדָה
אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת: כח וַיַּעַשׂ
יַעֲקֹב כֵּן וַיְמַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־רָחֵל בִּתּוֹ לוֹ
לְאִשָּׁה: כט וַיִּתֵּן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ
לְשִׁפְחָה: ל וַיָּבֹא גַּם אֶל־רָחֵל וַיֶּאֱהַב גַּם־אֶת־רָחֵל מִלֵּאָה

והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן
רבצים עליה כי מן הבאר ההוא ישקו העדרים
והאבן גדלה על פי הבאר ונאספו שמה כל העדרים
וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקו את הצאן
והשיבו את האבן על פי הבאר למקמה ויאמר להם
יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו: ויאמר
להם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו ידענו: ויאמר
להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה
עם הצאן: ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף
המקנה השקו הצאן ולכו רעו: ויאמרו לא נוכל
עד אשר יאספו כל העדרים וגללו את האבן מעל
פי הבאר והשקינו הצאן: עודנו מדבר עמם ורחל
באה מלעיל עם הצאן אשר לאביה כי רעה הוא: ויהי
כאשר ראה יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת
צאן לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל
פי הבאר וישק את צאן לבן אחי אמו: וישק יעקב
לרחל וישא את קלו ויבך: ויגד יעקב לרחל כי אחי
אביה הוא וכי בן רבקה הוא ותרץ ותגד לאביה: ויהי
כשמע לבן את שמע יעקב בן אחתו וירץ לקראתו
ויחבק לו וינשק לו ויביאהו אל ביתו וספר ללבן
את כל הדברים האלה ויאמר לו לבן אך עצמי
ובשרי אתה וישב עמו חדש ימים ויאמר לבן
ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם הגידה לי מה
משכרתך וללבן שתי בנות שם הגדלה לאה ושם
הקטנה רחל ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תאר
ויפת מראה ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך
שבע שנים ברחל בתך הקטנה ויאמר לבן טוב
תתי אתה לך מתתי אתה לאיש אחר שבה עמדי:
ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים
אחדים באהבתו אתה ויאמר יעקב אל לבן הבה את
אשתי כי מלאו ימי ואבואה אליה: ויאסף לבן את
כל אנשי המקום ויעש משתה: ויהי בערב ויקח את
לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא אליה: ויתן לבן לה
את זלפה שפחתו ללאה בתו שפחה: ויהי בבקר
והנה הוא לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי
הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני: ויאמר לבן
לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני הבכירה:
מלא שבע זאת ונתנה לך גם את זאת בעבדה
אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות: ויעש
יעקב כן וימלא שבע זאת ויתן לו את רחל בתו לו
לאשה: ויתן לבן לרחל בתו את בלהה שפחתו לה
לשפחה: ויבא גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה

1) פסוק ג׳ וח׳: וְגָלַלוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 2) פסוק ו׳: מלרע, ועיין בפירוש רש״י. 3) פסוק ט״ז: וּלְלַבָן למנהגנו.

וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת: לא וַיַּרְא יְהוָה כִּי־
שְׂנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ וְרָחֵל עֲקָרָה: לב וַתַּהַר
לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי־
רָאָה יְהוָה בְּעָנְיִי כִּי עַתָּה יֶאֱהָבֵנִי אִישִׁי: לג וַתַּהַר עוֹד
וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה אָנֹכִי
וַיִּתֶּן־לִי גַּם־אֶת־זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן: לד וַתַּהַר עוֹד
וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר עַתָּה הַפַּעַם יִלָּוֶה אִישִׁי אֵלַי כִּי־
יָלַדְתִּי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ לֵוִי: לה וַתַּהַר
עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אוֹדֶה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן
קָרְאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלֶּדֶת: לא וַתֵּרֶא רָחֵל כִּי
לֹא יָלְדָה לְיַעֲקֹב וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ וַתֹּאמֶר אֶל־
יַעֲקֹב הָבָה־לִּי בָנִים וְאִם־אַיִן מֵתָה מלרע אָנֹכִי: ב וַיִּחַר־אַף
יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנֹכִי אֲשֶׁר־מָנַע
מִמֵּךְ פְּרִי־בָטֶן: ג וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתִי בִלְהָה בֹּא אֵלֶיהָ
וְתֵלֶד עַל־בִּרְכַּי וְאִבָּנֶה גַּם־אָנֹכִי מִמֶּנָּה: ד וַתִּתֶּן־לוֹ אֶת־
בִּלְהָה שִׁפְחָתָהּ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב: ה וַתַּהַר
בִּלְהָה וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן: ו וַתֹּאמֶר רָחֵל דָּנַנִי אֱלֹהִים
וְגַם שָׁמַע בְּקֹלִי וַיִּתֶּן־לִי בֵּן עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ דָּן:
ז וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב:
ח וַתֹּאמֶר רָחֵל נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים| נִפְתַּלְתִּי עִם־אֲחֹתִי גַּם־
יָכֹלְתִּי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נַפְתָּלִי: ט וַתֵּרֶא לֵאָה כִּי עָמְדָה
מִלֶּדֶת וַתִּקַּח אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב
לְאִשָּׁה: י וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֵּן: יא וַתֹּאמֶר
לֵאָה בגד בָּא גָד וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד: יב וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת
לֵאָה בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב: יג וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאָשְׁרִי כִּי
אִשְּׁרוּנִי בָּנוֹת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אָשֵׁר: רביעי יד וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן
בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּמְצָא דוּדָאִים בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם
אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל־לֵאָה תְּנִי־נָא לִי
מִדּוּדָאֵי בְּנֵךְ: טו וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְעַט קַחְתֵּךְ אֶת־אִישִׁי
וְלָקַחַת החי״ת בפתח גַּם אֶת־דּוּדָאֵי בְּנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב
עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דּוּדָאֵי בְּנֵךְ: טז וַיָּבֹא יַעֲקֹב| מִן־הַשָּׂדֶה
בָּעֶרֶב וַתֵּצֵא לֵאָה לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי
שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךָ בְּדוּדָאֵי בְּנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ בַּלַּיְלָה
הוּא: יז וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב
בֵּן חֲמִישִׁי: יח וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־
נָתַתִּי שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשָּׂשכָר[4]: יט וַתַּהַר
עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן[5]־שִׁשִּׁי לְיַעֲקֹב: כ וַתֹּאמֶר לֵאָה
זְבָדַנִי אֱלֹהִים| אֹתִי זֶבֶד טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־
יָלַדְתִּי לוֹ שִׁשָּׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זְבֻלוּן: כא וְאַחַר
יָלְדָה בַּת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ דִּינָה: כב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
אֶת־רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ:
כג וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר אָסַף אֱלֹהִים אֶת־חֶרְפָּתִי:

ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות וירא יהוה כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה יהוה בעניי כי עתה יאהבני אישי ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע יהוה כי שנואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא שמו שמעון ותהר עוד ותלד בן ותאמר עתה הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא שמו לוי ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את יהוה על כן קראה שמו יהודה ותעמד מלדת ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחתה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים אנכי אשר מנע ממך פרי בטן ותאמר הנה אמתי בלהה בא אליה ותלד על ברכי ואבנה גם אנכי ממנה ותתן לו את בלהה שפחתה לאשה ויבא אליה יעקב ותהר בלהה ותלד ליעקב בן ותאמר רחל דנני אלהים וגם שמע בקלי ויתן לי בן על כן קראה שמו דן ותהר עוד ותלד בלהה שפחת רחל בן שני ליעקב ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי עם אחתי גם יכלתי ותקרא שמו נפתלי ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח את זלפה שפחתה ותתן אתה ליעקב לאשה ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן ותאמר לאה בגד ותקרא את שמו גד ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות ותקרא את שמו אשר וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה אמו ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי בנך ותאמר לה המעט קחתך את אישי ולקחת גם את דודאי בני ותאמר רחל לכן ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנך ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתיך בדודאי בני וישכב עמה בלילה הוא וישמע אלהים אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן חמישי ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי שפחתי לאישי ותקרא שמו יששכר ותהר עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב ותאמר לאה זבדני אלהים אתי זבד טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי לו ששה בנים ותקרא את שמו זבלון ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה ויזכר אלהים את רחל וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה ותהר ותלד בן ותאמר אסף אלהים את חרפתי

4) פסוק ח״י: תיבה זו נכתבת בשתי שיני״ן ונקראת בשי״ן אחת ובדגש, וכן בכל התורה כולה. 5) פסוק י״ט: יאריך מעט בקריאת הבי״ת בצירי, שלא יובן הבן של ששי.

כא וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן אַחֵר׃
כב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־
לָבָן שַׁלְּחֵנִי וְאֵלְכָה אֶל־מְקוֹמִי וּלְאַרְצִי׃ כג תְּנָה אֶת־נָשַׁי
וְאֶת־יְלָדַי אֲשֶׁר עָבַדְתִּי אֹתְךָ בָהֶן וְאֵלֵכָה כִּי אַתָּה
יָדַעְתָּ אֶת־עֲבֹדָתִי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ׃ כד וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָבָן
אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נִחַשְׁתִּי וַיְבָרְכֵנִי[6] יְהוָה
בִּגְלָלֶךָ׃ חמישי כה וַיֹּאמֶר נָקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאֶתֵּנָה׃ כו וַיֹּאמֶר
אֵלָיו אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֶת אֲשֶׁר־הָיָה
מִקְנְךָ אִתִּי׃ כז כִּי מְעַט אֲשֶׁר־הָיָה לְךָ לְפָנַי וַיִּפְרֹץ לָרֹב
וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֹתְךָ לְרַגְלִי וְעַתָּה מָתַי אֶעֱשֶׂה גַּם־אָנֹכִי
לְבֵיתִי׃ כח וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן־לָךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתֶּן־לִי
מְאוּמָה אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדָּבָר הַזֶּה אָשׁוּבָה אֶרְעֶה
צֹאנְךָ אֶשְׁמֹר׃ כט אֶעֱבֹר בְּכָל־צֹאנְךָ הַיּוֹם הָסֵר מִשָּׁם
כָּל־שֶׂה נָקֹד וְטָלוּא וְכָל־שֶׂה־חוּם בַּכְּשָׂבִים וְטָלוּא
וְנָקֹד בָּעִזִּים וְהָיָה שְׂכָרִי׃ לא וְעָנְתָה־בִּי צִדְקָתִי בְּיוֹם
מָחָר כִּי־תָבוֹא עַל־שְׂכָרִי לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר־אֵינֶנּוּ נָקֹד
וְטָלוּא בָּעִזִּים וְחוּם בַּכְּשָׂבִים גָּנוּב הוּא אִתִּי׃ לב וַיֹּאמֶר
לָבָן הֵן לוּ יְהִי כִדְבָרֶךָ׃ לג וַיָּסַר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַתְּיָשִׁים
הָעֲקֻדִּים וְהַטְּלֻאִים וְאֵת כָּל־הָעִזִּים הַנְּקֻדּוֹת וְהַטְּלֻאֹת
כֹּל אֲשֶׁר־לָבָן בּוֹ וְכָל־חוּם בַּכְּשָׂבִים וַיִּתֵּן בְּיַד־בָּנָיו׃
לד וַיָּשֶׂם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב
רֹעֶה אֶת־צֹאן לָבָן הַנּוֹתָרֹת׃ לה וַיִּקַּח־לוֹ יַעֲקֹב מַקַּל
לִבְנֶה לַח וְלוּז וְעַרְמוֹן וַיְפַצֵּל בָּהֵן פְּצָלוֹת לְבָנוֹת
מַחְשֹׂף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל־הַמַּקְלוֹת׃ לו וַיַּצֵּג אֶת־הַמַּקְלוֹת
אֲשֶׁר פִּצֵּל בָּרְהָטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמָּיִם אֲשֶׁר תָּבֹאן
הַצֹּאן לִשְׁתּוֹת לְנֹכַח הַצֹּאן וַיֵּחַמְנָה בְּבֹאָן לִשְׁתּוֹת׃
לז וַיֶּחֱמוּ הַצֹּאן אֶל־הַמַּקְלוֹת וַתֵּלַדְנָה הַצֹּאן עֲקֻדִּים
נְקֻדִּים וּטְלֻאִים׃ לח וְהַכְּשָׂבִים הִפְרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי
הַצֹּאן אֶל־עָקֹד וְכָל־חוּם בְּצֹאן לָבָן וַיָּשֶׁת־לוֹ עֲדָרִים
לְבַדּוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל־צֹאן לָבָן׃ לט וְהָיָה בְּכָל־יַחֵם הַצֹּאן
הַמְקֻשָּׁרוֹת וָשָׂם יַעֲקֹב אֶת־הַמַּקְלוֹת לְעֵינֵי הַצֹּאן
בָּרְהָטִים לְיַחֲמֵנָה תחי״ת בשוא נח בַּמַּקְלוֹת׃ מ וּבְהַעֲטִיף הַצֹּאן לֹא
יָשִׂים וְהָיָה הָעֲטֻפִים לְלָבָן וְהַקְּשָׁרִים לְיַעֲקֹב׃ מא וַיִּפְרֹץ
הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי־לוֹ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפָחוֹת
וַעֲבָדִים וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים׃ לא א וַיִּשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי בְנֵי־לָבָן
לֵאמֹר לָקַח יַעֲקֹב אֵת כָּל־אֲשֶׁר לְאָבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר
לְאָבִינוּ עָשָׂה אֶת כָּל־הַכָּבֹד הַזֶּה׃ ב וַיַּרְא יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי
לָבָן וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ עִמּוֹ כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ ג וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־יַעֲקֹב שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֶיךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ וְאֶהְיֶה
עִמָּךְ׃ ד וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה[7] הַשָּׂדֶה
אֶל־צֹאנוֹ׃ ה וַיֹּאמֶר לָהֶן רֹאֶה אָנֹכִי אֶת־פְּנֵי אֲבִיכֶן כִּי־
אֵינֶנּוּ אֵלַי כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם וֵאלֹהֵי אָבִי הָיָה עִמָּדִי׃

ותקרא את שמו יוסף לאמר יסף יהוה לי בן אחר׃
ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל־
לבן שלחני ואלכה אל מקומי ולארצי׃ תנה את נשי
ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן ואלכה כי אתה
ידעת את עבדתי אשר עבדתיך׃ ויאמר אליו לבן
אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי וברכני יהוה
בגללך׃ ויאמר נקבה שכרך עלי ואתנה׃ ויאמר
אליו אתה ידעת את אשר עבדתיך ואת אשר היה
מקנך אתי׃ כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב
ויברך יהוה אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם אנכי
לביתי׃ ויאמר מה אתן לך ויאמר יעקב לא־תתן־לי
מאומה אם־תעשה־לי הדבר הזה אשובה ארעה
צאנך אשמר׃ אעבר בכל־צאנך היום הסר משם
כל־שה נקד וטלוא וכל־שה־חום בכשבים וטלוא
ונקד בעזים והיה שכרי׃ וענתה־בי צדקתי ביום
מחר כי־תבוא על־שכרי לפניך כל אשר־איננו נקד
וטלוא בעזים וחום בכשבים גנוב הוא אתי׃ ויאמר
לבן הן לו יהי כדברך׃ ויסר ביום ההוא את־התישים
העקדים והטלאים ואת כל העזים הנקדות והטלאת
כל אשר־לבן בו וכל־חום בכשבים ויתן ביד־בניו׃
וישם דרך שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב
רעה את־צאן לבן הנותרת׃ ויקח־לו יעקב מקל
לבנה לח ולוז וערמון ויפצל בהן פצלות לבנות
מחשף הלבן אשר על־המקלות׃ ויצג את־המקלות
אשר פצל ברהטים בשקתות המים אשר תבאן
הצאן לשתות לנכח הצאן ויחמנה בבאן לשתות׃
ויחמו הצאן אל־המקלות ותלדן הצאן עקדים
נקדים וטלאים׃ והכשבים הפריד יעקב ויתן פני
הצאן אל־עקד וכל־חום בצאן לבן וישת־לו עדרים
לבדו ולא שתם על־צאן לבן׃ והיה בכל־יחם הצאן
המקשרות ושם יעקב את־המקלות לעיני הצאן
ברהטים ליחמנה במקלות ובהעטיף הצאן לא
ישים והיה העטפים ללבן והקשרים ליעקב׃ ויפרץ
האיש מאד מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות
ועבדים וגמלים וחמרים׃ לא א וישמע את־דברי בני־לבן
לאמר לקח יעקב את כל־אשר לאבינו ומאשר
לאבינו עשה את כל־הכבד הזה׃ ב וירא יעקב את־פני
לבן והנה אינו עמו כתמול שלשום׃ ג ויאמר יהוה
אל־יעקב שוב אל־ארץ אבותיך ולמולדתך ואהיה
עמך׃ ד וישלח יעקב ויקרא לרחל ולאה[7] השדה
אל־צאנו׃ ה ויאמר להן ראה אנכי את־פני אביכן כי־
אינו אלי כתמל שלשם ואלהי אבי היה עמדי׃

6) פסוק כ״ז: וַיְבָרְכֵנִי למנהגנו, וכ״ה בקורן. 7) פסוק ד׳: וּלְלֵאָה למנהגנו.

ואתנה ידעתן כי בכל־כחי עבדתי את־אביכן:
ואביכן התל בי והחליף את־משכרתי עשרת מנים
ולא־נתנו אלהים להרע עמדי: אם־כה יאמר נקדים
יהיה שכרך וילדו כל־הצאן נקדים ואם־כה יאמר
עקדים יהיה שכרך וילדו כל־הצאן עקדים: ויצל
אלהים את־מקנה אביכם ויתן־לי: ויהי בעת יחם
הצאן ואשא עיני ואראה בחלום והנה העתדים
העלים על־הצאן עקדים נקדים וברדים: ויאמר אלי
מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני: ויאמר
שא־נא עיניך וראה כל־העתדים העלים על־הצאן
עקדים נקדים וברדים כי ראיתי את כל־אשר לבן
עשה לך: אנכי האל בית־אל אשר משחת שם
מצבה אשר נדרת לי שם נדר עתה קום צא מן־
הארץ הזאת ושוב אל־ארץ מולדתך: ותען רחל
ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית
אבינו: הלוא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם־
אכול את־כספנו: כי כל־העשר אשר הציל אלהים
מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר אלהים
אליך עשה: ויקם יעקב וישא את־בניו ואת־נשיו על־
הגמלים: וינהג את־כל־מקנהו ואת כל־רכשו אשר
רכש מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל־
יצחק אביו ארצה כנען: ולבן הלך לגזז את־צאנו
ותגנב רחל את התרפים אשר לאביה: ויגנב יעקב
את־לב לבן הארמי על־בלי הגיד לו כי ברח הוא:
ויברח הוא וכל־אשר־לו ויקם ויעבר את־הנהר
וישם את־פניו הר הגלעד: ויגד ללבן ביום השלישי
כי ברח יעקב: ויקח את־אחיו עמו וירדף אחריו
דרך שבעת ימים וידבק אתו בהר הגלעד: ויבא
אלהים אל־לבן הארמי בחלם הלילה ויאמר לו
השמר לך פן־תדבר עם־יעקב מטוב עד־רע: וישג
לבן את־יעקב ויעקב תקע את־אהלו בהר ולבן תקע
את־אחיו בהר הגלעד: ויאמר לבן ליעקב מה עשית
ותגנב את־לבבי ותנהג את־בנתי כשבויות חרב: למה
נחבאת לברח ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלחך
בשמחה ובשרים בתף ובכנור: ולא נטשתני לנשק
לבני ולבנתי עתה הסכלת עשו: יש־לאל ידי לעשות
עמכם רע ואלהי אביכם אמש אמר אלי לאמר
השמר לך מדבר עם־יעקב מטוב עד־רע: ועתה
הלך הלכת כי־נכסף נכספתה לבית אביך למה
גנבת את־אלהי:
ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי
אמרתי פן־תגזל את־בנותיך מעמי: עם אשר תמצא
את־אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר־לך מה עמדי

ואתנה ידעתן כי בכל כוחי עבדתי את אביכן:
ואביכן התל בי והחליף את משכרתי עשרת מנים
ולא נתנו אלהים להרע עמדי אם כה יאמר נקדים
יהיה שכרך וילדו כל הצאן נקדים ואם כה יאמר
עקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן עקדים ויצל
אלהים את מקנה אביכם ויתן לי: ויהי בעת יחם
הצאן ואשא עיני וארא בחלום והנה העתדים
העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים ויאמר אלי
מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני ויאמר
שא נא עיניך וראה כל העתדים העלים על הצאן
עקדים נקדים וברדים כי ראיתי את כל אשר לבן
עשה לך אנכי האל בית אל אשר משחת שם
מצבה אשר נדרת לי שם נדר עתה קום צא מן
הארץ הזאת ושוב אל ארץ מולדתך ותען רחל
ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית
אבינו הלוא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם
אכול את כספנו כי כל העשר אשר הציל אלהים
מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר אלהים
אליך עשה ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו על
הגמלים וינהג את כל מקנהו ואת כל רכשו אשר
רכש מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל
יצחק אביו ארצה כנען ולבן הלך לגזז את צאנו
ותגנב רחל את התרפים אשר לאביה ויגנב יעקב
את לב לבן הארמי על בלי הגיד לו כי ברח הוא
ויברח הוא וכל אשר לו ויקם ויעבר את הנהר
וישם את פניו הר הגלעד ויגד ללבן ביום השלישי
כי ברח יעקב ויקח את אחיו עמו וירדף אחריו
דרך שבעת ימים וידבק אתו בהר הגלעד ויבא
אלהים אל לבן הארמי בחלם הלילה ויאמר לו
השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע וישג
לבן את יעקב ויעקב תקע את אהלו בהר ולבן תקע
את אחיו בהר הגלעד ויאמר לבן ליעקב מה עשית
ותגנב את לבבי ותנהג את בנתי כשבויות חרב למה
נחבאת לברח ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלחך
בשמחה ובשרים בתף ובכנור ולא נטשתני לנשק
לבני ולבנתי עתה הסכלת עשו יש לאל ידי לעשות
עמכם רע ואלהי אביכם אמש אמר אלי לאמר
השמר לך מדבר עם יעקב מטוב עד רע ועתה
הלך הלכת כי נכסף נכספתה לבית אביך למה
גנבת את אלהי ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי
אמרתי פן תגזל את בנותיך מעמי עם אשר תמצא
את אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר לך מה עמדי

וְקַח־לְךָ וְלֹא־יָדַע יַעֲקֹב כִּי רָחֵל גְּנָבָתַם: לו וַיָּבֹא לָבָן
בְּאֹהֶל־יַעֲקֹב | וּבְאֹהֶל לֵאָה וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהֹת
וְלֹא מָצָא וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל לֵאָה וַיָּבֹא בְּאֹהֶל רָחֵל: לז וְרָחֵל
לָקְחָה אֶת־הַתְּרָפִים וַתְּשִׂמֵם בְּכַר הַגָּמָל וַתֵּשֶׁב
עֲלֵיהֶם וַיְמַשֵּׁשׁ לָבָן אֶת־כָּל־הָאֹהֶל וְלֹא מָצָא:
לח וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ אַל־יִחַר בְּעֵינֵי אֲדֹנִי כִּי לוֹא אוּכַל
לָקוּם מִפָּנֶיךָ כִּי־דֶרֶךְ נָשִׁים לִי וַיְחַפֵּשׂ וְלֹא מָצָא
אֶת־הַתְּרָפִים: לט וַיִּחַר לְיַעֲקֹב וַיָּרֶב בְּלָבָן וַיַּעַן יַעֲקֹב
וַיֹּאמֶר לְלָבָן מַה־פְּשָׁעִי מַה חַטָּאתִי מלרע כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי:
מ כִּי־מִשַּׁשְׁתָּ אֶת־כָּל־כֵּלַי מַה־מָּצָאתָ מִכֹּל כְּלֵי־בֵיתֶךָ
שִׂים כֹּה נֶגֶד אַחַי וְאַחֶיךָ וְיוֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ: מא זֶה
עֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ
וְאֵילֵי צֹאנְךָ לֹא אָכָלְתִּי: מב טְרֵפָה לֹא־הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ
אָנֹכִי אֲחַטֶּנָּה מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנָּה גְּנֻבָתִי[8] יוֹם וּגְנֻבָתִי[8] לָיְלָה:
מג הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב מלעיל וְקֶרַח בַּלָּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי
מֵעֵינָי: מד זֶה־לִּי עֶשְׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתֶךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־
עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ
וַתַּחֲלֵף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים: מה לוּלֵי אֱלֹהֵי אָבִי
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפַחַד יִצְחָק הָיָה לִי כִּי עַתָּה רֵיקָם
שִׁלַּחְתָּנִי אֶת־עָנְיִי וְאֶת־יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה אֱלֹהִים וַיּוֹכַח
אָמֶשׁ: שביעי מו וַיַּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הַבָּנוֹת בְּנֹתַי וְהַבָּנִים
בָּנַי וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לִי־הוּא וְלִבְנֹתַי
מַה־אֶעֱשֶׂה לָאֵלֶּה הַיּוֹם אוֹ לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלָדוּ: מז וְעַתָּה
לְכָה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וָאָתָּה וְהָיָה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ:
מח וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן וַיְרִימֵהָ מַצֵּבָה: מט וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאֶחָיו
לִקְטוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ־גַל וַיֹּאכְלוּ[9] שָׁם עַל־
הַגָּל: נ וַיִּקְרָא־לוֹ לָבָן יְגַר שָׂהֲדוּתָא מלרע וְיַעֲקֹב קָרָא לוֹ
גַּלְעֵד: נא וַיֹּאמֶר לָבָן הַגַּל הַזֶּה עֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם עַל־
כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ גַּלְעֵד: נב וְהַמִּצְפָּה אֲשֶׁר אָמַר יַצֶּף יְהוָה
בֵּינִי וּבֵינֶךָ כִּי נִסָּתֵר אִישׁ מֵרֵעֵהוּ: נג אִם־תְּעַנֶּה אֶת־בְּנֹתַי
וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים עַל־בְּנֹתַי אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים
עֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ: נד וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הִנֵּה | הַגַּל הַזֶּה
וְהִנֵּה הַמַּצֵּבָה אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ: נה עֵד הַגַּל הַזֶּה
וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה אִם־אָנִי מלעיל לֹא־אֶעֱבֹר אֵלֶיךָ אֶת־הַגַּל הַזֶּה
וְאִם־אַתָּה לֹא־תַעֲבֹר אֵלַי אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאֶת־הַמַּצֵּבָה
הַזֹּאת לְרָעָה: נו אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפְּטוּ
בֵינֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב בְּפַחַד אָבִיו
יִצְחָק: נז וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לֶאֱכֹל־
לֶחֶם וַיֹּאכְלוּ[9] לֶחֶם וַיָּלִינוּ בָהָר: מפטיר לב א וַיַּשְׁכֵּם לָבָן בַּבֹּקֶר
וַיְנַשֵּׁק לְבָנָיו וְלִבְנֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֶתְהֶם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב
לָבָן לִמְקֹמוֹ: ב וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ־בוֹ מַלְאֲכֵי
אֱלֹהִים: ג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה

וקזז לך ולא ידע יעקב כי רחל גנבתם ויבא לבן
באהל יעקב ובאהל לאה ובאהל שתי האמהת
ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל ורחל
לקחה את התרפים ותשמם בכר הגמל ותשב
עליהם וימשש לבן את כל האהל ולא מצא
ותאמר אל אביה אל יחר בעיני אדני כי לוא אוכל
לקום מפניך כי דרך נשים לי ויחפש ולא מצא
את התרפים ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב
ויאמר ללבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי
כי מששת את כל כלי מה מצאת מכל כלי ביתך
שים כה נגד אחי ואחיך ויוכיחו בין שנינו זה
עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו
ואילי צאנך לא אכלתי טרפה לא הבאתי אליך
אנכי אחטנה מידי תבקשנה גנבתי יום וגנבתי לילה
הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה ותדד שנתי
מעיני זה לי עשרים שנה בביתך עבדתיך ארבע
עשרה שנה בשתי בנתיך ושש שנים בצאנך
ותזחלף את משכרתי עשרת מנים לולי אלהי אבי
אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי כי עתה ריקם
שלחתני את עניי ואת יגיע כפי ראה אלהים ויוכח
אמש ויען לבן ויאמר אל יעקב הבנות בנתי והבנים
בני והצאן צאני וכל אשר אתה ראה לי הוא ולבנתי
מה אעשה לאלה היום או לבניהן אשר ילדו ועתה
לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד ביני וביניך
ויקזז יעקב אבן וירימה מצבה ויאמר יעקב לאחיו
לקטו אבנים ויקחו אבנים ויעשו גל ויאכלו שם על
הגל ויקרא לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו
גלעד ויאמר לבן הגל הזה עד ביני וביניך היום על
כן קרא שמו גלעד והמצפה אשר אמר יצף יהוה
ביני וביניך כי נסתר איש מרעהו אם תענה את בנתי
ואם תקזז נשים על בנתי אין איש עמנו ראה אלהים
עד ביני וביניך ויאמר לבן ליעקב הנה הגל הזה
והנה המצבה אשר יריתי ביני וביניך עד הגל הזה
ועדה המצבה אם אני לא אעבר אליך את הגל הזה
ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה ואת המצבה
הזאת לרעה אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו
בינינו אלהי אביהם וישבע יעקב בפחד אביו
יצחק ויזבח יעקב זבח בהר ויקרא לאחיו לאכל
לחם ויאכלו לחם וילינו בהר וישכם לבן בבקר
וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם וילך וישב
לבן למקמו ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי
אלהים ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה

8) פסוק ט"ל: הבי"ת בשוא נע. כיון שהקבוץ בנו"ן בא במקום שורוק. וקריאת התיבה מלרע. 9) פסוק מ"ו ונ"ד: וַיֹּאכְלוּ למנהגנו.

וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם:

ישלח

ד וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם: ה וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־עָתָּה: ו וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֶיךָ: ☆ ז וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ: ח וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: ט וַיֹּאמֶר אִם־יָבוֹא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכֶּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה: ☆ י וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ: יא קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: יב הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל־בָּנִים: יג וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כְּחול הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב: שני יד וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו: טו עִזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִים עֶשְׂרִים: טז גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים וּפָרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וַעְיָרִם העי"ן בשוא נח עֲשָׂרָה: יז וַיִּתֵּן בְּיַד־עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי וְרֶוַח תָּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר: יח וַיְצַו אֶת־הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגָּשְׁךָ[1] עֵשָׂו אָחִי וּשְׁאָלְךָ לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ: יט וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו וְהִנֵּה גַם־הוּא אַחֲרֵינוּ: כ וַיְצַו גַּם אֶת־הַשֵּׁנִי גַּם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַּם אֶת־כָּל־הַהֹלְכִים אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה תְּדַבְּרוּן אֶל־עֵשָׂו בְּמִצַּאֲכֶם אֹתוֹ: כא וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה הַהֹלֶכֶת לְפָנָי וְאַחֲרֵי־כֵן אֶרְאֶה פָנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי: כב וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל־פָּנָיו וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה־הַהוּא בַּמַּחֲנֶה: כג וַיָּקָם | בַּלַּיְלָה הוּא וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו וְאֶת־אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֵת מַעֲבַר יַבֹּק: כד וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֵר אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ: כה וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר: כו וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף־יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ: כז וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם־בֵּרַכְתָּנִי: כח וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב:

ויקרא שם המקום ההוא מחנים

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצא חן בעיניך וישבו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הלך לקראתך וארבע מאות איש עמו וירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מחנות ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך ואיטיבה עמך קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך כי במקלי עברתי את הירדן הזה ועתה הייתי לשני מחנות הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא והכני אם על בנים ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב וילן שם בלילה ההוא ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו עזים מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים גמלים מיניקות ובניהם שלשים פרות ארבעים ופרים עשרה אתנת עשרים ועירם עשרה ויתן ביד עבדיו עדר עדר לבדו ויאמר אל עבדיו עברו לפני ורוח תשימו בין עדר ובין עדר ויצו את הראשון לאמר כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך ואמרת לעבדך ליעקב מנחה הוא שלוחה לאדני לעשו והנה גם הוא אחרינו ויצו גם את השני גם את השלישי גם את כל ההלכים אחרי העדרים לאמר כדבר הזה תדברון אל עשו במצאכם אתו ואמרתם גם הנה עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו במנחה ההלכת לפני ואחרי־כן אראה פניו אולי ישא פני ותעבר המנחה על פניו והוא לן בלילה ההוא במחנה ויקם בלילה הוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחותיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק ויקחם ויעברם את הנחל ויעבר את אשר לו ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב

1) פסוק ח"י: הפ"א בשוא נח והגימ"ל רפה ובקמץ רחב.

כט וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל
כִּי־שָׂרִיתָ עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים וַתּוּכָל: ל וַיִּשְׁאַל
יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה־נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל
לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם: שלישי לא וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם
פְּנִיאֵל כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי:
לב וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא
צֹלֵעַ עַל־יְרֵכוֹ: לג עַל־כֵּן לֹא־יֹאכְלוּ[2] בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי
נָגַע בְּכַף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה: לד וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו
וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחַץ
אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת:
ב וַיָּשֶׂם אֶת־הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת־יַלְדֵיהֶן רִאשֹׁנָה וְאֶת־
לֵאָה וְיַלְדֶיהָ אַחֲרֹנִים וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרֹנִים:
ג וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וִישְׁתַּחוּ אַרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים
עַד־גִּשְׁתּוֹ עַד־אָחִיו: ד וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ
וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו וַיְשַׁקֵּהוּ וַיִּבְכּוּ: ה וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו
וַיַּרְא אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה לָךְ
וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר־חָנַן אֱלֹהִים אֶת־עַבְדֶּךָ: רביעי ו וַתִּגַּשְׁנָה
הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה וְיַלְדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֻיָן: ז וַתִּגַּשׁ גַּם־לֵאָה
וְיַלְדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַּשׁ יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲווּ:
ח וַיֹּאמֶר מִי לְךָ כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי וַיֹּאמֶר
לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי: ט וַיֹּאמֶר עֵשָׂו יֶשׁ־לִי רָב אָחִי
יְהִי לְךָ אֲשֶׁר־לָךְ: י וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל־נָא אִם־נָא מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלָקַחְתָּ מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי עַל־כֵּן רָאִיתִי
פָנֶיךָ כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי: יא קַח־נָא אֶת־בִּרְכָתִי
אֲשֶׁר הֻבָאת לָךְ כִּי־חַנַּנִי אֱלֹהִים וְכִי יֶשׁ־לִי־כֹל
וַיִּפְצַר־בּוֹ וַיִּקָּח: יב וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנֵלֵכָה וְאֵלְכָה לְנֶגְדֶּךָ:
יג וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנִי יֹדֵעַ כִּי־הַיְלָדִים רַכִּים וְהַצֹּאן
וְהַבָּקָר עָלוֹת עָלַי וּרְדָפוּם יוֹם אֶחָד וָמֵתוּ כָּל־הַצֹּאן:
יד יַעֲבָר־נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וַאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי לְרֶגֶל
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־לְפָנַי וּלְרֶגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אָבֹא
אֶל־אֲדֹנִי שֵׂעִירָה: טו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אַצִּיגָה־נָּא עִמְּךָ מִן־
הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה[3] אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי
אֲדֹנִי: טז וַיָּשָׁב בַּיּוֹם הַהוּא עֵשָׂו לְדַרְכּוֹ שֵׂעִירָה: יז וְיַעֲקֹב
נָסַע סֻכֹּתָה וַיִּבֶן לוֹ בָּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סֻכֹּת עַל־כֵּן
קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם סֻכּוֹת[4]: יח וַיָּבֹא ויבא
יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּבֹאוֹ
מִפַּדַּן אֲרָם וַיַּחַן אֶת־פְּנֵי הָעִיר: יט וַיִּקֶן אֶת־חֶלְקַת
הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אָהֳלוֹ מִיַּד בְּנֵי־חֲמוֹר אֲבִי
שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה: כ וַיַּצֵּב־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא־לוֹ
אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: חמישי לד א וַתֵּצֵא דִינָה
בַּת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לִרְאוֹת בִּבְנוֹת הָאָרֶץ:

ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל
כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל וישאל
יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל
לשמי ויברך אתו שם ויקרא יעקב שם המקום
פניאל כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי
ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל והוא
צלע על ירכו על כן לא יאכלו בני ישראל את
גיד הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה כי
נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה וישא יעקב עיניו
וירא והנה עשו בא ועמו ארבע מאות איש ויזן
את הילדים על לאה ועל רחל ועל שתי השפחות
וישם את השפחות ואת ילדיהן ראשנה ואת
לאה וילדיה אחרנים ואת רחל ואת יוסף אחרנים
והוא עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים
עד גשתו עד אחיו וירץ עשו לקראתו ויחבקהו
ויפל על צוארו וישקהו ויבכו וישא את עיניו
וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך
ויאמר הילדים אשר חנן אלהים את עבדך ותגשן
השפחות הנה וילדיהן ותשתחוין ותגש גם לאה
וילדיה וישתחוו ואחר נגש יוסף ורחל וישתחוו
ויאמר מי לך כל המחנה הזה אשר פגשתי ויאמר
למצא חן בעיני אדני ויאמר עשו יש לי רב אחי
יהי לך אשר לך ויאמר יעקב אל נא אם נא מצאתי
חן בעיניך ולקחת מנחתי מידי כי על כן ראיתי
פניך כראת פני אלהים ותרצני קח נא את ברכתי
אשר הבאת לך כי חננני אלהים וכי יש לי כל
ויפצר בו ויקח ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך
ויאמר אליו אדני ידע כי הילדים רכים והצאן
והבקר עלות עלי ודפקום יום אחד ומתו כל הצאן
יעבר נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי לרגל
המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים עד אשר אבא
אל אדני שעירה ויאמר עשו אציגה נא עמך מן
העם אשר אתי ויאמר למה זה אמצא חן בעיני
אדני וישב ביום ההוא עשו לדרכו שעירה ויעקב
נסע סכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכת על כן
קרא שם המקום סכות ויבא
יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען בבאו
מפדן ארם ויחן את פני העיר ויקן את חלקת
השדה אשר נטה שם אהלו מיד בני חמור אבי
שכם במאה קשיטה ויצב שם מזבח ויקרא לו
אל אלהי ישראל ותצא דינה
בת לאה אשר ילדה ליעקב לראות בבנות הארץ

2) פסוק ל״ג: יאכלו למנהגנו. 3) פסוק ט״ו: יפסיק מעט אחרי תיבות ״למה זה״, ועיין בפירוש רש״י ובשפתי חכמים. 4) פסוק י״ז: יש מדקדקים לסיים כאן עליית רביעי בכדי להתחיל לעולה החמישי בכי טוב ״ויבא יעקב שלם״ וכ״ה בחומשי ליוורנו, ונהרא נהרא ופשטיה.

ב וַיַּרְא אֹתָהּ שְׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר הַחִוִּי נְשִׂיא הָאָרֶץ וַיִּקַּח
אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ וַיְעַנֶּהָ: ג וַתִּדְבַּק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַּת־
יַעֲקֹב וַיֶּאֱהַב אֶת־הנער הַנַּעֲרָה וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הנער הַנַּעֲרָה: ד וַיֹּאמֶר
שְׁכֶם אֶל־חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי אֶת־הַיַּלְדָּה
הַזֹּאת לְאִשָּׁה: ה וְיַעֲקֹב שָׁמַע כִּי טִמֵּא אֶת־דִּינָה בִּתּוֹ
וּבָנָיו הָיוּ אֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה וְהֶחֱרִשׁ יַעֲקֹב עַד־בֹּאָם:
ו וַיֵּצֵא חֲמוֹר אֲבִי־שְׁכֶם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ: ז וּבְנֵי
יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה כְּשָׁמְעָם וַיִּתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים
וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד כִּי־נְבָלָה עָשָׂה בְיִשְׂרָאֵל לִשְׁכַּב אֶת־
בַּת־יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יֵעָשֶׂה: ח וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אִתָּם לֵאמֹר
שְׁכֶם בְּנִי חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבִתְּכֶם תְּנוּ נָא אֹתָהּ לוֹ
לְאִשָּׁה: ט וְהִתְחַתְּנוּ אִתָּנוּ בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ
תִּקְחוּ לָכֶם: י וְאִתָּנוּ תֵּשֵׁבוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לִפְנֵיכֶם שְׁבוּ
וּסְחָרוּהָ וְהֵאָחֲזוּ בָהּ: יא וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־אָבִיהָ וְאֶל־
אַחֶיהָ אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵיכֶם וַאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֶתֵּן:
יב הַרְבּוּ עָלַי מְאֹד מֹהַר וּמַתָּן וְאֶתְּנָה כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ
אֵלַי וּתְנוּ־לִי אֶת־הנער הַנַּעֲרָה לְאִשָּׁה: יג וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־
שְׁכֶם וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו בְּמִרְמָה וַיְדַבֵּרוּ אֲשֶׁר טִמֵּא
אֶת דִּינָה אֲחֹתָם: יד וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נוּכַל לַעֲשׂוֹת
הַדָּבָר הַזֶּה לָתֵת אֶת־אֲחֹתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה
כִּי־חֶרְפָּה הִוא לָנוּ: טו אַךְ־בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ
כָּמֹנוּ לְהִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר: טז וְנָתַנּוּ אֶת־בְּנֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־
בְּנֹתֵיכֶם נִקַּח־לָּנוּ וְיָשַׁבְנוּ אִתְּכֶם וְהָיִינוּ לְעַם אֶחָד:
יז וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלֵינוּ לְהִמּוֹל וְלָקַחְנוּ אֶת־בִּתֵּנוּ
וְהָלָכְנוּ: יח וַיִּיטְבוּ דִבְרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר וּבְעֵינֵי שְׁכֶם בֶּן־
חֲמוֹר: יט וְלֹא־אֵחַר הַנַּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בְּבַת־
יַעֲקֹב וְהוּא נִכְבָּד מִכֹּל בֵּית אָבִיו: כ וַיָּבֹא חֲמוֹר וּשְׁכֶם
בְּנוֹ אֶל־שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־אַנְשֵׁי עִירָם לֵאמֹר:
כא הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלֵמִים[5] הֵם אִתָּנוּ וְיֵשְׁבוּ בָאָרֶץ
וְיִסְחָרוּ אֹתָהּ וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבַת־יָדַיִם לִפְנֵיהֶם אֶת־
בְּנֹתָם נִקַּח־לָּנוּ לְנָשִׁים וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ נִתֵּן לָהֶם: כב אַךְ־
בְּזֹאת יֵאָתוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לָשֶׁבֶת אִתָּנוּ לִהְיוֹת לְעַם
אֶחָד בְּהִמּוֹל לָנוּ כָּל־זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נִמּוֹלִים: כג מִקְנֵהֶם
וְקִנְיָנָם וְכָל־בְּהֵמְתָּם הֲלוֹא לָנוּ הֵם אַךְ נֵאוֹתָה לָהֶם
וְיֵשְׁבוּ אִתָּנוּ: כד וַיִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲמוֹר וְאֶל־שְׁכֶם בְּנוֹ כָּל־
יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ וַיִּמֹּלוּ כָּל־זָכָר כָּל־יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ:
כה וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי־בְנֵי־
יַעֲקֹב שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחֵי דִינָה אִישׁ חַרְבּוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־
הָעִיר בֶּטַח וַיַּהַרְגוּ כָּל־זָכָר: כו וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שְׁכֶם
בְּנוֹ הָרְגוּ לְפִי־חָרֶב וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה מִבֵּית שְׁכֶם
וַיֵּצֵאוּ: כז בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחֲלָלִים וַיָּבֹזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר
טִמְּאוּ אֲחוֹתָם: כח אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם

וירא אתה שכם בן חמור החוי נשיא הארץ ויקחה
אתה וישכב אתה ויענה ותדבק נפשו בדינה בת
יעקב ויאהב את הנער וידבר על לב הנער ויאמר
שכם אל חמור אביו לאמר קח לי את הילדה
הזאת לאשה ויעקב שמע כי טמא את דינה בתו
ובניו היו את מקנהו בשדה והחרש יעקב עד באם
ויצא חמור אבי שכם אל יעקב לדבר אתו ובני
יעקב באו מן השדה כשמעם ויתעצבו האנשים
ויחר להם מאד כי נבלה עשה בישראל לשכב את
בת יעקב וכן לא יעשה ודבר חמור אתם לאמר
שכם בני חשקה נפשו בבתכם תנו נא אתה לו
לאשה והתחתנו אתנו בנתיכם תתנו לנו ואת בנתינו
תקחו לכם ואתנו תשבו והארץ תהיה לפניכם שבו
וסחרוה והאחזו בה ויאמר שכם אל אביה ואל
אחיה אמצא חן בעיניכם ואשר תאמרו אלי אתן
הרבו עלי מאד מהר ומתן ואתנה כאשר תאמרו
אלי ותנו לי את הנער לאשה ויענו בני יעקב את
שכם ואת חמור אביו במרמה וידברו אשר טמא
את דינה אחתם ויאמרו אליהם לא נוכל לעשות
הדבר הזה לתת את אחתנו לאיש אשר לו ערלה
כי חרפה הוא לנו אך בזאת נאות לכם אם תהיו
כמנו להמל לכם כל זכר ונתנו את בנתינו לכם ואת
בנתיכם נקח לנו וישבנו אתכם והיינו לעם אחד
ואם לא תשמעו אלינו להמול ולקחנו את בתנו
והלכנו וייטבו דבריהם בעיני חמור ובעיני שכם בן
חמור ולא אחר הנער לעשות הדבר כי חפץ בבת
יעקב והוא נכבד מכל בית אביו ויבא חמור ושכם
בנו אל שער עירם וידברו אל אנשי עירם לאמר
האנשים האלה שלמים הם אתנו וישבו בארץ
ויסחרו אתה והארץ הנה רחבת ידים לפניהם את
בנתם נקח לנו לנשים ואת בנתינו נתן להם אך
בזאת יאתו לנו האנשים לשבת אתנו להיות לעם
אחד בהמול לנו כל זכר כאשר הם נמלים מקנהם
וקנינם וכל בהמתם הלוא לנו הם אך נאותה להם
וישבו אתנו וישמעו אל חמור ואל שכם בנו כל
יצאי שער עירו וימלו כל זכר כל יצאי שער עירו
ויהי ביום השלישי בהיותם כאבים ויקחו שני בני
יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו ויבאו על
העיר בטח ויהרגו כל זכר ואת חמור ואת שכם
בנו הרגו לפי חרב ויקחו את דינה מבית שכם
ויצאו בני יעקב באו על החללים ויבזו העיר אשר
טמאו אחותם את צאנם ואת בקרם ואת חמריהם

5) פסוק כ"א: יש נוהגים לקרוא את השי"ן בשוא פתח.

וְאֶת אֲשֶׁר־בָּעִיר וְאֶת־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקָחוּ: כט וְאֶת־כָּל־
חֵילָם וְאֶת־כָּל־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם שָׁבוּ׳ וַיָּבֹזּוּ וְאֵת כָּל־
אֲשֶׁר בַּבָּיִת: ל וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכַרְתֶּם
אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי בְּיֹשֵׁב הָאָרֶץ בַּכְּנַעֲנִי וּבַפְּרִזִּי וַאֲנִי
מְתֵי מִסְפָּר וְנֶאֶסְפוּ עָלַי וְהִכּוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי:
לא וַיֹּאמְרוּ הֲכִזּוֹנָה הכ״ף בשוא נח יַעֲשֶׂה אֶת־אֲחוֹתֵנוּ:
לה א וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵית־אֵל וְשֶׁב־
שָׁם וַעֲשֵׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הַנִּרְאֶה אֵלֶיךָ בְּבָרְחֲךָ
מִפְּנֵי עֵשָׂו אָחִיךָ: ב וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל־
אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסִרוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּתֹכְכֶם׳
וְהִטַּהֲרוּ וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם: ג וְנָקוּמָה וְנַעֲלֶה בֵית־אֵל
וְאֶעֱשֶׂה־שָּׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הָעֹנֶה אֹתִי בְּיוֹם צָרָתִי וַיְהִי
עִמָּדִי בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלָכְתִּי: ד וַיִּתְּנוּ אֶל־יַעֲקֹב אֶת כָּל־
אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּיָדָם וְאֶת־הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם
וַיִּטְמֹן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר עִם־שְׁכֶם: ה וַיִּסָּעוּ
וַיְהִי | חִתַּת אֱלֹהִים עַל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם
וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב: ו וַיָּבֹא יַעֲקֹב לוּזָה אֲשֶׁר
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן הִוא בֵית־אֵל הִוא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ:
ז וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם אֵל בֵּית־אֵל כִּי שָׁם
נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו: ח וַתָּמָת דְּבֹרָה
מֵינֶקֶת רִבְקָה וַתִּקָּבֵר מִתַּחַת לְבֵית־אֵל תַּחַת הָאַלּוֹן
וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַלּוֹן בָּכוּת:
ט וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיְבָרֶךְ
אֹתוֹ: י וַיֹּאמֶר־לוֹ אֱלֹהִים שִׁמְךָ יַעֲקֹב לֹא־יִקָּרֵא שִׁמְךָ
עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ וַיִּקְרָא אֶת־
שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל: יא וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שַׁדַּי פְּרֵה
וּרְבֵה גּוֹי וּקְהַל גּוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךָּ וּמְלָכִים מֵחֲלָצֶיךָ
יֵצֵאוּ: ששי יב וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק לְךָ
אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ: יג וַיַּעַל מֵעָלָיו
אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ: יד וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ מַצֶּבֶת אֶבֶן וַיַּסֵּךְ עָלֶיהָ נֶסֶךְ
וַיִּצֹק עָלֶיהָ שָׁמֶן: טו וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת־שֵׁם הַמָّקוֹם אֲשֶׁר
דִּבֶּר אִתּוֹ שָׁם אֱלֹהִים בֵּית־אֵל: טז וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל
וַיְהִי־עוֹד כִּבְרַת־הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל
וַתְּקַשׁ בְּלִדְתָּהּ: יז וַיְהִי בְהַקְשֹׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ
הַמְיַלֶּדֶת אַל־תִּירְאִי כִּי־גַם־זֶה לָךְ בֵּן: יח וַיְהִי בְּצֵאת
נַפְשָׁהּ כִּי מֵתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶן־אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא־
לוֹ בִנְיָמִין: יט וַתָּמָת רָחֵל וַתִّקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הִוא
בֵּית לָחֶם: כ וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל־קִבְרָתָהּ הִוא מַצֶּבֶת
קִבֶּרֶת־רָחֵל עַד־הַיּוֹם: כא וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אָהֳלָה
מֵהֶלְאָה לְמִגְדַּל־עֵדֶר: כב וַיְהִי בִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ
הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו

ואת אשר בעיר ואת אשר בשדה לקחו ואת כל
חילם ואת כל טפם ואת נשיהם שבו ויבזו ואת כל
אשר בבית ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי עכרתם
אתי להבאישני בישב הארץ בכנעני ובפרזי ואני
מתי מספר ונאספו עלי והכוני ונשמדתי אני וביתי
ויאמרו הכזונה יעשה את אחותנו
ויאמר אלהים אל יעקב קום עלה בית אל ושב
שם ועשה שם מזבח לאל הנראה אליך בברחך
מפני עשו אחיך ויאמר יעקב אל ביתו ואל כל
אשר עמו הסרו את אלהי הנכר אשר בתככם
והטהרו והחליפו שמלתיכם ונקומה ונעלה בית אל
ואעשה שם מזבח לאל הענה אתי ביום צרתי ויהי
עמדי בדרך אשר הלכתי ויתנו אל יעקב את כל
אלהי הנכר אשר בידם ואת הנזמים אשר באזניהם
ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עם שכם ויסעו
ויהי חתת אלהים על הערים אשר סביבותיהם
ולא רדפו אחרי בני יעקב ויבא יעקב לוזה אשר
בארץ כנען הוא בית אל הוא וכל העם אשר עמו
ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל בית אל כי שם
נגלו אליו האלהים בברחו מפני אחיו ותמת דברה
מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית אל תחת האלון
ויקרא שמו אלון בכות
וירא אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך
אתו ויאמר לו אלהים שמך יעקב לא יקרא שמך
עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את
שמו ישראל ויאמר לו אלהים אני אל שדי פרה
ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך ומלכים מחלציך
יצאו ואת הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לך
אתננה ולזרעך אחריך אתן את הארץ ויעל מעליו
אלהים במקום אשר דבר אתו ויצב יעקב מצבה
במקום אשר דבר אתו מצבת אבן ויסך עליה נסך
ויצק עליה שמן ויקרא יעקב את שם המקום אשר
דבר אתו שם אלהים בית אל ויסעו מבית אל
ויהי עוד כברת הארץ לבוא אפרתה ותלד רחל
ותקש בלדתה ויהי בהקשתה בלדתה ותאמר לה
המילדת אל תיראי כי גם זה לך בן ויהי בצאת
נפשה כי מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא
לו בנימין ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה הוא
בית לחם ויצב יעקב מצבה על קברתה הוא מצבת
קברת רחל עד היום ויסע ישראל ויט אהלה
מהלאה למגדל עדר ויהי בשכן ישראל בארץ
ההוא וילך ראובן וישכב את בלהה פילגש אביו

6) פסוק כ״ט: מלרע, לפי שהוא מלשון שֶׁבי ולא מלשון שִׁיבה, ועיין בפירוש רש״י. 7) פסוק ב׳: בְּתֹכְכֶם למנהגנו, וכ״ה בקורן. 8) פסוק כ״ב: פסוק זה יש לקרוא פעמיים כך: ״וַיְהִי בִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בָּאֶרֶץ הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל״: בפעם השניה יש לקוראו כך: ״וַיְהִי בִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בָּאֶרֶץ הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵים עָשָׂר״: ועיין מנחת שי ולחם הבכורים ובהמלצת מרן ראש הישיבה שליט״א שבתחילת הספר. ותרו״ץ.

וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל

וַיִּהְיוּ בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵים עָשָׂר: כב בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב
רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן: כג בְּנֵי
רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן: כד וּבְנֵי בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי:
כה וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב
אֲשֶׁר יֻלַּד־לוֹ בְּפַדַּן אֲרָם: כו וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו
מַמְרֵא קִרְיַת הָאַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גָּר־שָׁם
אַבְרָהָם וְיִצְחָק: כז וַיִּהְיוּ יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים
שָׁנָה: כח וַיִּגְוַע יִצְחָק וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו זָקֵן וּשְׂבַע
יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֵשָׂו וְיַעֲקֹב בָּנָיו:

לו א וְאֵלֶּה תֹּלְדוֹת עֵשָׂו הִוא אֱדוֹם: ב עֵשָׂו לָקַח אֶת־
נָשָׁיו מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת־עָדָה בַּת־אֵילוֹן הַחִתִּי וְאֶת־
אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה בַּת־צִבְעוֹן הַחִוִּי: ג וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־
יִשְׁמָעֵאל אֲחוֹת נְבָיוֹת: ד וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשָׂו אֶת־אֱלִיפָז
וּבָשְׂמַת יָלְדָה אֶת־רְעוּאֵל: ה וְאָהֳלִיבָמָה יָלְדָה אֶת־
יעיש יְעוּשׁ וְאֶת־יַעְלָם[9] וְאֶת־קֹרַח אֵלֶּה בְּנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר
יֻלְּדוּ־לוֹ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: ו וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־בָּנָיו
וְאֶת־בְּנֹתָיו וְאֶת־כָּל־נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוּ וְאֶת־
כָּל־בְּהֶמְתּוֹ וְאֵת כָּל־קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו: ז כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב
מִשֶּׁבֶת יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לָשֵׂאת אֹתָם
מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם: ח וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בְּהַר שֵׂעִיר עֵשָׂו הִוא
אֱדוֹם: ט וְאֵלֶּה תֹּלְדוֹת עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם בְּהַר שֵׂעִיר:
י אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־עֵשָׂו אֱלִיפַז בֶּן־עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו
רְעוּאֵל בֶּן־בָּשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו: יא וַיִּהְיוּ בְּנֵי אֱלִיפַז תֵּימָן
אוֹמָר צְפוֹ וְגַעְתָּם[9] וְקְנַז: יב וְתִמְנַע הָיְתָה פִילֶגֶשׁ לֶאֱלִיפַז
בֶּן־עֵשָׂו וַתֵּלֶד לֶאֱלִיפַז אֶת־עֲמָלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה
אֵשֶׁת עֵשָׂו: יג וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת וָזֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה
אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בָּשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו: יד וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי
אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה בַּת־צִבְעוֹן אֵשֶׁת עֵשָׂו וַתֵּלֶד
לְעֵשָׂו אֶת־יעיש יְעוּשׁ וְאֶת־יַעְלָם[9] וְאֶת־קֹרַח: טו אֵלֶּה אַלּוּפֵי
בְּנֵי־עֵשָׂו בְּנֵי אֱלִיפַז בְּכוֹר עֵשָׂו אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף
אוֹמָר אַלּוּף צְפוֹ אַלּוּף קְנַז: טז אַלּוּף־קֹרַח אַלּוּף גַּעְתָּם[9]
אַלּוּף עֲמָלֵק אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱלִיפַז בְּאֶרֶץ אֱדוֹם אֵלֶּה
בְּנֵי עָדָה: יז וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן־עֵשָׂו אַלּוּף נַחַת
אַלּוּף זֶרַח אַלּוּף שַׁמָּה אַלּוּף מִזָּה אֵלֶּה אַלּוּפֵי
רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם אֵלֶּה בְּנֵי בָּשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו:
יח וְאֵלֶּה בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה אֵשֶׁת עֵשָׂו אַלּוּף יְעוּשׁ אַלּוּף
יַעְלָם[9] אַלּוּף קֹרַח אֵלֶּה אַלּוּפֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה
אֵשֶׁת עֵשָׂו: יט אֵלֶּה בְּנֵי־עֵשָׂו וְאֵלֶּה אַלּוּפֵיהֶם הִוא
אֱדוֹם: שביעי כ אֵלֶּה בְּנֵי־שֵׂעִיר הַחֹרִי
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה: כא וְדִשׁוֹן[10] וְאֵצֶר

וישמע ישראל

ויהיו בני יעקב שנים עשר בני לאה בכור יעקב
ראובן ושמעון ולוי ויהודה יששכר וזבלון בני
רחל יוסף ובנימן ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי
ובני זלפה שפחת לאה גד ואשר אלה בני יעקב
אשר ילד לו בפדן ארם ויבא יעקב אל יצחק אביו
ממרא קרית הארבע הוא חברון אשר גר שם
אברהם ויצחק ויהיו ימי יצחק מאת שנה ושמנים
שנה ויגוע יצחק וימת ויאסף אל עמיו זקן ושבע
ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו

ואלה תלדות עשו הוא אדום עשו לקח את
נשיו מבנות כנען את עדה בת אילון החתי ואת
אהליבמה בת ענה בת צבעון החוי ואת בשמת בת
ישמעאל אחות נביות ותלד עדה לעשו את אליפז
ובשמת ילדה את רעואל ואהליבמה ילדה את
יעיש ואת יעלם ואת קרח אלה בני עשו אשר
ילדו לו בארץ כנען ויקח עשו את נשיו ואת בניו
ואת בנתיו ואת כל נפשות ביתו ואת מקנהו ואת
כל בהמתו ואת כל קנינו אשר רכש בארץ כנען
וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו כי היה רכושם רב
משבת יחדו ולא יכלה ארץ מגוריהם לשאת אתם
מפני מקניהם וישב עשו בהר שעיר עשו הוא
אדום ואלה תלדות עשו אבי אדום בהר שעיר
אלה שמות בני עשו אליפז בן עדה אשת עשו
רעואל בן בשמת אשת עשו ויהיו בני אליפז תימן
אומר צפו וגעתם וקנז ותמנע היתה פילגש לאליפז
בן עשו ותלד לאליפז את עמלק אלה בני עדה
אשת עשו ואלה בני רעואל נחת וזרח שמה ומזה
אלה היו בני בשמת אשת עשו ואלה היו בני
אהליבמה בת ענה בת צבעון אשת עשו ותלד
לעשו את יעיש ואת יעלם ואת קרח אלה אלופי
בני עשו בני אליפז בכור עשו אלוף תימן אלוף
אומר אלוף צפו אלוף קנז אלוף קרח אלוף געתם
אלוף עמלק אלה אלופי אליפז בארץ אדום אלה
בני עדה ואלה בני רעואל בן עשו אלוף נחת
אלוף זרח אלוף שמה אלוף מזה אלה אלופי
רעואל בארץ אדום אלה בני בשמת אשת עשו
ואלה בני אהליבמה אשת עשו אלוף יעוש אלוף
יעלם אלוף קרח אלה אלופי אהליבמה בת ענה
אשת עשו אלה בני עשו ואלה אלופיהם הוא
אדום אלה בני שעיר החרי
ישבי הארץ לוטן ושובל וצבעון וענה ודשון ואצר

9) פסוק ה, י״א, י״ד, ט״ז, י״ח: העי״ן בשוא נח. 10) פסוק כ״א: דשן חסר יו״ד קריאתו דִישוֹן, ודישן מלא קריאתו דִישָׁן, וסימניך ״מלא קמצו״ (כל מלא יו״ד בקמץ).

וְדִישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי בְּנֵי שֵׂעִיר בְּאֶרֶץ אֱדוֹם:
כב וַיִּהְיוּ בְּנֵי־לוֹטָן חֹרִי וְהֵימָם וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע: כג וְאֵלֶּה
בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְוָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפוֹ וְאוֹנָם: כד וְאֵלֶּה בְּנֵי־
צִבְעוֹן וְאַיָּה וַעֲנָה הוּא עֲנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת־הַיֵּמִם
בַּמִּדְבָּר בִּרְעֹתוֹ אֶת־הַחֲמֹרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו: כה וְאֵלֶּה
בְּנֵי־עֲנָה דִּשָׁן וְאָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה: כו וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישָׁן
חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן: כז אֵלֶּה בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן
וַעֲקָן: כח אֵלֶּה בְּנֵי־דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן: כט אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי
אַלּוּף לוֹטָן אַלּוּף שׁוֹבָל אַלּוּף צִבְעוֹן אַלּוּף עֲנָה:
ל אַלּוּף דִּשָׁן אַלּוּף אֵצֶר אַלּוּף דִּישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי
הַחֹרִי לְאַלְּפֵיהֶם בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר:
לא וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ־
מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: לב וַיִּמְלֹךְ בֶּאֱדוֹם בֶּלַע בֶּן־בְּעוֹר
וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה מלעיל: לג וַיָּמָת בֶּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב
בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה[11]: לד וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חֻשָׁם
מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי: לה וַיָּמָת חֻשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־
בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית:
לו וַיָּמָת הֲדַד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה: לז וַיָּמָת
שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר: לח וַיָּמָת
שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר: לט וַיָּמָת
בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַר וְשֵׁם
עִירוֹ פָּעוּ מלעיל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד בַּת
מֵי זָהָב: מפטיר מ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אַלּוּפֵי עֵשָׂו לְמִשְׁפְּחֹתָם
לִמְקֹמֹתָם בִּשְׁמֹתָם אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְוָה אַלּוּף
יְתֵת מלרע: מא אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן: מב אַלּוּף
קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָר: מג אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף
עִירָם אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם לְמֹשְׁבֹתָם בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם
הוּא עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם:

וישב

לז א וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: ב אֵלֶּה
תֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה
אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי
זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־
אֲבִיהֶם: ג וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־
זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים: ☆ ד וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־
אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ
דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם: ה וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ
עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ: ו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם
הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי: ז וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים
בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה
תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶיָן לַאֲלֻמָּתִי: ☆ ח וַיֹּאמְרוּ
לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל
בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו וְעַל־דְּבָרָיו:

ודישן אלה אלופי החורי בני שעיר בארץ אדום
ויהיו בני לוטן חורי והימם ואחות לוטן תמנע ואלה
בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם ואלה בני
צבעון ואיה וענה הוא ענה אשר מצא את הימם
במדבר ברעתו את החמרים לצבעון אביו ואלה
בני ענה דשן ואהליבמה בת ענה ואלה בני דישן
חמדן ואשבן ויתרן וכרן אלה בני אצר בלהן וזעון
ועקן אלה בני דישן עוץ וארן אלה אלופי החורי
אלוף לוטן אלוף שובל אלוף צבעון אלוף ענה
אלוף דשן אלוף אצר אלוף דישן אלה אלופי
החורי לאלפיהם בארץ שעיר

ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך
מלך לבני ישראל וימלך באדום בלע בן בעור
ושם עירו דנהבה וימת בלע וימלך תחתיו יובב
בן זרח מבצרה וימת יובב וימלך תחתיו חשם
מארץ התימני וימת חשם וימלך תחתיו הדד בן
בדד המכה את מדין בשדה מואב ושם עירו עוית
וימת הדד וימלך תחתיו שמלה ממשרקה וימת
שמלה וימלך תחתיו שאול מרחבות הנהר וימת
שאול וימלך תחתיו בעל חנן בן עכבור וימת
בעל חנן בן עכבור וימלך תחתיו הדר ושם
עירו פעו ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת
מי זהב ואלה שמות אלופי עשו למשפחתם
למקמתם בשמתם אלוף תמנע אלוף עלוה אלוף
יתת אלוף אהליבמה אלוף אלה אלוף פינן אלוף
קנז אלוף תימן אלוף מבצר אלוף מגדיאל אלוף
עירם אלה אלופי אדום למשבתם בארץ אחזתם
הוא עשו אבי אדום

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען אלה
תלדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה היה רעה
את אחיו בצאן והוא נער את בני בלהה ואת בני
זלפה נשי אביו ויבא יוסף את דבתם רעה אל
אביהם וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן
זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים ויראו אחיו כי
אתו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אתו ולא יכלו
דברו לשלם ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו ויוספו
עוד שנא אתו ויאמר אליהם שמעו נא החלום
הזה אשר חלמתי והנה אנחנו מאלמים אלמים
בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם נצבה והנה
תסבינה אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי ויאמרו
לו אחיו המלך תמלך עלינו אם משול תמשל
בנו ויוספו עוד שנא אתו על חלמתיו ועל דבריו

11) פסוק ל"ג: הבי"ת בקמץ חטוף והצד"י בשוא נח.

ט וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ לְאֶחָיו וַיֹּאמַר
הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד
עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי: י וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־
אֶחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת
לְךָ אָרְצָה: יא וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר:
שני יב וַיֵּלְכוּ אֶחָיו לִרְעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם בִּשְׁכֶם: יג וַיֹּאמֶר
יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אַחֶיךָ רֹעִים בִּשְׁכֶם לְכָה
וְאֶשְׁלָחֲךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּנִי: יד וַיֹּאמֶר לוֹ לֶךְ־נָא
רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אַחֶיךָ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן וַהֲשִׁבֵנִי
דָּבָר וַיִּשְׁלָחֵהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שְׁכֶמָה: טו וַיִּמְצָאֵהוּ
אִישׁ וְהִנֵּה תֹעֶה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאָלֵהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר
מַה־תְּבַקֵּשׁ: טז וַיֹּאמֶר אֶת־אַחַי אָנֹכִי מְבַקֵּשׁ הַגִּידָה־
נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רֹעִים: יז וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי
שָׁמַעְתִּי אֹמְרִים נֵלְכָה דֹתָינָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחַר אֶחָיו
וַיִּמְצָאֵם בְּדֹתָן: יח וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וּבְטֶרֶם יִקְרַב
אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהֲמִיתוֹ: יט וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו
הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא: כ וְעַתָּה לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ
וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ
וְנִרְאֶה מַה־יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו: כא וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלֵהוּ
מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נַכֶּנּוּ נָפֶשׁ: כב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן
אַל־תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר
בַּמִּדְבָּר וְיָד אַל־תִּשְׁלְחוּ־בוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם
לַהֲשִׁיבוֹ אֶל־אָבִיו: שלישי כג וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו
וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת־יוֹסֵף אֶת־כֻּתָּנְתּוֹ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים
אֲשֶׁר עָלָיו: כד וַיִּקָּחֻהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ הַבֹּרָה וְהַבּוֹר רֵק
אֵין בּוֹ מָיִם: כה וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל לָחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ
וְהִנֵּה אֹרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מִגִّלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם
נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וָלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה:
כו וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־אֶחָיו מַה־בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת־אָחִינוּ
וְכִסִּינוּ אֶת־דָּמוֹ: כז לְכוּ וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים וְיָדֵנוּ אַל־
תְּהִי־בוֹ כִּי־אָחִינוּ בְּשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו: כח וַיַּעַבְרוּ
אֲנָשִׁים מִדְיָנִים סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־
הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים
כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרָיְמָה: כט וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־
הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו: ל וַיָּשָׁב
אֶל־אֶחָיו וַיֹּאמַר הַיֶּלֶד אֵינֶנּוּ וַאֲנִי אָנָה אָנִי בָא: לא וַיִּקְחוּ
אֶת־כְּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת־
הַכְּתֹנֶת בַּדָּם: לב וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים וַיָּבִיאוּ אֶל־
אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מָצָאנוּ הַכֶּר־נָא הֲכְתֹנֶת בִּנְךָ
הִוא אִם־לֹא: לג וַיַּכִּירָהּ וַיֹּאמֶר כְּתֹנֶת בְּנִי חַיָּה רָעָה
אֲכָלָתְהוּ טָרֹף טֹרַף יוֹסֵף: לד וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שִׂמְלֹתָיו

וַיָּשֶׂם שַׂק בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ יָמִים רַבִּים:
לה וַיָּקוּמוּ כָל־בָּנָיו וְכָל־בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ וַיְמָאֵן לְהִתְנַחֵם
וַיֹּאמֶר כִּי־אֶרֶד אֶל־בְּנִי שְׁאֹלָה אָבֵל: לו וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ
הַמִּדְיָנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־פוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַّבָּחִים:
לח וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֶת אֶחָיו וַיִּט עַד־אִישׁ
עֲדֻלָּמִי וּשְׁמוֹ חִירָה: לט וַיַּרְא יְהוּדָה שָׁם בַּת־אִישׁ כְּנַעֲנִי
וּשְׁמוֹ שוּעַ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ: מ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא
שְׁמוֹ עֵר: מא וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ אוֹנָן:
מב וַתֹּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שֵׁלָה וְהָיָה כַזִּיב
בְּלֶדְתָּהּ אֹתוֹ: מג וַיְהוּדָה לָקַח אִשָּׁה לְעֵר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ
תָּמָר: מד וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוָה רָע וַיְמִתֵהוּ יְהוָה: מה וַיֹּאמֶר
יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא אֶל־אֵשֶׁת אָחִיךָ וְיַבֵּם אֹתָהּ וְהָקֵם זֶרַע
לְאָחִיךָ: מו וַיָּדַע אוֹנָן כִּי לוֹ לֹא יִהְיֶה הַזֶּרַע וְהָיָה אִם־בָּא
אֶל־אֵשֶׁת אָחִיו וְשִׁחֵת אַרְצָה לְבִלְתִּי נָתֵן זֶרַע לְאָחִיו:
מז וַיֵּרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמֶת גַּם־אֹתוֹ: מח וַתֹּאמֶר
יְהוּדָה לְתָמָר כַּלָּתוֹ שְׁבִי אַלְמָנָה בֵּית אָבִיךְ עַד־שֶׁלָּה בְּנִי
כִּי אָמַר פֶּן־יָמוּת גַּם־הוּא כְּאֶחָיו וַתֵּלֶךְ תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית
אָבִיהָ: מט וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתָּמָת בַּת־שוּעַ אֵשֶׁת יְהוּדָה
וַיִּנָּחֶם יְהוּדָה אֲחֲרֵי אֲבֵלוּת וַיַּעַל אֶל־גֹּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא
וְחִירָה רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי תִּמְנָתָה: נ וַיֻּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר
הִנֵּה חָמֶיךָ עֹלִים תִּמְנָתָה לָגֵז צֹאנוֹ: נא וַתָּסַר בִּגְדֵי
אַלְמְנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתְּכַס בַּצָּעִיף וַתִּתְעַלָּף וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח
עֵינַיִם אֲשֶׁר עַל־דֶּרֶךְ תִּמְנָתָה כִּי רָאָתָה כִּי־גָדַל שֵׁלָה
וְהִוא לֹא נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה: נב וַיַּרְא יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֵהָ לְזוֹנָה
כִּי כִסְּתָה פָנֶיהָ: נג וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמַר הֲבָה־נָּא
אָבוֹא אֵלַיִךְ כִּי לֹא יָדַע כִּי כַלָּתוֹ הִוא וַתֹּאמֶר מָה־תִּתֶּן־לִי
כִּי תָבוֹא אֵלָי: נד וַיֹּאמֶר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ גְּדִי עִזִּים מִן־הַצֹּאן
וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֵּן עֵרָבוֹן עַד שַׁלְּחֶךָ: נה וַיֹּאמֶר מָה הָעֵרָבוֹן
אֲשֶׁר אֶתֵּן־לָךְ וַתֹּאמֶר חֹתָמְךָ וּפְתִילֶךָ וּמַטְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדֶךָ
וַיִּתֶּן־לָהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ: נו וַתָּקָם וַתֵּלֶךְ וַתָּסַר
צְעִיפָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ: נז וַיִּשְׁלַח
יְהוּדָה אֶת־גְּדִי הָעִזִּים בְּיַד רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי לָקַחַת
עֵרָבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מְצָאָהּ: נח וַיִּשְׁאַל אֶת־אַנְשֵׁי
מְקוֹמָהּ לֵאמֹר אַיֵּה הַקְּדֵשָׁה הַיֹּשֶׁבֶת בְּעֵינַיִם עַל־הַדָּרֶךְ
וַיֹּאמְרוּ לֹא הָיְתָה בָזֹאת קְדֵשָׁה: נט וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־לָהּ
פֶּן־נִהְיֶה לְבוּז הִנֵּה שָׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מְצָאתָהּ
וְגַם אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא הָיְתָה בָזֹאת קְדֵשָׁה: נ וַיְהִי
כְּמִשְׁלֹשׁ חֳדָשִׁים וַיֻּגַּד לִיהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה תָּמָר כַּלָּתֶךָ
וְגַם הִנֵּה הָרָה לִזְנוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ וְתִשָּׂרֵף:
נא הִיא מוּצֵאת וְהִיא שָׁלְחָה אֶל־חָמִיהָ לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר
אֵלֶּה לוּ אָנֹכִי הָרָה וַתֹּאמֶר הַכֶּר־נָא לְמִי הַחֹתֶמֶת וְהַפְּתִילִים
וְהַמַּטֶּה הָאֵלֶּה: נב וַיַּכֶּר יְהוּדָה וַיֹּאמַר צָדְקָה מִמֶּנִּי
כִּי־עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיהָ לְשֵׁלָה בְּנִי וְעוֹד לֹא יָסַף לְדַעְתָּהּ:
נג וַיְהִי בְּעֵת לִדְתָּהּ וְהִנֵּה תְאוֹמִים בְּבִטְנָהּ: נד וַיְהִי בְּלִדְתָּהּ
וַיִּתֵּן יָד וַתִּקַּח הַמְיַלֶּדֶת וַתִּקְשֹׁר עַל־יָדוֹ שָׁנִי לֵאמֹר
זֶה יָצָא רִאשֹׁנָה: נה וַיְהִי כְּמָשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אָחִיו
וַתֹּאמֶר מַה־פָּרַצְתָּ עָלֶיךָ פָרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ:
נו וְאַחַר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל־יָדוֹ שָׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח:

וַיָּשֶׂם שַׂק בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ יָמִים רַבִּים:
יא וַיָּקֻמוּ כָל־בָּנָיו וְכָל־בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ וַיְמָאֵן לְהִתְנַחֵם
וַיֹּאמֶר כִּי־אֵרֵד אֶל־בְּנִי אָבֵל שְׁאֹלָה וַיֵּבְךְּ אֹתוֹ
אָבִיו: יב וְהַמִּדְיָנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם לְפוֹטִיפַר
סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים: רביעי

לח א וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד־
אִישׁ עֲדֻלָּמִי וּשְׁמוֹ חִירָה: ב וַיַּרְא־שָׁם יְהוּדָה בַּת־אִישׁ
כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ שׁוּעַ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ: ג וַתַּהַר וַתֵּלֶד
בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ עֵר: ד וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ אוֹנָן: ה וַתֹּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
שֵׁלָה וְהָיָה בְכְזִיב בְּלִדְתָּהּ[1] אֹתוֹ: ו וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה
לְעֵר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָּמָר: ז וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע
בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִתֵהוּ יְהוָה: ח וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא
אֶל־אֵשֶׁת אָחִיךָ וְיַבֵּם אֹתָהּ וְהָקֵם זֶרַע לְאָחִיךָ:
ט וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא[2] לוֹ יִהְיֶה הַזֶּרַע וְהָיָה אִם־בָּא אֶל־
אֵשֶׁת אָחִיו וְשִׁחֵת אַרְצָה לְבִלְתִּי נְתָן־זֶרַע לְאָחִיו:
י וַיֵּרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמֶת גַּם־אֹתוֹ: יא וַיֹּאמֶר
יְהוּדָה לְתָמָר כַּלָּתוֹ שְׁבִי אַלְמָנָה בֵּית־אָבִיךְ עַד־
יִגְדַּל שֵׁלָה בְנִי כִּי אָמַר פֶּן־יָמוּת גַּם־הוּא כְּאֶחָיו
וַתֵּלֶךְ תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ: יב וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתָּמָת
בַּת־שׁוּעַ אֵשֶׁת־יְהוּדָה וַיִּנָּחֶם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל־גֹּזְזֵי[3]
צֹאנוֹ הוּא וְחִירָה רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי תִּמְנָתָה: יג וַיֻּגַּד לְתָמָר
לֵאמֹר הִנֵּה חָמִיךְ עֹלֶה תִמְנָתָה לָגֵז צֹאנוֹ: יד וַתָּסַר בִּגְדֵי
אַלְמְנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתְּכַס בַּצָּעִיף וַתִּתְעַלָּף וַתֵּשֶׁב
בְּפֶתַח עֵינַיִם אֲשֶׁר עַל־דֶּרֶךְ תִּמְנָתָה כִּי רָאָתָה כִּי־
גָדַל שֵׁלָה וְהוּא לֹא־נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה: טו וַיִּרְאֶהָ יְהוּדָה
וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְּתָה פָנֶיהָ: טז וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל־הַדֶּרֶךְ
וַיֹּאמַר הָבָה־נָּא אָבוֹא אֵלַיִךְ כִּי לֹא יָדַע כִּי כַלָּתוֹ
הִוא וַתֹּאמֶר מַה־תִּתֶּן־לִי כִּי תָבוֹא אֵלָי: יז וַיֹּאמֶר אָנֹכִי
אֲשַׁלַּח גְּדִי־עִזִּים מִן־הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֵּן עֵרָבוֹן
עַד שָׁלְחֶךָ: יח וַיֹּאמֶר מָה הָעֵרָבוֹן אֲשֶׁר אֶתֵּן־לָךְ
וַתֹּאמֶר חֹתָמְךָ וּפְתִילֶךָ וּמַטְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לָהּ
וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ: יט וַתָּקָם וַתֵּלֶךְ וַתָּסַר צְעִיפָהּ
מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ: כ וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־
גְּדִי הָעִזִּים בְּיַד רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי לָקַחַת הָעֵרָבוֹן מִיַּד
הָאִשָּׁה וְלֹא מְצָאָהּ: כא וַיִּשְׁאַל אֶת־אַנְשֵׁי מְקֹמָהּ לֵאמֹר
אַיֵּה הַקְּדֵשָׁה הִוא בָּעֵינַיִם עַל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־
הָיְתָה בָזֶה קְדֵשָׁה: כב וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא
מְצָאתִיהָ וְגַם אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה
קְדֵשָׁה: כג וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־לָהּ פֶּן נִהְיֶה לָבוּז הִנֵּה
שָׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מְצָאתָהּ: כד וַיְהִי | כְּמִשְׁלֹשׁ
חֳדָשִׁים וַיֻּגַּד לִיהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה תָּמָר כַּלָּתֶךָ

וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים
ויקמו כל בניו וכל בנתיו לנחמו וימאן להתנחם
ויאמר כי ארד אל בני אבל שאלה ויבך אתו
אביו והמדנים מכרו אתו אל מצרים לפוטיפר
סריס פרעה שר הטבחים

ויהי בעת ההוא וירד יהודה מאת אחיו ויט עד
איש עדלמי ושמו חירה: וירא שם יהודה בת איש
כנעני ושמו שוע ויקחה ויבא אליה: ותהר ותלד
בן ויקרא את שמו ער: ותהר עוד ותלד בן ותקרא
את שמו אונן: ותסף עוד ותלד בן ותקרא את שמו
שלה והיה בכזיב בלדתה אתו: ויקח יהודה אשה
לער בכורו ושמה תמר: ויהי ער בכור יהודה רע
בעיני יהוה וימתהו יהוה: ויאמר יהודה לאונן בא
אל אשת אחיך ויבם אתה והקם זרע לאחיך:
וידע אונן כי לא לו יהיה הזרע והיה אם בא אל
אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו:
וירע בעיני יהוה אשר עשה וימת גם אתו: ויאמר
יהודה לתמר כלתו שבי אלמנה בית אביך עד
יגדל שלה בני כי אמר פן ימות גם הוא כאחיו
ותלך תמר ותשב בית אביה: וירבו הימים ותמת
בת שוע אשת יהודה וינחם יהודה ויעל על גזזי
צאנו הוא וחירה רעהו העדלמי תמנתה: ויגד לתמר
לאמר הנה חמיך עלה תמנתה לגז צאנו: ותסר בגדי
אלמנותה מעליה ותכס בצעיף ותתעלף ותשב
בפתח עינים אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי
גדל שלה והוא לא נתנה לו לאשה: ויראה יהודה
ויחשבה לזונה כי כסתה פניה: ויט אליה אל הדרך
ויאמר הבה נא אבוא אליך כי לא ידע כי כלתו
הוא ותאמר מה תתן לי כי תבוא אלי: ויאמר אנכי
אשלח גדי עזים מן הצאן ותאמר אם תתן ערבון
עד שלחך: ויאמר מה הערבון אשר אתן לך
ותאמר חתמך ופתילך ומטך אשר בידך ויתן לה
ויבא אליה ותהר לו: ותקם ותלך ותסר צעיפה
מעליה ותלבש בגדי אלמנותה: וישלח יהודה את
גדי העזים ביד רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד
האשה ולא מצאה: וישאל את אנשי מקמה לאמר
איה הקדשה הוא בעינים על הדרך ויאמרו לא
היתה בזה קדשה: וישב אל יהודה ויאמר לא
מצאתיה וגם אנשי המקום אמרו לא היתה בזה
קדשה: ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה לבוז הנה
שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה: ויהי | כמשלש
חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך

1) פסוק ה׳: הלמ״ד בחיריק והדל״ת בשוא נח, וכך יש לקרוא בפרק במה מדליקין שקוראים בע״ש ״על ג׳ דברים נשים מתות בשעת לִדָּתָן״, וכ״כ במלאכת שלמה שם. 2) פסוק ט׳: הלמ״ד בדגש חזק שלא כדין, והטעם כדי להבדיל בין לא הראשונה שהיא באל״ף ובין השניה שהיא בוי״ו. 3) פסוק י״ב: גֹּזְזֵי למנהגנו, וכ״ה בקורן.

וְגַם הִנֵּה הָרָה לִזְנוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ וְתִשָּׂרֵף: כה הִוא מוֹצֵאת וְהִיא שָׁלְחָה אֶל־חָמִיהָ לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר־אֵלֶּה לּוֹ אָנֹכִי הָרָה וַתֹּאמֶר הַכֶּר־נָא לְמִי הַחֹתֶמֶת וְהַפְּתִילִים וְהַמַּטֶּה הָאֵלֶּה: כו וַיַּכֶּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צָדְקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיהָ לְשֵׁלָה בְנִי וְלֹא־יָסַף עוֹד לְדַעְתָּהּ[4]: כז וַיְהִי בְּעֵת לִדְתָּהּ וְהִנֵּה תְאוֹמִים בְּבִטְנָהּ: כח וַיְהִי בְלִדְתָּהּ וַיִּתֶּן־יָד וַתִּקַּח הַמְיַלֶּדֶת וַתִּקְשֹׁר עַל־יָדוֹ שָׁנִי לֵאמֹר זֶה יָצָא רִאשֹׁנָה: כט וַיְהִי| כְּמֵשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אָחִיו וַתֹּאמֶר מַה־פָּרַצְתָּ עָלֶיךָ פָּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ: ל וְאַחַר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל־יָדוֹ הַשָּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח: חמישי לט א וְיוֹסֵף

ויוסף הוֹרַד מִצְרַיְמָה וַיִּקְנֵהוּ פוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים אִישׁ מִצְרִי מִיַּד הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר הוֹרִדֻהוּ שָׁמָּה: ב וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמִּצְרִי: ג וַיַּרְא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ: ד וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיְשָׁרֵת אֹתוֹ וַיַּפְקִדֵהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יֶשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדוֹ: ה וַיְהִי מֵאָז הִפְקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית הַמִּצְרִי בִּגְלַל יוֹסֵף וַיְהִי בִּרְכַּת יְהוָה בְּכָל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ בַּבַּיִת וּבַשָּׂדֶה: ו וַיַּעֲזֹב כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד־יוֹסֵף וְלֹא־יָדַע אִתּוֹ מְאוּמָה כִּי אִם־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר־הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף יְפֵה־תֹאַר וִיפֵה מַרְאֶה: ששי ז וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אֵשֶׁת־אֲדֹנָיו אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שִׁכְבָה עִמִּי: ח וַיְמָאֵן| וַיֹּאמֶר אֶל־אֵשֶׁת אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנִי לֹא־יָדַע אִתִּי מַה־בַּבָּיִת וְכֹל אֲשֶׁר־יֶשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדִי: ט אֵינֶנּוּ גָדוֹל בַּבַּיִת הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא־חָשַׂךְ מִמֶּנִּי מְאוּמָה כִּי אִם־אוֹתְךָ בַּאֲשֶׁר אַתְּ־אִשְׁתּוֹ וְאֵיךְ אֶעֱשֶׂה הָרָעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים: י וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ אֶל־יוֹסֵף יוֹם| יוֹם וְלֹא־שָׁמַע אֵלֶיהָ לִשְׁכַּב אֶצְלָהּ לִהְיוֹת עִמָּהּ: יא וַיְהִי כְּהַיּוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבַּיְתָה לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ וְאֵין אִישׁ מֵאַנְשֵׁי הַבַּיִת שָׁם בַּבָּיִת: יב וַתִּתְפְּשֵׂהוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר שִׁכְבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה: יג וַיְהִי כִּרְאוֹתָהּ כִּי־עָזַב בִּגְדוֹ בְיָדָהּ וַיָּנָס הַחוּצָה: יד וַתִּקְרָא לְאַנְשֵׁי בֵיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עִבְרִי לְצַחֵק בָּנוּ בָּא אֵלַי לִשְׁכַּב עִמִּי וָאֶקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל: טו וַיְהִי כְּשָׁמְעוֹ כִּי־הֲרִימֹתִי קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה: טז וַתַּנַּח בִּגְדוֹ אֶצְלָהּ עַד־בּוֹא אֲדֹנָיו אֶל־בֵּיתוֹ: יז וַתְּדַבֵּר אֵלָיו כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא אֵלַי הָעֶבֶד הָעִבְרִי אֲשֶׁר־הֵבֵאתָ לָּנוּ לְצַחֵק בִּי: יח וַיְהִי כַּהֲרִימִי קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס הַחוּצָה:

וגם הנה הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף הוא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה לו אנכי הרה ותאמר הכר נא למי החתמת והפתילים והמטה האלה ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי על כן לא נתתיה לשלה בני ולא יסף עוד לדעתה ויהי בעת לדתה והנה תאומים בבטנה ויהי בלדתה ויתן יד ותקח המילדת ותקשר על ידו שני לאמר זה יצא ראשנה ויהי כמשיב ידו והנה יצא אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא שמו פרץ ואחר יצא אחיו אשר על ידו השני ויקרא שמו זרח ויוסף

הורד מצרימה ויקנהו פוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי מיד הישמעאלים אשר הורדהו שמה ויהי יהוה את יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדניו המצרי וירא אדניו כי יהוה אתו וכל אשר הוא עשה יהוה מצליח בידו וימצא יוסף חן בעיניו וישרת אתו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו ויהי מאז הפקיד אתו בביתו ועל כל אשר יש לו ויברך יהוה את בית המצרי בגלל יוסף ויהי ברכת יהוה בכל אשר יש לו בבית ובשדה ויעזב כל אשר לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אוכל ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה עמי וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדני לא ידע אתי מה בבית וכל אשר יש לו נתן בידי איננו גדול בבית הזה ממני ולא חשך ממני מאומה כי אם אותך באשר את אשתו ואיך אעשה הרעה הגדלה הזאת וחטאתי לאלהים ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה וינס החוצה ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול ויהי כשמעו כי הרימתי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא החוצה ותנח בגדו אצלה עד בוא אדניו אל ביתו ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה

4) פסוק כ"ז: העי"ן בשוא נח.

יט וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אֲדֹנָיו אֶת־דִּבְרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְּרָה
אֵלָיו לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָשָׂה לִי עַבְדֶּךָ
וַיִּחַר אַפּוֹ: כ וַיִּקַּח אֲדֹנֵי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־בֵּית
הַסֹּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר־אסורי אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי־שָׁם
בְּבֵית הַסֹּהַר: כא וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו חָסֶד וַיִּתֶּן
חִנּוֹ בְּעֵינֵי שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר: כב וַיִּתֵּן שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר
בְּיַד־יוֹסֵף אֵת כָּל־הָאֲסִירִם אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֹּהַר וְאֵת
כָּל־אֲשֶׁר עֹשִׂים שָׁם הוּא הָיָה עֹשֶׂה: כג אֵין| שַׂר בֵּית־
הַסֹּהַר רֹאֶה אֶת־כָּל־מְאוּמָה בְּיָדוֹ בַּאֲשֶׁר יְהוָה אִתּוֹ
וַאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ: שביעי

מ א וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מַשְׁקֵה מֶלֶךְ־
מִצְרַיִם וְהָאֹפֶה לַאֲדֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם: ב וַיִּקְצֹף
פַּרְעֹה עַל שְׁנֵי סָרִיסָיו עַל שַׂר הַמַּשְׁקִים וְעַל שַׂר
הָאֹפִים: ג וַיִּתֵּן אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֶל־
בֵּית הַסֹּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף אָסוּר שָׁם: ד וַיִּפְקֹד שַׂר
הַטַּבָּחִים אֶת־יוֹסֵף אִתָּם וַיְשָׁרֵת אֹתָם וַיִּהְיוּ יָמִים
בְּמִשְׁמָר: ה וַיַּחַלְמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלַיְלָה
אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ הַמַּשְׁקֶה וְהָאֹפֶה אֲשֶׁר
לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֹּהַר: ו וַיָּבֹא
אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים: ז וַיִּשְׁאַל
אֶת־סְרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו
לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם: ח וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם
חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא
לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי: ט וַיְסַפֵּר שַׂר־הַמַּשְׁקִים
אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה־גֶפֶן לְפָנָי:
י וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִם וְהִוא כְּפָרְחָת עָלְתָה נִצָּהּ
הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים: יא וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח
אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶשְׂחַט אֹתָם אֶל־כּוֹס פַּרְעֹה וָאֶתֵּן
אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה: יב וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פִּתְרֹנוֹ
שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם: יג בְּעוֹד| שְׁלֹשֶׁת
יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ מלעיל וַהֲשִׁיבְךָ עַל־כַּנֶּךָ
וְנָתַתָּ כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר
הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ: יד כִּי אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ
וְעָשִׂיתָ־נָּא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי
מִן־הַבַּיִת הַזֶּה: טו כִּי־גְנֹב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־
פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ מלרע אֹתִי בַּבּוֹר: טז וַיַּרְא
שַׂר־הָאֹפִים כִּי־טוֹב פָּתַר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אַף־אֲנִי
בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי: יז וּבַסַּל
הָעֶלְיוֹן מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף
אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי: יח וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר
זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם: יט בְּעוֹד|
שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשְׁךָ מלרע מֵעָלֶיךָ

ויהי כשמע אדניו את דברי אשתו אשר דברה
אליו לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך
ויחר אפו: ויקח אדני יוסף אתו ויתנהו אל בית
הסהר מקום אשר אסורי המלך אסורים ויהי שם
בבית הסהר: ויהי יהוה את יוסף ויט אליו חסד ויתן
חנו בעיני שר בית הסהר: ויתן שר בית הסהר
ביד יוסף את כל האסירם אשר בבית הסהר ואת
כל אשר עשים שם הוא היה עשה: אין| שר בית
הסהר ראה את כל מאומה בידו באשר יהוה אתו
ואשר הוא עשה יהוה מצליח: שביעי

ויהי אחר הדברים האלה חטאו משקה מלך
מצרים והאפה לאדניהם למלך מצרים: ויקצף
פרעה על שני סריסיו על שר המשקים ועל שר
האופים: ויתן אתם במשמר בית שר הטבחים אל
בית הסהר מקום אשר יוסף אסור שם: ויפקד שר
הטבחים את יוסף אתם וישרת אתם ויהיו ימים
במשמר: וחלמו חלום שניהם איש חלמו בלילה
אחד איש כפתרון חלמו המשקה והאפה אשר
למלך מצרים אשר אסורים בבית הסהר: ויבא
אליהם יוסף בבקר וירא אתם והנם זעפים: וישאל
את סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית אדניו
לאמר מדוע פניכם רעים היום: ויאמרו אליו חלום
חלמנו ופתר אין אתו ויאמר אלהם יוסף הלוא
לאלהים פתרנים ספרו נא לי: וספר שר המשקים
את חלמו ליוסף ויאמר לו בחלומי והנה גפן לפני:
ובגפן שלשה שריגם והוא כפרחת עלתה נצה
הבשילו אשכלתיה ענבים: וכוס פרעה בידי ואקח
את הענבים ואשחט אתם אל כוס פרעה ואתן
את הכוס על כף פרעה: ויאמר לו יוסף זה פתרנו
שלשת השרגים שלשת ימים הם: בעוד| שלשת
ימים ישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך
ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר
היית משקהו כי אם זכרתני אתך כאשר ייטב לך
ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני
מן הבית הזה כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם
פה לא עשיתי מאומה כי שמו אתי בבור וירא
שר האפים כי טוב פתר ויאמר אל יוסף אף אני
בחלומי והנה שלשה סלי חרי על ראשי: ובסל
העליון מכל מאכל פרעה מעשה אפה והעוף
אכל אתם מן הסל מעל ראשי: ויען יוסף ויאמר
זה פתרנו שלשת הסלים שלשת ימים הם: בעוד|
שלשת ימים ישא פרעה את ראשך מלרע מעליך

5) פסוק א: אע"פ שכלל מסור בידינו מש"ה מוציא וכל"ב מכניס, כאן הוא אחד משבעה פסוקים היוצאים מן הכלל, ופה האל"ף נקראת בשוא פתח (עיין מסורה תהלים קל"ו).

וְתָלָה אוֹתְךָ עַל־עֵץ וְאָכַל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרְךָ
מֵעָלֶיךָ[6]: מסטיר כ וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה
וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ | שַׂר
הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו:
כא וַיָּשֶׁב אֶת־שַׂר הַמַּשְׁקִים עַל־מַשְׁקֶהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס
עַל־כַּף פַּרְעֹה: כב וְאֶת שַׂר הָאֹפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר
פִּתֵּר לָהֶם יוֹסֵף: כג וְלֹא־זָכַר שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף
וַיִּשְׁכָּחֵהוּ:

מקץ

מא א וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד
עַל־הַיְאֹר: ב וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת
מַרְאֶה וּבְרִיאֹת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ: ג וְהִנֵּה שֶׁבַע
פָּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה
וְדַקּוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמֹדְנָה אֵצֶל הַפָּרוֹת עַל־שְׂפַת הַיְאֹר:
ד וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה וְדַקֹּת הַבָּשָׂר אֶת
שֶׁבַע הַפָּרוֹת יְפֹת הַמַּרְאֶה וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה:
☆ ה וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם שֵׁנִית וְהִנֵּה | שֶׁבַע שִׁבֹּלִים עֹלוֹת בְּקָנֶה
אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטֹבוֹת: ו וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים דַּקּוֹת
וּשְׁדוּפֹת קָדִים צְמֹחוֹת אַחֲרֵיהֶן: ז וַתִּבְלַעְנָה הַשִׁّבֳּלִים
הַדַּקּוֹת אֶת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת
וַיִּיקַץ פַּרְעֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם: ☆ ח וַיְהִי בַבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם מלעיל רוּחוֹ
וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־
חַכְמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־חֲלֹמוֹ וְאֵין־פּוֹתֵר
אוֹתָם לְפַרְעֹה: ט וַיְדַבֵּר שַׂר הַמַּשְׁקִים אֶת־פַּרְעֹה
לֵאמֹר אֶת־חֲטָאַי אֲנִי מַזְכִּיר הַיּוֹם: י פַּרְעֹה קָצַף
עַל־עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים
אֹתִי וְאֵת שַׂר הָאֹפִים: יא וַנַּחַלְמָה חֲלוֹם בְּלַיְלָה אֶחָד
אֲנִי וְהוּא אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלָמְנוּ: יב וְשָׁם אִתָּנוּ
נַעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשַׂר הַטַּבָּחִים וַנְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּפְתָּר־
לָנוּ אֶת־חֲלֹמֹתֵינוּ אִישׁ כַּחֲלֹמוֹ פָּתָר: יג וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הֵשִׁיב עַל־כַּנִּי וְאֹתוֹ תָלָה:
יד וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִיצֻהוּ מִן־הַבּוֹר
וַיְגַלַּח וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָיו וַיָּבֹא אֶל־פַּרְעֹה[1]: טו וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף חֲלוֹם חָלַמְתִּי וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַאֲנִי
שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלוֹם לִפְתֹּר אֹתוֹ: טז וַיַּעַן
יוֹסֵף אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר בִּלְעָדָי אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת־
שְׁלוֹם פַּרְעֹה: שני יז וַיְדַבֵּר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף בַּחֲלֹמִי הִנְנִי[2]
עֹמֵד עַל־שְׂפַת הַיְאֹר: יח וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע
פָּרוֹת בְּרִיאוֹת בָּשָׂר וִיפֹת תֹּאַר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ:
יט וְהִנֵּה שֶׁבַע־פָּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן דַּלּוֹת
וְרָעוֹת תֹּאַר מְאֹד וְרַקּוֹת בָּשָׂר לֹא־רָאִיתִי כָהֵנָּה
בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָרֹעַ: כ וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת הָרֵקוֹת
וְהָרָעוֹת אֶת שֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאֹת:

ותלה אותך על עץ ואכל העוף את בשרך
מעליך ויהי ביום השלישי יום הולדת את פרעה
ויעש משתה לכל עבדיו וישא את ראש שר
המשקים ואת ראש שר האפים בתוך עבדיו
וישב את שר המשקים על משקהו ויתן הכוס
על כף פרעה ואת שר האפים תלה כאשר
פתר להם יוסף ולא זכר שר המשקים את יוסף
וישכחהו

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד
על היאר והנה מן היאר עלת שבע פרות יפות
מראה ובריאת בשר ותרעינה באחו והנה שבע
פרות אחרות עלות אחריהן מן היאר רעות מראה
ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות על שפת היאר
ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקת הבשר את
שבע הפרות יפת המראה והבריאת ויקץ פרעה
ויישן ויחלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה
אחד בריאות וטבות והנה שבע שבלים דקות
ושדופת קדים צמחות אחריהן ותבלענה השבלים
הדקות את שבע השבלים הבריאות והמלאות
ויקץ פרעה והנה חלום ויהי בבקר ותפעם רוחו
וישלח ויקרא את כל חרטמי מצרים ואת כל
חכמיה ויספר פרעה להם את חלמו ואין פותר
אותם לפרעה וידבר שר המשקים את פרעה
לאמר את חטאי אני מזכיר היום פרעה קצף
על עבדיו ויתן אתי במשמר בית שר הטבחים
אתי ואת שר האפים ונחלמה חלום בלילה אחד
אני והוא איש כפתרון חלמו חלמנו ושם אתנו
נער עברי עבד לשר הטבחים ונספר לו ויפתר
לנו את חלמתינו איש כחלמו פתר ויהי כאשר
פתר לנו כן היה אתי השיב על כני ואתו תלה
וישלח פרעה ויקרא את יוסף וירוצהו מן הבור
ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל פרעה ויאמר
פרעה אל יוסף חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני
שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר אתו ויען
יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את
שלום פרעה וידבר פרעה אל יוסף בחלמי הנני
עמד על שפת היאר והנה מן היאר עלת שבע
פרות בריאות בשר ויפת תאר ותרעינה באחו
והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן דלות
ורעות תאר מאד ורקות בשר לא ראיתי כהנה
בכל ארץ מצרים לרע ותאכלנה הפרות הרקות
והרעות את שבע הפרות הראשנות הבריאת

6) פסוק י״ט: הנוהגים להעלות לס״ת ״סמוך״ לפני משלים, לא יפסיקו כאן אלא בפסוק הבא. 1) פסוק י״ד: יש נוהגים להפסיק כאן, ומנהגנו להפסיק להלן אחרי שני פסוקים.
2) פסוק י״ז: הנני למנהגנו.

כא וַתָּבֹאנָה אֶל־קִרְבֶּנָה וְלֹא נוֹדַע כִּי־בָאוּ אֶל־קִרְבֶּנָה
וּמַרְאֵיהֶן רַע כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וָאִיקָץ: כב וָאֵרֶא בַּחֲלֹמִי
וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלֹת בְּקָנֶה אֶחָד מְלֵאֹת וְטֹבוֹת:
כג וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים צְנֻמוֹת דַּקּוֹת שְׁדֻפוֹת קָדִים
צְמִחוֹת אַחֲרֵיהֶם: כד וַתִּבְלַעְנָה הַשִׁّבֳּלִים הַדַּקּוֹת אֶת
שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבוֹת וָאֹמַר אֶל־הַחַרְטֻמִּים וְאֵין
מַגִּיד לִי: כה וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־פַּרְעֹה חֲלוֹם פַּרְעֹה אֶחָד
הוּא אֶת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הִגִּיד לְפַרְעֹה: כו שֶׁבַע
פָּרֹת הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים
הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד הוּא: כז וְשֶׁבַע
הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת וְהָרָעֹת הָעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן שֶׁבַע שָׁנִים
הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הָרֵקוֹת שְׁדֻפוֹת הַקָּדִים
יִהְיוּ שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב: כח הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי
אֶל־פַּרְעֹה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הֶרְאָה אֶת־פַּרְעֹה:
כט הִנֵּה שֶׁבַע שָׁנִים בָּאוֹת שָׂבָע גָּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ
מִצְרָיִם: ל וְקָמוּ שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכַּח כָּל־
הַשָּׂבָע בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְכִלָּה הָרָעָב אֶת־הָאָרֶץ: לא וְלֹא־
יִוָּדַע הַשָּׂבָע בָּאָרֶץ מִפְּנֵי הָרָעָב הַהוּא אַחֲרֵי־כֵן
כִּי־כָבֵד הוּא מְאֹד: לב וְעַל הִשְׁנוֹת הַחֲלוֹם אֶל־פַּרְעֹה
פַּעֲמָיִם כִּי־נָכוֹן הַדָּבָר מֵעִם הָאֱלֹהִים וּמְמַהֵר[3]
הָאֱלֹהִים לַעֲשֹׂתוֹ: לג וְעַתָּה יֵרֶא מלרע פַּרְעֹה אִישׁ נָבוֹן
וְחָכָם וִישִׁיתֵהוּ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: לד יַעֲשֶׂה פַרְעֹה
וְיַפְקֵד פְּקִדִים עַל־הָאָרֶץ וְחִמֵּשׁ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע: לה וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל הַשָּׁנִים
הַטֹּבוֹת הַבָּאֹת הָאֵלֶּה וְיִצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־פַּרְעֹה
אֹכֶל בֶּעָרִים וְשָׁמָרוּ: לו וְהָיָה הָאֹכֶל לְפִקָּדוֹן לָאָרֶץ
לְשֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב אֲשֶׁר תִּהְיֶיךָ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא־
תִכָּרֵת הָאָרֶץ בָּרָעָב: לז וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פַרְעֹה
וּבְעֵינֵי כָּל־עֲבָדָיו: לח וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־עֲבָדָיו הֲנִמְצָא
כָזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ: שלישי לט וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה
אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתְךָ אֶת־כָּל־זֹאת
אֵין־נָבוֹן וְחָכָם כָּמוֹךָ: מ אַתָּה תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־
פִּיךָ יִשַּׁק כָּל־עַמִּי רַק הַכִּסֵּא אֶגְדַּל מִמֶּךָּ: מא וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף רְאֵה נְתַתִּי אֹתְךָ עַל כָּל־אֶרֶץ
מִצְרָיִם: מב וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת־טַבַּעְתּוֹ[4] מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ
עַל־יַד יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ בִּגְדֵי־שֵׁשׁ וַיָּשֶׂם רְבִד
הַזָּהָב עַל־צַוָּארוֹ: מג וַיַּרְכֵּב אֹתוֹ בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה
אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ לְפָנָיו אַבְרֵךְ וְנָתוֹן אֹתוֹ עַל כָּל־
אֶרֶץ מִצְרָיִם: מד וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה
וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־יָרִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רַגְלוֹ בְּכָל־
אֶרֶץ מִצְרָיִם: מה וַיִּקְרָא פַרְעֹה שֵׁם־יוֹסֵף צָפְנַת[5] פַּעְנֵחַ[4]
וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־אָסְנַת[5] בַּת־פֹּטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן לְאִשָּׁה

כא ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה
ומראיהן רע כאשר בתחלה ואיקץ וארא בחלמי
והנה שבע שבלים עלת בקנה אחד מלאת וטבות
והנה שבע שבלים צנמות דקות שדפות קדים
צמחות אחריהם ותבלענה השבלים הדקת את
שבע השבלים הטבות ואמר אל החרטמים ואין
מגיד לי ויאמר יוסף אל פרעה חלום פרעה אחד
הוא את אשר האלהים עשה הגיד לפרעה שבע
פרת הטבת שבע שנים הנה ושבע השבלים
הטבת שבע שנים הנה חלום אחד הוא ושבע
הפרות הרקות והרעת העלת אחריהן שבע שנים
הנה ושבע השבלים הרקות שדפות הקדים
יהיו שבע שני רעב הוא הדבר אשר דברתי
אל פרעה אשר האלהים עשה הראה את פרעה
הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל ארץ
מצרים וקמו שבע שני רעב אחריהן ונשכח כל
השבע בארץ מצרים וכלה הרעב את הארץ ולא
יודע השבע בארץ מפני הרעב ההוא אחרי כן
כי כבד הוא מאד ועל השנות החלום אל פרעה
פעמים כי נכון הדבר מעם האלהים וממהר
האלהים לעשתו ועתה ירא פרעה איש נבון
וחכם וישיתהו על ארץ מצרים יעשה פרעה
ויפקד פקדים על הארץ וחמש את ארץ מצרים
בשבע שני השבע ויקבצו את כל אכל השנים
הטבות הבאת האלה ויצברו בר תחת יד פרעה
אכל בערים ושמרו והיה האכל לפקדון לארץ
לשבע שני הרעב אשר תהיין בארץ מצרים ולא
תכרת הארץ ברעב וייטב הדבר בעיני פרעה
ובעיני כל עבדיו ויאמר פרעה אל עבדיו הנמצא
כזה איש אשר רוח אלהים בו ויאמר פרעה
אל יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת
אין נבון וחכם כמוך אתה תהיה על ביתי ועל
פיך ישק כל עמי רק הכסא אגדל ממך ויאמר
פרעה אל יוסף ראה נתתי אתך על כל ארץ
מצרים ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אתה
על יד יוסף וילבש אתו בגדי שש וישם רבד
הזהב על צוארו וירכב אתו במרכבת המשנה
אשר לו ויקראו לפניו אברך ונתון אתו על כל
ארץ מצרים ויאמר פרעה אל יוסף אני פרעה
ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל
ארץ מצרים ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח
ויתן לו את אסנת בת פוטי פרע כהן און לאשה

3) פסוק ל״ב: וּמְמַהֵר למנהגנו. 4) פסוק מ״ב ומ״ה: העי״ן בשוא נח. 5) פסוק מ״ה: הקמץ רחב והשוא שאחריו נע.

וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: מ וְיוֹסֵף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
בְּעָמְדוֹ לִפְנֵי פַרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי
פַרְעֹה וַיַּעֲבֹר בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: מא וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ
בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע לְקֹמָצִים: מב וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֹכֶל
שֶׁבַע שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֶּן־אֹכֶל
בֶּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן
בְּתוֹכָהּ: מג וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר כְּחול הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד
עַד כִּי־חָדַל לִסְפֹּר כִּי־אֵין מִסְפָּר: מד וְלִיוֹסֵף יֻלַּד שְׁנֵי
בָנִים בְּטֶרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ
אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אוֹן: מה וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם
הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נַשַּׁנִי אֱלֹהִים אֶת־כָּל־עֲמָלִי וְאֵת
כָּל־בֵּית אָבִי: מו וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרָיִם כִּי־הִפְרַנִי
אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עָנְיִי: רביעי מז וַתִּכְלֶינָה שֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע
אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: מח וַתָּחֵלֶנָה שֶׁבַע שְׁנֵי
הָרָעָב לָבוֹא כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי רָעָב בְּכָל־
הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לָחֶם: מט וַתִּרְעַב כָּל־
אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־פַּרְעֹה לַלֶּחֶם וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה לְכָל־מִצְרַיִם לְכוּ אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֹאמַר
לָכֶם תַּעֲשׂוּ: נ וְהָרָעָב הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח
יוֹסֵף אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּהֶם וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיֶּחֱזַק
הָרָעָב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: נא וְכָל־הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיְמָה
לִשְׁבֹּר[6] אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק הָרָעָב בְּכָל־הָאָרֶץ: מב א וַיַּרְא
יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו
לָמָּה תִתְרָאוּ מלרע: ב וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֵשׁ־שֶׁבֶר
בְּמִצְרָיִם רְדוּ־שָׁמָּה וְשִׁבְרוּ־לָנוּ מִשָּׁם וְנִחְיֶה וְלֹא
נָמוּת: ג וַיֵּרְדוּ אֲחֵי־יוֹסֵף עֲשָׂרָה לִשְׁבֹּר בֶּר מִמִּצְרָיִם:
ד וְאֶת־בִּנְיָמִין אֲחִי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת־אֶחָיו כִּי
אָמַר פֶּן־יִקְרָאֶנּוּ אָסוֹן: ה וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִשְׁבֹּר
בְּתוֹךְ הַבָּאִים כִּי־הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: ו וְיוֹסֵף
הוּא הַשַّלִּיט עַל־הָאָרֶץ הוּא הַמַּשְׁבִּיר לְכָל־עַם
הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה:
ז וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וַיַּכִּרֵם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר
אִתָּם קָשׁוֹת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם מלרע וַיֹּאמְרוּ
מֵאֶרֶץ כְּנָעַן לִשְׁבָּר־אֹכֶל: ח וַיַּכֵּר יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו
וְהֵם לֹא הִכִּרֻהוּ: ט וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלֹמוֹת אֲשֶׁר
חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים אַתֶּם לִרְאוֹת
אֶת־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם: י וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי
וַעֲבָדֶיךָ בָּאוּ לִשְׁבָּר־אֹכֶל: יא כֻּלָּנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד נָחְנוּ
כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ עֲבָדֶיךָ מְרַגְּלִים: יב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
לֹא כִּי־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם לִרְאוֹת: יג וַיֹּאמְרוּ שְׁנֵים
עָשָׂר עֲבָדֶיךָ אַחִים| אֲנַחְנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקָּטֹן אֶת־אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינֶנּוּ:

וּיֹצֵא יוסף על ארץ מצרים ויוסף בן שלשים שנה
בעמדו לפני פרעה מלך מצרים ויצא יוסף מלפני
פרעה ויעבר בכל ארץ מצרים ותעש הארץ
בשבע שני השבע לקמצים ויקבץ את כל אכל
שבע שנים אשר היו בארץ מצרים ויתן אכל
בערים אכל שדה העיר אשר סביבתיה נתן
בתוכה ויצבר יוסף בר כזול הים הרבה מאד
עד כי חדל לספר כי אין מספר וליוסף ילד שני
בנים בטרם תבוא שנת הרעב אשר ילדה לו
אסנת בת פוטי פרע כהן און ויקרא יוסף את שם
הבכור מנשה כי נשני אלהים את כל עמלי ואת
כל בית אבי ואת שם השני קרא אפרים כי הפרני
אלהים בארץ עניי ותכלינה שבע שני השבע
אשר היה בארץ מצרים ותחלינה שבע שני
הרעב לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל
הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם ותרעב כל
ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם ויאמר
פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף אשר יאמר
לכם תעשו והרעב היה על כל פני הארץ ויפתח
יוסף את כל אשר בהם וישבר למצרים ויחזק
הרעב בארץ מצרים וכל הארץ באו מצרימה
לשבר אל יוסף כי חזק הרעב בכל הארץ וירא
יעקב כי יש שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו
למה תתראו ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר
במצרים רדו שמה ושברו לנו משם ונחיה ולא
נמות וירדו אחי יוסף עשרה לשבר בר ממצרים
ואת בנימין אחי יוסף לא שלח יעקב את אחיו כי
אמר פן יקראנו אסון ויבאו בני ישראל לשבר
בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ כנען ויוסף
הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם
הארץ ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה
וירא יוסף את אחיו ויכרם ויתנכר אליהם וידבר
אתם קשות ויאמר אלהם מאין באתם ויאמרו
מארץ כנען לשבר אכל ויכר יוסף את אחיו
והם לא הכרהו ויזכר יוסף את החלמות אשר
חלם להם ויאמר אלהם מרגלים אתם לראות
את ערות הארץ באתם ויאמרו אליו לא אדני
ועבדיך באו לשבר אכל כלנו בני איש אחד נחנו
כנים אנחנו לא היו עבדיך מרגלים ויאמר אלהם
לא כי ערות הארץ באתם לראות ויאמרו שנים
עשר עבדיך אחים אנחנו בני איש אחד בארץ
כנען והנה הקטן את אבינו היום והאחד איננו

6) פסוק נ"ד: יפסיק מעט אחר תיבת "לשבור", ועיין בפירש"י.

יוַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר
מְרַגְּלִים אַתֶּם: יבּ בְּזֹאת תִּבָּחֲנוּ חַי פַּרְעֹה אִם־תֵּצְאוּ מִזֶּה
כִּי אִם־בְּבוֹא אֲחִיכֶם הַקָּטָן הֵנָּה: יגשִׁלְחוּ מִכֶּם אֶחָד
וְיִקַּח אֶת־אֲחִיכֶם וְאַתֶּם הֵאָסְרוּ וְיִבָּחֲנוּ דִּבְרֵיכֶם
הַאֱמֶת אִתְּכֶם וְאִם־לֹא חַי פַּרְעֹה כִּי מְרַגְּלִים אַתֶּם:
יד וַיֶּאֱסֹף אֹתָם אֶל־מִשְׁמָר שְׁלֹשֶׁת יָמִים: טוַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׂוּ וִחְיוּ אֶת־הָאֱלֹהִים
אֲנִי יָרֵא: חמישי טאִם־כֵּנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם אֶחָד יֵאָסֵר בְּבֵית
מִשְׁמַרְכֶם וְאַתֶּם לְכוּ הָבִיאוּ שֶׁבֶר רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם:
יזוְאֶת־אֲחִיכֶם הַקָּטֹן תָּבִיאוּ אֵלַי וְיֵאָמְנוּ דִבְרֵיכֶם
וְלֹא תָמוּתוּ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן: יחוַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו אֲבָל
אֲשֵׁמִים [7] אֲנַחְנוּ עַל־אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ
בְּהִתְחַנְנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמָעְנוּ עַל־כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ
הַצָּרָה הַזֹּאת: יטוַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי
אֲלֵיכֶם [7] לֵאמֹר אַל־תֶּחֱטְאוּ בַיֶּלֶד וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְגַם־
דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ: כוְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שֹׁמֵעַ יוֹסֵף כִּי
הַמֵּלִיץ בֵּינֹתָם: כאוַיִּסֹּב מֵעֲלֵיהֶם וַיֵּבְךְּ וַיָּשָׁב אֲלֵהֶם
וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם וַיִּקַּח מֵאִתָּם אֶת־שִׁמְעוֹן וַיֶּאֱסֹר אֹתוֹ
לְעֵינֵיהֶם: כבוַיְצַו יוֹסֵף וַיְמַלְּאוּ אֶת־כְּלֵיהֶם בָּר וּלְהָשִׁיב
כַּסְפֵּיהֶם אִישׁ אֶל־שַׂקּוֹ וְלָתֵת לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ
וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן: כגוַיִּשְׂאוּ אֶת־שִׁבְרָם עַל־חֲמֹרֵיהֶם
וַיֵּלְכוּ מִשָּׁם: כדוַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת־שַׂקּוֹ לָתֵת מִסְפּוֹא
לַחֲמֹרוֹ בַּמָּלוֹן וַיַּרְא אֶת־כַּסְפּוֹ וְהִנֵּה־הוּא בְּפִי
אַמְתַּחְתּוֹ: כהוַיֹּאמֶר אֶל־אֶחָיו הוּשַׁב כַּסְפִּי וְגַם הִנֵּה
בְּאַמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא לִבָּם וַיֶּחֶרְדוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר
מַה־זֹּאת עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ: כוַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם
אַרְצָה כְּנָעַן וַיַּגִּידוּ לוֹ אֶת כָּל־הַקֹּרֹת אֹתָם לֵאמֹר:
כז דִּבֶּר הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אִתָּנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֶּן אֹתָנוּ
כִּמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ: כחוַנֹּאמֶר אֵלָיו כֵּנִים אֲנָחְנוּ לֹא
הָיִינוּ מְרַגְּלִים: כטשְׁנֵים־עָשָׂר אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי אָבִינוּ
הָאֶחָד אֵינֶנּוּ וְהַקָּטֹן הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:
לוַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֵדַע כִּי כֵנִים
אַתֶּם אֲחִיכֶם הָאֶחָד הַנִּיחוּ אִתִּי וְאֶת־רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם
קְחוּ וָלֵכוּ: לאוְהָבִיאוּ אֶת־אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אֵלַי וְאֵדְעָה
כִּי לֹא מְרַגְּלִים אַתֶּם כִּי כֵנִים אַתֶּם אֶת־אֲחִיכֶם אֶתֵּן
לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ: לבוַיְהִי הֵם מְרִיקִים שַׂקֵּיהֶם
וְהִנֵּה־אִישׁ צְרוֹר־כַּסְפּוֹ בְּשַׂקּוֹ וַיִּרְאוּ אֶת־צְרֹרוֹת
כַּסְפֵּיהֶם הֵמָּה וַאֲבִיהֶם וַיִּירָאוּ: לגוַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֹתִי שִׁכַּלְתֶּם יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן
אֵינֶנּוּ וְאֶת־בִּנְיָמִן תִּקָּחוּ עָלַי הָיוּ כֻלָּנָה: לדוַיֹּאמֶר
רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר אֶת־שְׁנֵי בָנַי תָּמִית אִם־לֹא
אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ תְּנָה אֹתוֹ עַל־יָדִי וַאֲנִי אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ:

ויאמר אלהם יוסף הוא אשר דברתי אלכם לאמר
מרגלים אתם בזאת תבחנו חי פרעה אם תצאו מזה
כי אם בבוא אחיכם הקטן הנה שלחו מכם אחד
ויקח את אחיכם ואתם האסרו ויבחנו דבריכם
האמת אתכם ואם לא חי פרעה כי מרגלים אתם:
ויאסף אתם אל משמר שלשת ימים ויאמר אלהם
יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו את האלהים
אני ירא אם כנים אתם אחיכם אחד יאסר בבית
משמרכם ואתם לכו הביאו שבר רעבון בתיכם
ואת אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דבריכם
ולא תמותו ויעשו כן ויאמרו איש אל אחיו אבל
אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו
בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו
הצרה הזאת ויען ראובן אתם לאמר הלוא אמרתי
אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם וגם
דמו הנה נדרש והם לא ידעו כי שמע יוסף כי
המליץ בינתם ויסב מעליהם ויבך וישב אלהם
וידבר אלהם ויקח מאתם את שמעון ויאסר אתו
לעיניהם ויצו יוסף וימלאו את כליהם בר ולהשיב
כספיהם איש אל שקו ולתת להם צדה לדרך
ויעש להם כן וישאו את שברם על חמריהם
וילכו משם ויפתח האחד את שקו לתת מספוא
לחמרו במלון וירא את כספו והנה הוא בפי
אמתחתו ויאמר אל אחיו הושב כספי וגם הנה
באמתחתי ויצא לבם ויחרדו איש אל אחיו לאמר
מה זאת עשה אלהים לנו ויבאו אל יעקב אביהם
ארצה כנען ויגידו לו את כל הקרת אתם לאמר
דבר האיש אדני הארץ אתנו קשות ויתן אתנו
כמרגלים את הארץ ונאמר אליו כנים אנחנו לא
היינו מרגלים שנים עשר אנחנו אחים בני אבינו
האחד איננו והקטן היום את אבינו בארץ כנען
ויאמר אלינו האיש אדני הארץ בזאת אדע כי כנים
אתם אחיכם האחד הניחו אתי ואת רעבון בתיכם
קחו ולכו והביאו את אחיכם הקטן אלי ואדעה
כי לא מרגלים אתם כי כנים אתם את אחיכם אתן
לכם ואת הארץ תסחרו: ויהי הם מריקים שקיהם
והנה איש צרור כספו בשקו וירא את צררות
כספיהם המה ואביהם ויראו ויאמר אלהם
יעקב אביהם אתי שכלתם יוסף איננו ושמעון
איננו ואת בנימן תקחו עלי היו כלנה ויאמר
ראובן אל אביו לאמר את שני בני תמית אם לא
אביאנו אליך תנה אתו על ידי ואני אשיבנו אליך:

7) פסוק כ״א: בהתחננו למנהגנו, וכ״ה בקורן.

יח וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם כִּי־אָחִיו מֵת וְהוּא לְבַדּוֹ
נִשְׁאָר וּקְרָאָהוּ אָסוֹן בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ
וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי בְּיָגוֹן שְׁאוֹלָה: מג א וְהָרָעָב כָּבֵד
בָּאָרֶץ: ב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר
הֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־
לָנוּ מְעַט־אֹכֶל: ג וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר הָעֵד
הֵעִד בָּנוּ הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם
אִתְּכֶם: ד אִם־יֶשְׁךָ מְשַׁלֵּחַ אֶת־אָחִינוּ אִתָּנוּ נֵרְדָה
וְנִשְׁבְּרָה לְךָ אֹכֶל: ה וְאִם־אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ לֹא נֵרֵד כִּי־
הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם
אִתְּכֶם: ו וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה מלרע הֲרֵעֹתֶם לִי לְהַגִּיד
לָאִישׁ הַעוֹד לָכֶם אָח: ז וַיֹּאמְרוּ שָׁאוֹל שָׁאַל־הָאִישׁ
לָנוּ וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ לֵאמֹר הַעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֲיֵשׁ לָכֶם
אָח וַנַּגֶּד־לוֹ עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲיָדוֹעַ נֵדַע כִּי
יֹאמַר הוֹרִידוּ אֶת־אֲחִיכֶם: ח וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־יִשְׂרָאֵל
אָבִיו שִׁלְחָה הַנַּעַר אִתִּי וְנָקוּמָה וְנֵלֵכָה וְנִחְיֶה וְלֹא
נָמוּת גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־טַפֵּנוּ: ט אָנֹכִי אֶעֶרְבֶּנּוּ
מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנּוּ אִם־לֹא הֲבִיאֹתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו
לְפָנֶיךָ וְחָטָאתִי לְךָ כָּל־הַיָּמִים: י כִּי לוּלֵא הִתְמַהְמָהְנוּ
כִּי־עַתָּה שַׁבְנוּ זֶה פַּעֲמָיִם: יא וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל
אֲבִיהֶם אִם־כֵּן| אֵפוֹא זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ
בִּכְלֵיכֶם וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צָרִי וּמְעַט
דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט בָּטְנִים וּשְׁקֵדִים: יב וְכֶסֶף מִשְׁנֶה
קְחוּ בְיֶדְכֶם וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּשָׁב בְּפִי אַמְתְּחֹתֵיכֶם
תָּשִׁיבוּ בְיֶדְכֶם אוּלַי מִשְׁגֶה הוּא: יג וְאֶת־אֲחִיכֶם
קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ: יד וְאֵל שַׁדַּי יִתֵּן לָכֶם
רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ וְשִׁלַּח לָכֶם אֶת־אֲחִיכֶם אַחֵר
וְאֶת־בִּנְיָמִין וַאֲנִי כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי: טו וַיִּקְחוּ
הָאֲנָשִׁים אֶת־הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֶה־כֶּסֶף לָקְחוּ
בְיָדָם וְאֶת־בִּנְיָמִן וַיָּקוּמוּ וַיֵּרְדוּ מִצְרַיִם וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי
יוֹסֵף: ששי טז וַיַּרְא יוֹסֵף אִתָּם אֶת־בִּנְיָמִין וַיֹּאמֶר לַאֲשֶׁר עַל־
בֵּיתוֹ הָבֵא אֶת־הָאֲנָשִׁים הַבַּיְתָה וּטְבֹחַ טֶבַח וְהָכֵן
כִּי אִתִּי יֹאכְלוּ[10] הָאֲנָשִׁים בַּצָּהֳרָיִם: יז וַיַּעַשׂ הָאִישׁ
כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה
יוֹסֵף: יח וַיִּרְאוּ[11] הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבְאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ
עַל־דְּבַר הַכֶּסֶף הַשָּׁב בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ בַּתְּחִלָּה אֲנַחְנוּ
מוּבָאִים לְהִתְגֹּלֵל עָלֵינוּ וּלְהִתְנַפֵּל עָלֵינוּ וְלָקַחַת
אֹתָנוּ לַעֲבָדִים וְאֶת־חֲמֹרֵינוּ: יט וַיִּגְּשׁוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר
עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו פֶּתַח הַבָּיִת: כ וַיֹּאמְרוּ בִּי
אֲדֹנִי יָרֹד יָרַדְנוּ בַּתְּחִלָּה לִשְׁבָּר־אֹכֶל: כא וַיְהִי כִּי־בָאנוּ
אֶל־הַמָּלוֹן וַנִּפְתְּחָה אֶת־אַמְתְּחֹתֵינוּ וְהִנֵּה כֶסֶף־אִישׁ
בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ כַּסְפֵּנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ וַנָּשֶׁב אֹתוֹ בְיָדֵנוּ:

ויאמר לא ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו
נשאר וקראהו אסון בדרך אשר תלכו בה
והורדתם את שיבתי ביגון שאולה והרעב כבד
בארץ ויהי כאשר כלו לאכל את השבר אשר
הביאו ממצרים ויאמר אליהם אביהם שבו שברו
לנו מעט אכל ויאמר אליו יהודה לאמר העד
העד בנו האיש לאמר לא תראו פני בלתי אחיכם
אתכם אם ישך משלח את אחינו אתנו נרדה
ונשברה לך אכל ואם אינך משלח לא נרד כי
האיש אמר אלינו לא תראו פני בלתי אחיכם
אתכם ויאמר ישראל למה הרעתם לי להגיד
לאיש העוד לכם אח ויאמרו שאול שאל האיש
לנו ולמולדתנו לאמר העוד אביכם חי היש לכם
אח ונגד לו על פי הדברים האלה הידוע נדע כי
יאמר הורידו את אחיכם ויאמר יהודה אל ישראל
אביו שלחה הנער אתי ונקומה ונלכה ונחיה ולא
נמות גם אנחנו גם אתה גם טפנו אנכי אערבנו
מידי תבקשנו אם לא הביאתיו אליך והצגתיו
לפניך וחטאתי לך כל הימים כי לולא התמהמהנו
כי עתה שבנו זה פעמים ויאמר אלהם ישראל
אביהם אם כן אפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ
בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט
דבש נכאת ולט בטנים ושקדים וכסף משנה
קחו בידכם ואת הכסף המושב בפי אמתחתיכם
תשיבו בידכם אולי משגה הוא ואת אחיכם
קחו וקומו שובו אל האיש ואל שדי יתן לכם
רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר
ואת בנימין ואני כאשר שכלתי שכלתי ויקחו
האנשים את המנחה הזאת ומשנה כסף לקחו
בידם ואת בנימן ויקמו וירדו מצרים ויעמדו לפני
יוסף וירא יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על
ביתו הבא את האנשים הביתה וטבח טבח והכן
כי אתי יאכלו האנשים בצהרים ויעש האיש
כאשר אמר יוסף ויבא האיש את האנשים ביתה
יוסף ויראו האנשים כי הובאו בית יוסף ויאמרו
על דבר הכסף השב באמתחתינו בתחלה אנחנו
מובאים להתגלל עלינו ולהתנפל עלינו ולקחת
אתנו לעבדים ואת חמרינו ויגשו אל האיש אשר
על בית יוסף וידברו אליו פתח הבית ויאמרו בי
אדני ירד ירדנו בתחלה לשבר אכל ויהי כי באנו
אל המלון ונפתחה את אמתחתינו והנה כסף איש
בפי אמתחתו כספנו במשקלו ונשב אתו בידנו

8) פסוק ד׳: מנהגנו לקרוא את הרי״ש בשוא פתח. 9) פסוק י׳: הה״א השניה והשלישית בשוא נח. 10) פסוק ט״ז: יאכְלוּ למנהגנו. 11) פסוק י״ח: יוהר לקרוא את הרי״ש בשוא נע. שהוא מלשון יִרְאָה ולא מלשון ראייה.

כב וְכֶסֶף אַחֵר הוֹרַדְנוּ בְיָדֵנוּ לִשְׁבָּר־אֹכֶל לֹא יָדַעְנוּ
מִי־שָׂם כַּסְפֵּנוּ בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ: כג וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם לָכֶם אַל־
תִּירָאוּ אֱלֹהֵיכֶם וֵאלֹהֵי אֲבִיכֶם נָתַן לָכֶם מַטְמוֹן
בְּאַמְתְּחֹתֵיכֶם כַּסְפְּכֶם בָּא אֵלָי וַיּוֹצֵא אֲלֵהֶם אֶת־
שִׁמְעוֹן: כד וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף וַיִּתֶּן־
מַיִם וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֶּן מִסְפּוֹא לַחֲמֹרֵיהֶם: כה וַיָּכִינוּ
אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא יוֹסֵף בַּצָּהֳרָיִם כִּי שָׁמְעוּ כִּי־
שָׁם יֹאכְלוּ[12] לָחֶם: כו וַיָּבֹא יוֹסֵף הַבַּיְתָה וַיָּבִיאוּ[13] לוֹ אֶת־
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בְּיָדָם הַבַּיְתָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אָרְצָה:
כז וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזָּקֵן
אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם הַעוֹדֶנּוּ חָי: כח וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם לְעַבְדְּךָ
לְאָבִינוּ עוֹדֶנּוּ חָי וַיִּקְּדוּ וישתחו וַיִּשְׁתַּחֲווּ: כט וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא
אֶת־בִּנְיָמִין אָחִיו בֶּן־אִמּוֹ וַיֹּאמֶר הֲזֶה אֲחִיכֶם הַקָּטֹן
אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם אֵלָי וַיֹּאמַר אֱלֹהִים יָחְנְךָ[14] בְּנִי: שביעי ל וַיְמַהֵר
יוֹסֵף כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל־אָחִיו וַיְבַקֵּשׁ לִבְכּוֹת
וַיָּבֹא הַחֲדָרָה וַיֶּבְךְּ שָׁמָּה: לא וַיִּרְחַץ פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפַּק
וַיֹּאמֶר שִׂימוּ לָחֶם: לב וַיָּשִׂימוּ לוֹ לְבַדּוֹ וְלָהֶם לְבַדָּם
וְלַמִּצְרִיִּם הָאֹכְלִים[15] אִתּוֹ לְבַדָּם כִּי לֹא יוּכְלוּן
הַמִּצְרִים לֶאֱכֹל אֶת־הָעִבְרִים לֶחֶם כִּי־תוֹעֵבָה הִוא
לְמִצְרָיִם: לג וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו הַבְּכֹר כִּבְכֹרָתוֹ וְהַצָּעִיר
כִּצְעִרָתוֹ וַיִּתְמְהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ: לד וַיִּשָּׂא
מַשְׂאֹת מֵאֵת פָּנָיו אֲלֵהֶם וַתֵּרֶב מַשֵּׂאת בִּנְיָמִן
מִמַּשְׂאֹת כֻּלָּם חָמֵשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ:
מד א וַיְצַו אֶת־אֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ לֵאמֹר מַלֵּא אֶת־אַמְתְּחֹת
הָאֲנָשִׁים אֹכֶל כַּאֲשֶׁר יוּכְלוּן שְׂאֵת וְשִׂים כֶּסֶף־
אִישׁ בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ: ב וְאֶת־גְּבִיעִי גְּבִיעַ הַכֶּסֶף תָּשִׂים
בְּפִי אַמְתַּחַת הַקָּטֹן וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כִּדְבַר
יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֵּר: ג הַבֹּקֶר אוֹר וְהָאֲנָשִׁים שֻׁלְּחוּ
הֵמָּה וַחֲמֹרֵיהֶם: ד הֵם יָצְאוּ אֶת־הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ
וְיוֹסֵף אָמַר לַאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ קוּם רְדֹף אַחֲרֵי
הָאֲנָשִׁים וְהִשַּׂגְתָּם וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לָמָּה שִׁלַּמְתֶּם
רָעָה תַּחַת טוֹבָה: ה הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה אֲדֹנִי בּוֹ
וְהוּא נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ בּוֹ הֲרַעְתֶּם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם: ו וַיַּשִּׂגֵם
וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ז וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
לָמָּה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלִילָה לַעֲבָדֶיךָ
מֵעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה: ח הֵן כֶּסֶף אֲשֶׁר מָצָאנוּ בְּפִי
אַמְתְּחֹתֵינוּ הֱשִׁיבֹנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאֵיךְ נִגְנֹב
מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב: ט אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ מֵעֲבָדֶיךָ
וָמֵת וְגַם־אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לַאדֹנִי לַעֲבָדִים: י וַיֹּאמֶר גַּם־עַתָּה
כְּדִבְרֵיכֶם כֵּן הוּא אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ יִהְיֶה־לִּי עָבֶד
וְאַתֶּם תִּהְיוּ נְקִיִּם: יא וַיְמַהֲרוּ וַיּוֹרִדוּ אִישׁ אֶת־אַמְתַּחְתּוֹ
אַרְצָה וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ אַמְתַּחְתּוֹ: יב וַיְחַפֵּשׂ בַּגָּדוֹל הֵחֵל

וכסף אחר הורדנו בידנו לשבר אכל לא ידענו
מי שם כספנו באמתחתינו ויאמר שלום לכם אל
תיראו אלהיכם ואלהי אביכם נתן לכם מטמון
באמתחתיכם כספכם בא אלי ויוצא אלהם את
שמעון ויבא האיש את האנשים ביתה יוסף ויתן
מים וירחצו רגליהם ויתן מספוא לחמריהם ויכינו
את המנחה עד בוא יוסף בצהרים כי שמעו כי
שם יאכלו לחם ויבא יוסף הביתה ויביאו לו את
המנחה אשר בידם הביתה וישתחוו לו ארצה
וישאל להם לשלום ויאמר השלום אביכם הזקן
אשר אמרתם העודנו חי ויאמרו שלום לעבדך
לאבינו עודנו חי ויקדו וישתחו וישא עיניו וירא
את בנימין אחיו בן אמו ויאמר הזה אחיכם הקטן
אשר אמרתם אלי ויאמר אלהים יחנך בני וימהר
יוסף כי נכמרו רחמיו אל אחיו ויבקש לבכות
ויבא החדרה ויבך שמה וירחץ פניו ויצא ויתאפק
ויאמר שימו לחם ושימו לו לבדו ולהם לבדם
ולמצרים האכלים אתו לבדם כי לא יוכלון
המצרים לאכל את העברים לחם כי תועבה הוא
למצרים וישבו לפניו הבכר כבכרתו והצעיר
כצערתו ויתמהו האנשים איש אל רעהו וישא
משאת מאת פניו אלהם ותרב משאת בנימן
ממשאת כלם חמש ידות וישתו וישכרו עמו
ויצו את אשר על ביתו לאמר מלא את אמתחת
האנשים אכל כאשר יוכלון שאת ושים כסף
איש בפי אמתחתו ואת גביעי גביע הכסף תשים
בפי אמתחת הקטן ואת כסף שברו ויעש כדבר
יוסף אשר דבר הבקר אור והאנשים שלחו
המה וחמריהם הם יצאו את העיר לא הרחיקו
ויוסף אמר לאשר על ביתו קום רדף אחרי
האנשים והשגתם ואמרת אלהם למה שלמתם
רעה תחת טובה הלוא זה אשר ישתה אדני בו
והוא נחש ינחש בו הרעתם אשר עשיתם וישגם
וידבר אלהם את הדברים האלה ויאמרו אליו
למה ידבר אדני כדברים האלה חלילה לעבדיך
מעשות כדבר הזה הן כסף אשר מצאנו בפי
אמתחתינו השיבנו אליך מארץ כנען ואיך נגנב
מבית אדניך כסף או זהב אשר ימצא אתו מעבדיך
ומת וגם אנחנו נהיה לאדני לעבדים ויאמר גם עתה
כדבריכם כן הוא אשר ימצא אתו יהיה לי עבד
ואתם תהיו נקים וימהרו ויורדו איש את אמתחתו
ארצה ויפתחו איש אמתחתו ויחפש בגדול החל

12) פסוק כ"ה: יֹאכְלוּ למנהגנו. 13) פסוק כ"ו: האל"ף דגושה שלא כדין כלל, וכמוה עוד שלש פעמים בתנ"ך. 14) פסוק כ"ט: היו"ד בקמץ חטוף והחי"ת בשוא נח. 15) פסוק ל"ב: גם למנהגנו יש לקרוא כאן את הכ"ף בשוא נע כדי שלא תשתנה משמעות התיבה (עיין במודעה רבא שבתחילת התיקו"ס).

וּבַקָּטָן כֹּלָה וְיִמָּצֵא הַגָּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת בִּנְיָמִן: ג וַיִּקְרְעוּ
שִׂמְלֹתָם וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל־חֲמֹרוֹ וַיָּשֻׁבוּ הָעִירָה: [16] מפטיר ד וַיָּבֹא
יְהוּדָה וְאֶחָיו בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עוֹדֶנּוּ שָׁם וַיִּפְּלוּ
לְפָנָיו אָרְצָה: ה וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מָה־הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה
אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הֲלוֹא יְדַעְתֶּם כִּי־נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ אִישׁ
אֲשֶׁר כָּמֹנִי: ו וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מַה־נֹּאמַר לַאדֹנִי מַה־
נְּדַבֵּר וּמַה־נִּצְטַדָּק הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת־עֲוֹן עֲבָדֶיךָ
הִנֵּנוּ עֲבָדִים לַאדֹנִי גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגָּבִיעַ
בְּיָדוֹ: ז וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר
נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה־לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם עֲלוּ
לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם: ח וַיִּגַּשׁ אֵלָיו
ויגש יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ דָבָר בְּאָזְנֵי
אֲדֹנִי וְאַל־יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה:
ט אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ־לָכֶם אָב אוֹ־
אָח: י וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי יֵשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים
קָטֹן וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ: ☆
יא וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ הוֹרִדֻהוּ אֵלַי וְאָשִׂימָה עֵינִי
עָלָיו: יב וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־
אָבִיו וְעָזַב אֶת־אָבִיו וָמֵת: יג וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־
לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטָן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת
פָּנָי: יד וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וַנַּגֶּד־לוֹ אֶת דִּבְרֵי
אֲדֹנִי: ☆ טו וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל:
טז וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטָן אִתָּנוּ
וְיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטָן
אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ: יז וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם
כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה־לִּי אִשְׁתִּי: יח וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר
אַךְ טָרֹף טֹרַף וְלֹא רְאִיתִיו עַד־הֵנָּה: יט וּלְקַחְתֶּם גַּם־
אֶת־זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי
בְּרָעָה שְׁאֹלָה: כ וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנַּעַר
אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ: שני כא וְהָיָה כִּרְאוֹתוֹ כִּי־
אֵין הַנַּעַר וָמֵת וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־שֵׂיבַת עַבְדְּךָ
אָבִינוּ בְּיָגוֹן שְׁאֹלָה: כב כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת־הַנַּעַר מֵעִם
אָבִי לֵאמֹר אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ וְחָטָאתִי לְאָבִי
כָּל־הַיָּמִים: כג וְעַתָּה יֵשֶׁב־נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנַּעַר עֶבֶד
לַאדֹנִי וְהַנַּעַר יַעַל עִם־אֶחָיו: כד כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי
וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתִּי פֶּן אֶרְאֶה בָרָע אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת־
אָבִי: מה א וְלֹא־יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכֹל הַנִّצָּבִים עָלָיו
וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא־עָמַד מלעיל אִישׁ אִתּוֹ
בְּהִתְוַדַּע יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו: ב וַיִּתֵּן אֶת־קֹלוֹ בִּבְכִי וַיִּשְׁמְעוּ
מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה: ג וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו
אֲנִי יוֹסֵף הַעוֹד אָבִי חָי וְלֹא־יָכְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ
כִּי נִבְהֲלוּ מִפָּנָיו: ד וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו גְּשׁוּ־נָא אֵלַי

ובקטן כלה וימצא הגביע באמתחת בנימן ויקרעו
שמלתם ויעמס איש על חמרו וישבו העירה: [16] מפטיר ד ויבא
יהודה ואחיו ביתה יוסף והוא עודנו שם ויפלו
לפניו ארצה: ה ויאמר להם יוסף מה המעשה הזה
אשר עשיתם הלוא ידעתם כי נחש ינחש איש
אשר כמני: ו ויאמר יהודה מה נאמר לאדני מה
נדבר ומה נצטדק האלהים מצא את עון עבדיך
הננו עבדים לאדני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע
בידו: ז ויאמר חלילה לי מעשות זאת האיש אשר
נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד ואתם עלו
לשלום אל אביכם ח ויגש אליו
ויגש יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר באזני
אדני ואל יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה:
ט אדני שאל את עבדיו לאמר היש לכם אב או
אח: י ונאמר אל אדני יש לנו אב זקן וילד זקנים
קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו: ☆
יא ותאמר אל עבדיך הורדהו אלי ואשימה עיני
עליו: יב ונאמר אל אדני לא יוכל הנער לעזב את־
אביו ועזב את־אביו ומת: יג ותאמר אל עבדיך אם־
לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא תספון לראות
פני: יד ויהי כי עלינו אל עבדך אבי ונגד לו את דברי
אדני: ☆ טו ויאמר אבינו שבו שברו לנו מעט אכל:
טז ונאמר לא נוכל לרדת אם יש אחינו הקטן אתנו
וירדנו כי לא נוכל לראות פני האיש ואחינו הקטן
איננו אתנו: יז ויאמר עבדך אבי אלינו אתם ידעתם
כי שנים ילדה לי אשתי: יח ויצא האחד מאתי ואמר
אך טרף טרף ולא ראיתיו עד הנה: יט ולקחתם גם־
את־זה מעם פני וקרהו אסון והורדתם את־שיבתי
ברעה שאלה: כ ועתה כבאי אל־עבדך אבי והנער
איננו אתנו ונפשו קשורה בנפשו: שני כא והיה כראותו כי־
אין הנער ומת והורידו עבדיך את־שיבת עבדך
אבינו ביגון שאלה: כב כי עבדך ערב את־הנער מעם
אבי לאמר אם לא אביאנו אליך וחטאתי לאבי
כל הימים: כג ועתה ישב נא עבדך תחת הנער עבד
לאדני והנער יעל עם־אחיו: כד כי־איך אעלה אל־אבי
והנער איננו אתי פן אראה ברע אשר ימצא את־
אבי: מה א ולא־יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו
ויקרא הוציאו כל־איש מעלי ולא־עמד מלעיל איש אתו
בהתודע יוסף אל־אחיו: ב ויתן את־קלו בבכי וישמעו
מצרים וישמע בית פרעה: ג ויאמר יוסף אל־אחיו
אני יוסף העוד אבי חי ולא־יכלו אחיו לענות אתו
כי נבהלו מפניו: ד ויאמר יוסף אל־אחיו גשו־נא אלי

16. פסוק י״ג: למנהגנו שמעלים ב״שביעי״ ״סמוך״ לפני ה״משלים״ ועוצר במפטיר. כאן יש להוסיף ל״סמוך״ עוד פסוק אחד.

וַיִּגָּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתִי
מִצְרָיְמָה: ה וְעַתָּה אַל־תֵּעָצְבוּ וְאַל־יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי־
מְכַרְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי לְמִחְיָה שְׁלָחַנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם:
ו כִּי־זֶה שְׁנָתַיִם הָרָעָב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חָמֵשׁ
שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין־חָרִישׁ וְקָצִיר: ז וַיְשַׁלְּחֵנִי אֱלֹהִים
לִפְנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׁאֵרִית בָּאָרֶץ וּלְהַחֲיוֹת לָכֶם
לִפְלֵיטָה גְּדֹלָה: שלישי ח וְעַתָּה לֹא־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הֵנָּה
כִּי הָאֱלֹהִים וַיְשִׂימֵנִי לְאָב לְפַרְעֹה וּלְאָדוֹן לְכָל־
בֵּיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: ט מַהֲרוּ וַעֲלוּ אֶל־אָבִי
וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר בִּנְךָ יוֹסֵף שָׂמַנִי אֱלֹהִים
לְאָדוֹן לְכָל־מִצְרָיִם רְדָה אֵלַי אַל־תַּעֲמֹד: י וְיָשַׁבְתָּ
בְּאֶרֶץ־גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבְנֵי בָנֶיךָ
וְצֹאנְךָ וּבְקָרְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ: יא וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְךָ שָׁם
כִּי־עוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים רָעָב פֶּן־תִּוָּרֵשׁ אַתָּה וּבֵיתְךָ
וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ: יב וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רֹאוֹת וְעֵינֵי אָחִי בִנְיָמִין
כִּי־פִי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם: יג וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת־כָּל־כְּבוֹדִי
בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רְאִיתֶם וּמְהַרְתֶּם וְהוֹרַדְתֶּם
אֶת־אָבִי הֵנָּה: יד וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארֵי בִנְיָמִן[1] אָחִיו וַיֵּבְךְ
וּבִנְיָמִן בָּכָה עַל־צַוָּארָיו: טו וַיְנַשֵּׁק לְכָל־אֶחָיו וַיֵּבְךְ
עֲלֵהֶם וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ אֶחָיו אִתּוֹ: טו וְהַקֹּל נִשְׁמַע בֵּית
פַּרְעֹה לֵאמֹר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּיטַב בְּעֵינֵי פַרְעֹה
וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו: יז וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֱמֹר אֶל־
אַחֶיךָ זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת־בְּעִירְכֶם וּלְכוּ־בָאוּ אֶרְצָה
כְּנָעַן: יח וּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בָּתֵּיכֶם וּבֹאוּ אֵלָי וְאֶתְּנָה
לָכֶם אֶת־טוּב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֹכְלוּ אֶת־חֵלֶב הָאָרֶץ: רביעי
יט וְאַתָּה צֻוִּיתָה זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם וְלִנְשֵׁיכֶם וּנְשָׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם
וּבָאתֶם: כ וְעֵינְכֶם אַל־תָּחֹס עַל־כְּלֵיכֶם כִּי־טוּב כָּל־
אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם הוּא: כא וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן
לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי פַרְעֹה וַיִּתֶּן לָהֶם צֵדָה
לַדָּרֶךְ: כב לְכֻלָּם נָתַן לָאִישׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלֹת וּלְבִנְיָמִן
נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחָמֵשׁ חֲלִפֹת שְׂמָלֹת: כג וּלְאָבִיו
שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נֹשְׂאִים מִטּוּב מִצְרָיִם
וְעֶשֶׂר אֲתֹנֹת נֹשְׂאֹת בֹּר וָלֶחֶם וּמָזוֹן לְאָבִיו לַדָּרֶךְ:
כד וַיְשַׁלַּח אֶת־אֶחָיו וַיֵּלֵכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תִּרְגְּזוּ
בַּדָּרֶךְ: כה וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרָיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל־יַעֲקֹב
אֲבִיהֶם: כו וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי־הוּא
מֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיִּפָּג לִבּוֹ כִּי לֹא־הֶאֱמִין
לָהֶם: כז וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֶת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר
אֲלֵהֶם וַיַּרְא אֶת־הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לָשֵׂאת
אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם: חמישי כח וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב
עוֹד־יוֹסֵף בְּנִי חַי אֵלְכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטֶרֶם אָמוּת:

ויגשו ויאמר אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אתי
מצרימה ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי
מכרתם אתי הנה כי למחיה שלחני אלהים לפניכם
כי זה שנתים הרעב בקרב הארץ ועוד חמש
שנים אשר אין חריש וקציר וישלחני אלהים
לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם
לפליטה גדלה ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה
כי האלהים וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל
ביתו ומשל בכל ארץ מצרים מהרו ועלו אל אבי
ואמרתם אליו כה אמר בנך יוסף שמני אלהים
לאדון לכל מצרים רדה אלי אל תעמד וישבת
בארץ גשן והיית קרוב אלי אתה ובניך ובני בניך
וצאנך ובקרך וכל אשר לך וכלכלתי אתך שם
כי עוד חמש שנים רעב פן תורש אתה וביתך
וכל אשר לך והנה עיניכם ראות ועיני אחי בנימין
כי פי המדבר אליכם והגדתם לאבי את כל כבודי
במצרים ואת כל אשר ראיתם ומהרתם והורדתם
את אבי הנה ויפל על צוארי בנימן אחיו ויבך
ובנימן בכה על צואריו וינשק לכל אחיו ויבך
עלהם ואחרי כן דברו אחיו אתו והקל נשמע בית
פרעה לאמר באו אחי יוסף ויטב בעיני פרעה
ובעיני עבדיו ויאמר פרעה אל יוסף אמר אל
אחיך זאת עשו טענו את בעירכם ולכו באו ארצה
כנען וקחו את אביכם ואת בתיכם ובאו אלי ואתנה
לכם את טוב ארץ מצרים ואכלו את חלב הארץ
ואתה צויתה זאת עשו קחו לכם מארץ מצרים
עגלות לטפכם ולנשיכם ונשאתם את אביכם
ובאתם ועינכם אל תחס על כליכם כי טוב כל
ארץ מצרים לכם הוא ויעשו כן בני ישראל ויתן
להם יוסף עגלות על פי פרעה ויתן להם צדה
לדרך לכלם נתן לאיש חלפות שמלת ולבנימן
נתן שלש מאות כסף וחמש חלפת שמלת ולאביו
שלח כזאת עשרה חמרים נשאים מטוב מצרים
ועשר אתנת נשאת בר ולחם ומזון לאביו לדרך
וישלח את אחיו וילכו ויאמר אלהם אל תרגזו
בדרך ויעלו ממצרים ויבאו ארץ כנען אל יעקב
אביהם ויגדו לו לאמר עוד יוסף חי וכי הוא
משל בכל ארץ מצרים ויפג לבו כי לא האמין
להם וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דבר
אלהם וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת
אתו ותחי רוח יעקב אביהם ויאמר ישראל רב
עוד יוסף בני חי אלכה וארא אנו בטרם אמות:

1) פסוק י״ד: היו״ד בגעיא ולכן יש לעמוד בה מעט.

מו א וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֹא בְּאֵרָה שָׁבַע
וַיִּזְבַּח זְבָחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק: ב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֹת הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב יַעֲקֹב
וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: ג וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אַל־תִּירָא
מֵרְדָה[2] מִצְרַיְמָה כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימְךָ שָׁם: ד אָנֹכִי
אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה וְאָנֹכִי אַעֲלְךָ גַם־עָלֹה וְיוֹסֵף
יָשִׁית יָדוֹ עַל־עֵינֶיךָ: ה וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע
וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת־טַפָּם
וְאֶת־נְשֵׁיהֶם בָּעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פַּרְעֹה לָשֵׂאת
אֹתוֹ: ו וַיִּקְחוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם וְאֶת־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וְכָל־זַרְעוֹ אִתּוֹ:
ז בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו וּבְנוֹת בָּנָיו וְכָל־זַרְעוֹ הֵבִיא
אִתּוֹ מִצְרָיְמָה: ח וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב
רְאוּבֵן: ט וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ וּפַלּוּא וְחֶצְרֹן וְכַרְמִי: י וּבְנֵי
שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד מלעיל וְיָכִין וְצֹחַר וְשָׁאוּל בֶּן־
הַכְּנַעֲנִית: יא וּבְנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי: יב וּבְנֵי יְהוּדָה
עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וָפֶרֶץ וְזֶרַח וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וַיִּהְיוּ בְנֵי־פֶרֶץ חֶצְרֹן וְחָמוּל: יג וּבְנֵי יִשָּׂשכָר
תּוֹלָע וּפוּוָה וְיוֹב וְשִׁמְרֹן: יד וּבְנֵי זְבֻלוּן סֶרֶד וְאֵלוֹן
וְיַחְלְאֵל: טו אֵלֶּה בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפַדַּן
אֲרָם וְאֵת דִּינָה בִּתּוֹ כָּל־נֶפֶשׁ בָּנָיו וּבְנֹתָיו שְׁלֹשִׁים
וָשָׁלֹשׁ: טז וּבְנֵי גָד צִפְיוֹן וְחַגִּי שׁוּנִי וְאֶצְבֹּן עֵרִי וַאֲרוֹדִי
וְאַרְאֵלִי: יז וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה
וְשֶׂרַח אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל: יח אֵלֶּה בְּנֵי
זִלְפָּה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְלֵאָה בִּתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה
לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נָפֶשׁ: יט בְּנֵי רָחֵל אֶשֶׁת יַעֲקֹב
יוֹסֵף וּבִנְיָמִן: כ וַיִּוָּלֶד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר
יָלְדָה־לּוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן אֶת־מְנַשֶּׁה
וְאֶת־אֶפְרָיִם: כא וּבְנֵי בִנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וַאֲשְׁבֵּל גֵּרָא
וְנַעֲמָן אֵחִי וָרֹאשׁ מֻפִּים וְחֻפִּים וָאָרְדּ: כב אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל
אֲשֶׁר יֻלַּד לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר: כג וּבְנֵי־דָן
חֻשִׁים: כד וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשִׁלֵּם: כה אֵלֶּה בְּנֵי
בִלְהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה
לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁבְעָה: כו כָּל־הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה מלרע לְיַעֲקֹב
מִצְרַיְמָה יֹצְאֵי יְרֵכוֹ מִלְּבַד נְשֵׁי בְּנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ
שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ: כז וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֻלַּד־לוֹ בְּמִצְרַיִם
נֶפֶשׁ שְׁנָיִם כָּל־הַנֶּפֶשׁ לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה מלעיל מִצְרַיְמָה
שִׁבְעִים: ששי כח וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו
אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גֹּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ אַרְצָה גֹּשֶׁן: כט וַיֶּאְסֹר[3]
יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ וַיַּעַל לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל אָבִיו גֹּשְׁנָה
וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָיו וַיֵּבְךְּ עַל־צַוָּארָיו עוֹד:

ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה שבע
ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק: ויאמר אלהים
לישראל במראת הלילה ויאמר יעקב יעקב
ויאמר הנני ויאמר אנכי האל אלהי אביך אל תירא
מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם אנכי
ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה ויוסף
ישית ידו על עיניך ויקם יעקב מבאר שבע
וישאו בני ישראל את יעקב אביהם ואת טפם
ואת נשיהם בעגלות אשר שלח פרעה לשאת
אתו ויקחו את מקניהם ואת רכושם אשר רכשו
בארץ כנען ויבאו מצרימה יעקב וכל זרעו אתו
בניו ובני בניו אתו בנתיו ובנות בניו וכל זרעו הביא
אתו מצרימה ואלה שמות בני
ישראל הבאים מצרימה יעקב ובניו בכר יעקב
ראובן ובני ראובן חנוך ופלוא וחצרן וכרמי ובני
שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בן
הכנענית ובני לוי גרשון קהת ומררי ובני יהודה
ער ואונן ושלה ופרץ וזרח וימת ער ואונן בארץ
כנען ויהיו בני פרץ חצרן וחמול ובני יששכר
תולע ופוה ויוב ושמרן ובני זבלון סרד ואלון
ויחלאל אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפדן
ארם ואת דינה בתו כל נפש בניו ובנותיו שלשים
ושלש ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבן ערי וארודי
וארואלי ובני אשר ימנה וישוה וישוי וברעה
ושרח אחתם ובני בריעה חבר ומלכיאל אלה בני
זלפה אשר נתן לבן ללאה בתו ותלד את אלה
ליעקב שש עשרה נפש בני רחל אשת יעקב
יוסף ובנימן וילד ליוסף בארץ מצרים אשר
ילדה לו אסנת בת פוטי פרע כהן און את מנשה
ואת אפרים ובני בנימן בלע ובכר ואשבל גרא
ונעמן אחי וראש מפים וחפים וארד אלה בני רחל
אשר ילד ליעקב כל נפש ארבעה עשר ובני דן
חשים ובני נפתלי יחצאל וגוני ויצר ושלם אלה בני
בלהה אשר נתן לבן לרחל בתו ותלד את אלה
ליעקב כל נפש שבעה כל הנפש הבאה ליעקב
מצרימה יצאי ירכו מלבד נשי בני יעקב כל נפש
ששים ושש ובני יוסף אשר ילד לו במצרים
נפש שנים כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה
שבעים ואת יהודה שלח לפניו
אל יוסף להורת לפניו גשנה ויבאו ארצה גשן
יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו גשנה
וירא אליו ויפל על צוארו ויבך על צוארו עוד

2) פסוק ג׳: מנהגנו לקרוא הרי״ש בשוא פתוח. 3) פסוק כ״ט: האל״ף בשוא נח.

לוַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה הַפַּעַם אַחֲרֵי רְאוֹתִי
אֶת־פָּנֶיךָ כִּי עוֹדְךָ חָי: מוַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וְאֶל־
בֵּית אָבִיו אֶעֱלֶה וְאַגִּידָה לְפַרְעֹה וְאֹמְרָה אֵלָיו[4] אַחַי
וּבֵית־אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן בָּאוּ אֵלָי: נוְהָאֲנָשִׁים רֹעֵי
צֹאן כִּי־אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר
לָהֶם הֵבִיאוּ: סוְהָיָה כִּי־יִקְרָא לָכֶם פַּרְעֹה וְאָמַר מַה־
מַּעֲשֵׂיכֶם: עוַאֲמַרְתֶּם אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדֶיךָ מִנְּעוּרֵינוּ
וְעַד־עַתָּה גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר תֵּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ
גֹּשֶׁן כִּי־תוֹעֲבַת מִצְרַיִם כָּל־רֹעֵה צֹאן: מזוַיָּבֹא יוֹסֵף וַיַּגֵּד
לְפַרְעֹה וַיֹּאמֶר אָבִי וְאַחַי וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר
לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנָּם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן: חוּמִקְצֵה
אֶחָיו לָקַח חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים וַיַּצִּגֵם לִפְנֵי פַרְעֹה: טוַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל־אֶחָיו מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה
רֹעֵה צֹאן עֲבָדֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבוֹתֵינוּ: יוַיֹּאמְרוּ
אֶל־פַּרְעֹה לָגוּר בָּאָרֶץ בָּאנוּ כִּי־אֵין מִרְעֶה לַצֹּאן
אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי־כָבֵד הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה
יֵשְׁבוּ־נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן: יאוַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף
לֵאמֹר אָבִיךָ וְאַחֶיךָ בָּאוּ אֵלֶיךָ: יבאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפָנֶיךָ
הִוא בְּמֵיטַב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אַחֶיךָ
יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְאִם־יָדַעְתָּ וְיֵשׁ־בָּם אַנְשֵׁי־חַיִל
וְשַׂמְתָּם שָׂרֵי מִקְנֶה עַל־אֲשֶׁר־לִי: יגוַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־
יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־
פַּרְעֹה: ידוַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יַעֲקֹב כַּמָּה יְמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ:
טוַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה יְמֵי שְׁנֵי מְגוּרַי שְׁלֹשִׁים
וּמְאַת שָׁנָה מְעַט וְרָעִים הָיוּ יְמֵי שְׁנֵי חַיַּי וְלֹא הִשִּׂיגוּ
אֶת־יְמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אֲבֹתַי בִּימֵי מְגוּרֵיהֶם: טוַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב
אֶת־פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פַרְעֹה: שביעי יטוַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת־אָבִיו
וְאֶת־אֶחָיו וַיִּתֶּן לָהֶם אֲחֻזָּה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּמֵיטַב
הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ רַעְמְסֵס[5] כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַרְעֹה: כוַיְכַלְכֵּל
יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו לֶחֶם
לְפִי הַטָּף: כאוְלֶחֶם אֵין בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי־כָבֵד הָרָעָב
מְאֹד וַתֵּלַהּ אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנַעַן מִפְּנֵי הָרָעָב:
כבוַיְלַקֵּט יוֹסֵף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם
וּבְאֶרֶץ כְּנָעַן בַּשֶּׁבֶר אֲשֶׁר־הֵם שֹׁבְרִים וַיָּבֵא יוֹסֵף
אֶת־הַכֶּסֶף בֵּיתָה פַרְעֹה: כגוַיִּתֹּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וּמֵאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ כָל־מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר
הָבָה־לָּנוּ לֶחֶם וְלָמָּה נָמוּת נֶגְדֶּךָ כִּי אָפַס כָּסֶף:
כדוַיֹּאמֶר יוֹסֵף הָבוּ מלרע מִקְנֵיכֶם וְאֶתְּנָה לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם
אִם־אָפַס כָּסֶף: כהוַיָּבִיאוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם אֶל־יוֹסֵף וַיִּתֶּן
לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם בַּסּוּסִים וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה
הַבָּקָר וּבַחֲמֹרִים וַיְנַהֲלֵם בַּלֶּחֶם בְּכָל־מִקְנֵהֶם בַּשָּׁנָה
הַהִוא: כוַתִּתֹּם הַשָּׁנָה הַהִוא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָّנָה הַשֵּׁנִית

ויאמר ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחרי ראותי
את פניך כי עודך חי ויאמר יוסף אל אחיו ואל
בית אביו אעלה ואגידה לפרעה ואמרה אליו אחי
ובית אבי אשר בארץ כנען באו אלי והאנשים רעי
צאן כי אנשי מקנה היו וצאנם ובקרם וכל אשר
להם הביאו והיה כי יקרא לכם פרעה ואמר מה
מעשיכם ואמרתם אנשי מקנה היו עבדיך מנעורינו
ועד עתה גם אנחנו גם אבתינו בעבור תשבו בארץ
גשן כי תועבת מצרים כל רעה צאן ויבא יוסף ויגד
לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנם ובקרם וכל אשר
להם באו מארץ כנען והנם בארץ גשן ומקצה
אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה ויאמר
פרעה אל אחיו מה מעשיכם ויאמרו אל פרעה
רעה צאן עבדיך גם אנחנו גם אבותינו ויאמרו
אל פרעה לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן
אשר לעבדיך כי כבד הרעב בארץ כנען ועתה
ישבו נא עבדיך בארץ גשן ויאמר פרעה אל יוסף
לאמר אביך ואחיך באו אליך ארץ מצרים לפניך
הוא במיטב הארץ הושב את אביך ואת אחיך
ישבו בארץ גשן ואם ידעת ויש בם אנשי חיל
ושמתם שרי מקנה על אשר לי ויבא יוסף את
יעקב אביו ויעמדהו לפני פרעה ויברך יעקב את
פרעה ויאמר פרעה אל יעקב כמה ימי שני חייך
ויאמר יעקב אל פרעה ימי שני מגורי שלשים
ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני חיי ולא השיגו
את ימי שני חיי אבתי בימי מגוריהם ויברך יעקב
את פרעה ויצא מלפני פרעה ויושב יוסף את אביו
ואת אחיו ויתן להם אחזה בארץ מצרים במיטב
הארץ בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה ויכלכל
יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו לחם
לפי הטף ולחם אין בכל הארץ כי כבד הרעב
מאד ותלה ארץ מצרים וארץ כנען מפני הרעב
וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים
ובארץ כנען בשבר אשר הם שברים ויבא יוסף
את הכסף ביתה פרעה ויתם הכסף מארץ מצרים
ומארץ כנען ויבאו כל מצרים אל יוסף לאמר
הבה לנו לחם ולמה נמות נגדך כי אפס כסף
ויאמר יוסף הבו מקניכם ואתנה לכם במקניכם
אם אפס כסף ויביאו את מקניהם אל יוסף ויתן
להם יוסף לחם בסוסים ובמקנה הצאן ובמקנה
הבקר ובחמרים וינהלם בלחם בכל מקנהם בשנה
ההוא ותתם השנה ההוא ויבאו אליו בשנה השנית

4) פסוק ל״א: כן הוא בכל החומשים הישנים ובחומש ברויאר. ובתנ״ך קורן ע״פ רוו״ה נדפס ברביע. וע״פ הדקדוק יש פנים לשתי הנוסחאות ואין הכרע. 5) פסוק י״א: הע״ן בשוא נח והמ״ם בשוא נע, ובפרשת שמות (א׳, י״א) כתובה מלה זו הע״ן בפתח. ויש ליזהר בקריאתן כי ערים שונות הנה. ועיין ראב״ע שם.

וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נִכְחַד מֵאֲדֹנִי כִּי אִם־תֹּם הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה
הַבְּהֵמָה אֶל־אֲדֹנִי לֹא נִשְׁאַר לִפְנֵי אֲדֹנִי בִּלְתִּי אִם־
גְּוִיָּתֵנוּ וְאַדְמָתֵנוּ: ״ לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־
אַדְמָתֵנוּ קְנֵה־אֹתָנוּ וְאֶת־אַדְמָתֵנוּ בַּלָּחֶם וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ
וְאַדְמָתֵנוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה וְתֶן־זֶרַע וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת
וְהָאֲדָמָה לֹא תֵשָׁם: ״ וַיִּקְן יוֹסֵף אֶת־כָּל־אַדְמַת מִצְרַיִם
לְפַרְעֹה כִּי־מָכְרוּ מִצְרַיִם אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי־חָזַק עֲלֵהֶם
הָרָעָב וַתְּהִי הָאָרֶץ לְפַרְעֹה: ״ וְאֶת־הָעָם הֶעֱבִיר אֹתוֹ
לֶעָרִים מִקְצֵה גְבוּל־מִצְרַיִם וְעַד־קָצֵהוּ: ״ רַק אַדְמַת
הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֹק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פַּרְעֹה וְאָכְלוּ
אֶת־חֻקָּם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פַּרְעֹה עַל־כֵּן לֹא מָכְרוּ
אֶת־אַדְמָתָם: ״ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם
הַיּוֹם וְאֶת־אַדְמַתְכֶם לְפַרְעֹה הֵא־לָכֶם זֶרַע וּזְרַעְתֶּם
אֶת־הָאֲדָמָה: ״ וְהָיָה בַּתְּבוּאֹת וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית לְפַרְעֹה
וְאַרְבַּע הַיָּדֹת יִהְיֶה לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וּלְאָכְלְכֶם
וְלַאֲשֶׁר בְּבָתֵּיכֶם וְלֶאֱכֹל לְטַפְּכֶם: מפטיר ״ וַיֹּאמְרוּ הֶחֱיִתָנוּ
נִמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי וְהָיִינוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה: ״ וַיָּשֶׂם
אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אַדְמַת מִצְרַיִם
לְפַרְעֹה לַחֹמֶשׁ רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לְבַדָּם לֹא
הָיְתָה לְפַרְעֹה: ״ וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ
גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֻזוּ בָהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד: ״ וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ ויחי
מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּיו
שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה: ״ וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל
לָמוּת וַיִּקְרָא לִבְנוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי
חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם: ״ וְשָׁכַבְתִּי עִם־
אֲבֹתָי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם וּקְבַרְתָּנִי בִּקְבֻרָתָם וַיֹּאמַר
אָנֹכִי אֶעְשֶׂה[1] כִּדְבָרֶךָ: ״ וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִּי וַיִּשְׁבַּע לוֹ
וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה: ☆

מח ״ וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה
אָבִיךָ חֹלֶה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־
אֶפְרָיִם: ״ וַיַּגֵּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ
וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמִּטָּה: ״ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־
יוֹסֵף אֵל שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ
אֹתִי: ☆ ״ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְנִי[2] מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וּנְתַתִּיךָ
לִקְהַל עַמִּים וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ
אֲחֻזַּת עוֹלָם: ״ וְעַתָּה שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ מִצְרַיְמָה לִי־הֵם אֶפְרַיִם
וּמְנַשֶּׁה כְּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־לִי: ״ וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר־
הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ
בְּנַחֲלָתָם: ״ וַאֲנִי בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת־אֶרֶץ לָבֹא אֶפְרָתָה

ויאמרו לו לא נכחד מאדני כי אם תם הכסף ומקנה
הבהמה אל אדני לא נשאר לפני אדני בלתי אם
גויתנו ואדמתנו למה נמות לעיניך גם אנחנו גם
אדמתנו קנה אתנו ואת אדמתנו בלחם ונהיה אנחנו
ואדמתנו עבדים לפרעה ותן זרע ונחיה ולא נמות
והאדמה לא תשם: ויקן יוסף את כל אדמת מצרים
לפרעה כי מכרו מצרים איש שדהו כי חזק עלהם
הרעב ותהי הארץ לפרעה: ואת העם העביר אתו
לערים מקצה גבול מצרים ועד קצהו: רק אדמת
הכהנים לא קנה כי חק לכהנים מאת פרעה ואכלו
את חקם אשר נתן להם פרעה על כן לא מכרו
את אדמתם: ויאמר יוסף אל העם הן קניתי אתכם
היום ואת אדמתכם לפרעה הא לכם זרע וזרעתם
את האדמה: והיה בתבואת ונתתם חמישית לפרעה
וארבע הידת יהיה לכם לזרע השדה ולאכלכם
ולאשר בבתיכם ולאכל לטפכם ויאמרו החיתנו
נמצא חן בעיני אדני והיינו עבדים לפרעה וישם
אתה יוסף לחק עד היום הזה על אדמת מצרים
לפרעה לחמש רק אדמת הכהנים לבדם לא
היתה לפרעה וישב ישראל בארץ מצרים בארץ
גשן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד ויחי יעקב בארץ
מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו
שבע שנים וארבעים ומאת שנה ויקרבו ימי ישראל
למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי
חן בעיניך שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי
חסד ואמת אל נא תקברני במצרים ושכבתי עם
אבתי ונשאתני ממצרים וקברתני בקברתם ויאמר
אנכי אעשה כדברך ויאמר השבעה לי וישבע לו
וישתחו ישראל על ראש המטה

ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה
אביך חלה ויקח את שני בניו עמו את מנשה ואת
אפרים ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך
ויתחזק ישראל וישב על המטה ויאמר יעקב אל
יוסף אל שדי נראה אלי בלוז בארץ כנען ויברך
אתי ויאמר אלי הנני מפרך והרביתך ונתתיך
לקהל עמים ונתתי את הארץ הזאת לזרעך אחריך
אחזת עולם ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ
מצרים עד באי אליך מצרימה לי הם אפרים
ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי ומולדתך אשר
הולדת אחריהם לך יהיו על שם אחיהם יקראו
בנחלתם ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ
כנען בדרך בעוד כברת ארץ לבא אפרתה

6) פסוק כ״ב: ואכלו למנהגנו. 1) פסוק ל: העי״ן בשוא נח. 2) פסוק ד: הנני למנהגנו.

וָאֶקְבְּרָה שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם: ח וַיַּרְא
יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה: ט וַיֹּאמֶר יוֹסֵף
אֶל־אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמֶר
קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם[2]: שני י וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֹּקֶן
לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיַּגֵּשׁ אֹתָם אֵלָיו וַיִּשַּׁק לָהֶם
וַיְחַבֵּק לָהֶם: יא וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף רְאֹה פָנֶיךָ
לֹא פִלָּלְתִּי וְהִנֵּה הֶרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת־זַרְעֶךָ:
יב וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם מֵעִם בִּרְכָּיו וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפָּיו
אָרְצָה: יג וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם בִּימִינוֹ
מִשְׂמֹאל השי"ן בדגש יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מְנַשֶּׁה בִשְׂמֹאלוֹ מִימִין היו"ד נחה
יִשְׂרָאֵל וַיַּגֵּשׁ אֵלָיו: יד וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת־יְמִינוֹ וַיָּשֶׁת
עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הַצָּעִיר וְאֶת־שְׂמֹאלוֹ עַל־
רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שִׂכֵּל נשי"ן שמאלית אֶת־יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר:
טו וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמַר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ
אֲבֹתַי לְפָנָיו אַבְרָהָם וְיִצְחָק הָאֱלֹהִים הָרֹעֶה אֹתִי
מֵעוֹדִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: טז הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע
יְבָרֵךְ אֶת־הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי
אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: שלישי יז וַיַּרְא יוֹסֵף
כִּי־יָשִׁית אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיֵּרַע
בְּעֵינָיו וַיִּתְמֹךְ יַד־אָבִיו לְהָסִיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־
אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה: יח וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו
לֹא־כֵן אָבִי כִּי־זֶה הַבְּכֹר שִׂים יְמִינְךָ עַל־רֹאשׁוֹ:
יט וַיְמָאֵן אָבִיו וַיֹּאמַר יָדַעְתִּי בְנִי יָדַעְתִּי גַּם־הוּא יִהְיֶה־
לָּעָם וְגַם־הוּא יִגְדָּל וְאוּלָם אָחִיו הַקָּטֹן יִגְדַּל מִמֶּנּוּ
וְזַרְעוֹ יִהְיֶה מְלֹא־הַגּוֹיִם: כ וַיְבָרְכֵם[3] בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
בְּךָ יְבָרֵךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יְשִׂמְךָ[4] אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם
וְכִמְנַשֶּׁה וַיָּשֶׂם אֶת־אֶפְרַיִם לִפְנֵי מְנַשֶּׁה: כא וַיֹּאמֶר
יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהָיָה אֱלֹהִים
עִמָּכֶם וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֵיכֶם: כב וַאֲנִי
נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם מלרע אַחַד עַל־אַחֶיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד
הָאֱמֹרִי בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי: רביעי

מט א וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֵאָסְפוּ וְאַגִּידָה לָכֶם
אֶת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים: ב הִקָּבְצוּ
וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם:
ג רְאוּבֵן בְּכֹרִי מלעיל אַתָּה כֹּחִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי יֶתֶר שְׂאֵת
וְיֶתֶר עֹז: ד פַּחַז כַּמַּיִם אַל־תּוֹתַר כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי
אָבִיךָ אָז חִלַּלְתָּ יְצוּעִי עָלָה:
ה שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אַחִים כְּלֵי חָמָס מְכֵרֹתֵיהֶם: ו בְּסֹדָם
אַל־תָּבֹא נַפְשִׁי בִּקְהָלָם אַל־תֵּחַד כְּבוֹדִי כִּי בְאַפָּם
הָרְגוּ אִישׁ וּבִרְצֹנָם עִקְּרוּ־שׁוֹר: ז אָרוּר אַפָּם כִּי
עָז וְעֶבְרָתָם כִּי קָשָׁתָה אֲחַלְּקֵם בְּיַעֲקֹב וַאֲפִיצֵם
בְּיִשְׂרָאֵל:

ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית לחם וירא
ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה ויאמר יוסף
אל אביו בני הם אשר נתן לי אלהים בזה ויאמר
קחם נא אלי ואברכם ועיני ישראל כבדו מזקן
לא יוכל לראות ויגש אתם אליו וישק להם
ויחבק להם ויאמר ישראל אל יוסף ראה פניך
לא פללתי והנה הראה אתי אלהים גם את זרעך
ויוצא יוסף אתם מעם ברכיו וישתחו לאפיו
ארצה ויקח יוסף את שניהם את אפרים בימינו
משמאל ישראל ואת מנשה בשמאלו מימין
ישראל ויגש אליו וישלח ישראל את ימינו וישת
על ראש אפרים והוא הצעיר ואת שמאלו על
ראש מנשה שכל את ידיו כי מנשה הבכור
ויברך את יוסף ויאמר האלהים אשר התהלכו
אבתי לפניו אברהם ויצחק האלהים הרעה אתי
מעודי עד היום הזה המלאך הגאל אתי מכל רע
יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי
אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ וירא יוסף
כי ישית אביו יד ימינו על ראש אפרים וירע
בעיניו ויתמך יד אביו להסיר אתה מעל ראש
אפרים על ראש מנשה ויאמר יוסף אל אביו
לא כן אבי כי זה הבכר שים ימינך על ראשו
וימאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי גם הוא יהיה
לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו
וזרעו יהיה מלא הגוים ויברכם ביום ההוא לאמור
בך יברך ישראל לאמר ישמך אלהים כאפרים
וכמנשה וישם את אפרים לפני מנשה ויאמר
ישראל אל יוסף הנה אנכי מת והיה אלהים
עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבתיכם ואני
נתתי לך שכם אחד על אחיך אשר לקחתי מיד
האמרי בחרבי ובקשתי

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם
את אשר יקרא אתכם באחרית הימים הקבצו
ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם
ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת
ויתר עז פזז כמים אל תותר כי עלית משכבי
אביך אז חללת יצועי עלה
שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם בסדם
אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבדי כי באפם
הרגו איש וברצנם עקרו שור ארור אפם כי
עז ועברתם כי קשתה אחלקם ביעקב ואפיצם
בישראל

2) פסוק ט׳: וַאֲבָרְכֵם למנהגנו, וכ״ה בקורן. 3) פסוק כ׳: וַיְבָרְכֵם למנהגנו, וכ״ה בקורן. 4) שם: המ״ם בשוא נע, כי היתה ראויה להיות ישימך ביו״ד.

ח יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אַחֶיךָ יָדְךָ בְּעֹרֶף אֹיְבֶיךָ יִשְׁתַּחֲוּ
לְךָ בְּנֵי אָבִיךָ: ט גּוּר אַרְיֵה יְהוּדָה מִטֶּרֶף[5] בְּנִי עָלִיתָ
כָּרַע רָבַץ כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא מִי יְקִימֶנּוּ: י לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט
מִיהוּדָה וּמְחֹקֵק מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי־יָבֹא שִׁילֹה וְלוֹ
יִקְּהַת עַמִּים: יא אֹסְרִי לַגֶּפֶן עִירֹה וְלַשֹּׂרֵקָה בְּנִי אֲתֹנוֹ
כִּבֵּס בַּיַּיִן לְבֻשׁוֹ וּבְדַם־עֲנָבִים סוּתֹה: יב חַכְלִילִי עֵינַיִם
מִיָּיִן וּלְבֶן־שִׁנַּיִם מֵחָלָב:
יג זְבוּלֻן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן וְהוּא לְחוֹף אֳנִיֹּת וְיַרְכָתוֹ
עַל־צִידֹן:
יד יִשָּׂשכָר חֲמֹר גָּרֶם רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁפְּתָיִם: טו וַיַּרְא מְנֻחָה
כִּי טוֹב וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי נָעֵמָה וַיֵּט שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל וַיְהִי
לְמַס־עֹבֵד: טז דָּן יָדִין עַמּוֹ כְּאַחַד
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: יז יְהִי־דָן נָחָשׁ עֲלֵי־דֶרֶךְ שְׁפִיפֹן עֲלֵי־
אֹרַח הַנֹּשֵׁךְ עִקְּבֵי־סוּס וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אָחֹור: יח לִישׁוּעָתְךָ
קִוִּיתִי יְהוָה: חמישי טז גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא
יָגֻד עָקֵב מלרע: כ מֵאָשֵׁר שְׁמֵנָה לַחְמוֹ
וְהוּא יִתֵּן מַעֲדַנֵּי־מֶלֶךְ: כא נַפְתָּלִי
אַיָּלָה שְׁלֻחָה הַנֹּתֵן אִמְרֵי־שָׁפֶר: כב בֵּן
פֹּרָת יוֹסֵף בֵּן פֹּרָת עֲלֵי־עָיִן בָּנוֹת צָעֲדָה עֲלֵי־שׁוּר:
כג וַיְמָרְרֻהוּ[6] וָרֹבּוּ וַיִּשְׂטְמֻהוּ בַּעֲלֵי חִצִּים: כד וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן
קַשְׁתּוֹ וַיָּפֹזוּ זְרֹעֵי יָדָיו מִידֵי אֲבִיר יַעֲקֹב מִשָּׁם
רֹעֶה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל: כה מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ[7] וְאֵת שַׁדַּי
וִיבָרְכֶךָּ[8] בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל בִּרְכֹת תְּהוֹם רֹבֶצֶת
תָּחַת בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם: כו בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל־
בִּרְכֹת הוֹרַי עַד־תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיךְן לְרֹאשׁ
יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: ששי
כז בִּנְיָמִין זְאֵב יִטְרָף הרי״ש בקמץ רחב בַּבֹּקֶר יֹאכַל עַד וְלָעֶרֶב יְחַלֵּק
שָׁלָל: כח כָּל־אֵלֶּה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר וְזֹאת
אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ
אֲשֶׁר כְּבִרְכָתוֹ בֵּרַךְ אֹתָם: כט וַיְצַו אוֹתָם וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם אֲנִי נֶאֱסָף אֶל־עַמִּי קִבְרוּ אֹתִי אֶל־אֲבֹתָי
אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה עֶפְרֹן הַחִתִּי: ל בַּמְּעָרָה
אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־עַל־פְּנֵי מַמְרֵא
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת
עֶפְרֹן הַחִתִּי לַאֲחֻזַּת־קָבֶר: לא שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־אַבְרָהָם
וְאֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־יִצְחָק וְאֵת
רִבְקָה אִשְׁתּוֹ וְשָׁמָּה קָבַרְתִּי אֶת־לֵאָה: לב מִקְנֵה
הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי־חֵת: לג וַיְכַל
יַעֲקֹב לְצַוֹּת אֶת־בָּנָיו וַיֶּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל־הַמִּטָּה וַיִּגְוַע
וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו: נ א וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל־פְּנֵי אָבִיו וַיֵּבְךְּ
עָלָיו וַיִּשַּׁק־לוֹ: ב וַיְצַו יוֹסֵף אֶת־עֲבָדָיו אֶת־הָרֹפְאִים
לַחֲנֹט אֶת־אָבִיו וַיַּחֲנְטוּ החי״ת בפתח הָרֹפְאִים אֶת־יִשְׂרָאֵל:

יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף איביך ישתחוו
לך בני אביך גור אריה יהודה מטרף בני עלית
כרע רבץ כאריה וכלביא מי יקימנו לא יסור שבט
מיהודה ומחוקק מבין רגליו עד כי יבא שילה ולו
יקהת עמים אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו
כבס ביין לבשו ובדם ענבים סותה חכלילי עינים
מיין ולבן שנים מחלב
זבולן לחוף ימים ישכן והוא לחוף אנית וירכתו
על צידן
ישששכר חמר גרם רבץ בין המשפתים וירא מנוחה
כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבל ויהי
למס עבד דן ידין עמו כאחד
שבטי ישראל יהי דן נחש עלי דרך שפיפן עלי
ארח הנשך עקבי סוס ויפל רכבו אחור לישועתך
קויתי יהוה גד גדוד יגודנו והוא
יגד עקב מאשר שמנה לחמו
והוא יתן מעדני מלך נפתלי
אילה שלוחה הנתן אמרי שפר בן
פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צעדה עלי שור
וימררהו ורבו וישטמהו בעלי חצים ותשב באיתן
קשתו ויפזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב משם
רעה אבן ישראל מאל אביך ויעזרך ואת שדי
ויברכך ברכת שמים מעל ברכת תהום רבצת
תחת ברכת שדים ורחם ברכת אביך גברו על
ברכת הורי עד תאות גבעת עולם תהיין לראש
יוסף ולקדקד נזיר אחיו
בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב יחלק
שלל כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת
אשר דבר להם אביהם ויברך אותם איש
אשר כברכתו ברך אתם ויצו אותם ויאמר
אלהם אני נאסף אל עמי קברו אתי אל אבתי
אל המערה אשר בשדה עפרון החתי
אשר בשדה המכפלה אשר על פני ממרא
בארץ כנען אשר קנה אברהם את השדה מאת
עפרן החתי לאחזת קבר שמה קברו את אברהם
ואת שרה אשתו שמה קברו את יצחק ואת
רבקה אשתו ושמה קברתי את לאה מקנה
השדה והמערה אשר בו מאת בני חת ויכל
יעקב לצות את בניו ויאסף רגליו אל המטה ויגוע
ויאסף אל עמיו ויפל יוסף על פני אביו ויבך
עליו וישק לו ויצו יוסף את עבדיו את הרפאים
לחנט את אביו ויחנטו הרפאים את ישראל

5) פסוק ט׳: יזהר להפסיק מעט אחר תיבת ״מטרף״, שלא יובן מטרף של בני - עלית. 6) פסוק כ״ג: וַיְמָרְרֻהוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 7) פסוק כ״ה: העי״ן בשוא נח והזי״ן בשוא נע.
8) שם: וִיבָרֲכֶךָּ למנהגנו, וכ״ה בקורן.

ג וַיִּמְלְאוּ־לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי כֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי הַחֲנֻטִים
וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם שִׁבְעִים יוֹם: ד וַיַּעַבְרוּ יְמֵי בְכִיתוֹ
וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל־בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר אִם־נָא מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֵיכֶם דַּבְּרוּ־נָא בְּאָזְנֵי פַרְעֹה לֵאמֹר: ה אָבִי
הִשְׁבִּיעַנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרִי אֲשֶׁר
כָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שָׁמָּה תִּקְבְּרֵנִי וְעַתָּה אֶעֱלֶה־
נָּא וְאֶקְבְּרָה אֶת־אָבִי וְאָשׁוּבָה: ו וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה עֲלֵה
וּקְבֹר אֶת־אָבִיךָ כַּאֲשֶׁר הִשְׁבִּיעֶךָ: ז וַיַּעַל יוֹסֵף
לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו וַיַּעֲלוּ אִתּוֹ כָּל־עַבְדֵי פַרְעֹה זִקְנֵי
בֵיתוֹ וְכֹל זִקְנֵי אֶרֶץ־מִצְרָיִם: ח וְכֹל בֵּית יוֹסֵף וְאֶחָיו
וּבֵית אָבִיו רַק טַפָּם וְצֹאנָם וּבְקָרָם עָזְבוּ בְּאֶרֶץ
גֹּשֶׁן: ט וַיַּעַל עִמּוֹ גַּם־רֶכֶב גַּם־פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחֲנֶה
כָּבֵד מְאֹד: י וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן הָאָטָד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
הַיַّרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ־שָׁם מִסְפֵּד גָּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד וַיַּעַשׂ
לְאָבִיו אֵבֶל שִׁבְעַת יָמִים: יא וַיַּרְא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ
הַכְּנַעֲנִי אֶת־הָאֵבֶל בְּגֹרֶן הָאָטָד וַיֹּאמְרוּ אֵבֶל־כָּבֵד
זֶה לְמִצְרָיִם עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אָבֵל מִצְרַיִם אֲשֶׁר
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן: יב וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו לוֹ כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּם: יג וַיִּשְׂאוּ
אֹתוֹ בָנָיו אַרְצָה כְּנָעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּמְעָרַת שְׂדֵה
הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשָּׂדֶה לַאֲחֻזַּת־
קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי עַל־פְּנֵי מַמְרֵא: יד וַיָּשָׁב יוֹסֵף
מִצְרַיְמָה הוּא וְאֶחָיו וְכָל־הָעֹלִים אִתּוֹ לִקְבֹּר אֶת־
אָבִיו אַחֲרֵי קָבְרוֹ אֶת־אָבִיו: טו וַיִּרְאוּ אֲחֵי־יוֹסֵף כִּי־מֵת
אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוּ יִשְׂטְמֵנוּ יוֹסֵף וְהָשֵׁב יָשִׁיב לָנוּ
אֶת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמַלְנוּ אֹתוֹ: טז וַיְצַוּוּ אֶל־יוֹסֵף
לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר: יז כֹּה־תֹאמְרוּ
לְיוֹסֵף אָנָּא שָׂא נָא פֶשַׁע אַחֶיךָ וְחַטָּאתָם כִּי־רָעָה
גְמָלוּךָ וְעַתָּה שָׂא נָא לְפֶשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ
וַיֵּבְךְּ יוֹסֵף בְּדַבְּרָם אֵלָיו: יח וַיֵּלְכוּ גַּם־אֶחָיו וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו
וַיֹּאמְרוּ הִנֶּנּוּ לְךָ לַעֲבָדִים: יט וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף אַל־
תִּירָאוּ כִּי הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנִי: כ וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי
רָעָה אֱלֹהִים חֲשָׁבָהּ לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֹׂה כַּיּוֹם הַזֶּה
לְהַחֲיֹת עַם־רָב: שביעי כא וְעַתָּה אַל־תִּירָאוּ אָנֹכִי אֲכַלְכֵּל
אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם וַיְנַחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם:
כב וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה
וְעֶשֶׂר שָׁנִים: מפטיר כג וַיַּרְא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שִׁלִּשִׁים גַּם
בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה יֻלְּדוּ עַל־בִּרְכֵּי יוֹסֵף: כד וַיֹּאמֶר
יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אָנֹכִי מֵת וֵאלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם
וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב: כה וַיַּשְׁבַּע יוֹסֵף
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם
וְהַעֲלִתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה: כו וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה

וימלאו לו ארבעים יום כי כן ימלאו ימי החנטים
ויבכו אתו מצרים שבעים יום ויעברו ימי בכיתו
וידבר יוסף אל בית פרעה לאמר אם נא מצאתי
חן בעיניכם דברו נא באזני פרעה לאמר אבי
השביעני לאמר הנה אנכי מת בקברי אשר
כריתי לי בארץ כנען שמה תקברני ועתה אעלה
נא ואקברה את אבי ואשובה ויאמר פרעה עלה
וקבר את אביך כאשר השביעך ויעל יוסף
לקבר את אביו ויעלו אתו כל עבדי פרעה זקני
ביתו וכל זקני ארץ מצרים וכל בית יוסף ואחיו
ובית אביו רק טפם וצאנם ובקרם עזבו בארץ
גשן ויעל עמו גם רכב גם פרשים ויהי המחנה
כבד מאד ויבאו עד גרן האטד אשר בעבר
הירדן ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד ויעש
לאביו אבל שבעת ימים וירא יושב הארץ
הכנעני את האבל בגרן האטד ויאמרו אבל כבד
זה למצרים על כן קרא שמה אבל מצרים אשר
בעבר הירדן ויעשו בניו לו כן כאשר צום וישאו
אתו בניו ארצה כנען ויקברו אתו במערת שדה
המכפלה אשר קנה אברהם את השדה לאחזת
קבר מאת עפרן החתי על פני ממרא וישב יוסף
מצרימה הוא ואחיו וכל העלים אתו לקבר את
אביו אחרי קברו את אביו: ויראו אחי יוסף כי מת
אביהם ויאמרו לו ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו
את כל הרעה אשר גמלנו אתו: ויצוו אל יוסף
לאמר אביך צוה לפני מותו לאמר: כה תאמרו
ליוסף אנא שא נא פשע אחיך וחטאתם כי רעה
גמלוך ועתה שא נא לפשע עבדי אלהי אביך
ויבך יוסף בדברם אליו: וילכו גם אחיו ויפלו לפניו
ויאמרו הננו לך לעבדים: ויאמר אלהם יוסף אל
תיראו כי התחת אלהים אני: ואתם חשבתם עלי
רעה אלהים חשבה לטבה למען עשה כיום הזה
להחית עם רב ועתה אל תיראו אנכי אכלכל
אתכם ואת טפכם וינחם אותם וידבר על לבם:
וישב יוסף במצרים הוא ובית אביו ויחי יוסף מאה
ועשר שנים: מפטיר ויראה יוסף לאפרים בני שלשים גם
בני מכיר בן מנשה ילדו על ברכי יוסף: ויאמר
יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים פקד יפקד אתכם
והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר
נשבע לאברהם ליצחק וליעקב: וישבע יוסף
את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם
והעלתם את עצמתי מזה: וימת יוסף בן מאה

9) פסוק כ״ב: הנוהגים להעלות לס״ת ״סמוך״ לפני משלים לא יסיימו כאן עליית ״סמוך״, שא״כ נמצא שקראו רק שני פסוקים, לכן יוסיפו עוד פסוק, ובכדי להתחיל למפטיר בכי טוב יחזרו על פסוק כ״ג.

וְעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישָׂם בָּאָרוֹן בְּמִצְרָיִם: ועשר שנים ויחנטו אתו ויישם בארון במצרים

שמות

שמות

א א וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה אֵת
יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ: ב רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה:
ג יִשָּׂשכָר זְבוּלֻן וּבִנְיָמִן: ד דָּן וְנַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר: ה וַיְהִי
כָּל־נֶפֶשׁ יֹצְאֵי יֶרֶךְ־יַעֲקֹב שִׁבְעִים נָפֶשׁ וְיוֹסֵף הָיָה
בְּמִצְרָיִם: ו וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל־אֶחָיו וְכֹל הַדּוֹר הַהוּא:
ז וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד
מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם: ☆
ח וַיָּקָם מֶלֶךְ־חָדָשׁ עַל־מִצְרָיִם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע אֶת־יוֹסֵף:
ט וַיֹּאמֶר אֶל־עַמּוֹ הִנֵּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם
מִמֶּנּוּ: י הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן־יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי־תִקְרֶאנָה
מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם־הוּא עַל־שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם־בָּנוּ וְעָלָה
מִן־הָאָרֶץ: יא וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנֹּתוֹ
בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת־פִּתֹם וְאֶת־
רַעַמְסֵס[1]: ☆ יב וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיָּקֻצוּ
מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: יג וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּפָרֶךְ: יד וַיְמָרְרוּ[3] אֶת־חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר
וּבִלְבֵנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָّדֶה אֵת כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־
עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ: טו וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת המ"ם בשוא נח
הָעִבְרִיֹּת אֲשֶׁר שֵׁם הָאַחַת שִׁפְרָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית
פּוּעָה: טז וַיֹּאמֶר בְּיַלֶּדְכֶן[4] אֶת־הָעִבְרִיּוֹת וּרְאִיתֶן עַל־
הָאָבְנָיִם[5] אִם־בֵּן הוּא וַהֲמִתֶּן אֹתוֹ וְאִם־בַּת הִוא
וָחָיָה: יז וַתִּירֶאנָ[6] הַמְיַלְּדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרָיִם וַתְּחַיֶּיָן אֶת־הַיְלָדִים: שני יח וַיִּקְרָא
מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת וַיֹּאמֶר לָהֶן מַדּוּעַ עֲשִׂיתֶן
הַדָּבָר הַזֶּה וַתְּחַיֶּיָן אֶת־הַיְלָדִים: יט וַתֹּאמַרְנָ הַמְיַלְּדֹת
אֶל־פַּרְעֹה כִּי לֹא כַנָּשִׁים הַמִּצְרִיֹּת הָעִבְרִיֹּת כִּי־
חָיוֹת[7] הֵנָּה בְּטֶרֶם תָּבוֹא אֲלֵהֶן הַמְיַלֶּדֶת וְיָלָדוּ: כ וַיֵּיטֶב
אֱלֹהִים לַמְיַלְּדֹת וַיֶּרֶב הָעָם וַיַּעַצְמוּ מְאֹד: כא וַיְהִי כִּי־
יָרְאוּ הַמְיַלְּדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים: כב וַיְצַו
פַּרְעֹה לְכָל־עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל־הַבֵּן הַיִּלּוֹד הַיְאֹרָה
תַּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל־הַבַּת תְּחַיּוּן:
ב א וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת־בַּת־לֵוִי: ב וַתַּהַר הָאִשָּׁה
וַתֵּלֶד בֵּן וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי־טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה
יְרָחִים: ג וְלֹא־יָכְלָה עוֹד הַצְּפִינוֹ[8] וַתִּקַּח־לוֹ תֵּבַת גֹּמֶא
וַתַּחְמְרָה לא מפיק"א בַּחֵמָר וּבַזָּפֶת וַתָּשֶׂם בָּהּ אֶת־הַיֶּלֶד וַתָּשֶׂם
בַּסּוּף עַל־שְׂפַת הַיְאֹר: ד וַתֵּתַצַּב אֲחֹתוֹ מֵרָחֹק לָדֵעָה
מַה־יֵּעָשֶׂה לוֹ: ה וַתֵּרֶד בַּת־פַּרְעֹה לִרְחֹץ עַל־הַיְאֹר

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו ראובן שמעון לוי ויהודה ישששכר זבולן ובנימן דן ונפתלי גד ואשר ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אתם

ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שנאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ וישימו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס כאשר יענו אתו כן ירבה וכן יפרץ ויקצו מפני בני ישראל ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך וימררו את חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך ויאמר מלך מצרים למילדת העברית אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה ויאמר בילדכן את העבריות וראיתן על האבנים אם בן הוא והמתן אתו ואם בת הוא וחיה ותיראן המילדת את האלהים ולא עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיין את הילדים ויקרא מלך מצרים למילדת ויאמר להן מדוע עשיתן הדבר הזה ותחיין את הילדים ותאמרן המילדת אל פרעה כי לא כנשים המצרית העברית כי חיות הנה בטרם תבוא אלהן המילדת וילדו ויטב אלהים למילדת וירב העם ויעצמו מאד ויהי כי יראו המילדת את האלהים ויעש להם בתים ויצו פרעה לכל עמו לאמר כל הבן הילוד היארה תשליכהו וכל הבת תחיון

וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו כי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאר ותתצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו ותרד בת פרעה לרחץ על היאר

1) פסוק י"א: הע"ין בפתח והמ"ם בשוא נח. ועיין לעיל (בראשית מ"ז, י"א) ובהערה שם. 2) שם: שמעתי מר' מאיר קרעי ז"ל מטבריא שמנהג ג'רבא להפסיק כאן ללוי במנחה בשבת ובשני ובחמישי, והישראל מתחיל וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ וגו'. וג"ל שכן נכון יותר מאלה שמפסיקים בפסוק שאח"ז. 3) פסוק י"ד: וַיְמָרְרוּ למנהגנו, וכ"ה בקורן. 4) פסוק ט"ז: הלמ"ד בסגול והדל"ת בשוא נח.
5) שם: האל"ף בקמץ חטוף. 6) פסוק י"ז: האל"ף נחה. 7) פסוק י"ט: יזהר להרפות את היו"ד שלא תשתנה המשמעות. 8) פסוק ג': הצד"י בדגש חזק.

וְנַעֲרָתֶיהָ הֹלֶכֶת עַל־יַד הַיְאֹר וַתֵּרֶא אֶת־הַתֵּבָה בְּתוֹךְ
הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת־אֲמָתָהּ וַתִּקָּחֶהָ: ׳ וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֶת־
הַיֶּלֶד וְהִנֵּה־נַעַר בֹּכֶה וַתַּחְמֹל עָלָיו וַתֹּאמֶר מִיַּלְדֵי
הָעִבְרִים זֶה: ׳ וַתֹּאמֶר אֲחֹתוֹ אֶל־בַּת־פַּרְעֹה הַאֵלֵךְ
וְקָרָאתִי לָךְ אִשָּׁה מֵינֶקֶת מִן הָעִבְרִיֹּת וְתֵינִק לָךְ אֶת־
הַיָּלֶד: ׳ וַתֹּאמֶר־לָהּ בַּת־פַּרְעֹה לְכִי וַתֵּלֶךְ הָעַלְמָה
וַתִּקְרָא אֶת־אֵם הַיָּלֶד: ׳ וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת־פַּרְעֹה הֵילִיכִי
אֶת־הַיֶּלֶד הַזֶּה וְהֵינִקִהוּ לִי וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת־שְׂכָרֵךְ
וַתִּקַּח הָאִשָּׁה הַיֶּלֶד וַתְּנִיקֵהוּ: ׳ וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַתְּבִאֵהוּ
לְבַת־פַּרְעֹה וַיְהִי־לָהּ לְבֵן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר
כִּי מִן־הַמַּיִם מְשִׁיתִהוּ: שלישי ׳ וַיְהִי | בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה
וַיֵּצֵא אֶל־אֶחָיו וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם וַיַּרְא אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה
אִישׁ־עִבְרִי מֵאֶחָיו: ׳ וַיִּפֶן כֹּה וָכֹה וַיַּרְא כִּי אֵין אִישׁ
וַיַּךְ אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחוֹל: ׳ וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי
וְהִנֵּה שְׁנֵי־אֲנָשִׁים עִבְרִים נִצִּים וַיֹּאמֶר לָרָשָׁע לָמָּה
תַכֶּה רֵעֶךָ: ׳ וַיֹּאמֶר מִי שָׂמְךָ לְאִישׁ שַׂר וְשֹׁפֵט עָלֵינוּ
הַלְהָרְגֵנִי אַתָּה אֹמֵר כַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּירָא
מֹשֶׁה וַיֹּאמַר אָכֵן נוֹדַע הַדָּבָר: ׳ וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה וַיְבַקֵּשׁ לַהֲרֹג אֶת־מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה
מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּאֵר:
׳ וּלְכֹהֵן מִדְיָן שֶׁבַע בָּנוֹת וַתָּבֹאנָה וַתִּדְלֶנָה וַתְּמַלֵּאנָה
אֶת־הָרְהָטִים לְהַשְׁקוֹת צֹאן אֲבִיהֶן: ׳ וַיָּבֹאוּ הָרֹעִים
וַיְגָרְשׁוּם וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיּוֹשִׁעָן וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאנָם:
׳ וַתָּבֹאנָה אֶל־רְעוּאֵל אֲבִיהֶן וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ מְהַרְתֶּן
בֹּא הַיּוֹם: ׳ וַתֹּאמַרְנָה אִישׁ מִצְרִי הִצִּילָנוּ מִיַּד הָרֹעִים
וְגַם־דָּלֹה דָלָה לָנוּ וַיַּשְׁקְ אֶת־הַצֹּאן: ׳ וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֹתָיו
וְאַיּוֹ לָמָּה זֶּה עֲזַבְתֶּן אֶת־הָאִישׁ קְרָאֶן לוֹ וְיֹאכַל
לָחֶם: ׳ וַיּוֹאֶל מֹשֶׁה לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֶּן אֶת־צִפֹּרָה
בִּתּוֹ לְמֹשֶׁה: ׳ וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גֵרְשֹׁם כִּי
אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה:
׳ וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל־
הָאֱלֹהִים מִן־הָעֲבֹדָה: ׳ וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם
וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק
וְאֶת־יַעֲקֹב: ׳ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע
אֱלֹהִים: רביעי ג ׳ וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת־צֹאן
יִתְרוֹ חֹתְנוֹ כֹהֵן מִדְיָן וַיְנַהֵג אֶת־הַצֹּאן אַחַר הַמִّדְבָּר
וַיָּבֹא אֶל־הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵבָה: ׳ וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֵלָיו
בְּלַבַּת־אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ
וְהַסְּנֶה אֵינֶנּוּ אֻכָּל: ׳ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה־נָּא וְאֶרְאֶה
אֶת־הַמַّרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה מַדּוּעַ לֹא־יִבְעַר הַסְّנֶה: ׳ וַיַּרְא
יְהוָה כִּי סָר לִרְאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסְּנֶה

ונערתיה הלכת על יד היאר ותרא את התבה בתוך
הסוף ותשלח את אמתה ותקחה׳ ותפתח ותראהו את־
הילד והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר מילדי
העברים זה׳ ותאמר אחתו אל בת־פרעה האלך
וקראתי לך אשה מינקת מן העברית ותינק לך את־
הילד׳ ותאמר לה בת־פרעה לכי ותלך העלמה
ותקרא את־אם הילד׳ ותאמר לה בת־פרעה הילכי
את־הילד הזה והינקהו לי ואני אתן את־שכרך
ותקח האשה הילד ותניקהו׳ ויגדל הילד ותבאהו
לבת־פרעה ויהי־לה לבן ותקרא שמו משה ותאמר
כי מן־המים משיתהו׳ שלישי ׳ ויהי | בימים ההם ויגדל משה
ויצא אל־אחיו וירא בסבלתם וירא איש מצרי מכה
איש־עברי מאחיו׳ ויפן כה וכה וירא כי אין איש
ויך את־המצרי וטמנהו בחול׳ ויצא ביום השני
והנה שני־אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה
תכה רעך׳ ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט עלינו
הלהרגני אתה אמר כאשר הרגת את־המצרי ויירא
משה ויאמר אכן נודע הדבר׳ וישמע פרעה את־
הדבר הזה ויבקש להרג את־משה ויברח משה
מפני פרעה וישב בארץ מדין וישב על־הבאר׳
ולכהן מדין שבע בנות ותבאנה ותדלנה ותמלאנה
את־הרהטים להשקות צאן אביהן ויבאו הרעים
ויגרשום ויקם משה וישען וישק את־צאנם׳
ותבאנה אל־רעואל אביהן ויאמר מדוע מהרתן
בא היום׳ ותאמרן איש מצרי הצילנו מיד הרעים
וגם־דלה דלה לנו וישק את־הצאן׳ ויאמר אל־בנתיו
ואיו למה זה עזבתן את־האיש קראן לו ויאכל
לחם׳ ויואל משה לשבת את־האיש ויתן את־צפרה
בתו למשה׳ ותלד בן ויקרא את־שמו גרשם כי
אמר גר הייתי בארץ נכריה׳
ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים ויאנחו
בני ישראל מן העבדה ויזעקו ותעל שועתם אל־
האלהים מן העבדה׳ וישמע אלהים את־נאקתם
ויזכר אלהים את בריתו את אברהם את יצחק
ואת יעקב׳ וירא אלהים את בני ישראל וידע
אלהים׳ ומשה היה רעה את צאן
יתרו חתנו כהן מדין וינהג את הצאן אחר המדבר
ויבא אל הר האלהים חרבה׳ ויראה מלאך יהוה אליו
בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש
והסנה איננו אכל׳ ויאמר משה אסרה נא ואראה
את המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה׳ וירא
יהוה כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: ה וַיֹּאמֶר אַל־תִּקְרַב
הֲלֹם שַׁל־נְעָלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה
עוֹמֵד עָלָיו אַדְמַת־קֹדֶשׁ הוּא: ו וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי
אָבִיךָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב
וַיַּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרֵא מֵהַבִּיט אֶל־הָאֱלֹהִים:
ז וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאֹה רָאִיתִי אֶת־עֳנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרָיִם מלרע
וְאֶת־צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נֹגְשָׂיו כִּי יָדַעְתִּי אֶת־
מַכְאֹבָיו: ח וָאֵרֶד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם וּלְהַעֲלֹתוֹ מִן־
הָאָרֶץ הַהִוא אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה וּרְחָבָה אֶל־אֶרֶץ זָבַת
חָלָב וּדְבָשׁ אֶל־מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: ט וְעַתָּה הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּאָה
אֵלָי וְגַם־רָאִיתִי אֶת־הַלַּחַץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים
אֹתָם: י וְעַתָּה לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֶת־
עַמִּי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם: יא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים
מִי אָנֹכִי כִּי אֵלֵךְ אֶל־פַּרְעֹה וְכִי אוֹצִיא אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם: יב וַיֹּאמֶר כִּי־אֶהְיֶה עִמָּךְ וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת
כִּי אָנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת־הָעָם מִמִּצְרַיִם
תַּעַבְדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה: יג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל־הָאֱלֹהִים הִנֵּה אָנֹכִי בָא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי
לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם וְאָמְרוּ־לִי מַה־
שְּׁמוֹ מָה אֹמַר אֲלֵהֶם: יד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה אֶהְיֶה
אֲשֶׁר אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה
שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם: טו וַיֹּאמֶר[9] עוֹד אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה כֹּה
תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם
זֶה־שְּׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זִכְרִי לְדֹר דֹּר: חמישי טז לֵךְ וְאָסַפְתָּ אֶת־
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם
נִרְאָה אֵלַי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב לֵאמֹר פָּקֹד
פָּקַדְתִּי אֶתְכֶם וְאֶת־הֶעָשׂוּי לָכֶם בְּמִצְרָיִם: יז וָאֹמַר
אַעֲלֶה אֶתְכֶם מֵעֳנִי מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי
וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב
וּדְבָשׁ: יח וְשָׁמְעוּ לְקֹלֶךָ וּבָאתָ אַתָּה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־
מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִיִּים
נִקְרָה עָלֵינוּ וְעַתָּה נֵלְכָה־נָּא דֶרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ: יט וַאֲנִי יָדַעְתִּי כִּי לֹא־
יִתֵּן אֶתְכֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַהֲלֹךְ וְלֹא בְּיָד חֲזָקָה:
כ וְשָׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי וְהִכֵּיתִי אֶת־מִצְרַיִם בְּכֹל נִפְלְאֹתַי
אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה[10] בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם: כא וְנָתַתִּי
אֶת־חֵן הָעָם־הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְרָיִם וְהָיָה כִּי תֵלְכוּן לֹא
תֵלְכוּ רֵיקָם: כב וְשָׁאֲלָה אִשָּׁה מִשְּׁכֶנְתָּהּ וּמִגָּרַת בֵּיתָהּ
כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת וְשַׂמְתֶּם עַל־בְּנֵיכֶם
וְעַל־בְּנֹתֵיכֶם וְנִצַּלְתֶּם אֶת־מִצְרָיִם: ד א וַיַּעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה הִנֵּה הִנֵּה אֵל תִּקְרַב
הֲלֹם שַׁל נְעָלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה
עוֹמֵד עָלָיו אַדְמַת קֹדֶשׁ הוּא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי
אָבִיךָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב
וַיַּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרֵא מֵהַבִּיט אֶל הָאֱלֹהִים:
וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאֹה רָאִיתִי אֶת עֳנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרָיִם
וְאֶת צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נֹגְשָׂיו כִּי יָדַעְתִּי אֶת
מַכְאֹבָיו וָאֵרֶד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם וּלְהַעֲלֹתוֹ מִן
הָאָרֶץ הַהִוא אֶל אֶרֶץ טוֹבָה וּרְחָבָה אֶל אֶרֶץ זָבַת
חָלָב וּדְבָשׁ אֶל מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וְעַתָּה הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה
אֵלַי וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחַץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים
אֹתָם וְעַתָּה לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֶל פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֶת
עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָאֱלֹהִים
מִי אָנֹכִי כִּי אֵלֵךְ אֶל פַּרְעֹה וְכִי אוֹצִיא אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם וַיֹּאמֶר כִּי אֶהְיֶה עִמָּךְ וְזֶה לְּךָ הָאוֹת
כִּי אָנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם
תַּעַבְדוּן אֶת הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל הָאֱלֹהִים הִנֵּה אָנֹכִי בָא אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי
לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם וְאָמְרוּ לִי מַה
שְּׁמוֹ מָה אֹמַר אֲלֵהֶם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה אֶהְיֶה
אֲשֶׁר אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה
שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה כֹּה
תֹאמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם
זֶה שְׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זִכְרִי לְדֹר דֹּר חמישי לֵךְ וְאָסַפְתָּ אֶת
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם
נִרְאָה אֵלַי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב לֵאמֹר פָּקֹד
פָּקַדְתִּי אֶתְכֶם וְאֶת הֶעָשׂוּי לָכֶם בְּמִצְרָיִם וָאֹמַר
אַעֲלֶה אֶתְכֶם מֵעֳנִי מִצְרַיִם אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי
וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֶל אֶרֶץ זָבַת חָלָב
וּדְבָשׁ וְשָׁמְעוּ לְקֹלֶךָ וּבָאתָ אַתָּה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל
מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִיִּים
נִקְרָה עָלֵינוּ וְעַתָּה נֵלְכָה נָּא דֶרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וַאֲנִי יָדַעְתִּי כִּי לֹא
יִתֵּן אֶתְכֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַהֲלֹךְ וְלֹא בְּיָד חֲזָקָה:
וְשָׁלַחְתִּי אֶת יָדִי וְהִכֵּיתִי אֶת מִצְרַיִם בְּכֹל נִפְלְאֹתַי
אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרֵי כֵן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם וְנָתַתִּי
אֶת חֵן הָעָם הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וְהָיָה כִּי תֵלֵכוּן לֹא
תֵלְכוּ רֵיקָם וְשָׁאֲלָה אִשָּׁה מִשְּׁכֵנְתָּהּ וּמִגָּרַת בֵּיתָהּ
כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת וְשַׂמְתֶּם עַל בְּנֵיכֶם
וְעַל בְּנֹתֵיכֶם וְנִצַּלְתֶּם אֶת מִצְרָיִם וַיַּעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר

9) פסוק ט"ו: תיבת ויאמר בטעם תרסא. ויוהר לקצר בנגינתה ולהסמיך אליה מלת "עוד", שלא יישמע שיש עוד רשות ח"ו. 10) פסוק כ: הע"ן בשוא נח.

וְהֵן לֹא־יַאֲמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְּקֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא־
נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה: ב וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה מה־זֶּה בְיָדֶךָ
וַיֹּאמֶר מַטֶּה: ג וַיֹּאמֶר הַשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיַּשְׁלִכֵהוּ
אַרְצָה וַיְהִי לְנָחָשׁ וַיָּנָס מֹשֶׁה מִפָּנָיו: ד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה שְׁלַח יָדְךָ וֶאֱחֹז בִּזְנָבוֹ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיַּחֲזֵק בּוֹ
וַיְהִי לְמַטֶּה בְּכַפּוֹ: ה לְמַעַן יַאֲמִינוּ כִּי־נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי
יַעֲקֹב: ו וַיֹּאמֶר יְהוָה לוֹ עוֹד הָבֵא־נָא יָדְךָ בְּחֵיקֶךָ וַיָּבֵא
יָדוֹ בְּחֵיקוֹ וַיּוֹצִאָהּ וְהִנֵּה יָדוֹ מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג: ז וַיֹּאמֶר
הָשֵׁב יָדְךָ אֶל־חֵיקֶךָ וַיָּשֶׁב יָדוֹ אֶל־חֵיקוֹ וַיּוֹצִאָהּ
מֵחֵיקוֹ וְהִנֵּה־שָׁבָה כִּבְשָׂרוֹ: ח וְהָיָה אִם־לֹא יַאֲמִינוּ לָךְ
וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹל הָאֹת הָרִאשׁוֹן וְהֶאֱמִינוּ לְקֹל הָאֹת
הָאַחֲרוֹן: ט וְהָיָה אִם־לֹא יַאֲמִינוּ גַּם לִשְׁנֵי הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה
וְלֹא יִשְׁמְעוּן לְקֹלֶךָ וְלָקַחְתָּ מִמֵּימֵי הַיְאֹר וְשָׁפַכְתָּ
הַיַּבָּשָׁה וְהָיוּ הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּקַּח מִן־הַיְאֹר וְהָיוּ לְדָם
בַּיַּבָּשֶׁת: י וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ
דְּבָרִים אָנֹכִי גַּם מִתְּמוֹל גַּם מִשִּׁלְשֹׁם גַּם מֵאָז דַּבֶּרְךָ
אֶל־עַבְדֶּךָ כִּי כְבַד־פֶּה וּכְבַד לָשׁוֹן אָנֹכִי: יא וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֵלָיו מִי שָׂם פֶּה לָאָדָם אוֹ מִי־יָשׂוּם אִלֵּם אוֹ
חֵרֵשׁ אוֹ פִקֵּחַ אוֹ עִוֵּר הֲלֹא אָנֹכִי יְהוָה: יב וְעַתָּה לֵךְ
וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תְּדַבֵּר: יג וַיֹּאמֶר
בִּי אֲדֹנָי שְׁלַח־נָא בְּיַד־תִּשְׁלָח: יד וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּמֹשֶׁה
וַיֹּאמֶר הֲלֹא אַהֲרֹן אָחִיךָ הַלֵּוִי יָדַעְתִּי כִּי־דַבֵּר יְדַבֵּר
הוּא וְגַם הִנֵּה־הוּא יֹצֵא לִקְרָאתֶךָ וְרָאֲךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ:
טו וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו וְשַׂמְתָּ אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאָנֹכִי אֶהְיֶה
עִם־פִּיךָ וְעִם־פִּיהוּ וְהוֹרִיתִי אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן:
טז וְדִבֶּר־הוּא לְךָ אֶל־הָעָם וְהָיָה הוּא יִהְיֶה־לְּךָ לְפֶה
וְאַתָּה תִּהְיֶה־לּוֹ לֵאלֹהִים: יז וְאֶת־הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדֶךָ
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בּוֹ אֶת־הָאֹתֹת: ששי

יח וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב | אֶל־יֶתֶר חֹתְנוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלְכָה נָּא
וְאָשׁוּבָה אֶל־אַחַי אֲשֶׁר־בְּמִצְרַיִם וְאֶרְאֶה הַעוֹדָם
חַיִּים וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה לֵךְ לְשָׁלוֹם: יט וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לֵךְ שֻׁב מִצְרָיִם כִּי־מֵתוּ כָל־
הָאֲנָשִׁים הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ: כ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־
אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנָיו וַיַּרְכִּבֵם עַל־הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אַרְצָה
מִצְרָיִם וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ: כא וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּלֶכְתְּךָ לָשׁוּב מִצְרַיְמָה רְאֵה
כָּל־הַמֹּפְתִים אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְיָדֶךָ וַעֲשִׂיתָם לִפְנֵי
פַרְעֹה וַאֲנִי אֲחַזֵּק אֶת־לִבּוֹ וְלֹא יְשַׁלַּח אֶת־הָעָם:
כב וְאָמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנִי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל:
כג וָאֹמַר אֵלֶיךָ שַׁלַּח אֶת־בְּנִי וְיַעַבְדֵנִי וַתְּמָאֵן לְשַׁלְּחוֹ
הִנֵּה אָנֹכִי הֹרֵג אֶת־בִּנְךָ בְּכֹרֶךָ: כד וַיְהִי בַדֶּרֶךְ בַּמָּלוֹן

והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא
נראה אליך יהוה ויאמר אליו יהוה מזה בידך
ויאמר מטה ויאמר השליכהו ארצה וישלכהו
ארצה ויהי לנחש וינס משה מפניו ויאמר יהוה אל
משה שלח ידך ואחז בזנבו וישלח ידו ויחזק בו
ויהי למטה בכפו למען יאמינו כי נראה אליך יהוה
אלהי אבתם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי
יעקב ויאמר יהוה לו עוד הבא נא ידך בחיקך ויבא
ידו בחיקו ויוצאה והנה ידו מצרעת כשלג ויאמר
השב ידך אל חיקך וישב ידו אל חיקו ויוצאה
מחיקו והנה שבה כבשרו והיה אם לא יאמינו לך
ולא ישמעו לקל האת הראשון והאמינו לקל האת
האחרון והיה אם לא יאמינו גם לשני האתות האלה
ולא ישמעון לקלך ולקחת ממימי היאר ושפכת
היבשה והיו המים אשר תקח מן היאר והיו לדם
ביבשת ויאמר משה אל יהוה בי אדני לא איש
דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז דברך
אל עבדך כי כבד פה וכבד לשון אנכי: ויאמר
יהוה אליו מי שם פה לאדם או מי ישום אלם או
חרש או פקח או עור הלא אנכי יהוה: ועתה לך
ואנכי אהיה עם פיך והוריתיך אשר תדבר: ויאמר
בי אדני שלח נא ביד תשלח: ויחר־אף יהוה במשה
ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר
הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו:
ודברת אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה
עם פיך ועם פיהו והוריתי אתכם את אשר תעשון:
ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה
ואתה תהיה לו לאלהים: ואת המטה הזה תקח בידך
אשר תעשה בו את האתת

וילך משה וישב אל יתר חתנו ויאמר לו אלכה נא
ואשובה אל אחי אשר במצרים וארא העודם
חיים ויאמר יתרו למשה לך לשלום ויאמר
יהוה אל משה במדין לך שב מצרים כי מתו כל
האנשים המבקשים את נפשך ויקח משה את
אשתו ואת בניו וירכבם על החמר וישב ארצה
מצרים ויקח משה את מטה האלהים בידו ויאמר
יהוה אל משה בלכתך לשוב מצרימה ראה
כל המפתים אשר שמתי בידך ועשיתם לפני
פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את העם:
ואמרת אל פרעה כה אמר יהוה בני בכרי ישראל:
ואמר אליך שלח את בני ויעבדני ותמאן לשלחו
הנה אנכי הרג את בנך בכרך: ויהי בדרך במלון

וַיִּפְגְּשֵׁהוּ יְהוָה וַיְבַקֵּשׁ הֲמִיתוֹ: כה וַתִּקַּח צִפֹּרָה צֹר וַתִּכְרֹת אֶת־עָרְלַת בְּנָהּ וַתַּגַּע לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר כִּי חֲתַן־דָּמִים אַתָּה לִי: כו וַיֶּרֶף מִמֶּנּוּ אָז אָמְרָה חֲתַן דָּמִים לַמּוּלֹת:

כז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵךְ לִקְרַאת מֹשֶׁה הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בְּהַר הָאֱלֹהִים וַיִּשַּׁק־לוֹ: כח וַיַּגֵּד מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֶת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ וְאֶת כָּל־הָאֹתֹת אֲשֶׁר צִוָּהוּ: כט וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־זִקְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ל וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֹתֹת לְעֵינֵי הָעָם: לא וַיַּאֲמֵן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת־עָנְיָם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ: שביעי ה׳ וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיָחֹגּוּ לִי בַּמִּדְבָּר: ב וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי יְהוָה אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ: ג וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ נֵלְכָה נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פֶּן־יִפְגָּעֵנוּ בַּדֶּבֶר אוֹ בַחָרֶב: ד וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָמָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תַּפְרִיעוּ אֶת־הָעָם מִמַּעֲשָׂיו לְכוּ לְסִבְלֹתֵיכֶם: ה וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה הֵן־רַבִּים עַתָּה עַם הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתָם מִסִּבְלֹתָם: ו וַיְצַו פַּרְעֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַנֹּגְשִׂים בָּעָם וְאֶת־שֹׁטְרָיו לֵאמֹר: ז לֹא תֹאסִפוּן לָתֵת תֶּבֶן לָעָם לִלְבֹּן הַלְּבֵנִים כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם הֵם יֵלְכוּ וְקֹשְׁשׁוּ[11] לָהֶם תֶּבֶן: ח וְאֶת־מַתְכֹּנֶת הַלְּבֵנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְּמוֹל שִׁלְשֹׁם תָּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם לֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ כִּי־נִרְפִּים הֵם עַל־כֵּן הֵם צֹעֲקִים לֵאמֹר נֵלְכָה נִזְבְּחָה לֵאלֹהֵינוּ: ט תִּכְבַּד הָעֲבֹדָה עַל־הָאֲנָשִׁים וְיַעֲשׂוּ־בָהּ וְאַל־יִשְׁעוּ בְּדִבְרֵי־שָׁקֶר: י וַיֵּצְאוּ נֹגְשֵׁי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר פַּרְעֹה אֵינֶנִּי נֹתֵן לָכֶם תֶּבֶן: יא אַתֶּם לְכוּ קְחוּ לָכֶם תֶּבֶן מֵאֲשֶׁר תִּמְצָאוּ כִּי אֵין נִגְרָע מֵעֲבֹדַתְכֶם דָּבָר: יב וַיָּפֶץ הָעָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְקֹשֵׁשׁ קַשׁ לַתֶּבֶן: יג וְהַנֹּגְשִׂים אָצִים לֵאמֹר כַּלּוּ מַעֲשֵׂיכֶם דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ כַּאֲשֶׁר בִּהְיוֹת הַתֶּבֶן: יד וַיֻּכּוּ שֹׁטְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־שָׂמוּ עֲלֵהֶם נֹגְשֵׁי פַרְעֹה לֵאמֹר מַדּוּעַ לֹא כִלִּיתֶם חָקֶכֶם לִלְבֹּן כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם גַּם־תְּמוֹל גַּם־הַיּוֹם: טו וַיָּבֹאוּ שֹׁטְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְעֲקוּ אֶל־פַּרְעֹה לֵאמֹר לָמָּה תַעֲשֶׂה כֹּה לַעֲבָדֶיךָ: טז תֶּבֶן אֵין נִתָּן לַעֲבָדֶיךָ וּלְבֵנִים אֹמְרִים לָנוּ עֲשׂוּ וְהִנֵּה עֲבָדֶיךָ מֻכִּים וְחָטָאת עַמֶּךָ: יז וַיֹּאמֶר נִרְפִּים אַתֶּם נִרְפִּים עַל־כֵּן אַתֶּם אֹמְרִים נֵלְכָה נִזְבְּחָה לַיהוָה: יח וְעַתָּה לְכוּ עִבְדוּ וְתֶבֶן לֹא־יִנָּתֵן לָכֶם וְתָכֵן לְבֵנִים תִּתֵּנוּ:

ויפגשהו יהוה ויבקש המיתו ותקח צפרה צר ותכרת את ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר כי חתן דמים אתה לי: וירף ממנו אז אמרה חתן דמים למולת

ויאמר יהוה אל אהרן לך לקראת משה המדברה וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק לו: ויגד משה לאהרן את כל דברי יהוה אשר שלחו ואת כל האתת אשר צוהו: וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני בני ישראל: וידבר אהרן את כל הדברים אשר דבר יהוה אל משה ויעש האתת לעיני העם: ויאמן העם וישמעו כי פקד יהוה את בני ישראל וכי ראה את עניים ויקדו וישתחוו: ואחר באו משה ואהרן ויאמרו אל פרעה כה אמר יהוה אלהי ישראל שלח את עמי ויחגו לי במדבר: ויאמר פרעה מי יהוה אשר אשמע בקלו לשלח את ישראל לא ידעתי את יהוה וגם את ישראל לא אשלח: ויאמרו אלהי העברים נקרא עלינו נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו פן יפגענו בדבר או בחרב: ויאמר אלהם מלך מצרים למה משה ואהרן תפריעו את העם ממעשיו לכו לסבלתיכם: ויאמר פרעה הן רבים עתה עם הארץ והשבתם אתם מסבלתם: ויצו פרעה ביום ההוא את הנגשים בעם ואת שטריו לאמר: לא תאספון לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמול שלשם הם ילכו וקששו להם תבן: ואת מתכנת הלבנים אשר הם עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו ממנו כי נרפים הם על כן הם צעקים לאמר נלכה נזבחה לאלהינו: תכבד העבדה על האנשים ויעשו בה ואל ישעו בדברי שקר: ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו אל העם לאמר כה אמר פרעה איננו נתן לכם תבן: אתם לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע מעבדתכם דבר: ויפץ העם בכל ארץ מצרים לקשש קש לתבן: והנגשים אצים לאמר כלו מעשיכם דבר יום ביומו כאשר בהיות התבן: ויכו שטרי בני ישראל אשר שמו עלהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם חקכם ללבן כתמול שלשם גם תמול גם היום: ויבאו שטרי בני ישראל ויצעקו אל פרעה לאמר למה תעשה כה לעבדיך: תבן אין נתן לעבדיך ולבנים אמרים לנו עשו והנה עבדיך מכים וחטאת עמך: ויאמר נרפים אתם נרפים על כן אתם אמרים נלכה נזבחה ליהוה: ועתה לכו עבדו ותבן לא ינתן לכם ותכן לבנים תתנו:

11) פסוק ז: וקשׁשׁו למנהגנו.

ט וַיִּרְאוּ שֹׁטְרֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֹתָם בְּרָע לֵאמֹר לֹא־תִגְרְעוּ
מִלְּבִנֵיכֶם דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: י וַיִּפְגְּעוּ אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן
נִצָּבִים לִקְרָאתָם בְּצֵאתָם מֵאֵת פַּרְעֹה[12]: יא וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם
יֵרֶא יְהוָה עֲלֵיכֶם וְיִשְׁפֹּט אֲשֶׁר הִבְאַשְׁתֶּם אֶת־רֵיחֵנוּ
בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו לָתֶת־חֶרֶב בְּיָדָם לְהָרְגֵנוּ:
מפטיר יב וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אֲדֹנָי לָמָּה הֲרֵעֹתָה לָעָם
הַזֶּה לָמָּה זֶּה שְׁלַחְתָּנִי: יג וּמֵאָז בָּאתִי אֶל־פַּרְעֹה לְדַבֵּר
בִּשְׁמֶךָ הֵרַע לָעָם הַזֶּה וְהַצֵּל לֹא־הִצַּלְתָּ אֶת־עַמֶּךָ:
ו א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַתָּה תִּרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה
לְפַרְעֹה כִּי בְיָד חֲזָקָה יְשַׁלְּחֵם וּבְיָד חֲזָקָה יְגָרְשֵׁם
מֵאַרְצוֹ: ב וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה

וארא

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה: ג וָאֵרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק
וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדָּי וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם:
ד וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּם לָתֶת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ
כְּנָעַן אֶת אֶרֶץ מְגֻרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרוּ בָהּ: ה וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי
אֶת־נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים אֹתָם
וָאֶזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי: ☆ ו לָכֵן אֱמֹר לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה
וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם
מֵעֲבֹדָתָם וְגָאַלְתִּי אֶתְכֶם בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים
גְּדֹלִים: ז וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים
וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת
סִבְלוֹת מִצְרָיִם: ח וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה: ט וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ
וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה[1]:
י וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יא בֹּא דַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה
מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְיְשַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ:
יב וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לֹא־שָׁמְעוּ אֵלַי וְאֵיךְ יִשְׁמָעֵנִי פַרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל
שְׂפָתָיִם:
יג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיְצַוֵּם אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: ☆ שני יד אֵלֶּה רָאשֵׁי
בֵית־אֲבֹתָם בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא
חֶצְרֹן וְכַרְמִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת רְאוּבֵן: טו וּבְנֵי שִׁמְעוֹן
יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד מלעיל וְיָכִין וְצֹחַר וְשָׁאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית
אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת שִׁמְעוֹן: טז וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־לֵוִי לְתֹלְדֹתָם
גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת וּמְרָרִי וּשְׁנֵי חַיֵּי לֵוִי שֵׁבַע וּשְׁלֹשִׁים
וּמְאַת שָׁנָה: יז בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לִבְנִי וְשִׁמְעִי לְמִשְׁפְּחֹתָם: ☆
יח וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיֵּי
קְהָת שָׁלֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה: יט וּבְנֵי מְרָרִי מַחְלִי

וּרְאוּ שוֹטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתָם בְּרָע לֵאמֹר לֹא תִגְרְעוּ
מִלִּבְנֵיכֶם דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ וּפִגְעוּ אֶת מֹשֶׁה וְאֶת אַהֲרֹן
נִצָּבִים לִקְרָאתָם בְּצֵאתָם מֵאֵת פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם
יִרְאֶה יְהוָה עֲלֵיכֶם וְיִשְׁפֹּט אֲשֶׁר הִבְאַשְׁתֶּם אֶת רֵיחֵנוּ
בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו לָתֶת חֶרֶב בְּיָדָם לַהֲרָגֵנוּ:
וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַיֹּאמַר אֲדֹנָי לָמָּה הֲרֵעוֹתָה לָעָם
הַזֶּה לָמָּה זֶּה שְׁלַחְתָּנִי: וּמֵאָז בָּאתִי אֶל פַּרְעֹה לְדַבֵּר
בִּשְׁמֶךָ הֵרַע לָעָם הַזֶּה וְהַצֵּל לֹא הִצַּלְתָּ אֶת עַמֶּךָ:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה עַתָּה תִּרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה
לְפַרְעֹה כִּי בְיָד חֲזָקָה יְשַׁלְּחֵם וּבְיָד חֲזָקָה יְגָרְשֵׁם
מֵאַרְצוֹ וידבר אלהים אל משה
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה וָאֵרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק
וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדָּי וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם
וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתָּם לָתֵת לָהֶם אֶת אֶרֶץ
כְּנָעַן אֶת אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם אֲשֶׁר גָּרוּ בָהּ וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי
אֶת נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים אֹתָם
וָאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי לכן אמר לבני ישראל אני יהוה
וְהוֹצֵאתִי אתכם מתחת סבלת מצרים והצלתי אתכם
מֵעֲבֹדָתָם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים
גְּדֹלִים ולקחתי אתכם לי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים
וידעתם כי אני יהוה אלהיכם המוציא אתכם מתחת
סִבְלוֹת מִצְרָיִם והבאתי אתכם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׂאתִי אֶת יָדִי לָתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ
וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר בֹּא דַבֵּר אֶל פַּרְעֹה
מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְיְשַׁלַּח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ:
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְאֵיךְ יִשְׁמָעֵנִי פַרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל
שִׂפָתָיִם
וידבר יהוה אל משה ואל אהרן ויצום אל בני
ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את בני
ישראל מארץ מצרים אלה ראשי
בית אבתם בני ראובן בכר ישראל חנוך ופלוא
חצרן וכרמי אלה משפחות ראובן ובני שמעון
ימואל וימין ואהד ויכין וצוחר ושאול בן הכנענית
אלה משפחות שמעון ואלה שמות בני לוי לתלדתם
גרשון וקהת ומרדי ושני חיי לוי שבע ושלשים
ומאת שנה בני גרשון לבני ושמעי למשפחתם
ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי
קהת שלש ושלשים ומאת שנה ובני מרדי מחלי

12) פסוק כ: הנוהגים לקרוא לשביעי עד המפטיר ("סמוך") ישנו כאן ממנהגם ויפסיקו כאן (ולא בפסוק כ"א כי שם אינו מסיים בכי טוב). 1) פסוק ט: בשני ובחמישי ובשבת במנחה יש נוהגים להפסיק כאן ללוי. ומנהגנו לקרוא ללוי עד שני, ואחר כך עולה ישראל וקורא עד "לבני ושמעי למשפחותם".

ומושי אלה משפחת הלוי לתלדתם: ס ויקח עמרם את־
יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את־אהרן ואת־משה
ושני חיי עמרם שבע ושלשים ומאת שנה: סא ובני
יצהר קרח ונפג וזכרי: סב ובני עזיאל מישאל ואלצפן
וסתרי: סג ויקח אהרן את־אלישבע בת־עמינדב אחות
נחשון לו לאשה ותלד לו את־נדב ואת־אביהוא
את־אלעזר ואת־איתמר: סד ובני קרח אסיר ואלקנה
ואביאסף אלה משפחת הקרחי: סה ואלעזר בן־אהרן
לקח־לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את־פינחס
אלה ראשי אבות הלוים למשפחתם: סו הוא אהרן
ומשה אשר אמר יהוה להם הוציאו את־בני ישראל
מארץ מצרים על־צבאתם: סז הם המדברים אל־פרעה
מלך־מצרים להוציא את־בני־ישראל ממצרים הוא
משה ואהרן: סח ויהי ביום דבר יהוה אל־משה בארץ
מצרים: שלישי סט וידבר יהוה אל־משה לאמר
אני יהוה דבר אל־פרעה מלך מצרים את כל־אשר
אני דבר אליך: ע ויאמר משה לפני יהוה הן אני ערל
שפתים ואיך ישמע אלי פרעה:
ז א ויאמר יהוה אל־משה ראה נתתיך אלהים לפרעה
ואהרן אחיך יהיה נביאך: ב אתה תדבר את כל־אשר
אצוך ואהרן אחיך ידבר אל־פרעה ושלח את־
בני־ישראל מארצו: ג ואני אקשה את־לב פרעה
והרביתי את־אתתי ואת־מופתי בארץ מצרים:
ד ולא ישמע אלכם פרעה ונתתי את־ידי במצרים
והוצאתי את־צבאתי את־עמי בני־ישראל מארץ
מצרים בשפטים גדלים: ה וידעו מצרים כי־אני יהוה
בנטתי את־ידי על־מצרים והוצאתי את־בני־ישראל
מתוכם: ו ויעש משה ואהרן כאשר צוה יהוה אתם
כן עשו: ז ומשה בן־שמנים שנה ואהרן בן־שלש
ושמנים שנה בדברם אל־פרעה: רביעי
ח ויאמר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר: ט כי ידבר
אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרת אל־
אהרן קח את־מטך והשלך לפני־פרעה יהי לתנין:
י ויבא משה ואהרן אל־פרעה ויעשו כן כאשר
צוה יהוה וישלך אהרן את־מטהו לפני פרעה
ולפני עבדיו ויהי לתנין: יא ויקרא גם־פרעה לחכמים
ולמכשפים ויעשו גם־הם חרטמי מצרים בלהטיהם
כן: יב וישליכו איש מטהו ויהיו לתנינם ויבלע מטה־
אהרן את־מטתם: יג ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם
כאשר דבר יהוה: יד ויאמר
יהוה אל־משה כבד לב פרעה מאן לשלח
העם: טו לך אל־פרעה בבקר הנה יצא המימה

ומושי אלה משפחות הלוי לתלדתם ויקח עמרם את
יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת משה
ושני חיי עמרם שבע ושלשים ומאת שנה ובני
יצהר קרח ונפג וזכרי ובני עזיאל מישאל ואלצפן
וסתרי ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות
נחשון לו לאשה ותלד לו את נדב ואת אביהוא
את אלעזר ואת איתמר ובני קרח אסיר ואלקנה
ואביאסף אלה משפחת הקרחי ואלעזר בן אהרן
לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את פינחס
אלה ראשי אבות הלוים למשפחתם הוא אהרן
ומשה אשר אמר יהוה להם הוציאו את בני ישראל
מארץ מצרים על צבאתם הם המדברים אל פרעה
מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים הוא
משה ואהרן ויהי ביום דבר יהוה אל משה בארץ
מצרים וידבר יהוה אל משה לאמר
אני יהוה דבר אל פרעה מלך מצרים את כל אשר
אני דבר אליך ויאמר משה לפני יהוה הן אני ערל
שפתים ואיך ישמע אלי פרעה
ויאמר יהוה אל משה ראה נתתיך אלהים לפרעה
ואהרן אחיך יהיה נביאך אתה תדבר את כל אשר
אצוך ואהרן אחיך ידבר אל פרעה ושלח את
בני ישראל מארצו ואני אקשה את לב פרעה
והרביתי את אתתי ואת מופתי בארץ מצרים
ולא ישמע אלכם פרעה ונתתי את ידי במצרים
והוצאתי את צבאתי את עמי בני ישראל מארץ
מצרים בשפטים גדלים וידעו מצרים כי אני יהוה
בנטתי את ידי על מצרים והוצאתי את בני ישראל
מתוכם ויעש משה ואהרן כאשר צוה יהוה אתם
כן עשו ומשה בן שמנים שנה ואהרן בן שלש
ושמנים שנה בדברם אל פרעה
ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר כי ידבר
אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרת אל
אהרן קח את מטך והשלך לפני פרעה יהי לתנין
ויבא משה ואהרן אל פרעה ויעשו כן כאשר
צוה יהוה וישלך אהרן את מטהו לפני פרעה
ולפני עבדיו ויהי לתנין ויקרא גם פרעה לחכמים
ולמכשפים ויעשו גם הם חרטמי מצרים בלהטיהם
כן וישליכו איש מטהו ויהיו לתנינם ויבלע מטה
אהרן את מטתם ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם
כאשר דבר יהוה ויאמר
יהוה אל משה כבד לב פרעה מאן לשלח
העם לך אל פרעה בבקר הנה יצא המימה

וְנִצַּבְתָּ לִקְרָאתוֹ עַל־שְׂפַת הַיְאֹר וְהַמַּטֶּה אֲשֶׁר־נֶהְפַּךְ הה״א בשוא נח
לְנָחָשׁ תִּקַּח בְּיָדֶךָ: טו וְאָמַרְתָּ אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים
שְׁלָחַנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי בַּמִּדְבָּר
וְהִנֵּה לֹא־שָׁמַעְתָּ עַד־כֹּה: טז כֹּה אָמַר יְהוָה בְּזֹאת תֵּדַע
כִּי אֲנִי יְהוָה הִנֵּה אָנֹכִי מַכֶּה | בַּמַּטֶּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי עַל־
הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר וְנֶהְפְּכוּ לְדָם: יז וְהַדָּגָה אֲשֶׁר־בַּיְאֹר
תָּמוּת וּבָאַשׁ הַיְאֹר וְנִלְאוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן־
הַיְאֹר: יח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן קַח מַטְּךָ וּנְטֵה־יָדְךָ עַל־מֵימֵי מִצְרַיִם
עַל־נַהֲרֹתָם | עַל־יְאֹרֵיהֶם וְעַל־אַגְמֵיהֶם וְעַל כָּל־מִקְוֵה
מֵימֵיהֶם וְיִהְיוּ־דָם וְהָיָה דָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם
וּבָעֲצִים וּבָאֲבָנִים: יט וַיַּעֲשׂוּ־כֵן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר | צִוָּה
יְהוָה וַיָּרֶם בַּמַּטֶּה וַיַּךְ אֶת־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר לְעֵינֵי
פַרְעֹה וּלְעֵינֵי עֲבָדָיו וַיֵּהָפְכוּ כָּל־הַמַּיִם אֲשֶׁר־בַּיְאֹר
לְדָם: כ וְהַדָּגָה אֲשֶׁר־בַּיְאֹר מֵתָה וַיִּבְאַשׁ הַיְאֹר וְלֹא־
יָכְלוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן־הַיְאֹר וַיְהִי הַדָּם בְּכָל־
אֶרֶץ מִצְרָיִם: כא וַיַּעֲשׂוּ־כֵן חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלָטֵיהֶם
וַיֶּחֱזַק לֵב־פַּרְעֹה וְלֹא־שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה: כב וַיִּפֶן פַּרְעֹה וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וְלֹא־שָׁת לִבּוֹ גַּם־
לָזֹאת: כג וַיַּחְפְּרוּ כָל־מִצְרַיִם סְבִיבֹת הַיְאֹר מַיִם לִשְׁתּוֹת
כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת מִמֵּימֵי הַיְאֹר: כד וַיִּמָּלֵא שִׁבְעַת
יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת־יְהוָה אֶת־הַיְאֹר:
כה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו
כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וַיַּעַבְדֻנִי: כו וְאִם־מָאֵן אַתָּה
לְשַׁלֵּחַ הִנֵּה אָנֹכִי נֹגֵף אֶת־כָּל־גְּבוּלְךָ בַּצְּפַרְדְּעִים[2]:
כז וְשָׁרַץ הַיְאֹר צְפַרְדְּעִים וְעָלוּ וּבָאוּ בְּבֵיתֶךָ וּבַחֲדַר
מִשְׁכָּבְךָ וְעַל־מִטָּתֶךָ וּבְבֵית[3] עֲבָדֶיךָ וּבְעַמֶּךָ וּבְתַנּוּרֶיךָ
וּבְמִשְׁאֲרֹתֶיךָ: כח וּבְכָה וּבְעַמְּךָ מלרע וּבְכָל־עֲבָדֶיךָ יַעֲלוּ
הַצְּפַרְדְּעִים: ח א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן
נְטֵה אֶת־יָדְךָ בְּמַטֶּךָ עַל־הַנְּהָרֹת עַל־הַיְאֹרִים וְעַל־
הָאֲגַמִּים וְהַעַל מלעיל אֶת־הַצְּפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
ב וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ עַל מֵימֵי מִצְרָיִם וַתַּעַל הַצְּפַרְדֵּעַ
וַתְּכַס אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם: ג וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחַרְטֻמִּים בְּלָטֵיהֶם
וַיַּעֲלוּ אֶת־הַצְּפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: ד וַיִּקְרָא פַרְעֹה
לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הַעְתִּירוּ הע״ץ בשוא נח אֶל־יְהוָה וְיָסֵר
הַצְּפַרְדְּעִים מִמֶּנִּי וּמֵעַמִּי וַאֲשַׁלְּחָה אֶת־הָעָם וְיִזְבְּחוּ
לַיהוָה: ה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה הִתְפָּאֵר עָלַי לְמָתַי |
אַעְתִּיר הע״ץ בשוא נח לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וּלְעַמְּךָ[4] לְהַכְרִית הַצְּפַרְדְּעִים
מִמְּךָ וּמִבָּתֶּיךָ רַק בַּיְאֹר תִּשָּׁאַרְנָה: ו וַיֹּאמֶר לְמָחָר
וַיֹּאמֶר כִּדְבָרְךָ מלרע לְמַעַן תֵּדַע כִּי־אֵין כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ:
חמישי ז וְסָרוּ מלרע הַצְּפַרְדְּעִים מִמְּךָ וּמִבָּתֶּיךָ וּמֵעֲבָדֶיךָ וּמֵעַמֶּךָ
רַק בַּיְאֹר תִּשָּׁאַרְנָה: ח וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מֵעִם פַּרְעֹה

ונצבת לקראתו על שפת היאר והמטה אשר נהפך
לנחש תקח בידך ואמרת אליו יהוה אלהי העברים
שלחני אליך לאמר שלח את עמי ויעבדני במדבר
והנה לא שמעת עד כה כה אמר יהוה בזאת תדע
כי אני יהוה הנה אנכי מכה במטה אשר בידי על
המים אשר ביאר ונהפכו לדם והדגה אשר ביאר
תמות ובאש היאר ונלאו מצרים לשתות מים מן
היאר ויאמר יהוה אל משה
אמר אל אהרן קח מטך ונטה ידך על מימי מצרים
על נהרתם על יאריהם ועל אגמיהם ועל כל מקוה
מימיהם ויהיו דם והיה דם בכל ארץ מצרים
ובעצים ובאבנים ויעשו כן משה ואהרן כאשר צוה
יהוה וירם במטה ויך את המים אשר ביאר לעיני
פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו כל המים אשר ביאר
לדם והדגה אשר ביאר מתה ויבאש היאר ולא
יכלו מצרים לשתות מים מן היאר ויהי הדם בכל
ארץ מצרים ויעשו כן חרטמי מצרים בלטיהם
ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר
יהוה ויפן פרעה ויבא אל ביתו ולא שת לבו גם
לזאת ויחפרו כל מצרים סביבת היאר מים לשתות
כי לא יכלו לשתת ממימי היאר וימלא שבעת
ימים אחרי הכות יהוה את היאר
ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ואמרת אליו
כה אמר יהוה שלח את עמי ויעבדני ואם מאן אתה
לשלח הנה אנכי נגף את כל גבולך בצפרדעים
ושרץ היאר צפרדעים ועלו ובאו בביתך ובחדר
משכבך ועל מטתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך
ובמשארותיך ובכה ובעמך ובכל עבדיך יעלו
הצפרדעים ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן
נטה את ידך במטך על הנהרת על היארים ועל
האגמים והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים
ויט אהרן את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע
ותכס את ארץ מצרים ויעשו כן החרטמים בלטיהם
ויעלו את הצפרדעים על ארץ מצרים ויקרא פרעה
למשה ולאהרן ויאמר העתירו אל יהוה ויסר
הצפרדעים ממני ומעמי ואשלחה את העם ויזבחו
ליהוה ויאמר משה לפרעה התפאר עלי למתי
אעתיר לך ולעבדיך ולעמך להכרית הצפרדעים
ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה ויאמר למחר
ויאמר כדברך למען תדע כי אין כיהוה אלהינו
וסרו הצפרדעים ממך ומבתיך ומעבדיך ומעמך
רק ביאר תשארנה ויצא משה ואהרן מעם פרעה

2) פסוק כ״ז: הצד״י רפויה, וכן כל הצפרדעים שבענין, חוץ ממלת "הצפרדע" (להלן ח׳, ב׳). 3) פסוק כ״ח: ובְבֵית למנהגנו. 4) פסוק ה׳: מלרע.

וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה עַל־דְּבַר הַצְּפַרְדְּעִים אֲשֶׁר־
שָׂם לְפַרְעֹה: ט וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּמֻתוּ
הַצְּפַרְדְּעִים מִן־הַבָּתִּים מִן־הַחֲצֵרֹת וּמִן־הַשָּׂדֹת:
י וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם חֳמָרִם חֳמָרִם וַתִּבְאַשׁ הָאָרֶץ: יא וַיַּרְא
פַּרְעֹה כִּי הָיְתָה הָרְוָחָה וְהַכְבֵּד אֶת־לִבּוֹ וְלֹא שָׁמַע
אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: יב וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן נְטֵה אֶת־מַטְּךָ וְהַךְ
אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ וְהָיָה לְכִנִּם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
יג וַיַּעֲשׂוּ־כֵן וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ בְּמַטֵּהוּ וַיַּךְ אֶת־עֲפַר
הָאָרֶץ וַתְּהִי הַכִּנָּם בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה כָּל־עֲפַר הָאָרֶץ
הָיָה כִנִּים בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: יד וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחַרְטֻמִּים
בְּלָטֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת־הַכִּנִּים וְלֹא יָכֹלוּ וַתְּהִי הַכִּנָּם
בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה: טו וַיֹּאמְרוּ הַחַרְטֻמִּם אֶל־פַּרְעֹה אֶצְבַּע מלרע
אֱלֹהִים הִוא וַיֶּחֱזַק לֵב־פַּרְעֹה וְלֹא־שָׁמַע אֲלֵהֶם
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: טז וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי פַרְעֹה הִנֵּה
יוֹצֵא הַמָּיְמָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁלַּח עַמִּי
וְיַעַבְדֻנִי: יז כִּי אִם־אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי[5] מַשְׁלִיחַ
בְּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבְעַמְּךָ וּבְבָתֶּיךָ[6] אֶת־הָעָרֹב וּמָלְאוּ
בָּתֵּי מִצְרַיִם אֶת־הָעָרֹב וְגַם הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הֵם עָלֶיהָ:
יח וְהִפְלֵיתִי מלרע בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־אֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר עַמִּי עֹמֵד
עָלֶיהָ לְבִלְתִּי הֱיוֹת־שָׁם עָרֹב לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי
יְהוָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: שני יט וְשַׂמְתִּי פְדֻת בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמֶּךָ
לְמָחָר יִהְיֶה הָאֹת הַזֶּה: כ וַיַּעַשׂ יְהוָה כֵּן וַיָּבֹא עָרֹב
כָּבֵד בֵּיתָה פַרְעֹה וּבֵית עֲבָדָיו וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם
תִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ מִפְּנֵי הָעָרֹב: כא וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה
וְלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר לְכוּ זִבְחוּ לֵאלֹהֵיכֶם בָּאָרֶץ: כב וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה לֹא נָכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי תוֹעֲבַת מִצְרַיִם נִזְבַּח
לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הֵן נִזְבַּח אֶת־תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם
וְלֹא יִסְקְלֻנוּ: כג דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים נֵלֵךְ בַּמִּדְבָּר וְזָבַחְנוּ
לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֵלֵינוּ: כד וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה
אָנֹכִי אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וּזְבַחְתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר
רַק הַרְחֵק לֹא־תַרְחִיקוּ לָלֶכֶת הַעְתִּירוּ[7] בַּעֲדִי: כה וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵא מֵעִמָּךְ וְהַעְתַּרְתִּי[7] אֶל־יְהוָה וְסָר
הָעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ מָחָר רַק אַל־יֹסֵף
פַּרְעֹה הָתֵל לְבִלְתִּי שַׁלַּח אֶת־הָעָם לִזְבֹּחַ לַיהוָה:
כו וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר[7] אֶל־יְהוָה: כז וַיַּעַשׂ יְהוָה
כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּסַר הָעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ
לֹא נִשְׁאַר אֶחָד: כח וַיַּכְבֵּד פַּרְעֹה אֶת־לִבּוֹ גַּם בַּפַּעַם
הַזֹּאת וְלֹא שִׁלַּח אֶת־הָעָם:
ט א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי

ויצעק משה אל יהוה על דבר הצפרדעים אשר
שם לפרעה ויעש יהוה כדבר משה וימתו
הצפרדעים מן הבתים מן החצרת ומן השדת
ויצברו אתם חמרם חמרם ותבאש הארץ וירא
פרעה כי היתה הרוחה והכבד את לבו ולא שמע
אלהם כאשר דבר יהוה ויאמר
יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה את מטך והך
את עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ מצרים
ויעשו כן ויט אהרן את ידו במטהו ויך את עפר
הארץ ותהי הכנם באדם ובבהמה כל עפר הארץ
היה כנים בכל ארץ מצרים ויעשו כן החרטמים
בלטיהם להוציא את הכנים ולא יכלו ותהי הכנם
באדם ובבהמה ויאמרו החרטמם אל פרעה אצבע
אלהים הוא ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם
כאשר דבר יהוה ויאמר יהוה
אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה הנה
יצא המימה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח עמי
ויעבדני כי אם אינך משלח את עמי הנני משליח
בך ובעבדיך ובעמך ובבתיך את הערב ומלאו
בתי מצרים את הערב וגם האדמה אשר הם עליה
והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן אשר עמי עמד
עליה לבלתי היות שם ערב למען תדע כי אני
יהוה בקרב הארץ ושמתי פדת בין עמי ובין עמך
למחר יהיה האת הזה ויעש יהוה כן ויבא ערב
כבד בית פרעה ובית עבדיו ובכל ארץ מצרים
תשחת הארץ מפני הערב ויקרא פרעה אל משה
ולאהרן ויאמר לכו זבחו לאלהיכם בארץ ויאמר
משה לא נכון לעשות כן כי תועבת מצרים נזבח
ליהוה אלהינו הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם
ולא יסקלנו דרך שלשת ימים נלך במדבר וזבחנו
ליהוה אלהינו כאשר יאמר אלינו ויאמר פרעה
אנכי אשלח אתכם וזבחתם ליהוה אלהיכם במדבר
רק הרחק לא תרחיקו ללכת העתירו בעדי ויאמר
משה הנה אנכי יצא מעמך והעתרתי אל יהוה וסר
הערב מפרעה מעבדיו ומעמו מחר רק אל יסף
פרעה התל לבלתי שלח את העם לזבח ליהוה
ויצא משה מעם פרעה ויעתר אל יהוה ויעש יהוה
כדבר משה ויסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו
לא נשאר אחד ויכבד פרעה את לבו גם בפעם
הזאת ולא שלח את העם
ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ודברת אליו
כה אמר יהוה אלהי העברים שלח את עמי

5) פסוק י״ז: הִנְנִי למנהגנו. 6) שם: וּבַבָּתֶּיךָ למנהגנו. 7) פסוק כ״ד, כ״ה וכ״ו: העי״ן בשוא נח.

וַיַּעַבְדֻנִי: ב כִּי אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ וְעוֹדְךָ מַחֲזִיק בָּם:
ג הִנֵּה יַד־יְהוָה הוֹיָה בְּמִקְנְךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים
בַּחֲמֹרִים בַּגְּמַלִּים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דֶּבֶר כָּבֵד מְאֹד:
ד וְהִפְלָה יְהוָה בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרָיִם
וְלֹא יָמוּת מִכָּל־לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּבָר: ה וַיָּשֶׂם יְהוָה
מוֹעֵד לֵאמֹר מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה הַדָּבָר הַזֶּה בָּאָרֶץ:
ו וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִמָּחֳרָת וַיָּמָת כָּל מִקְנֵה
מִצְרָיִם וּמִמִּקְנֵה בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־מֵת אֶחָד: ז וַיִּשְׁלַח
פַּרְעֹה וְהִנֵּה לֹא־מֵת מִמִּקְנֵה יִשְׂרָאֵל עַד־אֶחָד וַיִּכְבַּד
לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח אֶת־הָעָם:
ח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן קְחוּ לָכֶם מְלֹא
חָפְנֵיכֶם פִּיחַ כִּבְשָׁן וְזָרְקוּ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה לְעֵינֵי
פַרְעֹה: ט וְהָיָה לְאָבָק עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וְהָיָה
עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה לִשְׁחִין פֹּרֵחַ אֲבַעְבֻּעֹת
בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: י וַיִּקְחוּ אֶת־פִּיחַ הַכִּבְשָׁן וַיַּעֲמְדוּ
לִפְנֵי פַרְעֹה וַיִּזְרֹק אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה וַיְהִי
שְׁחִין אֲבַעְבֻּעֹת פֹּרֵחַ בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה: יא וְלֹא־יָכְלוּ
הַחַרְטֻמִּים לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה מִפְּנֵי הַשְּׁחִין כִּי־הָיָה
הַשְּׁחִין בַּחַרְטֻמִּם וּבְכָל־מִצְרָיִם: יב וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־
לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה: יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי פַרְעֹה וְאָמַרְתָּ
אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי
וַיַּעַבְדֻנִי: יד כִּי בַּפַּעַם הַזֹּאת אֲנִי שֹׁלֵחַ אֶת־כָּל־מַגֵּפֹתַי
אֶל־לִבְּךָ מלרע וּבַעֲבָדֶיךָ וּבְעַמֶּךָ בַּעֲבוּר תֵּדַע כִּי אֵין
כָּמֹנִי בְּכָל־הָאָרֶץ: טו כִּי עַתָּה שָׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי וָאַךְ
אֹתְךָ וְאֶת־עַמְּךָ בַּדֶּבֶר וַתִּכָּחֵד מִן־הָאָרֶץ: טז וְאוּלָם
בַּעֲבוּר זֹאת הֶעֱמַדְתִּיךָ בַּעֲבוּר הַרְאֹתְךָ אֶת־כֹּחִי
וּלְמַעַן סַפֵּר שְׁמִי בְּכָל־הָאָרֶץ: שביעי עוֹדְךָ מִסְתּוֹלֵל
בְּעַמִּי לְבִלְתִּי שַׁלְּחֵם: יח הִנְנִי[8] מַמְטִיר כָּעֵת מָחָר בָּרָד
כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמֹהוּ בְּמִצְרַיִם לְמִן־
הַיּוֹם הִוָּסְדָהּ[9] וְעַד־עָתָּה: יט וְעַתָּה שְׁלַח הָעֵז אֶת־מִקְנְךָ
וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר לְךָ בַּשָּׂדֶה כָּל־הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר־יִמָּצֵא בַשָּׂדֶה וְלֹא יֵאָסֵף הַבַּיְתָה וְיָרַד עֲלֵהֶם
הַבָּרָד וָמֵתוּ: כ הַיָּרֵא אֶת־דְּבַר יְהוָה מֵעַבְדֵי פַרְעֹה
הֵנִיס אֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־מִקְנֵהוּ אֶל־הַבָּתִּים: כא וַאֲשֶׁר
לֹא־שָׂם לִבּוֹ אֶל־דְּבַר יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־
מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה:
כב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם
וִיהִי בָרָד בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־הָאָדָם וְעַל־
הַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: כג וַיֵּט
מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ עַל־הַשָּׁמָיִם וַיהוָה נָתַן קֹלֹת וּבָרָד

ויעבדני כי אם מאן אתה לשלח ועודך מחזיק בם
הנה יד יהוה הויה במקנך אשר בשדה בסוסים
בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד מאד
והפלה יהוה בין מקנה ישראל ובין מקנה מצרים
ולא ימות מכל לבני ישראל דבר וישם יהוה
מועד לאמר מחר יעשה יהוה הדבר הזה בארץ
ויעש יהוה את הדבר הזה ממחרת וימת כל מקנה
מצרים וממקנה בני ישראל לא מת אחד וישלח
פרעה והנה לא מת ממקנה ישראל עד אחד ויכבד
לב פרעה ולא שלח את העם
ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן קחו לכם מלא
חפניכם פיח כבשן וזרקו משה השמימה לעיני
פרעה והיה לאבק על כל ארץ מצרים והיה
על האדם ועל הבהמה לשחין פרח אבעבעת
בכל ארץ מצרים ויקחו את פיח הכבשן ויעמדו
לפני פרעה ויזרק אתו משה השמימה ויהי
שחין אבעבעת פרח באדם ובבהמה ולא יכלו
החרטמים לעמד לפני משה מפני השחין כי היה
השחין בחרטמים ובכל מצרים ויחזק יהוה את
לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה
אל משה ויאמר יהוה אל
משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה ואמרת
אליו כה אמר יהוה אלהי העברים שלח את עמי
ויעבדני כי בפעם הזאת אני שלח את כל מגפתי
אל לבך ובעבדיך ובעמך בעבור תדע כי אין
כמני בכל הארץ כי עתה שלחתי את ידי ואך
אותך ואת עמך בדבר ותכחד מן הארץ ואולם
בעבור זאת העמדתיך בעבור הראתך את כחי
ולמען ספר שמי בכל הארץ עודך מסתולל
בעמי לבלתי שלחם הנני ממטיר כעת מחר ברד
כבד מאד אשר לא היה כמהו במצרים למן
היום הוסדה ועד עתה ועתה שלח העז את מקנך
ואת כל אשר לך בשדה כל האדם והבהמה
אשר ימצא בשדה ולא יאסף הביתה וירד עלהם
הברד ומתו הירא את דבר יהוה מעבדי פרעה
הניס את עבדיו ואת מקנהו אל הבתים ואשר
לא שם לבו אל דבר יהוה ויעזב את עבדיו ואת
מקנהו בשדה
ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך על השמים
ויהי ברד בכל ארץ מצרים על האדם ועל
הבהמה ועל כל עשב השדה בארץ מצרים ויט
משה את מטהו על השמים ויהוה נתן קלת וברד

8) פסוק ח״י: הנני למנהגנו. 9) שם: לא מפיק ה״א.

וַתְּהַלֶּךְ־אֵשׁ אַרְצָה וַיַּמְטֵר יְהוָה בָּרָד עַל־אֶרֶץ
מִצְרָיִם: ט וַיְהִי בָרָד וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת בְּתוֹךְ הַבָּרָד
כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמֹהוּ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם
מֵאָז הָיְתָה לְגוֹי: י וַיַּךְ הַבָּרָד בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֵת
כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וְאֵת כָּל־עֵשֶׂב
הַשָּׂדֶה הִכָּה הַבָּרָד וְאֶת־כָּל־עֵץ הַשָּׂדֶה שִׁבֵּר: יא רַק
בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר־שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה בָּרָד:
יב וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
חָטָאתִי הַפָּעַם יְהוָה הַצַּדִּיק וַאֲנִי וְעַמִּי הָרְשָׁעִים:
יג הַעְתִּירוּ אֶל־יְהוָה וְרַב מִהְיֹת קֹלֹת אֱלֹהִים וּבָרָד
וַאֲשַׁלְּחָה אֶתְכֶם וְלֹא תֹסִפוּן לַעֲמֹד: יד וַיֹּאמֶר אֵלָיו
מֹשֶׁה כְּצֵאתִי אֶת־הָעִיר אֶפְרֹשׂ אֶת־כַּפַּי אֶל־יְהוָה
הַקֹּלוֹת יֶחְדָּלוּן וְהַבָּרָד לֹא יִהְיֶה־עוֹד לְמַעַן תֵּדַע כִּי
לַיהוָה הָאָרֶץ: טו וְאַתָּה וַעֲבָדֶיךָ יָדַעְתִּי כִּי טֶרֶם תִּירָאוּן
מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים: טז וְהַפִּשְׁתָּה וְהַשְּׂעֹרָה נֻכָּתָה כִּי
הַשְּׂעֹרָה אָבִיב וְהַפִּשְׁתָּה גִּבְעֹל: יז וְהַחִטָּה וְהַכֻּסֶּמֶת
לֹא נֻכּוּ כִּי אֲפִילֹת הֵנָּה: מפטיר יח וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעִם פַּרְעֹה אֶת־
הָעִיר וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו אֶל־יְהוָה וַיַּחְדְּלוּ הַקֹּלוֹת וְהַבָּרָד
וּמָטָר לֹא־נִתַּךְ אָרְצָה: יט וַיַּרְא פַּרְעֹה כִּי־חָדַל הַמָּטָר
וְהַבָּרָד וְהַקֹּלֹת וַיֹּסֶף לַחֲטֹא וַיַּכְבֵּד לִבּוֹ הוּא וַעֲבָדָיו:
כ וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה:

ע א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה כִּי־אֲנִי
הִכְבַּדְתִּי אֶת־לִבּוֹ וְאֶת־לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שִׁתִּי אֹתֹתַי
אֵלֶּה בְּקִרְבּוֹ: ב וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי בִנְךָ וּבֶן־בִּנְךָ אֶת
אֲשֶׁר הִתְעַלַּלְתִּי בְּמִצְרַיִם וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי
בָם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה: ג וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־
פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים
עַד־מָתַי מֵאַנְתָּ לֵעָנֹת מִפָּנָי שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי: ☆ ד כִּי
אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי[1] מֵבִיא מָחָר
אַרְבֶּה בִּגְבֻלֶךָ: ה וְכִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְלֹא יוּכַל
לִרְאֹת אֶת־הָאָרֶץ וְאָכַל אֶת־יֶתֶר הַפְּלֵטָה הַנִּשְׁאֶרֶת
לָכֶם מִן־הַבָּרָד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ הַצֹּמֵחַ לָכֶם מִן־
הַשָּׂדֶה: ו וּמָלְאוּ בָתֶּיךָ וּבָתֵּי כָל־עֲבָדֶיךָ וּבָתֵּי כָל־
מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֲבֹתֶיךָ וַאֲבוֹת אֲבֹתֶיךָ מִיּוֹם
הֱיוֹתָם עַל־הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֶן וַיֵּצֵא מֵעִם
פַּרְעֹה: ☆ ז וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי פַרְעֹה אֵלָיו עַד־מָתַי יִהְיֶה זֶה
לָנוּ לְמוֹקֵשׁ שַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים וְיַעַבְדוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם הֲטֶרֶם תֵּדַע כִּי אֻבְּדָה מִצְרָיִם: ח וַיּוּשַׁב אֶת־
מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ
עִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי וָמִי הַהֹלְכִים: ט וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה בְּנַעֲרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נֵלֵךְ בְּבָנֵינוּ וּבִבְנֹתֵינוּ בְּצֹאנֵנוּ

ותהלך אש ארצה וימטר יהוה ברד על ארץ
מצרים ויהי ברד ואש מתלקחת בתוך הברד
כבד מאד אשר לא היה כמהו בכל ארץ מצרים
מאז היתה לגוי ויך הברד בכל ארץ מצרים את
כל אשר בשדה מאדם ועד בהמה ואת כל עשב
השדה הכה הברד ואת כל עץ השדה שבר רק
בארץ גשן אשר שם בני ישראל לא היה ברד
וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן ויאמר אלהם
חטאתי הפעם יהוה הצדיק ואני ועמי הרשעים
העתירו אל יהוה ורב מהית קלת אלהים וברד
ואשלחה אתכם ולא תספון לעמד ויאמר אליו
משה כצאתי את העיר אפרש את כפי אל יהוה
הקלות יחדלון והברד לא יהיה עוד למען תדע כי
ליהוה הארץ ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם תיראון
מפני יהוה אלהים והפשתה והשערה נכתה כי
השערה אביב והפשתה גבעל והחטה והכסמת
לא נכו כי אפילת הנה ויצא משה מעם פרעה את
העיר ויפרש כפיו אל יהוה ויחדלו הקלות והברד
ומטר לא נתך ארצה וירא פרעה כי חדל המטר
והברד והקלת ויסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו
ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני ישראל כאשר
דבר יהוה ביד משה

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה כי אני
הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אתתי
אלה בקרבו ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את
אשר התעללתי במצרים ואת אתתי אשר שמתי
בם וידעתם כי אני יהוה ויבא משה ואהרן אל
פרעה ויאמרו אליו כה אמר יהוה אלהי העברים
עד מתי מאנת לענת מפני שלח עמי ויעבדני כי
אם מאן אתה לשלח את עמי הנני מביא מחר
ארבה בגבלך וכסה את עין הארץ ולא יוכל
לראת את הארץ ואכל את יתר הפלטה הנשארת
לכם מן הברד ואכל את כל העץ הצמח לכם מן
השדה ומלאו בתיך ובתי כל עבדיך ובתי כל
מצרים אשר לא ראו אבתיך ואבות אבתיך מיום
היותם על האדמה עד היום הזה ויפן ויצא מעם
פרעה ויאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה
לנו למוקש שלח את האנשים ויעבדו את יהוה
אלהיהם הטרם תדע כי אבדה מצרים ויושב את
משה ואת אהרן אל פרעה ויאמר אלהם לכו
עבדו את יהוה אלהיכם מי ומי ההלכים ויאמר
משה בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו ובבנותנו בצאננו

1) פסוק ד: הנני למנהגנו.

וּבִבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ: ·וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן
יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם רְאוּ
כִּי רָעָה נֶגֶד פְּנֵיכֶם: יא לֹא כֵן לְכוּ נָא הַגְּבָרִים וְעִבְדוּ
אֶת־יְהוָה כִּי אֹתָהּ אַתֶּם מְבַקְּשִׁים[2] וַיְגָרֶשׁ אֹתָם מֵאֵת
פְּנֵי פַרְעֹה: שני יב וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם בָּאַרְבֶּה וְיַעַל
עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְיֹאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאָרֶץ אֶת
כָּל־אֲשֶׁר הִשְׁאִיר הַבָּרָד: יג וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ עַל־
אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיהוָה נִהַג רוּחַ־קָדִים בָּאָרֶץ כָּל־הַיּוֹם
הַהוּא וְכָל־הַלַּיְלָה הַבֹּקֶר הָיָה וְרוּחַ הַקָּדִים נָשָׂא
אֶת־הָאַרְבֶּה: יד וַיַּעַל הָאַרְבֶּה עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם
וַיָּנַח בְּכָל גְּבוּל מִצְרָיִם כָּבֵד מְאֹד לְפָנָיו לֹא־הָיָה
כֵן אַרְבֶּה כָּמֹהוּ וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיֶה־כֵּן: טו וַיְכַס אֶת־עֵין
כָּל־הָאָרֶץ וַתֶּחְשַׁךְ הָאָרֶץ וַיֹּאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב
הָאָרֶץ וְאֶת כָּל־פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הַבָּרָד
וְלֹא־נוֹתַר כָּל־יֶרֶק בָּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל־
אֶרֶץ מִצְרָיִם: טז וַיְמַהֵר פַּרְעֹה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן
וַיֹּאמֶר חָטָאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם: יז וְעַתָּה שָׂא נָא
חַטָּאתִי אַךְ הַפַּעַם וְהַעְתִּירוּ[3] לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָסֵר
מֵעָלַי רַק אֶת־הַמָּוֶת הַזֶּה: יח וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר[3]
אֶל־יְהוָה: יט וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה רוּחַ־יָם חָזָק מְאֹד וַיִּשָּׂא אֶת־
הָאַרְבֶּה וַיִּתְקָעֵהוּ יָמָּה סוּף לֹא נִשְׁאַר אַרְבֶּה אֶחָד
בְּכָל גְּבוּל מִצְרָיִם: כ וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא
שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וְיִהִי מלעיל
חֹשֶׁךְ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וְיָמֵשׁ חֹשֶׁךְ: כב וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־
יָדוֹ עַל־הַשָּׁמָיִם וַיְהִי חֹשֶׁךְ־אֲפֵלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם
שְׁלֹשֶׁת יָמִים: כג לֹא־רָאוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו וְלֹא־קָמוּ אִישׁ
מִתַּחְתָּיו שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּלְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה מלעיל אוֹר
בְּמוֹשְׁבֹתָם: שלישי כד וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לְכוּ
עִבְדוּ אֶת־יְהוָה רַק צֹאנְכֶם וּבְקַרְכֶם יֻצָּג גַּם־טַפְּכֶם
יֵלֵךְ עִמָּכֶם: כה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה גַּם־אַתָּה תִתֵּן בְּיָדֵנוּ זְבָחִים
וְעֹלֹת וְעָשִׂינוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ: כו וְגַם־מִקְנֵנוּ יֵלֵךְ עִמָּנוּ לֹא
תִשָּׁאֵר פַּרְסָה כִּי מִמֶּנּוּ נִקַּח לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וַאֲנַחְנוּ לֹא־נֵדַע מַה־נַּעֲבֹד אֶת־יְהוָה עַד־בֹּאֵנוּ שָׁמָּה:
כז וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם: כח וַיֹּאמֶר־
לוֹ פַּרְעֹה לֵךְ מֵעָלַי הִשָּׁמֶר לְךָ אַל־תֹּסֵף רְאוֹת פָּנַי
כִּי בְּיוֹם רְאֹתְךָ פָנַי תָּמוּת: כט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֵּן דִּבַּרְתָּ
לֹא־אוֹסִף עוֹד רְאוֹת פָּנֶיךָ:
יא א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נֶגַע אֶחָד אָבִיא עַל־פַּרְעֹה
וְעַל־מִצְרַיִם אַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשַׁלְּחוֹ
כָּלָה גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה: ב דַּבֶּר־נָא בְּאָזְנֵי הָעָם

ובבקרנו נלך כי חג יהוה לנו ויאמר אלהם יהי כן יהוה עמכם כאשר אשלח אתכם ואת טפכם ראו כי רעה נגד פניכם לא כן לכו נא הגברים ועבדו את יהוה כי אתה אתם מבקשים ויגרש אתם מאת פני פרעה ויאמר יהוה
אל משה נטה ידך על ארץ מצרים בארבה ויעל על ארץ מצרים ויאכל את כל עשב הארץ את כל אשר השאיר הברד ויט משה את מטהו על ארץ מצרים ויהוה נהג רוח קדים בארץ כל היום ההוא וכל הלילה הבקר היה ורוח הקדים נשא את הארבה ויעל הארבה על כל ארץ מצרים וינח בכל גבול מצרים כבד מאד לפניו לא היה כן ארבה כמהו ואחריו לא יהיה כן ויכס את עין כל הארץ ותחשך הארץ ויאכל את כל עשב הארץ ואת כל פרי העץ אשר הותיר הברד ולא נותר כל ירק בעץ ובעשב השדה בכל ארץ מצרים וימהר פרעה לקרא למשה ולאהרן ויאמר חטאתי ליהוה אלהיכם ולכם ועתה שא נא חטאתי אך הפעם והעתירו ליהוה אלהיכם ויסר מעלי רק את המות הזה ויצא מעם פרעה ויעתר אל יהוה ויהפך יהוה רוח ים חזק מאד וישא את הארבה ויתקעהו ימה סוף לא נשאר ארבה אחד בכל גבול מצרים ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שלח את בני ישראל
ויאמר יהוה אל משה נטה ידך על השמים ויהי חשך על ארץ מצרים וימש חשך ויט משה את ידו על השמים ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו שלשת ימים ולכל בני ישראל היה אור במושבתם ויקרא פרעה אל משה ויאמר לכו עבדו את יהוה רק צאנכם ובקרכם יצג גם טפכם ילך עמכם ויאמר משה גם אתה תתן בידנו זבחים ועלת ועשינו ליהוה אלהינו וגם מקננו ילך עמנו לא תשאר פרסה כי ממנו נקח לעבד את יהוה אלהינו ואנחנו לא נדע מה נעבד את יהוה עד באנו שמה ויחזק יהוה את לב פרעה ולא אבה לשלחם ויאמר לו פרעה לך מעלי השמר לך אל תסף ראות פני כי ביום ראתך פני תמות ויאמר משה כן דברת לא אסף עוד ראות פניך
ויאמר יהוה אל משה עוד נגע אחד אביא על פרעה ועל מצרים אחרי כן ישלח אתכם מזה כשלחו כלה גרש יגרש אתכם מזה דבר נא באזני העם

2) פסוק י"א: הקו"ף בשוא נח. 3) פסוק י"ז וח"י: העי"ן בשוא נח.

וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ | מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ כְּלֵי־
כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב: ג וַיִּתֶּן יְהוָה אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרָיִם
גַּם | הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּעֵינֵי
עַבְדֵי־פַרְעֹה וּבְעֵינֵי הָעָם: רביעי ד וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יְהוָה כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ
מִצְרָיִם: ה וּמֵת כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר
פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר
אַחַר הָרֵחָיִם וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה: ו וְהָיְתָה צְעָקָה
גְדֹלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר כָּמֹהוּ לֹא נִהְיָתָה
וְכָמֹהוּ לֹא תֹסִף: ז וּלְכֹל | בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יֶחֱרַץ־כֶּלֶב
לְשֹׁנוֹ לְמֵאִישׁ וְעַד־בְּהֵמָה לְמַעַן תֵּדְעוּן אֲשֶׁר יַפְלֶה
יְהוָה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל: ח וְיָרְדוּ כָל־עֲבָדֶיךָ
אֵלֶּה אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲווּ־לִי לֵאמֹר צֵא אַתָּה וְכָל־הָעָם
אֲשֶׁר־בְּרַגְלֶיךָ וְאַחֲרֵי־כֵן אֵצֵא וַיֵּצֵא מֵעִם־פַּרְעֹה
בֶּחָרִי־אָף: ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֹא־יִשְׁמַע אֲלֵיכֶם פַּרְעֹה לְמַעַן רְבוֹת מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ
מִצְרָיִם: י וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֶת־כָּל־הַמֹּפְתִים הָאֵלֶּה
לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא־שִׁלַּח
אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ: יב א וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר:
ב הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן מלרע הוּא לָכֶם
לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: ג דַּבְּרוּ אֶל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית־
אָבֹת שֶׂה לַבָּיִת: ד וְאִם־יִמְעַט הַבַּיִת מִהְיוֹת מִשֶּׂה
וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקָּרֹב אֶל־בֵּיתוֹ בְּמִכְסַת נְפָשֹׁת
אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ תָּכֻסּוּ עַל־הַשֶּׂה: ה שֶׂה תָמִים זָכָר
בֶּן־שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן־הַכְּבָשִׂים וּמִן־הָעִזִּים תִּקָּחוּ:
ו וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כָּל קְהַל עֲדַת־יִשְׂרָאֵל
בֵּין הָעַרְבָּיִם: ז וְלָקְחוּ מִן־הַדָּם וְנָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת
וְעַל־הַמַּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר־יֹאכְלוּ[4] אֹתוֹ בָּהֶם:
ח וְאָכְלוּ[5] אֶת־הַבָּשָׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי־אֵשׁ וּמַצּוֹת עַל־
מְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ[6]: ט אַל־תֹּאכְלוּ[7] מִמֶּנּוּ נָא וּבָשֹׁל מְבֻשָּׁל
בַּמָּיִם כִּי אִם־צְלִי־אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל־כְּרָעָיו וְעַל־קִרְבּוֹ:
י וְלֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר
בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ: יא וְכָכָה מלעיל תֹּאכְלוּ[7] אֹתוֹ מָתְנֵיכֶם חֲגֻרִים
נַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם וּמַקֵּלְכֶם בְּיֶדְכֶם וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ
בְּחִפָּזוֹן פֶּסַח הוּא לַיהוָה: יב וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ־מִצְרַיִם
בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה
שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה: יג וְהָיָה הַדָּם לָכֶם לְאֹת עַל הַבָּתִּים
אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם וְרָאִיתִי אֶת־הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵכֶם

וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי־
כסף וכלי זהב ויתן יהוה את חן העם בעיני מצרים
גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני
עבדי פרעה ובעיני העם ויאמר
משה כה אמר יהוה כחצות הלילה אני יוצא בתוך
מצרים ומת כל בכור בארץ מצרים מבכור
פרעה הישב על כסאו עד בכור השפחה אשר
אחר הרחים וכל בכור בהמה והיתה צעקה
גדלה בכל ארץ מצרים אשר כמהו לא נהיתה
וכמהו לא תסף ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב
לשנו למאיש ועד בהמה למען תדעון אשר יפלה
יהוה בין מצרים ובין ישראל וירדו כל עבדיך
אלה אלי והשתחוו לי לאמר צא אתה וכל העם
אשר ברגליך ואחרי כן אצא ויצא מעם פרעה
בזחרי אף ויאמר יהוה אל משה
לא ישמע אליכם פרעה למען רבות מופתי בארץ
מצרים ומשה ואהרן עשו את כל המפתים האלה
לפני פרעה ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שלח
את בני ישראל מארצו ויאמר
יהוה אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר
החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם
לחדשי השנה דברו אל כל עדת ישראל לאמר
בעשר לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית־
אבת שה לבית ואם ימעט הבית מהיות משה
ולקחו הוא ושכנו הקרב אל ביתו במכסת נפשת
איש לפי אכלו תכסו על השה תמים זכר
בן שנה יהיה לכם מן הכבשים ומן העזים תקחו
והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום
לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל
בין הערבים ולקחו מן הדם ונתנו על שתי המזוזת
ועל המשקוף על הבתים אשר יאכלו אתו בהם
ואכלו את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על
מררים יאכלהו אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל
במים כי אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו
ולא תותירו ממנו עד בקר והנתר ממנו עד בקר
באש תשרפו וככה תאכלו אתו מתניכם חגרים
נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו
בחפזון פסח הוא ליהוה ועברתי בארץ מצרים
בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים
מאדם ועד בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה
שפטים אני יהוה והיה הדם לכם לאת על הבתים
אשר אתם שם וראיתי את הדם ופסחתי עליכם

4) פסוק ז׳: יאכלו למנהגנו. 5) פסוק ח׳: ואכלו למנהגנו. 6) שם: יאכלהו למנהגנו. 7) פסוק ט׳ וי״א: תאכלו למנהגנו.

וְלֹא־יִהְיֶה בָכֶם נֶגֶף לְמַשְׁחִית בְּהַכּוֹתִי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם:
יב וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכָּרוֹן וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה
לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם תָּחְגֻּהוּ: יג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת
תֹּאכֵלוּ אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תַּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר[8] מִבָּתֵּיכֶם
כִּי | כָּל־אֹכֵל חָמֵץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל
מִיּוֹם הָרִאשֹׁן עַד־יוֹם הַשְּׁבִעִי: יד וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־
קֹדֶשׁ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־
מְלָאכָה לֹא־יֵעָשֶׂה בָהֶם אַךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל־נֶפֶשׁ
הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם: טו וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַמַּצּוֹת כִּי
בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת־צִבְאוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת
עוֹלָם: טז בָּרִאשֹׁן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב
תֹּאכְלוּ מַצֹּת עַד יוֹם הָאֶחָד וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ בָּעָרֶב:
יז שִׁבְעַת יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמָּצֵא בְּבָתֵּיכֶם כִּי | כָּל־אֹכֵל
מַחְמֶצֶת וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל
בַּגֵּר וּבְאֶזְרַח הָאָרֶץ: יח כָּל־מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכֵלוּ בְּכֹל
מוֹשְׁבֹתֵיכֶם תֹּאכְלוּ מַצּוֹת:

חמישי כא וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
מְשְׁכוּ[10] וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם וְשַׁחֲטוּ
הַפָּסַח: כב וּלְקַחְתֶּם אֲגֻדַּת אֵזוֹב וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם אֲשֶׁר־
בַּסַּף וְהִגַּעְתֶּם אֶל־הַמַּשְׁקוֹף וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת מִן־
הַדָּם אֲשֶׁר בַּסַּף וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח־בֵּיתוֹ
עַד־בֹּקֶר: כג וְעָבַר יְהוָה לִנְגֹּף אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־
הַדָּם עַל־הַמַּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וּפָסַח יְהוָה
עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמַּשְׁחִית לָבֹא אֶל־בָּתֵּיכֶם
לִנְגֹּף: כד וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לְחֹק־לְךָ וּלְבָנֶיךָ
עַד־עוֹלָם: כה וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה
לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת:
כו וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת
לָכֶם: כז וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פָּסַח
עַל־בָּתֵּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־מִצְרַיִם
וְאֶת־בָּתֵּינוּ הִצִּיל וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ: כח וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כֵּן
עָשׂוּ: ששי כט וַיְהִי | בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיהוָה
הִכָּה כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב
עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכָל
בְּכוֹר בְּהֵמָה: ל וַיָּקָם פַּרְעֹה לַיְלָה הוּא וְכָל־עֲבָדָיו
וְכָל־מִצְרַיִם וַתְּהִי צְעָקָה גְדֹלָה בְּמִצְרָיִם כִּי־אֵין בַּיִת
אֲשֶׁר אֵין־שָׁם מֵת: לא וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לַיְלָה
וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ[11] מִתּוֹךְ עַמִּי גַּם־אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה כְּדַבֶּרְכֶם: לב גַּם־צֹאנְכֶם גַּם־
בְּקַרְכֶם קְחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וָלֵכוּ וּבֵרַכְתֶּם גַּם־אֹתִי:

ולא יהיה בכם נגף למשחית בהכתי בארץ מצרים
והיה היום הזה לכם לזכרון וחגתם אתו חג ליהוה
לדרתיכם חקת עולם תחגהו שבעת ימים מצות
תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם
כי כל אכל חמץ ונכרתה הנפש ההוא מישראל
מיום הראשן עד יום השבעי וביום הראשון מקרא
קדש וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל
מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש
הוא לבדו יעשה לכם ושמרתם את המצות כי
בעצם היום הזה הוצאתי את צבאותיכם מארץ
מצרים ושמרתם את היום הזה לדרתיכם חקת
עולם בראשן בארבעה עשר יום לחדש בערב
תאכלו מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב
שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי כל אכל
מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל
בגר ובאזרח הארץ כל מחמצת לא תאכלו בכל
מושבתיכם תאכלו מצות

ויקרא משה לכל זקני ישראל ויאמר אלהם
משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו
הפסח ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר
בסף והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזת מן
הדם אשר בסף ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו
עד בקר ועבר יהוה לנגף את מצרים וראה את
הדם על המשקוף ועל שתי המזוזת ופסח יהוה
על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם
לנגף ושמרתם את הדבר הזה לחק לך ולבניך
עד עולם והיה כי תבאו אל הארץ אשר יתן יהוה
לכם כאשר דבר ושמרתם את העבדה הזאת
והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת
לכם ואמרתם זבח פסח הוא ליהוה אשר פסח
על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים
ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו וילכו ויעשו
בני ישראל כאשר צוה יהוה את משה ואהרן כן
עשו ויהי בחצי הלילה ויהוה
הכה כל בכור בארץ מצרים מבכר פרעה הישב
על כסאו עד בכור השבי אשר בבית הבור וכל
בכור בהמה ויקם פרעה לילה הוא וכל עבדיו
וכל מצרים ותהי צעקה גדלה במצרים כי אין בית
אשר אין שם מת ויקרא למשה ולאהרן לילה
ויאמר קומו צאו מתוך עמי גם אתם גם בני ישראל
ולכו עבדו את יהוה כדברכם גם צאנכם גם
בקרכם קחו כאשר דברתם ולכו וברכתם גם אתי

8) פסוק ט״ו: השי״ן בדגש חזק אחרי שורוק שלא כדין. 9) פסוק י״ח וכ: תֹּאכֻלוּ למנהגנו. 10) פסוק כ״א: מנהגנו לקרוא את השי״ן בשוא פתח. ויש הנוהגים לקוראה בשוא נע.
11) פסוק ל״א: הצד״י בדגש חזק אחרי שורוק שלא כדין.

לג וַתֶּחֱזַק מִצְרַיִם עַל־הָעָם לְמַהֵר לְשַׁלְּחָם מִן־הָאָרֶץ כִּי
אָמְרוּ כֻּלָּנוּ מֵתִים: לד וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת־בְּצֵקוֹ טֶרֶם יֶחְמָץ
מִשְׁאַרֹתָם צְרֻרֹת בְּשִׂמְלֹתָם עַל־שִׁכְמָם: לה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל
עָשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי
זָהָב וּשְׂמָלֹת: לו וַיהוָה נָתַן אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם
וַיַּשְׁאִלוּם וַיְנַצְּלוּ אֶת־מִצְרָיִם:

לז וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס[12] סֻכֹּתָה כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת
אֶלֶף רַגְלִי הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף: לח וְגַם־עֶרֶב רַב עָלָה
אִתָּם וְצֹאן וּבָקָר מִקְנֶה כָּבֵד מְאֹד: לט וַיֹּאפוּ אֶת־
הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא
חָמֵץ כִּי־גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם־
צֵדָה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם: מ וּמוֹשַׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יָשְׁבוּ בְּמִצְרָיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: מא וַיְהִי
מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי
בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ כָּל־צִבְאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם: מב לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוָה לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם הוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוָה שִׁמֻּרִים לְכָל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם:

מג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפָּסַח
כָּל־בֶּן־נֵכָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ: מד וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת־
כֶּסֶף וּמַלְתָּה אֹתוֹ אָז יֹאכַל בּוֹ: מה תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא־
יֹאכַל בּוֹ: מו בְּבַיִת אֶחָד יֵאָכֵל לֹא־תוֹצִיא מִן־הַבַּיִת
מִן־הַבָּשָׂר חוּצָה וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ־בוֹ: מז כָּל־עֲדַת
יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: מח וְכִי־יָגוּר אִתְּךָ גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח
לַיהוָה הִמּוֹל לוֹ כָּל־זָכָר וְאָז יִקְרַב לַעֲשֹׂתוֹ וְהָיָה
כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל־עָרֵל לֹא־יֹאכַל בּוֹ: מט תּוֹרָה אַחַת
יִהְיֶה לָאֶזְרָח וְלַגֵּר הַגָּר בְּתֹוכְכֶם[13]: נ וַיַּעֲשׂוּ כָּל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן
כֵּן עָשׂוּ: נא וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם
הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
עַל־צִבְאֹתָם: שביעי

יג א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר
פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא:
ג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא
יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ: ד הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים
בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב: ה וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לָתֵת לְךָ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה
הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה: ו שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצֹּת וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהוָה: ז מַצּוֹת יֵאָכֵל אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים
וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ:

ותזחק מצרים על העם למהר לשלחם מן הארץ כי אמרו כלנו מתים וישא העם את בצקו טרם יחמץ משארתם צררת בשמלתם על שכמם ובני ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלת ויהוה נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלום וינצלו את מצרים

ויסעו בני ישראל מרעמסס סכתה כשש מאות אלף רגלי הגברים לבד מטף וגם ערב רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבד מאד ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות יהוה מארץ מצרים ליל שמרים הוא ליהוה להוציאם מארץ מצרים הוא הלילה הזה ליהוה שמרים לכל בני ישראל לדרתם

ויאמר יהוה אל משה ואהרן זאת חקת הפסח כל בן נכר לא יאכל בו וכל עבד איש מקנת כסף ומלתה אתו אז יאכל בו תושב ושכיר לא יאכל בו בבית אחד יאכל לא תוציא מן הבית מן הבשר חוצה ועצם לא תשברו בו כל עדת ישראל יעשו אתו וכי יגור אתך גר ועשה פסח ליהוה המול לו כל זכר ואז יקרב לעשתו והיה כאזרח הארץ וכל ערל לא יאכל בו תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוככם ויעשו כל בני ישראל כאשר צוה יהוה את משה ואת אהרן כן עשו ויהי בעצם היום הזה הוציא יהוה את בני ישראל מארץ מצרים על צבאתם

וידבר יהוה אל משה לאמר קדש לי כל בכור פטר כל רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בחזק יד הוציא יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ היום אתם יצאים בחדש האביב והיה כי יביאך יהוה אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והחוי והיבוסי אשר נשבע לאבתיך לתת לך ארץ זבת חלב ודבש ועבדת את העבדה הזאת בחדש הזה שבעת ימים תאכל מצת וביום השביעי חג ליהוה מצות יאכל את שבעת הימים ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר בכל גבלך

12) פסוק ל״ז: הערי״ן בשוא נח והמ״ם בשוא נע. ויזהר לא לקרוא את הערי״ן בפתח כי היא עיר אחרת במצרים. ועיין ראב״ע לעיל (א׳, י״א). 13) פסוק מ״ט: בְּתוֹכְכֶם למנהגנו, וכ״ה בקורן.

יג וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה
יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם: טו וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל־יָדֶךָ
וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי
בְּיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרָיִם: יד וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה
הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה:
טו וְהָיָה כִּי־יְבִאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ: טז וְהַעֲבַרְתָּ כָּל־פֶּטֶר־
רֶחֶם לַיהוָה וְכָל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ
הַזְּכָרִים לַיהוָה: יז וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה[14] בְּשֶׂה וְאִם־
לֹא תִפְדֶּה[14] וַעֲרַפְתּוֹ וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה[14]:
מפטיר יח וְהָיָה כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ
אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית
עֲבָדִים: יט וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהֲרֹג
יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־
בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיהוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם
הַזְּכָרִים וְכָל־בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה: כ וְהָיָה לְאוֹת עַל־
יָדֶכָה וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ
יְהוָה מִמִּצְרָיִם:

ב בשלח

א וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחָם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ
אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־
יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרָיְמָה: ב וַיַּסֵּב מלרע
אֱלֹהִים אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וַחֲמֻשִׁים
עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: ג וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־
עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִיתֶם
אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם: ד וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם
בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר: ה וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד
עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם
לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה: ו לֹא־יָמִישׁ עַמּוּד הֶעָנָן יוֹמָם
וְעַמּוּד הָאֵשׁ לָיְלָה לִפְנֵי הָעָם: ☆
יד א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיָשֻׁבוּ וְיַחֲנוּ לִפְנֵי פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם
לִפְנֵי בַּעַל צְפֹן נֹכַחוֹ תַּחֲנוּ עַל־הַיָּם: ג וְאָמַר פַּרְעֹה
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְבֻכִים הֵם בָּאָרֶץ סָגַר עֲלֵיהֶם
הַמִּדְבָּר: ד וְחִזַּקְתִּי אֶת־לֵב־פַּרְעֹה וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם
וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־
אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ־כֵן: ☆ ה וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח
הָעָם וַיֵּהָפֵךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו אֶל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ
מַה־זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי־שִׁלַּחְנוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ:
ו וַיֶּאְסֹר[1] אֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־עַמּוֹ לָקָח עִמּוֹ: ז וַיִּקַּח שֵׁשׁ־
מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר וְכֹל רֶכֶב מִצְרָיִם וְשָׁלִשִׁים
עַל־כֻּלּוֹ: ח וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם

והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה
יהוה לי בצאתי ממצרים והיה לך לאות על ידך
ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת יהוה בפיך כי
ביד חזקה הוצאך יהוה ממצרים ושמרת את החקה
הזאת למועדה מימים ימימה
והיה כי יבאך יהוה אל ארץ הכנעני כאשר
נשבע לך ולאבתיך ונתנה לך והעברת כל פטר
רחם ליהוה וכל פטר שגר בהמה אשר יהיה לך
הזכרים ליהוה וכל פטר חמר תפדה בשה ואם
לא תפדה וערפתו וכל בכור אדם בבניך תפדה
והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת ואמרת
אליו בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים מבית
עבדים ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו ויהרג
יהוה כל בכור בארץ מצרים מבכר אדם ועד
בכור בהמה על כן אני זבח ליהוה כל פטר רחם
הזכרים וכל בכור בני אפדה והיה לאות על
ידכה ולטוטפת בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו
יהוה ממצרים ויהי
בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך
ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלהים פן
ינחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה וסב
אלהים את העם דרך המדבר ים סוף וחמשים
עלו בני ישראל מארץ מצרים ויקח משה את
עצמות יוסף עמו כי השבע השביע את בני
ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעליתם
את עצמתי מזה אתכם ויסעו מסכת ויחנו באתם
בקצה המדבר ויהוה הלך לפניהם יומם בעמוד
ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם
ללכת יומם ולילה לא ימיש עמוד הענן יומם
ועמוד האש לילה לפני העם
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים
לפני בעל צפן נכחו תחנו על הים ואמר פרעה
לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם
המדבר וחזקתי את לב פרעה ורדף אחריהם
ואכבדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי
אני יהוה ויעשו כן ויגד למלך מצרים כי ברח
העם ויהפך לבב פרעה ועבדיו אל העם ויאמרו
מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל מעבדנו
ויאסר את רכבו ואת עמו לקח עמו ויקח שש
מאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשם
על כלו ויחזק יהוה את לב פרעה מלך מצרים

14) פסוק י"ג: יוהר לא להחליף את הפ"א בבי"ת רפויה, כי קרוב הדבר להתחלף. 1) פסוק ו': האל"ף בשוא נח.

וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בְּיָד
רָמָה: שני ׃ וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂיגוּ אוֹתָם חֹנִים
עַל־הַיָּם כָּל־סוּס רֶכֶב פַּרְעֹה וּפָרָשָׁיו וְחֵילוֹ עַל־
פִּי הַחִירֹת לִפְנֵי בַּעַל צְפֹן׃ ׃ וּפַרְעֹה הִקְרִיב וַיִּשְׂאוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם | נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם
וַיִּירְאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה: יא וַיֹּאמְרוּ
אֶל־מֹשֶׁה הֲמִבְּלִי אֵין־קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ
לָמוּת בַּמִּדְבָּר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ לְהוֹצִיאֵנוּ
מִמִּצְרָיִם: יב הֲלֹא־זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ
בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר חֲדַל מִמֶּנּוּ וְנַעַבְדָה אֶת־מִצְרָיִם כִּי
טוֹב לָנוּ עָבֹד אֶת־מִצְרַיִם מִמֻּתֵנוּ בַּמִּדְבָּר: יג וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת
יְהוָה אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת־
מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תֹסִפוּ לִרְאֹתָם עוֹד עַד־עוֹלָם: יד יְהוָה
יִלָּחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִשׁוּן מלרע: שלישי
טו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מַה־תִּצְעַק אֵלָי דַּבֵּר אֶל־
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ: טז וְאַתָּה הָרֵם אֶת־מַטְּךָ וּנְטֵה אֶת־
יָדְךָ עַל־הַיָּם וּבְקָעֵהוּ וְיָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ
הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה: יז וַאֲנִי הִנְנִי[2] מְחַזֵּק אֶת־לֵב מִצְרַיִם וְיָבֹאוּ
אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ בְּרִכְבּוֹ
וּבְפָרָשָׁיו: יח וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּהִכָּבְדִי
בְּפַרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו: יט וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים
הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע
עַמּוּד הֶעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד מֵאַחֲרֵיהֶם: כ וַיָּבֹא בֵּין |
מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הֶעָנָן וְהַחֹשֶׁךְ
וַיָּאֶר אֶת־הַלָּיְלָה וְלֹא־קָרַב זֶה אֶל־זֶה כָּל־הַלָּיְלָה:
כא וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיּוֹלֶךְ יְהוָה | אֶת־הַיָּם
בְּרוּחַ קָדִים עַזָּה כָּל־הַלַּיְלָה וַיָּשֶׂם אֶת־הַיָּם לֶחָרָבָה
וַיִּבָּקְעוּ הַמָּיִם: כב וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה
וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִיְּמִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם: כג וַיִּרְדְּפוּ
מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ
וּפָרָשָׁיו אֶל־תּוֹךְ הַיָּם: כד וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּשְׁקֵף
יְהוָה אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיָּהָם אֶת
מַחֲנֵה מִצְרָיִם: כה וַיָּסַר אֶת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וַיְנַהֲגֵהוּ
בִּכְבֵדֻת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי
יְהוָה נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרָיִם: רביעי
כו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם
וְיָשֻׁבוּ הַמַּיִם עַל־מִצְרַיִם עַל־רִכְבּוֹ וְעַל־פָּרָשָׁיו:
כז וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת
בֹּקֶר לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ וַיְנַעֲר
יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם: כח וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ
אֶת־הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה

וּרְדֹף אֹזְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בְּיָד
רָמָה וּרְדָפוּ מִצְרַיִם אֹזְרֵיהֶם וִישִׂיגוּ אוֹתָם חֹנִים
עַל הַיָּם כָּל סוּס רֶכֶב פַּרְעֹה וּפָרָשָׁיו וְחֵילוֹ עַל־
פִּי הַחִירֹת לִפְנֵי בַעַל צָפוֹן׃ וּפַרְעֹה הִקְרִיב וִישְׂאוּ
בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם
וִייָרְאוּ מְאֹד וִיצְעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה וִיאמְרוּ
אֶל מֹשֶׁה הֲמִבְּלִי אֵין קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ
לָמוּת בַּמִּדְבָּר מַה זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ לְהוֹצִיאֵנוּ
מִמִּצְרָיִם הֲלֹא זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ
בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר חֲדַל מִמֶּנּוּ וְנַעַבְדָה אֶת מִצְרָיִם כִּי
טוֹב לָנוּ עָבֹד אֶת מִצְרַיִם מִמֻּתֵנוּ בַּמִּדְבָּר וִיאמֶר
מֹשֶׁה אֶל הָעָם אַל תִּירָאוּ הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת יְשׁוּעַת
יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת־
מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תוֹסִפוּ לִרְאֹתָם עוֹד עַד עוֹלָם יְהוָה
יִלָּחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תֶּחֱרְשׁוּן
וִיאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה מַה תִּצְעַק אֵלַי דַּבֵּר אֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וִיסָּעוּ וְאַתָּה הָרֵם אֶת מַטְּךָ וּנְטֵה אֶת
יָדְךָ עַל הַיָּם וּבְקָעֵהוּ וִיבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ
הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וַאֲנִי הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת לֵב מִצְרַיִם וִיבֹאוּ
אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל חֵילוֹ בְּרִכְבּוֹ
וּבְפָרָשָׁיו וִידְעוּ מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה בְּהִכָּבְדִי
בְּפַרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו וִיסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים
הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וִילֵךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וִיסַּע
עַמּוּד הֶעָנָן מִפְּנֵיהֶם וִיעֲמֹד מֵאַחֲרֵיהֶם וִיבֹא בֵּין
מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וִיהִי הֶעָנָן וְהַחֹשֶׁךְ
וִיאֶר אֶת הַלָּיְלָה וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלָּיְלָה
וִיט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם וִיולֶךְ יְהוָה אֶת הַיָּם
בְּרוּחַ קָדִים עַזָּה כָּל הַלַּיְלָה וִישֶׂם אֶת הַיָּם לֶחָרָבָה
וִיבָּקְעוּ הַמָּיִם וִיבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה
וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִיְּמִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם וִירְדְּפוּ
מִצְרַיִם וִיבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ
וּפָרָשָׁיו אֶל תּוֹךְ הַיָּם וִיהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וִישְׁקֵף
יְהוָה אֶל מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וִיהָם אֶת
מַחֲנֵה מִצְרָיִם וִיסַר אֶת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וִינַהֲגֵהוּ
בִּכְבֵדוּת וִיאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי
יְהוָה נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרָיִם
וִיאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה נְטֵה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם
וִישֻׁבוּ הַמַּיִם עַל מִצְרַיִם עַל רִכְבּוֹ וְעַל פָּרָשָׁיו
וִיט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם וִישָׁב הַיָּם לִפְנוֹת
בֹּקֶר לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ וִינַעֵר
יְהוָה אֶת מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם וִישֻׁבוּ הַמַּיִם וִיכַסּוּ
אֶת הָרֶכֶב וְאֶת הַפָּרָשִׁים לְכָל חֵיל פַּרְעֹה

2) פסוק י״ז: הנני למנהגנו.

הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־נִשְׁאַר בָּהֶם עַד־אֶחָד: כט וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ
בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיְּמִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם: ל וַיּוֹשַׁע
יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם
מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם: לא וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד: ובני ישראל הלכו
ביבשה בתוך הים והמים להם חומה מימינם ומשמאלם: ויושע
יהוה ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים
מת על שפת הים: וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה יהוה
במצרים ויראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו:

טו א אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ
לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה[3] סוּס
וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: ב עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי
לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי
אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ[4]: ג יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה
שְׁמוֹ: ד מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר
שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף: ה תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת[5] כְּמוֹ־
אָבֶן: ו יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי[6] בַּכֹּחַ יְמִינְךָ
יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב: ז וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס
קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ[7] כַּקַּשׁ: ח וּבְרוּחַ
אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ־מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד
נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם: ט אָמַר
אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ
נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: י נָשַׁפְתָּ
בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלְלוּ[8] כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם
אַדִּירִים: יא מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי
כָּמֹכָה[3] נֶאְדָּר[6] בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה
פֶלֶא: יב נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: יג נָחִיתָ
בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ[3] נֵהַלְתָּ בְעֻזְּךָ אֶל־נְוֵה
קָדְשֶׁךָ: יד שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל
אָחַז יֹשְׁבֵי פְלֶשֶׁת: טו אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי
אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ
כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן: טז תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה
וָפַחַד בִּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאֶבֶן[3] עַד־
יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ
קָנִיתָ: יז תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן
לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה מִקְּדָשׁ[9] אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ[10]
יָדֶיךָ: יח יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יט כִּי
בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי
הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם:

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו
לאמר אשירה ליהוה כי גאה גאה סוס
ורכבו רמה בים עזי וזמרת יה ויהי לי
לישועה זה אלי ואנוהו אלהי
אבי וארממנהו יהוה איש מלחמה יהוה
שמו מרכבת פרעה וחילו ירה בים ומבחר
שלשיו טבעו בים סוף תהמת יכסימו ירדו במצולת כמו
אבן ימינך יהוה נאדרי בכח ימינך
יהוה תרעץ אויב וברב גאונך תהרס
קמיך תשלח חרונך יאכלמו כקש וברוח
אפיך נערמו מים נצבו כמו נד
נזלים קפאו תהמת בלב ים אמר
אויב ארדף אשיג אחלק שלל תמלאמו
נפשי אריק חרבי תורישמו ידי
ברוחך כסמו ים צללו כעופרת במים
אדירים מי כמכה באלם יהוה מי
כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה
פלא נטית ימינך תבלעמו ארץ נחית
בחסדך עם זו גאלת נהלת בעזך אל נוה
קדשך שמעו עמים ירגזון חיל
אחז ישבי פלשת אז נבהלו אלופי
אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמגו
כל ישבי כנען תפל עליהם אימתה
ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן עד
יעבר עמך יהוה עד יעבר עם זו
קנית תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון
לשבתך פעלת יהוה מקדש אדני כוננו
ידיך יהוה ימלך לעלם ועד כי
בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים ישב יהוה עלהם את מי
הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים

כ וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת־הַתֹּף בְּיָדָהּ וַתֵּצֶאנָה כָל־הַנָּשִׁים
אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלֹת: כא וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירוּ לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה[3]
סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: כב וַיַּסַּע מֹשֶׁה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּם־סוּף
וַיֵּצְאוּ אֶל־מִדְבַּר־שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת־יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא־מָצְאוּ מָיִם:
כג וַיָּבֹאוּ מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מִמָّרָה כִּי מָרִים הֵם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמָהּ מָרָה:

ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התף בידה ותצאן כל הנשים
אחריה בתפים ובמחלת ותען להם מרים שירו ליהוה כי גאה גאה
סוס ורכבו רמה בים ויסע משה את ישראל מים סוף
ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים
ובאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה מרה

3) פסוק א׳: הגימ״ל בדגש קל שלא כדין, וכן בפסוק י״א הכ״ף הראשונה, וכן בפסוק ט״ז לגבי אות ג׳, וכן בפסוק כ״א לגבי אות כ׳, וכן בפסוק ט״ז לגבי אות ג׳ (ב״י או״ח סוס״ר נ״א ומנחת שי). 4) פסוק ב׳: וְאַרֹמְמֶנְהוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 5) פסוק ה׳: הצד״י בחולם. 6) פסוק ו׳,י״א: האל״ף בשוא נח. 7) פסוק ז׳: יֹאכֲלֵמוֹ למנהגנו. 8) פסוק י׳: צָלְלוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 9) פסוק י״ז: הקו״ף בדגש, ויפסיק מעט אחר תיבת ״מקדש״. 10) שם: כּוֹנְנוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן.

יוילנו העם על משה לאמר מה נשתה ויצעק אל
יהוה ויורהו יהוה עץ וישלך אל המים וימתקו
המים שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו ויאמר
אם שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך והישר בעיניו
תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו כל
המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי
אני יהוה רפאך חמישי ויבאו אילמה
שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנו שם
על המים ויסעו מאילם ויבאו כל עדת בני ישראל
אל מדבר סין אשר בין אילם ובין סיני בחמשה
עשר יום לחדש השני לצאתם מארץ מצרים וילינו
כל עדת בני ישראל על משה ועל אהרן במדבר
ויאמרו אלהם בני ישראל מי יתן מותנו ביד יהוה
בארץ מצרים בשבתנו על סיר הבשר באכלנו לחם
לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה להמית
את כל הקהל הזה ברעב ויאמר
יהוה אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים
ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך
בתורתי אם לא והיה ביום הששי והכינו את אשר
יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום ויאמר
משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי
יהוה הוציא אתכם מארץ מצרים ובקר וראיתם
את כבוד יהוה בשמעו את תלנתיכם על יהוה
ונחנו מה כי תלונו עלינו ויאמר משה בתת יהוה
לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע
בשמע יהוה את תלנתיכם אשר אתם מלינם עליו
ונחנו מה לא עלינו תלנתיכם כי על יהוה ויאמר
משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל
קרבו לפני יהוה כי שמע את תלנתיכם ויהי כדבר
אהרן אל כל עדת בני ישראל ויפנו אל המדבר
והנה כבוד יהוה נראה בענן
וידבר יהוה אל משה לאמר שמעתי את תלונת
בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו
בשר ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני יהוה
אלהיכם ויהי בערב ותעל השלו ותכס את המחנה
ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה ותעל
שכבת הטל והנה על פני המדבר דק מחספס דק
ככפר על הארץ ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל
אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא ויאמר משה אלהם
הוא הלחם אשר נתן יהוה לכם לאכלה זה הדבר
אשר צוה יהוה לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר
לגלגלת מספר נפשתיכם איש לאשר באהלו תקחו:

ויבאו אילמה ושם
שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנו שם
על המים ויסעו מאילם ויבאו כל עדת בני ישראל
אל מדבר סין אשר בין אילם ובין סיני בחמשה
עשר יום לחדש השני לצאתם מארץ מצרים וילינו
כל עדת בני ישראל על משה ועל אהרן במדבר
ויאמרו אלהם בני ישראל מי יתן מותנו ביד יהוה
בארץ מצרים בשבתנו על סיר הבשר באכלנו לחם
לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה להמית
את כל הקהל הזה ברעב ויאמר
יהוה אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים
ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך
בתורתי אם לא והיה ביום הששי והכינו את אשר
יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום ויאמר
משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי
יהוה הוציא אתכם מארץ מצרים ובקר וראיתם
את כבוד יהוה בשמעו את תלנתיכם על יהוה
ונחנו מה כי תלונו עלינו ויאמר משה בתת יהוה
לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע
בשמע יהוה את תלנתיכם אשר אתם מלינם עליו
ונחנו מה לא עלינו תלנתיכם כי על יהוה ויאמר
משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל
קרבו לפני יהוה כי שמע את תלנתיכם ויהי כדבר
אהרן אל כל עדת בני ישראל ויפנו אל המדבר
והנה כבוד יהוה נראה בענן
וידבר יהוה אל משה לאמר שמעתי את תלונת
בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו
בשר ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני יהוה
אלהיכם ויהי בערב ותעל השלו ותכס את המחנה
ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה ותעל
שכבת הטל והנה על פני המדבר דק מחספס דק
ככפר על הארץ ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל
אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא ויאמר משה אלהם
הוא הלחם אשר נתן יהוה לכם לאכלה זה הדבר
אשר צוה יהוה לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר
לגלגלת מספר נפשתיכם איש לאשר באהלו תקחו:

11) פסוק ד׳: הִנְנִי למנהגנו. 12) פסוק ו׳: הערי״ן בשוא נח. 13) פסוק ז׳: יזהר להדגיש את הלמ״ד, כדי להבדיל בין תַּלִּינוּ מלשון תלונה לבין תְּלִינוּ מלשון לינה. וכן בתיבת ״מַלִּינִים״ שאח״כ. 14) פסוק י״ב: תֹּאכְלוּ למנהגנו.

יח וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט:
יט וַיָּמֹדוּ בָעֹמֶר וְלֹא הֶעְדִּיף (העי"ן בשוא נח) הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא
הֶחְסִיר אִישׁ לְפִי־אָכְלוֹ לָקָטוּ: כ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם
אִישׁ אַל־יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר: כא וְלֹא־שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה
וַיּוֹתִרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וַיָּרֻם תּוֹלָעִים וַיִּבְאַשׁ
וַיִּקְצֹף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה: כב וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
אִישׁ כְּפִי אָכְלוֹ וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמָס: כג וַיְהִי בַּיּוֹם
הַשִּׁשִּׁי לָקְטוּ לֶחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר לָאֶחָד וַיָּבֹאוּ
כָּל־נְשִׂיאֵי הָעֵדָה וַיַּגִּידוּ לְמֹשֶׁה: כד וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לַיהוָה מָחָר
אֶת אֲשֶׁר־תֹּאפוּ אֵפוּ וְאֶת אֲשֶׁר־תְּבַשְּׁלוּ בַּשֵّלוּ
וְאֵת כָּל־הָעֹדֵף (מלרע) הַנִּיחוּ לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד־הַבֹּקֶר:
כה וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ עַד־הַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא
הִבְאִישׁ וְרִמָּה לֹא־הָיְתָה בּוֹ: כו וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אִכְלֻהוּ
הַיּוֹם כִּי־שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֻהוּ
בַּשָּׂדֶה: כז שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקְטֻהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת
לֹא יִהְיֶה־בּוֹ: כח וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן־הָעָם
לִלְקֹט וְלֹא מָצָאוּ: כט וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה מֵאַנְתֶּם לִשְׁמֹר מִצְוֹתַי וְתוֹרֹתָי:
ל רְאוּ כִּי־יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת עַל־כֵּן הוּא נֹתֵן לָכֶם
בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם שְׁבוּ (אֵישׁ תַּחְתָּיו אַל־
יֵצֵא (מלעיל אִישׁ מִמְּקֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: לא וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: לב וַיִּקְרְאוּ בֵית־יִשְׂרָאֵל אֶת־שְׁמוֹ מָן
וְהוּא כְּזֶרַע גַּד לָבָן וְטַעְמוֹ[15] כְּצַפִּיחַת בִּדְבָשׁ: לג וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה מְלֹא הָעֹמֶר מִמֶּנּוּ
לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן (יִרְאוּ אֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר
הֶאֱכַלְתִּי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם: לד וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קַח צִנְצֶנֶת אַחַת
וְתֵן־שָׁמָּה מְלֹא־הָעֹמֶר מָן וְהַנַּח (דגיש הנו"ן) אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה
לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם: לה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
וַיַּנִּיחֵהוּ אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת לְמִשְׁמֶרֶת: לו וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
אָכְלוּ[16] אֶת־הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־בֹּאָם אֶל־אֶרֶץ
נוֹשָׁבֶת אֶת־הַמָּן אָכְלוּ[16] עַד־בֹּאָם אֶל־קְצֵה אֶרֶץ כְּנָעַן:
לז וְהָעֹמֶר עֲשִׂרִית הָאֵיפָה הוּא: שביעי

יז א וַיִּסְעוּ כָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּדְבַּר־סִין לְמַסְעֵיהֶם
עַל־פִּי יְהוָה וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִים וְאֵין מַיִם לִשְׁתּוֹת הָעָם:
ב וַיָּרֶב הָעָם עִם־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ תְּנוּ־לָנוּ מַיִם וְנִשְׁתֶּה
וַיֹּאמֶר לָהֶם מֹשֶׁה מַה־תְּרִיבוּן עִמָּדִי מַה־תְּנַסּוּן אֶת־
יְהוָה: ג וַיִּצְמָא שָׁם הָעָם לַמַּיִם וַיָּלֶן הָעָם עַל־מֹשֶׁה
וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָמִית אֹתִי
וְאֶת־בָּנַי וְאֶת־מִקְנַי בַּצָּמָא: ד וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה
לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לָעָם הַזֶּה עוֹד מְעַט וּסְקָלֻנִי:

ויעשו כן בני ישראל וילקטו המרבה והממעיט
וימדו בעמר ולא העדיף המרבה והממעיט לא
החסיר איש לפי אכלו לקטו ויאמר משה אלהם
איש אל יותר ממנו עד בקר ולא שמעו אל משה
ויותרו אנשים ממנו עד בקר וירם תולעים ויבאש
ויקצף עלהם משה וילקטו אתו בבקר בבקר
איש כפי אכלו וחם השמש ונמס ויהי ביום
הששי לקטו לחם משנה שני העמר לאחד ויבאו
כל נשיאי העדה ויגידו למשה ויאמר אלהם הוא
אשר דבר יהוה שבתון שבת קדש ליהוה מחר
את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו
ואת כל העדף הניחו לכם למשמרת עד הבקר
ויניחו אתו עד הבקר כאשר צוה משה ולא
הבאיש ורמה לא היתה בו ויאמר משה אכלהו
היום כי שבת היום ליהוה היום לא תמצאהו
בשדה ששת ימים תלקטהו וביום השביעי שבת
לא יהיה בו ויהי ביום השביעי יצאו מן העם
ללקט ולא מצאו ויאמר יהוה
אל משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי ותורתי
ראו כי יהוה נתן לכם השבת על כן הוא נתן לכם
ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתיו אל
יצא איש ממקמו ביום השביעי וישבתו העם
ביום השבעי ויקראו בית ישראל את שמו מן
והוא כזרע גד לבן וטעמו כצפיחת בדבש ויאמר
משה זה הדבר אשר צוה יהוה מלא העמר ממנו
למשמרת לדרתיכם למען יראו את הלחם אשר
האכלתי אתכם במדבר בהוציאי אתכם מארץ
מצרים ויאמר משה אל אהרן קוז צנצנת אחת
ותן שמה מלא העמר מן והנח אתו לפני יהוה
למשמרת לדרתיכם כאשר צוה יהוה אל משה
ויניחהו אהרן לפני העדת למשמרת ובני ישראל
אכלו את המן ארבעים שנה עד באם אל ארץ
נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה ארץ כנען
והעמר עשרית האיפה הוא
ויסעו כל עדת בני ישראל ממדבר סין למסעיהם
על פי יהוה ויחנו ברפידים ואין מים לשתת העם
וירב העם עם משה ויאמרו תנו לנו מים ונשתה
ויאמר להם משה מה תריבון עמדי מה תנסון את
יהוה ויצמא שם העם למים וילן העם על משה
ויאמר למה זה העליתנו ממצרים להמית אתי
ואת בני ואת מקני בצמא ויצעק משה אל יהוה
לאמר מה אעשה לעם הזה עוד מעט וסקלני

15) פסוק ל"א: העי"ן בשוא נח. 16) פסוק ל"ה: אֲכָלוּ למנהגנו.

ויאמר יהוה אל משה עבר לפני העם וקח אתך
מזקני ישראל ומטך אשר הכית בו את היאר קח
בידך והלכת הנני עמד לפניך שם על הצור בחרב
והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש כן
משה לעיני זקני ישראל ויקרא שם המקום מסה
ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסתם את יהוה
לאמר היש יהוה בקרבנו אם אין
ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם ויאמר
משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם
בעמלק מחר אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה
האלהים בידי ויעש יהושע כאשר אמר לו משה
להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו ראש
הגבעה והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל
וכאשר יניח ידו וגבר עמלק וידי משה כבדים
ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה ואהרן וחור
תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה
עד בא השמש ויחלש יהושע את עמלק ואת
עמו לפי חרב
ויאמר יהוה אל משה כתב זאת זכרון בספר
ושים באזני יהושע כי מחה אמחה את זכר עמלק
מתחת השמים ויבן משה מזבח ויקרא שמו יהוה
נסי ויאמר כי יד על כס יה מלחמה ליהוה בעמלק
מדר דר
ישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר
עשה אלהים למשה ולישראל עמו כי הוציא
יהוה את ישראל ממצרים ויקח יתרו חתן משה את
צפרה אשת משה אחר שלוחיה ואת שני בניה
אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ
נכריה ושם האחד אליעזר כי אלהי אבי בעזרי
ויצלני מחרב פרעה ויבא יתרו חתן משה ובניו
ואשתו אל משה אל המדבר אשר הוא חנה שם
הר האלהים ויאמר אל משה אני חתנך יתרו בא
אליך ואשתך ושני בניה עמה ויצא משה לקראת
חתנו וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו לשלום
ויבאו האהלה ויספר משה לחתנו את כל אשר
עשה יהוה לפרעה ולמצרים על אודת ישראל את
כל התלאה אשר מצאתם בדרך ויצלם יהוה ויחד
יתרו על כל הטובה אשר עשה יהוה לישראל
אשר הציל מיד מצרים ויאמר יתרו ברוך יהוה
אשר הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה אשר
הציל את העם מתחת יד מצרים עתה ידעתי כי
גדול יהוה מכל האלהים כי בדבר אשר זדו עליהם

ויאמר יהוה אל־משה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם וְקַח אִתְּךָ
מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַטְּךָ אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת־הַיְאֹר קַח
בְּיָדְךָ וְהָלָכְתָּ: הִנְנִי[17] עֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם| עַל־הַצּוּר בְּחֹרֵב
וְהִכִּיתָ בַּצּוּר וְיָצְאוּ מִמֶּנּוּ מָיִם וְשָׁתָה הָעָם וַיַּעַשׂ כֵּן
מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם מַסָּה
וּמְרִיבָה עַל־רִיב| בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נַסֹּתָם אֶת־יְהוָה
לֵאמֹר הֲיֵשׁ יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ אִם־אָיִן:
וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם מלעיל עִם־יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר־לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֶם
בַּעֲמָלֵק מָחָר אָנֹכִי נִצָּב עַל־רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה
הָאֱלֹהִים בְּיָדִי: וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ מֹשֶׁה
לְהִלָּחֶם בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ
הַגִּבְעָה: וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל
וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר עֲמָלֵק: וִידֵי מֹשֶׁה כְּבֵדִים
וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאַהֲרֹן וְחוּר
תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֱמוּנָה
עַד־בֹּא הַשָּׁמֶשׁ: וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עֲמָלֵק וְאֶת־
עַמּוֹ לְפִי־חָרֶב:
מפטיר וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר
וְשִׂים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחֹה אֶמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק
מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם: וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה|
נִסִּי: וַיֹּאמֶר כִּי־יָד עַל־כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַיהוָה בַּעֲמָלֵק
מִדֹּר דֹּר:
יח א וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר
עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי־הוֹצִיא
יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם: ב וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־
צִפֹּרָה אֵשֶׁת מֹשֶׁה אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ: ג וְאֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ
אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ
נָכְרִיָּה: ד וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי־אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי
וַיַּצִּלֵנִי מֵחֶרֶב פַּרְעֹה: ☆ ה וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו
וְאִשְׁתּוֹ אֶל־מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר[1] אֲשֶׁר־הוּא חֹנֶה שָׁם
הַר הָאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי חֹתְנְךָ יִתְרוֹ בָּא
אֵלֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּהּ: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לִקְרַאת
חֹתְנוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ־לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם
וַיָּבֹאוּ הָאֹהֱלָה: וַיְסַפֵּר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
עָשָׂה יְהוָה לְפַרְעֹה וּלְמִצְרַיִם עַל אודֹת יִשְׂרָאֵל אֵת
כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתַם בַּדֶּרֶךְ וַיַּצִּלֵם יְהוָה: ☆ וַיֶּחְדְּ
יִתְרוֹ עַל כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר הִצִּילוֹ מִיַּד מִצְרָיִם: וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בָּרוּךְ יְהוָה
אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פַּרְעֹה אֲשֶׁר
הִצִּיל אֶת־הָעָם מִתַּחַת יַד־מִצְרָיִם: ט עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־
גָדוֹל יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בַּדָּבָר אֲשֶׁר זָדוּ מלרע עֲלֵיהֶם:

17) פסוק ו׳: הִנְנִי למנהגנו. 1) פסוק ה׳: ר׳ וולף היידנהיים (רוו״ה) כתב בשם חומש קדמון ״סיני״ שתיבות אל־המדבר בוקף גדול, והוא הכריע בו״ק, וכן הדפיסו בתנ״ך קורן. ור׳ מרדכי ברויאר בחומש שלו הכריע ברביע. ע״ש. ובאמת בו״ק לא יתכן כי תיבות ״אל המדבר״ מחוברות לאחריהן: איזה מדבר? אשר הוא חונה שם. ובו״ק הוא מפסיק גדול (יותר מהטרחא שאחריו). ולכן אין לנו ברירה אלא או בו״ג כחומש סיני וכמנהגנו בחו״ל, או ברביע כדעת ברויאר. ועדיף שלא לשנות ממנהג קדמון ומחומש קדמון, וסימניך ״סיני ועוקר הרים סיני עדיף״. ואע״פ שיש כאן שלש תנועות שלימות (אֶל־הַ־מִּדְ) לפני זקף גדול נגד הכללים, הרבה פעמים מצינו בטעמים יוצא מן הכלל. ואכמ״ל.

ב וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים וַיָּבֹא
אַהֲרֹן וְכָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכָל־לֶחֶם עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה
לִפְנֵי הָאֱלֹהִים: שני ג וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לִשְׁפֹּט אֶת־
הָעָם וַיַּעֲמֹד הָעָם עַל־מֹשֶׁה מִן־הַבֹּקֶר עַד־הָעָרֶב:
ד וַיַּרְא חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת כָּל־אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה לָעָם
וַיֹּאמֶר מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם מַדּוּעַ
אַתָּה יוֹשֵׁב לְבַדֶּךָ וְכָל־הָעָם נִצָּב עָלֶיךָ מִן־בֹּקֶר עַד־
עָרֶב: ט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ כִּי־יָבֹא אֵלַי הָעָם לִדְרֹשׁ
אֱלֹהִים: ט כִּי־יִהְיֶה לָהֶם דָּבָר בָּא אֵלַי וְשָׁפַטְתִּי מלרע בֵּין
אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חֻקֵּי הָאֱלֹהִים וְאֶת־
תּוֹרֹתָיו: י וַיֹּאמֶר חֹתֵן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא־טוֹב הַדָּבָר
אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה: יא נָבֹל תִּבֹּל גַּם־אַתָּה גַּם־הָעָם הַזֶּה
אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי־כָבֵד מִמְּךָ הַדָּבָר לֹא־תוּכַל עֲשֹׂתוֹ
לְבַדֶּךָ: יב עַתָּה שְׁמַע בְּקֹלִי אִיעָצְךָ וִיהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ
הֱיֵה אַתָּה לָעָם מול הָאֱלֹהִים וְהֵבֵאתָ אַתָּה אֶת־
הַדְּבָרִים אֶל־הָאֱלֹהִים: יג וְהִזְהַרְתָּה אֹתָם אֶת־הַחֻקִּים
וְאֶת־הַתּוֹרֹת וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ יֵלְכוּ בָהּ וְאֶת־
הַמַّעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן: יד וְאַתָּה תֶחֱזֶה מִכָּל־הָעָם אַנְשֵׁי־
חַיִל יִרְאֵי אֱלֹהִים אַנְשֵׁי אֱמֶת שֹׂנְאֵי בָצַע וְשַׂמְתָּ
עֲלֵהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים
וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת: טו וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת וְהָיָה כָּל־
הַדָּבָר הַגָּדֹל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ־
הֵם וְהָקֵל מֵעָלֶיךָ וְנָשְׂאוּ אִתָּךְ: טז אִם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
תַּעֲשֶׂה וְצִוְּךָ אֱלֹהִים וְיָכָלְתָּ[2] עֲמֹד וְגַם כָּל־הָעָם הַזֶּה
עַל־מְקֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם: שלישי טז וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה לְקוֹל חֹתְנוֹ
וַיַּעַשׂ כֹּל אֲשֶׁר אָמָר: יח וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי־חַיִל מִכָּל־
יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל־הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים
שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת: יט וְשָׁפְטוּ
אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת אֶת־הַדָّבָר הַקָּשֶׁה יְבִיאוּן אֶל־
מֹשֶׁה וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפּוּטוּ[3] הֵם: כ וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה
אֶת־חֹתְנוֹ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל־אַרְצוֹ: רביעי

יט א בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי: ב וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ
מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן־שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד
הָהָר: ג וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה
מִן־הָהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגִּיד לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל: ד אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרָיִם וָאֶשָּׂא
אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׁרִים וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי: ה וְעַתָּה
אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי
וְהְיִיתֶם מלעיל לִי סְגֻלָּה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָּל־הָאָרֶץ:
ו וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וגוי קָדוֹשׁ אֵלֶּה
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: חמישי ז וַיָּבֹא מֹשֶׁה

ויקח יתרו חתן משה עלה וזבחים לאלהים ויבא
אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חתן משה
לפני האלהים ויהי ממחרת וישב משה לשפט את
העם ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב
וירא חתן משה את כל אשר הוא עשה לעם
ויאמר מה הדבר הזה אשר אתה עשה לעם מדוע
אתה יושב לבדך וכל העם נצב עליך מן בקר עד
ערב ויאמר משה לחתנו כי יבא אלי העם לדרש
אלהים כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי בין
איש ובין רעהו והודעתי את חקי האלהים ואת
תורתיו ויאמר חתן משה אליו לא טוב הדבר
אשר אתה עשה נבל תבל גם אתה גם העם הזה
אשר עמך כי כבד ממך הדבר לא תוכל עשהו
לבדך עתה שמע בקלי איעצך ויהי אלהים עמך
היה אתה לעם מול האלהים והבאת אתה את
הדברים אל האלהים והזהרתה אתהם את החקים
ואת התורת והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת
המעשה אשר יעשון ואתה תחזה מכל העם אנשי
חיל יראי אלהים אנשי אמת שנאי בצע ושמת
עלהם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים
ושרי עשרת ושפטו את העם בכל עת והיה כל
הדבר הגדל יביאו אליך וכל הדבר הקטן ישפטו
הם והקל מעליך ונשאו אתך אם את הדבר הזה
תעשה וצוך אלהים ויכלת עמד וגם כל העם הזה
על מקמו יבא בשלום וישמע משה לקול חתנו
ויעש כל אשר אמר ויבחר משה אנשי חיל מכל
ישראל ויתן אתם ראשים על העם שרי אלפים
שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרת ושפטו
את העם בכל עת את הדבר הקשה יביאון אל
משה וכל הדבר הקטן ישפוטו הם וישלח משה
את חתנו וילך לו אל ארצו

בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים
ביום הזה באו מדבר סיני ויסעו מרפידים ויבאו
מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד
ההר ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו יהוה
מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני
ישראל אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא
אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי ועתה
אם שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי
והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ
ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה
הדברים אשר תדבר אל בני ישראל ויבא משה

2) פסוק כ"ג: הכ"ף בקמץ חטוף. 3) פסוק כ"ו: מלרע והפ"א בשורוק.

וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיָּשֶׂם לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה: ח וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ
כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי
הָעָם אֶל־יְהוָה: ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי
בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְּרִי
עִמָּךְ וְגַם־בְּךָ יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֵּד מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי
הָעָם אֶל־יְהוָה: י וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעָם
וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר וְכִבְּסוּ שִׂמְלֹתָם: יא וְהָיוּ נְכֹנִים
לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי יֵרֵד יְהוָה לְעֵינֵי
כָל־הָעָם עַל־הַר סִינָי: יב וְהִגְבַּלְתָּ אֶת־הָעָם סָבִיב
לֵאמֹר הִשָּׁמְרוּ לָכֶם עֲלוֹת בָּהָר וּנְגֹעַ בְּקָצֵהוּ כָּל־
הַנֹּגֵעַ בָּהָר מוֹת יוּמָת: יג לֹא־תִגַּע בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִסָּקֵל
אוֹ־יָרֹה יִיָּרֶה אִם־בְּהֵמָה אִם־אִישׁ לֹא יִחְיֶה בִּמְשֹׁךְ
הַיֹּבֵל הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר: יד וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־
הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ שִׂמְלֹתָם: טו וַיֹּאמֶר
אֶל־הָעָם הֱיוּ נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל־תִּגְּשׁוּ אֶל־
אִשָּׁה: טז וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת
וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזָק מְאֹד
וַיֶּחֱרַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה: יז וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם
לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית
הָהָר: יח וְהַר סִינַי עָשַׁן כֻּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו
יְהוָה בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׁנוֹ כְּעֵשֶׁן הַכִּבְשָׁן וַיֶּחֱרַד כָּל־
הָהָר מְאֹד: יט וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וָחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה
יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל: ששי[4] כ וַיֵּרֶד יְהוָה עַל־הַר סִינַי
אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר
וַיַּעַל מֹשֶׁה: כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם
פֶּן־יֶהֶרְסוּ אֶל־יְהוָה לִרְאוֹת וְנָפַל מִמֶּנּוּ רָב: כב וְגַם
הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל־יְהוָה יפסיק מעט יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן־יִפְרֹץ בָּהֶם
יְהוָה: כג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֹא־יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת
אֶל־הַר סִינָי כִּי־אַתָּה הַעֵדֹתָה בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת־
הָהָר וְקִדַּשְׁתּוֹ: כד וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לֶךְ־רֵד וְעָלִיתָ
אַתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אַל־יֶהֶרְסוּ לַעֲלֹת
אֶל־יְהוָה פֶּן־יִפְרָץ־בָּם: כה וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל־הָעָם
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: כ א וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר: * ב אָנֹכִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
עֲבָדִים לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי לֹא
תַעֲשֶׂה־לְּךָ פֶסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל
וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ לֹא־
תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֵל קַנָּא פֹקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים
וְעַל־רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי

וּלְקָרָא לִזְקֵנֵי הָעָם וישם לפניהם אֶת כָּל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יהוה: וַיַּעֲנוּ כָל הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ
כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר יהוה נַעֲשֶׂה וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי
הָעָם אֶל יהוה: וַיֹּאמֶר יהוה אֶל מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי
בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְּרִי
עִמָּךְ וְגַם בְּךָ יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֵּד מֹשֶׁה אֶת דִּבְרֵי
הָעָם אֶל יהוה: וַיֹּאמֶר יהוה אֶל מֹשֶׁה לֵךְ אֶל הָעָם
וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר וְכִבְּסוּ שִׂמְלֹתָם: וְהָיוּ נְכֹנִים
לַיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כִּי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי יֵרֵד יהוה לְעֵינֵי
כָל הָעָם עַל הַר סִינָי: וְהִגְבַּלְתָּ אֶת הָעָם סָבִיב
לֵאמֹר הִשָּׁמְרוּ לָכֶם עֲלוֹת בָּהָר וּנְגֹעַ בְּקָצֵהוּ כָּל
הַנֹּגֵעַ בָּהָר מוֹת יוּמָת: לֹא תִגַּע בּוֹ יָד כִּי סָקוֹל יִסָּקֵל
אוֹ יָרֹה יִיָּרֶה אִם בְּהֵמָה אִם אִישׁ לֹא יִחְיֶה בִּמְשֹׁךְ
הַיֹּבֵל הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר: וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן הָהָר אֶל
הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת הָעָם וַיְכַבְּסוּ שִׂמְלֹתָם: וַיֹּאמֶר
אֶל הָעָם הֱיוּ נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל תִּגְּשׁוּ אֶל
אִשָּׁה: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת
וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזָק מְאֹד
וַיֶּחֱרַד כָּל הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה: וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת הָעָם
לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית
הָהָר: וְהַר סִינַי עָשַׁן כֻּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו
יהוה בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׁנוֹ כְּעֵשֶׁן הַכִּבְשָׁן וַיֶּחֱרַד כָּל
הָהָר מְאֹד: וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וָחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה
יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל: וַיֵּרֶד יהוה עַל הַר סִינַי
אֶל רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יהוה לְמֹשֶׁה אֶל רֹאשׁ הָהָר
וַיַּעַל מֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר יהוה אֶל מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם
פֶּן יֶהֶרְסוּ אֶל יהוה לִרְאוֹת וְנָפַל מִמֶּנּוּ רָב: וְגַם
הַכֹּהֲנִים הַנִّגָּשִׁים אֶל יהוה יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן יִפְרָץ בָּהֶם
יהוה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יהוה לֹא יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת
אֶל הַר סִינָי כִּי אַתָּה הַעֵדֹתָה בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת
הָהָר וְקִדַּשְׁתּוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו יהוה לֶךְ רֵד וְעָלִיתָ
אַתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אַל יֶהֶרְסוּ לַעֲלֹת
אֶל יהוה פֶּן יִפְרָץ בָּם: וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל הָעָם
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: וידבר אלהים אֶת כָּל
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר אנכי
יהוה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
עֲבָדִים לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי לֹא
תַעֲשֶׂה לְּךָ פֶסֶל וְכָל תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל
וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ לֹא
תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יהוה אֱלֹהֶיךָ
אֵל קַנָּא פֹקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל בָּנִים עַל שִׁלֵּשִׁים
וְעַל רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי

4) פסוק כ: מנהגנו בישיבת "כסא רחמים" להעלות כאן ת"ח חשוב שבקהל, וכל העם עומדים על רגליהם מתחילת העלייה ועד סופה. ובזה אין כאן פקפוק אליבא דכ"ע. ואכמ"ל.

*) עשרת הדברות בטעם תחתון תמצא להלן עמוד 246.

וּלְשָׁמְרֵי מִצְוֹתָי׃ ׳לֹא תִשָּׂא אֶת־ ולשמרי מצותי לא תשא את
שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֶת שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה את
אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא׃ אשר ישא את שמו לשוא
׳ זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד זכור את יום השבת לקדשו ששת ימים תעבד
וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת | לַיהוָה ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת ליהוה
אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך
עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ מלרע וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך
כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־ כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת
הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום
הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת השביעי על כן ברך יהוה את יום השבת
וַיְקַדְּשֵׁהוּ׃ ׳ כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ ויקדשהו כבד את אביך ואת אמך
לְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ למען יארכון ימיך על האדמה אשר יהוה אלהיך
נֹתֵן לָךְ׃ ׳ לֹא תִרְצָח׃ לֹא נתן לך לא תרצח לא
תִּנְאָף׃ לֹא תִגְנֹב׃ לֹא־ תנאף לא תגנב לא
תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר׃ ׳ לֹא תענה ברעך עד שקר לא
תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ לֹא־ תחמד בית רעך לא
תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמרו
וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ׃ שביעי וכל אשר לרעך
׳ וְכָל־הָעָם רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֹת וְאֶת־הַלַּפִּידִם וְאֶת קוֹל וכל העם ראים את הקולת ואת הלפידם ואת קול
הַשֹּׁפָר וְאֶת־הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ השפר ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו
מֵרָחֹק׃ ׳ וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר־אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה מרחק ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה
וְאַל־יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן־נָמוּת׃ ׳ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות ויאמר משה
אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ כִּי לְבַעֲבוּר נַסּוֹת אֶתְכֶם בָּא אל העם אל תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא
הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי האלהים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי
תֶחֱטָאוּ׃ ׳ וַיַּעֲמֹד הָעָם מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעֲרָפֶל תחטאו ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל
אֲשֶׁר־שָׁם הָאֱלֹהִים׃ מפטיר ׳ וַיֹּאמֶר יְהוָה אשר שם האלהים ויאמר יהוה
אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם אל משה כה תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם
כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם׃ ׳ לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי אֱלֹהֵי כי מן השמים דברתי עמכם לא תעשון אתי אלהי
כֶסֶף וֵאלֹהֵי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם׃ ׳ מִזְבַּח אֲדָמָה כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם מזבח אדמה
תַּעֲשֶׂה־לִּי וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת־עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־שְׁלָמֶיךָ תעשה לי וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך
אֶת־צֹאנְךָ וְאֶת־בְּקָרֶךָ בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר את צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר אזכיר
אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ׃ ׳ וְאִם־מִזְבַּח אֲבָנִים את שמי אבוא אליך וברכתיך ואם מזבח אבנים
תַּעֲשֶׂה־לִּי לֹא־תִבְנֶה אֶתְהֶן גָּזִית כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ תעשה לי לא תבנה אתהן גזית כי חרבך הנפת
עֲלֵיהָ וַתְּחַלְּלֶהָ׃[5] ׳ וְלֹא־תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל־מִזְבְּחִי עליה ותחללה ולא תעלה במעלת על מזבחי
אֲשֶׁר לֹא־תִגָּלֶה[6] עֶרְוָתְךָ עָלָיו׃ אשר לא תגלה ערותך עליו

משפטים

כא ׳ וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם׃ ׳ כִּי תִקְנֶה ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם כי תקנה
עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא לחפשי
חִנָּם׃ ׳ אִם־בְּגַפּוֹ יָבֹא בְּגַפּוֹ יֵצֵא אִם־בַּעַל אִשָּׁה הוּא חנם אם בגפו יבא בגפו יצא אם בעל אשה הוא
וְיָצְאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ׃ ☆ ׳ אִם־אֲדֹנָיו יִתֶּן־לוֹ אִשָּׁה וְיָלְדָה־ ויצאה אשתו עמו אם אדניו יתן לו אשה וילדה
לוֹ[1] בָנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה וְיַלְדֶיהָ תִּהְיֶה לַאדֹנֶיהָ לו בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדניה
וְהוּא יֵצֵא בְּגַפּוֹ׃ ׳ וְאִם־אָמֹר יֹאמַר הָעֶבֶד אָהַבְתִּי והוא יצא בגפו ואם אמר יאמר העבד אהבתי
אֶת־אֲדֹנִי אֶת־אִשְׁתִּי וְאֶת־בָּנָי לֹא אֵצֵא חָפְשִׁי׃ את אדני את אשתי ואת בני לא אצא חפשי

5) פסוק כ״ב: וְתִחַלְּלֶהָ למנהגנו. וכ״ה בקורן. 6) פסוק כ״ג: התי״ו בחיריק. 1) פסוק ד׳: הלמ״ד רפויה שלא כדין (הרד״ק במכלול דף ע״ט ע״ב).

והגישו אדניו אל האלהים והגישו אל הדלת או
אל המזוזה ורצע אדניו את אזנו במרצע ועבדו
לעלם: ☆ וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים: אם רעה בעיני
אדניה אשר לא יעדה והפדה לעם נכרי לא ימשל
למכרה בבגדו בה: ואם לבנו יעדנה כמשפט הבנות
יעשה לה: אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה
לא יגרע: ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם
אין כסף: מכה איש ומת מות
יומת: ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו ושמתי
לך מקום אשר ינוס שמה: וכי
יזד איש על רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי
תקחנו למות: ומכה אביו ואמו מות
יומת: וגנב איש ומכרו ונמצא בידו
מות יומת: ומקלל אביו ואמו מות
יומת: וכי יריבן אנשים והכה איש
את רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל למשכב
אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה
רק שבתו יתן ורפא ירפא: וכי
יכה איש את עבדו או את אמתו בשבט ומת תחת
ידו נקם ינקם: אך אם יום או יומים יעמד לא יקם
כי כספו הוא: וכי ינצו אנשים
ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה ולא יהיה אסון
ענוש יענש כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן
בפללים: ואם אסון יהיה ונתתה נפש תחת נפש:
עין תחת עין שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת
רגל: כויה תחת כויה פצע תחת פצע חבורה תחת
חבורה: וכי יכה איש את עין
עבדו או את עין אמתו ושחתה לחפשי ישלחנו
תחת עינו: ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי
ישלחנו תחת שנו:
וכי יגח שור את איש או את אשה ומת סקול
יסקל השור ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי:
ואם שור נגח הוא מתמל שלשם והועד בבעליו
ולא ישמרנו והמית איש או אשה השור יסקל
וגם בעליו יומת: אם כפר יושת עליו ונתן פדין
נפשו ככל אשר יושת עליו: או בן יגח או בת יגח
כמשפט הזה יעשה לו: אם עבד יגח השור או
אמה כסף שלשים שקלים יתן לאדניו והשור
יסקל: וכי יפתח איש בור
או כי יכרה איש בר ולא יכסנו ונפל שמה שור
או חמור: בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליו

והגישו אדניו אל האלהים והגישו אל הדלת או
אל המזוזה ורצע אדניו את אזנו במרצע ועבדו
לעלם: וכי ימכר איש את בתו
לאמה לא תצא כצאת העבדים אם רעה בעיני
אדניה אשר לא יעדה והפדה לעם נכרי לא ימשל
למכרה בבגדו בה ואם לבנו ייעדנה כמשפט הבנות
יעשה לה אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה
לא יגרע ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם
אין כסף מכה איש ומת מות
יומת ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו ושמתי
לך מקום אשר ינוס שמה וכי
יזד איש על רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי
תקחנו למות ומכה אביו ואמו מות
יומת וגנב איש ומכרו ונמצא בידו
מות יומת ומקלל אביו ואמו מות
יומת וכי יריבן אנשים והכה איש
את רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל למשכב
אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה
רק שבתו יתן ורפא ירפא וכי
יכה איש את עבדו או את אמתו בשבט ומת תחת
ידו נקם ינקם אך אם יום או יומים יעמד לא יקם
כי כספו הוא וכי ינצו אנשים
ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה ולא יהיה אסון
ענוש יענש כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן
בפללים ואם אסון יהיה ונתתה נפש תחת נפש
עין תחת עין שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת
רגל כויה תחת כויה פצע תחת פצע חבורה תחת
חבורה וכי יכה איש את עין
עבדו או את עין אמתו ושחתה לחפשי ישלחנו
תחת עינו ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי
ישלחנו תחת שנו
וכי יגח שור את איש או את אשה ומת סקול
יסקל השור ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי
ואם שור נגח הוא מתמל שלשם והועד בבעליו
ולא ישמרנו והמית איש או אשה השור יסקל
וגם בעליו יומת אם כפר יושת עליו ונתן פדין
נפשו ככל אשר יושת עליו או בן יגח או בת יגח
כמשפט הזה יעשה לו אם עבד יגח השור או
אמה כסף שלשים שקלים יתן לאדניו והשור
יסקל וכי יפתח איש בור
או כי יכרה איש בר ולא יכסנו ונפל שמה שור
או חמור בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליו

2) פסוק כ"א: יזהר להדגיש את הקו"ף כיון שהוא מלשון נקמה, ואם ירפנה תשתנה המשמעות ללשון קימה (כמו להלן מ', י"ז "הוקם המשכן"). 3) פסוק ל"א: הלמ"ד בדגש חזק כדין אתי מרחיק. 4) פסוק ל"ג: השי"ן בדגש חזק כדין אתי מרחיק.

וְהַמֵּת יִהְיֶה־לּוֹ: לד וְכִי־יִגֹּף
שׁוֹר־אִישׁ אֶת־שׁוֹר רֵעֵהוּ וָמֵת וּמָכְרוּ אֶת־הַשּׁוֹר
הַחַי וְחָצוּ אֶת־כַּסְפּוֹ וְגַם אֶת־הַמֵּת יֶחֱצוּן: לה אוֹ נוֹדַע
כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמוֹל שִׁלְשֹׁם וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ
בְּעָלָיו שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם שׁוֹר תַּחַת הַשּׁוֹר וְהַמֵּת יִהְיֶה־
לּוֹ: לו כִּי יִגְנֹב־אִישׁ שׁוֹר אוֹ־שֶׂה
וּטְבָחוֹ אוֹ מָכְרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר יְשַׁלֵּם תַּחַת הַשּׁוֹר
וְאַרְבַּע־צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה: כב א אִם־בַּמַּחְתֶּרֶת יִמָּצֵא הַגַּנָּב
וְהֻכֶּה וָמֵת אֵין לוֹ דָּמִים: ב אִם־זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו
דָּמִים לוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם אִם־אֵין לוֹ וְנִמְכַּר בִּגְנֵבָתוֹ:
ג אִם־הִמָּצֵא תִמָּצֵא בְיָדוֹ הַגְּנֵבָה מִשּׁוֹר עַד־חֲמוֹר
עַד־שֶׂה חַיִּים שְׁנַיִם יְשַׁלֵּם: שלישי ד כִּי
יַבְעֵר־אִישׁ שָׂדֶה אוֹ־כֶרֶם וְשִׁלַּח אֶת־בעירה בְּעִירוֹ
וּבִעֵר בִּשְׂדֵה אַחֵר מֵיטַב שָׂדֵהוּ וּמֵיטַב כַּרְמוֹ
יְשַׁלֵּם: ה כִּי־תֵצֵא אֵשׁ וּמָצְאָה קֹצִים
וְנֶאֱכַל גָּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ הַשָּׂדֶה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם
הַמַּבְעֵר אֶת־הַבְּעֵרָה: ו כִּי־יִתֵּן אִישׁ
אֶל־רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ־כֵלִים לִשְׁמֹר וְגֻנַּב מִבֵּית הָאִישׁ אִם־
יִמָּצֵא הַגַּנָּב יְשַׁלֵּם שְׁנָיִם: ז אִם־לֹא יִמָּצֵא הַגַّנָּב וְנִקְרַב
בַּעַל־הַבַּיִת אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת
רֵעֵהוּ: ח עַל־כָּל־דְּבַר־פֶּשַׁע עַל־שׁוֹר עַל־חֲמוֹר עַל־
שֶׂה עַל־שַׂלְמָה עַל־כָּל־אֲבֵדָה אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי־הוּא
זֶה עַד הָאֱלֹהִים יָבֹא דְּבַר־שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יַרְשִׁיעֻן
אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ: ט כִּי־
יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ חֲמוֹר אוֹ־שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וְכָל־
בְּהֵמָה לִשְׁמֹר וּמֵת אוֹ־נִשְׁבַּר אוֹ־נִשְׁבֶּה אֵין רֹאֶה:
י שְׁבֻעַת יְהוָה תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ
בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ וְלָקַח בְּעָלָיו וְלֹא יְשַׁלֵּם: יא וְאִם־גָּנֹב
יִגָּנֵב מֵעִמּוֹ יְשַׁלֵּם לִבְעָלָיו: יב אִם־טָרֹף יִטָּרֵף יְבִאֵהוּ
עֵד הַטְּרֵפָה לֹא יְשַׁלֵּם:
יג וְכִי־יִשְׁאַל אִישׁ מֵעִם רֵעֵהוּ וְנִשְׁבַּר אוֹ־מֵת בְּעָלָיו אֵין־
עִמּוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם: יד אִם־בְּעָלָיו עִמּוֹ לֹא יְשַׁלֵּם אִם־שָׂכִיר
הוּא בָּא בִּשְׂכָרוֹ: טו וְכִי־יְפַתֶּה אִישׁ
בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־אֹרָשָׂה וְשָׁכַב עִמָּהּ מָהֹר יִמְהָרֶנָּה
לּוֹ לְאִשָּׁה: טז אִם־מָאֵן יְמָאֵן אָבִיהָ לְתִתָּהּ לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקֹל
כְּמֹהַר הַבְּתוּלֹת: יז מְכַשֵּׁפָה לֹא תְחַיֶּה:
יח כָּל־שֹׁכֵב עִם־בְּהֵמָה מוֹת יוּמָת: יט זֹבֵחַ
לָאֱלֹהִים יָחֳרָם[5] בִּלְתִּי לַיהוָה לְבַדּוֹ: כ וְגֵר לֹא־תוֹנֶה
וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: כא כָּל־
אַלְמָנָה וְיָתוֹם לֹא תְעַנּוּן: כב אִם־עַנֵּה תְעַנֶּה אֹתוֹ כִּי אִם־
צָעֹק יִצְעַק אֵלַי שָׁמֹעַ אֶשְׁמַע צַעֲקָתוֹ: כג וְחָרָה אַפִּי
וְהָרַגְתִּי מלרע אֶתְכֶם בַּחֶרֶב וְהָיוּ נְשֵׁיכֶם אַלְמָנוֹת

והמת יהיה לו וכי יגף
שור איש את שור רעהו ומת ומכרו את השור
החי וחצו את כספו וגם את המת יחצון או נודע
כי שור נגח הוא מתמול שלשם ולא ישמרנו
בעליו שלם ישלם שור תחת השור והמת יהיה
לו כי יגנב איש שור או שה
וטבחו או מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור
וארבע צאן תחת השה אם במחתרת ימצא הגנב
והכה ומת אין לו דמים אם זרחה השמש עליו
דמים לו שלם ישלם אם אין לו ונמכר בגנבתו
אם המצא תמצא בידו הגנבה משור עד חמור
עד שה חיים שנים ישלם כי
יבער איש שדה או כרם ושלח את בעירה
ובער בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב כרמו
ישלם כי תצא אש ומצאה קצים
ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם ישלם
המבער את הבערה כי יתן איש
אל רעהו כסף או כלים לשמר וגנב מבית האיש אם
ימצא הגנב ישלם שנים אם לא ימצא הגנב ונקרב
בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו במלאכת
רעהו על כל דבר פשע על שור על חמור על
שה על שלמה על כל אבדה אשר יאמר כי הוא
זה עד האלהים יבא דבר שניהם אשר ירשיען
אלהים ישלם שנים לרעהו כי
יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה וכל
בהמה לשמר ומת או נשבר או נשבה אין ראה
שבעת יהוה תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו
במלאכת רעהו ולקח בעליו ולא ישלם ואם גנב
יגנב מעמו ישלם לבעליו אם טרף יטרף יבאהו
עד הטרפה לא ישלם
וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין
עמו שלם ישלם אם בעליו עמו לא ישלם אם שכיר
הוא בא בשכרו וכי יפתה איש
בתולה אשר לא ארשה ושכב עמה מהר ימהרנה
לו לאשה אם מאן ימאן אביה לתתה לו כסף ישקל
כמהר הבתולת מכשפה לא תחיה
כל שכב עם בהמה מות יומת זבח
לאלהים יחרם בלתי ליהוה לבדו וגר לא תונה
ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים כל
אלמנה ויתום לא תענון אם ענה תענה אתו כי אם
צעק יצעק אלי שמע אשמע צעקתו וחרה אפי
והרגתי אתכם בחרב והיו נשיכם אלמנות

5) פסוק י״ט: היו״ד בקמץ רחב והחי״ת בשוא קמץ.

וּבְנֵיכֶם יְתֹמִים:
כב אִם־כֶּסֶף תַּלְוֶה אֶת־עַמִּי אֶת־הֶעָנִי עִמָּךְ לֹא־תִהְיֶה
לוֹ כְּנֹשֶׁה לֹא־תָשִׂימוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ: כג אִם־חָבֹל תַּחְבֹּל
שַׂלְמַת רֵעֶךָ עַד־בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ: כד כִּי
הוּא כסותה כְסוּתוֹ לְבַדָּהּ הוּא שִׂמְלָתוֹ לְעָרוֹ בַּמֶּה
יִשְׁכָּב וְהָיָה כִּי־יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי מלרע כִּי־חַנּוּן
אָנִי: רביעי כה אֱלֹהִים לֹא תְקַלֵּל וְנָשִׂיא
בְּעַמְּךָ לֹא תָאֹר: כו מְלֵאָתְךָ וְדִמְעֲךָ לֹא תְאַחֵר בְּכוֹר
בָּנֶיךָ תִּתֶּן־לִי: כז כֵּן־תַּעֲשֶׂה לְשֹׁרְךָ לְצֹאנֶךָ שִׁבְעַת
יָמִים יִהְיֶה עִם־אִמּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִּתְּנוֹ־לִי: כח וְאַנְשֵׁי־
קֹדֶשׁ תִּהְיֻוּן לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכֵלוּ
לַכֶּלֶב תַּשְׁלִכוּן אֹתוֹ: כג א לֹא
תִשָּׂא שֵׁמַע שָׁוְא אַל־תָּשֶׁת יָדְךָ עִם־רָשָׁע לִהְיֹת
עֵד חָמָס: ב לֹא־תִהְיֶה אַחֲרֵי־רַבִּים לְרָעֹת וְלֹא־תַעֲנֶה
עַל־רָב לִנְטֹת אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטֹּת: ג וְדָל לֹא תֶהְדַּר
בְּרִיבוֹ: ד כִּי תִפְגַּע שׁוֹר אֹיִבְךָ[6] אוֹ
חֲמֹרוֹ תֹעֶה הָשֵׁב תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ: ה כִּי־
תִרְאֶה חֲמוֹר שֹׂנַאֲךָ רֹבֵץ תַּחַת מַשָּׂאוֹ וְחָדַלְתָּ מֵעֲזֹב
לוֹ עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ: חמישי ו לֹא תַטֶּה
מִשְׁפַּט אֶבְיֹנְךָ בְּרִיבוֹ: ז מִדְּבַר־שֶׁקֶר תִּרְחָק וְנָקִי
וְצַדִּיק אַל־תַּהֲרֹג כִּי לֹא־אַצְדִּיק רָשָׁע: ח וְשֹׁחַד לֹא
תִקָּח כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִים:
ט וְגֵר לֹא תִלְחָץ וְאַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־נֶפֶשׁ הַגֵּר כִּי־גֵרִים
הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: י וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אַרְצֶךָ
וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ: יא וְהַשְּׁבִיעִת תִּשְׁמְטֶנָּה וּנְטַשְׁתָּהּ
וְאָכְלוּ[7] אֶבְיֹנֵי עַמֶּךָ וְיִתְרָם תֹּאכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה כֵּן־
תַּעֲשֶׂה לְכַרְמְךָ לְזֵיתֶךָ: יב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְךָ וַחֲמֹרֶךָ
וְיִנָּפֵשׁ בֶּן־אֲמָתְךָ וְהַגֵּר: יג וּבְכֹל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם
תִּשָּׁמֵרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תַזְכִּירוּ לֹא יִשָּׁמַע
עַל־פִּיךָ: יד שָׁלֹשׁ רְגָלִים תָּחֹג לִי בַּשָּׁנָה: טו אֶת־חַג הַמַּצּוֹת
תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ
לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי־בוֹ יָצָאתָ מִמִּצְרָיִם וְלֹא־
יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם: טז וְחַג הַקָּצִיר בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ אֲשֶׁר
תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה וְחַג הָאָסִף בְּצֵאת הַשָּׁנָה בְּאָסְפְּךָ
אֶת־מַעֲשֶׂיךָ מִן־הַשָּׂדֶה: יז שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה
יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶל־פְּנֵי הָאָדֹן יְהוָה: יח לֹא־תִזְבַּח
עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין חֵלֶב־חַגִּי עַד־בֹּקֶר:
יט רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ:
ששי כ הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ לִשְׁמָרְךָ בַּדֶּרֶךְ
וְלַהֲבִיאֲךָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הֲכִנֹתִי: כא הִשָּׁמֶר מִפָּנָיו

ובניכם יתמים
אם כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה
לו כנשה לא תשימון עליו נשך אם חבל תחבל
שלמת רעך עד בא השמש תשיבנו לו כי
הוא כסותה לבדה הוא שמלתו לערו במה
ישכב והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון
אני אלהים לא תקלל ונשיא
בעמך לא תאר מלאתך ודמעך לא תאחר בכור
בניך תתן לי כן תעשה לשרך לצאנך שבעת
ימים יהיה עם אמו ביום השמיני תתנו לי ואנשי
קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו
לכלב תשלכון אתו לא
תשא שמע שוא אל תשת ידך עם רשע להית
עד חמס לא תהיה אחרי רבים לרעת ולא תענה
על רב לנטת אחרי רבים להטת ודל לא תהדר
בריבו כי תפגע שור איבך או
חמרו תעה השב תשיבנו לו כי
תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו וחדלת מעזב
לו עזב תעזב עמו לא תטה
משפט אבינך בריבו מדבר שקר תרחק ונקי
וצדיק אל תהרג כי לא אצדיק רשע ושחד לא
תקח כי השחד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים
וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים
הייתם בארץ מצרים ושש שנים תזרע את ארצך
ואספת את תבואתה והשביעת תשמטנה ונטשתה
ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל חית השדה כן
תעשה לכרמך לזיתך ששת ימים תעשה מעשיך
וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך וחמרך
וינפש בן אמתך והגר וכל אשר אמרתי אליכם
תשמרו ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא ישמע
על פיך שלש רגלים תחג לי בשנה את חג המצות
תשמר שבעת ימים תאכל מצות כאשר צויתך
למועד חדש האביב כי בו יצאת ממצרים ולא
יראו פני ריקם וחג הקציר בכורי מעשיך אשר
תזרע בשדה וחג האסף בצאת השנה באספך
את מעשיך מן השדה שלש פעמים בשנה
יראה כל זכורך אל פני האדן יהוה לא תזבח
על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי עד בקר
ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך
לא תבשל גדי בחלב אמו
הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך
ולהביאך אל המקום אשר הכנתי השמר מפניו

6) פסוק ד: היו"ד בחיריק והבי"ת בשוא נח. 7) פסוק י"א: ואכלו למנהגנו.

וּשְׁמַע בְּקֹלוֹ אַל־תַּמֵּר בּוֹ כִּי לֹא יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם כִּי
שְׁמִי בְּקִרְבּוֹ: כב כִּי אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקֹלוֹ וְעָשִׂיתָ כֹּל
אֲשֶׁר אֲדַבֵּר וְאָיַבְתִּי אֶת־אֹיְבֶיךָ וְצַרְתִּי אֶת־צֹרְרֶיךָ[8]: כג כִּי־
יֵלֵךְ מַלְאָכִי לְפָנֶיךָ וְהֵבִיאֲךָ אֶל־הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי
וְהַכְּנַעֲנִי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וְהִכְחַדְתִּיו הכ״ף רפויה: כד לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה
לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם העי״ן בקמ״ץ חטוף וְלֹא תַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיהֶם כִּי
הָרֵס תְּהָרְסֵם וְשַׁבֵּר תְּשַׁבֵּר מַצֵּבֹתֵיהֶם: כה וַעֲבַדְתֶּם אֵת
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּבֵרַךְ אֶת־לַחְמְךָ וְאֶת־מֵימֶיךָ וַהֲסִרֹתִי
מַחֲלָה מִקִּרְבֶּךָ: שביעי כו לֹא תִהְיֶה
מְשַׁכֵּלָה וַעֲקָרָה בְּאַרְצֶךָ אֶת־מִסְפַּר יָמֶיךָ אֲמַלֵּא:
כז אֶת־אֵימָתִי אֲשַׁלַּח לְפָנֶיךָ וְהָמֹתִי אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר
תָּבֹא בָהֶם וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־אֹיְבֶיךָ אֵלֶיךָ עֹרֶף: כח וְשִׁלַּחְתִּי
אֶת־הַצִּרְעָה לְפָנֶיךָ וְגֵרְשָׁה אֶת־הַחִוִּי אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־
הַחִתִּי מִלְּפָנֶיךָ: כט לֹא אֲגָרְשֶׁנּוּ מִפָּנֶיךָ בְּשָׁנָה אֶחָת פֶּן־
תִּהְיֶה הָאָרֶץ שְׁמָמָה וְרַבָּה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה: ל מְעַט
מְעַט אֲגָרְשֶׁנּוּ מִפָּנֶיךָ עַד אֲשֶׁר תִּפְרֶה וְנָחַלְתָּ אֶת־
הָאָרֶץ: לא וְשַׁתִּי אֶת־גְּבֻלְךָ[10] מִיַּם־סוּף וְעַד־יַם פְּלִשְׁתִּים
וּמִמִּדְבָּר עַד־הַנָּהָר כִּי אֶתֵּן בְּיֶדְכֶם אֶת יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
וְגֵרַשְׁתָּמוֹ מִפָּנֶיךָ: לב לֹא־תִכְרֹת לָהֶם וְלֵאלֹהֵיהֶם בְּרִית:
לג לֹא יֵשְׁבוּ בְּאַרְצְךָ פֶּן־יַחֲטִיאוּ אֹתְךָ לִי כִּי תַעֲבֹד אֶת־
אֱלֹהֵיהֶם כִּי־יִהְיֶה לְךָ לְמוֹקֵשׁ:

כד א וְאֶל־מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֶל־יְהוָה אַתָּה וְאַהֲרֹן נָדָב
וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
מֵרָחֹק: ב וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל־יְהוָה וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ
וְהָעָם לֹא יַעֲלוּ עִמּוֹ: ג וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֵת כָּל־
דִּבְרֵי יְהוָה וְאֵת כָּל־הַמִּשְׁפָּטִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם קוֹל
אֶחָד וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה:
ד וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וַיִּבֶן
מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מַצֵּבָה לִשְׁנֵים
עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: ה וַיִּשְׁלַח אֶת־נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים שְׁלָמִים לַיהוָה פָּרִים: ו וַיִּקַּח
מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וַיָּשֶׂם בָּאַגָּנֹת וַחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל־
הַמִּזְבֵּחַ: ז וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ
כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע: ח וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־
הַדָּם וַיִּזְרֹק עַל־הָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דַם־הַבְּרִית אֲשֶׁר
כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם עַל כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ט וַיַּעַל
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל:
י וַיִּרְאוּ אֵת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה
לִבְנַת הַסַּפִּיר וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לָטֹהַר: יא וְאֶל־אֲצִילֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ וַיֶּחֱזוּ אֶת־הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ[11]
וַיִּשְׁתּוּ: יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
עֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וֶהְיֵה־שָׁם וְאֶתְּנָה לְךָ אֶת־לֻחֹת הָאֶבֶן

וּשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ אַל תַּמֵּר בּוֹ כִּי לֹא יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם כִּי
שְׁמִי בְּקִרְבּוֹ כִּי אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקֹלוֹ וְעָשִׂיתָ כל
אֲשֶׁר אֲדַבֵּר וְאָיַבְתִּי אֶת אֹיְבֶיךָ וְצַרְתִּי אֶת צֹרְרֶיךָ כִּי
יֵלֵךְ מַלְאָכִי לְפָנֶיךָ וְהֵבִיאֲךָ אֶל הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי
וְהַכְּנַעֲנִי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וְהִכְחַדְתִּיו לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה
לֵאלֹהֵיהֶם ולא תעבדם וְלֹא תַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיהֶם כִּי
הָרֵס תְּהָרְסֵם וְשַׁבֵּר תְּשַׁבֵּר מַצֵּבֹתֵיהֶם וַעֲבַדְתֶּם אֵת
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּבֵרַךְ אֶת לַחְמְךָ וְאֶת מֵימֶיךָ וְהַסִרֹתִי
מַחֲלָה מִקִּרְבֶּךָ לא תהיה
מְשַׁכֵּלָה וְעֲקָרָה בְּאַרְצֶךָ אֶת מִסְפַּר יָמֶיךָ אֲמַלֵּא
אֶת אֵימָתִי אֲשַׁלַּח לְפָנֶיךָ וְהָמֹתִי אֶת כָּל הָעָם אֲשֶׁר
תָּבֹא בָהֶם וְנָתַתִּי אֶת כָּל אֹיְבֶיךָ אֵלֶיךָ עֹרֶף וְשִׁלַּחְתִּי
אֶת הַצִּרְעָה לְפָנֶיךָ וְגֵרְשָׁה אֶת הַחִוִּי אֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת
הַחִתִּי מִלְּפָנֶיךָ לֹא אֲגָרְשֶׁנּוּ מִפָּנֶיךָ בְּשָׁנָה אֶחָת פֶּן
תִּהְיֶה הָאָרֶץ שְׁמָמָה וְרַבָּה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה מְעַט
מְעַט אֲגָרְשֶׁנּוּ מִפָּנֶיךָ עַד אֲשֶׁר תִּפְרֶה וְנָחַלְתָּ אֶת
הָאָרֶץ וְשַׁתִּי אֶת גְּבֻלְךָ מִיַּם סוּף וְעַד יַם פְּלִשְׁתִּים
וּמִמִּדְבָּר עַד הַנָּהָר כִּי אֶתֵּן בְּיָדְכֶם אֶת יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
וְגֵרַשְׁתָּמוֹ מִפָּנֶיךָ לא תִכְרֹת לָהֶם וְלֵאלֹהֵיהֶם בְּרִית
לא יֵשְׁבוּ בְּאַרְצְךָ פֶּן יַחֲטִיאוּ אֹתְךָ לִי כִּי תַעֲבֹד אֶת
אֱלֹהֵיהֶם כִּי יִהְיֶה לְךָ לְמוֹקֵשׁ
ואל משה אמר עֲלֵה אֶל יְהוָה אַתָּה וְאַהֲרֹן נָדָב
וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
מֵרָחֹק וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל יְהוָה וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ
וְהָעָם לֹא יַעֲלוּ עִמּוֹ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֵת כָּל
דִּבְרֵי יְהוָה וְאֵת כָּל הַמִּשְׁפָּטִים וַיַּעַן כָּל הָעָם קוֹל
אֶחָד וַיֹּאמְרוּ כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֵּר יְהוָה נַעֲשֶׂה
וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֵת כָּל דִּבְרֵי יְהוָה וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וַיִּבֶן
מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מַצֵּבָה לִשְׁנֵים
עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח אֶת נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים שְׁלָמִים לַיהוָה פָּרִים וַיִּקַּח
מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וַיָּשֶׂם בָּאַגָּנֹת וַחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל
הַמִּזְבֵּחַ וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ
כֹּל אֲשֶׁר דִּבֵּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת
הַדָּם וַיִּזְרֹק עַל הָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דַם הַבְּרִית אֲשֶׁר
כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם עַל כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּעַל
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה
לִבְנַת הַסַּפִּיר וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לְטֹהַר וְאֶל אֲצִילֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ וַיֶּחֱזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ
וַיִּשְׁתּוּ ויאמר יהוה אֶל מֹשֶׁה
עֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וֶהְיֵה שָׁם וְאֶתְּנָה לְךָ אֶת לֻחֹת הָאֶבֶן

8) פסוק כ״ב: צָרַרְתָּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 9) פסוק כ״ד: יבטא היטב את הה״א, שלא יישמע לשון אירוסין ח״ו. 10) פסוק ל״א: הלמ״ד בשוא נע כיון שהקבוץ שבבי״ת בא במקום שורוק. 11) פסוק י״א: ויֹאכלוּ למנהגנו.

וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם: יז וַיָּקָם מֹשֶׁה
וִיהוֹשֻׁעַ מְשָׁרְתוֹ וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל־הַר הָאֱלֹהִים: יח וְאֶל־
הַזְּקֵנִים אָמַר שְׁבוּ־לָנוּ בָזֶה עַד אֲשֶׁר־נָשׁוּב אֲלֵיכֶם
וְהִנֵּה אַהֲרֹן וְחוּר עִמָּכֶם מִי־בַעַל דְּבָרִים יִגַּשׁ אֲלֵהֶם: מפטיר
יט וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל־הָהָר וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־הָהָר: כ וַיִּשְׁכֹּן כְּבוֹד־
יְהוָה עַל־הַר סִינַי וַיְכַסֵּהוּ הֶעָנָן שֵׁשֶׁת יָמִים וַיִּקְרָא
אֶל־מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִתּוֹךְ הֶעָנָן: כא וּמַרְאֵה כְּבוֹד
יְהוָה כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת בְּרֹאשׁ הָהָר לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
כב וַיָּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הֶעָנָן וַיַּעַל אֶל־הָהָר וַיְהִי מֹשֶׁה
בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה:

תרומה

כה א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִקְחוּ־לִי תְּרוּמָה מֵאֵת כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ
תִּקְחוּ אֶת־תְּרוּמָתִי: ג וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתָּם
זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת: ד וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ וְעִזִּים: ה וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים
וַעֲצֵי שִׁטִּים: ☆ ו שֶׁמֶן לַמָּאֹר בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: ז אַבְנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפֹד
וְלַחֹשֶׁן: ח וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם: ט כְּכֹל אֲשֶׁר
אֲנִי מַרְאֶה אוֹתְךָ אֶת תַּבְנִית הַמִּשְׁכָּן וְאֶת תַּבְנִית כָּל־
כֵּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ: ☆ י וְעָשׂוּ אֲרוֹן
עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכּוֹ וְאַמָּה[1] וָחֵצִי רָחְבּוֹ וְאַמָּה
וָחֵצִי קֹמָתוֹ: יא וְצִפִּיתָ מלרע אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ
תְּצַפֶּנּוּ וְעָשִׂיתָ עָלָיו זֵר זָהָב סָבִיב: יב וְיָצַקְתָּ לּוֹ אַרְבַּע
טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּה עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת
עַל־צַלְעוֹ הָאַחַת וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית:
יג וְעָשִׂיתָ בַדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב: יד וְהֵבֵאתָ אֶת־
הַבַּדִּים בַּטַּבָּעֹת עַל צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן
בָּהֶם: טו בְּטַבְּעֹת הָאָרֹן יִהְיוּ הַבַּדִּים לֹא יָסֵרוּ מִמֶּנּוּ: טז וְנָתַתָּ
אֶל־הָאָרֹן אֶת הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ: שני יז וְעָשִׂיתָ כַפֹּרֶת
זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ:
יח וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם מִשְּׁנֵי
קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת: יט וַעֲשֵׂה כְרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה וּכְרוּב־
אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת תַּעֲשׂוּ אֶת־הַכְּרֻבִים עַל־
שְׁנֵי קְצוֹתָיו: כ וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה
סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו
אֶל־הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים: כא וְנָתַתָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־
הָאָרֹן מִלְּמַעְלָה וְאֶל־הָאָרֹן תִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן
אֵלֶיךָ: כב וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת
מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר עַל־אֲרוֹן הָעֵדֻת אֵת כָּל־
אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אוֹתְךָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
כג וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחַן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה
רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ: כד וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר

והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם ויקם משה
ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים ואל
הזקנים אמר שבו לנו בזה עד אשר נשוב אליכם
והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים יגש אלהם
ויעל משה אל ההר ויכס הענן את ההר וישכן כבוד
יהוה על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא
אל משה ביום השביעי מתוך הענן ומראה כבוד
יהוה כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל
ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה
בהר ארבעים יום וארבעים לילה
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו
תקחו את תרומתי וזאת התרומה אשר תקחו מאתם
זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני
ושש ועזים וערת אילם מאדמים וערת תחשים
ועצי שטים שמן למאר בשמים לשמן המשחה
ולקטרת הסמים אבני שהם ואבני מלאים לאפד
ולחשן ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ככל אשר
אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל
כליו וכן תעשו ועשו ארון
עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה
וחצי קמתו וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ
תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב ויצקת לו ארבע
טבעת זהב ונתתה על ארבע פעמתיו ושתי טבעת
על צלעו האחת ושתי טבעת על צלעו השנית
ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב והבאת את
הבדים בטבעת על צלעת הארן לשאת את הארן
בהם בטבעת הארן יהיו הבדים לא יסרו ממנו ונתת
אל הארן את העדת אשר אתן אליך ועשית כפרת
זהב טהור אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה
ועשית שנים כרבים זהב מקשה תעשה אתם משני
קצות הכפרת ועשה כרוב אחד מקצה מזה וכרוב
אחד מקצה מזה מן הכפרת תעשו את הכרבים על
שני קצותיו והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה
סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו
אל הכפרת יהיו פני הכרבים ונתת את הכפרת על
הארן מלמעלה ואל הארן תתן את העדת אשר אתן
אליך ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת
מבין שני הכרבים אשר על ארון העדת את כל
אשר אצוה אותך אל בני ישראל
ועשית שלחן עצי שטים אמתים ארכו ואמה
רחבו ואמה וחצי קמתו וצפית אתו זהב טהור

1) פסוק י׳: יוהר להדגיש את המ״ם כדי שלא יישמע לשון שפחה, וכן בכולם. 2) פסוק כ׳: סֹכְכִים למנהגנו, וכ״ה בקורן.

וְעָשִׂיתָ לּוֹ זֵר זָהָב סָבִיב: כה וְעָשִׂיתָ לּוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח
סָבִיב וְעָשִׂיתָ זֵר־זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב: כו וְעָשִׂיתָ לּוֹ
אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע
הַפֵּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו: כז לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת תִּהְיֶיךָ
הַטַּבָּעֹת לְבָתִּים לְבַדִּים לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן: כח וְעָשִׂיתָ
אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וְנִשָּׂא־בָם אֶת־
הַשֻּׁלְחָן: כט וְעָשִׂיתָ קְעָרֹתָיו[3] וְכַפֹּתָיו וְקְשׂוֹתָיו וּמְנַקִּיֹּתָיו
אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֶן זָהָב טָהוֹר תַּעֲשֶׂה אֹתָם: ל וְנָתַתָּ עַל־
הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד: שלישי

לא וְעָשִׂיתָ מְנֹרַת זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה תֵּעָשֶׂה הַמְּנוֹרָה
יְרֵכָהּ וְקָנָהּ גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה יִהְיוּ:
לב וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה | קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ
הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי: לג שְׁלֹשָׁה
גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים[4] בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח וּשְׁלֹשָׁה
גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן
לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנוֹרָה: לד וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה
גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ: לה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי
הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר
תַּחַת־שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן־
הַמְּנוֹרָה: לו כַּפְתֹּרֵיהֶם וְקִנָּתָם מִמֶּנָּה יִהְיוּ כֻלָּהּ מִקְשָׁה
אַחַת זָהָב טָהוֹר: לז וְעָשִׂיתָ אֶת־נֵרֹתֶיהָ שִׁבְעָה וְהֶעֱלָה
אֶת־נֵרֹתֶיהָ וְהֵאִיר עַל־עֵבֶר פָּנֶיהָ: לח וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ
זָהָב טָהוֹר: לט כִּכַּר זָהָב טָהוֹר יַעֲשֶׂה אֹתָהּ אֶת כָּל־
הַכֵּלִים הָאֵלֶּה: מ וּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר־אַתָּה
מָרְאֶה[5] בָּהָר: כו א וְאֶת־הַמִּשְׁכָּן
תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם: ב אֹרֶךְ |
הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע
בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְכָל־הַיְרִיעֹת:
ג חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת תִּהְיֶיךָ חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ וְחָמֵשׁ
יְרִיעֹת חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ: ד וְעָשִׂיתָ לֻלָאֹת[6] תְּכֵלֶת
עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקָּצָה בַּחֹבֶרֶת וְכֵן תַּעֲשֶׂה
בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית: ה חֲמִשִּׁים
לֻלָאֹת תַּעֲשֶׂה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לֻלָאֹת
תַּעֲשֶׂה בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית
מַקְבִּילֹת הַלֻּלָאֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ: ו וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים
קַרְסֵי זָהָב וְחִבַּרְתָּ אֶת־הַיְרִיעֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ
בַּקְּרָסִים וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד: ז וְעָשִׂיתָ יְרִיעֹת עִזִּים
לְאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת תַּעֲשֶׂה
אֹתָם: ח אֹרֶךְ | הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה וְרֹחַב
אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְעַשְׁתֵּי
עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת: ט וְחִבַּרְתָּ אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד

ועשית לו זר זהב סביב ועשית לו מסגרת טפח
סביב ועשית זר זהב למסגרתו סביב ועשית לו
ארבע טבעת זהב ונתת את הטבעת על ארבע
הפאת אשר לארבע רגליו לעמת המסגרת תהיין
הטבעת לבתים לבדים לשאת את השלחן ועשית
את הבדים עצי שטים וצפית אתם זהב ונשא בם את
השלחן ועשית קערתיו וכפתיו וקשותיו ומנקיתיו
אשר יסך בהן זהב טהור תעשה אתם ונתת על
השלחן לחם פנים לפני תמיד

ועשית מנרת זהב טהור מקשה תעשה המנורה
ירכה וקנה גביעיה כפתריה ופרחיה ממנה יהיו
וששה קנים יצאים מצדיה שלשה קני מנרה מצדה
האחד ושלשה קני מנרה מצדה השני שלשה
גבעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח ושלשה
גבעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח כן
לששת הקנים היצאים מן המנרה ובמנרה ארבעה
גבעים משקדים כפתריה ופרחיה וכפתר תחת שני
הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר
תחת שני הקנים ממנה לששת הקנים היצאים מן
המנרה כפתריהם וקנתם ממנה יהיו כלה מקשה
אחת זהב טהור ועשית את נרתיה שבעה והעלה
את נרתיה והאיר על עבר פניה ומלקחיה ומחתתיה
זהב טהור ככר זהב טהור יעשה אתה את כל
הכלים האלה וראה ועשה בתבניתם אשר אתה
מראה בהר ואת המשכן
תעשה עשר יריעת שש משזר ותכלת וארגמן
ותלעת שני כרבים מעשה חשב תעשה אתם ארך
היריעה האחת שמנה ועשרים באמה ורחב ארבע
באמה היריעה האחת מדה אחת לכל היריעת
חמש היריעת תהיין חברת אשה אל אחתה וחמש
יריעת חברת אשה אל אחתה ועשית ללאת תכלת
על שפת היריעה האחת מקצה בחברת וכן תעשה
בשפת היריעה הקיצונה במחברת השנית חמשים
ללאת תעשה ביריעה האחת וחמשים ללאת
תעשה בקצה היריעה אשר במחברת השנית
מקבילת הללאת אשה אל אחתה ועשית חמשים
קרסי זהב וחברת את היריעת אשה אל אחתה
בקרסים והיה המשכן אחד ועשית יריעת עזים
לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעת תעשה
אתם ארך היריעה האחת שלשים באמה ורחב
ארבע באמה היריעה האחת מדה אחת לעשתי
עשרה יריעת וחברת את חמש היריעת לבד

3) פסוק כ״ט: הקו״ף בדגש חזק שלא כדין. 4) פסוק ל״ג: מנחגנו לקרוא כאן את המ״ם בשוא פתח, לפי שמנוקדת בשוא געיא. אבל תיבות ״משוקדים״ שבהמשך נקראות בשוא נע, כרגיל. 5) פסוק מ׳: המ״ם בקמץ חטוף. 6) פסוק ד׳: הלמ״ד השניה בשוא נע כיון שהקבוץ בלמ״ד הראשונה בא במקום שורוק.

וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְכָפַלְתָּ אֶת־הַיְרִיעָה
הַשִּׁשִּׁית אֶל־מוּל פְּנֵי הָאֹהֶל: ט וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים לֻלָאֹת
עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאַחַת הַקִּיצֹנָה בַּחֹבָרֶת וַחֲמִשִּׁים
לֻלָאֹת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הַחִבֻּרֶת הַשֵּׁנִית: י וְעָשִׂיתָ
קַרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים וְהֵבֵאתָ אֶת־הַקְּרָסִים בַּלֻּלָאֹת
וְחִבַּרְתָּ אֶת־הָאֹהֶל וְהָיָה אֶחָד: יא וְסֵרַח הָעֹדֵף מלרע בְּיִרִיעֹת
הָאֹהֶל חֲצִי הַיְרִיעָה הָעֹדֶפֶת תִּסְרַח עַל אֲחֹרֵי
הַמִּשְׁכָּן: יב וְהָאַמָּה מִזֶּה וְהָאַמָּה מִזֶּה בָּעֹדֵף מלרע בְּאֹרֶךְ
יְרִיעֹת הָאֹהֶל יִהְיֶה סָרוּחַ עַל־צִדֵּי הַמִּשְׁכָּן מִזֶּה וּמִזֶּה
לְכַסֹּתוֹ: יג וְעָשִׂיתָ מִכְסֶה לָאֹהֶל עֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים
וּמִכְסֵה עֹרֹת תְּחָשִׁים מִלְּמָעְלָה:
רביעי יד וְעָשִׂיתָ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים:
טו עֶשֶׂר אַמּוֹת אֹרֶךְ הַקָּרֶשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב
הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד: טז שְׁתֵּי יָדוֹת לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת
אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן:
יז וְעָשִׂיתָ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קֶרֶשׁ לִפְאַת
נֶגְבָּה תֵימָנָה: יח וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי־כֶסֶף תַּעֲשֶׂה תַּחַת
עֶשְׂרִים הַקָּרֶשׁ שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד
לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי
יְדֹתָיו: כ וּלְצֵלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית לִפְאַת צָפוֹן עֶשְׂרִים
קָרֶשׁ: כא וְאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת
הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָר:
כב וּלְיַרְכְּתֵי הַמִּשְׁכָּן יָמָּה תַּעֲשֶׂה שִׁשָּׁה קְרָשִׁים: כג וּשְׁנֵי
קְרָשִׁים תַּעֲשֶׂה לִמְקֻצֹעַת הצד״ר בשוא נח הַמִּשְׁכָּן בַּיַּרְכָתָיִם: כד וְיִהְיוּ
תְאֹמִם מִלְּמַטָּה וְיַחְדָּו יִהְיוּ תֹמִּים עַל־רֹאשׁוֹ אֶל־
הַטַּבַּעַת הָאַחַת כֵּן יִהְיֶה לִשְׁנֵיהֶם לִשְׁנֵי הַמִּקְצֹעֹת
יִהְיוּ: כה וְהָיוּ שְׁמֹנֶה קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר
אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים
תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: כו וְעָשִׂיתָ בְרִיחִם עֲצֵי שִׁטִּים
חֲמִשָּׁה לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד: כז וַחֲמִשָּׁה
בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית וַחֲמִשָּׁה
בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן לַיַּרְכָתַיִם יָמָּה:
כח וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבְּרֹחַ מִן־הַקָּצֶה
אֶל־הַקָּצֶה: כט וְאֶת־הַקְּרָשִׁים תְּצַפֶּה זָהָב וְאֶת־טַבְּעֹתֵיהֶם
תַּעֲשֶׂה זָהָב בָּתִּים לַבְּרִיחִם וְצִפִּיתָ אֶת־הַבְּרִיחִם
זָהָב: ל וַהֲקִמֹתָ אֶת־הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר הָרְאִיתָ
בָּהָר: חמישי לא וְעָשִׂיתָ פָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב יַעֲשֶׂה אֹתָהּ
כְּרֻבִים: לב וְנָתַתָּה אֹתָהּ עַל־אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּים מְצֻפִּים
זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב עַל־אַרְבָּעָה אַדְנֵי־כָסֶף: לג וְנָתַתָּה אֶת־
הַפָּרֹכֶת תַּחַת הַקְּרָסִים וְהֵבֵאתָ שָׁמָּה מִבֵּית לַפָּרֹכֶת
אֶת אֲרוֹן הָעֵדֻת וְהִבְדִּילָה הַפָּרֹכֶת לָכֶם בֵּין הַקֹּדֶשׁ

ואת שש היריעת לבד וכפלת את היריעה
השׁשית אל מול פני האהל ועשית חמשים ללאת
על שפת היריעה האחת הקיצנה בחברת וחמשים
ללאת על שפת היריעה החברת השנית ועשית
קרסי נחשת חמשים והבאת את הקרסים בללאת
וחברת את האהל והיה אחד וסרח העדף ביריעת
האהל חצי היריעה העדפת תסרח על אחרי
המשכן והאמה מזה והאמה מזה בעדף בארך
יריעת האהל יהיה סרוח על צדי המשכן מזה ומזה
לכסתו ועשית מכסה לאהל ערת אילם מאדמים
ומכסה ערת תחשים מלמעלה
ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים:
עשר אמות ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב
הקרש האחד: שתי ידות לקרש האחד משלבת
אשה אל אחתה כן תעשה לכל קרשי המשכן:
ועשית את הקרשים למשכן עשרים קרש לפאת
נגבה תימנה: וארבעים אדני כסף תעשה תחת
עשרים הקרש שני אדנים תחת הקרש האחד
לשתי ידתיו ושני אדנים תחת הקרש האחד לשתי
ידתיו: ולצלע המשכן השנית לפאת צפון עשרים
קרש: וארבעים אדניהם כסף שני אדנים תחת
הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחר:
ולירכתי המשכן ימה תעשה ששה קרשים: ושני
קרשים תעשה למקצעת המשכן בירכתים: ויהיו
תאמם מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו אל
הטבעת האחת כן יהיה לשניהם לשני המקצעת
יהיו: והיו שמנה קרשים ואדניהם כסף ששה עשר
אדנים שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים
תחת הקרש האחר: ועשית בריחם עצי שטים
חמשה לקרשי צלע המשכן האחד וחמשה
בריחם לקרשי צלע המשכן השנית וחמשה
בריחם לקרשי צלע המשכן לירכתים ימה:
והבריח התיכן בתוך הקרשים מברח מן הקצה
אל הקצה ואת הקרשים תצפה זהב ואת טבעתיהם
תעשה זהב בתים לבריחם וצפית את הבריחם
זהב והקמת את המשכן כמשפטו אשר הראית
בהר ועשית פרכת תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב יעשה אתה
כרבים ונתתה אתה על ארבעה עמודי שטים מצפים
זהב ווים זהב על ארבעה אדני כסף ונתתה את
הפרכת תחת הקרסים והבאת שמה מבית לפרכת
את ארון העדות והבדילה הפרכת לכם בין הקדש

וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים: לו וְנָתַתָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל אֲרוֹן
הָעֵדֻת בְּקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים: לז וְשַׂמְתָּ אֶת־הַשֻּׁלְחָן מִחוּץ
לַפָּרֹכֶת וְאֶת־הַמְּנֹרָה נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל צֶלַע הַמִּשְׁכָּן
תֵּימָנָה וְהַשֻּׁלְחָן תִּתֵּן עַל־צֶלַע צָפוֹן: לח וְעָשִׂיתָ מָסָךְ
לְפֶתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ
מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם: לט וְעָשִׂיתָ לַמָּסָךְ חֲמִשָּׁה עַמּוּדֵי
שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב וְיָצַקְתָּ מלרע לָהֶם
חֲמִשָּׁה אַדְנֵי נְחֹשֶׁת: ששי כז וְעָשִׂיתָ אֶת־
הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי שִׁטִּים חָמֵשׁ אַמּוֹת אָרֶךְ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת
רֹחַב רָבוּעַ יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קֹמָתוֹ: ב וְעָשִׂיתָ
קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פִּנֹּתָיו מִמֶּנּוּ תִּהְיֻין קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ
אֹתוֹ נְחֹשֶׁת: ג וְעָשִׂיתָ סִּירֹתָיו ידגיש הסמ"ך לְדַשְּׁנוֹ וְיָעִיו וּמִזְרְקֹתָיו
וּמִזְלְגֹתָיו וּמַחְתֹּתָיו לְכָל־כֵּלָיו תַּעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת: ד וְעָשִׂיתָ
לוֹ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וְעָשִׂיתָ עַל־הָרֶשֶׁת
אַרְבַּע טַבְּעֹת נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע קְצוֹתָיו: ה וְנָתַתָּה
אֹתָהּ תַּחַת כַּרְכֹּב הַמִּזְבֵּחַ מִלְּמָטָּה וְהָיְתָה הָרֶשֶׁת
עַד חֲצִי הַמִּזְבֵּחַ: ו וְעָשִׂיתָ בַדִּים לַמִּזְבֵּחַ בַּדֵּי עֲצֵי
שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת: ז וְהוּבָא אֶת־בַּדָּיו בַּטַּבָּעֹת
וְהָיוּ הַבַּדִּים עַל־שְׁתֵּי צַלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ בִּשְׂאֵת אֹתוֹ:
ח נְבוּב לֻחֹת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הֹרְאָה אֹתְךָ בָּהָר כֵּן
יַעֲשׂוּ: שביעי ט וְעָשִׂיתָ אֶת חֲצַר הַמִּשְׁכָּן
לִפְאַת נֶגֶב־תֵּימָנָה קְלָעִים לֶחָצֵר שֵׁשׁ מָשְׁזָר מֵאָה
בָאַמָּה אֹרֶךְ לַפֵּאָה הָאֶחָת: י וְעַמֻּדָיו עֶשְׂרִים וַאֲדָנֵיהֶם
עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמֻּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף: יא וְכֵן
לִפְאַת צָפוֹן בָּאֹרֶךְ קְלָעִים מֵאָה[7] אֹרֶךְ ועמדו וְעַמּוּדָיו עֶשְׂרִים
וַאֲדָנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וָוֵי הָעַמֻּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף:
יב וְרֹחַב הֶחָצֵר לִפְאַת־יָם קְלָעִים חֲמִשִּׁים אַמָּה עַמֻּדֵיהֶם
עֲשָׂרָה וַאֲדָנֵיהֶם עֲשָׂרָה: יג וְרֹחַב הֶחָצֵר לִפְאַת קֵדְמָה
מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה: יד וַחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה קְלָעִים
לַכָּתֵף עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַאֲדָנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה: טו וְלַכָּתֵף
הַשֵּׁנִית חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה[8] קְלָעִים עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
וַאֲדָנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה: טו וּלְשַׁעַר הֶחָצֵר מָסָךְ | עֶשְׂרִים אַמָּה
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה
רֹקֵם עַמֻּדֵיהֶם[9] אַרְבָּעָה וַאֲדָנֵיהֶם אַרְבָּעָה: מפסיק יז כָּל־עַמּוּדֵי
הֶחָצֵר סָבִיב מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף וָוֵיהֶם כֶּסֶף וַאֲדָנֵיהֶם
נְחֹשֶׁת: יח אֹרֶךְ הֶחָצֵר מֵאָה בָאַמָּה וְרֹחַב | חֲמִשִּׁים
בַּחֲמִשִּׁים וְקֹמָה חָמֵשׁ אַמּוֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וַאֲדָנֵיהֶם
נְחֹשֶׁת: יט לְכָל כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכָל עֲבֹדָתוֹ וְכָל־יְתֵדֹתָיו
וְכָל־יִתְדֹת הֶחָצֵר נְחֹשֶׁת: כ וְאַתָּה
תְּצַוֶּה | אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ
כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד: כא בְּאֹהֶל מוֹעֵד
מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת יַעַרְךֹ אֹתוֹ אַהֲרֹן

תצוה

ובין קדש הקדשים ונתת את הכפרת על ארון
העדת בקדש הקדשים ושמת את השלחן מחוץ
לפרכת ואת המנרה נכח השלחן על צלע המשכן
תימנה והשלחן תתן על צלע צפון ועשית מסך
לפתח האהל תכלת וארגמן ותולעת שני ושש
משזר מעשה רקם ועשית למסך חמשה עמודי
שטים וצפית אתם זהב ווהם זהב ויצקת להם
חמשה אדני נחשת ועשית את
המזבח עצי שטים חמש אמות ארך וחמש אמות
רחב רבוע יהיה המזבח ושלש אמות קמתו ועשית
קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו תהיין קרנתיו וצפית
אתו נחשת ועשית סירתיו לדשנו ויעיו ומזרקתיו
ומזלגתיו ומחתתיו לכל כליו תעשה נחשת ועשית
לו מכבר מעשה רשת נחשת ועשית על הרשת
ארבע טבעת נחשת על ארבע קצותיו ונתתה
אתה תחת כרכב המזבח מלמטה והיתה הרשת
עד חצי המזבח ועשית בדים למזבח בדי עצי
שטים וצפית אתם נחשת והובא את בדיו בטבעת
והיו הבדים על שתי צלעת המזבח בשאת אתו
נבוב לוחת תעשה אתו כאשר הראה אתך בהר כן
יעשו ועשית את חצר המשכן
לפאת נגב תימנה קלעים לחצר שש משזר מאה
באמה ארך לפאה האחת ועמדיו עשרים ואדניהם
עשרים נחשת ווי העמדים וחשקיהם כסף וכן
לפאת צפון בארך קלעים מאה ארך ועמדו עשרים
ואדניהם עשרים נחשת ווי העמדים וחשקיהם כסף
ורחב החצר לפאת ים קלעים חמשים אמה עמדיהם
עשרה ואדניהם עשרה ורחב החצר לפאת קדמה
מזרחה חמשים אמה וחמש עשרה אמה קלעים
לכתף עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה ולכתף
השנית חמש עשרה קלעים עמדיהם שלשה
ואדניהם שלשה ולשער החצר מסך עשרים אמה
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה
רקם עמדיהם ארבעה ואדניהם ארבעה כל עמודי
החצר סביב מחשקים כסף ווהם כסף ואדניהם
נחשת ארך החצר מאה באמה ורחב חמשים
בחמשים וקמה חמש אמות שש משזר ואדניהם
נחשת לכל כלי המשכן בכל עבדתו וכל יתדתיו
וכל יתדת החצר נחשת ואתה
תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך
כתית למאור להעלת נר תמיד באהל מועד
מחוץ לפרכת אשר על העדת יערך אתו אהרן

7) פסוק י"א: מלעיל כדין נסוג אחור. 8) פסוק ט"ו: צריך להפסיק מעט, כי כוונת הכתוב ט"ו אמות קלעים, דאל"כ הול"ל חמשה עשר קלעים. 9) פסוק ט"ז: כצ"ל בפשטא, וכן הוא בחומש ברויאר.

וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כח א וְאַתָּה הַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ־לִי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן: ב וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת: ג וְאַתָּה תְּדַבֵּר אֶל־כָּל־חַכְמֵי־לֵב אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו רוּחַ חָכְמָה וְעָשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי אַהֲרֹן לְקַדְּשׁוֹ לְכַהֲנוֹ־לִי: ד וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ חֹשֶׁן וְאֵפוֹד וּמְעִיל וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט וְעָשׂוּ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ וּלְבָנָיו לְכַהֲנוֹ־לִי: ה וְהֵם יִקְחוּ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן וְאֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ: ☆ ו וְעָשׂוּ אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב: ז שְׁתֵּי כְתֵפֹת חֹבְרֹת יִהְיֶה־לּוֹ אֶל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֻבָּר: ח וְחֵשֶׁב אֲפָדָתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר: ט וְלָקַחְתָּ אֶת־שְׁתֵּי אַבְנֵי־שֹׁהַם וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ☆ י שִׁשָּׁה מִשְּׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת־שְׁמֹת הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֶבֶן הַשֵּׁנִית כְּתוֹלְדֹתָם: יא מַעֲשֵׂה חָרַשׁ אֶבֶן פִּתּוּחֵי חֹתָם תְּפַתַּח אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם: יב וְשַׂמְתָּ אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁתֵּי כְתֵפָיו לְזִכָּרוֹן: שני יג וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצֹת זָהָב: יד וּשְׁתֵּי שַׁרְשְׁרֹת זָהָב טָהוֹר מִגְבֹּלֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עֲבֹת וְנָתַתָּה אֶת־שַׁרְשְׁרֹת הָעֲבֹתֹת עַל־הַמִּשְׁבְּצֹת: טו וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: טז רָבוּעַ יִהְיֶה כָּפוּל זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ: יז וּמִלֵּאתָ מלרע בוֹ מִלֻּאַת אֶבֶן אַרְבָּעָה טוּרִים אָבֶן טּוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֶת הַטּוּר הָאֶחָד: יח וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם: יט וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה מלעיל: כ וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ וְשֹׁהַם וְיָשְׁפֵה מְשֻׁבָּצִים זָהָב יִהְיוּ בְּמִלּוּאֹתָם: כא וְהָאֲבָנִים תִּהְיֶיךָ עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי חוֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ תִּהְיֶיךָ לִשְׁנֵי עָשָׂר שֵׁבֶט: כב וְעָשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן שַׁרְשֹׁת גְּבֻלֹת מַעֲשֵׂה עֲבֹת זָהָב טָהוֹר: כג וְעָשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־שְׁתֵּי הַטַּבָּעוֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן: כד וְנָתַתָּה אֶת־שְׁתֵּי עֲבֹתֹת הַזָּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת אֶל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן:

ובניו מערב עד בקר לפני יהוה חקת עולם לדרתם מאת בני ישראל ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי והם יקחו את הזהב ואת התכלת ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת השש

ועשו את האפד זהב תכלת וארגמן תולעת שני ושש משזר מעשה חשב שתי כתפת חברת יהיה־לו אל שני קצותיו וחבר וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל ששה משמתם על האבן האחת ואת שמות הששה הנותרים על האבן השנית כתולדתם מעשה חרש אבן פתוחי חתם תפתח את שתי האבנים על שמת בני ישראל מסבת משבצות זהב תעשה אתם ושמת את שתי האבנים על כתפת האפד אבני זכרן לבני ישראל ונשא אהרן את שמותם לפני יהוה על שתי כתפיו לזכרן ועשית משבצת זהב ושתי שרשרת זהב טהור מגבלת תעשה אתם מעשה עבת ונתתה את שרשרת העבתת על המשבצת ועשית חשן משפט מעשה חשב כמעשה אפד תעשנו זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר תעשה אתו רבוע יהיה כפול זרת ארכו וזרת רחבו ומלאת בו מלאת אבן ארבעה טורים אבן טור אדם פטדה וברקת הטור האחד והטור השני נפך ספיר ויהלם והטור השלישי לשם שבו ואחלמה והטור הרביעי תרשיש ושהם וישפה משבצים זהב יהיו במלואתם והאבנים תהיין על שמת בני ישראל שתים עשרה על שמתם פתוחי חותם איש על שמו תהיין לשני עשר שבט ועשית על החשן שרשת גבלת מעשה עבת זהב טהור ועשית על החשן שתי טבעות זהב ונתת את שתי הטבעות על שני קצות החשן ונתתה את שתי עבתת הזהב על שתי הטבעת אל קצות החשן

כה וְאֵת שְׁתֵּי קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת תִּתֵּן עַל־שְׁתֵּי
הַמִּשְׁבְּצֹת וְנָתַתָּה עַל־כִּתְפוֹת הָאֵפֹד אֶל־מוּל פָּנָיו:
כו וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְשַׂמְתָּ אֹתָם עַל־שְׁנֵי קְצוֹת
הַחֹשֶׁן עַל־שְׂפָתוֹ אֲשֶׁר אֶל־עֵבֶר הָאֵפוֹד בָּיְתָה:
כז וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּה אֹתָם עַל־שְׁתֵּי
כִתְפוֹת הָאֵפוֹד מִלְּמַטָּה מִמּוּל פָּנָיו לְעֻמַּת מַחְבַּרְתּוֹ
מִמַּעַל לְחֵשֶׁב הָאֵפוֹד: כח וְיִרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן מטבעתו מִטַּבְּעֹתָיו
אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפוֹד בִּפְתִיל תְּכֵלֶת לִהְיוֹת עַל־חֵשֶׁב
הָאֵפוֹד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפוֹד: כט וְנָשָׂא אַהֲרֹן
אֶת־שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַל־לִבּוֹ בְּבֹאוֹ
אֶל־הַקֹּדֶשׁ לְזִכָּרֹן לִפְנֵי־יְהוָה תָּמִיד: ל וְנָתַתָּ אֶל־חֹשֶׁן
הַמִּשְׁפָּט אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים וְהָיוּ עַל־לֵב אַהֲרֹן
בְּבֹאוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־מִשְׁפַּט בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
עַל־לִבּוֹ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד: שלישי לא וְעָשִׂיתָ
אֶת־מְעִיל הָאֵפוֹד כְּלִיל תְּכֵלֶת: לב וְהָיָה פִי־רֹאשׁוֹ
בְּתוֹכוֹ שָׂפָה יִהְיֶה לְּפִיו סָבִיב מַעֲשֵׂה אֹרֵג כְּפִי
תַחְרָא יִהְיֶה־לּוֹ לֹא יִקָּרֵעַ: לג וְעָשִׂיתָ עַל־שוּלָיו רִמֹּנֵי[1]
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל־שוּלָיו סָבִיב וּפַעֲמֹנֵי
זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב: לד פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמּוֹן פַּעֲמֹן זָהָב
וְרִמּוֹן עַל־שוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב: לה וְהָיָה עַל־אַהֲרֹן לְשָׁרֵת
וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבְצֵאתוֹ
וְלֹא יָמוּת: לו וְעָשִׂיתָ צִיץ[2] זָהָב טָהוֹר
וּפִתַּחְתָּ עָלָיו פִּתּוּחֵי חֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָה: לז וְשַׂמְתָּ אֹתוֹ
עַל־פְּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מוּל פְּנֵי־
הַמִּצְנֶפֶת יִהְיֶה: לח וְהָיָה עַל־מֵצַח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־
עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־מַתְּנֹת
קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל־מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי
יְהוָה: לט וְשִׁבַּצְתָּ הַכֻּתֹּנֶת שֵׁשׁ וְעָשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ
וְאַבְנֵט תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה רֹקֵם: מ וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה
כֻתֹּנֹת וְעָשִׂיתָ לָהֶם אַבְנֵטִים וּמִגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם
לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת: מא וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ
וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֶת־יָדָם וְקִדַּשְׁתָּ
אֹתָם וְכִהֲנוּ מלרע לִי: מב וַעֲשֵׂה לָהֶם מִכְנְסֵי־בַד לְכַסּוֹת בְּשַׂר
עֶרְוָה מִמָּתְנַיִם וְעַד־יְרֵכַיִם יִהְיוּ: מג וְהָיוּ עַל־אַהֲרֹן וְעַל־
בָּנָיו בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אוֹ בְּגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ
לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא־יִשְׂאוּ עָוֹן וָמֵתוּ חֻקַּת עוֹלָם לוֹ
וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו: רביעי כט א וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי קַח פַּר אֶחָד
בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שְׁנַיִם תְּמִימִם: ב וְלֶחֶם מַצּוֹת וְחַלֹּת
מַצֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן
סֹלֶת חִטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתָם: ג וְנָתַתָּ אוֹתָם עַל־סַל אֶחָד
וְהִקְרַבְתָּ אֹתָם בַּסָּל וְאֶת־הַפָּר וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילִם:

ואת שתי קצות שתי העבתת תתן על שתי המשבצות ונתתה על כתפות האפד אל מול פניו ועשית שתי טבעות זהב ושמת אתם על שני קצות החשן על שפתו אשר אל עבר האפוד ביתה ועשית שתי טבעות זהב ונתתה אתם על שתי כתפות האפוד מלמטה ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב האפוד וירכסו את החשן מטבעתו אל טבעת האפוד בפתיל תכלת להיות על חשב האפוד ולא יזח החשן מעל האפוד ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחשן המשפט על לבו בבאו אל הקדש לזכרן לפני יהוה תמיד ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים והיו על לב אהרן בבאו לפני יהוה ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו לפני יהוה תמיד ועשית
את מעיל האפוד כליל תכלת והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב מעשה ארג כפי תחרא יהיה לו לא יקרע ועשית על שוליו רמני תכלת וארגמן ותולעת שני על שוליו סביב ופעמני זהב בתוכם סביב פעמן זהב ורמון פעמן זהב ורמון על שולי המעיל סביב והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני יהוה ובצאתו ולא ימות ועשית ציץ זהב טהור
ופתחת עליו פתוחי חתם קדש ליהוה ושמת אתו על פתיל תכלת והיה על המצנפת אל מול פני המצנפת יהיה והיה על מצחו אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לכל מתנת קדשיהם והיה על מצחו תמיד לרצון להם לפני יהוה ושבצת הכתנת שש ועשית מצנפת שש ואבנט תעשה מעשה רקם ולבני אהרן תעשה כתנת ועשית להם אבנטים ומגבעות תעשה להם לכבוד ולתפארת והלבשת אתם את אהרן אחיך ואת בניו אתו ומשחת אתם ומלאת את ידם וקדשת אתם וכהנו לי ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה ממתנים ועד ירכים יהיו והיו על אהרן ועל בניו בבאם אל אהל מועד או בגשתם אל המזבח לשרת בקדש ולא ישאו עון ומתו חקת עולם לו ולזרעו אחריו וזה הדבר אשר
תעשה להם לקדש אתם לכהן לי לקח פר אחד בן בקר ואילם שנים תמימם ולחם מצות וחלת מצת בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן סלת חטים תעשה אתם ונתת אותם על סל אחד והקרבת אתם בסל ואת הפר ואת שני האילם

1) פסוק ל״ג: כצ״ל בפשטא ולא בקדמא. 2) פסוק ל״ו: הצד״י בדגש חזק כדין אתי מרחיק.

וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם: וְלָקַחְתָּ אֶת־הַבְּגָדִים וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־
אַהֲרֹן אֶת־הַכֻּתֹּנֶת וְאֶת מְעִיל הָאֵפֹד וְאֶת־הָאֵפֹד וְאֶת־
הַחֹשֶׁן וְאָפַדְתָּ לוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפוֹד: וְשַׂמְתָּ הַמִּצְנֶפֶת עַל־
רֹאשׁוֹ וְנָתַתָּ אֶת־נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ עַל־הַמִּצְנֶפֶת: וְלָקַחְתָּ אֶת־
שֶׁמֶן הַמִّשְׁחָה וְיָצַקְתָּ עַל־רֹאשׁוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ: וְאֶת־
בָּנָיו תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּם כֻּתֳּנֹת: וְחָגַרְתָּ אֹתָם אַבְנֵט
אַהֲרֹן וּבָנָיו וְחָבַשְׁתָּ לָהֶם מִגְבָּעֹת וְהָיְתָה לָהֶם כְּהֻנָּה
לְחֻקַּת עוֹלָם וּמִלֵּאתָ יַד־אַהֲרֹן וְיַד־בָּנָיו: וְהִקְרַבְתָּ אֶת־
הַפָּר לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְסָמַךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם
עַל־רֹאשׁ הַפָּר: וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד: וְלָקַחְתָּ מִדַּם הַפָּר וְנָתַתָּה עַל־קַרְנֹת
הַמִּזְבֵּחַ בְּאֶצְבָּעֶךָ וְאֶת־כָּל־הַדָּם תִּשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד
הַמִּזְבֵּחַ: וְלָקַחְתָּ אֶת־כָּל־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב
וְאֶת הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב
אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחָה: וְאֶת־בְּשַׂר הַפָּר
וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
חַטָּאת הוּא: וְאֶת־הָאַיִל הָאֶחָד תִּקָּח וְסָמְכוּ אַהֲרֹן
וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל: וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הָאַיִל
וְלָקַחְתָּ אֶת־דָּמוֹ וְזָרַקְתָּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֶת־הָאַיִל
תְּנַתֵּחַ לִנְתָחָיו וְרָחַצְתָּ קִרְבּוֹ וּכְרָעָיו וְנָתַתָּ עַל־נְתָחָיו
וְעַל־רֹאשׁוֹ: וְהִקְטַרְתָּ אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה
הוּא לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה הוּא: חמישי וְלָקַחְתָּ אֵת
הָאַיִל הַשֵּׁנִי וְסָמַךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ
הָאָיִל: וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הָאַיִל וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה עַל־
תְּנוּךְ אֹזֶן אַהֲרֹן וְעַל־תְּנוּךְ אֹזֶן בָּנָיו הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן
יָדָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וְזָרַקְתָּ אֶת־הַדָּם
עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְלָקַחְתָּ מִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ
וּמִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְהִזֵּיתָ עַל־אַהֲרֹן וְעַל־בְּגָדָיו וְעַל־
בָּנָיו וְעַל־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ וְקָדַשׁ הוּא וּבְגָדָיו וּבָנָיו
וּבִגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ: וְלָקַחְתָּ מִן־הָאַיִל הַחֵלֶב וְהָאַלְיָה
וְאֶת־הַחֵלֶב | הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד
וְאֶת | שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן וְאֶת שׁוֹק
הַיָּמִין כִּי אֵיל מִלֻּאִים הוּא: וְכִכַּר לֶחֶם אַחַת וְחַלַּת[3]
לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד מִסַּל הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי
יְהוָה: וְשַׂמְתָּ הַכֹּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ
אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וְלָקַחְתָּ אֹתָם מִיָּדָם וְהִקְטַרְתָּ
הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לִפְנֵי יְהוָה אִשֶּׁה
הוּא לַיהוָה: וְלָקַחְתָּ אֶת־הֶחָזֶה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים אֲשֶׁר
לְאַהֲרֹן וְהֵנַפְתָּ אֹתוֹ תְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְהָיָה לְךָ לְמָנָה:
וְקִדַּשְׁתָּ אֶת | חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר
הוּנַף וַאֲשֶׁר הוּרַם מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים מֵאֲשֶׁר לְאַהֲרֹן

ואת אהרן ואת בניו תקריב אל פתח אהל מועד
ורחצת אתם במים ולקחת את הבגדים והלבשת את
אהרן את הכתנת ואת מעיל האפד ואת האפד ואת
החשן ואפדת לו בחשב האפד ושמת המצנפת על
ראשו ונתת את נזר הקדש על המצנפת ולקחת את
שמן המשחה ויצקת על ראשו ומשחת אתו ואת
בניו תקריב והלבשתם כתנת וחגרת אתם אבנט
אהרן ובניו וחבשת להם מגבעת והיתה להם כהנה
לחקת עולם ומלאת יד אהרן ויד בניו והקרבת את
הפר לפני אהל מועד וסמך אהרן ובניו את ידיהם
על ראש הפר: ושחטת את הפר לפני יהוה פתח
אהל מועד: ולקחת מדם הפר ונתתה על קרנת
המזבח באצבעך ואת כל הדם תשפך אל יסוד
המזבח: ולקחת את כל החלב המכסה את הקרב
ואת היתרת על הכבד ואת שתי הכליות ואת החלב
אשר עליהן והקטרת המזבחה ואת בשר הפר
ואת ערו ואת פרשו תשרף באש מחוץ למחנה
חטאת הוא: ואת האיל האחד תקח וסמכו אהרן
ובניו את ידיהם על ראש האיל: ושחטת את האיל
ולקחת את דמו וזרקת על המזבח סביב: ואת האיל
תנתח לנתחיו ורחצת קרבו וכרעיו ונתת על נתחיו
ועל ראשו: והקטרת את כל האיל המזבחה עלה
הוא ליהוה ריח ניחוח אשה ליהוה הוא: ולקחת את
האיל השני וסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש
האיל ושחטת את האיל ולקחת מדמו ונתתה על
תנוך אזן אהרן ועל תנוך אזן בניו הימנית ועל בהן
ידם הימנית ועל בהן רגלם הימנית וזרקת את הדם
על המזבח סביב ולקחת מן הדם אשר על המזבח
ומשמן המשחה והזית על אהרן ועל בגדיו ועל
בניו ועל בגדי בניו אתו וקדש הוא ובגדיו ובניו
ובגדי בניו אתו ולקחת מן האיל החלב והאליה
ואת החלב המכסה את הקרב ואת יתרת הכבד
ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עליהן ואת שוק
הימין כי איל מלאים הוא: וככר לחם אחת וחלת[3]
לחם שמן אחת ורקיק אחד מסל המצות אשר לפני
יהוה: ושמת הכל על כפי אהרן ועל כפי בניו והנפת
אתם תנופה לפני יהוה: ולקחת אתם מידם והקטרת
המזבחה על העלה לריח ניחוח לפני יהוה אשה
הוא ליהוה: ולקחת את החזה מאיל המלאים אשר
לאהרן והנפת אתו תנופה לפני יהוה והיה לך למנה:
וקדשת את חזה התנופה ואת שוק התרומה אשר
הונף ואשר הורם מאיל המלאים מאשר לאהרן

3) פסוק כ"ג: מנהגנו לקרוא את הוי"ו בשוא פתח, לפי שמנוקדת בשוא געיא.

וּמֵאֲשֶׁר לְבָנָיו: מז וְהָיָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי תְרוּמָה הִוא וּתְרוּמָה יִהְיֶה מֵאֵת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם תְּרוּמָתָם לַיהוָה: מח וּבִגְדֵי
הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יִהְיוּ לְבָנָיו אַחֲרָיו לְמָשְׁחָה
בָהֶם וּלְמִלֵּא־בָם אֶת־יָדָם: ט שִׁבְעַת יָמִים יִלְבָּשֶׁם הַכֹּהֵן
תַּחְתָּיו מִבָּנָיו אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְשָׁרֵת
בַּקֹּדֶשׁ: י וְאֶת אֵיל הַמִּלֻּאִים תִּקַּח וּבִשַּׁלְתָּ אֶת־בְּשָׂרוֹ
בְּמָקוֹם קָדֹשׁ: יא וְאָכַל אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־בְּשַׂר הָאַיִל וְאֶת־
הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בַּסֶּל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: יב וְאָכְלוּ אֹתָם
אֲשֶׁר כּُפַּר בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת־יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר לֹא־
יֹאכַל כִּי־קֹדֶשׁ הֵם: יג וְאִם־יִוָּתֵר מִבְּשַׂר הַמִּלֻּאִים וּמִן־
הַלֶּחֶם עַד־הַבֹּקֶר וְשָׂרַפְתָּ אֶת־הַנּוֹתָר בָּאֵשׁ לֹא יֵאָכֵל
כִּי־קֹדֶשׁ הוּא: יד וְעָשִׂיתָ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כָּכָה כְּכֹל אֲשֶׁר־
צִוִּיתִי אֹתֶכָה שִׁבְעַת יָמִים תְּמַלֵּא יָדָם: טו וּפַר חַטָּאת
תַּעֲשֶׂה לַיּוֹם עַל־הַכִּפֻּרִים וְחִטֵּאתָ עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּכַפֶּרְךָ
עָלָיו וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ: טז שִׁבְעַת יָמִים תְּכַפֵּר עַל־
הַמִּזְבֵּחַ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
כָּל־הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ: ששי יז וְזֶה
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנַיִם
לַיּוֹם תָּמִיד: יח אֶת־הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֹּקֶר וְאֶת
הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: יט וְעִשָּׂרֹן סֹלֶת
בָּלוּל בְּשֶׁמֶן כָּתִית רֶבַע הַהִין וְנֶסֶךְ רְבִיעִת הַהִין
יָיִן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד: כא וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין
הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכָּהּ תַּעֲשֶׂה־לָּהּ לְרֵיחַ
נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: כב עֹלַת תָּמִיד לְדֹרֹתֵיכֶם פֶּתַח אֹהֶל־
מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר אִוָּעֵד לָכֶם שָׁמָּה לְדַבֵּר
אֵלֶיךָ שָׁם: כג וְנֹעַדְתִּי שָׁמָּה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִקְדַּשׁ
בִּכְבֹדִי: כד וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־
אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי: כה וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים: כו וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְשָׁכְנִי
בְתוֹכָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: שביעי
לא וְעָשִׂיתָ מִזְבַּח מִקְטַר קְטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה
אֹתוֹ: ב אַמָּה אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ יִהְיֶה וְאַמָּתַיִם
קֹמָתוֹ מִמֶּנּוּ קַרְנֹתָיו: ג וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־
גַּגּוֹ וְאֶת־קִירֹתָיו סָבִיב וְאֶת־קַרְנֹתָיו וְעָשִׂיתָ לּוֹ זֵר
זָהָב סָבִיב: ד וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה־לּוֹ מִתַּחַת
לְזֵרוֹ עַל שְׁתֵּי צַלְעֹתָיו תַּעֲשֶׂה עַל־שְׁנֵי צִדָּיו וְהָיָה
לְבָתִּים לְבַדִּים לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֵמָּה: ה וְעָשִׂיתָ אֶת־
הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב: ו וְנָתַתָּה
אֹתוֹ לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת לִפְנֵי
הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה:

ומאשר לבניו והיה לאהרן ולבניו לזקן עולם מאת
בני ישראל כי תרומה הוא ותרומה יהיה מאת בני
ישראל מזבחי שלמיהם תרומתם ליהוה ובגדי
הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו למשחה
בהם ולמלא בם את ידם שבעת ימים ילבשם הכהן
תחתיו מבניו אשר יבא אל אהל מועד לשרת
בקדש ואת איל המלאים תקח ובשלת את בשרו
במקם קדש ואכל אהרן ובניו את בשר האיל ואת
הלחם אשר בסל פתח אהל מועד ואכלו אתם
אשר כפר בהם למלא את ידם לקדש אתם וזר לא
יאכל כי קדש הם ואם יותר מבשר המלאים ומן
הלחם עד הבקר ושרפת את הנותר באש לא יאכל
כי קדש הוא ועשית לאהרן ולבניו ככה ככל אשר
צויתי אתכה שבעת ימים תמלא ידם ופר חטאת
תעשה ליום על הכפרים וחטאת על המזבח בכפרך
עליו ומשחת אתו לקדשו שבעת ימים תכפר על
המזבח וקדשת אתו והיה המזבח קדש קדשים
כל הנגע במזבח יקדש וזה
אשר תעשה על המזבח כבשים בני שנה שנים
ליום תמיד את הכבש האחד תעשה בבקר ואת
הכבש השני תעשה בין הערבים ועשרן סלת
בלול בשמן כתית רבע ההין ונסך רביעת ההין
יין לכבש האחד ואת הכבש השני תעשה בין
הערבים כמנחת הבקר וכנסכה תעשה לה לריח
ניחח אשה ליהוה עלת תמיד לדרתיכם פתח
מועד לפני יהוה אשר אועד לכם שמה לדבר
אליך שם ונעדתי שמה לבני ישראל ונקדש
בכבדי וקדשתי את אהל מועד ואת המזבח ואת
אהרן ואת בניו אקדש לכהן לי ושכנתי בתוך בני
ישראל והייתי להם לאלהים וידעו כי אני יהוה
אלהיהם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לשכני
בתוכם אני יהוה אלהיהם
ועשית מזבח מקטר קטרת עצי שטים תעשה
אתו אמה ארכו ואמה רחבו רבוע יהיה ואמתים
קמתו ממנו קרנתיו וצפית אתו זהב טהור את
גגו ואת קירתיו סביב ואת קרנתיו ועשית לו זר
זהב סביב ושתי טבעת זהב תעשה לו מתחת
לזרו על שתי צלעתיו תעשה על שני צדיו והיה
לבתים לבדים לשאת אתו בהמה ועשית את
הבדים עצי שטים וצפית אתם זהב ונתתה
אתו לפני הפרכת אשר על ארן העדת לפני
הכפרת אשר על העדת אשר אועד לך שמה

4) פסוק ל"ג: ואכלו למנהגנו.

ז וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה׃ מפטיר ח וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן
אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד
לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם׃ ט לֹא־תַעֲלוּ עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה
וְעֹלָה וּמִנְחָה וְנֶסֶךְ לֹא תִסְּכוּ עָלָיו׃ י וְכִפֶּר אַהֲרֹן
עַל־קַרְנֹתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה מִדַּם חַטַּאת הַכִּפֻּרִים
אַחַת בַּשָּׁנָה יְכַפֶּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ־קָדָשִׁים
הוּא לַיהוָה׃

תשא ט

יא וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ יב כִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ
לַיהוָה בִּפְקֹד אֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף בִּפְקֹד אֹתָם׃
יג זֶה יִתְּנוּ כָּל־הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל
תְּרוּמָה לַיהוָה׃ ☆ יד כֹּל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָה׃ טו הֶעָשִׁיר לֹא־יַרְבֶּה
וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל לָתֵת אֶת־תְּרוּמַת
יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם׃ טז וְלָקַחְתָּ אֶת־כֶּסֶף
הַכִּפֻּרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אֹתוֹ עַל־עֲבֹדַת
אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְהוָה
לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם׃ ☆

יז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ יח וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ
נְחֹשֶׁת לְרַחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ
וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם׃ יט וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם
וְאֶת־רַגְלֵיהֶם׃ כ בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא
יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה
לַיהוָה׃ כא וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם
חָק־עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם׃ ☆ עד כאן קוראים בשני ובחמישי ובשבת במנחה

כב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ כג וְאַתָּה קַח־לְךָ בְּשָׂמִים
רֹאשׁ מָר[1] דְּרוֹר חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְקִנְמָן[1]־בֶּשֶׂם מַחֲצִיתוֹ
חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם וּקְנֵה־בֹשֶׂם חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם׃ כד וְקִדָּה
חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ וְשֶׁמֶן זַיִת הִין׃ כה וְעָשִׂיתָ
אֹתוֹ שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ רֹקַח מִרְקַחַת מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ
שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה׃ כו וּמָשַׁחְתָּ בוֹ אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד
וְאֶת אֲרוֹן הָעֵדֻת׃ כז וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־
הַמְּנֹרָה וְאֶת־כֵּלֶיהָ וְאֵת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ כח וְאֶת־מִזְבַּח
הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃ כט וְקִדַּשְׁתָּ
אֹתָם וְהָיוּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם יִקְדָּשׁ׃ ל וְאֶת־
אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תִּמְשָׁח וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם לְכַהֵן לִי׃
לא וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ
יִהְיֶה זֶה לִי לְדֹרֹתֵיכֶם׃ לב עַל־בְּשַׂר אָדָם לֹא יִיסָךְ
וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ לֹא תַעֲשׂוּ כָּמֹהוּ קֹדֶשׁ הוּא קֹדֶשׁ יִהְיֶה
לָכֶם׃ לג אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ וַאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל־זָר

1) פסוק כ"ג: המ"ם בקמץ חטוף.

והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר
בהיטיבו את הנרת יקטירנה ובהעלת אהרן
את הנרת בין הערבים יקטירנה קטרת תמיד
לפני יהוה לדרתיכם לא תעלו עליו קטרת זרה
ועלה ומנחה ונסך לא תסכו עליו וכפר אהרן
על קרנתיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים
אחת בשנה יכפר עליו לדרתיכם קדש קדשים
הוא ליהוה

וידבר יהוה אל משה לאמר כי תשא את ראש
בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו
ליהוה בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם
זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל
בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל
תרומה ליהוה כל העבר על הפקדים מבן עשרים
שנה ומעלה יתן תרומת יהוה העשיר לא ירבה
והדל לא ימעיט ממחצית השקל לתת את תרומת
יהוה לכפר על נפשתיכם ולקחת את כסף
הכפרים מאת בני ישראל ונתת אתו על עבדת
אהל מועד והיה לבני ישראל לזכרון לפני יהוה
לכפר על נפשתיכם

וידבר יהוה אל משה לאמר ועשית כיור נחשת וכנו
נחשת לרחצה ונתת אתו בין אהל מועד ובין המזבח
ונתת שמה מים ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם
ואת רגליהם בבאם אל אהל מועד ירחצו מים ולא
ימתו או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה
ליהוה ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו והיתה להם
חק עולם לו ולזרעו לדרתם

וידבר יהוה אל משה לאמר ואתה קח לך בשמים
ראש מר דרור חמש מאות וקנמן בשם מחציתו
חמשים ומאתים וקנה בשם חמשים ומאתים וקדה
חמש מאות בשקל הקדש ושמן זית הין ועשית
אתו שמן משחת קדש רקח מרקחת מעשה רקח
שמן משחת קדש יהיה ומשחת בו את אהל מועד
ואת ארון העדת ואת השלחן ואת כל כליו ואת
המנרה ואת כליה ואת מזבח הקטרת ואת מזבח
העלה ואת כל כליו ואת הכיר ואת כנו וקדשת
אתם והיו קדש קדשים כל הנגע בהם יקדש ואת
אהרן ואת בניו תמשח וקדשת אתם לכהן לי
ואל בני ישראל תדבר לאמר שמן משחת קדש
יהיה זה לי לדרתיכם על בשר אדם לא ייסך
ובמתכנתו לא תעשו כמהו קדש הוא קדש יהיה
לכם איש אשר ירקח כמהו ואשר יתן ממנו על זר

וְנִכְרַתָ֥ מֵעַמָּֽיו׃ ׃ וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֗ה אֶל־
מֹשֶׁ֤ה קַח־לְךָ֙ סַמִּ֣ים נָטָף֔ וּשְׁחֵ֖לֶת וְחֶלְבְּנָ֑ה סַמִּ֕ים
וּלְבֹנָ֥ה זַכָּ֖ה בַּד בְּבַ֥ד יִהְיֶֽה׃ ׃ וְעָשִׂ֣יתָ אֹתָ֗הּ קְטֹ֤רֶת רֹקַח֙
מַעֲשֵׂ֣ה רוֹקֵ֔חַ מְמֻלָּ֖ח טָה֑וֹר קֹֽדֶשׁ׃ ׃ וְשָׁחַקְתָּ֣ מִמֶּ֗נָּה
הָדֵק֙ וְנָתַתָּ֣ה מִמֶּ֔נָּה לִפְנֵ֥י הָעֵדֻ֖ת בְּאֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד אֲשֶׁר֙
אִוָּעֵ֣ד לְךָ֔ שָׁ֖מָּה קֹ֣דֶשׁ קָֽדָשִׁ֥ים תִּהְיֶ֖ה לָֽכֶם׃ ׃ וְהַקְּטֹ֣רֶת
אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂ֣ה בְמַתְכֻּנְתָּ֗הּ לֹ֤א תַעֲשׂוּ֙ לָכֶ֔ם קֹ֖דֶשׁ
תִּהְיֶ֥ה לְךָ֖ לַיהוָֽה׃ ׃ אִ֣ישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂ֣ה כָמוֹ֗הָ לְהָרִ֤יחַ
בָּהּ֙ וְנִכְרַתָ֣ מֵעַמָּֽיו׃ **לא** ׃ וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה
אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ ׃ רְאֵ֕ה קָרָ֥אתִי בְשֵׁ֖ם בְּצַלְאֵ֣ל בֶּן־
אוּרִ֑י בֶּן־חוּר֙ לְמַטֵּ֣ה יְהוּדָ֔ה׃ ׃ וָאֲמַלֵּ֥א אֹת֖וֹ רוּחַ־אֱלֹהִ֑ים
בְּחָכְמָ֥ה וּבִתְבוּנָ֖ה וּבְדַ֣עַת וּבְכָל־מְלָאכָֽה׃ ׃ לַחְשֹׁ֖ב חח״ת בשוא נח
מַחֲשָׁבֹ֣ת לַעֲשׂ֑וֹת בַּזָּה֖ב וּבַכֶּ֣סֶף וּבַנְּחֹֽשֶׁת׃ ׃ וּבַחֲרֹ֣שֶׁת
אֶ֔בֶן לְמַלֹּ֖את האל״ף נחה וּבַחֲרֹ֣שֶׁת עֵ֑ץ לַעֲשׂ֥וֹת בְּכָל־מְלָאכָֽה׃
׃ וַאֲנִ֕י הִנֵּ֥ה נָתַ֖תִּי אִתּ֑וֹ אֶת־אָהֳלִיאָ֣ב[2] בֶּן־אֲחִיסָמָ֔ךְ לְמַטֵּ֥ה
דָ֖ן וּבְלֵ֣ב כָּל־חֲכַם־לֵ֑ב נָתַ֕תִּי חָכְמָ֖ה וְעָשׂ֥וּ אֵ֖ת כָּל־
אֲשֶׁ֥ר צִוִּיתִֽךָ׃ ׃ אֶת֙ אֹ֣הֶל מוֹעֵ֔ד וְאֶת־הָאָרֹ֖ן לָעֵדֻ֑ת
וְאֶת־הַכַּפֹּ֥רֶת אֲשֶׁר־עָלָ֖יו וְאֵ֥ת כָּל־כְּלֵי֖ הָאֹֽהֶל׃ ׃ וְאֶת־
הַשֻּׁלְחָ֥ן וְאֶת־כֵּלָ֖יו וְאֶת־הַמְּנֹרָ֣ה הַטְּהֹרָ֑ה וְאֶת־כָּל־
כֵּלֶ֖יהָ וְאֵ֥ת מִזְבַּ֖ח הַקְּטֹֽרֶת׃ ׃ וְאֶת־מִזְבַּ֥ח הָעֹלָ֖ה וְאֶת־כָּל־
כֵּלָ֑יו וְאֶת־הַכִּיּ֖וֹר וְאֶת־כַּנּֽוֹ׃ ׃ וְאֵ֥ת בִּגְדֵי֙ הַשָּׂרֵ֔ד וְאֶת־
בִּגְדֵ֖י הַקֹּ֣דֶשׁ לְאַהֲרֹ֣ן הַכֹּהֵ֑ן וְאֶת־בִּגְדֵ֥י בָנָ֖יו לְכַהֵֽן׃
׃ וְאֵ֥ת שֶׁ֖מֶן הַמִּשְׁחָ֑ה וְאֶת־קְטֹ֥רֶת הַסַּמִּ֖ים לַקֹּ֑דֶשׁ
כְּכֹ֣ל אֲשֶׁר־צִוִּיתִ֔ךָ יַעֲשֽׂוּ׃
׃ וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ ׃ וְאַתָּ֣ה דַבֵּ֔ר אֶל־בְּנֵ֥י
יִשְׂרָאֵ֖ל לֵאמֹ֑ר אַ֚ךְ אֶת־שַׁבְּתֹתַ֣י תִּשְׁמֹ֔רוּ כִּ֤י אוֹת֙
הִ֣וא בֵינִ֔י וּבֵינֵיכֶ֖ם לְדֹרֹתֵיכֶ֑ם לָדַ֣עַת כִּ֔י אֲנִ֥י יְהוָ֖ה
מְקַדִּשְׁכֶֽם׃ ׃ וּשְׁמַרְתֶּ֣ם אֶת־הַשַּׁבָּ֔ת כִּי־קֹ֥דֶשׁ הִ֖וא
לָכֶ֑ם מְחַלְלֶ֣יהָ[3] מוֹת֙ יוּמָ֔ת כִּ֣י כָל־הָעֹשֶׂ֥ה בָ֖הּ מְלָאכָ֑ה
וְנִכְרְתָ֥ה הַנֶּ֖פֶשׁ הַהִ֣וא מִקֶּ֔רֶב עַמֶּֽיהָ׃ ׃ שֵׁ֣שֶׁת יָמִ֗ים
יֵעָשֶׂ֤ה מְלָאכָה֙ וּבַיּ֣וֹם הַשְּׁבִיעִ֔י שַׁבַּ֥ת שַׁבָּת֖וֹן
קֹ֣דֶשׁ לַיהוָ֑ה כָּל־הָעֹשֶׂ֥ה מְלָאכָ֖ה בְּיֹ֣ום הַשַּׁבָּ֔ת
מוֹת יוּמָֽת׃ ׃ וְשָׁמְרוּ֙ בְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֶת־הַשַּׁבָּ֖ת לַעֲשׂ֣וֹת
אֶת־הַשַּׁבָּ֑ת לְדֹרֹתָ֖ם בְּרִ֥ית עוֹלָֽם׃ ׃ בֵּינִ֣י וּבֵ֔ין בְּנֵ֥י
יִשְׂרָאֵ֖ל אוֹת֑ הִ֣וא לְעֹלָ֔ם כִּי־שֵׁ֣שֶׁת יָמִ֔ים עָשָׂ֥ה יְהוָ֖ה
אֶת־הַשָּׁמַ֥יִם וְאֶת־הָאָ֖רֶץ וּבַיּ֣וֹם הַשְּׁבִיעִ֑י שָׁבַ֥ת
וַיִּנָּפָֽשׁ׃ שני ׃ וַיִּתֵּן֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה כְּכַלֹּתוֹ֙ לְדַבֵּ֣ר
אִתּ֔וֹ בְּהַ֖ר סִינַ֑י שְׁנֵ֣י לֻחֹ֔ת הָעֵדֻ֖ת לֻחֹ֣ת אֶ֑בֶן כְּתֻבִ֥ים
בְּאֶצְבַּ֖ע[4] אֱלֹהִֽים׃ לב ׃ וַיַּ֣רְא[5] הָעָ֗ם כִּי־בֹשֵׁ֤שׁ מֹשֶׁה֙ לָרֶ֣דֶת מִן־
הָהָ֔ר וַיִּקָּהֵ֥ל הָעָ֖ם עַל־אַהֲרֹ֑ן וַיֹּאמְרוּ֙ אֵלָ֔יו קוּם֙ עֲשֵׂה־
לָ֣נוּ אֱלֹהִ֔ים אֲשֶׁר֙ יֵלְכוּ֙ לְפָנֵ֔נוּ כִּי־זֶ֥ה מֹשֶׁ֖ה הָאִ֣ישׁ
אֲשֶׁר־הֶעֱלָ֑נוּ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם לֹ֥א יָדַ֖עְנוּ מֶה־הָיָ֥ה לוֹ׃

ונכרת מעמיו ויאמר יהוה אל
משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים
ולבנה זכה בד בבד יהיה ועשית אתה קטרת רקח
מעשה רוקח ממלח טהור קדש ושחקת ממנה
הדק ונתתה ממנה לפני העדת באהל מועד אשר
אועד לך שמה קדש קדשים תהיה לכם והקטרת
אשר תעשה במתכנתה לא תעשו לכם קדש
תהיה לך ליהוה איש אשר יעשה כמוה להריח
בה ונכרת מעמיו וידבר יהוה
אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל בן
אורי בן חור למטה יהודה ואמלא אתו רוח אלהים
בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה לחשב
מחשבת לעשות בזהב ובכסף ובנחשת ובחרשת
אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכה
ואני הנה נתתי אתו את אהליאב בן אחיסמך למטה
דן ובלב כל חכם לב נתתי חכמה ועשו את כל
אשר צויתך את אהל מועד ואת הארן לעדת
ואת הכפרת אשר עליו ואת כל כלי האהל ואת
השלחן ואת כליו ואת המנרה הטהרה ואת כל
כליה ואת מזבח הקטרת ואת מזבח העלה ואת כל
כליו ואת הכיור ואת כנו ואת בגדי השרד ואת
בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן
ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים לקדש
ככל אשר צויתך יעשו
ויאמר יהוה אל משה לאמר ואתה דבר אל בני
ישראל לאמר אך את שבתתי תשמרו כי אות
הוא ביני וביניכם לדרתיכם לדעת כי אני יהוה
מקדשכם ושמרתם את השבת כי קדש הוא
לכם מחלליה מות יומת כי כל העשה בה מלאכה
ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמיה ששת ימים
יעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון
קדש ליהוה כל העשה מלאכה ביום השבת
מות יומת ושמרו בני ישראל את השבת לעשות
את השבת לדרתם ברית עולם ביני ובין בני
ישראל אות הוא לעלם כי ששת ימים עשה יהוה
את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת
וינפש ויתן אל משה ככלתו לדבר
אתו בהר סיני לחת העדת לחת אבן כתבים
באצבע אלהים וירא העם כי בשש משה לרדת מן
ההר ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה
לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש
אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו

2) פסוק ו׳: הה״א בשוא קמץ. 3) פסוק י״ד: מְחַלְלֶיהָ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 4) פסוק ח״י: מלרע. 5) פסוק א׳: מכאן קוראים בקול נמוך עד ״ויחל משה״. ונוהגים שלא להפסיק מכאן ועד סוף העלייה אפילו אם יש שמחה בביהכ״נ (כה״ח סימן תכ״ח אות ל״ז). ורצוי שלוי דווקא יעלה עלייה זו.

ב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַהֲרֹן פָּרְקוּ נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי
נְשֵׁיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְהָבִיאוּ אֵלָי: ג וַיִּתְפָּרְקוּ כָּל־
הָעָם אֶת־נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל־
אַהֲרֹן: ד וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיָּצַר מלעיל אֹתוֹ בַּחֶרֶט וַיַּעֲשֵׂהוּ עֵגֶל
מַסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: ה וַיַּרְא אַהֲרֹן וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו וַיִּקְרָא
אַהֲרֹן וַיֹּאמַר חַג לַיהוָה מָחָר: ו וַיַּשְׁכִּימוּ מִמָּחֳרָת
וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיַּגִּשׁוּ שְׁלָמִים וַיֵּשֶׁב הָעָם לֶאֱכֹל
וְשָׁתוֹ וַיָּקֻמוּ לְצַחֵק:
ז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֶךְ־רֵד כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ אֲשֶׁר
הֶעֱלִיתָ[6] מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: ח סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
צִוִּיתִם עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ וַיִּזְבְּחוּ־
לוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רָאִיתִי אֶת־
הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא: י וְעַתָּה הַנִּיחָה
לִּי וְיִחַר־אַפִּי בָהֶם וַאֲכַלֵּם וְאֶעֱשֶׂה אֹתְךָ לְגוֹי גָּדוֹל:
יא וַיְחַל[7] מֹשֶׁה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָּה מלרע יְהוָה
יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבְיָד חֲזָקָה: יב לָמָּה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר
בְּרָעָה הוֹצִיאָם לַהֲרֹג אֹתָם בֶּהָרִים וּלְכַלֹּתָם מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה
לְעַמֶּךָ: יג זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת־
זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר
אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעֹלָם: יד וַיִּנָּחֶם יְהוָה עַל־
הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֵּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ:
טו וַיִּפֶן[8] וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת בְּיָדוֹ
לֻחֹת כְּתֻבִים מִשְּׁנֵי עִבְרֵיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתֻבִים:
טז וְהַלֻּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים
הוּא חָרוּת עַל־הַלֻּחֹת: יז וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ אֶת־קוֹל
הָעָם בְּרֵעֹה וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בַּמַّחֲנֶה:
יח וַיֹּאמֶר אֵין קוֹל עַנּוֹת[9] גְּבוּרָה וְאֵין קוֹל עַנּוֹת חֲלוּשָׁה
קוֹל עַנּוֹת אָנֹכִי שֹׁמֵעַ: יט וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל־הַמַּחֲנֶה
וַיַּרְא אֶת־הָעֵגֶל וּמְחֹלֹת וַיִּחַר־אַף מֹשֶׁה וַיַּשְׁלֵךְ
מידו מִיָּדָיו אֶת־הַלֻּחֹת וַיְשַׁבֵּר אֹתָם תַּחַת הָהָר: כ וַיִּקַּח אֶת־
הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ וַיִּטְחַן עַד אֲשֶׁר־דַּק
וַיִּזֹר עַל־פְּנֵי הַמַּיִם וַיַּשְׁקְ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כא וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן מֶה־עָשָׂה לְךָ הָעָם הַזֶּה כִּי־הֵבֵאתָ
עָלָיו חֲטָאָה גְדֹלָה: כב וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אַל־יִחַר אַף אֲדֹנִי
אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־הָעָם כִּי בְרָע הוּא: כג וַיֹּאמְרוּ לִי עֲשֵׂה־
לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי־זֶה| מֹשֶׁה הָאִישׁ
אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה לוֹ:

ויאמר אלהם אהרן פרקו נזמי הזהב אשר באזני
נשיכם בניכם ובנתיכם והביאו אלי ויתפרקו כל
העם את נזמי הזהב אשר באזניהם ויביאו אל
אהרן ויקח מידם ויצר אתו בחרט ויעשהו עגל
מסכה ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר העלוך
מארץ מצרים וירא אהרן ויבן מזבח לפניו ויקרא
אהרן ויאמר חג ליהוה מחר וישכימו ממחרת
ויעלו עלת ויגשו שלמים וישב העם לאכל
ושתו ויקמו לצחק
וידבר יהוה אל משה לך רד כי שחת עמך אשר
העלית מארץ מצרים סרו מהר מן הדרך אשר
צויתם עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו ויזבחו
לו ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר העלוך
מארץ מצרים ויאמר יהוה אל משה ראיתי את
העם הזה והנה עם קשה ערף הוא ועתה הניחה
לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול
ויחל משה את פני יהוה אלהיו ויאמר למה יהוה
יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים
בכח גדול וביד חזקה למה יאמרו מצרים לאמר
ברעה הוציאם להרג אתם בהרים ולכלתם מעל
פני האדמה שוב מחרון אפך והנחם על הרעה
לעמך זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך
אשר נשבעת להם בך ותדבר אלהם ארבה את
זרעכם ככוכבי השמים וכל הארץ הזאת אשר
אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם וינחם יהוה על
הרעה אשר דבר לעשות לעמו
ויפן וירד משה מן ההר ושני לחת העדת בידו
לחת כתבים משני עבריהם מזה ומזה הם כתבים
והלחת מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים
הוא חרות על הלחת וישמע יהושע את קול
העם ברעה ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה
ויאמר אין קול ענות גבורה ואין קול ענות חלושה
קול ענות אנכי שמע ויהי כאשר קרב אל המחנה
וירא את העגל ומחלת ויחר אף משה וישלך
מידו את הלחת וישבר אתם תחת ההר ויקח את
העגל אשר עשו וישרף באש ויטחן עד אשר דק
ויזר על פני המים וישק את בני ישראל ויאמר
משה אל אהרן מה עשה לך העם הזה כי הבאת
עליו חטאה גדלה ויאמר אהרן אל יחר אף אדני
אתה ידעת את העם כי ברע הוא ויאמרו לי עשה
לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש
אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו

6) פסוק ז׳: כאן הלמ״ד בצירי אבל בהמשך (פרק ל״ג פסוק א׳) הלמ״ד בחיריק. וסימניך דודי צ״ח ואדום (צירי חיריק). 7) פסוק י״א: מכאן קוראים בקול רם עד ״אשר דבר לעשות לעמו״ (כה״ח סימן תכ״ח אות ל״ז). 8) פסוק ט״ו: מכאן קוראים בקול נמוך עד ״ומשה יקח את האהל״ (כה״ח שם). 9) פסוק ח״י: יזהר להרפות את הנו״ן כאן ובתיבת ענות השניה, ובשלישית יזהר להדגיש, שהראשונים מלשון עניית דברים והאחרונה מלשון עינוי, ועיין בפירש״י.

כוּ וָאֹמַר לָהֶם לְמִי זָהָב הִתְפָּרָקוּ וַיִּתְּנוּ־לִי וָאַשְׁלִכֵהוּ
בָאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה: כז וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם כִּי פָרֻעַ
הוּא כִּי־פְרָעֹה אַהֲרֹן לְשִׁמְצָה בְּקָמֵיהֶם: כח וַיַּעֲמֹד מֹשֶׁה
בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לַיהוָה אֵלָי וַיֵּאָסְפוּ אֵלָיו
כָּל־בְּנֵי לֵוִי: כט וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
שִׂימוּ אִישׁ־חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ עִבְרוּ וָשׁוּבוּ מִשַּׁעַר
לָשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה וְהִרְגוּ אִישׁ־אֶת־אָחִיו וְאִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ
וְאִישׁ אֶת־קְרֹבוֹ: ל וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־לֵוִי כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּפֹּל
מִן־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כְּשִׁלֹּשֶׁת אַלְפֵי אִישׁ: לא וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה מִלְאוּ יָדְכֶם[10] הַיּוֹם לַיהוָה כִּי אִישׁ בְּבְנוֹ וּבְאָחִיו
וְלָתֵת עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה: לב וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל־הָעָם אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְדֹלָה וְעַתָּה אֶעֱלֶה
אֶל־יְהוָה אוּלַי אֲכַפְּרָה בְּעַד חַטַּאתְכֶם: לג וַיָּשָׁב מֹשֶׁה
אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אָנָּא[11] חָטָא הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה גְדֹלָה
וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהֵי זָהָב: לד וְעַתָּה אִם־תִּשָּׂא חַטָּאתָם
וְאִם־אַיִן מְחֵנִי נָא מִסִּפְרְךָ אֲשֶׁר כָּתָבְתָּ: לה וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חָטָא־לִי אֶמְחֶנּוּ מִסִּפְרִי: לו וְעַתָּה
לֵךְ נְחֵה אֶת־הָעָם אֶל אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לְךָ הִנֵּה מַלְאָכִי
יֵלֶךְ לְפָנֶיךָ וּבְיוֹם פָּקְדִי וּפָקַדְתִּי עֲלֵהֶם חַטָּאתָם:
לז וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר
עָשָׂה אַהֲרֹן: לח א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה לֵךְ עֲלֵה מִזֶּה אַתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר הֶעֱלִיתָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתְּנֶנָּה: ב וְשָׁלַחְתִּי לְפָנֶיךָ
מַלְאָךְ וְגֵרַשְׁתִּי אֶת־הַכְּנַעֲנִי הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי
הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: ג אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ כִּי לֹא
אֶעֱלֶה בְּקִרְבְּךָ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף אָתָּה פֶּן־אֲכַלְּךָ
בַּדֶּרֶךְ: ד וַיִּשְׁמַע הָעָם אֶת־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה וַיִּתְאַבָּלוּ
וְלֹא־שָׁתוּ אִישׁ עֶדְיוֹ עָלָיו: ה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
אֱמֹר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אַתֶּם עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף רֶגַע
אֶחָד אֶעֱלֶה בְקִרְבְּךָ וְכִלִּיתִיךָ וְעַתָּה הוֹרֵד עֶדְיְךָ
מֵעָלֶיךָ וְאֵדְעָה מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ: ו וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־עֶדְיָם מֵהַר חוֹרֵב: ז וּמֹשֶׁה יִקַּח אֶת־הָאֹהֶל וְנָטָה־לּוֹ
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן־הַמַּחֲנֶה וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד
וְהָיָה כָּל־מְבַקֵּשׁ יְהוָה יֵצֵא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר
מִחוּץ לַמַّחֲנֶה: ח וְהָיָה כְּצֵאת מֹשֶׁה אֶל־הָאֹהֶל יָקוּמוּ
כָּל־הָעָם וְנִצְּבוּ אִישׁ פֶּתַח אָהֳלוֹ וְהִבִּיטוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה
עַד־בֹּאוֹ הָאֹהֱלָה: ט וְהָיָה כְּבֹא מֹשֶׁה הָאֹהֱלָה יֵרֵד
עַמּוּד הֶעָנָן וְעָמַד פֶּתַח הָאֹהֶל וְדִבֶּר עִם־מֹשֶׁה: י וְרָאָה
כָל־הָעָם אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן עֹמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל וְקָם כָּל־
הָעָם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ אִישׁ פֶּתַח אָהֳלוֹ: יא וְדִבֶּר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה פָּנִים אֶל־פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ

ואמר להם למי זהב התפרקו ויתנו לי ואשלכהו
באש ויצא העגל הזה וירא משה את העם כי פרע
הוא כי פרעה אהרן לשמצה בקמיהם ויעמד משה
בשער המחנה ויאמר מי ליהוה אלי ויאספו אליו
כל בני לוי ויאמר להם כה אמר יהוה אלהי ישראל
שימו איש חרבו על ירכו עברו ושובו משער
לשער במחנה והרגו איש את אחיו ואיש את רעהו
ואיש את קרבו ויעשו בני לוי כדבר משה ויפל
מן העם ביום ההוא כשלשת אלפי איש ויאמר
משה מלאו ידכם היום ליהוה כי איש בבנו ובאחיו
ולתת עליכם היום ברכה ויהי ממחרת ויאמר משה
אל העם אתם חטאתם חטאה גדלה ועתה אעלה
אל יהוה אולי אכפרה בעד חטאתכם וישב משה
אל יהוה ויאמר אנא חטא העם הזה חטאה גדלה
ויעשו להם אלהי זהב ועתה אם תשא חטאתם
ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת ויאמר יהוה
אל משה מי אשר חטא לי אמחנו מספרי ועתה
לך נחה את העם אל אשר דברתי לך הנה מלאכי
ילך לפניך וביום פקדי ופקדתי עלהם חטאתם
ויגף יהוה את העם על אשר עשו את העגל אשר
עשה אהרן וידבר יהוה אל
משה לך עלה מזה אתה והעם אשר העלית מארץ
מצרים אל הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק
וליעקב לאמר לזרעך אתננה ושלחתי לפניך
מלאך וגרשתי את הכנעני האמרי והחתי והפרזי
החוי והיבוסי: אל ארץ זבת חלב ודבש כי לא
אעלה בקרבך כי עם קשה ערף אתה פן אכלך
בדרך וישמע העם את הדבר הרע הזה ויתאבלו
ולא שתו איש עדיו עליו ויאמר יהוה אל משה
אמר אל בני ישראל אתם עם קשה ערף רגע
אחד אעלה בקרבך וכליתיך ועתה הורד עדיך
מעליך ואדעה מה אעשה לך ויתנצלו בני ישראל
את עדים מהר חורב ומשה יקח את האהל ונטה לו
מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אהל מועד
והיה כל מבקש יהוה יצא אל אהל מועד אשר
מחוץ למחנה והיה כצאת משה אל האהל יקומו
כל העם ונצבו איש פתח אהלו והביטו אחרי משה
עד באו האהלה והיה כבא משה האהלה ירד
עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה וראה
כל העם את עמוד הענן עמד פתח האהל וקם כל
העם והשתחוו איש פתח אהלו ודבר יהוה אל
משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו

10) פסוק כ״ט: הדל״ת בשוא נח. 11) פסוק ל״א: קריאת התיבה מלרע ויעמוד מעט באל״ף.

וְשָׁב אֶל־הַמַּחֲנֶה וּמְשָׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן נַעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל׃ שלישי

ושב אל המחנה ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל

יא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה רְאֵה אַתָּה אֹמֵר אֵלַי הַעַל אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאַתָּה לֹא הוֹדַעְתַּנִי אֶת אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח עִמִּי וְאַתָּה אָמַרְתָּ יְדַעְתִּיךָ בְשֵׁם וְגַם־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינָי׃ יב וְעַתָּה אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדִעֵנִי נָא אֶת־דְּרָכֶךָ וְאֵדָעֲךָ לְמַעַן אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ וּרְאֵה כִּי עַמְּךָ הַגּוֹי הַזֶּה׃ יג וַיֹּאמֶר פָּנַי יֵלֵכוּ וַהֲנִחֹתִי לָךְ׃ טו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם־אֵין פָּנֶיךָ הֹלְכִים אַל־תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה׃ טז וּבַמֶּה| יִוָּדַע אֲפוֹא כִּי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲנִי וְעַמֶּךָ מלעיל הֲלוֹא בְּלֶכְתְּךָ עִמָּנוּ וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמֶּךָ מלרע מִכֹּל הָעָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ רביעי

ואמר משה אל יהוה ראה אתה אמר אלי העל את העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה אמרת ידעתיך בשם וגם מצאת חן בעיני ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך הודעני נא את דרכך ואדעך למען אמצא חן בעיניך וראה כי עמך הגוי הזה ויאמר פני ילכו והנחתי לך ויאמר אליו אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה

יז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה גַּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֶעֱשֶׂה כִּי־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינַי וָאֵדָעֲךָ בְּשֵׁם׃ יח וַיֹּאמֶר הַרְאֵנִי נָא אֶת־כְּבֹדֶךָ׃ יט וַיֹּאמֶר אֲנִי אַעֲבִיר כָּל־טוּבִי עַל־פָּנֶיךָ וְקָרָאתִי בְשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ וְחַנֹּתִי אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן וְרִחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם׃ כ וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לִרְאֹת אֶת־פָּנָי כִּי לֹא־יִרְאַנִי הָאָדָם וָחָי׃ כא וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה מָקוֹם אִתִּי וְנִצַּבְתָּ מלרע עַל־הַצּוּר׃ כב וְהָיָה כְּעֲבֹר כְּבֹדִי וְשַׂמְתִּיךָ בְּנִקְרַת הַצּוּר וְשַׂכֹּתִי כַפִּי עָלֶיךָ עַד־עָבְרִי׃ כג וַהֲסִרֹתִי אֶת־כַּפִּי וְרָאִיתָ אֶת־אֲחֹרָי וּפָנַי לֹא יֵרָאוּ׃ חמישי

ויאמר יהוה אל משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם ויאמר הראני נא את כבדך ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם יהוה לפניך וחנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם ויאמר לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם וחי ויאמר יהוה הנה מקום אתי ונצבת על הצור והיה בעבר כבדי ושמתיך בנקרת הצור ושכתי כפי עליך עד עברי והסרתי את כפי וראית את אחרי ופני לא יראו

לד א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ׃ ב וֶהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר וְעָלִיתָ בַבֹּקֶר אֶל־הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ מלרע לִי שָׁם עַל־רֹאשׁ הָהָר׃ ג וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אַל־יֵרָא בְּכָל־הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר הַהוּא׃ ד וַיִּפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בַּבֹּקֶר וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים׃ ה וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם[12] יְהוָה׃ ו וַיַּעֲבֹר יְהוָה| עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה| יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ ז נֹצֵר מלרע חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד| עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים׃ ח וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ ט וַיֹּאמֶר אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֵלֶךְ־נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ[13]׃ י וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי כֹּרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְּכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי־נוֹרָא מלרע הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ׃

ושב אל המחנה ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל

ויאמר משה אל יהוה ראה אתה אמר אלי העל את העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה אמרת ידעתיך בשם וגם מצאת חן בעיני ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך הודעני נא את דרכך ואדעך למען אמצא חן בעיניך וראה כי עמך הגוי הזה ויאמר פני ילכו והנחתי לך ויאמר אליו אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה

ויאמר יהוה אל משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם ויאמר הראני נא את כבדך ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם יהוה לפניך וחנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם ויאמר לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם וחי ויאמר יהוה הנה מקום אתי ונצבת על הצור והיה בעבר כבדי ושמתיך בנקרת הצור ושכתי כפי עליך עד עברי והסרתי את כפי וראית את אחרי ופני לא יראו

ויאמר יהוה אל משה פסל לך שני לחת אבנים כראשנים וכתבתי על הלחת את הדברים אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל הר סיני ונצבת לי שם על ראש ההר ואיש לא יעלה עמך וגם איש אל ירא בכל ההר גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא ויפסל שני לחת אבנים כראשנים וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו שני לחת אבנים וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה ויעבר יהוה על פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה פקד עון אבות על בנים ועל בני בנים על שלשים ועל רבעים וימהר משה ויקד ארצה וישתחו ואמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך נא אדני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגד כל עמך אעשה נפלאת אשר לא נברא בכל הארץ ובכל הגוים וראה כל העם אשר אתה בקרבו את מעשה יהוה כי נורא הוא אשר אני עשה עמך

12) פסוק ה׳: יפסיק מעט אחר תיבת "בשם", כדי שלא יובן שמשה רבנו קרא בשם ה׳, וכן יעשה בנפילת אפים שבתפילה (כה"ח סימן קל"א אות כ׳). 13) פסוק ט׳: יש הנוהגים להפסיק כאן לששי, ומנהגנו להמשיך עוד פסוק.

ששי יא שְׁמָר־לְךָ אֶת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם הִנְנִי[14] גֹרֵשׁ
מִפָּנֶיךָ אֶת־הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי
וְהַיְבוּסִי: יב הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אַתָּה בָּא עָלֶיהָ פֶּן־יִהְיֶה לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבֶּךָ: יג כִּי
אֶת־מִזְבְּחֹתָם תִּתֹּצוּן וְאֶת־מַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּן וְאֶת־
אֲשֵׁרָיו תִּכְרֹתוּן: יד כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר כִּי
יְהוָה קַנָּא שְׁמוֹ אֵל קַנָּא הוּא: טו פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית
לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ וְזָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם וְזָבְחוּ לֵאלֹהֵיהֶם
וְקָרָא לְךָ וְאָכַלְתָּ מִזִּבְחוֹ: טז וְלָקַחְתָּ מִבְּנֹתָיו לְבָנֶיךָ וְזָנוּ
בְנֹתָיו אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן וְהִזְנוּ אֶת־בָּנֶיךָ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן:
יז אֱלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשֶׂה־לָּךְ: יח אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר
שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד
חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב יָצָאתָ מִמִּצְרָיִם:
יט כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לִי וְכָל־מִקְנְךָ תִּזְכָּר פֶּטֶר שׁוֹר וָשֶׂה:
כ וּפֶטֶר חֲמוֹר תִּפְדֶּה[15] בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ
כֹּל בְּכוֹר בָּנֶיךָ תִּפְדֶּה וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם: כא שֵׁשֶׁת
יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת בֶּחָרִישׁ וּבַקָּצִיר
תִּשְׁבֹּת: כב וְחַג שָׁבֻעֹת תַּעֲשֶׂה לְךָ בִּכּוּרֵי קְצִיר חִטִּים
וְחַג הָאָסִיף תְּקוּפַת הַשָּׁנָה: כג שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה
יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי הָאָדֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
כד כִּי־אוֹרִישׁ גוֹיִם מִפָּנֶיךָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת־גְּבֻלֶךָ וְלֹא־
יַחְמֹד אִישׁ אֶת־אַרְצְךָ בַּעֲלֹתְךָ לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה: כה לֹא־תִשְׁחַט
עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין לַבֹּקֶר זֶבַח חַג הַפָּסַח:
כו רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ: שביעי

כז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתָב־לְךָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
כִּי עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַתִּי אִתְּךָ בְּרִית וְאֶת־
יִשְׂרָאֵל: כח וַיְהִי־שָׁם עִם־יְהוָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא שָׁתָה וַיִּכְתֹּב עַל־
הַלֻּחֹת אֶת דִּבְרֵי הַבְּרִית עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים: כט וַיְהִי
בְּרֶדֶת מֹשֶׁה מֵהַר סִינַי וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת בְּיַד־מֹשֶׁה
בְּרִדְתּוֹ מִן־הָהָר וּמֹשֶׁה לֹא־יָדַע כִּי קָרַן עוֹר[16] פָּנָיו
בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ: ל וַיַּרְא אַהֲרֹן וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה
וְהִנֵּה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּרְאוּ מִגֶּשֶׁת אֵלָיו: לא וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם
מֹשֶׁה וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו אַהֲרֹן וְכָל־הַנְּשִׂאִים בָּעֵדָה
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם: לב וְאַחֲרֵי־כֵן נִגְּשׁוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיְצַוֵּם אֵת כָּל־אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אִתּוֹ בְּהַר סִינָי: מפטיר לג וַיְכַל
מֹשֶׁה מִדַּבֵּר אִתָּם וַיִּתֵּן עַל־פָּנָיו מַסְוֶה: לד וּבְבֹא[17] מֹשֶׁה
לִפְנֵי יְהוָה לְדַבֵּר אִתּוֹ יָסִיר אֶת־הַמַּסְוֶה עַד־צֵאתוֹ
וְיָצָא וְדִבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יֻצֶּוָּה: לה וְרָאוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־פְּנֵי מֹשֶׁה כִּי קָרַן עוֹר פְּנֵי מֹשֶׁה

שמר לך את אשר אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך את האמרי והכנעני והחתי והפרזי והחוי והיבוסי השמר לך פן תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה פן יהיה למוקש בקרבך כי את מזבחתם תתצון ואת מצבתם תשברון ואת אשריו תכרתון כי לא תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא פן תכרת ברית ליושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת מזבחו ולקחת מבנתיו לבניך וזנו בנתיו אחרי אלהיהן והזנו את בניך אחרי אלהיהן אלהי מסכה לא תעשה לך את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש האביב יצאת ממצרים כל פטר רחם לי וכל מקנך תזכר פטר שור ושה ופטר חמור תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו כל בכור בניך תפדה ולא יראו פני ריקם ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדן יהוה אלהי ישראל כי אוריש גוים מפניך והרחבתי את גבלך ולא יחמד איש את ארצך בעלתך לראות את פני יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה לא תשחט על חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח חג הפסח ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו

ויאמר יהוה אל משה כתב לך את הדברים האלה כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל וידי שם עם יהוה ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתה ויכתב על הלחת את דברי הברית עשרת הדברים ויהי ברדת משה מהר סיני ושני לחת העדת ביד משה ברדתו מן ההר ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו וירא אהרן וכל בני ישראל את משה והנה קרן עור פניו ויראו מגשת אליו ויקרא אלהם משה וישבו אליו אהרן וכל הנשאים בעדה וידבר משה אלהם ואחרי כן נגשו כל בני ישראל ויצום את כל אשר דבר יהוה אתו בהר סיני ויכל משה מדבר אתם ויתן על פניו מסוה ובבא משה לפני יהוה לדבר אתו יסיר את המסוה עד צאתו ויצא ודבר אל בני ישראל את אשר יצוה וראו בני ישראל את פני משה כי קרן עור פני משה

14) פסוק י״א: הִנְנִי למנהגנו. 15) פסוק כ׳: יזהר לא להחליף את הפ״א בבי״ת רפויה, כי קרוב הדבר להתחלף. 16) פסוק כ״ט: יבטא היטב את העי״ן. 17) פסוק ל״ד: וּבְבֹא למנהגנו.

וְהֵשִׁיב מֹשֶׁה אֶת־הַמַּסֵּוָה עַל־פָּנָיו עַד־בֹּאוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ:

ויקהל

לה א וַיַּקְהֵל מֹשֶׁה אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָם: ב שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה יוּמָת: ג לֹא־תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת: ☆

ד וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: ה קְחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה כֹּל נְדִיב לִבּוֹ יְבִיאֶהָ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת: ו וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים: ז וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים: ח וְשֶׁמֶן לַמָּאוֹר וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: ט וְאַבְנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן: י וְכָל־חַכַם־לֵב בָּכֶם יָבֹאוּ וְיַעֲשׂוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: ☆ יא אֶת־הַמִּשְׁכָּן[1] אֶת־אָהֳלוֹ וְאֶת־מִכְסֵהוּ אֶת־קַרְסָיו וְאֶת־קְרָשָׁיו אֶת־בְּרִיחוֹ בריחו אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנָיו: יב אֶת־הָאָרֹן וְאֶת־בַּדָּיו אֶת־הַכַּפֹּרֶת וְאֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ: יג אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים: יד וְאֶת־מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־כֵּלֶיהָ וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ וְאֶת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר: טו וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לְפֶתַח הַמִּשְׁכָּן: טז אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ: יז אֶת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר: יח אֶת־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־יִתְדֹת הֶחָצֵר וְאֶת־מֵיתְרֵיהֶם: יט אֶת־בִּגְדֵי הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן: כ וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה: שני כא וַיָּבֹאוּ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־נְשָׂאוֹ לִבּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לִמְלֶאכֶת אֹהֶל מוֹעֵד וּלְכָל־עֲבֹדָתוֹ וּלְבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ: כב וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל־הַנָּשִׁים כֹּל נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ חָח וָנֶזֶם וְטַבַּעַת וְכוּמָז כָּל־כְּלִי זָהָב וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפַת זָהָב לַיהוָה: כג וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר־נִמְצָא אִתּוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הֵבִיאוּ: כד כָּל־מֹרִים תְּרוּמַת מלעיל כֶּסֶף וּנְחֹשֶׁת הֵבִיאוּ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה וְכֹל אֲשֶׁר נִמְצָא אִתּוֹ עֲצֵי שִׁטִּים לְכָל־מְלֶאכֶת הָעֲבֹדָה הֵבִיאוּ: כה וְכָל־אִשָּׁה חַכְמַת־לֵב בְּיָדֶיהָ טָווּ וַיָּבִיאוּ מַטְוֶה אֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן אֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ: כו וְכָל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן אֹתָנָה בְּחָכְמָה טָווּ אֶת־הָעִזִּים:

והשיב משה את המסוה על פניו עד באו לדבר אתו

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה יהוה לעשת אתם ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה כל העשה בו מלאכה יומת לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת

ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר קחו מאתכם תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת יהוה זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים וערת אילם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים ושמן למאור ובשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים ואבני שהם ואבני מלאים לאפוד ולחשן וכל חכם לב בכם יבאו ויעשו את כל אשר צוה יהוה את המשכן את אהלו ואת מכסהו את קרסיו ואת קרשיו את בריחו את עמדיו ואת אדניו את הארן ואת בדיו את הכפרת ואת פרכת המסך את השלחן ואת בדיו ואת כל כליו ואת לחם הפנים ואת מנרת המאור ואת כליה ואת נרתיה ואת שמן המאור ואת מזבח הקטרת ואת בדיו ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת מסך הפתח לפתח המשכן את מזבח העלה ואת מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כליו את הכיר ואת כנו את קלעי החצר את עמדיו ואת אדניה ואת מסך שער החצר את יתדת המשכן ואת יתדת החצר ואת מיתריהם את בגדי השרד לשרת בקדש את בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה ויבאו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו אתו הביאו את תרומת יהוה למלאכת אהל מועד ולכל עבדתו ולבגדי הקדש ויבאו האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו חח ונזם וטבעת וכומז כל כלי זהב וכל איש אשר הניף תנופת זהב ליהוה וכל איש אשר נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים וערת אילם מאדמים וערת תחשים הביאו כל מרים תרומת כסף ונחשת הביאו את תרומת יהוה וכל אשר נמצא אתו עצי שטים לכל מלאכת העבדה הביאו וכל אשה חכמת לב בידיה טוו ויביאו מטוה את התכלת ואת הארגמן את תולעת השני ואת השש וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה טוו את העזים

1) פסוק י״א: יזהר בפסוקים אלו שלא יבלע או יוסיף אות וי״ו, ויזהר ג״כ להבחין בין את בצירי שהיא תנועה גדולה וארוכה ובין אֶת בסגול שהיא תנועה קטנה וקצרה.

כא וְהַנְּשִׂאִם הֵבִיאוּ אֶת אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֶת אַבְנֵי הַמִּלֻּאִים
לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן: כב וְאֶת־הַבֹּשֶׂם וְאֶת־הַשָּׁמֶן לְמָאוֹר
וּלְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: כג כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה
אֲשֶׁר נָדַב לִבָּם אֹתָם לְהָבִיא לְכָל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּיַד־מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
נְדָבָה לַיהוָה: שלישי (שני כשהן מחוברות)

כד וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם
בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חור לְמַטֵּה יְהוּדָה: כו וַיְמַלֵּא אֹתוֹ
רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה:
כז וְלַחְשֹׁב חח״ת בשוא נח מַחֲשָׁבֹת לַעֲשֹׂת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת:
כח וּבַחֲרֶשֶׁת אֶבֶן לְמַלֹּאת האל״ף נחה וּבַחֲרֶשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת
בְּכָל־מְלֶאכֶת מַחֲשָׁבֶת: כט וּלְהוֹרֹת נָתַן בְּלִבּוֹ הוּא
וְאָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן: ל מִלֵּא אֹתָם חָכְמַת־
לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל־מְלֶאכֶת חָרָשׁ | וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת
וּבָאַרְגָּמָן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ וְאֹרֵג עֹשֵׂי כָּל־
מְלָאכָה וְחֹשְׁבֵי מַחֲשָׁבֹת: לא וְעָשָׂה בְצַלְאֵל וְאָהֳלִיאָב
וְכָל | אִישׁ חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה וּתְבוּנָה
בָּהֵמָּה לָדַעַת לַעֲשֹׂת אֶת־כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת
הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה: לב וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־
בְּצַלְאֵל וְאֶל־אָהֳלִיאָב וְאֶל כָּל־אִישׁ חֲכַם־לֵב
אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בְּלִבּוֹ כֹּל אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ לִבּוֹ
לְקָרְבָה אֶל־הַמְּלָאכָה לַעֲשֹׂת אֹתָהּ: לג וַיִּקְחוּ מִלִּפְנֵי
מֹשֶׁה אֵת כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לִמְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשֹׂת אֹתָהּ וְהֵם הֵבִיאוּ
אֵלָיו עוֹד נְדָבָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר: לד וַיָּבֹאוּ כָּל־הַחֲכָמִים
הָעֹשִׂים אֵת כָּל־מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ־אִישׁ
מִמְּלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־הֵמָּה עֹשִׂים: לה וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה
לֵאמֹר מַרְבִּים הָעָם לְהָבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה לַמְּלָאכָה
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָהּ: לו וַיְצַו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ
קוֹל בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אַל־יַעֲשׂוּ־עוֹד
מְלָאכָה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּכָּלֵא הָעָם מֵהָבִיא:
לז וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה דַיָּם לְכָל־הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ
וְהוֹתֵר: רביעי לח וַיַּעֲשׂוּ כָל־חֲכַם־לֵב בְּעֹשֵׂי
הַמְּלָאכָה אֶת־הַמִּשְׁכָּן עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר
וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב
עָשָׂה אֹתָם: לט אֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים
בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת
לְכָל־הַיְרִיעֹת: מ וַיַּחֵבֹר אֶת־חָמֵשׁ הַיְרִיעֹת אַחַת אֶל־
אַחַת וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת חִבַּר אַחַת אֶל־אַחַת: מא וַיַּעַשׂ לֻלְאֹת
תְּכֵלֶת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקָּצָה בַּמַּחְבֶּרֶת
כֵּן עָשָׂה בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת
הַשֵּׁנִית: מב חֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עָשָׂה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת

והנשאים הביאו את אבני השהם ואת אבני המלאים
לאפוד ולחשן ואת הבשם ואת השמן למאור
ולשמן המשחה ולקטרת הסמים כל איש ואשה
אשר נדב לבם אתם להביא לכל המלאכה אשר
צוה יהוה לעשות ביד משה הביאו בני ישראל
נדבה ליהוה

ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא יהוה בשם
בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה וימלא אתו
רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל מלאכה
ולחשב מחשבת לעשת בזהב ובכסף ובנחשת
ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות
בכל מלאכת מחשבת ולהורת נתן בלבו הוא
ואהליאב בן אחיסמך למטה דן מלא אתם חכמת
לב לעשות כל מלאכת חרש וחשב ורקם בתכלת
ובארגמן בתולעת השני ובשש וארג עשי כל
מלאכה וחשבי מחשבת ועשה בצלאל ואהליאב
וכל איש חכם לב אשר נתן יהוה חכמה ותבונה
בהמה לדעת לעשת את כל מלאכת עבדת
הקדש לכל אשר צוה יהוה ויקרא משה אל
בצלאל ואל אהליאב ואל כל איש חכם לב
אשר נתן יהוה חכמה בלבו כל אשר נשאו לבו
לקרבה אל המלאכה לעשת אתה ויקחו מלפני
משה את כל התרומה אשר הביאו בני ישראל
למלאכת עבדת הקדש לעשת אתה והם הביאו
אליו עוד נדבה בבקר בבקר ויבאו כל החכמים
העשים את כל מלאכת הקדש איש איש
ממלאכתו אשר המה עשים ויאמרו אל משה
לאמר מרבים העם להביא מדי העבדה למלאכה
אשר צוה יהוה לעשת אתה ויצו משה ויעבירו
קול במחנה לאמר איש ואשה אל יעשו עוד
מלאכה לתרומת הקדש ויכלא העם מהביא
והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אתה
והותר ויעשו כל חכם לב בעשי
המלאכה את המשכן עשר יריעת שש משזר
ותכלת וארגמן ותולעת שני כרבים מעשה חשב
עשה אתם ארך היריעה האחת שמנה ועשרים
באמה ורחב ארבע באמה היריעה האחת מדה אחת
לכל היריעת ויחבר את חמש היריעת אחת אל
אחת וחמש יריעת חבר אחת אל אחת ויעש ללאת
תכלת על שפת היריעה האחת מקצה במחברת
כן עשה בשפת היריעה הקיצונה במחברת
השנית חמשים ללאת עשה ביריעה האחת

וַחֲמִשִּׁים לְלָאֹת עָשָׂה בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר
בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מַקְבִּילֹת הַלְּלָאֹת אַחַת אֶל־אָחֹת:
ג וַיַּעַשׂ[2] חֲמִשִּׁים קַרְסֵי זָהָב וַיְחַבֵּר אֶת־הַיְרִיעֹת אַחַת אֶל־
אַחַת בַּקְּרָסִים וַיְהִי הַמִּשְׁכָּן אֶחָד:
ד וַיַּעַשׂ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה
יְרִיעֹת עָשָׂה אֹתָם: ה אֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁלֹשִׁים
בָּאַמָּה וְאַרְבַּע אַמּוֹת רֹחַב הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת
לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת: ו וַיְחַבֵּר אֶת־חָמֵשׁ הַיְרִיעֹת
לְבָד וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד: ז וַיַּעַשׂ לְלָאֹת חֲמִשִּׁים
עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת וַחֲמִשִּׁים לְלָאֹת
עָשָׂה עַל־שְׂפַת הַיְרִיעָה הַחִבֶּרֶת הַשֵּׁנִית: ח וַיַּעַשׂ
קַרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים לְחַבֵּר אֶת־הָאֹהֶל לִהְיֹת אֶחָד:
ט וַיַּעַשׂ מִכְסֶה לָאֹהֶל עֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וּמִכְסֶה
עֹרֹת תְּחָשִׁים מִלְּמָעְלָה: חמישי כ וַיַּעַשׂ
אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים: יא עֶשֶׂר
אַמּוֹת אֹרֶךְ הַקֶּרֶשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקֶּרֶשׁ
הָאֶחָד: יב שְׁתֵּי יָדֹת לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת אַחַת
אֶל־אֲחֹת כֵּן עָשָׂה לְכָל קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן: יג וַיַּעַשׂ אֶת־
הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קָרָשִׁים לִפְאַת נֶגֶב
תֵּימָנָה: יד וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי־כֶסֶף עָשָׂה תַּחַת עֶשְׂרִים
הַקְּרָשִׁים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי
יְדֹתָיו וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו:
טו וּלְצֵלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית לִפְאַת צָפוֹן עָשָׂה עֶשְׂרִים
קָרָשִׁים: טז וְאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת
הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד:
יז וּלְיַרְכְּתֵי הַמִּשְׁכָּן יָמָּה עָשָׂה שִׁשָּׁה קְרָשִׁים: יח וּשְׁנֵי
קְרָשִׁים עָשָׂה לִמְקֻצֹעַת הַמִּשְׁכָּן בַּיַּרְכָתָיִם: יט וְהָיוּ
תוֹאֲמִם מִלְּמַטָּה וְיַחְדָּו יִהְיוּ תַמִּים אֶל־רֹאשׁוֹ אֶל־
הַטַּבַּעַת הָאֶחָת כֵּן עָשָׂה לִשְׁנֵיהֶם לִשְׁנֵי הַמִּקְצֹעֹת:
כ וְהָיוּ שְׁמֹנֶה קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר
אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד:
כא וַיַּעַשׂ בְּרִיחֵי עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקַרְשֵׁי צֶלַע־
הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת: כב וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע־
הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן
לַיַּרְכָתַיִם יָמָּה: כג וַיַּעַשׂ אֶת־הַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן לִבְרֹחַ
בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִן־הַקָּצֶה אֶל־הַקָּצֶה: כד וְאֶת־הַקְּרָשִׁים
צִפָּה זָהָב וְאֶת־טַבְּעֹתָם עָשָׂה זָהָב בָּתִּים לַבְּרִיחִם
וַיְצַף אֶת־הַבְּרִיחִם זָהָב: כה וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב
עָשָׂה אֹתָהּ כְּרֻבִים: כו וַיַּעַשׂ לָהּ אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּים
וַיְצַפֵּם זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב וַיִּצֹק לָהֶם אַרְבָּעָה אַדְנֵי־
כָסֶף: כז וַיַּעַשׂ מָסָךְ לְפֶתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן

וזמשים ללאת עשה בקצה היריעה אשר
במחברת השנית מקבילת הללאת אחת אל אחת:
ויעש חמשים קרסי זהב ויחבר את היריעת אחת אל
אחת בקרסים ויהי המשכן אחד
ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה
יריעת עשה אתם ארך היריעה האחת שלשים
באמה וארבע אמות רחב היריעה האחת מדה אחת
לעשתי עשרה יריעת ויחבר את חמש היריעת
לבד ואת שש היריעת לבד ויעש ללאת חמשים
על שפת היריעה הקיצנה במחברת וחמשים ללאת
עשה על שפת היריעה החברת השנית ויעש
קרסי נחשת חמשים לחבר את האהל להית אחד:
ויעש מכסה לאהל ערת אילם מאדמים ומכסה
ערת תחשים מלמעלה חמישי ויעש
את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים עשר
אמת ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש
האחד שתי ידת לקרש האחד משלבת אחת
אל אחת כן עשה לכל קרשי המשכן ויעש את
הקרשים למשכן עשרים קרשים לפאת נגב
תימנה וארבעים אדני כסף עשה תחת עשרים
הקרשים שני אדנים תחת הקרש האחד לשתי
ידתיו ושני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו
ולצלע המשכן השנית לפאת צפון עשה עשרים
קרשים וארבעים אדניהם כסף שני אדנים תחת
הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחד
ולירכתי המשכן ימה עשה ששה קרשים ושני
קרשים עשה למקצעת המשכן בירכתים והיו
תואמם מלמטה ויחדו יהיו תמים אל ראשו אל
הטבעת האחת כן עשה לשניהם לשני המקצעת
והיו שמנה קרשים ואדניהם כסף ששה עשר
אדנים שני אדנים שני אדנים תחת הקרש האחד
ויעש בריחי עצי שטים חמשה לקרשי צלע
המשכן האחת וחמשה בריחם לקרשי צלע
המשכן השנית וחמשה בריחם לקרשי המשכן
לירכתים ימה ויעש את הבריח התיכן לברח
בתוך הקרשים מן הקצה אל הקצה ואת הקרשים
צפה זהב ואת טבעתם עשה זהב בתים לבריחם
ויצף את הבריחם זהב ויעש את הפרכת תכלת
וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב
עשה אתה כרבים ויעש לה ארבעה עמודי שטים
ויצפם זהב ווהם זהב ויצק להם ארבעה אדני
כסף ויעש מסך לפתח האהל תכלת וארגמן

2) פסוק י"ג: כאן תיבת "ויעש" מוטעמת בזקף גדול שהוא טעם חזק ותקיף כיון שמדובר בקרסי זהב (והזהב הוא חשוב ויקר). אבל להלן (פסוק י"ח) תיבת "ויעש" מוטעמת בתביר שהוא טעם שבור ופשוט כיון שמדובר בקרסי נחושת. ודו"ק.

וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם: לא וְאֶת־עַמּוּדָיו
חֲמִשָּׁה וְאֶת־וָוֵיהֶם וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וַחֲשֻׁקֵיהֶם זָהָב
וַאדָנֵיהֶם חֲמִשָּׁה נְחֹשֶׁת:

לז א וַיַּעַשׂ בְּצַלְאֵל אֶת־הָאָרֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם וָחֵצִי
אָרְכּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ: ב וַיְצַפֵּהוּ
זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב:
ג וַיִּצֹק לוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו
וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־
צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית: ד וַיַּעַשׂ בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם
זָהָב: ה וַיָּבֵא אֶת־הַבַּדִּים בַּטַּבָּעֹת עַל צַלְעֹת הָאָרֹן
לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן: ו וַיַּעַשׂ כַּפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם
וָחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ: ז וַיַּעַשׂ שְׁנֵי כְרֻבִים
זָהָב מִקְשָׁה עָשָׂה אֹתָם מִשְּׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת:
ח כְּרוּב־אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה וּכְרוּב־אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה
מִן־הַכַּפֹּרֶת עָשָׂה אֶת־הַכְּרֻבִים מִשְּׁנֵי קְצוֹתָיו: קצוותו ט וַיִּהְיוּ
הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים[3] בְּכַנְפֵיהֶם
עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת
הָיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים:

י וַיַּעַשׂ אֶת־הַשֻּׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה
רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ: יא וַיְצַף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וַיַּעַשׂ
לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב: יב וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב
וַיַּעַשׂ זֵר־זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב: יג וַיִּצֹק לוֹ אַרְבַּע
טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתֵּן אֶת־הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע הַפֵּאֹת
אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו: יד לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת הָיוּ הַטַּבָּעֹת
בָּתִּים לַבַּדִּים לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן: טו וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים
עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן:
טז וַיַּעַשׂ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר עַל־הַשֻّלְחָן אֶת־קְעָרֹתָיו
וְאֶת־כַּפֹּתָיו וְאֵת מְנַקִּיֹּתָיו וְאֶת־הַקְּשָׂוֹת אֲשֶׁר יֻסַּךְ
בָּהֶן זָהָב טָהוֹר: ששי (שלישי כשהן מחוברות)

יז וַיַּעַשׂ אֶת־הַמְּנֹרָה זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה עָשָׂה אֶת־
הַמְּנֹרָה יְרֵכָהּ וְקָנָהּ גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ
מִמֶּנָּה הָיוּ: יח וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה
קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ
הַשֵּׁנִי: יט שְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים[4] בַּקָּנֶה הָאֶחָד
כַּפְתֹּר וָפֶרַח וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקָנֶה
אֶחָד כַּפְתֹּר וָפֶרַח כֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים
מִן־הַמְּנֹרָה: כ וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ: כא וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה
וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶّנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת־
שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִמֶּנָּה:
כב כַּפְתֹּרֵיהֶם וְקָנֹתָם מִמֶּנָּה הָיוּ כֻלָּהּ מִקְשָׁה אַחַת
זָהָב טָהוֹר: כג וַיַּעַשׂ אֶת־נֵרֹתֶיהָ שִׁבְעָה וּמַלְקָחֶיהָ

ותולעת שני וששׁ משזר מעשה רקם ואת עמודיו
חמשה ואת ווּיהם וצפה ראשיהם וחשקיהם זהב
ואדניהם חמשה נחשת
ויעשׂ בצלאל את הארן עצי שטים אמתים וחצי
ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו ויצפהו
זהב טהור מבית ומחוץ ויעשׂ לו זר זהב סביב
ויצק לו ארבע טבעת זהב על ארבע פעמתיו
ושתי טבעת על צלעו האחת ושתי טבעת על
צלעו השנית ויעשׂ בדי עצי שטים ויצף אתם
זהב ויבא את הבדים בטבעת על צלעת הארן
לשאת את הארן ויעשׂ כפרת זהב טהור אמתים
וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה ויעשׂ שני כרבים
זהב מקשה עשה אתם משני קצות הכפרת
כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה
מן הכפרת עשה את הכרבים משני קצוותו ויהיו
הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם
על הכפרת ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת
היו פני הכרבים
ויעשׂ את השלחן עצי שטים אמתים ארכו ואמה
רחבו ואמה וחצי קמתו ויצף אתו זהב טהור ויעשׂ
לו זר זהב סביב ויעשׂ לו מסגרת טפח סביב
ויעשׂ זר זהב למסגרתו סביב ויצק לו ארבע
טבעת זהב ויתן את הטבעת על ארבע הפאת
אשר לארבע רגליו לעמת המסגרת היו הטבעת
בתים לבדים לשאת את השלחן ויעשׂ את הבדים
עצי שטים ויצף אתם זהב לשאת את השלחן
ויעשׂ את הכלים אשר על השלחן את קערתיו
ואת כפתיו ואת מנקיתיו ואת הקשות אשר יסך
בהן זהב טהור
ויעשׂ את המנרה זהב טהור מקשה עשה את
המנרה ירכה וקנה גביעיה כפתריה ופרחיה
ממנה היו ששה קנים יצאים מצדיה שלשה
קני מנרה מצדה האחד ושלשה קני מנרה מצדה
השני שלשה גבעים משקדים בקנה האחד
כפתר ופרח ושלשה גבעים משקדים בקנה
אחד כפתר ופרח כן לששת הקנים היצאים
מן המנרה ובמנרה ארבעה גבעים משקדים
כפתריה ופרחיה וכפתר תחת שני הקנים ממנה
וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת
שני הקנים ממנה לששת הקנים היצאים ממנה
כפתריהם וקנתם ממנה היו כלה מקשה אחת
זהב טהור ויעשׂ את נרתיה שבעה ומלקחיה

3) פסוק ט׳: סֹכְכִים למנהגנו, וכ״ה בקורן. 4) פסוק י״ט: מנהגנו לקרוא כאן את המ״ם בשוא פתח, לפי שמנוקדת בשוא געיא. אבל תיבות ״משוקדים״ שבהמשך נקראות בשוא נע, כרגיל.

וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב טָהוֹר: כִּכָּר זָהָב טָהוֹר עָשָׂה אֹתָהּ
וְאֵת כָּל־כֵּלֶיהָ:
וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּה אָרְכּוֹ
וְאַמָּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְאַמָּתַיִם קֹמָתוֹ מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו:
וַיְצַף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גַּגּוֹ וְאֶת־קִירֹתָיו סָבִיב
וְאֶת־קַרְנֹתָיו וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב: וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת
זָהָב עָשָׂה־לוֹ מִתַּחַת לְזֵרוֹ עַל שְׁתֵּי צַלְעֹתָיו עַל
שְׁנֵי צִדָּיו לְבָתִּים לְבַדִּים לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶם: וַיַּעַשׂ
אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב: וַיַּעַשׂ אֶת־
שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה קֹדֶשׁ וְאֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים טָהוֹר
מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ: שביעי (רביעי כשהן מחוברות) לח א וַיַּעַשׂ
אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה עֲצֵי שִׁטִּים חָמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ
וְחָמֵשׁ[5]־אַמּוֹת רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קֹמָתוֹ:
וַיַּעַשׂ קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פִּנֹּתָיו מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו
וַיְצַף אֹתוֹ נְחֹשֶׁת: וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ אֶת־
הַסִּירֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת אֶת־הַמִּזְלָגֹת וְאֶת־
הַמַּחְתֹּת כָּל־כֵּלָיו עָשָׂה נְחֹשֶׁת: וַיַּעַשׂ לַמִّזְבֵּחַ מִכְבָּר
מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת תַּחַת כַּרְכֻּבּוֹ מִלְּמַטָּה עַד־
חֶצְיוֹ: וַיִּצֹק אַרְבַּע טַבָּעֹת בְּאַרְבַּע הַקְּצָוֹת לְמִכְבַּר
הַנְּחֹשֶׁת בָּתִּים לַבַּדִּים: וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים
וַיְצַף אֹתָם נְחֹשֶׁת: וַיָּבֵא אֶת־הַבַּדִּים בַּטַּבָּעֹת עַל
צַלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶם נָבוּב לֻחֹת עָשָׂה
אֹתוֹ: וַיַּעַשׂ אֶת הַכִּיּוֹר נְחֹשֶׁת
וְאֶת כַּנּוֹ נְחֹשֶׁת בְּמַרְאֹת הַצֹּבְאֹת אֲשֶׁר צָבְאוּ פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד: וַיַּעַשׂ אֶת־הֶחָצֵר
לִפְאַת נֶגֶב תֵּימָנָה קַלְעֵי הֶחָצֵר שֵׁשׁ מְשֹׁזָר מֵאָה
בָּאַמָּה: עַמּוּדֵיהֶם עֶשְׂרִים וַאֲדָנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת
וָוֵי הָעַמּוּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף: וְלִפְאַת צָפוֹן מֵאָה
בָּאַמָּה עַמּוּדֵיהֶם עֶשְׂרִים וַאֲדָנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת
וָוֵי הָעַמּוּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף: וְלִפְאַת־יָם קְלָעִים
חֲמִשִּׁים בָּאַמָּה עַמּוּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וַאֲדָנֵיהֶם עֲשָׂרָה
וָוֵי הָעַמֻּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף: וְלִפְאַת קֶדְמָה מִזְרָחָה
חֲמִשִּׁים אַמָּה: קְלָעִים חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה אֶל־הַכָּתֵף
עַמּוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַאֲדָנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה: וְלַכָּתֵף הַשֵּׁנִית
מִזֶּה וּמִזֶּה לְשַׁעַר הֶחָצֵר קְלָעִים חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה
אַמָּה עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַאֲדָנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה: כָּל־קַלְעֵי
הֶחָצֵר סָבִיב שֵׁשׁ מְשֹׁזָר: וְהָאֲדָנִים לָעַמֻּדִים נְחֹשֶׁת
וָוֵי הָעַמּוּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם כֶּסֶף
וְהֵם מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף כָּל עַמֻּדֵי הֶחָצֵר: מפטיר וּמָסַךְ שַׁעַר
הֶחָצֵר מַעֲשֵׂה רֹקֵם תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ מְשֹׁזָר וְעֶשְׂרִים אַמָּה אֹרֶךְ וְקוֹמָה בְּרֹחַב
חָמֵשׁ אַמּוֹת לְעֻמַּת קַלְעֵי הֶחָצֵר: וְעַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה

ומחתתיה זהב טהור ככר זהב טהור עשה אתה
ואת כל כליה
ויעש את מזבח הקטרת עצי שטים אמה ארכו
ואמה רחבו רבוע ואמתים קמתו ממנו היו קרנתיו
ויצף אתו זהב טהור את גגו ואת קירתיו סביב
ואת קרנתיו ויעש לו זר זהב סביב ושתי טבעת
זהב עשה לו מתחת לזרו על שתי צלעתיו על
שני צדיו לבתים לבדים לשאת אתו בהם ויעש
את הבדים עצי שטים ויצף אתם זהב ויעש את
שמן המשחה קדש ואת קטרת הסמים טהור
מעשה רקח ויעש
את מזבח העלה עצי שטים חמש אמות ארכו
וחמש אמות רחבו רבוע ושלש אמות קמתו
ויעש קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו היו קרנתיו
ויצף אתו נחשת ויעש את כל כלי המזבח את
הסירת ואת היעים ואת המזרקת את המזלגת ואת
המחתת כל כליו עשה נחשת ויעש למזבח מכבר
מעשה רשת נחשת תחת כרכבו מלמטה עד
חציו ויצק ארבע טבעת בארבע הקצות למכבר
הנחשת בתים לבדים ויעש את הבדים עצי שטים
ויצף אתם נחשת ויבא את הבדים בטבעת על
צלעת המזבח לשאת אתו בהם נבוב לחת עשה
אתו ויעש את הכיור נחשת
ואת כנו נחשת במראת הצבאת אשר צבאו פתח
אהל מועד ויעש את החצר
לפאת נגב תימנה קלעי החצר שש משזר מאה
באמה עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת
ווי העמודים וחשקיהם כסף ולפאת צפון מאה
באמה עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת
ווי העמודים וחשקיהם כסף ולפאת ים קלעים
חמשים באמה עמודיהם עשרה ואדניהם עשרה
ווי העמדים וחשוקיהם כסף ולפאת קדמה מזרחה
חמשים אמה קלעים חמש עשרה אמה אל הכתף
עמודיהם שלשה ואדניהם שלשה ולכתף השנית
מזה ומזה לשער החצר קלעים חמש עשרה
אמה עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה כל קלעי
החצר סביב שש משזר והאדנים לעמדים נחשת
ווי העמודים וחשוקיהם כסף וצפוי ראשיהם כסף
והם מחשקים כסף כל עמדי החצר ומסך שער
החצר מעשה רקם תכלת וארגמן ותולעת שני
ושש משזר ועשרים אמה ארך וקומה ברחב
חמש אמות לעמת קלעי החצר ועמדיהם ארבעה

5) פסוק א: החי"ת מועמדת בגעיא, ומ"מ יעמוד מעט במ"ם שלא יהפוך הצירי לסגול.

וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה נְחֹשֶׁת וֻוֵיהֶם כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם
וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף: כ וְכָל־הַיְתֵדֹת לַמִּשְׁכָּן וְלֶחָצֵר סָבִיב
נְחֹשֶׁת: כא אֵלֶּה פְקוּדֵי
הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פֻּקַּד עַל־פִּי מֹשֶׁה
עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: כב וּבְצַלְאֵל
בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: כג וְאִתּוֹ אָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ
לְמַטֵּה־דָן חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן
וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ: ☆ כד כָּל־
הַזָּהָב הֶעָשׂוּי לַמְּלָאכָה בְּכָל מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי
זְהַב הַתְּנוּפָה תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וּשְׁבַע מֵאוֹת
וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: כה וְכֶסֶף פְּקוּדֵי
הָעֵדָה מְאַת כִּכָּר וְאֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה
וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: כו בֶּקַע לַגֻּלְגֹּלֶת
מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכֹל הָעֹבֵר עַל־
הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְשֵׁשׁ־מֵאוֹת
אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: כז וַיְהִי
מְאַת כִּכַּר הַכֶּסֶף לָצֶקֶת אֶת אַדְנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶת
אַדְנֵי הַפָּרֹכֶת מְאַת אֲדָנִים לִמְאַת הַכִּכָּר כִּכָּר
לָאָדֶן: ☆ כח וְאֶת־הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים
עָשָׂה וָוִים לָעַמּוּדִים וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וְחִשֵּׁק אֹתָם:
כט וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים כִּכָּר וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־
מֵאוֹת שֶׁקֶל: ל וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת־אַדְנֵי פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד
וְאֵת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ
וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ: לא וְאֶת־אַדְנֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאֶת־
אַדְנֵי שַׁעַר הֶחָצֵר וְאֵת כָּל־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
כָּל־יִתְדֹת הֶחָצֵר סָבִיב: לט א וּמִן־הַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי עָשׂוּ בִגְדֵי־שָׁרֵת לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ
וַיַּעֲשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: שני (חמישי כשהן מחוברות)
ב וַיַּעַשׂ אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר: ג וַיִּרְקְעוּ אֶת־פַּחֵי הַזָّהָב וְקִצֵּץ פְּתִילִם
לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן וּבְתוֹךְ
תוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבְתוֹךְ הַשֵּׁשׁ מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב: ד כְּתֵפֹת
עָשׂוּ־לוֹ חֹבְרֹת עַל־שְׁנֵי קצוותו קְצוֹתָיו חֻבָּר: ה וְחֵשֶׁב
אֲפֻדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו מִמֶּנּוּ הוּא כְּמַעֲשֵׂהוּ זָהָב תְּכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ו וַיַּעֲשׂוּ
אֶת־אַבְנֵי הַשֹּׁהַם מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצֹת זָהָב מְפֻתָּחֹת
פִּתּוּחֵי חוֹתָם עַל־שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ז וַיָּשֶׂם אֹתָם
עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

ואדניהם ארבעה נחשת ווים כסף וצפוי ראשיהם
וחשוקיהם כסף וכל היתדת למשכן ולחצר סביב
נחשת אלה פקודי
המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה
עבדת הלוים ביד איתמר בן אהרן הכהן ובצלאל
בן אורי בן חור למטה יהודה עשה את כל אשר
צוה יהוה את משה ואתו אהליאב בן אחיסמך
למטה דן חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן
ובתולעת השני ובשש כל
הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש ויהי
זהב התנופה תשע ועשרים ככר ושבע מאות
ושלשים שקל בשקל הקדש וכסף פקודי
העדה מאת ככר ואלף ושבע מאות וחמשה
ושבעים שקל בשקל הקדש בקע לגלגלת
מחצית השקל בשקל הקדש לכל העבר על
הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה לשש מאות
אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים ויהי
מאת ככר הכסף לצקת את אדני הקדש ואת
אדני הפרכת מאת אדנים למאת הככר ככר
לאדן ואת האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים
עשה ווים לעמודים וצפה ראשיהם וחשק אתם
ונחשת התנופה שבעים ככר ואלפים וארבע
מאות שקל ויעש בה את אדני פתח אהל מועד
ואת מזבח הנחשת ואת מכבר הנחשת אשר לו
ואת כל כלי המזבח ואת אדני החצר סביב ואת
אדני שער החצר ואת כל יתדת המשכן ואת
כל יתדת החצר סביב ומן התכלת והארגמן
ותולעת השני עשו בגדי שרד לשרת בקדש
ויעשו את בגדי הקדש אשר לאהרן כאשר
צוה יהוה את משה
ויעש את האפד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני
ושש משזר וירקעו את פחי הזהב וקצץ פתילם
לעשות בתוך התכלת ובתוך הארגמן ובתוך
תולעת השני ובתוך השש מעשה חשב כתפת
עשו לו חברת על שני קצוותו חבר וחשב
אפדתו אשר עליו ממנו הוא כמעשהו זהב תכלת
וארגמן ותולעת שני ושש משזר כאשר צוה
יהוה את משה ויעשו
את אבני השהם מסבת משבצת זהב מפתחת
פתוחי חותם על שמות בני ישראל וישם אתם
על כתפת האפד אבני זכרון לבני ישראל כאשר
צוה יהוה את משה

ח וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֹשֶׁן מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד זָהָב
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר: ט רָבוּעַ
הָיָה כָּפוּל עָשׂוּ אֶת־הַחֹשֶׁן זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ
כָּפוּל: י וַיְמַלְאוּ־בוֹ אַרְבָּעָה טוּרֵי אָבֶן טּוּר אֹדֶם מלעיל
פִּטְדָה וּבָרֶקֶת הַטּוּר הָאֶחָד: יא וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר
וְיָהֲלֹם: יב וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה: יג וְהַטּוּר
הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה מֻסָבֹּת מִשְׁבְּצֹת
זָהָב בְּמִלֻּאתָם: יד וְהָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
הֵנָּה שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי חֹתָם אִישׁ
עַל־שְׁמוֹ לִשְׁנֵים עָשָׂר שָׁבֶט: טו וַיַּעֲשׂוּ עַל־הַחֹשֶׁן
שַׁרְשְׁרֹת גְּבֻלֹת מַעֲשֵׂה עֲבֹת זָהָב טָהוֹר: טז וַיַּעֲשׂוּ
שְׁתֵּי מִשְׁבְּצֹת זָהָב וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתְּנוּ אֶת־שְׁתֵּי
הַטַּבָּעֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן: יז וַיִּתְּנוּ שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת
הַזָּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת עַל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן: יח וְאֵת שְׁתֵּי
קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת נָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבְּצֹת וַיִּתְּנֵם
עַל־כִּתְפֹת הָאֵפֹד אֶל־מוּל פָּנָיו: יט וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבְּעֹת
זָהָב וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שְׂפָתוֹ אֲשֶׁר
אֶל־עֵבֶר הָאֵפֹד בָּיְתָה: כ וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב
וַיִּתְּנֵם עַל־שְׁתֵּי כִתְפֹת הָאֵפֹד מִלְּמַטָּה מִמּוּל פָּנָיו
לְעֻמַּת מַחְבַּרְתּוֹ מִמַּעַל לְחֹשֶׁב הָאֵפֹד: כא וַיִּרְכְּסוּ אֶת־
הַחֹשֶׁן מִטַּבְּעֹתָיו אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפֹד בִּפְתִיל תְּכֵלֶת
לִהְיֹת עַל־חֹשֶׁב הָאֵפֹד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפֹד
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: שלישי (ששי כשהן מחוברות)
כב וַיַּעַשׂ אֶת־מְעִיל הָאֵפֹד מַעֲשֵׂה אֹרֶג כְּלִיל תְּכֵלֶת:
כג וּפִי־הַמְּעִיל בְּתוֹכוֹ כְּפִי תַחְרָא שָׂפָה לְפִיו סָבִיב
לֹא יִקָּרַע: כד וַיַּעֲשׂוּ עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל רִמּוֹנֵי תְּכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מָשְׁזָר: כה וַיַּעֲשׂוּ פַּעֲמֹנֵי זָהָב
טָהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת־הַפַּעֲמֹנִים בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים עַל־שׁוּלֵי
הַמְּעִיל סָבִיב בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים: כו פַּעֲמֹן וְרִמֹּן פַּעֲמֹן
וְרִמֹּן עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב לְשָׁרֵת כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: כז וַיַּעֲשׂוּ
אֶת־הַכָּתְנֹת[1] שֵׁשׁ מַעֲשֵׂה אֹרֶג לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו: כח וְאֵת
הַמִּצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאֶת־פְּאֵרֵי הַמִּגְבָּעֹת שֵׁשׁ וְאֶת־מִכְנְסֵי
הַבַּד שֵׁשׁ מָשְׁזָר: כט וְאֶת־הָאַבְנֵט שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מַעֲשֵׂה רֹקֵם כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ל וַיַּעֲשׂוּ
אֶת־צִיץ נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ זָהָב טָהוֹר וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתַּב
פִּתּוּחֵי חוֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָה: לא וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת
לָתֵת עַל־הַמִּצְנֶפֶת מִלְּמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה: לב וַתֵּכֶל כָּל־עֲבֹדַת
מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ: רביעי

ויעש את החשן מעשה חושב כמעשה אפד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר רבוע היה כפול עשו את החשן זרת ארכו וזרת רחבו כפול וימלאו בו ארבעה טורי אבן טור אדם פטדה וברקת הטור האחד והטור השני נפך ספיר ויהלם והטור השלישי לשם שבו ואחלמה והטור הרביעי תרשיש שהם וישפה מוסבת משבצת זהב במלאתם והאבנים על שמת בני ישראל הנה שתים עשרה על שמתם פתוחי חתם איש על שמו לשנים עשר שבט ויעשו על החשן שרשרת גבלת מעשה עבת זהב טהור ויעשו שתי משבצת זהב ושתי טבעת זהב ויתנו את שתי הטבעת על שני קצות החשן ויתנו שתי העבתת הזהב על שתי הטבעת על קצות החשן ואת שתי קצות שתי העבתת נתנו על שתי המשבצת ויתנם על כתפת האפד אל מול פניו ויעשו שתי טבעת זהב וישימו על שני קצות החשן על שפתו אשר אל עבר האפד ביתה ויעשו שתי טבעת זהב ויתנם על שתי כתפת האפד מלמטה ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב האפד וירכסו את החשן מטבעתיו אל טבעת האפד בפתיל תכלת להית על חשב האפד ולא יזח החשן מעל האפד כאשר צוה יהוה את משה

ויעש את מעיל האפד מעשה ארג כליל תכלת ופי המעיל בתוכו כפי תחרא שפה לפיו סביב לא יקרע ויעשו על שולי המעיל רמוני תכלת וארגמן ותולעת שני משזר ויעשו פעמני זהב טהור ויתנו את הפעמנים בתוך הרמנים על שולי המעיל סביב בתוך הרמנים פעמן ורמן פעמן ורמן על שולי המעיל סביב לשרת כאשר צוה יהוה את משה ויעשו

את הכתנת שש מעשה ארג לאהרן ולבניו ואת המצנפת שש ואת פארי המגבעת שש ואת מכנסי הבד שש משזר ואת האבנט שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני מעשה רקם כאשר צוה יהוה את משה ויעשו

את ציץ נזר הקדש זהב טהור ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קדש ליהוה ויתנו עליו פתיל תכלת לתת על המצנפת מלמעלה כאשר צוה יהוה את משה ותכל כל עבדת

משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו

1) פסוק כ"ז: הכ"ף בקמץ חטוף והתי"ו בשוא נח.

לו וַיָּבִיאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֹהֶל וְאֶת־כָּל־
כֵּלָיו קְרָסָיו קְרָשָׁיו בריחו בְּרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו: לז וְאֶת־
מִכְסֵה עוֹרֹת הָאֵילִם הַמְאָדָּמִים וְאֶת־מִכְסֵה עֹרֹת
הַתְּחָשִׁים וְאֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ: לח אֶת־אֲרוֹן הָעֵדֻת וְאֶת־
בַּדָּיו וְאֵת הַכַּפֹּרֶת: לט אֶת־הַשֻּׁלְחָן אֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֵת
לֶחֶם הַפָּנִים: מ אֶת־הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה אֶת־נֵרֹתֶיהָ נֵרֹת
הַמַּעֲרָכָה וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֵת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר: מא וְאֵת
מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת קְטֹרֶת הַסַּמִּים
וְאֵת מָסַךְ פֶּתַח הָאֹהֶל: מב אֶת | מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר
וְאֶת־כַּנּוֹ: מג אֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדָיהָ וְאֶת־אֲדָנֶיהָ
וְאֶת־הַמָּסָךְ לְשַׁעַר הֶחָצֵר אֶת־מֵיתָרָיו וִיתֵדֹתֶיהָ
וְאֵת כָּל־כְּלֵי עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל מוֹעֵד: מא אֶת־בִּגְדֵי
הַשָּׂרֶד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן
הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן: מב כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הָעֲבֹדָה: מג וַיַּרְא
מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה כֵּן עָשׂוּ וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה: חמישי (שביעי כשהן מחוברות)

מ א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת־מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד: ג וְשַׂמְתָּ
שָׁם אֶת אֲרוֹן הָעֵדֻת וְסַכֹּתָ מלרע עַל־הָאָרֹן אֶת־הַפָּרֹכֶת:
ד וְהֵבֵאתָ אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְעָרַכְתָּ אֶת־עֶרְכּוֹ וְהֵבֵאתָ אֶת־
הַמְּנֹרָה וְהַעֲלִיתָ אֶת־נֵרֹתֶיהָ: ה וְנָתַתָּה אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב
לִקְטֹרֶת לִפְנֵי אֲרוֹן הָעֵדֻת וְשַׂמְתָּ אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח
לַמִּשְׁכָּן: ו וְנָתַתָּה אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה לִפְנֵי פֶּתַח מִשְׁכַּן
אֹהֶל־מוֹעֵד: ז וְנָתַתָּ אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין
הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁם מָיִם: ח וְשַׂמְתָּ אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב
וְנָתַתָּ אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר: ט וְלָקַחְתָּ אֶת־שֶׁמֶן
הַמִּשְׁחָה וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ
וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהָיָה קֹדֶשׁ: י וּמָשַׁחְתָּ
אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים: יא וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־
כַּנּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ: יב וְהִקְרַבְתָּ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו
אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם: יג וְהִלְבַּשְׁתָּ
אֶת־אַהֲרֹן אֵת בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ וְקִדַּשְׁתָּ
אֹתוֹ וְכִהֵן לִי: יד וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם
כֻּתֳּנֹת: טו וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם כַּאֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ אֶת־אֲבִיהֶם
וְכִהֲנוּ לִי וְהָיְתָה לִהְיֹת לָהֶם מָשְׁחָתָם לִכְהֻנַּת עוֹלָם
לְדֹרֹתָם: טז וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ
כֵּן עָשָׂה: ששי יז וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ
הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הוּקַם
הַמִּשְׁכָּן: יח וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדָנָיו

ויביאו את המשכן אל משה את האהל ואת כל
כליו קרסיו קרשיו בריחו ועמדיו ואדניו ואת
מכסה עורת האילם המאדמים ואת מכסה ערת
התחשים ואת פרכת המסך את ארון העדת ואת
בדיו ואת הכפרת את השלחן את כל כליו ואת
לחם הפנים את המנרה הטהרה את נרתיה נרת
המערכה ואת כל כליה ואת שמן המאור ואת
מזבח הזהב ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים
ואת מסך פתח האהל את מזבח הנחשת ואת מכבר
הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כליו את הכיר
ואת כנו את קלעי החצר את עמדיה ואת אדניה
ואת המסך לשער החצר את מיתריו ויתדתיה
ואת כל כלי עבדת המשכן לאהל מועד את בגדי
השרד לשרת בקדש את בגדי הקדש לאהרן
הכהן ואת בגדי בניו לכהן ככל אשר צוה יהוה
את משה כן עשו בני ישראל את כל העבדה וירא
משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה
יהוה כן עשו ויברך אתם משה

וידבר יהוה אל משה לאמר ביום החדש הראשון
באחד לחדש תקים את משכן אהל מועד ושמת
שם את ארון העדות וסכת על הארן את הפרכת
והבאת את השלחן וערכת את ערכו והבאת את
המנרה והעלית את נרתיה ונתתה את מזבח הזהב
לקטרת לפני ארון העדת ושמת את מסך הפתח
למשכן ונתתה את מזבח העלה לפני פתח משכן
אהל מועד ונתת את הכיר בין אהל מועד ובין
המזבח ונתת שם מים ושמת את החצר סביב
ונתת את מסך שער החצר ולקחת את שמן
המשחה ומשחת את המשכן ואת כל אשר בו
וקדשת אתו ואת כל כליו והיה קדש ומשחת
את מזבח העלה ואת כל כליו וקדשת את המזבח
והיה המזבח קדש קדשים ומשחת את הכיר ואת
כנו וקדשת אתו והקרבת את אהרן ואת בניו
אל פתח אהל מועד ורחצת אתם במים והלבשת
את אהרן את בגדי הקדש ומשחת אתו וקדשת
אתו וכהן לי ואת בניו תקריב והלבשת אתם
כתנת ומשחת אתם כאשר משחת את אביהם
וכהנו לי והיתה להית להם משחתם לכהנת עולם
לדרתם ויעש משה ככל אשר צוה יהוה אתו
כן עשה ויהי בחדש
הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם
המשכן ויקם משה את המשכן ויתן את אדניו

וַיָּשֶׂם אֶת־קְרָשָׁיו וַיִּתֵּן אֶת־בְּרִיחָיו וַיָּקֶם אֶת־עַמּוּדָיו: ט וַיִּפְרֹשׂ אֶת־הָאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֶת־מִכְסֵה הָאֹהֶל עָלָיו מִלְּמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: כ וַיִּקַּח וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֶל־הָאָרֹן וַיָּשֶׂם אֶת־הַבַּדִּים עַל־הָאָרֹן וַיִּתֵּן אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְּמָעְלָה: כא וַיָּבֵא אֶת־הָאָרֹן אֶל־הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וַיָּסֶךְ עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: כב וַיִּתֵּן אֶת־הַשֻּׁלְחָן בְּאֹהֶל מוֹעֵד עַל יֶרֶךְ הַמִّשְׁכָּן צָפֹנָה מִחוּץ לַפָּרֹכֶת: כג וַיַּעֲרֹךְ עָלָיו עֶרֶךְ לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: כד וַיָּשֶׂם אֶת־הַמְּנֹרָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן נֶגְבָּה: כה וַיַּעַל הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: כו וַיָּשֶׂם אֶת־מִזְבַּח הַזָّהָב בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת: כז וַיַּקְטֵר עָלָיו קְטֹרֶת סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: שביעי כח וַיָּשֶׂם אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן: כט וְאֶת מִזְבַּח הָעֹלָה שָׂם פֶּתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ל וַיָּשֶׂם אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֶּן שָׁמָּה מַיִם לְרָחְצָה: לא וְרָחֲצוּ מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם: לב בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּבְקָרְבָתָם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחָצוּ מלעיל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: לג וַיָּקֶם אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר וַיְכַל מֹשֶׁה אֶת־הַמְּלָאכָה: מפטיר לד וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן: לה וְלֹא־יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן: לו וּבְהֵעָלוֹת הֶעָנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַסְעֵיהֶם: לז וְאִם־לֹא יֵעָלֶה הֶעָנָן וְלֹא יִסְעוּ עַד־יוֹם הֵעָלֹתוֹ: לח כִּי עֲנַן יְהוָה עַל־הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מַסְעֵיהֶם:

וישם את קרשיו ויתן את בריחיו ויקם את עמודיו: ויפרש את האהל על המשכן וישם את מכסה האהל עליו מלמעלה כאשר צוה יהוה את משה ויקח ויתן את העדת אל הארן וישם את הבדים על הארן ויתן את הכפרת על הארן מלמעלה ויבא את הארן אל המשכן וישם את פרכת המסך ויסך על ארון העדות כאשר צוה יהוה את משה ויתן את השלחן באהל מועד על ירך המשכן צפנה מחוץ לפרכת ויערך עליו ערך לחם לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה וישם את המנרה באהל מועד נכח השלחן על ירך המשכן נגבה ויעל הנרת לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה וישם את מזבח הזהב באהל מועד לפני הפרכת ויקטר עליו קטרת סמים כאשר צוה יהוה את משה וישם את מסך הפתח למשכן ואת מזבח העלה שם פתח משכן אהל מועד ויעל עליו את העלה ואת המנחה כאשר צוה יהוה את משה וישם את הכיר בין אהל מועד ובין המזבח ויתן שמה מים לרחצה ורחצו ממנו משה ואהרן ובניו את ידיהם ואת רגליהם בבאם אל אהל מועד ובקרבתם אל המזבח ירחצו כאשר צוה יהוה את משה ויקם את החצר סביב למשכן ולמזבח ויתן את מסך שער החצר ויכל משה את המלאכה ויכס הענן את אהל מועד וכבוד יהוה מלא את המשכן ולא יכל משה לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד יהוה מלא את המשכן ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם ואם לא יעלה הענן ולא יסעו עד יום העלתו כי ענן יהוה על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם

ויקרא

א א וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי־יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבָּקָר

ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו מאהל מועד לאמר דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב מכם קרבן ליהוה מן הבהמה מן הבקר

וּמִן־הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת־קָרְבַּנְכֶם: ׃ אִם־עֹלָה קָרְבָּנוֹ
מִן־הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
יַקְרִיב אֹתוֹ לִרְצֹנוֹ לִפְנֵי יְהוָה: ׃ וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ
הָעֹלָה וְנִרְצָה מלרע לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו: ☆ ׃ וְשָׁחַט אֶת־בֶּן הַבָּקָר
לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם
וְזָרְקוּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד: ׃ וְהִפְשִׁיט אֶת־הָעֹלָה וְנִתַּח אֹתָהּ לִנְתָחֶיהָ: ׃ וְנָתְנוּ
בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֵצִים עַל־
הָאֵשׁ: ׃ וְעָרְכוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֵת הַנְּתָחִים אֶת־
הָרֹאשׁ וְאֶת־הַפֶּדֶר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ
אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: ׃ וְקִרְבּוֹ וּכְרָעָיו יִרְחַץ בַּמָּיִם
וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה אִשֶּׁה רֵיחַ־
נִיחֹחַ לַיהוָה: ☆ ׃ וְאִם־מִן־הַצֹּאן
קָרְבָּנוֹ מִן־הַכְּשָׂבִים אוֹ מִן־הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תָּמִים
יַקְרִיבֶנּוּ: ׃ וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי
יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב: ׃ וְנִתַּח אֹתוֹ לִנְתָחָיו וְאֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־פִּדְרוֹ
וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אֹתָם עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ
אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: ׃ וְהַקֵּרֶב וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ בַּמָּיִם
וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה
הוּא אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: שני
׃ וְאִם מִן־הָעוֹף עֹלָה קָרְבָּנוֹ לַיהוָה וְהִקְרִיב מִן־הַתֹּרִים
אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה אֶת־קָרְבָּנוֹ: ׃ וְהִקְרִיבוֹ הַכֹּהֵן אֶל־
הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְנִמְצָה
דָמוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ: ׃ וְהֵסִיר אֶת־מְרָאָתוֹ בְּנֹצָתָהּ
וְהִשְׁלִיךְ אֹתָהּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ קֵדְמָה אֶל־מְקוֹם הַדֶּשֶׁן:
׃ וְשִׁסַּע אֹתוֹ בִּכְנָפָיו לֹא יַבְדִּיל וְהִקְטִיר אֹתוֹ הַכֹּהֵן
הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ עֹלָה הוּא
אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: ב ׃ וְנֶפֶשׁ
כִּי־תַקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַיהוָה סֹלֶת יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ
וְיָצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְנָתַן עָלֶיהָ לְבֹנָה: ׃ וְהֵבִיאָהּ אֶל־בְּנֵי
אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְקָמַץ מִשָּׁם מְלֹא קֹמְצוֹ מִסָּלְתָּהּ
וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל־לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־
אַזְכָּרָתָהּ הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: ׃ וְהַנּוֹתֶרֶת
מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי ידגיש השי״ן
יְהוָה: ׃ וְכִי תַקְרֵב קָרְבַּן מִנְחָה
מַאֲפֵה תַנּוּר סֹלֶת חַלּוֹת מַצֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי
מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן: ׃ וְאִם־
מִנְחָה עַל־הַמַّחֲבַת קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
מַצָּה תִהְיֶה: ׃ פָּתוֹת אֹתָהּ פִּתִּים וְיָצַקְתָּ עָלֶיהָ שָׁמֶן
מִנְחָה הִוא: שלישי ׃ וְאִם־
מִנְחַת מַרְחֶשֶׁת קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת בַּשָּׁמֶן תֵּעָשֶׂה:

ומן הצאן תקריבו את קרבנכם אם עלה קרבנו
מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד
יקריב אתו לרצנו לפני יהוה וסמך ידו על ראש
העלה ונרצה לו לכפר עליו ושחט את בן הבקר
לפני יהוה והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם
וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל
מועד והפשיט את העלה ונתח אתה לנתחיה ונתנו
בני אהרן הכהן אש על המזבח וערכו עצים על
האש וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים את
הראש ואת הפדר על העצים אשר על האש
אשר על המזבח וקרבו וכרעיו ירחץ במים
והקטיר הכהן את הכל המזבחה עלה אשה ריח
ניחוח ליהוה ואם מן הצאן
קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה זכר תמים
יקריבנו ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני
יהוה וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח
סביב ונתח אתו לנתחיו ואת ראשו ואת פדרו
וערך הכהן אתם על העצים אשר על האש
אשר על המזבח והקרב והכרעים ירחץ במים
והקריב הכהן את הכל והקטיר המזבחה עלה
הוא אשה ריח ניחוח ליהוה
ואם מן העוף עלה קרבנו ליהוה והקריב מן התרים
או מן בני היונה את קרבנו והקריבו הכהן אל
המזבח ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה
דמו על קיר המזבח והסיר את מראתו בנצתה
והשליך אתה אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן
ושסע אתו בכנפיו לא יבדיל והקטיר אתו הכהן
המזבחה על העצים אשר על האש עלה הוא
אשה ריח ניחוח ליהוה ונפש
כי תקריב קרבן מנחה ליהוה סלת יהיה קרבנו
ויצק עליה שמן ונתן עליה לבנה והביאה אל בני
אהרן הכהנים וקמץ משם מלא קמצו מסלתה
ומשמנה על כל לבנתה והקטיר הכהן את
אזכרתה המזבחה אשה ריח ניחוח ליהוה והנותרת
מן המנחה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי
יהוה וכי תקרב קרבן מנחה
מאפה תנור סלת חלות מצת בלולת בשמן ורקיקי
מצות משחים בשמן ואם
מנחה על המחבת קרבנך סלת בלולה בשמן
מצה תהיה פתות אתה פתים ויצקת עליה שמן
מנחה הוא ואם
מנחת מרחשת קרבנך סלת בשמן תעשה

׳ וְהֵבֵאתָ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מֵאֵלֶּה לַיהוָה
וְהִקְרִיבָהּ אֶל־הַכֹּהֵן וְהִגִּישָׁהּ אֶל־הַמִּזְבֵּחַ: ׳ וְהֵרִים
הַכֹּהֵן מִן־הַמִּנְחָה אֶת־אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה
אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: ׳ וְהַנּוֹתֶרֶת מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי יְהוָה: ״ כָּל־הַמִّנְחָה אֲשֶׁר
תַּקְרִיבוּ לַיהוָה לֹא תֵעָשֶׂה חָמֵץ כִּי כָל־שְׂאֹר וְכָל־
דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה: ״ קָרְבַּן רֵאשִׁית
תַּקְרִיבוּ אֹתָם לַיהוָה וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא־יַעֲלוּ לְרֵיחַ
נִיחֹחַ: ״ וְכָל־קָרְבָּן מִנְחָתֶךָ בַּמֶּלַח תִּמְלָח וְלֹא תַשְׁבִּית
מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתֶךָ עַל כָּל־קָרְבָּנְךָ
תַּקְרִיב מֶלַח: ״ וְאִם־
תַּקְרִיב מִנְחַת בִּכּוּרִים לַיהוָה אָבִיב קָלוּי בָּאֵשׁ
גֶּרֶשׂ כַּרְמֶל תַּקְרִיב אֶת מִנְחַת בִּכּוּרֶיךָ: ״ וְנָתַתָּ עָלֶיהָ
שֶׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָה מִנְחָה הִוא: ״ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן
אֶת־אַזְכָּרָתָהּ מִגְּרִשָׁהּ וּמִשַّמְנָהּ עַל כָּל־לְבֹנָתָהּ
אִשֶּׁה לַיהוָה: רביעי

ג ״ וְאִם־זֶבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוֹ אִם מִן־הַבָּקָר הוּא מַקְרִיב
אִם־זָכָר אִם־נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה: ׳ וְסָמַךְ
יָדוֹ עַל־רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וּשְׁחָטוֹ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
וְזָרְקוּ בְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב: ׳ וְהִקְרִיב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת־
הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר
עַל־הַקֶּרֶב: ׳ וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר
עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד
עַל־הַכְּלָיוֹת יְסִירֶנָּה: ״ וְהִקְטִירוּ אֹתוֹ בְּנֵי־אַהֲרֹן
הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה אֲשֶׁר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־
הָאֵשׁ אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:
׳ וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ לְזֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה זָכָר אוֹ
נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ: ׳ אִם־כֶּשֶׂב הוּא־מַקְרִיב אֶת־
קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיב אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה: ״ וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל־
רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ
בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: ״ וְהִקְרִיב מִזֶּבַח
הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה חֶלְבּוֹ הָאַלְיָה תְּמִימָה לְעֻמַּת
הֶעָצֶה יְסִירֶנָּה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת
כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב: ׳ וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־
הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת
עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה: ״ וְהִקְטִירוֹ הַכֹּהֵן
הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה לַיהוָה:
״ וְאִם־עֵז קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה: ״ וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ
עַל־רֹאשׁוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי
אַהֲרֹן אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: ״ וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ
קָרְבָּנוֹ אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב

והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה ליהוה
והקריבה אל הכהן והגישה אל המזבח והרים
הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה
אשה ריח ניחוח ליהוה והנותרת מן המנחה לאהרן
ולבניו קדש קדשים מאשי יהוה כל המנחה אשר
תקריבו ליהוה לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל
דבש לא תקטירו ממנו אשה ליהוה קרבן ראשית
תקריבו אתם ליהוה ואל המזבח לא יעלו לריח
ניחוח וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית
מלח ברית אלהיך מעל מנחתך על כל קרבנך
תקריב מלח ואם
תקריב מנחת בכורים ליהוה אביב קלוי באש
גרש כרמל תקריב את מנחת בכוריך ונתת עליה
שמן ושמת עליה לבנה מנחה הוא והקטיר הכהן
את אזכרתה מגרשה ומשמנה על כל לבנתה
אשה ליהוה

ואם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הוא מקריב
אם זכר אם נקבה תמים יקריבנו לפני יהוה וסמך
ידו על ראש קרבנו ושחטו פתח אהל מועד
וזרקו בני אהרן הכהנים את הדם על המזבח
סביב והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה את
החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר
על הקרב ואת שתי הכלית ואת החלב אשר
עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד
על הכליות יסירנה והקטירו אתו בני אהרן
המזבחה על העלה אשר על העצים אשר על
האש אשה ריח ניחוח ליהוה

ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליהוה זכר או
נקבה תמים יקריבנו אם כשב הוא מקריב את
קרבנו והקריב אתו לפני יהוה וסמך את ידו על
ראש קרבנו ושחט אתו לפני אהל מועד וזרקו
בני אהרן את דמו על המזבח סביב והקריב מזבח
השלמים אשה ליהוה חלבו האליה תמימה לעמת
העצה יסירנה ואת החלב המכסה את הקרב ואת
כל החלב אשר על הקרב ואת שתי הכלית ואת
החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת
על הכבד על הכליות יסירנה והקטירו הכהן
המזבחה לחם אשה ליהוה

ואם עז קרבנו והקריבו לפני יהוה וסמך את ידו
על ראשו ושחט אתו לפני אהל מועד וזרקו בני
אהרן את דמו על המזבח סביב והקריב ממנו
קרבנו אשה ליהוה את החלב המכסה את הקרב

וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב: ט וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת
וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־
הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה: י וְהִקְטִירָם
הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה לְרֵיחַ נִיחֹחַ כָּל־חֵלֶב
לַיהוָה: יא חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם
כָּל־חֵלֶב וְכָל־דָּם לֹא תֹאכֵלוּ: חמישי

ד א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר נֶפֶשׁ כִּי־תֶחֱטָא בִּשְׁגָגָה מִכֹּל מִצְוֹת יְהוָה
אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְעָשָׂה מֵאַחַת מֵהֵנָּה: ג אִם הַכֹּהֵן
הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ
אֲשֶׁר חָטָא פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים לַיהוָה לְחַטָּאת:
ד וְהֵבִיא אֶת־הַפָּר אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה
וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁ הַפָּר וְשָׁחַט אֶת־הַפָּר לִפְנֵי
יְהוָה: ה וְלָקַח הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ מִדַּם הַפָּר וְהֵבִיא אֹתוֹ
אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד: ו וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת־אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וְהִזָּה
מִן־הַדָּם שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה אֶת־פְּנֵי פָּרֹכֶת
הַקֹּדֶשׁ: ז וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַדָּם עַל־קַרְנוֹת מִזְבַּח קְטֹרֶת
הַסַּמִּים לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת כָּל־דַּם
הַפָּר יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד: ח וְאֶת־כָּל־חֵלֶב פַּר הַחַטָּאת יָרִים מִמֶּנּוּ אֶת־
הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה עַל־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־
הַקֶּרֶב: ט וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן
אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־
הַכְּלָיוֹת יְסִירֶנָּה: י כַּאֲשֶׁר יוּרַם מִשּׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים
וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן עַל מִזְבַּח הָעֹלָה: יא וְאֶת־עוֹר הַפָּר וְאֶת־
כָּל־בְּשָׂרוֹ עַל־רֹאשׁוֹ וְעַל־כְּרָעָיו וְקִרְבּוֹ וּפִרְשׁוֹ:
יב וְהוֹצִיא אֶת־כָּל־הַפָּר אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם
טָהוֹר אֶל־שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן וְשָׂרַף אֹתוֹ עַל־עֵצִים בָּאֵשׁ
עַל־שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן יִשָּׂרֵף:
יג וְאִם כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי
הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־
תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ: יד וְנוֹדְעָה הַחַטָּאת אֲשֶׁר חָטְאוּ עָלֶיהָ
וְהִקְרִיבוּ הַקָּהָל פַּר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְהֵבִיאוּ אֹתוֹ
לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד: טו וְסָמְכוּ זִקְנֵי הָעֵדָה אֶת־יְדֵיהֶם עַל־
רֹאשׁ הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁחַט אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה:
טז וְהֵבִיא הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ מִדַּם הַפָּר אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד:
יז וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶצְבָּעוֹ מִן־הַדָּם וְהִזָּה שֶׁבַע פְּעָמִים
לִפְנֵי יְהוָה אֶת פְּנֵי הַפָּרֹכֶת: יח וּמִן־הַדָּם יִתֵּן עַל־קַרְנֹת
הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת כָּל־
הַדָּם יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד: יט וְאֶת כָּל־חֶלְבּוֹ יָרִים מִמֶּנּוּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה:
כ וְעָשָׂה לַפָּר[1] כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת כֵּן יַעֲשֶׂה־לּוֹ

ואת כל החלב אשר על הקרב ואת שתי הכלית
ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת
היתרת על הכבד על הכלית יסירנה והקטירם
הכהן המזבחה לחם אשה לריח ניחוח כל חלב
ליהוה חקת עולם לדרתיכם בכל מושבתיכם
כל חלב וכל דם לא תאכלו

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
לאמר נפש כי תחטא בשגגה מכל מצות יהוה
אשר לא תעשינה ועשה מאחת מהנה אם הכהן
המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו
אשר חטא פר בן בקר תמים ליהוה לחטאת
והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני יהוה
וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר לפני
יהוה ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו
אל אהל מועד וטבל הכהן את אצבעו בדם והזה
מן הדם שבע פעמים לפני יהוה את פני פרכת
הקדש ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח קטרת
הסמים לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל דם
הפר ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל
מועד ואת כל חלב פר החטאת ירים ממנו את
החלב המכסה על הקרב ואת כל החלב אשר על
הקרב ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן
אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על
הכליות יסירנה כאשר יורם משור זבח השלמים
והקטירם הכהן על מזבח העלה ואת עור הפר ואת
כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו
והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום
טהור אל שפך הדשן ושרף אתו על עצים באש
על שפך הדשן ישרף

ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני
הקהל ועשו אחת מכל מצות יהוה אשר לא
תעשינה ואשמו ונודעה החטאת אשר חטאו עליה
והקריבו הקהל פר בן בקר לחטאת והביאו אתו
לפני אהל מועד וסמכו זקני העדה את ידיהם על
ראש הפר לפני יהוה ושחט את הפר לפני יהוה
והביא הכהן המשיח מדם הפר אל אהל מועד
וטבל הכהן אצבעו מן הדם והזה שבע פעמים
לפני יהוה את פני הפרכת ומן הדם יתן על קרנת
המזבח אשר לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל
הדם ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל
מועד ואת כל חלבו ירים ממנו והקטיר המזבחה
ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת כן יעשה לו

1) פסוק כ: כצ"ל בזקף קטון, וכ"ה בחומש ברויאר.

וְכִפֶּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לָהֶם: כא וְהוֹצִיא אֶת־הַפָּר
אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרַף אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר שָׂרַף אֶת הַפָּר
הָרִאשׁוֹן חַטָּאת הַקָּהָל הוּא:
כב אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה
אֱלֹהָיו אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה בִּשְׁגָגָה וְאָשֵׁם: כג אוֹ־הוֹדַע
אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָּהּ וְהֵבִיא אֶת־קָרְבָּנוֹ
שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים: כד וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר
וְשָׁחַט אֹתוֹ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה לִפְנֵי
יְהוָה חַטָּאת הוּא: כה וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ
וְנָתַן עַל־קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־דָּמוֹ יִשְׁפֹּךְ אֶל־
יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה: כו וְאֶת־כָּל־חֶלְבּוֹ יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה
כְּחֶלֶב זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ
וְנִסְלַח לוֹ: ששי
כז וְאִם־נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִּשְׁגָגָה מֵעַם הָאָרֶץ בְּעֲשֹׂתָהּ
אַחַת מִמִּצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁם: כח אוֹ
הוֹדַע אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת
עִזִּים תְּמִימָה נְקֵבָה עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: כט וְסָמַךְ אֶת־
יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת וְשָׁחַט אֶת־הַחַטָּאת בִּמְקוֹם
הָעֹלָה: ל וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת
מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ:
לא וְאֶת־כָּל־חֶלְבָּהּ יָסִיר כַּאֲשֶׁר הוּסַר חֵלֶב מֵעַל מלרע זֶבַח
הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה
וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לוֹ:
לב וְאִם־כֶּבֶשׂ יָבִיא קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת נְקֵבָה תְּמִימָה
יְבִיאֶנָּה: לג וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת וְשָׁחַט
אֹתָהּ לְחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה:
לד וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת
מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ:
לה וְאֶת־כָּל־חֶלְבָּהּ יָסִיר כַּאֲשֶׁר יוּסַר חֵלֶב הַכֶּשֶׂב
מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֹתָם הַמִּזְבֵּחָה עַל
אִשֵּׁי יְהוָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־
חָטָא וְנִסְלַח לוֹ:
ה א וְנֶפֶשׁ כִּי־תֶחֱטָא וְשָׁמְעָה קוֹל אָלָה וְהוּא עֵד אוֹ
רָאָה אוֹ יָדָע אִם־לֹא יַגִּיד וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ: ב אוֹ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר
תִּגַּע בְּכָל־דָּבָר טָמֵא אוֹ בְּנִבְלַת חַיָּה טְמֵאָה אוֹ[2]
בְּנִבְלַת בְּהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּנִבְלַת שֶׁרֶץ טָמֵא וְנֶעְלַם[3]
מִמֶּנּוּ וְהוּא טָמֵא וְאָשֵׁם: ג אוֹ כִי יִגַּע בְּטֻמְאַת אָדָם
לְכֹל טֻמְאָתוֹ אֲשֶׁר יִטְמָא בָּהּ וְנֶעְלַם[3] מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע
וְאָשֵׁם: ד אוֹ נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע לְבַטֵּא בִשְׂפָתַיִם לְהָרַע
אוֹ לְהֵיטִיב לְכֹל אֲשֶׁר יְבַטֵּא הָאָדָם בִּשְׁבֻעָה
וְנֶעְלַם[3] מִמֶּנּוּ וְהוּא־יָדַע וְאָשֵׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה: ה וְהָיָה
כִּי־יֶאְשַׁם האל״ף בשוא נח לְאַחַת מֵאֵלֶּה וְהִתְוַדָּה אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ:

וכפר עלהם הכהן ונסלח להם והוציא את הפר
אל מחוץ למחנה ושרף אתו כאשר שרף את הפר
הראשון חטאת הקהל הוא
אשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל מצות יהוה
אלהיו אשר לא תעשינה בשגגה ואשם או הודע
אליו חטאתו אשר חטא בה והביא את קרבנו
שעיר עזים זכר תמים וסמך ידו על ראש השעיר
ושחט אתו במקום אשר ישחט את העלה לפני
יהוה חטאת הוא ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו
ונתן על קרנת מזבח העלה ואת דמו ישפך אל
יסוד מזבח העלה ואת כל חלבו יקטיר המזבחה
כחלב זבח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו
ונסלח לו
ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשתה
אחת ממצות יהוה אשר לא תעשינה ואשם או
הודע אליו חטאתו אשר חטא והביא קרבנו שעירת
עזים תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא וסמך את
ידו על ראש החטאת ושחט את החטאת במקום
העלה ולקח הכהן מדמה באצבעו ונתן על קרנת
מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח
ואת כל חלבה יסיר כאשר הוסר חלב מעל זבח
השלמים והקטיר הכהן המזבחה לריח ניחוח ליהוה
וכפר עליו הכהן ונסלח לו
ואם כבש יביא קרבנו לחטאת נקבה תמימה
יביאנה וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט
אתה לחטאת במקום אשר ישחט את העלה
ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת
מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח
ואת כל חלבה יסיר כאשר יוסר חלב הכשב
מזבח השלמים והקטיר הכהן אתם המזבחה על
אשי יהוה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר
חטא ונסלח לו
ונפש כי תחטא ושמעה קול אלה והוא עד או
ראה או ידע אם לוא יגיד ונשא עונו או נפש אשר
תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או[2]
בנבלת בהמה טמאה או בנבלת שרץ טמא ונעלם[3]
ממנו והוא טמא ואשם או כי יגע בטמאת אדם
לכל טמאתו אשר יטמא בה ונעלם[3] ממנו והוא ידע
ואשם או נפש כי תשבע לבטא בשפתים להרע
או להיטיב לכל אשר יבטא האדם בשבעה
ונעלם[3] ממנו והוא ידע ואשם לאחת מאלה והיה
כי יאשם לאחת מאלה והתודה אשר חטא עליה

2) פסוק ב׳: בטעם יתיב, והוא אחד משני מקומות בתורה שבא יתיב לפני פשטא, וחבירו בפרשת דברים פרק א׳ פסוק ד׳. 3) פסוק ב׳, ג׳, ד׳: הע״ן בשוא נח.

והביא את אשמו ליהוה על זדונו אשר חטא
נקבה מן הצאן כשבה או שעירת עזים לחטאת
וכפר עליו הכהן מחטאתו ואם לא תגיע ידו די
שה והביא את אשמו אשר חטא שתי תרים או
שני בני יונה ליהוה אחד לחטאת ואחד לעלה:
והביא אתם אל הכהן והקריב את אשר לחטאת
ראשונה ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל:
והזה מדם החטאת על קיר המזבח והנשאר בדם
ימצה אל יסוד המזבח חטאת הוא: ואת השני
יעשה עלה כמשפט וכפר עליו הכהן מחטאתו
אשר חטא ונסלח לו: שביעי א ואם
לא תשיג ידו לשתי תרים או לשני בני יונה
והביא את קרבנו אשר חטא עשירת האפה סלת
לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה
כי חטאת הוא: והביאה אל הכהן וקמץ הכהן
ממנה מלוא קמצו את אזכרתה והקטיר המזבחה
על אשי יהוה חטאת הוא: וכפר עליו הכהן על
חטאתו אשר חטא מאלה ונסלח לו והיתה
לכהן כמנחה: וידבר יהוה אל
משה לאמר: נפש כי תמעל מעל וחטאה בשגגה
מקדשי יהוה והביא את אשמו ליהוה איל תמים
מן הצאן בערכך כסף שקלים בשקל הקדש
לאשם: ואת אשר חטא מן הקדש ישלם ואת
חמישתו יוסף עליו ונתן אתו לכהן והכהן יכפר
עליו באיל האשם ונסלח לו:
ואם נפש כי תחטא ועשתה אחת מכל מצות
יהוה אשר לא תעשינה ולא ידע ואשם ונשא
עונו: והביא איל תמים מן הצאן בערכך לאשם
אל הכהן וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר
שגג והוא לא ידע ונסלח לו: אשם הוא אשם
אשם ליהוה:
וידבר יהוה אל משה לאמר: נפש כי תחטא ומעלה
מעל ביהוה וכחש בעמיתו בפקדון או בתשומת יד
או בגזל או עשק את עמיתו: או מצא אבדה וכחש
בה ונשבע על שקר על אחת מכל אשר יעשה
האדם לחטא בהנה: והיה כי יחטא ואשם והשיב
את הגזלה אשר גזל או את העשק אשר עשק
או את הפקדון אשר הפקד אתו או את האבדה
אשר מצא: מפטיר או מכל אשר ישבע עליו לשקר
ושלם אתו בראשו וחמשתיו יסף עליו לאשר
הוא לו יתננו ביום אשמתו: ואת אשמו יביא ליהוה
איל תמים מן הצאן בערכך לאשם אל הכהן:

4) פסוק ח״י: שִׁגְגָתוֹ למנהגנו. 5) פסוק י״ט: יתן הקורא הבדל בקריאתו בין אשם הראשון שכולו קמץ לאשם השני שחציו קמץ וחציו פתח (שמבטא הקמץ המדויק בפה קמוץ, כאילו הפה מלא מים, והוא ממוצע בין חולם לפתח וכמ״ש הראב״ע בספר צחות), ועיין רש״י. 6) פסוק כ״א: מלדע. 7) פסוק כ״ב: מלעיל נסוג אחור.

וכפר עליו הכהן לפני יהוה ונסלח לו על אחת
מכל אשר יעשה לאשמה בה:

ו א וידבר יהוה אל משה לאמר: ב צו את אהרן ואת בניו
לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה[1] על
המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד
בו: ג ולבש הכהן מדו בד ומכנסי בד ילבש על
בשרו והרים את הדשן אשר תאכל האש את
העלה על המזבח ושמו אצל המזבח ופשט את
בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל
מחוץ למחנה אל מקום טהור: ה והאש על המזבח
תוקד בו לא תכבה ובער עליה הכהן עצים
בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה
חלבי השלמים: ו אש תמיד תוקד על המזבח לא
תכבה: ☆ ז וזאת תורת המנחה
הקרב אתה בני אהרן לפני יהוה אל פני המזבח:
ח והרים ממנו בקמצו מסלת המנחה ומשמנה ואת
כל הלבנה אשר על המנחה והקטיר המזבח ריח
ניחח אזכרתה ליהוה: ט והנותרת ממנה יאכלו[2] אהרן
ובניו מצות תאכל במקום קדש בחצר אהל מועד
יאכלוה[3]: י לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה מאשי
קדש קדשים הוא כחטאת וכאשם: יא כל זכר בבני
אהרן יאכלנה[4] חק עולם לדרתיכם מאשי יהוה
כל אשר יגע בהם יקדש

שני יב וידבר יהוה אל משה לאמר: יג זה קרבן אהרן
ובניו אשר יקריבו ליהוה ביום המשח אתו
עשירת האפה סלת מנחה תמיד מחציתה בבקר
ומחציתה בערב: יד על מחבת בשמן תעשה מרבכת
תביאנה תפיני מנחת פתים תקריב ריח ניחח
ליהוה: טו והכהן המשיח תחתיו מבניו יעשה אתה
חק עולם ליהוה כליל תקטר: טז וכל מנחת כהן
כליל תהיה לא תאכל:

יז וידבר יהוה אל משה לאמר: יח דבר אל אהרן ואל
בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט
העלה תשחט החטאת לפני יהוה קדש קדשים
הוא: יט הכהן המחטא אתה יאכלנה[4] במקום קדש
תאכל בחצר אהל מועד: כ כל אשר יגע בבשרה
יקדש ואשר יזה מדמה על הבגד אשר יזה עליה
תכבס במקום קדש וכלי חרש אשר תבשל בו
ישבר ואם בכלי נחשת בשלה ומרק ושטף במים:
כא כל זכר בכהנים יאכל אתה קדש קדשים הוא: כב וכל
חטאת אשר יובא מדמה אל אהל מועד לכפר
בקדש לא תאכל באש תשרף:

וידבר יהוה אל משה לאמר צו את אהרן ואת בניו
לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על
המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד
בו ולבש הכהן מדו בד ומכנסי בד ילבש על
בשרו והרים את הדשן אשר תאכל האש את
העלה על המזבח ושמו אצל המזבח ופשט את
בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל
מחוץ למחנה אל מקום טהור והאש על המזבח
תוקד בו לא תכבה ובער עליה הכהן עצים
בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה
חלבי השלמים אש תמיד תוקד על המזבח לא
תכבה וזאת תורת המנחה
הקרב אתה בני אהרן לפני יהוה אל פני המזבח
והרים ממנו בקמצו מסלת המנחה ומשמנה ואת
כל הלבנה אשר על המנחה והקטיר המזבח ריח
ניחוח אזכרתה ליהוה והנותרת ממנה יאכלו אהרן
ובניו מצות תאכל במקום קדש בחצר אהל מועד
יאכלוה לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה מאשי
קדש קדשים הוא כחטאת וכאשם כל זכר בבני
אהרן יאכלנה חק עולם לדרתיכם מאשי יהוה
כל אשר יגע בהם יקדש

וידבר יהוה אל משה לאמר זה קרבן אהרן
ובניו אשר יקריבו ליהוה ביום המשח אתו
עשירת האפה סלת מנחה תמיד מחציתה בבקר
ומחציתה בערב על מחבת בשמן תעשה מרבכת
תביאנה תפיני מנחת פתים תקריב ריח ניחוח
ליהוה והכהן המשיח תחתיו מבניו יעשה אתה
חק עולם ליהוה כליל תקטר וכל מנחת כהן
כליל תהיה לא תאכל

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל אהרן ואל
בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט
העלה תשחט החטאת לפני יהוה קדש קדשים
הוא הכהן המחטא אתה יאכלנה במקום קדש
תאכל בחצר אהל מועד כל אשר יגע בבשרה
יקדש ואשר יזה מדמה על הבגד אשר יזה עליה
תכבס במקום קדש וכלי חרש אשר תבשל בו
ישבר ואם בכלי נחשת בשלה ומרק ושטף במים
כל זכר בכהנים יאכל אתה קדש קדשים הוא וכל
חטאת אשר יובא מדמה אל אהל מועד לכפר
בקדש לא תאכל באש תשרף

1) פסוק ב׳: לא מפיק ה״א. 2) פסוק ט׳: יאכלו למנהגנו. 3) שם: יאכלוהָ למנהגנו. 4) פסוק י״א וי״ט: יאכלֶנה למנהגנו, וכ״ה בקורן.

ז וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא: בִּמְקוֹם
אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה יִשְׁחַטוּ אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־
דָּמוֹ יִזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֶת כָּל־חֶלְבּוֹ יַקְרִיב
מִמֶּנּוּ אֶת הָאַלְיָה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב:
וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר
עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת
יְסִירֶנָּה: וְהִקְטִיר אֹתָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה לַיהוָה
אָשָׁם הוּא: כָּל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים יֹאכְלֶנּוּ[5] בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ
יֵאָכֵל קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא: כַּחַטָּאת כָּאָשָׁם תּוֹרָה
אַחַת לָהֶם הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ לוֹ יִהְיֶה: וְהַכֹּהֵן
הַמַּקְרִיב אֶת־עֹלַת אִישׁ עוֹר הָעֹלָה אֲשֶׁר הִקְרִיב
לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה: וְכָל־מִנְחָה אֲשֶׁר תֵּאָפֶה בַּתַּנּוּר וְכָל־
נַעֲשָׂה בַמַּרְחֶשֶׁת וְעַל־מַחֲבַת לַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֹתָהּ
לוֹ תִהְיֶה: וְכָל־מִנְחָה בְלוּלָה־בַשֶּׁמֶן וַחֲרֵבָה לְכָל־
בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו: שלישי

יא וְזֹאת תּוֹרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יַקְרִיב לַיהוָה: אִם
עַל־תּוֹדָה יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב| עַל־זֶבַח הַתּוֹדָה חַלּוֹת
מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן
וְסֹלֶת מֻרְבֶּכֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן: עַל־חַלֹּת לֶחֶם
חָמֵץ יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל־זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו: וְהִקְרִיב
מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל־קָרְבָּן תְּרוּמָה לַיהוָה לַכֹּהֵן הַזֹּרֵק
אֶת־דַּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה: וּבְשַׂר זֶבַח תּוֹדַת
שְׁלָמָיו בְּיוֹם קָרְבָּנוֹ יֵאָכֵל לֹא־יַנִּיחַ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר:
וְאִם־נֶדֶר| אוֹ נְדָבָה זֶבַח קָרְבָּנוֹ בְּיוֹם הַקְרִיבוֹ אֶת־
זִבְחוֹ יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל: וְהַנּוֹתָר
מִבְּשַׂר הַזֶּבַח בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף: וְאִם
הֵאָכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר־זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה
וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא: וְהַבָּשָׂר אֲשֶׁר־
יִגַּע בְּכָל־טָמֵא לֹא יֵאָכֵל בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף וְהַבָּשָׂר
כָּל־טָהוֹר יֹאכַל בָּשָׂר: וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל בָּשָׂר
מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה
הַנֶּפֶשׁ הַהֻוא מֵעַמֶּיהָ: וְנֶפֶשׁ כִּי־תִגַּע בְּכָל־טָמֵא
בְּטֻמְאַת אָדָם אוֹ| בְּבְהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּכָל־שֶׁקֶץ
טָמֵא וְאָכַל מִבְּשַׂר־זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהֻוא מֵעַמֶּיהָ: [6]וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כָּל־חֵלֶב
שׁוֹר וְכֶשֶׂב וָעֵז לֹא תֹאכֵלוּ: וְחֵלֶב נְבֵלָה וְחֵלֶב
טְרֵפָה יֵעָשֶׂה לְכָל־מְלָאכָה וְאָכֹל לֹא תֹאכְלֻהוּ[7]:
כִּי כָּל־אֹכֵל חֵלֶב מִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיב מִמֶּנָּה
אִשֶּׁה לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מֵעַמֶּיהָ:
וְכָל־דָּם לֹא תֹאכְלוּ[8] בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לָעוֹף

וזאת תורת האשם קדש קדשים הוא במקום
אשר ישחטו את העלה ישחטו את האשם ואת
דמו יזרק על המזבח סביב ואת כל חלבו יקריב
ממנו את האליה ואת החלב המכסה את הקרב
ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עליהן אשר
על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות
יסירנה והקטיר אתם הכהן המזבחה אשה ליהוה
אשם הוא כל זכר בכהנים יאכלנו במקום קדוש
יאכל קדש קדשים הוא כחטאת כאשם תורה
אחת להם הכהן אשר יכפר בו לו יהיה והכהן
המקריב את עלת איש עור העלה אשר הקריב
לכהן לו יהיה וכל מנחה אשר תאפה בתנור וכל
נעשה במרחשת ועל מחבת לכהן המקריב אתה
לו תהיה וכל מנחה בלולה בשמן וחרבה לכל
בני אהרן תהיה איש כאחיו

וזאת תורת זבח השלמים אשר יקריב ליהוה אם
על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה חלות
מצות בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן
וסלת מרבכת חלת בלולת בשמן על חלת לחם
חמץ יקריב קربנו על זבח תודת שלמיו והקריב
ממנו אחד מכל קربן תרומה ליהוה לכהן הזרק
את דם השלמים לו יהיה ובשר זבח תודת
שלמיו ביום קربנו יאכל לא יניח ממנו עד בקר
ואם נדר או נדבה זבח קربנו ביום הקריבו את
זבחו יאכל וממחרת והנותר ממנו יאכל והנותר
מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף ואם
האכל יאכל מבשר זבח שלמיו ביום השלישי
לא ירצה המקריב אתו לא יחשב לו פגול יהיה
והנפש האכלת ממנו עונה תשא והבשר אשר
יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף והבשר
כל טהור יאכל בשר והנפש אשר תאכל בשר
מזבח השלמים אשר ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה
הנפש ההוא מעמיה ונפש כי תגע בכל טמא
בטמאת אדם או בבהמה טמאה או בכל שקץ
טמא ואכל מבשר זבח השלמים אשר ליהוה
ונכרתה הנפש ההוא מעמיה וידבר יהוה אל
משה לאמר דבר אל בני ישראל לאמר כל חלב
שור וכשב ועז לא תאכלו וחלב נבלה וחלב
טרפה יעשה לכל מלאכה ואכל לא תאכלהו
כי כל אכל חלב מן הבהמה אשר יקריב ממנה
אשה ליהוה ונכרתה הנפש האכלת מעמיה
וכל דם לא תאכלו בכל מושבתיכם לעוף

5) פסוק ו׳: יֹאכֵלֻנּוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 6) פסוק כ״ב: מנהג הספרדים והאשכנזים שאין כאן פסקא כלל רק לקמן בפסוק כ״ח, וסימניך ״חלבמו סגרו״ (ומנהג התימנים להפך לפתוח כאן ולסגור לקמן. ואסור לשנות כל אחד ממנהג אבותיו, ואכמ״ל). 7) פסוק כ״ד: תֹאכלֻהוּ למנהגנו. 8) פסוק כ״ו: תֹאכלוּ למנהגנו.

וְלַבְּהֵמָה: {מ} כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל כָּל־דָּם וְנִכְרְתָה
הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ:
{מ} וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: {פ} דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר הַמַּקְרִיב אֶת־זֶבַח שְׁלָמָיו לַיהוָה יָבִיא אֶת־
קָרְבָּנוֹ לַיהוָה מִזֶּבַח שְׁלָמָיו: {ל} יָדָיו תְּבִיאֶינָה אֶת
אִשֵּׁי יְהוָה אֶת־הַחֵלֶב עַל־הַחָזֶה יְבִיאֶנּוּ אֶת הַחָזֶה
לְהָנִיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: {מא} וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־
הַחֵלֶב הַמִּזְבֵּחָה וְהָיָה הַחָזֶה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו: {מב} וְאֶת
שׁוֹק הַיָּמִין תִּתְּנוּ תְרוּמָה לַכֹּהֵן מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם:
{מג} הַמַּקְרִיב אֶת־דַּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת־הַחֵלֶב מִבְּנֵי אַהֲרֹן
לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין לְמָנָה: {מד} כִּי אֶת־חֲזֵה הַתְּנוּפָה
וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוּמָה לָקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם וָאֶתֵּן אֹתָם לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו
לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: {מה} זֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן
וּמִשְׁחַת בָּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה בְּיוֹם הַקְרִיב אֹתָם לְכַהֵן
לַיהוָה: {מו} אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָתֵת לָהֶם בְּיוֹם מָשְׁחוֹ
אֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם: {מז} זֹאת
הַתּוֹרָה לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים: {מח} אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר
סִינָי בְּיוֹם צַוֹּתוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת־
קָרְבְּנֵיהֶם לַיהוָה בְּמִדְבַּר סִינָי: רביעי
ח {א} וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: {ב} קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־
בָּנָיו אִתּוֹ וְאֵת הַבְּגָדִים וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת פַּר
הַחַטָּאת וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילִים וְאֵת סַל הַמַּצּוֹת: {ג} וְאֶת
כָּל־הָעֵדָה הַקְהֵל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: {ד} וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד: {ה} וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעֵדָה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה
יְהוָה לַעֲשׂוֹת: {ו} וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו
וַיִּרְחַץ אֹתָם בַּמָּיִם: {ז} וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַכֻּתֹּנֶת וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ
בָּאַבְנֵט וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ אֶת־הַמְּעִיל וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הָאֵפֹד
וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד וַיֶּאְפַּד לוֹ בוֹ: {ח} וַיָּשֶׂם עָלָיו
אֶת־הַחֹשֶׁן וַיִּתֵּן אֶל־הַחֹשֶׁן אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים:
{ט} וַיָּשֶׂם אֶת־הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשֶׂם עַל־הַמִּצְנֶפֶת
אֶל־מוּל פָּנָיו אֶת צִיץ הַזָּהָב נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: {י} וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם:
{יא} וַיַּז מִמֶּנּוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּמְשַׁח אֶת־
הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ לְקַדְּשָׁם:
{יב} וַיִּצֹק מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה עַל רֹאשׁ אַהֲרֹן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ
לְקַדְּשׁוֹ: {יג} וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וַיַּלְבִּשֵׁם
כֻּתֳּנֹת וַיַּחְגֹּר אֹתָם אַבְנֵט וַיַּחֲבֹשׁ לָהֶם מִגְבָּעוֹת
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: חמישי {יד} וַיַּגֵּשׁ אֶת פַּר הַחַטָּאת

ולבהמה כל נפש אשר תאכל כל דם ונכרתה
הנפש ההוא מעמיה
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
לאמר המקריב את זבח שלמיו ליהוה יביא את
קרבנו ליהוה מזבח שלמיו ידיו תביאינה את
אשי יהוה את החלב על החזה יביאנו את החזה
להניף אתו תנופה לפני יהוה והקטיר הכהן את
החלב המזבחה והיה החזה לאהרן ולבניו ואת
שוק הימין תתנו תרומה לכהן מזבחי שלמיכם
המקריב את דם השלמים ואת החלב מבני אהרן
לו תהיה שוק הימין למנה כי את חזה התנופה
ואת שוק התרומה לקחתי מאת בני ישראל
מזבחי שלמיהם ואתן אתם לאהרן הכהן ולבניו
לחק עולם מאת בני ישראל זאת משחת אהרן
ומשחת בניו מאשי יהוה ביום הקריב אתם לכהן
ליהוה אשר צוה יהוה לתת להם ביום משחו
אתם מאת בני ישראל חקת עולם לדרתם זאת
התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים
ולזבח השלמים אשר צוה יהוה את משה בהר
סיני ביום צותו את בני ישראל להקריב את
קרבניהם ליהוה במדבר סיני
וידבר יהוה אל משה לאמר קח את אהרן ואת
בניו אתו ואת הבגדים ואת שמן המשחה ואת פר
החטאת ואת שני האילים ואת סל המצות ואת
כל העדה הקהל אל פתח אהל מועד ויעש משה
כאשר צוה יהוה אתו ותקהל העדה אל פתח אהל
מועד ויאמר משה אל העדה זה הדבר אשר צוה
יהוה לעשות ויקרב משה את אהרן ואת בניו
וירחץ אתם במים ויתן עליו את הכתנת ויחגר אתו
באבנט וילבש אתו את המעיל ויתן עליו את האפד
ויחגר אתו בחשב האפד ויאפד לו בו וישם עליו
את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התמים
וישם את המצנפת על ראשו וישם על המצנפת
אל מול פניו את ציץ הזהב נזר הקדש כאשר
צוה יהוה את משה ויקח משה את שמן המשחה
וימשח את המשכן ואת כל אשר בו ויקדש אתם
ויז ממנו על המזבח שבע פעמים וימשח את
המזבח ואת כל כליו ואת הכיר ואת כנו לקדשם
ויצק משמן המשחה על ראש אהרן וימשח אתו
לקדשו ויקרב משה את בני אהרן וילבשם
כתנת ויחגר אתם אבנט ויחבש להם מגבעות
כאשר צוה יהוה את משה ויגש את פר החטאת

9) פסוק ז: האל"ף בשוא נח.

וַיִּסְמֹךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ פַּר הַחַטָּאת:
ט וַיִּשְׁחָט[10] וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב בְּאֶצְבָּעוֹ וַיְחַטֵּא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם יָצַק
אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ וַיְקַדְּשֵׁהוּ לְכַפֵּר עָלָיו: י וַיִּקַּח אֶת־
כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֶת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־
שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה הַמִּזְבֵּחָה:
יא וְאֶת־הַפָּר וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־בְּשָׂרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ שָׂרַף
בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
יב וַיַּקְרֵב אֵת אֵיל הָעֹלָה וַיִּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם
עַל־רֹאשׁ הָאָיִל: יג וַיִּשְׁחָט וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: יד וְאֶת־הָאַיִל נִתַּח לִנְתָחָיו וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה
אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַנְּתָחִים וְאֶת־הַפִّדֶר: טו וְאֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־
הַכְּרָעַיִם רָחַץ בַּמָּיִם וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הָאַיִל
הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הִוא לְרֵיחַ־נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ששי טז וַיַּקְרֵב אֶת־הָאַיִל הַשֵּׁנִי
אֵיל הַמִּלֻּאִים וַיִּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־
רֹאשׁ הָאָיִל: יז וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִדָּמוֹ וַיִּתֵּן עַל־תְּנוּךְ
אֹזֶן־אַהֲרֹן הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן
רַגְלוֹ הַיְמָנִית: יח וַיַּקְרֵב אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וַיִּתֵּן מֹשֶׁה מִן־
הַדָּם עַל־תְּנוּךְ אָזְנָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדָם הַיְמָנִית
וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: יט וַיִּקַּח אֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־הָאַלְיָה וְאֶת־כָּל־
הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֶת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי
הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן וְאֶת שׁוֹק הַיָּמִין: כ וּמִסַּל הַמַּצּוֹת
אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה לָקַח חַלַּת מַצָּה אַחַת וְחַלַּת[11] לֶחֶם
שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד וַיָּשֶׂם עַל־הַחֲלָבִים וְעַל שׁוֹק
הַיָּמִין: כא וַיִּתֵּן אֶת־הַכֹּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו
וַיָּנֶף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: כב וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֹתָם מֵעַל
כַּפֵּיהֶם וַיַּקְטֵר הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה מִלֻּאִים הֵם לְרֵיחַ
נִיחֹחַ אִשֶּׁה הִוא לַיהוָה: כג וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הֶחָזֶה וַיְנִיפֵהוּ
תְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים לְמֹשֶׁה הָיָה לְמָנָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: שביעי כד וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִשֶּׁמֶן
הַמִּשְׁחָה וּמִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּז עַל־אַהֲרֹן
עַל־בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֶת־
אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ: כה וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו בַּשְّלוּ אֶת־הַבָּשָׂר פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְשָׁם תֹּאכְלוּ[12] אֹתוֹ וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בְּסַל
הַמִּלֻּאִים כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי הוי״ו בצירי לֵאמֹר אַהֲרֹן וּבָנָיו יֹאכְלֻהוּ[13]:
כו וְהַנּוֹתָר בַּבָּשָׂר וּבַלֶּחֶם בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ: מפטיר כז וּמִפֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים עַד יוֹם מְלֹאת יְמֵי
מִלֻּאֵיכֶם כִּי שִׁבְעַת יָמִים יְמַלֵּא אֶת־יֶדְכֶם[14]: כח כַּאֲשֶׁר
עָשָׂה בַיּוֹם הַזֶּה צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם:

ויסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש פר החטאת
וישחט ויקח משה את הדם ויתן על קרנות המזבח
סביב באצבעו ויחטא את המזבח ואת הדם יצק
אל יסוד המזבח ויקדשהו לכפר עליו ויקח את
כל החלב אשר על הקרב ואת יתרת הכבד ואת
שתי הכלית ואת חלבהן ויקטר משה המזבחה
ואת הפר ואת ערו ואת בשרו ואת פרשו שרף
באש מחוץ למחנה כאשר צוה יהוה את משה
ויקרב את איל העלה ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם
על ראש האיל וישחט ויזרק משה את הדם על
המזבח סביב ואת האיל נתח לנתחיו ויקטר משה
את הראש ואת הנתחים ואת הפדר ואת הקרב ואת
הכרעים רחץ במים ויקטר משה את כל האיל
המזבחה עלה הוא לריח ניחח אשה הוא ליהוה
כאשר צוה יהוה את משה ויקרב את האיל השני
איל המלאים וסמכו אהרן ובניו את ידיהם על
ראש האיל וישחט ויקח משה מדמו ויתן על תנוך
אזן אהרן הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן
רגלו הימנית ויקרב את בני אהרן ויתן משה מן
הדם על תנוך אזנם הימנית ועל בהן ידם הימנית
ועל בהן רגלם הימנית ויזרק משה את הדם על
המזבח סביב ויקח את החלב ואת האליה ואת כל
החלב אשר על הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי
הכלית ואת חלבהן ואת שוק הימין ומסל המצות
אשר לפני יהוה לקח חלת מצה אחת וחלת לחם
שמן אחת ורקיק אחד וישם על החלבים ועל שוק
הימין ויתן את הכל על כפי אהרן ועל כפי בניו
וינף אתם תנופה לפני יהוה ויקח משה אתם מעל
כפיהם ויקטר המזבחה על העלה מלאים הם לריח
ניחח אשה הוא ליהוה ויקח משה את החזה וינפהו
תנופה לפני יהוה מאיל המלאים למשה היה למנה
כאשר צוה יהוה את משה ויקח משה משמן
המשחה ומן הדם אשר על המזבח ויז על אהרן
על בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניו אתו ויקדש את
אהרן את בגדיו ואת בניו ואת בגדי בניו אתו ויאמר
משה אל אהרן ואל בניו בשלו את הבשר פתח
אהל מועד ושם תאכלו אתו ואת הלחם אשר בסל
המלאים כאשר צויתי לאמר אהרן ובניו יאכלהו
והנותר בבשר ובלחם באש תשרפו ומפתח אהל
מועד לא תצאו שבעת ימים עד יום מלאת ימי
מלאיכם כי שבעת ימים ימלא את ידכם כאשר
עשה ביום הזה צוה יהוה לעשת לכפר עליכם

10) פסוק ט״ו: מלת ״וישחט״ מופיעה ג״פ בענין: פעם א׳ ברביע ופעם ב׳ באתנח ופעם ג׳ בשלשלת, ולפני כל ״וישחט״ מופיע ״על ראש״, וסימניך רא״ש – רביע אתנח שלשלת.
11) פסוק כ״ו: יש נוהגים לקרוא את הוי״ו בשוא פתח לפי שמנוקדת בשוא געיא. 12) פסוק ל״א: תאכֻלו למנהגנו. 13) שם: יֹאכֻלֻהוּ למנהגנו. 14) פסוק ל״ג: יזהר לקרוא את הדל״ת בשוא נח, שאם יקראנה בשוא נע תשתנה המשמעות ללשון ידיים שלכם.

לד וּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד תֵּשְׁבוּ יוֹמָם וָלַיְלָה שִׁבְעַת יָמִים
וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא תָמוּתוּ כִּי־כֵן
צִוִּיתִי הצד״ בקובוץ׳: לו וַיַּעַשׂ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־
צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: ט א וַיְהִי

שמיני

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל: ב וַיֹּאמֶר אֶל־אַהֲרֹן קַח־לְךָ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר
לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה תְּמִימִם וְהַקְרֵב לִפְנֵי יְהוָה:
ג וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר קְחוּ שְׂעִיר־עִזִּים
לְחַטָּאת וְעֵגֶל וָכֶבֶשׂ בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם לְעֹלָה:
ד וְשׁוֹר וָאַיִל לִשְׁלָמִים לִזְבֹּחַ לִפְנֵי יְהוָה וּמִנְחָה
בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן כִּי הַיּוֹם יְהוָה נִרְאָה אֲלֵיכֶם: ה וַיִּקְחוּ
אֵת אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה אֶל־פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּקְרְבוּ
כָּל־הָעֵדָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי יְהוָה: ו וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה
הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה תַּעֲשׂוּ וְיֵרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד
יְהוָה: ☆ ז וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קְרַב אֶל־הַמִּזְבֵּחַ
וַעֲשֵׂה אֶת־חַטָּאתְךָ וְאֶת־עֹלָתֶךָ וְכַפֵּר בַּעַדְךָ וּבְעַד
הָעָם וַעֲשֵׂה אֶת־קָרְבַּן הָעָם וְכַפֵּר בַּעֲדָם כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה: ח וַיִּקְרַב אַהֲרֹן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחַט אֶת־עֵגֶל
הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ: ט וַיַּקְרִבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו
וַיִּטְבֹּל אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־
הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: י וְאֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־הַכְּלָיֹת
וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת מִן־הַכָּבֵד מִן־הַחַטָּאת הִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ☆ יא וְאֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הָעוֹר
שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: יב וַיִּשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה
וַיִּמְצְאוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֵלָיו אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: יג וְאֶת־הָעֹלָה הִמְצִיאוּ אֵלָיו לִנְתָחֶיהָ
וְאֶת־הָרֹאשׁ וַיַּקְטֵר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: יד וַיִּרְחַץ אֶת־הַקֶּרֶב
וְאֶת־הַכְּרָעָיִם וַיַּקְטֵר עַל־הָעֹלָה הַמִּזְבֵּחָה: טו וַיַּקְרֵב
אֶת קָרְבַּן הָעָם וַיִּקַּח אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר
לָעָם וַיִּשְׁחָטֵהוּ וַיְחַטְּאֵהוּ כָּרִאשׁוֹן: טו וַיַּקְרֵב אֶת־
הָעֹלָה וַיַּעֲשֵׂהָ כַּמִּשְׁפָּט: שני יז וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה וַיְמַלֵּא
כַפּוֹ מִמֶּנָּה וַיַּקְטֵר עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר:
יח וַיִּשְׁחַט אֶת־הַשּׁוֹר וְאֶת־הָאַיִל זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
לָעָם וַיִּמְצְאוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: יט וְאֶת־הַחֲלָבִים מִן־הַשּׁוֹר וּמִן־הָאַיִל
הָאַלְיָה וְהַמְכַסֶּה וְהַכְּלָיֹת וְיֹתֶרֶת הַכָּבֵד: כ וַיָּשִׂימוּ
אֶת־הַחֲלָבִים עַל־הַחָזֹות וַיַּקְטֵר הַחֲלָבִים הַמִּזְבֵּחָה:
כא וְאֶת הַחָזֹות וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין הֵנִיף אַהֲרֹן תְּנוּפָה
לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה: כב וַיִּשָּׂא אַהֲרֹן אֶת־יָדָיו
אֶל־הָעָם וַיְבָרְכֵם[1] וַיֵּרֶד מֵעֲשֹׂת הַחַטָּאת וְהָעֹלָה
וְהַשְּׁלָמִים: כג וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ
וַיְבָרְכוּ[2] אֶת־הָעָם וַיֵּרָא כְּבוֹד־יְהוָה אֶל־כָּל־הָעָם:

ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה שבעת ימים
ושמרתם את משמרת יהוה ולא תמותו כי כן
צויתי ויעש אהרן ובניו את כל הדברים אשר
צוה יהוה ביד משה וירא
ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני
ישראל ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר
לחטאת ואיל לעלה תמימם והקרב לפני יהוה
ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים
לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמימם לעלה
ושור ואיל לשלמים לזבח לפני יהוה ומנחה
בלולה בשמן כי היום יהוה נראה אליכם ויקחו
את אשר צוה משה אל פני אהל מועד ויקרבו
כל העדה ויעמדו לפני יהוה ויאמר משה זה
הדבר אשר צוה יהוה תעשו וירא אליכם כבוד
יהוה ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח
ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד
העם ועשה את קרבן העם וכפר בעדם כאשר
צוה יהוה ויקרב אהרן אל המזבח וישחט את עגל
החטאת אשר לו ויקרבו בני אהרן את הדם אליו
ויטבל אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח ואת
הדם יצק אל יסוד המזבח ואת החלב ואת הכלית
ואת היתרת מן הכבד מן החטאת הקטיר המזבחה
כאשר צוה יהוה את משה ואת הבשר ואת העור
שרף באש מחוץ למחנה וישחט את העלה
וימצאו בני אהרן אליו את הדם ויזרקהו על
המזבח סביב ואת העלה המציאו אליו לנתחיה
ואת הראש ויקטר על המזבח וירחץ את הקרב
ואת הכרעים ויקטר על העלה המזבחה ויקרב
את קרבן העם ויקח את שעיר החטאת אשר
לעם וישחטהו ויחטאהו כראשון ויקרב את
העלה ויעשה כמשפט ויקרב את המנחה וימלא
כפו ממנה ויקטר על המזבח מלבד עלת הבקר
וישחט את השור ואת האיל זבח השלמים אשר
לעם וימצאו בני אהרן את הדם אליו ויזרקהו על
המזבח סביב ואת החלבים מן השור ומן האיל
האליה והמכסה והכלית ויתרת הכבד וישימו
את החלבים על החזות ויקטר החלבים המזבחה
ואת החזות ואת שוק הימין הניף אהרן תנופה
לפני יהוה כאשר צוה משה וישא אהרן את ידו
אל העם ויברכם וירד מעשת החטאת והעלה
והשלמים ויבא משה ואהרן אל אהל מועד ויצאו
ויברכו את העם וירא כבוד יהוה אל כל העם

1) פסוק כ״ב: ויברכם למנהגנו, וכ״ה בקורן. 2) פסוק כ״ג: וַיְבָרֲכוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן.

שלישי ב וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־
הָעֹלָה וְאֶת־הַחֲלָבִים וַיַּרְא כָּל־הָעָם וַיָּרֹנּוּ וַיִּפְּלוּ עַל־
פְּנֵיהֶם: י א וַיִּקְחוּ בְנֵי־אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מַחְתָּתוֹ
וַיִּתְּנוּ בָהֵן אֵשׁ וַיָּשִׂימוּ עָלֶיהָ קְטֹרֶת וַיַּקְרִיבוּ לִפְנֵי
יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם: ב וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי
יְהוָה וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמֻתוּ לִפְנֵי יְהוָה: ג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל־אַהֲרֹן הוּא אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר בִּקְרֹבַי
אֶקָּדֵשׁ וְעַל־פְּנֵי כָל־הָעָם אֶכָּבֵד וַיִּדֹּם אַהֲרֹן: ד וַיִּקְרָא
מֹשֶׁה אֶל־מִישָׁאֵל וְאֶל אֶלְצָפָן בְּנֵי עֻזִּיאֵל דֹּד אַהֲרֹן
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם קִרְבוּ[3] שְׂאוּ אֶת־אַחֵיכֶם מֵאֵת פְּנֵי־
הַקֹּדֶשׁ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: ה וַיִּקְרְבוּ וַיִּשָּׂאֵם בְּכָתְּנֹתָם
אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה: ו וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל־אַהֲרֹן וּלְאֶלְעָזָר וּלְאִיתָמָר בָּנָיו רָאשֵׁיכֶם אַל־
תִּפְרָעוּ וּבִגְדֵיכֶם לֹא־תִפְרֹמוּ וְלֹא תָמֻתוּ וְעַל כָּל־
הָעֵדָה יִקְצֹף וַאֲחֵיכֶם כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְכּוּ אֶת־
הַשְּׂרֵפָה אֲשֶׁר שָׂרַף יפסיק מעט יְהוָה: ז וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
לֹא תֵצְאוּ פֶּן־תָּמֻתוּ כִּי־שֶׁמֶן מִשְׁחַת יְהוָה עֲלֵיכֶם
וַיַּעֲשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה:
ח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: ט יַיִן וְשֵׁכָר אַל־תֵּשְׁתְּ
אַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ בְּבֹאֲכֶם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְלֹא
תָמֻתוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם: י וּלְהַבְדִּיל[4] בֵּין הַקֹּדֶשׁ
וּבֵין הַחֹל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר: יא וּלְהוֹרֹת אֶת־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַחֻקִּים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֲלֵיהֶם בְּיַד־מֹשֶׁה:
רביעי יב וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל אֶלְעָזָר וְאֶל־אִיתָמָר
בָּנָיו הַנּוֹתָרִים קְחוּ אֶת־הַמִּנְחָה הַנּוֹתֶרֶת מֵאִשֵּׁי
יְהוָה וְאֹכְלוּהָ מַצּוֹת אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
הִוא: יג וַאֲכַלְתֶּם אֹתָהּ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ כִּי חָקְךָ וְחָק־
בָּנֶיךָ הִוא מֵאִשֵּׁי יְהוָה כִּי־כֵן צֻוִּיתִי: יד וְאֶת חֲזֵה
הַתְּנוּפָה וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוּמָה תֹּאכְלוּ[5] בְּמָקוֹם טָהוֹר
אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבִנֹתֶיךָ אִתָּךְ כִּי־חָקְךָ וְחָק־בָּנֶיךָ נִתְּנוּ
מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: טו שׁוֹק הַתְּרוּמָה וַחֲזֵה
הַתְּנוּפָה עַל אִשֵּׁי הַחֲלָבִים יָבִיאוּ לְהָנִיף תְּנוּפָה
לִפְנֵי יְהוָה וְהָיָה לְךָ וּלְבָנֶיךָ אִתְּךָ לְחָק־עוֹלָם
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: חמישי טו וְאֶת שְׂעִיר הַחַטָּאת דָּרֹשׁ[6]
דָּרַשׁ מֹשֶׁה וְהִנֵּה שָׂרֹף וַיִּקְצֹף עַל־אֶלְעָזָר וְעַל־
אִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן הַנֹּתָרִם לֵאמֹר: יז מַדּוּעַ לֹא־אֲכַלְתֶּם
אֶת־הַחַטָּאת בְּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא
וְאֹתָהּ נָתַן לָכֶם לָשֵׂאת אֶת־עֲוֹן הָעֵדָה לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם
לִפְנֵי יְהוָה: יח הֵן לֹא־הוּבָא אֶת־דָּמָהּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה
אָכוֹל תֹּאכְלוּ[5] אֹתָהּ בַּקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי הוי״ו בצירי: יט וַיְדַבֵּר
אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה הֵן הַיּוֹם הִקְרִיבוּ אֶת־חַטָּאתָם

ותצא אש מלפני יהוה ותאכל על המזבח את
העלה ואת החלבים וירא כל העם וירנו ויפלו על
פניהם ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו
ויתנו בהן אש וישימו עליה קטרת ויקריבו לפני
יהוה אש זרה אשר לא צוה אתם ותצא אש מלפני
יהוה ותאכל אותם וימתו לפני יהוה ויאמר משה
אל אהרן הוא אשר דבר יהוה לאמר בקרבי
אקדש ועל פני כל העם אכבד וידם אהרן ויקרא
משה אל מישאל ואל אלצפן בני עזיאל דד אהרן
ויאמר אלהם קרבו שאו את אחיכם מאת פני
הקדש אל מחוץ למחנה ויקרבו וישאם בכתנתם
אל מחוץ למחנה כאשר דבר משה ויאמר משה
אל אהרן ולאלעזר ולאיתמר בניו ראשיכם אל
תפרעו ובגדיכם לא תפרמו ולא תמתו ועל כל
העדה יקצף ואחיכם כל בית ישראל יבכו את
השרפה אשר שרף יהוה ומפתח אהל מועד
לא תצאו פן תמתו כי שמן משחת יהוה עליכם
ויעשו כדבר משה
וידבר יהוה אל אהרן לאמר יין ושכר אל תשת
אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא
תמתו חקת עולם לדרתיכם ולהבדיל בין הקדש
ובין החל ובין הטמא ובין הטהור ולהורת את
בני ישראל את כל החקים אשר דבר יהוה
אליהם ביד משה
וידבר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר
בניו הנותרים קחו את המנחה הנותרת מאשי
יהוה ואכלוה מצות אצל המזבח כי קדש קדשים
הוא ואכלתם אתה במקום קדוש כי חקך וחק
בניך הוא מאשי יהוה כי כן צויתי ואת חזה
התנופה ואת שוק התרומה תאכלו במקום טהור
אתה ובניך ובנתיך אתך כי חקך וחק בניך נתנו
מזבחי שלמי בני ישראל שוק התרומה וחזה
התנופה על אשי החלבים יביאו להניף תנופה
לפני יהוה והיה לך ולבניך אתך לחק עולם
כאשר צוה יהוה ואת שעיר החטאת דרש
דרש משה והנה שרף ויקצף על אלעזר ועל
איתמר בני אהרן הנותרם לאמר מדוע לא אכלתם
את החטאת במקום הקדש כי קדש קדשים הוא
ואתה נתן לכם לשאת את עון העדה לכפר עליהם
לפני יהוה הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה
אכול תאכלו אתה בקדש כאשר צויתי וידבר
אהרן אל משה הן היום הקריבו את חטאתם

3) פסוק ד׳: הקורא יטעים את שני הגרישין קודם התלשא. 4) פסוק י׳: הוי״ו מוענמדת בגעיא והלמ״ד בשוא פתח. 5) פסוק י״ד וח״י: תֹּאכֻלוּ למנהגנו. 6) פסוק ט״ז: דרש דרש – הוא חצי התורה בתיבות דרש מכאן ודרש מכאן.

וְאֶת־עֹלָתָם לִפְנֵי יְהוָה וַתִּקְרֶאנָה אֹתִי כָּאֵלֶּה
וָאֹכְלָתִי חַטָּאת הַיּוֹם הַיִּטַּב בְּעֵינֵי יְהוָה: ׃ וַיִּשְׁמַע
מֹשֶׁה וַיִּיטַב בְּעֵינָיו:

ששי יא ׀ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר אֲלֵהֶם:
׃ דַּבְּרוּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הַחַיָּה אֲשֶׁר
תֹּאכְלוּ[7] מִכָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ: ׃ כֹּל | מַפְרֶסֶת
פַּרְסָה וְשֹׂסַעַת שֶׁסַע פְּרָסֹת מַעֲלַת גֵּרָה בַּבְّהֵמָה
אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ: ׃ אַךְ אֶת־זֶה לֹא תֹאכְלוּ[8] מִמַּעֲלֵי הַגֵّרָה
וּמִמַּפְרִסֵי הַפַּרְסָה אֶת־הַגָּמָל כִּי־מַעֲלֵה גֵרָה הוּא
וּפַרְסָה אֵינֶנּוּ מַפְרִיס טָמֵא הוּא לָכֶם: ׃ וְאֶת־הַשָּׁפָן
כִּי־מַעֲלֵה גֵרָה הוּא וּפַרְסָה לֹא יַפְרִיס טָמֵא הוּא
לָכֶם: ׃ וְאֶת־הָאַרְנֶבֶת כִּי־מַעֲלַת גֵּרָה הִוא וּפַרְסָה לֹא
הִפְרִיסָה טְמֵאָה הִוא לָכֶם: ׃ וְאֶת־הַחֲזִיר כִּי־מַפְרִיס
פַּרְסָה הוּא וְשֹׂסַע מלרע שֶׁסַע פַּרְסָה וְהוּא גֵרָה לֹא־יִגָּר
טָמֵא הוּא לָכֶם: ׃ מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא
תִגָּעוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם: ׃ אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר
בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמַּיִם בַּיַּמִּים ידגיש המ״ם
וּבַנְּחָלִים אֹתָם תֹּאכֵלוּ: ׃ וְכֹל אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר
וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּיַּמִּים וּבַנְּחָלִים מִכֹּל שֶׁרֶץ הַמַּיִם וּמִכֹּל
נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר בַּמָּיִם שֶׁקֶץ הֵם לָכֶם: ׃ וְשֶׁקֶץ יִהְיוּ
לָכֶם מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וְאֶת־נִבְלָתָם תְּשַׁקֵּצוּ:
׃ כֹּל אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמָּיִם שֶׁקֶץ
הוּא לָכֶם: ׃ וְאֶת־אֵלֶּה תְּשַׁקְּצוּ מִן־הָעוֹף לֹא יֵאָכְלוּ[10]
שֶׁקֶץ הֵם אֶת־הַנֶּשֶׁר וְאֶת־הַפֶּרֶס וְאֶת הָעָזְנִיָּה: ׃ וְאֶת־
הַדָּאָה וְאֶת־הָאַיָּה לְמִינָהּ: ׃ אֶת כָּל־עֹרֵב לְמִינוֹ: ׃ וְאֶת
בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת־הַתַּחְמָס וְאֶת־הַשָּׁחַף וְאֶת־הַנֵּץ
לְמִינֵהוּ: ׃ וְאֶת־הַכּוֹס וְאֶת־הַיָּנְשׁוּף: ׃ וְאֶת־
הַתִּנְשֶׁמֶת וְאֶת־הַקָּאַת וְאֶת־הָרָחָם: ׃ וְאֶת הַחֲסִידָה
הָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְאֶת־הַדּוּכִיפַת וְאֶת־הָעַטַּלֵּף: ׃ כָּל
שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם: ׃ אַךְ
אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ[9] מִכֹּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע
אֲשֶׁר־לוֹ כְרָעַיִם מִמַּעַל לְרַגְלָיו לְנַתֵּר בָּהֶן עַל־
הָאָרֶץ: ׃ אֶת־אֵלֶּה מֵהֶם תֹּאכֵלוּ אֶת־הָאַרְבֶּה לְמִינוֹ
וְאֶת־הַסָּלְעָם[11] לְמִינֵהוּ וְאֶת־הַחַרְגֹּל לְמִינֵהוּ וְאֶת־הֶחָגָב
לְמִינֵהוּ: ׃ וְכֹל שֶׁרֶץ הָעוֹף אֲשֶׁר־לוֹ אַרְבַּע רַגְלָיִם
שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם: ׃ וּלְאֵלֶּה תִּטַּמְּאוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם
יִטְמָא עַד־הָעָרֶב: ׃ וְכָל־הַנֹּשֵׂא מִנִּבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: ׃ לְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הִוא מַפְרֶסֶת
פַּרְסָה וְשֹׂסַע | אֵינֶנָּה שֹׂסַעַת וְגֵרָה אֵינֶנָּה מַעֲלֶה המ״ם רפויה
טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם יִטְמָא: ׃ וְכֹל | הוֹלֵךְ
עַל־כַּפָּיו בְּכָל־הַחַיָּה הַהֹלֶכֶת עַל־אַרְבַּע טְמֵאִים
הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב:

ואת עלתם לפני יהוה ותקראנה אתי כאלה
ואכלתי חטאת היום היטב בעיני יהוה וישמע
משה ויטב בעיניו

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר אלהם
דברו אל בני ישראל לאמר זאת החיה אשר
תאכלו מכל הבהמה אשר על הארץ כל מפרסת
פרסה ושסעת שסע פרסת מעלת גרה בבהמה
אתה תאכלו אך את זה לא תאכלו ממעלי הגרה
וממפרסי הפרסה את הגמל כי מעלה גרה הוא
ופרסה איננו מפריס טמא הוא לכם ואת השפן
כי מעלה גרה הוא ופרסה לא יפריס טמא הוא
לכם ואת הארנבת כי מעלת גרה הוא ופרסה לא
הפריסה טמאה הוא לכם ואת החזיר כי מפריס
פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא גרה לא יגר
טמא הוא לכם מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא
תגעו טמאים הם לכם את זה תאכלו מכל אשר
במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים בימים
ובנחלים אתם תאכלו וכל אשר אין לו סנפיר
וקשקשת בימים ובנחלים מכל שרץ המים ומכל
נפש החיה אשר במים שקץ הם לכם ושקץ יהיו
לכם מבשרם לא תאכלו ואת נבלתם תשקצו
כל אשר אין לו סנפיר וקשקשת במים שקץ
הוא לכם ואת אלה תשקצו מן העוף לא יאכלו
שקץ הם את הנשר ואת הפרס ואת העזניה ואת
הדאה ואת האיה למינה את כל ערב למינו ואת
בת היענה ואת התחמס ואת השחף ואת הנץ
למינהו ואת הכוס ואת השלך ואת הינשוף ואת
התנשמת ואת הקאת ואת הרחם ואת החסידה
האנפה למינה ואת הדוכיפת ואת העטלף כל
שרץ העוף ההלך על ארבע שקץ הוא לכם אך
את זה תאכלו מכל שרץ העוף ההלך על ארבע
אשר לא כרעים ממעל לרגליו לנתר בהן על
הארץ את אלה מהם תאכלו את הארבה למינו
ואת הסלעם למינהו ואת החרגל למינהו ואת החגב
למינהו וכל שרץ העוף אשר לו ארבע רגלים
שקץ הוא לכם ולאלה תטמאו כל הנגע בנבלתם
יטמא עד הערב וכל הנשא מנבלתם יכבס בגדיו
וטמא עד הערב לכל הבהמה אשר הוא מפרסת
פרסה ושסע איננה שסעת וגרה איננה מעלה
טמאים הם לכם כל הנגע בהם יטמא וכל הולך
על כפיו בכל החיה ההלכת על ארבע טמאים
הם לכם כל הנגע בנבלתם יטמא עד הערב

7) פסוק ב׳: הכלל הוא שכל ״תאכלו״ שאחריה תיבה הפותחת באות מ״ם היא בשוא נע (ולמנהגנו בשוא פתח) ומלרע, והטעם לפי שעדיין הולך ומפרט. וכל שאין אחריה תיבה הפותחת באות מ״ם היא בצירי ומלעיל, לפי שהיא בהפסק. 8) פסוק ד׳: תֹאכֻלוּ למנהגנו, ועיין בהערה הקודמת. 9) פסוק ט׳, כ״א: תֹאכֻלוּ למנהגנו, ועיין הערה 7. 10) פסוק י״ג: יֵאָכֵלוּ למנהגנו. 11) פסוק כ״ב: הסמ״ך בקמץ חטוף.

כח וְהַנֹּשֵׂא אֶת־נִבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב
טְמֵאִים הֵמָּה לָכֶם: כט וְזֶה לָכֶם
הַטָּמֵא בַּשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ הַחֹלֶד וְהָעַכְבָּר
וְהַצָּב לְמִינֵהוּ: ל וְהָאַנָּקָה וְהַכֹּחַ וְהַלְּטָאָה וְהַחֹמֶט
וְהַתִּנְשֶׁמֶת: לא אֵלֶּה הַטְּמֵאִים לָכֶם בְּכָל־הַשֶּׁרֶץ כָּל־
הַנֹּגֵעַ בָּהֶם בְּמֹתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב: לב וְכָל אֲשֶׁר־יִפֹּל
עָלָיו מֵהֶם | בְּמֹתָם יִטְמָא מִכָּל־כְּלִי־עֵץ אוֹ בֶגֶד אוֹ־
עוֹר אוֹ שָׂק כָּל־כְּלִי אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה מְלָאכָה בָּהֶם
בַּמַּיִם יוּבָא וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְטָהֵר: שכיש לג וְכָל־כְּלִי־חֶרֶשׂ
אֲשֶׁר־יִפֹּל מֵהֶם אֶל־תּוֹכוֹ כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא
וְאֹתוֹ תִשְׁבֹּרוּ: לד מִכָּל־הָאֹכֶל אֲשֶׁר יֵאָכֵל אֲשֶׁר יָבוֹא
עָלָיו מַיִם יִטְמָא וְכָל־מַשְׁקֶה אֲשֶׁר יִשָּׁתֶה בְּכָל־
כְּלִי יִטְמָא: לה וְכֹל אֲשֶׁר־יִפֹּל מִנִּבְלָתָם | עָלָיו יִטְמָא
תַּנּוּר וְכִירַיִם יֻתָּץ טְמֵאִים הֵם וּטְמֵאִים יִהְיוּ לָכֶם:
לו אַךְ מַעְיָן[12] וּבוֹר מִקְוֵה־מָיִם יִהְיֶה טָהוֹר וְנֹגֵעַ בְּנִבְלָתָם
יִטְמָא: לז וְכִי יִפֹּל מִנִּבְלָתָם עַל־כָּל־זֶרַע זָרוּעַ אֲשֶׁר
יִזָּרֵעַ טָהוֹר הוּא: לח וְכִי יֻתַּן־מַיִם עַל־זֶרַע וְנָפַל מִנִּבְלָתָם
עָלָיו טָמֵא הוּא לָכֶם: לט וְכִי יָמוּת
מִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר־הִיא לָכֶם לְאָכְלָה הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָהּ
יִטְמָא עַד־הָעָרֶב: מ וְהָאֹכֵל מִנִּבְלָתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְהַנֹּשֵׂא אֶת־נִבְלָתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: מא וְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ
שֶׁקֶץ הוּא לֹא יֵאָכֵל: מב כֹּל הוֹלֵךְ עַל־גָּחוֹן[13] וְכֹל | הוֹלֵךְ
עַל־אַרְבַּע עַד כָּל־מַרְבֵּה רַגְלַיִם לְכָל־הַשֶּׁרֶץ
הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלוּם[14] כִּי־שֶׁקֶץ הֵם: מג אַל־
תְּשַׁקְּצוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ וְלֹא
תִטַּמְּאוּ בָהֶם וְנִטְמֵתֶם בָּם: מד כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אָנִי מלעיל וְלֹא
תְטַמְּאוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל־הַשֶּׁרֶץ הָרֹמֵשׂ עַל־
הָאָרֶץ: מפטיר מה כִּי | אֲנִי יְהוָה הַמַּעֲלֶה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לִהְיֹת לָכֶם לֵאלֹהִים וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ
אָנִי מלעיל: מו זֹאת תּוֹרַת הַבְּהֵמָה וְהָעוֹף וְכֹל נֶפֶשׁ הַחַיָּה
הָרֹמֶשֶׂת בַּמָּיִם וּלְכָל־נֶפֶשׁ הַשֹּׁרֶצֶת עַל־הָאָרֶץ:
מז לְהַבְדִּיל בֵּין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהֹר וּבֵין הַחַיָּה הַנֶּאֱכֶלֶת
וּבֵין הַחַיָּה אֲשֶׁר לֹא תֵאָכֵל:

תזריע

יב א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת
יָמִים כִּימֵי נִדַּת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא: ג וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי
יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ: ד וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים
תֵּשֵׁב בְּדְמֵי טָהֳרָהּ[1] בְּכָל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגָּע וְאֶל־
הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־מְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ[2]: ☆ ה וְאִם־
נְקֵבָה תֵּלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם

והנשא את נבלתם יכבס בגדיו וטמא עד הערב
טמאים המה לכם וזה לכם
הטמא בשרץ השרץ על הארץ החלד והעכבר
והצב למינהו והאנקה והכוז והלטאה והחומט
והתנשמת אלה הטמאים לכם בכל השרץ כל
הנגע בהם במתם יטמא עד הערב וכל אשר יפל
עליו מהם במתם יטמא מכל כלי עץ או בגד או
עור או שק כל כלי אשר יעשה מלאכה בהם
במים יובא וטמא עד הערב וטהר וכל כלי חרש
אשר יפל מהם אל תוכו כל אשר בתוכו יטמא
ואתו תשברו מכל האכל אשר יאכל אשר יבוא
עליו מים יטמא וכל משקה אשר ישתה בכל
כלי יטמא וכל אשר יפל מנבלתם עליו יטמא
תנור וכירים יתץ טמאים הם וטמאים יהיו לכם
אך מעין ובור מקוה מים יהיה טהור ונגע בנבלתם
יטמא וכי יפל מנבלתם על כל זרע זרוע אשר
יזרע טהור הוא וכי יתן מים על זרע ונפל מנבלתם
עליו טמא הוא לכם וכי ימות
מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה הנגע בנבלתה
יטמא עד הערב והאכל מנבלתה יכבס בגדיו
וטמא עד הערב והנשא את נבלתה יכבס בגדיו
וטמא עד הערב וכל השרץ השרץ על הארץ
שקץ הוא לא יאכל כל הולך על גחון וכל הולך
על ארבע עד כל מרבה רגלים לכל השרץ
השרץ על הארץ לא תאכלום כי שקץ הם אל
תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ השרץ ולא
תטמאו בהם ונטמתם בם כי אני יהוה אלהיכם
והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני ולא
תטמאו את נפשתיכם בכל השרץ הרמש על
הארץ כי אני יהוה המעלה אתכם מארץ מצרים
להיות לכם לאלהים והייתם קדשים כי קדוש
אני זאת תורת הבהמה והעוף וכל נפש החיה
הרמשת במים ולכל נפש השרצת על הארץ
להבדיל בין הטמא ובין הטהר ובין החיה הנאכלת
ובין החיה אשר לא תאכל
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
לאמר אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת
ימים כימי נדת דותה תטמא וביום השמיני
ימול בשר ערלתו ושלשים יום ושלשת ימים
תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ואל
המקדש לא תבא עד מלאת ימי טהרה ואם
נקבה תלד וטמאה שבעים כנדתה וששים יום

12) פסוק ל"ו: הע"ן בשוא נח. 13) פסוק מ"ב: הו"ו של "גחון" היא חצי התורה באותיות. 14) שס: תאכלום למנהגנו. 1) פסוק ד': יוהר לקרוא כאן ובהמשך (סוף פסוק ה') את הה"א הראשונה בשוא קמץ ואת הה"א השניה בלי מפיק, וכוונת הכתוב היא "דמי טוהר". 2) שס: יוהר לקרוא כאן ובהמשך (פסוק ו') את הה"א הראשונה בשוא קמץ ואת הה"א השניה במפיק, וכוונת הכתוב היא "ימי טוהר שלה".

וְשִׁשֶּׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל־דְּמֵי טָהָרָהּ[3]: ובמלאת | יְמֵי
טָהָרָהּ לְבֵן אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה
וּבֶן־יוֹנָה אוֹ־תֹר לְחַטָּאת אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד אֶל־
הַכֹּהֵן: והקריבו לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ וְטָהֲרָה
מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה:
וְאִם־לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי־תֹרִים
אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר
עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֲרָה:☆

יג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: אָדָם
כִּי־יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ־סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת
וְהָיָה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרַעַת וְהוּבָא אֶל־אַהֲרֹן
הַכֹּהֵן אוֹ אֶל־אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים: וְרָאָה הַכֹּהֵן
אֶת־הַנֶּגַע בְּעוֹר־הַבָּשָׂר וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ | לָבָן
וּמַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא
וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ: וְאִם־בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא
בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין־מַרְאֶהָ מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָהּ[4]
לֹא־הָפַךְ לָבָן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת
יָמִים: וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד
בְּעֵינָיו לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בְּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת
יָמִים שֵׁנִית: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֹתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֵׁנִית
וְהִנֵּה כָהָה הַנֶּגַע וְלֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְטִהַרוֹ
הַכֹּהֵן מִסִּפַּחַת הִוא וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר: וְאִם־פָּשֹׂה
תִּפְשֶׂה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר אַחֲרֵי הֵרָאֹתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן
לְטָהֳרָתוֹ וְנִרְאָה שֵׁנִית אֶל־הַכֹּהֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן
וְהִנֵּה פָּשְׂתָה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן צָרַעַת
הִוא:

טו נֶגַע צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בָאָדָם וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן: וְרָאָה
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת־לְבָנָה בָּעוֹר וְהִיא הָפְכָה שֵׂעָר
לָבָן וּמִחְיַת בָּשָׂר חַי בַּשְּׂאֵת[5]: יח צָרַעַת נוֹשֶׁנֶת הִוא
בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן לֹא יַסְגִּרֶנּוּ כִּי טָמֵא
הוּא: יט וְאִם־פָּרוֹחַ תִּפְרַח הַצָּרַעַת בָּעוֹר וְכִסְּתָה
הַצָּרַעַת אֶת כָּל־עוֹר הַנֶּגַע מֵרֹאשׁוֹ וְעַד־רַגְלָיו
לְכָל־מַרְאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן: כא וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כִסְּתָה
הַצָּרַעַת אֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ וְטִהַר אֶת־הַנֶּגַע כֻּלּוֹ הָפַךְ
לָבָן טָהוֹר הוּא: כב וּבְיוֹם הֵרָאוֹת בּוֹ בָּשָׂר חַי יִטְמָא:
כג וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַבָּשָׂר הַחַי וְטִמְּאוֹ הַבָּשָׂר הַחַי
טָמֵא הוּא צָרַעַת הוּא: כד אוֹ כִי יָשׁוּב הַבָּשָׂר הַחַי
וְנֶהְפַּךְ לְלָבָן וּבָא אֶל־הַכֹּהֵן: כה וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה
נֶהְפַּךְ הַנֶּגַע לְלָבָן וְטִהַר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע טָהוֹר
הוּא: שלישי

כו וּבָשָׂר כִּי־יִהְיֶה בוֹ־בְעֹרוֹ שְׁחִין וְנִרְפָּא: כז וְהָיָה בִּמְקוֹם
הַשְּׁחִין שְׂאֵת לְבָנָה אוֹ בַהֶרֶת לְבָנָה אֲדַמְדֶּמֶת

ושִׁשֶּׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל דְּמֵי טָהֳרָה בְּמִלֹּאת יְמֵי
טָהֳרָה לִבֵּן אוֹ לִבַּת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה
וּבֶן יוֹנָה אוֹ תֹר לְחַטָּאת אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל
הַכֹּהֵן והקריבו לִפְנֵי יהוה וכפר עָלֶיהָ וְטָהֲרָה
מִמְּקוֹר דְּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת לִזָּכָר אוֹ לִנְקֵבָה
ואם לא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה ולקחה שְׁתֵּי תֹרִים
אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וכפר
עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֲרָה

וידבר יהוה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר אָדָם
כִּי יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת
והיה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרַעַת והובא אֶל אַהֲרֹן
הַכֹּהֵן אוֹ אֶל אֶחָד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים וראה הַכֹּהֵן
אֶת הַנֶּגַע בְּעוֹר הַבָּשָׂר ושער בַּנֶּגַע הָפַךְ לָבָן
ומראה הַנֶּגַע עָמֹק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא
וראהו הַכֹּהֵן וטמא אתו ואם בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא
בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין מַרְאֶהָ מִן הָעוֹר ושערה
לא הפך לבן והסגיר הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע שִׁבְעַת
יָמִים וראהו הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי והנה הַנֶּגַע עָמַד
בְּעֵינָיו לא פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר והסגירו הַכֹּהֵן שִׁבְעַת
יָמִים שֵׁנִית וראה הַכֹּהֵן אֹתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֵׁנִית
והנה כָהָה הַנֶּגַע ולא פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְטִהַרוֹ
הַכֹּהֵן מִסִּפַּחַת הִוא וכבס בְּגָדָיו וְטָהֵר וְאִם פָּשֹׂה
תִּפְשֶׂה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר אַחֲרֵי הֵרָאֹתוֹ אֶל הַכֹּהֵן
לְטָהֳרָתוֹ ונראה שֵׁנִית אֶל הַכֹּהֵן וראה הַכֹּהֵן
והנה פָּשְׂתָה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר וטמאו הַכֹּהֵן צָרַעַת
הִוא

נֶגַע צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בְאָדָם והובא אֶל הַכֹּהֵן וראה
הַכֹּהֵן והנה שְׂאֵת לְבָנָה בָּעוֹר והיא הָפְכָה שֵׂעָר
לָבָן ומחיית בָּשָׂר חַי בַּשְּׂאֵת צָרַעַת נוֹשֶׁנֶת הִוא
בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וטמאו הַכֹּהֵן לֹא יַסְגִּרֶנּוּ כִּי טָמֵא
הוּא ואם פָּרוֹחַ תִּפְרַח הַצָּרַעַת בָּעוֹר וכסתה
הַצָּרַעַת אֶת כָּל עוֹר הַנֶּגַע מֵרֹאשׁוֹ וְעַד רַגְלָיו
לְכָל מַרְאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן וראה הַכֹּהֵן והנה כִסְּתָה
הַצָּרַעַת אֶת כָּל בְּשָׂרוֹ וטהר אֶת הַנֶּגַע כֻּלּוֹ הָפַךְ
לָבָן טָהוֹר הוּא וביום הֵרָאוֹת בּוֹ בָּשָׂר חַי יִטְמָא
וראה הַכֹּהֵן אֶת הַבָּשָׂר הַחַי וטמאו הַבָּשָׂר הַחַי
טָמֵא הוּא צָרַעַת הוּא או כִי יָשׁוּב הַבָּשָׂר הַחַי
ונהפך לְלָבָן ובא אֶל הַכֹּהֵן וראהו הַכֹּהֵן והנה
נֶהְפַּךְ הַנֶּגַע לְלָבָן וטהר הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע טָהוֹר
הוּא

ובָשָׂר כִּי יִהְיֶה בו בְּעֹרוֹ שְׁחִין ונרפא והיה בִּמְקוֹם
הַשְּׁחִין שְׂאֵת לְבָנָה או בַהֶרֶת לְבָנָה אֲדַמְדֶּמֶת

3) פסוק ה׳: בשני ובחמישי ובשבת במנחה יש נוהגים לסיים כאן עליית כהן, ונהרא נהרא ופשטיה. 4) פסוק ד׳: ושערה – לא מפיק ה״א. וסימניך ושערה **לא** הפך לבן (כלומר בלי מפיק). 5) פסוק י׳: השי״ן בשוא נח, ויזהר לבטא יפה את האל״ף.

וְנִרְאָה אֶל־הַכֹּהֵן: כ וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה מַרְאֵהוּ שָׁפֵל מִן־
הָעוֹר וּשְׂעָרָה הפ״א במפיק הָפַךְ לָבָן וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע־צָרַעַת
הוּא בַּשְּׁחִין פָּרָחָה: כא וְאִם יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין־
בָּהּ שֵׂעָר לָבָן וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן־הָעוֹר וְהִיא כֵּהָה
וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים: כב וְאִם־פָּשֹׂה תִפְשֶׂה
בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֶגַע הוּא: כג וְאִם־תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד
הַבַּהֶרֶת לֹא פָשְׂתָה צָרֶבֶת הַשְּׁחִין הוּא וְטִהֲרוֹ
הַכֹּהֵן: רביעי (שני כשהן מחוברות) כד אוֹ בָשָׂר כִּי־יִהְיֶה בְעֹרוֹ
מִכְוַת־אֵשׁ וְהָיְתָה מִחְיַת הַמִּכְוָה בַּהֶרֶת לְבָנָה
אֲדַמְדֶּמֶת אוֹ לְבָנָה: כה וְרָאָה אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ
שֵׂעָר לָבָן בַּבַּהֶרֶת וּמַרְאֶהָ עָמֹק מִן־הָעוֹר צָרַעַת
הוּא בַּמִּכְוָה פָּרְחָה וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע צָרַעַת
הוּא: כו וְאִם יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין־בַּבַּהֶרֶת שֵׂעָר
לָבָן וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן־הָעוֹר וְהִוא כֵּהָה וְהִסְגִּירוֹ
הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים: כז וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
אִם־פָּשֹׂה תִפְשֶׂה בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֶגַע
צָרַעַת הוּא: כח וְאִם־תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד הַבַּהֶרֶת לֹא־פָשְׂתָה
בָעוֹר וְהִוא כֵּהָה שְׁאֵת הַמִּכְוָה הוּא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן
כִּי־צָרֶבֶת הַמִּכְוָה הִוא: חמישי
כט וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בוֹ נֶגַע בְּרֹאשׁ אוֹ בְזָקָן:
ל וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנָّגַע וְהִנֵּה מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר
וּבוֹ שֵׂעָר צָהֹב דָּק וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶתֶק הוּא
צָרַעַת הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקָן הוּא: לא וְכִי־יִרְאֶה הַכֹּהֵן אֶת־
נֶגַע הַנֶּתֶק וְהִנֵּה אֵין־מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר וְשֵׂעָר
שָׁחֹר אֵין בּוֹ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק שִׁבְעַת
יָמִים: לב וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנָّגַע בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה
לֹא־פָשָׂה הַנֶּתֶק וְלֹא־הָיָה מלעיל בוֹ שֵׂעָר צָהֹב וּמַרְאֵה
הַנֶּתֶק אֵין עָמֹק מִן־הָעוֹר: לג וְהִתְגַּלָּח וְאֶת־הַנֶּתֶק לֹא
יְגַלֶּחַ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית:
לד וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּתֶק בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא־
פָשָׂה הַנֶּתֶק בָּעוֹר וּמַרְאֵהוּ אֵינֶנּוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר
וְטִהַר אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר: לה וְאִם־פָּשֹׂה
יִפְשֶׂה הַנֶּתֶק בָּעוֹר אַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ: לו וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן
וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּתֶק בָּעוֹר לֹא־יְבַקֵּר הַכֹּהֵן לַשֵּׂעָר
הַצָּהֹב טָמֵא הוּא: לז וְאִם־בְּעֵינָיו עָמַד הַנֶּתֶק וְשֵׂעָר
שָׁחֹר צָמַח־בּוֹ נִרְפָּא הַנֶּתֶק טָהוֹר הוּא וְטִהֲרוֹ
הַכֹּהֵן: לח וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה
בְעוֹר־בְּשָׂרָם בֶּהָרֹת בֶּהָרֹת לְבָנוֹת: לט וְרָאָה הַכֹּהֵן
וְהִנֵּה בְעוֹר־בְּשָׂרָם בֶּהָרֹת כֵּהוֹת לְבָנוֹת בֹּהַק הוּא
פֹּרֵחַ בָּעוֹר טָהוֹר הוּא: ששי (שלישי כשהן מחוברות) מ וְאִישׁ
כִּי יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ קֵרֵחַ הוּא טָהוֹר הוּא: מא וְאִם
מִפְּאַת פָּנָיו יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ גִּבֵּחַ הוּא טָהוֹר הוּא:

ונראה אל הכהן וראה הכהן והנה מראה שפל מן
העור ושערה הפך לבן וטמאו הכהן נגע צרעת
הוא בשחין פרחה ואם יראנה הכהן והנה אין
בה שער לבן ושפלה איננה מן העור והיא כהה
והסגירו הכהן שבעת ימים ואם פשה תפשה
בעור וטמא הכהן אתו נגע הוא ואם תחתיה תעמד
הבהרת לא פשתה צרבת השחין הוא וטהרו
הכהן או בשר כי יהיה בערו
מכות אש והיתה מחית המכוה בהרת לבנה
אדמדמת או לבנה וראה אתה הכהן והנה נהפך
שער לבן בבהרת ומראה עמק מן העור צרעת
הוא במכוה פרחה וטמא אתו הכהן נגע צרעת
הוא ואם יראנה הכהן והנה אין בבהרת שער
לבן ושפלה איננה מן העור והוא כהה והסגירו
הכהן שבעת ימים וראהו הכהן ביום השביעי
אם פשה תפשה בעור וטמא הכהן אתו נגע
צרעת הוא ואם תחתיה תעמד הבהרת לא פשתה
בעור והוא כהה שאת המכוה הוא וטהרו הכהן
כי צרבת המכוה הוא
ואיש או אשה כי יהיה בו נגע בראש או בזקן
וראה הכהן את הנגע והנה מראהו עמק מן העור
ובו שער צהב דק וטמא אתו הכהן נתק הוא
צרעת הראש או הזקן הוא וכי יראה הכהן את
נגע הנתק והנה אין מראהו עמק מן העור ושער
שחר אין בו והסגיר הכהן את נגע הנתק שבעת
ימים וראה הכהן את הנגע ביום השביעי והנה
לא פשה הנתק ולא היה בו שער צהב ומראה
הנתק אין עמק מן העור והתגלח ואת הנתק לא
יגלח והסגיר הכהן את הנתק שבעת ימים שנית
וראה הכהן את הנתק ביום השביעי והנה לא
פשה הנתק בעור ומראהו איננו עמק מן העור
וטהר אתו הכהן וכבס בגדיו וטהר ואם פשה
יפשה הנתק בעור אחרי טהרתו וראהו הכהן
והנה פשה הנתק בעור לא יבקר הכהן לשער
הצהב טמא הוא ואם בעיניו עמד הנתק ושער
שחר צמח בו נרפא הנתק טהור הוא וטהרו
הכהן ואיש או אשה כי יהיה
בעור בשרם בהרת בהרת לבנת וראה הכהן
והנה בעור בשרם בהרת כהות לבנת בהק הוא
פרח בעור טהור הוא ואיש
כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא ואם
מפאת פניו ימרט ראשו גבח הוא טהור הוא

מב וְכִי־יִהְיֶה בַּקָּרַחַת אוֹ בַגַּבַּחַת נֶגַע לָבָן אֲדַמְדָּם
צָרַעַת פֹּרֵחַת הִוא בְּקָרְחָתוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ: מג וְרָאָה אֹתוֹ
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת־הַנֶּגַע לְבָנָה אֲדַמְדֶּמֶת בְּקָרַחְתּוֹ
אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ כְּמַרְאֵה צָרַעַת עוֹר בָּשָׂר: מד אִישׁ־צָרוּעַ
הוּא טָמֵא הוּא טַמֵּא ידגיש המ״ם יְטַמְּאֶנּוּ הַכֹּהֵן בְּרֹאשׁוֹ נִגְעוֹ:
מה וְהַצָּרוּעַ אֲשֶׁר־בּוֹ הַנֶּגַע בְּגָדָיו יִהְיוּ פְרֻמִים וְרֹאשׁוֹ
יִהְיֶה פָרוּעַ וְעַל־שָׂפָם יַעְטֶה העי״ן בשוא נח וְטָמֵא | טָמֵא יִקְרָא:
מו כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר הַנֶּגַע בּוֹ יִטְמָא טָמֵא הוּא בָּדָד יֵשֵׁב
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ: מז וְהַבֶּגֶד
כִּי־יִהְיֶה בּוֹ נֶגַע צָרַעַת בְּבֶגֶד צֶמֶר אוֹ בְּבֶגֶד
פִּשְׁתִּים: מח אוֹ בִשְׁתִי אוֹ בְעֵרֶב לַפִּשְׁתִּים וְלַצֶּמֶר
אוֹ בְעוֹר אוֹ בְּכָל־מְלֶאכֶת עוֹר: מט וְהָיָה הַנֶּגַע יְרַקְרַק |
אוֹ אֲדַמְדָּם בַּבֶּגֶד אוֹ בָעוֹר אוֹ־בַשְׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב
אוֹ בְכָל־כְּלִי־עוֹר נֶגַע צָרַעַת הוּא וְהָרְאָה אֶת־
הַכֹּהֵן: ☆ נ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע וְהִסְגִּיר אֶת־הַנֶּגַע
שִׁבְעַת יָמִים: נא וְרָאָה אֶת־הַנֶּגַע בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כִּי־
פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ־בַשְׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב אוֹ בָעוֹר
לְכָל אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה הָעוֹר לִמְלָאכָה צָרַעַת מַמְאֶרֶת
הַנֶּגַע טָמֵא הוּא: נב וְשָׂרַף אֶת־הַבֶּגֶד אוֹ אֶת־הַשְׁתִי |
אוֹ אֶת־הָעֵרֶב בַּצֶּמֶר אוֹ בַפִּשְׁתִּים אוֹ אֶת־כָּל־
כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר־יִהְיֶה בּוֹ הַנֶּגַע כִּי־צָרַעַת מַמְאֶרֶת
הוּא בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף: נג וְאִם יִרְאֶה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה לֹא־
פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ בַשְׁתִי אוֹ בָעֵרֶב אוֹ בְּכָל־
כְּלִי־עוֹר: נד וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ אֶת אֲשֶׁר־בּוֹ הַנֶּגַע
וְהִסְגִּירוֹ שִׁבְעַת־יָמִים שֵׁנִית: שביעי נה וְרָאָה הַכֹּהֵן אַחֲרֵי |
הֻכַּבֵּס אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה לֹא־הָפַךְ הַנֶּגַע אֶת־עֵינוֹ
וְהַנֶּגַע לֹא־פָשָׂה טָמֵא הוּא בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ פְּחֶתֶת
הִוא בְּקָרַחְתּוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ: נו וְאִם רָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה
כֵּהָה הַנֶּגַע אַחֲרֵי הֻכַּבֵּס אֹתוֹ וְקָרַע אֹתוֹ מִן־הַבֶּגֶד
אוֹ מִן־הָעוֹר אוֹ מִן־הַשְׁתִי אוֹ מִן־הָעֵרֶב: מפטיר נז וְאִם־תֵּרָאֶה
עוֹד בַּבֶּגֶד אוֹ־בַשְׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב אוֹ בְּכָל־כְּלִי־עוֹר
פֹּרַחַת הִוא בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ אֶת אֲשֶׁר־בּוֹ הַנָּגַע:
נח וְהַבֶּגֶד אוֹ־הַשְׁתִי אוֹ־הָעֵרֶב אוֹ־כָל־כְּלֵי הָעוֹר
אֲשֶׁר תְּכַבֵּס וְסָר מֵהֶם הַנֶּגַע וְכֻבַּס שֵׁנִית וְטָהֵר:
נט זֹאת תּוֹרַת נֶגַע־צָרַעַת בֶּגֶד הַצֶּמֶר | אוֹ הַפִּשְׁתִּים
אוֹ הַשְׁתִי אוֹ הָעֵרֶב אוֹ כָל־כְּלִי־עוֹר לְטַהֲרוֹ אוֹ
לְטַמְּאוֹ:

יד א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת
הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן: ג וְיָצָא הַכֹּהֵן
אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא נֶגַע־
הַצָּרַעַת מִן־הַצָּרוּעַ: ד וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמִּטַּהֵר שְׁתֵּי־
צִפֳּרִים חַיּוֹת טְהֹרוֹת וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזוֹב:

וכי יהיה בקרחת או בגבחת נגע לבן אדמדם
צרעת פרחת הוא בקרחתו או בגבחתו וראה אתו
הכהן והנה שאת הנגע לבנה אדמדמת בקרחתו
או בגבחתו כמראה צרעת עור בשר איש צרוע
הוא טמא הוא טמא יטמאנו הכהן בראשו נגעו
והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו פרמים וראשו
יהיה פרוע ועל שפם יעטה וטמא טמא יקרא
כל ימי אשר הנגע בו יטמא טמא הוא בדד ישב
מחוץ למחנה מושבו והבגד
כי יהיה בו נגע צרעת בבגד צמר או בבגד
פשתים או בשתי או בערב לפשתים ולצמר
או בעור או בכל מלאכת עור והיה הנגע ירקרק
או אדמדם בבגד או בעור או בשתי או בערב
או בכל כלי עור נגע צרעת הוא והראה את
הכהן וראה הכהן את הנגע והסגיר את הנגע
שבעת ימים וראה את הנגע ביום השביעי כי
פשה הנגע בבגד או בשתי או בערב או בעור
לכל אשר יעשה העור למלאכה צרעת ממארת
הנגע טמא הוא ושרף את הבגד או את השתי
או את הערב בצמר או בפשתים או את כל
כלי העור אשר יהיה בו הנגע כי צרעת ממארת
הוא באש תשרף ואם יראה הכהן והנה לא
פשה הנגע בבגד או בשתי או בערב או בכל
כלי עור וצוה הכהן וכבסו את אשר בו הנגע
והסגירו שבעת ימים שנית וראה הכהן אחרי
הכבס את הנגע והנה לא הפך הנגע את עינו
והנגע לא פשה טמא הוא באש תשרפנו פחתת
הוא בקרחתו או בגבחתו ואם ראה הכהן והנה
כהה הנגע אחרי הכבס אתו וקרע אתו מן הבגד
או מן העור או מן השתי או מן הערב ואם תראה
עוד בבגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור
פרחת הוא באש תשרפנו את אשר בו הנגע
והבגד או השתי או הערב או כל כלי העור
אשר תכבס וסר מהם הנגע וכבס שנית וטהר
זאת תורת נגע צרעת בגד הצמר או הפשתים
או השתי או הערב או כל כלי עור לטהרו או
לטמאו
וידבר יהוה אל משה לאמר זאת תהיה תורת
המצרע ביום טהרתו והובא אל הכהן ויצא הכהן
אל מחוץ למחנה וראה הכהן והנה נרפא נגע
הצרעת מן הצרוע וצוה הכהן ולקח למטהר שתי
צפרים חיות טהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזב

6) פסוק מ״ט: הנוהגים לקרוא לשביעי עד מפטיר (״סמוך״) יסיימו כאן עליית ששי ויעלה השביעי ויקרא עד מפטיר.

ה וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ
עַל־מַיִם חַיִּים: ☆ ו אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת־עֵץ
הָאֶרֶז וְאֶת־שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת־הָאֵזֹב וְטָבַל אוֹתָם
וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחֻטָה עַל הַמַּיִם
הַחַיִּים: ז וְהִזָּה עַל הַמִּטַּהֵר מִן־הַצָּרַעַת[1] שֶׁבַע פְּעָמִים
וְטִהַרוֹ וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה:
ח וְכִבֶּס הַמִּטַּהֵר אֶת־בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ וְרָחַץ
בַּמַּיִם וְטָהֵר וְאַחַר יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ
לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים: ט וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַּח אֶת־
כָּל־שְׂעָרוֹ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־זְקָנוֹ וְאֵת גַּבֹּת עֵינָיו וְאֶת־
כָּל־שְׂעָרוֹ יְגַלֵּחַ וְכִבֶּס אֶת־בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ
בַּמַּיִם וְטָהֵר: ☆ י וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי־כְבָשִׂים
תְּמִימִם וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה וּשְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וְלֹג אֶחָד שָׁמֶן:
יא וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמְטַהֵר[2] אֶת הָאִישׁ הַמִּטַּהֵר וְאֹתָם
לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: יב וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּבֶשׂ
הָאֶחָד וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאָשָׁם וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף
אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: שני יג וְשָׁחַט אֶת־הַכֶּבֶשׂ בִּמְקוֹם
אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת־הַחַטָּאת וְאֶת־הָעֹלָה בִּמְקוֹם
הַקֹּדֶשׁ כִּי כַּחַטָּאת הָאָשָׁם הוּא לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ
קָדָשִׁים הוּא: יד וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן הַכֹּהֵן
עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית
וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית: טו וְלָקַח הַכֹּהֵן מִלֹּג הַשָּׁמֶן
וְיָצַק עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמֹאלִית: טז וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת־
אֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשָّמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ הַשְּׂמֹאלִית
וְהִזָּה מִן־הַשָּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה:
יז וּמִיֶּתֶר הַשָּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל־תְּנוּךְ
אֹזֶן הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן
רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל דַּם הָאָשָׁם: יח וְהַנּוֹתָר בַּשָּׁמֶן אֲשֶׁר
עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר וְכִפֶּר
עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה: יט וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־הַחַטָּאת וְכִפֶּר
עַל־הַמִּטַּהֵר מִטֻּמְאָתוֹ וְאַחַר יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה:
כ וְהֶעֱלָה הַכֹּהֵן אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִّנְחָה הַמִּזְבֵּחָה
וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן וְטָהֵר: שלישי (חמישי כשהן מחוברות) כא וְאִם־
דַּל הוּא וְאֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת וְלָקַח כֶּבֶשׂ אֶחָד אָשָׁם
לְתְנוּפָה לְכַפֵּר עָלָיו וְעִשָּׂרוֹן סֹלֶת אֶחָד בָּלוּל
בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שָׁמֶן: כב וּשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי
יוֹנָה אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְהָיָה אֶחָד חַטָּאת וְהָאֶחָד
עֹלָה: כג וְהֵבִיא אֹתָם בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְטָהֳרָתוֹ אֶל־
הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה: כד וְלָקַח
הַכֹּהֵן אֶת־כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם
הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: כה וְשָׁחַט אֶת־כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם

וצוה הכהן ושחט את הצפור האחת אל כלי חרש
על מים חיים את הצפר החיה יקח אתה ואת עץ
הארז ואת שני התולעת ואת האזב וטבל אותם
ואת הצפר החיה בדם הצפר השחטה על המים
החיים והזה על המטהר מן הצרעת שבע פעמים
וטהרו ושלח את הצפר החיה על פני השדה
וכבס המטהר את בגדיו וגלח את כל שערו ורחץ
במים וטהר ואחר יבוא אל המחנה וישב מחוץ
לאהלו שבעת ימים והיה ביום השביעי יגלח את
כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת גבת עיניו ואת
כל שערו יגלח וכבס את בגדיו ורחץ את בשרו
במים וטהר וביום השמיני יקח שני כבשים
תמימם וכבשה אחת בת שנתה תמימה ושלשה
עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ולג אחד שמן
והעמיד הכהן המטהר את האיש המטהר ואתם
לפני יהוה פתח אהל מועד ולקח הכהן את הכבש
האחד והקריב אתו לאשם ואת לג השמן והניף
אתם תנופה לפני יהוה ושחט את הכבש במקום
אשר ישחט את החטאת ואת העלה במקום
הקדש כי כחטאת האשם הוא לכהן קדש
קדשים הוא ולקח הכהן מדם האשם ונתן הכהן
על תנוך אזן המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית
ועל בהן רגלו הימנית ולקח הכהן מלג השמן
ויצק על כף הכהן השמאלית וטבל הכהן את
אצבעו הימנית מן השמן אשר על כפו השמאלית
והזה מן השמן באצבעו שבע פעמים לפני יהוה
ומיתר השמן אשר על כפו יתן הכהן על תנוך
אזן המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן
רגלו הימנית על דם האשם והנותר בשמן אשר
על כף הכהן יתן על ראש המטהר וכפר
עליו הכהן לפני יהוה ועשה הכהן את החטאת וכפר
על המטהר מטמאתו ואחר ישחט את העלה
והעלה הכהן את העלה ואת המנחה המזבחה
וכפר עליו הכהן וטהר ואם
דל הוא ואין ידו משגת ולקח כבש אחד אשם
לתנופה לכפר עליו ועשרון סלת אחד בלול
בשמן למנחה ולג שמן ושתי תרים או שני בני
יונה אשר תשיג ידו והיה אחד חטאת והאחד
עלה והביא אתם ביום השמיני לטהרתו אל
הכהן אל פתח אהל מועד לפני יהוה ולקח
הכהן את כבש האשם ואת לג השמן והניף אתם
הכהן תנופה לפני יהוה ושחט את כבש האשם

1) פסוק ז: יפסיק מעט, שלא יובן שהכהן מזה מן הצרעת שבע פעמים. וכן בכל התורה הטרזא מפסקת יותר מן התביר שלפניה. 2) פסוק י״א: המ״ם רפויה והשוא נח.

וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן־הַמִּטַּהֵר
הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית:
כו וּמִן־הַשֶּׁמֶן יִצֹּק הַכֹּהֵן עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמֹאלִית:
כז וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשֶّמֶן אֲשֶׁר עַל־
כַּפּוֹ הַשְּׂמֹאלִית שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה: כח וְנָתַן
הַכֹּהֵן מִן־הַשֶّמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן
הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן
רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל־מְקוֹם דַּם הָאָשָׁם: כט וְהַנּוֹתָר מִן־
הַשֶّמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר
לְכַפֵּר עָלָיו לִפְנֵי יְהוָה: ל וְעָשָׂה אֶת־הָאֶחָד מִן־
הַתֹּרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה מֵאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ: לא אֶת
אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג יָדוֹ אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד
עֹלָה עַל־הַמִּנְחָה וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל הַמִּטַּהֵר לִפְנֵי
יְהוָה: לב זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר־בּוֹ נֶגַע צָרַעַת אֲשֶׁר לֹא־
תַשִּׂיג יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ: רביעי (ששי כשהן מחוברות)

לג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: לד כִּי תָבֹאוּ
אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי
נֶגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם: לה וּבָא אֲשֶׁר־לוֹ
הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבָּיִת:
לו וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפִנּוּ אֶת־הַבַּיִת בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן
לִרְאוֹת אֶת־הַנֶּגַע וְלֹא יִטְמָא כָּל־אֲשֶׁר בַּבָּיִת וְאַחַר מלעיל
כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת־הַבָּיִת: לז וְרָאָה אֶת־הַנֶּגַע
וְהִנֵּה הַנֶּגַע בְּקִירֹת הַבַּיִת שְׂקַעֲרוּרֹת יְרַקְרַקֹּת אוֹ
אֲדַמְדַּמֹּת וּמַרְאֵיהֶן שָׁפֵל מִן־הַקִּיר: לח וְיָצָא הַכֹּהֵן
מִן־הַבַּיִת אֶל־פֶּתַח הַבָּיִת וְהִסְגִּיר אֶת־הַבַּיִת שִׁבְעַת
יָמִים: לט וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְרָאָה וְהִנֵּה פָשָׂה
הַנֶּגַע בְּקִירֹת הַבָּיִת: מ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְחִלְּצוּ אֶת־הָאֲבָנִים
אֲשֶׁר בָּהֶן הַנֶּגַע וְהִשְׁלִיכוּ אֶתְהֶן אֶל־מִחוּץ לָעִיר
אֶל־מָקוֹם טָמֵא: מא וְאֶת־הַבַּיִת יַקְצֵעַ מִבַּיִת סָבִיב
וְשָׁפְכוּ אֶת־הֶעָפָר אֲשֶׁר הִקְצוּ אֶל־מִחוּץ לָעִיר
אֶל־מָקוֹם טָמֵא: מב וְלָקְחוּ אֲבָנִים אֲחֵרוֹת וְהֵבִיאוּ אֶל־
תַּחַת הָאֲבָנִים וְעָפָר אַחֵר יִקַּח וְטָח אֶת־הַבָּיִת: מג וְאִם־
יָשׁוּב הַנֶּגַע וּפָרַח בַּבַּיִת אַחַר חִלֵּץ אֶת־הָאֲבָנִים
וְאַחֲרֵי הִקְצוֹת אֶת־הַבַּיִת וְאַחֲרֵי הִטּוֹחַ: מד וּבָא הַכֹּהֵן
וְרָאָה וְהִנֵּה פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבָּיִת צָרַעַת מַמְאֶרֶת הִוא
בַּבַּיִת טָמֵא הוּא: מה וְנָתַץ אֶת־הַבַּיִת אֶת־אֲבָנָיו וְאֶת־
עֵצָיו וְאֵת כָּל־עֲפַר הַבָּיִת וְהוֹצִיא אֶל־מִחוּץ לָעִיר
אֶל־מָקוֹם טָמֵא: מו וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת כָּל־יְמֵי הִסְגִּיר
אֹתוֹ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב: מז וְהַשֹּׁכֵב בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת־
בְּגָדָיו וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת־בְּגָדָיו: מח וְאִם־בֹּא יָבֹא
הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבַּיִת אַחֲרֵי הִטֹּחַ
אֶת־הַבָּיִת וְטִהַר הַכֹּהֵן אֶת־הַבַּיִת כִּי נִרְפָּא הַנָּגַע:

ולקחו הכהן מדם האשם ונתן על תנוך אזן המטהר
הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית
ומן השמן יצק הכהן על כף הכהן השמאלית
והזה הכהן באצבעו הימנית מן השמן אשר על
כפו השמאלית שבע פעמים לפני יהוה ונתן
הכהן מן השמן אשר על כפו על תנוך אזן
המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן
רגלו הימנית על מקום דם האשם והנותר מן
השמן אשר על כף הכהן יתן על ראש המטהר
לכפר עליו לפני יהוה ועשה את האחד מן
התרים או מן בני היונה מאשר תשיג ידו את
אשר תשיג ידו את האחד חטאת ואת האחד
עלה על המנחה וכפר הכהן על המטהר לפני
יהוה זאת תורת אשר בו נגע צרעת אשר לא
תשיג ידו בטהרתו

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר כי תבאו
אל ארץ כנען אשר אני נתן לכם לאחזה ונתתי
נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם ובא אשר לו
הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית
וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא הכהן
לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר בבית ואחר
כן יבא הכהן לראות את הבית וראה את הנגע
והנה הנגע בקירת הבית שקערורת ירקרקת או
אדמדמת ומראיהן שפל מן הקיר ויצא הכהן
מן הבית אל פתח הבית והסגיר את הבית שבעת
ימים ושב הכהן ביום השביעי וראה והנה פשה
הנגע בקירת הבית וצוה הכהן וחלצו את האבנים
אשר בהן הנגע והשליכו אתהן אל מחוץ לעיר
אל מקום טמא ואת הבית יקצע מבית סביב
ושפכו את העפר אשר הקצו אל מחוץ לעיר
אל מקום טמא ולקחו אבנים אחרות והביאו אל
תחת האבנים ועפר אחר יקח וטח את הבית ואם
ישוב הנגע ופרח בבית אחר חלץ את האבנים
ואחרי הקצות את הבית ואחרי הטוח ובא הכהן
וראה והנה פשה הנגע בבית צרעת ממארת הוא
בבית טמא הוא ונתץ את הבית את אבניו ואת
עציו ואת כל עפר הבית והוציא אל מחוץ לעיר
אל מקום טמא והבא אל הבית כל ימי הסגיר
אתו יטמא עד הערב והשכב בבית יכבס את
בגדיו והאכל בבית יכבס את בגדיו ואם בא יבא
הכהן וראה והנה לא פשה הנגע בבית אחרי הטוח
את הבית וטהר הכהן את הבית כי נרפא הנגע

מט וְלָקַח לְחַטֵּא אֶת־הַבַּיִת שְׁתֵּי צִפֳּרִים וְעֵץ אֶרֶז
וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזוֹב: נ וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפֹּר הָאֶחָת אֶל־
כְּלִי־חֶרֶשׂ בש"ץ שמאלית עַל־מַיִם חַיִּים: נא וְלָקַח אֶת־עֵץ הָאֶרֶז
וְאֶת־הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה
וְטָבַל אֹתָם בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחוּטָה וּבַמַּיִם הַחַיִּים
וְהִזָּה אֶל־הַבַּיִת שֶׁבַע פְּעָמִים: נב וְחִטֵּא אֶת־הַבַּיִת
בְּדַם הַצִּפּוֹר וּבַמַּיִם הַחַיִּים וּבַצִּפֹּר הַחַיָּה וּבְעֵץ
הָאֶרֶז וּבָאֵזוֹב וּבִשְׁנִי הַתּוֹלָעַת: נג וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר
הַחַיָּה אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְכִפֶּר
עַל־הַבַּיִת וְטָהֵר: חמישי נד זֹאת הַתּוֹרָה לְכָל־נֶגַע הַצָּרַעַת
וְלַנָּתֶק: נה וּלְצָרַעַת הַבֶּגֶד וְלַבָּיִת: נו וְלַשְּׂאֵת[3] וְלַסַּפַּחַת
וְלַבֶּהָרֶת: נז לְהוֹרֹת בְּיוֹם הַטָּמֵא וּבְיוֹם הַטָּהֹר זֹאת
תּוֹרַת הַצָּרָעַת:

טו א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: ב דַּבְּרוּ
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרְתֶּם אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי
יִהְיֶה זָב מִבְּשָׂרוֹ זוֹבוֹ טָמֵא הוּא: ג וְזֹאת תִּהְיֶה טֻמְאָתוֹ
בְּזוֹבוֹ רָר בְּשָׂרוֹ אֶת־זוֹבוֹ אוֹ־הֶחְתִּים בְּשָׂרוֹ מִזּוֹבוֹ
טֻמְאָתוֹ הִוא: ד כָּל־הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עָלָיו הַזָּב
יִטְמָא וְכָל־הַכְּלִי מלרע אֲשֶׁר־יֵשֵׁב עָלָיו יִטְמָא: ה וְאִישׁ
אֲשֶׁר יִגַּע בְּמִשְׁכָּבוֹ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: ו וְהַיֹּשֵׁב עַל־הַכְּלִי מלרע אֲשֶׁר־יֵשֵׁב
עָלָיו הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־
הָעָרֶב: ז וְהַנֹּגֵעַ בִּבְשַׂר הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: ח וְכִי־יָרֹק הַזָּב בַּטָּהוֹר וְכִבֶּס בְּגָדָיו
וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: ט וְכָל־הַמֶּרְכָּב אֲשֶׁר
יִרְכַּב עָלָיו הַזָּב יִטְמָא: י וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה
תַחְתָּיו יִטְמָא עַד־הָעָרֶב וְהַנּוֹשֵׂא אוֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו
וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: יא וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע־בּוֹ
הַזָּב וְיָדָיו לֹא־שָׁטַף בַּמַּיִם וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: יב וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַזָּב
יִשָּׁבֵר וְכָל־כְּלִי־עֵץ יִשָּׁטֵף בַּמָּיִם: יג וְכִי־יִטְהַר הַזָּב
מִזּוֹבוֹ וְסָפַר לוֹ שִׁבְעַת יָמִים לְטָהֳרָתוֹ וְכִבֶּס בְּגָדָיו
וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בְּמַיִם חַיִּים וְטָהֵר: יד וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח־
לוֹ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה וּבָא לִפְנֵי יְהוָה
אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּנְתָנָם אֶל־הַכֹּהֵן: טו וְעָשָׂה אֹתָם
הַכֹּהֵן אֶחָד חַטָּאת וְהָאֶחָד עֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן
לִפְנֵי יְהוָה מִזּוֹבוֹ: ששי (שביעי כשהן מחוברות) טז וְאִישׁ כִּי־
תֵצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זָרַע וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: יז וְכָל־בֶּגֶד וְכָל־עוֹר אֲשֶׁר־יִהְיֶה
עָלָיו שִׁכְבַת־זָרַע וְכֻבַּס בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב:
יח וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אִישׁ אֹתָהּ שִׁכְבַת־זָרַע וְרָחֲצוּ
בַמַּיִם וְטָמְאוּ עַד־הָעָרֶב:

ולקוח לחטא את הבית שתי צפרים ועץ ארז
ושני תולעת ואזוב ושחוט את הצפר האחת אל
כלי חרש על מים חיים ולקוח את עץ הארז
ואת האזוב ואת שני התולעת ואת הצפר החיה
וטבל אתם בדם הצפר השחוטה ובמים החיים
והזה אל הבית שבע פעמים וחטא את הבית
בדם הצפור ובמים החיים ובצפר החיה ובעץ
הארז ובאזוב ובשני התולעת ושלח את הצפר
החיה אל מחוץ לעיר אל פני השדה וכפר
על הבית וטהר זאת התורה לכל נגע הצרעת
ולנתק ולצרעת הבגד ולבית ולשאת ולספחת
ולבהרת להורת ביום הטמא וביום הטהר זאת
תורת הצרעת

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר דברו
אל בני ישראל ואמרתם אלהם איש איש כי
יהיה זב מבשרו זובו טמא הוא וזאת תהיה טמאתו
בזובו רר בשרו את זובו או החתים בשרו מזובו
טמאתו הוא כל המשכב אשר ישכב עליו הזב
יטמא וכל הכלי אשר ישב עליו יטמא ואיש
אשר יגע במשכבו יכבס בגדיו ורחץ במים
וטמא עד הערב והישב על הכלי אשר ישב
עליו הזב יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד
הערב והנגע בבשר הזב יכבס בגדיו ורחץ במים
וטמא עד הערב וכי ירק הזב בטהור וכבס בגדיו
ורחץ במים וטמא עד הערב וכל המרכב אשר
ירכב עליו הזב יטמא וכל הנגע בכל אשר יהיה
תחתיו יטמא עד הערב והנושא אותם יכבס בגדיו
ורחץ במים וטמא עד הערב וכל אשר יגע בו
הזב וידיו לא שטף במים וכבס בגדיו ורחץ במים
וטמא עד הערב וכלי חרש אשר יגע בו הזב
ישבר וכל כלי עץ ישטף במים וכי יטהר הזב
מזובו וספר לו שבעת ימים לטהרתו וכבס בגדיו
ורחץ בשרו במים חיים וטהר וביום השמיני יקח
לו שתי תרים או שני בני יונה ובא לפני יהוה
אל פתח אהל מועד ונתנם אל הכהן ועשה אתם
הכהן אחד חטאת והאחד עלה וכפר עליו הכהן
לפני יהוה מזובו ואיש כי
תצא ממנו שכבת זרע ורחץ במים את כל בשרו
וטמא עד הערב וכל בגד וכל עור אשר יהיה
עליו שכבת זרע וכבס במים וטמא עד הערב
ואשה אשר ישכב איש אתה שכבת זרע ורחצו
במים וטמאו עד הערב

3) פסוק נ"ו: השי"ן בשוא נח, ויזהר לבטא יפה את האל"ף שלא יישמע "וְלַשֵּׂאת".

יט וְאִשָּׁה כִּי־תִהְיֶה זָבָה דָּם יִהְיֶה זֹבָהּ בִּבְשָׂרָהּ
שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֶה בְנִדָּתָהּ וְכָל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ יִטְמָא
עַד־הָעָרֶב: כ וְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו בְּנִדָּתָהּ יִטְמָא
וְכֹל אֲשֶׁר־תֵּשֵׁב עָלָיו יִטְמָא: כא וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּמִשְׁכָּבָהּ
יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: כב וְכָל־
הַנֹּגֵעַ בְּכָל־כְּלִי אֲשֶׁר־תֵּשֵׁב עָלָיו יְכַבֵּס בְּגָדָיו
וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: כג וְאִם עַל־הַמִּשְׁכָּב
הוּא אוֹ עַל־הַכְּלִי אֲשֶׁר־הִוא יֹשֶׁבֶת־עָלָיו בְּנָגְעוֹ־בוֹ
יִטְמָא עַד־הָעָרֶב: כד וְאִם שָׁכֹב יִשְׁכַּב אִישׁ אֹתָהּ
וּתְהִי נִדָּתָהּ עָלָיו וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־הַמִּשְׁכָּב
אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב עָלָיו יִטְמָא: כה וְאִשָּׁה
כִּי־יָזוּב זוֹב דָּמָהּ יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֶת־נִדָּתָהּ אוֹ
כִּי־תָזוּב עַל־נִדָּתָהּ כָּל־יְמֵי זוֹב טֻמְאָתָהּ כִּימֵי נִדָּתָהּ
תִּהְיֶה טְמֵאָה הִוא: כו כָּל־הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו
כָּל־יְמֵי זוֹבָהּ כְּמִשְׁכַּב נִדָּתָהּ יִהְיֶה־לָּהּ וְכָל־
הַכְּלִי אֲשֶׁר תֵּשֵׁב עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה כְּטֻמְאַת נִדָּתָהּ:
כז וְכָל־הַנּוֹגֵעַ בָּם יִטְמָא וְכִבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: כח וְאִם־טָהֲרָה מִזּוֹבָהּ וְסָפְרָה לָּהּ
שִׁבְעַת יָמִים וְאַחַר תִּטְהָר: [4] שביעי כט וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִּקַּח־
לָהּ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה וְהֵבִיאָה מלרע אוֹתָם
אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ל וְעָשָׂה הַכֹּהֵן
אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ
הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזּוֹב טֻמְאָתָהּ: מפטיר לא וְהִזַּרְתֶּם אֶת־בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מִטֻּמְאָתָם וְלֹא יָמֻתוּ בְּטֻמְאָתָם בְּטַמְּאָם
אֶת־מִשְׁכָּנִי אֲשֶׁר בְּתוֹכָם: לב זֹאת תּוֹרַת הַזָּב וַאֲשֶׁר
תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זָרַע לְטָמְאָה־בָהּ: לג וְהַדָּוָה בְּנִדָּתָהּ
וְהַזָּב אֶת־זוֹבוֹ לַזָּכָר וְלַנְּקֵבָה וּלְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב
עִם־טְמֵאָה:

אחרי מות

טז א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן
בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ: ב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־
הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר
עַל־הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת:
ג בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר
לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה: ד כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ
וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר
וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם
אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבֵשָׁם: ה וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח
שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה:
ו וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר
בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ: ☆ ז וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד
אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ח וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־[1]

ואשה כי תהיה זבה דם יהיה זבה בבשרה
שבעת ימים תהיה בנדתה וכל הנגע בה יטמא
עד הערב וכל אשר תשכב עליו בנדתה יטמא
וכל אשר תשב עליו יטמא וכל הנגע במשכבה
יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב וכל
הנגע בכל כלי אשר תשב עליו יכבס בגדיו
ורחץ במים וטמא עד הערב ואם על המשכב
הוא או על הכלי אשר הוא ישבת עליו בנגעו בו
יטמא עד הערב ואם שכב ישכב איש אתה
ותהי נדתה עליו וטמא שבעת ימים וכל המשכב
אשר ישכב עליו יטמא ואשה
כי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה או
כי תזוב על נדתה כל ימי זוב טמאתה כימי נדתה
תהיה טמאה הוא כל המשכב אשר תשכב עליו
כל ימי זובה כמשכב נדתה יהיה לה וכל
הכלי אשר תשב עליו טמא יהיה כטמאת נדתה
וכל הנוגע בם יטמא וכבס בגדיו ורחץ במים
וטמא עד הערב ואם טהרה מזובה וספרה לה
שבעת ימים ואחר תטהר וביום השמיני תקח
לה שתי תרים או שני בני יונה והביאה אותם
אל הכהן אל פתח אהל מועד ועשה הכהן
את האחד חטאת ואת האחד עלה וכפר עליה
הכהן לפני יהוה מזוב טמאתה והזרתם את בני
ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם בטמאם
את משכני אשר בתוכם זאת תורת הזב ואשר
תצא ממנו שכבת זרע לטמאה בה והדוה בנדתה
והזב את זובו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב
עם טמאה

וידבר יהוה אל משה אחרי מות שני בני אהרן
בקרבתם לפני יהוה וימתו ויאמר יהוה אל משה
דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל
הקדש מבית לפרכת אל פני הכפרת אשר
על הארן ולא ימות כי בענן אראה על הכפרת
בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר
לחטאת ואיל לעלה כתנת בד קדש ילבש
ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט בד יחגר
ובמצנפת בד יצנף בגדי קדש הם ורחץ במים
את בשרו ולבשם ומאת עדת בני ישראל יקח
שני שעירי עזים לחטאת ואיל אחד לעלה
והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר
בעדו ובעד ביתו ולקח את שני השעירם והעמיד
אתם לפני יהוה פתח אהל מועד ונתן אהרן על

4) לנוהגים לקרוא לשביעי עד מפטיר (סמוך), יפסיקו פה (כשהפרשיות לא מחוברות), ויעלה השביעי (סמוך) ויחזור מפסוק כ"ח ויקרא עד מפטיר. 1) פסוק ח': יזהר להפסיק מעט אחרי תיבת "על" כדי שיגלול את הס"ת לעמוד הבא, ועדיף לוותר על המקף מאשר לקרוא אות אחת בעל פה (מרן הגאון רבי מצליח מאזוז זצ"ל).

שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם גְּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל
אֶחָד לַעֲזָאזֵל: ט וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר
עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ חַטָּאת: י וְהַשָּׂעִיר
אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד[2]־חַי לִפְנֵי
יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה:
יא וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר
בַּעְדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־
לוֹ: ☆ יב וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ
מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה
וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת: יג וְנָתַן אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הָאֵשׁ
לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה| עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר
עַל־הָעֵדֻת וְלֹא יָמוּת: יד וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה
בְאֶצְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת
יַזֶּה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ: טו וְשָׁחַט אֶת־
שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ אֶל־
מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם
הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת: טז וְכִפֶּר
עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־
חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם
בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם: יז וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה| בְּאֹהֶל מוֹעֵד
בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכִפֶּר בַּעְדוֹ וּבְעַד
בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל: שני יח וְיָצָא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ
אֲשֶׁר לִפְנֵי־יְהוָה וְכִפֶּר עָלָיו וְלָקַח מִדַּם הַפָּר
וּמִדַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: יט וְהִזָּה
עָלָיו מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְקִדְּשׁוֹ
מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כ וְכִלָּה מִכַּפֵּר אֶת־הַקֹּדֶשׁ
וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהִקְרִיב אֶת־הַשָּׂעִיר
הֶחָי: כא וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת־שְׁתֵּי יָדָו עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר
הַחַי וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל־רֹאשׁ
הַשָּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד־אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה: כב וְנָשָׂא
הַשָּׂעִיר עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנֹתָם אֶל־אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשִׁלַּח
אֶת־הַשָּׂעִיר בַּמִּדְבָּר: כג וּבָא אַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
וּפָשַׁט אֶת־בִּגְדֵי הַבַּד אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ
וְהִנִּיחָם שָׁם: כד וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ
וְלָבַשׁ אֶת־בְּגָדָיו וְיָצָא וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־עֹלַת
הָעָם וְכִפֶּר בַּעְדוֹ וּבְעַד הָעָם: שלישי כה וְאֶת חֵלֶב הַחַטָּאת
יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה: כו וְהַמְשַׁלֵּחַ אֶת־הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל
יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן
יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה: כז וְאֶת פַּר הַחַטָּאת וְאֶת| שְׂעִיר
הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבָא אֶת־דָּמָם לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ
יוֹצִיא אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ בָאֵשׁ אֶת־עֹרֹתָם

שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם גְּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל
אֶחָד לַעֲזָאזֵל וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר
עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ חַטָּאת: וְהַשָּׂעִיר
אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד חַי לִפְנֵי
יהוה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה:
וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֶּר
בַּעְדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר
לוֹ וְלָקַח מְלֹא הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ
מִלִּפְנֵי יהוה וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה
וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְנָתַן אֶת הַקְּטֹרֶת עַל הָאֵשׁ
לִפְנֵי יהוה וְכִסָּה עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר
עַל הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה
בְאֶצְבָּעוֹ עַל פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת
יַזֶּה שֶׁבַע פְּעָמִים מִן הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ: וְשָׁחַט אֶת
שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת דָּמוֹ אֶל
מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם
הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת: וְכִפֶּר
עַל הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל
חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם
בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם: וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה| בְּאֹהֶל מוֹעֵד
בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד צֵאתוֹ וְכִפֶּר בַּעְדוֹ וּבְעַד
בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל קְהַל יִשְׂרָאֵל: וְיָצָא אֶל הַמִּזְבֵּחַ
אֲשֶׁר לִפְנֵי יהוה וְכִפֶּר עָלָיו וְלָקַח מִדַּם הַפָּר
וּמִדַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן עַל קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְהִזָּה
עָלָיו מִן הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְקִדְּשׁוֹ
מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְכִלָּה מִכַּפֵּר אֶת הַקֹּדֶשׁ
וְאֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְהִקְרִיב אֶת הַשָּׂעִיר
הֶחָי: וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׂעִיר
הַחַי וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֶת כָּל פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל חַטֹּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל רֹאשׁ
הַשָּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה: וְנָשָׂא
הַשָּׂעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנֹתָם אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשִׁלַּח
אֶת הַשָּׂעִיר בַּמִּדְבָּר וּבָא אַהֲרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד
וּפָשַׁט אֶת בִּגְדֵי הַבַּד אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ
וְהִנִּיחָם שָׁם וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ
וְלָבַשׁ אֶת בְּגָדָיו וְיָצָא וְעָשָׂה אֶת עֹלָתוֹ וְאֶת עֹלַת
הָעָם וְכִפֶּר בַּעְדוֹ וּבְעַד הָעָם: שלישי וְאֶת חֵלֶב הַחַטָּאת
יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה: וְהַמְשַׁלֵּחַ אֶת הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל
יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי כֵן
יָבוֹא אֶל הַמַּחֲנֶה: וְאֶת פַּר הַחַטָּאת וְאֶת| שְׂעִיר
הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבָא אֶת דָּמָם לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ
יוֹצִיא אֶל מִחוּץ לַמַّחֲנֶה וְשָׂרְפוּ בָאֵשׁ אֶת עֹרֹתָם

2) פסוק י: היו"ד בקמץ רחב והעי"ן בשוא קמץ והמ"ם בפתח.

(אין כאן פסוק)

וְאֶת־בְּשָׂרָם וְאֶת־פִּרְשָׁם: כח וְהַשְּׂרֵף אֹתָם יְכַבֵּס
בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־
הַמַּחֲנֶה: כט וְהָיְתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תְּעַנּוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל־מְלָאכָה
לֹא תַעֲשׂוּ הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם[3]: ל כִּי־בַיּוֹם
הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם
לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ: לא שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִיא לָכֶם וְעִנִּיתֶם
אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם: לב וְכִפֶּר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר־
יִמְשַׁח אֹתוֹ וַאֲשֶׁר יְמַלֵּא אֶת־יָדוֹ לְכַהֵן תַּחַת אָבִיו
וְלָבַשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַבַּד בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ: לג וְכִפֶּר אֶת־
מִקְדַּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ יְכַפֵּר
וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל־כָּל־עַם הַקָּהָל יְכַפֵּר: לד וְהָיְתָה־
זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִכָּל־חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: רביעי

יז א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
בָּנָיו וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַדָּבָר
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵּאמֹר: ג אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז בַּמַּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר
יִשְׁחָט מִחוּץ לַמַّחֲנֶה: ד וְאֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא
הֱבִיאוֹ לְהַקְרִיב קָרְבָּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם
יֵחָשֵׁב לָאִישׁ הַהוּא דָּם שָׁפָךְ וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא
מִקֶּרֶב עַמּוֹ: ה לְמַעַן אֲשֶׁר יָבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־
זִבְחֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם זֹבְחִים עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה וֶהֱבִיאָם
לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן וְזָבְחוּ זִבְחֵי
שְׁלָמִים לַיהוָה אוֹתָם: ו וְזָרַק הַכֹּהֵן אֶת־הַדָּם עַל־
מִזְבַּח יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְטִיר הַחֵלֶב לְרֵיחַ
נִיחֹחַ לַיהוָה: ז וְלֹא־יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת־זִבְחֵיהֶם לַשְּׂעִירִם
אֲשֶׁר הֵם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם חֻקַּת עוֹלָם תִּהְיֶה־זֹּאת
לָהֶם לְדֹרֹתָם: חמישי ח וַאֲלֵהֶם תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית
יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר אֲשֶׁר־יָגוּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר־יַעֲלֶה
עֹלָה אוֹ־זָבַח: ט וְאֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יְבִיאֶנּוּ
לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לַיהוָה וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמָּיו:
י וְאִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם
אֲשֶׁר יֹאכַל כָּל־דָּם וְנָתַתִּי פָנַי בַּנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת אֶת־
הַדָּם וְהִכְרַתִּי אֹתָהּ מִקֶּרֶב עַמָּהּ: יא כִּי נֶפֶשׁ הַבָּשָׂר
בַּדָּם הוּא[4] וַאֲנִי נְתַתִּיו לָכֶם עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל־
נַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי־הַדָּם הוּא בַּנֶּפֶשׁ יְכַפֵּר: יב עַל־כֵּן
אָמַרְתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל־נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא־תֹאכַל
דָּם וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם[3] לֹא־יֹאכַל דָּם: יג וְאִישׁ אִישׁ
מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יָצוּד
צַיִד חַיָּה ידגיש הי״ד אוֹ־עוֹף אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְשָׁפַךְ אֶת־דָּמוֹ

ואת בשרם ואת פרשם והשרף אתם יכבס
בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבוא אל
המחנה והיתה לכם לחקת עולם בחדש השביעי
בעשור לחדש תענו את נפשתיכם וכל מלאכה
לא תעשו האזרח והגר הגר בתוככם כי ביום
הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם
לפני יהוה תטהרו שבת שבתון היא לכם ועניתם
את נפשתיכם חקת עולם וכפר הכהן אשר
ימשח אתו ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו
ולבש את בגדי הבד בגדי הקדש וכפר את
מקדש הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח יכפר
ועל הכהנים ועל כל עם הקהל יכפר והיתה
זאת לכם לחקת עולם לכפר על בני ישראל
מכל חטאתם אחת בשנה ויעש כאשר צוה
יהוה את משה

ויאמר יהוה אל משה לאמר דבר אל אהרן ואל
בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם זה הדבר
אשר צוה יהוה לאמר איש איש מבית ישראל
אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר
ישחט מחוץ למחנה ואל פתח אהל מועד לא
הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם
יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא
מקרב עמו למען אשר יביאו בני ישראל את
זבחיהם אשר הם זבחים על פני השדה והביאם
ליהוה אל פתח אהל מועד אל הכהן וזבחו זבחי
שלמים ליהוה אותם וזרק הכהן את הדם על
מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטיר החלב לריח
ניחח ליהוה ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירם
אשר הם זנים אחריהם חקת עולם תהיה זאת
להם לדרתם ואלהם תאמר איש איש מבית
ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם אשר יעלה
עלה או זבח ואל פתח אהל מועד לא יביאנו
לעשות אתו ליהוה ונכרת האיש ההוא מעמיו
ואיש איש מבית ישראל ומן הגר הגר בתוכם
אשר יאכל כל דם ונתתי פני בנפש האכלת את
הדם והכרתי אתה מקרב עמה כי נפש הבשר
בדם הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על
נפשתיכם כי הדם הוא בנפש יכפר על כן
אמרתי לבני ישראל כל נפש מכם לא תאכל
דם והגר הגר בתוככם לא יאכל דם ואיש איש
מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יצוד
ציד חיה או עוף אשר יאכל ושפך את דמו

(אגגא בגגא בגגלגו)

3) פסוק כ״ט וי״ב: בְּתוֹכְכֶם למנהגנו, וכ״ה בקורן. 4) פסוק י״א: פנמיים הוא בלשון נקבה (כאן ובסוף פסוק י״ד), ופנמיים הוא בלשון זכר (בהמשך פסוק זה ובפסוק י״ד). וסימניך ״נקבה תסובב גבר״ (ירמיה ל״א, כ״א), כלומר שהראשון והאחרון בלשון נקבה והאמצעיים בלשון זכר.

וְכִפֶּרוּ בֶּעָפָר: יד כִּי־נֶפֶשׁ כָּל־בָּשָׂר דָּמוֹ בְנַפְשׁוֹ הוּא
וָאֹמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דַּם כָּל־בָּשָׂר לֹא תֹאכֵלוּ
כִּי נֶפֶשׁ כָּל־בָּשָׂר דָּמוֹ הוּא כָּל־אֹכְלָיו[5] יִכָּרֵת:
טו וְכָל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נְבֵלָה וּטְרֵפָה בָּאֶזְרָח
וּבַגֵּר וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב
וְטָהֵר: טז וְאִם לֹא יְכַבֵּס וּבְשָׂרוֹ לֹא יִרְחָץ וְנָשָׂא
עֲוֹנוֹ:

יח א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ג כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־
מִצְרַיִם אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם־בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וּכְמַעֲשֵׂה
אֶרֶץ־כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ
וּבְחֻקֹּתֵיהֶם לֹא תֵלֵכוּ: ד אֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשׂוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי
תִּשְׁמְרוּ לָלֶכֶת בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ה וּשְׁמַרְתֶּם
אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם
וָחַי בָּהֶם אֲנִי יְהוָה: ששי ו אִישׁ
אִישׁ אֶל־כָּל־שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגַלּוֹת עֶרְוָה
אֲנִי יְהוָה: ז עֶרְוַת
אָבִיךָ וְעֶרְוַת אִמְּךָ מלרע לֹא תְגַלֵּה אִמְּךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה
עֶרְוָתָהּ: ח עֶרְוַת אֵשֶׁת־אָבִיךָ לֹא
תְגַלֶּה עֶרְוַת אָבִיךָ הִוא: ט עֶרְוַת
אֲחוֹתְךָ בַּת־אָבִיךָ אוֹ בַת־אִמֶּךָ מלעיל מוֹלֶדֶת בַּיִת אוֹ
מוֹלֶדֶת חוּץ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן: י עֶרְוַת
בַּת־בִּנְךָ אוֹ בַת־בִּתְּךָ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן כִּי עֶרְוָתְךָ
הֵנָּה: יא עֶרְוַת בַּת־
אֵשֶׁת אָבִיךָ מוֹלֶדֶת אָבִיךָ אֲחוֹתְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה
עֶרְוָתָהּ: יב עֶרְוַת אֲחוֹת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה
שְׁאֵר אָבִיךָ הִוא: יג עֶרְוַת אֲחוֹת־אִמְּךָ
לֹא תְגַלֶּה כִּי־שְׁאֵר אִמְּךָ הִוא: יד עֶרְוַת
אֲחִי־אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה אֶל־אִשְׁתּוֹ לֹא תִקְרָב דֹּדָתְךָ
הִוא: טו עֶרְוַת
כַּלָּתְךָ לֹא תְגַלֶּה אֵשֶׁת בִּנְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה
עֶרְוָתָהּ: טז עֶרְוַת אֵשֶׁת־אָחִיךָ לֹא תְגַלֶּה
עֶרְוַת אָחִיךָ הִוא: יז עֶרְוַת
אִשָּׁה וּבִתָּהּ לֹא תְגַלֶּה אֶת־בַּת־בְּנָהּ וְאֶת־בַּת־
בִּתָּהּ לֹא תִקַּח לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ שְׁאֵרָה הֵנָּה זִמָּה
הִוא: יח וְאִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ לֹא תִקַּח לִצֹּר לְגַלּוֹת
עֶרְוָתָהּ עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ: יט וְאֶל־אִשָּׁה בְּנִדַּת טֻמְאָתָהּ
לֹא תִקְרַב לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ: כ וְאֶל־אֵשֶׁת עֲמִיתְךָ מלרע לֹא־
תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְזָרַע לְטָמְאָה־בָהּ: כא וּמִזַּרְעֲךָ לֹא־תִתֵּן
לְהַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ וְלֹא תְחַלֵּל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי
יְהוָה: שביעי כב וְאֶת־זָכָר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תּוֹעֵבָה
הִוא: כג וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְטָמְאָה־בָהּ

וכסהו בעפר כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא
ואמר לבני ישראל דם כל בשר לא תאכלו
כי נפש כל בשר דמו הוא כל אכליו יכרת
וכל נפש אשר תאכל נבלה וטרפה באזרח
ובגר וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב
וטהר ואם לא יכבס ובשרו לא ירחץ ונשא
עונו

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם אני יהוה אלהיכם כמעשה ארץ
מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה
ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו
ובחקותיהם לא תלכו את משפטי תעשו ואת חקתי
תשמרו ללכת בהם אני יהוה אלהיכם ושמרתם
את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם
וחי בהם אני יהוה איש
איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה
אני יהוה ערות
אביך וערות אמך לא תגלה אמך הוא לא תגלה
ערותה ערות אשת אביך לא
תגלה ערות אביך הוא ערות
אחותך בת אביך או בת אמך מולדת בית או
מולדת חוץ לא תגלה ערותן ערות
בת בנך או בת בתך לא תגלה ערותן כי ערותך
הנה ערות בת
אשת אביך מולדת אביך אחותך הוא לא תגלה
ערותה ערות אחות אביך לא תגלה
שאר אביך הוא ערות אחות אמך
לא תגלה כי שאר אמך הוא ערות
אחי אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב דדתך
הוא ערות
כלתך לא תגלה אשת בנך הוא לא תגלה
ערותה ערות אשת אחיך לא תגלה
ערות אחיך הוא ערות
אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת
בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה
הוא ואשה אל אחתה לא תקח לצרר לגלות
ערותה עליה בחייה ואל אשה בנדת טמאתה
לא תקרב לגלות ערותה ואל אשת עמיתך לא
תתן שכבתך לזרע לטמאה בה ומזרעך לא תתן
להעביר למלך ולא תחלל את שם אלהיך אני
יהוה ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה
הוא ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה

(LEVITICUS)

5) פסוק י"ד: גם למנהגנו יש לקרוא כאן את הכ"ף בשוא נע כדי שלא תשתנה משמעות התיבה (עיין במודעה רבא שבתחילת התיקו"ם).

וְאִשָּׁה לֹא־תַעֲמֹד לִפְנֵי בְהֵמָה לְרִבְעָהּ תֶּבֶל הוּא:
כז אַל־תִּטַּמְּאוּ בְּכָל־אֵלֶּה כִּי בְכָל־אֵלֶּה נִטְמְאוּ הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלֵּחַ מִפְּנֵיכֶם: כח וַתִּטְמָא הָאָרֶץ וָאֶפְקֹד
עֲוֹנָהּ עָלֶיהָ וַתָּקִא הָאָרֶץ אֶת־יֹשְׁבֶיהָ: כט וּשְׁמַרְתֶּם
אַתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי וְלֹא תַעֲשׂוּ מִכֹּל
הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם[6]:
☆ כ כִּי אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵל עָשׂוּ אַנְשֵׁי הָאָרֶץ
אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וַתִּטְמָא הָאָרֶץ: מפטיר כא וְלֹא־תָקִיא הָאָרֶץ
אֶתְכֶם בְּטַמֵּאֲכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי
אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם: כב כִּי כָל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבֹת
הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנְּפָשׁוֹת הָעֹשֹׂת מִקֶּרֶב עַמָּם:
כג וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת מֵחֻקּוֹת
הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטַּמְּאוּ בָּהֶם
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

קדושים

יט א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־כָּל־עֲדַת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי
קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ג אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ
וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ד אַל־תִּפְנוּ
אֶל־הָאֱלִילִם וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ☆ ה וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה
לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחֻהוּ: ו בְּיוֹם זִבְחֲכֶם יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת
וְהַנּוֹתָר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף: ז וְאִם הֵאָכֹל
יֵאָכֵל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פִּגּוּל הוּא לֹא יֵרָצֶה: ח וְאֹכְלָיו[1]
עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי־אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה יפסיק מעט חִלֵּל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הַהִוא מֵעַמֶּיהָ: ט וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא
תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ לִקְצֹר וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט:
י וְכַרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל וּפֶרֶט כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי
וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ☆ יא לֹא תִגְנֹבוּ
וְלֹא־תְכַחֲשׁוּ וְלֹא־תְשַׁקְּרוּ אִישׁ בַּעֲמִיתוֹ: יב וְלֹא־
תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְחִלַּלְתָּ אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ
אֲנִי יְהוָה: יג לֹא־תַעֲשֹׁק אֶת־רֵעֲךָ וְלֹא תִגְזֹל לֹא־תָלִין
פְּעֻלַּת שָׂכִיר אִתְּךָ עַד־בֹּקֶר: יד לֹא־תְקַלֵּל חֵרֵשׁ
וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ[2] אֲנִי
יְהוָה: שני טו לֹא־תַעֲשׂוּ עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט לֹא־תִשָּׂא פְנֵי־דָל
וְלֹא תֶהְדַּר[3] פְּנֵי גָדוֹל בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עֲמִיתֶךָ: טו לֹא־
תֵלֵךְ רָכִיל בְּעַמֶּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל־דַּם רֵעֶךָ אֲנִי
יְהוָה: יז לֹא־תִשְׂנָא אֶת־אָחִיךָ בִּלְבָבֶךָ הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ
אֶת־עֲמִיתֶךָ וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו חֵטְא: יח לֹא־תִקֹּם וְלֹא־
תִטֹּר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ אֲנִי יְהוָה:
יט אֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמֹרוּ בְּהֶמְתְּךָ לֹא־תַרְבִּיעַ כִּלְאַיִם
שָׂדְךָ לֹא־תִזְרַע כִּלְאָיִם וּבֶגֶד כִּלְאַיִם שַׁעַטְנֵז לֹא
יַעֲלֶה עָלֶיךָ: כ וְאִישׁ כִּי־יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה שִׁכְבַת־זָרַע

ואשה לא תעמד לפני בהמה לרבעה תבל הוא
אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים
אשר אני משלח מפניכם ותטמא הארץ ואפקד
עונה עליה ותקא הארץ את יושביה ושמרתם
אתם את חקתי ואת משפטי ולא תעשו מכל
התועבת האלה האזרח והגר הגר בתוככם
כי את כל התועבת האל עשו אנשי הארץ
אשר לפניכם ותטמא הארץ ולא תקיא הארץ
אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוי
אשר לפניכם כי כל אשר יעשה מכל התועבת
האלה ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם
ושמרתם את משמרתי לבלתי עשות מזקות
התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם
אני יהוה אלהיכם

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל כל עדת
בני ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כי
קדוש אני יהוה אלהיכם איש אמו ואביו תיראו
ואת שבתתי תשמרו אני יהוה אלהיכם אל תפנו
אל האלילם ואלהי מסכה לא תעשו לכם אני
יהוה אלהיכם וכי תזבחו זבח שלמים ליהוה
לרצנכם תזבחהו ביום זבחכם יאכל וממחרת
והנותר עד יום השלישי באש ישרף ואם האכל
יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה ואכליו
עונו ישא כי את קדש יהוה חלל ונכרתה הנפש
ההוא מעמיה ובקצרכם את קציר ארצכם לא
תכלה פאת שדך לקצר ולקט קצירך לא תלקט
וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא תלקט לעני
ולגר תעזב אתם אני יהוה אלהיכם לא תגנבו
ולא תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו ולא
תשבעו בשמי לשקר וחללת את שם אלהיך
אני יהוה לא תעשק את רעך ולא תגזל לא תלין
פעלת שכיר אתך עד בקר לא תקלל חרש
ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מאלהיך אני
יהוה לא תעשו עול במשפט לא תשא פני דל
ולא תהדר פני גדול בצדק תשפט עמיתך לא
תלך רכיל בעמיך לא תעמד על דם רעך אני
יהוה לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח
את עמיתך ולא תשא עליו חטא לא תקם ולא
תטר את בני עמך ואהבת לרעך כמוך אני יהוה
את חקתי תשמרו בהמתך לא תרביע כלאים
שדך לא תזרע כלאים ובגד כלאים שעטנז לא
יעלה עליך ואיש כי ישכב את אשה שכבת זרע

(תרגום שני: ויקרא)

6) פסוק כ״ו: בְּתוֹכְכֶם למנהגנו, וכ״ה בקודן. 7) שם: הנוהגים לקרוא לשביעי עד מפטיר (״סמוך״) ישנו פה ממנהגם ויסיימו עליית ״סמוך״ כאן ולא בפסוק הבא. וה״משלים״ יחזור מהפסוק הקודם ״ושמרתם אתם״. 1) פסוק ח׳: גם למנהגנו יש לקרוא כאן את הכ״ף בשוא נע כדי שלא תשתנה משמעות התיבה (עיין במודעה רבא שבתחילת התיקו״ס). 2) פסוק י״ד: המ״ם בדגש חזק שלא כדין. 3) פסוק ט״ו: ההי״א בשוא נח.

וְהָוָא שִׁפְחָה נֶחֱרֶפֶת לְאִישׁ וְהָפְדֵה לָא נִפְדָּתָה
אוֹ חֻפְשָׁה לָא נִתַּן־לָהּ בִּקֹּרֶת תִּהְיֶה לֹא יוּמָתוּ כִּי־
לֹא חֻפְּשָׁה בשי"ן ימנית: כא וְהֵבִיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֶל־פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד אֵיל אָשָׁם: כב וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן בְּאֵיל
הָאָשָׁם לִפְנֵי יְהוָה עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח
לוֹ מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא:
שלישי כג וְכִי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ וּנְטַעְתֶּם כָּל־עֵץ מַאֲכָל
וַעֲרַלְתֶּם עָרְלָתוֹ אֶת־פִּרְיוֹ שָׁלֹשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם
עֲרֵלִים לֹא יֵאָכֵל: כד וּבַשָּׁנָה הָרְבִיעִת יִהְיֶה כָּל־פִּרְיוֹ
קֹדֶשׁ הִלּוּלִים לַיהוָה: כה וּבַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁת תֹּאכְלוּ[4] אֶת־
פִּרְיוֹ לְהוֹסִיף לָכֶם תְּבוּאָתוֹ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כו לֹא
תֹאכְלוּ[5] עַל־הַדָּם לֹא תְנַחֲשׁוּ וְלֹא תְעוֹנֵנוּ: כז לֹא תַקִּפוּ
פְּאַת רֹאשְׁכֶם וְלֹא תַשְׁחִית אֶת פְּאַת זְקָנֶךָ: כח וְשֶׂרֶט
לָנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ בִּבְשַׂרְכֶם וּכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ
בָכֶם אֲנִי יְהוָה: כט אַל־תְּחַלֵּל אֶת־בִּתְּךָ לְהַזְנוֹתָהּ וְלֹא־
תִזְנֶה הָאָרֶץ וּמָלְאָה הָאָרֶץ זִמָּה: ל אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ
וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה: לא אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֹבֹת
וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים אַל־תְּבַקְשׁוּ לְטָמְאָה בָהֶם אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: לב מִפְּנֵי שֵׂיבָה תָּקוּם וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן וְיָרֵאתָ
מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: רביעי (ששי כשהן מחוברות) לג וְכִי־יָגוּר
אִתְּךָ גֵּר בְּאַרְצְכֶם לֹא תּוֹנוּ אֹתוֹ: לד כְּאֶזְרָח מִכֶּם יִהְיֶה
לָכֶם הַגֵּר | הַגֵּר אִתְּכֶם וְאָהַבְתָּ מלרע לוֹ כָּמוֹךָ כִּי־גֵרִים
הְיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לה לֹא־תַעֲשׂוּ
עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט בַּמִּדָּה בַּמִּשְׁקָל וּבַמְּשׂוּרָה: לו מֹאזְנֵי מלעיל
צֶדֶק אַבְנֵי־צֶדֶק אֵיפַת מלעיל צֶדֶק וְהִין צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם: לז וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה:
חמישי כ א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר | הַגָּר
בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתֵּן מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ מוֹת יוּמָת עַם
הָאָרֶץ יִרְגְּמֻהוּ בָאָבֶן: ג וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת־פָּנַי בָּאִישׁ
הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ כִּי מִזַּרְעוֹ נָתַן
לַמֹּלֶךְ לְמַעַן טַמֵּא ידגיש המ"ם אֶת־מִקְדָּשִׁי וּלְחַלֵּל אֶת־שֵׁם
קָדְשִׁי: ד וְאִם הַעְלֵם[6] יַעְלִימוּ[6] עַם הָאָרֶץ אֶת־עֵינֵיהֶם
מִן־הָאִישׁ הַהוּא בְּתִתּוֹ מִזַّרְעוֹ לַמֹּלֶךְ לְבִלְתִּי הָמִית
אֹתוֹ: ה וְשַׂמְתִּי אֲנִי אֶת־פָּנַי בָּאִישׁ הַהוּא וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ
וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ וְאֶת | כָּל־הַזֹּנִים אַחֲרָיו לִזְנוֹת אַחֲרֵי
הַמֹּלֶךְ מִקֶּרֶב עַמָּם: ו וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תִּפְנֶה אֶל־הָאֹבֹת
וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים לִזְנֹת אַחֲרֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת־פָּנַי בַּנֶּפֶשׁ
הַהִוא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ: ז וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ששי ח וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי

והוא שפוחה נחרפת לאיש והפדה לא נפדתה
או חופשה לא נתן לה בקרת תהיה לא יומתו כי
לא חופשה והביא את אשמו ליהוה אל פתח
אהל מועד איל אשם וכפר עליו הכהן באיל
האשם לפני יהוה על חטאתו אשר חטא ונסלח
לו מחטאתו אשר חטא
וכי תבאו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל
וערלתם ערלתו את פריו שלש שנים יהיה לכם
ערלים לא יאכל ובשנה הרביעית יהיה כל פריו
קדש הלולים ליהוה ובשנה החמישית תאכלו את
פריו להוסיף לכם תבואתו אני יהוה אלהיכם לא
תאכלו על הדם לא תנחשו ולא תעוננו לא תקפו
פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך ושרט
לנפש לא תתנו בבשרכם וכתבת קעקע לא תתנו
בכם אני יהוה אל תחלל את בתך להזנותה ולא
תזנה הארץ ומלאה הארץ זמה את שבתתי תשמרו
ומקדשי תיראו אני יהוה אל תפנו אל האבת
ואל הידענים אל תבקשו לטמאה בהם אני יהוה
אלהיכם מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת
מאלהיך אני יהוה וכי יגור
אתך גר בארצכם לא תונו אתו כאזרח מכם יהיה
לכם הגר הגר אתכם ואהבת לו כמוך כי גרים
הייתם בארץ מצרים אני יהוה אלהיכם לא תעשו
עול במשפט במדה במשקל ובמשורה מאזני
צדק אבני צדק איפת צדק והין צדק יהיה לכם
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ
מצרים ושמרתם את כל חקתי ואת כל משפטי
ועשיתם אתם אני יהוה
וידבר יהוה אל משה לאמר ואל בני ישראל
תאמר איש איש מבני ישראל ומן הגר הגר
בישראל אשר יתן מזרעו למלך מות יומת עם
הארץ ירגמהו באבן ואני אתן את פני באיש
ההוא והכרתי אתו מקרב עמו כי מזרעו נתן
למלך למען טמא את מקדשי ולחלל את שם
קדשי ואם העלם יעלימו עם הארץ את עיניהם
מן האיש ההוא בתתו מזרעו למלך לבלתי המית
אתו ושמתי אני את פני באיש ההוא ובמשפחתו
והכרתי אתו ואת כל הזנים אחריו לזנות אחרי
המלך מקרב עמם והנפש אשר תפנה אל האבת
ואל הידענים לזנת אחריהם ונתתי את פני בנפש
ההוא והכרתי אתו מקרב עמו והתקדשתם והייתם
קדשים כי אני יהוה אלהיכם ושמרתם את חקתי

4) פסוק כ"ה: תֹּאכְלוּ למנהגנו. 5) פסוק כ"ו: תֹּאכֵלוּ למנהגנו. 6) פסוק ד': הע"ין בשוא נח.

וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם: ט כִּי־אִישׁ אִישׁ
אֲשֶׁר יְקַלֵּל אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ מוֹת יוּמָת אָבִיו
וְאִמּוֹ קִלֵּל דָּמָיו בּוֹ: י וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת
אִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ מוֹת־יוּמַת הַנֹּאֵף
וְהַנֹּאֶפֶת: יא וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־אֵשֶׁת אָבִיו עֶרְוַת
אָבִיו גִּלָּה מוֹת־יוּמְתוּ[7] שְׁנֵיהֶם דְּמֵיהֶם בָּם: יב וְאִישׁ
אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־כַּלָּתוֹ מוֹת יוּמְתוּ שְׁנֵיהֶם תֶּבֶל
עָשׂוּ דְּמֵיהֶם בָּם: יג וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־זָכָר
מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תּוֹעֵבָה עָשׂוּ שְׁנֵיהֶם מוֹת יוּמָתוּ
דְּמֵיהֶם בָּם: יד וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אִשָּׁה וְאֶת־אִמָּהּ
זִמָּה הִוא בָּאֵשׁ יִשְׂרְפוּ אֹתוֹ וְאֶתְהֶן וְלֹא־תִהְיֶה זִמָּה
בְּתוֹכְכֶם[8]: טו וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׁכָבְתּוֹ בִּבְהֵמָה מוֹת
יוּמָת וְאֶת־הַבְּהֵמָה תַּהַרְגוּ: טז וְאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרַב אֶל־
כָּל־בְּהֵמָה לְרִבְעָה אֹתָהּ וְהָרַגְתָּ אֶת־הָאִשָּׁה וְאֶת־
הַבְּהֵמָה מוֹת יוּמָתוּ דְּמֵיהֶם בָּם: יז וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִקַּח
אֶת־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו אוֹ בַת־אִמּוֹ וְרָאָה אֶת־עֶרְוָתָהּ
וְהִיא תִרְאֶה אֶת־עֶרְוָתוֹ חֶסֶד הוּא וְנִכְרְתוּ לְעֵינֵי
בְנֵי עַמָּם עֶרְוַת אֲחֹתוֹ גִּלָּה עֲוֹנוֹ יִשָּׂא: יח וְאִישׁ אֲשֶׁר־
יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה דָוָה וְגִלָּה אֶת־עֶרְוָתָהּ אֶת־מְקֹרָהּ
הֶעֱרָה וְהִוא גִּלְּתָה אֶת־מְקוֹר דָּמֶיהָ וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם
מִקֶּרֶב עַמָּם: יט וְעֶרְוַת אֲחוֹת אִמְּךָ וַאֲחוֹת אָבִיךָ לֹא
תְגַלֶּה כִּי אֶת־שְׁאֵרוֹ הֶעֱרָה עֲוֹנָם יִשָּׂאוּ: כ וְאִישׁ אֲשֶׁר
יִשְׁכַּב אֶת־דֹּדָתוֹ עֶרְוַת דֹּדוֹ גִּלָּה חֲטָאָם יִשָּׂאוּ
עֲרִירִים יָמֻתוּ: כא וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אֵשֶׁת אָחִיו
נִדָּה הִוא עֶרְוַת אָחִיו גִּלָּה עֲרִירִים יִהְיוּ: כב וּשְׁמַרְתֶּם
אֶת־כָּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־
תָקִיא אֶתְכֶם הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה
לָשֶׁבֶת בָּהּ: שביעי כג וְלֹא תֵלְכוּ בְּחֻקַּת הַגּוֹי אֲשֶׁר־אֲנִי
מְשַׁלֵּחַ מִפְּנֵיכֶם כִּי אֶת־כָּל־אֵלֶּה עָשׂוּ וָאָקֵץ בָּם:
כד וָאֹמַר לָכֶם אַתֶּם תִּירְשׁוּ אֶת־אַדְמָתָם וַאֲנִי אֶתְּנֶנָּה
לָכֶם לָרֶשֶׁת אֹתָהּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים: מפטיר
כה וְהִבְדַּלְתֶּם בֵּין־הַבְּהֵמָה הַטְּהֹרָה לַטְּמֵאָה וּבֵין־הָעוֹף
הַטָּמֵא לַטָּהֹר וְלֹא־תְשַׁקְּצוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּבְּהֵמָה
וּבָעוֹף וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי
לָכֶם לְטַמֵּא: כו וִהְיִיתֶם מלעיל לִי קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה
וָאַבְדִּל אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים לִהְיוֹת לִי: כז וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה
כִּי־יִהְיֶה בָהֶם אוֹב אוֹ יִדְּעֹנִי מוֹת יוּמָתוּ בָּאֶבֶן יִרְגְּמוּ
אֹתָם דְּמֵיהֶם בָּם:

כא א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי
אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לְנֶפֶשׁ לֹא־יִטַּמָּא בְּעַמָּיו:
ב כִּי אִם־לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו לְאִמּוֹ וּלְאָבִיו וְלִבְנוֹ

הגהה

ועשיתם אתם אני יהוה מקדשכם כי איש
אשר יקלל את אביו ואת אמו מות יומת אביו
ואמו קלל דמיו בו ואיש אשר ינאף את אשת
איש אשר ינאף את אשת רעהו מות יומת הנאף
והנאפת ואיש אשר ישכב את אשת אביו ערות
אביו גלה מות יומתו שניהם דמיהם בם ואיש
אשר ישכב את כלתו מות יומתו שניהם תבל
עשו דמיהם בם ואיש אשר ישכב את זכר
משכבי אשה תועבה עשו שניהם מות יומתו
דמיהם בם ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה
זמה הוא באש ישרפו אתו ואתהן ולא תהיה זמה
בתוככם ואיש אשר יתן שכבתו בבהמה מות
יומת ואת הבהמה תהרגו ואשה אשר תקרב אל
כל בהמה לרבעה אתה והרגת את האשה ואת
הבהמה מות יומתו דמיהם בם ואיש אשר יקח
את אחתו בת אביו או בת אמו וראה את ערותה
והיא תראה את ערותו חסד הוא ונכרתו לעיני
בני עמם ערות אחתו גלה עונו ישא ואיש אשר
ישכב את אשה דוה וגלה את ערותה את מקרה
הערה והוא גלתה את מקור דמיה ונכרתו שניהם
מקרב עמם וערות אחות אמך ואחות אביך לא
תגלה כי את שארו הערה עונם ישאו ואיש אשר
ישכב את דדתו ערות דדו גלה חטאם ישאו
ערירים ימתו ואיש אשר יקח את אשת אחיו
נדה הוא ערות אחיו גלה ערירים יהיו ושמרתם
את כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם ולא
תקיא אתכם הארץ אשר אני מביא אתכם שמה
לשבת בה ולא תלכו בחקת הגוי אשר אני
משלח מפניכם כי את כל אלה עשו ואקץ בם
ואמר לכם אתם תירשו את אדמתם ואני אתננה
לכם לרשת אתה ארץ זבת חלב ודבש אני
יהוה אלהיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים
והבדלתם בין הבהמה הטהרה לטמאה ובין העוף
הטמא לטהר ולא תשקצו את נפשתיכם בבהמה
ובעוף ובכל אשר תרמש האדמה אשר הבדלתי
לכם לטמא והייתם לי קדשים כי קדוש אני יהוה
ואבדל אתכם מן העמים להיות לי ואיש או אשה
כי יהיה בהם אוב או ידעני מות יומתו באבן ירגמו
אתם דמיהם בם

ויאמר יהוה אל משה אמר אל הכהנים בני
אהרן ואמרת אלהם לנפש לא יטמא בעמיו
כי אם לשארו הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו

7) פסוק י״א: כאשר אחרי תיבת ״יומתו״ באה תיבת ״שניהם״, אזי המ״ם של ״יומתו״ בשוא (וסימניך: שוא שתי נקודות), וכשאין אחריה ״שניהם״ – המ״ם בקמץ. וכלל זה הינו לפרק זה בלבד, כי לעיל (י״ט, כ׳) מצאנו ״יומתו״ בשוא ואין אחריה ״שניהם״. 8) פסוק י״ד: בְּתוֹכֶכֶם למנהגנו, וכ״ה בקורן. 9) פסוק כ״ג: הנוהגים להעלות כאן ״סמוך״ לפני ״משלים״, יחזור ה״סמוך״ מהפסוק הקודם כדי שיקרא שלושה פסוקים.

וּלְבִתּוֹ וּלְאָחִיו: ג וְלַאֲחֹתוֹ הַבְּתוּלָה הַקְּרוֹבָה אֵלָיו
אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ לָהּ יִטַּמָּא: ד לֹא יִטַּמָּא בַּעַל
בְּעַמָּיו לְהֵחָלוֹ: ה לֹא־ יקרחה יִקְרְחוּ קָרְחָה בְּרֹאשָׁם וּפְאַת
זְקָנָם לֹא יְגַלֵּחוּ וּבְבְשָׂרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת:
ו קְדֹשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא יְחַלְּלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם
כִּי אֶת־אִשֵּׁי ידגיש השי"ן יְהוָה לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מַקְרִיבִם
וְהָיוּ מלעיל קֹדֶשׁ[1]: ☆ ז אִשָּׁה זֹנָה וַחֲלֻלָה לֹא יִקָּחוּ וְאִשָּׁה
גְרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ[2] לֹא יִקָּחוּ כִּי־קָדֹשׁ הוּא לֵאלֹהָיו:
ח וְקִדַּשְׁתּוֹ כִּי־אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ הוּא מַקְרִיב קָדֹשׁ
יִהְיֶה־לָּךְ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם: ט וּבַת אִישׁ
כֹּהֵן כִּי תֵחֵל לִזְנוֹת אֶת־אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּאֵשׁ
תִּשָּׂרֵף: י וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו
אֲשֶׁר־יוּצַק עַל־רֹאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִלֵּא אֶת־יָדוֹ
לִלְבֹּשׁ אֶת־הַבְּגָדִים אֶת־רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע וּבְגָדָיו
לֹא יִפְרֹם: יא וְעַל כָּל־נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא לְאָבִיו
וּלְאִמּוֹ לֹא יִטַּמָּא: יב וּמִן־הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יְחַלֵּל
אֶת מִקְדַּשׁ אֱלֹהָיו כִּי נֵזֶר שֶׁמֶן מִשְׁחַת אֱלֹהָיו
עָלָיו אֲנִי יְהוָה: ☆ יג וְהוּא אִשָּׁה בְּבְתוּלֶיהָ יִקָּח: יד אַלְמָנָה
וּגְרוּשָׁה וַחֲלֻלָה זֹנָה אֶת־אֵלֶּה לֹא יִקָּח כִּי אִם־
בְּתוּלָה מֵעַמָּיו יִקַּח אִשָּׁה: טו וְלֹא־יְחַלֵּל זַרְעוֹ בְּעַמָּיו
כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ: שני טו וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יז דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר
אִישׁ מִזַּרְעֲךָ לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוּם לֹא
יִקְרַב לְהַקְרִיב לֶחֶם אֱלֹהָיו: יח כִּי כָל־אִישׁ אֲשֶׁר־
בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב אִישׁ עִוֵּר אוֹ פִסֵּחַ אוֹ חָרֵם אוֹ
שָׂרוּעַ: יט אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה בּוֹ שֶׁבֶר רָגֶל אוֹ
שֶׁבֶר יָד: כ אוֹ־גִבֵּן אוֹ־דַק אוֹ תְבַלֻּל בְּעֵינוֹ אוֹ גָרָב
אוֹ יַלֶּפֶת אוֹ מְרוֹחַ אָשֶׁךְ: כא כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם
מִזֶּרַע אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב אֶת־אִשֵּׁי
יְהוָה מוּם בּוֹ אֶת לֶחֶם אֱלֹהָיו לֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב:
כב לֶחֶם אֱלֹהָיו מִקָּדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים וּמִן־הַקֳּדָשִׁים
יֹאכֵל: כג אַךְ אֶל־הַפָּרֹכֶת לֹא יָבֹא וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא
יִגַּשׁ כִּי־מוּם בּוֹ וְלֹא יְחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשַׁי כִּי אֲנִי
יְהוָה מְקַדְּשָׁם: כד וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו
וְאֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
כב א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן
וְאֶל־בָּנָיו וְיִנָּזְרוּ מִקָּדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ
אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מַקְדִּישִׁים לִי אֲנִי יְהוָה:
ג אֱמֹר אֲלֵהֶם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יִקְרַב
מִכָּל־זַרְעֲכֶם אֶל־הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הַהִוא מִלְּפָנַי אֲנִי יְהוָה: ד אִישׁ אִישׁ מִזֶּרַע אַהֲרֹן

ולבתו ולאחיו ולאחותו הבתולה הקרובה אליו
אשר לא היתה לאיש לה יטמא לא יטמא בעל
בעמיו להחלו לא יקרחה קרחה בראשם ופאת
זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטת
קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם
כי את אשי יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם
והיו קדש אשה זנה וחללה לא יקחו ואשה
גרושה מאישה לא יקחו כי קדש הוא לאלהיו
וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא מקריב קדש
יהיה לך כי קדוש אני יהוה מקדשכם ובת איש
כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש
תשרף והכהן הגדול מאחיו
אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו
ללבש את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו
לא יפרם ועל כל נפשת מת לא יבא לאביו
ולאמו לא יטמא ומן המקדש לא יצא ולא יחלל
את מקדש אלהיו כי נזר שמן משחת אלהיו
עליו אני יהוה והוא אשה בבתוליה יקח אלמנה
וגרושה וחללה זנה את אלה לא יקח כי אם
בתולה מעמיו יקח אשה ולא יחלל זרעו בעמיו
כי אני יהוה מקדשו וידבר
יהוה אל משה לאמר דבר אל אהרן לאמר
איש מזרעך לדרתם אשר יהיה בו מום לא
יקרב להקריב לחם אלהיו כי כל איש אשר
בו מום לא יקרב איש עור או פסח או חרם או
שרוע או איש אשר יהיה בו שבר רגל או
שבר יד או גבן או דק או תבלל בעינו או גרב
או ילפת או מרוח אשך כל איש אשר בו מום
מזרע אהרן הכהן לא יגש להקריב את אשי
יהוה מום בו את לחם אלהיו לא יגש להקריב
לחם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים
יאכל אך אל הפרכת לא יבא ואל המזבח לא
יגש כי מום בו ולא יחלל את מקדשי כי אני
יהוה מקדשם וידבר משה אל אהרן ואל בניו
ואל כל בני ישראל
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל אהרן
ואל בניו וינזרו מקדשי בני ישראל ולא יחללו
את שם קדשי אשר הם מקדשים לי אני יהוה
אמר אלהם לדרתיכם כל איש אשר יקרב
מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני
ישראל ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה הנפש
ההוא מלפני אני יהוה איש איש מזרע אהרן

1) פסוק ו': במנחה של שבת וכן בשני ובחמישי יחזור הקורא ללוי פסוק אחד כדי להתחיל בכי טוב "קדושים יהיו", וכן הוא מנהג ארם צובה. 2) פסוק ז': יזהר שלא להדגיש את השי"ן, ויבטא יפה את הממיק בה"א, מפני שכוונת הפסוק היא: האיש שלה.

וְהוּא צָרוּעַ אוֹ זָב בַּקֳּדָשִׁים לֹא יֹאכַל עַד אֲשֶׁר
יִטְהָר וְהַנֹּגֵעַ בְּכָל־טְמֵא־נֶפֶשׁ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־תֵּצֵא
מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זָרַע: ה אוֹ־אִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל־שֶׁרֶץ
אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ אוֹ בְאָדָם אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ לְכֹל
טֻמְאָתוֹ: ו נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע־בּוֹ וְטָמְאָה עַד־הָעָרֶב וְלֹא
יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי אִם־רָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם: ז וּבָא
הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְאַחַר יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי לַחְמוֹ
הוּא: ח נְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא יֹאכַל לְטָמְאָה־בָהּ אֲנִי יְהוָה:
ט וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא־יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וּמֵתוּ
בוֹ כִּי יְחַלְּלֻהוּ אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: י וְכָל־זָר לֹא־יֹאכַל
קֹדֶשׁ תּוֹשַׁב כֹּהֵן וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל קֹדֶשׁ: יא וְכֹהֵן
כִּי־יִקְנֶה נֶפֶשׁ קְנִין כַּסְפּוֹ הוּא יֹאכַל בּוֹ וִילִיד בֵּיתוֹ
הֵם יֹאכְלוּ[3] בְלַחְמוֹ: יב וּבַת־כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר
הִוא בִּתְרוּמַת הַקֳּדָשִׁים לֹא תֹאכֵל: יג וּבַת־כֹּהֵן כִּי
תִהְיֶה אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְזֶרַע אֵין לָהּ וְשָׁבָה מלרע אֶל־
בֵּית אָבִיהָ כִּנְעוּרֶיהָ מִלֶּחֶם אָבִיהָ תֹּאכֵל וְכָל־זָר
לֹא־יֹאכַל בּוֹ: יד וְאִישׁ כִּי־יֹאכַל קֹדֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְיָסַף
חֲמִשִׁיתוֹ עָלָיו וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת־הַקֹּדֶשׁ: טו וְלֹא יְחַלְּלוּ
אֶת־קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר־יָרִימוּ לַיהוָה:
טז וְהִשִּׂיאוּ בשי"ן שמאלית אוֹתָם עֲוֹן אַשְׁמָה בְּאָכְלָם אֶת־קָדְשֵׁיהֶם
כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: שלישי

יז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יח דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
בָּנָיו וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ
אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל־נִדְרֵיהֶם וּלְכָל־נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר־
יַקְרִיבוּ לַיהוָה לְעֹלָה: יט לִרְצֹנְכֶם תְּמִים זָכָר בַּבָּקָר
בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים: כ כֹּל אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם לֹא תַקְרִיבוּ
כִּי־לֹא לְרָצוֹן יִהְיֶה לָכֶם: כא וְאִישׁ כִּי־יַקְרִיב זֶבַח־
שְׁלָמִים לַיהוָה לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ לִנְדָבָה בַּבָּקָר
אוֹ בַצֹּאן תָּמִים יִהְיֶה לְרָצוֹן כָּל־מוּם לֹא יִהְיֶה־
בּוֹ: כב עִוֶּרֶת אוֹ שָׁבוּר אוֹ חָרוּץ אוֹ־יַבֶּלֶת אוֹ גָרָב
אוֹ יַלֶּפֶת לֹא־תַקְרִיבוּ אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשֶּׁה לֹא־
תִתְּנוּ מֵהֶם עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה: כג וְשׁוֹר וָשֶׂה שָׂרוּעַ
וְקָלוּט נְדָבָה תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ וּלְנֶדֶר לֹא יֵרָצֶה: כד וּמָעוּךְ
וְכָתוּת וְנָתוּק וְכָרוּת לֹא תַקְרִיבוּ לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם
לֹא תַעֲשׂוּ: כה וּמִיַּד בֶּן־נֵכָר לֹא תַקְרִיבוּ אֶת־לֶחֶם
אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֵלֶּה כִּי מָשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם בָּם
לֹא יֵרָצוּ לָכֶם: כו וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: כז שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז
כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם
הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה לַיהוָה: כח וְשׁוֹר
אוֹ־שֶׂה אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ לֹא תִשְׁחָטוּ בְּיוֹם אֶחָד:

וְהוּא צָרוּעַ אוֹ זָב בַּקֳּדָשִׁים לֹא יֹאכַל עַד אֲשֶׁר
יִטְהָר וְהַנֹּגֵעַ בְּכָל־טְמֵא־נֶפֶשׁ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־תֵּצֵא
מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זָרַע: ה אוֹ־אִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל־שֶׁרֶץ
אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ אוֹ בְאָדָם אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ לְכֹל
טֻמְאָתוֹ: ו נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע־בּוֹ וְטָמְאָה עַד־הָעָרֶב וְלֹא
יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי אִם־רָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם: ז וּבָא
הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְאַחַר יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי לַחְמוֹ
הוּא: ח נְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא יֹאכַל לְטָמְאָה־בָהּ אֲנִי יְהוָה:
ט וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא־יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וּמֵתוּ
בוֹ כִּי יְחַלְּלֻהוּ אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: י וְכָל־זָר לֹא־יֹאכַל
קֹדֶשׁ תּוֹשַׁב כֹּהֵן וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל קֹדֶשׁ: יא וְכֹהֵן
כִּי־יִקְנֶה נֶפֶשׁ קְנִין כַּסְפּוֹ הוּא יֹאכַל בּוֹ וִילִיד בֵּיתוֹ
הֵם יֹאכְלוּ בְלַחְמוֹ: יב וּבַת־כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר
הִוא בִּתְרוּמַת הַקֳּדָשִׁים לֹא תֹאכֵל: יג וּבַת־כֹּהֵן כִּי
תִהְיֶה אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְזֶרַע אֵין לָהּ וְשָׁבָה מלרע אֶל־
בֵּית אָבִיהָ כִּנְעוּרֶיהָ מִלֶּחֶם אָבִיהָ תֹּאכֵל וְכָל־זָר
לֹא־יֹאכַל בּוֹ: יד וְאִישׁ כִּי־יֹאכַל קֹדֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְיָסַף
חֲמִשִׁיתוֹ עָלָיו וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת־הַקֹּדֶשׁ: טו וְלֹא יְחַלְּלוּ
אֶת־קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר־יָרִימוּ לַיהוָה:
טז וְהִשִּׂיאוּ בשי"ן שמאלית אוֹתָם עֲוֹן אַשְׁמָה בְּאָכְלָם אֶת־קָדְשֵׁיהֶם
כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: שלישי

יז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יח דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
בָּנָיו וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ
אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל־נִדְרֵיהֶם וּלְכָל־נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר־
יַקְרִיבוּ לַיהוָה לְעֹלָה: יט לִרְצֹנְכֶם תְּמִים זָכָר בַּבָּקָר
בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים: כ כֹּל אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם לֹא תַקְרִיבוּ
כִּי־לֹא לְרָצוֹן יִהְיֶה לָכֶם: כא וְאִישׁ כִּי־יַקְרִיב זֶבַח־
שְׁלָמִים לַיהוָה לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ לִנְדָבָה בַּבָּקָר
אוֹ בַצֹּאן תָּמִים יִהְיֶה לְרָצוֹן כָּל־מוּם לֹא יִהְיֶה־
בּוֹ: כב עִוֶּרֶת אוֹ שָׁבוּר אוֹ חָרוּץ אוֹ־יַבֶּלֶת אוֹ גָרָב
אוֹ יַלֶּפֶת לֹא־תַקְרִיבוּ אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשֶּׁה לֹא־
תִתְּנוּ מֵהֶם עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה: כג וְשׁוֹר וָשֶׂה שָׂרוּעַ
וְקָלוּט נְדָבָה תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ וּלְנֶדֶר לֹא יֵרָצֶה: כד וּמָעוּךְ
וְכָתוּת וְנָתוּק וְכָרוּת לֹא תַקְרִיבוּ לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם
לֹא תַעֲשׂוּ: כה וּמִיַּד בֶּן־נֵכָר לֹא תַקְרִיבוּ אֶת־לֶחֶם
אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֵלֶּה כִּי מָשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם בָּם
לֹא יֵרָצוּ לָכֶם: כו וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: כז שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז
כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם
הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה לַיהוָה: כח וְשׁוֹר
אוֹ־שֶׂה אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ לֹא תִשְׁחָטוּ בְּיוֹם אֶחָד:

3) פסוק י"א: יאכלו למנהגנו.

וְהוּא צָרוּעַ אוֹ זָב בַּקֳּדָשִׁים לֹא יֹאכַל עַד אֲשֶׁר
יִטְהָר וְהַנֹּגֵעַ בְּכָל־טְמֵא־נֶפֶשׁ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־תֵּצֵא
מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זָרַע: ה אוֹ־אִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל־שֶׁרֶץ
אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ אוֹ בְאָדָם אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ לְכֹל
טֻמְאָתוֹ: ו נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע־בּוֹ וְטָמְאָה עַד־הָעָרֶב וְלֹא
יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי אִם־רָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם: ז וּבָא
הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְאַחַר יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי לַחְמוֹ
הוּא: ח נְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא יֹאכַל לְטָמְאָה־בָהּ אֲנִי יְהוָה:
ט וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא־יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וּמֵתוּ
בוֹ כִּי יְחַלְּלֻהוּ אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: י וְכָל־זָר לֹא־יֹאכַל
קֹדֶשׁ תּוֹשַׁב כֹּהֵן וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל קֹדֶשׁ: יא וְכֹהֵן
כִּי־יִקְנֶה נֶפֶשׁ קְנִין כַּסְפּוֹ הוּא יֹאכַל בּוֹ וִילִיד בֵּיתוֹ
הֵם יֹאכְלוּ בְלַחְמוֹ: יב וּבַת־כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר
הִוא בִּתְרוּמַת הַקֳּדָשִׁים לֹא תֹאכֵל: יג וּבַת־כֹּהֵן כִּי
תִהְיֶה אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְזֶרַע אֵין לָהּ וְשָׁבָה מלרע אֶל־
בֵּית אָבִיהָ כִּנְעוּרֶיהָ מִלֶּחֶם אָבִיהָ תֹּאכֵל וְכָל־זָר
לֹא־יֹאכַל בּוֹ: יד וְאִישׁ כִּי־יֹאכַל קֹדֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְיָסַף
חֲמִשִׁיתוֹ עָלָיו וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת־הַקֹּדֶשׁ: טו וְלֹא יְחַלְּלוּ
אֶת־קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר־יָרִימוּ לַיהוָה:
טז וְהִשִּׂיאוּ בשי"ן שמאלית אוֹתָם עֲוֹן אַשְׁמָה בְּאָכְלָם אֶת־קָדְשֵׁיהֶם
כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: שלישי

יז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יח דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
בָּנָיו וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ
אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל־נִדְרֵיהֶם וּלְכָל־נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר־
יַקְרִיבוּ לַיהוָה לְעֹלָה: יט לִרְצֹנְכֶם תְּמִים זָכָר בַּבָּקָר
בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים: כ כֹּל אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם לֹא תַקְרִיבוּ
כִּי־לֹא לְרָצוֹן יִהְיֶה לָכֶם: כא וְאִישׁ כִּי־יַקְרִיב זֶבַח־
שְׁלָמִים לַיהוָה לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ לִנְדָבָה בַּבָּקָר
אוֹ בַצֹּאן תָּמִים יִהְיֶה לְרָצוֹן כָּל־מוּם לֹא יִהְיֶה־
בּוֹ: כב עִוֶּרֶת אוֹ שָׁבוּר אוֹ חָרוּץ אוֹ־יַבֶּלֶת אוֹ גָרָב
אוֹ יַלֶּפֶת לֹא־תַקְרִיבוּ אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשֶּׁה לֹא־
תִתְּנוּ מֵהֶם עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה: כג וְשׁוֹר וָשֶׂה שָׂרוּעַ
וְקָלוּט נְדָבָה תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ וּלְנֶדֶר לֹא יֵרָצֶה: כד וּמָעוּךְ
וְכָתוּת וְנָתוּק וְכָרוּת לֹא תַקְרִיבוּ לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם
לֹא תַעֲשׂוּ: כה וּמִיַּד בֶּן־נֵכָר לֹא תַקְרִיבוּ אֶת־לֶחֶם
אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֵלֶּה כִּי מָשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם בָּם
לֹא יֵרָצוּ לָכֶם: כו וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: כז שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז
כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם
הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה לַיהוָה: כח וְשׁוֹר
אוֹ־שֶׂה אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ לֹא תִשְׁחָטוּ בְּיוֹם אֶחָד:

3) פסוק י"א: יאכלו למנהגנו.

לא ירצו לכם

וידבר יהוה אל משה לאמר שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהוה ושור או שה אתו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אלהם איש איש מבית ישראל ומן הגר בישראל אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו ליהוה לעלה לרצנכם תמים זכר בבקר בכשבים ובעזים כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא לרצון יהיה לכם ואיש כי יקריב זבח שלמים ליהוה לפלא נדר או לנדבה בבקר או בצאן תמים יהיה לרצון כל מום לא יהיה בו עורת או שבור או חרוץ או יבלת או גרב או ילפת לא תקריבו אלה ליהוה ואשה לא תתנו מהם על המזבח ליהוה ושור ושה שרוע וקלוט נדבה תעשה אתו ולנדר לא ירצה ומעוך וכתות ונתוק וכרות לא תקריבו ליהוה ובארצכם לא תעשו ומיד בן נכר לא תקריבו את לחם אלהיכם מכל אלה כי משחתם בהם מום בם לא ירצו לכם

וידבר יהוה אל משה לאמר שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהוה ושור או שה אתו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד

והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בכל טמא נפש או איש אשר תצא ממנו שכבת זרע או איש אשר יגע בכל שרץ אשר יטמא לו או באדם אשר יטמא לו לכל טמאתו נפש אשר תגע בו וטמאה עד הערב ולא יאכל מן הקדשים כי אם רחץ בשרו במים ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה אני יהוה ושמרו את משמרתי ולא ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחללהו אני יהוה מקדשם וכל זר לא יאכל קדש תושב כהן ושכיר לא יאכל קדש וכהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא יאכל בו וליד ביתו הם יאכלו בלחמו ובת כהן כי תהיה לאיש זר הוא בתרומת הקדשים לא תאכל ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל וכל זר לא יאכל בו ואיש כי יאכל קדש בשגגה ויסף חמשיתו עליו ונתן לכהן את הקדש ולא יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירימו ליהוה והשיאו אותם עון אשמה באכלם את קדשיהם כי אני יהוה מקדשם

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אלהם איש איש מבית ישראל ומן הגר בישראל אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו ליהוה לעלה לרצנכם תמים זכר בבקר בכשבים ובעזים כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא לרצון יהיה לכם ואיש כי יקריב זבח שלמים ליהוה לפלא נדר או לנדבה בבקר או בצאן תמים יהיה לרצון כל מום לא יהיה בו עורת או שבור או חרוץ או יבלת או גרב או ילפת לא תקריבו אלה ליהוה ואשה לא תתנו מהם על המזבח ליהוה ושור ושה שרוע וקלוט נדבה תעשה אתו ולנדר לא ירצה ומעוך וכתות ונתוק וכרות לא תקריבו ליהוה ובארצכם לא תעשו ומיד בן נכר לא תקריבו את לחם אלהיכם מכל אלה כי משחתם בהם מום בם לא ירצו לכם

וידבר יהוה אל משה לאמר שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהוה ושור או שה אתו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד

כט וְכִי־תִזְבְּחוּ זֶבַח־תּוֹדָה לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחוּ: לְבַיּוֹם
הַהוּא יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה:
לא וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה: לב וְלֹא
תְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם: לג הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: רביעי

כג א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם
מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדָי: ג שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה
מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־
קֹדֶשׁ כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבָּת הִוא לַיהוָה
בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם:
ד אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם
בְּמוֹעֲדָם: ה בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ
בֵּין הָעַרְבַּיִם פֶּסַח לַיהוָה: ו וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת
תֹּאכֵלוּ: ז בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־
מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: ח וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה
שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־
מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:
ט וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: י דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי
נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ וַהֲבֵאתֶם אֶת־
עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן: יא וְהֵנִיף אֶת־
הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה לִרְצֹנְכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת יְנִיפֶנּוּ
הַכֹּהֵן: יב וַעֲשִׂיתֶם בְּיוֹם הֲנִיפְכֶם אֶת־הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ
תָּמִים בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה לַיהוָה: יג וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן אִשֶּׁה לַיהוָה רֵיחַ
נִיחֹחַ וְנִסְכּוֹ יַיִן רְבִיעִת הַהִין: יד וָלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל
לֹא תֹאכְלוּ[4] עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הֲבִיאֲכֶם
אֶת־קָרְבַּן אֱלֹהֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל
מֹשְׁבֹתֵיכֶם:
טו וּסְפַרְתֶּם לָכֶם
מִמָּחֳרַת הַשַّבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת־עֹמֶר הַתְּנוּפָה
שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה: טז עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת
הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה
חֲדָשָׁה לַיהוָה: יז מִמּוֹשְׁבֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ[5] לֶחֶם תְּנוּפָה
שְׁתַּיִם שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חָמֵץ תֵּאָפֶינָה
בִּכּוּרִים לַיהוָה: יח וְהִקְרַבְתֶּם עַל־הַלֶּחֶם שִׁבְעַת
כְּבָשִׂים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפַר בֶּן־בָּקָר אֶחָד
וְאֵילִם שְׁנָיִם יִהְיוּ עֹלָה לַיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
אִשֶּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה: יט וַעֲשִׂיתֶם שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד
לְחַטָּאת וּשְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְזֶבַח שְׁלָמִים:

וכי תזבחו זבח תודה ליהוה לרצנכם תזבחו ביום
ההוא יאכל לא תותירו ממנו עד בקר אני יהוה
ושמרתם מצותי ועשיתם אתם אני יהוה ולא
תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל
אני יהוה מקדשכם המוציא אתכם מארץ מצרים
להיות לכם לאלהים אני יהוה
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם מועדי יהוה אשר תקראו אתם
מקראי קדש אלה הם מועדי ששת ימים תעשה
מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא
קדש כל מלאכה לא תעשו שבת הוא ליהוה
בכל מושבתיכם
אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר תקראו אתם
במועדם בחדש הראשון בארבעה עשר לחדש
בין הערבים פסח ליהוה ובחמשה עשר יום
לחדש הזה חג המצות ליהוה שבעת ימים מצות
תאכלו ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם כל
מלאכת עבדה לא תעשו והקרבתם אשה ליהוה
שבעת ימים ביום השביעי מקרא קדש כל
מלאכת עבדה לא תעשו
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם כי תבאו אל הארץ אשר אני
נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את
עמר ראשית קצירכם אל הכהן והניף את
העמר לפני יהוה לרצנכם ממחרת השבת יניפנו
הכהן ועשיתם ביום הניפכם את העמר כבש
תמים בן שנתו לעלה ליהוה ומנחתו שני
עשרנים סלת בלולה בשמן אשה ליהוה ריח
ניחח ונסכה יין רביעית ההין ולחם וקלי וכרמל
לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם
את קרבן אלהיכם חקת עולם לדרתיכם בכל
משבתיכם וספרתם לכם
ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה
שבע שבתות תמימת תהיינה עד ממחרת השבת
השביעית תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה
חדשה ליהוה ממושבתיכם תביאו לחם תנופה
שתים שני עשרנים סלת תהיינה חמץ תאפינה
בכורים ליהוה והקרבתם על הלחם שבעת
כבשים תמימם בני שנה ופר בן בקר אחד
ואילם שנים יהיו עלה ליהוה ומנחתם ונסכיהם
אשה ריח ניחח ליהוה ועשיתם שעיר עזים אחד
לחטאת ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים

4) פסוק י״ד: תאכלו למנהגנו. 5) פסוק י״ז: האל״ף דגושה שלא כדין, וכמוה עוד שלוש פעמים בתנ״ך.

כ וְהֵנִיף הַכֹּהֵן אֹתָם עַל לֶחֶם הַבִּכּוּרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה עַל־שְׁנֵי כְּבָשִׂים קֹדֶשׁ יִהְיוּ לַיהוָה לַכֹּהֵן:
כא וּקְרָאתֶם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה
לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם
בְּכָל־מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם: כב וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר
אַרְצְכֶם לֹא־תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ בְּקֻצְרֶךָ וְלֶקֶט
קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
חמישי כג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: כד דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא־קֹדֶשׁ:
כה כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה
לַיהוָה: כו וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֵּאמֹר: כז אַךְ בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם
הַכִּפֻּרִים הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־
נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה: כח וְכָל־מְלָאכָה
לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפֻּרִים הוּא
לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כט כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר לֹא־תְעֹנֶּה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מֵעַמֶּיהָ:
ל וְכָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל־מְלָאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם
הַזֶּה וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ: לא כָּל־
מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל
מֹשְׁבֹתֵיכֶם: לב שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הוּא בשורוק לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־
נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב מֵעֶרֶב עַד־עֶרֶב
תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם: ששי
לג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: לד דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה
חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה: לה בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן
מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: לו שִׁבְעַת
יָמִים תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה לַיהוָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה עֲצֶרֶת
הִוא כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: לז אֵלֶּה מוֹעֲדֵי
יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהַקְרִיב
אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וּנְסָכִים דְּבַר־יוֹם
בְּיוֹמוֹ: לח מִלְּבַד שַׁבְּתֹת יְהוָה וּמִלְּבַד מַתְּנֹתֵיכֶם
וּמִלְּבַד כָּל־נִדְרֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
תִּתְּנוּ לַיהוָה: לט אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם אֶת־תְּבוּאַת הָאָרֶץ תָּחֹגּוּ אֶת־
חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם
הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן: מ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן
פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ־עָבֹת וְערְבֵי־
נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים:

והניף הכהן אתם על לחם הבכרים תנופה לפני
יהוה על שני כבשים קדש יהיו ליהוה לכהן
וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש יהיה
לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו חקת עולם
בכל מושבתיכם לדרתיכם ובקצרכם את קציר
ארצכם לא תכלה פאת שדך בקצרך ולקט
קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני
יהוה אלהיכם
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני
ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש
יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קדש
כל מלאכת עבדה לא תעשו והקרבתם אשה
ליהוה וידבר יהוה אל משה
לאמר אך בעשור לחדש השביעי הזה יום
הכפרים הוא מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את
נפשתיכם והקרבתם אשה ליהוה וכל מלאכה
לא תעשו בעצם היום הזה כי יום כפרים הוא
לכפר עליכם לפני יהוה אלהיכם כי כל הנפש
אשר לא תענה בעצם היום הזה ונכרתה מעמיה
וכל הנפש אשר תעשה כל מלאכה בעצם היום
הזה והאבדתי את הנפש ההוא מקרב עמה כל
מלאכה לא תעשו חקת עולם לדרתיכם בכל
משבתיכם שבת שבתון הוא לכם ועניתם את
נפשתיכם בתשעה לחדש בערב מערב עד ערב
תשבתו שבתכם
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
לאמר בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה
חג הסכות שבעת ימים ליהוה ביום הראשון
מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו שבעת
ימים תקריבו אשה ליהוה ביום השמיני מקרא
קדש יהיה לכם והקרבתם אשה ליהוה עצרת
הוא כל מלאכת עבדה לא תעשו אלה מועדי
יהוה אשר תקראו אתם מקראי קדש להקריב
אשה ליהוה עלה ומנחה זבח ונסכים דבר יום
ביומו מלבד שבתת יהוה ומלבד מתנותיכם
ומלבד כל נדריכם ומלבד כל נדבתיכם אשר
תתנו ליהוה אך בחמשה עשר יום לחדש
השביעי באספכם את תבואת הארץ תחגו את
חג יהוה שבעת ימים ביום הראשון שבתון וביום
השמיני שבתון ולקחתם לכם ביום הראשון
פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי
נחל ושמחתם לפני יהוה אלהיכם שבעת ימים

מא וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת
עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תָּחֹגּוּ אֹתוֹ:
מב בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל
יֵשְׁבוּ בַּסֻּכּוֹת: מג לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת
הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: מד וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי
יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: שביעי

כד א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר
תָּמִיד: ג מִחוּץ לְפָרֹכֶת הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד יַעַרְךֹ
אֹתוֹ אַהֲרֹן מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד חֻקַּת
עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם: ד עַל הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה יַעַרְךְ אֶת־
הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד: ☆[5]

ה וְלָקַחְתָּ מלרע סֹלֶת וְאָפִיתָ מלרע אֹתָהּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַלּוֹת
שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים יִהְיֶה הַחַלָּה הָאֶחָת: ו וְשַׂמְתָּ אוֹתָם
שְׁתַּיִם מַעֲרָכוֹת שֵׁשׁ הַמַּעֲרֶכֶת עַל הַשֻּׁלְחָן
הַטָּהֹר לִפְנֵי יְהוָה: ז וְנָתַתָּ עַל־הַמַּעֲרֶכֶת לְבֹנָה זַכָּה
וְהָיְתָה לַלֶּחֶם לְאַזְכָּרָה אִשֶּׁה לַיהוָה: ח בְּיוֹם הַשַّבָּת
בְּיוֹם הַשַّבָּת יַעַרְכֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד מֵאֵת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: ט וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וַאֲכָלֻהוּ
בְּמָקוֹם קָדֹשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא לוֹ מֵאִשֵּׁי
יְהוָה חָק־עוֹלָם: י וַיֵּצֵא
בֶּן־אִשָּׁה יִשְׂרְאֵלִית וְהוּא בֶּן־אִישׁ מִצְרִי בְּתוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּצוּ בַּמַּחֲנֶה בֶּן הַיִּשְׂרְאֵלִית וְאִישׁ
הַיִּשְׂרְאֵלִי: יא וַיִּקֹּב בֶּן־הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם
וַיְקַלֵּל וַיָּבִיאוּ אֹתוֹ אֶל־מֹשֶׁה וְשֵׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית
בַּת־דִּבְרִי לְמַטֵּה־דָן: יב וַיַּנִּיחֻהוּ בַּמִּשְׁמָר לִפְרֹשׁ בשי"ן ימנית לָהֶם
עַל־פִּי יְהוָה:

יג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יד הוֹצֵא אֶת־הַמְקַלֵּל
אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְסָמְכוּ כָל־הַשֹּׁמְעִים אֶת־יְדֵיהֶם
עַל־רֹאשׁוֹ וְרָגְמוּ אֹתוֹ כָּל־הָעֵדָה: טו וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יְקַלֵּל אֱלֹהָיו וְנָשָׂא
חֶטְאוֹ: טו וְנֹקֵב שֵׁם־יְהוָה יפסיק מעט מוֹת יוּמָת רָגוֹם יִרְגְּמוּ־בוֹ
כָּל־הָעֵדָה כַּגֵּר כָּאֶזְרָח בְּנָקְבוֹ שֵׁם יוּמָת: יז וְאִישׁ
כִּי יַכֶּה כָּל־נֶפֶשׁ אָדָם מוֹת יוּמָת: יח וּמַכֵּה נֶפֶשׁ־
בְּהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ: יט וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוּם
בַּעֲמִיתוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה כֵּן יֵעָשֶׂה לּוֹ: כ שֶׁבֶר תַּחַת
שֶׁבֶר עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת שֵׁן כַּאֲשֶׁר יִתֵּן מוּם
בָּאָדָם כֵּן יִנָּתֵן בּוֹ: מפטיר כא וּמַכֵּה בְהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה וּמַכֵּה
אָדָם יוּמָת: כב מִשְׁפַּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם כַּגֵּר כָּאֶזְרָח
יִהְיֶה כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כג וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיּוֹצִיאוּ אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה

וחגתם אתו חג ליהוה שבעת ימים בשנה חקת
עולם לדרתיכם בחדש השביעי תחגו אתו:
בסכת תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל
ישבו בסכת למען ידעו דרתיכם כי בסכות
הושבתי את בני ישראל בהוציאי אותם מארץ
מצרים אני יהוה אלהיכם וידבר משה את מעדי
יהוה אל בני ישראל

וידבר יהוה אל משה לאמר צו את בני ישראל
ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת נר
תמיד מחוץ לפרכת העדת באהל מועד יערך
אתו אהרן מערב עד בקר לפני יהוה תמיד חקת
עולם לדרתיכם על המנרה הטהרה יערך את
הנרות לפני יהוה תמיד

ולקחת סלת ואפית אתה שתים עשרה חלות
שני עשרנים יהיה החלה האחת ושמת אותם
שתים מערכות שש המערכת על השלחן
הטהר לפני יהוה ונתת על המערכת לבנה זכה
והיתה ללחם לאזכרה אשה ליהוה ביום השבת
ביום השבת יערכנו לפני יהוה תמיד מאת בני
ישראל ברית עולם והיתה לאהרן ולבניו ואכלהו
במקום קדש כי קדש קדשים הוא לו מאשי
יהוה חק עולם ויצא

בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי בתוך
בני ישראל וינצו במחנה בן הישראלית ואיש
הישראלי ויקב בן האשה הישראלית את השם
ויקלל ויביאו אתו אל משה ושם אמו שלמית
בת דברי למטה דן ויניחהו במשמר לפרש להם
על פי יהוה

וידבר יהוה אל משה לאמר הוצא את המקלל
אל מחוץ למחנה וסמכו כל השמעים את ידיהם
על ראשו ורגמו אתו כל העדה ואל בני ישראל
תדבר לאמר איש איש כי יקלל אלהיו ונשא
חטאו ונקב שם יהוה מות יומת רגום ירגמו בו
כל העדה כגר כאזרח בנקבו שם יומת ואיש
כי יכה כל נפש אדם מות יומת ומכה נפש
בהמה ישלמנה נפש תחת נפש ואיש כי יתן מום
בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו שבר תחת
שבר עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן מום
באדם כן ינתן בו ומכה בהמה ישלמנה ומכה
אדם יומת משפט אחד יהיה לכם כגר כאזרח
יהיה כי אני יהוה אלהיכם וידבר משה אל בני
ישראל ויוציאו את המקלל אל מחוץ למחנה

5) פסוק ד: הנוהגים לקרוא לשביעי עד המפטיר ("סמוך"), פה ישנו ממנהגם ויפסיקו כאן, כדי שלא יסיימו בדבר שאינו טוב.

וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ אֶבֶן וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

כה א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר׃ ב דַּבֵּר אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה׃
ג שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ
וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃ ☆ ד וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת
שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע
וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר׃ ה אֶת סְפִיחַ קְצִירְךָ לֹא תִקְצוֹר
וְאֶת־עִנְּבֵי נְזִירֶךָ לֹא תִבְצֹר שְׁנַת שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה
לָאָרֶץ׃ ו וְהָיְתָה שַׁבַּת הָאָרֶץ לָכֶם לְאָכְלָה לְךָ
וּלְעַבְדְּךָ וְלַאֲמָתְךָ וְלִשְׂכִירְךָ וּלְתוֹשָׁבְךָ מלרע הַגָּרִים
עִמָּךְ׃ ז וְלִבְהֶמְתְּךָ מלרע וְלַחַיָּה אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ תִּהְיֶה כָּל־
תְּבוּאָתָהּ לֶאֱכֹל׃ ☆ ח וְסָפַרְתָּ
לְךָ שֶׁבַע שַׁבְּתֹת שָׁנִים שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבַע פְּעָמִים
וְהָיוּ לְךָ יְמֵי שֶׁבַע שַׁבְּתֹת הַשָּׁנִים תֵּשַׁע וְאַרְבָּעִים
שָׁנָה׃ ט וְהַעֲבַרְתָּ שוֹפַר תְּרוּעָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי
בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים תַּעֲבִירוּ שוֹפָר
בְּכָל־אַרְצְכֶם׃ י וְקִדַּשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים
שָׁנָה וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בָּאָרֶץ לְכָל־יֹשְׁבֶיהָ יוֹבֵל
הִוא תִּהְיֶה לָכֶם וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ וְאִישׁ
אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ תָּשֻׁבוּ׃ יא יוֹבֵל הִוא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים
שָׁנָה תִּהְיֶה לָכֶם לֹא תִזְרָעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת־
סְפִיחֶיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת־נְזִרֶיהָ׃ יב כִּי יוֹבֵל הִוא
קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה תֹּאכְלוּ[1] אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃
יג בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תָּשֻׁבוּ אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ׃ שני יד וְכִי־
תִמְכְּרוּ מִמְכָּר לַעֲמִיתֶךָ אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךָ אַל־
תּוֹנוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו׃ טו בְּמִסְפַּר שָׁנִים אַחַר הַיּוֹבֵל
תִּקְנֶה מֵאֵת עֲמִיתֶךָ בְּמִסְפַּר שְׁנֵי־תְבוּאֹת יִמְכָּר־
לָךְ׃ טז לְפִי רֹב הַשָּׁנִים תַּרְבֶּה מִקְנָתוֹ וּלְפִי מְעֹט
הַשָּׁנִים תַּמְעִיט מִקְנָתוֹ כִּי מִסְפַּר תְּבוּאֹת הוּא מֹכֵר
לָךְ׃ יז וְלֹא תּוֹנוּ אִישׁ אֶת־עֲמִיתוֹ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ יח וַעֲשִׂיתֶם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־
מִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וִישַׁבְתֶּם עַל־
הָאָרֶץ לָבֶטַח׃ שלישי יט וְנָתְנָה הָאָרֶץ פִּרְיָהּ וַאֲכַלְתֶּם לָשֹׂבַע
וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח עָלֶיהָ׃ כ וְכִי תֹאמְרוּ מַה־נֹּאכַל
בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא נִזְרָע וְלֹא נֶאֱסֹף אֶת־
תְּבוּאָתֵנוּ׃ כא וְצִוִּיתִי אֶת־בִּרְכָתִי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית
וְעָשָׂת אֶת־הַתְּבוּאָה לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים׃ כב וּזְרַעְתֶּם אֶת
הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִת וַאֲכַלְתֶּם מִן־הַתְּבוּאָה יָשָׁן עַד
הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת עַד־בּוֹא תְבוּאָתָהּ תֹּאכְלוּ[1] יָשָׁן׃
כג וְהָאָרֶץ לֹא תִמָּכֵר לִצְמִתֻת כִּי־לִי הָאָרֶץ כִּי־גֵרִים

וירגמו אתו אבן ובני ישראל עשו כאשר צוה
יהוה את משה
וידבר יהוה אל משה בהר סיני לאמר דבר אל
בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל הארץ
אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה
שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך
ואספת את תבואתה ובשנה השביעית שבת
שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שדך לא תזרע
וכרמך לא תזמר את ספיחו קצירך לא תקצור
ואת ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה
לארץ והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך
ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים
עמך ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל
תבואתה לאכל
וספרת לך שבע שבתת שנים שבע שנים שבע פעמים
והיו לך ימי שבע שבתת השנים תשע וארבעים
שנה והעברת שופר תרועה בחדש השביעי
בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר
בכל ארצכם וקדשתם את שנת החמשים
שנה וקראתם דרור בארץ לכל ישביה יובל
הוא תהיה לכם ושבתם איש אל אחזתו ואיש
אל משפחתו תשבו יובל הוא שנת החמשים
שנה תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את
ספיחיה ולא תבצרו את נזריה כי יובל הוא
קדש תהיה לכם מן השדה תאכלו את תבואתה
בשנת היובל הזאת תשבו איש אל אחזתו וכי
תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל
תונו איש את אחיו במספר שנים אחר היובל
תקנה מאת עמיתך במספר שני תבואת ימכר
לך לפי רב השנים תרבה מקנתו ולפי מעט
השנים תמעיט מקנתו כי מספר תבואת הוא מכר
לך ולא תונו איש את עמיתו ויראת מאלהיך
כי אני יהוה אלהיכם ועשיתם את חקתי ואת
משפטי תשמרו ועשיתם אתם וישבתם על
הארץ לבטח ונתנה הארץ פריה ואכלתם לשבע
וישבתם לבטח עליה וכי תאמרו מה נאכל
בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף את
תבואתנו וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית
ועשת את התבואה לשלש השנים וזרעתם את
השנה השמינית ואכלתם מן התבואה ישן עד
השנה התשיעית עד בוא תבואתה תאכלו ישן
והארץ לא תמכר לצמתת כי לי הארץ כי גרים

1) פסוק י"ב וכ"ב: תאכלו למנהגנו.

וְתוֹשָׁבִים אַתֶּם עִמָּדִי: מד וּבְכֹל אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם גְּאֻלָּה
תִּתְּנוּ לָאָרֶץ: רביעי מה כִּי־יָמוּךְ אָחִיךָ
וּמָכַר מֵאֲחֻזָּתוֹ וּבָא גֹאֲלוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו וְגָאַל אֵת
מִמְכַּר אָחִיו: מו וְאִישׁ כִּי לֹא יִהְיֶה־לּוֹ גֹאֵל וְהִשִּׂיגָה
יָדוֹ וּמָצָא כְּדֵי גְאֻלָּתוֹ: מז וְחִשַּׁב אֶת־שְׁנֵי מִמְכָּרוֹ
וְהֵשִׁיב אֶת־הָעֹדֵף מלרע לָאִישׁ אֲשֶׁר מָכַר־לוֹ וְשָׁב
לַאֲחֻזָּתוֹ: מח וְאִם לֹא־מָצְאָה יָדוֹ דֵּי הָשִׁיב לוֹ וְהָיָה
מִמְכָּרוֹ בְּיַד הַקֹּנֶה אֹתוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְיָצָא
בַּיֹּבֵל וְשָׁב לַאֲחֻזָּתוֹ: חמישי (שלישי כשהן מחוברות) כט וְאִישׁ
כִּי־יִמְכֹּר בֵּית־מוֹשַׁב עִיר חוֹמָה וְהָיְתָה גְאֻלָּתוֹ
עַד־תֹּם שְׁנַת מִמְכָּרוֹ יָמִים תִּהְיֶה גְאֻלָּתוֹ: ל וְאִם
לֹא־יִגָּאֵל עַד־מְלֹאת לוֹ שָׁנָה תְּמִימָה וְקָם הַבַּיִת
אֲשֶׁר־בָּעִיר אֲשֶׁר־לוֹ חֹמָה לַצְּמִיתֻת לַקֹּנֶה אֹתוֹ
לְדֹרֹתָיו לֹא יֵצֵא בַּיֹּבֵל: לא וּבָתֵּי הַחֲצֵרִים אֲשֶׁר
אֵין־לָהֶם חֹמָה סָבִיב עַל־שְׂדֵה הָאָרֶץ יֵחָשֵׁב
גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ וּבַיֹּבֵל יֵצֵא: לב וְעָרֵי הַלְוִיִּם בָּתֵּי עָרֵי
אֲחֻזָּתָם גְּאֻלַּת עוֹלָם תִּהְיֶה לַלְוִיִּם: לג וַאֲשֶׁר יִגְאַל מִן־
הַלְוִיִּם וְיָצָא מִמְכַּר־בַּיִת וְעִיר אֲחֻזָּתוֹ בַּיֹּבֵל כִּי
בָּתֵּי עָרֵי הַלְוִיִּם הֻוא אֲחֻזָּתָם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
לד וּשְׂדֵה[2] מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם לֹא יִמָּכֵר כִּי־אֲחֻזַּת עוֹלָם
הִוא לָהֶם: לה וְכִי־
יָמוּךְ אָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהֶחֱזַקְתָּ בּוֹ גֵּר
וְתוֹשָׁב וָחַי עִמָּךְ: לו אַל־תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית
וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ וְחֵי אָחִיךָ עִמָּךְ: לז אֶת־כַּסְפְּךָ לֹא־
תִתֵּן לוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית לֹא־תִתֵּן אָכְלֶךָ: לח אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לָתֵת לָכֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן לִהְיוֹת לָכֶם
לֵאלֹהִים: ששי (רביעי כשהן מחוברות) לט וְכִי־
יָמוּךְ אָחִיךָ עִמָּךְ וְנִמְכַּר־לָךְ לֹא־תַעֲבֹד בּוֹ עֲבֹדַת
עָבֶד: מ כְּשָׂכִיר כְּתוֹשָׁב יִהְיֶה עִמָּךְ עַד־שְׁנַת
הַיֹּבֵל יַעֲבֹד עִמָּךְ: מא וְיָצָא מֵעִמָּךְ הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ
וְשָׁב אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶל־אֲחֻזַּת אֲבֹתָיו יָשׁוּב: מב כִּי־
עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
לֹא יִמָּכְרוּ מִמְכֶּרֶת עָבֶד: מג לֹא־תִרְדֶּה בוֹ בְּפֶרֶךְ
וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ: מד וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ אֲשֶׁר יִהְיוּ־לָךְ
מֵאֵת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ עֶבֶד
וָאָמָה: מה וְגַם מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַגָּרִים עִמָּכֶם מֵהֶם
תִּקְנוּ וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם אֲשֶׁר עִמָּכֶם אֲשֶׁר הוֹלִידוּ
בְּאַרְצְכֶם וְהָיוּ לָכֶם לַאֲחֻזָּה: מו וְהִתְנַחַלְתֶּם אֹתָם
לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה לְעֹלָם בָּהֶם תַּעֲבֹדוּ
וּבְאַחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ בְּאָחִיו לֹא־תִרְדֶּה בוֹ
בְּפֶרֶךְ: שביעי מז וְכִי תַשִּׂיג יַד גֵּר

ותושבים אתם עמדי ובכל ארץ אחזתכם גאלה
תתנו לארץ כי ימוך אחיך
ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את
ממכר אחיו ואיש כי לא יהיה לו גאל והשיגה
ידו ומצא כדי גאלתו וחשב את שני ממכרו
והשיב את העדף לאיש אשר מכר לו ושב
לאחזתו ואם לא מצאה ידו די השיב לו והיה
ממכרו ביד הקנה אתו עד שנת היובל ויצא
ביבל ושב לאחזתו ואיש
כי ימכר בית מושב עיר חומה והיתה גאלתו
עד תם שנת ממכרו ימים תהיה גאלתו ואם
לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם הבית
אשר בעיר אשר לא חומה לצמיתת לקנה אתו
לדרתיו לא יצא ביבל ובתי החצרים אשר
אין להם חומה סביב על שדה הארץ יחשב
גאלה תהיה לו וביבל יצא וערי הלוים בתי ערי
אחזתם גאלת עולם תהיה ללוים ואשר יגאל מן
הלוים ויצא ממכר בית ועיר אחזתו ביבל כי
בתי ערי הלוים הוא אחזתם בתוך בני ישראל
ושדה מגרש עריהם לא ימכר כי אחזת עולם
הוא להם וכי
ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר
ותושב וחי עמך אל תקח מאתו נשך ותרבית
ויראת מאלהיך וחי אחיך עמך את כספך לא
תתן לו בנשך ובמרבית לא תתן אכלך אני
יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ
מצרים לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם
לאלהים וכי
ימוך אחיך עמך ונמכר לך לא תעבד בו עבדת
עבד כשכיר כתושב יהיה עמך עד שנת
היבל יעבד עמך ויצא מעמך הוא ובניו עמו
ושב אל משפחתו ואל אחזת אבתיו ישוב כי
עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים
לא ימכרו ממכרת עבד לא תרדה בו בפרך
ויראת מאלהיך ועבדך ואמתך אשר יהיו לך
מאת הגוים אשר סביבתיכם מהם תקנו עבד
ואמה וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם
תקנו וממשפחתם אשר עמכם אשר הולידו
בארצכם והיו לכם לאחזה והתנחלתם אתם
לבניכם אחריכם לרשת אחזה לעלם בהם תעבדו
ובאחיכם בני ישראל איש באחיו לא תרדה בו
בפרך וכי תשיג יד גר

2) פסוק ל"ד: הוי"ו מועמדת בגעיא והשי"ן בשוא פתח.

וְתוֹשָׁב עִמָּךְ וּמָךְ אָחִיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַּר לְגֵר תּוֹשָׁב
עִמָּךְ אוֹ לְעֵקֶר מִשְׁפַּחַת גֵּר: מד אַחֲרֵי נִמְכַּר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־
לּוֹ אֶחָד מֵאֶחָיו יִגְאָלֶנּוּ: מה אוֹ־דֹדוֹ אוֹ בֶן־דֹּדוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ־
מִשְׁאַר בְּשָׂרוֹ מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ־הִשִּׂיגָה יָדוֹ
וְנִגְאָל: מו וְחִשַּׁב עִם־קֹנֵהוּ מִשְּׁנַת הִמָּכְרוֹ לוֹ עַד שְׁנַת
הַיֹּבֵל וְהָיָה כֶסֶף מִמְכָּרוֹ בְּמִסְפַּר שָׁנִים כִּימֵי שָׂכִיר
יִהְיֶה עִמּוֹ: מז אִם־עוֹד רַבּוֹת בַּשָּׁנִים לְפִיהֶן יָשִׁיב גְּאֻלָּתוֹ
מִכֶּסֶף מִקְנָתוֹ: מח וְאִם־מְעַט נִשְׁאַר בַּשָּׁנִים עַד־שְׁנַת
הַיֹּבֵל וְחִשַּׁב־לוֹ כְּפִי שָׁנָיו יָשִׁיב אֶת־גְּאֻלָּתוֹ: מט כִּשְׂכִיר
שָׁנָה בְשָׁנָה יִהְיֶה עִמּוֹ לֹא־יִרְדֶּנּוּ בְּפֶרֶךְ לְעֵינֶיךָ:
נ וְאִם־לֹא יִגָּאֵל בָּאֵלֶּה וְיָצָא בִּשְׁנַת הַיֹּבֵל הוּא וּבָנָיו
עִמּוֹ: מפטיר נא כִּי־לִי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר־
הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
כו א לֹא־תַעֲשׂוּ לָכֶם אֱלִילִם וּפֶסֶל וּמַצֵּבָה לֹא־תָקִימוּ
לָכֶם וְאֶבֶן מַשְׂכִּית לֹא תִתְּנוּ בְּאַרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת
עָלֶיהָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ב אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ
וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה:

תוכחה

ג אִם־בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם
אֹתָם: ד וְנָתַתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם וְנָתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ
וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ: ה וְהִשִּׂיג לָכֶם דַּיִשׁ אֶת־בָּצִיר
וּבָצִיר יַשִּׂיג אֶת־זָרַע וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְכֶם לָשֹׂבַע
וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח בְּאַרְצְכֶם: ☆ שני ו וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בָּאָרֶץ
וּשְׁכַבְתֶּם וְאֵין מַחֲרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן־הָאָרֶץ
וְחֶרֶב לֹא־תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם: ז וּרְדַפְתֶּם אֶת־אֹיְבֵיכֶם
וְנָפְלוּ לִפְנֵיכֶם לָחָרֶב: ח וְרָדְפוּ מִכֶּם חֲמִשָּׁה מֵאָה
וּמֵאָה מִכֶּם רְבָבָה יִרְדֹּפוּ וְנָפְלוּ אֹיְבֵיכֶם לִפְנֵיכֶם
לָחָרֶב: ט וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם וְהִפְרֵיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבִּיתִי
אֶתְכֶם וַהֲקִימֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם: ☆ שלישי [1] וַאֲכַלְתֶּם יָשָׁן
נוֹשָׁן וְיָשָׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ: י וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי
בְּתוֹכְכֶם[2] וְלֹא־תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם: יא וְהִתְהַלַּכְתִּי
בְּתוֹכְכֶם[2] וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם:
יב אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם מִהְיֹת לָהֶם עֲבָדִים וָאֶשְׁבֹּר מֹטֹת עֻלְּכֶם
וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוּת[3]: ☆ עד כאן קוראים בשני ובחמישי ובשבת במנחה
יג [4] וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל־הַמִּצְוֹת
הָאֵלֶּה: יד וְאִם־בְּחֻקֹּתַי תִּמְאָסוּ וְאִם אֶת־מִשְׁפָּטַי תִּגְעַל
נַפְשְׁכֶם לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי לְהַפְרְכֶם
אֶת־בְּרִיתִי: טו אַף־אֲנִי אֶעֱשֶׂה־זֹּאת לָכֶם וְהִפְקַדְתִּי
עֲלֵיכֶם בֶּהָלָה אֶת־הַשַּׁחֶפֶת וְאֶת־הַקַּדַּחַת מְכַלּוֹת
עֵינַיִם וּמְדִיבֹת נָפֶשׁ וּזְרַעְתֶּם לָרִיק זַרְעֲכֶם וַאֲכָלֻהוּ
אֹיְבֵיכֶם: יז וְנָתַתִּי פָנַי בָּכֶם וְנִגַּפְתֶּם לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם
וְרָדוּ בָכֶם שֹׂנְאֵיכֶם וְנַסְתֶּם וְאֵין־רֹדֵף אֶתְכֶם:

ותושב עמך ומך אחיך עמו ונמכר לגר תושב
עמך או לעקר משפחת גר: מד אחרי נמכר גאלה תהיה־
לו אחד מאחיו יגאלנו: מה או־דדו או בן־דדו יגאלנו או־
משאר בשרו ממשפחתו יגאלנו או־השיגה ידו
ונגאל: מו וחשב עם־קנהו משנת המכרו לו עד שנת
היבל והיה כסף ממכרו במספר שנים כימי שכיר
יהיה עמו: מז אם־עוד רבות בשנים לפיהן ישיב גאלתו
מכסף מקנתו: מח ואם־מעט נשאר בשנים עד־שנת
היבל וחשב־לו כפי שניו ישיב את־גאלתו: מט כשכיר
שנה בשנה יהיה עמו לא־ירדנו בפרך לעיניך:
נ ואם־לא יגאל באלה ויצא בשנת היבל הוא ובניו
עמו: מפטיר נא כי־לי בני־ישראל עבדים עבדי הם אשר־
הוצאתי אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם:
כו א לא־תעשו לכם אלילם ופסל ומצבה לא־תקימו
לכם ואבן משכית לא תתנו בארצכם להשתחות
עליה כי אני יהוה אלהיכם: ב את־שבתתי תשמרו
ומקדשי תיראו אני יהוה:

תוכחה

ג אם בחקתי תלכו ואת־מצותי תשמרו ועשיתם
אתם: ד ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה
ועץ השדה יתן פריו: ה והשיג לכם דיש את־בציר
ובציר ישיג את־זרע ואכלתם לחמכם לשבע
וישבתם לבטח בארצכם: ☆ שני ו ונתתי שלום בארץ
ושכבתם ואין מחריד והשבתי חיה רעה מן הארץ
וחרב לא תעבר בארצכם: ז ורדפתם את־איביכם
ונפלו לפניכם לחרב: ח ורדפו מכם חמשה מאה
ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם
לחרב: ט ופניתי אליכם והפריתי אתכם והרביתי
אתכם והקימתי את בריתי אתכם: ☆ שלישי [1] ואכלתם ישן
נושן וישן מפני חדש תוציאו: י ונתתי משכני
בתוככם [2] ולא־תגעל נפשי אתכם: יא והתהלכתי
בתוככם [2] והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו־לי לעם:
יב אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ
מצרים מהית להם עבדים ואשבר מטת עלכם
ואולך אתכם קוממיות [3]: ☆ עד כאן קוראים בשני ובחמישי ובשבת במנחה
יג [4] ואם־לא תשמעו לי ולא תעשו את כל המצות
האלה: יד ואם בחקתי תמאסו ואם את־משפטי תגעל
נפשכם לבלתי עשות את כל־מצותי להפרכם
את־בריתי: טו אף־אני אעשה־זאת לכם והפקדתי
עליכם בהלה את השחפת ואת הקדחת מכלות
עינים ומדיבת נפש וזרעתם לריק זרעכם ואכלהו
איביכם: יז ונתתי פני בכם ונגפתם לפני איביכם
ורדו בכם שנאיכם ונסתם ואין רדף אתכם:

1) פסוק י׳: מנהגנו שהקורא בתורה עצמו עולה כאן לס״ת. וכ״כ הכה״ח בסימן רפ״ב אות ח׳, ובסימן תכ״ח אות ל״ה. 2) פסוק י״א וי״ב: בְּתוֹכְכֶם למנהגנו, וכ״ה בקורן. 3) פסוק י״ג: קוֹמְמִיּוּת למנהגנו, וכ״ה בקורן. 4) פסוק י״ד: מנהגנו שלפני שיתחיל החזן לקרוא פרשת התוכחה, יכסה הס״ת במטפחת ויאמר ג׳ פסוקים אלו: ״מוּסַר ה׳ בְּנִי אַל־תִּמְאָס וְאַל־תְּקֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ: כִּי אֵת אֲשֶׁר יֶאֱהַב ה׳ יוֹכִיחַ וּכְאָב אֶת־בֵּן יִרְצֶה: וְלַמּוֹכִיחִים יִנְעָם וַעֲלֵיהֶם תָּבֹא בְרִכַת־טוֹב״. ויקרא התוכחה בקול נמוך מעט עד ״ואף גם זאת״ וגו׳ (מנהג זה הובא גם בחומשי ליוורנו, וכ״כ הכנה״ג ומ״א וא״ר, ובכף החיים סימן תכ״ח אות ל״ו).

יח וְאִם־עַד־אֵלֶּה לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְיָסַפְתִּי לְיַסְּרָה אֶתְכֶם
שֶׁבַע עַל־חַטֹּאתֵיכֶם: יט וְשָׁבַרְתִּי אֶת־גְּאוֹן עֻזְּכֶם וְנָתַתִּי
אֶת־שְׁמֵיכֶם כַּבַּרְזֶל וְאֶת־אַרְצְכֶם כַּנְּחֻשָּׁה: כ וְתֻם לָרִיק
כֹּחֲכֶם וְלֹא־תִתֵּן אַרְצְכֶם אֶת־יְבוּלָהּ וְעֵץ הָאָרֶץ לֹא
יִתֵּן פִּרְיוֹ: כא וְאִם־תֵּלְכוּ עִמִּי קֶרִי וְלֹא תֹאבוּ לִשְׁמֹעַ לִי
וְיָסַפְתִּי עֲלֵיכֶם מַכָּה שֶׁבַע כְּחַטֹּאתֵיכֶם: כב וְהִשְׁלַחְתִּי
בָכֶם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְשִׁכְּלָה אֶתְכֶם וְהִכְרִיתָה אֶת־
בְּהֶמְתְּכֶם וְהִמְעִיטָה אֶתְכֶם וְנָשַׁמּוּ דַּרְכֵיכֶם הכ״ף רפויה: כג וְאִם־
בְּאֵלֶּה לֹא תִוָּסְרוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי קֶרִי: כד וְהָלַכְתִּי אַף־
אֲנִי עִמָּכֶם בְּקֶרִי וְהִכִּיתִי אֶתְכֶם גַּם־אָנִי מלעיל שֶׁבַע עַל־
חַטֹּאתֵיכֶם: כה וְהֵבֵאתִי עֲלֵיכֶם חֶרֶב נֹקֶמֶת נְקַם־בְּרִית
וְנֶאֱסַפְתֶּם אֶל־עָרֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי דֶבֶר בְּתוֹכְכֶם[5] וְנִתַּתֶּם
בְּיַד־אוֹיֵב: כו בְּשִׁבְרִי לָכֶם מַטֵּה־לֶחֶם וְאָפוּ עֶשֶׂר נָשִׁים
לַחְמְכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד וְהֵשִׁיבוּ לַחְמְכֶם בַּמִּשְׁקָל
וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא תִשְׂבָּעוּ: כז וְאִם־
בְּזֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי בְּקֶרִי: כח וְהָלַכְתִּי
עִמָּכֶם בַּחֲמַת־קֶרִי וְיִסַּרְתִּי אֶתְכֶם אַף־אָנִי מלעיל שֶׁבַע עַל־
חַטֹּאתֵיכֶם: כט וַאֲכַלְתֶּם בְּשַׂר בְּנֵיכֶם וּבְשַׂר בְּנֹתֵיכֶם
תֹּאכֵלוּ: ל וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת־בָּמֹתֵיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת־חַמְּנֵיכֶם
וְנָתַתִּי אֶת־פִּגְרֵיכֶם עַל־פִּגְרֵי גִלּוּלֵיכֶם וְגָעֲלָה נַפְשִׁי
אֶתְכֶם: לא וְנָתַתִּי אֶת־עָרֵיכֶם חָרְבָּה וַהֲשִׁמּוֹתִי אֶת־
מִקְדְּשֵׁיכֶם הדל״ת בשוא נע וְלֹא אָרִיחַ בְּרֵיחַ נִיחֹחֲכֶם: לב וַהֲשִׁמֹּתִי
אֲנִי אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמְמוּ[6] עָלֶיהָ אֹיְבֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים בָּהּ:
לג וְאֶתְכֶם אֱזָרֶה בַגּוֹיִם וַהֲרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם חָרֶב וְהָיְתָה
אַרְצְכֶם שְׁמָמָה וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ חָרְבָּה: לד אָז תִּרְצֶה
הָאָרֶץ אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ כָּל יְמֵי הָשֵּׁמָּה וְאַתֶּם בְּאֶרֶץ
אֹיְבֵיכֶם אָז תִּשְׁבַּת הָאָרֶץ וְהִרְצָת אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ:
לה כָּל־יְמֵי הָשֵּׁמָּה תִּשְׁבֹּת אֶת אֲשֶׁר לֹא־שָׁבְתָה
בְּשַׁבְּתֹתֵיכֶם בְּשִׁבְתְּכֶם עָלֶיהָ: לו וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם
וְהֵבֵאתִי מֹרֶךְ בִּלְבָבָם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיהֶם וְרָדַף אֹתָם
קוֹל עָלֶה נִדָּף וְנָסוּ מלרע מְנֻסַת־חֶרֶב וְנָפְלוּ וְאֵין רֹדֵף:
לז וְכָשְׁלוּ אִישׁ־בְּאָחִיו כְּמִפְּנֵי־חֶרֶב וְרֹדֵף אֵין וְלֹא־
תִהְיֶה לָכֶם תְּקוּמָה לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם: לח וַאֲבַדְתֶּם בַּגּוֹיִם
וְאָכְלָה[7] אֶתְכֶם אֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם: לט וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם יִמַּקּוּ
בַּעֲוֹנָם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיכֶם וְאַף בַּעֲוֹנֹת אֲבֹתָם אִתָּם
יִמָּקּוּ: מ וְהִתְוַדּוּ אֶת־עֲוֹנָם וְאֶת־עֲוֹן אֲבֹתָם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר
מָעֲלוּ־בִי וְאַף אֲשֶׁר־הָלְכוּ עִמִּי בְּקֶרִי: מא אַף־אֲנִי אֵלֵךְ
עִמָּם בְּקֶרִי וְהֵבֵאתִי אֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם אוֹ־אָז יִכָּנַע
לְבָבָם הֶעָרֵל וְאָז יִרְצוּ אֶת־עֲוֹנָם: מב וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי
יַעֲקוֹב וְאַף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם
אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר: מג וְהָאָרֶץ תֵּעָזֵב מֵהֶם וְתֶרֶץ אֶת־
שַׁבְּתֹתֶיהָ בְּהִשָּׁמָּה[8] מֵהֶם וְהֵם יִרְצוּ אֶת־עֲוֹנָם יַעַן

ואם עד אלה לא תשמעו לי ויספתי ליסרה אתכם
שבע על חטאתיכם ושברתי את גאון עזכם ונתתי
את שמיכם כברזל ואת ארצכם כנחשה ותם לריק
כחכם ולא תתן ארצכם את יבולה ועץ הארץ לא
יתן פריו ואם תלכו עמי קרי ולא תאבו לשמע לי
ויספתי עליכם מכה שבע כחטאתיכם והשלחתי
בכם את חית השדה ושכלה אתכם והכריתה את
בהמתכם והמעיטה אתכם ונשמו דרכיכם ואם
באלה לא תוסרו לי והלכתם עמי קרי והלכתי אף
אני עמכם בקרי והכיתי אתכם גם אני שבע על
חטאתיכם והבאתי עליכם חרב נקמת נקם ברית
ונאספתם אל עריכם ושלחתי דבר בתוככם ונתתם
ביד אויב בשברי לכם מטה לחם ואפו עשר נשים
לחמכם בתנור אחד והשיבו לחמכם במשקל
ואכלתם ולא תשבעו ואם
בזאת לא תשמעו לי והלכתם עמי בקרי והלכתי
עמכם בחמת קרי ויסרתי אתכם אף אני שבע על
חטאתיכם ואכלתם בשר בניכם ובשר בנתיכם
תאכלו והשמדתי את במתיכם והכרתי את חמניכם
ונתתי את פגריכם על פגרי גלוליכם וגעלה נפשי
אתכם ונתתי את עריכם חרבה והשמותי את
מקדשיכם ולא אריח בריח ניחוחכם והשמתי
אני את הארץ ושממו עליה איביכם הישבים בה
ואתכם אזרה בגוים והריקתי אחריכם חרב והיתה
ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה אז תרצה
הארץ את שבתתיה כל ימי השמה ואתם בארץ
איביכם אז תשבת הארץ והרצת את שבתתיה
כל ימי השמה תשבת את אשר לא שבתה
בשבתתיכם בשבתכם עליה והנשארים בכם
והבאתי מרך בלבבם בארצת איביהם ורדף אתם
קול עלה נדף ונסו מנסת חרב ונפלו ואין רדף
וכשלו איש באחיו כמפני חרב ורדף אין ולא
תהיה לכם תקומה לפני איביכם ואבדתם בגוים
ואכלה אתכם ארץ איביכם והנשארים בכם ימקו
בעונם בארצת איביכם ואף בעונת אבתם אתם
ימקו והתודו את עונם ואת עון אבתם במעלם אשר
מעלו בי ואף אשר הלכו עמי בקרי אף אני אלך
עמם בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם או אז יכנע
לבבם הערל ואז ירצו את עונם וזכרתי את בריתי
יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם
אזכר והארץ אזכר והארץ תעזב מהם ותרץ את
שבתתיה בהשמה מהם והם ירצו את עונם יען

5) פסוק כ״ה: בתוֹכֵכֶם למנהגנו, וכ״ה בקורן. 6) פסוק ל״ב: וְשֹׁמֵמוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 7) פסוק ל״ח: וְאָכְלָה למנהגנו. 8) פסוק מ״ג: הבי״ת בקמץ חטוף והה״א בשוא נח.

וּבְיַעַן בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי גָּעֲלָה נַפְשָׁם:
מד וְאַף־גַּם־זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא־מְאַסְתִּים
וְלֹא־גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: מה וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת
לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: מו אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים
וְהַתּוֹרֹת אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בֵּינוֹ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּהַר סִינַי בְּיַד־מֹשֶׁה: רביעי (ששי כשהן מחוברות)

כז א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ כִּי יַפְלִא נֶדֶר בְּעֶרְכְּךָ נְפָשֹׁת
לַיהוָה: ג וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְעַד
בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: ד וְאִם־נְקֵבָה הִוא וְהָיָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשִׁים
שֶׁקֶל: ה וְאִם מִבֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה
וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר עֶשְׂרִים שְׁקָלִים וְלַנְּקֵבָה עֲשֶׂרֶת
שְׁקָלִים: ו וְאִם מִבֶּן־חֹדֶשׁ וְעַד בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְהָיָה
עֶרְכְּךָ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים כָּסֶף וְלַנְּקֵבָה עֶרְכְּךָ
שְׁלֹשֶׁת שְׁקָלִים כָּסֶף: ז וְאִם מִבֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וָמַעְלָה
אִם־זָכָר וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשָּׁה עָשָׂר שֶׁקֶל וְלַנְּקֵבָה
עֲשֶׂרֶת שְׁקָלִים: ח וְאִם־מָךְ הוּא מֵעֶרְכֶּךָ מלעיל וְהֶעֱמִידוֹ
לִפְנֵי הַכֹּהֵן וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל־פִּי אֲשֶׁר תַּשִּׂיג
יַד הַנֹּדֵר יַעֲרִיכֶנּוּ הַכֹּהֵן: ט וְאִם־
בְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה כֹּל אֲשֶׁר
יִתֵּן מִמֶּנּוּ לַיהוָה יִהְיֶה־קֹּדֶשׁ: י לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ וְלֹא־יָמִיר
אֹתוֹ טוֹב בְּרַע אוֹ־רַע בְּטוֹב וְאִם־הָמֵר יָמִיר בְּהֵמָה
בִּבְהֵמָה וְהָיָה־הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה־קֹּדֶשׁ: יא וְאִם כָּל־
בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא־יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה
וְהֶעֱמִיד אֶת־הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן: יב וְהֶעֱרִיךְ הַכֹּהֵן
אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כְּעֶרְכְּךָ הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה: יג וְאִם־
גָּאֹל יִגְאָלֶנָּה וְיָסַף חֲמִשִׁתּוֹ עַל־עֶרְכֶּךָ מלעיל: יד וְאִישׁ כִּי־
יַקְדִּישׁ אֶת־בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהֶעֱרִיכוֹ הַכֹּהֵן בֵּין
טוֹב וּבֵין רָע כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם:
טו וְאִם־הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת־בֵּיתוֹ וְיָסַף חֲמִישִׁית כֶּסֶף־
עֶרְכְּךָ עָלָיו וְהָיָה לוֹ: חמישי טז וְאִם | מִשְׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ יַקְדִּישׁ
אִישׁ לַיהוָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ לְפִי זַרְעוֹ זֶרַע חֹמֶר
שְׂעֹרִים בַּחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כָּסֶף: יז אִם־מִשְּׁנַת הַיֹּבֵל
יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ כְּעֶרְכְּךָ יָקוּם: יח וְאִם־אַחַר הַיֹּבֵל
יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ וְחִשַּׁב־לוֹ הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי
הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנִגְרַע מֵעֶרְכֶּךָ: יט וְאִם־
גָּאֹל יִגְאַל אֶת־הַשָּׂדֶה הַמַּקְדִּישׁ אֹתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁית
כֶּסֶף־עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ: כ וְאִם־לֹא יִגְאַל אֶת־הַשָּׂדֶה
וְאִם־מָכֹר אֶת־הַשָּׂדֶה לְאִישׁ אַחֵר לֹא יִגָּאֵל עוֹד:

וּבְיָעֵן בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת חֻקֹּתַי גָּעֲלָה נַפְשָׁם
וְאוּף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים
וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי
יהוה אֱלֹהֵיהֶם וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת
לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יהוה אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים
וְהַתּוֹרֹת אֲשֶׁר נָתַן יהוה בֵּינוֹ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּהַר סִינַי בְּיַד מֹשֶׁה

וַיְדַבֵּר יהוה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ כִּי יַפְלִא נֶדֶר בְּעֶרְכְּךָ נְפָשׁוֹת
לַיהוה וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְעַד
בֶּן שִׁשִּׁים שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשִּׁים שְׁקָל כֶּסֶף
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ וְאִם נְקֵבָה הִוא וְהָיָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשִׁים
שְׁקָל וְאִם מִבֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר עֶשְׂרִים שְׁקָלִים וְלַנְּקֵבָה עֲשֶׂרֶת
שְׁקָלִים וְאִם מִבֶּן חֹדֶשׁ וְעַד בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים וְהָיָה
עֶרְכְּךָ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים כֶּסֶף וְלַנְּקֵבָה עֶרְכְּךָ
שְׁלֹשֶׁת שְׁקָלִים כָּסֶף וְאִם מִבֶּן שִׁשִּׁים שָׁנָה וָמַעְלָה
אִם זָכָר וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשָּׁה עָשָׂר שְׁקָל וְלַנְּקֵבָה
עֲשָׂרָה שְׁקָלִים וְאִם מָךְ הוּא מֵעֶרְכֶּךָ מלעיל וְהֶעֱמִידוּ
לִפְנֵי הַכֹּהֵן וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ הכהן עַל פִּי אֲשֶׁר תַּשִּׂיג
יַד הַנֹּדֵר יַעֲרִיכֶנּוּ הכהן וְאִם
בְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוה כֹּל אֲשֶׁר
יִתֵּן מִמֶּנּוּ לַיהוה יִהְיֶה קֹדֶשׁ לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ וְלֹא יָמִיר
אֹתוֹ טוֹב בְּרַע אוֹ רַע בְּטוֹב וְאִם הָמֵר יָמִיר בְּהֵמָה
בִּבְהֵמָה וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ וְאִם כָּל
בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוה
וְהֶעֱמִיד אֶת הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הכהן וְהֶעֱרִיךְ הכהן
אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כַּעֲרֶכְךָ הכהן כֵּן יִהְיֶה וְאִם
גָּאֹל יִגְאָלֶנָּה וְיָסַף חֲמִשִׁתּוֹ עַל עֶרְכֶּךָ מלעיל וְאִישׁ כִּי
יַקְדִּישׁ אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוה וְהֶעֱרִיכוֹ הכהן בֵּין
טוֹב וּבֵין רָע כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הכהן כֵּן יָקוּם
וְאִם הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת בֵּיתוֹ וְיָסַף חֲמִישִׁית כֶּסֶף
עֶרְכְּךָ עָלָיו וְהָיָה לוֹ וְאִם מִשְׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ יַקְדִּישׁ
אִישׁ לַיהוה וְהָיָה עֶרְכְּךָ לְפִי זַרְעוֹ זֶרַע חֹמֶר
שְׂעֹרִים בַּחֲמִשִּׁים שְׁקָל כֶּסֶף אִם מִשְּׁנַת הַיֹּבֵל
יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ כְּעֶרְכְּךָ יָקוּם וְאִם אַחַר הַיֹּבֵל
יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ וְחִשַּׁב לוֹ הכהן אֶת הַכֶּסֶף עַל פִּי
הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנִגְרַע מֵעֶרְכֶּךָ וְאִם
גָּאֹל יִגְאַל אֶת הַשָּׂדֶה הַמַּקְדִּישׁ אֹתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁית
כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ וְאִם לֹא יִגְאַל אֶת הַשָּׂדֶה
וְאִם מָכֹר אֶת הַשָּׂדֶה לְאִישׁ אַחֵר לֹא יִגָּאֵל עוֹד וְאִם

(מגילת רות מגילה)

9) פסוק ט׳ וי׳: הקו״ף בדגש חזק כדין דחיק.

כא וְהָיָה הַשָּׂדֶה בְּצֵאתוֹ בַיּוֹבֵל קֹדֶשׁ לַיהוָה כִּשְׂדֵה
הַחֵרֶם לַכֹּהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ: ששי כב וְאִם אֶת־שְׂדֵה מִקְנָתוֹ
אֲשֶׁר לֹא מִשְּׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ יַקְדִּישׁ לַיהוָה: כג וְחִשַּׁב־לוֹ
הַכֹּהֵן אֶת מִכְסַת הֶעֱרֶכְךָ מלרע עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנָתַן אֶת־
הֶעֱרֶכְךָ מלרע בַּיּוֹם הַהוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה: כד בִּשְׁנַת הַיֹּבֵל
יָשׁוּב הַשָּׂדֶה לַאֲשֶׁר קָנָהוּ מֵאִתּוֹ לַאֲשֶׁר־לוֹ אֲחֻזַּת
הָאָרֶץ: כה וְכָל־עֶרְכְּךָ יִהְיֶה בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים
גֵּרָה יִהְיֶה הַשֶּׁקֶל: כו אַךְ־בְּכוֹר אֲשֶׁר־יִבָּכֵר לַיהוָה
בִּבְהֵמָה לֹא־יַקְדִּישׁ אִישׁ אֹתוֹ אִם־שׁוֹר אִם־שֶׂה
לַיהוָה הוּא: כז וְאִם בַּבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה וּפָדָה בְּעֶרְכֶּךָ
וְיָסַף חֲמִשִּׁתוֹ עָלָיו וְאִם־לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכֶּךָ:
כח אַךְ־כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר יַחֲרִם אִישׁ לַיהוָה מִכָּל־אֲשֶׁר־
לוֹ מֵאָדָם וּבְהֵמָה וּמִשְּׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ לֹא יִמָּכֵר וְלֹא
יִגָּאֵל כָּל־חֵרֶם קֹדֶשׁ־קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה: שביעי כט כָּל־חֵרֶם
אֲשֶׁר יָחֳרַם[10] מִן־הָאָדָם לֹא יִפָּדֶה מוֹת יוּמָת: ל וְכָל־
מַעְשַׂר[11] הָאָרֶץ מִזֶּרַע הָאָרֶץ מִפְּרִי הָעֵץ לַיהוָה הוּא
קֹדֶשׁ לַיהוָה: לא וְאִם־גָּאֹל יִגְאַל אִישׁ מִמַּעְשְׂרוֹ חֲמִשִּׁתוֹ
יֹסֵף עָלָיו: מפטיר לב וְכָל־מַעְשַׂר[11] בָּקָר וָצֹאן כֹּל אֲשֶׁר־יַעֲבֹר
תַּחַת הַשֵּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה־קֹדֶשׁ לַיהוָה: לג לֹא יְבַקֵּר
בֵּין־טוֹב לָרָע וְלֹא יְמִירֶנּוּ וְאִם־הָמֵר יְמִירֶנּוּ וְהָיָה־הוּא
וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה־קֹדֶשׁ לֹא יִגָּאֵל: לד אֵלֶּה הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינָי:

והיה השדה בצאתו ביובל קדש ליהוה כשדה
החרם לכהן תהיה אחזתו ואם את שדה מקנתו
אשר לא משדה אחזתו יקדיש ליהוה וחשב לו
הכהן את מכסת הערכך עד שנת היבל ונתן את
הערכך ביום ההוא קדש ליהוה בשנת היובל
ישוב השדה לאשר קנהו מאתו לאשר לו אחזת
הארץ וכל ערכך יהיה בשקל הקדש עשרים
גרה יהיה השקל אך בכור אשר יבכר ליהוה
בבהמה לא יקדיש איש אתו אם שור אם שה
ליהוה הוא ואם בבהמה הטמאה ופדה בערכך
ויסף חמשתו עליו ואם לא יגאל ונמכר בערכך
אך כל חרם אשר יחרם איש ליהוה מכל אשר
לו מאדם ובהמה ומשדה אחזתו לא ימכר ולא
יגאל כל חרם קדש קדשים הוא ליהוה כל חרם
אשר יחרם מן האדם לא יפדה מות יומת וכל
מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ ליהוה הוא
קדש ליהוה ואם גאל יגאל איש ממעשרו חמשיתו
יסף עליו וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר
תחת השבט העשירי יהיה קדש ליהוה לא יבקר
בין טוב לרע ולא ימירנו ואם המר ימירנו והיה הוא
ותמורתו יהיה קדש לא יגאל אלה המצות אשר
צוה יהוה את משה אל בני ישראל בהר סיני

במדבר

במדבר

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי בְּאֹהֶל מוֹעֵד
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לֵאמֹר: ב שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת כָּל־זָכָר
לְגֻלְגְּלֹתָם: ג מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא
בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצִבְאֹתָם אַתָּה וְאַהֲרֹן: ד וְאִתְּכֶם
יִהְיוּ אִישׁ אִישׁ לַמַּטֶּה אִישׁ רֹאשׁ לְבֵית־אֲבֹתָיו
הוּא: ☆ ה וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יַעַמְדוּ אִתְּכֶם
לְרְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר: ו לְשִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל
בֶּן־צוּרִישַׁדָּי: ז לִיהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב: ח לְיִשָּׂשכָר
נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר: ט לִזְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: י לִבְנֵי יוֹסֵף
לְאֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד לִמְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־
פְּדָהצוּר[1]: יא לְבִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי: יב לְדָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־
עַמִּישַׁדָּי: יג לְאָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן: יד לְגָד אֶלְיָסָף בֶּן־
דְּעוּאֵל: טו לְנַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן: טז אֵלֶּה קרי קְרוּאֵי הָעֵדָה
נְשִׂיאֵי מַטּוֹת אֲבוֹתָם רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם: ☆

וידבר יהוה אל משה במדבר סיני באהל מועד
באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ
מצרים לאמר שאו את ראש כל עדת בני ישראל
למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל זכר
לגלגלתם מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא
בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה ואהרן ואתכם
יהיו איש איש למטה איש ראש לבית אבתיו
הוא ואלה שמות האנשים אשר יעמדו אתכם
לראובן אליצור בן שדיאור לשמעון שלמיאל
בן צורישדי ליהודה נחשון בן עמינדב ליששכר
נתנאל בן צוער לזבולן אליאב בן חלן לבני יוסף
לאפרים אלישמע בן עמיהוד למנשה גמליאל בן
פדהצור לבנימן אבידן בן גדעני לדן אחיעזר בן
עמישדי לאשר פגעיאל בן עכרן לגד אליסף בן
דעואל לנפתלי אחירע בן עינן אלה קריאי העדה
נשיאי מטות אבותם ראשי אלפי ישראל הם

10) פסוק כ״ט: היו״ד בקמץ רחב והחי״ת בשוא קמץ. 11) פסוק ל׳ ול״ב: העי״ן בשוא נח. 1) פסוק י״: הה״א נחה, וקריאת התיבה כך: פְּדָצוּר.

יז וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת: יח וְאֶת כָּל־הָעֵדָה הִקְהִילוּ בָּאֶחָד
לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּתְיַלְּדוּ[2] עַל־מִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְגֻלְגְּלֹתָם:
יט כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַּר
סִינָי: שני כ וַיִּהְיוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן בְּכֹר
יִשְׂרָאֵל תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
כֹּל יֹצֵא צָבָא: כא פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שִׁשָּׁה
וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:
כב לִבְנֵי שִׁמְעוֹן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
פְּקֻדָיו בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן
עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא: כג פְּקֻדֵיהֶם
לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן תִּשְׁעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ
מֵאוֹת:
כד לִבְנֵי גָד תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא:
כה פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה גָד חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים:
כו לִבְנֵי יְהוּדָה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
צָבָא: כז פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה יְהוּדָה אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים
אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת:
כח לִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
צָבָא: כט פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים
אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת:
ל לִבְנֵי זְבוּלֻן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
צָבָא: לא פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה זְבוּלֻן שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים
אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת:
לב לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
כֹּל יֹצֵא צָבָא: לג פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אֶפְרָיִם אַרְבָּעִים
אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:
לד לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל
יֹצֵא צָבָא: לה פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים
אֶלֶף וּמָאתָיִם:
לו לִבְנֵי בִנְיָמִן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
צָבָא: לז פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה בִנְיָמִן חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף

ויקחו משה ואהרן את האנשים האלה אשר
נקבו בשמות: ואת כל העדה הקהילו באחד
לחדש השני ויתילדו על משפחתם לבית אבתם
במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה לגלגלתם
כאשר צוה יהוה את משה ויפקדם במדבר
סיני: ויהיו בני ראובן בכר
ישראל תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר
שמות לגלגלתם כל זכר מבן עשרים שנה ומעלה
כל יצא צבא פקדיהם למטה ראובן ששה
וארבעים אלף וחמש מאות
לבני שמעון תולדתם למשפחתם לבית אבתם
פקדיו במספר שמות לגלגלתם כל זכר מבן
עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא פקדיהם
למטה שמעון תשעה וחמשים אלף ושלש
מאות
לבני גד תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר
שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא
פקדיהם למטה גד חמשה וארבעים אלף ושש
מאות וחמשים
לבני יהודה תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא פקדיהם למטה יהודה ארבעה ושבעים
אלף ושש מאות
לבני יששכר תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא פקדיהם למטה יששכר ארבעה וחמשים
אלף וארבע מאות
לבני זבולן תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא פקדיהם למטה זבולן שבעה וחמשים
אלף וארבע מאות
לבני יוסף לבני אפרים תולדתם למשפחתם לבית
אבתם במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה
כל יצא צבא פקדיהם למטה אפרים ארבעים
אלף וחמש מאות
לבני מנשה תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל
יצא צבא פקדיהם למטה מנשה שנים ושלשים
אלף ומאתים
לבני בנימן תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא פקדיהם למטה בנימן חמשה ושלשים אלף

2) פסוק ח״י: הלמ״ד בשוא נע, כיון שהיתה ראויה לקבל דגש כדין עי״ן הפועל של בנין התפעל, וכדי להקל על הלשון באה רפויה. וכן מנהג תונס וארצ.

וְאַרְבַּע מֵאוֹת:
לח לִבְנֵי דָן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא:
לט פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה דָן שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע
מֵאוֹת:
מ לִבְנֵי אָשֵׁר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
צָבָא: מא פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אָשֵׁר אֶחָד וְאַרְבָּעִים אֶלֶף
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:
מב בְּנֵי נַפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
צָבָא: מג פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה נַפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים
אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת:
מד אֵלֶּה הַפְּקֻדִּים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי
יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר אִישׁ אִישׁ־אֶחָד לְבֵית־אֲבֹתָיו
הָיוּ: מה וַיִּהְיוּ כָּל־פְּקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם מִבֶּן
עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל: מו וַיִּהְיוּ
כָּל־הַפְּקֻדִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: מז וְהַלְוִיִּם לְמַטֵּה אֲבֹתָם לֹא
הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹכָם:
מח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: מט אַךְ אֶת־מַטֵּה לֵוִי
לֹא תִפְקֹד וְאֶת־רֹאשָׁם לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: נ וְאַתָּה הַפְקֵד אֶת־הַלְוִיִּם עַל־מִשְׁכַּן הָעֵדֻת
וְעַל כָּל־כֵּלָיו וְעַל כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ הֵמָּה יִשְׂאוּ אֶת־
הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהֵם יְשָׁרְתֻהוּ וְסָבִיב
לַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ: נא וּבִנְסֹעַ הַמִּשְׁכָּן יוֹרִידוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם
וּבַחֲנֹת הַמִּשְׁכָּן יָקִימוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וְהַזָּר הַקָּרֵב
יוּמָת: נב וְחָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל־מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ
עַל־דִּגְלוֹ לְצִבְאֹתָם: נג וְהַלְוִיִּם יַחֲנוּ סָבִיב לְמִשְׁכַּן
הָעֵדֻת וְלֹא־יִהְיֶה קֶצֶף עַל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְשָׁמְרוּ הַלְוִיִּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן הָעֵדוּת: נד וַיַּעֲשׂוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן
עָשׂוּ: שלישי
ב א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: ב אִישׁ עַל־
דִּגְלוֹ בְּאֹתֹת לְבֵית אֲבֹתָם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנֶּגֶד
סָבִיב לְאֹהֶל־מוֹעֵד יַחֲנוּ: ג וְהַחֹנִים קֵדְמָה מִזְרָחָה דֶּגֶל
מַחֲנֵה יְהוּדָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי יְהוּדָה נַחְשׁוֹן
בֶּן־עַמִּינָדָב: ד וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים
אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ה וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה יִשָּׂשכָר
וְנָשִׂיא לִבְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר: ו וּצְבָאוֹ
וּפְקֻדָיו אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: ז מַטֵּה
זְבוּלֻן וְנָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: ח וּצְבָאוֹ

וארבע מאות
לבני דן תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר
שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא
פקדיהם למטה דן שנים וששים אלף ושבע
מאות
לבני אשר תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא פקדיהם למטה אשר אחד וארבעים אלף
וחמש מאות
בני נפתלי תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא פקדיהם למטה נפתלי שלשה וחמשים
אלף וארבע מאות
אלה הפקדים אשר פקד משה ואהרן ונשיאי
ישראל שנים עשר איש איש אחד לבית אבתיו
היו ויהיו כל פקודי בני ישראל לבית אבתם מבן
עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא בישראל ויהיו
כל הפקדים שש מאות אלף ושלשת אלפים
וחמש מאות וחמשים והלוים למטה אבתם לא
התפקדו בתוכם
וידבר יהוה אל משה לאמר אך את מטה לוי
לא תפקד ואת ראשם לא תשא בתוך בני
ישראל ואתה הפקד את הלוים על משכן העדת
ועל כל כליו ועל כל אשר לו המה ישאו את
המשכן ואת כל כליו והם ישרתהו וסביב
למשכן יחנו ובנסע המשכן יורידו אתו הלוים
ובחנת המשכן יקימו אתו הלוים והזר הקרב
יומת וחנו בני ישראל איש על מחנהו ואיש
על דגלו לצבאתם והלוים יחנו סביב למשכן
העדת ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל
ושמרו הלוים את משמרת משכן העדות ויעשו
בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה כן
עשו
וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר איש על
דגלו באתת לבית אבתם יחנו בני ישראל מנגד
סביב לאהל מועד יחנו והחנים קדמה מזרחה דגל
מחנה יהודה לצבאתם ונשיא לבני יהודה נחשון
בן עמינדב וצבאו ופקדיהם ארבעה ושבעים
אלף ושש מאות והחנים עליו מטה יששכר
ונשיא לבני יששכר נתנאל בן צוער וצבאו
ופקדיו ארבעה וחמשים אלף וארבע מאות מטה
זבולן ונשיא לבני זבולן אליאב בן חלן וצבאו

וּפְקֻדָּיו שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: ׃ כָּל־
הַפְּקֻדִּים לְמַחֲנֵה יְהוּדָה מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנִים אֶלֶף
וְשֵׁשֶׁת־אֲלָפִים וְאַרְבַּע־מֵאוֹת לְצִבְאֹתָם רִאשֹׁנָה
יִסָּעוּ: ׃ דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן
תֵּימָנָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־
שְׁדֵיאוּר: ׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדָּיו שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: ׃ וְהַחוֹנִים עָלָיו מַטֵּה שִׁמְעוֹן וְנָשִׂיא לִבְנֵי
שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי: ׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם
תִּשְׁעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת: ׃ וּמַטֵּה גָד
וְנָשִׂיא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן־רְעוּאֵל: ׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם
חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: ׃ כָּל־
הַפְּקֻדִּים לְמַחֲנֵה רְאוּבֵן מְאַת אֶלֶף וְאֶחָד וַחֲמִשִּׁים
אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים לְצִבְאֹתָם וּשְׁנִים
יִסָּעוּ: ׃ וְנָסַע אֹהֶל־מוֹעֵד
מַחֲנֵה הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֹת כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ
אִישׁ עַל־יָדוֹ לְדִגְלֵיהֶם: ׃ דֶּגֶל
מַחֲנֵה אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם יָמָּה וְנָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם
אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד: ׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעִים
אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: ׃ וְעָלָיו מַטֵּה מְנַשֶּׁה וְנָשִׂיא לִבְנֵי
מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר: ׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם
וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמָאתָיִם: ׃ וּמַטֵּה בִנְיָמִן וְנָשִׂיא לִבְנֵי
בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי: ׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה
וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: ׃ כָּל־הַפְּקֻדִּים לְמַחֲנֵה
אֶפְרַיִם מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנַת־אֲלָפִים וּמֵאָה לְצִבְאֹתָם
וּשְׁלִשִׁים יִסָּעוּ: ׃ דֶּגֶל
מַחֲנֵה דָן צָפֹנָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר
בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: ׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים
אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת: ׃ וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה אָשֵׁר
וְנָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן: ׃ וּצְבָאוֹ
וּפְקֻדֵיהֶם אֶחָד וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:
׃ וּמַטֵּה נַפְתָּלִי וְנָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־
עֵינָן: ׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
וְאַרְבַּע מֵאוֹת: ׃ כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה דָן מְאַת אֶלֶף
וְשִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת לָאַחֲרֹנָה
יִסְעוּ לְדִגְלֵיהֶם:
׃ אֵלֶּה פְקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־פְּקוּדֵי
הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת
אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: ׃ וְהַלְוִיִּם לֹא הָתְפָּקְדוּ
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
׃ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה כֵּן־חָנוּ לְדִגְלֵיהֶם וְכֵן נָסָעוּ אִישׁ לְמִשְׁפְּחֹתָיו
עַל־בֵּית אֲבֹתָיו: רביעי

ופקדיו שבעה וחמשים אלף וארבע מאות כל
הפקדים למחנה יהודה מאת אלף ושמנים אלף
וששת אלפים וארבע מאות לצבאתם ראשנה
יסעו דגל מחנה ראובן
תימנה לצבאתם ונשיא לבני ראובן אליצור בן
שדיאור וצבאו ופקדיו ששה וארבעים אלף
וחמש מאות והחונים עליו מטה שמעון ונשיא לבני
שמעון שלמיאל בן צורישדי וצבאו ופקדיהם
תשעה וחמשים אלף ושלש מאות ומטה גד
ונשיא לבני גד אליסף בן רעואל וצבאו ופקדיהם
חמשה וארבעים אלף ושש מאות וחמשים כל
הפקדים למחנה ראובן מאת אלף ואחד וחמשים
אלף וארבע מאות וחמשים לצבאתם ושנים
יסעו ונסע אהל מועד
מחנה הלוים בתוך המחנות כאשר יחנו כן יסעו
איש על ידו לדגליהם דגל
מחנה אפרים לצבאתם ימה ונשיא לבני אפרים
אלישמע בן עמיהוד וצבאו ופקדיהם ארבעים
אלף וחמש מאות ועליו מטה מנשה ונשיא לבני
מנשה גמליאל בן פדהצור וצבאו ופקדיהם שנים
ושלשים אלף ומאתים ומטה בנימן ונשיא לבני
בנימן אבידן בן גדעני וצבאו ופקדיהם חמשה
ושלשים אלף וארבע מאות כל הפקדים למחנה
אפרים מאת אלף ושמנת אלפים ומאה לצבאתם
ושלשים יסעו דגל
מחנה דן צפנה לצבאתם ונשיא לבני דן אחיעזר
בן עמישדי וצבאו ופקדיהם שנים וששים
אלף ושבע מאות והחנים עליו מטה אשר
ונשיא לבני אשר פגעיאל בן עכרן וצבאו
ופקדיהם אחד וארבעים אלף וחמש מאות
ומטה נפתלי ונשיא לבני נפתלי אחירע בן
עינן וצבאו ופקדיהם שלשה וחמשים אלף
וארבע מאות כל הפקדים למחנה דן מאת אלף
ושבעה וחמשים אלף ושש מאות לאחרנה
יסעו לדגליהם
אלה פקודי בני ישראל לבית אבתם כל פקודי
המחנות לצבאתם שש מאות אלף ושלשת
אלפים וחמש מאות וחמשים והלוים לא התפקדו
בתוך בני ישראל כאשר צוה יהוה את משה
ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את
משה כן חנו לדגליהם וכן נסעו איש למשפחתיו
על בית אבתיו

ג א וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה בְּהַר סִינָי: ב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־אַהֲרֹן הַבְּכֹר | נָדָב
וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר: ג אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן
הַכֹּהֲנִים הַמְּשֻׁחִים אֲשֶׁר־מִלֵּא יָדָם לְכַהֵן: ד וַיָּמָת נָדָב
וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי יְהוָה בְּהַקְרִבָם אֵשׁ זָרָה לִפְנֵי יְהוָה
בְּמִדְבַּר סִינָי וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר
וְאִיתָמָר עַל־פְּנֵי אַהֲרֹן אֲבִיהֶם:
ה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ו הַקְרֵב אֶת־מַטֵּה
לֵוִי וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְשֵׁרְתוּ אֹתוֹ:
ז וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתּוֹ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת כָּל־הָעֵדָה
לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן: ח וְשָׁמְרוּ
אֶת־כָּל־כְּלֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן: ט וְנָתַתָּה אֶת־הַלְוִיִּם לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו נְתוּנִם נְתוּנִם הֵמָּה לוֹ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
י וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תִּפְקֹד וְשָׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנָּתָם
וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת:
יא וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יב וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי
אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל־בְּכוֹר
פֶּטֶר רֶחֶם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם: יג כִּי לִי
כָּל־בְּכוֹר בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
הִקְדַּשְׁתִּי לִי כָל־בְּכוֹר בְּיִשְׂרָאֵל מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה
לִי יִהְיוּ אֲנִי יְהוָה: חמישי
יד וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינָי לֵאמֹר: טו פְּקֹד
אֶת־בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־
חֹדֶשׁ וָמַעְלָה תִּפְקְדֵם: טז וַיִּפְקֹד אֹתָם מֹשֶׁה עַל־פִּי
יְהוָה כַּאֲשֶׁר צֻוָּה: יז וַיִּהְיוּ־אֵלֶּה בְּנֵי־לֵוִי בִּשְׁמֹתָם
גֵּרְשׁוֹן וְקֹהָת וּמְרָרִי: יח וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן
לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנִי וְשִׁמְעִי: יט וּבְנֵי קְהָת לְמִשְׁפְּחֹתָם
עַמְרָם וְיִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל: כ וּבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם
מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַלֵּוִי לְבֵית אֲבֹתָם:
כא לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי וּמִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי אֵלֶּה הֵם
מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי: כב פְּקֻדֵיהֶם בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־
חֹדֶשׁ וָמַעְלָה פְּקֻדֵיהֶם שִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת:
כג מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי אַחֲרֵי הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ יָמָּה: כד וּנְשִׂיא
בֵית־אָב לַגֵּרְשֻׁנִּי אֶלְיָסָף בֶּן־לָאֵל: כה וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי־
גֵרְשׁוֹן בְּאֹהֶל מוֹעֵד הַמִּשְׁכָּן וְהָאֹהֶל מִכְסֵהוּ וּמָסַךְ
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: כו וְקַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח הֶחָצֵר
אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֶת מֵיתָרָיו
לְכָל עֲבֹדָתוֹ: כז וְלִקְהָת מִשְׁפַּחַת
הָעַמְרָמִי וּמִשְׁפַּחַת הַיִּצְהָרִי וּמִשְׁפַּחַת הַחֶבְרֹנִי
וּמִשְׁפַּחַת הָעֻזִּיאֵלִי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי:
כח בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה שְׁמֹנַת אֲלָפִים

ואלה תולדת אהרן ומשה ביום דבר יהוה את
משה בהר סיני: ואלה שמות בני אהרן הבכר נדב
ואביהוא אלעזר ואיתמר אלה שמות בני אהרן
הכהנים המשוחים אשר מלא ידם לכהן וימת נדב
ואביהוא לפני יהוה בהקרבם אש זרה לפני יהוה
במדבר סיני ובנים לא היו להם ויכהן אלעזר
ואיתמר על פני אהרן אביהם
וידבר יהוה אל משה לאמר הקרב את מטה
לוי והעמדת אתו לפני אהרן הכהן ושרתו אתו
ושמרו את משמרתו ואת משמרת כל העדה
לפני אהל מועד לעבד את עבדת המשכן ושמרו
את כל כלי אהל מועד ואת משמרת בני ישראל
לעבד את עבדת המשכן ונתתה את הלוים לאהרן
ולבניו נתונם נתונם המה לו מאת בני ישראל
ואת אהרן ואת בניו תפקד ושמרו את כהנתם
והזר הקרב יומת
וידבר יהוה אל משה לאמר ואני הנה לקחתי
את הלוים מתוך בני ישראל תחת כל בכור
פטר רחם מבני ישראל והיו לי הלוים כי לי
כל בכור ביום הכתי כל בכור בארץ מצרים
הקדשתי לי כל בכור בישראל מאדם עד בהמה
לי יהיו אני יהוה
וידבר יהוה אל משה במדבר סיני לאמר פקד
את בני לוי לבית אבתם למשפחתם כל זכר מבן
חדש ומעלה תפקדם ויפקד אתם משה על פי
יהוה כאשר צוה ויהיו אלה בני לוי בשמתם
גרשון וקהת ומררי ואלה שמות בני גרשון
למשפחתם לבני ושמעי ובני קהת למשפחתם
עמרם ויצהר חברון ועזיאל ובני מררי למשפחתם
מחלי ומושי אלה הם משפחת הלוי לבית אבתם
לגרשון משפחת הלבני ומשפחת השמעי אלה הם
משפחת הגרשני פקדיהם במספר כל זכר מבן
חדש ומעלה פקדיהם שבעת אלפים וחמש מאות
משפחת הגרשני אחרי המשכן יחנו ימה ונשיא
בית אב לגרשני אליסף בן לאל ומשמרת בני
גרשון באהל מועד המשכן והאהל מכסהו ומסך
פתח אהל מועד וקלעי החצר ואת מסך פתח החצר
אשר על המשכן ועל המזבח סביב ואת מיתריו
לכל עבדתו ולקהת משפחת
העמרמי ומשפחת היצהרי ומשפחת החברני
ומשפחת העזיאלי אלה הם משפחת הקהתי
במספר כל זכר מבן חדש ומעלה שמנת אלפים

וְשֵׁשׁ מֵאוֹת שְׁמֹנִים מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ: כט מִשְׁפְּחֹת
בְּנֵי־קְהָת יַחֲנוּ עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה: ל וּנְשִׂיא
בֵית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת הַקָּהָתִי אֱלִיצָפָן בֶּן־עֻזִּיאֵל:
לא וּמִשְׁמַרְתָּם הָאָרֹן וְהַשֻּׁלְחָן וְהַמְּנֹרָה וְהַמִּזְבְּחֹת
וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָּהֶם וְהַמָּסָךְ וְכָל
עֲבֹדָתוֹ: לב וּנְשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
פְּקֻדַּת שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ: לג לִמְרָרִי מִשְׁפַּחַת
הַמַּחְלִי וּמִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת מְרָרִי:
לד וּפְקֻדֵיהֶם בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה
שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּמָאתָיִם: לה וּנְשִׂיא בֵית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת
מְרָרִי צוּרִיאֵל בֶּן־אֲבִיחַיִל עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ
צָפֹנָה: לו וּפְקֻדַּת מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי מְרָרִי קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן
וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו וְכָל־כֵּלָיו וְכֹל עֲבֹדָתוֹ:
לז וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וַאֲדָנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם:
לח וְהַחֹנִים לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן קֵדְמָה לִפְנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד
מִזְרָחָה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת
הַמִּקְדָּשׁ לְמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת:
לט כָּל־פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי
יְהוָה לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה
שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף: ששי מ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּקֹד כָּל־בְּכוֹר זָכָר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה וְשָׂא אֶת מִסְפַּר שְׁמֹתָם:
מא וְלָקַחְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִי אֲנִי יְהוָה תַּחַת כָּל־בְּכוֹר
בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר
בְּבְהֵמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: מב וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: מג וַיְהִי כָל־
בְּכוֹר זָכָר בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה
לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף שְׁלֹשָׁה וְשִׁבְעִים
וּמָאתָיִם:
מד וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: מה קַח אֶת־הַלְוִיִּם
תַּחַת כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בְּהֵמַת הַלְוִיִּם
תַּחַת בְּהֵמָתָם וְהָיוּ־לִי הַלְוִיִּם אֲנִי יְהוָה: מו וְאֶת פְּדוּיֵי
הַשְּׁלֹשָׁה וְהַשִּׁבְעִים וְהַמָּאתַיִם הָעֹדְפִים עַל־
הַלְוִיִּם מִבְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: מז וְלָקַחְתָּ חֲמֵשֶׁת
שְׁקָלִים לַגֻּלְגֹּלֶת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ תִּקָּח עֶשְׂרִים
גֵּרָה הַשֶּׁקֶל: מח וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו פִּדְוִיֵּי
הָעֹדְפִים בָּהֶם: מט וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת כֶּסֶף הַפִּדְיוֹם
מֵאֵת הָעֹדְפִים עַל פְּדוּיֵי הַלְוִיִּם: נ מֵאֵת בְּכוֹר בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לָקַח אֶת־הַכֶּסֶף חֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים וּשְׁלֹשׁ
מֵאוֹת וָאֶלֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: נא וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־כֶּסֶף
הַפְּדִיֻם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: שביעי

ושש מאות שמרי משמרת הקדש משפחות
בני קהת יחנו על ירך המשכן תימנה ונשיא
בית אב למשפחות הקהתי אליצפן בן עזיאל
ומשמרתם הארן והשלחן והמנרה והמזבחות
וכלי הקדש אשר ישרתו בהם והמסך וכל
עבדתו ונשיא נשיאי הלוי אלעזר בן אהרן הכהן
פקדת שמרי משמרת הקדש למרדי משפחות
המחלי ומשפחות המושי אלה הם משפחות מרדי
ופקדיהם במספר כל זכר מבן חדש ומעלה
ששת אלפים ומאתים ונשיא בית אב למשפחות
מרדי צוריאל בן אביחיל על ירך המשכן יחנו
צפנה ופקדת משמרת בני מרדי קרשי המשכן
ובריחיו ועמדיו ואדניו וכל כליו וכל עבדתו
ועמדי החצר סביב ואדניהם ויתדתם ומיתריהם
והחנים לפני המשכן קדמה לפני אהל מועד
מזרחה משה ואהרן ובניו שמרים משמרת
המקדש למשמרת בני ישראל והזר הקרב יומת
כל פקודי הלוים אשר פקד משה ואהרן על פי
יהוה למשפחתם כל זכר מבן חדש ומעלה
שנים ועשרים אלף ויאמר
יהוה אל משה פקד כל בכר זכר לבני ישראל
מבן חדש ומעלה ושא את מספר שמתם
ולקחת את הלוים לי אני יהוה תחת כל בכר
בבני ישראל ואת בהמת הלוים תחת כל בכור
בבהמת בני ישראל ויפקד משה כאשר צוה
יהוה אתו את כל בכור בבני ישראל ויהי כל
בכור זכר במספר שמת מבן חדש ומעלה
לפקדיהם שנים ועשרים אלף שלשה ושבעים
ומאתים
וידבר יהוה אל משה לאמר קח את הלוים
תחת כל בכור בבני ישראל ואת בהמת הלוים
תחת בהמתם והיו לי הלוים אני יהוה ואת פדוי
השלשה והשבעים והמאתים העדפים על
הלוים מבכור בני ישראל ולקחת חמשת
שקלים לגלגלת בשקל הקדש תקח עשרים
גרה השקל ונתתה הכסף לאהרן ולבניו פדוי
העדפים בהם ויקח משה את כסף הפדיום
מאת העדפים על פדוי הלוים מאת בכור בני
ישראל לקח את הכסף חמשה וששים ושלש
מאות ואלף בשקל הקדש ויתן משה את כסף
הפדים לאהרן ולבניו על פי יהוה כאשר צוה
יהוה את משה

ד א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: ב נְשֹׂא אֶת־
רֹאשׁ בְּנֵי קְהָת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית
אֲבֹתָם: ג מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים
שָׁנָה כָּל־בָּא לַצָּבָא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד:
ד זֹאת עֲבֹדַת בְּנֵי־קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים:
ה וּבָא אַהֲרֹן וּבָנָיו בִּנְסֹעַ הַמַּחֲנֶה וְהוֹרִדוּ אֶת פָּרֹכֶת
הַמָּסָךְ וְכִסּוּ־בָהּ אֶת אֲרֹן הָעֵדֻת: ו וְנָתְנוּ עָלָיו כְּסוּי
עוֹר תַּחַשׁ וּפָרְשׂוּ בֶגֶד־כְּלִיל תְּכֵלֶת מִלְּמַעְלָה
וְשָׂמוּ מלרע בַּדָּיו: ז וְעַל שֻׁלְחַן הַפָּנִים יִפְרְשׂוּ בֶגֶד תְּכֵלֶת
וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת־הַקְּעָרֹת וְאֶת־הַכַּפֹּת וְאֶת־הַמְּנַקִּיֹּת
וְאֶת קְשׂוֹת הַנֶּסֶךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד עָלָיו יִהְיֶה: ח וּפָרְשׂוּ
עֲלֵיהֶם בֶּגֶד תּוֹלַעַת שָׁנִי וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִכְסֵה עוֹר
תָּחַשׁ וְשָׂמוּ מלרע אֶת־בַּדָּיו: ט וְלָקְחוּ בֶגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ
אֶת־מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ וְאֶת־מַלְקָחֶיהָ וְאֶת־
מַחְתֹּתֶיהָ וְאֵת כָּל־כְּלֵי שַׁמְנָהּ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ־לָהּ
בָּהֶם: י וְנָתְנוּ אֹתָהּ וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ אֶל־מִכְסֵה עוֹר
תָּחַשׁ וְנָתְנוּ עַל־הַמּוֹט: יא וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב יִפְרְשׂוּ בֶגֶד
תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ וְשָׂמוּ אֶת־בַּדָּיו:
יב וְלָקְחוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַשָּׁרֵת אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ־בָם בַּקֹּדֶשׁ
וְנָתְנוּ אֶל־בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אוֹתָם בְּמִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ
וְנָתְנוּ עַל־הַמּוֹט: יג וְדִשְּׁנוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׂוּ עָלָיו בֶּגֶד
אַרְגָּמָן: יד וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת־כָּל־כֵּלָיו אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ עָלָיו
בָּהֶם אֶת־הַמַּחְתֹּת אֶת־הַמִּזְלָגֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־
הַמִּזְרָקֹת כֹּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׂוּ עָלָיו כְּסוּי עוֹר
תָּחַשׁ וְשָׂמוּ מלרע בַּדָּיו: טו וְכִלָּה אַהֲרֹן וּבָנָיו לְכַסּוֹת אֶת־
הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ בִּנְסֹעַ הַמַّחֲנֶה וְאַחֲרֵי־
כֵן יָבֹאוּ בְנֵי־קְהָת לָשֵׂאת וְלֹא־יִגְּעוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ
אֵלֶּה מַשָּׂא בְנֵי־קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד: טז וּפְקֻדַּת אֶלְעָזָר
בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁמֶן הַמָּאוֹר וּקְטֹרֶת הַסַּמִּים וּמִנְחַת
הַתָּמִיד וְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה פְּקֻדַּת כָּל־הַמִּשְׁכָּן וְכָל־
אֲשֶׁר־בּוֹ בְּקֹדֶשׁ וּבִכֵלָיו:

מפטיר יז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: יח אַל־
תַּכְרִיתוּ אֶת־שֵׁבֶט מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם:
יט וְזֹאת עֲשׂוּ לָהֶם וְחָיוּ וְלֹא יָמֻתוּ בְּגִשְׁתָּם אֶת־קֹדֶשׁ
הַקֳּדָשִׁים אַהֲרֹן וּבָנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ מלרע אוֹתָם אִישׁ
אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְאֶל־מַשָּׂאוֹ: כ וְלֹא־יָבֹאוּ לִרְאוֹת
כְּבַלַּע אֶת־הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ:

נשא כא וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: כב נְשֹׂא אֶת־רֹאשׁ
בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם: כג מִבֶּן
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה עַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה
תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לִצְבָא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה
בְּאֹהֶל מוֹעֵד: כד זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי לַעֲבֹד

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר נשא את
ראש בני קהת מתוך בני לוי למשפחתם לבית
אבתם מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים
שנה כל בא לצבא לעשות מלאכה באהל מועד
זאת עבדת בני קהת באהל מועד קדש הקדשים
ובא אהרן ובניו בנסע המחנה והורדו את פרכת
המסך וכסו בה את ארן העדת ונתנו עליו כסוי
עור תחש ופרשו בגד כליל תכלת מלמעלה
ושמו בדיו ועל שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת
ונתנו עליו את הקערת ואת הכפת ואת המנקית
ואת קשות הנסך ולחם התמיד עליו יהיה ופרשו
עליהם בגד תולעת שני וכסו אתו במכסה עור
תחש ושמו את בדיו ולקחו בגד תכלת וכסו
את מנרת המאור ואת נרתיה ואת מלקחיה ואת
מחתתיה ואת כל כלי שמנה אשר ישרתו לה
בהם ונתנו אתה ואת כל כליה אל מכסה עור
תחש ונתנו על המוט ועל מזבח הזהב יפרשו בגד
תכלת וכסו אתו במכסה עור תחש ושמו את בדיו
ולקחו את כל כלי השרת אשר ישרתו בם בקדש
ונתנו אל בגד תכלת וכסו אותם במכסה עור תחש
ונתנו על המוט ודשנו את המזבח ופרשו עליו בגד
ארגמן ונתנו עליו את כל כליו אשר ישרתו עליו
בהם את המחתת את המזלגת ואת היעים ואת
המזרקת כל כלי המזבח ופרשו עליו כסוי עור
תחש ושמו בדיו וכלה אהרן ובניו לכסת את
הקדש ואת כל כלי הקדש בנסע המחנה ואחרי
כן יבאו בני קהת לשאת ולא יגעו אל הקדש ומתו
אלה משא בני קהת באהל מועד ופקדת אלעזר
בן אהרן הכהן שמן המאור וקטרת הסמים ומנחת
התמיד ושמן המשחה פקדת כל המשכן וכל
אשר בו בקדש ובכליו

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר אל
תכריתו את שבט משפחת הקהתי מתוך הלוים
וזאת עשו להם וחיו ולא ימתו בגשתם את קדש
הקדשים אהרן ובניו יבאו ושמו אותם איש
איש על עבדתו ואל משאו ולא יבאו לראות
כבלע את הקדש ומתו

וידבר יהוה אל משה לאמר נשא את ראש
בני גרשון גם הם לבית אבתם למשפחתם מבן
שלשים שנה ומעלה עד בן חמשים שנה
תפקד אותם כל הבא לצבא צבא לעבד עבדה
באהל מועד זאת עבדת משפחת הגרשני לעבד

וּלְמַשָּׂא׃ ☆ כה וְנָשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל
מוֹעֵד מְכַסֵּהוּ וּמְכַסֶּה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר־עָלָיו מִלְּמַעְלָה
וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ כו וְאֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר
וְאֶת־מָסַךְ | פֶּתַח | שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן
וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת מֵיתְרֵיהֶם וְאֶת־כָּל־כְּלֵי
עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ׃ כז עַל־
פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי
לְכָל־מַשָּׂאָם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם עֲלֵהֶם
בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־מַשָּׂאָם׃ כח זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת
בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם בְּיַד אִיתָמָר
בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ ☆ כט בְּנֵי
מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית־אֲבֹתָם תִּפְקֹד אֹתָם׃
ל מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים
שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת
אֹהֶל מוֹעֵד׃ לא וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם
בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמּוּדָיו
וַאֲדָנָיו׃ לב וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וַאֲדָנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם
וּמֵיתְרֵיהֶם לְכָל־כֵּלֵיהֶם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּבְשֵׁמֹת
תִּפְקְדוּ אֶת־כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם׃ לג זֹאת עֲבֹדַת
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד
בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן[1]׃ לד וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה אֶת־בְּנֵי הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית
אֲבֹתָם׃ לה מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים
שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ לו וַיִּהְיוּ
פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם אַלְפַּיִם שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃
לז אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל
מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־
מֹשֶׁה[2]׃ שני לח וּפְקוּדֵי בְּנֵי גֵרְשׁוֹן
לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם׃ לט מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא
לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ מ וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְבֵית אֲבֹתָם אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ מא אֵלֶּה
פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל
מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה׃
מב וּפְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית
אֲבֹתָם׃ מג מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים
שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ מד וַיִּהְיוּ
פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּמָאתָיִם׃
מה אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ מו כָּל־הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר
פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַלְוִיִּם
לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם׃ מז מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה

ולמשא ונשאו את יריעת המשכן ואת אהל
מועד מכסהו ומכסה התחש אשר עליו מלמעלה
ואת מסך פתח אהל מועד׃ כו ואת קלעי החצר
ואת מסך פתח שער החצר אשר על המשכן
ועל המזבח סביב ואת מיתריהם ואת כל כלי
עבדתם ואת כל אשר יעשה להם ועבדו׃ כז על־
פי אהרן ובניו תהיה כל עבדת בני הגרשני
לכל משאם ולכל עבדתם ופקדתם עליהם
במשמרת את כל משאם׃ כח זאת עבדת משפחת
בני הגרשני באהל מועד ומשמרתם ביד איתמר
בן אהרן הכהן ☆ כט בני
מררי למשפחתם לבית אבתם תפקד אתם׃
ל מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים
שנה תפקדם כל הבא לצבא לעבד את עבדת
אהל מועד׃ לא וזאת משמרת משאם לכל עבדתם
באהל מועד קרשי המשכן ובריחיו ועמודיו
ואדניו׃ לב ועמודי החצר סביב ואדניהם ויתדתם
ומיתריהם לכל כליהם ולכל עבדתם ובשמת
תפקדו את כלי משמרת משאם׃ לג זאת עבדת
משפחת בני מררי לכל עבדתם באהל מועד
ביד איתמר בן אהרן הכהן׃ לד ויפקד משה ואהרן
ונשיאי העדה את בני הקהתי למשפחתם ולבית
אבתם׃ לה מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים
שנה כל הבא לצבא לעבדה באהל מועד׃ לו ויהיו
פקדיהם למשפחתם אלפים שבע מאות וחמשים׃
לז אלה פקודי משפחת הקהתי כל העבד באהל
מועד אשר פקד משה ואהרן על־פי יהוה ביד־
משה׃ שני לח ופקודי בני גרשון
למשפחתם ולבית אבתם׃ לט מבן שלשים שנה
ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא
לעבדה באהל מועד׃ מ ויהיו פקדיהם למשפחתם
לבית אבתם אלפים ושש מאות ושלשים׃ מא אלה
פקודי משפחת בני גרשון כל העבד באהל
מועד אשר פקד משה ואהרן על־פי יהוה׃
מב ופקודי משפחת בני מררי למשפחתם לבית
אבתם׃ מג מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים
שנה כל הבא לצבא לעבדה באהל מועד׃ מד ויהיו
פקדיהם למשפחתם שלשת אלפים ומאתים׃
מה אלה פקודי משפחת בני מררי אשר פקד משה
ואהרן על־פי יהוה ביד־משה׃ מו כל־הפקדים אשר
פקד משה ואהרן ונשיאי ישראל את־הלוים
למשפחתם ולבית אבתם׃ מז מבן שלשים שנה

1) פסוק ל״ג: בשני ובחמישי ובשבת במנחה יש נוהגים לסיים כאן עליית ישראל ע״פ חומשי ליוורנו, ונהרא נהרא ופשטיה. 2) פסוק ל״ז: מנהג רוב העולם להפסיק כאן לכהן בשבת בשחרית. ומנהגנו להמשיך לכהן עד סוף פרשת ברכת כהנים (חמישי), ומשם ואילך פוסקים כל ג׳ נשיאים. ונהרא נהרא ופשטיה.

וְמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַעֲבֹד
עֲבֹדַת עֲבֹדָה וַעֲבֹדַת מַשָּׂא בְּאֹהֶל מוֹעֵד: מ וַיִּהְיוּ
פְקֻדֵיהֶם שְׁמֹנַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּשְׁמֹנִים:
מא עַל־פִּי יְהוָה פָּקַד אוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה אִישׁ אִישׁ
עַל־עֲבֹדָתוֹ וְעַל־מַשָּׂאוֹ וּפְקֻדָיו אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה: שלישי

ה א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִשַּׁלְּחוּ מִן־הַמַּחֲנֶה כָּל־צָרוּעַ וְכָל־זָב וְכֹל טָמֵא
לָנָפֶשׁ: ג מִזָּכָר עַד־נְקֵבָה תְּשַׁלֵּחוּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
תְּשַׁלְּחֻם וְלֹא יְטַמְּאוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן
בְּתוֹכָם: ד וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְשַׁלְּחוּ אוֹתָם אֶל־
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
ה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ו דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל־חַטֹּאת הָאָדָם לִמְעֹל
מַעַל בַּיהוָה וְאָשְׁמָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא: ז וְהִתְוַדּוּ אֶת־
חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהֵשִׁיב אֶת־אַשְׁמוֹ בְּרֹאשׁוֹ
וַחֲמִשִׁתָו יֹסֵף עָלָיו וְנָתַן לַאֲשֶׁר אָשַׁם לוֹ: ח וְאִם־אֵין
לָאִישׁ גֹּאֵל לְהָשִׁיב הָאָשָׁם אֵלָיו הָאָשָׁם הַמּוּשָׁב
לַיהוָה לַכֹּהֵן מִלְּבַד אֵיל הַכִּפֻּרִים אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ
עָלָיו: ט וְכָל־תְּרוּמָה לְכָל־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
יַקְרִיבוּ לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה: י וְאִישׁ אֶת־קָדָשָׁיו[3] לוֹ יִהְיוּ
אִישׁ אֲשֶׁר־יִתֵּן לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה: רביעי

יא וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי־תִשְׂטֶה אִשְׁתּוֹ וּמָעֲלָה
בּוֹ מָעַל: יג וְשָׁכַב אִישׁ אֹתָהּ שִׁכְבַת־זָרַע וְנֶעְלַם[4]
מֵעֵינֵי אִישָׁהּ[5] וְנִסְתְּרָה וְהִיא נִטְמָאָה וְעֵד אֵין בָּהּ
וְהִוא לֹא נִתְפָּשָׂה: יד וְעָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־
אִשְׁתּוֹ וְהִוא נִטְמָאָה אוֹ־עָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה וְקִנֵּא
אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהִיא לֹא נִטְמָאָה: טו וְהֵבִיא הָאִישׁ אֶת־
אִשְׁתּוֹ אֶל־הַכֹּהֵן וְהֵבִיא אֶת־קָרְבָּנָהּ עָלֶיהָ עֲשִׂירִת
הָאֵיפָה קֶמַח שְׂעֹרִים לֹא־יִצֹק עָלָיו שֶׁמֶן וְלֹא־יִתֵּן
עָלָיו לְבֹנָה כִּי־מִנְחַת קְנָאֹת הִוא מִנְחַת זִכָּרוֹן מַזְכֶּרֶת
עָוֹן: טז וְהִקְרִיב אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְהֶעֱמִדָהּ לִפְנֵי יְהוָה: יז וְלָקַח
הַכֹּהֵן מַיִם קְדֹשִׁים בִּכְלִי־חָרֶשׂ וּמִן־הֶעָפָר אֲשֶׁר
יִהְיֶה בְּקַרְקַע מלרע הַמִּשְׁכָּן יִקַּח הַכֹּהֵן וְנָתַן אֶל־הַמָּיִם:
יח וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן אֶת־הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וּפָרַע אֶת־
רֹאשׁ הָאִשָּׁה וְנָתַן עַל־כַּפֶּיהָ אֶת מִנְחַת הַזִּכָּרוֹן
מִנְחַת קְנָאֹת הִוא וּבְיַד הַכֹּהֵן יִהְיוּ מֵי הַמָּרִים
הַמְאָרְרִים[6]: יט וְהִשְׁבִּיעַ אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְאָמַר אֶל־הָאִשָּׁה
אִם־לֹא שָׁכַב אִישׁ אֹתָךְ וְאִם־לֹא שָׂטִית טֻמְאָה
תַּחַת אִישֵׁךְ הִנָּקִי מִמֵּי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים[6] הָאֵלֶּה:

ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לעבד
עבדת עבדה ועבדת משא באהל מועד ויהיו
פקדיהם שמנת אלפים וחמש מאות ושמנים
על פי יהוה פקד אותם ביד משה איש איש
על עבדתו ועל משאו ופקדיו אשר צוה יהוה
את משה

וידבר יהוה אל משה לאמר צו את בני ישראל
וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא
לנפש מזכר עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה
תשלחום ולא יטמאו את מחניהם אשר אני שכן
בתוכם ויעשו כן בני ישראל וישלחו אותם אל
מחוץ למחנה כאשר דבר יהוה אל משה כן עשו
בני ישראל

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למעל
מעל ביהוה ואשמה הנפש ההוא והתודו את
חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו
וחמישתו יסף עליו ונתן לאשר אשם לו ואם אין
לאיש גאל להשיב האשם אליו האשם המושב
ליהוה לכהן מלבד איל הכפרים אשר יכפר בו
עליו וכל תרומה לכל קדשי בני ישראל אשר
יקריבו לכהן לו יהיה ואיש את קדשיו לו יהיו
איש אשר יתן לכהן לו יהיה

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם איש איש כי תשטה אשתו ומעלה
בו מעל ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם
מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה
והוא לא נתפשה ועבר עליו רוח קנאה וקנא את
אשתו והוא נטמאה או עבר עליו רוח קנאה וקנא
את אשתו והיא לא נטמאה והביא האיש את
אשתו אל הכהן והביא את קרבנה עליה עשירת
האיפה קמח שערים לא יצק עליו שמן ולא יתן
עליו לבנה כי מנחת קנאת הוא מנחת זכרון מזכרת
עון והקריב אתה הכהן והעמדה לפני יהוה ולקח
הכהן מים קדשים בכלי חרש ומן העפר אשר
יהיה בקרקע המשכן יקח הכהן ונתן אל המים
והעמיד הכהן את האשה לפני יהוה ופרע את
ראש האשה ונתן על כפיה את מנחת הזכרון
מנחת קנאת הוא וביד הכהן יהיו מי המרים
המאררים והשביע אתה הכהן ואמר אל האשה
אם לא שכב איש אתך ואם לא שטית טמאה
תחת אישך הנקי ממי המרים המאררים האלה

3) פסוק י׳: הקו״ף בשוא קמץ. 4) פסוק י״ג: העי״ן בשוא נח. 5) שם: יזהר שלא להדגיש את השי״ן ויבטא יפה את המפיק בה״א, מפני שכוונת הפסוק היא: האיש שלה. 6) פסוק ח״י וי״ט: הַמְאָרֲרִים למנהגנו, וכ״ה בקורן.

כ וְאַתְּ כִּי שָׂטִית תַּחַת אִישֵׁךְ וְכִי נִטְמֵאת וַיִּתֵּן אִישׁ
בָּךְ אֶת־שְׁכָבְתּוֹ מִבַּלְעֲדֵי אִישֵׁךְ: כא וְהִשְׁבִּיעַ הַכֹּהֵן
אֶת־הָאִשָּׁה בִּשְׁבֻעַת הָאָלָה הלמ"ד רפויה וְאָמַר הַכֹּהֵן לָאִשָּׁה
יִתֵּן יְהוָה אוֹתֵךְ לְאָלָה וְלִשְׁבֻעָה בְּתוֹךְ עַמֵּךְ בְּתֵת
יְהוָה אֶת־יְרֵכֵךְ נֹפֶלֶת וְאֶת־בִּטְנֵךְ צָבֶה מלרע: כב וּבָאוּ הַמַּיִם
הַמְאָרְרִים[7] הָאֵלֶּה בְּמֵעַיִךְ לַצְבּוֹת בֶּטֶן וְלַנְפֵּל יָרֵךְ
וְאָמְרָה הָאִשָּׁה אָמֵן | אָמֵן: כג וְכָתַב אֶת־הָאָלֹת הָאֵלֶּה
הַכֹּהֵן בַּסֵּפֶר וּמָחָה אֶל־מֵי הַמָּרִים: כד וְהִשְׁקָה אֶת־
הָאִשָּׁה אֶת־מֵי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים[7] וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם
הַמְאָרְרִים[7] לְמָרִים: כה וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיַּד הָאִשָּׁה אֶת
מִנְחַת הַקְּנָאֹת וְהֵנִיף אֶת־הַמִּנְחָה לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיב
אֹתָהּ אֶל־הַמִּזְבֵּחַ: כו וְקָמַץ הַכֹּהֵן מִן־הַמִּנְחָה אֶת־
אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְאַחַר יַשְׁקֶה אֶת־הָאִשָּׁה
אֶת־הַמָּיִם: כז וְהִשְׁקָהּ[8] אֶת־הַמַּיִם וְהָיְתָה אִם־נִטְמְאָה
וַתִּמְעֹל מַעַל בְּאִישָׁהּ הה"א במפיק וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים[7]
לְמָרִים וְצָבְתָה בִטְנָהּ וְנָפְלָה יְרֵכָהּ וְהָיְתָה הָאִשָּׁה
לְאָלָה בְּקֶרֶב עַמָּהּ: כח וְאִם־לֹא נִטְמְאָה הָאִשָּׁה וּטְהֹרָה
הֵוא וְנִקְּתָה וְנִזְרְעָה[9] זָרַע: כט זֹאת תּוֹרַת הַקְּנָאֹת אֲשֶׁר
תִּשָּׂטֶה אִשָּׁה תַּחַת אִישָׁהּ[8] וְנִטְמָאָה: ל אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר
תַּעֲבֹר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהֶעֱמִיד
אֶת־הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה לָהּ הַכֹּהֵן אֶת כָּל־
הַתּוֹרָה הַזֹּאת: לא וְנִקָּה הָאִישׁ מֵעָוֹן וְהָאִשָּׁה הַהִוא
תִּשָּׂא אֶת־עֲוֹנָהּ:

ו א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי יַפְלִא לִנְדֹּר
נֶדֶר נָזִיר לְהַזִּיר לַיהוָה: ג מִיַּיִן וְשֵׁכָר יַזִּיר חֹמֶץ יַיִן
וְחֹמֶץ שֵׁכָר לֹא יִשְׁתֶּה וְכָל־מִשְׁרַת בשי"ן ימנית עֲנָבִים לֹא
יִשְׁתֶּה וַעֲנָבִים לַחִים וִיבֵשִׁים לֹא יֹאכֵל: ד כֹּל יְמֵי
נִזְרוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיָּיִן מֵחַרְצַנִּים וְעַד־
זָג לֹא יֹאכֵל: ה כָּל־יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר לֹא־יַעֲבֹר
עַל־רֹאשׁוֹ עַד־מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר־יַזִּיר לַיהוָה
קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ: ו כָּל־יְמֵי הַזִּירוֹ
לַיהוָה עַל־נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא: ז לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו
וּלְאַחֹתוֹ לֹא־יִטַּמָּא לָהֶם בְּמֹתָם כִּי נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל־
רֹאשׁוֹ: ח כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ קָדֹשׁ הוּא לַיהוָה: ט וְכִי־יָמוּת
מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פִּתְאֹם וְטִמֵּא רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח
רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלְּחֶנּוּ: י וּבַיּוֹם
הַשְּׁמִינִי יָבִא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶל־
הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: יא וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶחָד
לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא
עַל־הַנָּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת־רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא: יב וְהִזִּיר
לַיהוָה אֶת־יְמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֶבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם

ואת כי שטית תחת אישך וכי נטמאת ויתן איש
בך את שכבתו מבלעדי אישך והשביע הכהן
את האשה בשבעת האלה ואמר הכהן לאשה
יתן יהוה אותך לאלה ולשבעה בתוך עמך בתת
יהוה את ירכך נפלת ואת בטנך צבה ובאו המים
המארירים האלה במעיך לצבות בטן ולנפל ירך
ואמרה האשה אמן אמן וכתב את האלת האלה
הכהן בספר ומחה אל מי המרים והשקה את
האשה את מי המרים המארירים ובאו בה המים
המארירים למרים ולקח הכהן מיד האשה את
מנחת הקנאת והניף את המנחה לפני יהוה והקריב
אתה אל המזבח וקמץ הכהן מן המנחה את
אזכרתה והקטיר המזבחה ואחר ישקה את האשה
את המים והשקה את המים והיתה אם נטמאה
ותמעל מעל באישה ובאו בה המים המארירים
למרים וצבתה בטנה ונפלה ירכה והיתה האשה
לאלה בקרב עמה ואם לא נטמאה האשה וטהרה
הוא ונקתה ונזרעה זרע זאת תורת הקנאת אשר
תשטה אשה תחת אישה ונטמאה או איש אשר
תעבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והעמיד
את האשה לפני יהוה ועשה לה הכהן את כל
התורה הזאת ונקה האיש מעון והאשה ההוא
תשא את עונה

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם איש או אשה כי יפלא לנדר
נדר נזיר להזיר ליהוה מיין ושכר יזיר חמץ יין
וחמץ שכר לא ישתה וכל משרת ענבים לא
ישתה וענבים לחים ויבשים לא יאכל כל ימי
נזרו מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד
זג לא יאכל כל ימי נדר נזרו תער לא יעבר
על ראשו עד מלאת הימם אשר יזיר ליהוה
קדש יהיה גדל פרע שער ראשו כל ימי הזירו
ליהוה על נפש מת לא יבא לאביו ולאמו לאחיו
ולאחתו לא יטמא להם במתם כי נזר אלהיו על
ראשו כל ימי נזרו קדש הוא ליהוה וכי ימות
מת עליו בפתע פתאם וטמא ראש נזרו וגלח
ראשו ביום טהרתו ביום השביעי יגלחנו וביום
השמיני יבא שתי תרים או שני בני יונה אל
הכהן אל פתח אהל מועד ועשה הכהן אחד
לחטאת ואחד לעלה וכפר עליו מאשר חטא
על הנפש וקדש את ראשו ביום ההוא והזיר
ליהוה את ימי נזרו והביא כבש בן שנתו לאשם

7) פסוק כ"ב, כ"ד וכ"ז: הַמְאָרְרִים למנהגנו, וכ"ה בקורן. 8) פסוק כ"ז וכ"ט: יבטא יפה את המפיק בה"א. 9) פסוק כ"ח: לדעת הרב מנחת שי הרי"ש נקראת בשוא קמץ, וכן מנהגנו.

וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ: יג וְזֹאת תּוֹרַת
הַנָּזִיר בְּיוֹם מְלֹאת יְמֵי נִזְרוֹ יָבִיא אֹתוֹ אֶל־פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד: יד וְהִקְרִיב אֶת־קָרְבָּנוֹ לַיהוָה כֶּבֶשׂ בֶּן־
שְׁנָתוֹ תָמִים אֶחָד לְעֹלָה וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ
תְּמִימָה לְחַטָּאת וְאַיִל־אֶחָד תָּמִים לִשְׁלָמִים: טו וְסַל
מַצּוֹת סֹלֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת
מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם: טז וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן
לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה אֶת־חַטָּאתוֹ וְאֶת־עֹלָתוֹ: יז וְאֶת־הָאַיִל
יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה עַל סַל הַמַּצּוֹת וְעָשָׂה
הַכֹּהֵן אֶת־מִנְחָתוֹ וְאֶת־נִסְכּוֹ: יח וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד אֶת־רֹאשׁ נִזְרוֹ וְלָקַח אֶת־שְׂעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ
וְנָתַן עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר־תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים: יט וְלָקַח
הַכֹּהֵן אֶת־הַזְּרֹעַ בְּשֵׁלָה מִן־הָאַיִל וְחַלַּת מַצָּה אַחַת
מִן־הַסַּל וּרְקִיק מַצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל־כַּפֵּי הַנָּזִיר
אַחַר הִתְגַּלְּחוֹ אֶת־נִזְרוֹ: כ וְהֵנִיף אוֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה
לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ הוּא לַכֹּהֵן עַל חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְעַל
שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר יִשְׁתֶּה הַנָּזִיר יָיִן: כא זֹאת תּוֹרַת
הַנָּזִיר אֲשֶׁר יִדֹּר קָרְבָּנוֹ לַיהוָה עַל־נִזְרוֹ מִלְּבַד
אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג יָדוֹ כְּפִי נִדְרוֹ אֲשֶׁר יִדֹּר כֵּן יַעֲשֶׂה
עַל תּוֹרַת נִזְרוֹ:

כב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: כג דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן
וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ[10] אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אָמוֹר לָהֶם: כד יְבָרֶכְךָ[11] יְהוָה
וְיִשְׁמְרֶךָ: כה יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ
וִיחֻנֶּךָּ: כו יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם
לְךָ שָׁלוֹם: כז וְשָׂמוּ מלרע אֶת־שְׁמִי עַל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם[12]: (שני למנהגנו) חמישי ז א וַיְהִי
בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח
אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־
כָּל־כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם: ב וַיַּקְרִיבוּ נְשִׂיאֵי
יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי בֵית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂיאֵי הַמַּטֹּת הֵם
הָעֹמְדִים עַל־הַפְּקֻדִים: ג וַיָּבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי יְהוָה
שֵׁשׁ־עֶגְלַת צָב וּשְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר עֶגְלָה עַל־שְׁנֵי
הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד וַיַּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן:
ד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ה קַח מֵאִתָּם וְהָיוּ לַעֲבֹד
אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם
אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ: ו וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הָעֲגָלֹת וְאֶת־
הַבָּקָר וַיִּתֵּן אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם: ז אֶת שְׁתֵּי הָעֲגָלוֹת וְאֶת
אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם: ח וְאֶת
אַרְבַּע הָעֲגָלוֹת וְאֶת שְׁמֹנַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי מְרָרִי
כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: ט וְלִבְנֵי
קְהָת לֹא נָתָן כִּי־עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ:

והימים הראשנים יפלו כי טמא נזרו וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו יביא אתו אל פתח אהל מועד והקריב את קרבנו ליהוה כבש בן שנתו תמים אחד לעלה וכבשה אחת בת שנתה תמימה לחטאת ואיל אחד תמים לשלמים וסל מצות סלת חלת בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן ומנחתם ונסכיהם והקריב הכהן לפני יהוה ועשה את חטאתו ואת עלתו ואת האיל יעשה זבח שלמים ליהוה על סל המצות ועשה הכהן את מנחתו ואת נסכו וגלח הנזיר פתח אהל מועד את ראש נזרו ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים ולקח הכהן את הזרע בשלה מן האיל וחלת מצה אחת מן הסל ורקיק מצה אחד ונתן על כפי הנזיר אחר התגלחו את נזרו והניף אותם הכהן תנופה לפני יהוה קדש הוא לכהן על חזה התנופה ועל שוק התרומה ואחר ישתה הנזיר יין זאת תורת הנזיר אשר ידר קרבנו ליהוה על נזרו מלבד אשר תשיג ידו כפי נדרו אשר ידר כן יעשה על תורת נזרו

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל
אמור להם יברכך יהוה
וישמרך יאר יהוה פניו אליך
ויחנך ישא יהוה פניו אליך וישם
לך שלום ושמו את שמי על
בני ישראל ואני אברכם וידי
ביום כלות משה להקים את המשכן וימשח אתו ויקדש אתו ואת כל כליו ואת המזבח ואת כל כליו וימשחם ויקדש אתם ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבתם הם נשיאי המטות הם העמדים על הפקדים ויביאו את קרבנם לפני יהוה שש עגלת צב ושני עשר בקר עגלה על שני הנשאים ושור לאחד ויקריבו אותם לפני המשכן ויאמר יהוה אל משה לאמר קח מאתם והיו לעבד את עבדת אהל מועד ונתתה אותם אל הלוים איש כפי עבדתו ויקח משה את העגלת ואת הבקר ויתן אותם אל הלוים את שתי העגלות ואת ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם ואת ארבע העגלת ואת שמנת הבקר נתן לבני מרדי כפי עבדתם ביד איתמר בן אהרן הכהן ולבני קהת לא נתן כי עבדת הקדש עלהם בכתף ישאו

10) פסוק כ״ג: תברכו למנהגנו, וכ״ה בקורן. 11) פסוק כ״ד: יְבָרֶכְךָ למנהגנו. 12) פסוק כ״ז: אֲבָרְכֵם למנהגנו, וכ״ה בקורן.

ויקריבו הנשאים את חנכת המזבח ביום המשח אתו ויקריבו הנשיאם את־קרבנם לפני המזבח: א ויאמר יהוה אל־משה נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו את־קרבנם לחנכת המזבח:

(שלישי למנהגנו) ב ויהי המקריב ביום הראשון את־קרבנו נחשון בן־עמינדב למטה יהודה: ג וקרבנו קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: ד כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: ה פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־אחד בן־שנתו לעלה: ו שעיר־עזים אחד לחטאת: ז ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני־שנה חמשה זה קרבן נחשון בן־עמינדב:

ח ביום השני הקריב נתנאל בן־צוער נשיא יששכר: ט הקרב את־קרבנו קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: י כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: יא פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־אחד בן־שנתו לעלה: יב שעיר־עזים אחד לחטאת: יג ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה חמשה זה קרבן נתנאל בן־צוער:

יד ביום השלישי נשיא לבני זבולן אליאב בן־חלן: טו קרבנו קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: טז כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: יז פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־אחד בן־שנתו לעלה: יח שעיר־עזים אחד לחטאת: יט ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה חמשה זה קרבן אליאב בן־חלן:

(רביעי למנהגנו) כ ביום הרביעי נשיא לבני ראובן אליצור בן־שדיאור: כא קרבנו קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כב כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: כג פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־אחד בן־שנתו לעלה: כד שעיר־עזים אחד לחטאת:

ויקריבו הנשאים את חנכת המזבח ביום המשח אתו ויקריבו הנשיאם את קרבנם לפני המזבח ויאמר יהוה אל משה נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו את קרבנם לחנכת המזבח

ויהי המקריב ביום הראשון את קרבנו נחשון בן עמינדב למטה יהודה וקרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר עזים אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נחשון בן עמינדב

ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא יששכר הקרב את קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר עזים אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נתנאל בן צוער

ביום השלישי נשיא לבני זבולן אליאב בן חלן קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר עזים אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליאב בן חלן

ביום הרביעי נשיא לבני ראובן אליצור בן שדיאור קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר עזים אחד לחטאת

לה וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוּר
בֶּן־שְׁדֵיאוּר:
לו בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־
צוּרִישַׁדָּי: לז קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם| מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה:
לח כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: לט פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: מ שְׂעִיר־עִזִּים
אֶחָד לְחַטָּאת: מא וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה
קָרְבַּן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי: ששי
מב בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי נָשִׂיא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל:
מג קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
שְׁנֵיהֶם| מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: מד כַּף
אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: מה פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: מו שְׂעִיר־עִזִּים
אֶחָד לְחַטָּאת: מז וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה
זֶה קָרְבַּן אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: (חמישי למנהגנו)
מח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־
עַמִּיהוּד: מט קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם| מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה:
נ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: נא פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: נב שְׂעִיר־עִזִּים
אֶחָד לְחַטָּאת: נג וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה
קָרְבַּן אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד:
נד בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־
פְּדָהצוּר[13]: נה קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם| מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: נו כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
קְטֹרֶת: נז פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד
בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: נח שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: נט וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר[13]:
ס בַּיּוֹם הַתְּשִׁיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־
גִּדְעֹנִי: סא קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים

ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליצור
בן שדיאור
ביום החמישי נשיא לבני שמעון שלמיאל בן
צורישדי קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן בקר
איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר עזים
אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה
קרבן שלמיאל בן צורישדי
ביום הששי נשיא לבני גד אליסף בן דעואל
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן בקר
איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר עזים
אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה
זה קרבן אליסף בן דעואל
ביום השביעי נשיא לבני אפרים אלישמע בן
עמיהוד קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן בקר
איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר עזים
אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה
קרבן אלישמע בן עמיהוד
ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליאל בן
פדהצור קרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד
בן שנתו לעלה שעיר עזים אחד לחטאת ולזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
גמליאל בן פדהצור
ביום התשיעי נשיא לבני בנימן אבידן בן
גדעני קרבנו קערת כסף אחת שלשים

13) פסוק נ"ד ונ"ט: הה"א נחה, וקריאת התיבה כך: פְּדָצוּר.

וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ סג כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
קְטֹרֶת׃ סד פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד
בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ סה שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ סו וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃ (ששי למנהגנו)

סז בַּיּוֹם הַשְּׁעִירִי נָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃
סח קָרְבָּנוֹ קְעָרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
שְׁנֵיהֶם׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ סט כַּף
אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ ע פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ עא שְׂעִיר־עִזִּים
אֶחָד לְחַטָּאת׃ עב וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה
קָרְבַּן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃ שביעי

עג בְּיוֹם עַשְׂתִּי עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל
בֶּן־עָכְרָן׃ עד קָרְבָּנוֹ קְעָרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ עה כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
קְטֹרֶת׃ עו פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד
בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ עז שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ עח וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃

עט בְּיוֹם שְׁנֵים עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע
בֶּן־עֵינָן׃ פ קָרְבָּנוֹ קְעָרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן
לְמִנְחָה׃ פא כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃
פב פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־
שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ פג שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ פד וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
אַחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ (שביעי למנהגנו)

פה זֹאת׀ חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת
נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל קְעָרֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנֵים עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה׃ פו שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאַחַת כֶּסֶף
וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כָּל כֶּסֶף הַכֵּלִים אַלְפַּיִם

ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד
בן שנתו לעלה שעיר עזים אחד לחטאת ולזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
אבידן בן גדעני

ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר בן עמישדי
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן בקר
איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר עזים
אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה
קרבן אחיעזר בן עמישדי

ביום עשתי עשר יום נשיא לבני אשר פגעיאל
בן עכרן קרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד
בן שנתו לעלה שעיר עזים אחד לחטאת ולזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
פגעיאל בן עכרן

ביום שנים עשר יום נשיא לבני נפתלי אחירע
בן עינן קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן
למנחה כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת
פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן
שנתו לעלה שעיר עזים אחד לחטאת ולזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
אחירע בן עינן

זאת חנכת המזבח ביום המשח אתו מאת
נשיאי ישראל קערת כסף שתים עשרה
מזרקי כסף שנים עשר כפות זהב שתים
עשרה שלשים ומאה הקערה האחת כסף
ושבעים המזרק האחד כל כסף הכלים אלפים

וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: פ כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים־
עֶשְׂרֵה מְלֵאֹת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ כָּל־זְהַב הַכַּפּוֹת עֶשְׂרִים וּמֵאָה: מפטיר פ כָּל־הַבָּקָר
לָעֹלָה שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים אֵילֵם שְׁנַיִם־עָשָׂר
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנַיִם עָשָׂר וּמִנְחָתָם וּשְׂעִירֵי
עִזִּים שְׁנַיִם עָשָׂר לְחַטָּאת: פ וְכֹל בְּקַר | זֶבַח הַשְּׁלָמִים
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילֵם שִׁשִּׁים עַתֻּדִים
שִׁשִּׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ
אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ: פס וּבְבֹא[14] מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל מִדַּבֵּר המ"ם בחיריק אֵלָיו מֵעַל
הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים
וַיְדַבֵּר אֵלָיו:

בהעלותך

ח א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי
הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת: ג וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־
מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה: ד וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ
עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה: ☆

ה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ו קַח אֶת־הַלְוִיִּם
מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם: ז וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם
לְטַהֲרָם הַזֶּה עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ תַעַר
עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וְהִטָּהֲרוּ: ח וְלָקְחוּ
פַּר בֶּן־בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בָּלוּלָה בַשָּׁמֶן וּפַר־שֵׁנִי
בֶּן־בָּקָר תִּקַּח לְחַטָּאת: ט וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי
אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ☆
י וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה וְסָמְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הַלְוִיִּם: יא וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־הַלְוִיִּם
תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לַעֲבֹד
אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה: יב וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל
רֹאשׁ הַפָּרִים וַעֲשֵׂה אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד
עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְוִיִּם: יג וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־
הַלְוִיִּם לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה
לַיהוָה: יד וְהִבְדַּלְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם: שני ט וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹאוּ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת־
אֹהֶל מוֹעֵד וְטִהַרְתָּ אֹתָם וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה: טו כִּי
נְתֻנִים נְתֻנִים הֵמָּה לִי מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת
פִּטְרַת כָּל־רֶחֶם בְּכוֹר כֹּל מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַחְתִּי
אֹתָם לִי: טז כִּי לִי כָל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם
וּבַבְּהֵמָה בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי: יז וָאֶקַּח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר
בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: יח וָאֶתְּנָה אֶת־הַלְוִיִּם נְתֻנִים | לְאַהֲרֹן

וארבע מאות בשקל הקדש כפות זהב שתים־
עשרה מלאת קטרת עשרה עשרה הכף בשקל
הקדש כל זהב הכפות עשרים ומאה כל הבקר
לעלה שנים עשר פרים אילם שנים עשר
כבשים בני שנה שנים עשר ומנחתם ושעירי
עזים שנים עשר לחטאת וכל בקר זבח השלמים
עשרים וארבעה פרים אילם ששים עתדים
ששים כבשים בני שנה ששים זאת חנכת המזבח
אחרי המשח אתו ובבא משה אל אהל מועד
לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל
הכפרת אשר על ארן העדת מבין שני הכרבים
וידבר אליו

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל אהרן
ואמרת אליו בהעלתך את הנרת אל מול פני
המנורה יאירו שבעת הנרות ויעש כן אהרן אל
מול פני המנורה העלה נרתיה כאשר צוה יהוה
את משה וזה מעשה המנרה מקשה זהב עד ירכה
עד פרחה מקשה הוא כמראה אשר הראה יהוה
את משה כן עשה את המנרה

וידבר יהוה אל משה לאמר קח את הלוים
מתוך בני ישראל וטהרת אתם וכה תעשה להם
לטהרם הזה עליהם מי חטאת והעבירו תער
על כל בשרם וכבסו בגדיהם והטהרו ולקחו
פר בן בקר ומנחתו סלת בלולה בשמן ופר שני
בן בקר תקח לחטאת והקרבת את הלוים לפני
אהל מועד והקהלת את כל עדת בני ישראל
והקרבת את הלוים לפני יהוה וסמכו בני ישראל
את ידיהם על הלוים והניף אהרן את הלוים
תנופה לפני יהוה מאת בני ישראל והיו לעבד
את עבדת יהוה והלוים יסמכו את ידיהם על
ראש הפרים ועשה את האחד חטאת ואת האחד
עלה ליהוה לכפר על הלוים והעמדת את
הלוים לפני אהרן ולפני בניו והנפת אתם תנופה
ליהוה והבדלת את הלוים מתוך בני ישראל
והיו לי הלוים ואחרי כן יבאו הלוים לעבד את
אהל מועד וטהרת אתם והנפת אתם תנופה כי
נתנים נתנים המה לי מתוך בני ישראל תחת
פטרת כל רחם בכור כל מבני ישראל לקחתי
אתם לי כי לי כל בכור בבני ישראל באדם
ובבהמה ביום הכתי כל בכור בארץ מצרים
הקדשתי אתם לי ואקח את הלוים תחת כל בכור
בבני ישראל ואתנה את הלוים נתנים לאהרן

14) פסוק פ"ט: ובבא למנהגנו.

וּלְבָנָיו מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא
יִהְיֶה בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף בְּגֶשֶׁת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־
הַקֹּדֶשׁ: ט וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לַלְוִיִּם כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לַלְוִיִּם כֵּן־
עָשׂוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: יא וַיִּתְחַטְּאוּ הַלְוִיִּם וַיְכַבְּסוּ
בִּגְדֵיהֶם וַיָּנֶף אַהֲרֹן אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וַיְכַפֵּר
עֲלֵיהֶם אַהֲרֹן לְטַהֲרָם: יב וְאַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד
אֶת־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־הַלְוִיִּם כֵּן עָשׂוּ
לָהֶם: יג וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֵאמֹר: יד זֹאת אֲשֶׁר לַלְוִיִּם מִבֶּן חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה יָבוֹא לִצְבָא צָבָא בַּעֲבֹדַת אֹהֶל
מוֹעֵד: טו וּמִבֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה יָשׁוּב מִצְּבָא הָעֲבֹדָה
וְלֹא יַעֲבֹד עוֹד: טז וְשֵׁרֵת אֶת־אֶחָיו בְּאֹהֶל מוֹעֵד
לִשְׁמֹר מִשְׁמֶרֶת וַעֲבֹדָה לֹא יַעֲבֹד כָּכָה תַּעֲשֶׂה
לַלְוִיִּם בְּמִשְׁמְרָתָם: שלישי

ט א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר־סִינַי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית
לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר:
ב וְיַעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַפֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ: ג בְּאַרְבָּעָה
עָשָׂר־יוֹם בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה בֵּין הָעַרְבַּיִם תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ
בְּמוֹעֲדוֹ כְּכָל־חֻקֹּתָיו וּכְכָל[1]־מִשְׁפָּטָיו תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ:
ד וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשֹׂת הַפֶּסַח:
ה וַיַּעֲשׂוּ
אֶת־הַפֶּסַח בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ
בֵּין הָעַרְבַּיִם בְּמִדְבַּר סִינַי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ו וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ
טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא־יָכְלוּ לַעֲשֹׂת הַפֶּסַח בַּיּוֹם
הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אַהֲרֹן בַּיּוֹם הַהוּא:
ז וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הָהֵמָּה אֵלָיו אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ
אָדָם לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי הַקְרִיב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה
בְּמֹעֲדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ח וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֹשֶׁה עִמְדוּ
וְאֶשְׁמְעָה מַה־יְצַוֶּה יְהוָה לָכֶם:
ט וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: י דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יִהְיֶה טָמֵא לָנֶפֶשׁ אוֹ בְדֶרֶךְ
רְחֹקָה לָכֶם אוֹ לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה:
יא בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם
יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ[2]: יב לֹא־יַשְׁאִירוּ
מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְעֶצֶם לֹא יִשְׁבְּרוּ־בוֹ כְּכָל־חֻקַּת
הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: יג וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ
לֹא־הָיָה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הַהִוא מֵעַמֶּיהָ כִּי קָרְבַּן יְהוָה לֹא הִקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ
חֶטְאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא: יד וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר

ולבניו מתוך בני ישראל לעבד את עבדת בני
ישראל באהל מועד ולכפר על בני ישראל ולא
יהיה בבני ישראל נגף בגשת בני ישראל אל
הקדש ויעש משה ואהרן וכל עדת בני ישראל
ללוים ככל אשר צוה יהוה את משה ללוים כן
עשו להם בני ישראל ויתחטאו הלוים ויכבסו
בגדיהם וינף אהרן אתם תנופה לפני יהוה ויכפר
עליהם אהרן לטהרם ואחרי כן באו הלוים לעבד
את עבדתם באהל מועד לפני אהרן ולפני בניו
כאשר צוה יהוה את משה על הלוים כן עשו
להם וידבר יהוה אל משה
לאמר זאת אשר ללוים מבן חמש ועשרים
שנה ומעלה יבוא לצבא צבא בעבדת אהל
מועד ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבדה
ולא יעבד עוד ושרת את אחיו באהל מועד
לשמר משמרת ועבדה לא יעבד ככה תעשה
ללוים במשמרתם
וידבר יהוה אל משה במדבר סיני בשנה השנית
לצאתם מארץ מצרים בחדש הראשון לאמר
ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו בארבעה
עשר יום בחדש הזה בין הערבים תעשו אתו
במעדו ככל חקתיו וככל משפטיו תעשו אתו
וידבר משה אל בני ישראל לעשת הפסח ויעשו
את הפסח בראשון בארבעה עשר יום לחדש
בין הערבים במדבר סיני ככל אשר צוה יהוה את
משה כן עשו בני ישראל ויהי אנשים אשר היו
טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשת הפסח ביום
ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא
ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש
אדם למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן יהוה
במעדו בתוך בני ישראל ויאמר אלהם משה עמדו
ואשמעה מה יצוה יהוה לכם
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
לאמר איש איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך
רחקה לכם או לדרתיכם ועשה פסח ליהוה
בחדש השני בארבעה עשר יום בין הערבים
יעשו אתו על מצות ומררים יאכלהו לא ישאירו
ממנו עד בקר ועצם לא ישברו בו ככל חקת
הפסח יעשו אתו והאיש אשר הוא טהור ובדרך
לא היה וחדל לעשות הפסח ונכרתה הנפש
ההוא מעמיה כי קרבן יהוה לא הקריב במעדו
חטאו ישא האיש ההוא וכי יגור אתכם גר

1) פסוק ג׳: וככל למנהגנו. 2) פסוק י״א: יאכלהו למנהגנו.

וְעָשָׂה פֶּסַח לַיהוָה בְּחֻקַּת הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ
כֵּן יַעֲשֶׂה חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר וּלְאֶזְרַח
הָאָרֶץ: רביעי ס וּבְיוֹם הָקִים אֶת־
הַמִּשְׁכָּן כִּסָּה הֶעָנָן אֶת־הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל הָעֵדֻת
וּבָעֶרֶב יִהְיֶה עַל־הַמִּשְׁכָּן כְּמַרְאֵה־אֵשׁ עַד־בֹּקֶר:
ס כֵּן יִהְיֶה תָמִיד הֶעָנָן יְכַסֶּנּוּ וּמַרְאֵה־אֵשׁ לָיְלָה:
ס וּלְפִי הֶעָלוֹת הֶעָנָן מֵעַל הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי כֵן יִסְעוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכָּן־שָׁם הֶעָנָן שָׁם
יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ס עַל־פִּי יְהוָה יפסיק מעט יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְעַל־פִּי יְהוָה יפסיק מעט יַחֲנוּ כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן הֶעָנָן עַל־
הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ: ס וּבְהַאֲרִיךְ הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן יָמִים
רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה
וְלֹא יִסָּעוּ: ס וְיֵשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הֶעָנָן יָמִים מִסְפָּר עַל־
הַמִּשְׁכָּן עַל־פִּי יְהוָה[3] יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה[3] יִסָּעוּ:
כא וְיֵשׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה הֶעָנָן מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר וְנַעֲלָה
הֶעָנָן בַּבֹּקֶר וְנָסָעוּ אוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה וְנַעֲלָה הֶעָנָן
וְנָסָעוּ: כב אוֹ־יֹמַיִם אוֹ־חֹדֶשׁ אוֹ־יָמִים בְּהַאֲרִיךְ הֶעָנָן
עַל־הַמִּשְׁכָּן לִשְׁכֹּן עָלָיו יַחֲנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא
יִסָּעוּ וּבְהֵעָלֹתוֹ יִסָּעוּ: כג עַל־פִּי יְהוָה[3] יַחֲנוּ וְעַל־פִּי
יְהוָה[3] יִסָּעוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה שָׁמָרוּ עַל־פִּי יְהוָה
בְּיַד־מֹשֶׁה:

י א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי
חֲצֹצְרֹת כֶּסֶף מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם וְהָיוּ לְךָ
לְמִקְרָא הָעֵדָה וּלְמַסַּע אֶת־הַמַּחֲנוֹת: ג וְתָקְעוּ בָהֵן
וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ כָּל־הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ד וְאִם־
בְּאַחַת יִתְקָעוּ וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ הַנְּשִׂיאִים רָאשֵׁי אַלְפֵי
יִשְׂרָאֵל: ה וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים
קֵדְמָה: ו וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה שֵׁנִית וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת
הַחֹנִים תֵּימָנָה תְּרוּעָה יִתְקְעוּ לְמַסְעֵיהֶם: ז וּבְהַקְהִיל
אֶת־הַקָּהָל תִּתְקָעוּ וְלֹא תָרִיעוּ: ח וּבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים
יִתְקְעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהָיוּ לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם:
ט וְכִי־תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל־הַצַּר הַצֹּרֵר אֶתְכֶם
וַהֲרֵעֹתֶם בַּחֲצֹצְרֹת וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאֹיְבֵיכֶם: י וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם
וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם
וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: חמישי
יא וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ
נֶעֱלָה הֶעָנָן מֵעַל מִשְׁכַּן הָעֵדֻת: יב וַיִּסְעוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לְמַסְעֵיהֶם מִמִּדְבַּר סִינָי וַיִּשְׁכֹּן הֶעָנָן בְּמִדְבַּר
פָּארָן: יג וַיִּסְעוּ בָּרִאשֹׁנָה עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה:
יד וַיִּסַּע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־יְהוּדָה בָּרִאשֹׁנָה לְצִבְאֹתָם

ועשה פסח ליהוה כחקת הפסח וכמשפטו
כן יעשה חקה אחת יהיה לכם ולגר ולאזרח
הארץ: וביום הקים את
המשכן כסה הענן את המשכן לאהל העדת
ובערב יהיה על המשכן כמראה אש עד בקר
כן יהיה תמיד הענן יכסנו ומראה אש לילה
ולפי העלות הענן מעל האהל ואחרי כן יסעו
בני ישראל ובמקום אשר ישכן שם הענן שם
יחנו בני ישראל על פי יהוה יסעו בני ישראל
ועל פי יהוה יחנו כל ימי אשר ישכן הענן על
המשכן יחנו ובהאריך הענן על המשכן ימים
רבים ושמרו בני ישראל את משמרת יהוה
ולא יסעו ויש אשר יהיה הענן ימים מספר על
המשכן על פי יהוה יחנו ועל פי יהוה יסעו
ויש אשר יהיה הענן מערב עד בקר ונעלה
הענן בבקר ונסעו או יומם ולילה ונעלה הענן
ונסעו או ימים או חדש או ימים בהאריך הענן
על המשכן לשכן עליו יחנו בני ישראל ולא
יסעו ובהעלתו יסעו על פי יהוה יחנו ועל פי
יהוה יסעו את משמרת יהוה שמרו על פי יהוה
ביד משה

וידבר יהוה אל משה לאמר עשה לך שתי
חצוצרת כסף מקשה תעשה אתם והיו לך
למקרא העדה ולמסע את המחנות ותקעו בהן
ונועדו אליך כל העדה אל פתח אהל מועד ואם
באחת יתקעו ונועדו אליך הנשיאים ראשי אלפי
ישראל ותקעתם תרועה ונסעו המחנות החנים
קדמה ותקעתם תרועה שנית ונסעו המחנות
החנים תימנה תרועה יתקעו למסעיהם ובהקהיל
את הקהל תתקעו ולא תריעו ובני אהרן הכהנים
יתקעו בחצצרות והיו לכם לחקת עולם לדרתיכם
וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצרר אתכם
והרעתם בחצצרת ונזכרתם לפני יהוה אלהיכם
ונושעתם מאיביכם וביום שמחתכם ובמועדיכם
ובראשי חדשכם ותקעתם בחצצרת על עלתיכם
ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם
אני יהוה אלהיכם

והי בשנה השנית בחדש השני בעשרים בחדש
נעלה הענן מעל משכן העדת ויסעו בני ישראל
למסעיהם ממדבר סיני וישכן הענן במדבר
פארן ויסעו בראשנה על פי יהוה ביד משה
ויסע דגל מחנה בני יהודה בראשנה לצבאתם

3) פסוק כ׳ וכ״ג: יפסיק מעט.

וְעַל־צְבָאוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב: ס וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי
יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר: ס וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי זְבוּלֻן
אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: י וְהוּרַד הַמִּשְׁכָּן וְנָסְעוּ בְנֵי־גֵרְשׁוֹן
וּבְנֵי מְרָרִי נֹשְׂאֵי הַמִּשְׁכָּן: יא וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן
לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר: יב וְעַל־צְבָא
מַטֵּה בְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי: יג וְעַל־צְבָא
מַטֵּה בְנֵי־גָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: יד וְנָסְעוּ הַקְּהָתִים נֹשְׂאֵי
הַמִּקְדָּשׁ וְהֵקִימוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן עַד־בֹּאָם: טו וְנָסַע דֶּגֶל
מַחֲנֵה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִישָׁמָע
בֶּן־עַמִּיהוּד: טז וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל
בֶּן־פְּדָהצוּר: יז וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־
גִּדְעוֹנִי: יח וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־דָן מְאַסֵּף לְכָל־הַמַּחֲנֹת
לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: יט וְעַל־צְבָא
מַטֵּה בְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן: כ וְעַל־צְבָא מַטֵּה
בְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן: כא אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ: ששי כב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
לְחֹבָב בֶּן־רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֹתֵן מֹשֶׁה נֹסְעִים| אֲנַחְנוּ
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ אֶתֵּן לָכֶם לְכָה
אִתָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ כִּי־יְהוָה דִּבֶּר־טוֹב עַל־יִשְׂרָאֵל:
כג וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא אֵלֵךְ כִּי אִם־אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי
אֵלֵךְ: כד וַיֹּאמֶר אַל־נָא תַּעֲזֹב אֹתָנוּ כִּי| עַל־כֵּן יָדַעְתָּ
חֲנֹתֵנוּ בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ לָּנוּ לְעֵינָיִם: כה וְהָיָה כִּי־תֵלֵךְ
עִמָּנוּ וְהָיָה| הַטּוּב הַהוּא אֲשֶׁר יֵיטִיב יְהוָה עִמָּנוּ
וְהֵטַבְנוּ לָךְ: כו וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה נֹסֵעַ לִפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
לָתוּר לָהֶם מְנוּחָה: כז וַעֲנַן יְהוָה עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנָסְעָם
מִן־הַמַּחֲנֶה: ל כח וַיְהִי בִּנְסֹעַ
הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה| יְהוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ
מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כט וּבְנֻחֹה יֹאמַר שוּבָה יְהוָה רִבְבוֹת[5]
אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: ל

יא א וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאֹנְנִים[6] רַע בְּאָזְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה
וַיִּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר־בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה
הַמַּחֲנֶה: ב וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל־
יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ: ג וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא
תַּבְעֵרָה מלרע כִּי־בָעֲרָה בָם אֵשׁ יְהוָה: ד וְהָאסַפְסֻף[7] אֲשֶׁר
בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּ תַּאֲוָה וַיָּשֻׁבוּ וַיִּבְכּוּ גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמְרוּ מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר: ה זָכַרְנוּ אֶת־הַדָּגָה אֲשֶׁר־
נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חִנָּם אֶת הַקִּשָּׁאִים וְאֶת הָאֲבַטִּחִים
וְאֶת־הֶחָצִיר וְאֶת־הַבְּצָלִים וְאֶת־הַשּׁוּמִים: ו וְעַתָּה
נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה אֵין כֹּל בִּלְתִּי אֶל־הַמָּן ידגיש המ״ם עֵינֵינוּ: ז וְהַמָּן
כִּזְרַע־גַּד הוּא וְעֵינוֹ כְּעֵין הַבְּדֹלַח: ח שָׁטוּ[8] הָעָם וְלָקְטוּ
וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם אוֹ דָכוּ מלרע בַּמְּדֹכָה וּבָשְׁלוּ בַּפָּרוּר

וְעַל צְבָאוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב וְעַל צְבָא מַטֵּה בְנֵי
יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן צוּעָר וְעַל צְבָא מַטֵּה בְנֵי זְבוּלֻן
אֱלִיאָב בֶּן חֵלֹן וְהוּרַד הַמִּשְׁכָּן וְנָסְעוּ בְנֵי גֵרְשׁוֹן
וּבְנֵי מְרָרִי נֹשְׂאֵי הַמִּשְׁכָּן וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן
לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ אֱלִיצוּר בֶּן שְׁדֵיאוּר וְעַל צְבָא
מַטֵּה בְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן צוּרִישַׁדָּי וְעַל צְבָא
מַטֵּה בְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן דְּעוּאֵל וְנָסְעוּ הַקְּהָתִים נֹשְׂאֵי
הַמִּקְדָּשׁ וְהֵקִימוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן עַד בֹּאָם וְנָסַע דֶּגֶל
מַחֲנֵה בְנֵי אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ אֱלִישָׁמָע
בֶּן עַמִּיהוּד וְעַל צְבָא מַטֵּה בְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל
בֶּן פְּדָהצוּר וְעַל צְבָא מַטֵּה בְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן
גִּדְעוֹנִי וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי דָן מְאַסֵּף לְכָל הַמַּחֲנֹת
לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ אֲחִיעֶזֶר בֶּן עַמִּישַׁדָּי וְעַל צְבָא
מַטֵּה בְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן עָכְרָן וְעַל צְבָא מַטֵּה
בְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן עֵינָן אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
לְחוֹבַב בֶּן רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֹתֵן מֹשֶׁה נֹסְעִים אֲנַחְנוּ
אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ אֶתֵּן לָכֶם לְכָה
אִתָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ כִּי יְהוָה דִּבֶּר טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא אֵלֵךְ כִּי אִם אֶל אַרְצִי וְאֶל מוֹלַדְתִּי
אֵלֵךְ: וַיֹּאמֶר אַל נָא תַּעֲזֹב אֹתָנוּ כִּי עַל כֵּן יָדַעְתָּ
חֲנֹתֵנוּ בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ לָּנוּ לְעֵינָיִם: וְהָיָה כִּי תֵלֵךְ
עִמָּנוּ וְהָיָה הַטּוּב הַהוּא אֲשֶׁר יֵיטִיב יְהוָה עִמָּנוּ
וְהֵטַבְנוּ לָךְ: וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
וַאֲרוֹן בְּרִית יְהוָה נֹסֵעַ לִפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
לָתוּר לָהֶם מְנוּחָה וַעֲנַן יְהוָה עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנָסְעָם
מִן הַמַּחֲנֶה ל וַיְהִי בִּנְסֹעַ
הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְהוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ
מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ וּבְנֻחֹה יֹאמַר שוּבָה יְהוָה רִבְבוֹת
אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל ל

וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאוֹנְנִים רַע בְּאָזְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה
וַיִּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה
הַמַּחֲנֶה וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל
יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא
תַּבְעֵרָה כִּי בָעֲרָה בָם אֵשׁ יְהוָה וְהָאסַפְסֻף אֲשֶׁר
בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּ תַּאֲוָה וַיָּשֻׁבוּ וַיִּבְכּוּ גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמְרוּ מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר זָכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה אֲשֶׁר
נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חִנָּם אֶת הַקִּשָּׁאִים וְאֶת הָאֲבַטִּחִים
וְאֶת הֶחָצִיר וְאֶת הַבְּצָלִים וְאֶת הַשּׁוּמִים וְעַתָּה
נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה אֵין כֹּל בִּלְתִּי אֶל הַמָּן עֵינֵינוּ וְהַמָּן
כִּזְרַע גַּד הוּא וְעֵינוֹ כְּעֵין הַבְּדֹלַח שָׁטוּ הָעָם וְלָקְטוּ
וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם אוֹ דָכוּ בַּמְּדֹכָה וּבָשְׁלוּ בַּפָּרוּר

4) פסוק כ״ח: דאוי ונכון להפסיק כאן, ולא לקמן (בפסוק ל״ד) שדרשוהו חז״ל לגנאי, וכמו שפירש רש״י בפסוק ל״ה, ועיין רמב״ן שם. 5) פסוק ל״ו: רִבְבוֹת למנהגנו, וכ״ה בקורן.
6) פסוק א׳: כְּמִתְאֹנְנִים למנהגנו, וכ״ה בקורן. 7) פסוק ד׳: האל״ף נחה וקריאת התיבה כך: וְהֶסְפְּסוּף. 8) פסוק ח׳: מלעיל, כדין נחי ע״ו, ועיין מ״ש בזה מו״ר הגאון האמ״ן נר״ו
באריכות בירחון אור תורה התשמ״ו (סימן צ״ו).

וְעָשׂוּ אֹתוֹ עֲגוֹת וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם לְשַׁד הַשָּׁמֶן:
ט וּבְרֶדֶת הַטַּל עַל־הַמַּחֲנֶה לָיְלָה יֵרֵד הַמָּן עָלָיו:
י וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בֹּכֶה לְמִשְׁפְּחֹתָיו אִישׁ
לֶפֶתַח אָהֳלוֹ וַיִּחַר־אַף יְהוָה מְאֹד וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה רָע:
יא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לָמָּה מלרע הֲרֵעֹתָ לְעַבְדֶּךָ וְלָמָּה
לֹא־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לָשׂוּם אֶת־מַשָּׂא כָּל־הָעָם
הַזֶּה עָלָי: יב הַאָנֹכִי הָרִיתִי אֶת כָּל־הָעָם הַזֶּה אִם־אָנֹכִי
יְלִדְתִּיהוּ כִּי־תֹאמַר אֵלַי שָׂאֵהוּ בְחֵיקֶךָ כַּאֲשֶׁר
יִשָּׂא הָאֹמֵן אֶת־הַיֹּנֵק עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
לַאֲבֹתָיו: יג מֵאַיִן לִי בָשָׂר לָתֵת לְכָל־הָעָם הַזֶּה כִּי־
יִבְכּוּ עָלַי לֵאמֹר תְּנָה־לָּנוּ בָשָׂר וְנֹאכֵלָה: יד לֹא־אוּכַל
אָנֹכִי לְבַדִּי לָשֵׂאת אֶת־כָּל־הָעָם הַזֶּה כִּי כָבֵד מִמֶּנִּי:
טו וְאִם־כָּכָה | אַתְּ־עֹשֶׂה מלעיל לִי הָרְגֵנִי נָא הָרֹג אִם־מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאַל־אֶרְאֶה בְּרָעָתִי:
טז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֶסְפָה־לִּי שִׁבְעִים אִישׁ
מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי־הֵם זִקְנֵי הָעָם
וְשֹׁטְרָיו וְלָקַחְתָּ אֹתָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְהִתְיַצְּבוּ
שָׁם עִמָּךְ: יז וְיָרַדְתִּי וְדִבַּרְתִּי עִמְּךָ שָׁם וְאָצַלְתִּי מִן־
הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשַׂמְתִּי עֲלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ אִתְּךָ
בְּמַשָּׂא הָעָם וְלֹא־תִשָּׂא אַתָּה לְבַדֶּךָ: יח וְאֶל־הָעָם
תֹּאמַר הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר כִּי בְּכִיתֶם
בְּאָזְנֵי יְהוָה לֵאמֹר מִי יַאֲכִלֵנוּ בָשָׂר כִּי־טוֹב לָנוּ
בְּמִצְרָיִם וְנָתַן יְהוָה לָכֶם בָּשָׂר וַאֲכַלְתֶּם: יט לֹא יוֹם
אֶחָד תֹּאכְלוּן[9] וְלֹא יוֹמַיִם וְלֹא | חֲמִשָּׁה יָמִים וְלֹא
עֲשָׂרָה יָמִים וְלֹא עֶשְׂרִים יוֹם: כ עַד | חֹדֶשׁ יָמִים
עַד אֲשֶׁר־יֵצֵא מֵאַפְּכֶם וְהָיָה לָכֶם לְזָרָא יַעַן כִּי־
מְאַסְתֶּם אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וַתִּבְכּוּ לְפָנָיו
לֵאמֹר לָמָּה זֶּה יָצָאנוּ מִמִּצְרָיִם: כא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שֵׁשׁ־
מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הָעָם אֲשֶׁר אָנֹכִי בְּקִרְבּוֹ וְאַתָּה
אָמַרְתָּ בָּשָׂר אֶתֵּן לָהֶם וְאָכְלוּ[10] חֹדֶשׁ יָמִים: כב הֲצֹאן
וּבָקָר יִשָּׁחֵט לָהֶם וּמָצָא לָהֶם אִם אֶת־כָּל־דְּגֵי הַיָּם
יֵאָסֵף לָהֶם וּמָצָא לָהֶם:
כג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֲיַד יְהוָה תִּקְצָר עַתָּה
תִּרְאֶה הֲיִקְרְךָ דְבָרִי אִם־לֹא: כד וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר
אֶל־הָעָם אֵת דִּבְרֵי יְהוָה וַיֶּאֱסֹף שִׁבְעִים אִישׁ
מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד אֹתָם סָבִיבֹת הָאֹהֶל: כה וַיֵּרֶד יְהוָה |
בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיָּאצֶל האל״ף נחה מִן־הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו
וַיִּתֵּן עַל־שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם
הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ: כו וַיִּשְׁאֲרוּ שְׁנֵי־אֲנָשִׁים |
בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד | אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד
וַתָּנַח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים וְלֹא יָצְאוּ
הָאֹהֶלָה וַיִּתְנַבְּאוּ בַּמַּחֲנֶה: כז וָיָרָץ הַנַּעַר וַיַּגֵּד לְמֹשֶׁה

ועשו אתו עגות והיה טעמו כטעם לשד השמן
וברדת הטל על המחנה לילה ירד המן עליו
וישמע משה את העם בכה למשפחותיו איש
לפתח אהלו ויחר אף יהוה מאד ובעיני משה רע
ויאמר משה אל יהוה למה הרעת לעבדך ולמה
לא מצאתי חן בעיניך לשום את משא כל העם
הזה עלי: האנכי הריתי את כל העם הזה אם אנכי
ילדתיהו כי תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר
ישא האמן את הינק על האדמה אשר נשבעת
לאבתיו מאין לי בשר לתת לכל העם הזה כי
יבכו עלי לאמר תנה לנו בשר ונאכלה: לא אוכל
אנכי לבדי לשאת את כל העם הזה כי כבד ממני:
ואם ככה את עשה לי הרגני נא הרג אם מצאתי
חן בעיניך ואל אראה ברעתי
ויאמר יהוה אל משה אספה לי שבעים איש
מזקני ישראל אשר ידעת כי הם זקני העם
ושטריו ולקחת אתם אל אהל מועד והתיצבו
שם עמך וירדתי ודברתי עמך שם ואצלתי מן
הרוח אשר עליך ושמתי עליהם ונשאו אתך
במשא העם ולא תשא אתה לבדך ואל העם
תאמר התקדשו למחר ואכלתם בשר כי בכיתם
באזני יהוה לאמר מי יאכלנו בשר כי טוב לנו
במצרים ונתן יהוה לכם בשר ואכלתם לא יום
אחד תאכלון ולא יומים ולא חמשה ימים ולא
עשרה ימים ולא עשרים יום עד | חדש ימים
עד אשר יצא מאפכם והיה לכם לזרא יען כי
מאסתם את יהוה אשר בקרבכם ותבכו לפניו
לאמר למה זה יצאנו ממצרים ויאמר משה שש
מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו ואתה
אמרת בשר אתן להם ואכלו חדש ימים הצאן
ובקר ישחט להם ומצא להם אם את כל דגי הים
יאסף להם ומצא להם
ויאמר יהוה אל משה היד יהוה תקצר עתה
תראה היקרך דברי אם לא ויצא משה וידבר
אל העם את דברי יהוה ויאסף שבעים איש
מזקני העם ויעמד אתם סביבת האהל וירד יהוה
בענן וידבר אליו ויאצל מן הרוח אשר עליו
ויתן על שבעים איש הזקנים ויהי כנוח עליהם
הרוח ויתנבאו ולא יספו: ויישארו שני אנשים |
במחנה שם האחד | אלדד ושם השני מידד
ותנח עלהם הרוח והמה בכתבים ולא יצאו
האהלה ויתנבאו במחנה וירץ הנער ויגד למשה

9) פסוק י״ט: תֹּאכְלוּן למנהגנו. 10) פסוק כ״א: וְאָכַלוּ למנהגנו.

וַיֹּאמֶר אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה: כח וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ
בִּן־נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה מִבְּחֻרָיו וַיֹּאמַר אֲדֹנִי מֹשֶׁה
כְּלָאֵם: כט וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה הַמְקַנֵּא אַתָּה לִי וּמִי יִתֵּן
כָּל־עַם יְהוָה נְבִיאִים כִּי־יִתֵּן יְהוָה אֶת־רוּחוֹ עֲלֵיהֶם: שביעי
ל וַיֵּאָסֵף מֹשֶׁה אֶל־הַמַּחֲנֶה הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: לא וְרוּחַ
נָסַע מֵאֵת יְהוָה וַיָּגָז שְׂלָוִים מִן־הַיָּם וַיִּטֹּשׁ עַל־
הַמַּחֲנֶה כְּדֶרֶךְ יוֹם כֹּה וּכְדֶרֶךְ יוֹם כֹּה סְבִיבוֹת
הַמַּחֲנֶה וּכְאַמָּתַיִם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ: לב וַיָּקָם הָעָם כָּל־
הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלַּיְלָה וְכָל יוֹם הַמָּחֳרָת וַיַּאַסְפוּ
אֶת־הַשְּׂלָו הַמַּמְעִיט אָסַף עֲשָׂרָה חֳמָרִים וַיִּשְׁטְחוּ
לָהֶם שָׁטוֹחַ סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה: לג הַבָּשָׂר עוֹדֶנּוּ בֵּין
שִׁנֵּיהֶם טֶרֶם יִכָּרֵת וְאַף יְהוָה חָרָה בָּעָם וַיַּךְ יְהוָה
בָּעָם מַכָּה רַבָּה מְאֹד: לד וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם
הַהוּא קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה כִּי־שָׁם קָבְרוּ אֶת־הָעָם
הַמִּתְאַוִּים: לה מִקִּבְרוֹת הַתַּאֲוָה נָסְעוּ הָעָם חֲצֵרוֹת
וַיִּהְיוּ בַּחֲצֵרוֹת:

יב א וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל־אֹדוֹת הָאִשָּׁה
הַכּוּשִׁית אֲשֶׁר לָקָח כִּי־אִשָּׁה כּוּשִׁית לָקָח: ב וַיֹּאמְרוּ
הֲרַק אַךְ־בְּמֹשֶׁה דִּבֶּר יְהוָה הֲלֹא גַם־בָּנוּ דִּבֵּר
וַיִּשְׁמַע יְהוָה: ג וְהָאִישׁ מֹשֶׁה ענו עָנָיו מְאֹד מִכֹּל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: ד וַיֹּאמֶר
יְהוָה פִּתְאֹם אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־מִרְיָם צְאוּ
שְׁלָשְׁתְּכֶם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ שְׁלָשְׁתָּם: ה וַיֵּרֶד
יְהוָה בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אַהֲרֹן
וּמִרְיָם וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם: ו וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ־נָא דְבָרָי אִם־
יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם יְהוָה בַּמַּרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדָּע בַּחֲלוֹם
אֲדַבֶּר־בּוֹ: ז לֹא־כֵן עַבְדִּי מֹשֶׁה בְּכָל־בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא:
ח פֶּה אֶל־פֶּה אֲדַבֶּר־בּוֹ וּמַרְאֶה וְלֹא בְחִידֹת וּתְמֻנַת
יְהוָה[11] יַבִּיט וּמַדּוּעַ לֹא יְרֵאתֶם לְדַבֵּר בְּעַבְדִּי בְּמֹשֶׁה:
ט וַיִּחַר־אַף יְהוָה בָּם וַיֵּלֶךְ: י וְהֶעָנָן סָר מֵעַל הָאֹהֶל
וְהִנֵּה מִרְיָם מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג וַיִּפֶן אַהֲרֹן אֶל־מִרְיָם
וְהִנֵּה מְצֹרָעַת: יא וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנִי
אַל־נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר
חָטָאנוּ: יב אַל־נָא תְהִי כַּמֵּת אֲשֶׁר בְּצֵאתוֹ מֵרֶחֶם אִמּוֹ
וַיֵּאָכֵל חֲצִי בְשָׂרוֹ: יג וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר
אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ: מפטיר
יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאָבִיהָ יָרֹק יָרַק בְּפָנֶיהָ
הֲלֹא תִכָּלֵם שִׁבְעַת יָמִים תִּסָּגֵר שִׁבְעַת יָמִים
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְאַחַר תֵּאָסֵף: טו וַתִּסָּגֵר מִרְיָם מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים וְהָעָם לֹא נָסַע עַד־הֵאָסֵף
מִרְיָם: טו וְאַחַר נָסְעוּ הָעָם מֵחֲצֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר
פָּארָן:

ויאמר אלדד ומידד מתנבאים במחנה ויען יהושע
בן נון משרת משה מבחריו ויאמר אדני משה
כלאם ויאמר לו משה המקנא אתה לי ומי יתן
כל עם יהוה נביאים כי יתן יהוה את רוחו עליהם
ויאסף משה אל המחנה הוא וזקני ישראל ורוח
נסע מאת יהוה ויגז שלוים מן הים ויטש על
המחנה כדרך יום כה וכדרך יום כה סביבות
המחנה וכאמתים על פני הארץ ויקם העם כל
היום ההוא וכל הלילה וכל יום המחרת ויאספו
את השלו הממעיט אסף עשרה חמרים וישטחו
להם שטוח סביבות המחנה הבשר עודנו בין
שניהם טרם יכרת ואף יהוה חרה בעם ויך יהוה
בעם מכה רבה מאד ויקרא את שם המקום
ההוא קברות התאוה כי שם קברו את העם
המתאוים מקברות התאוה נסעו העם חצרות
ויהיו בחצרות

ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות האשה
הכשית אשר לקח כי אשה כשית לקח ויאמרו
הרק אך במשה דבר יהוה הלא גם בנו דבר
וישמע יהוה והאיש משה ענו מאד מכל האדם
אשר על פני האדמה ויאמר
יהוה פתאם אל משה ואל אהרן ואל מרים צאו
שלשתכם אל אהל מועד ויצאו שלשתם וירד
יהוה בעמוד ענן ויעמד פתח האהל ויקרא אהרן
ומרים ויצאו שניהם ויאמר שמעו נא דברי אם
יהיה נביאכם יהוה במראה אליו אתודע בחלום
אדבר בו לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא
פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידת ותמנת
יהוה יביט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה
ויחר אף יהוה בם וילך והענן סר מעל האהל
והנה מרים מצרעת כשלג ויפן אהרן אל מרים
והנה מצרעת ויאמר אהרן אל משה בי אדני
אל נא תשת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר
חטאנו אל נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם אמו
ויאכל חצי בשרו ויצעק משה אל יהוה לאמר
אל נא רפא נא לה
ויאמר יהוה אל משה ואביה ירק ירק בפניה
הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת ימים
מחוץ למחנה ואחר תאסף ותסגר מרים מחוץ
למחנה שבעת ימים והעם לא נסע עד האסף
מרים ואחר נסעו העם מחצרות ויחנו במדבר
פארן

11) פסוק ח: יפסיק מעט.

שלח־לך

יג א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב שְׁלַח־לְךָ אֲנָשִׁים
וְיָתֻרוּ אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כֹּל
נָשִׂיא בָהֶם: ג וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּארָן
עַל־פִּי יְהוָה כֻּלָּם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
הֵמָּה: ☆ ד וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר:
ה לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שָׁפָט בֶּן־חוֹרִי: ו לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב
בֶּן־יְפֻנֶּה: ז לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר יִגְאָל בֶּן־יוֹסֵף: ח לְמַטֵּה
אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן: ט לְמַטֵּה בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶּן־רָפוּא:
י לְמַטֵּה זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוֹדִי: יא לְמַטֵּה יוֹסֵף לְמַטֵּה
מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶּן־סוּסִי: יב לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי:
יג לְמַטֵּה אָשֵׁר סְתוּר בֶּן־מִיכָאֵל: יד לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי
בֶּן־וָפְסִי: טו לְמַטֵּה גָד גְּאוּאֵל בֶּן־מָכִי: טז אֵלֶּה שְׁמוֹת
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ
וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ: ☆ יז וַיִּשְׁלַח אֹתָם
מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה
בַּנֶּגֶב וַעֲלִיתֶם אֶת־הָהָר: יח וּרְאִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ מַה־
הִוא מלרע וְאֶת־הָעָם הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הֲחָזָק הוּא הֲרָפֶה
הַמְעַט הוּא אִם־רָב: יט וּמָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב
בָּהּ הַטּוֹבָה הִוא אִם־רָעָה וּמָה הֶעָרִים אֲשֶׁר־
הוּא יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה הַבְּמַחֲנִים אִם בְּמִבְצָרִים: כ וּמָה
הָאָרֶץ הַשְּׁמֵנָה הִוא אִם־רָזָה הַיֵּשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אַיִן
וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי
בִכּוּרֵי עֲנָבִים: שני כא וַיַּעֲלוּ וַיָּתֻרוּ אֶת־הָאָרֶץ מִמִּדְבַּר־צִן
עַד־רְחֹב לְבֹא חֲמָת: כב וַיַּעֲלוּ בַּנֶּגֶב וַיָּבֹא עַד־חֶבְרוֹן
וְשָׁם אֲחִימַן שֵׁשַׁי וְתַלְמַי יְלִידֵי הָעֲנָק וְחֶבְרוֹן
שֶׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה לִפְנֵי צֹעַן מִצְרָיִם: כג וַיָּבֹאוּ עַד־
נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיִּכְרְתוּ מִשָּׁם זְמוֹרָה וְאֶשְׁכּוֹל עֲנָבִים
אֶחָד וַיִּשָּׂאֻהוּ בַמּוֹט בִּשְׁנָיִם וּמִן־הָרִמֹּנִים וּמִן־
הַתְּאֵנִים: כד לַמָּקוֹם הַהוּא קָרָא נַחַל אֶשְׁכּוֹל עַל אֹדוֹת
הָאֶשְׁכּוֹל אֲשֶׁר־כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כה וַיָּשֻׁבוּ
מִתּוּר הָאָרֶץ מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם: כו וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־
מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־
מִדְבַּר פָּארָן קָדֵשָׁה וַיָּשִׁיבוּ אֹתָם דָּבָר וְאֶת־כָּל־
הָעֵדָה וַיַּרְאוּם אֶת־פְּרִי הָאָרֶץ: כז וַיְסַפְּרוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ
בָּאנוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זָבַת חָלָב
וּדְבַשׁ הִוא וְזֶה־פִּרְיָהּ: כח אֶפֶס כִּי־עַז הָעָם הַיֹּשֵׁב
בָּאָרֶץ וְהֶעָרִים בְּצֻרוֹת גְּדֹלֹת מְאֹד וְגַם־יְלִדֵי
הָעֲנָק רָאִינוּ שָׁם: כט עֲמָלֵק יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב וְהַחִתִּי
וְהַיְבוּסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב בָּהָר וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל־
הַיָּם וְעַל יַד הַיַּרְדֵּן: ל וַיַּהַס כָּלֵב אֶת־הָעָם אֶל־מֹשֶׁה
וַיֹּאמֶר עָלֹה נַעֲלֶה וְיָרַשְׁנוּ אֹתָהּ כִּי־יָכוֹל נוּכַל לָהּ:

וידבר יהוה אל משה לאמר שלח לך אנשים
ויתרו את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל
איש אחד איש אחד למטה אבתיו תשלחו כל
נשיא בהם וישלח אתם משה ממדבר פארן
על פי יהוה כלם אנשים ראשי בני ישראל
המה ואלה שמותם למטה ראובן שמוע בן זכור
למטה שמעון שפט בן חורי למטה יהודה כלב
בן יפנה למטה יששכר יגאל בן יוסף למטה
אפרים הושע בן נון למטה בנימן פלטי בן רפוא
למטה זבולן גדיאל בן סודי למטה יוסף למטה
מנשה גדי בן סוסי למטה דן עמיאל בן גמלי
למטה אשר סתור בן מיכאל למטה נפתלי נחבי
בן ופסי למטה גד גאואל בן מכי אלה שמות
האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ
ויקרא משה להושע בן נון יהושע וישלח אתם
משה לתור את ארץ כנען ויאמר אלהם עלו זה
בנגב ועליתם את ההר וראיתם את הארץ מה
הוא ואת העם הישב עליה החזק הוא הרפה
המעט הוא אם רב ומה הארץ אשר הוא ישב
בה הטובה הוא אם רעה ומה הערים אשר
הוא יושב בהנה הבמחנים אם במבצרים ומה
הארץ השמנה הוא אם רזה היש בה עץ אם אין
והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ והימים ימי
בכורי ענבים ויעלו ויתרו את הארץ ממדבר צן
עד רחב לבא חמת ויעלו בנגב ויבא עד חברון
ושם אחימן ששי ותלמי ילידי הענק וחברון
שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים ויבאו עד
נחל אשכל ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים
אחד וישאהו במוט בשנים ומן הרמנים ומן
התאנים למקום ההוא קרא נחל אשכול על אדות
האשכול אשר כרתו משם בני ישראל וישבו
מתור הארץ מקץ ארבעים יום וילכו ויבאו אל
משה ואל אהרן ואל כל עדת בני ישראל אל
מדבר פארן קדשה וישיבו אתם דבר ואת כל
העדה וירא‍ום את פרי הארץ וספרו לו ויאמרו
באנו אל הארץ אשר שלחתנו וגם זבת חלב
ודבש הוא וזה פריה אפס כי עז העם הישב
בארץ והערים בצרות גדלת מאד וגם ילדי
הענק ראינו שם עמלק יושב בארץ הנגב והחתי
והיבוסי והאמרי יושב בהר והכנעני יושב על
הים ועל יד הירדן ויהס כלב את העם אל משה
ויאמר עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה

לא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוּכַל לַעֲלוֹת
אֶל־הָעָם כִּי־חָזָק הוּא מִמֶּנּוּ: לב וַיֹּצִיאוּ דִבַּת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר תָּרוּ מלרע אֹתָהּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ
אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ לָתוּר אֹתָהּ אֶרֶץ אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ
הִוא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־רָאִינוּ בְתוֹכָהּ אַנְשֵׁי מִדּוֹת:
לג וְשָׁם רָאִינוּ אֶת־הַנְּפִילִים בְּנֵי עֲנָק מִן־הַנְּפִלִים
וַנְּהִי בְעֵינֵינוּ כַּחֲגָבִים וְכֵן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם: יד א וַתִּשָּׂא
כָּל־הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ הָעָם בַּלַּיְלָה
הַהוּא: ב וַיָּלִינוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם כָּל־הָעֵדָה לוּ־מַתְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
אוֹ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה לוּ־מָתְנוּ: ג וְלָמָה מלרע יְהוָה מֵבִיא אֹתָנוּ
אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לִנְפֹּל בַּחֶרֶב נָשֵׁינוּ וְטַפֵּנוּ יִהְיוּ
לָבַז הֲלוֹא טוֹב לָנוּ שוּב מִצְרָיְמָה: ד וַיֹּאמְרוּ אִישׁ
אֶל־אָחִיו נִתְּנָה רֹאשׁ וְנָשׁוּבָה מִצְרָיְמָה: ה וַיִּפֹּל מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן עַל־פְּנֵיהֶם לִפְנֵי כָּל־קְהַל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
ו וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה מִן־הַתָּרִים אֶת־הָאָרֶץ
קָרְעוּ בִּגְדֵיהֶם: ז וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ לָתוּר אֹתָהּ טוֹבָה
הָאָרֶץ מְאֹד מְאֹד: שלישי ח אִם־חָפֵץ בָּנוּ יְהוָה וְהֵבִיא אֹתָנוּ
אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּנְתָנָהּ לָנוּ אֶרֶץ אֲשֶׁר־הִוא זָבַת
חָלָב וּדְבָשׁ: ט אַךְ בַּיהוָה אַל־תִּמְרֹדוּ וְאַתֶּם אַל־תִּירְאוּ
אֶת־עַם הָאָרֶץ כִּי לַחְמֵנוּ הֵם סָר צִלָּם מֵעֲלֵיהֶם
וַיהוָה אִתָּנוּ אַל־תִּירָאֵם: י וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעֵדָה לִרְגוֹם
אֹתָם בָּאֲבָנִים וּכְבוֹד יְהוָה נִרְאָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד
אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
יא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה יְנַאֲצֵנִי הָעָם הַזֶּה
וְעַד־אָנָה לֹא־יַאֲמִינוּ בִי בְּכֹל הָאֹתוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
בְּקִרְבּוֹ: יב אַכֶּנּוּ בַדֶּבֶר וְאוֹרִשֶׁנּוּ וְאֶעֱשֶׂה אֹתְךָ לְגוֹי־
גָדוֹל וְעָצוּם מִמֶּנּוּ: יג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וְשָׁמְעוּ
מִצְרַיִם[1] כִּי־הֶעֱלִיתָ הלמ"ד בחיריק בְכֹחֲךָ אֶת־הָעָם הַזֶּה מִקִּרְבּוֹ:
יד וְאָמְרוּ אֶל־יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת שָׁמְעוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה
בְּקֶרֶב הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר־עַיִן בְּעַיִן נִרְאָה [אַתָּה יְהוָה
וַעֲנָנְךָ עֹמֵד עֲלֵהֶם וּבְעַמֻּד עָנָן אַתָּה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם
יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לָיְלָה: טו וְהֵמַתָּה אֶת־הָעָם הַזֶּה
כְּאִישׁ אֶחָד וְאָמְרוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעֲךָ
לֵאמֹר: טז מִבִּלְתִּי יְכֹלֶת יְהוָה לְהָבִיא אֶת־הָעָם הַזֶּה
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לָהֶם וַיִּשְׁחָטֵם בַּמִּדְבָּר:
יז וְעַתָּה יִגְדַּל־נָא כֹחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר:
יח יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד נֹשֵׂא עָוֹן וָפָשַׁע וְנַקֵּה
לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים
וְעַל־רִבֵּעִים: יט סְלַח־נָא[2] לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ
וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הֵנָּה:

והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא נוכל לעלות
אל העם כי חזק הוא ממנו ויציאו דבת הארץ
אשר תרו אתה אל בני ישראל לאמר הארץ
אשר עברנו בה לתור אתה ארץ אכלת יושביה
הוא וכל העם אשר ראינו בתוכה אנשי מדות
ושם ראינו את הנפילים בני ענק מן הנפלים
ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם ותשא
כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה
ההוא וילנו על משה ועל אהרן כל בני ישראל
ויאמרו אלהם כל העדה לו מתנו בארץ מצרים
או במדבר הזה לו מתנו ולמה יהוה מביא אתנו
אל הארץ הזאת לנפל בחרב נשינו וטפנו יהיו
לבז הלוא טוב לנו שוב מצרימה ויאמרו איש
אל אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה ויפל משה
ואהרן על פניהם לפני כל קהל עדת בני ישראל
ויהושע בן נון וכלב בן יפנה מן התרים את הארץ
קרעו בגדיהם ויאמרו אל כל עדת בני ישראל
לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה טובה
הארץ מאד מאד אם חפץ בנו יהוה והביא אתנו
אל הארץ הזאת ונתנה לנו ארץ אשר הוא זבת
חלב ודבש אך ביהוה אל תמרדו ואתם אל תיראו
את עם הארץ כי לחמנו הם סר צלם מעליהם
ויהוה אתנו אל תיראם ויאמרו כל העדה לרגום
אתם באבנים וכבוד יהוה נראה באהל מועד
אל כל בני ישראל
ויאמר יהוה אל משה עד אנה ינאצני העם הזה
ועד אנה לא יאמינו בי בכל האתות אשר עשיתי
בקרבו אכנו בדבר ואורשנו ואעשה אתך לגוי
גדול ועצום ממנו ויאמר משה אל יהוה ושמעו
מצרים כי העלית בכחך את העם הזה מקרבו
ואמרו אל יושב הארץ הזאת שמעו כי אתה יהוה
בקרב העם הזה אשר עין בעין נראה אתה יהוה
ועננך עמד עלהם ובעמד ענן אתה הלך לפניהם
יומם ובעמוד אש לילה והמתה את העם הזה
כאיש אחד ואמרו הגוים אשר שמעו את שמעך
לאמר מבלתי יכלת יהוה להביא את העם הזה
אל הארץ אשר נשבע להם וישחטם במדבר
ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר
יהוה ארך אפים ורב חסד נשא עון ופשע ונקה
לא ינקה פקד עון אבות על בנים על שלשים
ועל רבעים סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך
וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה

1) פסוק י"ג: יפסיק מעט אחר תיבת "מצרים", ועיין בפירש"י ובשפתי חכמים. 2) פסוק י"ט: מנהגנו לקרוא את הסמ"ך בשוא פתח.

כ וַיֹּאמֶר יְהוָה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ׃[3] רביעי כא וְאוּלָם חַי־אָנִי וְיִמָּלֵא
כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ׃ כב כִּי כָל־הָאֲנָשִׁים הָרֹאִים
אֶת־כְּבֹדִי וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בְּמִצְרַיִם
וּבַמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ
בְּקוֹלִי׃ כג אִם־יִרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם
וְכָל־מְנַאֲצַי לֹא יִרְאוּהָ׃ כד וְעַבְדִּי כָלֵב עֵקֶב הָיְתָה
רוּחַ אַחֶרֶת עִמּוֹ וַיְמַלֵּא אַחֲרָי וַהֲבִיאֹתִיו אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־בָּא שָׁמָּה וְזַרְעוֹ יוֹרִשֶׁנָּה׃ כה וְהָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי
יוֹשֵׁב בָּעֵמֶק מָחָר פְּנוּ וּסְעוּ לָכֶם הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ
יַם־סוּף׃

כו וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ כז עַד־מָתַי
לָעֵדָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הֵמָּה מַלִּינִים ידגיש הלמ"ד עָלַי אֶת־
תְּלֻנּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵמָּה מַלִּינִים עָלַי שָׁמָעְתִּי׃
כח אֱמֹר אֲלֵהֶם חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר
דִּבַּרְתֶּם בְּאָזְנָי כֵּן אֶעֱשֶׂה לָכֶם׃ כט בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִפְּלוּ
פִּגְרֵיכֶם וְכָל־פְּקֻדֵיכֶם לְכָל־מִסְפַּרְכֶם מִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה אֲשֶׁר הֵלִינֹתֶם עָלָי׃ ל אִם־אַתֶּם תָּבֹאוּ
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְשַׁכֵּן אֶתְכֶם בָּהּ
כִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן׃ לא וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר
אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה וְהֵבִיאֹתִי אֹתָם וְיָדְעוּ אֶת־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר מְאַסְתֶּם בָּהּ׃ לב וּפִגְרֵיכֶם אַתֶּם יִפְּלוּ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה׃
לג וּבְנֵיכֶם יִהְיוּ רֹעִים בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְנָשְׂאוּ
אֶת־זְנוּתֵיכֶם עַד־תֹּם פִּגְרֵיכֶם בַּמִּדְבָּר׃ לד בְּמִסְפַּר
הַיָּמִים אֲשֶׁר־תַּרְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם
לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה תִּשְׂאוּ אֶת־עֲוֹנֹתֵיכֶם אַרְבָּעִים
שָׁנָה וִידַעְתֶּם אֶת־תְּנוּאָתִי׃ לה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא
זֹאת אֶעֱשֶׂה לְכָל־הָעֵדָה הָרָעָה הַזֹּאת הַנּוֹעָדִים
עָלַי בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִתַּמּוּ וְשָׁם יָמֻתוּ׃ לו וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־
שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ וַיָּשֻׁבוּ וילונו וַיַּלִּינוּ[4] עָלָיו אֶת־
כָּל־הָעֵדָה לְהוֹצִיא דִבָּה עַל־הָאָרֶץ׃ לז וַיָּמֻתוּ הָאֲנָשִׁים
מוֹצִאֵי דִבַּת־הָאָרֶץ רָעָה בַּמַּגֵּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ לח וִיהוֹשֻׁעַ
בִּן־נוּן וְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה חָיוּ מלרע מִן־הָאֲנָשִׁים הָהֵם הַהֹלְכִים
לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ׃ לט וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם מְאֹד׃ מ וַיַּשְׁכִּמוּ
בַּבֹּקֶר וַיַּעֲלוּ אֶל־רֹאשׁ־הָהָר לֵאמֹר הִנֵּנוּ וְעָלִינוּ
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה כִּי חָטָאנוּ׃ מא וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה לָמָּה זֶּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־פִּי יְהוָה וְהוּא לֹא
תִצְלָח׃ מב אַל־תַּעֲלוּ כִּי אֵין יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ
לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃ מג כִּי הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי שָׁם לִפְנֵיכֶם
וּנְפַלְתֶּם בֶּחָרֶב כִּי־עַל־כֵּן שַׁבְתֶּם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא־
יִהְיֶה יְהוָה עִמָּכֶם׃ מד וַיַּעְפִּלוּ[5] לַעֲלוֹת אֶל־רֹאשׁ הָהָר
וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּמֹשֶׁה לֹא־מָשׁוּ מִקֶּרֶב הַמַّחֲנֶה׃

ויאמר יהוה סלחתי כדברך ואולם חי אני וימלא
כבוד יהוה את כל הארץ׃ כי כל האנשים הראים
את כבדי ואת אתתי אשר עשיתי במצרים
ובמדבר וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו
בקולי אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבתם
וכל מנאצי לא יראוה ועבדי כלב עקב היתה
רוח אחרת עמו וימלא אחרי והביאתיו אל הארץ
אשר בא שמה וזרעו יורשנה והעמלקי והכנעני
יושב בעמק מחר פנו וסעו לכם המדבר דרך
ים סוף

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר עד מתי
לעדה הרעה הזאת אשר המה מלינים עלי את
תלנות בני ישראל אשר המה מלינים עלי שמעתי
אמר אלהם חי אני נאם יהוה אם לא כאשר
דברתם באזני כן אעשה לכם במדבר הזה יפלו
פגריכם וכל פקדיכם לכל מספרכם מבן עשרים
שנה ומעלה אשר הלינתם עלי אם אתם תבאו
אל הארץ אשר נשאתי את ידי לשכן אתכם בה
כי אם כלב בן יפנה ויהושע בן נון וטפכם אשר
אמרתם לבז יהיה והביאתי אתם וידעו את הארץ
אשר מאסתם בה ופגריכם אתם יפלו במדבר הזה
ובניכם יהיו רעים במדבר ארבעים שנה ונשאו
את זנותיכם עד תם פגריכם במדבר במספר
הימים אשר תרתם את הארץ ארבעים יום יום
לשנה יום לשנה תשאו את עונתיכם ארבעים
שנה וידעתם את תנואתי אני יהוה דברתי אם לא
זאת אעשה לכל העדה הרעה הזאת הנועדים
עלי במדבר הזה יתמו ושם ימתו והאנשים אשר
שלח משה לתור את הארץ וישבו וילונו עליו את
כל העדה להוציא דבה על הארץ וימתו האנשים
מוצאי דבת הארץ רעה במגפה לפני יהוה ויהושע
בן נון וכלב בן יפנה חיו מן האנשים ההם ההלכים
לתור את הארץ וידבר משה את הדברים האלה
אל כל בני ישראל ויתאבלו העם מאד וישכמו
בבקר ויעלו אל ראש ההר לאמר הננו ועלינו
אל המקום אשר אמר יהוה כי חטאנו ויאמר
משה למה זה אתם עברים את פי יהוה והוא לא
תצלח אל תעלו כי אין יהוה בקרבכם ולא תנגפו
לפני איביכם כי העמלקי והכנעני שם לפניכם
ונפלתם בחרב כי על כן שבתם מאחרי יהוה ולא
יהיה יהוה עמכם ויעפלו לעלות אל ראש ההר
וארון ברית יהוה ומשה לא משו מקרב המחנה

3) פסוק כ׳: מנהגנו להפסיק כאן מפני שהוא ענין סליחה וכפרה, ויש נוהגים להפסיק לקמן בפסוק כ״ה. 4) פסוק ל״ו: יזהר להדגיש את הלמ״ד כדי שלא תשתנה המשמעות ללשון לינה. 5) פסוק מ״ד: העי״ן בשוא נח.

מה וַיֵּרֶד הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּהָר הַהוּא וַיַּכּוּם
וַיַּכֻּתוּם עַד־הַחָרְמָה:
טו א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־אֶרֶץ מוֹשְׁבֹתֵיכֶם
אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם: ג וַעֲשִׂיתֶם אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה אוֹ־
זֶבַח לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ בִנְדָבָה אוֹ בְּמֹעֲדֵיכֶם לַעֲשׂוֹת
רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה מִן־הַבָּקָר אוֹ מִן־הַצֹּאן: ד וְהִקְרִיב
הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוֹ לַיהוָה מִנְחָה סֹלֶת עִשָּׂרוֹן בָּלוּל
בִּרְבִעִית הַהִין שָׁמֶן: ה וְיַיִן לַנֶּסֶךְ רְבִיעִית הַהִין
תַּעֲשֶׂה עַל־הָעֹלָה אוֹ לַזֶּבַח לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד: ו אוֹ
לָאַיִל תַּעֲשֶׂה מִנְחָה סֹלֶת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים בָּלוּלָה
בַּשֶּׁמֶן שְׁלִשִׁית הַהִין: ז וְיַיִן לַנֶּסֶךְ שְׁלִשִׁית הַהִין
תַּקְרִיב רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה: חמישי ח וְכִי־תַעֲשֶׂה בֶן־בָּקָר עֹלָה
אוֹ־זֶבַח לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ־שְׁלָמִים לַיהוָה: ט וְהִקְרִיב
עַל־בֶּן־הַבָּקָר מִנְחָה סֹלֶת שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים בָּלוּל
בַּשֶּׁמֶן חֲצִי הַהִין: י וְיַיִן תַּקְרִיב לַנֶּסֶךְ חֲצִי הַהִין
אִשֶּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה: יא כָּכָה יֵעָשֶׂה לַשּׁוֹר הָאֶחָד
אוֹ לָאַיִל הָאֶחָד אוֹ־לַשֶּׂה בַּכְּבָשִׂים אוֹ בָעִזִּים:
יב כַּמִּסְפָּר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּכָה תַּעֲשׂוּ לָאֶחָד כְּמִסְפָּרָם:
יג כָּל־הָאֶזְרָח יַעֲשֶׂה־כָּכָה אֶת־אֵלֶּה לְהַקְרִיב אִשֶּׁה
רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה: יד וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר אוֹ אֲשֶׁר־
בְּתוֹכְכֶם[6] לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה אִשֶּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה
כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כֵּן יַעֲשֶׂה: טו הַקָּהָל חֻקָּה אַחַת לָכֶם
וְלַגֵּר הַגָּר חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּכֶם כַּגֵּר יִהְיֶה
לִפְנֵי יְהוָה: טו תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם
וְלַגֵּר הַגָּר אִתְּכֶם:
ששי יז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יח דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה: יט וְהָיָה בַּאֲכָלְכֶם הכ״ף בקמץ חטוף מִלֶּחֶם
הָאָרֶץ תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה: כ רֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם
חַלָּה תָּרִימוּ תְרוּמָה כִּתְרוּמַת גֹּרֶן כֵּן תָּרִימוּ
אֹתָהּ: כא מֵרֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַיהוָה תְּרוּמָה
לְדֹרֹתֵיכֶם: כב וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא
תַעֲשׂוּ אֶת כָּל־הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה: כג אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּיַד־
מֹשֶׁה מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וָהָלְאָה לְדֹרֹתֵיכֶם:
כד וְהָיָה אִם מֵעֵינֵי הָעֵדָה נֶעֱשְׂתָה לִשְׁגָגָה וְעָשׂוּ
כָּל־הָעֵדָה פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד לְעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כַּמִּשְׁפָּט וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד
לְחַטָּאת: כה וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְנִסְלַח לָהֶם כִּי־שְׁגָגָה הִוא וְהֵם הֵבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם
אִשֶּׁה לַיהוָה וְחַטָּאתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל־שִׁגְגָתָם[7]:

וירד העמלקי והכנעני הישב בהר ההוא ויכום
ויכתום עד החרמה
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם כי תבאו אל ארץ מושבתיכם
אשר אני נתן לכם ועשיתם אשה ליהוה עלה או
זבח לפלא נדר או בנדבה או במעדיכם לעשות
ריח ניחח ליהוה מן הבקר או מן הצאן והקריב
המקריב קרבנו ליהוה מנחה סלת עשרון בלול
ברבעית ההין שמן ויין לנסך רביעית ההין
תעשה על העלה או לזבח לכבש האחד או
לאיל תעשה מנחה סלת שני עשרנים בלולה
בשמן שלשית ההין ויין לנסך שלשית ההין
תקריב ריח ניחח ליהוה וכי תעשה בן בקר עלה
או זבח לפלא נדר או שלמים ליהוה והקריב
על בן הבקר מנחה סלת שלשה עשרנים בלול
בשמן חצי ההין ויין תקריב לנסך חצי ההין
אשה ריח ניחח ליהוה ככה יעשה לשור האחד
או לאיל האחד או לשה בכבשים או בעזים
כמספר אשר תעשו ככה תעשו לאחד כמספרם
כל האזרח יעשה ככה את אלה להקריב אשה
ריח ניחח ליהוה וכי יגור אתכם גר או אשר
בתוככם לדרתיכם ועשה אשה ריח ניחח ליהוה
כאשר תעשו כן יעשה הקהל חקה אחת לכם
ולגר הגר חקת עולם לדרתיכם ככם כגר יהיה
לפני יהוה תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכם
ולגר הגר אתכם
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני
ישראל ואמרת אלהם בבאכם אל הארץ אשר
אני מביא אתכם שמה והיה באכלכם מלחם
הארץ תרימו תרומה ליהוה ראשית ערסתכם
חלה תרימו תרומה כתרומת גרן כן תרימו
אתה מראשית ערסתיכם תתנו ליהוה תרומה
לדרתיכם וכי תשגו ולא
תעשו את כל המצות האלה אשר דבר יהוה
אל משה את כל אשר צוה יהוה אליכם ביד
משה מן היום אשר צוה יהוה והלאה לדרתיכם
והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה ועשו
כל העדה פר בן בקר אחד לעלה לריח ניחח
ליהוה ומנחתו ונסכו כמשפט ושעיר עזים אחד
לחטאת וכפר הכהן על כל עדת בני ישראל
ונסלח להם כי שגגה הוא והם הביאו את קربנם
אשה ליהוה וחטאתם לפני יהוה על שגגתם

6) פסוק י״ד: בתוֹככם למנהגנו, וכ״ה בקורן. 7) פסוק כ״ה: שִׁגְגָתָם למנהגנו.

כי לכל העם בשגגה ואם
נפש אחת תחטא בשגגה והקריבה עז בת שנתה
לחטאת וכפר הכהן על הנפש השגגת בחטאה
בשגגה לפני יהוה לכפר עליו ונסלח לו האזרח
בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה
לכם לעשה בשגגה והנפש אשר תעשה ביד
רמה מן האזרח ומן הגר את יהוה הוא מגדף
ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה כי דבר יהוה
בזה ואת מצותו הפר הכרת תכרת הנפש ההוא
עונה בה

ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקשש
עצים ביום השבת ויקריבו אתו המצאים אתו
מקשש עצים אל משה ואל אהרן ואל כל
העדה ויניחו אתו במשמר כי לא פרש מה
יעשה לו ויאמר יהוה
אל משה מות יומת האיש רגום אתו באבנים כל
העדה מחוץ למחנה ויציאו אתו כל העדה אל
מחוץ למחנה וירגמו אתו באבנים וימת כאשר
צוה יהוה את משה

ויאמר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם
לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת והיה
לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות
יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם
ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם למען
תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים
לאלהיכם אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי
אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני
יהוה אלהיכם

ב לא טז ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם
בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן ויקמו לפני
משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים
נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם ויקהלו על
משה ועל אהרן ויאמרו אלהם רב לכם כי
כל העדה כלם קדשים ובתוכם יהוה ומדוע
תתנשאו על קהל יהוה וישמע משה ויפל על
פניו וידבר אל קרח ואל כל עדתו לאמר בקר
וידע יהוה את אשר לו ואת הקדוש והקריב
אליו ואת אשר יבחר בו יקריב אליו זאת
עשו קחו לכם מחתות קרח וכל עדתו ותנו
בהן אש ושימו עליהן קטרת לפני יהוה מחר

ונסלח לכל עדת בני ישראל ולגר הגר בתוכם
כי לכל העם בשגגה ואם
נפש אחת תחטא בשגגה והקריבה עז בת שנתה
לחטאת וכפר הכהן על הנפש השגגת בחטאה
בשגגה לפני יהוה לכפר עליו ונסלח לו האזרח
בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה
לכם לעשה בשגגה והנפש אשר תעשה ביד
רמה מן האזרח ומן הגר את יהוה הוא מגדף
ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה כי דבר יהוה
בזה ואת מצותו הפר הכרת תכרת הנפש ההוא
עונה בה

ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקשש
עצים ביום השבת ויקריבו אתו המצאים אתו
מקשש עצים אל משה ואל אהרן ואל כל
העדה ויניחו אתו במשמר כי לא פרש מה
יעשה לו ויאמר יהוה
אל משה מות יומת האיש רגום אתו באבנים כל
העדה מחוץ למחנה ויציאו אתו כל העדה אל
מחוץ למחנה וירגמו אתו באבנים וימת כאשר
צוה יהוה את משה

ויאמר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם
לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת והיה
לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות
יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם
ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם למען
תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים
לאלהיכם אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי
אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני
יהוה אלהיכם

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם
בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן ויקמו לפני
משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים
נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם ויקהלו על
משה ועל אהרן ויאמרו אלהם רב לכם כי
כל העדה כלם קדשים ובתוכם יהוה ומדוע
תתנשאו על קהל יהוה וישמע משה ויפל על
פניו וידבר אל קרח ואל כל עדתו לאמר בקר
וידע יהוה את אשר לו ואת הקדוש והקריב
אליו ואת אשר יבחר בו יקריב אליו זאת
עשו קחו לכם מחתות קרח וכל עדתו ותנו
בהן אש ושימו עליהן קטרת לפני יהוה מחר

8) פסוק כ"ח, ל"א: לא מפיק ה"א. 9) פסוק ט"ל, מ': יתיז ז"ן של "וזכרתם" ושל "תזכרו" (שו"ע או"ח סי' ס"א סי"ז).

וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה הוּא הַקָּדוֹשׁ רַב־
לָכֶם בְּנֵי לֵוִי: ☆ ח וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח שִׁמְעוּ־נָא בְּנֵי
לֵוִי: ט הַמְעַט מִכֶּם כִּי־הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם
מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶתְכֶם אֵלָיו לַעֲבֹד אֶת־
עֲבֹדַת מִשְׁכַּן יְהוָה וְלַעֲמֹד לִפְנֵי הָעֵדָה לְשָׁרְתָם:
י וַיַּקְרֵב אֹתְךָ וְאֶת־כָּל־אַחֶיךָ בְּנֵי־לֵוִי אִתָּךְ וּבִקַּשְׁתֶּם
גַּם־כְּהֻנָּה: יא לָכֵן אַתָּה וְכָל־עֲדָתְךָ הַנֹּעָדִים עַל־יְהוָה
וְאַהֲרֹן מַה־הוּא מלרע כִּי תלונו תַלִּינוּ ידגיש הלמ"ד עָלָיו: יב וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה
לִקְרֹא לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וַיֹּאמְרוּ לֹא
נַעֲלֶה: יג הַמְעַט כִּי הֶעֱלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ
לַהֲמִיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי־תִשְׁתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם־הִשְׁתָּרֵר:
שני יד אַף לֹא אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הֲבִיאֹתָנוּ וַתִּתֶּן־
לָנוּ נַחֲלַת שָׂדֶה וָכָרֶם הֲעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תְּנַקֵּר
לֹא נַעֲלֶה: טו וַיִּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוָה אַל־
תֵּפֶן אֶל־מִנְחָתָם לֹא חֲמוֹר אֶחָד מֵהֶם נָשָׂאתִי וְלֹא
הֲרֵעֹתִי אֶת־אַחַד מֵהֶם: טז וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח אַתָּה
וְכָל־עֲדָתְךָ הֱיוּ לִפְנֵי יְהוָה אַתָּה וְהֵם וְאַהֲרֹן מָחָר:
יז וקחו | וְקִחוּ אִישׁ מַחְתָּתוֹ וּנְתַתֶּם עֲלֵיהֶם קְטֹרֶת וְהִקְרַבְתֶּם
לִפְנֵי יְהוָה אִישׁ מַחְתָּתוֹ חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם מַחְתֹּת
וְאַתָּה וְאַהֲרֹן אִישׁ מַחְתָּתוֹ: יח וַיִּקְחוּ אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ
עֲלֵיהֶם אֵשׁ וַיָּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם קְטֹרֶת וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: יט וַיַּקְהֵל עֲלֵיהֶם קֹרַח אֶת־
כָּל־הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּרָא כְּבוֹד־יְהוָה
אֶל־כָּל־הָעֵדָה: שלישי כ וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: כא הִבָּדְלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה
הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה אֹתָם כְּרָגַע: כב וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ
אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר הָאִישׁ אֶחָד יֶחֱטָא
וְעַל כָּל־הָעֵדָה תִּקְצֹף: כג וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: כד דַּבֵּר אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר
הֵעָלוּ מִסָּבִיב לְמִשְׁכַּן־קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם: כה וַיָּקָם
מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ אֶל־דָּתָן וַאֲבִירָם וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו זִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל: כו וַיְדַבֵּר אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר סוּרוּ נָא מֵעַל
אָהֳלֵי הָאֲנָשִׁים הָרְשָׁעִים הָאֵלֶּה וְאַל־תִּגְּעוּ בְּכָל־
אֲשֶׁר לָהֶם פֶּן־תִּסָּפוּ בְּכָל־חַטֹּאתָם: כז וַיַּעֲלוּ מֵעַל
מִשְׁכַּן־קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם מִסָּבִיב וְדָתָן וַאֲבִירָם
יָצְאוּ נִצָּבִים פֶּתַח אָהֳלֵיהֶם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם
וְטַפָּם: כח וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּזֹאת תֵּדְעוּן כִּי־יְהוָה שְׁלָחַנִי
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה כִּי־לֹא מִלִּבִּי:
כט אִם־כְּמוֹת כָּל־הָאָדָם יְמֻתוּן אֵלֶּה וּפְקֻדַּת כָּל־
הָאָדָם יִפָּקֵד עֲלֵיהֶם לֹא יְהוָה שְׁלָחָנִי: ל וְאִם־בְּרִיאָה
יִבְרָא יְהוָה וּפָצְתָה הָאֲדָמָה אֶת־פִּיהָ וּבָלְעָה
אֹתָם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְיָרְדוּ חַיִּים שְׁאֹלָה

והיה האיש אשר יבחר יהוה הוא הקדוש רב
לכם בני לוי ויאמר משה אל קרח שמעו נא בני
לוי המעט מכם כי הבדיל אלהי ישראל אתכם
מעדת ישראל להקריב אתכם אליו לעבד את
עבדת משכן יהוה ולעמד לפני העדה לשרתם
ויקרב אתך ואת כל אחיך בני לוי אתך ובקשתם
גם כהנה לכן אתה וכל עדתך הנעדים על יהוה
ואהרן מה הוא כי תלונו עליו וישלח משה
לקרא לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא
נעלה המעט כי העליתנו מארץ זבת חלב ודבש
להמיתנו במדבר כי תשתרר עלינו גם השתרר
אף לא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו ותתן
לנו נחלת שדה וכרם העיני האנשים ההם תנקר
לא נעלה ויחר למשה מאד ויאמר אל יהוה אל
תפן אל מנחתם לא חמור אחד מהם נשאתי ולא
הרעתי את אחד מהם ויאמר משה אל קרח אתה
וכל עדתך היו לפני יהוה אתה והם ואהרן מחר
וקחו איש מחתתו ונתתם עליהם קטרת והקרבתם
לפני יהוה איש מחתתו חמשים ומאתים מחתת
ואתה ואהרן איש מחתתו ויקחו איש מחתתו ויתנו
עליהם אש וישימו עליהם קטרת ויעמדו פתח
אהל מועד ומשה ואהרן ויקהל עליהם קרח את
כל העדה אל פתח אהל מועד וירא כבוד יהוה
אל כל העדה וידבר יהוה
אל משה ואל אהרן לאמר הבדלו מתוך העדה
הזאת ואכלה אתם כרגע ויפלו על פניהם ויאמרו
אל אלהי הרוחת לכל בשר האיש אחד יחטא
ועל כל העדה תקצף וידבר
יהוה אל משה לאמר דבר אל העדה לאמר
העלו מסביב למשכן קרח דתן ואבירם ויקם
משה וילך אל דתן ואבירם וילכו אחריו זקני
ישראל וידבר אל העדה לאמר סורו נא מעל
אהלי האנשים הרשעים האלה ואל תגעו בכל
אשר להם פן תספו בכל חטאתם ויעלו מעל
משכן קרח דתן ואבירם מסביב ודתן ואבירם
יצאו נצבים פתח אהליהם ונשיהם ובניהם
וטפם ויאמר משה בזאת תדעון כי יהוה שלחני
לעשות את כל המעשים האלה כי לא מלבי
אם כמות כל האדם ימתון אלה ופקדת כל
האדם יפקד עליהם לא יהוה שלחני ואם בריאה
יברא יהוה ופצתה האדמה את פיה ובלעה
אתם ואת כל אשר להם וירדו חיים שאלה

וִיַדַּעְתֶּם כִּי נְאֻצוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶת־יְהוָה: לא וַיְהִי
כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּבָּקַע
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תַּחְתֵּיהֶם: לב וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ
וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת־בָּתֵּיהֶם וְאֶת כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר
לְקֹרַח וְאֶת כָּל־הָרְכוּשׁ: לג וַיֵּרְדוּ הֵם וְכָל־אֲשֶׁר
לָהֶם חַיִּים שְׁאֹלָה וַתְּכַס עֲלֵיהֶם הָאָרֶץ וַיֹּאבְדוּ
מִתּוֹךְ הַקָּהָל: לד וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיהֶם נָסוּ מלעיל
לְקֹלָם כִּי אָמְרוּ פֶּן־תִּבְלָעֵנוּ הָאָרֶץ: לה וְאֵשׁ יָצְאָה
מֵאֵת יְהוָה וַתֹּאכַל אֶת הַחֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם אִישׁ
מַקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת: יז א וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב אֱמֹר אֶל־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן
הַכֹּהֵן וְיָרֵם אֶת־הַמַּחְתֹּת מִבֵּין הַשְּׂרֵפָה וְאֶת־הָאֵשׁ
זְרֵה־הָלְאָה כִּי קָדֵשׁוּ: ג אֶת מַחְתּוֹת הַחַטָּאִים[1] הָאֵלֶּה
בְּנַפְשֹׁתָם וְעָשׂוּ אֹתָם רִקְעֵי פַחִים צִפּוּי לַמִּזְבֵּחַ כִּי־
הִקְרִיבָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיִּקְדָּשׁוּ וְיִהְיוּ הוי״ו בשוא נע לְאוֹת לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל: ד וַיִּקַּח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת מַחְתּוֹת הַנְּחֹשֶׁת
אֲשֶׁר הִקְרִיבוּ הַשְּׂרֵפִים וַיִּרְקָעוּם צִפּוּי לַמִּזְבֵּחַ:
ה זִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִקְרַב אִישׁ
זָר אֲשֶׁר לֹא מִזֶּרַע אַהֲרֹן הוּא לְהַקְטִיר קְטֹרֶת
לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה לוֹ:
ו וַיַּלִּינוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמָּחֳרָת עַל־מֹשֶׁה וְעַל־
אַהֲרֹן לֵאמֹר אַתֶּם הֲמִתֶּם אֶת־עַם יְהוָה: ז וַיְהִי בְּהִקָּהֵל
הָעֵדָה עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיִּפְנוּ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
וְהִנֵּה כִסָּהוּ הֶעָנָן וַיֵּרָא כְּבוֹד יְהוָה: ח וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
אֶל־פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד: רביעי ט וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: י הָרִמוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה
אֹתָם כְּרֶגַע וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם: יא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן
קַח אֶת־הַמַּחְתָּה וְתֵן־עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים
קְטֹרֶת וְהוֹלֵךְ מְהֵרָה[2] אֶל־הָעֵדָה וְכַפֵּר עֲלֵיהֶם כִּי־
יָצָא הַקֶּצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה הֵחֵל הַנָّגֶף: יב וַיִּקַּח אַהֲרֹן
כַּאֲשֶׁר | דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיָּרָץ[3] אֶל־תּוֹךְ הַקָּהָל וְהִנֵּה הֵחֵל
הַנָّגֶף בָּעָם וַיִּתֵּן אֶת־הַקְּטֹרֶת וַיְכַפֵּר עַל־הָעָם: יג וַיַּעֲמֹד
בֵּין־הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים וַתֵּעָצֵר הַמַّגֵּפָה: יד וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים
בַּמַّגֵּפָה אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת מִלְּבַד
הַמֵּתִים עַל־דְּבַר־קֹרַח: טו וַיָּשָׁב[4] אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה אֶל־
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהַמַّגֵּפָה נֶעֱצָרָה: חמישי
טו וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יז דַּבֵּר | אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְקַח מֵאִתָּם מַטֶּה מַטֶּה לְבֵית אָב מֵאֵת
כָּל־נְשִׂיאֵהֶם לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר מַטּוֹת אִישׁ
אֶת־שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל־מַטֵּהוּ: יח וְאֶת שֵׁם אַהֲרֹן תִּכְתֹּב
עַל־מַטֵּה לֵוִי כִּי מַטֵּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבוֹתָם:

וידעתם כי נאצו האנשים האלה את יהוה וידי
ככלתו לדבר את כל הדברים האלה ותבקע
האדמה אשר תחתיהם ותפתח הארץ את פיה
ותבלע אתם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר
לקרח ואת כל הרכוש וירדו הם וכל אשר
להם חיים שאלה ותכס עליהם הארץ ויאבדו
מתוך הקהל וכל ישראל אשר סביבתיהם נסו
לקלם כי אמרו פן תבלענו הארץ ואש יצאה
מאת יהוה ותאכל את החמשים ומאתים איש
מקריבי הקטרת וידבר
יהוה אל משה לאמר אמר אל אלעזר בן אהרן
הכהן וירם את המחתת מבין השרפה ואת האש
זרה הלאה כי קדשו את מחתות החטאים האלה
בנפשתם ועשו אתם רקעי פחים צפוי למזבח כי
הקריבם לפני יהוה ויקדשו ויהיו לאות לבני
ישראל ויקח אלעזר הכהן את מחתות הנחשת
אשר הקריבו השרפים וירקעום צפוי למזבח
זכרון לבני ישראל למען אשר לא יקרב איש
זר אשר לא מזרע אהרן הוא להקטיר קטרת
לפני יהוה ולא יהיה כקרח וכעדתו כאשר דבר
יהוה ביד משה לו
וילנו כל עדת בני ישראל ממחרת על משה ועל
אהרן לאמר אתם המתם את עם יהוה ויהי בהקהל
העדה על משה ועל אהרן ויפנו אל אהל מועד
והנה כסהו הענן וירא כבוד יהוה ויבא משה ואהרן
אל פני אהל מועד וידבר יהוה
אל משה לאמר הרמו מתוך העדה הזאת ואכלה
אתם כרגע ויפלו על פניהם ויאמר משה אל אהרן
קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים
קטרת והולך מהרה אל העדה וכפר עליהם כי
יצא הקצף מלפני יהוה החל הנגף ויקח אהרן
כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל והנה החל
הנגף בעם ויתן את הקטרת ויכפר על העם ויעמד
בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה ויהיו המתים
במגפה ארבעה עשר אלף ושבע מאות מלבד
המתים על דבר קרח וישב אהרן אל משה אל
פתח אהל מועד והמגפה נעצרה
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני
ישראל וקח מאתם מטה מטה לבית אב מאת
כל נשיאהם לבית אבתם שנים עשר מטות איש
את שמו תכתב על מטהו ואת שם אהרן תכתב
על מטה לוי כי מטה אחד לראש בית אבותם

1) פסוק ג׳: יזהר להדגיש את הטי״ת לפי שכוונת הכתוב אנשים חוטאים ואם ירפה את הטי״ת תשתנה המשמעות ללשון חטא ועוון. 2) פסוק י״א: יבטא יפה את הה״א שלא יישמע מארה ח״ו שהוא לשון קללה. 3) פסוק י״ב: הרי״ש בקמץ חטוף. 4) פסוק ט״ו: השי״ן בקמץ חטוף.

יט וְהִנַּחְתֶּם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הָעֵדוּת אֲשֶׁר אִוָּעֵד
לָכֶם שָׁמָּה: כ וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחַר־בּוֹ מַטֵּהוּ
יִפְרָח וַהֲשִׁכֹּתִי מֵעָלַי אֶת־תְּלֻנּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
הֵם מַלִּינִם עֲלֵיכֶם: כא וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּתְּנוּ אֵלָיו | כָּל־נְשִׂיאֵיהֶם מַטֶּה לְנָשִׂיא אֶחָד מַטֶּה
לְנָשִׂיא אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר מַטּוֹת וּמַטֵּה
אַהֲרֹן בְּתוֹךְ מַטּוֹתָם: כב וַיַּנַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמַּטֹּת לִפְנֵי
יְהוָה בְּאֹהֶל הָעֵדֻת: כג וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹא מֹשֶׁה אֶל־
אֹהֶל הָעֵדוּת וְהִנֵּה פָרַח מַטֵּה־אַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי
וַיֹּצֵא[5] פֶּרַח וַיָּצֵץ[5] צִיץ וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים: כד וַיֹּצֵא מֹשֶׁה
אֶת־כָּל־הַמַּטֹּת מִלִּפְנֵי יְהוָה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מַטֵּהוּ: ששי

כה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הָשֵׁב אֶת־מַטֵּה אַהֲרֹן לִפְנֵי
הָעֵדוּת לְמִשְׁמֶרֶת לְאוֹת לִבְנֵי־מֶרִי וּתְכַל תְּלוּנֹתָם
מֵעָלַי וְלֹא יָמֻתוּ: כו וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה:

כז וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר הֵן גָּוַעְנוּ
אָבַדְנוּ כֻּלָּנוּ אָבָדְנוּ: כח כָּל הַקָּרֵב | הַקָּרֵב אֶל־מִשְׁכַּן
יְהוָה[6] יָמוּת הַאִם תֻּמְנוּ לִגְוֹעַ: יח א וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ אִתָּךְ תִּשְׂאוּ
אֶת־עֲוֹן הַמִּקְדָּשׁ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ תִּשְׂאוּ אֶת־
עֲוֹן כְּהֻנַּתְכֶם: ב וְגַם אֶת־אַחֶיךָ מַטֵּה לֵוִי שֵׁבֶט אָבִיךָ
הַקְרֵב אִתָּךְ וְיִלָּוּ עָלֶיךָ וִישָׁרְתוּךָ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ
לִפְנֵי אֹהֶל הָעֵדֻת: ג וְשָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתְּךָ וּמִשְׁמֶרֶת כָּל־
הָאֹהֶל אַךְ אֶל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִקְרָבוּ
וְלֹא־יָמֻתוּ גַם־הֵם גַּם־אַתֶּם: ד וְנִלְוּ עָלֶיךָ וְשָׁמְרוּ אֶת־
מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל מוֹעֵד לְכֹל עֲבֹדַת הָאֹהֶל וְזָר לֹא־
יִקְרַב אֲלֵיכֶם: ה וּשְׁמַרְתֶּם אֵת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ
וְאֵת מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד קֶצֶף עַל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ו וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת־אַחֵיכֶם הַלְוִיִּם
מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֶם מַתָּנָה נְתֻנִים לַיהוָה לַעֲבֹד
אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד: ז וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתְּךָ תִּשְׁמְרוּ
אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם לְכָל־דְּבַר הַמִּזְבֵּחַ וּלְמִבֵּית לַפָּרֹכֶת
וַעֲבַדְתֶּם עֲבֹדַת מַתָּנָה אֶתֵּן אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם וְהַזָּר
הַקָּרֵב יוּמָת:

ח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי לְךָ אֶת־
מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתָי לְכָל־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְךָ
נְתַתִּים לְמָשְׁחָה וּלְבָנֶיךָ לְחָק־עוֹלָם: ט זֶה יִהְיֶה לְךָ
מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים מִן־הָאֵשׁ כָּל־קָרְבָּנָם לְכָל־מִנְחָתָם
וּלְכָל־חַטָּאתָם וּלְכָל־אֲשָׁמָם אֲשֶׁר יָשִׁיבוּ לִי
קֹדֶשׁ קָדָשִׁים לְךָ הוּא וּלְבָנֶיךָ: י בְּקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים
תֹּאכְלֶנּוּ[7] כָּל־זָכָר יֹאכַל אֹתוֹ קֹדֶשׁ יִהְיֶה־לָּךְ:

והנחתם באהל מועד לפני העדות אשר אועד לכם שמה: והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח והשכתי מעלי את תלנות בני ישראל אשר הם מלינם עליכם: וידבר משה אל בני ישראל ויתנו אליו כל נשיאיהם מטה לנשיא אחד מטה לנשיא אחד לבית אבתם שנים עשר מטות ומטה אהרן בתוך מטותם: ויניח משה את המטות לפני יהוה באהל העדת: ויהי ממחרת ויבא משה אל אהל העדות והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח ויצץ ציץ וגמל שקדים: ויצא משה את כל המטות מלפני יהוה אל כל בני ישראל ויראו ויקחו איש מטהו

ויאמר יהוה אל משה השב את מטה אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני מרי ותכל תלונתם מעלי ולא ימתו ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו כן עשה

ויאמרו בני ישראל אל משה לאמר הן גועלנו אבדנו כלנו אבדנו כל הקרב הקרב אל משכן יהוה ימות האם תמנו לגוע ויאמר יהוה אל אהרן אתה ובניך ובית אביך אתך תשאו את עון המקדש ואתה ובניך אתך תשאו את עון כהנתכם וגם את אחיך מטה לוי שבט אביך הקרב אתך וילוו עליך וישרתוך ואתה ובניך אתך לפני אהל העדת ושמרו משמרתך ומשמרת כל האהל אך אל כלי הקדש ואל המזבח לא יקרבו ולא ימתו גם הם גם אתם ונלוו עליך ושמרו את משמרת אהל מועד לכל עבדת האהל וזר לא יקרב אליכם ושמרתם את משמרת הקדש ואת משמרת המזבח ולא יהיה עוד קצף על בני ישראל ואני הנה לקחתי את אחיכם הלוים מתוך בני ישראל לכם מתנה נתנים ליהוה לעבד את עבדת אהל מועד ואתה ובניך אתך תשמרו את כהנתכם לכל דבר המזבח ולמבית לפרכת ועבדתם עבדת מתנה אתן את כהנתכם והזר הקרב יומת

וידבר יהוה אל אהרן ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומתי לכל קדשי בני ישראל לך נתתים למשחה ולבניך לחק עולם זה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש כל קרבנם לכל מנחתם ולכל חטאתם ולכל אשמם אשר ישיבו לי קדש קדשים לך הוא ולבניך בקדש הקדשים תאכלנו כל זכר יאכל אתו קדש יהיה לך

5) פסוק כ״ג: הטעם ביו״ד עם העמדה קטנה בצד״י. 6) פסוק כ״ח: יזהר מאד להפסיק מעט בין שם ה׳ ב״ה לבין תיבת ״ימות״, שמלבד החשש שיבלע יו״ד אחת, עוד בה שנראה כמחרף ומגדף ח״ו. 7) פסוק י: תֹאכְלֶנּוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן.

יא וְזֶה־לְּךָ תְּרוּמַת מַתָּנָם לְכָל־תְּנוּפֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְךָ נְתַתִּים וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אִתְּךָ לְחָק־עוֹלָם כָּל־
טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכֵל אֹתוֹ: יב כֹּל חֵלֶב יִצְהָר וְכָל־חֵלֶב
תִּירוֹשׁ וְדָגָן רֵאשִׁיתָם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ לַיהוָה לְךָ נְתַתִּים:
יג בִּכּוּרֵי כָּל־אֲשֶׁר בְּאַרְצָם אֲשֶׁר־יָבִיאוּ לַיהוָה לְךָ
יִהְיֶה כָּל־טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכֻלֶנּוּ[8]: יד כָּל־חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל
לְךָ יִהְיֶה: טו כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ
לַיהוָה בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה יִהְיֶה־לָּךְ אַךְ | פָּדֹה תִפְדֶּה
אֵת בְּכוֹר הָאָדָם וְאֶת בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה
תִּפְדֶּה: טז וּפְדוּיָו מִבֶּן־חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף
חֲמֻשֶׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הִוא:
יז אַךְ בְּכוֹר־שׁוֹר אוֹ־בְכוֹר כֶּשֶׂב אוֹ־בְכוֹר עֵז לֹא
תִפְדֶּה קֹדֶשׁ הֵם אֶת־דָּמָם תִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־
חֶלְבָּם תַּקְטִיר אִשֶּׁה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: יח וּבְשָׂרָם
יִהְיֶה־לָּךְ כַּחֲזֵה הַתְּנוּפָה וּכְשׁוֹק הַיָּמִין לְךָ יִהְיֶה:
יט כֹּל | תְּרוּמֹת הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יָרִימוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לַיהוָה נָתַתִּי לְךָ וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אִתְּךָ לְחָק־עוֹלָם
בְּרִית מֶלַח עוֹלָם הִוא לִפְנֵי יְהוָה לְךָ וּלְזַרְעֲךָ
אִתָּךְ: כ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן בְּאַרְצָם לֹא תִנְחָל
וְחֵלֶק לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּתוֹכָם אֲנִי חֶלְקְךָ וְנַחֲלָתְךָ
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: שביעי כא וְלִבְנֵי
לֵוִי הִנֵּה נָתַתִּי כָּל־מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה חֵלֶף
עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־הֵם עֹבְדִים אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד:
כב וְלֹא־יִקְרְבוּ עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
לָשֵׂאת חֵטְא לָמוּת: כג וְעָבַד הַלֵּוִי הוּא אֶת־עֲבֹדַת
אֹהֶל מוֹעֵד וְהֵם יִשְׂאוּ עֲוֹנָם חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם
וּבְתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחָלוּ נַחֲלָה: כד כִּי אֶת־מַעְשַׂר[9]
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיהוָה תְּרוּמָה נָתַתִּי
לַלְוִיִּם לְנַחֲלָה עַל־כֵּן אָמַרְתִּי לָהֶם בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחָלוּ נַחֲלָה:
כה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: כו וְאֶל־הַלְוִיִּם תְּדַבֵּר
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם מֵאִתָּם בְּנַחֲלַתְכֶם
וַהֲרִמֹתֶם מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת יְהוָה מַעֲשֵׂר מִן־הַמַּעֲשֵׂר:
כז וְנֶחְשַׁב לָכֶם תְּרוּמַתְכֶם כַּדָּגָן מִן־הַגֹּרֶן וְכַמְלֵאָה
מִן־הַיָּקֶב: כח כֵּן תָּרִימוּ גַּם־אַתֶּם תְּרוּמַת יְהוָה מִכֹּל
מַעְשְׂרֹתֵיכֶם[10] אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וּנְתַתֶּם מִמֶּנּוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן:
כט מִכֹּל מַתְּנֹתֵיכֶם תָּרִימוּ אֶת כָּל־תְּרוּמַת יְהוָה מִכָּל־
חֶלְבּוֹ אֶת־מִקְדְּשׁוֹ מִמֶּנּוּ: מפטיר ל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בַּהֲרִימְכֶם
אֶת־חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְנֶחְשַׁב לַלְוִיִּם כִּתְבוּאַת גֹּרֶן
וְכִתְבוּאַת יָקֶב: לא וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּכָל־מָקוֹם אַתֶּם

וזה לך תרומת מתנם לכל תנופת בני ישראל
לך נתתים ולבניך ולבנתיך אתך לחק עולם כל
טהור בביתך יאכל אתו כל חלב יצהר וכל חלב
תירוש ודגן ראשיתם אשר יתנו ליהוה לך נתתים
בכורי כל אשר בארצם אשר יביאו ליהוה לך
יהיה כל טהור בביתך יאכלנו כל חרם בישראל
לך יהיה כל פטר רחם לכל בשר אשר יקריבו
ליהוה באדם ובבהמה יהיה לך אך פדה תפדה
את בכור האדם ואת בכור הבהמה הטמאה
תפדה ופדויו מבן חדש תפדה בערכך כסף
חמשת שקלים בשקל הקדש עשרים גרה הוא
אך בכור שור או בכור כשב או בכור עז לא
תפדה קדש הם את דמם תזרק על המזבח ואת
חלבם תקטיר אשה לריח ניחוח ליהוה ובשרם
יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין לך יהיה
כל תרומת הקדשים אשר ירימו בני ישראל
ליהוה נתתי לך ולבניך ולבנתיך אתך לחק עולם
ברית מלח עולם הוא לפני יהוה לך ולזרעך
אתך ויאמר יהוה אל אהרן בארצם לא תנחל
וחלק לא יהיה לך בתוכם אני חלקך ונחלתך
בתוך בני ישראל ולבני
לוי הנה נתתי כל מעשר בישראל לנחלה חלף
עבדתם אשר הם עבדים את עבדת אהל מועד
ולא יקרבו עוד בני ישראל אל אהל מועד
לשאת חטא למות ועבד הלוי הוא את עבדת
אהל מועד והם ישאו עונם חקת עולם לדרתיכם
ובתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה כי את מעשר
בני ישראל אשר ירימו ליהוה תרומה נתתי
ללוים לנחלה על כן אמרתי להם בתוך בני
ישראל לא ינחלו נחלה
וידבר יהוה אל משה לאמר ואל הלוים תדבר
ואמרת אלהם כי תקחו מאת בני ישראל את
המעשר אשר נתתי לכם מאתם בנחלתכם
והרמתם ממנו תרומת יהוה מעשר מן המעשר
ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן הגרן וכמלאה
מן היקב כן תרימו גם אתם תרומת יהוה מכל
מעשרתיכם אשר תקחו מאת בני ישראל
ונתתם ממנו את תרומת יהוה לאהרן הכהן
מכל מתנתיכם תרימו את כל תרומת יהוה מכל
חלבו את מקדשו ממנו ואמרת אלהם בהרימכם
את חלבו ממנו ונחשב ללוים כתבואת גרן
וכתבואת יקב ואכלתם אתו בכל מקום אתם

8) פסוק י״ג: יֹאכֻלֶנּוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 9) פסוק כ״ד: העי״ן בשוא נח. 10) פסוק כ״ח: העי״ן בשוא נח והשי״ן בשוא נע.

וּבֵיתְכֶם כִּי־שָׂכָר הוּא לָכֶם חֵלֶף עֲבֹדַתְכֶם בְּאֹהֶל
מוֹעֵד: יא וְלֹא־תִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא בַּהֲרִימְכֶם אֶת־חֶלְבּוֹ
מִמֶּנּוּ וְאֶת־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא תְחַלְּלוּ וְלֹא
תָמוּתוּ:

פרשת

יט א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: ב זֹאת
חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר
אֵין־בָּהּ מוּם אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עֹל: ג וּנְתַתֶּם
אֹתָהּ אֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל־מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו: ד וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל־נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד
מִדָּמָהּ שֶׁבַע פְּעָמִים: ה וְשָׂרַף אֶת־הַפָּרָה לְעֵינָיו
אֶת־עֹרָהּ וְאֶת־בְּשָׂרָהּ וְאֶת־דָּמָהּ עַל־פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף:
ו וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תוֹלָעַת וְהִשְׁלִיךְ
אֶל־תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה: ☆ ז וְכִבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרָחַץ
בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחַר יָבֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְטָמֵא הַכֹּהֵן
עַד־הָעָרֶב: ח וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו בַּמַּיִם וְרָחַץ
בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב: ט וְאָסַף (אִישׁ טָהוֹר
אֶת אֵפֶר הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם
טָהוֹר וְהָיְתָה לַעֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי
נִדָּה חַטָּאת הִוא: ☆ י וְכֹבֵס הָאֹסֵף אֶת־אֵפֶר הַפָּרָה
אֶת־בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לְחֻקַּת עוֹלָם: יא הַנֹּגֵעַ בְּמֵת לְכָל־
נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים: יב הוּא יִתְחַטָּא־בוֹ
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי[1] יִטְהָר וְאִם־לֹא
יִתְחַטָּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא יִטְהָר:
יג כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ[2] הָאָדָם אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא
יִתְחַטָּא אֶת־מִשְׁכַּן יְהוָה יפסיק מעט טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא
יִהְיֶה עוֹד טֻמְאָתוֹ בוֹ: יד זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי־יָמוּת
בְּאֹהֶל כָּל־הַבָּא אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־אֲשֶׁר בָּאֹהֶל
יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים: טו וְכָל כְּלִי פָתוּחַ אֲשֶׁר אֵין־
צָמִיד פָּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא: טז וְכֹל אֲשֶׁר־יִגַּע עַל־
פְּנֵי הַשָּׂדֶה בַּחֲלַל־חָרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ־בְעֶצֶם אָדָם
אוֹ בְקֶבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים: יז וְלָקְחוּ לַטָּמֵא מֵעֲפַר
שְׂרֵפַת הַחַטָּאת וְנָתַן עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל־כֶּלִי:
שני יח וְלָקַח אֵזוֹב וְטָבַל בַּמַּיִם אִישׁ טָהוֹר וְהִזֶּה עַל־
הָאֹהֶל וְעַל־כָּל־הַכֵּלִים וְעַל־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר הָיוּ־
שָׁם וְעַל־הַנֹּגֵעַ בַּעֶצֶם אוֹ בֶחָלָל אוֹ בְמֵת אוֹ בַקָּבֶר:
יט וְהִזָּה הַטָּהֹר עַל־הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי וְחִטָּאוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ
בַּמַּיִם וְטָהֵר בָּעָרֶב: כ וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִטְמָא וְלֹא יִתְחַטָּא

ובתיכם כי שכר הוא לכם חלף עבדתכם באהל
מועד ולא תשאו עליו חטא בהרימכם את חלבו
ממנו ואת קדשי בני ישראל לא תחללו ולא
תמותו

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר זאת
חקת התורה אשר צוה יהוה לאמר דבר אל בני
ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר
אין בה מום אשר לא עלה עליה על ונתתם
אתה אל אלעזר הכהן והוציא אתה אל מחוץ
למחנה ושחט אתה לפניו ולקח אלעזר הכהן
מדמה באצבעו והזה אל נכח פני אהל מועד
מדמה שבע פעמים ושרף את הפרה לעיניו
את ערה ואת בשרה ואת דמה על פרשה ישרף
ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך
אל תוך שרפת הפרה וכבס בגדיו הכהן ורחץ
בשרו במים ואחר יבא אל המחנה וטמא הכהן
עד הערב והשרף אתה יכבס בגדיו במים ורחץ
בשרו במים וטמא עד הערב ואסף איש טהור
את אפר הפרה והניח מחוץ למחנה במקום
טהור והיתה לעדת בני ישראל למשמרת למי
נדה חטאת הוא וכבס האסף את אפר הפרה
את בגדיו וטמא עד הערב והיתה לבני ישראל
ולגר הגר בתוכם לחקת עולם הנגע במת לכל
נפש אדם וטמא שבעת ימים הוא יתחטא בו
ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם לא
יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר
כל הנגע במת בנפש האדם אשר ימות ולא
יתחטא את משכן יהוה טמא ונכרתה הנפש
ההוא מישראל כי מי נדה לא זרק עליו טמא
יהיה עוד טמאתו בו זאת התורה אדם כי ימות
באהל כל הבא אל האהל וכל אשר באהל
יטמא שבעת ימים וכל כלי פתוח אשר אין
צמיד פתיל עליו טמא הוא וכל אשר יגע על
פני השדה בחלל חרב או במת או בעצם אדם
או בקבר יטמא שבעת ימים ולקחו לטמא מעפר
שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי
ולקח אזוב וטבל במים איש טהור והזה על
האהל ועל כל הכלים ועל הנפשות אשר היו
שם ועל הנגע בעצם או בחלל או במת או בקבר
והזה הטהר על הטמא ביום השלישי וביום
השביעי וחטאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ
במים וטהר בערב ואיש אשר יטמא ולא יתחטא

1) פסוק י"ב: יפסיק מעט. שלא יובן וביום השביעי יטהר מאליו, אלא הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי, ואז יטהר. וכן בסוף הפסוק. 2) פסוק י"ג: תיבת "בנפש" בטעם תרסא שהוא משרת ולכן יקצר בנגינתה שלא יובן "האדם אשר ימות ולא יתחטא", שאין חטוי למתים.

וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִתּוֹךְ הַקָּהָל כִּי אֶת־מִקְדַּשׁ
יְהוָה[3] טִמֵּא מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא הוּא: כא וְהָיְתָה
לָהֶם לְחֻקַּת עוֹלָם וּמַזֵּה מֵי־הַנִּדָּה יְכַבֵּס בְּגָדָיו
וְהַנֹּגֵעַ בְּמֵי הַנִּדָּה יִטְמָא עַד־הָעָרֶב: כב וְכָל אֲשֶׁר־
יִגַּע־בּוֹ הַטָּמֵא יִטְמָא וְהַנֶּפֶשׁ הַנֹּגַעַת תִּטְמָא עַד־
הָעָרֶב:

כ א וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה מִדְבַּר־צִן בַּחֹדֶשׁ
הָרִאשׁוֹן וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקָדֵשׁ וַתָּמָת שָׁם מִרְיָם
וַתִּקָּבֵר שָׁם: ב וְלֹא־הָיָה מלעיל מַיִם לָעֵדָה וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה
וְעַל־אַהֲרֹן: ג וַיָּרֶב הָעָם עִם־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר
וְלוּ גָוַעְנוּ בְּגוַע אַחֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה: ד וְלָמָּה מלרע הֲבֵאתֶם
אֶת־קְהַל יְהוָה אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה לָמוּת שָׁם אֲנַחְנוּ
וּבְעִירֵנוּ: ה וְלָמָּה מלרע הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָבִיא אֹתָנוּ
אֶל־הַמָּקוֹם הָרָע הַזֶּה לֹא מָקוֹם זֶרַע וּתְאֵנָה וְגֶפֶן
וְרִמּוֹן וּמַיִם אֵין לִשְׁתּוֹת: ו וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִפְּנֵי
הַקָּהָל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֵּרָא
כְּבוֹד־יְהוָה אֲלֵיהֶם: שלישי (שני כשהן מחוברות)
ז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ח קַח אֶת־הַמַּטֶּה
וְהַקְהֵל אֶת־הָעֵדָה אַתָּה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ וְדִבַּרְתֶּם
אֶל־הַסֶּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מֵימָיו וְהוֹצֵאתָ קדמא ומלרע לָהֶם
מַיִם מִן־הַסֶּלַע וְהִשְׁקִיתָ מלרע אֶת־הָעֵדָה וְאֶת־בְּעִירָם:
ט וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמַּטֶּה מִלִּפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ:
י וַיַּקְהִלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת־הַקָּהָל אֶל־פְּנֵי הַסֶּלַע
וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַמֹּרִים ידגיש המ״פ הֲמִן־הַסֶּלַע הַזֶּה
נוֹצִיא לָכֶם מָיִם: יא וַיָּרֶם מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ וַיַּךְ אֶת־
הַסֶּלַע בְּמַטֵּהוּ פַּעֲמָיִם וַיֵּצְאוּ מַיִם רַבִּים וַתֵּשְׁתְּ
הָעֵדָה וּבְעִירָם: יב וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן יַעַן לֹא־הֶאֱמַנְתֶּם מלרע בִּי
לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת־
הַקָּהָל הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם: יג הֵמָּה מֵי
מְרִיבָה אֲשֶׁר־רָבוּ מלרע בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה וַיִּקָּדֵשׁ
בָּם: רביעי יד וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים
מִקָּדֵשׁ אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם כֹּה אָמַר אָחִיךָ יִשְׂרָאֵל
אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתְנוּ: טו וַיֵּרְדוּ
אֲבֹתֵינוּ מִצְרַיְמָה וַנֵּשֶׁב בְּמִצְרַיִם יָמִים רַבִּים וַיָּרֵעוּ
לָנוּ מִצְרַיִם וְלַאֲבֹתֵינוּ: טו וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁמַע קֹלֵנוּ
וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ[4] וַיֹּצִאֵנוּ מִמִּצְרַיִם וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בְקָדֵשׁ
עִיר קְצֵה גְבוּלֶךָ: יז נַעְבְּרָה־נָּא בְאַרְצֶךָ לֹא נַעֲבֹר
בְּשָׂדֶה וּבְכֶרֶם וְלֹא נִשְׁתֶּה מֵי בְאֵר דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ
נֵלֵךְ לֹא נִטֶּה יָמִין וּשְׂמֹאול עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר גְּבֻלֶךָ:
יח וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱדוֹם לֹא תַעֲבֹר בִּי פֶּן־בַּחֶרֶב אֵצֵא
לִקְרָאתֶךָ: יט וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמְסִלָּה נַעֲלֶה

ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יהוה טמא מי נדה לא זרק עליו טמא הוא והיתה להם לחוקת עולם ומזה מי הנדה יכבס בגדיו והנגע במי הנדה יטמא עד הערב וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד הערב

ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צן בחדש הראשון וישב העם בקדש ותמת שם מרים ותקבר שם ולא היה מים לעדה ויקהלו על משה ועל אהרן וירב העם עם משה ויאמרו לאמר ולו גועינו בגוע אחינו לפני יהוה ולמה הבאתם את קהל יהוה אל המדבר הזה למות שם אנחנו ובעירנו ולמה העליתנו ממצרים להביא אתנו אל המקום הרע הזה לא מקום זרע ותאנה וגפן ורמון ומים אין לשתות ויבא משה ואהרן מפני הקהל אל פתח אהל מועד ויפלו על פניהם וירא כבוד יהוה אליהם

וידבר יהוה אל משה לאמר קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם ויקח משה את המטה מלפני יהוה כאשר צוהו ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע ויאמר להם שמעו נא המרים המן הסלע הזה נוציא לכם מים וירם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם ויאמר

יהוה אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את יהוה ויקדש בם וישלח משה מלאכים

מקדש אל מלך אדום כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו וירדו אבתינו מצרימה ונשב במצרים ימים רבים וירעו לנו מצרים ולאבתינו ונצעק אל יהוה וישמע קלנו וישלח מלאך ויצאנו ממצרים והנה אנחנו בקדש עיר קצה גבולך נעברה נא בארצך לא נעבר בשדה ובכרם ולא נשתה מי באר דרך המלך נלך לא נטה ימין ושמאול עד אשר נעבר גבלך ויאמר אליו אדום לא תעבר בי פן בחרב אצא לקראתך ויאמרו אליו בני ישראל במסלה נעלה

3) פסוק כ׳: יפסיק מעט אחרי שם ה׳ ב״ה. 4) פסוק ט״ז: יפסיק מעט שכן כוונת הכתוב היא: וישלח מלאך [לדבר אל פרעה ולעשות האותות] ויוציאנו [ה׳ יתברך] ממצרים (שבלי הלקט סימן רי״ח בביאור פסקת ״ויוציאנו ה׳ ממצרים״ שבהגדה והאבודרהם בביאורו לפסקה הנ״ל).

וְאִם־מִימֶיךָ נִשְׁתֶּה אֲנִי וּמִקְנִי וְנָתַתִּי מְכִרָם רַק
אֵין־דָּבָר בְּרַגְלַי אֶעֱבֹרָה: ׃ וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר וַיֵּצֵא
אֱדוֹם לִקְרָאתוֹ בְּעַם כָּבֵד וּבְיָד חֲזָקָה: ׃א וַיְמָאֵן
אֱדוֹם נְתֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֵּט יִשְׂרָאֵל
מֵעָלָיו: חמישי (שלישי כשהן מחוברות)

׃ב וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה הֹר הָהָר:
׃ג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּהֹר הָהָר עַל־
גְּבוּל אֶרֶץ־אֱדוֹם לֵאמֹר: ׃ד יֵאָסֵף אַהֲרֹן אֶל־עַמָּיו כִּי
לֹא יָבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל
אֲשֶׁר־מְרִיתֶם אֶת־פִּי לְמֵי מְרִיבָה: ׃ה קַח אֶת־אַהֲרֹן
וְאֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְהַעַל אֹתָם הֹר הָהָר: ׃ו וְהַפְשֵׁט
אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו וְהִלְבַּשְׁתָּם אֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ
וְאַהֲרֹן יֵאָסֵף וּמֵת שָׁם: ׃ז וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה וַיַּעֲלוּ אֶל־הֹר הָהָר לְעֵינֵי כָּל־הָעֵדָה: ׃ח וַיַּפְשֵׁט
מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו וַיַּלְבֵּשׁ אֹתָם אֶת־
אֶלְעָזָר בְּנוֹ וַיָּמָת אַהֲרֹן שָׁם בְּרֹאשׁ הָהָר וַיֵּרֶד
מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר מִן־הָהָר: ׃ט וַיִּרְאוּ כָּל־הָעֵדָה כִּי גָוַע
אַהֲרֹן וַיִּבְכּוּ אֶת־אַהֲרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם כֹּל בֵּית
יִשְׂרָאֵל: כא ׃א וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ־
עֲרָד יֹשֵׁב הַנֶּגֶב כִּי בָא יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים
וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבְּ מִמֶּנּוּ שֶׁבִי: ׃ב וַיִּדַּר יִשְׂרָאֵל
נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתֹן תִּתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי
וְהֶחֱרַמְתִּי אֶת־עָרֵיהֶם: ׃ג וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל יִשְׂרָאֵל
וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּנַעֲנִי וַיַּחֲרֵם אֶתְהֶם וְאֶת־עָרֵיהֶם וַיִּקְרָא
שֵׁם־הַמָּקוֹם חָרְמָה:

׃ד וַיִּסְעוּ מֵהֹר הָהָר דֶּרֶךְ יַם־סוּף לִסְבֹּב אֶת־אֶרֶץ
אֱדוֹם וַתִּקְצַר נֶפֶשׁ־הָעָם בַּדָּרֶךְ: ׃ה וַיְדַבֵּר הָעָם
בֵּאלֹהִים וּבְמֹשֶׁה לָמָּה מלרע הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לָמוּת
בַּמִּדְבָּר כִּי אֵין לֶחֶם וְאֵין מַיִם וְנַפְשֵׁנוּ קָצָה בַּלֶּחֶם
הַקְּלֹקֵל: ׃ו וַיְשַׁלַּח יְהוָה בָּעָם אֶת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים
וַיְנַשְּׁכוּ אֶת־הָעָם וַיָּמָת עַם־רָב מִיִּשְׂרָאֵל: ׃ז וַיָּבֹא
הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ חָטָאנוּ כִּי־דִבַּרְנוּ בַיהוָה
וָבָךְ הִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וְיָסֵר מֵעָלֵינוּ אֶת־הַנָּחָשׁ
וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה בְּעַד הָעָם: ׃ח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף וְשִׂים אֹתוֹ עַל־נֵס וְהָיָה כָּל־הַנָּשׁוּךְ
וְרָאָה אֹתוֹ וָחָי: ׃ט וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נְחַשׁ נְחֹשֶׁת וַיְשִׂמֵהוּ
עַל־הַנֵּס וְהָיָה אִם־נָשַׁךְ הַנָּחָשׁ אֶת־אִישׁ וְהִבִּיט אֶל־
נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת וָחָי: ששי ׃י וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת:
׃יא וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר עַל־
פְּנֵי מוֹאָב מִמִּזְרַח הַשָּׁמֶשׁ: ׃יב מִשָּׁם נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ בְּנַחַל
זָרֶד: ׃יג מִשָּׁם נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ מֵעֵבֶר אַרְנוֹן אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר
הַיֹּצֵא מִגְּבֻל הָאֱמֹרִי כִּי אַרְנוֹן גְּבוּל מוֹאָב בֵּין מוֹאָב

ואם מימיך נשתה אני ומקני ונתתי מכרם רק
אין דבר ברגלי אעברה ויאמר לא תעבר ויצא
אדום לקראתו בעם כבד וביד חזקה וימאן
אדום נתן את ישראל עבר בגבלו ויט ישראל
מעליו

ויסעו מקדש ויבאו בני ישראל כל העדה הר ההר
ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן בהר ההר על
גבול ארץ אדום לאמר יאסף אהרן אל עמיו כי
לא יבא אל הארץ אשר נתתי לבני ישראל על
אשר מריתם את פי למי מריבה קח את אהרן
ואת אלעזר בנו והעל אתם הר ההר והפשט
את אהרן את בגדיו והלבשתם את אלעזר בנו
ואהרן יאסף ומת שם ויעש משה כאשר צוה
יהוה ויעלו אל הר ההר לעיני כל העדה ויפשט
משה את אהרן את בגדיו וילבש אתם את
אלעזר בנו וימת אהרן שם בראש ההר וירד
משה ואלעזר מן ההר ויראו כל העדה כי גוע
אהרן ויבכו את אהרן שלשים יום כל בית
ישראל וישמע הכנעני מלך
ערד ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים
וילחם בישראל וישב ממנו שבי וידר ישראל
נדר ליהוה ויאמר אם נתן תתן את העם הזה בידי
והחרמתי את עריהם וישמע יהוה בקול ישראל
ויתן את הכנעני ויחרם אתהם ואת עריהם ויקרא
שם המקום חרמה

ויסעו מהר ההר דרך ים סוף לסבב את ארץ
אדום ותקצר נפש העם בדרך וידבר העם
באלהים ובמשה למה העליתנו ממצרים למות
במדבר כי אין לחם ואין מים ונפשנו קצה בלחם
הקלקל וישלח יהוה בעם את הנחשים השרפים
וינשכו את העם וימת עם רב מישראל ויבא
העם אל משה ויאמרו חטאנו כי דברנו ביהוה
ובך התפלל אל יהוה ויסר מעלינו את הנחש
ויתפלל משה בעד העם ויאמר יהוה אל משה
עשה לך שרף ושים אתו על נס והיה כל הנשוך
וראה אתו וחי ויעש משה נחש נחשת וישמהו
על הנס והיה אם נשך הנחש את איש והביט אל
נחש הנחשת וחי ויסעו בני ישראל ויחנו באבת
ויסעו מאבת ויחנו בעיי העברים במדבר אשר על
פני מואב ממזרח השמש משם נסעו ויחנו בנחל
זרד משם נסעו ויחנו מעבר ארנון אשר במדבר
היצא מגבל האמרי כי ארנון גבול מואב בין מואב

וּבֵין הָאֱמֹרִי: יד עַל־כֵּן יֵאָמַר בְּסֵפֶר מִלְחֲמֹת יְהוָה
אֶת־וָהֵב בְּסוּפָה וְאֶת־הַנְּחָלִים אַרְנוֹן: טו וְאֶשֶׁד הַנְּחָלִים
אֲשֶׁר נָטָה לְשֶׁבֶת עָר וְנִשְׁעַן לִגְבוּל מוֹאָב: טז וּמִשָּׁם
בְּאֵרָה הִוא הַבְּאֵר אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה אֱסֹף אֶת־
הָעָם וְאֶתְּנָה לָהֶם מָיִם: יז אָז יָשִׁיר
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת עֲלִי בְאֵר עֲנוּ־לָהּ: יח בְּאֵר
חֲפָרוּהָ שָׂרִים כָּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם בְּמִחֹקֵק בְּמִשְׁעֲנֹתָם
וּמִמִּדְבָּר מַתָּנָה: יט וּמִמַּתָּנָה נַחֲלִיאֵל וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת:
כ וּמִבָּמוֹת הַגַּיְא אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה מוֹאָב רֹאשׁ הַפִּסְגָּה
וְנִשְׁקָפָה מלעיל עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן: שביעי (רביעי כשהן מחוברות)
כא וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־סִיחֹן מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי
לֵאמֹר: כב אֶעְבְּרָה[5] בְאַרְצֶךָ לֹא נִטֶּה בְשָׂדֶה וּבְכָרֶם לֹא
נִשְׁתֶּה מֵי בְאֵר בְּדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר
גְּבֻלֶךָ: כג וְלֹא־נָתַן סִיחֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֶּאֱסֹף
סִיחֹן אֶת־כָּל־עַמּוֹ וַיֵּצֵא לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל הַמִּדְבָּרָה
וַיָּבֹא יָהְצָה[6] וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל: כד וַיַּכֻּהוּ יִשְׂרָאֵל לְפִי־
חָרֶב וַיִּירַשׁ אֶת־אַרְצוֹ מֵאַרְנֹן עַד־יַבֹּק עַד־בְּנֵי עַמּוֹן
כִּי עַז גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן: כה וַיִּקַּח יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הֶעָרִים
הָאֵלֶּה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עָרֵי הָאֱמֹרִי בְּחֶשְׁבּוֹן
וּבְכָל־בְּנֹתֶיהָ: כו כִּי חֶשְׁבּוֹן עִיר סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
הִוא וְהִוא נִלְחַם בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הָרִאשׁוֹן וַיִּקַּח אֶת־
כָּל־אַרְצוֹ מִיָּדוֹ עַד־אַרְנֹן: כז עַל־כֵּן יֹאמְרוּ הַמֹּשְׁלִים
בָּאוּ חֶשְׁבּוֹן תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנָן עִיר סִיחוֹן: כח כִּי־אֵשׁ יָצְאָה
מֵחֶשְׁבּוֹן לֶהָבָה מִקִּרְיַת סִיחֹן אָכְלָה[7] עָר מוֹאָב
בַּעֲלֵי בָּמוֹת אַרְנֹן: כט אוֹי־לְךָ מוֹאָב אָבַדְתָּ עַם־כְּמוֹשׁ
נָתַן בָּנָיו פְּלֵיטִם וּבְנֹתָיו בַּשְּׁבִית לְמֶלֶךְ אֱמֹרִי סִיחוֹן:
ל וַנִּירֵם אָבַד חֶשְׁבּוֹן עַד־דִּיבֹן וַנַּשִּׁים[8] עַד־נֹפַח אֲשֶׁר
עַד־מֵידְבָא: לא וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי: לב וַיִּשְׁלַח
מֹשֶׁה לְרַגֵּל אֶת־יַעְזֵר[9] וַיִּלְכְּדוּ בְּנֹתֶיהָ ויירש וַיּוֹרֶשׁ אֶת־
הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־שָׁם: לג וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא
עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתָם הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה
אֶדְרֶעִי: מפטיר לד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי
בְיָדְךָ נָתַתִּי אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ
לוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב
בְּחֶשְׁבּוֹן: לה וַיַּכּוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ עַד־
בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ: כב א וַיִּסְעוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבוֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן
יְרִחוֹ: ב וַיַּרְא בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אֶת בלק
כָּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי: ג וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי
הָעָם מְאֹד כִּי רַב־הוּא וַיָּקָץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
ד וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יְלַחֲכוּ הַקָּהָל
אֶת־כָּל־סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֹךְ הַשּׁוֹר אֶת יֶרֶק הַשָּׂדֶה

ובין האמרי על כן יאמר בספר מלחמת יהוה
את והב בסופה ואת הנחלים ארנון ואשד הנחלים
אשר נטה לשבת ער ונשען לגבול מואב ומשם
בארה הוא הבאר אשר אמר יהוה למשה אסף את
העם ואתנה להם מים אז ישיר
ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה באר
חפרוה שרים כרוה נדיבי העם במחקק במשענתם
וממדבר מתנה וממתנה נחליאל ומנחליאל במות
ומבמות הגיא אשר בשדה מואב ראש הפסגה
ונשקפה על פני הישימן
וישלח ישראל מלאכים אל סיחן מלך האמרי
לאמר אעברה בארצך לא נטה בשדה ובכרם לא
נשתה מי באר בדרך המלך נלך עד אשר נעבר
גבלך ולא נתן סיחן את ישראל עבר בגבלו ויאסף
סיחן את כל עמו ויצא לקראת ישראל המדברה
ויבא יהצה וילחם בישראל ויכהו ישראל לפי
חרב וירש את ארצו מארנן עד יבק עד בני עמון
כי עז גבול בני עמון ויקח ישראל את כל הערים
האלה וישב ישראל בכל ערי האמרי בחשבון
ובכל בנתיה כי חשבון עיר סיחן מלך האמרי
הוא והוא נלחם במלך מואב הראשון ויקח את
כל ארצו מידו עד ארנן על כן יאמרו המשלים
באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון כי אש יצאה
מחשבון להבה מקרית סיחן אכלה ער מואב
בעלי במות ארנן אוי לך מואב אבדת עם כמוש
נתן בניו פליטם ובנתיו בשבית למלך אמרי סיחון
ונירם אבד חשבון עד דיבן ונשים עד נפח אשר
עד מידבא וישב ישראל בארץ האמרי וישלח
משה לרגל את יעזר ולכדו בנתיה וירש את
האמרי אשר שם ויפנו ויעלו דרך הבשן ויצא
עוג מלך הבשן לקראתם הוא וכל עמו למלחמה
אדרעי ויאמר יהוה אל משה אל תירא אתו כי
בידך נתתי אתו ואת כל עמו ואת ארצו ועשית
לו כאשר עשית לסיחן מלך האמרי אשר יושב
בחשבון ויכו אתו ואת בניו ואת כל עמו עד
בלתי השאיר לו שריד וירשו את ארצו ויסעו
בני ישראל ויחנו בערבות מואב מעבר לירדן
ירחו וירא בלק בן צפור את
כל אשר עשה ישראל לאמרי ויגר מואב מפני
העם מאד כי רב הוא ויקץ מואב מפני בני ישראל
ויאמר מואב אל זקני מדין עתה ילחכו הקהל
את כל סביבתינו כלחך השור את ירק השדה

5) פסוק כ״ב: העי״ן בשוא נח והבי״ת בשוא נע. 6) פסוק כ״ג: מלעיל והה״א בשוא נח. 7) פסוק כ״ח: אֲכֻלָה למנהגנו. 8) פסוק ל׳: יוהר להדגיש את השי״ן, כי הוא מלשון שממה ולא מלשון אשה. 9) פסוק ל״ב: העי״ן בשוא נח.

וּבָלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ לְמוֹאָב בָּעֵת הַהִוא: ☆ ה וַיִּשְׁלַח
מַלְאָכִים אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר פְּתוֹרָה אֲשֶׁר עַל־
הַנָּהָר אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹ לִקְרֹא־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עַם
יָצָא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב
מִמֻּלִי: ו וְעַתָּה לְכָה־נָּא אָרָה־לִּי אֶת־הָעָם הַזֶּה כִּי־
עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי אוּלַי אוּכַל נַכֶּה־בּוֹ וַאֲגָרְשֶׁנּוּ מִן־
הָאָרֶץ כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ וַאֲשֶׁר
תָּאֹר יוּאָר: ז וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וְקֶסָמִים
בְּיָדָם וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דִּבְרֵי בָלָק: ☆
ח וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹה הַלַּיְלָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם
דָּבָר כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֵלָי וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־מוֹאָב
עִם־בִּלְעָם: ט וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה עִמָּךְ: י וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־הָאֱלֹהִים
בָּלָק בֶּן־צִפֹּר מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלַח אֵלָי: יא הִנֵּה הָעָם
הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם וַיְכַס אֶת־עֵין הָאָרֶץ עַתָּה לְכָה
קָבָה־לִּי אֹתוֹ אוּלַי אוּכַל לְהִלָּחֶם מלעיל בּוֹ וְגֵרַשְׁתִּיו:
יב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם לֹא תֵלֵךְ עִמָּהֶם לֹא
תָאֹר אֶת־הָעָם כִּי בָרוּךְ הוּא: שני יג וַיָּקָם בִּלְעָם בַּבֹּקֶר
וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרֵי בָלָק לְכוּ אֶל־אַרְצְכֶם כִּי מֵאֵן
יְהוָה לְתִתִּי לַהֲלֹךְ עִמָּכֶם: יד וַיָּקוּמוּ שָׂרֵי מוֹאָב וַיָּבֹאוּ
אֶל־בָּלָק וַיֹּאמְרוּ מֵאֵן בִּלְעָם הָלֹךְ עִמָּנוּ: טו וַיֹּסֶף עוֹד
בָּלָק שְׁלֹחַ שָׂרִים רַבִּים וְנִכְבָּדִים מֵאֵלֶּה: טז וַיָּבֹאוּ
אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמְרוּ לוֹ כֹּה אָמַר בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אַל־
נָא תִמָּנַע מֵהֲלֹךְ אֵלָי: יז כִּי־כַבֵּד אֲכַבֶּדְךָ[1] מְאֹד וְכֹל
אֲשֶׁר־תֹּאמַר אֵלַי אֶעֱשֶׂה וּלְכָה־נָּא קָבָה־לִּי אֶת
הָעָם הַזֶּה: יח וַיַּעַן בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדֵי בָלָק אִם־
יִתֶּן־לִי בָלָק מְלֹא בֵיתוֹ כֶסֶף וְזָהָב לֹא אוּכַל לַעֲבֹר
אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת קְטַנָּה אוֹ גְדוֹלָה: יט וְעַתָּה
שְׁבוּ נָא בָזֶה גַּם־אַתֶּם הַלָּיְלָה וְאֵדְעָה מַה־יֹּסִף יְהוָה
דַּבֵּר עִמִּי: כ וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם לַיְלָה וַיֹּאמֶר
לוֹ אִם־לִקְרֹא לְךָ בָּאוּ הָאֲנָשִׁים קוּם לֵךְ אִתָּם
וְאַךְ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ אֹתוֹ תַעֲשֶׂה: שלישי
כא וַיָּקָם בִּלְעָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־אֲתֹנוֹ וַיֵּלֶךְ עִם־
שָׂרֵי מוֹאָב: כב וַיִּחַר־אַף אֱלֹהִים כִּי־הוֹלֵךְ הוּא וַיִּתְיַצֵּב
מַלְאַךְ יְהוָה בַּדֶּרֶךְ לְשָׂטָן לוֹ וְהוּא רֹכֵב עַל־אֲתֹנוֹ
וּשְׁנֵי נְעָרָיו עִמּוֹ: כג וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה
נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַתֵּט הָאָתוֹן מִן־
הַדֶּרֶךְ וַתֵּלֶךְ בַּשָּׂדֶה וַיַּךְ בִּלְעָם אֶת־הָאָתוֹן לְהַטֹּתָהּ
הַדָּרֶךְ: כד וַיַּעֲמֹד מַלְאַךְ יְהוָה בְּמִשְׁעוֹל הַכְּרָמִים
גָּדֵר מִזֶּה וְגָדֵר מִזֶּה: כה וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה
וַתִּלְחַץ אֶל־הַקִּיר וַתִּלְחַץ אֶת־רֶגֶל בִּלְעָם אֶל־
הַקִּיר וַיֹּסֶף לְהַכֹּתָהּ: כו וַיּוֹסֶף מַלְאַךְ־יְהוָה עֲבוֹר

(מלעיל בו וגרשתיו)

ובלק בן צפור מלך למואב בעת ההוא וישלח
מלאכים אל בלעם בן בעור פתורה אשר על
הנהר ארץ בני עמו לקרא לו לאמר הנה עם
יצא ממצרים הנה כסה את עין הארץ והוא ישב
ממלי ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה כי
עצום הוא ממני אולי אוכל נכה בו ואגרשנו מן
הארץ כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר
תאר יואר וילכו זקני מואב וזקני מדין וקסמים
בידם ויבאו אל בלעם וידברו אליו דברי בלק
ויאמר אליהם לינו פה הלילה והשבתי אתכם
דבר כאשר ידבר יהוה אלי וישבו שרי מואב
עם בלעם ויבא אלהים אל בלעם ויאמר מי
האנשים האלה עמך ויאמר בלעם אל האלהים
בלק בן צפר מלך מואב שלח אלי הנה העם
היצא ממצרים ויכס את עין הארץ עתה לכה
קבה לי אתו אולי אוכל להלחם בו וגרשתיו
ויאמר אלהים אל בלעם לא תלך עמהם לא
תאר את העם כי ברוך הוא ויקם בלעם בבקר
ויאמר אל שרי בלק לכו אל ארצכם כי מאן
יהוה לתתי להלך עמכם ויקומו שרי מואב ויבאו
אל בלק ויאמרו מאן בלעם הלך עמנו ויסף עוד
בלק שלח שרים רבים ונכבדים מאלה ויבאו
אל בלעם ויאמרו לו כה אמר בלק בן צפור אל
נא תמנע מהלך אלי כי כבד אכבדך מאד וכל
אשר תאמר אלי אעשה ולכה נא קבה לי את
העם הזה ויען בלעם ויאמר אל עבדי בלק אם
יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר
את פי יהוה אלהי לעשות קטנה או גדולה ועתה
שבו נא בזה גם אתם הלילה ואדעה מה יסף יהוה
דבר עמי ויבא אלהים אל בלעם לילה ויאמר
לו אם לקרא לך באו האנשים קום לך אתם
ואך את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה
ויקם בלעם בבקר ויחבש את אתנו וילך עם
שרי מואב ויחר אף אלהים כי הולך הוא ויתיצב
מלאך יהוה בדרך לשטן לו והוא רכב על אתנו
ושני נעריו עמו ותרא האתון את מלאך יהוה
נצב בדרך וחרבו שלופה בידו ותט האתון מן
הדרך ותלך בשדה ויך בלעם את האתון להטתה
הדרך ויעמד מלאך יהוה במשעול הכרמים
גדר מזה וגדר מזה ותרא האתון את מלאך יהוה
ותלחץ אל הקיר ותלחץ את רגל בלעם אל
הקיר ויסף להכתה ויסף מלאך יהוה עבור

1) פסוק י״ז: הבי״ת בסגול והדל״ת בשוא נח.

וַיַּעֲמֹד בְּמָקוֹם צָר אֲשֶׁר אֵין־דֶּרֶךְ לִנְטוֹת יָמִין
וּשְׂמֹאוֹל: כז וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה וַתִּרְבַּץ
תַּחַת בִּלְעָם וַיִּחַר־אַף בִּלְעָם וַיַּךְ אֶת־הָאָתוֹן בַּמַּקֵּל:
כח וַיִּפְתַּח יְהוָה אֶת־פִּי הָאָתוֹן וַתֹּאמֶר לְבִלְעָם מֶה־
עָשִׂיתִי לְךָ כִּי הִכִּיתָנִי זֶה שָׁלֹשׁ רְגָלִים: כט וַיֹּאמֶר
בִּלְעָם לָאָתוֹן כִּי הִתְעַלַּלְתְּ בִּי לוּ יֶשׁ־חֶרֶב בְּיָדִי
כִּי עַתָּה הָרַגְתִּיךְ: ל וַתֹּאמֶר הָאָתוֹן אֶל־בִּלְעָם הֲלוֹא
אָנֹכִי אֲתֹנְךָ אֲשֶׁר־רָכַבְתָּ עָלַי מֵעוֹדְךָ עַד־הַיּוֹם
הַזֶּה הַהַסְכֵּן הִסְכַּנְתִּי לַעֲשׂוֹת לְךָ כֹּה וַיֹּאמֶר לֹא:
לא וַיְגַל יְהוָה אֶת־עֵינֵי בִלְעָם וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה
נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וְחַרְבּוֹ שְׁלֻפָה בְיָדוֹ וַיִּקֹּד וַיִּשְׁתַּחוּ
לְאַפָּיו: לב וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה עַל־מָה הִכִּיתָ אֶת־
אֲתֹנְךָ זֶה שָׁלֹשׁ רְגָלִים הִנֵּה אָנֹכִי יָצָאתִי לְשָׂטָן
כִּי־יָרַט הַדֶּרֶךְ לְנֶגְדִּי: לג וַתִּרְאַנִי הָאָתוֹן וַתֵּט לְפָנַי זֶה
שָׁלֹשׁ רְגָלִים אוּלַי נָטְתָה מִפָּנַי כִּי עַתָּה גַּם־אֹתְכָה
הָרַגְתִּי וְאוֹתָהּ הֶחֱיִיתִי: לד וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־מַלְאַךְ
יְהוָה חָטָאתִי כִּי לֹא יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה נִצָּב לִקְרָאתִי
בַּדֶּרֶךְ וְעַתָּה אִם־רַע בְּעֵינֶיךָ אָשׁוּבָה לִי: לה וַיֹּאמֶר
מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־בִּלְעָם לֵךְ עִם־הָאֲנָשִׁים וְאֶפֶס אֶת־
הַדָּבָר אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ אֹתוֹ תְדַבֵּר וַיֵּלֶךְ בִּלְעָם
עִם־שָׂרֵי בָלָק: לו וַיִּשְׁמַע בָּלָק כִּי בָא בִלְעָם וַיֵּצֵא
לִקְרָאתוֹ אֶל־עִיר מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־גְּבוּל אַרְנֹן אֲשֶׁר
בִּקְצֵה הַגְּבוּל: לז וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם הֲלֹא שָׁלֹחַ
שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ לִקְרֹא־לָךְ לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ אֵלַי
הַאֻמְנָם לֹא אוּכַל כַּבֶּדֶךָּ: לח וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק
הִנֵּה־בָאתִי אֵלֶיךָ עַתָּה הֲיָכֹל אוּכַל דַּבֵּר מְאוּמָה
הַדָּבָר אֲשֶׁר יָשִׂים אֱלֹהִים בְּפִי אֹתוֹ אֲדַבֵּר: רביעי לט וַיֵּלֶךְ
בִּלְעָם עִם־בָּלָק וַיָּבֹאוּ קִרְיַת חֻצוֹת: מ וַיִּזְבַּח בָּלָק
בָּקָר וָצֹאן וַיִּשְׁלַח לְבִלְעָם וְלַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ:
מא וַיְהִי בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח בָּלָק אֶת־בִּלְעָם וַיַּעֲלֵהוּ בָּמוֹת
בָּעַל וַיַּרְא מִשָּׁם קְצֵה הָעָם: כג א וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק
בְּנֵה־לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה
פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים: ב וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
בִּלְעָם וַיַּעַל בָּלָק וּבִלְעָם פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ: ג וַיֹּאמֶר
בִּלְעָם לְבָלָק הִתְיַצֵּב עַל־עֹלָתֶךָ וְאֵלְכָה אוּלַי
יִקְרֶה יְהוָה לִקְרָאתִי וּדְבַר מַה־יַּרְאֵנִי וְהִגַּדְתִּי לָךְ
וַיֵּלֶךְ שָׁפִי: ד וַיִּקֶּר אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֶת־
שִׁבְעַת הַמִּזְבְּחֹת עָרַכְתִּי וָאַעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ:
ה וַיָּשֶׂם יְהוָה דָּבָר בְּפִי בִלְעָם וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק
וְכֹה תְדַבֵּר: ו וַיָּשָׁב אֵלָיו וְהִנֵּה נִצָּב עַל־עֹלָתוֹ הוּא
וְכָל־שָׂרֵי מוֹאָב: ז וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר מִן־אֲרָם יַנְחֵנִי
בָלָק מֶלֶךְ־מוֹאָב מֵהַרְרֵי[2]־קֶדֶם לְכָה אָרָה־לִּי יַעֲקֹב

ויעמד במקום צר אשר אין דרך לנטות ימין
ושמאול ותרא האתון את מלאך יהוה ותרבץ
תחת בלעם ויחר אף בלעם ויך את האתון במקל
ויפתח יהוה את פי האתון ותאמר לבלעם מה
עשיתי לך כי הכיתני זה שלש רגלים ויאמר
בלעם לאתון כי התעללת בי לו יש חרב בידי
כי עתה הרגתיך ותאמר האתון אל בלעם הלוא
אנכי אתנך אשר רכבת עלי מעודך עד היום
הזה ההסכן הסכנתי לעשות לך כה ויאמר לא
ויגל יהוה את עיני בלעם וירא את מלאך יהוה
נצב בדרך וחרבו שלפה בידו ויקד וישתחו
לאפיו ויאמר אליו מלאך יהוה על מה הכית את
אתנך זה שלוש רגלים הנה אנכי יצאתי לשטן
כי ירט הדרך לנגדי ותראני האתון ותט לפני זה
שלש רגלים אולי נטתה מפני כי עתה גם אתכה
הרגתי ואותה החייתי ויאמר בלעם אל מלאך
יהוה חטאתי כי לא ידעתי כי אתה נצב לקראתי
בדרך ועתה אם רע בעיניך אשובה לי ויאמר
מלאך יהוה אל בלעם לך עם האנשים ואפס את
הדבר אשר אדבר אליך אתו תדבר וילך בלעם
עם שרי בלק וישמע בלק כי בא בלעם ויצא
לקראתו אל עיר מואב אשר על גבול ארנן אשר
בקצה הגבול ויאמר בלק אל בלעם הלא שלוח
שלחתי אליך לקרא לך למה לא הלכת אלי
האמנם לא אוכל כבדך ויאמר בלעם אל בלק
הנה באתי אליך עתה היכל אוכל דבר מאומה
הדבר אשר ישים אלהים בפי אתו אדבר וילך
בלעם עם בלק ויבאו קרית חצות ויזבח בלק
בקר וצאן וישלח לבלעם ולשרים אשר אתו
ויהי בבקר ויקח בלק את בלעם ויעלהו במות
בעל וירא משם קצה העם ויאמר בלעם אל בלק
בנה לי בזה שבעה מזבחות והכן לי בזה שבעה
פרים ושבעה אילים ויעש בלק כאשר דבר
בלעם ויעל בלק ובלעם פר ואיל במזבח ויאמר
בלעם לבלק התיצב על עלתך ואלכה אולי
יקרה יהוה לקראתי ודבר מה יראני והגדתי לך
וילך שפי ויקר אלהים אל בלעם ויאמר אליו את
שבעת המזבחות ערכתי ואעל פר ואיל במזבח
וישם יהוה דבר בפי בלעם ויאמר שוב אל בלק
וכה תדבר וישב אליו והנה נצב על עלתו הוא
וכל שרי מואב ושא משלו ויאמר מן ארם ינחני
בלק מלך מואב מהררי קדם לכה ארה לי יעקב

(מאר כתל מוהבוש)

2) פסוק ז: מֵהַרְרֵי למנהגנו, וכ״ה בקורן.

וּלְכָה זְעֻמָּה יִשְׂרָאֵל: ח מָה אֶקֹּב לֹא קָבַהּ אֵל וּמָה
אֶזְעֹם לֹא זָעַם יְהוָה: ט כִּי־מֵרֹאשׁ צֻרִים אֶרְאֶנּוּ
וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ הֵן־עָם לְבָדָד יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם
לֹא יִתְחַשָּׁב: י מִי מָנָה עֲפַר יַעֲקֹב וּמִסְפַּר אֶת־רֹבַע
יִשְׂרָאֵל תָּמֹת נַפְשִׁי מוֹת יְשָׁרִים וּתְהִי אַחֲרִיתִי
כָּמֹהוּ: יא וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם מֶה עָשִׂיתָ לִּי לָקֹב
אֹיְבַי לְקַחְתִּיךָ וְהִנֵּה בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ: יב וַיַּעַן וַיֹּאמַר הֲלֹא
אֵת אֲשֶׁר יָשִׂים יְהוָה בְּפִי אֹתוֹ אֶשְׁמֹר לְדַבֵּר: חמישי
יג וַיֹּאמֶר אֵלָיו בָּלָק לְךָ־נָא אִתִּי אֶל־מָקוֹם אַחֵר אֲשֶׁר
תִּרְאֶנּוּ מִשָּׁם אֶפֶס קָצֵהוּ תִרְאֶה וְכֻלּוֹ לֹא תִרְאֶה
וְקָבְנוֹ־לִי מִשָּׁם: יד וַיִּקַּחֵהוּ שְׂדֵה צֹפִים אֶל־רֹאשׁ
הַפִּסְגָּה וַיִּבֶן שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וַיַּעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ:
טו וַיֹּאמֶר אֶל־בָּלָק הִתְיַצֵּב כֹּה עַל־עֹלָתֶךָ וְאָנֹכִי
אִקָּרֶה כֹּה: טז וַיִּקֶּר יְהוָה אֶל־בִּלְעָם וַיָּשֶׂם דָּבָר בְּפִיו
וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר: יז וַיָּבֹא אֵלָיו וְהִנֵּהוּ
נִצָּב עַל־עֹלָתוֹ וְשָׂרֵי מוֹאָב אִתּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ בָּלָק
מַה־דִּבֶּר יְהוָה: יח וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר קוּם בָּלָק
וְשָׁמָע[3] הַאֲזִינָה עָדַי בְּנוֹ צִפֹּר: יט לֹא אִישׁ אֵל וִיכַזֵּב
וּבֶן־אָדָם וְיִתְנָחֵם הַהוּא אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה וְדִבֵּר
וְלֹא יְקִימֶנָּה: כ הִנֵּה בָרֵךְ לָקָחְתִּי וּבֵרֵךְ וְלֹא אֲשִׁיבֶנָּה:
כא לֹא־הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא־רָאָה עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל
יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ: כב אֵל מוֹצִיאָם
מִמִּצְרַיִם כְּתוֹעַפַת רְאֵם לוֹ: כג כִּי לֹא־נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב
וְלֹא־קֶסֶם בְּיִשְׂרָאֵל כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל
מַה־פָּעַל אֵל: כד הֵן־עָם כְּלָבִיא יָקוּם וְכְאַרְיֵה יִתְנַשָּׂא
לֹא יִשְׁכַּב עַד־יֹאכַל טֶרֶף וְדַם־חֲלָלִים יִשְׁתֶּה:
כה וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם גַּם־קֹב לֹא תְקֻבֶּנּוּ[4] גַּם־בָּרֵךְ
לֹא תְבָרְכֶנּוּ[5]: כו וַיַּעַן בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל־בָּלָק הֲלֹא
דִבַּרְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־יְדַבֵּר יְהוָה אֹתוֹ
אֶעֱשֶׂה: ששי כז וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם לְכָה־נָּא אֶקָּחֲךָ אֶל־
מָקוֹם אַחֵר אוּלַי יִישַׁר בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים וְקַבֹּתוֹ לִי
מִשָּׁם: כח וַיִּקַּח בָּלָק אֶת־בִּלְעָם רֹאשׁ הַפְּעוֹר הַנִּשְׁקָף
עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן: כט וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק בְּנֵה־
לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה פָרִים
וְשִׁבְעָה אֵילִם: ל וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר אָמַר בִּלְעָם
וַיַּעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ: כד א וַיַּרְא בִּלְעָם כִּי טוֹב בְּעֵינֵי
יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְלֹא־הָלַךְ כְּפַעַם־בְּפַעַם
לִקְרַאת נְחָשִׁים וַיָּשֶׁת אֶל־הַמִּדְבָּר פָּנָיו: ב וַיִּשָּׂא
בִלְעָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לִשְׁבָטָיו
וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים: ג וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר נְאֻם
בִּלְעָם בְּנוֹ בְּעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר שְׁתֻם הָעָיִן: ד נְאֻם שֹׁמֵעַ
אִמְרֵי־אֵל אֲשֶׁר מַחֲזֵה שַׁדַּי יחזה נפל וגלוי עינים יחזה נפל וגלוי עינים (מלא וחסר)
אֶחֱזֶה נֹפֵל וּגְלוּי עֵינָיִם:

ולכה זעמה ישראל מה אקב לא קבה אל ומה
אזעם לא זעם יהוה כי מראש צרים אראנו
ומגבעות אשורנו הן עם לבדד ישכן ובגוים
לא יתחשב מי מנה עפר יעקב ומספר את רבע
ישראל תמת נפשי מות ישרים ותהי אחריתי
כמהו ויאמר בלק אל בלעם מה עשית לי לקב
איבי לקחתיך והנה ברכת ברך ויען ויאמר הלא
את אשר ישים יהוה בפי אתו אשמר לדבר
ויאמר אליו בלק לך נא אתי אל מקום אחר אשר
תראנו משם אפס קצהו תראה וכלו לא תראה
וקבנו לי משם ויקחהו שדה צפים אל ראש
הפסגה ויבן שבעה מזבחת ויעל פר ואיל במזבח
ויאמר אל בלק התיצב כה על עלתך ואנכי
אקרה כה ויקר יהוה אל בלעם וישם דבר בפיו
ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר ויבא אליו והנו
נצב על עלתו ושרי מואב אתו ויאמר לו בלק
מה דבר יהוה וישא משלו ויאמר קום בלק
ושמע האזינה עדי בנו צפר לא איש אל ויכזב
ובן אדם ויתנחם ההוא אמר ולא יעשה ודבר
ולא יקימנה הנה ברך לקחתי וברך ולא אשיבנה
לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל
יהוה אלהיו עמו ותרועת מלך בו אל מוציאם
ממצרים כתועפת ראם לו כי לא נחש ביעקב
ולא קסם בישראל כעת יאמר ליעקב ולישראל
מה פעל אל הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא
לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה
ויאמר בלק אל בלעם גם קב לא תקבנו גם ברך
לא תברכנו ויען בלעם ויאמר אל בלק הלא
דברתי אליך לאמר כל אשר ידבר יהוה אתו
אעשה ויאמר בלק אל בלעם לכה נא אקחך אל
מקום אחר אולי ישר בעיני האלהים וקבתו לי
משם ויקח בלק את בלעם ראש הפעור הנשקף
על פני הישימן ויאמר בלעם אל בלק בנה
לי בזה שבעה מזבחת והכן לי בזה שבעה פרים
ושבעה אילם ויעש בלק כאשר אמר בלעם
ויעל פר ואיל במזבח וירא בלעם כי טוב בעיני
יהוה לברך את ישראל ולא הלך כפעם בפעם
לקראת נחשים וישת אל המדבר פניו וישא
בלעם את עיניו וירא את ישראל שכן לשבטיו
ותהי עליו רוח אלהים וישא משלו ויאמר נאם
בלעם בנו בער ונאם הגבר שתם העין נאם שמע
אמרי אל אשר מחזה שדי יחזה נפל וגלוי עינים

3) פסוק ח״י: הוי״ו מוענמדת בגעיא והשי״ן בשוא פתח. 4) פסוק כ״ה: הקו״ף בשוא קמץ. 5) שם: תְּבָרֲכֻנּוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן.

ה מַה־טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל: ו כִּנְחָלִים
נִטָּיוּ כְּגַנָּת עֲלֵי נָהָר כַּאֲהָלִים[6] נָטַע יְהוָה כַּאֲרָזִים
עַלֵּי־מָיִם: ז יִזַּל־מַיִם מִדָּלְיָו וְזַרְעוֹ בְּמַיִם רַבִּים וְיָרֹם
מֵאֲגַג מַלְכּוֹ וְתִנָּשֵׂא מַלְכֻתוֹ: ח אֵל מוֹצִיאוֹ מִמִּצְרַיִם
כְּתוֹעַפַת רְאֵם לוֹ יֹאכַל גּוֹיִם צָרָיו וְעַצְמֹתֵיהֶם יְגָרֶם
וְחִצָּיו יִמְחָץ: ט כָּרַע[7] שָׁכַב כַּאֲרִי וּכְלָבִיא מִי יְקִימֶנּוּ
מְבָרְכֶיךָ[8] בָּרוּךְ וְאֹרְרֶיךָ[9] אָרוּר: י וַיִּחַר־אַף בָּלָק אֶל־
בִּלְעָם וַיִּסְפֹּק אֶת־כַּפָּיו וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם לְקֹב
אֹיְבַי קְרָאתִיךָ וְהִנֵּה בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים:
יא וְעַתָּה בְּרַח־לְךָ אֶל־מְקוֹמֶךָ אָמַרְתִּי כַּבֵּד אֲכַבֶּדְךָ
וְהִנֵּה מְנָעֲךָ יְהוָה מִכָּבוֹד: יב וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק
הֲלֹא גַּם אֶל־מַלְאָכֶיךָ אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלַי דִּבַּרְתִּי
לֵאמֹר: יג אִם־יִתֶּן־לִי בָלָק מְלֹא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא
אוּכַל לַעֲבֹר אֶת־פִּי יְהוָה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה אוֹ רָעָה
מִלִּבִּי אֲשֶׁר־יְדַבֵּר יְהוָה אֹתוֹ אֲדַבֵּר: שביעי יד וְעַתָּה הִנְנִי[10]
הוֹלֵךְ לְעַמִּי לְכָה אִיעָצְךָ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה
לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים: טו וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר נְאֻם
בִּלְעָם בְּנוֹ בְעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר שְׁתֻם הָעָיִן: טז נְאֻם שֹׁמֵעַ
אִמְרֵי־אֵל וְיֹדֵעַ דַּעַת עֶלְיוֹן מַחֲזֵה שַׁדַּי יֶחֱזֶה נֹפֵל
וּגְלוּי עֵינָיִם: יז אֶרְאֶנּוּ וְלֹא עַתָּה אֲשׁוּרֶנּוּ וְלֹא קָרוֹב
דָּרַךְ כּוֹכָב מִיַּעֲקֹב וְקָם שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל וּמָחַץ
פֵּאַתֵי מוֹאָב וְקַרְקַר כָּל־בְּנֵי־שֵׁת: יח וְהָיָה אֱדוֹם יְרֻשָּׁה
וְהָיָה יְרֻשָּׁה שֵׂעִיר אֹיְבָיו וְיִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה חָיִל:[11] ☆ יט וְיֵרֶד
מִיַּעֲקֹב וְהֵאֱבִיד שָׂרִיד מֵעִיר: כ וַיַּרְא אֶת־עֲמָלֵק וַיִּשָּׂא
מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמָלֵק וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי
אֹבֵד: כא וַיַּרְא אֶת־הַקֵּינִי וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר אֵיתָן
מוֹשָׁבֶךָ וְשִׂים בַּסֶּלַע קִנֶּךָ: כב כִּי אִם־יִהְיֶה לְבָעֵר[12] קָיִן
עַד־מָה אַשּׁוּר תִּשְׁבֶּךָּ: כג וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר אֹוי מִי
יִחְיֶה מִשְּׂמוֹ[13] אֵל: כד וְצִים מִיַּד כִּתִּים וְעִנּוּ אַשּׁוּר וְעִנּוּ־
עֵבֶר וְגַם־הוּא עֲדֵי אֹבֵד: כה וַיָּקָם בִּלְעָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב
לִמְקֹמוֹ וְגַם־בָּלָק הָלַךְ לְדַרְכּוֹ:

כה א וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בַּשִּׁטִּים וַיָּחֶל הָעָם לִזְנוֹת אֶל־בְּנוֹת
מוֹאָב: ב וַתִּקְרֶאן לָעָם לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכַל הָעָם
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהֵיהֶן: ג וַיִּצָּמֶד מלעיל יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר
וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל: ד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
קַח אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לַיהוָה נֶגֶד
הַשָּׁמֶשׁ וְיָשֹׁב חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל: ה וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הִרְגוּ אִישׁ אֲנָשָׁיו
הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר: ו וְהִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בָּא וַיַּקְרֵב אֶל־אֶחָיו אֶת־הַמִּדְיָנִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה
וּלְעֵינֵי כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְהֵמָּה בֹכִים פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד: מפטיר ז וַיַּרְא פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן

מה טבו אהליך יעקב משכנתיך ישראל כנחלים
נטיו כגנת עלי נהר כאהלים נטע יהוה כארזים
עלי מים יזל מים מדליו וזרעו במים רבים וירם
מאגג מלכו ותנשא מלכתו אל מוציאו ממצרים
כתועפת ראם לו יאכל גוים צריו ועצמתיהם יגרם
וחציו ימחץ כרע שכב כארי וכלביא מי יקימנו
מברכיך ברוך וארריך ארור ויחר אף בלק אל
בלעם ויספק את כפיו ויאמר בלק אל בלעם לקב
איבי קראתיך והנה ברכת ברך זה שלש פעמים
ועתה ברח לך אל מקומך אמרתי כבד אכבדך
והנה מנעך יהוה מכבוד ויאמר בלעם אל בלק
הלא גם אל מלאכיך אשר שלחת אלי דברתי
לאמר אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא
אוכל לעבר את פי יהוה לעשות טובה או רעה
מלבי אשר ידבר יהוה אתו אדבר ועתה הנני
הולך לעמי לכה איעצך אשר יעשה העם הזה
לעמך באחרית הימים וישא משלו ויאמר נאם
בלעם בנו בער ונאם הגבר שתם העין נאם שמע
אמרי אל וידע דעת עליון מחזה שדי יחזה נפל
וגלוי עינים אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב
דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל ומחץ
פאתי מואב וקרקר כל בני שת והיה אדום ירשה
והיה ירשה שעיר איביו וישראל עשה חיל ויורד
מיעקב והאביד שריד מעיר וירא את עמלק וישא
משלו ויאמר ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי
אבד וירא את הקיני וישא משלו ויאמר איתן
מושבך ושים בסלע קנך כי אם יהיה לבער קין
עד מה אשור תשבך וישא משלו ויאמר אוי מי
יחיה משמו אל וצים מיד כתים וענו אשור וענו
עבר וגם הוא עדי אבד ויקם בלעם וילך וישב
למקמו וגם בלק הלך לדרכו
וישב ישראל בשטים ויחל העם לזנות אל בנות
מואב ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם
וישתחוו לאלהיהן ויצמד ישראל לבעל פעור
ויחר אף יהוה בישראל ויאמר יהוה אל משה
קח את כל ראשי העם והוקע אותם ליהוה נגד
השמש וישב חרון אף יהוה מישראל ויאמר
משה אל שפטי ישראל הרגו איש אנשיו
הנצמדים לבעל פעור והנה איש מבני ישראל
בא ויקרב אל אחיו את המדינית לעיני משה
ולעיני כל עדת בני ישראל והמה בכים פתח
אהל מועד וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן

6) פסוק ו׳: אין זה לשון אֹהֶל, אלא לשון "מור וַאֲהָלוֹת" (שיר השירים ד׳, י״ד), ולכן האל״ף בשוא פתח, ועיין בפירש״י. 7) שם ופסוק ט׳: יבטא יפה את הע״ן. 8) פסוק ט׳: מְבָרְכֶיךָ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 9) שם: וְאֹרְרֶיךָ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 10) פסוק י״ד: הִנְנִי למנהגנו. 11) פסוק ח״י: הנוהגים לקרוא לשביעי עד המפטיר (סמוך) ישנו פה ממנהגם ויפסיקו כאן כדי לסיים לעולה בכי טוב. 12) פסוק כ״ב: הטעם בבי״ת עם העמדה קטנה בעי״ן. 13) פסוק כ״ג: בשי״ן שמאלית ומלרע.

וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֹמַח בְּיָדוֹ: ז וַיָּבֹא אַחַר
אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֻּבָּה וַיִּדְקֹר אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת
אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־הָאִשָּׁה אֶל־קֻבָּתָהּ וַתֵּעָצַר
הַמַּגֵּפָה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ט וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה
אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף:

פינחס

י וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יא פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בְּקַנְאוֹ הנו"ן בשוא נח אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי: יב לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי[1] נֹתֵן לוֹ אֶת־בְּרִיתִי
שָׁלוֹם: ☆ יג וְהָיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם
תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
יד וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמֻּכֶּה אֲשֶׁר הֻכָּה אֶת־הַמִּדְיָנִית
זִמְרִי בֶן־סָלוּא נְשִׂיא בֵית־אָב לְשִׁמְעֹנִי: טו וְשֵׁם הָאִשָּׁה
הַמֻּכָּה הַמִּדְיָנִית כָּזְבִּי בַת־צוּר רֹאשׁ אֻמּוֹת בֵּית־
אָב בְּמִדְיָן הִוא: ☆
טז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: יז צָרוֹר אֶת־הַמִּדְיָנִים
וְהִכִּיתֶם אוֹתָם: יח כִּי צֹרְרִים[2] הֵם לָכֶם בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר־
נִכְּלוּ לָכֶם עַל־דְּבַר פְּעוֹר וְעַל־דְּבַר כָּזְבִּי בַת־נְשִׂיא
מִדְיָן אֲחֹתָם הַמֻּכָּה בְּיוֹם־הַמַּגֵּפָה עַל־דְּבַר־פְּעוֹר:
כו א וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַّגֵּפָה
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
לֵאמֹר: ב שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־יֹצֵא
צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל: ג וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֹתָם
בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר: ד מִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל הַיֹּצְאִים מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: שני ה רְאוּבֵן בְּכוֹר
יִשְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי לְפַלּוּא
מִשְׁפַּחַת הַפַּלֻּאִי: ו לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרוֹנִי
לְכַרְמִי מִשְׁפַּחַת הַכַּרְמִי: ז אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הָרְאוּבֵנִי[3]
וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וּשְׁבַע
מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים: ח וּבְנֵי פַלּוּא אֱלִיאָב: ט וּבְנֵי אֱלִיאָב
נְמוּאֵל וְדָתָן וַאֲבִירָם הוּא־דָתָן וַאֲבִירָם קרוא קְרִיאֵי
הָעֵדָה אֲשֶׁר הִצּוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן בַּעֲדַת־
קֹרַח בְּהַצֹּתָם עַל־יְהוָה: י וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ
וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת־קֹרַח בְּמוֹת הָעֵדָה בַּאֲכֹל הָאֵשׁ
אֶת חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם אִישׁ וַיִּהְיוּ לְנֵס: יא וּבְנֵי־קֹרַח
לֹא־מֵתוּ: יב בְּנֵי
שִׁמְעוֹן[4] לְמִשְׁפְּחֹתָם לְנְמוּאֵל מִשְׁפַּחַת הַנְּמוּאֵלִי
לְיָמִין מִשְׁפַּחַת הַיָּמִינִי לְיָכִין מִשְׁפַּחַת הַיָּכִינִי:
יג לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי לְשָׁאוּל מִשְׁפַּחַת הַשָּׁאוּלִי:
יד אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַשִּׁמְעֹנִי שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף

ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו ויבא אחר
איש ישראל אל הקבה וידקר את שניהם את
איש ישראל ואת האשה אל קבתה ותעצר
המגפה מעל בני ישראל ויהיו המתים במגפה
ארבעה ועשרים אלף
וידבר יהוה אל משה לאמר פינחס בן אלעזר בן
אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל
בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני
ישראל בקנאתי לכן אמר הנני נתן לו את בריתי
שלום והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם
תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר על בני ישראל
ושם איש ישראל המכה אשר הכה את המדינית
זמרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעני ושם האשה
המכה המדינית כזבי בת צור ראש אמות בית
אב במדין הוא
וידבר יהוה אל משה לאמר צרור את המדינים
והכיתם אותם כי צררים הם לכם בנכליהם אשר
נכלו לכם על דבר פעור ועל דבר כזבי בת נשיא
מדין אחתם המכה ביום המגפה על דבר פעור
ויהי אחרי המגפה
ויאמר יהוה אל משה ואל אלעזר בן אהרן הכהן
לאמר שאו את ראש כל עדת בני ישראל
מבן עשרים שנה ומעלה לבית אבתם כל יצא
צבא בישראל וידבר משה ואלעזר הכהן אתם
בערבת מואב על ירדן ירחו לאמר מבן עשרים
שנה ומעלה כאשר צוה יהוה את משה ובני
ישראל היצאים מארץ מצרים ראובן בכור
ישראל בני ראובן חנוך משפחת החנכי לפלוא
משפחת הפלאי לחצרן משפחת החצרוני
לכרמי משפחת הכרמי אלה משפחת הראובני
ויהיו פקדיהם שלשה וארבעים אלף ושבע
מאות ושלשים ובני פלוא אליאב ובני אליאב
נמואל ודתן ואבירם הוא דתן ואבירם קרואי
העדה אשר הצו על משה ועל אהרן בעדת
קרח בהצתם על יהוה ותפתח הארץ את פיה
ותבלע אתם ואת קרח במות העדה באכל האש
את חמשים ומאתים איש ויהיו לנס ובני קרח
לא מתו בני
שמעון למשפחתם לנמואל משפחת הנמואלי
לימין משפחת הימיני ליכין משפחת היכיני
לזרח משפחת הזרחי לשאול משפחת השאולי
אלה משפחת השמעני שנים ועשרים אלף

1) פסוק י"ב: הֲנֵי למנהגנו. 2) פסוק ח"י: צָרְרִים למנהגנו, וכ"ה בקורן. 3) פסוק ז': האל"ף נחה, וקריאת התיבה כך: הָרוּבֵנִי. 4) פסוק י"ב: כל השבטים ששמותיהם מתחילים בכל האותיות חוץ מאותיות דינ"ר מוטעמים בזרקא.

וּמָאתָיִם: ס בְּנֵי גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְצִפּוֹן מִשְׁפַּחַת הַצְּפוֹנִי לְחַגִּי מִשְׁפַּחַת הַחַגִּי לְשׁוּנִי
מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּנִי: ט לְאֶזְנִי מִשְׁפַּחַת הָאֶזְנִי לְעֵרִי
מִשְׁפַּחַת הָעֵרִי: י לְאֲרוֹד מִשְׁפַּחַת הָאֲרוֹדִי לְאַרְאֵלִי
מִשְׁפַּחַת הָאַרְאֵלִי: יא אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־גָד לִפְקֻדֵיהֶם
אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: יב בְּנֵי
יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וַיָּמֶת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: יג וַיִּהְיוּ
בְּנֵי־יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשֵׁלָה מִשְׁפַּחַת הַשֵּׁלָנִי
לְפֶרֶץ מִשְׁפַּחַת הַפַּרְצִי לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי: יד וַיִּהְיוּ
בְּנֵי־פֶרֶץ לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרֹנִי לְחָמוּל מִשְׁפַּחַת
הַחֲמוּלִי: טו אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת יְהוּדָה לִפְקֻדֵיהֶם שִׁשָּׁה
וְשִׁבְעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: טז בְּנֵי
יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחֹתָם תּוֹלָע מִשְׁפַּחַת הַתּוֹלָעִי
לְפוּוָה מִשְׁפַּחַת הַפּוּנִי: יז לְיָשׁוּב מִשְׁפַּחַת הַיָּשֻׁבִי
לְשִׁמְרֹן מִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְרֹנִי: יח אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
יִשָּׂשכָר לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ
מֵאוֹת: יט בְּנֵי
זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְסֶרֶד מִשְׁפַּחַת הַסַּרְדִּי לְאֵלוֹן
מִשְׁפַּחַת הָאֵלֹנִי לְיַחְלְאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְלְאֵלִי: כ אֵלֶּה
מִשְׁפְּחֹת הַזְּבוּלֹנִי לִפְקֻדֵיהֶם שִׁשִּׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת: כא בְּנֵי יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם
מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם: כב בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר מִשְׁפַּחַת הַמָּכִירִי
וּמָכִיר הוֹלִיד אֶת־גִּלְעָד לְגִלְעָד מִשְׁפַּחַת הַגִּלְעָדִי:
כג אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר מִשְׁפַּחַת הָאִיעֶזְרִי לְחֵלֶק
מִשְׁפַּחַת הַחֶלְקִי: כד וְאַשְׂרִיאֵל מִשְׁפַּחַת הָאַשְׂרִאֵלִי
וְשֶׁכֶם מִשְׁפַּחַת הַשְּׁכֶמִי: כה וּשְׁמִידָע מִשְׁפַּחַת
הַשְּׁמִידָעִי (השי״ן דגושה) וְחֵפֶר מִשְׁפַּחַת הַחֵפְרִי: כו וּצְלָפְחָד בֶּן־
חֵפֶר לֹא־הָיוּ (מלעיל) לוֹ בָנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וְשֵׁם בְּנוֹת
צְלָפְחָד מַחְלָה וְנֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה: כז אֵלֶּה
מִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
וּשְׁבַע מֵאוֹת: כח אֵלֶּה בְנֵי־אֶפְרַיִם
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשוּתֶלַח מִשְׁפַּחַת הַשֻּׁתַלְחִי לְבֶכֶר
מִשְׁפַּחַת הַבַּכְרִי לְתַחַן מִשְׁפַּחַת הַתַּחֲנִי: כט וְאֵלֶּה בְּנֵי
שׁוּתֶלַח לְעֵרָן מִשְׁפַּחַת הָעֵרָנִי: ל אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־
אֶפְרַיִם לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
אֵלֶּה בְנֵי־יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם: לא בְּנֵי
בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֶלַע מִשְׁפַּחַת הַבַּלְעִי לְאַשְׁבֵּל
מִשְׁפַּחַת הָאַשְׁבֵּלִי לַאֲחִירָם מִשְׁפַּחַת הָאֲחִירָמִי:
לב לְשֻׁפּוּפָם מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּפָמִי לְחוּפָם מִשְׁפַּחַת
הַחוּפָמִי: לג וַיִּהְיוּ בְנֵי־בֶלַע אַרְד וְנַעֲמָן מִשְׁפַּחַת
הָאַרְדִי לְנַעֲמָן[5] מִשְׁפַּחַת הַנַּעֲמִי: לד אֵלֶּה בְנֵי־בִנְיָמִן
לְמִשְׁפְּחֹתָם וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף

ומאתים בני גד למשפחתם
לצפון משפחת הצפוני לחגי משפחת החגי לשוני
משפחת השוני לאזני משפחת האזני לערי
משפחת הערי לארוד משפחת הארודי לאראלי
משפחת האראלי אלה משפחת בני גד לפקדיהם
ארבעים אלף וחמש מאות בני
יהודה ער ואונן וימת ער ואונן בארץ כנען ויהיו
בני יהודה למשפחתם לשלה משפחת השלני
לפרץ משפחת הפרצי לזרח משפחת הזרחי ויהיו
בני פרץ לחצרון משפחת החצרני לחמול משפחת
החמולי אלה משפחת יהודה לפקדיהם ששה
ושבעים אלף וחמש מאות בני
יששכר למשפחתם תולע משפחת התולעי
לפוה משפחת הפוני לישוב משפחת הישבי
לשמרון משפחת השמרני אלה משפחת
יששכר לפקדיהם ארבעה וששים אלף ושלש
מאות בני
זבולן למשפחתם לסרד משפחת הסרדי לאלון
משפחת האלני ליחלאל משפחת היחלאלי אלה
משפחת הזבולני לפקדיהם ששים אלף וחמש
מאות בני יוסף למשפחתם
מנשה ואפרים בני מנשה למכיר משפחת המכירי
ומכיר הוליד את גלעד לגלעד משפחת הגלעדי
אלה בני גלעד איעזר משפחת האיעזרי לחלק
משפחת החלקי ואשריאל משפחת האשראלי
ושכם משפחת השכמי ושמידע משפחת
השמידעי וחפר משפחת החפרי וצלפחד בן
חפר לא היו לו בנים כי אם בנות ושם בנות
צלפחד מחלה ונעה חגלה מלכה ותרצה אלה
משפחת מנשה ופקדיהם שנים וחמשים אלף
ושבע מאות אלה בני אפרים
למשפחתם לשותלח משפחת השתלחי לבכר
משפחת הבכרי לתחן משפחת התחני ואלה בני
שותלח לערן משפחת הערני אלה משפחת בני
אפרים לפקדיהם שנים ושלשים אלף וחמש מאות
אלה בני יוסף למשפחתם בני
בנימן למשפחתם לבלע משפחת הבלעי לאשבל
משפחת האשבלי לאחירם משפחת האחירמי
לשפופם משפחת השופמי לחופם משפחת
החופמי ויהיו בני בלע ארד ונעמן משפחת
הארדי לנעמן משפחת הנעמי אלה בני בנימן
למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים אלף

5) פסוק מ: בספרים אחרים בזקף גדול.

וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: מב אֵלֶּה
בְּנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשׁוּחָם מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּחָמִי
אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת דָּן לְמִשְׁפְּחֹתָם: מג כָּל־מִשְׁפַּחַת
הַשּׁוּחָמִי לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת: מד בְּנֵי אָשֵׁר
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְיִמְנָה מִשְׁפַּחַת הַיִּמְנָה לְיִשְׁוִי מִשְׁפַּחַת
הַיִּשְׁוִי לִבְרִיעָה מִשְׁפַּחַת הַבְּרִיעִי: מה לִבְנֵי בְרִיעָה
לְחֶבֶר מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרִי לְמַלְכִּיאֵל מִשְׁפַּחַת
הַמַּלְכִּיאֵלִי: מו וְשֵׁם בַּת־אָשֵׁר שָׂרַח: מז אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
בְּנֵי־אָשֵׁר לִפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
וְאַרְבַּע מֵאוֹת: מח בְּנֵי
נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְיַחְצְאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְצְאֵלִי
לְגוּנִי מִשְׁפַּחַת הַגּוּנִי: מט לְיֵצֶר מִשְׁפַּחַת הַיִּצְרִי לְשִׁלֵּם
מִשְׁפַּחַת הַשִּׁלֵּמִי: נ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם
וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת:
נא אֵלֶּה פְקוּדֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וָאֶלֶף
שְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים:
שלישי נב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: נג לָאֵלֶּה תֵּחָלֵק
הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת: נד לָרַב תַּרְבֶּה נַחֲלָתוֹ
וְלַמְעַט תַּמְעִיט נַחֲלָתוֹ אִישׁ לְפִי פְקֻדָיו יִתֵּן
נַחֲלָתוֹ: נה אַךְ־בְּגוֹרָל יֵחָלֵק אֶת־הָאָרֶץ לִשְׁמוֹת מַטּוֹת־
אֲבֹתָם יִנְחָלוּ: נו עַל־פִּי הַגּוֹרָל תֵּחָלֵק נַחֲלָתוֹ בֵּין רַב
לִמְעָט: נז וְאֵלֶּה
פְקוּדֵי הַלֵּוִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת
הַגֵּרְשֻׁנִּי לִקְהָת מִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי לִמְרָרִי מִשְׁפַּחַת
הַמְּרָרִי: נח אֵלֶּה | מִשְׁפְּחֹת לֵוִי מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי
מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרֹנִי מִשְׁפַּחַת הַמַּחְלִי מִשְׁפַּחַת
הַמּוּשִׁי מִשְׁפַּחַת הַקָּרְחִי וְקְהָת הוֹלִד אֶת־עַמְרָם:
נט וְשֵׁם | אֵשֶׁת עַמְרָם יוֹכֶבֶד בַּת־לֵוִי אֲשֶׁר יֻלְּדָה
אֹתָהּ לְלֵוִי בְּמִצְרָיִם וַתֵּלֶד לְעַמְרָם אֶת־אַהֲרֹן
וְאֶת־מֹשֶׁה וְאֶת מִרְיָם אֲחֹתָם: ס וַיִּוָּלֵד לְאַהֲרֹן אֶת־נָדָב
וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת־אֶלְעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר: סא וַיָּמָת
נָדָב וַאֲבִיהוּא בְּהַקְרִיבָם אֵשׁ־זָרָה לִפְנֵי יְהוָה:
סב וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף כָּל־זָכָר
מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה כִּי | לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־נִתַּן לָהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
סג אֵלֶּה פְקוּדֵי מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרִחוֹ:
סד וּבְאֵלֶּה לֹא־הָיָה מלעיל אִישׁ מִפְּקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַּר
סִינָי: סה כִּי־אָמַר יְהוָה לָהֶם מוֹת יָמֻתוּ בַּמִּדְבָּר
וְלֹא־נוֹתַר מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה

אלה
ושש מאות
בני דן למשפחתם לשוחם משפחת השוחמי
אלה משפחת דן למשפחתם כל משפחת
השוחמי לפקדיהם ארבעה ששים אלף וארבע
מאות בני אשר
למשפחתם לימנה משפחת הימנה לישוי משפחת
הישוי לבריעה משפחת הבריעי לבני בריעה
לחבר משפחת החברי למלכיאל משפחת
המלכיאלי ושם בת אשר שרח אלה משפחת
בני אשר לפקדיהם שלשה וחמשים אלף
וארבע מאות בני
נפתלי למשפחתם ליחצאל משפחת היחצאלי
לגוני משפחת הגוני ליצר משפחת היצרי לשלם
משפחת השלמי אלה משפחת נפתלי למשפחתם
ופקדיהם חמשה וארבעים אלף וארבע מאות
אלה פקודי בני ישראל שש מאות אלף ואלף
שבע מאות ושלשים
וידבר יהוה אל משה לאמר לאלה תחלק
הארץ בנחלה במספר שמות לרב תרבה נחלתו
ולמעט תמעיט נחלתו איש לפי פקדיו יתן
נחלתו אך בגורל יחלק את הארץ לשמות מטות
אבתם ינחלו על פי הגורל תחלק נחלתו בין רב
למעט ואלה
פקודי הלוי למשפחתם לגרשון משפחת
הגרשני לקהת משפחת הקהתי למרי משפחת
המרי אלה משפחת לוי משפחת הלבני
משפחת החברני משפחת המחלי משפחת
המושי משפחת הקרחי וקהת הולד את עמרם
ושם אשת עמרם יוכבד בת לוי אשר ילדה
אתה ללוי במצרים ותלד לעמרם את אהרן
ואת משה ואת מרים אחתם ויולד לאהרן את
נדב ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר וימת
נדב ואביהוא בהקריבם אש זרה לפני יהוה
ויהיו פקדיהם שלשה ועשרים אלף כל זכר
מבן חדש ומעלה כי לא התפקדו בתוך בני
ישראל כי לא נתן להם נחלה בתוך בני ישראל
אלה פקודי משה ואלעזר הכהן אשר פקדו
את בני ישראל בערבת מואב על ירדן ירחו
ובאלה לא היה איש מפקודי משה ואהרן
הכהן אשר פקדו את בני ישראל במדבר
סיני כי אמר יהוה להם מות ימתו במדבר
ולא נותר מהם איש כי אם כלב בן יפנה

וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן:

כז א וַתִּקְרַבְנָה בְּנוֹת
צְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה
לְמִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה בֶן־יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֹתָיו
מַחְלָה נֹעָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה וְתִרְצָה: ב וַתַּעֲמֹדְנָה לִפְנֵי
מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִם וְכָל־
הָעֵדָה פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לֵאמֹר: ג אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר
וְהוּא לֹא־הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנּוֹעָדִים עַל־יְהוָה בַּעֲדַת־
קֹרַח כִּי־בְחֶטְאוֹ מֵת וּבָנִים לֹא־הָיוּ לוֹ: ד לָמָּה יִגָּרַע
שֵׁם־אָבִינוּ מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֵּן תְּנָה־לָּנוּ
אֲחֻזָּה בְּתוֹךְ אֲחֵי אָבִינוּ: ה וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־מִשְׁפָּטָן
לִפְנֵי יְהוָה: רביעי

ו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ז כֵּן בְּנוֹת צְלָפְחָד
דֹּבְרֹת נָתֹן תִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזַּת נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי
אֲבִיהֶם וְהַעֲבַרְתָּ אֶת־נַחֲלַת אֲבִיהֶן לָהֶן: ח וְאֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ כִּי־יָמוּת וּבֵן אֵין לוֹ
וְהַעֲבַרְתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְבִתּוֹ: ט וְאִם־אֵין לוֹ בַּת וּנְתַתֶּם
אֶת־נַחֲלָתוֹ לְאֶחָיו: י וְאִם־אֵין לוֹ אַחִים וּנְתַתֶּם אֶת־
נַחֲלָתוֹ לַאֲחֵי אָבִיו: יא וְאִם־אֵין אַחִים לְאָבִיו וּנְתַתֶּם
אֶת־נַחֲלָתוֹ לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְיָרַשׁ
אֹתָהּ וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֻקַּת מִשְׁפָּט כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲלֵה אֶל־הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה
וּרְאֵה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: יג וְרָאִיתָה
אֹתָהּ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־עַמֶּיךָ גַּם־אָתָּה מלעיל כַּאֲשֶׁר נֶאֱסַף
אַהֲרֹן אָחִיךָ: יד כַּאֲשֶׁר מְרִיתֶם פִּי בְּמִדְבַּר־צִן בִּמְרִיבַת
הָעֵדָה לְהַקְדִּישֵׁנִי בַּמַּיִם לְעֵינֵיהֶם הֵם מֵי־מְרִיבַת
קָדֵשׁ מִדְבַּר־צִן: טו וַיְדַבֵּר
מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר: טז יִפְקֹד יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת
לְכָל־בָּשָׂר אִישׁ עַל־הָעֵדָה: יז אֲשֶׁר־יֵצֵא לִפְנֵיהֶם
וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר יְבִיאֵם
וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְהוָה כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם רֹעֶה:
יח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן
אִישׁ אֲשֶׁר־רוּחַ בּוֹ וְסָמַכְתָּ אֶת־יָדְךָ עָלָיו: יט וְהַעֲמַדְתָּ
אֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל־הָעֵדָה וְצִוִּיתָה מלרע
אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם: כ וְנָתַתָּה מֵהוֹדְךָ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ
כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כא וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד
וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לִפְנֵי יְהוָה עַל־פִּיו
יֵצְאוּ וְעַל־פִּיו יָבֹאוּ הוּא וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל־
הָעֵדָה: כב וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח
אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי
כָּל־הָעֵדָה: כג וַיִּסְמֹךְ אֶת־יָדָיו עָלָיו וַיְצַוֵּהוּ כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: חמישי

ותקרבנה בנות
צלפחד בן חפר בן גלעד בן מכיר בן מנשה
למשפחות מנשה בן יוסף ואלה שמות בנתיו
מחלה נעה וחגלה ומלכה ותרצה ותעמדנה לפני
משה ולפני אלעזר הכהן ולפני הנשיאים וכל
העדה פתח אהל מועד לאמר אבינו מת במדבר
והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על יהוה בעדת
קרח כי בחטאו מת ובנים לא היו לו למה יגרע
שם אבינו מתוך משפחתו כי אין לו בן תנה לנו
אחזה בתוך אחי אבינו ויקרב משה את משפטן
לפני יהוה

ויאמר יהוה אל משה לאמר כן בנות צלפחד
דברת נתן תתן להם אחזת נחלה בתוך אחי
אביהם והעברת את נחלת אביהן להן ואל בני
ישראל תדבר לאמר איש כי ימות ובן אין לו
והעברתם את נחלתו לבתו ואם אין לו בת ונתתם
את נחלתו לאחיו ואם אין לו אחים ונתתם את
נחלתו לאחי אביו ואם אין אחים לאביו ונתתם
את נחלתו לשארו הקרב אליו ממשפחתו וירש
אתה והיתה לבני ישראל לחקת משפט כאשר
צוה יהוה את משה

ויאמר יהוה אל משה עלה אל הר העברים הזה
וראה את הארץ אשר נתתי לבני ישראל וראיתה
אתה ונאספת אל עמיך גם אתה כאשר נאסף
אהרן אחיך כאשר מריתם פי במדבר צן במריבת
העדה להקדישני במים לעיניהם הם מי מריבת
קדש מדבר צן וידבר

משה אל יהוה לאמר יפקד יהוה אלהי הרוחת
לכל בשר איש על העדה אשר יצא לפניהם
ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם
ולא תהיה עדת יהוה כצאן אשר אין להם רעה
ויאמר יהוה אל משה קח לך את יהושע בן נון
איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו והעמדת
אתו לפני אלעזר הכהן ולפני כל העדה וצויתה
אתו לעיניהם ונתתה מהודך עליו למען ישמעו
כל עדת בני ישראל ולפני אלעזר הכהן יעמד
ושאל לו במשפט האורים לפני יהוה על פיו
יצאו ועל פיו יבאו הוא וכל בני ישראל אתו וכל
העדה ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו ויקח
את יהושע ויעמדהו לפני אלעזר הכהן ולפני
כל העדה ויסמך את ידיו עליו ויצוהו כאשר
דבר יהוה ביד משה

כח א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי
תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: ג וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה
אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם
שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: ד אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה
בַּבֹּקֶר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם:
ה וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית
רְבִיעִת הַהִין: ו עֹלַת תָּמִיד הָעֲשִׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ
נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: ז וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ
הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: ח וְאֶת הַכֶּבֶשׂ
הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ
תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:
ט וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: י עֹלַת שַׁבָּת
בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:
יא וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־
בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה[6]
תְּמִימִם: יב וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה
בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד: יג וְעִשָּׂרֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת
מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶّמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ
נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: יד וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר
וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן
זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: טו וּשְׂעִיר
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה
וְנִסְכּוֹ: ששי טז וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה: יז וּבַחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל:
יח בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ: יט וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־
בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה יפסיק מעט
תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: כ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל תַּעֲשׂוּ:
כא עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת
הַכְּבָשִׂים: כב וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: כג מִלְּבַד
עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה:
כד כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־
נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ: כה וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
לֹא תַעֲשׂוּ: כו וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים
בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

וידבר יהוה אל משה לאמר צו את בני ישראל
ואמרת אלהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי
תשמרו להקריב לי במועדו ואמרת להם זה האשה
אשר תקריבו ליהוה כבשים בני שנה תמימם
שנים ליום עלה תמיד את הכבש אחד תעשה
בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים
ועשירית האיפה סלת למנחה בלולה בשמן כתית
רביעית ההין עלת תמיד העשיה בהר סיני לריח
ניחח אשה ליהוה ונסכו רביעית ההין לכבש
האחד בקדש הסך נסך שכר ליהוה ואת הכבש
השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר וכנסכו
תעשה אשה ריח ניחח ליהוה
וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם ושני
עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו עלת שבת
בשבתו על עלת התמיד ונסכה
ובראשי חדשיכם תקריבו עלה ליהוה פרים בני
בקר שנים ואיל אחד כבשים בני שנה שבעה
תמימם ושלשה עשרנים סלת מנחה בלולה
בשמן לפר האחד ושני עשרנים סלת מנחה
בלולה בשמן לאיל האחד ועשרן עשרון סלת
מנחה בלולה בשמן לכבש האחד עלה ריח
ניחח אשה ליהוה ונסכיהם חצי ההין יהיה לפר
ושלישת ההין לאיל ורביעת ההין לכבש יין
זאת עלת חדש בחדשו לחדשי השנה ושעיר
עזים אחד לחטאת ליהוה על עלת התמיד יעשה
ונסכו ובחדש הראשון
בארבעה עשר יום לחדש פסח ליהוה ובחמשה
עשר יום לחדש הזה חג שבעת ימים מצות יאכל
ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכת עבדה
לא תעשו והקרבתם אשה עלה ליהוה פרים בני
בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה
תמימם יהיו לכם ומנחתם סלת בלולה בשמן
שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל תעשו
עשרון עשרון תעשה לכבש האחד לשבעת
הכבשים ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם מלבד
עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את אלה
כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם אשה ריח
ניחח ליהוה על עולת התמיד יעשה ונסכו וביום
השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה
לא תעשו וביום הבכורים
בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה בשבעתיכם מקרא
קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו

6) פסוק י״א: יפסיק מעט אחר תיבת ״שבעה״, שלא יובן שתיבת ״תמימים״ חוזרת רק על הכבשים בני שנה בלבד. וכן בכל מקום הטרחא מפסקת יותר מתביר.

מז וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר
שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה: מח וּמִנְחָתָם
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד
שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד: מט עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ
הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: נ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְכַפֵּר
עֲלֵיכֶם: נא מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ תַּעֲשׂוּ תְּמִימִם
יִהְיוּ־לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם:
כט א וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ
יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם
תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם: ב וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־
שָׁנָה שִׁבְעָה יפסיק מעט תְּמִימִם: ג וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה
בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
לָאָיִל: ד וְעִשָּׂרוֹן אֶחָד לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת
הַכְּבָשִׂים: ה וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם:
ו מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת הַתָּמִיד
וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה
לַיהוָה: ז וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם
אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: ח וְהִקְרַבְתֶּם
עֹלָה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל
אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה יפסיק מעט תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:
ט וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים
לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד: י עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן
לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: יא שְׂעִיר־עִזִּים
אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים וְעֹלַת הַתָּמִיד
וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם: שביעי יב וּבַחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה
לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם חַג
לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים: יג וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֶּׁה רֵיחַ
נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם
שְׁנַיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר יפסיק מעט תְּמִימִם
יִהְיוּ: יד וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים
לַפָּר הָאֶחָד לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר פָּרִים שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
לָאַיִל הָאֶחָד לִשְׁנֵי הָאֵילִם: טו וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן
לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים: טז וּשְׂעִיר־
עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ: יז וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים
בְּנֵי־בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם שְׁנַיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר יפסיק מעט תְּמִימִם: יח וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם יפסיק מעט כַּמִּשְׁפָּט:
יט וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד

והקרבתם עולה לריח ניחוח ליהוה פרים בני בקר
שנים איל אחד שבעה כבשים בני שנה ומנחתם
סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד
שני עשרנים לאיל האחד עשרון עשרון לכבש
האחד לשבעת הכבשים שעיר עזים אחד לכפר
עליכם מלבד עלת התמיד ומנחתו תעשו תמימם
יהיו לכם ונסכיהם
ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש
יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו יום
תרועה יהיה לכם ועשיתם עלה לריח ניחוח
ליהוה פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני
שנה שבעה תמימם ומנחתם סלת בלולה
בשמן שלשה עשרנים לפר שני עשרנים
לאיל ועשרון אחד לכבש האחד לשבעת
הכבשים ושעיר עזים אחד חטאת לכפר עליכם
מלבד עלת החדש ומנחתה ועלת התמיד
ומנחתה ונסכיהם כמשפטם לריח ניחוח אשה
ליהוה ובעשור לחדש
השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם ועניתם
את נפשתיכם כל מלאכה לא תעשו והקרבתם
עלה ליהוה ריח ניחוח פר בן בקר אחד איל
אחד כבשים בני שנה שבעה תמימם יהיו לכם
ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים
לפר שני עשרנים לאיל האחד עשרון עשרון
לכבש האחד לשבעת הכבשים שעיר עזים
אחד חטאת מלבד חטאת הכפרים ועלת התמיד
ומנחתה ונסכיהם ובחמשה
עשר יום לחדש השביעי מקרא קדש יהיה
לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו וחגתם חג
ליהוה שבעת ימים והקרבתם עלה אשה ריח
ניחוח ליהוה פרים בני בקר שלשה עשר אילם
שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימם
יהיו ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים
לפר האחד לשלשה עשר פרים שני עשרנים
לאיל האחד לשני האילם ועשרון עשרון
לכבש האחד לארבעה עשר כבשים ושעיר
עזים אחד חטאת מלבד עלת התמיד מנחתה
ונסכה וביום השני פרים
בני בקר שנים עשר אילם שנים כבשים בני
שנה ארבעה עשר תמימם ומנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט
ושעיר עזים אחד חטאת מלבד עלת התמיד

וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם: כ וּבַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עֶשְׂתֵּי־עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים
בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: כא וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט:
כב וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ: כג וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים
עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
תְּמִימִם: כד מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: כה וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד
עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: כו וּבַיּוֹם
הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: כז וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט:
כח וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ: כט וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים
שְׁמֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
תְּמִימִם: ל וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: לא וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת
הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וּנְסָכֶיהָ: לב וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: לג וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כְּמִשְׁפָּטָם:
לד וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ: מפטיר לה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת
תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: לו וְהִקְרַבְתֶּם
עֹלָה אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: לז מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
לַפָּר לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: לח וּשְׂעִיר
חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:
לט אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם
וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם
וּלְשַׁלְמֵיכֶם: ל א וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

מטות

ב וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: ג אִישׁ כִּי־יִדֹּר
נֶדֶר לַיהוָה אוֹ־הִשָּׁבַע מלעיל שְׁבֻעָה לֶאְסֹר אִסָּר האל"ף בשוא נח עַל־
נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ כְּכָל־הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה:
ד וְאִשָּׁה כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה וְאָסְרָה אִסָּר בְּבֵית
אָבִיהָ בִּנְעֻרֶיהָ: ה וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת־נִדְרָהּ וֶאֱסָרָהּ
אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ אָבִיהָ וָקָמוּ
כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ
יָקוּם: ו וְאִם־הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־נְדָרֶיהָ

ומנחתה ונסכיהם וביום
השלישי פרים עשתי עשר אילם שנים כבשים
בני שנה ארבעה עשר תמימם ומנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט
ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה
ונסכה וביום הרביעי פרים
עשרה אילם שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר
תמימם ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים
במספרם כמשפט ושעיר עזים אחד חטאת מלבד
עלת התמיד מנחתה ונסכה וביום
החמישי פרים תשעה אילם שנים כבשים בני
שנה ארבעה עשר תמימם ומנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט
ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה
ונסכה וביום השישי פרים
שמנה אילם שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר
תמימם ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים
במספרם כמשפט ושעיר חטאת אחד מלבד עלת
התמיד מנחתה ונסכיה וביום
השביעי פרים שבעה אילם שנים כבשים בני
שנה ארבעה עשר תמימם ומנחתם ונסכהם
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפטם
ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד מנחתה
ונסכה ביום השמיני עצרת
תהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו והקרבתם
עלה אשה ריח ניחח ליהוה פר אחד איל אחד
כבשים בני שנה שבעה תמימם ומנחתם ונסכיהם
לפר לאיל ולכבשים במספרם כמשפט ושעיר
חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה
אלה תעשו ליהוה במועדיכם לבד מנדריכם
ונדבתיכם לעלתיכם ולמנחתיכם ולנסכיכם
ולשלמיכם ויאמר משה אל בני ישראל ככל
אשר צוה יהוה את משה
וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל
לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה איש כי ידר
נדר ליהוה או השבע שבעה לאסר אסר על
נפשו לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה
ואשה כי תדר נדר ליהוה ואסרה אסר בבית
אביה בנעריה ושמע אביה את נדרה ואסרה
אשר אסרה על נפשה והחריש לה אביה וקמו
כל נדריה וכל אסר אשר אסרה על נפשה
יקום ואם הניא אביה אתה ביום שמעו כל נדריה

וְאֶסְרֶיהָ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם וַיהוָה יפסיק מעט
יִסְלַח־לָהּ כִּי־הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ: ו וְאִם־הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ
וּנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אוֹ מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־
נַפְשָׁהּ: ח וְשָׁמַע אִישָׁהּ[1] בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ וָקָמוּ
נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרָהּ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּמוּ: ט וְאִם
בְּיוֹם שְׁמֹעַ אִישָׁהּ יָנִיא אוֹתָהּ וְהֵפֵר אֶת־נִדְרָהּ אֲשֶׁר
עָלֶיהָ וְאֶת מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ
וַיהוָה[2] יִסְלַח־לָהּ: ☆ י וְנֶדֶר אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר־
אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ: יא וְאִם־בֵּית אִישָׁהּ נָדָרָה
אוֹ־אָסְרָה אִסָּר עַל־נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה: יב וְשָׁמַע אִישָׁהּ
וְהֶחֱרִשׁ לָהּ לֹא הֵנִיא אֹתָהּ וָקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־
אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם: יג וְאִם־הָפֵר יָפֵר
אֹתָם אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־מוֹצָא שְׂפָתֶיהָ לִנְדָרֶיהָ
וּלְאִסַּר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הֵפָרָם וַיהוָה[2] יִסְלַח־
לָהּ: ☆ יד כָּל־נֶדֶר וְכָל־שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ
יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפָרֶנּוּ הפ״א בצירי: טו וְאִם־הַחֲרֵשׁ יַחֲרִישׁ לָהּ
אִישָׁהּ מִיּוֹם אֶל־יוֹם וְהֵקִים אֶת־כָּל־נְדָרֶיהָ אוֹ אֶת־
כָּל־אֲסָרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ הֵקִים אֹתָם כִּי־הֶחֱרַשׁ
לָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ: טז וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם אַחֲרֵי שָׁמְעוֹ
וְנָשָׂא אֶת־עֲוֹנָהּ: יז אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין־אָב לְבִתּוֹ בִּנְעֻרֶיהָ
בֵּית אָבִיהָ: שני

לא א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ב נְקֹם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵאֵת הַמִּדְיָנִים אַחַר תֵּאָסֵף אֶל־עַמֶּיךָ: ג וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה
אֶל־הָעָם לֵאמֹר הֵחָלְצוּ מֵאִתְּכֶם אֲנָשִׁים לַצָּבָא וְיִהְיוּ
עַל־מִדְיָן לָתֵת נִקְמַת־יְהוָה בְּמִדְיָן: ד אֶלֶף לַמַּטֶּה אֶלֶף
לַמַּטֶּה לְכֹל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלְחוּ לַצָּבָא: ה וַיִּמָּסְרוּ
מֵאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֶלֶף לַמַּטֶּה שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף חֲלוּצֵי
צָבָא: ו וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלֶף לַמַּטֶּה לַצָּבָא אֹתָם
וְאֶת־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לַצָּבָא וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ
וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ: ז וַיִּצְבְּאוּ עַל־מִדְיָן כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיַּהַרְגוּ כָּל־זָכָר: ח וְאֶת־מַלְכֵי מִדְיָן
הָרְגוּ עַל־חַלְלֵיהֶם[3] אֶת־אֱוִי וְאֶת־רֶקֶם וְאֶת־צוּר וְאֶת־
חוּר וְאֶת־רֶבַע חֲמֵשֶׁת מַלְכֵי מִדְיָן וְאֶת בִּלְעָם בֶּן־
בְּעוֹר הָרְגוּ בֶּחָרֶב: ט וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־נְשֵׁי מִדְיָן
וְאֶת־טַפָּם וְאֶת כָּל־בְּהֶמְתָּם וְאֶת־כָּל־מִקְנֵהֶם וְאֶת־
כָּל־חֵילָם בָּזָזוּ: י וְאֶת כָּל־עָרֵיהֶם בְּמוֹשְׁבֹתָם וְאֶת כָּל־
טִירֹתָם שָׂרְפוּ בָאֵשׁ: יא וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הַשָּׁלָל וְאֶת
כָּל־הַמַּלְקוֹחַ בָּאָדָם וּבַבְّהֵמָה: יב וַיָּבִאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשְּׁבִי וְאֶת־
הַמַّלְקוֹחַ וְאֶת־הַשָּׁלָל אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־עַרְבֹת מוֹאָב
אֲשֶׁר עַל־יַרְדֵּן יְרִחוֹ: שלישי (שני כשהן מחוברות) יג וַיֵּצְאוּ מֹשֶׁה

ואסריה אשר אסרה על נפשה לא יקום ויהוה
יסלח לה כי הניא אביה אתה ואם היו תהיה לאיש
ונדריה עליה או מבטא שפתיה אשר אסרה על
נפשה ושמע אישה ביום שמעו והחריש לה וקמו
נדריה ואסרה אשר אסרה על נפשה יקמו ואם
ביום שמע אישה יניא אותה והפר את נדרה אשר
עליה ואת מבטא שפתיה אשר אסרה על נפשה
ויהוה יסלח לה ונדר אלמנה וגרושה כל אשר
אסרה על נפשה יקום עליה ואם בית אישה נדרה
או אסרה אסר על נפשה בשבעה ושמע אישה
והחרש לה לא הניא אתה וקמו כל נדריה וכל
אסר אשר אסרה על נפשה יקום ואם הפר יפר
אתם אישה ביום שמעו כל מוצא שפתיה לנדריה
ולאסר נפשה לא יקום אישה הפרם ויהוה יסלח
לה כל נדר וכל שבעת אסר לענת נפש אישה
יקימנו ואישה יפרנו ואם החרש יחרש לה
אישה מיום אל יום והקים את כל נדריה או את
כל אסריה אשר עליה הקים אתם כי החרש
לה ביום שמעו ואם הפר יפר אתם אחרי שמעו
ונשא את עונה אלה החקים אשר צוה יהוה את
משה בין איש לאשתו בין אב לבתו בנעריה
בית אביה

וידבר יהוה אל משה לאמר נקם נקמת בני ישראל
מאת המדינים אחר תאסף אל עמיך וידבר משה
אל העם לאמר החלצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו
על מדין לתת נקמת יהוה במדין אלף למטה אלף
למטה לכל מטות ישראל תשלחו לצבא וימסרו
מאלפי ישראל אלף למטה שנים עשר אלף חלוצי
צבא וישלח אתם משה אלף למטה לצבא אתם
ואת פינחס בן אלעזר הכהן לצבא וכלי הקדש
וחצצרות התרועה בידו ויצבאו על מדין כאשר
צוה יהוה את משה ויהרגו כל זכר ואת מלכי מדין
הרגו על חלליהם את אוי ואת רקם ואת צור ואת
חור ואת רבע חמשת מלכי מדין ואת בלעם בן
בעור הרגו בחרב וישבו בני ישראל את נשי מדין
ואת טפם ואת כל בהמתם ואת כל מקנהם ואת
כל חילם בזזו ואת כל עריהם במושבתם ואת כל
טירתם שרפו באש ויקחו את כל השלל ואת
כל המלקוח באדם ובבהמה ויבאו אל משה ואל
אלעזר הכהן ואל עדת בני ישראל את השבי ואת
המלקוח ואת השלל אל המחנה אל ערבת מואב
אשר על ירדן ירחו ויצאו משה

1) פסוק ח׳: יזהר שלא להדגיש את השי״ן ויבטא יפה את המפיק בה״א, וכן בכל תיבת אישה שבענין. 2) פסוק ט׳ וי״ג: יפסיק מעט. 3) פסוק ח׳: חֲלָלֵיהֶם למנהגנו.

וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְכָל־נְשִׂיאֵי הָעֵדָה לִקְרָאתָם אֶל־
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: יז וַיִּקְצֹף מֹשֶׁה עַל פְּקוּדֵי הֶחָיִל שָׂרֵי
הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת הַבָּאִים מִצָּבָא הַמִּלְחָמָה:
יח וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה הַחִיִּתֶם כָּל־נְקֵבָה: יט הֵן הֵנָּה הָיוּ
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בִּדְבַר בִּלְעָם לִמְסָר־מַעַל בַּיהוָה עַל־
דְּבַר־פְּעוֹר וַתְּהִי הַמַّגֵּפָה בַּעֲדַת יְהוָה: כ וְעַתָּה הִרְגוּ
כָל־זָכָר בַּטָּף וְכָל־אִשָּׁה יֹדַעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר
הַרְגוּ: כא וְכָל הַטַּף בַּנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב
זָכָר הַחֱיוּ לָכֶם: כב וְאַתֶּם חֲנוּ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת
יָמִים כֹּל הֹרֵג נֶפֶשׁ וְכֹל נֹגֵעַ בֶּחָלָל תִּתְחַטְּאוּ בַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אַתֶּם וּשְׁבִיכֶם: כג וְכָל־בֶּגֶד
וְכָל־כְּלִי־עוֹר וְכָל־מַעֲשֵׂה עִזִּים וְכָל־כְּלִי־עֵץ
תִּתְחַטָּאוּ: כד וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
אֶל־אַנְשֵׁי הַצָّבָא הַבָּאִים לַמִּלְחָמָה זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: כה אַךְ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֶּסֶף
אֶת־הַנְּחֹשֶׁת אֶת־הַבַּרְזֶל אֶת־הַבְּדִיל וְאֶת־הָעֹפֶרֶת:
כו כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר־יָבֹא בָאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בָאֵשׁ וְטָהֵר אַךְ
בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יָבֹא בָאֵשׁ תַּעֲבִירוּ
בַּמָּיִם: כז וְכִבַּסְתֶּם בִּגְדֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וּטְהַרְתֶּם
וְאַחַר תָּבֹאוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה: רביעי כח וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: כט שָׂא אֶת רֹאשׁ מַלְקוֹחַ
הַשְּׁבִי בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה אַתָּה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי
אֲבוֹת הָעֵדָה: ל וְחָצִיתָ אֶת־הַמַּלְקוֹחַ בֵּין תֹּפְשֵׂי
הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא וּבֵין כָּל־הָעֵדָה: לא וַהֲרֵמֹתָ
מֶכֶס לַיהוָה מֵאֵת אַנְשֵׁי הַמִّלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא
אֶחָד נֶפֶשׁ מֵחֲמֵשׁ הַמֵּאוֹת מִן־הָאָדָם וּמִן־הַבָּקָר
וּמִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן: לב מִמַּחֲצִיתָם תִּקָּחוּ וְנָתַתָּה
לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן תְּרוּמַת יְהוָה: לג וּמִמַּחֲצִת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
תִּקַּח אֶחָד אֶחָז מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם מִן־הַבָּקָר
מִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן מִכָּל־הַבְּהֵמָה וְנָתַתָּה אֹתָם
לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה: לד וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: לה וַיְהִי
הַמַּלְקוֹחַ יֶתֶר הַבָּז אֲשֶׁר בָּזְזוּ[4] עַם הַצָּבָא צֹאן שֵׁשׁ־
מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעִים אֶלֶף וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים: לו וּבָקָר
שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים אֶלֶף: לז וַחֲמֹרִים אֶחָד וְשִׁשִּׁים אֶלֶף:
לח וְנֶפֶשׁ אָדָם מִן־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר
כָּל־נֶפֶשׁ שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף: לט וַתְּהִי הַמֶּחֱצָה חֵלֶק
הַיֹּצְאִים בַּצָּבָא מִסְפַּר הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף
וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: מ וַיְהִי
הַמֶּכֶס לַיהוָה מִן־הַצֹּאן שֵׁשׁ מֵאוֹת חָמֵשׁ וְשִׁבְעִים:
מא וְהַבָּקָר שְׁשָׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם
וְשִׁבְעִים: מב וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת

ואלעזר הכהן וכל נשיאי העדה לקראתם אל
מחוץ למחנה ויקצף משה על פקודי החיל שרי
האלפים ושרי המאות הבאים מצבא המלחמה
ויאמר אליהם משה החייתם כל נקבה הן הנה היו
לבני ישראל בדבר בלעם למסר מעל ביהוה על
דבר פעור ותהי המגפה בעדת יהוה ועתה הרגו
כל זכר בטף וכל אשה ידעת איש למשכב זכר
הרגו וכל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב
זכר החיו לכם ואתם חנו מחוץ למחנה שבעת
ימים כל הרג נפש וכל נגע בחלל תתחטאו ביום
השלישי וביום השביעי אתם ושביכם וכל בגד
וכל כלי עור וכל מעשה עזים וכל כלי עץ
תתחטאו ויאמר אלעזר הכהן
אל אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חקת התורה
אשר צוה יהוה את משה אך את הזהב ואת הכסף
את הנחשת את הברזל את הבדיל ואת העפרת
כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהר אך
במי נדה יתחטא וכל אשר לא יבא באש תעבירו
במים וכבסתם בגדיכם ביום השביעי וטהרתם
ואחר תבאו אל המחנה ויאמר
יהוה אל משה לאמר שא את ראש מלקוח
השבי באדם ובבהמה אתה ואלעזר הכהן וראשי
אבות העדה וחצית את המלקוח בין תפשי
המלחמה היצאים לצבא ובין כל העדה והרמת
מכס ליהוה מאת אנשי המלחמה היצאים לצבא
אחד נפש מחמש המאות מן האדם ומן הבקר
ומן החמרים ומן הצאן ממחציתם תקחו ונתתה
לאלעזר הכהן תרומת יהוה וממחצת בני ישראל
תקח אחד אחז מן החמשים מן האדם מן הבקר
מן החמרים ומן הצאן מכל הבהמה ונתתה אתם
ללוים שמרי משמרת משכן יהוה ויעש משה
ואלעזר הכהן כאשר צוה יהוה את משה והי
המלקוח יתר הבז אשר בזזו עם הצבא צאן שש
מאות אלף ושבעים אלף וחמשת אלפים ובקר
שנים ושבעים אלף וחמרים אחד וששים אלף
ונפש אדם מן הנשים אשר לא ידעו משכב זכר
כל נפש שנים ושלשים אלף ותהי המחצה חלק
היצאים בצבא מספר הצאן שלש מאות אלף
ושלשים אלף ושבעת אלפים וחמש מאות והי
המכס ליהוה מן הצאן שש מאות חמש ושבעים
והבקר ששה ושלשים אלף ומכסם ליהוה שנים
ושבעים וחמרים שלשים אלף וחמש מאות

4) פסוק ל"ב: בָּזְזוּ למנהגנו, וכ"ה בקורן.

וּמִכְסָם לַיהוָה אֶחָד וְשִׁשִּׁים: מ וְנֶפֶשׁ אָדָם שִׁשָּׁה
עָשָׂר אָלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים נָפֶשׁ:
מא וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־מֶכֶס תְּרוּמַת יְהוָה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: חמישי מב וּמִמַּחֲצִית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר חָצָה מֹשֶׁה מִן־הָאֲנָשִׁים הַצְּבָאִים: מג וַתְּהִי מֶחֱצַת
הָעֵדָה מִן־הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
שִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: מד וּבָקָר שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים
אָלֶף: מה וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: מו וְנֶפֶשׁ
אָדָם שִׁשָּׁה עָשָׂר אָלֶף: מז וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמַּחֲצִת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל אֶת־הָאָחוּז אֶחָד מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם
וּמִן־הַבְּהֵמָה וַיִּתֵּן אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת
מִשְׁכַּן יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: מח וַיִּקְרְבוּ
אֶל־מֹשֶׁה הַפְּקֻדִּים אֲשֶׁר לְאַלְפֵי הַצָּבָא שָׂרֵי
הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת: מט וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה עֲבָדֶיךָ
נָשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר בְּיָדֵנוּ וְלֹא־
נִפְקַד מִמֶּנּוּ אִישׁ: נ וַנַּקְרֵב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה אִישׁ אֲשֶׁר
מָצָא כְלִי־זָהָב אֶצְעָדָה וְצָמִיד טַבַּעַת עָגִיל וְכוּמָז
לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה: נא וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאִתָּם כָּל כְּלִי מַעֲשֶׂה: נב וַיְהִי | כָּל־
זְהַב הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵרִימוּ לַיהוָה שִׁשָּׁה עָשָׂר
אֶלֶף שְׁבַע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל מֵאֵת שָׂרֵי
הָאֲלָפִים וּמֵאֵת שָׂרֵי הַמֵּאוֹת: נג אַנְשֵׁי הַצָּבָא בָּזְזוּ[5]
אִישׁ לוֹ: נד וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאֵת
שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וַיָּבִאוּ אֹתוֹ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
זִכָּרוֹן לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי יְהוָה: ששי (שלישי כשהן מחוברות)

לב א וּמִקְנֶה | רַב הָיָה לִבְנֵי רְאוּבֵן וְלִבְנֵי־גָד עָצוּם מְאֹד
וַיִּרְאוּ אֶת־אֶרֶץ יַעְזֵר[6] וְאֶת־אֶרֶץ גִּלְעָד וְהִנֵּה הַמָּקוֹם
מָקוֹם מִקְנֶה: ב וַיָּבֹאוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן וַיֹּאמְרוּ
אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־נְשִׂיאֵי הָעֵדָה
לֵאמֹר: ג עֲטָרוֹת וְדִיבֹן וְיַעְזֵר העי"ן בשוא נח וְנִמְרָה וְחֶשְׁבּוֹן
וְאֶלְעָלֵה וּשְׂבָם וּנְבוֹ וּבְעוֹן: ד הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה
לִפְנֵי עֲדַת יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ מִקְנֶה הִוא וְלַעֲבָדֶיךָ
מִקְנֶה: ה וַיֹּאמְרוּ אִם־
מָצָאנוּ חֵן בְּעֵינֶיךָ יֻתַּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לַעֲבָדֶיךָ
לַאֲחֻזָּה אַל־תַּעֲבִרֵנוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן: ו וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִבְנֵי־
גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן הַאַחֵיכֶם יָבֹאוּ לַמִּלְחָמָה וְאַתֶּם
תֵּשְׁבוּ פֹה: ז וְלָמָּה תנואון תְּנִיאוּן אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵעֲבֹר אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה: ח כֹּה עָשׂוּ
אֲבֹתֵיכֶם בְּשָׁלְחִי אֹתָם מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לִרְאוֹת אֶת־
הָאָרֶץ: ט וַיַּעֲלוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּול וַיִּרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
וַיָּנִיאוּ אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבִלְתִּי־בֹא אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה: י וַיִּחַר[7]־אַף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא

ומכסם ליהוה אחוד ושישים ונפש אדם ששה
עשר אלף ומכסם ליהוה שנים ושלשים נפש
ויתן משה את מכס תרומת יהוה לאלעזר הכהן
כאשר צוה יהוה את משה וממחצית בני ישראל
אשר חצה משה מן האנשים הצבאים ותהי מחצת
העדה מן הצאן שלש מאות אלף ושלשים אלף
שבעת אלפים וחמש מאות ובקר ששה ושלשים
אלף וחמרים שלשים אלף וחמש מאות ונפש
אדם ששה עשר אלף ויקח משה ממחצת בני
ישראל את האחז אחוד מן החמשים מן האדם
ומן הבהמה ויתן אתם ללוים שמרי משמרת
משכן יהוה כאשר צוה יהוה את משה ויקרבו
אל משה הפקדים אשר לאלפי הצבא שרי
האלפים ושרי המאות ויאמרו אל משה עבדיך
נשאו את ראש אנשי המלחמה אשר בידנו ולא
נפקד ממנו איש ונקרב את קרבן יהוה איש אשר
מצא כלי זהב אצעדה וצמיד טבעת עגיל וכומז
לכפר על נפשתינו לפני יהוה ויקח משה ואלעזר
הכהן את הזהב מאתם כל כלי מעשה ויהי כל
זהב התרומה אשר הרימו ליהוה ששה עשר
אלף שבע מאות וחמשים שקל מאת שרי
האלפים ומאת שרי המאות אנשי הצבא בזזו
איש לו ויקח משה ואלעזר הכהן את הזהב מאת
שרי האלפים והמאות ויבאו אתו אל אהל מועד
זכרון לבני ישראל לפני יהוה

ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני גד עצום מאד
ויראו את ארץ יעזר ואת ארץ גלעד והנה המקום
מקום מקנה ויבאו בני גד ובני ראובן ויאמרו
אל משה ואל אלעזר הכהן ואל נשיאי העדה
לאמר עטרות ודיבן ויעזר ונמרה וחשבון
ואלעלה ושבם ונבו ובעון הארץ אשר הכה יהוה
לפני עדת ישראל ארץ מקנה הוא ולעבדיך
מקנה ויאמרו אם
מצאנו חן בעיניך יתן את הארץ הזאת לעבדיך
לאחזה אל תעברנו את הירדן ויאמר משה לבני
גד ולבני ראובן האחיכם יבאו למלחמה ואתם
תשבו פה ולמה תנואון את לב בני ישראל
מעבר אל הארץ אשר נתן להם יהוה כה עשו
אבתיכם בשלחי אתם מקדש ברנע לראות את
הארץ ויעלו עד נחל אשכול וירא את הארץ
ויניאו את לב בני ישראל לבלתי בא אל הארץ
אשר נתן להם יהוה ויחר אף יהוה ביום ההוא

5) פסוק נ"ג: בָּזְזוּ למנהגנו, וכ"ה בקורן. 6) פסוק א: העי"ן בשוא נח. 7) פסוק י: יפסיק מעט אחרי תיבת ויחר שלא יישמע ויחרף.

וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר: יא אִם־יִרְאוּ הָאֲנָשִׁים הָעֹלִים מִמִּצְרַיִם
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה אֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב כִּי לֹא־מִלְּאוּ
אַחֲרָי: יב בִּלְתִּי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְּנִזִּי וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן
כִּי מִלְּאוּ אַחֲרֵי יְהוָה: יג וַיִּחַר[8]־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל
וַיְנִעֵם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־הַדּוֹר
הָעֹשֶׂה הָרָע בְּעֵינֵי יְהוָה: יד וְהִנֵּה קַמְתֶּם תַּחַת
אֲבֹתֵיכֶם תַּרְבּוּת אֲנָשִׁים חַטָּאִים לִסְפּוֹת עוֹד עַל
חֲרוֹן אַף־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל: טו כִּי תְשׁוּבֻן מֵאַחֲרָיו
וְיָסַף עוֹד לְהַנִּיחוֹ בַּמִּדְבָּר וְשִׁחַתֶּם לְכָל־הָעָם
הַזֶּה: טז וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו

וַיֹּאמְרוּ גְּדֵרֹת צֹאן נִבְנֶה לְמִקְנֵנוּ פֹּה וְעָרִים לְטַפֵּנוּ:
יז וַאֲנַחְנוּ נֶחְלָץ חֻשִׁים לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד אֲשֶׁר
אִם־הֲבִיאֹנָם אֶל־מְקוֹמָם וְיָשַׁב טַפֵּנוּ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר
מִפְּנֵי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: יח לֹא נָשׁוּב אֶל־בָּתֵּינוּ עַד הִתְנַחֵל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחֲלָתוֹ: יט כִּי לֹא נִנְחַל אִתָּם מֵעֵבֶר
לַיַּרְדֵּן וָהָלְאָה כִּי בָּאָה נַחֲלָתֵנוּ אֵלֵינוּ מֵעֵבֶר
הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה: שביעי (רביעי כשהן מחוברות)

כ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה אִם־תַּעֲשׂוּן אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
אִם־תֵּחָלְצוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה: כא וְעָבַר לָכֶם כָּל־
חָלוּץ אֶת־הַיַّרְדֵּן לִפְנֵי יְהוָה עַד הוֹרִישׁוֹ אֶת־אֹיְבָיו
מִפָּנָיו: כב וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְאַחַר תָּשֻׁבוּ
וִהְיִיתֶם נְקִיִּם מֵיְהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה הָאָרֶץ הַזֹּאת
לָכֶם לַאֲחֻזָּה לִפְנֵי יְהוָה: כג וְאִם־לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן הִנֵּה
חָטָאתֶם לַיהוָה וִדְעוּ חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶתְכֶם:
כד בְּנוּ־לָכֶם עָרִים לְטַפְּכֶם וּגְדֵרֹת לְצֹנַאכֶם[9] וְהַיֹּצֵא
מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ: כה וַיֹּאמֶר בְּנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן אֶל־מֹשֶׁה
לֵאמֹר עֲבָדֶיךָ יַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי מְצַוֶּה: כו טַפֵּנוּ נָשֵׁינוּ
מִקְנֵנוּ וְכָל־בְּהֵמָתֵנוּ יִהְיוּ־שָׁם בְּעָרֵי הַגִּלְעָד: כז וַעֲבָדֶיךָ
יַעַבְרוּ כָּל־חָלוּץ צָבָא לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה כַּאֲשֶׁר
אֲדֹנִי דֹּבֵר: כח וַיְצַו לָהֶם מֹשֶׁה אֶת אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶת
יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְאֶת־רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל: כט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִם־יַעַבְרוּ בְנֵי־גָד
וּבְנֵי־רְאוּבֵן אִתְּכֶם אֶת־הַיַّרְדֵּן כָּל־חָלוּץ לַמִּלְחָמָה
לִפְנֵי יְהוָה וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם וּנְתַתֶּם לָהֶם
אֶת־אֶרֶץ הַגִّלְעָד לַאֲחֻזָּה: ל וְאִם־לֹא יַעַבְרוּ חֲלוּצִים
אִתְּכֶם וְנֶאֱחֻזוּ בְּתֹכְכֶם[10] בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: לא וַיַּעֲנוּ בְנֵי־גָד
וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־עֲבָדֶיךָ
כֵּן נַעֲשֶׂה: לב נַחְנוּ נַעֲבֹר חֲלוּצִים לִפְנֵי יְהוָה אֶרֶץ
כְּנָעַן וְאִתָּנוּ אֲחֻזַּת נַחֲלָתֵנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן: לג וַיִּתֶּן
לָהֶם מֹשֶׁה לִבְנֵי־גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן וְלַחֲצִי שֵׁבֶט
מְנַשֶּׁה בֶּן־יוֹסֵף אֶת־מַמְלֶכֶת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי

וישבע לאמר אם יראו האנשים העלים ממצרים
מבן עשרים שנה ומעלה את האדמה אשר
נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב כי לא מלאו
אחרי בלתי כלב בן יפנה הקנזי ויהושע בן נון
כי מלאו אחרי יהוה ויחר אף יהוה בישראל
וינעם במדבר ארבעים שנה עד תם כל הדור
העשה הרע בעיני יהוה והנה קמתם תחת
אבתיכם תרבות אנשים חטאים לספות עוד על
חרון אף יהוה אל ישראל כי תשובן מאחריו
ויסף עוד להניחו במדבר ושחתם לכל העם
הזה ויגשו אליו

ויאמרו גדרת צאן נבנה למקננו פה וערים לטפנו:
ואנחנו נחלץ חשים לפני בני ישראל עד אשר
אם הביאנם אל מקומם וישב טפנו בערי המבצר
מפני ישבי הארץ לא נשוב אל בתינו עד התנחל
בני ישראל איש נחלתו כי לא ننחל אתם מעבר
לירדן והלאה כי באה נחלתנו אלינו מעבר
הירדן מזרחה

ויאמר אליהם משה אם תעשון את הדבר הזה
אם תחלצו לפני יהוה למלחמה ועבר לכם כל
חלוץ את הירדן לפני יהוה עד הורישו את איביו
מפניו ונכבשה הארץ לפני יהוה ואחר תשבו
והייתם נקים מיהוה ומישראל והיתה הארץ הזאת
לכם לאחזה לפני יהוה ואם לא תעשון כן הנה
חטאתם ליהוה ודעו חטאתכם אשר תמצא אתכם
בנו לכם ערים לטפכם וגדרת לצנאכם והיצא
מפיכם תעשו ויאמר בני גד ובני ראובן אל משה
לאמר עבדיך יעשו כאשר אדני מצוה טפנו נשינו
מקננו וכל בהמתנו יהיו שם בערי הגלעד ועבדיך
יעברו כל חלוץ צבא לפני יהוה למלחמה כאשר
אדני דבר ויצו להם משה את אלעזר הכהן ואת
יהושע בן נון ואת ראשי אבות המטות לבני
ישראל ויאמר משה אלהם אם יעברו בני גד
ובני ראובן אתכם את הירדן כל חלוץ למלחמה
לפני יהוה ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם
את ארץ הגלעד לאחזה ואם לא יעברו חלוצים
אתכם ונאחזו בתככם בארץ כנען ויענו בני גד
ובני ראובן לאמר את אשר דבר יהוה אל עבדיך
כן נעשה נחנו נעבר חלוצים לפני יהוה ארץ
כנען ואתנו אחזת נחלתנו מעבר לירדן ויתן
להם משה לבני גד ולבני ראובן ולחצי שבט
מנשה בן יוסף את ממלכת סיחון מלך האמרי

8) פסוק י״ג: יפסיק מעט אחרי תיבת ויחר שלא יישמע ויחרף. 9) פסוק כ״ד: הנו״ן בפתח והאל״ף בשוא פתח. 10) פסוק ל׳: בְּתֹכְכֶם למנהגנו, וכ״ה בקורן.

וְאֶת־מַמְלֶכֶת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן הָאָרֶץ לְעָרֶיהָ
בִּגְבֻלֹת עָרֵי הָאָרֶץ סָבִיב: לד וַיִּבְנוּ בְנֵי־גָד אֶת־דִּיבֹן
וְאֶת־עֲטָרֹת וְאֶת עֲרֹעֵר: לה וְאֶת־עַטְרֹת שׁוֹפָן וְאֶת־
יַעְזֵר וְיָגְבְּהָה: לו וְאֶת־בֵּית נִמְרָה וְאֶת־בֵּית הָרָן עָרֵי
מִבְצָר וְגִדְרֹת הגימ"ל בחיריק צֹאן: לז וּבְנֵי רְאוּבֵן בָּנוּ אֶת־חֶשְׁבּוֹן
וְאֶת־אֶלְעָלֵא וְאֶת קִרְיָתָיִם: לח וְאֶת־נְבוֹ וְאֶת־בַּעַל מְעוֹן
מוּסָבֹת שֵׁם וְאֶת־שִׂבְמָה וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁמֹת אֶת־שְׁמוֹת
הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ: לט וַיֵּלְכוּ בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה
וַיִּלְכְּדֵהָ וַיּוֹרֶשׁ אֶת־הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־בָּהּ: מפטיר מ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה
אֶת־הַגִּלְעָד לְמָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁב בָּהּ: מא וְיָאִיר בֶּן־
מְנַשֶּׁה הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־חַוֹּתֵיהֶם וַיִּקְרָא אֹתָן
חַוֹּת יָאִיר: מב וְנֹבַח הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ
וַיִּקְרָא לָהּ לא מפיק"ה"א נֹבַח בִּשְׁמוֹ:

מסעי

לג א אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לְצִבְאֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: ב וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־
מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם
לְמוֹצָאֵיהֶם: ג וַיִּסְעוּ מֵרַעְמְסֵס[1] בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמָּחֳרַת
הַפֶּסַח יָצְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָד רָמָה לְעֵינֵי כָּל־
מִצְרָיִם: ☆ ד וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים אֵת אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה
בָּהֶם כָּל־בְּכוֹר וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְהוָה שְׁפָטִים:
ה וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס[1] וַיַּחֲנוּ בְּסֻכֹּת: ו וַיִּסְעוּ
מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר: ☆ ז וַיִּסְעוּ
מֵאֵתָם וַיָּשֻׁב עַל־פִּי הַחִירֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בַעַל
צְפֹן וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל: ח וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי הַחִירֹת וַיַּעַבְרוּ
בְתוֹךְ־הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
בְּמִדְבַּר אֵתָם וַיַּחֲנוּ בְּמָרָה: ט וַיִּסְעוּ מִמָּרָה וַיָּבֹאוּ
אֵילִמָה וּבְאֵילִם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מָיִם וְשִׁבְעִים
תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם: י וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיַּחֲנוּ עַל־יַם־סוּף[2]: ☆
יא וַיִּסְעוּ מִיַּם־סוּף וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־סִין: יב וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר־
סִין וַיַּחֲנוּ בְּדָפְקָה: יג וַיִּסְעוּ מִדָּפְקָה וַיַּחֲנוּ בָּאָלוּשׁ:
יד וַיִּסְעוּ מֵאָלוּשׁ וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִם וְלֹא־הָיָה שָׁם מַיִם
לָעָם לִשְׁתּוֹת: טו וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִם וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר סִינָי:
טז וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר סִינָי וַיַּחֲנוּ בְּקִבְרֹת הַתַּאֲוָה: יז וַיִּסְעוּ
מִקִּבְרֹת הַתַּאֲוָה וַיַּחֲנוּ בַּחֲצֵרֹת: יח וַיִּסְעוּ מֵחֲצֵרֹת וַיַּחֲנוּ
בְּרִתְמָה: יט וַיִּסְעוּ מֵרִתְמָה וַיַּחֲנוּ בְּרִמֹּן פָּרֶץ: כ וַיִּסְעוּ
מֵרִמֹּן פָּרֶץ וַיַּחֲנוּ בְּלִבְנָה: כא וַיִּסְעוּ מִלִּבְנָה וַיַּחֲנוּ בְּרִסָּה:
כב וַיִּסְעוּ מֵרִסָּה וַיַּחֲנוּ בִּקְהֵלָתָה[3]: כג וַיִּסְעוּ מִקְּהֵלָתָה[4] וַיַּחֲנוּ
בְּהַר־שָׁפֶר: כד וַיִּסְעוּ מֵהַר־שָׁפֶר וַיַּחֲנוּ בַּחֲרָדָה: כה וַיִּסְעוּ
מֵחֲרָדָה וַיַּחֲנוּ בְּמַקְהֵלֹת: כו וַיִּסְעוּ מִמַּקְהֵלֹת וַיַּחֲנוּ
בְּתָחַת: כז וַיִּסְעוּ מִתָּחַת וַיַּחֲנוּ בְּתָרַח: כח וַיִּסְעוּ מִתָּרַח
וַיַּחֲנוּ בְּמִתְקָה: כט וַיִּסְעוּ מִמִּתְקָה וַיַּחֲנוּ בְּחַשְׁמֹנָה:

ואת ממלכת עוג מלך הבשן הארץ לעריה
בגבלת ערי הארץ סביב ויבנו בני גד את דיבן
ואת עטרת ואת ערער ואת עטרת שופן ואת
יעזר ויגבהה ואת בית נמרה ואת בית הרן ערי
מבצר וגדרת צאן ובני ראובן בנו את חשבון
ואת אלעלא ואת קריתים ואת נבו ואת בעל מעון
מוסבת שם ואת שבמה ויקראו בשמת את שמות
הערים אשר בנו וילכו בני מכיר בן מנשה גלעדה
וילכדה ויורש את האמרי אשר בה ויתן משה
את הגלעד למכיר בן מנשה וישב בה ויאיר בן
מנשה הלך וילכד את חותיהם ויקרא אתהן
חות יאיר ונבח הלך וילכד את קנת ואת בנתיה
ויקרא לה נבח בשמו

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים
לצבאתם ביד משה ואהרן ויכתב משה את
מוצאיהם למסעיהם על פי יהוה ואלה מסעיהם
למוצאיהם ויסעו מרעמסס בחדש הראשון
בחמשה עשר יום לחדש הראשון ממחרת
הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה לעיני כל
מצרים ומצרים מקברים את אשר הכה יהוה
בהם כל בכור ובאלהיהם עשה יהוה שפטים
ויסעו בני ישראל מרעמסס ויחנו בסכת ויסעו
מסכת ויחנו באתם אשר בקצה המדבר ויסעו
מאתם וישב על פי החירת אשר על פני בעל
צפון ויחנו לפני מגדל ויסעו מפני החירת ויעברו
בתוך הים המדברה וילכו דרך שלשת ימים
במדבר אתם ויחנו במרה ויסעו ממרה ויבאו
אילמה ובאילם שתים עשרה עינת מים ושבעים
תמרים ויחנו שם ויסעו מאילם ויחנו על ים סוף
ויסעו מים סוף ויחנו במדבר סין ויסעו ממדבר
סין ויחנו בדפקה ויסעו מדפקה ויחנו באלוש
ויסעו מאלוש ויחנו ברפידים ולא היה שם מים
לעם לשתות ויסעו מרפידים ויחנו במדבר סיני
ויסעו ממדבר סיני ויחנו בקברת התאוה ויסעו
מקברת התאוה ויחנו בחצרת ויסעו מחצרת ויחנו
ברתמה ויסעו מרתמה ויחנו ברמן פרץ ויסעו
מרמן פרץ ויחנו בלבנה ויסעו מלבנה ויחנו ברסה
ויסעו מרסה ויחנו בקהלתה ויסעו מקהלתה ויחנו
בהר שפר ויסעו מהר שפר ויחנו בחרדה ויסעו
מחרדה ויחנו במקהלת ויסעו ממקהלת ויחנו
בתחת ויסעו מתחת ויחנו בתרח ויסעו מתרח
ויחנו במתקה ויסעו ממתקה ויחנו בחשמנה

1) פסוק ג׳ וה׳: הע״ן בשוא נח והמ״ם בשוא נע, ויזהר מלקרוא את הע״ן בפתח כי היא שם עיר אחרת. 2) פסוק י׳: עד כאן קורין בשבת במנחה ובשני ובחמישי. אך בשבת בשחרית הנכון שלא להפסיק כלל באמצע המסעות (כה״ח סי׳ תכ״ח אות ט״ל). 3) פסוק כ״ג: מלעיל. 4) שם: הקו״ף בדגש חזק ובשוא נע.

ל וַיִּסְעוּ מֵחַשְׁמֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּמֹסֵרוֹת: לא וַיִּסְעוּ מִמֹּסֵרוֹת
וַיַּחֲנוּ בִּבְנֵי יַעֲקָן: לב וַיִּסְעוּ מִבְּנֵי יַעֲקָן וַיַּחֲנוּ בְּחֹר הַגִּדְגָּד:
לג וַיִּסְעוּ מֵחֹר הַגִּדְגָּד וַיַּחֲנוּ בְּיָטְבָתָה: לד וַיִּסְעוּ מִיָּטְבָתָה
וַיַּחֲנוּ בְּעַבְרֹנָה מלרע: לה וַיִּסְעוּ מֵעַבְרֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּעֶצְיֹן גָּבֶר:
לו וַיִּסְעוּ מֵעֶצְיֹן גָּבֶר וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־צִן הִוא קָדֵשׁ:
לז וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ וַיַּחֲנוּ בְּהֹר הָהָר בִּקְצֵה אֶרֶץ אֱדוֹם:
לח וַיַּעַל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֶל־הֹר הָהָר עַל־פִּי יְהוָה
וַיָּמָת שָׁם בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ:
לט וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים וּמְאַת שָׁנָה בְּמוֹתוֹ
בְּהֹר הָהָר: מ וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי
מֶלֶךְ עֲרָד וְהוּא־יֹשֵׁב בַּנֶּגֶב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּבֹא בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: מא וַיִּסְעוּ מֵהֹר הָהָר וַיַּחֲנוּ בְּצַלְמֹנָה: מב וַיִּסְעוּ
מִצַּלְמֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּפוּנֹן: מג וַיִּסְעוּ מִפּוּנֹן וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת:
מד וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים בִּגְבוּל מוֹאָב:
מה וַיִּסְעוּ מֵעִיִּים וַיַּחֲנוּ בְּדִיבֹן גָּד: מו וַיִּסְעוּ מִדִּיבֹן גָּד וַיַּחֲנוּ
בְּעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה: מז וַיִּסְעוּ מֵעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה וַיַּחֲנוּ
בְּהָרֵי הָעֲבָרִים לִפְנֵי נְבוֹ: מח וַיִּסְעוּ מֵהָרֵי הָעֲבָרִים
וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרִחוֹ: מט וַיַּחֲנוּ עַל־
הַיַּרְדֵּן מִבֵּית הַיְשִׁמֹת עַד אָבֵל הַשִּׁטִּים בְּעַרְבֹת
מוֹאָב: שני (חמישי כשהן מחוברות) נ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרִחוֹ לֵאמֹר: נא דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים
אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן: נב וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי
הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְאִבַּדְתֶּם אֵת כָּל־מַשְׂכִּיתָם וְאֵת כָּל־
צַלְמֵי מַסֵּכָתָם תְּאַבֵּדוּ וְאֶת כָּל־בָּמוֹתָם תַּשְׁמִידוּ:
נג וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ וְיָשַׁבְתֶּם־בָּהּ כִּי לָכֶם נָתַתִּי
אֶת־הָאָרֶץ לָרֶשֶׁת אֹתָהּ: שלישי נד וְהִתְנַחַלְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ
בְּגוֹרָל לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם לָרַב תַּרְבּוּ אֶת־נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט
תַּמְעִיט אֶת־נַחֲלָתוֹ אֶל אֲשֶׁר־יֵצֵא לוֹ שָׁמָּה הַגּוֹרָל
לוֹ יִהְיֶה לְמַטּוֹת אֲבֹתֵיכֶם תִּתְנָחָלוּ: נה וְאִם־לֹא תוֹרִישׁוּ
אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְהָיָה אֲשֶׁר תּוֹתִירוּ מֵהֶם
לְשִׂכִּים בְּעֵינֵיכֶם וְלִצְנִנִים בְּצִדֵּיכֶם וְצָרְרוּ[5] אֶתְכֶם
עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ: נו וְהָיָה כַּאֲשֶׁר
דָּמִיתִי לַעֲשׂוֹת לָהֶם אֶעֱשֶׂה לָכֶם:
לד א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ב צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־אַתֶּם בָּאִים אֶל־הָאָרֶץ כְּנָעַן
זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּפֹּל לָכֶם בְּנַחֲלָה אֶרֶץ כְּנָעַן
לִגְבֻלֹתֶיהָ: ג וְהָיָה לָכֶם פְּאַת־נֶגֶב מִמִּדְבַּר־צִן עַל־יְדֵי
אֱדוֹם וְהָיָה לָכֶם גְּבוּל נֶגֶב מִקְצֵה יָם־הַמֶּלַח קֵדְמָה:
ד וְנָסַב לָכֶם הַגְּבוּל מִנֶּגֶב לְמַעֲלֵה עַקְרַבִּים וְעָבַר צִנָה
והיה וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו מִנֶּגֶב לְקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְיָצָא חֲצַר־אַדָּר

ויסעו מחשמנה ויחנו במסרות ויסעו ממסרות
ויחנו בבני יעקן ויסעו מבני יעקן ויחנו בחר הגדגד
ויסעו מחר הגדגד ויחנו ביטבתה ויסעו מיטבתה
ויחנו בעברנה ויסעו מעברנה ויחנו בעצין גבר
ויסעו מעצין גבר ויחנו במדבר צן הוא קדש
ויסעו מקדש ויחנו בהר ההר בקצה ארץ אדום
ויעל אהרן הכהן אל הר ההר על פי יהוה
וימת שם בשנת הארבעים לצאת בני ישראל
מארץ מצרים בחדש החמישי באחד לחדש
ואהרן בן שלש ועשרים ומאת שנה במתו
בהר ההר וישמע הכנעני
מלך ערד והוא ישב בנגב בארץ כנען בבא בני
ישראל ויסעו מהר ההר ויחנו בצלמנה ויסעו
מצלמנה ויחנו בפונן ויסעו מפונן ויחנו באבת
ויסעו מאבת ויחנו בעיי העברים בגבול מואב
ויסעו מעיים ויחנו בדיבן גד ויסעו מדיבן גד ויחנו
בעלמן דבלתימה ויסעו מעלמן דבלתימה ויחנו
בהרי העברים לפני נבו ויסעו מהרי העברים
ויחנו בערבת מואב על ירדן ירחו ויחנו על
הירדן מבית השמת עד אבל השטים בערבת
מואב וידבר יהוה אל
משה בערבת מואב על ירדן ירחו לאמר דבר
אל בני ישראל ואמרת אלהם כי אתם עברים
את הירדן אל ארץ כנען והורשתם את כל ישבי
הארץ מפניכם ואבדתם את כל משכיתם ואת כל
צלמי מסכתם תאבדו ואת כל במותם תשמידו
והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי
את הארץ לרשת אתה והתנחלתם את הארץ
בגורל למשפחתיכם לרב תרבו את נחלתו ולמעט
תמעיט את נחלתו אל אשר יצא לו שמה הגורל
לו יהיה למטות אבתיכם תתנחלו ואם לא תורישו
את ישבי הארץ מפניכם והיה אשר תותירו מהם
לשכים בעיניכם ולצנינם בצדיכם וצררו אתכם
על הארץ אשר אתם ישבים בה והיה כאשר
דמיתי לעשות להם אעשה לכם
וידבר יהוה אל משה לאמר צו את בני ישראל
ואמרת אלהם כי אתם באים אל הארץ כנען
זאת הארץ אשר תפל לכם בנחלה ארץ כנען
לגבלתיה והיה לכם פאת נגב ממדבר צן על ידי
אדום והיה לכם גבול נגב מקצה ים המלח קדמה
ונסב לכם הגבול מנגב למעלה עקרבים ועבר צנה
והיה תוצאתיו מנגב לקדש ברנע ויצא חצר אדר

5) פסוק נ"ה: וצררו למנהגנו, וכ"ה בקורן.

וְעָבַר עַצְמֹנָה: ה וְנָסַב הַגְּבוּל מֵעַצְמוֹן נַחְלָה[6] מִצְרַיִם
וְהָיוּ תוֹצְאֹתָיו הַיָּמָּה: ו וּגְבוּל יָם וְהָיָה לָכֶם הַיָּם
הַגָּדוֹל וּגְבוּל זֶה־יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל יָם: ז וְזֶה־יִהְיֶה לָכֶם
גְּבוּל צָפוֹן מִן־הַיָּם הַגָּדֹל תְּתָאוּ לָכֶם הֹר הָהָר:
ח מֵהֹר הָהָר תְּתָאוּ לְבֹא חֲמָת וְהָיוּ תוֹצְאֹת הַגְּבֻל
צְדָדָה: ט וְיָצָא הַגְּבֻל זִפְרֹנָה וְהָיוּ תוֹצְאֹתָיו חֲצַר עֵינָן
זֶה־יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל צָפוֹן: י וְהִתְאַוִּיתֶם לָכֶם לִגְבוּל
קֶדְמָה מֵחֲצַר עֵינָן שֶׁפָמָה בשי״ן ימנית: יא וְיָרַד הַגְּבֻל מִשְּׁפָם
הָרִבְלָה מִקֶּדֶם לָעָיִן וְיָרַד הַגְּבֻל וּמָחָה עַל־כֶּתֶף
יַם־כִּנֶּרֶת קֵדְמָה: יב וְיָרַד הַגְּבוּל הַיַּרְדֵּנָה וְהָיוּ תוֹצְאֹתָיו
יַם הַמֶּלַח זֹאת תִּהְיֶה לָכֶם הָאָרֶץ לִגְבֻלֹתֶיהָ סָבִיב:
יג וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר תִּתְנַחֲלוּ אֹתָהּ בְּגוֹרָל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָתֶת
לְתִשְׁעַת הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה: יד כִּי לָקְחוּ מַטֵּה בְנֵי
הָרְאוּבֵנִי[7] לְבֵית אֲבֹתָם וּמַטֵּה בְנֵי־הַגָּדִי לְבֵית
אֲבֹתָם וַחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם: טו שְׁנֵי
הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַّטֶּה לָקְחוּ נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן
יְרִחוֹ קֵדְמָה מִזְרָחָה: רביעי (ששי כשהן מחוברות)
טז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: יז אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר־יִנְחֲלוּ לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וִיהוֹשֻׁעַ
בִּן־נוּן: יח וְנָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא אֶחָד מִמַּטֶּה תִּקְחוּ לִנְחֹל
אֶת־הָאָרֶץ: יט וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים לְמַטֵּה יְהוּדָה
כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה: כ וּלְמַטֵּה בְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁמוּאֵל בֶּן־
עַמִּיהוּד: כא לְמַטֵּה בִנְיָמִן אֱלִידָד בֶּן־כִּסְלוֹן: כב וּלְמַטֵּה
בְנֵי־דָן נָשִׂיא בֻקִּי בֶן־יָגְלִי: כג לִבְנֵי יוֹסֵף לְמַטֵּה בְנֵי־
מְנַשֶּׁה נָשִׂיא חַנִּיאֵל בֶּן־אֵפֹד: כד וּלְמַטֵּה בְנֵי־אֶפְרַיִם
נָשִׂיא קְמוּאֵל בֶּן־שִׁפְטָן: כה וּלְמַטֵּה בְנֵי־זְבוּלֻן נָשִׂיא
אֱלִיצָפָן בֶּן־פַּרְנָךְ: כו וּלְמַטֵּה בְנֵי־יִשָּׂשכָר נָשִׂיא
פַּלְטִיאֵל בֶּן־עַזָּן: כז וּלְמַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר נָשִׂיא אֲחִיהוּד
בֶּן־שְׁלֹמִי: כח וּלְמַטֵּה בְנֵי־נַפְתָּלִי נָשִׂיא פְּדַהְאֵל[8] בֶּן־
עַמִּיהוּד: כט אֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְנַחֵל אֶת־בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: חמישי
לה א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן
יְרִחוֹ לֵאמֹר: ב צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתְנוּ לַלְוִיִּם מִנַּחֲלַת
אֲחֻזָּתָם עָרִים לָשֶׁבֶת וּמִגְרָשׁ לֶעָרִים סְבִיבֹתֵיהֶם
תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם: ג וְהָיוּ הֶעָרִים לָהֶם לָשֶׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶם
יִהְיוּ לִבְהֶמְתָּם וְלִרְכֻשָׁם וּלְכָל חַיָּתָם: ד וּמִגְרְשֵׁי
הֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם מִקִּיר הָעִיר וָחוּצָה אֶלֶף
אַמָּה סָבִיב: ה וּמַדַּתֶּם מִחוּץ לָעִיר אֶת־פְּאַת־קֵדְמָה
אַלְפַּיִם[9] בָּאַמָּה וְאֶת־פְּאַת־נֶגֶב אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְאֶת־
פְּאַת־יָם אַלְפַּיִם בָּאַמָּה וְאֵת פְּאַת צָפוֹן אַלְפַּיִם
בָּאַמָּה וְהָעִיר בַּתָּוֶךְ זֶה יִהְיֶה לָהֶם מִגְרְשֵׁי הֶעָרִים:

ועבר עצמנה ונסב הגבול מעצמון נחלה מצרים
והיו תוצאתיו הימה וגבול ים והיה לכם הים
הגדול וגבול זה יהיה לכם גבול ים וזה יהיה לכם
גבול צפון מן הים הגדל תתאו לכם הר ההר
מהר ההר תתאו לבא חמת והיו תוצאת הגבל
צדדה ויצא הגבל זפרנה והיו תוצאתיו חצר עינן
זה יהיה לכם גבול צפון והתאויתם לכם לגבול
קדמה מחצר עינן שפמה וירד הגבל משפם
הרבלה מקדם לעין וירד הגבל ומחה על כתף
ים כנרת קדמה וירד הגבול הירדנה והיו תוצאתיו
ים המלח זאת תהיה לכם הארץ לגבלתיה סביב
ויצו משה את בני ישראל לאמר זאת הארץ
אשר תתנחלו אתה בגורל אשר צוה יהוה לתת
לתשעת המטות וחצי המטה כי לקחו מטה בני
הראובני לבית אבתם ומטה בני הגדי לבית
אבתם וחצי מטה מנשה לקחו נחלתם שני
המטות וחצי המטה לקחו נחלתם מעבר לירדן
ירחו קדמה מזרחה
וידבר יהוה אל משה לאמר אלה שמות האנשים
אשר ינחלו לכם את הארץ אלעזר הכהן ויהושע
בן נון ונשיא אחד נשיא אחד ממטה תקחו לנחל
את הארץ ואלה שמות האנשים למטה יהודה
כלב בן יפנה ולמטה בני שמעון שמואל בן
עמיהוד למטה בנימן אלידד בן כסלון ולמטה
בני דן נשיא בקי בן יגלי לבני יוסף למטה בני
מנשה נשיא חניאל בן אפד ולמטה בני אפרים
נשיא קמואל בן שפטן ולמטה בני זבולן נשיא
אליצפן בן פרנך ולמטה בני יששכר נשיא
פלטיאל בן עזן ולמטה בני אשר נשיא אחיהוד
בן שלמי ולמטה בני נפתלי נשיא פדהאל בן
עמיהוד אלה אשר צוה יהוה לנחל את בני
ישראל בארץ כנען
וידבר יהוה אל משה בערבת מואב על ירדן
ירחו לאמר צו את בני ישראל ונתנו ללוים מנחלת
אחזתם ערים לשבת ומגרש לערים סביבתיהם
תתנו ללוים והיו הערים להם לשבת ומגרשיהם
יהיו לבהמתם ולרכשם ולכל חיתם ומגרשי
הערים אשר תתנו ללוים מקיר העיר וחוצה אלף
אמה סביב ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה
אלפים באמה ואת פאת נגב אלפים באמה ואת
פאת ים אלפים באמה ואת פאת צפון אלפים
באמה והעיר בתוך זה יהיה להם מגרשי הערים

6) פסוק ה׳: מלעיל והחי״ת בשוא נח. 7) פסוק י״ד: האל״ף נחה וקריאת התיבה כך: הַרוּבֵנִי. 8) פסוק כ״ח: הה״א בשוא נח.

ו וְאֶת הֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם אֵת שֵׁשׁ־עָרֵי
הַמִּקְלָט אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָנֹס שָׁמָּה הָרֹצֵחַ וַעֲלֵיהֶם
תִּתְּנוּ אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם עִיר: ז כָּל־הֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ
לַלְוִיִּם אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה עִיר אֹתָן וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן:
ח וְהֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ מֵאֲחֻזַּת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הָרַב
תַּרְבּוּ וּמֵאֵת הַמְּעַט תַּמְעִיטוּ אִישׁ כְּפִי נַחֲלָתוֹ אֲשֶׁר
יִנְחָלוּ יִתֵּן מֵעָרָיו לַלְוִיִּם: ששי (שביעי כשהן מחוברות)
ט וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: י דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אַרְצָה
כְּנָעַן: יא וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה
לָכֶם וְנָס שָׁמָּה רֹצֵחַ מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה: יב וְהָיוּ לָכֶם
הֶעָרִים לְמִקְלָט מִגֹּאֵל וְלֹא יָמוּת הָרֹצֵחַ עַד־עָמְדוֹ
לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט: יג וְהֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתֵּנוּ מלעיל שֵׁשׁ־עָרֵי
מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם: יד אֶת | שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֵבֶר
לַיַּרְדֵּן וְאֶת שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן עָרֵי
מִקְלָט תִּהְיֶינָה: טו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר וְלַתּוֹשָׁב בְּתוֹכָם
תִּהְיֶינָה שֵׁשׁ־הֶעָרִים הָאֵלֶּה לְמִקְלָט לָנוּס שָׁמָּה
כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה: טו וְאִם־בִּכְלִי בַרְזֶל | הִכָּהוּ וַיָּמֹת
רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ: יז וְאִם בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר־
יָמוּת בָּהּ הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ: יח אוֹ
בִּכְלִי עֵץ־יָד אֲשֶׁר־יָמוּת בּוֹ הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא
מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ: יט גֹּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ
בְּפִגְעוֹ־בוֹ הוּא יְמִתֶנּוּ: כ וְאִם־בְּשִׂנְאָה יֶהְדָּפֶנּוּ[10] אוֹ־
הִשְׁלִיךְ עָלָיו בְּצָדִיָּה וַיָּמֹת: כא אוֹ בְאֵיבָה הִכָּהוּ בְיָדוֹ
וַיָּמֹת מוֹת־יוּמַת הַמַּכֶּה רֹצֵחַ הוּא גֹּאֵל הַדָּם יָמִית
אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ־בוֹ: כב וְאִם־בְּפֶתַע בְּלֹא־אֵיבָה הֲדָפוֹ
אוֹ־הִשְׁלִיךְ עָלָיו כָּל־כְּלִי בְּלֹא צָדִיָּה: כג אוֹ בְכָל־אֶבֶן
אֲשֶׁר־יָמוּת בָּהּ בְּלֹא רְאוֹת וַיַּפֵּל עָלָיו וַיָּמֹת וְהוּא
לֹא־אוֹיֵב לוֹ וְלֹא מְבַקֵּשׁ רָעָתוֹ: כד וְשָׁפְטוּ הָעֵדָה בֵּין
הַמַּכֶּה וּבֵין גֹּאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה: כה וְהִצִּילוּ
הָעֵדָה אֶת־הָרֹצֵחַ מִיַּד גֹּאֵל הַדָּם וְהֵשִׁיבוּ אֹתוֹ
הָעֵדָה אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר־נָס שָׁמָּה וְיָשַׁב בָּהּ
עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל אֲשֶׁר־מָשַׁח אֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ:
כו וְאִם־יָצֹא יֵצֵא הָרֹצֵחַ אֶת־גְּבוּל עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר
יָנוּס שָׁמָּה: כז וּמָצָא אֹתוֹ גֹּאֵל הַדָּם מִחוּץ לִגְבוּל עִיר
מִקְלָטוֹ וְרָצַח גֹּאֵל הַדָּם אֶת־הָרֹצֵחַ אֵין לוֹ דָּם: כח כִּי
בְּעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל וְאַחֲרֵי מוֹת
הַכֹּהֵן הַגָּדֹל יָשׁוּב הָרֹצֵחַ אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתוֹ: כט וְהָיוּ אֵלֶּה
לָכֶם לְחֻקַּת מִשְׁפָּט לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם:
ל כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ לְפִי עֵדִים יִרְצַח אֶת־הָרֹצֵחַ וְעֵד
אֶחָד לֹא־יַעֲנֶה בְנֶפֶשׁ לָמוּת: לא וְלֹא־תִקְחוּ כֹפֶר
לְנֶפֶשׁ רֹצֵחַ אֲשֶׁר־הוּא רָשָׁע לָמוּת כִּי־מוֹת יוּמָת:

ואת הערים אשר תתנו ללוים את שש ערי
המקלט אשר תתנו לנס שמה הרצח ועליהם
תתנו ארבעים ושתים עיר כל הערים אשר תתנו
ללוים ארבעים ושמנה עיר אתן ואת מגרשיהן
והערים אשר תתנו מאחזת בני ישראל מאת הרב
תרבו ומאת המעט תמעיטו איש כפי נחלתו אשר
ינחלו יתן מעריו ללוים
וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם כי אתם עברים את הירדן ארצה
כנען והקריתם לכם ערים ערי מקלט תהיינה
לכם ונס שמה רצח מכה נפש בשגגה והיו לכם
הערים למקלט מגאל ולא ימות הרצח עד עמדו
לפני העדה למשפט והערים אשר תתנו שש ערי
מקלט תהיינה לכם את שלש הערים תתנו מעבר
לירדן ואת שלש הערים תתנו בארץ כנען ערי
מקלט תהיינה לבני ישראל ולגר ולתושב בתוכם
תהיינה שש הערים האלה למקלט לנוס שמה
כל מכה נפש בשגגה ואם בכלי ברזל הכהו וימת
רצח הוא מות יומת הרצח ואם באבן יד אשר
ימות בה הכהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח או
בכלי עץ יד אשר ימות בו הכהו וימת רצח הוא
מות יומת הרצח גאל הדם הוא ימית את הרצח
בפגעו בו הוא ימתנו ואם בשנאה יהדפנו או
השליך עליו בצדיה וימת או באיבה הכהו בידו
וימת מות יומת המכה רצח הוא גאל הדם ימית
את הרצח בפגעו בו ואם בפתע בלא איבה הדפו
או השליך עליו כל כלי בלא צדיה או בכל אבן
אשר ימות בה בלא ראות ויפל עליו וימת והוא
לא אויב לו ולא מבקש רעתו ושפטו העדה בין
המכה ובין גאל הדם על המשפטים האלה והצילו
העדה את הרצח מיד גאל הדם והשיבו אתו
העדה אל עיר מקלטו אשר נס שמה וישב בה
עד מות הכהן הגדל אשר משח אתו בשמן הקדש
ואם יצא יצא הרצח את גבול עיר מקלטו אשר
ינוס שמה ומצא אתו גאל הדם מחוץ לגבול עיר
מקלטו ורצח גאל הדם את הרצח אין לו דם כי
בעיר מקלטו ישב עד מות הכהן הגדל ואחרי מות
הכהן הגדל ישוב הרצח אל ארץ אחזתו והיו אלה
לכם לחקת משפט לדרתיכם בכל מושבתיכם
כל מכה נפש לפי עדים ירצח את הרצח ועד
אחד לא יענה בנפש למות ולא תקחו כפר
לנפש רצח אשר הוא רשע למות כי מות יומת

9) פסוק כ: הה״א בשוא נח והדל״ת בשוא קמץ.

לד וְלֹא־תִקְחוּ כֹפֶר לָנוּס אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ לָשׁוּב
לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן: לה וְלֹא־תַחֲנִיפוּ אֶת־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּהּ כִּי הַדָּם הוּא יַחֲנִיף אֶת־
הָאָרֶץ וְלָאָרֶץ לֹא־יְכֻפַּר לַדָּם אֲשֶׁר שֻׁפַךְ־בָּהּ
כִּי־אִם בְּדַם שֹׁפְכוֹ: לו וְלֹא תְטַמֵּא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ כִּי אֲנִי
יְהוָה שֹׁכֵן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: שביעי

לו א וַיִּקְרְבוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי־גִלְעָד בֶּן־
מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה מִמִּשְׁפְּחֹת בְּנֵי יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ לִפְנֵי
מֹשֶׁה וְלִפְנֵי הַנְּשִׂאִים רָאשֵׁי אָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
ב וַיֹּאמְרוּ אֶת־אֲדֹנִי צִוָּה יְהוָה לָתֵת אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה
בְּגוֹרָל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאדֹנִי האל״ף נחה צֻוָּה בַיהוָה לָתֵת אֶת־
נַחֲלַת צְלָפְחָד אָחִינוּ לִבְנֹתָיו: ג וְהָיוּ לְאֶחָד מִבְּנֵי
שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לָנָשִׁים וְנִגְרְעָה נַחֲלָתָן מִנַּחֲלַת
אֲבֹתֵינוּ וְנוֹסַף עַל נַחֲלַת הַמַּטֶּה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם
וּמִגּרַל נַחֲלָתֵנוּ יִגָּרַע: ד וְאִם־יִהְיֶה הַיֹּבֵל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וְנוֹסְפָה נַחֲלָתָן עַל נַחֲלַת הַמַּטֶּה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם
וּמִנַּחֲלַת מַטֵּה אֲבֹתֵינוּ יִגָּרַע נַחֲלָתָן: ה וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְהוָה לֵאמֹר כֵּן מַטֵּה בְנֵי־יוֹסֵף
דֹּבְרִים: ו זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לִבְנוֹת צְלָפְחָד
לֵאמֹר לַטּוֹב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים אַךְ לְמִשְׁפַּחַת
מַטֵּה אֲבִיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים: ז וְלֹא־תִסֹּב נַחֲלָה לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל מִמַּטֶּה אֶל־מַטֶּה כִּי אִישׁ בְּנַחֲלַת מַטֵּה
אֲבֹתָיו יִדְבְּקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ח וְכָל־בַּת יֹרֶשֶׁת נַחֲלָה
מִמַּטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֶחָד מִמִּשְׁפַּחַת מַטֵּה אָבִיהָ
תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לְמַעַן יִירְשׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחֲלַת
אֲבֹתָיו: ט וְלֹא־תִסֹּב נַחֲלָה מִמַּטֶּה לְמַטֶּה אַחֵר כִּי־אִישׁ
בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבְּקוּ מַטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: י כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנוֹת צְלָפְחָד: מפטיר יא וַתִּהְיֶינָה
מַחְלָה תִרְצָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה וְנֹעָה בְּנוֹת צְלָפְחָד
לִבְנֵי דֹדֵיהֶן לָנָשִׁים: יב מִמִּשְׁפְּחֹת בְּנֵי־מְנַשֶּׁה בֶן־יוֹסֵף
הָיוּ לָנָשִׁים וַתְּהִי נַחֲלָתָן עַל־מַטֵּה מִשְׁפַּחַת אֲבִיהֶן:
יג אֵלֶּה הַמִּצְוֹת וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־
מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרִחוֹ:

ולא תקחו כפר לנוס אל עיר מקלטו לשוב
לשבת בארץ עד מות הכהן ולא תחניפו את־
הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא יחניף את־
הארץ ולארץ לא יכפר לדם אשר שפך־בה
כי אם בדם שפכו ולא תטמא את הארץ אשר
אתם ישבים בה אשר אני שכן בתוכה כי אני
יהוה שכן בתוך בני ישראל

ויקרבו ראשי האבות למשפחות בני גלעד בן
מכיר בן מנשה ממשפחות בני יוסף וידברו לפני
משה ולפני הנשאים ראשי אבות לבני ישראל
ויאמרו את אדני צוה יהוה לתת את הארץ בנחלה
בגורל לבני ישראל ואדני צוה ביהוה לתת את
נחלת צלפחד אחינו לבנתיו והיו לאחד מבני
שבטי בני ישראל לנשים ונגרעה נחלתן מנחלת
אבתינו ונוסף על נחלת המטה אשר תהיינה להם
ומגרל נחלתנו יגרע ואם יהיה היבל לבני ישראל
ונוספה נחלתן על נחלת המטה אשר תהיינה להם
ומנחלת מטה אבתינו יגרע נחלתן ויצו משה את
בני ישראל על פי יהוה לאמר כן מטה בני יוסף
דברים זה הדבר אשר צוה יהוה לבנות צלפחד
לאמר לטוב בעיניהם תהיינה לנשים אך למשפחת
מטה אביהם תהיינה לנשים ולא תסב נחלה לבני
ישראל ממטה אל מטה כי איש בנחלת מטה
אבתיו ידבקו בני ישראל וכל בת ירשת נחלה
ממטות בני ישראל לאחד ממשפחת מטה אביה
תהיה לאשה למען יירשו בני ישראל איש נחלת
אבתיו ולא תסב נחלה ממטה למטה אחר כי איש
בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל כאשר צוה
יהוה את משה כן עשו בנות צלפחד ותהיינה
מחלה תרצה וחגלה ומלכה ונעה בנות צלפחד
לבני דדיהן לנשים ממשפחות בני מנשה בן יוסף
היו לנשים ותהי נחלתן על מטה משפחת אביהן
אלה המצות והמשפטים אשר צוה יהוה ביד
משה אל בני ישראל בערבת מואב על ירדן ירחו

דברים

דברים א א אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר בָּעֲרָבָה מוּל הת״ם בחולם סוּף בֵּין־
פָּארָן וּבֵין־תֹּפֶל וְלָבָן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב: ב אַחַד עָשָׂר
יוֹם מֵחֹרֵב דֶּרֶךְ הַר־שֵׂעִיר עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ:

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל
בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין
פארן ובין תפל ולבן וחצרת ודי זהב אחד עשר
יום מחרב דרך הר שעיר עד קדש ברנע

ג וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד
לַחֹדֶשׁ דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֲלֵהֶם: ☆ ד אַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֶת[1] סִיחֹן מֶלֶךְ
הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן וְאֶת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
אֲשֶׁר־יוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרֹת בְּאֶדְרֶעִי: ה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
בְּאֶרֶץ מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת
לֵאמֹר: ו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב לֵאמֹר רַב־
לָכֶם שֶׁבֶת בָּהָר הַזֶּה: ז פְּנוּ וּסְעוּ לָכֶם וּבֹאוּ הַר
הָאֱמֹרִי וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָיו בָּעֲרָבָה בָהָר וּבַשְּׁפֵלָה
וּבַנֶּגֶב וּבְחוֹף הַיָּם אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַלְּבָנוֹן עַד־הַנָּהָר
הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת: ☆ ח רְאֵה נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם אֶת־הָאָרֶץ בֹּאוּ
וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע[2] יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם
אַחֲרֵיהֶם: ט וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר לֹא־אוּכַל
לְבַדִּי שְׂאֵת אֶתְכֶם: י יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם
וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב[3]: יא יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ
אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם: שני יב אֵיכָה אֶשָּׂא לְבַדִּי טָרְחֲכֶם
וּמַשָּׂאֲכֶם וְרִיבְכֶם: יג הָבוּ מלרע לָכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וּנְבֹנִים
וִידֻעִים לְשִׁבְטֵיכֶם וַאֲשִׂימֵם בְּרָאשֵׁיכֶם: יד וַתַּעֲנוּ
אֹתִי וַתֹּאמְרוּ טוֹב־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לַעֲשׂוֹת:
טו וָאֶקַּח אֶת־רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וִידֻעִים
וָאֶתֵּן אוֹתָם רָאשִׁים עֲלֵיכֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי
מֵאוֹת וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת וְשֹׁטְרִים
לְשִׁבְטֵיכֶם: טו וָאֲצַוֶּה אֶת־שֹׁפְטֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר
שְׁמֹעַ בֵּין־אַחֵיכֶם וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק בֵּין־אִישׁ וּבֵין־
אָחִיו וּבֵין גֵּרוֹ: יז לֹא־תַכִּירוּ פָנִים בַּמִּשְׁפָּט כַּקָּטֹן
כַּגָּדֹל תִּשְׁמָעוּן מלרע לֹא תָגוּרוּ מִפְּנֵי־אִישׁ כִּי הַמִּשְׁפָּט
לֵאלֹהִים הוּא וְהַדָּבָר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם תַּקְרִבוּן
אֵלַי וּשְׁמַעְתִּיו: יח וָאֲצַוֶּה אֶתְכֶם בָּעֵת הַהִוא אֶת כָּל־
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן: יט וַנִּסַּע מֵחֹרֵב וַנֵּלֶךְ אֶת כָּל־
הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַהוּא אֲשֶׁר רְאִיתֶם דֶּרֶךְ
הַר הָאֱמֹרִי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֹתָנוּ וַנָּבֹא עַד
קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ: כ וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּאתֶם מלרע עַד־הַר הָאֱמֹרִי
אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ: כא רְאֵה נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לְפָנֶיךָ אֶת־הָאָרֶץ עֲלֵה רֵשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת: שלישי כב וַתִּקְרְבוּן אֵלַי
כֻּלְּכֶם וַתֹּאמְרוּ נִשְׁלְחָה אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחְפְּרוּ־לָנוּ
אֶת־הָאָרֶץ וְיָשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלֶה־
בָּהּ וְאֶת הֶעָרִים אֲשֶׁר נָבֹא אֲלֵיהֶן: כג וַיִּיטַב בְּעֵינַי
הַדָּבָר וָאֶקַּח מִכֶּם שְׁנֵים עָשָׂר אֲנָשִׁים אִישׁ אֶחָד
לַשָּׁבֶט: כד וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ הָהָרָה וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל

ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חדש באחד
לחדש דבר משה אל בני ישראל ככל אשר
צוה יהוה אתו אלהם אחרי הכתו את סיחן מלך
האמרי אשר יושב בחשבון ואת עוג מלך הבשן
אשר יושב בעשתרת באדרעי בעבר הירדן
בארץ מואב הואיל משה באר את התורה הזאת
לאמר יהוה אלהינו דבר אלינו בחרב לאמר רב
לכם שבת בהר הזה פנו וסעו לכם ובאו הר
האמרי ואל כל שכניו בערבה בהר ובשפלה
ובנגב ובחוף הים ארץ הכנעני והלבנון עד הנהר
הגדל נהר פרת ראה נתתי לפניכם את הארץ באו
ורשו את הארץ אשר נשבע יהוה לאבתיכם
לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם ולזרעם
אחריהם ואמר אלכם בעת ההוא לאמר לא אוכל
לבדי שאת אתכם: יהוה אלהיכם הרבה אתכם
והנכם היום ככוכבי השמים לרב יהוה אלהי
אבותכם יסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך
אתכם כאשר דבר לכם איכה אשא לבדי טרחכם
ומשאכם וריבכם הבו לכם אנשים חכמים ונבנים
וידעים לשבטיכם ואשימם בראשיכם ותענו
אתי ותאמרו טוב הדבר אשר דברת לעשות
ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידעים
ואתן אותם ראשים עליכם שרי אלפים ושרי
מאות ושרי חמשים ושרי עשרת ושטרים
לשבטיכם ואצוה את שפטיכם בעת ההוא לאמר
שמע בין אחיכם ושפטתם צדק בין איש ובין
אחיו ובין גרו לא תכירו פנים במשפט כקטן
כגדל תשמעון לא תגורו מפני איש כי המשפט
לאלהים הוא והדבר אשר יקשה מכם תקרבון
אלי ושמעתיו ואצוה אתכם בעת ההוא את כל
הדברים אשר תעשון ונסע מחרב ונלך את כל
המדבר הגדול והנורא ההוא אשר ראיתם דרך
הר האמרי כאשר צוה יהוה אלהינו אתנו ונבא עד
קדש ברנע ואמר אלכם באתם עד הר האמרי
אשר יהוה אלהינו נתן לנו ראה נתן יהוה אלהיך
לפניך את הארץ עלה רש כאשר דבר יהוה
אלהי אבתיך לך אל תירא ואל תחת: שלישי כב ותקרבון אלי
כלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו
את הארץ וישבו אתנו דבר את הדרך אשר נעלה
בה ואת הערים אשר נבא אליהן: כג ויטב בעיני
הדבר ואקח מכם שנים עשר אנשים איש אחד
לשבט: כד ויפנו ויעלו ההרה ויבאו עד נחל אשכל

1) פסוק ד׳: כאן אחד משני מקומות בתורה שבא יתיב לפני פשטא וחבירו בפרשת ויקרא פרק ה׳ פסוק ב׳. 2) פסוק ח׳: יבטא היטב את העי״ן. 3) פסוק י׳: יש נוהגים בשבת בשחרית לסיים כאן עליית כהן בכדי להתחיל ללוי בכי טוב ״ה׳ אלקי אבותיכם יוסף עליכם״, ונהרא נהרא ופשטיה.

וַיְרַגְּלוּ אֹתָהּ: כה וַיִּקְחוּ בְיָדָם מִפְּרִי הָאָרֶץ וַיּוֹרִדוּ אֵלֵינוּ
וַיָּשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר וַיֹּאמְרוּ טוֹבָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ: כו וְלֹא אֲבִיתֶם לַעֲלֹת וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כז וַתֵּרָגְנוּ בְּאָהֳלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ בְּשִׂנְאַת
יְהוָה אֹתָנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד
הָאֱמֹרִי לְהַשְׁמִידֵנוּ: כח אָנָה | מלרע אֲנַחְנוּ עֹלִים אַחֵינוּ הֵמַסּוּ
אֶת־לְבָבֵנוּ לֵאמֹר עַם גָּדוֹל וָרָם מִמֶּנּוּ עָרִים גְּדֹלֹת
וּבְצוּרֹת בַּשָּׁמָיִם וְגַם־בְּנֵי עֲנָקִים רָאִינוּ שָׁם: כט וָאֹמַר
אֲלֵכֶם לֹא־תַעֲרֹצוּן וְלֹא־תִירְאוּן מֵהֶם: ל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם הוּא יִלָּחֶם לָכֶם כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה
אִתְּכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכֶם: לא וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ
אֲשֶׁר נְשָׂאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא־אִישׁ אֶת־
בְּנוֹ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הֲלַכְתֶּם עַד־בֹּאֲכֶם עַד־
הַמָּקוֹם הַזֶּה: לב וּבַדָּבָר הַזֶּה אֵינְכֶם מַאֲמִינִם בַּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: לג הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם מָקוֹם
לַחֲנֹתְכֶם בָּאֵשׁ | לַיְלָה לַרְאֹתְכֶם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־
בָהּ וּבֶעָנָן יוֹמָם: לד וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קֹול דִּבְרֵיכֶם
וַיִּקְצֹף וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר: לה אִם־יִרְאֶה אִישׁ בָּאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה הַדּוֹר הָרָע הַזֶּה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לָתֵת לַאֲבֹתֵיכֶם: לו זוּלָתִי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הוּא
יִרְאֶנָּה וְלוֹ־אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ־בָּהּ וּלְבָנָיו
יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה: לז גַּם־בִּי הִתְאַנַּף יְהוָה
בִּגְלַלְכֶם לֵאמֹר גַּם־אַתָּה לֹא־תָבֹא שָׁם: לח יְהוֹשֻׁעַ בִּן־
נוּן הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ הוּא יָבֹא מלעיל שָׁמָּה אֹתוֹ חַזֵּק כִּי־הוּא
יַנְחִלֶנָּה אֶת־יִשְׂרָאֵל: רביעי לט וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז
יִהְיֶה וּבְנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב וָרָע הֵמָּה
יָבֹאוּ שָׁמָּה וְלָהֶם אֶתְּנֶנָּה וְהֵם יִרְשׁוּהָ: מ וְאַתֶּם פְּנוּ
לָכֶם וּסְעוּ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף: מא וַתַּעֲנוּ | וַתֹּאמְרוּ
אֵלַי חָטָאנוּ לַיהוָה אֲנַחְנוּ נַעֲלֶה וְנִלְחַמְנוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־
צִוָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַתַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־כְּלִי מִלְחַמְתּוֹ
וַתָּהִינוּ לַעֲלֹת הָהָרָה: מב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֱמֹר לָהֶם
לֹא תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ כִּי אֵינֶנִּי בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ
לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם: מג וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּמְרוּ
אֶת־פִּי יְהוָה וַתָּזִדוּ וַתַּעֲלוּ הָהָרָה: מד וַיֵּצֵא הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב
בָּהָר הַהוּא לִקְרַאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבֹרִים וַיַּכּוּ אֶתְכֶם בְּשֵׂעִיר עַד־חָרְמָה:
מה וַתָּשֻׁבוּ וַתִּבְכּוּ לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא־שָׁמַע יְהוָה בְּקֹלְכֶם
וְלֹא הֶאֱזִין אֲלֵיכֶם: מו וַתֵּשְׁבוּ בְקָדֵשׁ יָמִים רַבִּים
כַּיָּמִים אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם: ב א וַנִּפֶן וַנִּסַּע הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ
יַם־סוּף כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי וַנָּסֹב אֶת־הַר־שֵׂעִיר
יָמִים רַבִּים: חמישי ב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
לֵאמֹר: ג רַב־לָכֶם סֹב אֶת־הָהָר הַזֶּה פְּנוּ לָכֶם צָפֹנָה:

וירגלו אתה ויקחו בידם מפרי הארץ וירדו אלינו
וישבו אתנו דבר ויאמרו טובה הארץ אשר יהוה
אלהינו נתן לנו ולא אביתם לעלת ותמרו את פי
יהוה אלהיכם ותרגנו באהליכם ותאמרו בשנאת
יהוה אתנו הוציאנו מארץ מצרים לתת אתנו ביד
האמרי להשמידנו אנה אנחנו עלים אזחינו המסו
את לבבנו לאמר עם גדול ורם ממנו ערים גדלת
ובצורת בשמים וגם בני ענקים ראינו שם ואמר
אלכם לא תערצון ולא תיראון מהם יהוה אלהיכם
ההלך לפניכם הוא ילחם לכם ככל אשר עשה
אתכם במצרים לעיניכם ובמדבר אשר ראית
אשר נשאך יהוה אלהיך כאשר ישא איש את
בנו בכל הדרך אשר הלכתם עד באכם עד
המקום הזה ובדבר הזה אינכם מאמינם ביהוה
אלהיכם ההלך לפניכם בדרך לתור לכם מקום
לחנתכם באש לילה לראתכם בדרך אשר תלכו
בה ובענן יומם וישמע יהוה את קול דבריכם
ויקצף וישבע לאמר אם יראה איש באנשים
האלה הדור הרע הזה את הארץ הטובה אשר
נשבעתי לתת לאבתיכם זולתי כלב בן יפנה הוא
יראנה ולו אתן את הארץ אשר דרך בה ולבניו
יען אשר מלא אחרי יהוה גם בי התאנף יהוה
בגללכם לאמר גם אתה לא תבא שם יהושע בן
נון העמד לפניך הוא יבא שמה אתו חזק כי הוא
ינחלנה את ישראל וטפכם אשר אמרתם לבז
יהיה ובניכם אשר לא ידעו היום טוב ורע המה
יבאו שמה ולהם אתננה והם ירשוה ואתם פנו
לכם וסעו המדברה דרך ים סוף ותענו ותאמרו
אלי חטאנו ליהוה אנחנו נעלה ונלחמנו ככל אשר
צונו יהוה אלהינו ותחגרו איש את כלי מלחמתו
ותהינו לעלת ההרה ויאמר יהוה אלי אמר להם
לא תעלו ולא תלחמו כי איננו בקרבכם ולא תנגפו
לפני איביכם ואדבר אליכם ולא שמעתם ותמרו
את פי יהוה ותזדו ותעלו ההרה ויצא האמרי הישב
בהר ההוא לקראתכם וירדפו אתכם כאשר
תעשינה הדברים ויכתו אתכם בשעיר עד חרמה
ותשבו ותבכו לפני יהוה ולא שמע יהוה בקלכם
ולא האזין אליכם ותשבו בקדש ימים רבים
כימים אשר ישבתם ונפן ונסע המדברה דרך
ים סוף כאשר דבר יהוה אלי ונסב את הר שעיר
ימים רבים ויאמר יהוה אלי
לאמר רב לכם סב את ההר הזה פנו לכם צפנה

ד וְאֶת־הָעָם צַו לֵאמֹר אַתֶּם עֹבְרִים בִּגְבוּל אֲחֵיכֶם
בְּנֵי־עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְיִרְאוּ[4] מִכֶּם וְנִשְׁמַרְתֶּם
מְאֹד: ה אַל־תִּתְגָּרוּ מלרע בָם כִּי לֹא־אֶתֵּן לָכֶם מֵאַרְצָם
עַד מִדְרַךְ כַּף־רָגֶל כִּי־יְרֻשָּׁה לְעֵשָׂו נָתַתִּי אֶת־
הַר שֵׂעִיר: ו אֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וַאֲכַלְתֶּם
וְגַם־מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וּשְׁתִיתֶם: ז כִּי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ[5] בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ יָדַע לֶכְתְּךָ מלרע
אֶת־הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל הַזֶּה זֶה| אַרְבָּעִים שָׁנָה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ לֹא חָסַרְתָּ דָּבָר: ח וַנַּעֲבֹר מֵאֵת אַחֵינוּ
בְּנֵי־עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר מִדֶּרֶךְ הָעֲרָבָה מֵאֵילַת
וּמֵעֶצְיֹן גָּבֶר וַנֵּפֶן וַנַּעֲבֹר דֶּרֶךְ
מִדְבַּר מוֹאָב: ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תְּצַר אֶת־מוֹאָב
וְאַל־תִּתְגָּר בָּם מִלְחָמָה כִּי לֹא־אֶתֵּן לְךָ מֵאַרְצוֹ
יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נָתַתִּי אֶת־עָר יְרֻשָּׁה: י הָאֵמִים
לְפָנִים יָשְׁבוּ בָהּ עַם גָּדוֹל וְרַב חוי״ו בשוא נע וָרָם כָּעֲנָקִים:
יא רְפָאִים יֵחָשְׁבוּ אַף־הֵם כָּעֲנָקִים וְהַמֹּאָבִים יִקְרְאוּ
לָהֶם אֵמִים: יב וּבְשֵׂעִיר יָשְׁבוּ הַחֹרִים לְפָנִים וּבְנֵי
עֵשָׂו יִירָשׁוּם וַיַּשְׁמִידוּם מִפְּנֵיהֶם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יְרֻשָּׁתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן
יְהוָה לָהֶם: יג עַתָּה קֻמוּ וְעִבְרוּ לָכֶם אֶת־נַחַל זָרֶד
וַנַּעֲבֹר אֶת־נַחַל זָרֶד: יד וְהַיָּמִים אֲשֶׁר־הָלַכְנוּ| מִקָּדֵשׁ
בַּרְנֵעַ עַד אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ אֶת־נַחַל זָרֶד שְׁלֹשִׁים
וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־הַדּוֹר אַנְשֵׁי הַמִّלְחָמָה
מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע[6] יְהוָה לָהֶם: טו וְגַם יַד־
יְהוָה הָיְתָה בָּם לְהָמֵם מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה עַד תֻּמָּם:
טז וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־אַנְשֵׁי הַמִّלְחָמָה לָמוּת מִקֶּרֶב
הָעָם: יז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:
יח אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־גְּבוּל מוֹאָב אֶת־עָר: יט וְקָרַבְתָּ
מוּל בְּנֵי עַמּוֹן אַל־תְּצָרֵם וְאַל־תִּתְגָּר בָּם כִּי לֹא־אֶתֵּן
מֵאֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן לְךָ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נְתַתִּיהָ
יְרֻשָּׁה: כ אֶרֶץ־רְפָאִים תֵּחָשֵׁב אַף־הִוא רְפָאִים יָשְׁבוּ־
בָהּ לְפָנִים וְהָעַמֹּנִים יִקְרְאוּ לָהֶם זַמְזֻמִּים: כא עַם גָּדוֹל
וְרַב וָרָם כָּעֲנָקִים וַיַּשְׁמִידֵם יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֵׁם
וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם: כב כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לִבְנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים
בְּשֵׂעִיר אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֶת־הַחֹרִי מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֵׁם
וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: כג וְהָעַוִּים הַיֹּשְׁבִים
בַּחֲצֵרִים עַד־עַזָּה מלרע כַּפְתֹּרִים הַיֹּצְאִים מִכַּפְתֹּר
הִשְׁמִידֻם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם: כד קוּמוּ סְעוּ[7] וְעִבְרוּ אֶת־נַחַל
אַרְנֹן רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־סִיחֹן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן הָאֱמֹרִי
וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל רֶשׁ וְהִתְגָּר בּוֹ מִלְחָמָה: כה הַיּוֹם הַזֶּה
אָחֵל תֵּת פַּחְדְּךָ וְיִרְאָתְךָ עַל־פְּנֵי הָעַמִּים תַּחַת כָּל־
הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן שִׁמְעֲךָ וְרָגְזוּ וְחָלוּ מלרע מִפָּנֶיךָ:

ואת העם צו לאמר אתם עברים בגבול אחיכם
בני עשו הישבים בשעיר ויראו מכם ונשמרתם
מאד אל תתגרו בם כי לא אתן לכם מארצם
עד מדרך כף רגל כי ירשה לעשו נתתי את
הר שעיר אכל תשברו מאתם בכסף ואכלתם
וגם מים תכרו מאתם בכסף ושתיתם כי יהוה
אלהיך ברכך בכל מעשה ידך ידע לכתך
את המדבר הגדל הזה זה ארבעים שנה יהוה
אלהיך עמך לא חסרת דבר ונעבר מאת אחינו
בני עשו הישבים בשעיר מדרך הערבה מאילת
ומעצין גבר ונפן ונעבר דרך
מדבר מואב ויאמר יהוה אלי אל תצר את מואב
ואל תתגר בם מלחמה כי לא אתן לך מארצו
ירשה כי לבני לוט נתתי את ער ירשה האמים
לפנים ישבו בה עם גדול ורב ורם כענקים
רפאים יחשבו אף הם כענקים והמאבים יקראו
להם אמים ובשעיר ישבו החרים לפנים ובני
עשו יירשום וישמידום מפניהם וישבו תחתם
כאשר עשה ישראל לארץ ירשתו אשר נתן
יהוה להם עתה קמו ועברו לכם את נחל זרד
ונעבר את נחל זרד והימים אשר הלכנו מקדש
ברנע עד אשר עברנו את נחל זרד שלשים
ושמנה שנה עד תם כל הדור אנשי המלחמה
מקרב המחנה כאשר נשבע יהוה להם וגם יד
יהוה היתה בם להמם מקרב המחנה עד תמם
ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות מקרב
העם וידבר יהוה אלי לאמר
אתה עבר היום את גבול מואב את ער וקרבת
מול בני עמון אל תצרם ואל תתגר בם כי לא אתן
מארץ בני עמון לך ירשה כי לבני לוט נתתיה
ירשה ארץ רפאים תחשב אף הוא רפאים ישבו
בה לפנים והעמנים יקראו להם זמזמים עם גדול
ורב ורם כענקים וישמידם יהוה מפניהם וירשם
וישבו תחתם כאשר עשה לבני עשו הישבים
בשעיר אשר השמיד את החרי מפניהם וירשם
וישבו תחתם עד היום הזה והעוים הישבים
בחצרים עד עזה כפתרים היצאים מכפתר
השמידם וישבו תחתם קומו סעו ועברו את נחל
ארנן ראה נתתי בידך את סיחן מלך חשבון האמרי
ואת ארצו החל רש והתגר בו מלחמה היום הזה
אחל תת פחדך ויראתך על פני העמים תחת כל
השמים אשר ישמעון שמעך ורגזו וחלו מפניך

4) פסוק ד: הרי״ש בשוא נע. 5) פסוק ז: בְּרֶכְךָ למנהגנו. 6) פסוק י״ד: יבטא היטב את העי״ן. 7) פסוק כ״ד: הסמ״ך בדגש חזק אחרי שורוק שלא כדין.

כו וָאֶשְׁלַח מַלְאָכִים מִמִּדְבַּר קְדֵמוֹת אֶל־סִיחֹן מֶלֶךְ
חֶשְׁבּוֹן דִּבְרֵי שָׁלוֹם לֵאמֹר: כז אֶעְבְּרָה[8] בְאַרְצֶךָ בַּדֶּרֶךְ
בַּדֶּרֶךְ אֵלֵךְ לֹא אָסוּר יָמִין וּשְׂמֹאול: כח אֹכֶל בַּכֶּסֶף
תַּשְׁבִּרֵנִי וְאָכַלְתִּי וּמַיִם בַּכֶּסֶף תִּתֶּן־לִי וְשָׁתִיתִי רַק
אֶעְבְּרָה[8] בְרַגְלָי: כט כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ־לִי בְּנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים
בְּשֵׂעִיר וְהַמּוֹאָבִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָר עַד אֲשֶׁר־אֶעֱבֹר
אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ:
ל וְלֹא אָבָה סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַעֲבִרֵנוּ בּוֹ כִּי־הִקְשָׁה
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־רוּחוֹ וְאִמֵּץ אֶת־לְבָבוֹ לְמַעַן תִּתּוֹ
בְיָדְךָ כַּיּוֹם הַזֶּה: ששי לא וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי רְאֵה הַחִלֹּתִי תֵּת לְפָנֶיךָ אֶת־סִיחֹן וְאֶת־אַרְצוֹ
הָחֵל רֶשֶׁת לָרֶשֶׁת אֶת־אַרְצוֹ: לב וַיֵּצֵא סִיחֹן לִקְרָאתֵנוּ
הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה יָהְצָה: לג וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לְפָנֵינוּ וַנַּךְ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ: לד וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־
עָרָיו בָּעֵת הַהִוא וַנַּחֲרֵם אֶת־כָּל־עִיר מֻתָּם וְהַנָּשִׁים
וְהַטַּף לֹא הִשְׁאַרְנוּ שָׂרִיד: לה רַק הַבְּהֵמָה בָּזַזְנוּ לָנוּ
וּשְׁלַל הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכָדְנוּ: לו מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־
שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר בַּנַּחַל וְעַד־הַגִּלְעָד
לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ אֶת־הַכֹּל נָתַן
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ: לז רַק אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן לֹא
קָרַבְתָּ כָּל־יַד נַחַל יַבֹּק וְעָרֵי הָהָר וְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: ג א וַנֵּפֶן וַנַּעַל דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ־
הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה אֶדְרֶעִי:
ב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי אֹתוֹ
וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ
לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן: ג וַיִּתֵּן יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ גַּם אֶת־עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ
וַנַּכֵּהוּ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד: ד וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־
עָרָיו בָּעֵת הַהִוא לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר לֹא־לָקַחְנוּ
מֵאִתָּם שִׁשִּׁים עִיר כָּל־חֶבֶל אַרְגֹּב מַמְלֶכֶת עוֹג
בַּבָּשָׁן: ה כָּל־אֵלֶּה עָרִים בְּצֻרֹת חוֹמָה גְבֹהָה דְּלָתַיִם
וּבְרִיחַ לְבַד מֵעָרֵי הַפְּרָזִי הַרְבֵּה מְאֹד: ו וַנַּחֲרֵם אוֹתָם
כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ לְסִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַחֲרֵם כָּל־עִיר
מֻתָּם הַנָּשִׁים וְהַטַּף: ז וְכָל־הַבְּהֵמָה וּשְׁלַל הֶעָרִים
בָּזַזְנוּ לָנוּ: ח וַנִּקַּח בָּעֵת הַהִוא אֶת־הָאָרֶץ מִיַּד שְׁנֵי
מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִנַּחַל אַרְנֹן עַד־
הַר חֶרְמוֹן: ט צִידֹנִים יִקְרְאוּ לְחֶרְמוֹן שִׂרְיֹן וְהָאֱמֹרִי
יִקְרְאוּ־לוֹ שְׂנִיר: י כָּל־עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל־הַגִּלְעָד וְכָל־
הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה וְאֶדְרֶעִי עָרֵי מַמְלֶכֶת עוֹג בַּבָּשָׁן:
יא כִּי רַק־עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן נִשְׁאַר מִיֶּתֶר הָרְפָאִים הִנֵּה
עַרְשׂוֹ עֶרֶשׂ בַּרְזֶל הֲלֹה הִוא בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן תֵּשַׁע
אַמּוֹת אָרְכָּהּ וְאַרְבַּע אַמּוֹת רָחְבָּהּ בְּאַמַּת־אִישׁ:

ואשלח מלאכים ממדבר קדמות אל סיחון מלך
חשבון דברי שלום לאמר אעברה בארצך בדרך
בדרך אלך לא אסור ימין ושמאול אכל בכסף
תשברני ואכלתי ומים בכסף תתן לי ושתיתי רק
אעברה ברגלי כאשר עשו לי בני עשו הישבים
בשעיר והמואבים הישבים בער עד אשר אעבר
את הירדן אל הארץ אשר יהוה אלהינו נתן לנו
ולא אבה סיחן מלך חשבון העברנו בו כי הקשה
יהוה אלהיך את רוחו ואמץ את לבבו למען תתו
בידך כיום הזה ויאמר יהוה
אלי ראה החלתי תת לפניך את סיחן ואת ארצו
החל רש לרשת את ארצו ויצא סיחן לקראתנו
הוא וכל עמו למלחמה יהצה ויתנהו יהוה אלהינו
לפנינו ונך אתו ואת בנו ואת כל עמו ונלכד את כל
עריו בעת ההוא ונחרם את כל עיר מתם והנשים
והטף לא השארנו שריד רק הבהמה בזזנו לנו
ושלל הערים אשר לכדנו מערער אשר על
שפת נחל ארנן והעיר אשר בנחל ועד הגלעד
לא היתה קריה אשר שגבה ממנו את הכל נתן
יהוה אלהינו לפנינו רק אל ארץ בני עמון לא
קרבת כל יד נחל יבק וערי ההר וכל אשר צוה
יהוה אלהינו ונפן ונעל דרך הבשן ויצא עוג מלך
הבשן לקראתנו הוא וכל עמו למלחמה אדרעי
ויאמר יהוה אלי אל תירא אתו כי בידך נתתי אתו
ואת כל עמו ואת ארצו ועשית לו כאשר עשית
לסיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון ויתן יהוה
אלהינו בידנו גם את עוג מלך הבשן ואת כל עמו
ונכהו עד בלתי השאיר לו שריד ונלכד את כל
עריו בעת ההוא לא היתה קריה אשר לא לקחנו
מאתם ששים עיר כל חבל ארגב ממלכת עוג
בבשן כל אלה ערים בצרת חומה גבהה דלתים
ובריח לבד מערי הפרזי הרבה מאד ונחרם אותם
כאשר עשינו לסיחן מלך חשבון החרם כל עיר
מתם הנשים והטף וכל הבהמה ושלל הערים
בזונו לנו ונקח בעת ההוא את הארץ מיד שני
מלכי האמרי אשר בעבר הירדן מנחל ארנן עד
הר חרמון צידנים יקראו לחרמון שרין והאמרי
יקראו לו שניר כל ערי המישר וכל הגלעד וכל
הבשן עד סלכה ואדרעי ערי ממלכת עוג בבשן
כי רק עוג מלך הבשן נשאר מיתר הרפאים הנה
ערשו ערש ברזל הלה הוא ברבת בני עמון תשע
אמות ארכה וארבע אמות רחבה באמת איש

8) פסוק כ"ז וכ"ח: העי"ן בשוא נח והבי"ת בשוא נע.

יט וְאֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת יָרַשְׁנוּ בָּעֵת הַהִוא מֵעֲרֹעֵר
אֲשֶׁר־עַל־נַחַל אַרְנֹן וַחֲצִי הַר־הַגִּלְעָד וְעָרָיו נָתַתִּי
לְרֹאוּבֵנִי וְלַגָּדִי: כ וְיֶתֶר הַגִּלְעָד וְכָל־הַבָּשָׁן מַמְלֶכֶת
עוֹג נָתַתִּי לַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה כֹּל חֶבֶל הָאַרְגֹּב
לְכָל־הַבָּשָׁן הַהִוא יִקָּרֵא אֶרֶץ רְפָאִים: כא יָאִיר בֶּן־
מְנַשֶּׁה לָקַח אֶת־כָּל־חֶבֶל אַרְגֹּב עַד־גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי
וְהַמַּעֲכָתִי וַיִּקְרָא אֹתָם עַל־שְׁמוֹ אֶת־הַבָּשָׁן חַוֹּת
יָאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה: שביעי כב וּלְמָכִיר נָתַתִּי אֶת־הַגִּלְעָד:
כג וְלָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי נָתַתִּי מִן־הַגִّלְעָד וְעַד־נַחַל אַרְנֹן
תּוֹךְ הַנַּחַל וּגְבֻל וְעַד יַבֹּק הַנַּחַל גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן:
כד וְהָעֲרָבָה וְהַיַّרְדֵּן וּגְבֻל מִכִּנֶּרֶת וְעַד יַם הָעֲרָבָה
יַם הַמֶּלַח תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה מִזְרָחָה: כה וָאֲצַוֶּה
אֶתְכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן
לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לָרִשְׁתָּהּ חֲלוּצִים תַּעַבְרוּ
לִפְנֵי אֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־בְּנֵי־חָיִל: כו רַק נְשֵׁיכֶם
וְטַפְּכֶם וּמִקְנֵכֶם יָדַעְתִּי כִּי־מִקְנֶה רַב לָכֶם יֵשְׁבוּ
בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם: מפטיר כז עַד אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה
לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם וְיָרְשׁוּ גַם־הֵם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָהֶם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְשַׁבְתֶּם
אִישׁ לִירֻשָּׁתוֹ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם: כח וְאֶת־יְהוֹשֻׁעַ
צִוִּיתִי בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר עֵינֶיךָ הָרֹאֹת אֵת כָּל־
אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לִשְׁנֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה
כֵּן־יַעֲשֶׂה יְהוָה לְכָל־הַמַּמְלָכוֹת אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר
שָׁמָּה: כט לֹא תִירָאוּם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם
לָכֶם:

ואתחנן

ל וָאֶתְחַנַּן אֶל־יְהוָה בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר: לא אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים אַתָּה
הַחִלּוֹתָ לְהַרְאוֹת אֶת־עַבְדְּךָ מלרע אֶת־גָּדְלְךָ וְאֶת־יָדְךָ
הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי־אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה
כְּמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרֹתֶךָ: לב אֶעְבְּרָה־נָּא[1] וְאֶרְאֶה אֶת־
הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הָהָר הַטּוֹב
הַזֶּה וְהַלְּבָנוֹן: ☆ לג וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע
אֵלָי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רַב־לְךָ אַל־תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי
עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה: לד עֲלֵה רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְשָׂא עֵינֶיךָ
יָמָּה וְצָפֹנָה וְתֵימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ כִּי־לֹא
תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: לה וְצַו אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְחַזְּקֵהוּ
וְאַמְּצֵהוּ כִּי־הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְהוּא יַנְחִיל
אוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּרְאֶה: לו וַנֵּשֶׁב בַּגַּיְא מוּל
בֵּית פְּעוֹר:

ד א וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל־הַחֻקִּים וְאֶל־הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ וּבָאתֶם
וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נֹתֵן
לָכֶם: ב לֹא תֹסִפוּ עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם

ואת הארץ הזאת ירשנו בעת ההוא מערער
אשר על נחל ארנן וחצי הר הגלעד ועריו נתתי
לראובני ולגדי ויתר הגלעד וכל הבשן ממלכת
עוג נתתי לחצי שבט המנשה כל חבל הארגב
לכל הבשן ההוא יקרא ארץ רפאים יאיר בן
מנשה לקח את כל חבל ארגב עד גבול הגשורי
והמעכתי ויקרא אתם על שמו את הבשן חות
יאיר עד היום הזה ולמכיר נתתי את הגלעד
ולראובני ולגדי נתתי מן הגלעד ועד נחל ארנן
תוך הנחל וגבל ועד יבק הנחל גבול בני עמון
והערבה והירדן וגבל מכנרת ועד ים הערבה
ים המלח תחת אשדת הפסגה מזרחה ואצו
אתכם בעת ההוא לאמר יהוה אלהיכם נתן
לכם את הארץ הזאת לרשתה חלוצים תעברו
לפני אחיכם בני ישראל כל בני חיל רק נשיכם
וטפכם ומקנכם ידעתי כי מקנה רב לכם ישבו
בעריכם אשר נתתי לכם עד אשר יניח יהוה
לאחיכם ככם וירשו גם הם את הארץ אשר
יהוה אלהיכם נתן להם בעבר הירדן ושבתם
איש לירשתו אשר נתתי לכם ואת יהושע
צויתי בעת ההוא לאמר עיניך הראת את כל
אשר עשה יהוה אלהיכם לשני המלכים האלה
כן יעשה יהוה לכל הממלכות אשר אתה עבר
שמה לא תיראום כי יהוה אלהיכם הוא הנלחם
לכם

ואתחנן

אל יהוה בעת ההוא לאמר אדני יהוה אתה
החלות להראות את עבדך את גדלך ואת ידך
החזקה אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה
כמעשיך וכגבורתך אעברה נא וארא את
הארץ הטובה אשר בעבר הירדן ההר הטוב
הזה והלבנון ויתעבר יהוה בי למענכם ולא שמע
אלי ויאמר יהוה אלי רב לך אל תוסף דבר אלי
עוד בדבר הזה עלה ראש הפסגה ושא עיניך
ימה וצפנה ותימנה ומזרחה וראה בעיניך כי לא
תעבר את הירדן הזה וצו את יהושע וחזקהו
ואמצהו כי הוא יעבר לפני העם הזה והוא ינחיל
אותם את הארץ אשר תראה ונשב בגיא מול
בית פעור

ועתה ישראל שמע אל החקים ואל המשפטים
אשר אנכי מלמד אתכם לעשות למען תחיו ובאתם
וירשתם את הארץ אשר יהוה אלהי אבתיכם נתן
לכם לא תספו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם

1) פסוק כ"ה: העי"ן בשוא נח והבי"ת בשוא נע.

וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם: ג עֵינֵיכֶם הָרֹאוֹת אֶת אֲשֶׁר־
עָשָׂה יְהוָה בְּבַעַל פְּעוֹר כִּי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ
אַחֲרֵי בַעַל־פְּעוֹר הִשְׁמִידוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ:
ד וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם: ☆
שני ה רְאֵה לִמַּדְתִּי אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי
יְהוָה אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם
בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: ו וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִוא
חָכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן
אֵת כָּל־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ רַק עַם־חָכָם וְנָבוֹן
הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה: ז כִּי מִי־גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ אֱלֹהִים
קְרֹבִים אֵלָיו כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־קָרְאֵנוּ אֵלָיו: ח וּמִי
גּוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים צַדִּיקִם כְּכֹל
הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם[2]: ☆ ט רַק
הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וּפֶן־יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ מלרע כֹּל
יְמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ: י יוֹם אֲשֶׁר
עָמַדְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בֶּאֱמֹר יְהוָה אֵלַי
הַקְהֵל־לִי אֶת־הָעָם וְאַשְׁמִעֵם אֶת־דְּבָרָי אֲשֶׁר
יִלְמְדוּן לְיִרְאָה אֹתִי כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם חַיִּים עַל־
הָאֲדָמָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם יְלַמֵּדוּן מלרע: יא וַתִּקְרְבוּן וַתַּעַמְדוּן
תַּחַת הָהָר וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ עַד־לֵב הַשָּׁמַיִם
חֹשֶׁךְ עָנָן וַעֲרָפֶל: יב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ
קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שֹׁמְעִים וּתְמוּנָה אֵינְכֶם רֹאִים
זּוּלָתִי מלרע קוֹל: יג וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם
לַעֲשׂוֹת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים וַיִּכְתְּבֵם עַל־שְׁנֵי לֻחוֹת
אֲבָנִים: יד וְאֹתִי צִוָּה יְהוָה בָּעֵת הַהִוא לְלַמֵּד אֶתְכֶם
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים לַעֲשֹׂתְכֶם אֹתָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: טו וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד
לְנַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל־תְּמוּנָה בְּיוֹם דִּבֶּר
יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּחֹרֵב מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: טז פֶּן־תַּשְׁחִתוּן
וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כָּל־סָמֶל תַּבְנִית זָכָר
אוֹ נְקֵבָה: יז תַּבְנִית כָּל־בְּהֵמָה אֲשֶׁר בָּאָרֶץ תַּבְנִית כָּל־
צִפּוֹר כָּנָף אֲשֶׁר תָּעוּף בַּשָּׁמָיִם: יח תַּבְנִית כָּל־רֹמֵשׂ
בָּאֲדָמָה תַּבְנִית כָּל־דָּגָה אֲשֶׁר־בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ:
יט וּפֶן־תִּשָּׂא עֵינֶיךָ הַשָּׁמַיְמָה וְרָאִיתָ אֶת־הַשֶّמֶשׁ וְאֶת־
הַיָּרֵחַ וְאֶת־הַכּוֹכָבִים כֹּל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְנִדַּחְתָּ
וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם וַעֲבַדְתָּם אֲשֶׁר חָלַק יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֹתָם לְכֹל הָעַמִּים תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם: כ וְאֶתְכֶם
לָקַח יְהוָה וַיּוֹצֵא אֶתְכֶם מִכּוּר הַבַּרְזֶל מִמִּצְרַיִם
לִהְיוֹת לוֹ לְעַם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה: כא וַיהוָה הִתְאַנַּף־
בִּי עַל־דִּבְרֵיכֶם וַיִּשָּׁבַע לְבִלְתִּי עָבְרִי אֶת־הַיַּרְדֵּן

ולא תגרעו ממנו לשמר את מצות יהוה אלהיכם
אשר אנכי מצוה אתכם עיניכם הראות את אשר
עשה יהוה בבעל פעור כי כל האיש אשר הלך
אחרי בעל פעור השמידו יהוה אלהיך מקרבך
ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים כלכם היום
ראה למדתי אתכם חקים ומשפטים כאשר צוני
יהוה אלהי לעשות כן בקרב הארץ אשר אתם
באים שמה לרשתה ושמרתם ועשיתם כי הוא
חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון
את כל החקים האלה ואמרו רק עם חכם ונבון
הגוי הגדול הזה כי מי גוי גדול אשר לו אלהים
קרבים אליו כיהוה אלהינו בכל קראנו אליו ומי
גוי גדול אשר לו חקים ומשפטים צדיקם ככל
התורה הזאת אשר אנכי נתן לפניכם היום רק
השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את
הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל
ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר
עמדת לפני יהוה אלהיך בחרב באמר יהוה אלי
הקהל לי את העם ואשמעם את דברי אשר
ילמדון ליראה אתי כל הימים אשר הם חיים על
האדמה ואת בניהם ילמדון ותקרבון ותעמדון
תחת ההר וההר בער באש עד לב השמים
חשך ענן וערפל וידבר יהוה אליכם מתוך האש
קול דברים אתם שמעים ותמונה אינכם ראים
זולתי קול ויגד לכם את בריתו אשר צוה אתכם
לעשות עשרת הדברים ויכתבם על שני לחות
אבנים ואתי צוה יהוה בעת ההוא ללמד אתכם
חקים ומשפטים לעשתכם אתם בארץ אשר
אתם עברים שמה לרשתה ונשמרתם מאד
לנפשתיכם כי לא ראיתם כל תמונה ביום דבר
יהוה אליכם בחרב מתוך האש פן תשחתון
ועשיתם לכם פסל תמונת כל סמל תבנית זכר
או נקבה תבנית כל בהמה אשר בארץ תבנית כל
צפור כנף אשר תעוף בשמים תבנית כל רמש
באדמה תבנית כל דגה אשר במים מתחת לארץ
ופן תשא עיניך השמימה וראית את השמש ואת
הירח ואת הכוכבים כל צבא השמים ונדחת
והשתחויתה להם ועבדתם אשר חלק יהוה אלהיך
אתם לכל העמים תחת כל השמים ואתכם
לקח יהוה ויוצא אתכם מכור הברזל ממצרים
להיות לו לעם נחלה כיום הזה ויהוה התאנף
בי על דבריכם וישבע לבלתי עברי את הירדן

2) פטוק ח׳: עד כאן הקריאה בשני ובחמישי ובשבת במנחה.

וּלְבִלְתִּי־בֹא אֶל־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה: כב כִּי אָנֹכִי מֵת בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֵינֶנִּי עֹבֵר
אֶת־הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם עֹבְרִים וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
הַזֹּאת: כג הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־תִּשְׁכְּחוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל
תְּמוּנַת כֹּל אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: כד כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֵשׁ אֹכְלָה[3] הוּא אֵל קַנָּא:
כה כִּי־תוֹלִיד בָּנִים וּבְנֵי בָנִים וְנוֹשַׁנְתֶּם בָּאָרֶץ וְהִשְׁחַתֶּם
וַעֲשִׂיתֶם מלעיל פֶּסֶל תְּמוּנַת כֹּל וַעֲשִׂיתֶם הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־
אֱלֹהֶיךָ לְהַכְעִיסוֹ: כו הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי־אָבֹד תֹּאבֵדוּן מַהֵר מֵעַל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא־
תַאֲרִיכֻן יָמִים עָלֶיהָ כִּי הִשָּׁמֵד תִּשָּׁמֵדוּן מלרע: כז וְהֵפִיץ
יְהוָה אֶתְכֶם בָּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר בַּגּוֹיִם
אֲשֶׁר יְנַהֵג יְהוָה אֶתְכֶם שָׁמָּה: כח וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֱלֹהִים
מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וָאֶבֶן אֲשֶׁר לֹא־יִרְאוּן וְלֹא
יִשְׁמְעוּן וְלֹא יֹאכְלוּן וְלֹא יְרִיחֻן: כט וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ בְּכָל־לְבָבְךָ
וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ: ל בַּצַּר לְךָ וּמְצָאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים וְשַׁבְתָּ עַד־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ
בְּקֹלוֹ: לא כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא
יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת־בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע[5] לָהֶם: לב כִּי שְׁאַל־נָא לְיָמִים רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־
הָיוּ לְפָנֶיךָ לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים | אָדָם עַל־
הָאָרֶץ וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד־קְצֵה הַשָּׁמַיִם הֲנִהְיָה
כַּדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אוֹ הֲנִשְׁמַע כָּמֹהוּ: לג הֲשָׁמַע[6] עָם
קוֹל אֱלֹהִים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כַּאֲשֶׁר־שָׁמַעְתָּ
אַתָּה וַיֶּחִי: לד אוֹ | הֲנִסָּה אֱלֹהִים לָבוֹא לָקַחַת לוֹ גוֹי
מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמַסֹּת בְּאֹתֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה
וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כְּכֹל
אֲשֶׁר־עָשָׂה לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ:
לה אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין
עוֹד מִלְּבַדּוֹ: לו מִן־הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעֲךָ אֶת־קֹלוֹ לְיַסְּרֶךָּ
וְעַל־הָאָרֶץ הֶרְאֲךָ אֶת־אִשּׁוֹ הַגְּדוֹלָה וּדְבָרָיו
שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: לז וְתַחַת כִּי אָהַב אֶת־אֲבֹתֶיךָ
וַיִּבְחַר בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו וַיּוֹצִאֲךָ בְּפָנָיו בְּכֹחוֹ הַגָּדֹל
מִמִּצְרָיִם: לח לְהוֹרִישׁ גוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמְּךָ
מִפָּנֶיךָ לַהֲבִיאֲךָ לָתֶת־לְךָ אֶת־אַרְצָם נַחֲלָה כַּיּוֹם
הַזֶּה: לט וְיָדַעְתָּ[7] מלרע הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ[7] מלרע אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה
הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת
אֵין עוֹד: מ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אֲשֶׁר יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ

ולבלתי בא אל הארץ הטובה אשר יהוה אלהיך
נתן לך נחלה כי אנכי מת בארץ הזאת איננו עבר
את הירדן ואתם עברים וירשתם את הארץ הטובה
הזאת השמרו לכם פן תשכחו את ברית יהוה
אלהיכם אשר כרת עמכם ועשיתם לכם פסל
תמונת כל אשר צוך יהוה אלהיך כי יהוה אלהיך
אש אכלה הוא אל קנא
כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ והשחתם
ועשיתם פסל תמונת כל ועשיתם הרע בעיני יהוה
אלהיך להכעיסו העידתי בכם היום את השמים
ואת הארץ כי אבד תאבדון מהר מעל הארץ
אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה לא
תאריכן ימים עליה כי השמד תשמדון והפיץ
יהוה אתכם בעמים ונשארתם מתי מספר בגוים
אשר ינהג יהוה אתכם שמה ועבדתם שם אלהים
מעשה ידי אדם עץ ואבן אשר לא יראון ולא
ישמעון ולא יאכלון ולא יריחן: ובקשתם משם
את יהוה אלהיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך
ובכל נפשך: בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה
באחרית הימים ושבת עד יהוה אלהיך ושמעת
בקלו כי אל רחום יהוה אלהיך לא ירפך ולא
ישחיתך ולא ישכח את ברית אבתיך אשר
נשבע להם כי שאל נא לימים ראשנים אשר
היו לפניך למן היום אשר ברא אלהים אדם על
הארץ ולמקצה השמים ועד קצה השמים הנהיה
כדבר הגדול הזה או הנשמע כמהו השמע עם
קול אלהים מדבר מתוך האש כאשר שמעת
אתה ויחי או הנסה אלהים לבוא לקחת לו גוי
מקרב גוי במסת באתת ובמופתים ובמלחמה
וביד חזקה ובזרוע נטויה ובמוראים גדלים ככל
אשר עשה לכם יהוה אלהיכם במצרים לעיניך
אתה הראת לדעת כי יהוה הוא האלהים אין
עוד מלבדו מן השמים השמיעך את קלו ליסרך
ועל הארץ הראך את אשו הגדולה ודבריו
שמעת מתוך האש ותחת כי אהב את אבתיך
ויבחר בזרעו אחריו ויוצאך בפניו בכחו הגדל
ממצרים להורישׁ גוים גדלים ועצמים ממך
מפניך להביאך לתת לך את ארצם נחלה כיום
הזה וידעת היום והשבת אל לבבך כי יהוה
הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת
אין עוד ושמרת את חקיו ואת מצותיו אשר
אנכי מצוך היום אשר ייטב לך ולבניך אחריך

3) פסוק כ״ד: אֹכְלָה למנהגנו. 4) פסוק כ״ח: יאֹכְלוּן למנהגנו. 5) פסוק ל״א: יבטא היטב את העי״ן. 6) פסוק ל״ג: הטעם בשי״ן עם הנמדה קטנה במ״ם. 7) פסוק ט״ל: יזהר בזה לקוראם במלרע גם כשאומר עלינו לשבח בסוף התפילה.

וּלְמַעַן תַּאֲרִיךְ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ כָּל־הַיָּמִים: שלישי

מא אָז יַבְדִּיל מֹשֶׁה שָׁלֹשׁ עָרִים בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה[8]
שָׁמֶשׁ: מב לָנֻס שָׁמָּה רוֹצֵחַ אֲשֶׁר יִרְצַח אֶת־רֵעֵהוּ
בִּבְלִי־דַעַת וְהוּא לֹא־שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְנָס אֶל־
אַחַת מִן־הֶעָרִים הָאֵל וָחָי: מג אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ
הַמִּישֹׁר לָרְאוּבֵנִי האל״ף נחה וְאֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד לַגָּדִי וְאֶת־
גּוֹלָן בַּבָּשָׁן לַמְנַשִּׁי: מד וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה
לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: מה אֵלֶּה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם:
מו בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּגַּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר בְּאֶרֶץ סִיחֹן
מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה
מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם: מז וַיִּירְשׁוּ אֶת־
אַרְצוֹ וְאֶת־אֶרֶץ | עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי
אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָח שָׁמֶשׁ: מח מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר
עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְעַד־הַר שִׂיאֹן הוּא חֶרְמוֹן:
מט וְכָל־הָעֲרָבָה עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה וְעַד יַם הָעֲרָבָה
תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה: רביעי

ה א וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי
דֹבֵר בְּאָזְנֵיכֶם הַיּוֹם וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם
לַעֲשֹׂתָם: ב יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית בְּחֹרֵב:
ג לֹא אֶת־אֲבֹתֵינוּ כָּרַת יְהוָה אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי
אִתָּנוּ אֲנַחְנוּ אֵלֶּה פֹּה הפ״א רפויה הַיּוֹם כֻּלָּנוּ חַיִּים: ד פָּנִים | בְּפָנִים
דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: ה אָנֹכִי עֹמֵד
בֵּין־יְהוָה וּבֵינֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא לְהַגִּיד לָכֶם אֶת־דְּבַר
יְהוָה כִּי יְרֵאתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְלֹא־עֲלִיתֶם בָּהָר
לֵאמֹר: * ו אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֹא יִהְיֶה
לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי לֹא תַעֲשֶׂה־לְּךָ פֶסֶל |
כָּל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם | מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ
מִתַּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם | מִתַּחַת לָאָרֶץ לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה
לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא
פֹקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים
לְשֹׂנְאָי וְעֹשֶׂה מלעיל חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי
מצותו מִצְוֹתָי: יא לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֶת אֲשֶׁר־יִשָּׂא
אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא: יב שָׁמוֹר אֶת־יוֹם
הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שֵׁשֶׁת
יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי
שַׁבָּת | לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה
אַתָּה וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וְשׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ

ולמען תאריך ימים על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך כל הימים

אז יבדיל משה שלש ערים בעבר הירדן מזרחה שמש לנס שמה רוצח אשר ירצח את רעהו בבלי דעת והוא לא שנא לו מתמל שלשם ונס אל אחת מן הערים האל וחי את בצר במדבר בארץ המישר לראובני ואת ראמת בגלעד לגדי ואת גולן בבשן למנשי וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל אלה העדת והחקים והמשפטים אשר דבר משה אל בני ישראל בצאתם ממצרים בעבר הירדן בגיא מול בית פעור בארץ סיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון אשר הכה משה ובני ישראל בצאתם ממצרים וירשו את ארצו ואת ארץ עוג מלך הבשן שני מלכי האמרי אשר בעבר הירדן מזרח שמש מערער אשר על שפת נחל ארנן ועד הר שיאן הוא חרמון וכל הערבה עבר הירדן מזרחה ועד ים הערבה תחת אשדת הפסגה

ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם שמע ישראל את החקים ואת המשפטים אשר אנכי דבר באזניכם היום ולמדתם אתם ושמרתם לעשתם יהוה אלהינו כרת עמנו ברית בחרב לא את אבתינו כרת יהוה את הברית הזאת כי אתנו אנחנו אלה פה היום כלנו חיים פנים בפנים דבר יהוה עמכם בהר מתוך האש אנכי עמד בין יהוה וביניכם בעת ההוא להגיד לכם את דבר יהוה כי יראתם מפני האש ולא עליתם בהר לאמר אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים לא יהיה לך אלהים אחרים על פני לא תעשה לך פסל כל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא פקד עון אבות על בנים ועל שלשים ועל רבעים לשנאי ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותו לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה את אשר ישא את שמו לשוא שמור את יום השבת לקדשו כאשר צוך יהוה אלהיך ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך ושורך וחמרך

8) פסוק מ״א: הרי״ש בשוא נע, ונגינת התיבה מלרע. *) עשרת הדברות בטעם תחתון תמצא להלן עמוד 246.

וְכָל־בְּהֵמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ
עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ | בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ
נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם
הַשַּׁבָּת: ס כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־
אִמֶּךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן | יַאֲרִיכֻן יָמֶיךָ
וּלְמַעַן יִיטַב לָךְ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לָךְ: ס לֹא תִרְצָח: וְלֹא
תִנְאָף: וְלֹא תִגְנֹב: וְלֹא־
תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁוְא: ס וְלֹא תַחְמֹד
אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְלֹא תִתְאַוֶּה בֵית
רֵעֶךָ שָׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ שׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר
לְרֵעֶךָ: חמישי ס אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
דִּבֶּר יְהוָה אֶל־כָּל־קְהַלְכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הֶעָנָן
וְהָעֲרָפֶל קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסָף וַיִּכְתְּבֵם עַל־שְׁנֵי לֻחֹת
אֲבָנִים וַיִּתְּנֵם אֵלָי: פ וַיְהִי כְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ
הַחֹשֶׁךְ וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כָּל־רָאשֵׁי
שִׁבְטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם: פא וַתֹּאמְרוּ הֵן הֶרְאָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
אֶת־כְּבֹדוֹ וְאֶת־גָּדְלוֹ וְאֶת־קֹלוֹ שָׁמַעְנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ
הַיּוֹם הַזֶּה רָאִינוּ כִּי־יְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וָחָי:
פב וְעַתָּה לָמָּה נָמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ[9] הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת
אִם־יֹסְפִים | אֲנַחְנוּ לִשְׁמֹעַ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד
וָמָתְנוּ: פג כִּי מִי כָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר שָׁמַע קוֹל אֱלֹהִים חַיִּים
מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כָּמֹנוּ וַיֶּחִי: פד קְרַב אַתָּה וְשְׁמָע[10] אֶת
כָּל־אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּ | תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ אֵת
כָּל־אֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ וְשָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ:
פה וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם בְּדַבֶּרְכֶם אֵלָי
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שָׁמַעְתִּי אֶת־קוֹל דִּבְרֵי הָעָם הַזֶּה
אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ הֵיטִיבוּ כָּל־אֲשֶׁר דִּבֵּרוּ: פו מִי־יִתֵּן
וְהָיָה לְבָבָם זֶה לָהֶם לְיִרְאָה אֹתִי וְלִשְׁמֹר אֶת־כָּל־
מִצְוֹתַי כָּל־הַיָּמִים לְמַעַן יִיטַב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם לְעֹלָם:
פז לֵךְ אֱמֹר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם: פח וְאַתָּה פֹּה
עֲמֹד עִמָּדִי וַאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ אֶת כָּל־הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים
וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תְּלַמְּדֵם וְעָשׂוּ בָאָרֶץ אֲשֶׁר
אֲנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ: פט וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לֹא תָסֻרוּ יָמִין וּשְׂמֹאל:
צ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם תֵּלֵכוּ
לְמַעַן תִּחְיוּן וְטוֹב לָכֶם וְהַאֲרַכְתֶּם יָמִים בָּאָרֶץ
אֲשֶׁר תִּירָשׁוּן: ו א וְזֹאת הַמִּצְוָה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: ב לְמַעַן
תִּירָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו

וכל בהמתך וגרך אשר בשעריך למען ינוח
עבדך ואמתך כמוך וזכרת כי עבד היית בארץ
מצרים ויצאך יהוה אלהיך משם ביד חזקה ובזרע
נטויה על כן צוך יהוה אלהיך לעשות את יום
השבת כבד את אביך ואת
אמך כאשר צוך יהוה אלהיך למען יאריכן ימיך
ולמען ייטב לך על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן
לך לא תרצח ולא
תנאף ולא תגנב ולא
תענה ברעך עד שוא ולא תחמד
אשת רעך ולא תתאוה בית
רעך שדהו ועבדו ואמתו שורו וחמרו וכל אשר
לרעך את הדברים האלה
דבר יהוה אל כל קהלכם בהר מתוך האש הענן
והערפל קול גדול ולא יסף ויכתבם על שני לחת
אבנים ויתנם אלי: ויהי כשמעכם את הקול מתוך
החשך וההר בער באש ותקרבון אלי כל ראשי
שבטיכם וזקניכם ותאמרו הן הראנו יהוה אלהינו
את כבדו ואת גדלו ואת קלו שמענו מתוך האש
היום הזה ראינו כי ידבר אלהים את האדם וחי:
ועתה למה נמות כי תאכלנו האש הגדלה הזאת
אם יספים אנחנו לשמע את קול יהוה אלהינו עוד
ומתנו כי מי כל בשר אשר שמע קול אלהים חיים
מדבר מתוך האש כמנו ויחי: קרב אתה ושמע[10] את
כל אשר יאמר יהוה אלהינו ואת תדבר אלינו את
כל אשר ידבר יהוה אלהינו אליך ושמענו ועשינו:
וישמע יהוה את קול דבריכם בדברכם אלי
ויאמר יהוה אלי שמעתי את קול דברי העם הזה
אשר דברו אליך היטיבו כל אשר דברו: מי יתן
והיה לבבם זה להם ליראה אתי ולשמר את כל
מצותי כל הימים למען ייטב להם ולבניהם לעלם:
לך אמר להם שובו לכם לאהליכם: ואתה פה
עמד עמדי ואדברה אליך את כל המצוה והחקים
והמשפטים אשר תלמדם ועשו בארץ אשר
אנכי נתן להם לרשתה: ושמרתם לעשות כאשר
צוה יהוה אלהיכם אתכם לא תסרו ימין ושמאל:
בכל הדרך אשר צוה יהוה אלהיכם אתכם תלכו
למען תחיון וטוב לכם והארכתם ימים בארץ
אשר תירשון ואת המצוה החקים והמשפטים
אשר צוה יהוה אלהיכם ללמד אתכם לעשות
בארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה למען
תירא את יהוה אלהיך לשמר את כל חקתיו

9) פסוק כ"ב: תאכלנו למנהגנו. 10) פסוק כ"ד: הוי"ו מוענמדת בגעיא והשי"ן בשוא פתח.

וּמִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבֶן־בִּנְךָ כָּל
יְמֵי חַיֶּיךָ וּלְמַעַן יַאֲרִכֻן יָמֶיךָ: ג וְשָׁמַעְתָּ מלרע יִשְׂרָאֵל
וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר יִיטַב מלרע לְךָ וַאֲשֶׁר תִּרְבּוּן
מְאֹד כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ אֶרֶץ
זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ: ששי

ד שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:
ה וְאָהַבְתָּ מלרע אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: ו וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם[11] עַל־לְבָבֶךָ: ז וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: ח וּקְשַׁרְתָּם
לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: ט וּכְתַבְתָּם עַל־
מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: וְהָיָה

יא כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע[12]
לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֶת מלעיל לְךָ עָרִים
גְּדֹלֹת וְטֹבֹת אֲשֶׁר לֹא־בָנִיתָ: יב וּבָתִּים מְלֵאִים כָּל־
טוּב אֲשֶׁר לֹא־מִלֵּאתָ וּבֹרֹת חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא־
חָצַבְתָּ כְּרָמִים וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא־נָטָעְתָּ וְאָכַלְתָּ מלרע
וְשָׂבָעְתָּ: יג הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר
הוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: יד אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ תִּירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ: טו לֹא
תֵלְכוּן אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֵיכֶם: טז כִּי אֵל קַנָּא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ פֶּן־
יֶחֱרֶה אַף־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּךְ וְהִשְׁמִידְךָ מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה: טז לֹא תְנַסּוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם כַּאֲשֶׁר נִסִּיתֶם בַּמַּסָּה: יח שָׁמוֹר תִּשְׁמְרוּן
אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְעֵדֹתָיו וְחֻקָּיו אֲשֶׁר צִוָּךְ:
יט וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לְמַעַן יִיטַב לָךְ
וּבָאתָ וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע[12] יְהוָה
לַאֲבֹתֶיךָ: כ לְהַדֹּף אֶת־כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה: כא כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר

לֵאמֹר מָה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם: כב וְאָמַרְתָּ לְבִנְךָ עֲבָדִים הָיִינוּ
לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם וַיֹּצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה:
כג וַיִּתֵּן יְהוָה אוֹתֹת וּמֹפְתִים גְּדֹלִים וְרָעִים בְּמִצְרַיִם
בְּפַרְעֹה וּבְכָל־בֵּיתוֹ לְעֵינֵינוּ: כד וְאֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם
לְמַעַן הָבִיא אֹתָנוּ לָתֶת לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע[12]
לַאֲבֹתֵינוּ: כה וַיְצַוֵּנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל־הַיָּמִים
לְחַיֹּתֵנוּ כְּהַיּוֹם הַזֶּה: כו וּצְדָקָה תִּהְיֶה־לָּנוּ כִּי־נִשְׁמֹר
לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ: שביעי ז א כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ

וּמִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ אַתָּה וּבְנֶךָ וּבֶן בְּנֶךָ כָּל
יְמֵי חַיֶּיךָ וּלְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ: וְשָׁמַעְתָּ יִשְׂרָאֵל
וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וַאֲשֶׁר תִּרְבּוּן
מְאֹד כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ אֶרֶץ
זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד
וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
וּבְכָל מְאֹדֶךָ וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ וּקְשַׁרְתָּם
לְאוֹת עַל יָדֶךָ וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ וּכְתַבְתָּם עַל
מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ וְהָיָה
כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֶת לְךָ עָרִים
גְּדֹלוֹת וְטֹבוֹת אֲשֶׁר לֹא בָנִיתָ וּבָתִּים מְלֵאִים כָּל
טוּב אֲשֶׁר לֹא מִלֵּאתָ וּבֹרוֹת חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא
חָצַבְתָּ כְּרָמִים וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא נָטַעְתָּ וְאָכַלְתָּ
וְשָׂבָעְתָּ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת יְהוָה אֲשֶׁר
הוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים אֶת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ תִּירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ לֹא
תֵלְכוּן אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי אֵל קַנָּא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ פֶּן
יִחֲרֶה אַף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּךְ וְהִשְׁמִידְךָ מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה לֹא תְנַסּוּ אֶת יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם כַּאֲשֶׁר נִסִּיתֶם בַּמַּסָּה שָׁמוֹר תִּשְׁמְרוּן
אֶת מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְעֵדֹתָיו וְחֻקָּיו אֲשֶׁר צִוָּךְ
וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לְמַעַן יִיטַב לָךְ
וּבָאתָ וִירַשְׁתָּ אֶת הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
לַאֲבֹתֶיךָ לְהַדֹּף אֶת כָּל אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה כִּי יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר
לֵאמֹר מָה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם וְאָמַרְתָּ לִבְנֶךָ עֲבָדִים הָיִינוּ
לְפַרְעֹה בְּמִצְרַיִם וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה
וַיִּתֵּן יְהוָה אוֹתֹת וּמֹפְתִים גְּדֹלִים וְרָעִים בְּמִצְרַיִם
בְּפַרְעֹה וּבְכָל בֵּיתוֹ לְעֵינֵינוּ וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם
לְמַעַן הָבִיא אֹתָנוּ לָתֶת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לַאֲבֹתֵינוּ וַיְצַוֵּנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
לְיִרְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל הַיָּמִים
לְחַיֹּתֵנוּ כַּהַיּוֹם הַזֶּה וּצְדָקָה תִּהְיֶה לָּנוּ כִּי נִשְׁמֹר
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אֹתָהּ

11) פסוק ו׳: יפסיק מעט אחר תיבת "היום", שלא יובן שדוקא היום יהיו על לבבך ולמחר לא (פסחים דף נ״ו ע״א וש״ע א״ח סימן ס״א סעיף ט״ו). 12) פסוקים י׳, ח״י וכ״ג: יבטא היטב את העי״ן.

וְנָשַׁל גּוֹיִם־רַבִּים | מִפָּנֶיךָ הַחִתִּי וְהַגִּרְגָּשִׁי וְהָאֱמֹרִי
וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי שִׁבְעָה גוֹיִם רַבִּים
וַעֲצוּמִים מִמֶּךָּ: ב וּנְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהִכִּיתָם
הַחֲרֵם תַּחֲרִים אֹתָם לֹא־תִכְרֹת לָהֶם בְּרִית וְלֹא
תְחָנֵּם: ג וְלֹא תִתְחַתֵּן בָּם בִּתְּךָ לֹא־תִתֵּן לִבְנוֹ וּבִתּוֹ לֹא־
תִקַּח לִבְנֶךָ: ד כִּי־יָסִיר אֶת־בִּנְךָ מֵאַחֲרַי וְעָבְדוּ אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וְחָרָה יפסיק מעט אַף־יְהוָה בָּכֶם וְהִשְׁמִידְךָ מַהֵר: ה כִּי
אִם־כֹּה תַעֲשׂוּ לָהֶם מִזְבְּחֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּ וּמַצֵּבֹתָם
תְּשַׁבֵּרוּ וַאֲשֵׁירִם תְּגַדָּעוּן מלרע וּפְסִילֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן
בָּאֵשׁ: ו כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּךָ בָּחַר |
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים
אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: ז לֹא מֵרֻבְּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים
חָשַׁק יְהוָה בָּכֶם וַיִּבְחַר בָּכֶם כִּי־אַתֶּם הַמְעַט
מִכָּל־הָעַמִּים: ח כִּי מֵאַהֲבַת יְהוָה אֶתְכֶם וּמִשָּׁמְרוֹ
אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵיכֶם הוֹצִיא יְהוָה
אֶתְכֶם בְּיָד חֲזָקָה וַיִּפְדְּךָ מִבֵּית עֲבָדִים מִיַּד פַּרְעֹה
מֶלֶךְ־מִצְרָיִם: מפסיק ט וְיָדַעְתָּ כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הָאֱלֹהִים
הָאֵל הַנֶּאֱמָן שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי
מצותו מִצְוֹתָיו לְאֶלֶף דּוֹר: י וּמְשַׁלֵּם לְשֹׂנְאָיו אֶל־פָּנָיו
לְהַאֲבִידוֹ לֹא יְאַחֵר לְשֹׂנְאוֹ אֶל־פָּנָיו יְשַׁלֶּם־לוֹ:
יא וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם[13] לַעֲשׂוֹתָם:
עקב יב וְהָיָה | עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֵת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַבְּרִית
וְאֶת־הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ: יג וַאֲהֵבְךָ[1] וּבֵרַכְךָ[2]
וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי־אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ
וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר־אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ: יד בָּרוּךְ תִּהְיֶה
מִכָּל־הָעַמִּים לֹא־יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ:
טו וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ כָּל־חֳלִי מלעיל וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים
אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ:
טז וְאָכַלְתָּ מלרע אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ
לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם
כִּי־מוֹקֵשׁ הוּא לָךְ: יז כִּי
תֹאמַר בִּלְבָבֶךָ מלרע רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי אֵיכָה
אוּכַל לְהוֹרִישָׁם: יח לֹא תִירָא מֵהֶם זָכֹר תִּזְכֹּר
אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפַרְעֹה וּלְכָל־
מִצְרָיִם: יט הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וְהָאֹתֹת
וְהַמֹּפְתִים וְהַיָּד הַחֲזָקָה וְהַזְּרֹעַ הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר
הוֹצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֵּן־יַעֲשֶׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־
הָעַמִּים אֲשֶׁר־אַתָּה יָרֵא מִפְּנֵיהֶם: כ וְגַם אֶת־הַצִּרְעָה
יְשַׁלַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־אֹבֵד הַנִּשְׁאָרִים

ונשל גוים רבים מפניך החתי והגרגשי והאמרי
והכנעני והפרזי והחוי והיבוסי שבעה גוים רבים
ועצומים ממך ונתנם יהוה אלהיך לפניך והכיתם
החרם תחרים אתם לא תכרת להם ברית ולא
תחנם ולא תתחתן בם בתך לא תתן לבנו ובתו לא
תקח לבנך כי יסיר את בנך מאחרי ועבדו אלהים
אחרים וחרה אף יהוה בכם והשמידך מהר כי
אם כה תעשו להם מזבחתיהם תתצו ומצבתם
תשברו ואשירהם תגדעון ופסיליהם תשרפון
באש כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך בך בחר
יהוה אלהיך להיות לו לעם סגלה מכל העמים
אשר על פני האדמה לא מרבכם מכל העמים
חשק יהוה בכם ויבחר בכם כי אתם המעט
מכל העמים כי מאהבת יהוה אתכם ומשמרו
את השבעה אשר נשבע לאבתיכם הוציא יהוה
אתכם ביד חזקה ויפדך מבית עבדים מיד פרעה
מלך מצרים וידעת כי יהוה אלהיך הוא האלהים
האל הנאמן שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי
מצותו לאלף דור ומשלם לשנאיו אל פניו
להאבידו לא יאחר לשנאו אל פניו ישלם לו
ושמרת את המצוה ואת החקים ואת המשפטים
אשר אנכי מצוך היום לעשותם
והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם
ועשיתם אתם ושמר יהוה אלהיך לך את הברית
ואת החסד אשר נשבע לאבתיך ואהבך וברכך
והרבך וברך פרי בטנך ופרי אדמתך דגנך
ותירשך ויצהרך שגר אלפיך ועשתרת צאנך על
האדמה אשר נשבע לאבתיך לתת לך ברוך תהיה
מכל העמים לא יהיה בך עקר ועקרה ובבהמתך
והסיר יהוה ממך כל חלי וכל מדוי מצרים הרעים
אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם בכל שנאיך
ואכלת את כל העמים אשר יהוה אלהיך נתן לך
לא תחוס עינך עליהם ולא תעבד את אלהיהם
כי מוקש הוא לך כי
תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה
אוכל להורישם לא תירא מהם זכר תזכר
את אשר עשה יהוה אלהיך לפרעה ולכל
מצרים המסת הגדלת אשר ראו עיניך והאתת
והמפתים והיד החזקה והזרע הנטויה אשר
הוצאך יהוה אלהיך כן יעשה יהוה אלהיך לכל
העמים אשר אתה ירא מפניהם וגם את הצרעה
ישלח יהוה אלהיך בם עד אבד הנשארים

13) פסוק י״א: יפסיק מעט אחר תיבת ״היום״. שלא יובן שדוקא היום לעשותם ולמחר לא ח״ו. 1) פסוק י״ג: הבי״ת בשוא נע. 2) שם: וּבֵרַכְךָ למנהגנו.

וְהַנִּסְתָּרִים מִפָּנֶיךָ: כא לֹא תַעֲרֹץ מִפְּנֵיהֶם כִּי־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא:☆ כב וְנָשַׁל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵל מִפָּנֶיךָ מְעַט מְעַט לֹא תוּכַל כַּלֹּתָם
מַהֵר פֶּן־תִּרְבֶּה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה: כג וּנְתָנָם יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָמָם מְהוּמָה גְדֹלָה עַד הִשָּׁמְדָם:
כד וְנָתַן מַלְכֵיהֶם בְּיָדֶךָ וְהַאֲבַדְתָּ אֶת־שְׁמָם מִתַּחַת
הַשָּׁמָיִם לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ עַד הִשְׁמִדְךָ[3] אֹתָם:
כה פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ לֹא־תַחְמֹד כֶּסֶף
וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלָקַחְתָּ לְךָ פֶּן תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי תוֹעֵבַת מלרע
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: כו וְלֹא־תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל־בֵּיתֶךָ
וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמֹהוּ שַׁקֵּץ| תְּשַׁקְּצֶנּוּ וְתַעֵב| תְּתַעֲבֶנּוּ
כִּי־חֵרֶם הוּא:

ח א כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם יפסיק מעט תִּשְׁמְרוּן
לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם: ב וְזָכַרְתָּ אֶת־
כָּל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכְךָ[4] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים
שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ לָדַעַת אֶת־אֲשֶׁר
בִּלְבָבְךָ הֲתִשְׁמֹר מצותו מִצְוֹתָיו אִם־לֹא: ג וַיְעַנְּךָ וַיַּרְעִבֶךָ
וַיַּאֲכִלְךָ אֶת־הַמָּן אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ
לְמַעַן הוֹדִיעֲךָ כִּי לֹא עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם
כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִי־יְהוָה יפסיק מעט יִחְיֶה הָאָדָם:☆ ד שִׂמְלָתְךָ
לֹא בָלְתָה מֵעָלֶיךָ וְרַגְלְךָ לֹא בָצֵקָה זֶה אַרְבָּעִים
שָׁנָה: ה וְיָדַעְתָּ עִם־לְבָבֶךָ כִּי כַּאֲשֶׁר יִסַּר אִישׁ אֶת־
בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְיַסְּרֶךָּ: ו וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וּלְיִרְאָה אֹתוֹ: ז כִּי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם
עֲיָנֹת וּתְהֹמֹת יֹצְאִים בַּבִּקְעָה וּבָהָר: ח אֶרֶץ חִטָּה
וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ:
ט אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנֻת תֹּאכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא־
תֶחְסַר כֹּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ בַרְזֶל וּמֵהָרֳרֶיהָ
תַּחְצֹב נְחֹשֶׁת: י וְאָכַלְתָּ מלרע וְשָׂבָעְתָּ[6] וּבֵרַכְתָּ מלרע[5] אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ: שני יא הִשָּׁמֶר לְךָ
פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְבִלְתִּי שְׁמֹר מִצְוֹתָיו
וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם: יב פֶּן־
תֹּאכַל וְשָׂבָעְתָּ וּבָתִּים טֹבִים תִּבְנֶה וְיָשָׁבְתָּ: יג וּבְקָרְךָ
וְצֹאנְךָ יִרְבְּיֻן וְכֶסֶף וְזָהָב יִרְבֶּה־לָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־
לְךָ יִרְבֶּה: יד וְרָם לְבָבֶךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
הַמּוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: טו הַמּוֹלִיכְךָ[7]
בַּמִּדְבָּר| הַגָּדֹל וְהַנּוֹרָא נָחָשׁ| שָׂרָף וְעַקְרָב וְצִמָּאוֹן
אֲשֶׁר אֵין־מָיִם הַמּוֹצִיא לְךָ מַיִם מִצּוּר הַחַלָּמִישׁ:
טז הַמַּאֲכִלְךָ מָן בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ
לְמַעַן עַנֹּתְךָ וּלְמַעַן נַסֹּתְךָ מלעיל לְהֵיטִבְךָ בְּאַחֲרִיתֶךָ:

והנסתרים מפניך לא תערץ מפניהם כי יהוה
אלהיך בקרבך אל גדול ונורא ונשל יהוה אלהיך
את הגוים האל מפניך מעט מעט לא תוכל כלתם
מהר פן תרבה עליך חית השדה ונתנם יהוה
אלהיך לפניך והמם מהומה גדלה עד השמדם
ונתן מלכיהם בידך והאבדת את שמם מתחת
השמים לא יתיצב איש בפניך עד השמדך אתם
פסילי אלהיהם תשרפון באש לא תחמד כסף
וזהב עליהם ולקחת לך פן תוקש בו כי תועבת
יהוה אלהיך הוא ולא תביא תועבה אל ביתך
והיית חרם כמהו שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו
כי חרם הוא

כל המצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרון
לעשות למען תחיון ורביתם ובאתם וירשתם את
הארץ אשר נשבע יהוה לאבתיכם וזכרת את
כל הדרך אשר הוליכך יהוה אלהיך זה ארבעים
שנה במדבר למען ענתך לנסתך לדעת את אשר
בלבבך התשמר מצותו אם לא ויענך וירעבך
ויאכלך את המן אשר לא ידעת ולא ידעון אבתיך
למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם
כי על כל מוצא פי יהוה יחיה האדם שמלתך
לא בלתה מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים
שנה וידעת עם לבבך כי כאשר יסר איש את
בנו יהוה אלהיך מיסרך ושמרת את מצות יהוה
אלהיך ללכת בדרכיו וליראה אתו כי יהוה
אלהיך מביאך אל ארץ טובה ארץ נחלי מים
עינת ותהמת יצאים בבקעה ובהר ארץ חטה
ושערה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש
ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא
תחסר כל בה ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה
תחצב נחשת ואכלת ושבעת וברכת את יהוה
אלהיך על הארץ הטבה אשר נתן לך השמר לך
פן תשכח את יהוה אלהיך לבלתי שמר מצותיו
ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוך היום פן
תאכל ושבעת ובתים טבים תבנה וישבת ובקרך
וצאנך ירבין וכסף וזהב ירבה לך וכל אשר
לך ירבה ורם לבבך ושכחת את יהוה אלהיך
המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים המוליכך
במדבר הגדל והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון
אשר אין מים המוציא לך מים מצור החלמיש
המאכלך מן במדבר אשר לא ידעון אבתיך
למען ענתך ולמען נסתך להיטבך באחריתך

3) פסוק כ"ד: הדל"ת בשוא נע, כי היה ראוי להיות כתוב השמידך (עם חיריק מלא). 4) פסוק ב': הוֹלִיכֶךָ למנהגנו, וכ"ה בקורן. 5) פסוק י': ויזהר לקרוא כך גם כשמברך ברכת המזון. 6) שם: מלעיל, ויזהר לקרוא כך גם כשמברך ברכת המזון. 7) פסוק ט"ו: הַמּוֹלִיכֶךָ למנהגנו, וכ"ה בקורן.

יז וְאָמַרְתָּ בִּלְבָבֶךָ כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת־הַחַיִל
הַזֶּה: יח וְזָכַרְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הַנֹּתֵן לְךָ כֹּחַ
לַעֲשׂוֹת חָיִל לְמַעַן הָקִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע
לַאֲבֹתֶיךָ כַּיּוֹם הַזֶּה:
יט וְהָיָה אִם־שָׁכֹחַ תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ
אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם
הֵעַדְתִּי בָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן: כ כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר
יְהוָה מַאֲבִיד מִפְּנֵיכֶם כֵּן תֹּאבֵדוּן עֵקֶב לֹא תִשְׁמָעוּן
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
ט א שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא
לָרֶשֶׁת גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמֶּךָּ עָרִים גְּדֹלֹת
וּבְצֻרֹת בַּשָּׁמָיִם: ב עַם־גָּדוֹל וָרָם בְּנֵי עֲנָקִים אֲשֶׁר
אַתָּה יָדַעְתָּ וְאַתָּה שָׁמַעְתָּ מִי יִתְיַצֵּב לִפְנֵי בְּנֵי עֲנָק:
ג וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא־הָעֹבֵר לְפָנֶיךָ
אֵשׁ אֹכְלָה[8] הוּא יַשְׁמִידֵם וְהוּא יַכְנִיעֵם לְפָנֶיךָ
וְהוֹרַשְׁתָּם וְהַאֲבַדְתָּם מַהֵר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
לָךְ: שלישי ד אַל־תֹּאמַר בִּלְבָבֶךָ מלרע בַּהֲדֹף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם
מִלְּפָנֶיךָ לֵאמֹר בְּצִדְקָתִי הֱבִיאַנִי יְהוָה לָרֶשֶׁת אֶת־
הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה מוֹרִישָׁם
מִפָּנֶיךָ: ה לֹא בְצִדְקָתְךָ וּבְיֹשֶׁר לְבָבְךָ מלרע אַתָּה בָא
לָרֶשֶׁת אֶת־אַרְצָם כִּי בְּרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ וּלְמַעַן הָקִים אֶת־הַדָּבָר
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יבטא יפה את העי״ן יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב: ו וְיָדַעְתָּ כִּי לֹא בְצִדְקָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ כִּי עַם־קְשֵׁה־
עֹרֶף אָתָּה: ז זְכֹר אַל־תִּשְׁכַּח אֵת אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יָצָאתָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם עַד־בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה מַמְרִים הֱיִיתֶם
עִם־יְהוָה: ח וּבְחֹרֵב הִקְצַפְתֶּם אֶת־יְהוָה וַיִּתְאַנַּף יְהוָה
בָּכֶם לְהַשְׁמִיד אֹתְכֶם: ט בַּעֲלֹתִי הָהָרָה לָקַחַת לוּחֹת
הָאֲבָנִים לוּחֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם
וָאֵשֵׁב בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא
אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי: י וַיִּתֵּן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי
לוּחֹת הָאֲבָנִים כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים וַעֲלֵיהֶם כְּכָל־
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ
בְּיוֹם הַקָּהָל: יא וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה
נָתַן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי לֻחֹת הָאֲבָנִים לֻחוֹת הַבְּרִית:
יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם רֵד מַהֵר מִזֶּה כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ
אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
צִוִּיתִם עָשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה: יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר
רָאִיתִי אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא: יד הֶרֶף
מִמֶּנִּי וְאַשְׁמִידֵם וְאֶמְחֶה אֶת־שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם

ואמרת בלבבך כוחי ועצם ידי עשה לי את החיל
הזה וזכרת את יהוה אלהיך כי הוא הנתן לך כוח
לעשות חיל למען הקים את בריתו אשר נשבע
לאבתיך כיום הזה
והיה אם שכוח תשכח את יהוה אלהיך והלכת
אחרי אלהים אחרים ועבדתם והשתחויית להם
העדתי בכם היום כי אבד תאבדון כגוים אשר
יהוה מאביד מפניכם כן תאבדון עקב לא תשמעון
בקול יהוה אלהיכם
שמע ישראל אתה עבר היום את הירדן לבא
לרשת גוים גדלים ועצמים ממך ערים גדלת
ובצרת בשמים עם גדול ורם בני ענקים אשר
אתה ידעת ואתה שמעת מי יתיצב לפני בני ענק
וידעת היום כי יהוה אלהיך הוא העבר לפניך
אש אכלה הוא ישמידם והוא יכניעם לפניך
והורשתם והאבדתם מהר כאשר דבר יהוה
לך אל תאמר בלבבך בהדף יהוה אלהיך אתם
מלפניך לאמר בצדקתי הביאני יהוה לרשת את
הארץ הזאת וברשעת הגוים האלה יהוה מורישם
מפניך לא בצדקתך וביושר לבבך אתה בא
לרשת את ארצם כי ברשעת הגוים האלה יהוה
אלהיך מורישם מפניך ולמען הקים את הדבר
אשר נשבע יהוה לאבתיך לאברהם ליצחק
וליעקב וידעת כי לא בצדקתך יהוה אלהיך נתן
לך את הארץ הטובה הזאת לרשתה כי עם קשה
ערף אתה זכר אל תשכח את אשר הקצפת את
יהוה אלהיך במדבר למן היום אשר יצאת מארץ
מצרים עד באכם עד המקום הזה ממרים הייתם
עם יהוה ובחרב הקצפתם את יהוה ויתאנף יהוה
בכם להשמיד אתכם בעלתי ההרה לקחת לוחת
האבנים לוחת הברית אשר כרת יהוה עמכם
ואשב בהר ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא
אכלתי ומים לא שתיתי ויתן יהוה אלי את שני
לוחת האבנים כתבים באצבע אלהים ועליהם ככל
הדברים אשר דבר יהוה עמכם בהר מתוך האש
ביום הקהל ויהי מקץ ארבעים יום וארבעים לילה
נתן יהוה אלי את שני לחת האבנים לוחת הברית
ויאמר יהוה אלי קום רד מהר מזה כי שחת עמך
אשר הוצאת ממצרים סרו מהר מן הדרך אשר
צויתם עשו להם מסכה ויאמר יהוה אלי לאמר
ראיתי את העם הזה והנה עם קשה ערף הוא הרף
ממני ואשמידם ואמחה את שמם מתחת השמים

8) פסוק ג: אכלה למנהגנו.

וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי־עָצוּם וָרָב מִמֶּנּוּ: ט וָאֵפֶן וָאֵרֵד מִן־
הָהָר וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ וּשְׁנֵי לוּחֹת הַבְּרִית עַל שְׁתֵּי
יָדָי: ט וָאֵרֶא מלעיל וְהִנֵּה חֲטָאתֶם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲשִׂיתֶם
לָכֶם עֵגֶל מַסֵּכָה סַרְתֶּם מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־צִוָּה
יְהוָה אֶתְכֶם: י וָאֶתְפֹּשׂ בִּשְׁנֵי הַלֻּחֹת וָאַשְׁלִכֵם מֵעַל
שְׁתֵּי יָדָי וָאֲשַׁבְּרֵם לְעֵינֵיכֶם: יא וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה
כָּרִאשֹׁנָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא
אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי עַל כָּל־חַטֹּאתְכֶם אֲשֶׁר
חֲטָאתֶם לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ: יב כִּי
יָגֹרְתִּי מִפְּנֵי הָאַף וְהַחֵמָה אֲשֶׁר קָצַף יְהוָה עֲלֵיכֶם
לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפַּעַם הַהִוא:
יג וּבְאַהֲרֹן הִתְאַנַּף יְהוָה מְאֹד לְהַשְׁמִידוֹ וָאֶתְפַּלֵּל
גַּם־בְּעַד אַהֲרֹן בָּעֵת הַהִוא: יד וְאֶת־חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר־
עֲשִׂיתֶם אֶת־הָעֵגֶל לָקַחְתִּי וָאֶשְׂרֹף אֹתוֹ | בָּאֵשׁ
וָאֶכֹּת אֹתוֹ טָחוֹן הֵיטֵב עַד אֲשֶׁר־דַּק לְעָפָר וָאַשְׁלֵךְ
אֶת־עֲפָרוֹ אֶל־הַנַּחַל הַיֹּרֵד מִן־הָהָר: טו וּבְתַבְעֵרָה
וּבְמַסָּה וּבְקִבְרֹת הַתַּאֲוָה מַקְצִפִים הֱיִיתֶם אֶת־יְהוָה:
טז וּבִשְׁלֹחַ יְהוָה אֶתְכֶם מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לֵאמֹר עֲלוּ
וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא הֶאֱמַנְתֶּם לוֹ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
בְּקֹלוֹ: יח מַמְרִים הֱיִיתֶם עִם־יְהוָה מִיּוֹם דַּעְתִּי אֶתְכֶם:
יט וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה אֶת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאֶת־אַרְבָּעִים
הַלַּיְלָה אֲשֶׁר הִתְנַפַּלְתִּי כִּי־אָמַר יְהוָה לְהַשְׁמִיד
אֶתְכֶם: כ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וָאֹמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים אַל־
תַּשְׁחֵת עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ מלרע אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְגָדְלֶךָ אֲשֶׁר־
הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה: כא זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל־תֵּפֶן אֶל־קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־
רִשְׁעוֹ וְאֶל־חַטָּאתוֹ: כב פֶּן־יֹאמְרוּ הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָנוּ
מִשָּׁם מִבְּלִי יְכֹלֶת יְהוָה לַהֲבִיאָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
דִּבֶּר לָהֶם וּמִשִּׂנְאָתוֹ אוֹתָם הוֹצִיאָם לַהֲמִתָּם
בַּמִּדְבָּר: כג וְהֵם עַמְּךָ וְנַחֲלָתֶךָ מלעיל אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ בְּכֹחֲךָ
הַגָּדֹל וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה: רביעי

י א בָּעֵת הַהִוא אָמַר יְהוָה אֵלַי פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לוּחֹת
אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַעֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וְעָשִׂיתָ לְךָ
אֲרוֹן עֵץ: ב וְאֶכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשַׂמְתָּם
בָּאָרוֹן: ג וָאַעַשׂ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים וָאֶפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת
אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וָאַעַל הָהָרָה וּשְׁנֵי הַלֻּחֹת בְּיָדִי:
ד וַיִּכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת כַּמִּכְתָּב הָרִאשׁוֹן אֶת עֲשֶׂרֶת
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ
הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל וַיִּתְּנֵם יְהוָה אֵלָי: ה וָאֵפֶן וָאֵרֵד
מִן־הָהָר וָאָשִׂם אֶת־הַלֻּחֹת בָּאָרוֹן אֲשֶׁר עָשִׂיתִי

ואעשה אותך לגוי עצום ורב ממנו ואפן וארד מן
ההר וההר בער באש ושני לוחת הברית על שתי
ידי וארא והנה חטאתם ליהוה אלהיכם עשיתם
לכם עגל מסכה סרתם מהר מן הדרך אשר צוה
יהוה אתכם ואתפש בשני הלחת ואשלכם מעל
שתי ידי ואשברם לעיניכם ואתנפל לפני יהוה
כראשנה ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא
אכלתי ומים לא שתיתי על כל חטאתכם אשר
חטאתם לעשות הרע בעיני יהוה להכעיסו כי
יגרתי מפני האף והחמה אשר קצף יהוה עליכם
להשמיד אתכם וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא
ובאהרן התאנף יהוה מאד להשמידו ואתפלל
גם בעד אהרן בעת ההוא ואת חטאתכם אשר
עשיתם את העגל לקחתי ואשרף אתו באש
ואכת אתו טחון היטב עד אשר דק לעפר ואשלך
את עפרו אל הנחל הירד מן ההר ובתבערה
ובמסה ובקברת התאוה מקצפים הייתם את יהוה
ובשלח יהוה אתכם מקדש ברנע לאמר עלו
ורשו את הארץ אשר נתתי לכם ותמרו את פי
יהוה אלהיכם ולא האמנתם לו ולא שמעתם
בקלו ממרים הייתם עם יהוה מיום דעתי אתכם
ואתנפל לפני יהוה את ארבעים היום ואת ארבעים
הלילה אשר התנפלתי כי אמר יהוה להשמיד
אתכם ואתפלל אל יהוה ואמר אדני יהוה אל
תשחת עמך ונחלתך אשר פדית בגדלך אשר
הוצאת ממצרים ביד חזקה זכר לעבדיך לאברהם
ליצחק וליעקב אל תפן אל קשי העם הזה ואל
רשעו ואל חטאתו פן יאמרו הארץ אשר הוצאתנו
משם מבלי יכלת יהוה להביאם אל הארץ אשר
דבר להם ומשנאתו אותם הוציאם להמתם
במדבר והם עמך ונחלתך אשר הוצאת בכחך
הגדל ובזרעך הנטויה

בעת ההוא אמר יהוה אלי פסל לך שני לוחת
אבנים כראשנים ועלה אלי ההרה ועשית לך
ארון עץ ואכתב על הלחת את הדברים אשר
היו על הלחת הראשנים אשר שברת ושמתם
בארון ואעש ארון עצי שטים ואפסל שני לחת
אבנים כראשנים ואעל ההרה ושני הלחת בידי
ויכתב על הלחת כמכתב הראשון את עשרת
הדברים אשר דבר יהוה אליכם בהר מתוך
האש ביום הקהל ויתנם יהוה אלי ואפן וארד
מן ההר ואשם את הלחת בארון אשר עשיתי

9) פסוק כ"ד: הנו"ן בשוא נח.

וַיִּהְיוּ מלעיל שָׁם כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה: ׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ
מִבְּאֵרֹת בְּנֵי־יַעֲקָן מוֹסֵרָה שָׁם מֵת אַהֲרֹן וַיִּקָּבֶר שָׁם
וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר בְּנוֹ תַּחְתָּיו: ׃ מִשָּׁם נָסְעוּ הַגִּדְגֹּדָה וּמִן־
הַגִּדְגֹּדָה יָטְבָתָה אֶרֶץ נַחֲלֵי־מָיִם: ׃ בָּעֵת הַהִוא הִבְדִּיל
יְהוָה אֶת־שֵׁבֶט הַלֵּוִי לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה
לַעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד הַיּוֹם
הַזֶּה: ׃ עַל־כֵּן לֹא־הָיָה לְלֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם־אֶחָיו
יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לוֹ:
׃ וְאָנֹכִי עָמַדְתִּי בָהָר כַּיָּמִים הָרִאשֹׁנִים אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפַּעַם הַהִוא
לֹא־אָבָה יְהוָה הַשְׁחִיתֶךָ: ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם לֶךָ
לְמַסָּע לִפְנֵי הָעָם וְיָבֹאוּ וְיִרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם: חמישי
׃ וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי
אִם־לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו
וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ
וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ: ׃ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וְאֶת־חֻקֹּתָיו
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְטוֹב לָךְ: ׃ הֵן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ:
׃ רַק בַּאֲבֹתֶיךָ חָשַׁק יְהוָה לְאַהֲבָה אוֹתָם וַיִּבְחַר
בְּזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם בָּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים כַּיּוֹם הַזֶּה:
׃ וּמַלְתֶּם אֶת עָרְלַת לְבַבְכֶם וְעָרְפְּכֶם לֹא תַקְשׁוּ
עוֹד: ׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי[10]
הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא
פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד: ׃ עֹשֶׂה מִשְׁפַּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה
וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת מלעיל לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה: ׃ וַאֲהַבְתֶּם אֶת־הַגֵּר
כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: ׃ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
תִּירָא אֹתוֹ תַעֲבֹד וּבוֹ תִדְבָּק וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ: כא הוּא
תְהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּךָ אֶת־הַגְּדֹלֹת
וְאֶת־הַנּוֹרָאֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ: כב בְּשִׁבְעִים
נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ מִצְרַיְמָה וְעַתָּה שָׂמְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב: יא ׃ וְאָהַבְתָּ מלרע אֵת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַרְתָּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו
וּמִצְוֹתָיו כָּל־הַיָּמִים: ׃ וִידַעְתֶּם הַיּוֹם כִּי | לֹא אֶת־בְּנֵיכֶם
אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ וַאֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֶת־מוּסַר יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֶת־גָּדְלוֹ אֶת־יָדוֹ הַחֲזָקָה וּזְרֹעוֹ הַנְּטוּיָה:
׃ וְאֶת־אֹתֹתָיו וְאֶת־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה בְּתוֹךְ מִצְרָיִם
לְפַרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וּלְכָל־אַרְצוֹ: ׃ וַאֲשֶׁר עָשָׂה
לְחֵיל מִצְרַיִם לְסוּסָיו וּלְרִכְבּוֹ אֲשֶׁר הֵצִיף אֶת־
מֵי יַם־סוּף עַל־פְּנֵיהֶם בְּרָדְפָם אַחֲרֵיכֶם וַיְאַבְּדֵם
יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ׃ וַאֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם בַּמִּדְבָּר
עַד־בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה: ׃ וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָתָן

וַיְהִי שָׁם כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ
מִבְּאֵרֹת בְּנֵי יַעֲקָן מוֹסֵרָה שָׁם מֵת אַהֲרֹן ווקבר שָׁם
וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר בְּנוֹ תַּחְתָּיו מִשָּׁם נָסְעוּ הַגִּדְגֹּדָה וּמִן־
הַגִּדְגֹּדָה יָטְבָתָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם בָּעֵת הַהִוא הִבְדִּיל
יְהוָה אֶת שֵׁבֶט הַלֵּוִי לָשֵׂאת אֶת אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה
לַעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד הַיּוֹם
הַזֶּה עַל כֵּן לֹא הָיָה לְלֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם אֶחָיו
יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לוֹ:
וְאָנֹכִי עָמַדְתִּי בָהָר כַּיָּמִים הָרִאשֹׁנִים אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לָיְלָה ווישמע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפַּעַם הַהִוא
לֹא אָבָה יְהוָה הַשְׁחִיתֶךָ וויאמר יְהוָה אֵלַי קוּם לֶךָ
לְמַסָּע לִפְנֵי הָעָם וְיָבֹאוּ וְיִרְשׁוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם
וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי
אִם לְיִרְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בְּכָל דְּרָכָיו
וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ
וּבְכָל נַפְשֶׁךָ לִשְׁמֹר אֶת מִצְוֹת יְהוָה וְאֶת חֻקֹּתָיו
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְטוֹב לָךְ הֵן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וכל אֲשֶׁר בָּהּ
רַק בַּאֲבֹתֶיךָ חָשַׁק יְהוָה לְאַהֲבָה אוֹתָם וויבחר
בְּזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם בָּכֶם מִכָּל הָעַמִּים כַּיּוֹם הַזֶּה
וּמַלְתֶּם אֶת עָרְלַת לְבַבְכֶם וְעָרְפְּכֶם לֹא תַקְשׁוּ
עוֹד כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי
הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא
פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד עֹשֶׂה מִשְׁפַּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה
וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה וַאֲהַבְתֶּם אֶת הַגֵּר
כִּי גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
תִּירָא אֹתוֹ תַעֲבֹד וּבוֹ תִדְבָּק וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ הוּא
תְהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשָׂה אִתְּךָ אֶת הַגְּדֹלֹת
וְאֶת הַנּוֹרָאֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ בְּשִׁבְעִים
נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ מִצְרַיְמָה וְעַתָּה שָׂמְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב וואהבת מלרע אֵת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַרְתָּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו
וּמִצְוֹתָיו כָּל הַיָּמִים וידעתם הַיּוֹם כִּי לֹא אֶת בְּנֵיכֶם
אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ וַאֲשֶׁר לֹא רָאוּ אֶת מוּסַר יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֶת גָּדְלוֹ אֶת יָדוֹ הַחֲזָקָה וּזְרֹעוֹ הַנְּטוּיָה
וְאֶת אֹתֹתָיו וְאֶת מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה בְּתוֹךְ מִצְרָיִם
לְפַרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וּלְכָל אַרְצוֹ וַאֲשֶׁר עָשָׂה
לְחֵיל מִצְרַיִם לְסוּסָיו וּלְרִכְבּוֹ אֲשֶׁר הֵצִיף אֶת
מֵי יַם סוּף עַל פְּנֵיהֶם בְּרָדְפָם אַחֲרֵיכֶם וַיְאַבְּדֵם
יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וואשר עָשָׂה לָכֶם בַּמִּדְבָּר
עַד בֹּאֲכֶם עַד הַמָּקוֹם הַזֶּה וואשר עָשָׂה לְדָתָן

10) פסוק י״ז: אע״פ שכלל מסור בידינו (מש״ה מוציא) וכל״ב מכנים, פסוק זה הוא יוצא מן הכלל ויש לבטא את האל״ף.

וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב בֶּן־רְאוּבֵן אֲשֶׁר פָּצְתָה
הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת־בָּתֵּיהֶם וְאֶת־אָהֳלֵיהֶם
וְאֵת כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם בְּקֶרֶב כָּל־יִשְׂרָאֵל:
כִּי עֵינֵיכֶם הָרֹאֹת אֶת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה יפסיק מעט הַגָּדֹל
אֲשֶׁר עָשָׂה: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְמַעַן תֶּחֱזְקוּ וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: וּלְמַעַן
תַּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם אֶרֶץ זָבַת חָלָב
וּדְבָשׁ: ששי כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה
בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְאֶרֶץ מִצְרַיִם הִוא אֲשֶׁר
יְצָאתֶם מִשָּׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת־זַרְעֲךָ וְהִשְׁקִיתָ
בְרַגְלְךָ כְּגַן הַיָּרָק: וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים
שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעֹת לִמְטַר הַשָּׁמַיִם
תִּשְׁתֶּה־מָּיִם: אֶרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דֹרֵשׁ אֹתָהּ
תָּמִיד עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד
אַחֲרִית שָׁנָה: ☆ וְהָיָה אִם־
שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
הַיּוֹם יפסיק מעט לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־
לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ
יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ:
וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ מלרע וְשָׂבָעְתָּ:
הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה
בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה
לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ
הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה
עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־
יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם
אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ
בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ: שביעי (מפטיר) כִּי
אִם־שָׁמֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם לַעֲשֹׂתָהּ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְדָבְקָה־בוֹ: וְהוֹרִישׁ
יְהוָה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם
גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִכֶּם: כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם יִהְיֶה מִן־הַמִּדְבָּר
וְהַלְּבָנוֹן מִן־הַנָּהָר נְהַר־פְּרָת וְעַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן
יִהְיֶה גְּבֻלְכֶם: לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיכֶם פַּחְדְּכֶם

ולאבירם בני אליאב בן ראובן אשר פצתה
הארץ את פיה ותבלעם ואת בתיהם ואת אהליהם
ואת כל היקום אשר ברגליהם בקרב כל ישראל
כי עיניכם הראת את כל מעשה יהוה הגדל
אשר עשה ושמרתם את כל המצוה אשר אנכי
מצוך היום למען תחזקו ובאתם וירשתם את
הארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה ולמען
תאריכו ימים על האדמה אשר נשבע יהוה
לאבתיכם לתת להם ולזרעם ארץ זבת חלב
ודבש כי הארץ אשר אתה
בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים הוא אשר
יצאתם משם אשר תזרע את זרעך והשקית
ברגלך כגן הירק והארץ אשר אתם עברים
שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים
תשתה מים ארץ אשר יהוה אלהיך דרש אתה
תמיד עיני יהוה אלהיך בה מרשית השנה ועד
אזרית שנה והיה אם
שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם
היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל
לבבכם ובכל נפשכם ונתתי מטר ארצכם בעתו
יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך
ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת
השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם
אלהים אחרים והשתחויתם להם וחרה אף יהוה
בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה
לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ
הטבה אשר יהוה נתן לכם ושמתם את דברי אלה
על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על
ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם ולמדתם אתם
את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך
בדרך ובשכבך ובקומך וכתבתם על מזוזות
ביתך ובשעריך למען ירבו ימיכם וימי בניכם על
האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם
כימי השמים על הארץ כי
אם שמר תשמרון את כל המצוה הזאת אשר
אנכי מצוה אתכם לעשתה לאהבה את יהוה
אלהיכם ללכת בכל דרכיו ולדבקה בו והוריש
יהוה את כל הגוים האלה מלפניכם וירשתם
גוים גדלים ועצמים מכם כל המקום אשר
תדרך כף רגלכם בו לכם יהיה מן המדבר
והלבנון מן הנהר נהר פרת ועד הים האחרון
יהיה גבלכם לא יתיצב איש בפניכם פחדכם

11) פסוק ז: כיון שהתואר "הגדול" חוזר על המעשה ולא על שם ה'. 12) פסוק ח: החי"ת בסגול והז"ן בשוא נח. 13) פסוקים ט' וכ"א: יבטא היטב את הע"ן. 14) פסוק י"ב: למנהגנו שמעלים בס"ת "סמוך" לפני "משלים" יש לסיים כאן עליית "ששי", וה"סמוך" יקרא מכאן עד "כימי השמים על הארץ". 15) פסוק י"ג: יפסיק מעט אחרי תיבת "ולעבדו", כיון שהמשך הפסוק חוזר גם על האהבה וגם על העבודה. וכן יזהר לבטא היטב את הע"ן. 16) פסוק י"ז: יפסיק מעט אחרי תיבת "וחרה" שלא יישמע וחרף. 17) פסוק ח"י: יזהר לקרוא את הדל"ת בשוא נח כדי שלא תשתנה המשמעות.

ומוראכם יתן יהוה אלהיכם על־פני כל־הארץ אשר
תדרכו־בה כאשר דבר לכם: ס ראה
ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה: ס את־הברכה
אשר תשמעו אל־מצות יהוה אלהיכם אשר אנכי
מצוה אתכם היום: ס והקללה אם־לא תשמעו אל־
מצות יהוה אלהיכם וסרתם מן־הדרך אשר אנכי
מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים
אשר לא־ידעתם: ס והיה כי
יביאך יהוה אלהיך אל־הארץ אשר־אתה בא־שמה
לרשתה ונתתה את־הברכה על־הר גרזים ואת־
הקללה על־הר עיבל: ל הלא־המה בעבר הירדן אחרי[1]
דרך מבוא השמש בארץ הכנעני הישב בערבה
מול הגלגל אצל אלוני מרה: לא כי אתם עברים את־
הירדן לבא לרשת את־הארץ אשר־יהוה אלהיכם
נתן לכם וירשתם אתה וישבתם בה: ☆ לב ושמרתם
לעשות את כל־החקים ואת־המשפטים אשר אנכי
נתן לפניכם היום: יב א אלה החקים והמשפטים אשר
תשמרון לעשות בארץ אשר נתן יהוה אלהי
אבתיך לך לרשתה כל־הימים אשר־אתם חיים על־
האדמה: ב אבד תאבדון את־כל־המקמות אשר עבדו־
שם הגוים אשר אתם ירשים אתם[2] את־אלהיהם
על־ההרים הרמים ועל־הגבעות ותחת כל־עץ
רענן: ג ונתצתם את־מזבחתם ושברתם את־מצבתם
ואשריהם תשרפון באש ופסילי אלהיהם תגדעון מלרע
ואבדתם את־שמם מן־המקום ההוא: ד לא־תעשון
כן ליהוה אלהיכם: ה כי אם־אל־המקום אשר־יבחר
יהוה אלהיכם מכל־שבטיכם לשום את־שמו
שם לשכנו תדרשו ובאת שמה: ☆ ו והבאתם שמה
עלתיכם וזבחיכם ואת מעשרתיכם[3] ואת תרומת
ידכם[4] ונדריכם ונדבתיכם ובכרת בקרכם וצאנכם:
ז ואכלתם־שם לפני יהוה אלהיכם ושמחתם בכל
משלח ידכם[4] אתם ובתיכם אשר ברכך[5] יהוה
אלהיך: ח לא תעשון ככל אשר אנחנו עשים פה
היום איש כל־הישר בעיניו: ט כי לא־באתם עד־עתה
אל־המנוחה ואל־הנחלה אשר־יהוה אלהיך נתן לך:
י ועברתם את־הירדן וישבתם בארץ אשר־יהוה
אלהיכם מנחיל אתכם והניח לכם מכל־איביכם
מסביב וישבתם בטח: שני יא והיה המקום אשר־יבחר
יהוה אלהיכם בו לשכן שמו שם שמה תביאו
את כל־אשר אנכי מצוה אתכם עולתיכם וזבחיכם
מעשרתיכם[3] ותרמת ידכם[4] וכל מבחר נדריכם אשר
תדרו ליהוה: יב ושמחתם לפני יהוה אלהיכם אתם

אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה אשר תשמעו אל מצות יהוה אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום והקללה אם לא תשמעו אל מצות יהוה אלהיכם וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה ונתתה את הברכה על הר גרזים ואת הקללה על הר עיבל הלא המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש בארץ הכנעני הישב בערבה מול הגלגל אצל אלוני מרה כי אתם עברים את הירדן לבא לרשת את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן לכם וירשתם אתה וישבתם בה ושמרתם לעשות את כל החקים ואת המשפטים אשר אנכי נתן לפניכם היום אלה החקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות בארץ אשר נתן יהוה אלהי אבתיך לך לרשתה כל הימים אשר אתם חיים על האדמה אבד תאבדון את כל המקמות אשר עבדו שם הגוים אשר אתם ירשים אתם את אלהיהם על ההרים הרמים ועל הגבעות ותחת כל עץ רענן ונתצתם את מזבחתם ושברתם את מצבתם ואשרימהם תשרפון באש ופסילי אלהיהם תגדעון ואבדתם את שמם מן המקום ההוא לא תעשון כן ליהוה אלהיכם כי אם אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיכם מכל שבטיכם לשום את שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה והבאתם שמה עלתיכם וזבחיכם ואת מעשרתיכם ואת תרומת ידכם ונדריכם ונדבתיכם ובכרת בקרכם וצאנכם ואכלתם שם לפני יהוה אלהיכם ושמחתם בכל משלח ידכם אתם ובתיכם אשר ברכך יהוה אלהיך לא תעשון ככל אשר אנחנו עשים פה היום איש כל הישר בעיניו כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה אשר יהוה אלהיך נתן לך ועברתם את הירדן וישבתם בארץ אשר יהוה אלהיכם מנחיל אתכם והניח לכם מכל איביכם מסביב וישבתם בטח והיה המקום אשר יבחר יהוה אלהיכם בו לשכן שמו שם שמה תביאו את כל אשר אנכי מצוה אתכם עולתיכם וזבחיכם מעשרתיכם ותרמת ידכם וכל מבחר נדריכם אשר תדרו ליהוה ושמחתם לפני יהוה אלהיכם אתם

1) פסוק ל׳: יפסיק מעט אחר תיבת ״אחרי״, ועיין בפירש״י. 2) פסוק ב׳: יפסיק מעט אחר תיבת ״אותם״, ועיין בפירש״י ובשפתי חכמים. 3) פסוקים ו׳ וי״א: העי״ן בשוא נח והשי״ן בשוא נע. 4) פסוקים ו׳, ז׳ וי״א: יזהר לקרוא את הדל״ת בשוא נח, שאם יקראנה בשוא נע תשתנה המשמעות מיחיד לרבים. 5) פסוק ז׳: בֻּרַכְךָ למנהגנו.

וּבְנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וַעֲבָדֶיכֶם וְאַמְהֹתֵיכֶם וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר
בְּשַׁעֲרֵיכֶם כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה אִתְּכֶם: יג הִשָּׁמֶר
לְךָ פֶּן־תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ בְּכָל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה:
יד כִּי אִם־בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה בְּאַחַד שְׁבָטֶיךָ
שָׁם תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כֹּל אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּךָּ: טו רַק בְּכָל־אַוַּת נַפְשְׁךָ תִּזְבַּח וְאָכַלְתָּ בָשָׂר
כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ
הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יֹאכְלֶנּוּ[6] כַּצְּבִי וְכָאַיָּל: טז רַק הַדָּם לֹא
תֹאכֵלוּ עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם: יז לֹא־תוּכַל
לֶאֱכֹל בִּשְׁעָרֶיךָ מַעְשַׂר (העי"ן בשוא נח) דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ
וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ וְכָל־נְדָרֶיךָ אֲשֶׁר תִּדֹּר
וְנִדְבֹתֶיךָ וּתְרוּמַת יָדֶךָ: יח כִּי אִם־לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
תֹּאכְלֶנּוּ[7] בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ
אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר
בִּשְׁעָרֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מִשְׁלַח
יָדֶךָ: יט הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תַּעֲזֹב אֶת־הַלֵּוִי כָּל־יָמֶיךָ עַל־
אַדְמָתֶךָ: כי כִּי־יַרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶת־גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְאָמַרְתָּ אֹכְלָה[8] בָשָׂר
כִּי־תְאַוֶּה נַפְשְׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר בְּכָל־אַוַּת נַפְשְׁךָ
תֹּאכַל בָּשָׂר: כא כִּי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ
וּמִצֹּאנְךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לְךָ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ וְאָכַלְתָּ
בִּשְׁעָרֶיךָ בְּכֹל אַוַּת נַפְשֶׁךָ: כב אַךְ כַּאֲשֶׁר יֵאָכֵל אֶת־
הַצְּבִי וְאֶת־הָאַיָּל כֵּן תֹּאכְלֶנּוּ[7] הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו
יֹאכְלֻנּוּ[6]: כג רַק חֲזַק לְבִלְתִּי אֲכֹל הַדָּם כִּי הַדָּם הוּא
הַנֶּפֶשׁ וְלֹא־תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם־הַבָּשָׂר: כד לֹא תֹאכְלֶנּוּ[7]
עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם: כה לֹא תֹאכְלֶנּוּ[7] לְמַעַן יִיטַב (מלרע)
לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה:
כו רַק קָדָשֶׁיךָ אֲשֶׁר־יִהְיוּ לְךָ וּנְדָרֶיךָ תִּשָּׂא וּבָאתָ אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחָר יְהוָה: כז וְעָשִׂיתָ עֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר
וְהַדָּם עַל־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְדַם־זְבָחֶיךָ יִשָּׁפֵךְ עַל־
מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַבָּשָׂר תֹּאכֵל: כח שְׁמֹר וְשָׁמַעְתָּ (מלרע)
אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ לְמַעַן
יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי תַעֲשֶׂה הַטּוֹב
וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: (שלישי) כט כִּי־
יַכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתָּה בָא־
שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אוֹתָם מִפָּנֶיךָ וִירִשְׁתָּ אֹתָם וְיָשַׁבְתָּ
בְּאַרְצָם: ל הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּנָּקֵשׁ אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי
הִשָּׁמְדָם מִפָּנֶיךָ וּפֶן־תִּדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה
יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן גַּם־
אָנִי (מלעיל) לא לֹא־תַעֲשֶׂה כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָל־תּוֹעֵבַת
יְהוָה אֲשֶׁר שָׂנֵא עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם כִּי גַם אֶת־בְּנֵיהֶם

ובניכם ובנתיכם ועבדיכם ואמהתיכם והלוי אשר
בשעריכם כי אין לו חלק ונחלה אתכם השמר
לך פן תעלה עלתיך בכל מקום אשר תראה
כי אם במקום אשר יבחר יהוה באחד שבטיך
שם תעלה עלתיך ושם תעשה כל אשר אנכי
מצוך רק בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר
כברכת יהוה אלהיך אשר נתן לך בכל שעריך
הטמא והטהור יאכלנו כצבי וכאיל רק הדם לא
תאכלו על הארץ תשפכנו כמים לא תוכל
לאכל בשעריך מעשר דגנך ותירשך ויצהרך
ובכרת בקרך וצאנך וכל נדריך אשר תדר
ונדבתיך ותרומת ידך כי אם לפני יהוה אלהיך
תאכלנו במקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו
אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר
בשעריך ושמחת לפני יהוה אלהיך בכל משלח
ידך השמר לך פן תעזב את הלוי כל ימיך על
אדמתך כי ירחיב יהוה אלהיך
את גבלך כאשר דבר לך ואמרת אכלה בשר
כי תאוה נפשך לאכל בשר בכל אות נפשך
תאכל בשר כי ירחק ממך המקום אשר יבחר
יהוה אלהיך לשום שמו שם וזבחת מבקרך
ומצאנך אשר נתן יהוה לך כאשר צויתך ואכלת
בשעריך בכל אות נפשך אך כאשר יאכל את
הצבי ואת האיל כן תאכלנו הטמא והטהור יחדו
יאכלנו רק חזק לבלתי אכל הדם כי הדם הוא
הנפש ולא תאכל הנפש עם הבשר לא תאכלנו
על הארץ תשפכנו כמים לא תאכלנו למען ייטב
לך ולבניך אחריך כי תעשה הישר בעיני יהוה
רק קדשיך אשר יהיו לך ונדריך תשא ובאת אל
המקום אשר יבחר יהוה ועשית עלתיך הבשר
והדם על מזבח יהוה אלהיך ודם זבחיך ישפך על
מזבח יהוה אלהיך והבשר תאכל שמר ושמעת
את כל הדברים האלה אשר אנכי מצוך למען
ייטב לך ולבניך אחריך עד עולם כי תעשה הטוב
והישר בעיני יהוה אלהיך כי
יכרית יהוה אלהיך את הגוים אשר אתה בא
שמה לרשת אותם מפניך וירשת אתם וישבת
בארצם השמר לך פן תנקש אחריהם אחרי
השמדם מפניך ופן תדרש לאלהיהם לאמר איכה
יעבדו הגוים האלה את אלהיהם ואעשה כן גם
אני לא תעשה כן ליהוה אלהיך כי כל תועבת
יהוה אשר שנא עשו לאלהיהם כי גם את בניהם

6) פסוקים ט"ו וכ"ב: יֹאכַלֶנּוּ למנהגנו, וכ"ה בקורן. 7) פסוקים ח"י, כ"ב, כ"ד, כ"ה: תֹּאכַלֶנּוּ למנהגנו, וכ"ה בקורן. 8) פסוק כ': אֹכַלָה למנהגנו.

וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם יִשְׂרְפוּ בָאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם: יג {ס} אֵת כָּל־הַדָּבָר
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם אֹתוֹ תִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת לֹא־
תֹסֵף עָלָיו וְלֹא תִגְרַע מִמֶּנּוּ:
{פ} כִּי־יָקוּם בְּקִרְבְּךָ נָבִיא אוֹ חֹלֵם חֲלוֹם וְנָתַן אֵלֶיךָ
אוֹת אוֹ מוֹפֵת: {פ} וּבָא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר
אֵלֶיךָ לֵאמֹר נֵלְכָה אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר
לֹא־יָדַעְתָּם וְנָעָבְדֵם: {פ} לֹא תִשְׁמַע אֶל־דִּבְרֵי הַנָּבִיא
הַהוּא אוֹ אֶל־חוֹלֵם הַחֲלוֹם הַהוּא כִּי מְנַסֶּה יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לָדַעַת הֲיִשְׁכֶם הי״ד בחיריק אֹהֲבִים אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: {פ} אַחֲרֵי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם תֵּלֵכוּ וְאֹתוֹ תִירָאוּ וְאֶת־מִצְוֹתָיו
תִּשְׁמֹרוּ וּבְקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ וְאֹתוֹ תַעֲבֹדוּ וּבוֹ תִדְבָּקוּן מלרע:
{פ} וְהַנָּבִיא הַהוּא אוֹ חֹלֵם[10] הַחֲלוֹם הַהוּא יוּמָת כִּי
דִבֶּר־סָרָה עַל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהַפְּדֶךָ מִבֵּית עֲבָדִים לְהַדִּיחֲךָ מִן־
הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בָּהּ וּבִעַרְתָּ
הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: {פ} כִּי
יְסִיתְךָ אָחִיךָ בֶּן־אִמֶּךָ אוֹ־בִנְךָ אוֹ־בִתְּךָ אוֹ אֵשֶׁת
חֵיקֶךָ אוֹ רֵעֲךָ אֲשֶׁר כְּנַפְשְׁךָ בַּסֵּתֶר לֵאמֹר נֵלְכָה
וְנַעַבְדָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה
וַאֲבֹתֶיךָ: {פ} מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם הַקְּרֹבִים
אֵלֶיךָ אוֹ הָרְחֹקִים מִמֶּךָּ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה
הָאָרֶץ: {פ} לֹא־תֹאבֶה לוֹ וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָיו וְלֹא־
תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו וְלֹא־תַחְמֹל וְלֹא־תְכַסֶּה עָלָיו:
כִּי הָרֹג תַּהַרְגֶּנּוּ יָדְךָ תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשׁוֹנָה לַהֲמִיתוֹ
וְיַד כָּל־הָעָם בָּאַחֲרֹנָה: יא וּסְקַלְתּוֹ בָאֲבָנִים וָמֵת
כִּי בִקֵּשׁ לְהַדִּיחֲךָ מֵעַל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמּוֹצִיאֲךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: יב וְכָל־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ
וְיִרָאוּן מלרע וְלֹא־יוֹסִפוּ לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הָרָע הַזֶּה
בְּקִרְבֶּךָ: {פ} יג כִּי־תִשְׁמַע בְּאַחַת
עָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לָשֶׁבֶת שָׁם
לֵאמֹר: יד יָצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל מִקִּרְבֶּךָ וַיַּדִּיחוּ
אֶת־יֹשְׁבֵי עִירָם לֵאמֹר נֵלְכָה וְנַעַבְדָה אֱלֹהִים
אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם: טו וְדָרַשְׁתָּ וְחָקַרְתָּ וְשָׁאַלְתָּ
הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֱשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה
הַזֹּאת בְּקִרְבֶּךָ: טז הַכֵּה תַכֶּה אֶת־יֹשְׁבֵי הָעִיר הַהִוא
לְפִי־חָרֶב הַחֲרֵם אֹתָהּ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־
בְּהֶמְתָּהּ לְפִי־חָרֶב: יז וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָהּ תִּקְבֹּץ אֶל־
תּוֹךְ רְחֹבָהּ וְשָׂרַפְתָּ בָאֵשׁ אֶת־הָעִיר וְאֶת־כָּל־
שְׁלָלָהּ כָּלִיל לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָיְתָה תֵּל עוֹלָם
לֹא תִבָּנֶה עוֹד: יח וְלֹא־יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן־הַחֵרֶם
לְמַעַן יָשׁוּב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְנָתַן־לְךָ רַחֲמִים

ואת בנתיהם ישרפו באש לאלהיהם את כל הדבר
אשר אנכי מצוה אתכם אתו תשמרו לעשות לא
תסף עליו ולא תגרע ממנו
כי יקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן אליך
אות או מופת ובא האות והמופת אשר דבר
אליך לאמר נלכה אחרי אלהים אחרים אשר
לא ידעתם ונעבדם לא תשמע אל דברי הנביא
ההוא או אל חולם החלום ההוא כי מנסה יהוה
אלהיכם אתכם לדעת הישכם אהבים את יהוה
אלהיכם בכל לבבכם ובכל נפשכם אחרי
יהוה אלהיכם תלכו ואתו תיראו ואת מצותיו
תשמרו ובקלו תשמעו ואתו תעבדו ובו תדבקון
והנביא ההוא או חלם החלום ההוא יומת כי
דבר סרה על יהוה אלהיכם המוציא אתכם
מארץ מצרים והפדך מבית עבדים להדיחך מן
הדרך אשר צוך יהוה אלהיך ללכת בה ובערת
הרע מקרבך כי
יסיתך אחיך בן אמך או בנך או בתך או אשת
חיקך או רעך אשר כנפשך בסתר לאמר נלכה
ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה
ואבתיך מאלהי העמים אשר סביבתיכם הקרבים
אליך או הרחקים ממך מקצה הארץ ועד קצה
הארץ לא תאבה לו ולא תשמע אליו ולא
תחוס עינך עליו ולא תחמל ולא תכסה עליו
כי הרג תהרגנו ידך תהיה בו בראשונה להמיתו
ויד כל העם באחרנה וסקלתו באבנים ומת
כי בקש להדיחך מעל יהוה אלהיך המוציאך
מארץ מצרים מבית עבדים וכל ישראל ישמעו
ויראון ולא יוספו לעשות כדבר הרע הזה
בקרבך כי תשמע באחת
עריך אשר יהוה אלהיך נתן לך לשבת שם
לאמר יצאו אנשים בני בליעל מקרבך וידיחו
את ישבי עירם לאמר נלכה ונעבדה אלהים
אחרים אשר לא ידעתם ודרשת וחקרת ושאלת
היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה
הזאת בקרבך הכה תכה את ישבי העיר ההוא
לפי חרב החרם אתה ואת כל אשר בה ואת
בהמתה לפי חרב ואת כל שללה תקבץ אל
תוך רחבה ושרפת באש את העיר ואת כל
שללה כליל ליהוה אלהיך והיתה תל עולם
לא תבנה עוד ולא ידבק בידך מאומה מן החרם
למען ישוב יהוה מחרון אפו ונתן לך רחמים

9) פסוק ג: העי״ן בקמץ חטוף. 10) פסוק ו: טעם המלה בתרסא ויזהר לקצר בנגינתה שלא יובן שממיתים את החלום.

וְרִחַמְךָ וְהִרְבֶּךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ: יט כִּי תִשְׁמַע
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ: רביעי יד א בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגֹּדְדוּ[11] וְלֹא־תָשִׂימוּ קָרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם
לָמֵת: ב כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְךָ בָּחַר
יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר
עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: ג לֹא תֹאכַל
כָּל־תּוֹעֵבָה: ד זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹּאכֵלוּ[12] שּׁוֹר שֶׂה
כְּשָׂבִים וְשֶׂה עִזִּים: ה אַיָּל וּצְבִי וְיַחְמוּר וְאַקּוֹ וְדִישֹׁן
וּתְאוֹ וָזֶמֶר: ו וְכָל־בְּהֵמָה מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֹׁסַעַת שֶׁסַע
שְׁתֵּי פְרָסוֹת מַעֲלַת גֵּרָה בַּבְּהֵמָה אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ: ז אַךְ
אֶת־זֶה לֹא תֹאכְלוּ[13] מִמַּעֲלֵי הַגֵּרָה וּמִמַּפְרִיסֵי הַפַّרְסָה
הַשְּׁסוּעָה אֶת־הַגָּמָל וְאֶת־הָאַרְנֶבֶת וְאֶת־הַשָּׁפָן כִּי־
מַעֲלֵה גֵרָה הֵמָּה וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסוּ טְמֵאִים הֵם
לָכֶם: ח וְאֶת־הַחֲזִיר כִּי־מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא וְלֹא גֵרָה
טָמֵא הוּא לָכֶם מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם
לֹא תִגָּעוּ: ט אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ[14]
מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת
תֹּאכֵלוּ: י וְכֹל אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת לֹא
תֹאכֵלוּ טָמֵא הוּא לָכֶם: יא כָּל־
צִפּוֹר טְהֹרָה תֹּאכֵלוּ: יב וְזֶה אֲשֶׁר לֹא־תֹאכְלוּ[13] מֵהֶם
הַנֶּשֶׁר וְהַפֶּרֶס וְהָעָזְנִיָּה: יג וְהָרָאָה וְאֶת־הָאַיָּה וְהַדַּיָּה
לְמִינָהּ: יד וְאֶת כָּל־עֹרֵב לְמִינוֹ: טו וְאֶת בַּת הַיַّעֲנָה וְאֶת־
הַתַּחְמָס וְאֶת־הַשָּׁחַף וְאֶת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ: טז אֶת־הַכּוּס
וְאֶת־הַינְשׁוּף וְהַתִּנְשֶׁמֶת: יז וְהַקָּאַת וְאֶת־הָרָחָמָה וְאֶת־
הַשָּׁלָךְ: יח וְהַחֲסִידָה וְהָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְהַדּוּכִיפַת
וְהָעֲטַלֵּף: יט וְכֹל שֶׁרֶץ הָעוֹף טָמֵא הוּא לָכֶם לֹא
יֵאָכֵלוּ: כ כָּל־עוֹף טָהוֹר תֹּאכֵלוּ: כא לֹא תֹאכְלוּ[13] כָּל־
נְבֵלָה לַגֵּר אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ
מָכֹר לְנָכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ: חמישי
כב עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר אֵת כָּל־תְּבוּאַת זַרְעֶךָ הַיֹּצֵא הַשָּׂדֶה
שָׁנָה שָׁנָה: כג וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר־יִבְחַר לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ תעי"ן בשוא נח
וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לְיִרְאָה
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־הַיָּמִים: כד וְכִי־יִרְבֶּה מִמְּךָ הַדֶּרֶךְ
כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֵתוֹ כִּי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יְבָרֶכְךָ[15]
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: כה וְנָתַתָּה בַכֶּסֶף וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ מלרע
וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ:
כו וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ בַּבָּקָר

ורזמך והרבך כאשר נשבע לאבתיך כי תשמע
בקול יהוה אלהיך לשמר את כל מצותיו אשר
אנכי מצוך היום לעשות הישר בעיני יהוה
אלהיך בנים אתם ליהוה
אלהיכם לא תתגדדו ולא תשימו קרזחה בין עיניכם
למת כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך ובך בזחר
יהוה להיות לו לעם סגלה מכל העמים אשר
על פני האדמה לא תאכל
כל תועבה זאת הבהמה אשר תאכלו שור שה
כשבים ושה עזים איל וצבי ויזחמור ואקו ודישן
ותאו וזמר וכל בהמה מפרסת פרסה ושסעת שסע
שתי פרסות מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו אך
את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה
השסועה את הגמל ואת הארנבת ואת השפן כי
מעלה גרה המה ופרסה לא הפריסו טמאים הם
לכם ואת הזחזיר כי מפריס פרסה הוא ולא גרה
טמא הוא לכם מבשרם לא תאכלו ובנבלתם
לא תגעו את זה תאכלו
מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת
תאכלו וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת לא
תאכלו טמא הוא לכם כל
צפור טהרה תאכלו וזה אשר לא תאכלו מהם
הנשר והפרס והעזניה והראה ואת האיה והדיה
למינה ואת כל ערב למינו ואת בת היענה ואת
התחמס ואת השחף ואת הנץ למינהו את הכוס
ואת הינשוף והתנשמת והקאת ואת הרחמה ואת
השלך והחסידה והאנפה למינה והדוכיפת
והעטלף וכל שרץ העוף טמא הוא לכם לא
יאכלו כל עוף טהור תאכלו לא תאכלו כל
נבלה לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה או
מכר לנכרי כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך
לא תבשל גדי בחלב אמו
עשר תעשר את כל תבואת זרעך היצא השדה
שנה שנה ואכלת לפני יהוה אלהיך במקום
אשר יבזחר לשכן שמו שם מעשר דגנך תירשך
ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך למען תלמד ליראה
את יהוה אלהיך כל הימים וכי ירבה ממך הדרך
כי לא תוכל שאתו כי ירזחק ממך המקום אשר
יבזחר יהוה אלהיך לשום שמו שם כי יברכך
יהוה אלהיך ונתתה בכסף וצרת הכסף בידך
והלכת אל המקום אשר יבזחר יהוה אלהיך בו
ונתתה הכסף בכל אשר תאוה נפשך בבקר

11) פסוק א׳: תִתְגֹּדְדוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 12) פסוק ד׳: הכלל הוא שכל ״תאכלו״ שאחריה תיבה הפותחת באות מ״ם – היא בשוא נע ומלרע (וכן לא תאכלו כל נבלה, בפסוק כ״א) והטעם לפי שהולך ומפרט, וכל שאין אחריה מ״ם היא בצירי ומלעיל לפי שהיא בהפסק. 13) פסוקים ז׳, י״ב, כ״א: תֹאכֵלוּ למנהגנו. 14) פסוק ט׳: תֹאכֵלוּ למנהגנו. 15) פסוק כ״ד: יְבָרֶכְךָ למנהגנו.

וּבַצֹּאן וּבַיָּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ נַפְשֶׁךָ
וְאָכַלְתָּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה
וּבֵיתֶךָ: כז וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ לֹא תַעַזְבֶנּוּ כִּי אֵין לוֹ
חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ: כח מִקְצֵה שָׁלֹשׁ
שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַהִוא
וְהִנַּחְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ: כט וּבָא הַלֵּוִי כִּי אֵין־לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה
עִמָּךְ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ
וְאָכְלוּ[16] וְשָׂבֵעוּ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ[17] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־
מַעֲשֵׂה יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה: ששי טו א מִקֵּץ
שֶׁבַע־שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה: ב וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה
שָׁמוֹט כָּל־בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ לֹא־
יִגֹּשׂ אֶת־רֵעֵהוּ וְאֶת־אָחִיו כִּי־קָרָא שְׁמִטָּה לַיהוָה:
ג אֶת־הַנָּכְרִי תִּגֹּשׂ וַאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת־אָחִיךָ תַּשְׁמֵט
יָדֶךָ: ד אֶפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה־בְּךָ אֶבְיוֹן כִּי־בָרֵךְ יְבָרֶכְךָ[17]
יְהוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן־לְךָ נַחֲלָה
לְרִשְׁתָּהּ: ה רַק אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם: ו כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ[18] כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־
לָךְ וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ
בְּגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ: ז כִּי־
יִהְיֶה בְךָ אֶבְיוֹן מֵאַחַד אַחֶיךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ
בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא תְאַמֵּץ
אֶת־לְבָבְךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת־יָדְךָ מֵאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן:
ח כִּי־פָתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לוֹ וְהַעֲבֵט תַּעֲבִיטֶנּוּ דֵּי
מַחְסֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ: ט הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־יִהְיֶה דָבָר
עִם־לְבָבְךָ בְּלִיַּעַל לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת־הַשֶּׁבַע שְׁנַת
הַשְּׁמִטָּה וְרָעָה עֵינְךָ מלרע בְּאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ
וְקָרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא: י נָתוֹן תִּתֵּן לוֹ
וְלֹא־יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ כִּי בִגְלַל הַדָּבָר הַזֶּה
יְבָרֶכְךָ[17] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח
יָדֶךָ: יא כִּי לֹא־יֶחְדַּל אֶבְיוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ עַל־כֵּן אָנֹכִי
מְצַוְּךָ לֵאמֹר פָּתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לְאָחִיךָ לַעֲנִיֶּךָ
וּלְאֶבְיֹנְךָ בְּאַרְצֶךָ: יב כִּי־
יִמָּכֵר לְךָ אָחִיךָ הָעִבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ
שָׁנִים וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת תְּשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ:
יג וְכִי־תְשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ לֹא תְשַׁלְּחֶנּוּ רֵיקָם:
יד הַעֲנִיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֹּאנְךָ וּמִגָּרְנְךָ וּמִיקֶבְךָ אֲשֶׁר
בֵּרַכְךָ[18] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּתֶּן־לוֹ: טו וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן אָנֹכִי
מְצַוְּךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם: טז וְהָיָה כִּי־יֹאמַר אֵלֶיךָ
לֹא אֵצֵא מֵעִמָּךְ כִּי אֲהַבְךָ הבי״ת בשוא נע וְאֶת־בֵּיתֶךָ כִּי־טוֹב
לוֹ עִמָּךְ: יז וְלָקַחְתָּ אֶת־הַמַּרְצֵעַ וְנָתַתָּה בְאָזְנוֹ וּבַדֶּלֶת

ובצאן וביין ובשכר ובכל אשר תשאלך נפשך
ואכלת שם לפני יהוה אלהיך ושמחת אתה
וביתך והלוי אשר בשעריך לא תעזבנו כי אין לו
חלק ונחלה עמך מקצה שלש
שנים תוציא את כל מעשר תבואתך בשנה ההוא
והנחת בשעריך ובא הלוי כי אין לו חלק ונחלה
עמך והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך
ואכלו ושבעו למען יברכך יהוה אלהיך בכל
מעשה ידך אשר תעשה מקץ
שבע שנים תעשה שמטה וזה דבר השמטה
שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא
יגש את רעהו ואת אחיו כי קרא שמטה ליהוה:
את הנכרי תגש ואשר יהיה לך את אחיך תשמט
ידך: אפס כי לא יהיה בך אביון כי ברך יברכך
יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה
לרשתה: רק אם שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך
לשמר לעשות את כל המצוה הזאת אשר אנכי
מצוך היום כי יהוה אלהיך ברכך כאשר דבר
לך והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט ומשלת
בגוים רבים ובך לא ימשלו כי
יהיה בך אביון מאחד אחיך באחד שעריך
בארצך אשר יהוה אלהיך נתן לך לא תאמץ
את לבבך ולא תקפץ את ידך מאחיך האביון
כי פתח תפתח את ידך לו והעבט תעביטנו די
מחסרו אשר יחסר לו: השמר לך פן יהיה דבר
עם לבבך בליעל לאמר קרבה שנת השבע שנת
השמטה ורעה עינך בארץ מלרע באחיך האביון ולא תתן לו
וקרא עליך אל יהוה והיה בך חטא: נתון תתן לו
ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה
יברכך יהוה אלהיך בכל מעשך ובכל משלח
ידך כי לא יחדל אביון מקרב הארץ על כן אנכי
מצוך לאמר פתח תפתח את ידך לאחיך לעניך
ולאבינך בארצך כי
ימכר לך אחיך העברי או העבריה ועבדך שש
שנים ובשנה השביעת תשלחנו חפשי מעמך
וכי תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו ריקם
העניק תעניק לו מצאנך ומגרנך ומיקבך אשר
ברכך יהוה אלהיך תתן לו וזכרת כי עבד היית
בארץ מצרים ויפדך יהוה אלהיך על כן אנכי
מצוך את הדבר הזה היום והיה כי יאמר אליך
לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך כי טוב
לו עמך ולקחת את המרצע ונתתה באזנו ובדלת

16) פסוק כ״ט: וְאָכְלוּ למנהגנו. 17) פסוקים כ״ט, ד׳ וי׳: יְבָרֶכְךָ למנהגנו. 18) פסוקים ו׳ וי״ד: בֵּרַכְךָ למנהגנו.

וְהָיָה לְךָ עֶבֶד עוֹלָם וְאַף לַאֲמָתְךָ תַּעֲשֶׂה־כֵּן: יז לֹא־
יִקְשֶׁה בְעֵינֶךָ בְּשַׁלֶּחֲךָ אֹתוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ כִּי מִשְׁנֶה
שְׂכַר שָׂכִיר עֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבֵרַכְךָ[19] יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה: שביעי
יח כָּל־הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּלֵד בִּבְקָרְךָ וּבְצֹאנְךָ הַזָּכָר[20]
תַּקְדִּישׁ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד בִּבְכֹר שׁוֹרֶךָ
וְלֹא תָגֹז בְּכוֹר צֹאנֶךָ: כ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ[21]
שָׁנָה בְשָׁנָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ:
כא וְכִי־יִהְיֶה בוֹ מוּם פִּסֵּחַ אוֹ עִוֵּר כֹּל מוּם רָע לֹא
תִזְבָּחֶנּוּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: כב בִּשְׁעָרֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ[22] הַטָּמֵא
וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו כַּצְּבִי וְכָאַיָּל: כג רַק אֶת־דָּמוֹ לֹא תֹאכֵל
עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם:
טז א שָׁמוֹר אֶת־חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח הפ״א בדגש חזק לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִמִּצְרַיִם לָיְלָה: ב וְזָבַחְתָּ פֶּסַח הפ״א בדגש חזק לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן
וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ
שָׁם: ג לֹא־תֹאכַל עָלָיו חָמֵץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל־
עָלָיו מַצּוֹת לֶחֶם עֹנִי כִּי בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: ד וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלְךָ
שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־יָלִין מִן־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח
בָּעֶרֶב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לַבֹּקֶר: ה לֹא תוּכַל לִזְבֹּחַ אֶת־
הַפֶּסַח בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לָךְ: ו כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח אֶת־הַפֶּסַח בָּעֶרֶב כְּבוֹא
הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם: ז וּבִשַּׁלְתָּ וְאָכַלְתָּ
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר
וְהָלַכְתָּ לְאֹהָלֶיךָ: ח שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה
מְלָאכָה: שבעה שבעות
תִּסְפָּר־לְךָ מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה תָּחֵל לִסְפֹּר
שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת: י וְעָשִׂיתָ חַג שָׁבֻעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִסַּת נִדְבַת יָדְךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן כַּאֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ[23] יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ: יא וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אַתָּה וּבִנְךָ
וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְהַגֵּר
וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם: יב וְזָכַרְתָּ כִּי־
עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרָיִם וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אֶת־הַחֻקִּים
הָאֵלֶּה:
מפטיר יג חַג הַסֻּכֹּת תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים בְּאָסְפְּךָ
מִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ: יד וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ אַתָּה וּבִנְךָ
וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם

והיה לך עבד עולם ואף לאמתך תעשה כן לא
יקשה בעינך בשלחך אתו חפשי מעמך כי משנה
שכר שכיר עבדך שש שנים וברכך יהוה
אלהיך בכל אשר תעשה
כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר
תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבד בבכר שורך
ולא תגז בכור צאנך לפני יהוה אלהיך תאכלנו
שנה בשנה במקום אשר יבחר יהוה אתה וביתך
וכי יהיה בו מום פסח או עור כל מום רע לא
תזבחנו ליהוה אלהיך בשעריך תאכלנו הטמא
והטהור יחדו כצבי וכאיל רק את דמו לא תאכל
על הארץ תשפכנו כמים
שמור את חדש האביב ועשית פסח ליהוה
אלהיך כי בחדש האביב הוציאך יהוה אלהיך
ממצרים לילה וזבחת פסח ליהוה אלהיך צאן
ובקר במקום אשר יבחר יהוה לשכן שמו
שם לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל
עליו מצות לחם עני כי בחפזון יצאת מארץ
מצרים למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים
כל ימי חייך ולא יראה לך שאר בכל גבלך
שבעת ימים ולא ילין מן הבשר אשר תזבח
בערב ביום הראשון לבקר לא תוכל לזבח את
הפסח באחד שעריך אשר יהוה אלהיך נתן
לך כי אם אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך
לשכן שמו שם תזבח את הפסח בערב כבוא
השמש מועד צאתך ממצרים ובשלת ואכלת
במקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו ופנית בבקר
והלכת לאהליך ששת ימים תאכל מצות וביום
השביעי עצרת ליהוה אלהיך לא תעשה
מלאכה שבעה שבעת
תספר לך מהחל חרמש בקמה תחל לספר
שבעה שבעות ועשית חג שבעות ליהוה אלהיך
מסת נדבת ידך אשר תתן כאשר יברכך יהוה
אלהיך ושמחת לפני יהוה אלהיך אתה ובנך
ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך והגר
והיתום והאלמנה אשר בקרבך במקום אשר
יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם וזכרת כי
עבד היית במצרים ושמרת ועשית את החקים
האלה
חג הסכות תעשה לך שבעת ימים באספך
מגרנך ומיקבך ושמחת בחגך אתה ובנך
ובתך ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום

19) פסוק ח״י: וּבֵרַכְךָ למנהגנו. 20) פסוק י״ט: יפסיק מעט אחר תיבת "הזכר", כיון שמלת "תקדיש" חוזרת על הבכור. 21) פסוק כ׳: תֹאכֲלֶנּוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 22) פסוק כ״ב: תֹאכֲלֶנּוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 23) פסוק י׳: יְבָרֶכְךָ למנהגנו.

וְהָאֲלָמָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ: ט שִׁבְעַת יָמִים תָּחֹג לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה כִּי יְבָרֶכְךָ[24] יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל תְּבוּאָתְךָ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ
שָׂמֵחַ: י שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים | בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־
פְּנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת
וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי
יְהוָה רֵיקָם: יא אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ: יב שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים שופטים
תִּתֶּן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
לְשִׁבְטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם מִשְׁפַּט־צֶדֶק: יג לֹא־תַטֶּה
מִשְׁפָּט לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא־תִקַּח שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד
יְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִם: יד צֶדֶק צֶדֶק
תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: ☆ טו לֹא־תִטַּע
לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ אֵצֶל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה־לְּךָ: טז וְלֹא־תָקִים לְךָ מַצֵּבָה אֲשֶׁר שָׂנֵא יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ: יז לֹא־תִזְבַּח לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בוֹ מוּם כֹּל דָּבָר רָע
כִּי תוֹעֵבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: יח כִּי־
יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לָךְ אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר בְּרִיתוֹ: יט וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וְלַשֶׁّמֶשׁ | אוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ לְכָל־
צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי: כ וְהֻגַּד־לְךָ וְשָׁמַעְתָּ
וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֱשְׂתָה
הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל: כא וְהוֹצֵאתָ אֶת־הָאִישׁ הַהוּא
אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה הַהִוא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הָרָע
הַזֶּה אֶל־שְׁעָרֶיךָ אֶת־הָאִישׁ אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה וּסְקַלְתָּם
בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ: כב עַל־פִּי | שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים
יוּמַת הַמֵּת לֹא יוּמַת עַל־פִּי עֵד אֶחָד: כג יַד הָעֵדִים
תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־הָעָם בָּאַחֲרֹנָה
וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ:
כא כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין־דָּם | לְדָם בֵּין־
דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לְנֶגַע דִּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעָרֶיךָ
וָקַמְתָּ וָעָלִיתָ אֶל־הַמָّקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בּוֹ: ב וּבָאתָ מלרע אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר
יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְדָרַשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר
הַמִּשְׁפָּט: ג וְעָשִׂיתָ עַל־פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ
מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה וְשָׁמַרְתָּ
לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּךָ[2]: ☆ שני ד עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר
יוֹרוּךָ וְעַל־הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא
תָסוּר מִן־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל:

והאלמנה אשר בשעריך שבעת ימים תחג ליהוה
אלהיך במקום אשר יבחר יהוה כי יברכך יהוה
אלהיך בכל תבואתך ובכל מעשה ידיך והיית אך
שמח שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את
פני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות
ובחג השבעות ובחג הסכות ולא יראה את פני
יהוה ריקם איש כמתנת ידו כברכת יהוה אלהיך
אשר נתן לך שפטים ושטרים
תתן לך בכל שעריך אשר יהוה אלהיך נתן לך
לשבטיך ושפטו את העם משפט צדק לא תטה
משפט לא תכיר פנים ולא תקח שחד כי השחד
יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים צדק צדק
תרדף למען תחיה וירשת את הארץ אשר יהוה
אלהיך נתן לך לא תטע
לך אשרה כל עץ אצל מזבח יהוה אלהיך אשר
תעשה לך ולא תקים לך מצבה אשר שנא יהוה
אלהיך לא תזבח ליהוה
אלהיך שור ושה אשר יהיה בו מום כל דבר רע
כי תועבת יהוה אלהיך הוא כי
ימצא בקרבך באחד שעריך אשר יהוה אלהיך
נתן לך איש או אשה אשר יעשה את הרע בעיני
יהוה אלהיך לעבר בריתו וילך ויעבד אלהים
אחרים וישתחו להם ולשמש או לירח או לכל
צבא השמים אשר לא צויתי והגד לך ושמעת
ודרשת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה
התועבה הזאת בישראל והוצאת את האיש ההוא
או את האשה ההוא אשר עשו את הדבר הרע
הזה אל שעריך את האיש או את האשה וסקלתם
באבנים ומתו על פי שנים עדים או שלשה עדים
יומת המת לא יומת על פי עד אחד יד העדים
תהיה בו בראשנה להמיתו ויד כל העם באחרנה
ובערת הרע מקרבך
כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין
דין לדין ובין נגע לנגע דברי ריבת בשעריך
וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך
בו ובאת אל הכהנים הלוים ואל השפט אשר
יהיה בימים ההם ודרשת והגידו לך את דבר
המשפט ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך
מן המקום ההוא אשר יבחר יהוה ושמרת
לעשות ככל אשר יורוך על פי התורה אשר
יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא
תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל

24) פסוק ט״ו: יְבָרֶכְךָ למנהגנו. 1) פסוק י׳: מנהגנו שבשבת במנחה ובשני ובחמישי מפסיק כאן ללוי ועולה ישראל וקורא עד שלישי. ובשבת בשחרית מפסיקים כאן לכהן והלוי קורא עד שלישי, וכן נהג מרן הגאון רבי מצליח מאזוז זצ״ל כדי שלא להפסיק בפסוק י״ג וכל העם ישמעו ויירא.

יב וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן
הָעֹמֵד לְשָׁרֶת שָׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשֹּׁפֵט
וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל: יג וְכָל־הָעָם
יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא יְזִידוּן עוֹד: יד כִּי־
תָבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וִירִשְׁתָּהּ
וְיָשַׁבְתָּה בָּהּ וְאָמַרְתָּ אָשִׂימָה עָלַי מֶלֶךְ כְּכָל־הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר סְבִיבֹתָי: טו שׂוֹם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ מִקֶּרֶב אַחֶיךָ תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ
לֹא תוּכַל לָתֵת עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא־אָחִיךָ
הוּא: טז רַק לֹא־יַרְבֶּה־לּוֹ סוּסִים וְלֹא־יָשִׁיב אֶת־הָעָם
מִצְרַיְמָה לְמַעַן הַרְבּוֹת סוּס וַיהוָה אָמַר לָכֶם לֹא
תֹסִפוּן לָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה עוֹד: יז וְלֹא יַרְבֶּה־לּוֹ נָשִׁים
וְלֹא יָסוּר לְבָבוֹ וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יַרְבֶּה־לּוֹ מְאֹד:
יח וְהָיָה כְּשִׁבְתּוֹ עַל כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ וְכָתַב לוֹ אֶת־
מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל־סֵפֶר מִלִּפְנֵי הַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם: יט וְהָיְתָה עִמּוֹ וְקָרָא בוֹ כָּל־יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן
יִלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיו לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־
דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְאֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לַעֲשֹׂתָם:
כ לְבִלְתִּי רוּם־לְבָבוֹ מֵאֶחָיו וּלְבִלְתִּי סוּר מִן־הַמִּצְוָה
יָמִין וּשְׂמֹאול לְמַעַן יַאֲרִיךְ יָמִים עַל־מַמְלַכְתּוֹ הוּא
וּבָנָיו בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל: שלישי יח א לא־
יִהְיֶה לַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כָּל־שֵׁבֶט לֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה
עִם־יִשְׂרָאֵל אִשֵּׁי יְהוָה וְנַחֲלָתוֹ יֹאכֵלוּן מלרע: ב וְנַחֲלָה לֹא־
יִהְיֶה־לּוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־
לוֹ: ג וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים
מֵאֵת הָעָם מֵאֵת זֹבְחֵי הַזֶּבַח אִם־שׁוֹר אִם־שֶׂה וְנָתַן
לַכֹּהֵן הַזְּרֹעַ וְהַלְחָיַיִם וְהַקֵּבָה: ד רֵאשִׁית דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ
וְיִצְהָרֶךָ וְרֵאשִׁית גֵּז צֹאנְךָ תִּתֶּן־לוֹ: ה כִּי בוֹ בָּחַר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מִכָּל־שְׁבָטֶיךָ לַעֲמֹד לְשָׁרֵת בְּשֵׁם־יְהוָה הוּא
וּבָנָיו כָּל־הַיָּמִים: רביעי וְכִי־יָבֹא הַלֵּוִי
מֵאַחַד שְׁעָרֶיךָ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הוּא גָּר שָׁם
וּבָא בְּכָל־אַוַּת נַפְשׁוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחָר יְהוָה:
ז וְשֵׁרֵת בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו כְּכָל־אֶחָיו הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים
שָׁם לִפְנֵי יְהוָה: ח חֵלֶק כְּחֵלֶק יֹאכֵלוּ לְבַד מִמְכָּרָיו
עַל־הָאָבוֹת: ט כִּי אַתָּה בָּא אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא־תִלְמַד לַעֲשׂוֹת
כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם הָהֵם: י לֹא־יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ־וּבִתּוֹ
בָּאֵשׁ קֹסֵם קְסָמִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף: יא וְחֹבֵר חָבֶר
וְשֹׁאֵל אוֹב וִידִּעֹנִי וְדֹרֵשׁ אֶל־הַמֵּתִים: יב כִּי־תוֹעֵבַת יְהוָה
כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה וּבִגְלַל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מוֹרִישׁ אוֹתָם מִפָּנֶיךָ: יג תָּמִים תִּהְיֶה עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
חמישי יד כִּי | הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֶל־מְעֹנְנִים[2]

והאיש אשר יעשה בזדון לבלתי שמע אל הכהן
העמד לשרת שם את יהוה אלהיך או אל השפט
ומת האיש ההוא ובערת הרע מישראל וכל העם
ישמעו ויראו ולא יזידון עוד כי
תבא אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך וירשתה
וישבתה בה ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים
אשר סביבתי שום תשים עליך מלך אשר יבחר
יהוה אלהיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך
לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך
הוא רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם
מצרימה למען הרבות סוס ויהוה אמר לכם לא
תספון לשוב בדרך הזה עוד ולא ירבה לו נשים
ולא יסור לבבו וכסף וזהב לא ירבה לו מאד
והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את
משנה התורה הזאת על ספר מלפני הכהנים
הלוים והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען
ילמד ליראה את יהוה אלהיו לשמר את כל
דברי התורה הזאת ואת החקים האלה לעשתם
לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה
ימין ושמאול למען יאריך ימים על ממלכתו הוא
ובניו בקרב ישראל לא
יהיה לכהנים הלוים כל שבט לוי חלק ונחלה
עם ישראל אשי יהוה ונחלתו יאכלון ונחלה לא
יהיה לו בקרב אחיו יהוה הוא נחלתו כאשר דבר
לו וזה יהיה משפט הכהנים
מאת העם מאת זבחי הזבח אם שור אם שה ונתן
לכהן הזרע והלחיים והקבה ראשית דגנך תירשך
ויצהרך וראשית גז צאנך תתן לו כי בו בחר יהוה
אלהיך מכל שבטיך לעמד לשרת בשם יהוה הוא
ובניו כל הימים וכי יבא הלוי
מאחד שעריך מכל ישראל אשר הוא גר שם
ובא בכל אות נפשו אל המקום אשר יבחר יהוה
ושרת בשם יהוה אלהיו ככל אחיו הלוים העמדים
שם לפני יהוה חלק כחלק יאכלו לבד ממכריו
על האבות כי אתה בא אל הארץ
אשר יהוה אלהיך נתן לך לא תלמד לעשות
כתועבת הגוים ההם לא ימצא בך מעביר בנו ובתו
באש קסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף וחבר חבר
ושאל אוב וידעני ודרש אל המתים כי תועבת יהוה
כל עשה אלה ובגלל התועבת האלה יהוה אלהיך
מוריש אותם מפניך תמים תהיה עם יהוה אלהיך
כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מענים

2) פסוק י״ד: מְעֹנְנִים למנהגנו, וכ״ה בקורן.

וְאֶל־קֹסְמִים יִשְׁמָעוּ וְאַתָּה לֹא כֵן נָתַן לְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ: ״ נָבִיא מִקִּרְבְּךָ מֵאַחֶיךָ כָּמֹנִי יָקִים לְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן: ״ כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁאַלְתָּ מֵעִם
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בְּיוֹם הַקָּהָל לֵאמֹר לֹא אֹסֵף
לִשְׁמֹעַ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהָי וְאֶת־הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה
הַזֹּאת לֹא־אֶרְאֶה עוֹד וְלֹא אָמוּת: ״ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי הֵיטִיבוּ אֲשֶׁר דִּבֵּרוּ: ״ נָבִיא אָקִים לָהֶם מִקֶּרֶב
אֲחִיהֶם כָּמוֹךָ וְנָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיו וְדִבֶּר אֲלֵיהֶם אֵת
כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּנּוּ: ״ וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע אֶל־
דְּבָרַי אֲשֶׁר יְדַבֵּר בִּשְׁמִי אָנֹכִי אֶדְרֹשׁ מֵעִמּוֹ: ״ אַךְ
הַנָּבִיא אֲשֶׁר יָזִיד לְדַבֵּר דָּבָר בִּשְׁמִי אֶת אֲשֶׁר לֹא־
צִוִּיתִיו לְדַבֵּר וַאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וּמֵת הַנָּבִיא הַהוּא: ״ וְכִי תֹאמַר בִּלְבָבֶךָ אֵיכָה נֵדַע
אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא־דִבְּרוֹ יְהוָה: ״ אֲשֶׁר יְדַבֵּר
הַנָּבִיא בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה הַדָּבָר וְלֹא יָבֹא הוּא
הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא־דִבְּרוֹ יְהוָה בְּזָדוֹן דִּבְּרוֹ הַנָּבִיא
לֹא תָגוּר מִמֶּנּוּ: יט כִּי־יַכְרִית
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
אֶת־אַרְצָם וִירִשְׁתָּם וְיָשַׁבְתָּ בְעָרֵיהֶם וּבְבָתֵּיהֶם[3]:
״ שָׁלוֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ בְּתוֹךְ אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ: ״ תָּכִין לְךָ הַדֶּרֶךְ וְשִׁלַּשְׁתָּ
אֶת־גְּבוּל אַרְצְךָ אֲשֶׁר יַנְחִילְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָיָה
לָנוּס שָׁמָּה כָּל־רֹצֵחַ: ״ וְזֶה דְּבַר הָרֹצֵחַ אֲשֶׁר־יָנוּס
שָׁמָּה וָחָי אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־רֵעֵהוּ בִּבְלִי־דַעַת וְהוּא
לֹא־שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם: ״ וַאֲשֶׁר יָבֹא אֶת־רֵעֵהוּ
בַּיַּעַר לַחְטֹב עֵצִים וְנִדְּחָה יָדוֹ בַּגַּרְזֶן לִכְרֹת הָעֵץ
וְנָשַׁל הַבַּרְזֶל מִן־הָעֵץ וּמָצָא אֶת־רֵעֵהוּ וָמֵת הוּא
יָנוּס אֶל־אַחַת הֶעָרִים־הָאֵלֶּה וָחָי: ״ פֶּן־יִרְדֹּף גֹּאֵל
הַדָּם אַחֲרֵי הָרֹצֵחַ כִּי יֵחַם לְבָבוֹ וְהִשִּׂיגוֹ כִּי־יִרְבֶּה
הַדֶּרֶךְ וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וְלוֹ אֵין מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי לֹא
שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם: ״ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ
לֵאמֹר שָׁלֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ: ״ וְאִם־יַרְחִיב יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶת־גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ וְנָתַן מלעיל
לְךָ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבֶּר לָתֵת לַאֲבֹתֶיךָ: ״ כִּי־
תִשְׁמֹר אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לַעֲשֹׂתָהּ אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם[4] לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלָלֶכֶת
בִּדְרָכָיו כָּל־הַיָּמִים וְיָסַפְתָּ לְךָ עוֹד שָׁלֹשׁ עָרִים
עַל הַשָּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה: ״ וְלֹא יִשָּׁפֵךְ דַּם נָקִי בְּקֶרֶב
אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וְהָיָה
עָלֶיךָ דָּמִים:
״ וְכִי־יִהְיֶה אִישׁ שֹׂנֵא לְרֵעֵהוּ וְאָרַב לוֹ וְקָם עָלָיו
וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וָמֵת וָנָס אֶל־אַחַת הֶעָרִים הָאֵל:

ואל קסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך יהוה
אלהיך נביא מקרבך מאחיך כמני יקים לך יהוה
אלהיך אליו תשמעון ככל אשר שאלת מעם
יהוה אלהיך בחרב ביום הקהל לאמר לא אסף
לשמע את קול יהוה אלהי ואת האש הגדלה
הזאת לא אראה עוד ולא אמות: ויאמר יהוה
אלי היטיבו אשר דברו: נביא אקים להם מקרב
אחיהם כמוך ונתתי דברי בפיו ודבר אליהם את
כל אשר אצונו: והיה האיש אשר לא־ישמע אל־
דברי אשר ידבר בשמי אנכי אדרש מעמו: אך
הנביא אשר יזיד לדבר דבר בשמי את אשר לא־
צויתיו לדבר ואשר ידבר בשם אלהים אחרים
ומת הנביא ההוא: וכי תאמר בלבבך איכה נדע
את־הדבר אשר לא־דברו יהוה: אשר ידבר
הנביא בשם יהוה ולא־יהיה הדבר ולא יבא הוא
הדבר אשר לא־דברו יהוה בזדון דברו הנביא
לא תגור ממנו כי יכרית
יהוה אלהיך את הגוים אשר יהוה אלהיך נתן לך
את־ארצם וירשתם וישבת בעריהם ובבתיהם:
שלוש ערים תבדיל לך בתוך ארצך אשר יהוה
אלהיך נתן לך לרשתה: תכין לך הדרך ושלשת
את־גבול ארצך אשר ינחילך יהוה אלהיך והיה
לנוס שמה כל רצח וזה דבר הרצח אשר ינוס
שמה וחי אשר יכה את רעהו בבלי דעת והוא
לא שנא לו מתמל שלשם ואשר יבא את רעהו
ביער לחטב עצים ונדחה ידו בגרזן לכרת העץ
ונשל הברזל מן העץ ומצא את רעהו ומת הוא
ינוס אל אחת הערים האלה וחי: פן־ירדף גאל
הדם אחרי הרצח כי יחם לבבו והשיגו כי־ירבה
הדרך והכהו נפש ולו אין משפט־מות כי לא
שנא הוא לו מתמול שלשום: על־כן אנכי מצוך
לאמר שלש ערים תבדיל לך: ואם־ירחיב יהוה
אלהיך את־גבלך כאשר נשבע לאבתיך ונתן מלעיל
לך את כל־הארץ אשר דבר לתת לאבתיך: כי־
תשמר את כל־המצוה הזאת לעשתה אשר אנכי
מצוך היום לאהבה את יהוה אלהיך וללכת
בדרכיו כל־הימים ויספת לך עוד שלש ערים
על השלש האלה ולא ישפך דם נקי בקרב
ארצך אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה והיה
עליך דמים
וכי יהיה איש שנא לרעהו וארב לו וקם עליו
והכהו נפש ומת ונס אל אחת הערים האל

3) פסוק א׳: ובבתיהם למנהגנו. 4) פסוק ט׳: יפסיק מעט אחר תיבת "היום", שלא יובן היום לאהבה ולא מחר לאהבה ח"ו.

יב וְשָׁלְחוּ זִקְנֵי עִירוֹ וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתְנוּ אֹתוֹ בְּיַד
גֹּאֵל הַדָּם וָמֵת: יג לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו וּבִעַרְתָּ דַם־
הַנָּקִי מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב לָךְ: ששי יד לֹא
תַסִּיג גְּבוּל רֵעֶךָ אֲשֶׁר גָּבְלוּ רִאשֹׁנִים בְּנַחֲלָתְךָ
אֲשֶׁר תִּנְחַל בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
לְרִשְׁתָּהּ: טו לֹא־יָקוּם עֵד אֶחָד
בְּאִישׁ לְכָל־עָוֹן וּלְכָל־חַטָּאת בְּכָל־חֵטְא אֲשֶׁר
יֶחֱטָא עַל־פִּי | שְׁנֵי עֵדִים אוֹ עַל־פִּי שְׁלֹשָׁה־עֵדִים
יָקוּם דָּבָר: טז כִּי־יָקוּם עֵד־חָמָס בְּאִישׁ לַעֲנוֹת בּוֹ
סָרָה: יז וְעָמְדוּ שְׁנֵי־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי
יְהוָה לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ בַּיָּמִים
הָהֵם: יח וְדָרְשׁוּ הַשֹּׁפְטִים הֵיטֵב וְהִנֵּה עֵד־שֶׁקֶר הָעֵד
שֶׁקֶר עָנָה בְּאָחִיו: יט וַעֲשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת
לְאָחִיו וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: כ וְהַנִּשְׁאָרִים יִשְׁמְעוּ
וְיִרָאוּ וְלֹא־יֹסִפוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד כַּדָּבָר הָרָע הַזֶּה
בְּקִרְבֶּךָ: כא וְלֹא תָחוֹס עֵינֶךָ נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ עַיִן בְּעַיִן שֵׁן
בְּשֵׁן יָד בְּיָד רֶגֶל בְּרָגֶל: כ״א כ״ב כִּי־
תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶךָ וְרָאִיתָ סוּס וָרֶכֶב עַם רַב
מִמְּךָ לֹא תִירָא מֵהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ הַמַּעֲלֶךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: ב וְהָיָה כְּקָרְבְּכֶם[5] אֶל־הַמִّלְחָמָה וְנִגַּשׁ
הַכֹּהֵן וְדִבֶּר אֶל־הָעָם: ג וְאָמַר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֵיכֶם אַל־יֵרַךְ
לְבַבְכֶם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּחְפְּזוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם:
ד כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם־
אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם: ה וְדִבְּרוּ הַשֹּׁטְרִים אֶל־
הָעָם לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַיִת־חָדָשׁ וְלֹא
חֲנָכוֹ יֵלֶךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ
אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ: ו וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר נָטַע כֶּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ
יֵלֶךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר
יְחַלְּלֶנּוּ: ז וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר אֵרַשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ
יֵלֶךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר
יִקָּחֶנָּה: ח וְיָסְפוּ הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וְאָמְרוּ מִי־
הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב יֵלֶךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא
יִמַּס אֶת־לְבַב אֶחָיו כִּלְבָבוֹ: ט וְהָיָה כְּכַלּוֹת הַשֹּׁטְרִים
לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וּפָקְדוּ שָׂרֵי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ
הָעָם: שביעי כִּי־תִקְרַב אֶל־עִיר לְהִלָּחֶם
עָלֶיהָ וְקָרָאתָ אֵלֶיהָ לְשָׁלוֹם: יא וְהָיָה אִם־שָׁלוֹם תַּעֲנֶךָ
וּפָתְחָה לְךָ וְהָיָה כָּל־הָעָם הַנִּמְצָא־בָהּ יִהְיוּ לְךָ
לָמַס וַעֲבָדוּךָ: יב וְאִם־לֹא תַשְׁלִים עִמָּךְ וְעָשְׂתָה עִמְּךָ
מִלְחָמָה וְצַרְתָּ עָלֶיהָ: יג וּנְתָנָהּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ
וְהִכִּיתָ מלרע אֶת־כָּל־זְכוּרָהּ לְפִי־חָרֶב: יד רַק הַנָּשִׁים וְהַטַּף
וְהַבְּהֵמָה וְכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בָעִיר כָּל־שְׁלָלָהּ תָּבֹז לְךָ

ושלחו זקני עירו ולקחו אתו משם ונתנו אתו ביד
גאל הדם ומת לא תחוס עינך עליו ובערת דם
הנקי מישראל וטוב לך לא
תסיג גבול רעך אשר גבלו ראשנים בנחלתך
אשר תנחל בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך
לרשתה לא יקום עד אחד
באיש לכל עון ולכל חטאת בכל חטא אשר
יחטא על פי שני עדים או על פי שלשה עדים
יקום דבר כי יקום עד חמס באיש לענות בו
סרה ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני
יהוה לפני הכהנים והשפטים אשר יהיו בימים
ההם ודרשו השפטים היטב והנה עד שקר העד
שקר ענה באחיו ועשיתם לו כאשר זמם לעשות
לאחיו ובערת הרע מקרבך והנשארים ישמעו
ויראו ולא יספו לעשות עוד כדבר הרע הזה
בקרבך ולא תחוס עינך נפש בנפש עין בעין שן
בשן יד ביד רגל ברגל כי
תצא למלחמה על איבך וראית סוס ורכב עם רב
ממך לא תירא מהם כי יהוה אלהיך עמך המעלך
מארץ מצרים והיה כקרבכם אל המלחמה ונגש
הכהן ודבר אל העם ואמר אלהם שמע ישראל
אתם קרבים היום למלחמה על איביכם אל ירך
לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם
כי יהוה אלהיכם ההלך עמכם להלחם לכם עם
איביכם להושיע אתכם ודברו השטרים אל
העם לאמר מי האיש אשר בנה בית חדש ולא
חנכו ילך וישב לביתו פן ימות במלחמה ואיש
אחר יחנכנו ומי האיש אשר נטע כרם ולא חללו
ילך וישב לביתו פן ימות במלחמה ואיש אחר
יחללנו ומי האיש אשר ארש אשה ולא לקחה
ילך וישב לביתו פן ימות במלחמה ואיש אחר
יקחנה ויספו השטרים לדבר אל העם ואמרו מי
האיש הירא ורך הלבב ילך וישב לביתו ולא
ימס את לבב אחיו כלבבו והיה ככלות השטרים
לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות בראש
העם כי תקרב אל עיר להלחם
עליה וקראת אליה לשלום והיה אם שלום תענך
ופתחה לך והיה כל העם הנמצא בה יהיו לך
למס ועבדוך ואם לא תשלים עמך ועשתה עמך
מלחמה וצרת עליה ונתנה יהוה אלהיך בידך
והכית את כל זכורה לפי חרב רק הנשים והטף
והבהמה וכל אשר יהיה בעיר כל שללה תבז לך

5) פסוק ב׳: הקו״ף בקמץ רחב והרי״ש בקמץ חטוף והבי״ת בשוא נח.

וְאָכַלְתָּ אֶת־שְׁלָלְךָ אֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לָךְ׃ ״ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל־הֶעָרִים הָרְחֹקֹת מִמְּךָ מְאֹד
אֲשֶׁר לֹא־מֵעָרֵי הַגּוֹיִם־הָאֵלֶּה הֵנָּה׃ ״ רַק מֵעָרֵי הָעַמִּים
הָאֵלֶּה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לֹא תְחַיֶּה
כָּל־נְשָׁמָה׃ ״ כִּי־הַחֲרֵם תַּחֲרִימֵם הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי
הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ׃ ״ לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יְלַמְּדוּ אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת כְּכֹל
תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם וַחֲטָאתֶם לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ ״ כִּי־תָצוּר אֶל־עִיר
יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֶם עָלֶיהָ לְתָפְשָׂהּ לֹא־תַשְׁחִית
אֶת־עֵצָהּ לִנְדֹּחַ עָלָיו גַּרְזֶן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכֵל וְאֹתוֹ לֹא
תִכְרֹת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה לָבֹא מִפָּנֶיךָ בַּמָּצוֹר׃
״ רַק עֵץ אֲשֶׁר־תֵּדַע כִּי לֹא־עֵץ מַאֲכָל הוּא אֹתוֹ
תַשְׁחִית וְכָרָתָּ וּבָנִיתָ מָצוֹר עַל־הָעִיר אֲשֶׁר־הִוא
עֹשָׂה עִמְּךָ מִלְחָמָה עַד רִדְתָּהּ׃
כא ״ כִּי־יִמָּצֵא חָלָל בָּאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
לְרִשְׁתָּהּ נֹפֵל בַּשָּׂדֶה לֹא נוֹדַע מִי הִכֵּהוּ׃ ״ וְיָצְאוּ
זְקֵנֶיךָ וְשֹׁפְטֶיךָ וּמָדְדוּ[6] אֶל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹת
הַחָלָל׃ ״ וְהָיָה הָעִיר הַקְּרֹבָה אֶל־הַחָלָל וְלָקְחוּ
זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא עֶגְלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא־עָבַד בָּהּ
אֲשֶׁר לֹא־מָשְׁכָה בְּעֹל׃ ״ וְהוֹרִדוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא
אֶת־הָעֶגְלָה אֶל־נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵד בּוֹ וְלֹא
יִזָּרֵעַ וְעָרְפוּ־שָׁם אֶת־הָעֶגְלָה בַּנָּחַל׃ ״ וְנִגְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים
בְּנֵי לֵוִי כִּי בָם בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ
בְּשֵׁם יְהוָה וְעַל־פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל־רִיב וְכָל־נָגַע׃ ״ וְכָל
זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא הַקְּרֹבִים אֶל־הַחָלָל יִרְחֲצוּ אֶת־
יְדֵיהֶם עַל־הָעֶגְלָה הֶעָרוּפָה בַּנָּחַל׃ מפטיר ״ וְעָנוּ וְאָמְרוּ יָדֵינוּ
לֹא שפכה שָׁפְכוּ אֶת־הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ׃ ״ כַּפֶּר
לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּדִיתָ יְהוָה וְאַל־תִּתֵּן דָּם
נָקִי בְּקֶרֶב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכַּפֵּר לָהֶם הַדָּם׃ ״ וְאַתָּה
תְּבַעֵר הַדָּם הַנָּקִי מִקִּרְבֶּךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה׃ ״ כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־
אויביך אֹיְבֶיךָ וּנְתָנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ׃ ״ וְרָאִיתָ
בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת יְפַת־תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָּהּ וְלָקַחְתָּ לְךָ
לְאִשָּׁה׃ ״ וַהֲבֵאתָהּ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה אֶת־רֹאשָׁהּ
וְעָשְׂתָה אֶת־צִפָּרְנָיָהּ׃ ״ וְהֵסִירָה אֶת־שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ
מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ
יָרֵח יָמִים וְאַחַר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ וְהָיְתָה
לְךָ לְאִשָּׁה׃ ״ וְהָיָה אִם־לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ
לְנַפְשָׁהּ וּמָכֹר לֹא־תִמְכְּרֶנָּה בַּכֶּסֶף לֹא־תִתְעַמֵּר
בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ׃ ☆ ״ כִּי־תִהְיֶיךָ
לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים הָאַחַת אֲהוּבָה וְהָאַחַת שְׂנוּאָה

ואכלת את שלל איביך אשר נתן יהוה אלהיך
לך כן תעשה לכל הערים הרחקת ממך מאד
אשר לא מערי הגוים האלה הנה רק מערי העמים
האלה אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לא תחיה
כל נשמה כי החרם תחרימם החתי והאמרי
הכנעני והפרזי החוי והיבוסי כאשר צוך יהוה
אלהיך למען אשר לא ילמדו אתכם לעשות ככל
תועבתם אשר עשו לאלהיהם וחטאתם ליהוה
אלהיכם כי תצור אל עיר
ימים רבים להלחם עליה לתפשה לא תשחית
את עצה לנדח עליו גרזן כי ממנו תאכל ואתו לא
תכרת כי האדם עץ השדה לבא מפניך במצור
רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אתו
תשחית וכרת ובנית מצור על העיר אשר הוא
עשה עמך מלחמה עד רדתה
כי ימצא חלל באדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך
לרשתה נפל בשדה לא נודע מי הכהו ויצאו
זקניך ושפטיך ומדדו אל הערים אשר סביבת
החלל והיה העיר הקרבה אל החלל ולקחו
זקני העיר ההוא עגלת בקר אשר לא עבד בה
אשר לא משכה בעל והורדו זקני העיר ההוא
את העגלה אל נחל איתן אשר לא יעבד בו ולא
יזרע וערפו שם את העגלה בנחל ונגשו הכהנים
בני לוי כי בם בחר יהוה אלהיך לשרתו ולברך
בשם יהוה ועל פיהם יהיה כל ריב וכל נגע וכל
זקני העיר ההוא הקרבים אל החלל ירחצו את
ידיהם על העגלה הערופה בנחל מפטיר וענו ואמרו ידינו
לא שפכה את הדם הזה ועינינו לא ראו כפר
לעמך ישראל אשר פדית יהוה ואל תתן דם
נקי בקרב עמך ישראל ונכפר להם הדם ואתה
תבער הדם הנקי מקרבך כי תעשה הישר בעיני
יהוה כי תצא למלחמה על
איביך ונתנו יהוה אלהיך בידך ושבית שביו
בשביה אשת יפת תאר וחשקת בה ולקחת לך
לאשה והבאתה אל תוך ביתך וגלחה את ראשה
ועשתה את צפרניה והסירה את שמלת שביה
מעליה וישבה בביתך ובכתה את אביה ואת אמה
ירח ימים ואחר כן תבוא אליה ובעלתה והיתה
לך לאשה והיה אם לא חפצת בה ושלחתה
לנפשה ומכר לא תמכרנה בכסף לא תתעמר
בה תחת אשר עניתה כי תהיין
לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה

6) פסוק ב: ומדדו למנהגנו, וכ״ה בקורן.

וְיָלְדוּ־לוֹ בָנִים הָאֲהוּבָה וְהַשְּׂנוּאָה וְהָיָה הַבֵּן הַבְּכֹר
לַשְּׂנוּאָה: טו וְהָיָה בְּיוֹם הַנְחִילוֹ אֶת־בָּנָיו אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה
לוֹ לֹא יוּכַל לְבַכֵּר אֶת־בֶּן־הָאֲהוּבָה עַל־פְּנֵי בֶן־
הַשְּׂנוּאָה הַבְּכֹר: יז כִּי אֶת־הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּׂנוּאָה יַכִּיר לָתֶת
לוֹ פִּי שְׁנַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר־יִמָּצֵא לוֹ כִּי־הוּא רֵאשִׁית
אֹנוֹ לוֹ מִשְׁפַּט הַבְּכֹרָה[1]: ☆ שני יח כִּי־יִהְיֶה
לְאִישׁ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו
וּבְקוֹל אִמּוֹ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם: יט וְתָפְשׂוּ
בוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ וְאֶל־שַׁעַר
מְקֹמוֹ: כ וְאָמְרוּ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ בְּנֵנוּ זֶה סוֹרֵר וּמֹרֶה אֵינֶנּוּ
שֹׁמֵעַ בְּקֹלֵנוּ זוֹלֵל וְסֹבֵא: כא וּרְגָמֻהוּ כָּל־אַנְשֵׁי עִירוֹ
בָּאֲבָנִים וָמֵת וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ וְכָל־יִשְׂרָאֵל
יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ: כב וְכִי־יִהְיֶה בְאִישׁ
חֵטְא מִשְׁפַּט־מָוֶת וְהוּמַת וְתָלִיתָ אֹתוֹ עַל־עֵץ: כג לֹא־תָלִין
נִבְלָתוֹ עַל־הָעֵץ כִּי־קָבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־
קִלְלַת[2] אֱלֹהִים יפסיק מעט תָּלוּי וְלֹא תְטַמֵּא אֶת־אַדְמָתְךָ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה: כב א לֹא־
תִרְאֶה אֶת־שׁוֹר אָחִיךָ אוֹ אֶת־שֵׂיוֹ נִדָּחִים וְהִתְעַלַּמְתָּ
מֵהֶם הָשֵׁב תְּשִׁיבֵם לְאָחִיךָ: ב וְאִם־לֹא קָרוֹב אָחִיךָ
אֵלֶיךָ וְלֹא יְדַעְתָּוּ וַאֲסַפְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְהָיָה
עִמְּךָ עַד דְּרֹשׁ אָחִיךָ אֹתוֹ וַהֲשֵׁבֹתָ מלרע לוֹ: ג וְכֵן תַּעֲשֶׂה
לַחֲמֹרוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְשִׂמְלָתוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְכָל־
אֲבֵדַת אָחִיךָ אֲשֶׁר־תֹּאבַד מִמֶּנּוּ וּמְצָאתָהּ לֹא תוּכַל
לְהִתְעַלֵּם: ד לֹא־תִרְאֶה אֶת־חֲמוֹר
אָחִיךָ אוֹ שׁוֹרוֹ נֹפְלִים בַּדֶּרֶךְ וְהִתְעַלַּמְתָּ מֵהֶם הָקֵם
תָּקִים עִמּוֹ: ה לֹא־יִהְיֶה כְלִי־גֶבֶר
עַל־אִשָּׁה וְלֹא־יִלְבַּשׁ גֶּבֶר שִׂמְלַת אִשָּׁה כִּי תוֹעֲבַת
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה:
ו כִּי יִקָּרֵא קֵן־צִפּוֹר (לְפָנֶיךָ בַּדֶּרֶךְ בְּכָל־עֵץ) אוֹ
עַל־הָאָרֶץ אֹפְרֹחִים אוֹ בֵיצִים וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל־
הָאֹפְרֹחִים אוֹ עַל־הַבֵּיצִים לֹא־תִקַּח הָאֵם עַל־הַבָּנִים:
ז שַׁלֵּחַ תְּשַׁלַּח אֶת־הָאֵם וְאֶת־הַבָּנִים תִּקַּח־לָךְ לְמַעַן
יִיטַב לָךְ וְהַאֲרַכְתָּ יָמִים: שלישי ח כִּי
תִבְנֶה בַיִת חָדָשׁ וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה המ״ם דגושה לְגַגֶּךָ וְלֹא־תָשִׂים
דָּמִים בְּבֵיתֶךָ כִּי־יִפֹּל הַנֹּפֵל מִמֶּנּוּ: ט לֹא־תִזְרַע כַּרְמְךָ
כִּלְאָיִם פֶּן־תִּקְדַּשׁ הַמְּלֵאָה המ״ם בשוא נח הַזֶּרַע אֲשֶׁר תִּזְרָע
וּתְבוּאַת הַכָּרֶם: י לֹא־תַחֲרֹשׁ
בְּשׁוֹר־וּבַחֲמֹר יַחְדָּו: יא לֹא תִלְבַּשׁ שַׁעַטְנֵז צֶמֶר
וּפִשְׁתִּים יַחְדָּו: יב גְּדִלִים
תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עַל־אַרְבַּע כַּנְפוֹת כְּסוּתְךָ אֲשֶׁר תְּכַסֶּה־
בָּהּ: יג כִּי־יִקַּח אִישׁ
אִשָּׁה וּבָא אֵלֶיהָ וּשְׂנֵאָהּ: יד וְשָׂם לָהּ עֲלִילֹת דְּבָרִים

וילדו לו בנים האהובה והשנואה והיה הבן הבכר
לשניאה והיה ביום הנחילו את בניו את אשר יהיה
לו לא יוכל לבכר את בן האהובה על פני בן
השנואה הבכר כי את הבכר בן השנואה יכיר לתת
לו פי שנים בכל אשר ימצא לו כי הוא ראשית
אונו לו משפט הבכרה כי יהיה
לאיש בן סורר ומורה איננו שמע בקול אביו
ובקול אמו ויסרו אתו ולא ישמע אליהם ותפשו
בו אביו ואמו והוציאו אתו אל זקני עירו ואל שער
מקמו ואמרו אל זקני עירו בננו זה סורר ומרה איננו
שמע בקלנו זולל וסבא ורגמהו כל אנשי עירו
באבנים ומת ובערת הרע מקרבך וכל ישראל
ישמעו ויראו וכי יהיה באיש
חטא משפט מות והומת ותלית אתו על עץ לא תלין
נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא כי
קללת אלהים תלוי ולא תטמא את אדמתך אשר
יהוה אלהיך נתן לך נחלה לא
תראה את שור אחיך או את שיו נדחים והתעלמת
מהם השב תשיבם לאחיך ואם לא קרוב אחיך
אליך ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך והיה
עמך עד דרש אחיך אתו והשבתו לו וכן תעשה
לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל
אבדת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה לא תוכל
להתעלם לא תראה את חמור
אחיך או שורו נפלים בדרך והתעלמת מהם הקם
תקים עמו לא יהיה כלי גבר
על אשה ולא ילבש גבר שמלת אשה כי תועבת
יהוה אלהיך כל עשה אלה
כי יקרא קן צפור לפניך בדרך בכל עץ או
על הארץ אפרחים או ביצים והאם רבצת על
האפרחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים
שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען
ייטב לך והארכת ימים כי
תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים
דמים בביתך כי יפל הנפל ממנו לא תזרע כרמך
כלאים פן תקדש המלאה הזרע אשר תזרע
ותבואת הכרם לא תחרש
בשור ובחמר יחדו לא תלבש שעטנז צמר
ופשתים יחדו גדלים
תעשה לך על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה
בה כי יקח איש
אשה ובא אליה ושנאה ושם לה עלילת דברים

1) פסוק י״ז: בשבת בשחרית עדיף יותר להפסיק כאן, מאשר להפסיק בפסוק כ״א ורגמוהו וגו׳. ובשני ובחמישי ובשבת במנחה עולה כאן הישראל וקורא עד ״והארכת ימים״ (שלישי). וכן נהג מרן הגאון רבי מצליח מאזוז זצ״ל. 2) פסוק כ״ג: קִלֲלַת למנהגנו.

וְהוֹצֵא עָלֶיהָ שֵׁם רָע וְאָמַר אֶת־הָאִשָּׁה הַזֹּאת לָקַחְתִּי וָאֶקְרַב אֵלֶיהָ וְלֹא־מָצָאתִי לָהּ בְּתוּלִים: יז וְלָקַח אֲבִי הַנַּעֲרָה* וְאִמָּהּ וְהוֹצִיאוּ אֶת־בְּתוּלֵי הַנַּעֲרָה* אֶל־זִקְנֵי הָעִיר הַשָּׁעְרָה[3]: יח וְאָמַר אֲבִי הַנַּעֲרָה* אֶל־הַזְּקֵנִים אֶת־בִּתִּי נָתַתִּי לָאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה וַיִּשְׂנָאֶהָ: יט וְהִנֵּה־הוּא שָׂם עֲלִילֹת דְּבָרִים לֵאמֹר לֹא־מָצָאתִי לְבִתְּךָ בְּתוּלִים וְאֵלֶּה בְּתוּלֵי בִתִּי וּפָרְשׂוּ הַשִּׂמְלָה לִפְנֵי זִקְנֵי הָעִיר: כ וְלָקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר־הַהִוא אֶת־הָאִישׁ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ: כא וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ מֵאָה מלעיל כֶּסֶף וְנָתְנוּ לַאֲבִי הַנַּעֲרָה כִּי הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלוֹ־תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא־יוּכַל לְשַׁלְּחָהּ כָּל־יָמָיו: כב וְאִם־אֱמֶת הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה לֹא־נִמְצְאוּ בְתוּלִים לַנַּעֲרָה**: כג וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנַּעֲרָה* אֶל־פֶּתַח בֵּית־אָבִיהָ וּסְקָלוּהָ אַנְשֵׁי עִירָהּ בָּאֲבָנִים וָמֵתָה כִּי־עָשְׂתָה נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל לִזְנוֹת בֵּית אָבִיהָ וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: כד כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ שֹׁכֵב | עִם־אִשָּׁה בְּעֻלַת־בַּעַל וּמֵתוּ גַּם־שְׁנֵיהֶם הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִם־הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל: כה כִּי יִהְיֶה נַעֲרָה*** בְתוּלָה מְאֹרָשָׂה לְאִישׁ וּמְצָאָהּ אִישׁ בָּעִיר וְשָׁכַב עִמָּהּ: כו וְהוֹצֵאתֶם אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶל־שַׁעַר | הָעִיר הַהִוא וּסְקַלְתֶּם אֹתָם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ אֶת־הַנַּעֲרָה* עַל־דְּבַר אֲשֶׁר לֹא־צָעֲקָה בָעִיר וְאֶת־הָאִישׁ עַל־דְּבַר אֲשֶׁר־עִנָּה אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: כז וְאִם־בַּשָּׂדֶה יִמְצָא הָאִישׁ אֶת־הַנַּעֲרָה* הַמְאֹרָשָׂה וְהֶחֱזִיק־בָּהּ הָאִישׁ וְשָׁכַב עִמָּהּ וּמֵת הָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁכַב עִמָּהּ לְבַדּוֹ: כח וְלַנַּעֲרָה**** לֹא־תַעֲשֶׂה דָבָר אֵין לַנַּעֲרָה** חֵטְא מָוֶת כִּי כַּאֲשֶׁר יָקוּם אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ וּרְצָחוֹ נֶפֶשׁ כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה: כט כִּי בַשָּׂדֶה מְצָאָהּ צָעֲקָה הַנַּעֲרָה* הַמְאֹרָשָׂה וְאֵין מוֹשִׁיעַ לָהּ: ל כִּי־יִמְצָא אִישׁ נַעֲרָה*** בְתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־אֹרָשָׂה וּתְפָשָׂהּ וְשָׁכַב עִמָּהּ וְנִמְצָאוּ: כא וְנָתַן הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִמָּהּ לַאֲבִי הַנַּעֲרָה* חֲמִשִּׁים כֶּסֶף וְלוֹ־תִהְיֶה לְאִשָּׁה תַּחַת אֲשֶׁר עִנָּהּ לֹא־יוּכַל שַׁלְּחָהּ כָּל־יָמָיו: כב א לֹא־יִקַּח אִישׁ אֶת־אֵשֶׁת אָבִיו וְלֹא יְגַלֶּה כְּנַף אָבִיו: ב לֹא־יָבֹא פְצוּעַ־דַּכָּה וּכְרוּת שָׁפְכָה בִּקְהַל יְהוָה: ג לֹא־יָבֹא מַמְזֵר בִּקְהַל יְהוָה גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא־יָבֹא לוֹ בִּקְהַל יְהוָה: ד לֹא־יָבֹא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בִּקְהַל יְהוָה גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא־יָבֹא לָהֶם בִּקְהַל יְהוָה עַד־עוֹלָם: ה עַל־דְּבַר אֲשֶׁר לֹא־קִדְּמוּ אֶתְכֶם בַּלֶּחֶם וּבַמַּיִם בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם

והוצא עליה שם רע ואמר את האשה הזאת לקחתי ואקרב אליה ולא מצאתי לה בתולים ולקחו אבי הנער ואמה והוציאו את בתולי הנער אל זקני העיר השערה ואמר אבי הנער אל הזקנים את בתי נתתי לאיש הזה לאשה וישנאה והנה הוא שם עלילת דברים לאמר לא מצאתי לבתך בתולים ואלה בתולי בתי ופרשו השמלה לפני זקני העיר ולקחו זקני העיר ההוא את האיש ויסרו אתו וענשו אתו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו ואם אמת היה הדבר הזה לא נמצאו בתולים לנער והוציאו את הנער אל פתח בית אביה וסקלוה אנשי עירה באבנים ומתה כי עשתה נבלה בישראל לזנות בית אביה ובערת הרע מקרבך כי ימצא איש שכב עם אשה בעלת בעל ומתו גם שניהם האיש השכב עם האשה והאשה ובערת הרע מישראל כי יהיה נער בתולה מארשה לאיש ומצאה איש בעיר ושכב עמה והוצאתם את שניהם אל שער העיר ההוא וסקלתם אתם באבנים ומתו את הנער על דבר אשר לא צעקה בעיר ואת האיש על דבר אשר ענה את אשת רעהו ובערת הרע מקרבך ואם בשדה ימצא האיש את הנער המארשה והחזיק בה האיש ושכב עמה ומת האיש אשר שכב עמה לבדו ולנער לא תעשה דבר אין לנער חטא מות כי כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה כי בשדה מצאה צעקה הנער המארשה ואין מושיע לה כי ימצא איש נער בתולה אשר לא ארשה ותפשה ושכב עמה ונמצאו ונתן האיש השכב עמה לאבי הנער חמשים כסף ולו תהיה לאשה תחת אשר ענה לא יוכל שלחה כל ימיו לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף אביו לא יבא פצוע דכה וכרות שפכה בקהל יהוה לא יבא ממזר בקהל יהוה גם דור עשירי לא יבא לו בקהל יהוה לא יבא עמוני ומואבי בקהל יהוה גם דור עשירי לא יבא להם בקהל יהוה עד עולם על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים

* הנער כתיב. 3) פסוק ט"ו: הע"ן בשוא נח. ** לנער כתיב. *** נער כתיב. **** ולנער כתיב.

וַאֲשֶׁר שָׂכַר עָלֶיךָ אֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר מִפְּתוֹר
אֲרַם נַהֲרַיִם לְקַלְלֶךָּ׃ ׀ וְלֹא־אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ
אֶל־בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ ידגיש הלמ״ד אֶת־הַקְּלָלָה
לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ׀ לֹא־תִדְרֹשׁ שְׁלֹמָם
וְטֹבָתָם כָּל־יָמֶיךָ לְעוֹלָם׃ רביעי ״ לֹא־
תְתַעֵב אֲדֹמִי כִּי אָחִיךָ הוּא לֹא־תְתַעֵב מִצְרִי כִּי־גֵר
הָיִיתָ בְאַרְצוֹ׃ ״ בָּנִים אֲשֶׁר־יִוָּלְדוּ לָהֶם דּוֹר שְׁלִישִׁי
יָבֹא לָהֶם בִּקְהַל יְהוָה׃ ״ כִּי־תֵצֵא
מַחֲנֶה עַל־אֹיְבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכֹּל דָּבָר רָע׃ ״ כִּי־יִהְיֶה
בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִהְיֶה טָהוֹר מִקְרֵה־לָיְלָה וְיָצָא
אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה לֹא יָבֹא אֶל־תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה׃ ״ וְהָיָה
לִפְנוֹת־עֶרֶב יִרְחַץ בַּמָּיִם וּכְבֹא הַשֶּׁמֶשׁ יָבֹא אֶל־
תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה׃ ״ וְיָד תִּהְיֶה לְךָ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְיָצָאתָ
שָׁמָּה חוּץ׃ ״ וְיָתֵד תִּהְיֶה לְךָ עַל־אָזְנֶךָ[5] וְהָיָה בְּשִׁבְתְּךָ
חוּץ וְחָפַרְתָּה בָהּ וְשַׁבְתָּ וְכִסִּיתָ אֶת־צֵאָתֶךָ׃ ״ כִּי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ׀ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אֹיְבֶיךָ
לְפָנֶיךָ וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ וְלֹא־יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת
דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ׃ ״ לֹא־תַסְגִּיר
עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו אֲשֶׁר־יִנָּצֵל אֵלֶיךָ מֵעִם אֲדֹנָיו׃ ״ עִמְּךָ
יֵשֵׁב בְּקִרְבְּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ
בַּטּוֹב לוֹ לֹא תּוֹנֶנּוּ׃ ״ לֹא־תִהְיֶה
קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה קָדֵשׁ מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ ״ לֹא־תָבִיא אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב בֵּית
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־נֶדֶר כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ ״ לֹא־תַשִּׁיךְ לְאָחִיךָ
נֶשֶׁךְ כֶּסֶף נֶשֶׁךְ אֹכֶל נֶשֶׁךְ כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ׃
״ לַנֹּכְרִי תַּשִּׁיךְ וּלְאָחִיךָ לֹא תַשִּׁיךְ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ[6]
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מִשְׁלַח יָדֶךָ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
אַתָּה בָא־שָׁמָּה לָרִשְׁתָּהּ׃ ״ כִּי־
תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תְאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי־
דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵעִמָּךְ וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃
״ וְכִי תֶחְדַּל לִנְדֹּר לֹא־יִהְיֶה בְךָ חֵטְא׃ ״ מוֹצָא שְׂפָתֶיךָ
תִּשְׁמֹר וְעָשִׂיתָ כַּאֲשֶׁר נָדַרְתָּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ נְדָבָה
אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ׃ חמישי ״ כִּי
תָבֹא בְּכֶרֶם רֵעֶךָ וְאָכַלְתָּ עֲנָבִים כְּנַפְשְׁךָ שָׂבְעֶךָ
וְאֶל־כֶּלְיְךָ לֹא תִתֵּן׃ ״ כִּי
תָבֹא בְּקָמַת רֵעֶךָ וְקָטַפְתָּ מְלִילֹת בְּיָדֶךָ וְחֶרְמֵשׁ
לֹא תָנִיף עַל קָמַת רֵעֶךָ׃ כד ״ כִּי־
יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם־לֹא תִמְצָא־חֵן
בְּעֵינָיו כִּי־מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר
כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ׃ ״ וְיָצְאָה מִבֵּיתוֹ
וְהָלְכָה וְהָיְתָה לְאִישׁ־אַחֵר׃ ״ וּשְׂנֵאָהּ הָאִישׁ הָאַחֲרוֹן

ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור
ארם נהרים לקללך ולא אבה יהוה אלהיך לשמע
אל בלעם ויהפך יהוה אלהיך לך את הקללה
לברכה כי אהבך יהוה אלהיך לא תדרש שלמם
וטבתם כל ימיך לעולם לא
תתעב אדמי כי אחיך הוא לא תתעב מצרי כי גר
היית בארצו בנים אשר ילדו להם דור שלישי
יבא להם בקהל יהוה כי תצא
מחנה על איביך ונשמרת מכל דבר רע כי יהיה
בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה ויצא
אל מחוץ למחנה לא יבא אל תוך המחנה והיה
לפנות ערב ירחץ במים וכבא השמש יבא אל
תוך המחנה ויד תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת
שמה חוץ ויתד תהיה לך על אזנך והיה בשבתך
חוץ וחפרתה בה ושבת וכסית את צאתך כי יהוה
אלהיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת איביך
לפניך והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות
דבר ושב מאחריך לא תסגיר
עבד אל אדניו אשר ינצל אליך מעם אדניו עמך
ישב בקרבך במקום אשר יבחר באחד שעריך
בטוב לו לא תוננו לא תהיה
קדשה מבנות ישראל ולא יהיה קדש מבני
ישראל לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית
יהוה אלהיך לכל נדר כי תועבת יהוה אלהיך
גם שניהם לא תשיך לאחיך
נשך כסף נשך אכל נשך כל דבר אשר ישך
לנכרי תשיך ולאחיך לא תשיך למען יברכך
יהוה אלהיך בכל משלח ידך על הארץ אשר
אתה בא שמה לרשתה כי
תדר נדר ליהוה אלהיך לא תאחר לשלמו כי
דרש ידרשנו יהוה אלהיך מעמך והיה בך חטא
וכי תחדל לנדר לא יהיה בך חטא מוצא שפתיך
תשמר ועשית כאשר נדרת ליהוה אלהיך נדבה
אשר דברת בפיך כי
תבא בכרם רעך ואכלת ענבים כנפשך שבעך
ואל כליך לא תתן כי
תבא בקמת רעך וקטפת מלילת בידך וחרמש
לא תניף על קמת רעך כי
יקח איש אשה ובעלה והיה אם לא תמצא חן
בעיניו כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר
כריתת ונתן בידה ושלחה מביתו ויצאה מביתו
והלכה והיתה לאיש אחר ושנאה האיש האחרון

4) פסוק ה׳: לְקַלְלֶךָ למנהגנו. וכ״ה בקורן. 5) פסוק י״ד: האל״ף בשוא פתח והזי״ן בצירי. 6) פסוק כ״א: יְבָרֶכְךָ למנהגנו.

וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ
אוֹ כִי יָמוּת הָאִישׁ הָאַחֲרוֹן אֲשֶׁר־לְקָחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה:
לא־יוּכַל בַּעְלָהּ הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר־שִׁלְּחָהּ לָשׁוּב (העי״ן בשוא נח)
לְקַחְתָּהּ לִהְיוֹת לוֹ לְאִשָּׁה אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֻטַּמְּאָה כִּי־
תוֹעֵבָה הִוא לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא תַחֲטִיא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה: (ששי) כִּי־
יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בַּצָּבָא וְלֹא־יַעֲבֹר
עָלָיו לְכָל־דָּבָר נְקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אַחַת וְשִׂמַּח
אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־לָקָח: לֹא־יַחֲבֹל רֵחַיִם וָרֶכֶב כִּי־
נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל: כִּי־
יִמָּצֵא אִישׁ גֹּנֵב נֶפֶשׁ מֵאֶחָיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְהִתְעַמֵּר־בּוֹ וּמְכָרוֹ וּמֵת הַגַّנָּב הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע
מִקִּרְבֶּךָ: הִשָּׁמֶר בְּנֶגַע־הַצָּרַעַת
לִשְׁמֹר מְאֹד וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר־יוֹרוּ אֶתְכֶם
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת:
זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם בַּדֶּרֶךְ
בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם: כִּי־
תַשֶּׁה בְרֵעֲךָ מַשַּׁאת (בשי״ן ימנית) מְאוּמָה לֹא־תָבֹא אֶל־
בֵּיתוֹ לַעֲבֹט עֲבֹטוֹ: בַּחוּץ תַּעֲמֹד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר
אַתָּה נֹשֶׁה בּוֹ יוֹצִיא אֵלֶיךָ אֶת־הָעֲבוֹט הַחוּצָה:
וְאִם־אִישׁ עָנִי הוּא לֹא תִשְׁכַּב בַּעֲבֹטוֹ: הָשֵׁב
תָּשִׁיב לוֹ אֶת־הָעֲבוֹט כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְשָׁכַב
בְּשַׂלְמָתוֹ וּבֵרַכֶךָ וּלְךָ תִּהְיֶה צְדָקָה לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ: (שבישי) לֹא־תַעֲשֹׁק שָׂכִיר עָנִי
וְאֶבְיוֹן מֵאַחֶיךָ אוֹ מִגֵּרְךָ אֲשֶׁר בְּאַרְצְךָ בִּשְׁעָרֶיךָ:
בְּיוֹמוֹ תִתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא־תָבוֹא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ כִּי עָנִי
הוּא וְאֵלָיו הוּא נֹשֵׂא אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא־יִקְרָא עָלֶיךָ
אֶל־יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא: לֹא־
יוּמְתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים לֹא־יוּמְתוּ עַל־אָבוֹת
אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יוּמָתוּ: לֹא
תַטֶּה מִשְׁפַּט גֵּר יָתוֹם וְלֹא תַחֲבֹל בֶּגֶד אַלְמָנָה:
וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִשָּׁם עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה: כִּי תִקְצֹר קְצִירְךָ בְשָׂדֶךָ
וְשָׁכַחְתָּ עֹמֶר בַּשָّדֶה לֹא תָשׁוּב לְקַחְתּוֹ לַגֵּר
לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה יִהְיֶה לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ: ☆ כִּי תַחְבֹּט
זֵיתֶךָ (מלרע) לֹא תְפָאֵר אַחֲרֶיךָ לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה
יִהְיֶה: כִּי תִבְצֹר כַּרְמְךָ (מלרע) לֹא תְעוֹלֵל אַחֲרֶיךָ לַגֵּר
לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה יִהְיֶה: וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ
מִצְרָיִם עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה: כִּי־יִהְיֶה רִיב בֵּין אֲנָשִׁים

וכתב לה ספר כריתת ונתן בידה ושלחה מביתו
או כי ימות האיש האחרון אשר־לקחה לו לאשה:
לא יוכל בעלה הראשון אשר־שלחה לשוב
לקחתה להיות לו לאשה אחרי אשר הטמאה כי־
תועבה הוא לפני יהוה ולא תחטיא את־הארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך נחלה: (ששי) כי־
יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבר
עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמח
את־אשתו אשר־לקח: לא־יחבל רחים ורכב כי־
נפש הוא חבל: כי־
ימצא איש גנב נפש מאחיו מבני ישראל
והתעמר־בו ומכרו ומת הגנב ההוא ובערת הרע
מקרבך: השמר בנגע הצרעת
לשמר מאד ולעשות ככל אשר־יורו אתכם
הכהנים הלוים כאשר צויתם תשמרו לעשות:
זכור את אשר עשה יהוה אלהיך למרים בדרך
בצאתכם ממצרים: כי־
תשה ברעך משאת מאומה לא תבא אל־
ביתו לעבט עבטו בחוץ תעמד והאיש אשר
אתה נשה בו יוציא אליך את העבוט החוצה:
והאם־איש עני הוא לא תשכב בעבטו: השב
תשיב לו את העבוט כבוא השמש ושכב
בשלמתו וברכך ולך תהיה צדקה לפני יהוה
אלהיך: לא תעשק שכיר עני
ואביון מאחיך או מגרך אשר בארצך בשעריך
ביומו תתן שכרו ולא תבוא עליו השמש כי עני
הוא ואליו הוא נשא את נפשו ולא יקרא עליך
אל־יהוה והיה בך חטא: לא־
יומתו אבות על־בנים ובנים לא יומתו על־אבות
איש בחטאו יומתו: לא
תטה משפט גר יתום ולא תחבל בגד אלמנה:
וזכרת כי עבד היית במצרים ויפדך יהוה אלהיך
משם על כן אנכי מצוך לעשות את הדבר
הזה: כי תקצר קצירך בשדך
ושכחת עמר בשדה לא תשוב לקחתו לגר
ליתום ולאלמנה יהיה למען יברכך יהוה אלהיך
בכל מעשה ידיך: כי תחבט
זיתך לא תפאר אחריך לגר ליתום ולאלמנה
יהיה כי תבצר כרמך לא תעולל אחריך לגר
ליתום ולאלמנה יהיה וזכרת כי עבד היית בארץ
מצרים על כן אנכי מצוך לעשות את הדבר
הזה: כי יהיה ריב בין אנשים

7) פסוק י׳: והאל״ף נחה. 8) פסוק י״ג: הרי״ש בחטף פתח, וכ״ה בתנ״ך קורן ובכמה חומשים. 9) פסוק י״ט: יְבָרֶכְךָ למנהגנו. 10) שם: הנוהגים להעלות ״סמוך״ לפני משלים יסיימו כאן עליית סמוך כדי לסיים בכי טוב.

וְנִגְּשׁוּ אֶל־הַמִּשְׁפָּט וּשְׁפָטוּם וְהִצְדִּיקוּ אֶת־הַצַּדִּיק
וְהִרְשִׁיעוּ אֶת־הָרָשָׁע: ב וְהָיָה אִם־בֶּן הַכּוֹת הָרָשָׁע
וְהִפִּילוֹ הַשֹּׁפֵט וְהִכָּהוּ לְפָנָיו כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ בְּמִסְפָּר:
ג אַרְבָּעִים יַכֶּנּוּ לֹא יֹסִיף פֶּן־יֹסִיף לְהַכֹּתוֹ עַל־אֵלֶּה
מַכָּה רַבָּה וְנִקְלָה אָחִיךָ לְעֵינֶיךָ: ד לֹא־תַחְסֹם שׁוֹר
בְּדִישׁוֹ: ה כִּי־יֵשְׁבוּ אַחִים
יַחְדָּו וּמֵת אַחַד מֵהֶם וּבֵן אֵין־לוֹ לֹא־תִהְיֶה אֵשֶׁת־
הַמֵּת הַחוּצָה לְאִישׁ זָר יִבְמָהּ יָבֹא עָלֶיהָ וּלְקָחָהּ
לוֹ לְאִשָּׁה וְיִבְּמָהּ: ו וְהָיָה הַבְּכוֹר אֲשֶׁר תֵּלֵד יָקוּם
עַל־שֵׁם אָחִיו הַמֵּת וְלֹא־יִמָּחֶה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל:
ז וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ הָאִישׁ לָקַחַת אֶת־יְבִמְתּוֹ וְעָלְתָה
יְבִמְתּוֹ הַשַּׁעֲרָה אֶל־הַזְּקֵנִים וְאָמְרָה מֵאֵן יְבָמִי
לְהָקִים לְאָחִיו שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה יַבְּמִי:
ח וְקָרְאוּ־לוֹ זִקְנֵי־עִירוֹ וְדִבְּרוּ אֵלָיו וְעָמַד וְאָמַר
לֹא חָפַצְתִּי לְקַחְתָּהּ: ט וְנִגְּשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלָיו לְעֵינֵי
הַזְּקֵנִים וְחָלְצָה נַעֲלוֹ מֵעַל רַגְלוֹ וְיָרְקָה בְּפָנָיו
וְעָנְתָה וְאָמְרָה כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִבְנֶה
אֶת־בֵּית אָחִיו: י וְנִקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית חֲלוּץ
הַנָּעַל: יא כִּי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים יַחְדָּו
אִישׁ וְאָחִיו וְקָרְבָה אֵשֶׁת הָאֶחָד לְהַצִּיל אֶת־אִישָׁהּ
מִיַּד מַכֵּהוּ וְשָׁלְחָה יָדָהּ וְהֶחֱזִיקָה בִּמְבֻשָׁיו: יב וְקַצֹּתָה
אֶת־כַּפָּהּ לֹא תָחוֹס עֵינֶךָ: יג לֹא־
יִהְיֶה לְךָ בְּכִיסְךָ אֶבֶן וָאֶבֶן גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה: יד לֹא־
יִהְיֶה לְךָ בְּבֵיתְךָ אֵיפָה וָאֵיפָה גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה: טו אֶבֶן
שְׁלֵמָה וָצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ אֵיפָה שְׁלֵמָה וָצֶדֶק יִהְיֶה־
לָּךְ לְמַעַן יַאֲרִיכוּ יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: טז כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־עֹשֵׂה
אֵלֶּה כֹּל עֹשֵׂה עָוֶל: מפטיר
יז זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם
מִמִּצְרָיִם: יח אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל־הַנֶּחֱשָׁלִים
אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ וְלֹא יָרֵא אֱלֹהִים: יט וְהָיָה בְּהָנִיחַ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחֶה אֶת־זֵכֶר
עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא תִּשְׁכָּח:
כו א וְהָיָה כִּי־תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לְךָ נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ: ב וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית
כָּל־פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ[1] וְשַׂמְתָּ בַטֶּנֶא וְהָלַכְתָּ אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ
שָׁם: ג וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־בָאתִי
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע[2] יְהוָה לַאֲבֹתֵינוּ לָתֶת לָנוּ:

ונגשו אל המשפט ושפטום והצדיקו את הצדיק
והרשיעו את הרשע והיה אם בן הכות הרשע
והפילו השפט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר
ארבעים יכנו לא יסיף פן יסיף להכתו על אלה
מכה רבה ונקלה אחיך לעיניך לא תחסם שור
בדישו כי ישבו אחים
יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו לא תהיה אשת
המת החוצה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה
לו לאשה ויבמה והיה הבכור אשר תלד יקום
על שם אחיו המת ולא ימחה שמו מישראל
ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה
יבמתו השערה אל הזקנים ואמרה מאן יבמי
להקים לאחיו שם בישראל לא אבה יבמי
וקראו לו זקני עירו ודברו אליו ועמד ואמר
לא חפצתי לקחתה ונגשה יבמתו אליו לעיני
הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו
וענתה ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה
את בית אחיו ונקרא שמו בישראל בית חלוץ
הנעל כי ינצו אנשים יחדו
איש ואחיו וקרבה אשת האחד להציל את אישה
מיד מכהו ושלחה ידה והחזיקה במבשיו וקצתה
את כפה לא תחוס עינך לא
יהיה לך בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה לא
יהיה לך בביתך איפה ואיפה גדולה וקטנה אבן
שלמה וצדק יהיה לך איפה שלמה וצדק יהיה
לך למען יאריכו ימיך על האדמה אשר יהוה
אלהיך נתן לך כי תועבת יהוה אלהיך כל עשה
אלה כל עשה עול
זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם
ממצרים אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים
אחריך ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים והיה בהניח
יהוה אלהיך לך מכל איביך מסביב בארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את זכר
עמלק מתחת השמים לא תשכח
כו א והיה כי תבוא אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן
לך נחלה וירשתה וישבת בה: ב ולקחת מראשית
כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר
יהוה אלהיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל
המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו
שם: ג ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם
ואמרת אליו הגדתי היום ליהוה אלהיך כי באתי
אל הארץ אשר נשבע יהוה לאבתינו לתת לנו:

1) פסוק ב: יפסיק מעט אחר תיבת "לך", כיון שהמלים "ושמת בטנא" חוזרות על הפירות שהוזכרו מקודם, ולכן באה תיבת לָךְ בקמץ ושוא בטרחא. 2) פסוק ג: יבטא היטב את העי"ן.

☆ וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנֶא מִיָּדֶךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ: ״ וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי אֹבֵד
אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי־שָׁם
לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב: ״ וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ
וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה: ״ וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־עָנְיֵנוּ וְאֶת־
עֲמָלֵנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ: ״ וַיּוֹצִאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה
וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָּדֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים[3]: ☆ ״ וַיְבִאֵנוּ
אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֶּן־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת
חָלָב וּדְבָשׁ: ״ וְעַתָּה הִנֵּה הֵבֵאתִי אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי יְהוָה וְהִנַּחְתּוֹ לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: ״ וְשָׂמַחְתָּ בְּכָל־
הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּלְבֵיתֶךָ אַתָּה
וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ: שני כי

כי ״ כִּי
תְכַלֶּה לַעְשֵׂר[4] אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתֶךָ בַּשָּׁנָה הע״ן בשוא נח
הַשְּׁלִישִׁת שְׁנַת הַמַּעְשֵׂר וְנָתַתָּה לַלֵּוִי לַגֵּר לַיָּתוֹם
וְלָאַלְמָנָה וְאָכְלוּ[5] בִשְׁעָרֶיךָ וְשָׂבֵעוּ: ״ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּעַרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן־הַבַּיִת וְגַם נְתַתִּיו
לַלֵּוִי וְלַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה כְּכָל־מִצְוָתְךָ אֲשֶׁר
צִוִּיתָנִי לֹא־עָבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא שָׁכָחְתִּי: ״ לֹא־
אָכַלְתִּי בְאֹנִי מִמֶּנּוּ וְלֹא־בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטֻמְא וְלֹא־
נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָי עָשִׂיתִי
כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי: ״ הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־
הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נָתַתָּה לָּנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ
זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ: שלישי ״ הַיּוֹם הַזֶּה

הַיום הַזֶּה
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים וְשָׁמַרְתָּ וַעֲשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל־לְבָבְךָ
וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ: ״ אֶת־יְהוָה הֶאֱמַרְתָּ הַיּוֹם לִהְיוֹת לְךָ
לֵאלֹהִים וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וְלִשְׁמֹר חֻקָּיו וּמִצְוֹתָיו
וּמִשְׁפָּטָיו וְלִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ: ״ וַיהוָה הֶאֱמִירְךָ הַיּוֹם
לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְלִשְׁמֹר כָּל־
מִצְוֹתָיו: ״ וּלְתִתְךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה
לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם וּלְתִפְאָרֶת וְלִהְיֹתְךָ עַם־קָדֹשׁ
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר: רביעי

כז א וַיְצַו מֹשֶׁה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הָעָם לֵאמֹר שָׁמֹר
אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם: ב וְהָיָה בַּיּוֹם אֲשֶׁר תַּעַבְרוּ אֶת־הַיַّרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וַהֲקֵמֹתָ לְךָ אֲבָנִים
גְּדֹלוֹת וְשַׂדְתָּ אֹתָם בַּשִּׂיד: ג וְכָתַבְתָּ עֲלֵיהֶן אֶת־כָּל־
דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּעָבְרֶךָ לְמַעַן אֲשֶׁר תָּבֹא אֶל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶרֶץ זָבַת חָלָב

ולקח הכהן הטנא מידך והניחו לפני מזבח יהוה
אלהיך וענית ואמרת לפני יהוה אלהיך ארמי אבד
אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי שם
לגוי גדול עצום ורב וירעו אתנו המצרים ויענונו
ויתנו עלינו עבדה קשה ונצעק אל יהוה אלהי
אבתינו וישמע יהוה את קלנו וירא את עניינו ואת
עמלנו ואת לחצנו ויוצאנו יהוה ממצרים ביד חזקה
ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאתות ובמפתים ויבאנו
אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת
חלב ודבש ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי
האדמה אשר נתתה לי יהוה והנחתו לפני יהוה
אלהיך והשתחויתי לפני יהוה אלהיך ושמחת בכל
הטוב אשר נתן לך יהוה אלהיך ולביתך אתה
והלוי והגר אשר בקרבך כי

כי
תכלה לעשר את כל מעשר תבואתך בשנה
השלישית שנת המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום
ולאלמנה ואכלו בשעריך ושבעו ואמרת לפני
יהוה אלהיך בערתי הקדש מן הבית וגם נתתיו
ללוי ולגר ליתום ולאלמנה ככל מצותך אשר
צויתני לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי לא
אכלתי באני ממנו ולא בערתי ממנו בטמא ולא
נתתי ממנו למת שמעתי בקול יהוה אלהי עשיתי
ככל אשר צויתני השקיפה ממעון קדשך מן
השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה
אשר נתתה לנו כאשר נשבעת לאבתינו ארץ
זבת חלב ודבש היום הזה

היום הזה
יהוה אלהיך מצוך לעשות את החקים האלה
ואת המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל לבבך
ובכל נפשך את יהוה האמרת היום להיות לך
לאלהים וללכת בדרכיו ולשמר חקיו ומצותיו
ומשפטיו ולשמע בקלו ויהוה האמירך היום
להיות לו לעם סגלה כאשר דבר לך ולשמר כל
מצותיו ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה
לתהלה ולשם ולתפארת ולהיתך עם קדש
ליהוה אלהיך כאשר דבר

ויצו משה וזקני ישראל את העם לאמר שמר
את כל המצוה אשר אנכי מצוה אתכם היום:
והיה ביום אשר תעברו את הירדן אל הארץ
אשר יהוה אלהיך נתן לך והקמת לך אבנים
גדלות ושדת אתם בשיד וכתבת עליהן את כל
דברי התורה הזאת בעברך למען אשר תבא אל
הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך ארץ זבת חלב

3) פסוק ח׳: מנהגנו שבשבת במנחה ובשני ובחמישי מפסיק כאן ללוי, ועולה ישראל וקורא עד שני. 4) פסוק י״ב: הלמ״ד בפתח והעי״ן בשוא נח, ובא לַעֲשֵׂר במקום לְעַשֵּׂר בסירוס הנקודות כמו ״אלהים יַחְנֵךְ בני״ (בראשית מ״ג, כ״ט). ועיין להראב״ע. 5) שם: ואכלו למנהגנו.

וּדְבַשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֶיךָ לָךְ: ד וְהָיָה
בְּעָבְרְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן תָּקִימוּ אֶת־הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם[6] בְּהַר עֵיבָל וְשַׂדְתָּ
אוֹתָם בַּשִּׂיד: ה וּבָנִיתָ שָּׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִזְבַּח
אֲבָנִים לֹא־תָנִיף עֲלֵיהֶם בַּרְזֶל: ו אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה
אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַעֲלִיתָ עָלָיו עוֹלֹת לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ: ז וְזָבַחְתָּ שְׁלָמִים וְאָכַלְתָּ שָּׁם וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: ח וְכָתַבְתָּ עַל־הָאֲבָנִים אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת בַּאֵר הֵיטֵב: ט וַיְדַבֵּר
מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַסְכֵּת
וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיֵיתָ[7] לְעָם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ:
י וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְעָשִׂיתָ אֶת־מִצְוֹתָו וְאֶת־
חֻקָּיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם: חמישי יא וַיְצַו
מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר: יב אֵלֶּה יַעַמְדוּ
לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם עַל־הַר גְּרִזִּים בְּעָבְרְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן
שִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וְיוֹסֵף וּבִנְיָמִן: יג וְאֵלֶּה
יַעַמְדוּ עַל־הַקְּלָלָה בְּהַר עֵיבָל רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר
וּזְבוּלֻן דָּן וְנַפְתָּלִי: יד וְעָנוּ הַלְוִיִּם וְאָמְרוּ אֶל־כָּל־אִישׁ
יִשְׂרָאֵל קוֹל רָם: טו אָרוּר
הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמַסֵּכָה תּוֹעֲבַת יְהוָה
מַעֲשֵׂה יְדֵי חָרָשׁ וְשָׂם בַּסָּתֶר וְעָנוּ כָל־הָעָם וְאָמְרוּ
אָמֵן: טז אָרוּר מַקְלֶה אָבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר
כָּל־הָעָם אָמֵן: יז אָרוּר מַסִּיג גְּבוּל רֵעֵהוּ
וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן: יח אָרוּר מַשְׁגֶּה
עִוֵּר בַּדֶּרֶךְ וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן: יט אָרוּר
מַטֶּה מִשְׁפַּט גֵּר יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן:
כ אָרוּר שֹׁכֵב עִם־אֵשֶׁת אָבִיו כִּי גִלָּה כְּנַף אָבִיו וְאָמַר
כָּל־הָעָם אָמֵן: כא אָרוּר שֹׁכֵב עִם־כָּל־
בְּהֵמָה וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן: כב אָרוּר
שֹׁכֵב עִם־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו אוֹ בַת־אִמּוֹ וְאָמַר כָּל־הָעָם
אָמֵן: כג אָרוּר שֹׁכֵב עִם־חֹתְנָתוֹ וְאָמַר
כָּל־הָעָם אָמֵן: כד אָרוּר מַכֵּה רֵעֵהוּ
בַּסָּתֶר וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן: כה אָרוּר
לֹקֵחַ שֹׁחַד לְהַכּוֹת נֶפֶשׁ דָּם נָקִי וְאָמַר כָּל־הָעָם
אָמֵן: כו אָרוּר אֲשֶׁר לֹא־יָקִים
אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה־הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְאָמַר כָּל־
הָעָם אָמֵן:
כח א וְהָיָה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם וּנְתָנְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל־גּוֹיֵי
הָאָרֶץ: ב וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגֻךָ
כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: ג בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר

ודבש כאשר דבר יהוה אלהי אבתיך לך והיה
בעברכם את הירדן תקימו את האבנים האלה
אשר אנכי מצוה אתכם היום בהר עיבל ושדת
אותם בשיד ובנית שם מזבח ליהוה אלהיך מזבח
אבנים לא תניף עליהם ברזל אבנים שלמות תבנה
את מזבח יהוה אלהיך והעלית עליו עולת ליהוה
אלהיך וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת לפני
יהוה אלהיך וכתבת על האבנים את כל דברי
התורה הזאת באר היטב וידבר
משה והכהנים הלוים אל כל ישראל לאמר הסכת
ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם ליהוה אלהיך
ושמעת בקול יהוה אלהיך ועשית את מצותו ואת
חקיו אשר אנכי מצוך היום ויצו
משה את העם ביום ההוא לאמר אלה יעמדו
לברך את העם על הר גרזים בעברכם את הירדן
שמעון ולוי ויהודה ויששכר ויוסף ובנימן ואלה
יעמדו על הקללה בהר עיבל ראובן גד ואשר
וזבולן דן ונפתלי וענו הלוים ואמרו אל כל איש
ישראל קול רם ארור
האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת יהוה
מעשה ידי חרש ושם בסתר וענו כל העם ואמרו
אמן ארור מקלה אביו ואמו ואמר
כל העם אמן ארור מסיג גבול רעהו
ואמר כל העם אמן ארור משגה
עור בדרך ואמר כל העם אמן ארור
מטה משפט גר יתום ואלמנה ואמר כל העם אמן
ארור שכב עם אשת אביו כי גלה כנף אביו ואמר
כל העם אמן ארור שכב עם כל
בהמה ואמר כל העם אמן ארור
שכב עם אחותו בת אביו או בת אמו ואמר כל העם
אמן ארור שכב עם חתנתו ואמר
כל העם אמן ארור מכה רעהו
בסתר ואמר כל העם אמן ארור
לקח שחד להכות נפש דם נקי ואמר כל העם
אמן ארור אשר לא יקים
את דברי התורה הזאת לעשות אותם ואמר כל
העם אמן
והיה אם שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך
לשמר לעשות את כל מצותיו אשר אנכי מצוך
היום ונתנך יהוה אלהיך עליון על כל גויי
הארץ ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגך
כי תשמע בקול יהוה אלהיך ברוך אתה בעיר

6) פסוק ד׳: יפסיק מעט אחר תיבת "היום", כי כוונת הפסוק: להקים את האבנים האלה בהר עיבל כאשר אנוכי מצוה אתכם היום. 7) פסוק ט׳: הטעם ביו"ד עם שתי העמדות קטנות (בנו"ן ובתי"ו).

וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה: ד בָּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ
וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ: ה בָּרוּךְ
טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ: ו בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבָרוּךְ אַתָּה
בְּצֵאתֶךָ[8]: ששי ז יִתֵּן יְהוָה אֶת־אֹיְבֶיךָ הַקָּמִים עָלֶיךָ נִגָּפִים
לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד יֵצְאוּ אֵלֶיךָ וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים
יָנוּסוּ לְפָנֶיךָ: ח יְצַו יְהוָה אִתְּךָ אֶת־הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ
וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: ט יְקִימְךָ יְהוָה לוֹ לְעַם קָדוֹשׁ
כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לָךְ כִּי תִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ בִּדְרָכָיו: י וְרָאוּ כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ
כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ: יא וְהוֹתִרְךָ
יְהוָה לְטוֹבָה בִּפְרִי בִטְנְךָ וּבִפְרִי בְהֶמְתְּךָ וּבִפְרִי
אַדְמָתְךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ
לָתֶת לָךְ: יב יִפְתַּח יְהוָה | לְךָ אֶת־אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת־
הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר־אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל־
מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וְהִלְוִיתָ גוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה:
יג וּנְתָנְךָ יְהוָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב וְהָיִיתָ רַק לְמַעְלָה
וְלֹא תִהְיֶה לְמַטָּה כִּי־תִשְׁמַע אֶל־מִצְוֹת | יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם יפסיק מעט לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת:
יד וְלֹא תָסוּר מִכָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
הַיּוֹם יָמִין וּשְׂמֹאול לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
לְעָבְדָם[10]:
טו וְהָיָה אִם־לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר
לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגוּךָ:
טז אָרוּר אַתָּה בָּעִיר וְאָרוּר אַתָּה בַּשָּׂדֶה: יז אָרוּר
טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ: יח אָרוּר פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ
שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ: יט אָרוּר אַתָּה בְּבֹאֶךָ
וְאָרוּר אַתָּה בְּצֵאתֶךָ: כ יְשַׁלַּח יְהוָה | בְּךָ אֶת־הַמְּאֵרָה
אֶת־הַמְּהוּמָה וְאֶת־הַמִּגְעָרֶת בְּכָל־מִשְׁלַח יָדְךָ
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַד הִשָּׁמְדְךָ וְעַד־אֲבָדְךָ הבי״ת בקמץ חטוף מַהֵר
מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֶיךָ אֲשֶׁר עֲזַבְתָּנִי: כא יַדְבֵּק יְהוָה בְּךָ
אֶת־הַדֶּבֶר עַד כַּלֹּתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: כב יַכְּךָ יְהוָה בַּשַּׁחֶפֶת
וּבַקַּדַּחַת וּבַדַּלֶּקֶת וּבַחַרְחֻר וּבַחֶרֶב וּבַשִּׁדָּפוֹן
וּבְיֵרָקוֹן וּרְדָפוּךָ עַד אָבְדֶךָ: כג וְהָיוּ שָׁמֶיךָ אֲשֶׁר עַל־
רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר־תַּחְתֶּיךָ מלעיל בַּרְזֶל: כד יִתֵּן
יְהוָה אֶת־מְטַר אַרְצְךָ אָבָק וְעָפָר מִן־הַשָּׁמַיִם יֵרֵד
עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ: כה יִתֶּנְךָ יְהוָה | נֶגֶף לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ
בְּדֶרֶךְ אֶחָד תֵּצֵא אֵלָיו וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים תָּנוּס
לְפָנָיו וְהָיִיתָ לְזַעֲוָה לְכֹל מַמְלְכוּת הָאָרֶץ: כו וְהָיְתָה
נִבְלָתְךָ לְמַאֲכָל לְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ

וברוך אתה בשדה ברוך פרי בטנך ופרי אדמתך
ופרי בהמתך שגר אלפיך ועשתרות צאנך ברוך
טנאך ומשארתך ברוך אתה בבאך וברוך אתה
בצאתך יתן יהוה את איביך הקמים עליך נגפים
לפניך בדרך אחד יצאו אליך ובשבעה דרכים
ינוסו לפניך יצו יהוה אתך את הברכה באסמיך
ובכל משלח ידך וברכך בארץ אשר יהוה
אלהיך נתן לך יקימך יהוה לו לעם קדוש
כאשר נשבע לך כי תשמר את מצות יהוה
אלהיך והלכת בדרכיו וראו כל עמי הארץ
כי שם יהוה נקרא עליך ויראו ממך והותרך
יהוה לטובה בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי
אדמתך על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיך
לתת לך יפתח יהוה לך את אוצרו הטוב את
השמים לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל
מעשה ידך והלוית גוים רבים ואתה לא תלוה
ונתנך יהוה לראש ולא לזנב והיית רק למעלה
ולא תהיה למטה כי תשמע אל מצות | יהוה
אלהיך אשר אנכי מצוך היום יפסיק מעט לשמר ולעשות
ולא תסור מכל הדברים אשר אנכי מצוה אתכם
היום ימין ושמאול ללכת אחרי אלהים אחרים
לעבדם:
והיה אם לא תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר
לעשות את כל מצותיו וחקתיו אשר אנכי מצוך
היום ובאו עליך כל הקללות האלה והשיגוך
ארור אתה בעיר וארור אתה בשדה ארור
טנאך ומשארתך ארור פרי בטנך ופרי אדמתך
שגר אלפיך ועשתרת צאנך ארור אתה בבאך
וארור אתה בצאתך ישלח יהוה בך את המארה
את המהומה ואת המגערת בכל משלח ידך
אשר תעשה עד השמדך ועד אבדך מהר
מפני רע מעלליך אשר עזבתני ידבק יהוה בך
את הדבר עד כלתו אתך מעל האדמה אשר
אתה בא שמה לרשתה יכה יהוה בשחפת
ובקדחת ובדלקת ובחרחר ובחרב ובשדפון
וביקון ורדפוך עד אבדך והיו שמיך אשר על
ראשך נחשת והארץ אשר תחתיך ברזל יתן
יהוה את מטר ארצך אבק ועפר מן השמים ירד
עליך עד השמדך יתנך יהוה נגף לפני איביך
בדרך אחד תצא אליו ובשבעה דרכים תנוס
לפניו והיית לזעוה לכל ממלכות הארץ והיתה
נבלתך למאכל לכל עוף השמים ולבהמת הארץ

8) פסוק ו׳: מנהגנו שהקורא בתורה עצמו עולה כאן לס״ת. וכ״כ הכה״ח בסימן רפ״ב אות ח׳, ובסימן תכ״ח אות ל״ה. 9) פסוק ח׳: וּבֵרַכְךָ למנהגנו. 10) פסוק י״ד: מנהגנו שלפני שיתחיל החזן לקרוא פרשת התוכחה, יכסה הס״ת במטפחת ויאמר ג׳ פסוקים אלו: ״מוֹסֵר ה׳ בְּנִי אַל־תִּמְאָס וְאַל־תְּקַץ בְּתוֹכַחְתּוֹ: כִּי אֵת אֲשֶׁר יֶאֱהַב ה׳ יוֹכִיחַ וּכְאָב אֶת־בֵּן יִרְצֶה: וְלַמּוֹכִיחִים יִגְעָם וַעֲלֵיהֶם תִּבָּא בִּרְכַּת־טוֹב״. ויקרא פרשת התוכחה בקול נמוך מעט עד ״אלה דברי הברית״ וגו׳ (מנהג זה הובא גם בחומשי ליוורנו, וכ״כ הכנה״ג ומ״א וא״ר, ובכף החיים סימן תכ״ח אות ל״ו).

וְאֵין מַחֲרִיד׃ מ יַכְּךָ יְהוָה בְּשִׁחִין מִצְרַיִם וּבָעֳפָלִים וּבַטְּחֹרִים
וּבַגָּרָב וּבֶחָרֶס אֲשֶׁר לֹא־תוּכַל לְהֵרָפֵא׃ מא יַכְּךָ
יְהוָה בְּשִׁגָּעוֹן וּבְעִוָּרוֹן וּבְתִמְהוֹן לֵבָב׃ מב וְהָיִיתָ
מְמַשֵּׁשׁ בַּצָּהֳרַיִם כַּאֲשֶׁר יְמַשֵּׁשׁ הָעִוֵּר בָּאֲפֵלָה
וְלֹא תַצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ עָשׁוּק וְגָזוּל
כָּל־הַיָּמִים וְאֵין מוֹשִׁיעַ׃ מג אִשָּׁה תְאָרֵשׂ וְאִישׁ אַחֵר
ישגלנה יִשְׁכָּבֶנָּה בַּיִת תִּבְנֶה וְלֹא־תֵשֵׁב בּוֹ כֶּרֶם תִּטַּע וְלֹא
תְחַלְּלֶנּוּ׃ מד שׁוֹרְךָ טָבוּחַ לְעֵינֶיךָ וְלֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ
חֲמֹרְךָ גָּזוּל מִלְּפָנֶיךָ וְלֹא יָשׁוּב לָךְ צֹאנְךָ נְתֻנוֹת
לְאֹיְבֶיךָ וְאֵין לְךָ מוֹשִׁיעַ׃ מה בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ נְתֻנִים
לְעַם אַחֵר וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְכָלוֹת אֲלֵיהֶם כָּל־הַיּוֹם
וְאֵין לְאֵל יָדֶךָ׃ מו פְּרִי אַדְמָתְךָ וְכָל־יְגִיעֲךָ יֹאכַל מלרע
עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ וְהָיִיתָ רַק עָשׁוּק וְרָצוּץ כָּל־
הַיָּמִים׃ מז וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע מִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃
מח יַכְּךָ יְהוָה בְּשִׁחִין רָע עַל־הַבִּרְכַּיִם וְעַל־הַשֹּׁקַיִם
אֲשֶׁר לֹא־תוּכַל לְהֵרָפֵא מִכַּף רַגְלְךָ וְעַד קָדְקֳדֶךָ׃
מט יוֹלֵךְ יְהוָה אֹתְךָ וְאֶת־מַלְכְּךָ אֲשֶׁר תָּקִים עָלֶיךָ
אֶל־גּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ וְעָבַדְתָּ
שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים עֵץ וָאָבֶן׃ נ וְהָיִיתָ לְשַׁמָּה
לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר־יְנַהֲגְךָ יְהוָה
שָׁמָּה׃ נא זֶרַע רַב תּוֹצִיא הַשָּׂדֶה וּמְעַט תֶּאֱסֹף כִּי
יַחְסְלֶנּוּ הי״ד בפתח הָאַרְבֶּה׃ נב כְּרָמִים תִּטַּע וַעֲבַדְתָּ וְיַיִן לֹא־
תִשְׁתֶּה וְלֹא תֶאֱגֹר כִּי תֹאכְלֶנּוּ[11] הַתֹּלָעַת׃ נג זֵיתִים
יִהְיוּ לְךָ בְּכָל־גְּבוּלֶךָ וְשֶׁמֶן לֹא תָסוּךְ כִּי יִשֵּׁל
זֵיתֶךָ׃ נד בָּנִים וּבָנוֹת תּוֹלִיד וְלֹא־יִהְיוּ לָךְ כִּי יֵלְכוּ
בַּשֶּׁבִי׃ נה כָּל־עֵצְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ יְיָרֵשׁ הַצְּלָצַל׃ נו הַגֵּר
אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ יַעֲלֶה עָלֶיךָ מַעְלָה מַעְלָה[12] וְאַתָּה
תֵרֵד מַטָּה מַטָּה[12]׃ נז הוּא יַלְוְךָ וְאַתָּה לֹא תַלְוֶנּוּ הוּא
יִהְיֶה לְרֹאשׁ וְאַתָּה תִּהְיֶה לְזָנָב׃ נח וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־
הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וּרְדָפוּךָ וְהִשִּׂיגוּךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ
כִּי־לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו
וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר צִוָּךְ׃ נט וְהָיוּ בְךָ לְאוֹת וּלְמוֹפֵת וּבְזַרְעֲךָ
עַד־עוֹלָם׃ נט תַּחַת אֲשֶׁר לֹא־עָבַדְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב מֵרֹב כֹּל׃ ס וַעֲבַדְתָּ אֶת־אֹיְבֶיךָ
אֲשֶׁר יְשַׁלְּחֶנּוּ יְהוָה בָּךְ בְּרָעָב וּבְצָמָא וּבְעֵירֹם
וּבְחֹסֶר כֹּל וְנָתַן עֹל בַּרְזֶל עַל־צַוָּארֶךָ עַד
הִשְׁמִידוֹ אֹתָךְ׃ סא יִשָּׂא יְהוָה עָלֶיךָ גּוֹי[13] מֵרָחוֹק מִקְצֵה
הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר יִדְאֶה הַנָּשֶׁר גּוֹי אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע
לְשֹׁנוֹ׃ ג גּוֹי עַז פָּנִים אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנִים לְזָקֵן וְנַעַר
לֹא יָחֹן׃ גא וְאָכַל פְּרִי בְהֶמְתְּךָ וּפְרִי־אַדְמָתְךָ עַד
הִשָּׁמְדֶךָ אֲשֶׁר לֹא־יַשְׁאִיר לְךָ דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר
שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַד הַאֲבִידוֹ אֹתָךְ׃

ואין מזריד יככה יהוה בשחין מצרים ובעפלים
ובגרב ובחרס אשר לא תוכל להרפא יככה
יהוה בשגעון ובעורון ובתמהון לבב והיית
ממשש בצהרים כאשר ימשש העור באפלה
ולא תצליח את דרכיך והיית אך עשוק וגזול
כל הימים ואין מושיע אשה תארש ואיש אחר
ישגלנה בית תבנה ולא תשב בו כרם תטע ולא
תחללנו שורך טבוח לעיניך ולא תאכל ממנו
חמרך גזול מלפניך ולא ישוב לך צאנך נתנות
לאיביך ואין לך מושיע בניך ובנתיך נתנים
לעם אחר ועיניך ראות וכלות אליהם כל היום
ואין לאל ידך פרי אדמתך וכל יגיעך יאכל מלרע
עם אשר לא ידעת והיית רק עשוק ורצוץ כל
הימים והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה
יככה יהוה בשחין רע על הברכים ועל השקים
אשר לא תוכל להרפא מכף רגלך ועד קדקדך
ילך יהוה אתך ואת מלכך אשר תקים עליך
אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבתיך ועבדת
שם אלהים אחרים עץ ואבן והיית לשמה
למשל ולשנינה בכל העמים אשר ינהגך יהוה
שמה זרע רב תוציא השדה ומעט תאסף כי
יחסלנו הארבה כרמים תטע ועבדת ויין לא
תשתה ולא תאגר כי תאכלנו התלעת זיתים
יהיו לך בכל גבולך ושמן לא תסוך כי ישל
זיתך בנים ובנות תוליד ולא יהיו לך כי ילכו
בשבי כל עצך ופרי אדמתך ירש הצלצל הגר
אשר בקרבך יעלה עליך מעלה מעלה ואתה
תרד מטה מטה הוא ילוך ואתה לא תלונו הוא
יהיה לראש ואתה תהיה לזנב ובאו עליך כל
הקללות האלה ורדפוך והשיגוך עד השמדך
כי לא שמעת בקול יהוה אלהיך לשמר מצותיו
וחקתיו אשר צוך והיו בך לאות ולמופת ובזרעך
עד עולם תחת אשר לא עבדת את יהוה אלהיך
בשמחה ובטוב לבב מרב כל ועבדת את איביך
אשר ישלחנו יהוה בך ברעב ובצמא ובעירם
ובחסר כל ונתן על ברזל על צוארך עד
השמידו אתך ישא יהוה עליך גוי מרחק מקצה
הארץ כאשר ידאה הנשר גוי אשר לא תשמע
לשנו גוי עז פנים אשר לא ישא פנים לזקן ונער
לא יחן ואכל פרי בהמתך ופרי אדמתך עד
השמדך אשר לא ישאיר לך דגן תירוש ויצהר
שגר אלפיך ועשתרת צאנך עד האבידו אתך

11) פסוק ט״ל: תאכלנו למנהגנו. 12) פסוק מ״ג: המ״ם דגושה בדגש חזק כדין אתי מרחיק. 13) פסוק מ״ט: הגימ״ל דגושה בדגש חזק כדין אתי מרחיק.

נג וְהֵצַר לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ עַד רֶדֶת חֹמֹתֶיךָ הַגְּבֹהֹת
וְהַבְּצֻרוֹת אֲשֶׁר אַתָּה בֹטֵחַ בָּהֶן בְּכָל־אַרְצֶךָ מלעיל וְהֵצַר
לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ בְּכָל־אַרְצְךָ מלרע אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לָךְ: נד וְאָכַלְתָּ פְרִי־בִטְנְךָ בְּשַׂר בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ
אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר־
יָצִיק לְךָ אֹיְבֶךָ: נה הָאִישׁ הָרַךְ בְּךָ וְהֶעָנֹג מְאֹד תֵּרַע
עֵינוֹ בְּאָחִיו וּבְאֵשֶׁת חֵיקוֹ וּבְיֶתֶר בָּנָיו אֲשֶׁר יוֹתִיר:
נו מִתֵּת | לְאַחַד מֵהֶם מִבְּשַׂר בָּנָיו אֲשֶׁר יֹאכֵל מִבְּלִי
הִשְׁאִיר־לוֹ כֹּל בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ
אֹיְבֶךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ: נז הָרַכָּה בְךָ וְהָעֲנֻגָּה אֲשֶׁר לֹא־
נִסְּתָה כַף־רַגְלָהּ הָצֵג עַל־הָאָרֶץ מֵהִתְעַנֹּג וּמֵרֹךְ תֵּרַע
עֵינָהּ בְּאִישׁ חֵיקָהּ וּבְבִנָּהּ וּבְבִתָּהּ[14]: נח וּבְשִׁלְיָתָהּ הַיּוֹצֵאת |
מִבֵּין רַגְלֶיהָ וּבְבָנֶיהָ[15] אֲשֶׁר תֵּלֵד כִּי־תֹאכְלֵם[16] בְּחֹסֶר־
כֹּל בַּסֵּתֶר בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיְבֶךָ
בִּשְׁעָרֶיךָ: נט אִם־לֹא תִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַכְּתֻבִים בַּסֵּפֶר הַזֶּה לְיִרְאָה אֶת־
הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: נט וְהִפְלֵא
יְהוָה אֶת־מַכֹּתְךָ וְאֶת מַכּוֹת זַרְעֶךָ מַכּוֹת גְּדֹלֹת
וְנֶאֱמָנוֹת וָחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים: ס וְהֵשִׁיב בְּךָ אֶת כָּל־
מַדְוֵה מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָגַרְתָּ מִפָּנֶיהָם וְדָבְקוּ בָּךְ: סא גַּם
כָּל־חֳלִי מלרע וְכָל־מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כָתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה
הַזֹּאת יַעְלֵם[17] יְהוָה עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ: סב וְנִשְׁאַרְתֶּם
בִּמְתֵי מְעָט תַּחַת אֲשֶׁר הֱיִיתֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
לָרֹב כִּי־לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: סג וְהָיָה
כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהֵיטִיב אֶתְכֶם וּלְהַרְבּוֹת
אֶתְכֶם כֵּן יָשִׂישׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם
וּלְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וְנִסַּחְתֶּם מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: סד וֶהֱפִיצְךָ יְהוָה בְּכָל־הָעַמִּים
מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ וְעָבַדְתָּ שָׁם אֱלֹהִים
אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ עֵץ וָאָבֶן:
סה וּבַגּוֹיִם הָהֵם לֹא תַרְגִּיעַ וְלֹא־יִהְיֶה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלֶךָ
וְנָתַן יְהוָה לְךָ שָׁם לֵב רַגָּז וְכִלְיוֹן עֵינַיִם וְדַאֲבוֹן
נָפֶשׁ: סו וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלֻאִים לְךָ מִנֶּגֶד וּפָחַדְתָּ לַיְלָה
וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ: סז בַּבֹּקֶר תֹּאמַר מִי־יִתֵּן עֶרֶב
וּבָעֶרֶב תֹּאמַר מִי־יִתֵּן בֹּקֶר מִפַּחַד לְבָבְךָ אֲשֶׁר
תִּפְחָד וּמִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה: סח וְהֶשִׁיבְךָ יְהוָה |
מִצְרַיִם בָּאֳנִיּוֹת בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לְךָ לֹא־תֹסִיף
עוֹד לִרְאֹתָהּ וְהִתְמַכַּרְתֶּם שָׁם לְאֹיְבֶיךָ לַעֲבָדִים
וְלִשְׁפָחוֹת וְאֵין קֹנֶה: סט אֵלֶּה

והצר לך בכל שעריך עד רדת חומתיך הגבהת
והבצרות אשר אתה בטח בהן בכל ארצך והצר
לך בכל שעריך בכל ארצך אשר נתן יהוה
אלהיך לך ואכלת פרי בטנך בשר בניך ובנתיך
אשר נתן לך יהוה אלהיך במצור ובמצוק אשר
יציק לך איבך האיש הרך בך והענג מאד תרע
עינו באחיו ובאשת חיקו וביתר בניו אשר יותיר:
מתת לאחד מהם מבשר בניו אשר יאכל מבלי
השאיר לו כל במצור ובמצוק אשר יציק לך
איבך בכל שעריך הרכה בך והענגה אשר לא
נסתה כף רגלה הצג על הארץ מהתענג ומרך תרע
עינה באיש חיקה ובבנה ובבתה ובשליתה היוצת
מבין רגליה ובבניה אשר תלד כי תאכלם בחסר
כל בסתר במצור ובמצוק אשר יציק לך איבך
בשעריך אם לא תשמר לעשות את כל דברי
התורה הזאת הכתבים בספר הזה ליראה את
השם הנכבד והנורא הזה את יהוה אלהיך והפלא
יהוה את מכתך ואת מכות זרעך מכות גדלת
ונאמנות וחלים רעים ונאמנים והשיב בך את כל
מדוה מצרים אשר יגרת מפניהם ודבקו בך גם
כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה
הזאת יעלם יהוה עליך עד השמדך ונשארתם
במתי מעט תחת אשר הייתם ככוכבי השמים
לרב כי לא שמעת בקול יהוה אלהיך והיה
כאשר ששׂ יהוה עליכם להיטיב אתכם ולהרבות
אתכם כן ישיש יהוה עליכם להאביד אתכם
ולהשמיד אתכם ונסחתם מעל האדמה אשר
אתה בא שמה לרשתה והפיצך יהוה בכל העמים
מקצה הארץ ועד קצה הארץ ועבדת שם אלהים
אחרים אשר לא ידעת אתה ואבתיך עץ ואבן:
ובגוים ההם לא תרגיע ולא יהיה מנוח לכף רגלך
ונתן יהוה לך שם לב רגז וכליון עינים ודאבון
נפש: והיו חייך תלאים לך מנגד ופחדת לילה
ויומם ולא תאמין בחייך: בבקר תאמר מי יתן ערב
ובערב תאמר מי יתן בקר מפחד לבבך אשר
תפחד וממראה עיניך אשר תראה: והשיבך יהוה |
מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך לא תסיף
עוד לראתה והתמכרתם שם לאיביך לעבדים
ולשפחות ואין קנה: אלה

דברי הברית אשר צוה יהוה את משה לכרת
את בני ישראל בארץ מואב מלבד הברית אשר
כרת אתם בחרב: שביעי

14) פסוק נ״ז: וּבְבִתָּהּ למנהגנו. 15) פסוק נ״ז: וּבְבָנֶיהָ למנהגנו. 16) שם: תֹּאכְלֵם למנהגנו. 17) פסוק ס״א: העי״ן בשוא נח.

כט א וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם
רְאִיתֶם אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ: ב הַמַּסֹּת
הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ הָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים הַגְּדֹלִים
הָהֵם: ג וְלֹא־נָתַן יְהוָה לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת
וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ד וָאוֹלִךְ אֶתְכֶם אַרְבָּעִים
שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא־בָלוּ שַׂלְמֹתֵיכֶם מֵעֲלֵיכֶם וְנַעֲלְךָ
לֹא־בָלְתָה מֵעַל רַגְלֶךָ: ה לֶחֶם לֹא אֲכַלְתֶּם וְיַיִן
וְשֵׁכָר לֹא שְׁתִיתֶם לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: מפטיר ו וַתָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּצֵא סִיחֹן מֶלֶךְ־
חֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ לַמִּלְחָמָה
וַנַּכֵּם: ז וַנִּקַּח אֶת־אַרְצָם וַנִּתְּנָהּ לְנַחֲלָה לָרְאוּבֵנִי הא"ף נחה
וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי: ח וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי
הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ אֵת
כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן:

ט אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נצבים
רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ
יִשְׂרָאֵל: י טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ
מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ עַד שֹׁאֵב מֵימֶיךָ: יא לְעָבְרְךָ בִּבְרִית
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת
עִמְּךָ הַיּוֹם: שני יב לְמַעַן הָקִים[1]־אֹתְךָ הַיּוֹם | לוֹ לְעָם וְהוּא
יִהְיֶה־לְּךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע[2]
לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב: יג וְלֹא אִתְּכֶם
לְבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹרֵת אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת־הָאָלָה
הַזֹּאת: יד כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ פֹה עִמָּנוּ עֹמֵד הַיּוֹם
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹה עִמָּנוּ הַיּוֹם:
שלישי טו כִּי־אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר־יָשַׁבְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
וְאֵת אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ בְּקֶרֶב הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם:
טז וַתִּרְאוּ אֶת־שִׁקּוּצֵיהֶם וְאֶת גִּלֻּלֵיהֶם עֵץ וָאֶבֶן כֶּסֶף
וְזָהָב אֲשֶׁר עִמָּהֶם: יז פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אוֹ
מִשְׁפָּחָה אוֹ־שֵׁבֶט אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת לַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָהֵם
פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה: יח וְהָיָה בְּשָׁמְעוֹ
אֶת־דִּבְרֵי הָאָלָה הַזֹּאת וְהִתְבָּרֵךְ בִּלְבָבוֹ לֵאמֹר
שָׁלוֹם יִהְיֶה־לִּי כִּי בִּשְׁרִרוּת לִבִּי אֵלֵךְ לְמַעַן סְפוֹת
הָרָוָה אֶת־הַצְּמֵאָה: יט לֹא־יֹאבֶה יְהוָה סְלֹחַ לוֹ כִּי אָז
יֶעְשַׁן אַף־יְהוָה וְקִנְאָתוֹ בָּאִישׁ הַהוּא וְרָבְצָה בּוֹ הע"ן בשוא נח
כָּל־הָאָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה וּמָחָה יְהוָה אֶת־
שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם: כ וְהִבְדִּילוֹ יְהוָה לְרָעָה מִכֹּל
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אָלוֹת הַבְּרִית הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר
הַתּוֹרָה[3] הַזֶּה: כא וְאָמַר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר
יָקוּמוּ מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנֵּכְרִי אֲשֶׁר יָבֹא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה

ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם אתם
ראיתם את כל אשר עשה יהוה לעיניכם בארץ
מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו המסות
הגדלת אשר ראו עיניך האתת והמפתים הגדלים
ההם ולא נתן יהוה לכם לב לדעת ועינים לראות
ואזנים לשמע עד היום הזה ואולך אתכם ארבעים
שנה במדבר לא בלו שלמתיכם מעליכם ונעלך
לא בלתה מעל רגלך לחם לא אכלתם ויין
ושכר לא שתיתם למען תדעו כי אני יהוה
אלהיכם ותבאו אל המקום הזה ויצא סיחן מלך
חשבון ועוג מלך הבשן לקראתנו למלחמה
ונכם ונקח את ארצם ונתנה לנחלה לראובני
ולגדי ולחצי שבט המנשי ושמרתם את דברי
הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את
כל אשר תעשון

אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם
ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש
ישראל טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך
מחטב עציך עד שאב מימיך לעברך בברית
יהוה אלהיך ובאלתו אשר יהוה אלהיך כרת
עמך היום למען הקים אתך היום לו לעם והוא
יהיה לך לאלהים כאשר דבר לך וכאשר נשבע
לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב ולא אתכם
לבדכם אנכי כרת את הברית הזאת ואת האלה
הזאת כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום
לפני יהוה אלהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום
כי אתם ידעתם את אשר ישבנו בארץ מצרים
ואת אשר עברנו בקרב הגוים אשר עברתם
ותראו את שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן כסף
וזהב אשר עמהם פן יש בכם איש או אשה או
משפחה או שבט אשר לבבו פנה היום מעם
יהוה אלהינו ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם
פן יש בכם שרש פרה ראש ולענה והיה בשמעו
את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר
שלום יהיה לי כי בשררות לבי אלך למען ספות
הרוה את הצמאה לא יאבה יהוה סלח לו כי אז
יעשן אף יהוה וקנאתו באיש ההוא ורבצה בו
כל האלה הכתובה בספר הזה ומחה יהוה את
שמו מתחת השמים והבדילו יהוה לרעה מכל
שבטי ישראל ככל אלות הברית הכתובה בספר
התורה הזה ואמר הדור האחרון בניכם אשר
יקומו מאחריכם והנכרי אשר יבא מארץ רחוקה

1) פסוק י"ב: יפסיק מעט אחרי תיבת "הקים", כדי שלא יישמע מותך ח"ו. 2) שם: יבטא היטב את העי"ן. 3) פסוק כ': יפסיק מעט אחרי תיבת "התורה", כיון שתיבת "הזה" חוזרת על הספר שהוא לשון זכר. ועיין בפירש"י.

וְרָאוּ אֶת־מַכּוֹת הָאָרֶץ הַהִוא וְאֶת־תַּחֲלֻאֶיהָ אֲשֶׁר־
חִלָּה יְהוָה בָּהּ: כג גָּפְרִית וָמֶלַח שְׂרֵפָה כָּל־אַרְצָהּ לֹא
תִזָּרַע וְלֹא תַצְמִחַ וְלֹא־יַעֲלֶה בָהּ כָּל־עֵשֶׂב
כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה אַדְמָה וּצְבוֹיִם אֲשֶׁר הָפַךְ
יְהוָה בְּאַפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ: כד וְאָמְרוּ כָּל־הַגּוֹיִם עַל־מָה עָשָׂה
יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת מֶה חֲרִי מלרע הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה:
כה וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם
אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:
כו וַיֵּלְכוּ וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם
אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם: כז וַיִּחַר־אַף
יְהוָה בָּאָרֶץ הַהִוא לְהָבִיא עָלֶיהָ אֶת־כָּל־הַקְּלָלָה
הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה: כח וַיִּתְּשֵׁם יְהוָה מֵעַל אַדְמָתָם
בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַיַּשְׁלִכֵם אֶל־אֶרֶץ
אַחֶרֶת כַּיּוֹם הַזֶּה: כט הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת
לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד־עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת: רביעי (שני כשהן מחוברות) ל א וְהָיָה כִּי־יָבֹאוּ
עָלֶיךָ כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר
נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
הִדִּיחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: ב וְשַׁבְתָּ עַד־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְשָׁמַעְתָּ בְקֹלוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר־אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אַתָּה
וּבָנֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ: ג וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶת־שְׁבוּתְךָ וְרִחַמְךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל־הָעַמִּים
אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: ד אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲךָ
בִּקְצֵה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם
יִקָּחֶךָ: ה וֶהֱבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָרְשׁוּ
אֲבֹתֶיךָ וִירִשְׁתָּהּ וְהֵיטִבְךָ וְהִרְבְּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ: ו וּמָל
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־לְבָבְךָ וְאֶת־לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ לְמַעַן
חַיֶּיךָ: חמישי ז וְנָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת כָּל־הָאָלוֹת הָאֵלֶּה עַל־
אֹיְבֶיךָ וְעַל־שֹׂנְאֶיךָ אֲשֶׁר רָדְפוּךָ: ח וְאַתָּה תָּשׁוּב
וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וְעָשִׂיתָ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם: ט וְהוֹתִירְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יָדֶךָ בְּפְרִי בִטְנְךָ וּבְפְרִי בְהֶמְתְּךָ וּבְפְרִי אַדְמָתְךָ
לְטוֹבָה כִּי יָשׁוּב יְהוָה לָשׂוּשׂ עָלֶיךָ לְטוֹב כַּאֲשֶׁר־
שָׂשׂ עַל־אֲבֹתֶיךָ: י כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה
הַזֶּה כִּי תָשׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־
נַפְשֶׁךָ: ששי יא כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לֹא־נִפְלֵאת הִוא מִמְּךָ וְלֹא־רְחֹקָה
הִוא: יב לֹא בַשָּׁמַיִם הִוא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ הַשָּׁמַיְמָה
וְיִקָּחֶהָ לָּנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה: יג וְלֹא־מֵעֵבֶר לַיָּם
הִוא לֵאמֹר מִי יַעֲבָר־לָּנוּ אֶל־עֵבֶר הַיָּם וְיִקָּחֶהָ לָּנוּ

וראו את מכות הארץ ההוא ואת תחלואיה אשר
חלה יהוה בה גפרית ומלח שרפה כל ארצה לא
תזרע ולא תצמח ולא יעלה בה כל עשב
כמהפכת סדם ועמרה אדמה וצביים אשר הפך
יהוה באפו ובחמתו ואמרו כל הגוים על מה עשה
יהוה ככה לארץ הזאת מה חרי האף הגדול הזה
ואמרו על אשר עזבו את ברית יהוה אלהי אבתם
אשר כרת עמם בהוציאו אתם מארץ מצרים
וילכו ויעבדו אלהים אחרים וישתחוו להם
אלהים אשר לא ידעום ולא חלק להם ויחר אף
יהוה בארץ ההוא להביא עליה את כל הקללה
הכתובה בספר הזה ויתשם יהוה מעל אדמתם
באף ובחמה ובקצף גדול וישלכם אל ארץ
אחרת כיום הזה הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת
לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי
התורה הזאת רביעי (שני כשהן מחוברות) והיה כי יבאו
עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר
נתתי לפניך והשבת אל לבבך בכל הגוים אשר
הדיחך יהוה אלהיך שמה ושבת עד יהוה אלהיך
ושמעת בקלו ככל אשר אנכי מצוך היום אתה
ובניך בכל לבבך ובכל נפשך ושב יהוה אלהיך
את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים
אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה אם יהיה נדחך
בקצה השמים משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם
יקחך והביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר ירשו
אבתיך וירשתה והיטבך והרבך מאבתיך ומל
יהוה אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה
את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען
חייך ונתן יהוה אלהיך את כל האלות האלה על
איביך ועל שנאיך אשר רדפוך ואתה תשוב
ושמעת בקול יהוה ועשית את כל מצותיו אשר
אנכי מצוך היום והותירך יהוה אלהיך בכל מעשה
ידך בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך
לטבה כי ישוב יהוה לשוש עליך לטוב כאשר
שש על אבתיך כי תשמע בקול יהוה אלהיך
לשמר מצותיו וחקתיו הכתובה בספר התורה
הזה כי תשוב אל יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל
נפשך כי המצוה הזאת אשר
אנכי מצוך היום לא נפלאת הוא ממך ולא רחוקה
הוא לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה
ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה ולא מעבר לים
הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו

(מלכים ב' ב' ט')

4) פסוק כ"ב: הה"א בשוא נח. ויש נוהגים לקרוא את הכ"ף הראשונה בשוא פתח.

וַיִּשְׁמְעֻנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֻׂנָהּ: יא כִּי־קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד
בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשֹׂתוֹ: [5]שביעי ומפטיר (רביעי כשהן מחוברות) יב רְאֵה
נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַטּוֹב וְאֶת־
הַמָּוֶת וְאֶת־הָרָע: יג אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם יפסיק מעט לְאַהֲבָה
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו
וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחָיִיתָ וָרָבִיתָ וּבֵרַכְךָ[6] יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:
יד וְאִם־יִפְנֶה לְבָבְךָ וְלֹא תִשְׁמָע וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם: טו הִגַּדְתִּי לָכֶם הַיּוֹם
כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן מלרע לֹא־תַאֲרִיכֻן יָמִים עַל־הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבוֹא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:
טז הֵעִדֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ הַחַיִּים
וְהַמָּוֶת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה וּבָחַרְתָּ
בַּחַיִּים לְמַעַן תִּחְיֶה אַתָּה וְזַרְעֶךָ: יז לְאַהֲבָה אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ וּלְדָבְקָה־בוֹ כִּי הוּא
חַיֶּיךָ וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ לָשֶׁבֶת עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יבטא היטב את העי״ן יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
לָתֵת לָהֶם:

לא א וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל: ב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה
אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא־אוּכַל עוֹד לָצֵאת וְלָבוֹא וַיהוָה
אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: ג יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
הוּא| עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא־יַשְׁמִיד אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
מִלְּפָנֶיךָ וִירִשְׁתָּם יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר יְהוָה: שני ד וְעָשָׂה יְהוָה לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחוֹן
וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם:
ה וּנְתָנָם יְהוָה לִפְנֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל־הַמִּצְוָה
אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם: ו חִזְקוּ וֶאֱמָצוּ אַל־תִּירְאוּ[1] וְאַל־
תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי| יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ
לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ: שלישי (חמישי כשהן מחוברות) ז וַיִּקְרָא
מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל
חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם וְאַתָּה
תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם: ח וַיהוָה הוּא| הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ הוּא
יִהְיֶה עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָ לֹא תִירָא וְלֹא
תֵחָת: ט וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ אֶל־
הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה
וְאֶל־כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל[2]: רביעי י וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ|
שֶׁבַע שָׁנִים בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת:
☆ יא בְּבוֹא כָל־יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד
כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם: יב הַקְהֵל אֶת־הָעָם הָאֲנָשִׁים

וישמענו אתה ונעשנה כי קרוב אליך הדבר מאד
בפיך ובלבבך לעשתו ראה
נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת
המות ואת הרע אשר אנכי מצוך היום לאהבה
את יהוה אלהיך ללכת בדרכיו ולשמר מצותיו
וחקתיו ומשפטיו וחיית ורבית וברכך יהוה
אלהיך בארץ אשר אתה בא שמה לרשתה
ואם יפנה לבבך ולא תשמע ונדחת והשתחויתי
לאלהים אחרים ועבדתם הגדתי לכם היום
כי אבד תאבדון לא תאריכן ימים על האדמה
אשר אתה עבר את הירדן לבוא שמה לרשתה
העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ החיים
והמות נתתי לפניך הברכה והקללה ובחרת
בחיים למען תחיה אתה וזרעך לאהבה את
יהוה אלהיך לשמע בקלו ולדבקה בו כי הוא
חייך וארך ימיך לשבת על האדמה אשר
נשבע יהוה לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב
לתת להם

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל
ישראל ויאמר אלהם בן מאה ועשרים שנה
אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא ויהוה
אמר אלי לא תעבר את הירדן הזה יהוה אלהיך
הוא עבר לפניך הוא ישמיד את הגוים האלה
מלפניך וירשתם יהושע הוא עבר לפניך כאשר
דבר יהוה ועשה יהוה להם כאשר עשה לסיחון
ולעוג מלכי האמרי ולארצם אשר השמיד אתם
ונתנם יהוה לפניכם ועשיתם להם ככל המצוה
אשר צויתי אתכם חזקו ואמצו אל תיראו ואל
תערצו מפניהם כי יהוה אלהיך הוא ההלך עמך
לא ירפך ולא יעזבך ויקרא
משה ליהושע ויאמר אליו לעיני כל ישראל
חזק ואמץ כי אתה תבוא את העם הזה אל הארץ
אשר נשבע יהוה לאבתם לתת להם ואתה
תנחילנה אותם ויהוה הוא ההלך לפניך הוא
יהיה עמך לא ירפך ולא יעזבך לא תירא ולא
תחת ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה אל
הכהנים בני לוי הנשאים את ארון ברית יהוה
ואל כל זקני ישראל ויצו משה אותם לאמר מקץ
שבע שנים במעד שנת השמטה בחג הסכות
בבוא כל ישראל לראות את פני יהוה אלהיך
במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד
כל ישראל באזניהם הקהל את העם האנשים

5) למנהגנו שמעלים "סמוך" לפני "משלים" יחזור ה"סמוך" מפסוק י"א "כי המצוה הזאת" עד "בפיך ובלבבך לעשותו". 6) פסוק ט"ז: וּבֵרַכְךָ למנהגנו. 1) פסוק ו': התי"ו מוענמדת בגניא והרי"ש בשוא נע. 2) פסוק ט': יזהרו בשבת במנחה ובשני ובחמישי לא להפסיק לעולה השלישי כאן, שא"כ נמצא שקראו שלשתם רק ט' פסוקים, ומנהגנו להוסיף עוד פסוק, ויש נוהגים לקרוא עד חמישי. ומ"מ בדיעבד אם קראו ט' פסוקים א"צ לחזור.

וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן
יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:
יג וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ לְיִרְאָה
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים
עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ[3]: חמישי (ששי כשהן מחוברות)

יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לָמוּת קְרָא
אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ
מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד: טו וַיֵּרָא יְהוָה
בָּאֹהֶל בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד עַמּוּד הֶעָנָן עַל־פֶּתַח
הָאֹהֶל: טז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם־
אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה | אַחֲרֵי אֱלֹהֵי נֵכַר־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר הוּא בָא־שָׁמָּה בְּקִרְבּוֹ וַעֲזָבַנִי וְהֵפֵר[4] אֶת־
בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ: יז וְחָרָה אַפִּי בוֹ בַיּוֹם־הַהוּא
וַעֲזַבְתִּים וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְהָיָה לֶאֱכֹל וּמְצָאֻהוּ
רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי־
אֵין אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי מְצָאוּנִי הָרָעוֹת הָאֵלֶּה: יח וְאָנֹכִי
הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא עַל כָּל־הָרָעָה
אֲשֶׁר עָשָׂה כִּי פָנָה אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים: יט וְעַתָּה
כִּתְבוּ לָכֶם אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמְּדָהּ אֶת־בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל שִׂימָהּ בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה־לִּי הַשִּׁירָה
הַזֹּאת לְעֵד בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: ששי כ כִּי־אֲבִיאֶנּוּ אֶל־הָאֲדָמָה |
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָיו זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ וְאָכַל
וְשָׂבַע וְדָשֵׁן וּפָנָה אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבָדוּם
וְנִאֲצוּנִי וְהֵפֵר[4] אֶת־בְּרִיתִי: כא וְהָיָה כִּי־תִמְצָאן אֹתוֹ
רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְעָנְתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו
לְעֵד כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ כִּי יָדַעְתִּי אֶת־יִצְרוֹ
אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטֶרֶם אֲבִיאֶנּוּ אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבָּעְתִּי: כב וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת
בַּיּוֹם הַהוּא וַיְלַמְּדָהּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כג וַיְצַו אֶת־
יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וַיֹּאמֶר חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תָּבִיא
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם
וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִמָּךְ:[5] כד וַיְהִי | כְּכַלּוֹת מֹשֶׁה לִכְתֹּב אֶת־
דִּבְרֵי הַתּוֹרָה־הַזֹּאת עַל־סֵפֶר עַד תֻּמָּם: שביעי כה וַיְצַו מֹשֶׁה
אֶת־הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לֵאמֹר: כו לָקֹחַ
אֵת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה וְשַׂמְתֶּם אֹתוֹ מִצַּד אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהָיָה־שָׁם בְּךָ לְעֵד: כז כִּי אָנֹכִי
יָדַעְתִּי אֶת־מְרִיְךָ וְאֶת־עָרְפְּךָ הַקָּשֶׁה הֵן בְּעוֹדֶנִּי
חַי עִמָּכֶם הַיּוֹם מַמְרִים הֱיִתֶם עִם־יְהוָה וְאַף כִּי־
אַחֲרֵי מוֹתִי: מפטיר כח הַקְהֵילוּ אֵלַי אֶת־כָּל־זִקְנֵי שִׁבְטֵיכֶם
וְשֹׁטְרֵיכֶם וַאֲדַבְּרָה בְאָזְנֵיהֶם אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

והנשים והטף וגרך אשר בשעריך למען
ישמעו ולמען ילמדו ויראו את יהוה אלהיכם
ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת
ובניהם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו ליראה
את יהוה אלהיכם כל הימים אשר אתם חיים
על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה
לרשתה

ויאמר יהוה אל משה הן קרבו ימיך למות קרא
את יהושע והתיצבו באהל מועד ואצונו וילך
משה ויהושע ויתיצבו באהל מועד וירא יהוה
באהל בעמוד ענן ויעמד עמוד הענן על פתח
האהל ויאמר יהוה אל משה הנך שכב עם
אבתיך וקם העם הזה וזנה אחרי אלהי נכר הארץ
אשר הוא בא שמה בקרבו ועזבני והפר את
בריתי אשר כרתי אתו וחרה אפי בו ביום ההוא
ועזבתים והסתרתי פני מהם והיה לאכל ומצאהו
רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על כי
אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה ואנכי
הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה
אשר עשה כי פנה אל אלהים אחרים ועתה
כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני
ישראל שימה בפיהם למען תהיה לי השירה
הזאת לעד בבני ישראל כי אביאנו אל האדמה
אשר נשבעתי לאבתיו זבת חלב ודבש ואכל
ושבע ודשן ופנה אל אלהים אחרים ועבדום
ונאצוני והפר את בריתי והיה כי תמצאן אתו
רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת לפניו
לעד כי לא תשכח מפי זרעו כי ידעתי את יצרו
אשר הוא עשה היום בטרם אביאנו אל הארץ
אשר נשבעתי ויכתב משה את השירה הזאת
ביום ההוא וילמדה את בני ישראל ויצו את
יהושע בן נון ויאמר חזק ואמץ כי אתה תביא
את בני ישראל אל הארץ אשר נשבעתי להם
ואנכי אהיה עמך ויהי ככלות משה לכתב את
דברי התורה הזאת על ספר עד תמם ויצו משה
את הלוים נשאי ארון ברית יהוה לאמר לקוח
את ספר התורה הזה ושמתם אתו מצד ארון
ברית יהוה אלהיכם והיה שם בך לעד כי אנכי
ידעתי את מריך ואת ערפך הקשה הן בעודני
חי עמכם היום ממרים היתם עם יהוה ואף כי
אחרי מותי הקהילו אלי את כל זקני שבטיכם
ושטריכם ואדברה באזניהם את הדברים האלה

3) פסוק י״ג: רצוי לחזור לעולה כאן שלשה פסוקים מ״בבוא כל ישראל״, כדי שלא יתחיל בדבר לא טוב ״הן קרבו ימיך למות״ (ובפרט אם שם העולה משה). 4) פסוק ט״ז וכ: הפ״א בצירי, ומה שנדפס בחומשים בפתח הוא טעות, ולא יבא הֵפֵר בפתח רק באתנח וסוף פסוק (בראשית י״ז י״ד, במדבר ט״ו ל״א). 5) למנהגנו שמעלים ״סמוך״ שביעי וקורא עד ״מפטיר״, יש להפסיק כאן לעולה השני, ואח״כ עולה ״סמוך״ וקורא עד סוף פסוק כ״ו, והמשלים חוזר מפסוק כ״ו עד סוף הפרשה.

(מבצע כתר תורה)

וְאָעִידָה בָּם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ: כִּי יָדַעְתִּי
אַחֲרֵי מוֹתִי כִּי־הַשְׁחֵת תַּשְׁחִתוּן וְסַרְתֶּם מִן־
הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם וְקִרְאַת אֶתְכֶם הָרָעָה
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־תַעֲשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי כָּל־
קְהַל יִשְׂרָאֵל אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תֻּמָּם:

ואעידה בם את השמים ואת הארץ כי ידעתי
אחרי מותי כי השחת תשחתון וסרתם מן
הדרך אשר צויתי אתכם וקראת אתכם הרעה
באחרית הימים כי תעשו את הרע בעיני יהוה
להכעיסו במעשה ידיכם: וידבר משה באזני כל
קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תם

האזינו

לב א הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה
ב יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי
כִּשְׂעִירִם עֲלֵי־דֶשֶׁא
ג כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא
ד הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ
אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל
ה שִׁחֵת לוֹ לֹא[2] בָּנָיו מוּמָם
ו הַ לְיהוָה[3] תִּגְמְלוּ־זֹאת
הֲלוֹא־הוּא אָבִיךָ קָנֶךָ[4]
שני ז זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם
שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֶּדְךָ
ח בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גּוֹיִם
בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם
יַצֵּב גְּבֻלֹת עַמִּים
לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
ט כִּי חֵלֶק יְהוָה עַמּוֹ
יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ:
י יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר
וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן
יְסֹבְבֶנְהוּ[6] יְבוֹנְנֵהוּ[7]
יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ:
יא כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ
עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף
יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יִקָּחֵהוּ
יִשָּׂאֵהוּ עַל־אֶבְרָתוֹ:
יב יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ
וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר: שלישי
יג יַרְכִּבֵהוּ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ
וַיֹּאכַל תְּנוּבֹת שָׂדָי
וַיֵּנִקֵהוּ דְבַשׁ מִסֶּלַע
וְשֶׁמֶן מֵחַלְמִישׁ צוּר:
יד חֶמְאַת בָּקָר וַחֲלֵב צֹאן
עִם־חֵלֶב כָּרִים
וְאֵילִים בְּנֵי־בָשָׁן וְעַתּוּדִים
עִם־חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה
וְדַם־עֵנָב תִּשְׁתֶּה־חָמֶר:
טו וַיִּשְׁמַן יְשֻׁרוּן וַיִּבְעָט
שָׁמַנְתָּ עָבִיתָ כָּשִׂיתָ[8]
וַיְנַבֵּל צוּר יְשֻׁעָתוֹ:
טז יַקְנִאֻהוּ בְּזָרִים
בְּתוֹעֵבֹת יַכְעִיסֻהוּ:
יז יִזְבְּחוּ לַשֵּׁדִים לֹא אֱלֹהַּ
אֱלֹהִים לֹא יְדָעוּם
חֲדָשִׁים מִקָּרֹב בָּאוּ
לֹא שְׂעָרוּם אֲבֹתֵיכֶם:
יח צוּר יְלָדְךָ תֶּשִׁי
רביעי יט וַתִּשְׁכַּח אֵל מְחֹלְלֶךָ[9]:
כ וַיַּרְא יְהוָה וַיִּנְאָץ
מִכַּעַס בָּנָיו וּבְנֹתָיו:
וַיֹּאמֶר אַסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם
אֶרְאֶה מָה אַחֲרִיתָם
כִּי דוֹר תַּהְפֻּכֹת הֵמָּה
בָּנִים לֹא־אֱמֻן בָּם:
כא הֵם קִנְאוּנִי בְּלֹא־אֵל
כִּעֲסוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם
וַאֲנִי אַקְנִיאֵם בְּלֹא־עָם
בְּגוֹי נָבָל אַכְעִיסֵם:
כב כִּי־אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי

האזינו השמים ואדברה
ותשמע הארץ אמרי־פי:
יערף כמטר לקחי
תזל כטל אמרתי
כשעירם עלי־דשא
וכרביבים עלי עשב
כי שם יהוה אקרא
הבו גדל לאלהינו:
הצור תמים פעלו
כי כל־דרכיו משפט
אל אמונה ואין עול
צדיק וישר הוא
שחת לו לא בניו מומם
דור עקש ופתלתל
ה ליהוה תגמלו זאת
עם נבל ולא חכם
הלוא הוא אביך קנך
הוא עשך ויכננך
בינו שנות דר ודר
זכר ימות עולם
שאל אביך ויגדך
זקניך ויאמרו לך
בהנחל עליון גוים
בהפרידו בני אדם
יצב גבלת עמים
למספר בני ישראל
כי חלק יהוה עמו
יעקב חבל נחלתו
ימצאהו בארץ מדבר
ובתהו ילל ישמן
יסבבנהו יבוננהו
יצרנהו כאישון עינו
כנשר יעיר קנו
על גוזליו ירחף
יפרש כנפיו יקחהו
ישאהו על אברתו
יהוה בדד ינחנו
ואין עמו אל נכר
ירכבהו על במותי ארץ
ויאכל תנובת שדי
וינקהו דבש מסלע
ושמן מחלמיש צור
חמאת בקר וחלב צאן
עם חלב כרים
ואילים בני בשן ועתודים
עם חלב כליות חטה
ודם ענב תשתה חמר
וישמן ישרון ויבעט
שמנת עבית כשית
ויטש אלוה עשהו
וינבל צור ישעתו
יקנאהו בזרים
יכעיסהו בתועבת
יזבחו לשדים לא אלה
אלהים לא ידעום
חדשים מקרב באו
לא שערום אבתיכם
צור ילדך תשי
ותשכח אל מחוללך
וירא יהוה וינאץ
מכעס בניו ובנתיו
ויאמר אסתירה פני מהם
אראה מה אחריתם
כי דור תהפכת המה
בנים לא־אמן בם
הם קנאוני בלא אל
כעסוני בהבליהם
ואני אקניאם בלא עם
בגוי נבל אכעיסם
כי אש קדחה באפי

1) פסוק ג׳: מנהג הספרדים ש״ם בשבת במנחה ובשני ובחמישי אינם פוסקים לכתן כאן אלא ממשיכים עד שני, ולמנהג האשכנזים אין לחוש על הפסקות הוי״ו ל״ך אלא רק בשבת בשחרית (עיין בב״י וש״ע סי׳ תכ״ח ס״ה). ואפי׳ אם יש שמחה וכד׳ אין להפסיק במקומות אחרים. 2) פסוק ה׳: הלמ״ד בדגש חזק שלא כדין. 3) פסוק ו׳: יאריך מעט בה״א [והיא ה״א רבתי ונכתבת יחידה רחוקה מן השב. מנחת שי] ואחריה יאמר הלמ״ד בשוא נח ויבטא את האל״ף של שם ה׳ וכ״ז בנשימה אחת. 4) שם: הקו״ף בדגש חזק שלא כדין. 5) שם: וַיְכֹנְנֶךָ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 6) פסוק י׳: יְסֹבְבֶנְהוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 7) שם: יְבוֹנְנֵהוּ למנהגנו, וכ״ה בקורן. 8) פסוק ט״ו: הכ״ף בדגש חזק שלא כדין. 9) פסוק ח״י: מְחֹלְלֶךָ למנהגנו, וכ״ה בקורן. י) פסוק י״ג: יתיר וא״ו.

וַתִּיקַד עַד־שְׁאוֹל תַּחְתִּית ותיקד עד שאול תחתית
וַתְּלַהֵט מוֹסְדֵי הָרִים: ותלהט מוסדי הרים
חִצַּי אֲכַלֶּה־בָּם: חצי אכלה בם
כד מְזֵי רָעָב וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף מזי רעב ולחמי רשף
וְקֶטֶב מְרִירִי וקטב מרירי
וְשֶׁן־בְּהֵמוֹת אֲשַׁלַּח־בָּם ושן בהמת אשלח בם
עִם־חֲמַת זֹחֲלֵי עָפָר: עם חמת זחלי עפר
כה מִחוּץ תְּשַׁכֵּל־חָרֶב מחוץ תשכל חרב
וּמֵחֲדָרִים אֵימָה ומחדרים אימה
גַּם־בָּחוּר גַּם־בְּתוּלָה גם בחור גם בתולה
יוֹנֵק עִם־אִישׁ שֵׂיבָה: יונק עם איש שיבה
כו אָמַרְתִּי אַפְאִיהֶם אמרתי אפאיהם
אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ[10] זִכְרָם: אשביתה מאנוש זכרם
כז לוּלֵי כַּעַס אוֹיֵב אָגוּר לולי כעס אויב אגור
פֶּן־יְנַכְּרוּ צָרֵימוֹ פן ינכרו צרימו
פֶּן־יֹאמְרוּ יָדֵנוּ רָמָה פן יאמרו ידנו רמה
וְלֹא יְהוָה פָּעַל כָּל־זֹאת: ולא יהוה פעל כל זאת
כח כִּי־גוֹי אֹבַד עֵצוֹת הֵמָּה כי גוי אבד עצות המה
וְאֵין בָּהֶם תְּבוּנָה: חמישי ואין בהם תבונה
כט לוּ חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ זֹאת לו חכמו ישכילו זאת
יָבִינוּ לְאַחֲרִיתָם: יבינו לאחריתם
ל אֵיכָה יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף איכה ירדף אחד אלף
וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה ושנים יניסו רבבה
אִם־לֹא כִי־צוּרָם מְכָרָם אם לא כי צורם מכרם
וַיהוָה הִסְגִּירָם: וי״ו הסגירם
לא כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם כי לא כצורנו צורם
וְאֹיְבֵינוּ פְּלִילִים: ואיבינו פלילים
לב כִּי־מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפְנָם כי מגפן סדם גפנם
וּמִשַּׁדְמֹת עֲמֹרָה ומשדמת עמרה
עֲנָבָמוֹ עִנְּבֵי־רוֹשׁ ענבמו ענבי רוש
אַשְׁכְּלֹת מְרֹרֹת לָמוֹ: אשכלת מררת למו
לג חֲמַת תַּנִּינִם יֵינָם חמת תנינם יינם
וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר: וראש פתנים אכזר
לד הֲלֹא־הוּא כָּמֻס עִמָּדִי הלא הוא כמס עמדי
חָתוּם בְּאוֹצְרֹתָי: חתום באוצרתי
לה לִי נָקָם וְשִׁלֵּם לי נקם ושלם
לְעֵת תָּמוּט רַגְלָם לעת תמוט רגלם
כִּי קָרוֹב יוֹם אֵידָם כי קרוב יום אידם
וְחָשׁ עֲתִדֹת לָמוֹ: וחש עתדת למו
לו כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ כי ידין יהוה עמו
וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנָחָם ועל עבדיו יתנחם
כִּי יִרְאֶה כִּי־אָזְלַת יָד כי יראה כי אזלת יד
וְאֶפֶס עָצוּר וְעָזוּב: ואפס עצור ועזוב
לז וְאָמַר אֵי אֱלֹהֵימוֹ ואמר אי אלהימו
צוּר חָסָיוּ בוֹ: צור חסיו בו
לח אֲשֶׁר חֵלֶב זְבָחֵימוֹ יֹאכֵלוּ אשר חלב זבחימו יאכלו
יִשְׁתּוּ יֵין נְסִיכָם ישתו יין נסיכם
יָקוּמוּ וְיַעְזְרֻכֶם[11] יקומו ויעזרכם
לט רְאוּ | עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא ראו עתה כי אני אני הוא
יְהִי עֲלֵיכֶם סִתְרָה: יהי עליכם סתרה
וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי ואין אלהים עמדי
אֲנִי אָמִית וַאֲחַיֶּה אני אמית ואחיה
מָחַצְתִּי וַאֲנִי אֶרְפָּא מחצתי ואני ארפא
וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל: ששי ואין מידי מציל
מ כִּי־אֶשָּׂא אֶל־שָׁמַיִם יָדִי כי אשא אל שמים ידי
וְאָמַרְתִּי חַי אָנֹכִי לְעֹלָם: ואמרתי חי אנכי לעלם
מא אִם־שָׁנַנְתִּי בְּרַק חַרְבִּי אם שנותי ברק חרבי
אָשִׁיב נָקָם לְצָרָי אשיב נקם לצרי
וְלִמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם: ולמשנאי אשלם
מב אַשְׁכִּיר חִצַּי מִדָּם אשכיר חצי מדם
וְחַרְבִּי תֹּאכַל בָּשָׂר וחרבי תאכל בשר
מִדַּם חָלָל וְשִׁבְיָה מראש פרעות אויב:
מֵרֹאשׁ פַּרְעוֹת אוֹיֵב: הרגינו גוים עמו
מג הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כי דם־עבדיו יקום
כִּי דַם־עֲבָדָיו יָקוּם ונקם ישיב לצריו
וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וכפר אדמתו עמו
וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ: שביעי

מד וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה־הַזֹּאת בְּאָזְנֵי ויבא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני
הָעָם הוּא וְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן: מה וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר אֶת־כָּל־ העם הוא והושע בן נון ויכל משה לדבר את כל
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל: מו וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׂימוּ הדברים האלה אל כל ישראל ויאמר אלהם שימו
לְבַבְכֶם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵעִיד בָּכֶם הַיּוֹם לבבכם לכל הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום
אֲשֶׁר תְּצַוּם אֶת־בְּנֵיכֶם לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי אשר תצום את בניכם לשמר לעשות את כל דברי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת: מז כִּי לֹא־דָבָר רֵק הוּא מִכֶּם כִּי־הוּא חַיֵּיכֶם התורה הזאת כי לא דבר רק הוא מכם כי הוא חייכם

10) פסוק כ״ו: המ״ם בדגש חזק כדין אתי מרחיק, אע״פ שמלת מאנוש איננה מלעיל ממש. 11) פסוק ל״ח: העי״ן בשוא נח והזי״ן בשוא נע, ונגינת התיבה מלרע.

וּבַדָּבָר הַזֶּה תַּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם
עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃
מפטיר מח וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה
לֵאמֹר׃ מט עֲלֵה אֶל־הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה הַר־נְבוֹ
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרִחוֹ וּרְאֵה
אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לַאֲחֻזָּה׃ נ וּמֻת בָּהָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹלֶה שָׁמָּה
וְהֵאָסֵף אֶל־עַמֶּיךָ כַּאֲשֶׁר־מֵת אַהֲרֹן אָחִיךָ
בְּהֹר הָהָר וַיֵּאָסֹף אֶל־עַמָּיו׃ נא עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם
בִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ
מִדְבַּר־צִן עַל אֲשֶׁר לֹא־קִדַּשְׁתֶּם אוֹתִי בְּתוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ נב כִּי מִנֶּגֶד תִּרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמָּה
לֹא תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל׃

וזאת הברכה

לג א וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ ב וַיֹּאמַר יְהוָה מִסִּינַי מלרע
בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה
מֵרִבְבֹת[1] קֹדֶשׁ מִימִינוֹ אשדת אֶשְׁדָּת לָמוֹ׃ ג אַף חֹבֵב
עַמִּים כָּל־קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא
מִדַּבְּרֹתֶיךָ׃ ד תּוֹרָה צִוָּה־לָּנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת
יַעֲקֹב׃ ה וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ ו יְחִי רְאוּבֵן וְאַל־יָמֹת וִיהִי מְתָיו
מִסְפָּר׃ ז וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר
שְׁמַע יְהוָה קול יְהוּדָה וְאֶל־עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ יָדָיו רָב
לוֹ וְעֶזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה׃
שני ח וּלְלֵוִי[2] אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר
נִסִּיתוֹ בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ עַל־מֵי מְרִיבָה׃ ט הָאֹמֵר
לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא רְאִיתִיו וְאֶת־אֶחָיו לֹא הִכִּיר
וְאֶת־בנו בָּנָיו לֹא יָדָע כִּי שָׁמְרוּ אִמְרָתֶךָ וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ׃
י יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל יָשִׂימוּ
קְטֹרֶת בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל־מִזְבְּחֶךָ׃ יא בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ
וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה מְחַץ מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו מִן־
יְקוּמוּן׃ יב לְבִנְיָמִן אָמַר לבנימן
יְדִיד יְהוָה יפסיק מעט יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו חֹפֵף עָלָיו כָּל־הַיּוֹם
וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן׃ שלישי יג וּלְיוֹסֵף וליוסף
אָמַר מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטָּל
וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת׃ יד וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת שָׁמֶשׁ
וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ יְרָחִים׃ טו וּמֵרֹאשׁ הָרְרֵי[3]־קֶדֶם וּמִמֶּגֶד
גִּבְעוֹת עוֹלָם׃ טז וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וּרְצוֹן שֹׁכְנִי
סְנֶה תָּבוֹאתָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו׃
יז בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו בָּהֶם
עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו אַפְסֵי־אָרֶץ וְהֵם רִבְבוֹת[4] אֶפְרָיִם

ובדבר הזה תאריכו ימים על האדמה אשר אתם
עברים את הירדן שמה לרשתה
וידבר יהוה אל משה בעצם היום הזה
לאמר עלה אל הר העברים הזה הר נבו
אשר בארץ מואב אשר על פני ירחו וראה
את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל
לאחזה ומת בהר אשר אתה עלה שמה
והאסף אל עמיך כאשר מת אהרן אחיך
בהר ההר ויאסף אל עמיו על אשר מעלתם
בי בתוך בני ישראל במי מריבת קדש
מדבר צן על אשר לא קדשתם אותי בתוך
בני ישראל כי מנגד תראה את הארץ ושמה
לא תבוא אל הארץ אשר אני נתן לבני
ישראל

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים
את בני ישראל לפני מותו ויאמר יהוה מסיני
בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה
מרבבת קדש מימינו אשדת למו אף חבב
עמים כל קדשיו בידך והם תכו לרגלך ישא
מדברתיך תורה צוה לנו משה מורשה קהלת
יעקב ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד
שבטי ישראל יחי ראובן ואל ימת ויהי מתיו
מספר וזאת ליהודה ויאמר
שמע יהוה קול יהודה ואל עמו תביאנו ידיו רב
לו ועזר מצריו תהיה
ולוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך אשר
נסיתו במסה תריבהו על מי מריבה האמר
לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר
ואת בנו לא ידע כי שמרו אמרתך וברתך ינצרו
יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ישימו
קטרה באפך וכליל על מזבחך ברך יהוה חילו
ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו מן
יקומון לבנימן אמר
ידיד יהוה ישכן לבטח עליו חפף עליו כל היום
ובין כתפיו שכן וליוסף
אמר מברכת יהוה ארצו ממגד שמים מטל
ומתהום רבצת תחת ומגד תבואת שמש
וממגד גרש ירחים ומראש הררי קדם וממגד
גבעות עולם וממגד ארץ ומלאה ורצון שכני
סנה תבואתה לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו
בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו בהם
עמים ינגח יחדו אפסי ארץ והם רבבות אפרים

1) פסוק ב׳: מֵרִבְבֹת למנהגנו, וכ״ה בקורן. 2) פסוק ח׳: וּלְלֵוִי למנהגנו. 3) פסוק ט״ז: הַרְרֵי למנהגנו, וכ״ה בקורן. 4) פסוק י״ז: רִבְבוֹת למנהגנו.

וְהֵם אַלְפֵי מְנַשֶּׁה: רביעי יח וְלִזְבוּלֻן אָמַר
שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ וְיִשָּׂשכָר בְּאֹהָלֶיךָ: יט עַמִּים הַר־
יִקְרָאוּ שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק כִּי שֶׁפַע יַמִּים ידגיש המ״ם יִינָקוּ
וּשְׂפֻנֵי טְמוּנֵי חוֹל: כ וּלְגָד
אָמַר בָּרוּךְ מַרְחִיב גָּד כְּלָבִיא שָׁכֵן וְטָרַף זְרוֹעַ
אַף־קָדְקֹד: כא וַיַּרְא רֵאשִׁית לוֹ כִּי־שָׁם חֶלְקַת מְחֹקֵק
סָפוּן וַיֵּתֵא רָאשֵׁי עָם צִדְקַת יְהוָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּטָיו
עִם־יִשְׂרָאֵל: חמישי כב וּלְדָן
אָמַר דָּן גּוּר אַרְיֵה יְזַנֵּק מִן־הַבָּשָׁן: כג וּלְנַפְתָּלִי אָמַר
נַפְתָּלִי שְׂבַע רָצוֹן וּמְלֵא בִּרְכַּת יְהוָה יפסיק מעט יָם וָדָרוֹם
יְרָשָׁה מלעיל: כד וּלְאָשֵׁר אָמַר
בָּרוּךְ מִבָּנִים אָשֵׁר יְהִי רְצוּי אֶחָיו וְטֹבֵל בַּשֶּׁמֶן
רַגְלוֹ: כה בַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת מִנְעָלֶךָ וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֶךָ: כו אֵין כָּאֵל
יְשֻׁרוּן רֹכֵב שָׁמַיִם בְּעֶזְרֶךָ וּבְגַאֲוָתוֹ שְׁחָקִים: ששי כז מְעֹנָה
אֱלֹהֵי קֶדֶם וּמִתַּחַת זְרֹעֹת עוֹלָם וַיְגָרֶשׁ מלעיל מִפָּנֶיךָ אוֹיֵב
וַיֹּאמֶר הַשְׁמֵד: כח וַיִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בֶּטַח בָּדָד עֵין יַעֲקֹב
אֶל־אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אַף־שָׁמָיו יַעֲרְפוּ־טָל: כט אַשְׁרֶיךָ
יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע בַּיהוָה מָגֵן עֶזְרֶךָ
וַאֲשֶׁר־חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ וְיִכַּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־
בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ: שביעי לד א וַיַּעַל מֹשֶׁה
מֵעַרְבֹת מוֹאָב אֶל־הַר נְבוֹ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר
עַל־פְּנֵי יְרִחוֹ וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֶת־
הַגִּלְעָד עַד־דָּן: ב וְאֶת כָּל־נַפְתָּלִי וְאֶת־אֶרֶץ אֶפְרַיִם
וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן:
ג וְאֶת־הַנֶּגֶב וְאֶת־הַכִּכָּר בִּקְעַת יְרֵחוֹ עִיר הַתְּמָרִים
עַד־צֹעַר: ד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ
אֶתְּנֶנָּה הֶרְאִיתִיךָ בְעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר: ה וַיָּמָת
שָׁם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בְּאֶרֶץ מוֹאָב עַל־פִּי יְהוָה:
ו וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בַּגַּי בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוּל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא־
יָדַע אִישׁ אֶת־קִבְרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ז וּמֹשֶׁה בֶּן־
מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בְּמֹתוֹ לֹא־כָהֲתָה עֵינוֹ וְלֹא־נָס
לֵחֹה: ח וַיִּבְכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב
שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְכִי אֵבֶל מֹשֶׁה: ט וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־
נוּן מָלֵא רוּחַ חָכְמָה כִּי־סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו
וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה: י וְלֹא־קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה
אֲשֶׁר יְדָעוֹ יְהוָה פָּנִים אֶל־פָּנִים: יא לְכָל־הָאֹתֹת
וְהַמֹּפְתִים אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ: יב וּלְכֹל
הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה
לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל:

והם אלפי מנשה ולזבולן אמר
שמח זבולן בצאתך ויששכר באהליך עמים הר
יקראו שם יזבחו זבחי צדק כי שפע ימים ינקו
ושפני טמוני חול ולגד
אמר ברוך מרחיב גד כלביא שכן וטרף זרוע
אף קדקד וירא ראשית לו כי שם חלקת מחקק
ספון ויתא ראשי עם צדקת יהוה עשה ומשפטיו
עם ישראל ולדן
אמר דן גור אריה יזנק מן הבשן ולנפתלי אמר
נפתלי שבע רצון ומלא ברכת יהוה ים ודרום
ירשה ולאשר אמר
ברוך מבנים אשר יהי רצוי אחיו וטבל בשמן
רגלו ברזל ונחשת מנעלך וכימיך דבאך אין כאל
ישרון רכב שמים בעזרך ובגאותו שחקים מענה
אלהי קדם ומתחת זרעת עולם ויגרש מפניך אויב
ויאמר השמד וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב
אל ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל אשריך
ישראל מי כמוך עם נושע ביהוה מגן עזרך
ואשר חרב גאותך ויכחשו איביך לך ואתה על
במותימו תדרך ויעל משה
מערבת מואב אל הר נבו ראש הפסגה אשר
על פני ירחו וראהו יהוה את כל הארץ את
הגלעד עד דן ואת כל נפתלי ואת ארץ אפרים
ומנשה ואת כל ארץ יהודה עד הים האחרון
ואת הנגב ואת הככר בקעת ירחו עיר התמרים
עד צער ויאמר יהוה אליו זאת הארץ אשר
נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר לזרעך
אתננה הראיתיך בעיניך ושמה לא תעבר וימת
שם משה עבד יהוה בארץ מואב על פי יהוה
ויקבר אתו בגי בארץ מואב מול בית פעור ולא
ידע איש את קברתו עד היום הזה ומשה בן
מאה ועשרים שנה במתו לא כהתה עינו ולא נס
לחה ויבכו בני ישראל את משה בערבת מואב
שלשים יום ויתמו ימי בכי אבל משה ויהושע בן
נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו
וישמעו אליו בני ישראל ויעשו כאשר צוה יהוה
את משה ולא קם נביא עוד בישראל כמשה
אשר ידעו יהוה פנים אל פנים לכל האתת
והמופתים אשר שלחו יהוה לעשות בארץ
מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו ולכל
היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה
לעיני כל ישראל

עשרת הדברות בטעם תחתון

למען תהיה תורת ה׳ תמימה, הוספנו כאן טעם תחתון לעשרת הדברות בפרשת יתרו ובפרשת ואתחנן, להועיל לחלק מאחינו האשכנזים הקוראים בציבור בשבתות הנ״ל לפי טעם התחתון.

פרשת יתרו

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: כ א וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר: ב אָנֹכִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
עֲבָדִים: ג לֹא־יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי: ד לֹא־
תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל
וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ: ה לֹא־
תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֵל קַנָּא פֹקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים
וְעַל־רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי: ו וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי
וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי: ז לֹא תִשָּׂא אֶת־
שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֶת
אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא:
ח זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: ט שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד
וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ: י וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה| וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ
עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ:
יא כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
וַיְקַדְּשֵׁהוּ: יב כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ
לְמַעַן יַאֲרִכֻן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לָךְ: יג לֹא תִרְצָח לֹא
תִנְאָף לֹא תִגְנֹב לֹא־
תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר: יד לֹא
תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ לֹא־
תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ
וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ: שביעי

פרשת ואתחנן

לֵאמֹר: ב אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: ג לֹא־יִהְיֶה
לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי: ד לֹא־תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל
כָּל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ
מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ: ה לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה
לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא
פֹקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים
וְעַל־רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי: ו וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי
וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי: ז לֹא תִשָּׂא אֶת־
שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֶת
אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא:
ח שָׁמוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: ט שֵׁשֶׁת
יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ: י וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי
שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה
אַתָּה| וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ־וַאֲמָתְךָ וְשׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ
וְכָל־בְּהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ
עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ: יא וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ
נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם
הַשַּׁבָּת: יב כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־
אִמֶּךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן| יַאֲרִיכֻן יָמֶיךָ
וּלְמַעַן יִיטַב לָךְ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לָךְ: יג לֹא תִרְצָח וְלֹא
תִנְאָף וְלֹא תִגְנֹב וְלֹא־
תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁוְא: יד וְלֹא תַחְמֹד
אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְלֹא תִתְאַוֶּה בֵּית
רֵעֶךָ שָׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ שׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר
לְרֵעֶךָ: חמישי

ברכות ההפטרה

בָּרוּךְ־אַתָּה יְהוָֹאדֹנָי (אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה) אֱלֹהֵינוּ (שהוא תקיף, בעל היכולת, ובעל הכחות כלם) מֶלֶךְ־הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְּדִבְרֵיהֶם[1] הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת. (ועונים הקהל:) אֱמֶת.

בָּרוּךְ־אַתָּה יְהוָֹאדֹנָי (אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה) הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וְהַצֶּדֶק: (ועונים הקהל:) אָמֵן.

וקורא המפטיר את ההפטרה, והקהל קוראים אותה עמו בלחש.

אחרי קריאת ההפטרה אומרים:

גּוֹאֲלֵנוּ יְהוָֹאדֹנָי (יאהדונהי) צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

ואחר ההפטרה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹאדֹנָי (אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה), אֱלֹהֵינוּ (שהוא תקיף, בעל היכולת, ובעל הכחות כלם) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים, צַדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת, הָאֵל הַנֶּאֱמָן, הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם, כִּי כָל־דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק. נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְהוָֹאדֹנָי (אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה) אֱלֹהֵינוּ (שהוא תקיף, בעל היכולת, ובעל הכחות כלם) וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ, וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם, כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן (וְרַחֲמָן[2]) אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹאדֹנָי (אדון הכל יאהדונהי היה הוה ויהיה), הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל־דְּבָרָיו: אמן

---

1. מנהג העולם לנגן "ורצה בדבריהם" בדרגא תביר, ואינו נכון, כי אז משמע: רוצה בדבריהם הנאמרים - באמת, כאילו שרצה באמת בדבריהם הנאמרים (כי הטרחא ע"פ רוב מפסקת יותר מתביר כידוע). ואין זו הכוונה, אלא: ורצה בדבריהם, שהם נאמרים באמת. ולכן יש להטעים תיבת בדבריהם בזקף קטן, שהוא מפסיק יותר מטרחא שאחריו. ובחומש תורה תמימה הטעים במאריך טרחא מאריך סוף פסוק. והנכון כמו שכתבנו.

רַחֵם עַל צִיּוֹן, כִּי־הִיא בֵּית חַיֵּינוּ, וְלַעֲלוּבַת מלעיל נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ וּתְשַׂמֵּחַ בִּמְהֵרָה (יבטא היטב את הה"א) בְּיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹאדֹנָי יאהדונהי אדון הכל היה הוה ויהיה, מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ: אמן

שַׂמְּחֵנוּ יְהוָֹאדֹנָי יאהדונהי אדון הכל היה הוה ויהיה אֱלֹהֵינוּ שהוא תקיף, בעל היכולת, ובעל הכחות כלם בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ (עַבְדְּךָ), וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ (מְשִׁיחָךְ), בִּמְהֵרָה (יבטא היטב את הה"א) יָבֹא וְיָגֵל לְבָבֵנוּ. עַל כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֵׁב מלעיל זָר, וְלֹא־יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים[3] אֶת־כְּבוֹדוֹ, כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ, שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹאדֹנָי יאהדונהי אדון הכל היה הוה ויהיה, מָגֵן דָּוִד: אמן

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָנוּ יְהוָֹאדֹנָי יאהדונהי אדון הכל היה הוה ויהיה אֱלֹהֵינוּ שהוא תקיף, בעל היכולת, ובעל הכחות כלם, לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה, לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. עַל הַכֹּל יְהוָֹאדֹנָי יאהדונהי אדון הכל היה הוה ויהיה אֱלֹהֵינוּ שהוא תקיף, בעל היכולת, ובעל הכחות כלם, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לְךָ (לָךְ) וּמְבָרְכִים[4] אוֹתָךְ. יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹאדֹנָי יאהדונהי אדון הכל היה הוה ויהיה, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת, גם מברך ברכה זו עונה אָמֵן. (בן איש חי שנה ראשונה פרשת מסעי הלכה י"ד, ושו"ת יחוה דעת ח"ב סימן כ"ג).

---

2. ל"ג ורחמן. וכן שמעתי בשם אמה"ג זצ"ל, וכן ליתא בסדר רב עמרם גאון, באבודרהם, וברמב"ם בסוף ספר אהבה. ע"ש. וקרוב לודאי שנשתרבב הנוסח מברכת רפאנו: כי אל רופא רחמן ונאמן אתה. ושוב הראוני בסידור עבודת ישראל שהסגיר תיבת ורחמן, וכתב שבסידורי הספרדים גם בסידור משנת רפ"ז ליתא מלת ורחמן, וכן במסכת סופרים (פי"ג הלכה י"א) ליתא. ע"ש.

3. נראה שרומז כלפי הנוצרים, וזהו הלשון ולא ינחלו עוד, שהם חושבים שכבר בא המשיח ונותנים כבודו לאחרים. וכשיתגלה משיח בן דוד בב"א יסורו ממחשבתם הרעה, ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו.

4. ומברכים למנהגנו.

הפטרת בראשית

ישעיה סימן מ״ב

ה כֹּה־אָמַר הָאֵל | יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטֵיהֶם רֹקַע
הָאָרֶץ וְצֶאֱצָאֶיהָ נֹתֵן נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ לַהֹלְכִים
בָּהּ: ו אֲנִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק וְאַחֲזִק החז״ת בשוא נח בְּיָדֶךָ
וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם לְאוֹר גּוֹיִם: ז לִפְקֹחַ עֵינַיִם
עִוְרוֹת לְהוֹצִיא מִמַּסְגֵּר אַסִּיר מִבֵּית כֶּלֶא יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ:
ח אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן וּתְהִלָּתִי
לַפְּסִילִים: ט הָרִאשֹׁנוֹת הִנֵּה־בָּאוּ וַחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד
בְּטֶרֶם תִּצְמַחְנָה אַשְׁמִיעַ אֶתְכֶם: י שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר
חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ יוֹרְדֵי הַיָּם וּמְלוֹאוֹ אִיִּים
וְיֹשְׁבֵיהֶם: יא יִשְׂאוּ מִדְבָּר וְעָרָיו חֲצֵרִים תֵּשֵׁב קֵדָר יָרֹנּוּ
יֹשְׁבֵי סֶלַע מֵרֹאשׁ הָרִים יִצְוָחוּ: יב יָשִׂימוּ לַיהוָה כָּבוֹד
וּתְהִלָּתוֹ בָּאִיִּים יַגִּידוּ: יג יְהוָה כַּגִּבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ
מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה יָרִיעַ אַף־יַצְרִיחַ עַל־אֹיְבָיו
יִתְגַּבָּר: יד הֶחֱשֵׁיתִי מֵעוֹלָם אַחֲרִישׁ אֶתְאַפָּק כַּיּוֹלֵדָה
אֶפְעֶה אֶשֹּׁם וְאֶשְׁאַף יָחַד: טו אַחֲרִיב הָרִים וּגְבָעוֹת
וְכָל־עֶשְׂבָּם אוֹבִישׁ וְשַׂמְתִּי נְהָרוֹת לָאִיִּים וַאֲגַמִּים
אוֹבִישׁ: טז וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים בְּדֶרֶךְ לֹא יָדָעוּ בִּנְתִיבוֹת
לֹא־יְדָעוּם אַדְרִיכֵם אָשִׂים מַחְשָׁךְ לִפְנֵיהֶם לָאוֹר
וּמַעֲקַשִּׁים לְמִישׁוֹר אֵלֶּה הַדְּבָרִים עֲשִׂיתִם וְלֹא
עֲזַבְתִּים: יז נָסֹגוּ אָחוֹר יֵבֹשׁוּ בֹשֶׁת הַבֹּטְחִים בַּפֶּסֶל
הָאֹמְרִים לְמַסֵּכָה אַתֶּם אֱלֹהֵינוּ: יח הַחֵרְשִׁים שְׁמָעוּ
וְהַעִוְרִים הַבִּיטוּ לִרְאוֹת: יט מִי עִוֵּר כִּי אִם־עַבְדִּי וְחֵרֵשׁ
כְּמַלְאָכִי אֶשְׁלָח מִי עִוַּר כִּמְשֻׁלָּם וְעִוֵּר כְּעֶבֶד יְהוָה:
כ ראית רָאוֹת רַבּוֹת וְלֹא תִשְׁמֹר פָּקוֹחַ אָזְנַיִם וְלֹא
יִשְׁמָע: כא יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה
וַיַּאְדִּיר האל״ף בשוא נח:

כאן מסיימים הספרדים, והאשכנזים ממשיכים.

כב וְהוּא עַם־בָּזוּז וְשָׁסוּי הָפֵחַ בַּחוּרִים כֻּלָּם וּבְבָתֵּי
כְלָאִים הָחְבָּאוּ הָיוּ לְבַז וְאֵין מַצִּיל מְשִׁסָּה וְאֵין־אֹמֵר
הָשֵׁב: כג מִי בָכֶם יַאֲזִין זֹאת יַקְשֵׁב וְיִשְׁמַע לָאָחוֹר:
כד מִי־נָתַן למשוסה לִמְשִׁסָּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים הֲלוֹא
יְהוָה זֶּה חָטָאנוּ לוֹ וְלֹא־אָבוּ בִדְרָכָיו הָלוֹךְ וְלֹא שָׁמְעוּ
בְּתוֹרָתוֹ: כה וַיִּשְׁפֹּךְ עָלָיו חֲמָה אַפּוֹ וְעֻזּוּז מִלְחָמָה
וַתְּלַהֲטֵהוּ מִסָּבִיב וְלֹא יָדָע וַתִּבְעַר־בּוֹ וְלֹא־יָשִׂים
עַל־לֵב: מג א וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה בֹּרַאֲךָ יַעֲקֹב וְיֹצֶרְךָ
יִשְׂרָאֵל אַל־תִּירָא כִּי גְאַלְתִּיךָ קָרָאתִי בְשִׁמְךָ לִי־
אָתָּה: ב כִּי־תַעֲבֹר בַּמַּיִם אִתְּךָ אָנִי מלעיל וּבַנְּהָרוֹת לֹא
יִשְׁטְפוּךָ כִּי־תֵלֵךְ בְּמוֹ־אֵשׁ לֹא תִכָּוֶה וְלֶהָבָה לֹא
תִבְעַר־בָּךְ: ג כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
מוֹשִׁיעֶךָ נָתַתִּי כָפְרְךָ מִצְרַיִם כּוּשׁ וּסְבָא תַּחְתֶּיךָ:
ד מֵאֲשֶׁר יָקַרְתָּ בְעֵינַי נִכְבַּדְתָּ וַאֲנִי אֲהַבְתִּיךָ וְאֶתֵּן
אָדָם תַּחְתֶּיךָ וּלְאֻמִּים תַּחַת נַפְשֶׁךָ: ה אַל־תִּירָא כִּי־
אִתְּךָ אָנִי מלעיל מִמִּזְרָח אָבִיא זַרְעֶךָ וּמִמַּעֲרָב אֲקַבְּצֶךָּ:
ו אֹמַר לַצָּפוֹן תֵּנִי וּלְתֵימָן אַל־תִּכְלָאִי הָבִיאִי בָנַי
מֵרָחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ: ז כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי
וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף־עֲשִׂיתִיו: ח הוֹצִיא עַם־
עִוֵּר וְעֵינַיִם יֵשׁ וְחֵרְשִׁים וְאָזְנַיִם לָמוֹ: ט כָּל־הַגּוֹיִם
נִקְבְּצוּ יַחְדָּו וְיֵאָסְפוּ לְאֻמִּים מִי בָהֶם יַגִּיד זֹאת
וְרִאשֹׁנוֹת יַשְׁמִיעֻנוּ יִתְּנוּ עֵדֵיהֶם וְיִצְדָּקוּ וְיִשְׁמְעוּ
וְיֹאמְרוּ אֱמֶת: י אַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וְעַבְדִּי אֲשֶׁר
בָּחָרְתִּי לְמַעַן תֵּדְעוּ וְתַאֲמִינוּ לִי וְתָבִינוּ כִּי־אֲנִי הוּא
לְפָנַי לֹא־נוֹצַר מלעיל אֵל וְאַחֲרַי לֹא יִהְיֶה:

הפטרת נח

ישעיה סימן נ״ד

א רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה וְצַהֲלִי לֹא־חָלָה מלעיל
כִּי־רַבִּים בְּנֵי־שֹׁמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה:
ב הַרְחִיבִי | מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטּוּ אַל־
תַּחְשֹׂכִי הַאֲרִיכִי מֵיתָרַיִךְ וִיתֵדֹתַיִךְ חַזֵּקִי: ג כִּי־יָמִין
וּשְׂמֹאול תִּפְרֹצִי וְזַרְעֵךְ גוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נְשַׁמּוֹת המ״ם בדגש חזק יוֹשִׁיבוּ: ד אַל־תִּירְאִי הרי״ש בשוא נע כִּי־לֹא תֵבוֹשִׁי
וְאַל־תִּכָּלְמִי כִּי־לֹא תַחְפִּירִי כִּי בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ תִּשְׁכָּחִי
וְחֶרְפַּת אַלְמְנוּתַיִךְ לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד: ה כִּי בֹעֲלַיִךְ עֹשַׂיִךְ
יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ וְגֹאַלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־
הָאָרֶץ יִקָּרֵא: ו כִּי־כְאִשָּׁה עֲזוּבָה וַעֲצוּבַת מלעיל רוּחַ
קְרָאָךְ יְהוָה וְאֵשֶׁת נְעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהָיִךְ:
ז בְּרֶגַע קָטֹן עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֲקַבְּצֵךְ: ח בְּשֶׁצֶף
קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ
אָמַר גֹּאַלֵךְ יְהוָה: ט כִּי־מֵי נֹחַ זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי

מֵעֲבֹר מֵי־נֹחַ עוֹד עַל־הָאָרֶץ כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְּצֹף עָלַיִךְ
וּמִגְּעָר[1]־בָּךְ: ׳ כִּי הֶהָרִים יָמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוּטֶינָה
וְחַסְדִּי מֵאִתֵּךְ לֹא־יָמוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תָמוּט אָמַר
מְרַחֲמֵךְ יְהוָה:

כאן מסיימים הספרדים, והאשכנזים ממשיכים.

א עֲנִיָּה סֹעֲרָה לֹא נֻחָמָה הִנֵּה אָנֹכִי מַרְבִּיץ בַּפּוּךְ
אֲבָנַיִךְ וִיסַדְתִּיךְ בַּסַּפִּירִים: יב וְשַׂמְתִּי כַדְכֹד הכ״ף הראשונה
ברגש קל והכ״ף השניה רפה שִׁמְשֹׁתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ לְאַבְנֵי אֶקְדָּח
וְכָל־גְּבוּלֵךְ לְאַבְנֵי־חֵפֶץ: יג וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב
שְׁלוֹם בָּנַיִךְ: יד בִּצְדָקָה תִּכּוֹנָנִי רַחֲקִי מֵעֹשֶׁק כִּי־לֹא
תִירָאִי וּמִמְּחִתָּה כִּי לֹא־תִקְרַב אֵלָיִךְ: טו הֵן גּוֹר יָגוּר
אֵפֶס מֵאוֹתִי מִי־גָר אִתָּךְ עָלַיִךְ יִפּוֹל: טו הן הִנֵּה אָנֹכִי
בָּרָאתִי חָרָשׁ נֹפֵחַ בְּאֵשׁ פֶּחָם וּמוֹצִיא כְלִי לְמַעֲשֵׂהוּ
וְאָנֹכִי בָּרָאתִי מַשְׁחִית לְחַבֵּל: יז כָּל־כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ
לֹא יִצְלָח וְכָל־לָשׁוֹן תָּקוּם־אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט תַּרְשִׁיעִי
זֹאת נַחֲלַת עַבְדֵי יְהוָה וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה:
נח א הוֹי כָּל־צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לוֹ כֶּסֶף לְכוּ
שִׁבְרוּ וֶאֱכֹלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְּלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יַיִן
וְחָלָב: ב לָמָּה תִשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־לָחֶם וִיגִיעֲכֶם בְּלוֹא
לְשָׂבְעָה שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ אֵלַי וְאִכְלוּ־טוֹב וְתִתְעַנַּג הנו״ן בפתח
בַּדֶּשֶׁן נַפְשְׁכֶם: ג הַטּוּ אָזְנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וּתְחִי
נַפְשְׁכֶם וְאֶכְרְתָה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חַסְדֵי דָוִד
הַנֶּאֱמָנִים: ד הֵן עֵד לְאוּמִּים נְתַתִּיו נָגִיד וּמְצַוֶּה לְאֻמִּים:
ה הֵן גּוֹי לֹא־תֵדַע תִּקְרָא וְגוֹי לֹא־יָדָעוּךָ אֵלֶיךָ יָרוּצוּ
לְמַעַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרֶךָ:

הפטרת לך לך

ישעיה סימן מ׳

כו לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וּתְדַבֵּר יִשְׂרָאֵל נִסְתְּרָה דַרְכִּי
מֵיהוָה וּמֵאֱלֹהַי מִשְׁפָּטִי יַעֲבוֹר: כח הֲלוֹא יָדַעְתָּ אִם־לֹא
שָׁמַעְתָּ אֱלֹהֵי עוֹלָם | יְהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ לֹא יִיעָף
וְלֹא יִיגָע הגימ״ל רפויה אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ: כט נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ
וּלְאֵין אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה: ל וְיִיעֲפוּ נְעָרִים וְיִגָּעוּ
וּבְחוּרִים כָּשׁוֹל יִכָּשֵׁלוּ: לא וְקוֵי הי״ד בצירי ועיין מנחת שי יְהוָה יפסיק
מעט יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים יָרוּצוּ וְלֹא יִיגָעוּ
יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ: מא א הַחֲרִישוּ אֵלַי אִיִּים וּלְאֻמִּים
יַחֲלִיפוּ כֹחַ יִגְּשׁוּ אָז יְדַבֵּרוּ יַחְדָּו לַמִּשְׁפָּט נִקְרָבָה: ב מִי
הֵעִיר מִמִּזְרָח צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם
וּמְלָכִים יַרְדֶּה יִתֵּן כֶּעָפָר חַרְבּוֹ כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ:
ג יִרְדְּפֵם יַעֲבוֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא: ד מִי־פָעַל
וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ אֲנִי יְהוָה רִאשׁוֹן וְאֶת־
אַחֲרֹנִים אֲנִי־הוּא: ה רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ
יֶחֱרָדוּ קָרְבוּ וַיֶּאֱתָיוּן מלרע: ו אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ העי״ן
בשוא נח וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק: ז וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת־צֹרֵף
מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת־הוֹלֵם מלעיל פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב
הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְּמַסְמְרִים לֹא יִמּוֹט: ח וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל
עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי: ט אֲשֶׁר
הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ
וָאֹמַר מלעיל לְךָ עַבְדִּי־אַתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ:
י אַל־תִּירָא כִּי־עִמְּךָ אָנִי אַל־תִּשְׁתָּע כִּי־אֲנִי אֱלֹהֶיךָ
אִמַּצְתִּיךָ אַף־עֲזַרְתִּיךָ אַף־תְּמַכְתִּיךָ בִּימִין צִדְקִי: יא הֵן
יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כֹּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי
רִיבֶךָ: יב תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן
וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֶּךָ: יג כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק
יְמִינֶךָ הָאֹמֵר לְךָ אַל־תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ: יד אַל־תִּירְאִי
תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ נְאֻם־יְהוָה
וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: טו הִנֵּה שַׂמְתִּיךְ לְמוֹרֶג חָרוּץ
חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת תָּדוּשׁ הָרִים וְתָדֹק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ
תָּשִׂים: טו תִּזְרֵם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וּסְעָרָה תָּפִיץ אֹתָם וְאַתָּה
תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל:

הפטרת וירא

מלכים ב׳ סימן ד׳

א וְאִשָּׁה אַחַת מִנְּשֵׁי בְנֵי־הַנְּבִיאִים צָעֲקָה אֶל־אֱלִישָׁע
לֵאמֹר עַבְדְּךָ אִישִׁי מֵת וְאַתָּה יָדַעְתָּ כִּי עַבְדְּךָ הָיָה
יָרֵא אֶת־יְהוָה וְהַנּוֹשֶׁה בָּא לָקַחַת אֶת־שְׁנֵי יְלָדַי לוֹ
לַעֲבָדִים: ב וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הַגִּידִי
לִי מַה־יֶּשׁ־לְכִי לָךְ בַּבָּיִת וַתֹּאמֶר אֵין לְשִׁפְחָתְךָ כֹל
בַּבַּיִת כִּי אִם־אָסוּךְ שָׁמֶן: ג וַיֹּאמֶר לְכִי שַׁאֲלִי־לָךְ
כֵּלִים מִן־הַחוּץ מֵאֵת כָּל־שְׁכֵנָיִךְ כֵּלִים רֵקִים
אַל־תַּמְעִיטִי: ד וּבָאת וְסָגַרְתְּ הַדֶּלֶת בַּעֲדֵךְ וּבְעַד־בָּנַיִךְ
וְיָצַקְתְּ עַל כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה וְהַמָּלֵא תַּסִּיעִי: ה וַתֵּלֶךְ

1) פסוק ט׳: מנהגנו לקרוא את הגימ״ל בשוא קמץ כדברי הרד״ק ומנחת שי, וכ״כ הרב לחם הביכורים (דף מ״ו ע״א).

מֵאִתּוֹ וַתִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בַּעֲדָהּ וּבְעַד בְּנֶיהָ הֵם מַגִּישִׁים
אֵלֶיהָ וְהִיא מיצקת מוֹצֶקֶת: ו וַיְהִי | כִּמְלֹאת הַכֵּלִים
וַתֹּאמֶר אֶל־בְּנָהּ הַגִּישָׁה אֵלַי עוֹד כֶּלִי וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ
אֵין עוֹד כֶּלִי וַיַּעֲמֹד הַשָּׁמֶן: ז וַתָּבֹא וַתַּגֵּד לְאִישׁ
הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְכִי מִכְרִי אֶת־הַשָּׁמֶן וְשַׁלְּמִי אֶת־
נשיכי נִשְׁיֵךְ וְאַתְּ בניכי וּבָנַיִךְ תִּחְיִי בַּנּוֹתָר: ח וַיְהִי הַיּוֹם
וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע אֶל־שׁוּנֵם וְשָׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה וַתַּחֲזֵק־בּוֹ
לֶאֱכָל־לָחֶם וַיְהִי מִדֵּי עָבְרוֹ יָסֹר שָׁמָּה לֶאֱכָל־לָחֶם:
ט וַתֹּאמֶר אֶל־אִישָׁהּ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים
קָדוֹשׁ הוּא עֹבֵר עָלֵינוּ תָּמִיד: י נַעֲשֶׂה־נָּא עֲלִיַּת־קִיר
קְטַנָּה וְנָשִׂים לוֹ שָׁם מִטָּה וְשֻׁלְחָן וְכִסֵּא וּמְנוֹרָה וְהָיָה
בְּבֹאוֹ אֵלֵינוּ יָסוּר שָׁמָּה: יא וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹא שָׁמָּה וַיָּסָר
אֶל־הָעֲלִיָּה וַיִּשְׁכַּב־שָׁמָּה: יב וַיֹּאמֶר אֶל־גֵּיחֲזִי נַעֲרוֹ
קְרָא לַשּׁוּנַמִּית הַזֹּאת וַיִּקְרָא־לָהּ וַתַּעֲמֹד לְפָנָיו:
יג וַיֹּאמֶר לוֹ אֱמָר־נָא אֵלֶיהָ הִנֵּה חָרַדְתְּ | אֵלֵינוּ אֶת־
כָּל־הַחֲרָדָה הַזֹּאת מֶה לַעֲשׂוֹת לָךְ הֲיֵשׁ לְדַבֵּר־לָךְ
אֶל־הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל־שַׂר הַצָּבָא וַתֹּאמֶר בְּתוֹךְ עַמִּי אָנֹכִי
יֹשֶׁבֶת: יד וַיֹּאמֶר וּמֶה לַעֲשׂוֹת לָהּ וַיֹּאמֶר גֵּיחֲזִי אֲבָל בֵּן
אֵין־לָהּ וְאִישָׁהּ זָקֵן: טו וַיֹּאמֶר קְרָא־לָהּ וַיִּקְרָא־לָהּ
וַתַּעֲמֹד בַּפֶּתַח: טז וַיֹּאמֶר לַמּוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חַיָּה אתי אֹתְ
חֹבֶקֶת בֵּן וַתֹּאמֶר אַל־אֲדֹנִי אִישׁ הָאֱלֹהִים אַל־תְּכַזֵּב
בְּשִׁפְחָתֶךָ: יז וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֵּן לַמּוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת
חַיָּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע: יח וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיְהִי הַיּוֹם
וַיֵּצֵא אֶל־אָבִיו אֶל־הַקֹּצְרִים: יט וַיֹּאמֶר אֶל־אָבִיו רֹאשִׁי |
רֹאשִׁי וַיֹּאמֶר אֶל־הַנַּעַר שָׂאֵהוּ אֶל־אִמּוֹ: כ וַיִּשָּׂאֵהוּ
וַיְבִאֵהוּ אֶל־אִמּוֹ וַיֵּשֶׁב עַל־בִּרְכֶּיהָ עַד־הַצָּהֳרַיִם וַיָּמֹת:
כא וַתַּעַל וַתַּשְׁכִּבֵהוּ עַל־מִטַּת אִישׁ הָאֱלֹהִים וַתִּסְגֹּר
בַּעֲדוֹ וַתֵּצֵא: כב וַתִּקְרָא אֶל־אִישָׁהּ וַתֹּאמֶר שִׁלְחָה נָא
לִי אֶחָד מִן־הַנְּעָרִים וְאַתֹּת הָאֲתֹנוֹת וְאָרוּצָה עַד־אִישׁ
הָאֱלֹהִים וְאָשׁוּבָה: כג וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ אתי אַתְּ הלכתי הֹלֶכֶת
אֵלָיו הַיּוֹם לֹא־חֹדֶשׁ וְלֹא שַׁבָּת וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם:

כאן מסיימים הספרדים, והאשכנזים ממשיכים.

כד וַתַּחְבֹשׁ הָאָתוֹן וַתֹּאמֶר אֶל־נַעֲרָהּ נְהַג וְלֵךְ אַל־
תַּעְצָר־לִי לִרְכֹּב כִּי אִם־אָמַרְתִּי לָךְ: כה וַתֵּלֶךְ וַתָּבֹא
אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וַיְהִי כִּרְאוֹת אִישׁ־
הָאֱלֹהִים אֹתָהּ מִנֶּגֶד וַיֹּאמֶר אֶל־גֵּיחֲזִי נַעֲרוֹ הִנֵּה
הַשּׁוּנַמִּית הַלָּז: כו עַתָּה רוּץ־נָא לִקְרָאתָהּ וֶאֱמָר־לָהּ
הֲשָׁלוֹם לָךְ הֲשָׁלוֹם לְאִישֵׁךְ הֲשָׁלוֹם לַיֶּלֶד וַתֹּאמֶר
שָׁלוֹם: כז וַתָּבֹא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הָהָר וַתַּחֲזֵק
בְּרַגְלָיו וַיִּגַּשׁ גֵּיחֲזִי לְהָדְפָהּ וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים
הַרְפֵּה־לָהּ כִּי־נַפְשָׁהּ מָרָה־לָּהּ וַיהוָה הֶעְלִים תעיין בשוא נח
מִמֶּנִּי וְלֹא הִגִּיד לִי: כח וַתֹּאמֶר הֲשָׁאַלְתִּי בֵן מֵאֵת אֲדֹנִי
הֲלֹא אָמַרְתִּי לֹא תַשְׁלֵהּ אֹתִי: כט וַיֹּאמֶר לְגֵיחֲזִי חֲגֹר
מָתְנֶיךָ וְקַח מִשְׁעַנְתִּי בְיָדֶךָ וָלֵךְ כִּי תִמְצָא־אִישׁ לֹא
תְבָרְכֶנּוּ וְכִי־יְבָרֶכְךָ אִישׁ לֹא תַעֲנֶנּוּ וְשַׂמְתָּ מִשְׁעַנְתִּי
עַל־פְּנֵי הַנָּעַר: ל וַתֹּאמֶר אֵם הַנַּעַר חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ
אִם־אֶעֱזָבְךָ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ: לא וְגֵיחֲזִי עָבַר לִפְנֵיהֶם
וַיָּשֶׂם אֶת־הַמִּשְׁעֶנֶת עַל־פְּנֵי הַנַּעַר וְאֵין קוֹל וְאֵין קָשֶׁב
וַיָּשָׁב לִקְרָאתוֹ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר לֹא הֵקִיץ הַנָּעַר: לב וַיָּבֹא
אֱלִישָׁע הַבַּיְתָה וְהִנֵּה הַנַּעַר מֵת מֻשְׁכָּב עַל־מִטָּתוֹ:
לג וַיָּבֹא וַיִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בְּעַד שְׁנֵיהֶם וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה:
לד וַיַּעַל וַיִּשְׁכַּב עַל־הַיֶּלֶד וַיָּשֶׂם פִּיו עַל־פִּיו וְעֵינָיו
עַל־עֵינָיו וְכַפָּיו עַל־כפו כַּפָּיו וַיִּגְהַר עָלָיו וַיִּתְחַם בְּשַׂר
הַיָּלֶד: לה וַיָּשָׁב וַיֵּלֶךְ בַּבַּיִת אַחַת הֵנָּה וְאַחַת הֵנָּה וַיַּעַל
וַיִּגְהַר עָלָיו וַיְזוֹרֵר הַנַּעַר עַד־שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּפְקַח הַנַּעַר
אֶת־עֵינָיו: לו וַיִּקְרָא אֶל־גֵּיחֲזִי וַיֹּאמֶר קְרָא אֶל־
הַשֻּׁנַמִּית הַזֹּאת וַיִּקְרָאֶהָ וַתָּבֹא אֵלָיו וַיֹּאמֶר שְׂאִי בְנֵךְ:
לז וַתָּבֹא וַתִּפֹּל עַל־רַגְלָיו וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתִּשָּׂא אֶת־
בְּנָהּ וַתֵּצֵא:

הפטרת חיי שרה

מלכים א׳ סימן א׳

א וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְכַסֻּהוּ בַּבְּגָדִים וְלֹא יִחַם
לוֹ: ב וַיֹּאמְרוּ לוֹ עֲבָדָיו יְבַקְשׁוּ לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ נַעֲרָה
בְתוּלָה וְעָמְדָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וּתְהִי־לוֹ סֹכֶנֶת וְשָׁכְבָה
בְחֵיקֶךָ וְחַם לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ: ג וַיְבַקְשׁוּ נַעֲרָה יָפָה בְּכָל
גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וַיִּמְצְאוּ אֶת־אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית וַיָּבִאוּ
אֹתָהּ לַמֶּלֶךְ: ד וְהַנַּעֲרָה יָפָה עַד־מְאֹד וַתְּהִי לַמֶּלֶךְ
סֹכֶנֶת וַתְּשָׁרְתֵהוּ וְהַמֶּלֶךְ לֹא יְדָעָהּ: ה וַאֲדֹנִיָּה בֶן־חַגִּית
מִתְנַשֵּׂא לֵאמֹר אֲנִי אֶמְלֹךְ וַיַּעַשׂ לוֹ רֶכֶב וּפָרָשִׁים
וַחֲמִשִּׁים אִישׁ רָצִים לְפָנָיו: ו וְלֹא־עֲצָבוֹ אָבִיו מִיָּמָיו
לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּכָה עָשִׂיתָ וְגַם־הוּא טוֹב־תֹּאַר מְאֹד

וְאֹתוֹ יָלְדָה אַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם: יוַיִּהְיוּ דְבָרָיו עִם יוֹאָב
בֶּן־צְרוּיָה וְעִם אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וַיַּעַזְרוּ העי״ן בשוא נח והזי״ן בשוא נע
אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה: יאוְצָדוֹק הַכֹּהֵן וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְנָתָן
הַנָּבִיא וְשִׁמְעִי וְרֵעִי וְהַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר לְדָוִד לֹא הָיוּ
עִם־אֲדֹנִיָּהוּ: יבוַיִּזְבַּח אֲדֹנִיָּהוּ צֹאן וּבָקָר וּמְרִיא עִם אֶבֶן
הַזֹּחֶלֶת אֲשֶׁר־אֵצֶל עֵין רֹגֵל וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־אֶחָיו בְּנֵי
הַמֶּלֶךְ וּלְכָל־אַנְשֵׁי יְהוּדָה עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ: יגוְאֶת־נָתָן
הַנָּבִיא וּבְנָיָהוּ וְאֶת־הַגִּבּוֹרִים וְאֶת־שְׁלֹמֹה אָחִיו לֹא
קָרָא: ידוַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר
הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ העי״ן בפתח כִּי מָלַךְ אֲדֹנִיָּהוּ בֶן־חַגִּית
וַאֲדֹנִינוּ דָוִד לֹא יָדָע: טוְעַתָּה לְכִי אִיעָצֵךְ נָא עֵצָה
וּמַלְּטִי אֶת־נַפְשֵׁךְ וְאֶת־נֶפֶשׁ בְּנֵךְ שְׁלֹמֹה: טזלְכִי וּבָאִי
אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִד וְאָמַרְתְּ אֵלָיו הֲלֹא־אַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲמָתְךָ לֵאמֹר כִּי־שְׁלֹמֹה בְּנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרַי
וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי וּמַדּוּעַ מָלַךְ אֲדֹנִיָּהוּ: יזהִנֵּה עוֹדֶךָּ
מְדַבֶּרֶת שָׁם עִם־הַמֶּלֶךְ וַאֲנִי אָבוֹא אַחֲרַיִךְ
וּמִלֵּאתִי מלרע אֶת־דְּבָרָיִךְ: יחוַתָּבֹא בַת־שֶׁבַע אֶל־הַמֶּלֶךְ
הַחֲדָרָה וְהַמֶּלֶךְ זָקֵן מְאֹד וַאֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית
מְשָׁרֶת הרי״ש בפתח אֶת־הַמֶּלֶךְ: יטוַתִּקֹּד בַּת־שֶׁבַע וַתִּשְׁתַּחוּ
לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ: כוַתֹּאמֶר לוֹ אֲדֹנִי אַתָּה
נִשְׁבַּעְתָּ בַּיהוָה אֱלֹהֶיךָ לַאֲמָתֶךָ כִּי־שְׁלֹמֹה בְּנֵךְ יִמְלֹךְ
אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי: כאוְעַתָּה הִנֵּה אֲדֹנִיָּה מָלָךְ
וְעַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לֹא יָדָעְתָּ: כבוַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־
וְצֹאן לָרֹב וַיִּקְרָא לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן
וּלְיֹאָב שַׂר הַצָּבָא וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ לֹא קָרָא: כגוְאַתָּה
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ עֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל עָלֶיךָ לְהַגִּיד לָהֶם מִי
יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו: כדוְהָיָה כִּשְׁכַב
אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו וְהָיִיתִי אֲנִי וּבְנִי שְׁלֹמֹה
חַטָּאִים יזהר להדגיש את הטי״ת כדי שלא תשתנה המשמעות ללשון עוונות: כהוְהִנֵּה
עוֹדֶנָּה מְדַבֶּרֶת עִם־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא בָּא: כוַיַּגִּידוּ
לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר הִנֵּה נָתָן הַנָּבִיא וַיָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ עַל־אַפָּיו אָרְצָה: כזוַיֹּאמֶר נָתָן אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ אַתָּה אָמַרְתָּ אֲדֹנִיָּהוּ יִמְלֹךְ אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב
עַל־כִּסְאִי: כחכִּי יָרַד הַיּוֹם וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־וְצֹאן
לָרֹב וַיִּקְרָא לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּלְשָׂרֵי הַצָּבָא וּלְאֶבְיָתָר
הַכֹּהֵן וְהִנָּם אֹכְלִים[2] וְשֹׁתִים לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ
אֲדֹנִיָּהוּ: כטוְלִי אֲנִי־עַבְדֶּךָ וּלְצָדוֹק הַכֹּהֵן וְלִבְנָיָהוּ בֶן־
יְהוֹיָדָע וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ לֹא קָרָא: לאִם מֵאֵת אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא הוֹדַעְתָּ אֶת־עבדיך עַבְדְּךָ
מִי יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו: לאוַיַּעַן הַמֶּלֶךְ
דָּוִד וַיֹּאמֶר קְרָאוּ־לִי לְבַת־שֶׁבַע וַתָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: לבוַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמַר חַי־יְהוָה
אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־צָרָה: לגכִּי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
לָךְ בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ
אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי תַּחְתָּי כִּי כֵן אֶעֱשֶׂה הַיּוֹם
הַזֶּה: לדוַתִּקֹּד בַּת־שֶׁבַע אַפַּיִם אָרֶץ וַתִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ
וַתֹּאמֶר יְחִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְעֹלָם:

הפטרת תולדות

מלאכי סימן א׳

אמַשָּׂא דְבַר־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל בְּיַד מַלְאָכִי: באָהַבְתִּי
אֶתְכֶם אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה אֲהַבְתָּנוּ הֲלוֹא־אָח
עֵשָׂו לְיַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וָאֹהַב אֶת־יַעֲקֹב: גוְאֶת־עֵשָׂו
שָׂנֵאתִי וָאָשִׂים אֶת־הָרָיו שְׁמָמָה וְאֶת־נַחֲלָתוֹ לְתַנּוֹת
מִדְבָּר: דכִּי־תֹאמַר אֱדוֹם רֻשָּׁשְׁנוּ וְנָשׁוּב וְנִבְנֶה חֳרָבוֹת
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הֵמָּה יִבְנוּ וַאֲנִי אֶהֱרוֹס וְקָרְאוּ
לָהֶם גְּבוּל רִשְׁעָה וְהָעָם אֲשֶׁר־זָעַם יְהוָה עַד־עוֹלָם:
הוְעֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה וְאַתֶּם תֹּאמְרוּ יִגְדַּל יְהוָה מֵעַל
לִגְבוּל יִשְׂרָאֵל: ובֵּן יְכַבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדֹנָיו וְאִם־אָב
אָנִי מלעיל אַיֵּה כְבוֹדִי וְאִם־אֲדוֹנִים אָנִי מלעיל אַיֵּה מוֹרָאִי
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לָכֶם הַכֹּהֲנִים בּוֹזֵי שְׁמִי וַאֲמַרְתֶּם
בַּמֶּה בָּזִינוּ אֶת־שְׁמֶךָ: זמַגִּישִׁים עַל־מִזְבְּחִי לֶחֶם מְגֹאָל
וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה גֹּאַלְנוּךָ בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן יְהוָה יפסיק מעט
נִבְזֶה הוּא: חוְכִי־תַגִּישׁוּן עִוֵּר לִזְבֹּחַ אֵין רָע וְכִי תַגִּישׁוּ
פִּסֵּחַ וְחֹלֶה אֵין רָע הַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶחָתֶךָ הֲיִרְצְךָ אוֹ
הֲיִשָּׂא פָנֶיךָ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: טוְעַתָּה חַלּוּ־נָא
פְּנֵי־אֵל וִיחָנֵּנוּ מִיֶּדְכֶם הָיְתָה זֹּאת הֲיִשָּׂא מִכֶּם פָּנִים
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ימִי גַם־בָּכֶם וְיִסְגֹּר דְּלָתַיִם
וְלֹא־תָאִירוּ מִזְבְּחִי חִנָּם אֵין־לִי חֵפֶץ בָּכֶם אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת וּמִנְחָה לֹא־אֶרְצֶה מִיֶּדְכֶם: יאכִּי מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ
וְעַד־מְבוֹאוֹ גָּדוֹל שְׁמִי בַגּוֹיִם וּבְכָל־מָקוֹם מֻקְטָר מֻגָּשׁ
לִשְׁמִי וּמִנְחָה טְהוֹרָה כִּי־גָדוֹל שְׁמִי בַגּוֹיִם אָמַר יְהוָה

2) פסוק כ״ה: גם למנהגנו יש לקרוא כאן את הכ״ף בשוא נע כדי שלא תשתנה משמעות התיבה (עיין במודעה רבא שבתחילת התיקו״ס).

צְבָאוֹת: יב וְאַתֶּם מְחַלְּלִים אוֹתוֹ בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן
אֲדֹנָי יפסיק מעט מְגֹאָל הוּא וְנִיבוֹ נִבְזֶה אָכְלוֹ: יג וַאֲמַרְתֶּם
הִנֵּה מַתְּלָאָה וְהִפַּחְתֶּם אוֹתוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
וַהֲבֵאתֶם גָּזוּל וְאֶת־הַפִּסֵּחַ וְאֶת־הַחוֹלָה וַהֲבֵאתֶם אֶת־
הַמִּנְחָה הַאֶרְצֶה אוֹתָהּ מִיֶּדְכֶם אָמַר יְהוָה: יד וְאָרוּר
נוֹכֵל וְיֵשׁ בְּעֶדְרוֹ זָכָר וְנֹדֵר וְזֹבֵחַ מָשְׁחָת לַאדֹנָי כִּי
מֶלֶךְ גָּדוֹל אָנִי מלעיל אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּשְׁמִי נוֹרָא
בַגּוֹיִם: ב א וְעַתָּה אֲלֵיכֶם הַמִּצְוָה הַזֹּאת הַכֹּהֲנִים: ב אִם־
לֹא תִשְׁמָעוּ וְאִם־לֹא תָשִׂימוּ עַל־לֵב לָתֵת כָּבוֹד לִשְׁמִי
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְשִׁלַּחְתִּי בָכֶם אֶת־הַמְּאֵרָה וְאֶרֹתִי
אֶת־בִּרְכוֹתֵיכֶם וְגַם אֲרוֹתִיהָ כִּי אֵינְכֶם שָׂמִים עַל־לֵב:
ג הִנְנִי[3] גֹּעֵר לָכֶם אֶת־הַזֶּרַע וְזֵרִיתִי פֶרֶשׁ בשי"ן ימנית עַל־
פְּנֵיכֶם פֶּרֶשׁ חַגֵּיכֶם וְנָשָׂא אֶתְכֶם אֵלָיו: ד וִידַעְתֶּם הע"ש
בשוא נח כִּי שִׁלַּחְתִּי אֲלֵיכֶם אֶת הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִהְיוֹת
בְּרִיתִי אֶת־לֵוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ה בְּרִיתִי | הָיְתָה
אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וָאֶתְּנֵם־לוֹ מוֹרָא וַיִּירָאֵנִי וּמִפְּנֵי
שְׁמִי נִחַת הוּא: ו תּוֹרַת אֱמֶת הָיְתָה בְּפִיהוּ וְעַוְלָה
לֹא־נִמְצָא בִשְׂפָתָיו בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הָלַךְ אִתִּי וְרַבִּים
הֵשִׁיב מֵעָוֹן: ז כִּי־שִׂפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ־דַעַת וְתוֹרָה
יְבַקְשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי מַלְאַךְ יְהוָה־צְבָאוֹת הוּא:

הפטרת ויצא

למנהג הספרדים

הושע סימן י"א

ז וְעַמִּי תְלוּאִים לִמְשׁוּבָתִי וְאֶל־עֹל יִקְרָאֻהוּ יַחַד לֹא
יְרוֹמֵם: ח אֵיךְ אֶתֶּנְךָ אֶפְרַיִם אֲמַגֶּנְךָ יִשְׂרָאֵל אֵיךְ אֶתֶּנְךָ
כְּאַדְמָה אֲשִׂימְךָ כִּצְבוֹאִים האל"ף נחה, וקריאת התיבה כך: "כצבוים"
נֶהְפַּךְ הה"א בשוא נח עָלַי לִבִּי יַחַד נִכְמְרוּ נִחוּמָי: ט לֹא אֶעֱשֶׂה
חֲרוֹן אַפִּי לֹא אָשׁוּב לְשַׁחֵת אֶפְרַיִם כִּי אֵל אָנֹכִי
וְלֹא־אִישׁ בְּקִרְבְּךָ קָדוֹשׁ וְלֹא אָבוֹא בְּעִיר: י אַחֲרֵי יְהוָה
יֵלְכוּ כְּאַרְיֵה יִשְׁאָג כִּי־הוּא יִשְׁאַג וְיָחֲרְדוּ בָנִים מִיָּם:
יא יֶחֱרְדוּ כְצִפּוֹר מִמִּצְרַיִם וּכְיוֹנָה מֵאֶרֶץ אַשּׁוּר
וְהוֹשַׁבְתִּים עַל־בָּתֵּיהֶם נְאֻם־יְהוָה: יב א סְבָבֻנִי בְכַחַשׁ
אֶפְרַיִם וּבְמִרְמָה בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה עֹד רָד עִם־אֵל
וְעִם־קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן: ב אֶפְרַיִם רֹעֶה רוּחַ וְרֹדֵף קָדִים
כָּל־הַיּוֹם כָּזָב וָשֹׁד יַרְבֶּה וּבְרִית עִם־אַשּׁוּר יִכְרֹתוּ
וְשֶׁמֶן לְמִצְרַיִם יוּבָל: ג וְרִיב לַיהוָה עִם־יְהוּדָה וְלִפְקֹד

3) פסוק ג: הנני למנהגנו.

עַל־יַעֲקֹב כִּדְרָכָיו כְּמַעֲלָלָיו יָשִׁיב לוֹ: ד בַּבֶּטֶן עָקַב
אֶת־אָחִיו וּבְאוֹנוֹ שָׂרָה אֶת־אֱלֹהִים: ה וַיָּשַׂר בשי"ן שמאלית
אֶל־מַלְאָךְ וַיּוּכָל בָּכָה וַיִּתְחַנֵּן־לוֹ בֵּית־אֵל יִמְצָאֶנּוּ וְשָׁם
יְדַבֵּר עִמָּנוּ: ו וַיהוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת יְהוָה זִכְרוֹ: ז וְאַתָּה
בֵּאלֹהֶיךָ תָּשׁוּב חֶסֶד וּמִשְׁפָּט שְׁמֹר וְקַוֵּה אֶל־אֱלֹהֶיךָ
תָּמִיד: ח כְּנַעַן בְּיָדוֹ מֹאזְנֵי מִרְמָה לַעֲשֹׁק אָהֵב: ט וַיֹּאמֶר
אֶפְרַיִם אַךְ עָשַׁרְתִּי מָצָאתִי אוֹן לִי כָּל־יְגִיעַי לֹא
יִמְצְאוּ־לִי עָוֹן אֲשֶׁר־חֵטְא: י וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם עֹד אוֹשִׁיבְךָ בָּאֳהָלִים כִּימֵי מוֹעֵד: יא וְדִבַּרְתִּי
עַל־הַנְּבִיאִים וָאָנֹכִי חָזוֹן הִרְבֵּיתִי וּבְיַד הַנְּבִיאִים
אֲדַמֶּה: יב אִם־גִּלְעָד אָוֶן אַךְ־שָׁוְא הָיוּ בַגִּלְגָּל שְׁוָרִים
זִבְּחוּ גַּם מִזְבְּחוֹתָם כְּגַלִּים עַל תַּלְמֵי שָׂדָי:

ויש קהילות שמוסיפים שני פסוקים ראשונים מהפטרת "ויברח יעקב" (שהיא הפטרת ויצא לאשכנזים), וכן הוא בספר ברית כהונה אורח חיים (מערכת הפטרות), וכן נהג מרן הגאון רבי מצליח מאזוז זצ"ל, וכ"כ הרמב"ם בסוף ספר אהבה ע"ש. והטעם נראה לפי שבהפטרת "ועמי תלואים" אין שום קשר לפרשת ויצא רק בשני פסוקים אלו "ויברח יעקב" וגו' "ובנביא העלה" וגו'. ולא רצו להתחיל מן "ויברח יעקב" וגו' כמנהג האשכנזים לפי שכולה דברי תוכחה ופורענות ב"מ. ודו"ק.

הפטרת ויצא

למנהג האשכנזים

הושע סימן י"ב

יב וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שְׂדֵה אֲרָם וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל בְּאִשָּׁה
וּבְאִשָּׁה שָׁמָר: יג וּבְנָבִיא הֶעֱלָה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרָיִם וּבְנָבִיא נִשְׁמָר: יד הִכְעִיס אֶפְרַיִם תַּמְרוּרִים
וְדָמָיו עָלָיו יִטּוֹשׁ וְחֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ אֲדֹנָיו: יג א כְּדַבֵּר
אֶפְרַיִם רְתֵת מלרע נָשָׂא הוּא בְּיִשְׂרָאֵל וַיֶּאְשַׁם האל"ף בשוא נח
בַּבַּעַל וַיָּמֹת: ב וְעַתָּה | יוֹסִפוּ לַחֲטֹא וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה
מִכַּסְפָּם כִּתְבוּנָם עֲצַבִּים מַעֲשֵׂה חָרָשִׁים כֻּלָּה לָהֶם הֵם
אֹמְרִים זֹבְחֵי אָדָם עֲגָלִים יִשָּׁקוּן: ג לָכֵן יִהְיוּ כַּעֲנַן־בֹּקֶר
וְכַטַּל מַשְׁכִּים הֹלֵךְ כְּמֹץ יְסֹעֵר מִגֹּרֶן וּכְעָשָׁן מֵאֲרֻבָּה:
ד וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וֵאלֹהִים זוּלָתִי לֹא
תֵדָע וּמוֹשִׁיעַ אַיִן בִּלְתִּי: ה אֲנִי יְדַעְתִּיךָ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ
תַּלְאֻבוֹת: ו כְּמַרְעִיתָם וַיִּשְׂבָּעוּ שָׂבְעוּ וַיָּרָם לִבָּם עַל־כֵּן
שְׁכֵחוּנִי: ז וָאֱהִי לָהֶם כְּמוֹ־שָׁחַל כְּנָמֵר עַל־דֶּרֶךְ אָשּׁוּר:
ח אֶפְגְּשֵׁם כְּדֹב שַׁכּוּל וְאֶקְרַע סְגוֹר לִבָּם וְאֹכְלֵם שָׁם
כְּלָבִיא חַיַּת הַשָּׂדֶה תְּבַקְּעֵם: ט שִׁחֲתְךָ יִשְׂרָאֵל כִּי־בִי

בְּעִוְרֶךָ: ׳אֲהִי מַלְכְּךָ אַפּוֹא וְיוֹשִׁיעֲךָ בְּכָל־עָרֶיךָ
וְשֹׁפְטֶיךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ תְּנָה־לִּי מֶלֶךְ וְשָׂרִים: ״אֶתֶּן־לְךָ
מֶלֶךְ בְּאַפִּי וְאֶקַּח בְּעֶבְרָתִי: ״צְרוּר עֲוֹן אֶפְרַיִם צְפוּנָה
חַטָּאתוֹ: ״חֶבְלֵי יוֹלֵדָה יָבֹאוּ לוֹ הוּא־בֵן לֹא חָכָם
כִּי־עֵת לֹא־יַעֲמֹד בְּמִשְׁבַּר בָּנִים: ״מִיַּד שְׁאוֹל אֶפְדֵּם
מִמָּוֶת אֶגְאָלֵם אֱהִי דְבָרֶיךָ מָוֶת אֱהִי קָטָבְךָ הקו״ף בקמץ רחב
והטי״ת בקמץ חטוף שְׁאוֹל נֹחַם יִסָּתֵר מֵעֵינָי: ״כִּי הוּא בֵּין
אַחִים יַפְרִיא יָבוֹא קָדִים רוּחַ יְהוָה מִמִּדְבָּר עֹלֶה
וְיֵבוֹשׁ מְקוֹרוֹ וְיֶחֱרַב מַעְיָנוֹ הע״ין בשוא נח הוּא יִשְׁסֶה אוֹצַר
כָּל־כְּלִי חֶמְדָּה: יד ״תֶּאְשַׁם האל״ף בשוא נח שֹׁמְרוֹן כִּי מָרְתָה
בֵּאלֹהֶיהָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ עֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ וְהָרִיּוֹתָיו
יְבֻקָּעוּ: ב ״שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ
בַּעֲוֹנֶךָ: ג קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אִמְרוּ
אֵלָיו כָּל־תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח־טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ:
ד אַשּׁוּר | לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא־נֹאמַר עוֹד
אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ אֲשֶׁר־בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם: ה אֶרְפָּא
מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ: ו אֶהְיֶה כַּטַּל
לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן: ז יֵלְכוּ
יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְّבָנוֹן: ח יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי
בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן: ט אֶפְרַיִם
מַה־לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ
רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִרְיְךָ הפ״א בסגול נִמְצָא: ׳מִי חָכָם וְיָבֵן הטעם ביו״ד
עם העמדה קטנה בבי״ת אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי־יְשָׁרִים דַּרְכֵי יְהוָה
וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם:

הפטרת וישלח

למנהג הספרדים

ומנהג האשכנזים להפטיר "ועמי תלואים" שהיא הפטרת ויצא לספרדים (לעיל עמוד 253).

ספר עובדיה

א חֲזוֹן עֹבַדְיָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוֹה קרי אלהים לֶאֱדוֹם
שְׁמוּעָה שָׁמַעְנוּ מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בַּגּוֹיִם שֻׁלָּח קוּמוּ
וְנָקוּמָה עָלֶיהָ לַמִּלְחָמָה: ב הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךְ בַּגּוֹיִם בָּזוּי
אַתָּה מְאֹד: ג זְדוֹן לִבְּךָ הִשִּׁיאֶךָ שֹׁכְנִי בְּחַגְוֵי־סֶלַע
מְרוֹם שִׁבְתּוֹ אֹמֵר בְּלִבּוֹ מִי יוֹרִידֵנִי אָרֶץ: ד אִם־תַּגְבִּיהַּ
כַּנֶּשֶׁר וְאִם־בֵּין כּוֹכָבִים שִׂים קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ
נְאֻם־יְהוָה: ה אִם־גַּנָּבִים בָּאוּ־לָךְ אִם־שׁוֹדְדֵי[4] לַיְלָה
אֵיךְ נִדְמֵיתָה הֲלוֹא יִגְנְבוּ דַיָּם אִם־בֹּצְרִים בָּאוּ לָךְ
הֲלוֹא יַשְׁאִירוּ עֹלְלוֹת: ו אֵיךְ נֶחְפְּשׂוּ עֵשָׂו נִבְעֲוּ
מַצְפֻּנָיו: ז עַד־הַגְּבוּל שִׁלְּחוּךָ כָּל אַנְשֵׁי בְרִיתֶךָ
הִשִּׁיאוּךָ יָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי שְׁלֹמֶךָ לַחְמְךָ יָשִׂימוּ מָזוֹר
תַּחְתֶּיךָ אֵין תְּבוּנָה בּוֹ: ח הֲלוֹא בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
וְהַאֲבַדְתִּי חֲכָמִים מֵאֱדוֹם וּתְבוּנָה מֵהַר עֵשָׂו: ט וְחַתּוּ
גִבּוֹרֶיךָ תֵּימָן לְמַעַן יִכָּרֵת־אִישׁ מֵהַר עֵשָׂו מִקָּטֶל:
י מֵחֲמַס אָחִיךָ יַעֲקֹב תְּכַסְּךָ בוּשָׁה וְנִכְרַתָּ מלעיל לְעוֹלָם:
יא בְּיוֹם עָמְדְךָ המ״ם בקמץ רחב והדל״ת בשוא נע מִנֶּגֶד בְּיוֹם שְׁבוֹת
זָרִים חֵילוֹ וְנָכְרִים בָּאוּ שְׁעָרָיו וְעַל־יְרוּשָׁלַיִם יַדּוּ
גוֹרָל גַּם־אַתָּה כְּאַחַד מֵהֶם: יב וְאַל־תֵּרֶא מלעיל בְּיוֹם־
אָחִיךָ בְּיוֹם נָכְרוֹ וְאַל־תִּשְׂמַח לִבְנֵי־יְהוּדָה בְּיוֹם
אָבְדָם וְאַל־תַּגְדֵּל פִּיךָ בְּיוֹם צָרָה: יג אַל־תָּבוֹא בְשַׁעַר־
עַמִּי בְּיוֹם אֵידָם אַל־תֵּרֶא גַּם־אַתָּה בְּרָעָתוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ
וְאַל־תִּשְׁלַחְנָה בְחֵילוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ: יד וְאַל־תַּעֲמֹד עַל־
הַפֶּרֶק לְהַכְרִית אֶת־פְּלִיטָיו וְאַל־תַּסְגֵּר שְׂרִידָיו בְּיוֹם
צָרָה: טו כִּי־קָרוֹב יוֹם־יְהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ
יֵעָשֶׂה לָּךְ גְּמֻלְךָ יָשׁוּב בְּרֹאשֶׁךָ: טו כִּי כַּאֲשֶׁר שְׁתִיתֶם
עַל־הַר קָדְשִׁי יִשְׁתּוּ כָל־הַגּוֹיִם תָּמִיד וְשָׁתוּ וְלָעוּ מלרע
וְהָיוּ כְּלוֹא הָיוּ: יז וּבְהַר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְלֵיטָה וְהָיָה קֹדֶשׁ
וְיָרְשׁוּ בֵית יַעֲקֹב אֶת מוֹרְשֵׁיהֶם: יח וְהָיָה בֵית־יַעֲקֹב
אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה וּבֵית עֵשָׂו לְקַשׁ וְדָלְקוּ בָהֶם
וַאֲכָלוּם וְלֹא־יִהְיֶה שָׂרִיד לְבֵית עֵשָׂו כִּי יְהוָה דִּבֵּר:
יט וְיָרְשׁוּ הַנֶּגֶב אֶת־הַר עֵשָׂו וְהַשְּׁפֵלָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים
וְיָרְשׁוּ אֶת־שְׂדֵה אֶפְרַיִם וְאֶת שְׂדֵה שֹׁמְרוֹן וּבִנְיָמִן
אֶת־הַגִּלְעָד: כ וְגָלַת הַחֵל־הַזֶּה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
כְּנַעֲנִים עַד־צָרְפַת וְגָלַת יְרוּשָׁלַיִם אֲשֶׁר בִּסְפָרַד
יִרְשׁוּ הרי״ש בשוא נע אֶת עָרֵי הַנֶּגֶב: כא וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר
צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה:

הפטרת וישב

מפטירין בעמוס סימן ב' כדלקמן, ואם פרשת וישב חלה בשבת ראשונה של חנוכה מפטירין "רני ושמחי" (לקמן עמוד 295).

עמוס סימן ב'

א כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־אַרְבָּעָה
לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־מִכְרָם בַּכֶּסֶף צַדִּיק וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר
נַעֲלָיִם: ב הַשֹּׁאֲפִים עַל־עֲפַר־אֶרֶץ בְּרֹאשׁ דַּלִּים וְדֶרֶךְ

4) פסוק ה: שׁוֹדדי למנהגנו.

עֲנָיִים יַטּוּ וְאִישׁ וָאָבִיו יֵלְכוּ אֶל־הַנַּעֲרָה לְמַעַן חַלֵּל
אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי: ח וְעַל־בְּגָדִים חֲבֻלִים יַטּוּ אֵצֶל כָּל־
מִזְבֵּחַ וְיֵין עֲנוּשִׁים יִשְׁתּוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם: ט וְאָנֹכִי
הִשְׁמַדְתִּי אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵיהֶם אֲשֶׁר כְּגֹבַהּ אֲרָזִים
גָּבְהוֹ וְחָסֹן הוּא כָּאַלּוֹנִים וָאַשְׁמִיד פִּרְיוֹ מִמַּעַל
וְשָׁרָשָׁיו השי"ן בקמץ רחב מִתָּחַת: י וְאָנֹכִי הֶעֱלִיתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה
לָרֶשֶׁת אֶת־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי: יא וָאָקִים מִבְּנֵיכֶם לִנְבִיאִים
וּמִבַּחוּרֵיכֶם לִנְזִרִים הַאַף אֵין־זֹאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־
יְהוָה: יב וַתַּשְׁקוּ אֶת־הַנְּזִרִים יָיִן וְעַל־הַנְּבִיאִים צִוִּיתֶם
לֵאמֹר לֹא תִנְבָּאוּ: יג הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיק תַּחְתֵּיכֶם כַּאֲשֶׁר
תָּעִיק הָעֲגָלָה הַמְלֵאָה לָהּ עָמִיר: יד וְאָבַד מָנוֹס מִקָּל
וְחָזָק לֹא־יְאַמֵּץ כֹּחוֹ וְגִבּוֹר לֹא־יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ: טו וְתֹפֵשׂ
הַקֶּשֶׁת לֹא יַעֲמֹד וְקַל בְּרַגְלָיו לֹא יְמַלֵּט וְרֹכֵב הַסּוּס
לֹא יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ: טז וְאַמִּיץ לִבּוֹ בַּגִּבּוֹרִים עָרוֹם הרי"ש בחולם
יָנוּס בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה: ג א שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל כָּל־הַמִּשְׁפָּחָה
אֲשֶׁר הֶעֱלִיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לֵאמֹר: ב רַק אֶתְכֶם
יָדַעְתִּי מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה עַל־כֵּן אֶפְקֹד עֲלֵיכֶם
אֵת כָּל־עֲוֹנֹתֵיכֶם: ג הֲיֵלְכוּ שְׁנַיִם יַחְדָּו בִּלְתִּי אִם־
נוֹעָדוּ: ד הֲיִשְׁאַג אַרְיֵה בַּיַּעַר וְטֶרֶף אֵין לוֹ הֲיִתֵּן כְּפִיר
קוֹלוֹ מִמְּעֹנָתוֹ בִּלְתִּי אִם־לָכֶד: ה הֲתִפֹּול צִפּוֹר עַל־פַּח
הָאָרֶץ וּמוֹקֵשׁ אֵין לָהּ הֲיַעֲלֶה־פַּח הפ"א בדגש חזק מדין דחיק
מִן־הָאֲדָמָה וְלָכוֹד לֹא יִלְכּוֹד: ו אִם־יִתָּקַע שׁוֹפָר בְּעִיר
וְעָם לֹא יֶחֱרָדוּ אִם־תִּהְיֶה רָעָה בָּעִיר וַיהוָה לֹא עָשָׂה:
ז כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים דָּבָר כִּי אִם־גָּלָה סודוֹ
אֶל־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים: ח אַרְיֵה שָׁאָג מִי לֹא יִירָא אֲדֹנָי
יֱהוִה קרי אלהים דִּבֶּר מִי לֹא יִנָּבֵא:

הפטרת מקץ

מפטירין במלכים א' סימן ג' כדלקמן, ואם פרשת מקץ חלה בשבת ראשונה של חנוכה מפטירין "רני ושמחי" (לקמן עמוד 295). ואפילו אם חל ר"ח בשבת או ביום ראשון, מפטירין בשל חנוכה, ובסוף מוסיפים פסוק ראשון ואחרון של הפטרת ר"ח או מחר חדש. וכמו כן אם חל ר"ח בשני ימים בשבת ויום ראשון, מפטירין בשל חנוכה, ובסוף מוסיפים פסוק ראשון ואחרון מהפטרת ר"ח, ופסוק ראשון ואחרון מהפטרת מחר חדש. ואם פרשת מקץ חלה בשבת שניה של חנוכה מפטירין "ויעש חירום" (לקמן עמוד 296).

מלכים א' סימן ג'

טו וַיִּקַץ שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִַם וַיַּעֲמֹד
לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־אֲדֹנָי וַיַּעַל עֹלוֹת וַיַּעַשׂ שְׁלָמִים וַיַּעַשׂ
מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו: טז אָז תָּבֹאנָה שְׁתַּיִם נָשִׁים זֹנוֹת
אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹדְנָה לְפָנָיו: יז וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הָאַחַת
בִּי אֲדֹנִי אֲנִי וְהָאִשָּׁה הַזֹּאת יֹשֶׁבֶת בְּבַיִת אֶחָד וָאֵלֵד
עִמָּהּ בַּבָּיִת: יח וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לְלִדְתִּי וַתֵּלֶד גַּם־
הָאִשָּׁה הַזֹּאת וַאֲנַחְנוּ יַחְדָּו אֵין־זָר אִתָּנוּ בַּבַּיִת זוּלָתִי
שְׁתַּיִם־אֲנַחְנוּ בַּבָּיִת: יט וַיָּמָת בֶּן־הָאִשָּׁה הַזֹּאת לָיְלָה
אֲשֶׁר שָׁכְבָה עָלָיו: כ וַתָּקָם בְּתוֹךְ הַלַּיְלָה וַתִּקַּח אֶת־בְּנִי
מֵאֶצְלִי וַאֲמָתְךָ יְשֵׁנָה וַתַּשְׁכִּיבֵהוּ בְּחֵיקָהּ וְאֶת־בְּנָהּ
הַמֵּת הִשְׁכִּיבָה בְּחֵיקִי: כא וָאָקָם בַּבֹּקֶר לְהֵינִיק אֶת־בְּנִי
וְהִנֵּה־מֵת וָאֶתְבּוֹנֵן אֵלָיו בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה לֹא־הָיָה בְנִי
אֲשֶׁר יָלַדְתִּי: כב וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הָאַחֶרֶת לֹא כִי בְּנִי הַחַי
וּבְנֵךְ הַמֵּת וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִי בְּנֵךְ הַמֵּת וּבְנִי הֶחָי
וַתְּדַבֵּרְנָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: כג וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ זֹאת אֹמֶרֶת
זֶה־בְּנִי הבי"ת בדגש חזק מדין דחיק הַחַי וּבְנֵךְ הַמֵּת וְזֹאת אֹמֶרֶת
לֹא כִי בְּנֵךְ הַמֵּת וּבְנִי הֶחָי: כד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ קְחוּ־לִי
חָרֶב וַיָּבִיאוּ הַחֶרֶב לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: כה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גְּזַרוּ
אֶת־הַיֶּלֶד הַחַי לִשְׁנָיִם וּתְנוּ אֶת־הַחֲצִי לָאַחַת וְאֶת־
הַחֲצִי לָאֶחָת: כו וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־בְּנָהּ הַחַי אֶל־
הַמֶּלֶךְ כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמֶיהָ עַל־בְּנָהּ וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי
תְּנוּ־לָהּ אֶת־הַיָּלוּד הַחַי וְהָמֵת אַל־תְּמִיתֻהוּ וְזֹאת
אֹמֶרֶת גַּם־לִי גַּם־לָךְ לֹא יִהְיֶה גְּזֹרוּ: כז וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ
וַיֹּאמֶר תְּנוּ־לָהּ אֶת־הַיָּלוּד הַחַי וְהָמֵת לֹא תְמִיתֻהוּ
הִיא אִמּוֹ: כח וַיִּשְׁמְעוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר
שָׁפַט הַמֶּלֶךְ וַיִּרְאוּ הרי"ש בשוא נע מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי רָאוּ
כִּי־חָכְמַת אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט: ד א וַיְהִי
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל:

הפטרת ויגש

יחזקאל סימן ל"ז

ט וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: טו וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ
עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חברו חֲבֵרָיו
וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם
וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חברו חֲבֵרָיו: יז וְקָרַב אֹתָם אֶחָד

אֶל־אֶחָד לְךָ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לַאֲחָדִים בְּיָדֶךָ: יח וְכַאֲשֶׁר
יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר הֲלוֹא־תַגִּיד לָנוּ
מָה־אֵלֶּה לָךְ: יט דַּבֵּר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יֱהוִה קרי אלהים הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד־
אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חברו חֲבֵרָיו וְנָתַתִּי אוֹתָם עָלָיו
אֶת־עֵץ יְהוּדָה וַעֲשִׂיתִם לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדִי:
כ וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר־תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם בְּיָדֶךָ לְעֵינֵיהֶם:
כא וְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים הִנֵּה אֲנִי
לֹקֵחַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ־שָׁם
וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מִסָּבִיב וְהֵבֵאתִי אוֹתָם אֶל־אַדְמָתָם:
כב וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ
אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ וְלֹא יהיה יִהְיוּ־עוֹד לִשְׁנֵי גוֹיִם
וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת עוֹד: כג וְלֹא יִטַּמְּאוּ עוֹד
בְּגִלּוּלֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם וּבְכָל פִּשְׁעֵיהֶם וְהוֹשַׁעְתִּי אֹתָם
מִכָּל מוֹשְׁבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם וְטִהַרְתִּי אוֹתָם
וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים: כד וְעַבְדִּי דָוִד
מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם וְרוֹעֶה אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפָּטַי יֵלֵכוּ
וְחֻקֹּתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם: כה וְיָשְׁבוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשְׁבוּ־בָהּ אֲבוֹתֵיכֶם וְיָשְׁבוּ
עָלֶיהָ הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד־עוֹלָם וְדָוִד עַבְדִּי
נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם: כו וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם בְּרִית
עוֹלָם יִהְיֶה אוֹתָם וּנְתַתִּים וְהִרְבֵּיתִי אוֹתָם וְנָתַתִּי
אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם: כז וְהָיָה מִשְׁכָּנִי עֲלֵיהֶם
וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם: כח וְיָדְעוּ
הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּהְיוֹת
מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם:

הפטרת ויחי

מלכים א׳ סימן ב׳

א וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־דָוִד לָמוּת וַיְצַו אֶת־שְׁלֹמֹה בְּנוֹ לֵאמֹר:
ב אֲנֹכִי הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ וְחָזַקְתָּ וְהָיִיתָ לְאִישׁ:
ג וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו
לִשְׁמֹר חֻקֹּתָיו מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְעֵדְוֹתָיו הדל״ת בשוא נע והו״ו
מבוטאת בחולם כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְמַעַן תַּשְׂכִּיל אֶת
כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר תִּפְנֶה שָׁם: ד לְמַעַן
יָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלַי לֵאמֹר אִם־
יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת לְפָנַי בֶּאֱמֶת בְּכָל־
לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מֵעַל
כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל: ה וְגַם אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה לִי
יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי־שָׂרֵי צְבָאוֹת יִשְׂרָאֵל
לְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וְלַעֲמָשָׂא בֶן־יֶתֶר וַיַּהַרְגֵם וַיָּשֶׂם דְּמֵי־
מִלְחָמָה בְּשָׁלֹם וַיִּתֵּן דְּמֵי מִלְחָמָה בַּחֲגֹרָתוֹ אֲשֶׁר
בְּמָתְנָיו וּבִנְעָלוֹ אֲשֶׁר בְּרַגְלָיו: ו וְעָשִׂיתָ כְּחָכְמָתֶךָ
וְלֹא־תוֹרֵד שֵׂיבָתוֹ בְשָׁלוֹם שְׁאוֹל: ז וְלִבְנֵי בַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי
תַּעֲשֶׂה־חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי[5] שֻׁלְחָנֶךָ כִּי־כֵן קָרְבוּ אֵלַי
בְּבָרְחִי מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם אָחִיךָ: ח וְהִנֵּה עִמְּךָ שִׁמְעִי
בֶן־גֵּרָא בֶן־הַיְמִינִי מִבַּחֻרִים וְהוּא קִלְלַנִי[6] קְלָלָה
נִמְרֶצֶת בְּיוֹם לֶכְתִּי מַחֲנָיִם וְהוּא־יָרַד לִקְרָאתִי הַיַّרְדֵּן
וָאֶשָּׁבַע מלעיל לוֹ בַּיהוָה לֵאמֹר אִם־אֲמִיתְךָ בֶּחָרֶב:
ט וְעַתָּה אַל־תְּנַקֶּהוּ כִּי אִישׁ חָכָם אָתָּה וְיָדַעְתָּ אֶת
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לּוֹ וְהוֹרַדְתָּ אֶת־שֵׂיבָתוֹ בְּדָם שְׁאוֹל:
י וַיִּשְׁכַּב דָּוִד עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִד: יא וְהַיָּמִים
אֲשֶׁר מָלַךְ דָּוִד עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן
מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלִַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ
שָׁנִים: יב וּשְׁלֹמֹה יָשַׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד אָבִיו וַתִּכֹּן מַלְכֻתוֹ
מְאֹד:

הפטרת שמות

למנהג רוב הספרדים

ירמיהו סימן א׳

א דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֶן־חִלְקִיָּהוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת
בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן: ב אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי
יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לְמָלְכוֹ: ג וַיְהִי בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
עַד־תֹּם עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ
יְהוּדָה עַד־גְּלוֹת יְרוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי: ד וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ה בְּטֶרֶם אֶצָּרְךָ* בַּבֶּטֶן יְדַעְתִּיךָ
וּבְטֶרֶם תֵּצֵא מֵרֶחֶם הִקְדַּשְׁתִּיךָ נָבִיא לַגּוֹיִם נְתַתִּיךָ:
ו וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים הִנֵּה לֹא־יָדַעְתִּי דַבֵּר
כִּי־נָעַר אָנֹכִי: ז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תֹּאמַר נַעַר אָנֹכִי
כִּי עַל־כָּל־אֲשֶׁר אֶשְׁלָחֲךָ תֵּלֵךְ וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוְּךָ
תְּדַבֵּר: ח אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהַצִּלֶךָ
נְאֻם־יְהוָה: ט וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יָדוֹ וַיִּגַּע עַל־פִּי

5) פסוק ז׳: גם למנהגנו יש לקרוא כאן את הכ״ף בשוא נע כדי שלא תשתנה משמעות התיבה (עיין במודעה רבא שבתחילת התיקו״ס). 6) פסוק ח׳: קִלְלַנִי למנהגנו. *) פסוק ה׳: יתיר וא״ו.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיךָ: ׳ רְאֵה הִפְקַדְתִּיךָ | הַיּוֹם הַזֶּה עַל־הַגּוֹיִם וְעַל־הַמַּמְלָכוֹת לִנְתּוֹשׁ וְלִנְתּוֹץ וּלְהַאֲבִיד וְלַהֲרוֹס לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ: יא וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר מַקֵּל שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה: יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת כִּי־שֹׁקֵד אֲנִי עַל־דְּבָרִי לַעֲשֹׂתוֹ: יג וַיְהִי דְבַר־יְהוָה | אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר סִיר נָפוּחַ אֲנִי רֹאֶה וּפָנָיו מִפְּנֵי צָפוֹנָה: יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מִצָּפוֹן תִּפָּתַח הָרָעָה עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: טו כִּי | הִנְנִי[7] קֹרֵא לְכָל־מִשְׁפְּחוֹת מַמְלְכוֹת צָפוֹנָה נְאֻם־יְהוָה וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ כִּסְאוֹ פֶּתַח | שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם וְעַל כָּל־חוֹמֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה: טו וְדִבַּרְתִּי מִשְׁפָּטַי אוֹתָם עַל כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם: יח וְאַתָּה תֶּאְזַר האל״ף בשוא נח מָתְנֶיךָ וְקַמְתָּ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי אֲצַוֶּךָּ אַל־תֵּחַת מִפְּנֵיהֶם פֶּן־אֲחַתְּךָ לִפְנֵיהֶם: יט וְאַנִּי הִנֵּה נְתַתִּיךָ הַיּוֹם לְעִיר מִבְצָר וּלְעַמּוּד בַּרְזֶל וּלְחֹמוֹת נְחֹשֶׁת עַל־כָּל־הָאָרֶץ לְמַלְכֵי יְהוּדָה לְשָׂרֶיהָ לְכֹהֲנֶיהָ וּלְעַם הָאָרֶץ: כ וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהַצִּילֶךָ: ב א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ב הָלֹךְ וְקָרָאתָ בְּאָזְנֵי יְרוּשָׁלִַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה: ג קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ כָּל־אֹכְלָיו[8] יֶאְשָׁמוּ האל״ף בשוא נח רָעָה תָּבֹא אֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה:

הפטרת שמות

למנהג מקצת בני ספרד וביניהם: תוניסיה, לוב, תימן ועיראק. וכן כתב הרמב״ם בסוף ספר אהבה בסידור ההפטרות ע״ש.

יחזקאל סימן ט״ז

א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ב בֶּן־אָדָם הוֹדַע אֶת־יְרוּשָׁלִַם אֶת־תּוֹעֵבֹתֶיהָ: ג וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים לִירוּשָׁלִַם מְכֹרֹתַיִךְ וּמֹלְדֹתַיִךְ מֵאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אָבִיךְ הָאֱמֹרִי וְאִמֵּךְ חִתִּית: ד וּמוֹלְדוֹתַיִךְ בְּיוֹם הוֹלֶדֶת אֹתָךְ לֹא־כָרַת הכ״ף בקמץ חטוף והרי״ש בדגש שָׁרֵךְ השי״ן בקמץ חטוף והרי״ש בדגש וּבַמַּיִם לֹא־רֻחַצְתְּ לְמִשְׁעֵי וְהָמְלֵחַ לֹא הָמְלַחַתְּ החי״ת בפתח וְהָחְתֵּל לֹא חֻתָּלְתְּ: ה לֹא־חָסָה עָלַיִךְ עַיִן לַעֲשׂוֹת לָךְ אַחַת מֵאֵלֶּה לְחֶמְלָה עָלַיִךְ וַתֻּשְׁלְכִי אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּגֹעַל נַפְשֵׁךְ בְּיוֹם הֻלֶּדֶת אֹתָךְ: ו וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי: ז רְבָבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים מלרע שָׁדַיִם נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמֵּחַ וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה: ח וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ וְהִנֵּה עִתֵּךְ עֵת דֹּדִים וָאֶפְרֹשׂ כְּנָפִי עָלַיִךְ וָאֲכַסֶּה עֶרְוָתֵךְ וָאֶשָּׁבַע לָךְ וָאָבוֹא בִּבְרִית אֹתָךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים וַתְּהִי־לִי: ט וָאֶרְחָצֵךְ בַּמַּיִם וָאֶשְׁטֹף דָּמַיִךְ מֵעָלַיִךְ וָאֲסֻכֵךְ בַּשָּׁמֶן: י וָאַלְבִּשֵׁךְ רִקְמָה וָאֶנְעָלֵךְ תָּחַשׁ וָאֶחְבְּשֵׁךְ בַּשֵּׁשׁ וַאֲכַסֵּךְ מֶשִׁי: יא וָאֶעְדֵּךְ העי״ן בשוא נח עֶדִי מלעיל וָאֶתְּנָה צְמִידִים עַל־יָדַיִךְ וָרָבִיד עַל־גָּרוֹנֵךְ: יב וָאֶתֵּן נֶזֶם עַל־אַפֵּךְ וַעֲגִילִים עַל־אָזְנָיִךְ וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשֵׁךְ: יג וַתַּעְדִּי העי״ן בשוא נח זָהָב וָכֶסֶף וּמַלְבּוּשֵׁךְ שׁשׁ־שֵׁשׁ וָמֶשִׁי וְרִקְמָה סֹלֶת וּדְבַשׁ וָשָׁמֶן אכלתי אָכָלְתְּ וַתִּיפִי מלעיל בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּצְלְחִי לִמְלוּכָה:

הפטרת שמות

למנהג האשכנזים

ישעיה סימן כ״ז

א הַבָּאִים יַשְׁרֵשׁ יַעֲקֹב יָצִיץ וּפָרַח יִשְׂרָאֵל וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל תְּנוּבָה: ב הַכְּמַכַּת מַכֵּהוּ הִכָּהוּ אִם־כְּהֶרֶג הֲרֻגָיו הֹרָג: ג בְּסַאסְּאָה האל״ף הראשונה נחה בְּשַׁלְּחָהּ תְּרִיבֶנָּה הָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה בְּיוֹם קָדִים: ד לָכֵן בְּזֹאת יְכֻפַּר עֲוֹן־יַעֲקֹב וְזֶה כָּל־פְּרִי הָסֵר חַטָּאתוֹ בְּשׂוּמוֹ | כָּל־אַבְנֵי מִזְבֵּחַ כְּאַבְנֵי־גִר מְנֻפָּצוֹת לֹא־יָקֻמוּ אֲשֵׁרִים וְחַמָּנִים: ה כִּי עִיר בְּצוּרָה בָּדָד נָוֶה מְשֻׁלָּח וְנֶעֱזָב כַּמִּדְבָּר שָׁם יִרְעֶה עֵגֶל וְשָׁם יִרְבָּץ וְכִלָּה סְעִפֶּיהָ: ו בִּיבֵשׁ קְצִירָהּ תִּשָּׁבַרְנָה נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת אוֹתָהּ כִּי לֹא עַם־בִּינוֹת הוּא עַל־כֵּן לֹא־יְרַחֲמֵנוּ עֹשֵׂהוּ וְיֹצְרוֹ לֹא יְחֻנֵּנוּ: ז וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יַחְבֹּט יְהוָה מִשִּׁבֹּלֶת הַנָּהָר עַד־נַחַל מִצְרַיִם וְאַתֶּם תְּלֻקְּטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ח וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִַם: כח א הוֹי עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכּוֹרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי תִּפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא־שְׁמָנִים

7) פסוק ט״ו: הִנְנִי למנהגנו. 8) פסוק ג׳: גם למנהגנו יש לקרוא כאן את הכ״ף בשוא נע כדי שלא תשתנה משמעות התיבה (עיין במודעה רבא שבתחלת התיקו״ס).

חֲלוּמֵי יָיִן: ב הִנֵּה חָזָק וְאַמִּיץ לַאדֹנָי כְּזֶרֶם בָּרָד
שַׂעַר בשי"ן שמאלית קֶטֶב כֶּזֶרֶם מַיִם כַּבִּירִים שֹׁטְפִים הִנִּיחַ
לָאָרֶץ בְּיָד: ג בְּרַגְלַיִם תִּרְמַסְנָה עַטֶּרֶת גַּאוּת שִׁכּוֹרֵי
אֶפְרָיִם: ד וְהָיְתָה צִיצַת נֹבֵל צְבִי תִּפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר
עַל־רֹאשׁ גֵּיא שְׁמָנִים כְּבִכּוּרָה בְּטֶרֶם קַיִץ אֲשֶׁר יִרְאֶה
הָרֹאֶה אוֹתָהּ בְּעוֹדָהּ בְּכַפּוֹ יִבְלָעֶנָּה: ה בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲטֶרֶת צְבִי וְלִצְפִירַת תִּפְאָרָה לִשְׁאָר
עַמּוֹ: ו וּלְרוּחַ מִשְׁפָּט לַיּוֹשֵׁב עַל־הַמִּשְׁפָּט וְלִגְבוּרָה
מְשִׁיבֵי מִלְחָמָה שָׁעָרָה: ז וְגַם־אֵלֶּה בַּיַּיִן שָׁגוּ וּבַשֵּׁכָר
תָּעוּ כֹּהֵן וְנָבִיא שָׁגוּ בַשֵּׁכָר נִבְלְעוּ מִן־הַיַּיִן תָּעוּ
מִן־הַשֵּׁכָר שָׁגוּ בְּרֹאֶה פָּקוּ פְּלִילִיָּה: ח כִּי כָּל־שֻׁלְחָנוֹת
מָלְאוּ קִיא צֹאָה בְּלִי מָקוֹם: ט אֶת־מִי יוֹרֶה דֵעָה
וְאֶת־מִי יָבִין שְׁמוּעָה גְּמוּלֵי מֵחָלָב עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם: י כִּי
צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו זְעִיר שָׁם זְעִיר שָׁם: יא כִּי
בְּלַעֲגֵי שָׂפָה וּבְלָשׁוֹן אַחֶרֶת יְדַבֵּר אֶל־הָעָם הַזֶּה:
יב אֲשֶׁר | אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת הַמְּנוּחָה הָנִיחוּ לֶעָיֵף וְזֹאת
הַמַּרְגֵּעָה וְלֹא אָבוּא שְׁמוֹעַ: יג וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־יְהוָה צַו
לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו זְעִיר שָׁם זְעִיר שָׁם לְמַעַן
יֵלְכוּ וְכָשְׁלוּ אָחוֹר וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ: יד לָכֵן
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אַבְרָהָם
לֹא־עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנָיו יֶחֱוָרוּ: טו כִּי
בְּרֹאתוֹ יְלָדָיו מַעֲשֵׂה יָדַי בְּקִרְבּוֹ יַקְדִּישׁוּ שְׁמִי
וְהִקְדִּישׁוּ אֶת־קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ:

הפטרת וארא

יחזקאל סימן כ"ח

כה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים בְּקַבְּצִי | אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל
מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר נָפֹצוּ בָם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם
וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב: כו וְיָשְׁבוּ
עָלֶיהָ לָבֶטַח וּבָנוּ בָתִּים וְנָטְעוּ כְרָמִים וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח
בַּעֲשׂוֹתִי שְׁפָטִים בְּכֹל הַשָּׂאטִים האל"ף נחה אֹתָם
מִסְּבִיבוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: כט א בַּשָּׁנָה
הָעֲשִׂרִית בָּעֲשִׂרִי בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה
אֵלַי לֵאמֹר: ב בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ
מִצְרַיִם וְהִנָּבֵא עָלָיו וְעַל־מִצְרַיִם כֻּלָּהּ: ג דַּבֵּר וְאָמַרְתָּ
כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים הִנְנִי עָלֶיךָ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־
מִצְרַיִם הַתַּנִּים הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו אֲשֶׁר אָמַר
לִי יְאֹרִי וַאֲנִי עֲשִׂיתָנִי: ד וְנָתַתִּי חחיים חַחִים בִּלְחָיֶיךָ
וְהִדְבַּקְתִּי דְגַת־יְאֹרֶיךָ בְּקַשְׂקַשֹּׂתֶיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ מִתּוֹךְ
יְאֹרֶיךָ וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ בְּקַשְׂקַשֹּׂתֶיךָ תִּדְבָּקוּ:
ה וּנְטַשְׁתִּיךָ הַמִּדְבָּרָה אוֹתְךָ וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ עַל־
פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא תֵאָסֵף וְלֹא תִקָּבֵץ לְחַיַּת הָאָרֶץ
וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה: ו וְיָדְעוּ כָל־יֹשְׁבֵי
מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה יַעַן הֱיוֹתָם מִשְׁעֶנֶת קָנֶה לְבֵית
יִשְׂרָאֵל: ז בְּתָפְשָׂם בְּךָ בכף בַּכַּף תִּרֹּוץ וּבָקַעְתָּ לָהֶם
כָּל־כָּתֵף וּבְהִשָּׁעֲנָם עָלֶיךָ תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ לָהֶם כָּל־
מָתְנָיִם: ח לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים הִנְנִי מֵבִיא
עָלֶיךָ חֶרֶב וְהִכְרַתִּי מִמְּךָ אָדָם וּבְהֵמָה: ט וְהָיְתָה
אֶרֶץ־מִצְרַיִם לִשְׁמָמָה וְחָרְבָּה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה יַעַן
אָמַר יְאֹר לִי וַאֲנִי עָשִׂיתִי: י לָכֵן הִנְנִי אֵלֶיךָ וְאֶל־
יְאֹרֶיךָ וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְחָרְבוֹת חָרֶב שְׁמָמָה
מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה וְעַד־גְּבוּל כּוּשׁ: יא לֹא תַעֲבָר־בָּהּ רֶגֶל
אָדָם וְרֶגֶל בְּהֵמָה לֹא תַעֲבָר־בָּהּ וְלֹא תֵשֵׁב אַרְבָּעִים
שָׁנָה: יב וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁמָמָה בְּתוֹךְ | אֲרָצוֹת
נְשַׁמּוֹת המ"ם דגושה וְעָרֶיהָ בְּתוֹךְ עָרִים מֻחֳרָבוֹת תִּהְיֶיךְ
שְׁמָמָה אַרְבָּעִים שָׁנָה וַהֲפִצֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם
וְזֵרִיתִים בָּאֲרָצוֹת: יג כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים
מִקֵּץ אַרְבָּעִים שָׁנָה אֲקַבֵּץ אֶת־מִצְרַיִם מִן־הָעַמִּים
אֲשֶׁר־נָפֹצוּ שָׁמָּה: יד וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת מִצְרַיִם
וַהֲשִׁבֹתִי אֹתָם אֶרֶץ פַּתְרוֹס עַל־אֶרֶץ מְכוּרָתָם וְהָיוּ
שָׁם מַמְלָכָה שְׁפָלָה: טו מִן־הַמַּמְלָכוֹת תִּהְיֶה שְׁפָלָה
וְלֹא־תִתְנַשֵּׂא עוֹד עַל־הַגּוֹיִם וְהִמְעַטְתִּים לְבִלְתִּי רְדוֹת
בַּגּוֹיִם: טו וְלֹא יִהְיֶה־עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל לְמִבְטָח מַזְכִּיר
עָוֹן בִּפְנוֹתָם אַחֲרֵיהֶם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים:
יז וַיְהִי בְּעֶשְׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה
דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: יח בֶּן־אָדָם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל הֶעֱבִיד אֶת־חֵילוֹ עֲבֹדָה גְדֹלָה אֶל־צֹר כָּל־רֹאשׁ
מֻקְרָח וְכָל־כָּתֵף מְרוּטָה וְשָׂכָר לֹא־הָיָה לוֹ וּלְחֵילוֹ
מִצֹּר עַל־הָעֲבֹדָה אֲשֶׁר־עָבַד עָלֶיהָ: יט לָכֵן כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים הִנְנִי נֹתֵן לְנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם וְנָשָׂא הֲמֹנָהּ וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ וּבָזַז בִּזָּהּ
וְהָיְתָה שָׂכָר לְחֵילוֹ: כ פְּעֻלָּתוֹ אֲשֶׁר־עָבַד בָּהּ נָתַתִּי לוֹ
אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר עָשׂוּ לִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים:

9) פסוק ג', ח', י', י"ט: הנני למנהגנו.

כא בַּיּוֹם הַהוּא אַצְמִיחַ קֶרֶן לְבֵית יִשְׂרָאֵל וּלְךָ אֶתֵּן
פִּתְחוֹן־פֶּה בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:

הפטרת בא

למנהג רוב הספרדים, ולמנהג האשכנזים.

ירמיה סימן מ״ו

יז הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לָבוֹא
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל לְהַכּוֹת אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
יח הַגִּידוּ בְמִצְרַיִם וְהַשְׁמִיעוּ בְמִגְדּוֹל וְהַשְׁמִיעוּ בְּנֹף
וּבְתַחְפַּנְחֵס אִמְרוּ הִתְיַצֵּב וְהָכֵן לְךָ כִּי־אָכְלָה[10] חֶרֶב
סְבִיבֶיךָ: יט מַדּוּעַ נִסְחַף אַבִּירֶיךָ לֹא עָמַד כִּי יְהוָה
הֲדָפוֹ: כ הִרְבָּה כּוֹשֵׁל גַּם־נָפַל אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ
קוּמָה | וְנָשֻׁבָה אֶל־עַמֵּנוּ וְאֶל־אֶרֶץ מֹולַדְתֵּנוּ מִפְּנֵי
חֶרֶב הַיּוֹנָה: כא קָרְאוּ שָׁם פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם שָׁאוֹן
הֶעֱבִיר הַמּוֹעֵד: כב חַי־אָנִי נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת
שְׁמוֹ כִּי כְתָבוֹר בֶּהָרִים וּכְכַרְמֶל[11] בַּיָּם יָבוֹא: כג כְּלֵי
גוֹלָה עֲשִׂי־לָךְ יוֹשֶׁבֶת בַּת־מִצְרָיִם כִּי־נֹף לְשַׁמָּה
תִּהְיֶה וְנִצָּתָה מֵאֵין יוֹשֵׁב: כד עֶגְלָה יָפֶה־פִיָּה מִצְרָיִם
קֶרֶץ מִצָּפוֹן בָּא בָא: כה גַּם־שְׂכִרֶיהָ בְּקִרְבָּהּ כְּעֶגְלֵי
מַרְבֵּק כִּי־גַם־הֵמָּה הִפְנוּ נָסוּ יַחְדָּיו לֹא עָמָדוּ כִּי יוֹם
אֵידָם בָּא עֲלֵיהֶם עֵת פְּקֻדָּתָם: כו קוֹלָהּ כַּנָּחָשׁ יֵלֵךְ
כִּי־בְחַיִל יֵלֵכוּ וּבְקַרְדֻּמּוֹת בָּאוּ לָהּ כְּחֹטְבֵי עֵצִים:
כז כָּרְתוּ יַעְרָהּ העי״ן בשוא נח נְאֻם־יְהוָה כִּי לֹא יֵחָקֵר כִּי
רַבּוּ מֵאַרְבֶּה וְאֵין לָהֶם מִסְפָּר: כח הֹבִישָׁה בַּת־מִצְרָיִם
נִתְּנָה בְּיַד עַם־צָפוֹן: כט אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל הִנְנִי[12] פוֹקֵד אֶל־אָמוֹן מִנֹּא וְעַל־פַּרְעֹה
וְעַל־מִצְרַיִם וְעַל־אֱלֹהֶיהָ וְעַל־מְלָכֶיהָ וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל
הַבֹּטְחִים בּוֹ: ל וּנְתַתִּים בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד־עֲבָדָיו וְאַחֲרֵי־כֵן תִּשְׁכֹּן
כִּימֵי קֶדֶם נְאֻם־יְהוָה: לא וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב
וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי[12] מוֹשִׁעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־
זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין
מַחֲרִיד: לב אַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה כִּי
אִתְּךָ אֲנִי כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם | אֲשֶׁר הִדַּחְתִּיךָ
שָׁמָּה וְאֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה
לֹא אֲנַקֶּךָּ:

הפטרת בא

למנהג מקצת בני ספרד וביניהם: תוניסיה, לוב, תימן ועיראק. וכן כתב הרמב״ם בסוף ספר אהבה בסידור ההפטרות ע״ש.

ישעיה סימן י״ט

א מַשָּׂא מִצְרָיִם הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל־עָב קַל וּבָא מִצְרַיִם
וְנָעוּ אֱלִילֵי מִצְרַיִם מִפָּנָיו וּלְבַב מִצְרַיִם יִמַּס בְּקִרְבּוֹ:
ב וְסִכְסַכְתִּי מלרע מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם וְנִלְחֲמוּ אִישׁ־בְּאָחִיו
וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ עִיר בְּעִיר מַמְלָכָה בְּמַמְלָכָה: ג וְנִבְקָה
רוּחַ־מִצְרַיִם בְּקִרְבּוֹ וַעֲצָתוֹ אֲבַלֵּע וְדָרְשׁוּ אֶל־הָאֱלִילִים
וְאֶל־הָאִטִּים וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים: ד וְסִפַּרְתִּי
אֶת־מִצְרַיִם בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה וּמֶלֶךְ עַז יִמְשָׁל־בָּם נְאֻם
הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת: ה וְנִשְׁתּוּ־מַיִם מִן־הַיָּם וְנָהָר יֶחֱרַב
וְיָבֵשׁ: ו וְהֶאֱזִינִיחוּ נְהָרוֹת דָּלְלוּ[13] וְחָרְבוּ יְאֹרֵי מָצוֹר
קָנֶה וָסוּף קָמֵלוּ: ז עָרוֹת עַל־יְאוֹר עַל־פִּי יְאוֹר וְכֹל
מִזְרַע יְאוֹר יִבַשׁ נִדַּף וְאֵינֶנּוּ: ח וְאָנוּ מלרע, וחוא מלשון אנינות
הַדַּיָּגִים וְאָבְלוּ כָּל־מַשְׁלִיכֵי בַיְּאוֹר חַכָּה וּפֹרְשֵׂי
מִכְמֶרֶת עַל־פְּנֵי־מַיִם אֻמְלָלוּ: ט וּבֹשׁוּ עֹבְדֵי פִשְׁתִּים
שְׂרִיקוֹת בשי״ן שמאלית וְאֹרְגִים חוֹרֵי: י וְהָיוּ שְׁתֹתֶיהָ
מְדֻכָּאִים כָּל־עֹשֵׂי מלעיל שֵׂכָר אַגְמֵי־נָפֶשׁ: יא אַךְ־אֱוִלִים
שָׂרֵי מלעיל צֹעַן חַכְמֵי יֹעֲצֵי פַרְעֹה עֵצָה נִבְעָרָה אֵיךְ
תֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה בֶּן־חֲכָמִים אֲנִי בֶּן־מַלְכֵי־קֶדֶם:
יב אַיֵּם אַפּוֹא חֲכָמֶיךָ וְיַגִּידוּ נָא לָךְ וְיֵדְעוּ מַה־יָּעַץ יְהוָה
צְבָאוֹת עַל־מִצְרָיִם: יג נוֹאֲלוּ שָׂרֵי מלעיל צֹעַן נִשְּׂאוּ בשי״ן ימנית
שָׂרֵי מלעיל נֹף הִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם פִּנַּת שִׁבְטֶיהָ: יד יְהוָה
מָסַךְ בְּקִרְבָּהּ רוּחַ עִוְעִים וְהִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־
מַעֲשֵׂהוּ כְּהִתְעוֹת שִׁכּוֹר בְּקִיאוֹ: טו וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרַיִם
מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה וַאֲגָמוֹן: טז בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה מִצְרַיִם כַּנָּשִׁים וְחָרַד | וּפָחַד מִפְּנֵי תְּנוּפַת
יַד־יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הִוא מֵנִיף עָלָיו: יז וְהָיְתָה
אַדְמַת יְהוּדָה לְמִצְרַיִם לְחָגָּא החי״ת בקמץ חטוף כֹּל אֲשֶׁר
יַזְכִּיר אֹתָהּ אֵלָיו יִפְחַד מִפְּנֵי עֲצַת יְהוָה צְבָאוֹת
אֲשֶׁר־הִוא יוֹעֵץ עָלָיו: יח בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ חָמֵשׁ עָרִים
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת כְּנַעַן וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוָה
צְבָאוֹת עִיר הַהֶרֶס יֵאָמֵר לְאֶחָת: יט בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרַיִם וּמַצֵּבָה אֵצֶל־גְּבוּלָהּ
לַיהוָה: כ וְהָיָה לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוָה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ

10) פסוק י״ד: אכלה למנהגנו. 11) פסוק ח״י: וככרמל למנהגנו. 12) פסוק כ״ה וכ״ז: הנני למנהגנו. 13) פסוק ו׳: דללו למנהגנו.

מִצְרַיִם כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה מִפְּנֵי לְחָצִים וַיִּשְׁלַח לָהֶם
מוֹשִׁיעַ וָרָב וְהַצִּילֵם: כא וְנוֹדַע יְהוָה לְמִצְרַיִם וְיָדְעוּ
מִצְרַיִם אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה
וְנָדְרוּ־נֶדֶר לַיהוָה וְשִׁלֵּמוּ: כב וְנָגַף יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם
נָגוֹף וְרָפוֹא וְשָׁבוּ עַד־יְהוָה וְנֶעְתַּר הע״ן בשוא נח לָהֶם
וּרְפָאָם: כג בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְסִלָּה מִמִּצְרַיִם אַשּׁוּרָה
וּבָא־אַשּׁוּר בְּמִצְרַיִם וּמִצְרַיִם בְּאַשּׁוּר וְעָבְדוּ מִצְרַיִם
אֶת־אַשּׁוּר: כד בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה
לְמִצְרַיִם וּלְאַשּׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: כה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ[14]
יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר בָּרוּךְ עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה יָדַי
אַשּׁוּר וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל:

הפטרת בשלח

מנהג האשכנזים להתחיל מכאן, והספרדים מתחילים מ"ותשר דבורה" להלן.

שופטים סימן ד׳

ד וּדְבוֹרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֵשֶׁת לַפִּידוֹת הִיא שָׁפְטָה
אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא: ה וְהִיא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת־תֹּמֶר
דְּבוֹרָה בֵּין הָרָמָה וּבֵין בֵּית־אֵל בְּהַר אֶפְרָיִם וַיַּעֲלוּ
אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַמִּשְׁפָּט: ו וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרָק
בֶּן־אֲבִינֹעַם מִקֶּדֶשׁ נַפְתָּלִי וַתֹּאמֶר אֵלָיו הֲלֹא־צִוָּה
יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לֵךְ וּמָשַׁכְתָּ בְּהַר תָּבוֹר וְלָקַחְתָּ
עִמְּךָ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נַפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלוּן:
ז וּמָשַׁכְתִּי אֵלֶיךָ אֶל־נַחַל קִישׁוֹן אֶת־סִיסְרָא שַׂר־צְבָא
יָבִין וְאֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־הֲמוֹנוֹ וּנְתַתִּיהוּ בְיָדֶךָ: ח וַיֹּאמֶר
אֵלֶיהָ בָּרָק אִם־תֵּלְכִי עִמִּי וְהָלָכְתִּי וְאִם־לֹא תֵּלְכִי עִמִּי
לֹא אֵלֵךְ: ט וַתֹּאמֶר הָלֹךְ אֵלֵךְ עִמָּךְ אֶפֶס כִּי לֹא תִהְיֶה
תִּפְאַרְתְּךָ עַל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־אַתָּה הוֹלֵךְ כִּי בְיַד אִשָּׁה
יִמְכֹּר יְהוָה אֶת־סִיסְרָא וַתָּקָם דְּבוֹרָה וַתֵּלֶךְ עִם־בָּרָק
קֶדְשָׁה: י וַיַּזְעֵק בָּרָק אֶת־זְבוּלֻן וְאֶת־נַפְתָּלִי קֶדְשָׁה
וַיַּעַל בְּרַגְלָיו עֲשֶׂרֶת אֲלָפִי אִישׁ וַתַּעַל עִמּוֹ דְּבוֹרָה:
יא וְחֶבֶר הַקֵּינִי נִפְרַד מִקַּיִן מִבְּנֵי חֹבָב חֹתֵן מֹשֶׁה וַיֵּט
אָהֳלוֹ עַד־אֵלוֹן בצענים בְּצַעֲנַנִּים אֲשֶׁר אֶת־קֶדֶשׁ: יב וַיַּגִּדוּ
לְסִיסְרָא כִּי עָלָה בָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם הַר־תָּבוֹר: יג וַיַּזְעֵק
סִיסְרָא אֶת־כָּל־רִכְבּוֹ תְּשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב בַּרְזֶל וְאֶת־
כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מֵחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם אֶל־נַחַל קִישׁוֹן:
יד וַתֹּאמֶר דְּבוֹרָה אֶל־בָּרָק קוּם כִּי זֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן

יהוָה אֶת־סִיסְרָא בְּיָדֶךָ הֲלֹא יהוָה יפסיק מעט יָצָא לְפָנֶיךָ
וַיֵּרֶד בָּרָק מֵהַר תָּבוֹר וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ אַחֲרָיו:
טו וַיְהָם יְהוָה אֶת־סִיסְרָא וְאֶת־כָּל־הָרֶכֶב וְאֶת־כָּל־
הַמַּחֲנֶה לְפִי־חָרֶב לִפְנֵי בָרָק וַיֵּרֶד סִיסְרָא מֵעַל
הַמֶּרְכָּבָה וַיָּנָס בְּרַגְלָיו: טז וּבָרָק רָדַף אַחֲרֵי הָרֶכֶב
וְאַחֲרֵי הַמַּחֲנֶה עַד חֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם וַיִּפֹּל כָּל־מַחֲנֵה
סִיסְרָא לְפִי־חָרֶב לֹא נִשְׁאַר עַד־אֶחָד: יז וְסִיסְרָא נָס
בְּרַגְלָיו אֶל־אֹהֶל יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי שָׁלוֹם בֵּין
יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וּבֵין בֵּית חֶבֶר הַקֵּינִי: יח וַתֵּצֵא יָעֵל
לִקְרַאת סִיסְרָא וַתֹּאמֶר אֵלָיו סוּרָה מלרע אֲדֹנִי סוּרָה
אֵלַי אַל־תִּירָא וַיָּסַר אֵלֶיהָ הָאֹהֳלָה וַתְּכַסֵּהוּ בַּשְּׂמִיכָה:
יט וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם כִּי צָמֵתִי
וַתִּפְתַּח אֶת־נֹאוד הֶחָלָב וַתַּשְׁקֵהוּ וַתְּכַסֵּהוּ: כ וַיֹּאמֶר
אֵלֶיהָ עֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וְהָיָה אִם־אִישׁ יָבֹא וּשְׁאֵלֵךְ
וְאָמַר הֲיֵשׁ־פֹּה אִישׁ וְאָמַרְתְּ אָיִן: כא וַתִּקַּח יָעֵל אֵשֶׁת־
חֶבֶר אֶת־יְתַד הָאֹהֶל וַתָּשֶׂם אֶת־הַמַּקֶּבֶת בְּיָדָהּ
וַתָּבוֹא אֵלָיו בַּלָּאט וַתִּתְקַע אֶת־הַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ וַתִּצְנַח
בָּאָרֶץ וְהוּא־נִרְדָּם וַיָּעַף וַיָּמֹת: כב וְהִנֵּה בָרָק רֹדֵף
אֶת־סִיסְרָא וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר לוֹ לֵךְ וְאַרְאֶךָּ
אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מְבַקֵּשׁ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וְהִנֵּה
סִיסְרָא נֹפֵל מֵת וְהַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ: כג וַיַּכְנַע אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַהוּא אֶת יָבִין מֶלֶךְ־כְּנָעַן לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כד וַתֵּלֶךְ
יַד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הָלוֹךְ וְקָשָׁה עַל יָבִין מֶלֶךְ־כְּנָעַן עַד
אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֵת יָבִין מֶלֶךְ־כְּנָעַן:

כאן מתחילים הספרדים, ומנהג ג'רבא להתחיל שני פסוקים מלפני כן "ויכנע אלהים" וגו'.

ה א וַתָּשֶׁר דְּבוֹרָה וּבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר:
ב בִּפְרֹעַ פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהִתְנַדֵּב עָם בָּרֲכוּ[15] יְהוָה:
ג שִׁמְעוּ מְלָכִים הַאֲזִינוּ רֹזְנִים אֲנֹכִי לַיהוָה אָנֹכִי אָשִׁירָה
אֲזַמֵּר לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ד יְהוָה בְּצֵאתְךָ מִשֵּׂעִיר
בְּצַעְדְּךָ הע״ן בשוא נח והדל״ת בשוא נע מִשְּׂדֵה אֱדוֹם אֶרֶץ רָעָשָׁה מלעיל
גַּם־שָׁמַיִם נָטָפוּ גַּם־עָבִים נָטְפוּ מָיִם: ה הָרִים נָזְלוּ מִפְּנֵי
יְהוָה זֶה סִינַי מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ו בִּימֵי שַׁמְגַּר
בֶּן־עֲנָת בִּימֵי יָעֵל חָדְלוּ אָרְחוֹת וְהֹלְכֵי נְתִיבוֹת יֵלְכוּ
אֳרָחוֹת עֲקַלְקַלּוֹת: ז חָדְלוּ פְרָזוֹן בְּיִשְׂרָאֵל חָדֵלוּ עַד
שֶׁקַּמְתִּי הש״ן בפתח דְּבוֹרָה שֶׁקַּמְתִּי אֵם בְּיִשְׂרָאֵל: ח יִבְחַר
אֱלֹהִים חֲדָשִׁים אָז לָחֶם מלרע שְׁעָרִים מָגֵן אִם־יֵרָאֶה

14) פסוק כ״ה: ברכו למנהגנו. 15) פסוק ב׳: ברכו למנהגנו.

וְרֹמַח בְּאַרְבָּעִים אֶלֶף בְּיִשְׂרָאֵל: ס לִבִּי לְחוֹקְקֵי[16]
יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים בָּעָם בָּרְכוּ[17] יְהוָה: ׳ רֹכְבֵי אֲתֹנוֹת
צְחֹרוֹת יֹשְׁבֵי עַל־מִדִּין וְהֹלְכֵי עַל־דֶּרֶךְ שִׂיחוּ מלעיל:
א מִקּוֹל מְחַצְּצִים[18] בֵּין מִשְׁאָבִים שָׁם יִתְּנוּ צִדְקוֹת יְהוָה
צִדְקַת פְּרָזוֹנוֹ בְּיִשְׂרָאֵל אָז יָרְדוּ לַשְּׁעָרִים עַם־יְהוָה:
ב עוּרִי מלרע עוּרִי דְּבוֹרָה עוּרִי מלעיל עוּרִי דַּבְּרִי־שִׁיר קוּם
בָּרָק וְשִׁבְיָךְ הוי״ו מועמדת בגעיא והשי״ן בשוא פתח שָׁבִיךָ בֶּן־אֲבִינֹעַם:
ג אָז יָרַד שָׂרִיד לְאַדִּירִים עַם יְהוָה יָרַד־לִי בַּגִּבּוֹרִים:
ד מִנִּי אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם בַּעֲמָלֵק אַחֲרֶיךָ בִנְיָמִין בַּעֲמָמֶיךָ
מִנִּי מָכִיר יָרְדוּ מְחֹקְקִים[19] וּמִזְּבוּלֻן מֹשְׁכִים בְּשֵׁבֶט
סֹפֵר: ס וְשָׂרַי בְּיִשָּׂשכָר עִם־דְּבֹרָה וְיִשָּׂשכָר כֵּן בָּרָק
בָּעֵמֶק שֻׁלַּח בְּרַגְלָיו בִּפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדֹלִים חֵקְקֵי[20]־
לֵב: ס לָמָּה יָשַׁבְתָּ בֵּין הַמִּשְׁפְּתַיִם לִשְׁמֹעַ שְׁרִקוֹת
עֲדָרִים לִפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדוֹלִים חִקְרֵי־לֵב: ז גִּלְעָד
בְּעֵבֶר הַיַّרְדֵּן שָׁכֵן וְדָן לָמָּה יָגוּר אֳנִיּוֹת אָשֵׁר יָשַׁב
לְחוֹף יַמִּים המ״ם בדגש חזק וְעַל־מִפְרָצָיו יִשְׁכּוֹן: ח זְבֻלוּן עַם
חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת וְנַפְתָּלִי עַל מְרוֹמֵי שָׂדֶה: ט בָּאוּ
מְלָכִים נִלְחָמוּ מלעיל אָז נִלְחֲמוּ מַלְכֵי כְנַעַן בְּתַעְנָךְ הע״ין
בשוא נח עַל־מֵי מְגִדּוֹ בֶּצַע כֶּסֶף לֹא לָקָחוּ: כ מִן־שָׁמַיִם
נִלְחֲמוּ הַכּוֹכָבִים מִמְּסִלּוֹתָם נִלְחֲמוּ עִם־סִיסְרָא: כא נַחַל
קִישׁוֹן גָּרְפָם נַחַל קָדוּמִים נַחַל קִישׁוֹן תִּדְרְכִי נַפְשִׁי עֹז:
כב אָז הָלְמוּ עִקְּבֵי־סוּס מִדַّהֲרוֹת דַּהֲרוֹת אַבִּירָיו: כג אֹרוּ
מֵרוֹז אָמַר מַלְאַךְ יְהוָה אָרוּ אָרוֹר הרי״ש בחולם יֹשְׁבֶיהָ כִּי
לֹא־בָאוּ לְעֶזְרַת יְהוָה לְעֶזְרַת יְהוָה בַּגִּבּוֹרִים: כד תְּבֹרַךְ
מִנָּשִׁים יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי מִנָּשִׁים בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ:
כה מַיִם שָׁאַל חָלָב נָתָנָה בְּסֵפֶל אַדִּירִים הִקְרִיבָה
חֶמְאָה: כו יָדָהּ לַיָּתֵד תִּשְׁלַחְנָה וִימִינָהּ לְהַלְמוּת עֲמֵלִים
וְהָלְמָה סִיסְרָא מָחֲקָה רֹאשׁוֹ וּמָחֲצָה וְחָלְפָה רַקָּתוֹ:
כז בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפַל שָׁכָב בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפָל
בַּאֲשֶׁר כָּרַע שָׁם נָפַל שָׁדוּד: כח בְּעַד הַחַלּוֹן נִשְׁקְפָה
וַתְּיַבֵּב אֵם סִיסְרָא בְּעַד הָאֶשְׁנָב מַדּוּעַ בֹּשֵׁשׁ רִכְבּוֹ
לָבוֹא מַדּוּעַ אֶחֱרוּ פַּעֲמֵי מַרְכְּבוֹתָיו: כט חַכְמוֹת שָׂרוֹתֶיהָ
תַּעֲנֶנָּה אַף־הִיא תָּשִׁיב אֲמָרֶיהָ לָהּ: ל הֲלֹא יִמְצְאוּ
יְחַלְּקוּ שָׁלָל רַחַם רַחֲמָתַיִם לְרֹאשׁ גֶּבֶר שְׁלַל צְבָעִים
לְסִיסְרָא שְׁלַל צְבָעִים רִקְמָה צֶבַע רִקְמָתַיִם לְצַוָּארֵי
שָׁלָל: לא כֵּן יֹאבְדוּ כָל־אוֹיְבֶיךָ יְהוָה וְאֹהֲבָיו כְּצֵאת
הַשֶּׁמֶשׁ בִּגְבֻרָתוֹ וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה:

הפטרת יתרו

ישעיה סימן ו׳

א בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת־אֲדֹנָי יפסיק מעט
יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת־הַהֵיכָל:
ב שְׂרָפִים עֹמְדִים| מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם
לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם| יְכַסֶּה פָּנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו
וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף: ג וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ| קָדוֹשׁ
קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: ד וַיָּנֻעוּ
אַמּוֹת המ״ם בדגש חזק הַסִּפִּים מִקּוֹל הַקּוֹרֵא וְהַבַּיִת יִמָּלֵא
עָשָׁן: ה וָאֹמַר אוֹי־לִי כִי־נִדְמֵיתִי כִּי אִישׁ טְמֵא־שְׂפָתַיִם
אָנֹכִי וּבְתוֹךְ עַם־טְמֵא שְׂפָתַיִם אָנֹכִי יֹשֵׁב כִּי אֶת־
הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי: ו וַיָּעָף אֵלַי אֶחָד
מִן־הַשְּׂרָפִים וּבְיָדוֹ רִצְפָּה בְּמֶלְקָחַיִם לָקַח מֵעַל
הַמִּזְבֵּחַ: ז וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָגַע זֶה עַל־שְׂפָתֶיךָ
וְסַר עֲוֹנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְּכֻפָּר: ח וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל אֲדֹנָי
אֹמֵר אֶת־מִי אֶשְׁלָח וּמִי יֵלֶךְ־לָנוּ וָאֹמַר הִנֵּנִי[21] שְׁלָחֵנִי:
ט וַיֹּאמֶר לֵךְ וְאָמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ
וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדְעוּ: י הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה וְאָזְנָיו
הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו יִשְׁמָע
וּלְבָבוֹ יָבִין וָשָׁב וְרָפָא לוֹ: יא וָאֹמַר עַד־מָתַי אֲדֹנָי
וַיֹּאמֶר עַד אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב וּבָתִּים
מֵאֵין אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֶה שְׁמָמָה: יב וְרִחַק יְהוָה
אֶת־הָאָדָם וְרַבָּה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: יג וְעוֹד בָּהּ
עֲשִׂירִיָּה וְשָׁבָה וְהָיְתָה לְבָעֵר כָּאֵלָה וְכָאַלּוֹן אֲשֶׁר
בְּשַׁלֶּכֶת מַצֶּבֶת בָּם זֶרַע קֹדֶשׁ מַצַּבְתָּהּ:

כאן מסיימים הספרדים, והאשכנזים ממשיכים.

ז א וַיְהִי בִּימֵי אָחָז בֶּן־יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה
רְצִין מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
יְרוּשָׁלִַם לַמִּלְחָמָה עָלֶיהָ וְלֹא יָכֹל לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ:
ב וַיֻּגַּד לְבֵית דָּוִד לֵאמֹר נָחָה אֲרָם עַל־אֶפְרָיִם וַיָּנַע
לְבָבוֹ וּלְבַב עַמּוֹ כְּנוֹעַ עֲצֵי־יַעַר מִפְּנֵי־רוּחַ: ג וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־יְשַׁעְיָהוּ צֵא־נָא לִקְרַאת אָחָז אַתָּה וּשְׁאָר
יָשׁוּב בְּנֶךָ אֶל־קְצֵה תְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה אֶל־
מְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס: ד וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִשָּׁמֶר וְהַשְׁקֵט
אַל־תִּירָא וּלְבָבְךָ אַל־יֵרַךְ מִשְּׁנֵי זַנְבוֹת הָאוּדִים

16) פסוק ט׳: לְחוֹקְקֵי למנהגנו. 17) שם: בָּרֵכוּ למנהגנו. 18) פסוק י״א: מְחַצְּצִים למנהגנו. 19) פסוק י״ד: מְחֹקְקִים למנהגנו. 20) פסוק ט״ז: חֹקְקֵי למנהגנו. 21) פסוק ח׳: הִנֵּנִי למנהגנו.

הָעֲשִׂנִים הָאֵלֶּה בָּחֳרִי־אַף רָצִין וַאֲרָם וּבֶן־רְמַלְיָהוּ׃
ה יַעַן כִּי־יָעַץ עָלֶיךָ אֲרָם רָעָה אֶפְרַיִם וּבֶן־רְמַלְיָהוּ
לֵאמֹר׃ ו נַעֲלֶה בִיהוּדָה וּנְקִיצֶנָּה וְנַבְקִעֶנָּה אֵלֵינוּ
וְנַמְלִיךְ מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֶת בֶּן־טָבְאֵל׃

ומדלגים וקוראים שני פסוקים אלו בישעיה סימן ט׳

ט ז כִּי־יֶלֶד יֻלַּד־לָנוּ בֵּן נִתַּן־לָנוּ וַתְּהִי הַמִּשְׂרָה עַל־
שִׁכְמוֹ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּלֶא יוֹעֵץ אֵל גִּבּוֹר אֲבִי־עַד
שַׂר־שָׁלוֹם׃ ח לרבה לְמַרְבֵּה הַמִּשְׂרָה וּלְשָׁלוֹם אֵין־קֵץ
עַל־כִּסֵּא דָוִד וְעַל־מַמְלַכְתּוֹ לְהָכִין אֹתָהּ וּלְסַעֲדָהּ
בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם קִנְאַת יְהוָה
צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃

הפטרת משפטים

מפטירין בירמיה סימן ל״ד כדלקמן, ואם פרשת שקלים חלה בשבת זו מפטירין "ויכרות יהוידע" (לקמן עמוד 296) אפילו אם הוא ר״ח או מחר חדש, ובסוף מוסיפין פסוק ראשון ואחרון מהפטרת ר״ח או מחר חדש.

ירמיה סימן ל״ד

ח הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחֲרֵי כָּרֹת
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם
לִקְרֹא לָהֶם דְּרוֹר׃ ט לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ
אֶת־שִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִי וְהָעִבְרִיָּה חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־
בָּם בִּיהוּדִי אָחִיהוּ אִישׁ׃ י וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־הַשָּׂרִים וְכָל־
הָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ בַּבְּרִית לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ
אֶת־שִׁפְחָתוֹ חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ
וַיְשַׁלֵּחוּ׃ יא וַיָּשׁוּבוּ אַחֲרֵי־כֵן וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הָעֲבָדִים וְאֶת־
הַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר שִׁלְּחוּ חָפְשִׁים וויכבישום וַיִּכְבְּשׁוּם
לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ יב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ
מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ יג כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אָנֹכִי כָּרַתִּי בְרִית אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִאִי אוֹתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֵאמֹר׃ יד מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים
תְּשַׁלְּחוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו הָעִבְרִי אֲשֶׁר יִמָּכֵר לְךָ וַעֲבָדְךָ
שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתּוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ וְלֹא־שָׁמְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם
אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם׃ טו וַתָּשֻׁבוּ אַתֶּם הַיּוֹם וַתַּעֲשׂוּ
אֶת־הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ וַתִּכְרְתוּ
בְרִית לְפָנַי בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו׃ טז וַתָּשֻׁבוּ
וַתְּחַלְּלוּ אֶת־שְׁמִי וַתָּשִׁבוּ אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־
שִׁפְחָתוֹ אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם חָפְשִׁים לְנַפְשָׁם וַתִּכְבְּשׁוּ אֹתָם
לִהְיוֹת לָכֶם לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ יז לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
אַתֶּם לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְאָחִיו וְאִישׁ
לְרֵעֵהוּ הִנְנִי[22] קֹרֵא לָכֶם דְּרוֹר נְאֻם־יְהוָה אֶל־הַחֶרֶב
אֶל־הַדֶּבֶר וְאֶל־הָרָעָב וְנָתַתִּי אֶתְכֶם לזועה לְזַעֲוָה לְכֹל
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃ יח וְנָתַתִּי אֶת־הָאֲנָשִׁים הָעֹבְרִים אֶת־
בְּרִתִי אֲשֶׁר לֹא־הֵקִימוּ אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרְתוּ
לְפָנַי הָעֵגֶל אֲשֶׁר כָּרְתוּ לִשְׁנַיִם וַיַּעַבְרוּ בֵּין בְּתָרָיו׃
יט שָׂרֵי יְהוּדָה וְשָׂרֵי יְרוּשָׁלִַם הַסָּרִיסִים וְהַכֹּהֲנִים וְכָל
עַם הָאָרֶץ הָעֹבְרִים בֵּין בִּתְרֵי הָעֵגֶל׃ כ וְנָתַתִּי אוֹתָם
בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְּשֵׁי נַפְשָׁם וְהָיְתָה נִבְלָתָם
לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ כא וְאֶת־צִדְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו אֶתֵּן בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד
מְבַקְּשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶל הָעֹלִים מֵעֲלֵיכֶם׃
כב הִנְנִי[22] מְצַוֶּה נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָעִיר הַזֹּאת
וְנִלְחֲמוּ עָלֶיהָ וּלְכָדוּהָ וּשְׂרָפֻהָ בָאֵשׁ וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה
אֶתֵּן שְׁמָמָה מֵאֵין יֹשֵׁב׃

ומדלגים למפרע לסימן ל״ג

כה כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וָלַיְלָה חֻקּוֹת
שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא־שָׂמְתִּי׃ כו גַּם־זֶרַע יַעֲקוֹב וְדָוִד עַבְדִּי
אֶמְאַס מִקַּחַת מִזַּרְעוֹ מֹשְׁלִים אֶל־זֶרַע אַבְרָהָם יִשְׁחָק
וְיַעֲקֹב כִּי־אשוב אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּתָם וְרִחַמְתִּים׃

הפטרת משפטים

בסימן "העוף" למנהג תונס ואלג׳יר

בתונס ואלג׳יר נהגו כשחל ראש השנה ביום חמישי, והשנה מעוברת, מחלקים פרשת משפטים לשתי שבתות וקוראים בשבת ראשונה עד "ושמעתי כי חנון אני", ומפטירים הפטרת משפטים כנדפס בחומשים. ובשבת השניה חוזרים מן "אם כסף תלוה" עד סוף הפרשה ומפטירין כדלהלן. (מספר "זה השלחן" מנהגי אלג׳יר, דפוס אלג׳יר התרמ״ט, עמוד רמ״ה). וסימניך: "העוף", ה׳ עיבור ואלה פלג, דהיינו אם ר״ה ביום חמישי והשנה מעוברת מפלגים פרשת ואלה (המשפטים) לשתים, וכאמור. ולעומת זה "מטות ומסעי" לעולם מחוברות ואינן נפרדות לעולם.

בטעם המנהג אומרים כי בימים קדמונים פרצה מגפה ב״מ בתונס ואז תיקנו חכמי הדור לחבר תמיד פרשיות מטות־מסעי כלומר שהמטות (של הנפטרים) ייפסקו "ויסעו" מעלינו, ונעצרה המגפה. אולם קשה להאמין שאירע מעשה זה באלג׳יר ובתונס גם יחד. ויתכן שהדבר קרה באלג׳יר ומשם נתפשט המנהג בתונס ובצפון תוניסיה, שרוב מנהגי תונס ואלג׳יר שוים, לעומת מנהגי ג׳רבא ודרום־תוניסיה ששוים בעיקר למנהגי טריפולי־לוב כידוע. אולם באחרונה נתברר שמנהג הנ״ל מקורו בראשונים, ועליו

22) פסוק י״ז וכ״ב: הנני למנהגנו.

כיוון בס' החינוך מצוה שכ"ו שכ"ז שכ"ח שכתב "בפרשת אם כסף תלוה". וכן רבנו בחיי בפרשת משפטים בפסוק אם כסף תלוה הביא פסוק ממשלי וביארו בהרחבה כדרכו בכל תחלת פרשה ע"ש. (ושו"ר שהרגיש בזה בס' תקון יששכר דף ל"ג ע"א). ונראה טעם המנהג שתקנו כן כדי לשמור על הכלל "סגרו פסחו" בעיבור ו"מנו עצרו", שלעולם קוראים במעוברת פרשת מצורע לפני פסח ופרשת במדבר לפני שבועות, ובשנת העו"ף ברוב העולם קוראים פרשת אחרי מות לפני פסח ופרשת נשא לפני שבועות, אבל לפי מנהג תונס ואלג'יר הנ"ל אתי שפיר. ועוד הרויחו במנהג זה לצאת ידי חובת המג"א בסי' תכ"ח בשם ס' צרור המור (והובא גם בכה"ח שם אות ט"ל) שאין להפסיק במ"ב מסעות שהם כנגד שם מ"ב ע"ש. ובשנה שמפרידין מטות־ומסעי נמצא בשבת במנחה ובשני וחמישי טורח צבור גדול לקרוא ללוי מ"ו פסוקים, אולם למנהג תונס שלעולם הן מחוברות א"ש הכל.

וזה סדר חלוקת העולים בשבת ראשונה: כהן עד ויצאה אשתו עמו. לוי עד ועבדו לעולם. ישראל עד חנם אין כסף. רביעי עד ורפוא ירפא. חמישי עד תחת שנו. ששי עד שנים ישלם. שביעי עד בא בשכרו. משלים עד כי חנון אני. ומפטיר חוזר אם כסף וגו' ואומר הפטרת משפטים.

ובשבת שניה – כהן חוזר אם כסף וגו' עד כי חנון אני. לוי עד עזוב תעזוב עמו. ישראל עד ואספת את תבואתה. רביעי עד ולא יראו פני ריקם. חמישי עד בחלב אמו. ששי עד והסירותי מחלה מקרבך. שביעי עד ויכס הענן את ההר. משלים עד סוף הפרשה. ואם חל בר"ח (אדר ראשון) מפטירין השמים כסאי, ואם חל באמצע החודש מפטירין בירמיה (ל"א, ל') הנה ימים באים וגו' עד סוף הפרק, ומדלגים משם עד (ל"ג, יו"ד) כה אמר ה' וגו' עד ה' צדקנו. ויש עוד בתי־כנסת בחו"ל מבני תונס ואלג'יר הממשיכים במנהג זה עד היום. [נאמ"ן ס"ט].

ירמיה סימן ל"א

לא הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְכָרַתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל
וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה: לב לֹא כַּבְּרִית אֲשֶׁר
כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם הֶחֱזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה הֵפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי וְאָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָם
נְאֻם־יְהוָה: לג כִּי זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אִכְרֹת אֶת־בֵּית
יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־יְהוָה נָתַתִּי אֶת־
תּוֹרָתִי בְּקִרְבָּם וְעַל־לִבָּם אֶכְתְּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם
לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם: לד וְלֹא יְלַמְּדוּ עוֹד אִישׁ
אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר דְּעוּ אֶת־יְהוָה כִּי־
כֻלָּם יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם נְאֻם־יְהוָה כִּי
אֶסְלַח לַעֲוֹנָם וּלְחַטָּאתָם לֹא אֶזְכָּר־עוֹד: לה כֹּה | אָמַר
יְהוָה נֹתֵן שֶׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם חֻקּוֹת יָרֵחַ וְכוֹכָבִים לְאוֹר
לָיְלָה רֹגַע הַיָּם וַיֵּהֲמוּ גַלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ: לו אִם־
יָמֻשׁוּ הַחֻקִּים הָאֵלֶּה מִלְּפָנַי נְאֻם־יְהוָה גַּם זֶרַע יִשְׂרָאֵל
יִשְׁבְּתוּ מִהְיוֹת גּוֹי לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים: לז כֹּה | אָמַר יְהוָה
אִם־יִמָּדְדוּ שָׁמַיִם מִלְּמַעְלָה וְיֵחָקְרוּ מוֹסְדֵי־אֶרֶץ לְמֶטָּה
גַּם־אֲנִי אֶמְאַס בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַל־כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ
נְאֻם־יְהוָה: לח הִנֵּה יָמִים בָּאִים[23] נְאֻם־יְהוָה וְנִבְנְתָה
הָעִיר לַיהוָה מִמִּגְדַּל חֲנַנְאֵל עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה: לט וְיָצָא
עוֹד קוה קָוֶה הַמִּדָּה נֶגְדּוֹ עַל גִּבְעַת גָּרֶב וְנָסַב גֹּעָתָה:
מ וְכָל־הָעֵמֶק הַפְּגָרִים | וְהַדֶּשֶׁן וְכָל־ השרמות הַשְּׁדֵמוֹת עַד־
נַחַל קִדְרוֹן עַד־פִּנַּת שַׁעַר הַסּוּסִים מִזְרָחָה קֹדֶשׁ לַיהוָה
לֹא־יִנָּתֵשׁ וְלֹא־יֵהָרֵס עוֹד לְעוֹלָם:

ומדלגין לסימן ל"ג פסוק יו"ד:

כב כֹּה | אָמַר יְהוָה עוֹד יִשָּׁמַע בַּמָּקוֹם־הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם
אֹמְרִים חָרֵב הוּא מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין בְּהֵמָה בְּעָרֵי
יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַיִם הַנְּשַׁמּוֹת המ"ם בדגש חזק מֵאֵין אָדָם
וּמֵאֵין יוֹשֵׁב וּמֵאֵין בְּהֵמָה: כג קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה
קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל אֹמְרִים הוֹדוּ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת
כִּי־טוֹב יְהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ מְבִאִים תּוֹדָה בֵּית יְהוָה
כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת־הָאָרֶץ כָּבָרִאשֹׁנָה אָמַר יְהוָה:
כד כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד יִהְיֶה | בַּמָּקוֹם הַזֶּה הֶחָרֵב
מֵאֵין־אָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־עָרָיו נְוֵה רֹעִים מַרְבִּצִים
צֹאן: כה בְּעָרֵי הָהָר בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב וּבְאֶרֶץ
בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֹת יְרוּשָׁלַיִם וּבְעָרֵי יְהוּדָה עוֹד תַּעֲבֹרְנָה
הַצֹּאן עַל־יְדֵי מוֹנֶה אָמַר יְהוָה: כו הִנֵּה יָמִים בָּאִים
נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי
אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל־בֵּית יְהוּדָה: כז בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת
הַהִיא אַצְמִיחַ לְדָוִד צֶמַח צְדָקָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
בָּאָרֶץ: כח בַּיָּמִים הָהֵם תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם תִּשְׁכּוֹן
לָבֶטַח וְזֶה אֲשֶׁר־יִקְרָא־לָהּ יְהוָה | צִדְקֵנוּ:

הפטרת תרומה

מלכים א' סימן ה'

ה יהוה נָתַן חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ וַיְהִי שָׁלוֹם
בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה וַיִּכְרְתוּ בְרִית שְׁנֵיהֶם: ו וַיַּעַל
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מַס מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הַמַּס שְׁלֹשִׁים
אֶלֶף אִישׁ: ז וַיִּשְׁלָחֵם לְבָנוֹנָה עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים בַּחֹדֶשׁ
חֲלִיפוֹת חֹדֶשׁ יִהְיוּ בַלְּבָנוֹן שְׁנַיִם חֳדָשִׁים בְּבֵיתוֹ
וַאֲדֹנִירָם עַל־הַמַּס: ח וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף נֹשֵׂא
סֵבֶל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר: ט לְבַד מִשָּׂרֵי הַנִּצָּבִים
לִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר עַל־הַמְּלָאכָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁלֹשׁ

23) פסוק ל"ז: תיבת "באים" קרי ולא כתיב.

מֵאוֹת הָרֹדִים בָּעָם הָעֹשִׂים בַּמְּלָאכָה: לא וַיִּצַּו הַמֶּלֶךְ
וַיַּסִּעוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֲבָנִים יְקָרוֹת לְיַסֵּד הַבַּיִת אַבְנֵי
גָזִית: לב וַיִּכְסֻלּוּ בֹנֵי שְׁלֹמֹה וּבֹנֵי חִירוֹם וְהַגִּבְלִים
וַיָּכִינוּ הָעֵצִים וְהָאֲבָנִים לִבְנוֹת הַבָּיִת: ו א וַיְהִי
בְּשִׁמֹנִים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
מֵאֶרֶץ־מִצְרָיִם בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית בְּחֹדֶשׁ זִו הוּא הַחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי לִמְלֹךְ שְׁלֹמֹה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן הַבַּיִת לַיהוָה:
ב וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַיהוָה שִׁשִּׁים־אַמָּה
אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים רָחְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ: ג וְהָאוּלָם
עַל־פְּנֵי הֵיכַל הַבַּיִת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רֹחַב
הַבַּיִת עֶשֶׂר בָּאַמָּה רָחְבּוֹ עַל־פְּנֵי הַבָּיִת: ד וַיַּעַשׂ לַבַּיִת
חַלּוֹנֵי שְׁקֻפִים אֲטֻמִים: ה וַיִּבֶן עַל־קִיר הַבַּיִת יצוע יָצִיעַ
סָבִיב אֶת־קִירוֹת הַבַּיִת סָבִיב לַהֵיכָל וְלַדְּבִיר וַיַּעַשׂ
צְלָעוֹת סָבִיב: ו היצוע הַיָּצִיעַ הַתַּחְתֹּנָה חָמֵשׁ בָּאַמָּה
רָחְבָּהּ וְהַתִּיכֹנָה שֵׁשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ וְהַשְּׁלִישִׁית שֶׁבַע
בָּאַמָּה רָחְבָּהּ כִּי מִגְרָעוֹת נָתַן לַבַּיִת סָבִיב חוּצָה
לְבִלְתִּי אֲחֹז בְּקִירוֹת הַבָּיִת: ז וְהַבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ אֶבֶן־
שְׁלֵמָה מַסָּע נִבְנָה וּמַקָּבוֹת וְהַגַּרְזֶן כָּל־כְּלִי בַרְזֶל
לֹא־נִשְׁמַע בַּבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ: ח פֶּתַח הַצֵּלָע מלרע הַתִּיכֹנָה
אֶל־כֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית וּבְלוּלִים הלמ"ד השניה דגושה יַעֲלוּ
עַל־הַתִּיכֹנָה וּמִן־הַתִּיכֹנָה אֶל־הַשְּׁלִישִׁים: ט וַיִּבֶן אֶת־
הַבַּיִת וַיְכַלֵּהוּ וַיִּסְפֹּן אֶת־הַבַּיִת גֹּבִים וּשְׂדֵרֹת
בָּאֲרָזִים: י וַיִּבֶן אֶת־היצוע הַיָּצִיעַ עַל־כָּל־הַבַּיִת חָמֵשׁ
אַמּוֹת קוֹמָתוֹ וַיֶּאֱחֹז אֶת־הַבַּיִת בַּעֲצֵי אָרָזִים: יא וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר: יב הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־
אַתָּה בֹנֶה אִם־תֵּלֵךְ בְּחֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשֶׂה
וְשָׁמַרְתָּ אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי לָלֶכֶת בָּהֶם וַהֲקִמֹתִי אֶת־
דְּבָרִי אִתָּךְ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־דָּוִד אָבִיךָ: יג וְשָׁכַנְתִּי
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֶעֱזֹב אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל:

הפטרת תצוה

מפטירין ביחזקאל סימן מ"ג כדלקמן, ואם פרשת זכור חלה בשבת זו מפטירין "ויאמר שמואל" (לקמן עמוד 297).

יחזקאל סימן מ"ג

א אַתָּה בֶן־אָדָם הַגֵּד אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבַּיִת
וְיִכָּלְמוּ מֵעֲוֹנוֹתֵיהֶם וּמָדְדוּ[24] אֶת־תָּכְנִית: יא וְאִם־

נִכְלְמוּ מִכֹּל אֲשֶׁר־עָשׂוּ צוּרַת הַבַּיִת וּתְכוּנָתוֹ וּמוֹצָאָיו
וּמוֹבָאָיו | וְכָל־צורתו צוּרָתוֹ וְאֶת כָּל־חֻקֹּתָיו וְכָל־
צורתו צוּרָתָיו וְכָל־תורתו תּוֹרָתוֹ הוֹדַע אוֹתָם וּכְתֹב
לְעֵינֵיהֶם וְיִשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־צוּרָתוֹ וְאֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו
וְעָשׂוּ אוֹתָם: יב זֹאת תּוֹרַת הַבַּיִת עַל־רֹאשׁ הָהָר
כָּל־גְּבֻלוֹ סָבִיב | סָבִיב קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִנֵּה־זֹאת
תּוֹרַת הַבָּיִת: יג וְאֵלֶּה מִדּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בָּאַמּוֹת אַמָּה
אַמָּה וָטֶפַח וְחֵיק הָאַמָּה וְאַמָּה־רֹחַב וּגְבוּלָהּ
אֶל־שְׂפָתָהּ סָבִיב זֶרֶת הָאֶחָד וְזֶה גֹּב הַמִּזְבֵּחַ:
יד וּמֵחֵיק הָאָרֶץ עַד־הָעַזָּרָה הַתַּחְתּוֹנָה שְׁתַּיִם אַמּוֹת
וְרֹחַב אַמָּה אֶחָת וּמֵהָעַזָּרָה הַקְּטַנָּה עַד־הָעַזָּרָה
הַגְּדוֹלָה אַרְבַּע אַמּוֹת וְרֹחַב הָאַמָּה: טו וְהַהַר אֵל אַרְבַּע
אַמּוֹת ומהאראיל וּמֵהַאֲרִיאֵל וּלְמַעְלָה הַקְּרָנוֹת אַרְבַּע:
טו והאראיל וְהָאֲרִיאֵל שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בִּשְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה
רֹחַב רָבוּעַ אֶל אַרְבַּעַת רְבָעָיו: יז וְהָעַזָּרָה אַרְבַּע
עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה רֹחַב אֶל אַרְבַּעַת
רְבָעֶיהָ וְהַגְּבוּל סָבִיב אוֹתָהּ חֲצִי הָאַמָּה וְהַחֵיק לָהּ
אַמָּה סָבִיב וּמַעֲלֹתֶיהָ פְּנוֹת קָדִים: יח וַיֹּאמֶר אֵלַי
בֶּן־אָדָם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוֹה קרי אלהים אֵלֶּה חֻקּוֹת
הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הֵעָשׂוֹתוֹ לְהַעֲלוֹת עָלָיו עוֹלָה וְלִזְרֹק
עָלָיו דָּם: יט וְנָתַתָּה אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר הֵם
מִזֶּרַע צָדוֹק הַקְּרֹבִים אֵלַי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוֹה קרי אלהים
לְשָׁרְתֵנִי פַּר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת: כ וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ
וְנָתַתָּה עַל־אַרְבַּע קַרְנֹתָיו וְאֶל־אַרְבַּע פִּנּוֹת הָעַזָּרָה
וְאֶל־הַגְּבוּל סָבִיב וְחִטֵּאתָ אוֹתוֹ וְכִפַּרְתָּהוּ:
כא וְלָקַחְתָּ אֵת הַפַּר הַחַטָּאת וּשְׂרַפוֹ בְּמִפְקַד הַבַּיִת
מִחוּץ לַמִּקְדָּשׁ: כב וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי תַּקְרִיב שָׂעִיר־עִזִּים
תָּמִים לְחַטָּאת וְחִטְּאוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ כַּאֲשֶׁר חִטְּאוּ
בַּפָּר: כג בְּכַלּוֹתְךָ מֵחַטֵּא תַּקְרִיב פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים
וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תָּמִים: כד וְהִקְרַבְתָּם לִפְנֵי יְהוָה
וְהִשְׁלִיכוּ הַכֹּהֲנִים עֲלֵיהֶם מֶלַח וְהֶעֱלוּ אוֹתָם עֹלָה
לַיהוָה: כה שִׁבְעַת יָמִים תַּעֲשֶׂה שָׂעִיר־חַטָּאת לַיּוֹם וּפַר
בֶּן־בָּקָר וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תְּמִימִים יַעֲשׂוּ: כו שִׁבְעַת
יָמִים יְכַפְּרוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְטִהַרוּ אֹתוֹ וּמִלְּאוּ ידו יָדָיו:
כז וְיָכְלוּ אֶת־הַיָּמִים וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יַעֲשׂוּ
הַכֹּהֲנִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־עֹלֹתֵיכֶם וְאֶת־שַׁלְמֵיכֶם
וְרָצִאתִי אֶתְכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוֹה קרי אלהים:

24) פסוק י': ומדדו למנהגנו.

הפטרת כי תשא

מנהג האשכנזים להתחיל מכאן, והספרדים מתחילים מ"וישלח אחאב" להלן.

מלכים א' סימן י"ח

א וַיְהִי יָמִים רַבִּים וּדְבַר יְהוָה הָיָה אֶל־אֵלִיָּהוּ בַּשָּׁנָה
הַשְּׁלִישִׁית לֵאמֹר לֵךְ הֵרָאֶה אֶל־אַחְאָב וְאֶתְּנָה מָטָר
עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: ב וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּהוּ לְהֵרָאוֹת אֶל־אַחְאָב
וְהָרָעָב חָזָק בְּשֹׁמְרוֹן: ג וַיִּקְרָא אַחְאָב אֶל־עֹבַדְיָהוּ
אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְעֹבַדְיָהוּ הָיָה יָרֵא אֶת־יְהוָה מְאֹד:
ד וַיְהִי בְּהַכְרִית אִיזֶבֶל אֵת נְבִיאֵי יְהוָה וַיִּקַּח עֹבַדְיָהוּ
מֵאָה נְבִיאִים וַיַּחְבִּיאֵם חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְּעָרָה וְכִלְכְּלָם
לֶחֶם וָמָיִם: ה וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֶל־עֹבַדְיָהוּ לֵךְ בָּאָרֶץ
אֶל־כָּל־מַעְיְנֵי הַמַּיִם וְאֶל כָּל־הַנְּחָלִים אוּלַי נִמְצָא
חָצִיר וּנְחַיֶּה סוּס וָפֶרֶד וְלֹוא נַכְרִית מֵהַבְּהֵמָה:
ו וַיַּחֲלְקוּ לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ לַעֲבָר־בָּהּ אַחְאָב הָלַךְ
בְּדֶרֶךְ אֶחָד לְבַדּוֹ וְעֹבַדְיָהוּ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ־אֶחָד לְבַדּוֹ:
ז וַיְהִי עֹבַדְיָהוּ בַּדֶּרֶךְ וְהִנֵּה אֵלִיָּהוּ לִקְרָאתוֹ וַיַּכִּרֵהוּ
וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו וַיֹּאמֶר הַאַתָּה זֶה אֲדֹנִי אֵלִיָּהוּ: ח וַיֹּאמֶר
לוֹ אֲנִי לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ האל"ף נחה הִנֵּה אֵלִיָּהוּ: ט וַיֹּאמֶר
מֶה חָטָאתִי כִּי־אַתָּה נֹתֵן אֶת־עַבְדְּךָ בְּיַד־אַחְאָב
לַהֲמִיתֵנִי: י חַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם־יֵשׁ־גּוֹי וּמַמְלָכָה
אֲשֶׁר לֹא־שָׁלַח אֲדֹנִי שָׁם לְבַקֶּשְׁךָ וְאָמְרוּ אֵין וְהִשְׁבִּיעַ
אֶת־הַמַּמְלָכָה וְאֶת־הַגּוֹי כִּי לֹא יִמְצָאֲכָה: יא וְעַתָּה
אַתָּה אֹמֵר לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ האל"ף נחה הִנֵּה אֵלִיָּהוּ:
יב וְהָיָה אֲנִי אֵלֶךְ מֵאִתָּךְ וְרוּחַ יְהוָה יִשָּׂאֲךָ יפסיק מעט
עַל־אֲשֶׁר לֹא־אֵדָע וּבָאתִי לְהַגִּיד לְאַחְאָב וְלֹא
יִמְצָאֲךָ וַהֲרָגַנִי וְעַבְדְּךָ יָרֵא אֶת־יְהוָה מִנְּעֻרָי: יג הֲלֹא־
הֻגַּד לַאדֹנִי אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בַּהֲרֹג אִיזֶבֶל אֵת נְבִיאֵי
יְהוָה וָאַחְבֵּא מִנְּבִיאֵי יְהוָה מֵאָה אִישׁ חֲמִשִּׁים
חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְּעָרָה וָאֲכַלְכְּלֵם לֶחֶם וָמָיִם: יד וְעַתָּה
אַתָּה אֹמֵר לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ האל"ף נחה הִנֵּה אֵלִיָּהוּ
וַהֲרָגָנִי: טו וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ חַי יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר
עָמַדְתִּי לְפָנָיו כִּי הַיּוֹם אֵרָאֶה אֵלָיו: טז וַיֵּלֶךְ עֹבַדְיָהוּ
לִקְרַאת אַחְאָב וַיַּגֶּד־לוֹ וַיֵּלֶךְ אַחְאָב לִקְרַאת אֵלִיָּהוּ:
יז וַיְהִי כִּרְאוֹת אַחְאָב אֶת־אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֵלָיו
הַאַתָּה זֶה עֹכֵר יִשְׂרָאֵל: יח וַיֹּאמֶר לֹא עָכַרְתִּי אֶת־
יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־אַתָּה וּבֵית אָבִיךָ בַּעֲזָבְכֶם אֶת־מִצְוֹת
יְהוָה וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים: יט וְעַתָּה שְׁלַח קְבֹץ אֵלַי
אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וְאֶת־נְבִיאֵי הַבַּעַל
אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וּנְבִיאֵי הָאֲשֵׁרָה אַרְבַּע מֵאוֹת
אֹכְלֵי שֻׁלְחַן אִיזֶבֶל:

הספרדים מתחילים מכאן

כ וַיִּשְׁלַח אַחְאָב בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבֹּץ אֶת־הַנְּבִיאִים
אֶל־הַר הַכַּרְמֶל: כא וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ אֶל־כָּל־הָעָם וַיֹּאמֶר
עַד־מָתַי אַתֶּם פֹּסְחִים עַל־שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים אִם־יְהוָה
הָאֱלֹהִים לְכוּ אַחֲרָיו וְאִם־הַבַּעַל לְכוּ אַחֲרָיו וְלֹא־עָנוּ
הָעָם אֹתוֹ יפסיק מעט דָּבָר: כב וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ אֶל־הָעָם אֲנִי
נוֹתַרְתִּי נָבִיא לַיהוָה לְבַדִּי וּנְבִיאֵי הַבַּעַל אַרְבַּע־מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים אִישׁ: כג וְיִתְּנוּ־לָנוּ שְׁנַיִם פָּרִים וְיִבְחֲרוּ לָהֶם
הַפָּר הָאֶחָד וִינַתְּחֻהוּ וְיָשִׂימוּ עַל־הָעֵצִים וְאֵשׁ לֹא
יָשִׂימוּ וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת־הַפָּר הָאֶחָד וְנָתַתִּי עַל־הָעֵצִים
וְאֵשׁ לֹא אָשִׂים: כד וּקְרָאתֶם בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם וַאֲנִי אֶקְרָא
בְּשֵׁם־יְהוָה וְהָיָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־יַעֲנֶה בָאֵשׁ הוּא
הָאֱלֹהִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ טוֹב הַדָּבָר: כה וַיֹּאמֶר
אֵלִיָּהוּ לִנְבִיאֵי הַבַּעַל בַּחֲרוּ לָכֶם הַפָּר הָאֶחָד וַעֲשׂוּ
רִאשֹׁנָה כִּי אַתֶּם הָרַבִּים וְקִרְאוּ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם וְאֵשׁ לֹא
תָשִׂימוּ: כו וַיִּקְחוּ אֶת־הַפָּר אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם וַיַּעֲשׂוּ
וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁם־הַבַּעַל מֵהַבֹּקֶר וְעַד־הַצָּהֳרַיִם לֵאמֹר
הַבַּעַל עֲנֵנוּ וְאֵין קוֹל וְאֵין עֹנֶה וַיְפַסְּחוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ
אֲשֶׁר עָשָׂה: כז וַיְהִי בַּצָּהֳרַיִם וַיְהַתֵּל בָּהֶם אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר
קִרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל כִּי־אֱלֹהִים הוּא כִּי־שִׂיחַ וְכִי־שִׂיג לוֹ
וְכִי־דֶרֶךְ לוֹ אוּלַי יָשֵׁן הוּא וְיִקָּץ: כח וַיִּקְרְאוּ בְּקוֹל גָּדוֹל
וַיִּתְגֹּדְדוּ[25] כְּמִשְׁפָּטָם בַּחֲרָבוֹת וּבָרְמָחִים עַד־שָׁפְךְ־דָּם
עֲלֵיהֶם: כט וַיְהִי כְּעֹבֶר הַצָּהֳרַיִם וַיִּתְנַבְּאוּ עַד לַעֲלוֹת
הַמִּנְחָה וְאֵין־קוֹל וְאֵין־עֹנֶה וְאֵין קָשֶׁב: ל וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ
לְכָל־הָעָם גְּשׁוּ אֵלַי וַיִּגְּשׁוּ כָל־הָעָם אֵלָיו וַיִּרְפָּא אֶת־
מִזְבַּח יְהוָה הֶהָרוּס: לא וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
אֲבָנִים כְּמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְּנֵי־יַעֲקֹב אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה
אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ: לב וַיִּבְנֶה אֶת־הָאֲבָנִים
מִזְבֵּחַ בְּשֵׁם יְהוָה וַיַּעַשׂ תְּעָלָה כְּבֵית סָאתַיִם זָרַע
סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ: לג וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיְנַתַּחַ אֶת־הַפָּר
וַיָּשֶׂם עַל־הָעֵצִים: לד וַיֹּאמֶר מִלְאוּ אַרְבָּעָה כַדִּים מַיִם
וְיִצְקוּ הצד"י בשוא נח עַל־הָעֹלָה וְעַל־הָעֵצִים וַיֹּאמֶר שְׁנוּ

25) פסוק כ"ח: ויתגדדו למנהגנו.

וַיִּשְׁנוּ וַיֹּאמֶר שַׁלְּשׁוּ וַיְשַׁלֵּשׁוּ: לה וַיֵּלְכוּ הַמַּיִם סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ וְגַם אֶת־הַתְּעָלָה מִלֵּא־מָיִם: לו וַיְהִי | בַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל הַיּוֹם יִוָּדַע כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל וַאֲנִי עַבְדֶּךָ ובדבריך וּבִדְבָרְךָ עָשִׂיתִי אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: לז עֲנֵנִי הנו"ן רפויה יְהוָה עֲנֵנִי וְיֵדְעוּ הָעָם הַזֶּה כִּי־אַתָּה יְהוָה הָאֱלֹהִים וְאַתָּה הֲסִבּוֹתָ אֶת־לִבָּם אָחֹרַנִּית: לח וַתִּפֹּל אֵשׁ־יְהוָה וַתֹּאכַל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הָעֵצִים וְאֶת־הָאֲבָנִים וְאֶת־הֶעָפָר וְאֶת־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּתְּעָלָה לִחֵכָה: לט וַיַּרְא כָּל־הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים:

הפטרת ויקהל

למנהג הספרדים. והאשכנזים מפטירין "ויעש חירום" שהיא הפטרת פקודי לספרדים (להלן בעמוד זה). וכשפרשיות ויקהל פקודי מחוברות אין מפטירין אלא בשל האחרונה (הספרדים "ויעש חירום", והאשכנזים "ותשלם כל המלאכה").

מלכים א׳ סימן ז׳

ז וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּקַּח אֶת־חִירָם מִצֹּר: ח בֶּן־אִשָּׁה אַלְמָנָה הוּא מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וַיִּמָּלֵא אֶת־הַחָכְמָה וְאֶת־הַתְּבוּנָה וְאֶת־הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת כָּל־מְלָאכָה בַּנְּחֹשֶׁת וַיָּבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־מְלַאכְתּוֹ: ט וַיָּצֶר אֶת־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים נְחֹשֶׁת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה יָסֹב אֶת־הָעַמּוּד הַשֵּׁנִי: י וּשְׁתֵּי כְתָרוֹת עָשָׂה לָתֵת עַל־רָאשֵׁי הָעַמּוּדִים מֻצַק נְחֹשֶׁת חָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הָאֶחָת וְחָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית: יא שְׂבָכִים מַעֲשֵׂה שְׂבָכָה גְּדִלִים מַעֲשֵׂה שַׁרְשְׁרוֹת לַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שִׁבְעָה לַכֹּתֶרֶת הָאֶחָת וְשִׁבְעָה לַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית: יב וַיַּעַשׂ אֶת־הָעַמּוּדִים וּשְׁנֵי טוּרִים סָבִיב עַל־הַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־הַכֹּתֹרֶת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָרִמֹּנִים וְכֵן עָשָׂה לַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית: יג וְכֹתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוֹשַׁן בָּאוּלָם אַרְבַּע אַמּוֹת: יד וְכֹתָרֹת עַל־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים גַּם־מִמַּעַל מִלְּעֻמַּת הַבֶּטֶן אֲשֶׁר לְעֵבֶר שבכה הַשְּׂבָכָה וְהָרִמֹּנִים מָאתַיִם טֹרִים סָבִיב עַל הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית: טו וַיָּקֶם אֶת־הָעַמֻּדִים לְאֻלָם הַהֵיכָל וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּד הַיְמָנִי וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יָכִין וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּד הַשְּׂמֹאלִי וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ בֹּעַז: טז וְעַל רֹאשׁ הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוֹשָׁן וַתֵּתֶם מְלֶאכֶת הָעַמּוּדִים: יז וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בְּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ עַד־שְׂפָתוֹ עָגֹל | סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ וקוה וְקָוֶה שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב: יח וּפִקְעִים מִתַּחַת לִשְׂפָתוֹ | סָבִיב סֹבְבִים[26] אֹתוֹ עֶשֶׂר בָּאַמָּה מַקִּפִים אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנֵי טוּרִים הַפְּקָעִים יְצֻקִים בִּיצֻקָתוֹ: יט עֹמֵד עַל־שְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה פֹנִים | צָפוֹנָה וּשְׁלֹשָׁה פֹנִים יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה | פֹנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פֹנִים מִזְרָחָה וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְּמָעְלָה וְכָל־אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה: כ וְעָבְיוֹ טֹפַח וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס פֶּרַח שׁוֹשָׁן אַלְפַּיִם בַּת יָכִיל:

הפטרת פקודי

למנהג הספרדים

מלכים א׳ סימן ז׳

מ וַיַּעַשׂ חִירוֹם אֶת־הַכִּיֹּרוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חִירָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה: מא עַמֻּדִים שְׁנַיִם וְגֹלֹת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים שְׁתָּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻלּוֹת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים: מב וְאֶת־הָרִמֹּנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנֵי־טוּרִים רִמֹּנִים לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻלּוֹת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמּוּדִים: מג וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂר וְאֶת־הַכִּיֹּרֹת עָשָׂרֵה עַל־הַמְּכֹנוֹת: מד וְאֶת־הַיָּם הָאֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחַת הַיָּם: מה וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים האהל הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשָׂה חִירָם לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה נְחֹשֶׁת מְמֹרָט: מו בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בְּמַעֲבֵה הָאֲדָמָה בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צְרֵדָתָה הצד"י בקמץ רחב: מז וַיַּנַּח ידגיש את הנו"ן שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־הַכֵּלִים מֵרֹב מְאֹד מְאֹד לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת: מח וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית יְהוָה אֵת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר עָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים זָהָב: מט וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאל לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרֹת וְהַמֶּלְקָחַיִם

26) פסוק כ"ד: סבבים למנהגנו.

זָהָב: ׳וְהַסִּפּוֹת וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת
וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב סָגוּר וְהַפֹּתוֹת לְדַלְתוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי
לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים לְדַלְתֵי הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב:

הפטרת פקודי

למנהג האשכנזים

מלכים א׳ סימן ז׳

נא וַתִּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית
יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי | דָוִד אָבִיו אֶת־הַכֶּסֶף
וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה:
ח א אָז יַקְהֵל שְׁלֹמֹה אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־רָאשֵׁי
הַמַּטּוֹת נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
יְרוּשָׁלִַם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִד
הִיא צִיּוֹן: ב וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
בְּיֶרַח הָאֵתָנִים בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: ג וַיָּבֹאוּ כֹּל
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרוֹן: ד וַיַּעֲלוּ אֶת־
אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר
בָּאֹהֶל וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם: ה וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו אִתּוֹ לִפְנֵי הָאָרוֹן
מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב:
ו וַיָּבִאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־
דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי
הַכְּרוּבִים: ז כִּי הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־מְקוֹם
הָאָרוֹן וַיָּסֹכּוּ הַכְּרֻבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְּמָעְלָה:
ח וַיַּאֲרִכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־
פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
ט אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנִּיחַ שָׁם
מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: י וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ וְהֶעָנָן
מָלֵא אֶת־בֵּית יְהוָה: יא וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד
לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה:
יב אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל: יג בָּנֹה
בָנִיתִי בֵית זְבֶל לָךְ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים: יד וַיַּסֹּב
הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ מלעיל אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־
קְהַל יִשְׂרָאֵל עֹמֵד: טו וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֵת דָּוִד אָבִי וּבְיָדוֹ מִלֵּא לֵאמֹר:
טז מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת
בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִד לִהְיוֹת עַל־עַמִּי
יִשְׂרָאֵל: יז וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: יח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי יַעַן
אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֵטִיבֹתָ כִּי
הָיָה עִם־לְבָבֶךָ: יט רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבָּיִת כִּי אִם־
בִּנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי: כ וַיָּקֶם
יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִד אָבִי
וָאֵשֵׁב | עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה
הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: כא וָאָשִׂם שָׁם מָקוֹם
לָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־אֲבֹתֵינוּ
בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

הפטרת ויקרא

ישעיה סימן מ״ג

כא עַם־זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ: כב וְלֹא־אֹתִי קָרָאתָ
יַעֲקֹב כִּי־יָגַעְתָּ בִּי יִשְׂרָאֵל: כג לֹא־הֵבֵיאתָ לִּי שֵׂה
עֹלֹתֶיךָ וּזְבָחֶיךָ לֹא כִבַּדְתָּנִי לֹא הֶעֱבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה וְלֹא
הוֹגַעְתִּיךָ בִּלְבוֹנָה: כד לֹא־קָנִיתָ לִי בַכֶּסֶף קָנֶה וְחֵלֶב
זְבָחֶיךָ לֹא הִרְוִיתָנִי אַךְ הֶעֱבַדְתַּנִי בְּחַטֹּאותֶיךָ הוֹגַעְתַּנִי
בַּעֲוֹנֹתֶיךָ: כה אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי
וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: כו הַזְכִּירֵנִי נִשְׁפְּטָה יָחַד סַפֵּר אַתָּה
לְמַעַן תִּצְדָּק: כז אָבִיךָ הָרִאשׁוֹן חָטָא וּמְלִיצֶיךָ פָּשְׁעוּ בִי:
כח וַאֲחַלֵּל שָׂרֵי קֹדֶשׁ וְאֶתֵּנָה לַחֵרֶם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל
לְגִדּוּפִים: מד א וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי וְיִשְׂרָאֵל בָּחַרְתִּי
בוֹ: ב כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשֶׂךָ וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן יַעְזָרֶךָ העי״ן בשוא נח
והוי״ן בשוא נע אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְיֶשֻׁרוּן בָּחַרְתִּי בוֹ: ג כִּי
אֶצֹּק־מַיִם עַל־צָמֵא וְנוֹזְלִים עַל־יַבָּשָׁה אֶצֹּק רוּחִי עַל־
זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל־צֶאֱצָאֶיךָ: ד וְצָמְחוּ בְּבֵין חָצִיר
כַּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם: ה זֶה יֹאמַר לַיהוָה אָנִי מלעיל וְזֶה
יִקְרָא בְשֵׁם־יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל
יְכַנֶּה: ו כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהוָה
צְבָאוֹת אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים:
ז וּמִי־כָמוֹנִי יִקְרָא וַיַּגִּידֶהָ וַיַּעַרְכֶהָ העי״ן בשוא נח והרי״ש בשוא נע לִי
מִשּׂוּמִי עַם־עוֹלָם וְאֹתִיּוֹת וַאֲשֶׁר תָּבֹאנָה יַגִּידוּ לָמוֹ:
ח אַל־תִּפְחֲדוּ וְאַל־תִּרְהוּ הֲלֹא מֵאָז הִשְׁמַעְתִּיךָ וְהַגַּדְתִּי

וְאַתֶּם עֵדֵי הֲיֵשׁ אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדָי וְאֵין צוּר בַּל־יָדַעְתִּי:
ט יֹצְרֵי־פֶסֶל כֻּלָּם תֹּהוּ וַחֲמוּדֵיהֶם בַּל־יוֹעִילוּ וְעֵדֵיהֶם
הֵמָּה בַּל־יִרְאוּ וּבַל־יֵדְעוּ לְמַעַן יֵבֹשׁוּ: י מִי־יָצַר אֵל
וּפֶסֶל נָסָךְ לְבִלְתִּי הוֹעִיל: יא הֵן כָּל־חֲבֵרָיו יֵבֹשׁוּ
וְחָרָשִׁים הֵמָּה מֵאָדָם יִתְקַבְּצוּ כֻלָּם יַעֲמֹדוּ יִפְחֲדוּ יֵבֹשׁוּ
יָחַד: יב חָרַשׁ בַּרְזֶל מַעֲצָד וּפָעַל בַּפֶּחָם וּבַמַּקָּבוֹת יִצְּרֵהוּ
וַיִּפְעָלֵהוּ בִּזְרוֹעַ כֹּחוֹ גַּם־רָעֵב וְאֵין כֹּחַ לֹא־שָׁתָה מלעיל
מַיִם וַיִּעָף: יג חָרַשׁ עֵצִים נָטָה מלעיל קָוֶה יְתָאֲרֵהוּ בַּשֶּׂרֶד
יַעֲשֵׂהוּ בַּמַּקְצֻעוֹת וּבַמְּחוּגָה יְתָאֲרֵהוּ האל"ף בשוא קמץ וַיַּעֲשֵׂהוּ
כְּתַבְנִית אִישׁ כְּתִפְאֶרֶת אָדָם לָשֶׁבֶת בָּיִת: יד לִכְרֹת־לוֹ
אֲרָזִים וַיִּקַּח תִּרְזָה וְאַלּוֹן וַיֵּאַמֵּץ־לוֹ בַּעֲצֵי־יָעַר נָטַע
אֹרֶן הנו"ן זעירא וְגֶשֶׁם יְגַדֵּל: טו וְהָיָה לְאָדָם לְבָעֹר וַיִּקַּח מֵהֶם
וַיֶּחֱם מלעיל אַף־יַשִּׁיק בש"ן שמאלית וְאָפָה מלעיל לֶחֶם אַף יִפְעַל־
אֵל וַיִּשְׁתָּחוּ עָשָׂהוּ פֶסֶל וַיִּסְגֹּד־לָמוֹ: טז חֶצְיוֹ שָׂרַף בְּמוֹ־
אֵשׁ עַל־חֶצְיוֹ בָּשָׂר יֹאכֵל יִצְלֶה צָלִי וְיִשְׂבָּע אַף־יָחֹם
וַיֹּאמַר הֶאָח חַמּוֹתִי רָאִיתִי אוּר האל"ף בשורוק: יח וּשְׁאָרִיתוֹ
לְאֵל עָשָׂה לְפִסְלוֹ יִסְגּוֹד־לוֹ וְיִשְׁתַּחוּ וְיִתְפַּלֵּל אֵלָיו
וַיֹּאמַר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלִי אָתָּה: יט לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ כִּי
טָח מֵרְאוֹת עֵינֵיהֶם מֵהַשְׂכִּיל לִבְּתָם: כ וְלֹא־יָשִׁיב אֶל־
לִבּוֹ וְלֹא דַעַת וְלֹא־תְבוּנָה לֵאמֹר חֶצְיוֹ שָׂרַפְתִּי בְמוֹ־
אֵשׁ וְאַף אָפִיתִי עַל־גֶּחָלָיו לֶחֶם אֶצְלֶה בָשָׂר וְאֹכֵל
וְיִתְרוֹ לְתוֹעֵבָה אֶעֱשֶׂה לְבוּל עֵץ אֶסְגּוֹד: כא רֹעֶה אֵפֶר לֵב
הוּתַל הִטָּהוּ וְלֹא־יַצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא יֹאמַר הֲלוֹא־
שֶׁקֶר בִּימִינִי: כב זְכָר־אֵלֶּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל כִּי עַבְדִּי־
אָתָּה מלעיל יָצַרְתִּיךָ עֶבֶד־לִי אַתָּה מלעיל יִשְׂרָאֵל לֹא
תִנָּשֵׁנִי: כג מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ
שׁוּבָה מלרע אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: כד רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־עָשָׂה יְהוָה
הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ בּוֹ
כִּי־גָאַל יְהוָה יַעֲקֹב וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר:

הפטרת צו

ירמיה סימן ז׳

כא כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹלוֹתֵיכֶם סִפּוּ
עַל־זִבְחֵיכֶם וְאִכְלוּ בָשָׂר: כב כִּי לֹא־דִבַּרְתִּי אֶת־
אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים בְּיוֹם הוציא הוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם עַל־דִּבְרֵי עוֹלָה וָזָבַח: כג כִּי אִם־אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וְהָיִיתִי לָכֶם
לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם וַהֲלַכְתֶּם בְּכָל־הַדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטַב לָכֶם: כד וְלֹא שָׁמְעוּ
וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וֵיֵלְכוּ בְּמֹעֲצוֹת בִּשְׁרִרוּת לִבָּם
הָרָע וַיִּהְיוּ לָאָחוֹר וְלֹא לְפָנִים: כה לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ
אֲבוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶשְׁלַח
אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים יוֹם הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ:
כו וְלוֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיַּקְשׁוּ אֶת־
עָרְפָּם הֵרֵעוּ מֵאֲבוֹתָם: כז וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ וְקָרָאתָ אֲלֵיהֶם וְלֹא
יַעֲנוּכָה: כח וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לוֹא־שָׁמְעוּ
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָיו וְלֹא לָקְחוּ מוּסָר אָבְדָה הָאֱמוּנָה
וְנִכְרְתָה מִפִּיהֶם: כט גֹּזִּי נִזְרֵךְ וְהַשְׁלִיכִי וּשְׂאִי עַל־שְׁפָיִם
קִינָה כִּי מָאַס יְהוָה וַיִּטֹּשׁ אֶת־דּוֹר עֶבְרָתוֹ: ל כִּי־עָשׂוּ
בְנֵי־יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינַי נְאֻם־יְהוָה שָׂמוּ שִׁקּוּצֵיהֶם
בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו לְטַמְּאוֹ: לא וּבָנוּ בָּמוֹת
הַתֹּפֶת אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לִשְׂרֹף אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־
בְּנֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי:
לב לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד
הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה וְקָבְרוּ
בְתֹפֶת מֵאֵין מָקוֹם: לג וְהָיְתָה נִבְלַת הָעָם הַזֶּה לְמַאֲכָל
לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד:
לד וְהִשְׁבַּתִּי| מֵעָרֵי יְהוּדָה וּמֵחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם קוֹל שָׂשׂוֹן
וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה יוהר להדגיש הלמ"ד כִּי
לְחָרְבָּה תִּהְיֶה הָאָרֶץ: ח א בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה
וְיוֹצִיאוּ יוֹצִיאוּ אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה וְאֶת־עַצְמוֹת
שָׂרָיו וְאֶת־עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֶת| עַצְמוֹת הַנְּבִיאִים
וְאֶת עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלִַם מִקִּבְרֵיהֶם: ב וּשְׁטָחוּם
לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וּלְכֹל| צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֲהֵבוּם
וַאֲשֶׁר עֲבָדוּם וַאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וַאֲשֶׁר דְּרָשׁוּם
וַאֲשֶׁר הִשְׁתַּחֲוּ לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקָּבְרוּ לְדֶמֶן
עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ: ג וְנִבְחַר מָוֶת מֵחַיִּים לְכֹל
הַשְּׁאֵרִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה הָרָעָה הַזֹּאת בְּכָל־
הַמְּקֹמוֹת הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת:

ומדלגין וקורין שני פסוקים אלו בירמיה ט׳

כג כֹּה| אָמַר יְהוָה אַל־יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ וְאַל־
יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר בִּגְבוּרָתוֹ אַל־יִתְהַלֵּל עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ:

*) פסוק י"ז: יתיר וא"ו.

כִּי אִם־בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה חָפָצְתִּי נְאֻם־יְהוָה:

הפטרת שמיני

שמואל ב׳ סימן ו׳

א וַיֹּסֶף עוֹד דָּוִד אֶת־כָּל־בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אָלֶף: ב וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מִבַּעֲלֵי יְהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם שֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים עָלָיו: ג וַיַּרְכִּבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֶל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה וַיִּשָּׂאֻהוּ מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה וְעֻזָּא וְאַחְיו בְּנֵי אֲבִינָדָב נֹהֲגִים אֶת־הָעֲגָלָה חֲדָשָׁה: ד וַיִּשָּׂאֻהוּ מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְאַחְיו הֹלֵךְ לִפְנֵי הָאָרוֹן: ה וְדָוִד וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי יְהוָה בְּכָל עֲצֵי בְרוֹשִׁים וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים וּבִמְנַעֲנְעִים העי״ן הראשונה בפתח והנו״ן שאחריה בשוא נח וּבְצֶלְצְלִים: ו וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן נָכוֹן וַיִּשְׁלַח עֻזָּה אֶל־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֹּאחֶז בּוֹ כִּי שָׁמְטוּ הַבָּקָר: ז וַיִּחַר־ פסיק מעט אַף יְהוָה בְּעֻזָּה וַיַּכֵּהוּ שָׁם הָאֱלֹהִים עַל־הַשָּׁל וַיָּמָת שָׁם עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים: ח וַיִּחַר לְדָוִד עַל אֲשֶׁר פָּרַץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּה וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא פֶּרֶץ עֻזָּה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ט וַיִּרָא דָוִד אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר אֵיךְ יָבוֹא אֵלַי אֲרוֹן יְהוָה: י וְלֹא־אָבָה דָוִד לְהָסִיר אֵלָיו אֶת־אֲרוֹן יְהוָה עַל־עִיר דָּוִד וַיַּטֵּהוּ דָוִד בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם הַגִּתִּי: יא וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן יְהוָה בֵּית עֹבֵד אֱדֹם הַגִּתִּי שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־עֹבֵד אֱדֹם וְאֶת־כָּל־בֵּיתוֹ: יב וַיֻּגַּד לַמֶּלֶךְ דָּוִד לֵאמֹר בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־בֵּית עֹבֵד אֱדֹם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בַּעֲבוּר אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיַּעַל אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים מִבֵּית עֹבֵד אֱדֹם עִיר דָּוִד בְּשִׂמְחָה: יג וַיְהִי כִּי צָעֲדוּ נֹשְׂאֵי אֲרוֹן־יְהוָה שִׁשָּׁה צְעָדִים וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא: יד וְדָוִד מְכַרְכֵּר בְּכָל־עֹז לִפְנֵי יְהוָה וְדָוִד חָגוּר אֵפוֹד בָּד: טו וְדָוִד וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שוֹפָר: טז וְהָיָה אֲרוֹן יְהוָה בָּא עִיר דָּוִד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל נִשְׁקְפָה בְּעַד הַחַלּוֹן וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִד מְפַזֵּז וּמְכַרְכֵּר לִפְנֵי יְהוָה וַתֵּבֶז לוֹ בְּלִבָּהּ: יז וַיָּבִאוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וַיַּצִּגוּ אֹתוֹ בִּמְקוֹמוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר נָטָה־לוֹ דָּוִד וַיַּעַל דָּוִד עֹלוֹת לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁלָמִים: יח וַיְכַל דָּוִד מֵהַעֲלוֹת הָעוֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת: יט וַיְחַלֵּק לְכָל־הָעָם לְכָל־הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ חַלַּת לֶחֶם אַחַת וְאֶשְׁפָּר אֶחָד וַאֲשִׁישָׁה אֶחָת וַיֵּלֶךְ כָּל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ:

כאן מסיימים הספרדים, והאשכנזים ממשיכים.

כ וַיָּשָׁב דָּוִד לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ וַתֵּצֵא מִיכַל בַּת־שָׁאוּל לִקְרַאת דָּוִד וַתֹּאמֶר מַה־נִּכְבַּד הַיּוֹם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִגְלָה הַיּוֹם לְעֵינֵי אַמְהוֹת עֲבָדָיו כְּהִגָּלוֹת נִגְלוֹת אַחַד הָרֵקִים: כא וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־מִיכַל לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בָּחַר־בִּי מֵאָבִיךְ וּמִכָּל־בֵּיתוֹ לְצַוֹּת אֹתִי נָגִיד עַל־עַם יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל וְשִׂחַקְתִּי לִפְנֵי יְהוָה: כב וְנִקַּלְתִּי עוֹד מִזֹּאת וְהָיִיתִי שָׁפֵל בְּעֵינָי וְעִם־הָאֲמָהוֹת אֲשֶׁר אָמַרְתְּ עִמָּם אִכָּבֵדָה: כג וּלְמִיכַל בַּת־שָׁאוּל לֹא־הָיָה לָהּ יֶלֶד עַד יוֹם מוֹתָהּ: ז א וַיְהִי כִּי יָשַׁב הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ וַיהוָה הֵנִיחַ־לוֹ מִסָּבִיב מִכָּל־אֹיְבָיו: ב וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־נָתָן הַנָּבִיא רְאֵה נָא אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית אֲרָזִים וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הַיְרִיעָה: ג וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ לֵךְ עֲשֵׂה כִּי יְהוָה עִמָּךְ: ד וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־נָתָן לֵאמֹר: ה לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־עַבְדִּי אֶל־דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה הַאַתָּה תִּבְנֶה־לִּי בַיִת לְשִׁבְתִּי: ו כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת לְמִיּוֹם הַעֲלֹתִי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה מִתְהַלֵּךְ בְּאֹהֶל וּבְמִשְׁכָּן: ז בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַדָּבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי בֵּית אֲרָזִים: ח וְעַתָּה כֹּה־תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִד כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מֵאַחַר הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי עַל־יִשְׂרָאֵל: ט וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִתָה אֶת־כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂתִי לְךָ שֵׁם גָּדוֹל כְּשֵׁם הַגְּדֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ: י וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיו וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יֹסִיפוּ בְנֵי־עַוְלָה לְעַנּוֹתוֹ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה: יא וּלְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַהֲנִיחֹתִי לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ וְהִגִּיד לְךָ יְהוָה כִּי־בַיִת יַעֲשֶׂה־לְּךָ יְהוָה: יב כִּי יִמְלְאוּ יָמֶיךָ וְשָׁכַבְתָּ אֶת־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יֵצֵא

מִמֶּעֶיךָ וַהֲכִינֹתִי אֶת־מַמְלַכְתּוֹ: יג הוּא יִבְנֶה־בַּיִת לִשְׁמִי
וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ עַד־עוֹלָם: יד אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ
לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן אֲשֶׁר בְּהַעֲוֹתוֹ וְהֹכַחְתִּיו בְּשֵׁבֶט
אֲנָשִׁים וּבְנִגְעֵי בְנֵי אָדָם: טו וְחַסְדִּי לֹא־יָסוּר מִמֶּנּוּ
כַּאֲשֶׁר הֲסִרֹתִי מֵעִם שָׁאוּל אֲשֶׁר הֲסִירֹתִי מִלְּפָנֶיךָ:
טז וְנֶאֱמַן האל"ף בשוא נח בֵּיתְךָ וּמַמְלַכְתְּךָ עַד־עוֹלָם לְפָנֶיךָ
כִּסְאֲךָ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם: יז כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכֹל
הַחֲזָיוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־דָּוִד:

הפטרת תזריע

כשהפרשיות נפרדות, וכשהן מחוברות מפטירין בשל מצורע.

מלכים ב׳ סימן ד׳

מב וְאִישׁ בָּא מִבַּעַל שָׁלִשָׁה וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לֶחֶם
בִּכּוּרִים עֶשְׂרִים־לֶחֶם שְׂעֹרִים וְכַרְמֶל בְּצִקְלֹנוֹ וַיֹּאמֶר
תֵּן לָעָם וְיֹאכֵלוּ: מג וַיֹּאמֶר מְשָׁרְתוֹ מָה אֶתֵּן זֶה לִפְנֵי
מֵאָה מלעיל אִישׁ וַיֹּאמֶר תֵּן לָעָם וְיֹאכֵלוּ כִּי כֹה אָמַר
יְהוָה אָכוֹל וְהוֹתֵר: מד וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ[27] וַיּוֹתִרוּ
כִּדְבַר יְהוָה: ה א וְנַעֲמָן שַׂר־צְבָא מֶלֶךְ־אֲרָם הָיָה אִישׁ
גָּדוֹל לִפְנֵי אֲדֹנָיו וּנְשֵׂא פָנִים כִּי־בוֹ נָתַן־יְהוָה תְּשׁוּעָה
לַאֲרָם וְהָאִישׁ הָיָה גִּבּוֹר חַיִל מְצֹרָע: ב וַאֲרָם יָצְאוּ
גְדוּדִים וַיִּשְׁבּוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נַעֲרָה קְטַנָּה וַתְּהִי לִפְנֵי
אֵשֶׁת נַעֲמָן: ג וַתֹּאמֶר אֶל־גְּבִרְתָּהּ אַחֲלֵי אֲדֹנִי לִפְנֵי
הַנָּבִיא אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן אָז יֶאֱסֹף אֹתוֹ מִצָּרַעְתּוֹ: ד וַיָּבֹא
וַיַּגֵּד לַאדֹנָיו לֵאמֹר כָּזֹאת וְכָזֹאת דִּבְּרָה הַנַּעֲרָה אֲשֶׁר
מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: ה וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־אֲרָם לֵךְ בֹּא וְאֶשְׁלְחָה
סֵפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ עֶשֶׂר כִּכְּרֵי־
כֶסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב וְעֶשֶׂר חֲלִיפוֹת בְּגָדִים: ו וַיָּבֵא
הַסֵּפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְעַתָּה כְּבוֹא הַסֵּפֶר
הַזֶּה אֵלֶיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ אֶת־נַעֲמָן עַבְדִּי
וַאֲסַפְתּוֹ מִצָּרַעְתּוֹ: ז וַיְהִי כִּקְרֹא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־
הַסֵּפֶר וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר הֲאֱלֹהִים אָנִי לְהָמִית
וּלְהַחֲיוֹת כִּי־זֶה שֹׁלֵחַ אֵלַי לֶאֱסֹף אִישׁ מִצָּרַעְתּוֹ כִּי
אַךְ־דְּעוּ־נָא וּרְאוּ כִּי־מִתְאַנֶּה הוּא לִי: ח וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ
אֱלִישָׁע אִישׁ־הָאֱלֹהִים כִּי־קָרַע מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־
בְּגָדָיו וַיִּשְׁלַח אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה קָרַעְתָּ בְגָדֶיךָ
יָבֹא־נָא אֵלַי וְיֵדַע כִּי יֵשׁ נָבִיא בְּיִשְׂרָאֵל: ט וַיָּבֹא נַעֲמָן

בסוסו בְּסוּסָיו וּבְרִכְבּוֹ וַיַּעֲמֹד פֶּתַח־הַבַּיִת לֶאֱלִישָׁע:
י וַיִּשְׁלַח אֵלָיו אֱלִישָׁע מַלְאָךְ לֵאמֹר הָלוֹךְ וְרָחַצְתָּ
שֶׁבַע־פְּעָמִים בַּיַּרְדֵּן וָיָשֹׁב השי"ן בחולם בְּשָׂרְךָ לְךָ וּטְהָר:
יא וַיִּקְצֹף נַעֲמָן וַיֵּלֶךְ וַיֹּאמַר הִנֵּה אָמַרְתִּי אֵלַי יֵצֵא
יָצוֹא וְעָמַד וְקָרָא בְשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהָיו וְהֵנִיף יָדוֹ אֶל־
הַמָּקוֹם וְאָסַף הַמְּצֹרָע: יב הֲלֹא טוֹב אבנה אֲמָנָה וּפַרְפַּר
נַהֲרוֹת דַּמֶּשֶׂק מִכֹּל מֵימֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא אֶרְחַץ בָּהֶם
וְטָהַרְתִּי וַיֵּפֶן וַיֵּלֶךְ בְּחֵמָה: יג וַיִּגְּשׁוּ עֲבָדָיו וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו
וַיֹּאמְרוּ אָבִי דָּבָר גָּדוֹל הַנָּבִיא דִּבֶּר אֵלֶיךָ הֲלוֹא
תַעֲשֶׂה וְאַף כִּי־אָמַר אֵלֶיךָ רְחַץ וּטְהָר: יד וַיֵּרֶד וַיִּטְבֹּל
בַּיַּרְדֵּן שֶׁבַע פְּעָמִים כִּדְבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיָּשָׁב בְּשָׂרוֹ
כִּבְשַׂר נַעַר קָטָן וַיִּטְהָר: טו וַיָּשָׁב אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים
הוּא וְכָל־מַחֲנֵהוּ וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא
יָדַעְתִּי כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל
וְעַתָּה קַח־נָא בְרָכָה מֵאֵת עַבְדֶּךָ: טז וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה
אֲשֶׁר־עָמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־אֶקָּח וַיִּפְצַר־בּוֹ לָקָחַת וַיְמָאֵן:
יז וַיֹּאמֶר נַעֲמָן וְלֹא יִתַּן־נָא לְעַבְדְּךָ מַשָּׂא צֶמֶד־פְּרָדִים
אֲדָמָה כִּי לוֹא־יַעֲשֶׂה עוֹד עַבְדְּךָ עֹלָה וָזֶבַח לֵאלֹהִים
אֲחֵרִים כִּי אִם־לַיהוָה: יח לַדָּבָר הַזֶּה יִסְלַח יְהוָה
לְעַבְדֶּךָ בְּבוֹא אֲדֹנִי בֵית־רִמּוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת שָׁמָּה וְהוּא
נִשָּׁעֵן עַל־יָדִי וְהִשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית רִמֹּן בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתִי מלעיל
בֵּית רִמֹּן יִסְלַח־נָא[28] יְהוָה לְעַבְדְּךָ בַּדָּבָר הַזֶּה: יט וַיֹּאמֶר
לוֹ לֵךְ לְשָׁלוֹם וַיֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ כִּבְרֹת־אָרֶץ:

הפטרת מצורע

בין כשהפרשיות נפרדות ובין כשהן מחוברות.

מלכים ב׳ סימן ז׳

ג וְאַרְבָּעָה אֲנָשִׁים הָיוּ מְצֹרָעִים פֶּתַח הַשָּׁעַר וַיֹּאמְרוּ
אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים פֹּה עַד־מָתְנוּ:
ד אִם־אָמַרְנוּ נָבוֹא הָעִיר וְהָרָעָב בָּעִיר וָמַתְנוּ שָׁם
וְאִם־יָשַׁבְנוּ פֹה וָמֵתְנוּ וְעַתָּה לְכוּ וְנִפְּלָה אֶל־מַחֲנֵה
אֲרָם אִם־יַחֲיֻנוּ נִחְיֶה וְאִם־יְמִיתֻנוּ וָמֵתְנוּ: ה וַיָּקוּמוּ
בַנֶּשֶׁף לָבוֹא אֶל־מַחֲנֵה אֲרָם וַיָּבֹאוּ עַד־קְצֵה מַחֲנֵה
אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ: ו וַאדֹנָי הִשְׁמִיעַ אֶת־מַחֲנֵה
אֲרָם קוֹל רֶכֶב קוֹל סוּס קוֹל חַיִל גָּדוֹל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ
אֶל־אָחִיו הִנֵּה שָׂכַר־עָלֵינוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת־מַלְכֵי

27) פסוק מ״ד: וַיֹּאכְלוּ למנהגנו. 28) פסוק י״ח: תיבת נא כתיב ולא קרי.

הַחִתִּים וְאֶת־מַלְכֵי מִצְרַיִם לָבוֹא עָלֵינוּ: יז וַיָּקוּמוּ וַיָּנוּסוּ בַנֶּשֶׁף וַיַּעַזְבוּ אֶת־אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־סוּסֵיהֶם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר הִיא וַיָּנֻסוּ אֶל־נַפְשָׁם: יח וַיָּבֹאוּ הַמְּצֹרָעִים הָאֵלֶּה עַד־קְצֵה הַמַּחֲנֶה וַיָּבֹאוּ אֶל־אֹהֶל אֶחָד וַיֹּאכְלוּ[29] וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם כֶּסֶף וְזָהָב וּבְגָדִים וַיֵּלְכוּ וַיַּטְמִנוּ וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־אֹהֶל אַחֵר וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם וַיֵּלְכוּ וַיַּטְמִנוּ: יט וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לֹא־כֵן אֲנַחְנוּ עֹשִׂים הַיּוֹם הַזֶּה יוֹם־בְּשֹׂרָה הוּא וַאֲנַחְנוּ מַחְשִׁים וְחִכִּינוּ עַד־אוֹר הַבֹּקֶר וּמְצָאֲנוּ עָוֹן וְעַתָּה לְכוּ וְנָבֹאָה וְנַגִּידָה בֵּית הַמֶּלֶךְ: כ וַיָּבֹאוּ וַיִּקְרְאוּ אֶל־שֹׁעֵר הָעִיר וַיַּגִּידוּ לָהֶם לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־מַחֲנֵה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ וְקוֹל אָדָם כִּי אִם־הַסּוּס אָסוּר וְהַחֲמוֹר אָסוּר וְאָהֳלִים כַּאֲשֶׁר הֵמָּה: כא וַיִּקְרָא הַשֹּׁעֲרִים וַיַּגִּידוּ בֵּית הַמֶּלֶךְ פְּנִימָה: כב וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ לַיְלָה וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו אַגִּידָה־נָּא לָכֶם אֶת אֲשֶׁר־עָשׂוּ לָנוּ אֲרָם יָדְעוּ כִּי־רְעֵבִים אֲנַחְנוּ וַיֵּצְאוּ מִן־הַמַּחֲנֶה לְהֵחָבֵא בהשדה בַשָּׂדֶה לֵאמֹר כִּי־יֵצְאוּ מִן־הָעִיר וְנִתְפְּשֵׂם חַיִּים וְאֶל־הָעִיר נָבֹא: כג וַיַּעַן אֶחָד מֵעֲבָדָיו וַיֹּאמֶר יִקְחוּ־נָא חֲמֻשָּׁה מִן־הַסּוּסִים הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ־בָהּ הִנָּם כְּכָל־ההמון הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ־בָהּ הִנָּם כְּכָל־הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־תָּמּוּ וְנִשְׁלְחָה וְנִרְאֶה: כד וַיִּקְחוּ שְׁנֵי רֶכֶב סוּסִים וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחֲרֵי מַחֲנֵה־אֲרָם לֵאמֹר לְכוּ וּרְאוּ: כה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵיהֶם עַד־הַיַּרְדֵּן וְהִנֵּה כָל־הַדֶּרֶךְ מְלֵאָה בְגָדִים וְכֵלִים אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ אֲרָם בהחפזם בְּחָפְזָם וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ: כו וַיֵּצֵא הָעָם וַיָּבֹזוּ אֶת מַחֲנֵה אֲרָם וַיְהִי סְאָה־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל וְסָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל כִּדְבַר יְהוָה: כז וְהַמֶּלֶךְ הִפְקִיד אֶת־הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר נִשְׁעָן עַל־יָדוֹ עַל־הַשַּׁעַר וַיִּרְמְסֵהוּ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּרֶדֶת הַמֶּלֶךְ אֵלָיו: כח וַיְהִי כְדַבֵּר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל וְסָאָה[30]־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל יִהְיֶה כָּעֵת מָחָר בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן: כט וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמַר וְהִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה אֲרֻבּוֹת בַּשָּׁמַיִם הֲיִהְיֶה כַּדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנְּךָ רֹאֶה בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכֵל: ל וַיְהִי־לוֹ כֵּן וַיִּרְמְסוּ אֹתוֹ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת:

הפטרת אזורי מות

למנהג הספרדים, וכשהפרשיות אחרי מות קדושים מחוברות מנהג הספרדים להפטיר בשל קדושים.

יחזקאל סימן כ״ב

א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ב וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֲתִשְׁפֹּט הֲתִשְׁפֹּט אֶת־עִיר הַדָּמִים וְהוֹדַעְתָּהּ אֵת כָּל־תּוֹעֵבֹתֶיהָ: ג וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוֹה קרי אלהים עִיר שֹׁפֶכֶת דָּם בְּתוֹכָהּ לָבוֹא עִתָּהּ וְעָשְׂתָה גִלּוּלִים עָלֶיהָ לְטָמְאָה: ד בְּדָמֵךְ אֲשֶׁר־שָׁפַכְתְּ אָשַׁמְתְּ וּבְגִלּוּלַיִךְ אֲשֶׁר־עָשִׂית טָמֵאת וַתַּקְרִיבִי יָמַיִךְ וַתָּבוֹא עַד־שְׁנוֹתַיִךְ עַל־כֵּן נְתַתִּיךְ חֶרְפָּה לַגּוֹיִם וְקַלְלָסָה לְכָל־הָאֲרָצוֹת: ה הַקְּרֹבוֹת וְהָרְחֹקוֹת מִמֵּךְ יִתְקַלְּסוּ־בָךְ טְמֵאַת הַשֵּׁם רַבַּת הַמְּהוּמָה: ו הִנֵּה נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לִזְרֹעוֹ הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם: ז אָב וָאֵם הֵקַלּוּ בָךְ לַגֵּר עָשׁוּ בַעֹשֶׁק בְּתוֹכֵךְ יָתוֹם וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בָךְ: ח קָדָשַׁי בָּזִית וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי חִלַּלְתְּ: ט אַנְשֵׁי רָכִיל הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם וְאֶל־הֶהָרִים אָכְלוּ[31] בָךְ זִמָּה עָשׂוּ בְּתוֹכֵךְ: י עֶרְוַת־אָב גִּלָּה־בָךְ טְמֵאַת הַנִּדָּה עִנּוּ־בָךְ: יא וְאִישׁ אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ עָשָׂה תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־כַּלָּתוֹ טִמֵּא בְּזִמָּה וְאִישׁ אֶת־אֲחֹתוֹ בַת־אָבִיו עִנָּה־בָּךְ: יב שֹׁחַד לָקְחוּ־בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית לָקַחְתְּ החי״ת בפתח וַתְּבַצְּעִי רֵעַיִךְ בַּעֹשֶׁק וְאֹתִי שָׁכַחַתְּ החי״ת בפתח נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוֹה קרי אלהים: יג וְהִנֵּה הִכֵּיתִי כַפִּי אֶל־בִּצְעֵךְ אֲשֶׁר עָשִׂית וְעַל־דָּמֵךְ אֲשֶׁר הָיוּ בְּתוֹכֵךְ: יד הֲיַעֲמֹד לִבֵּךְ אִם־תֶּחֱזַקְנָה יָדַיִךְ לַיָּמִים אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אוֹתָךְ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי: טו וַהֲפִיצוֹתִי אוֹתָךְ בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִיךְ בָּאֲרָצוֹת וַהֲתַמֹּתִי טֻמְאָתֵךְ מִמֵּךְ: טז וְנָחַלְתְּ בָּךְ לְעֵינֵי גוֹיִם וְיָדַעַתְּ הע״ין בפתח כִּי־אֲנִי יְהוָה:

הפטרת אזורי מות

למנהג האשכנזים, בין כשהפרשיות נפרדות ובין כשהן מחוברות.

עמוס סימן ט׳

ז הֲלוֹא כִבְנֵי כֻשִׁיִּים אַתֶּם לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הֶעֱלִיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְלִשְׁתִּים

29) פסוק ח׳: וַיֹּאכְלוּ למנהגנו. 30) פסוק י״ח: הוי״ו מוענמדת בגעיא והסמ״ך בשוא קמץ. 31) פסוק ט׳: אֲכָלוּ למנהגנו.

מִכַּפְתּוֹר וַאֲרָם מִקִּיר: ח הִנֵּה עֵינִי | אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים
בַּמַּמְלָכָה הַחַטָּאָה וְהִשְׁמַדְתִּי אֹתָהּ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
אֶפֶס כִּי לֹא הַשְׁמִיד אַשְׁמִיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב נְאֻם־
יְהוָה: ט כִּי־הִנֵּה אָנֹכִי מְצַוֶּה וַהֲנִעוֹתִי בְכָל־הַגּוֹיִם
אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יִנּוֹעַ בַּכְּבָרָה וְלֹא־יִפּוֹל צְרוֹר
אָרֶץ: י בַּחֶרֶב יָמוּתוּ כָּל חַטָּאֵי הט״ת בדגש חזק עַמִּי הָאֹמְרִים
לֹא־תַגִּישׁ וְתַקְדִּים בַּעֲדֵינוּ הָרָעָה: יא בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים
אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת וְגָדַרְתִּי אֶת־פִּרְצֵיהֶן וַהֲרִסֹתָיו
אָקִים וּבְנִיתִיהָ כִּימֵי עוֹלָם: יב לְמַעַן יִירְשׁוּ אֶת־שְׁאֵרִית
אֱדוֹם וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה
עֹשֶׂה זֹאת: יג הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ
בַּקֹּצֵר וְדֹרֵךְ עֹנָבִים בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס
וְכָל־הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה: יד וְשַׁבְתִּי מלרע אֶת־שְׁבוּת עַמִּי
יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת דגיש המ״ם וְיָשְׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים
וְשָׁתוּ אֶת־יֵינָם וְעָשׂוּ גַנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת־פִּרְיהֶם:
טו וּנְטַעְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם
אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם אָמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:

הפטרת קדושים

למנהג הספרדים, בין כשהפרשיות נפרדות ובין כשהן מחוברות. והאשכנזים מפטירים "ויהי דבר ה' וגו' התשפוט התשפוט וגו'" (לעיל עמוד 271). וכשהפרשיות מחוברות מנהג האשכנזים להפטיר בשל אחרי מות.

יחזקאל סימן כ׳

ב וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ג בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶת־זִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים
הֲלִדְרֹשׁ אֹתִי אַתֶּם בָּאִים חַי־אָנִי אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים: ד הֲתִשְׁפֹּט אֹתָם הֲתִשְׁפּוֹט
בֶּן־אָדָם אֶת־תּוֹעֵבֹת אֲבוֹתָם הוֹדִיעֵם: ה וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים בְּיוֹם בָּחֳרִי החי״ת בשוא
קמץ בְיִשְׂרָאֵל וָאֶשָּׂא יָדִי לְזֶרַע בֵּית יַעֲקֹב וָאִוָּדַע לָהֶם
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וָאֶשָּׂא יָדִי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: ו בַּיּוֹם הַהוּא נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם לְהוֹצִיאָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ אֲשֶׁר־תַּרְתִּי לָהֶם זָבַת חָלָב
וּדְבַשׁ צְבִי הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת: ז וָאֹמַר אֲלֵיהֶם אִישׁ
שִׁקּוּצֵי עֵינָיו הַשְׁלִיכוּ וּבְגִלּוּלֵי מִצְרַיִם אַל־תִּטַּמָּאוּ הט״ת
והמ״ם בדגש חזק אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ח וַיַּמְרוּ־בִי וְלֹא אָבוּ
לִשְׁמֹעַ אֵלַי אִישׁ אֶת־שִׁקּוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ

וְאֶת־גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עָזָבוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי
עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי בָּהֶם בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם: ט וָאַעַשׂ
לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחָל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה
בְּתוֹכָם אֲשֶׁר נוֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם לְהוֹצִיאָם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: י וָאוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וָאָבִאֵם
אֶל־הַמִּדְבָּר: יא וָאֶתֵּן לָהֶם אֶת־חֻקּוֹתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי
הוֹדַעְתִּי אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם:
יב וְגַם אֶת־שַׁבְּתוֹתַי נָתַתִּי לָהֶם לִהְיוֹת לְאוֹת בֵּינִי
וּבֵינֵיהֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: יג וַיַּמְרוּ־בִי
בֵית־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר בְּחֻקּוֹתַי לֹא־הָלָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי
מָאָסוּ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם וְאֶת־
שַׁבְּתֹתַי חִלְּלוּ מְאֹד וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם
בַּמִּדְבָּר לְכַלּוֹתָם: יד וָאֶעֱשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחָל
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִים לְעֵינֵיהֶם: טו וְגַם־אֲנִי
נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְבִלְתִּי הָבִיא אוֹתָם
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי הִיא
לְכָל־הָאֲרָצוֹת: טו יַעַן בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת־חֻקּוֹתַי
לֹא־הָלְכוּ בָהֶם וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ כִּי אַחֲרֵי
גִלּוּלֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ: יח וַתָּחֹס עֵינִי עֲלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם
וְלֹא־עָשִׂיתִי אוֹתָם כָּלָה בַּמִּדְבָּר: יט וָאֹמַר אֶל־בְּנֵיהֶם
בַּמִּדְבָּר בְּחֻקֵּי אֲבוֹתֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפְּטֵיהֶם
אַל־תִּשְׁמֹרוּ וּבְגִלּוּלֵיהֶם אַל־תִּטַּמָּאוּ: כ אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם בְּחֻקֹּתַי לֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ
אוֹתָם: כא וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי קַדֵּשׁוּ וְהָיוּ לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם
לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

הפטרת אמר

יחזקאל סימן מ״ד

טו וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת
מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעָלַי הֵמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי
לְשָׁרְתֵנִי וְעָמְדוּ לְפָנַי לְהַקְרִיב לִי חֵלֶב וָדָם נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה קרי אלהים: טו הֵמָּה יָבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ
אֶל־שֻׁלְחָנִי לְשָׁרְתֵנִי וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי: יז וְהָיָה
בְּבוֹאָם אֶל־שַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית בִּגְדֵי פִשְׁתִּים
יִלְבָּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צֶמֶר בְּשָׁרְתָם בְּשַׁעֲרֵי הֶחָצֵר
הַפְּנִימִית וָבָיְתָה: יח פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־רֹאשָׁם
וּמִכְנְסֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־מָתְנֵיהֶם לֹא יַחְגְּרוּ בַּיָּזַע:

יט וּבְצֵאתָם אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה
אֶל־הָעָם יִפְשְׁטוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֵמָּה מְשָׁרְתִם
בָּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכֹת[32] הַקֹּדֶשׁ וְלָבְשׁוּ בְּגָדִים
אֲחֵרִים וְלֹא־יְקַדְּשׁוּ אֶת־הָעָם בְּבִגְדֵיהֶם: כ וְרֹאשָׁם לֹא
יְגַלֵּחוּ וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ כָּסוֹם יִכְסְמוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם:
כא וְיַיִן לֹא־יִשְׁתּוּ כָּל־כֹּהֵן בְּבוֹאָם אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית:
כב וְאַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם לְנָשִׁים כִּי אִם־
בְּתוּלֹת מִזֶּרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר־תִּהְיֶה
אַלְמָנָה יפסיק מעט (עיין במצודת דוד) מִכֹּהֵן יִקָּחוּ: כג וְאֶת־עַמִּי יוֹרוּ
בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל וּבֵין־טָמֵא לְטָהוֹר יוֹדִיעֻם: כד וְעַל־רִיב
הֵמָּה יַעֲמֹדוּ לשפט לְמִשְׁפָּט בְּמִשְׁפָּטַי ושפטהו יִשְׁפְּטֻהוּ
וְאֶת־תּוֹרֹתַי וְאֶת־חֻקֹּתַי בְּכָל־מוֹעֲדַי יִשְׁמֹרוּ וְאֶת־
שַׁבְּתוֹתַי יְקַדֵּשׁוּ: כה וְאֶל־מֵת אָדָם לֹא יָבוֹא לְטָמְאָה
כִּי אִם־לְאָב וּלְאֵם וּלְבֵן וּלְבַת לְאָח וּלְאָחוֹת אֲשֶׁר־
לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ יִטַּמָּאוּ: כו וְאַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ שִׁבְעַת
יָמִים יִסְפְּרוּ־לוֹ: כז וּבְיוֹם בֹּאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר
הַפְּנִימִית לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ יַקְרִיב חַטָּאתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה קרי אלהים: כח וְהָיְתָה לָהֶם לְנַחֲלָה אֲנִי נַחֲלָתָם
וַאֲחֻזָּה לֹא־תִתְּנוּ לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי אֲחֻזָּתָם:
כט הַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם הֵמָּה יֹאכֵלוּם[33] וְכָל־חֵרֶם
בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה: ל וְרֵאשִׁית כָּל־בִּכּוּרֵי כֹל וְכָל־
תְּרוּמַת כֹּל מִכֹּל תְּרוּמֹתֵיכֶם לַכֹּהֲנִים יִהְיֶה וְרֵאשִׁית
עֲרִיסֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַכֹּהֵן לְהָנִיחַ בְּרָכָה אֶל־בֵּיתֶךָ:
לא כָּל־נְבֵלָה וּטְרֵפָה מִן־הָעוֹף וּמִן־הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ[34]
הַכֹּהֲנִים:

הפטרת בהר

כשהפרשיות נפרדות, וכשהן מחוברות מפטירין בשל בחוקותי.

ירמיה סימן ל״ב

א דַּבַּר אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ב הִנֵּה
חֲנַמְאֵל בֶּן־שַׁלֻּם דֹּדֶךָ בָּא אֵלֶיךָ לֵאמֹר קְנֵה לְךָ
אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר בֶּעָנָתוֹת כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַגְּאֻלָּה לִקְנוֹת:
ג וַיָּבֹא אֵלַי חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי כִּדְבַר יְהוָה אֶל־חֲצַר
הַמַּטָּרָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קְנֵה נָא אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר־בַּעֲנָתוֹת
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִין כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַיְרֻשָּׁה וּלְךָ
הַגְּאֻלָּה קְנֵה־לָךְ וָאֵדַע כִּי דְבַר־יְהוָה הוּא: ד וָאֶקְנֶה
אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת
וָאֶשְׁקְלָה־לוֹ הקו״ף בשוא פתח אֶת־הַכֶּסֶף שְׁבָעָה שְׁקָלִים
וַעֲשָׂרָה הַכָּסֶף: ה וָאֶכְתֹּב בַּסֵּפֶר וָאֶחְתֹּם וָאָעֵד עֵדִים
וָאֶשְׁקֹל הַכֶּסֶף בְּמֹאזְנָיִם: ו וָאֶקַּח אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנֶה
אֶת־הֶחָתוּם הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים וְאֶת־הַגָּלוּי: ז וָאֶתֵּן אֶת־
הַסֵּפֶר הַמִּקְנֶה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה בֶּן־מַחְסֵיָה לְעֵינֵי
חֲנַמְאֵל דֹּדִי וּלְעֵינֵי הָעֵדִים הַכֹּתְבִים בְּסֵפֶר הַמִּקְנֶה
לְעֵינֵי כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה: ח וָאֲצַוֶּה
אֶת־בָּרוּךְ לְעֵינֵיהֶם לֵאמֹר: ט כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָקוֹחַ אֶת־הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה אֶת סֵפֶר
הַמִּקְנֶה הַזֶּה וְאֶת הֶחָתוּם וְאֵת סֵפֶר הַגָּלוּי הַזֶּה
וּנְתַתָּם בִּכְלִי־חֶרֶשׂ לְמַעַן יַעֲמֹדוּ יָמִים רַבִּים: י כִּי כֹה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יִקָּנוּ בָתִּים
וְשָׂדוֹת וּכְרָמִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת: יא וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
אַחֲרֵי תִתִּי אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנֶה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה
לֵאמֹר: יב אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים הִנֵּה אַתָּה עָשִׂיתָ
אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִזְרֹעֲךָ
הַנְּטוּיָה לֹא־יִפָּלֵא מִמְּךָ כָּל־דָּבָר: יג עֹשֶׂה מלעיל חֶסֶד
לַאֲלָפִים וּמְשַׁלֵּם עֲוֹן אָבוֹת אֶל־חֵיק בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם
הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ: יד גָּדֹל הָעֵצָה
וְרַב הָעֲלִילִיָּה אֲשֶׁר־עֵינֶיךָ פְקֻחוֹת עַל־כָּל־דַּרְכֵי בְּנֵי
אָדָם לָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכָיו וְכִפְרִי מַעֲלָלָיו: טו אֲשֶׁר שַׂמְתָּ
אֹתוֹת וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וּבְיִשְׂרָאֵל
וּבָאָדָם וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה: טז וַתּוֹצֵא אֶת־עַמְּךָ
אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד
חֲזָקָה וּבִאְזֹרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא גָּדוֹל: יז וַתִּתֵּן לָהֶם
אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ: יח וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ וְלֹא־שָׁמְעוּ
בְּקוֹלֶךָ ובתורתך וּבְתוֹרָתְךָ לֹא־הָלָכוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וַתַּקְרֵא אֹתָם אֶת
כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת: יט הִנֵּה הַסֹּלְלוֹת[35] בָּאוּ הָעִיר לְלָכְדָהּ
וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים הַנִّלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי
הַחֶרֶב וְהָרָעָב וְהַדֶּבֶר וַאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ הָיָה וְהִנְּךָ רֹאֶה:
כ וְאַתָּה אָמַרְתָּ אֵלַי אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים קְנֵה־לְךָ הַשָּׂדֶה
בַּכֶּסֶף וְהָעֵד עֵדִים וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים: כא וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: כב הִנֵּה אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי
כָּל־בָּשָׂר הֲמִמֶּנִּי יִפָּלֵא כָּל־דָּבָר:

32) פסוק י״ט: הטעם בכ״ף עם העמדה קלה בלמ״ד, השי״ן בשוא נח והכ״ף רפויה. 33) פסוק כ״ט: יֹאכְלוּם למנהגנו. 34) פסוק ל״א: יֹאכְלוּ למנהגנו. 35) פסוק כ״ד: הַסֹּלְלוֹת למנהגנו.

הפטרת בחקותי

בין כשהן נפרדות ובין כשהן מחוברות.

ירמיה סימן ט״ז

ט יְהוָה עֻזִּי וּמָעוּזִּי וּמְנוּסִי בְּיוֹם צָרָה אֵלֶיךָ גּוֹיִם יָבֹאוּ
מֵאַפְסֵי־אָרֶץ וְיֹאמְרוּ אַךְ־שֶׁקֶר נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הֶבֶל
וְאֵין־בָּם מוֹעִיל: י הֲיַעֲשֶׂה־לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא
אֱלֹהִים: יא לָכֵן הִנְנִי[36] מוֹדִיעָם בַּפַּעַם הַזֹּאת אוֹדִיעֵם
אֶת־יָדִי וְאֶת־גְּבוּרָתִי וְיָדְעוּ כִּי־שְׁמִי יְהוָה: יז א חַטַּאת
יְהוּדָה כְּתוּבָה בְּעֵט בַּרְזֶל בְּצִפֹּרֶן שָׁמִיר חֲרוּשָׁה עַל־
לוּחַ לִבָּם וּלְקַרְנוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם: ב כִּזְכֹּר בְּנֵיהֶם
מִזְּבְּחוֹתָם וַאֲשֵׁרֵיהֶם עַל־עֵץ רַעֲנָן עַל גְּבָעוֹת הַגְּבֹהוֹת:
ג הָרַרִי בַּשָּׂדֶה חֵילֵךְ כָּל־אוֹצְרוֹתֵיךָ לְבַז אֶתֵּן בָּמֹתֶיךָ
בְּחַטָּאת בְּכָל־גְּבוּלֶיךָ: ד וְשַׁמַּטְתָּה הטי״ת בשוא נח וּבְךָ
מִנַּחֲלָתְךָ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ וְהַעֲבַדְתִּיךָ אֶת־אֹיְבֶיךָ בָּאָרֶץ
אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ כִּי־אֵשׁ קָדַחְתֶּם בְּאַפִּי עַד־עוֹלָם תּוּקָד:
ה כֹּה | אָמַר יְהוָה אָרוּר הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בָּאָדָם וְשָׂם
בָּשָׂר זְרֹעוֹ וּמִן־יְהוָה יָסוּר לִבּוֹ: ו וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה
וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבוֹא מלרע טוֹב וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר אֶרֶץ
מְלֵחָה וְלֹא תֵשֵׁב: ז בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה וְהָיָה
יְהוָה מִבְטַחוֹ: ח וְהָיָה כְּעֵץ | שָׁתוּל עַל־מַיִם וְעַל־יוּבַל
יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו השי״ן בקמץ רחב וְלֹא ירא יִרְאֶה כִּי־יָבֹא מלרע חֹם
וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן וּבִשְׁנַת בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג וְלֹא יָמִישׁ
מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי: ט עָקֹב הַלֵּב מִכֹּל וְאָנֵשׁ הוּא מִי יֵדָעֶנּוּ: י אֲנִי
יְהוָה חֹקֵר לֵב בֹּחֵן כְּלָיוֹת וְלָתֵת לְאִישׁ כדרכו כְּדַרְכָּיו
כִּפְרִי מַעֲלָלָיו: יא קֹרֵא דָגָר וְלֹא יָלַד עֹשֵׂה מלעיל עֹשֶׁר וְלֹא
בְמִשְׁפָּט בַּחֲצִי ימו יָמָיו יַעַזְבֶנּוּ וּבְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה נָבָל:
יב כִּסֵּא כָבוֹד מָרוֹם מֵרֵאשׁוֹן מְקוֹם מִקְדָּשֵׁנוּ: יג מִקְוֵה
יִשְׂרָאֵל יְהוָה כָּל־עֹזְבֶיךָ יֵבֹשׁוּ יסורי וְסוּרֵי בָּאָרֶץ יִכָּתֵבוּ
כִּי עָזְבוּ מְקוֹר מַיִם־חַיִּים אֶת־יְהוָה: יד רְפָאֵנִי יְהוָה
וְאֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתִי אָתָּה:

הפטרת במדבר

הושע סימן ב׳

א וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִמַּד
וְלֹא יִסָּפֵר וְהָיָה בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־יֵאָמֵר לָהֶם לֹא־עַמִּי
אַתֶּם יֵאָמֵר לָהֶם בְּנֵי אֵל־חָי: ב וְנִקְבְּצוּ בְּנֵי־יְהוּדָה
וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל יַחְדָּו וְשָׂמוּ מלרע לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד וְעָלוּ
מִן־הָאָרֶץ כִּי גָדוֹל יוֹם יִזְרְעֶאל: ג אִמְרוּ לַאֲחֵיכֶם עַמִּי
וְלַאֲחוֹתֵיכֶם רֻחָמָה: ד רִיבוּ בְּאִמְּכֶם רִיבוּ כִּי־הִיא לֹא
אִשְׁתִּי וְאָנֹכִי לֹא אִישָׁהּ[37] וְתָסֵר זְנוּנֶיהָ מִפָּנֶיהָ
וְנַאֲפוּפֶיהָ מִבֵּין שָׁדֶיהָ: ה פֶּן־אַפְשִׁיטֶנָּה עֲרֻמָּה המ״ם דגושה
וְהַצַּגְתִּיהָ כְּיוֹם הִוָּלְדָהּ וְשַׂמְתִּיהָ כַּמִּדְבָּר וְשַׁתִּהָ כְּאֶרֶץ
צִיָּה וַהֲמִתִּיהָ בַּצָּמָא: ו וְאֶת־בָּנֶיהָ לֹא אֲרַחֵם כִּי־בְנֵי
זְנוּנִים הֵמָּה: ז כִּי זָנְתָה אִמָּם הוֹבִישָׁה הוֹרָתָם כִּי
אָמְרָה אֵלְכָה אַחֲרֵי מְאַהֲבַי נֹתְנֵי לַחְמִי וּמֵימַי צַמְרִי
וּפִשְׁתִּי שַׁמְנִי וְשִׁקּוּיָי: ח לָכֵן הִנְנִי[36]־שֵׂךְ אֶת־דַּרְכֵּךְ
בַּסִּירִים וְגָדַרְתִּי אֶת־גְּדֵרָהּ וּנְתִיבוֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא:
ט וְרָדְפָה אֶת־מְאַהֲבֶיהָ וְלֹא־תַשִּׂיג אֹתָם וּבִקְשָׁתַם וְלֹא
תִמְצָא וְאָמְרָה אֵלְכָה וְאָשׁוּבָה אֶל־אִישִׁי הָרִאשׁוֹן כִּי
טוֹב לִי אָז מֵעָתָּה: י וְהִיא לֹא יָדְעָה כִּי אָנֹכִי נָתַתִּי
לָהּ הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וְכֶסֶף הִרְבֵּיתִי לָהּ וְזָהָב
עָשׂוּ לַבָּעַל: יא לָכֵן אָשׁוּב וְלָקַחְתִּי דְגָנִי בְּעִתּוֹ וְתִירוֹשִׁי
בְּמוֹעֲדוֹ וְהִצַּלְתִּי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי לְכַסּוֹת אֶת־עֶרְוָתָהּ:
יב וְעַתָּה אֲגַלֶּה אֶת־נַבְלָתָהּ לְעֵינֵי מְאַהֲבֶיהָ וְאִישׁ
לֹא־יַצִּילֶנָּה מִיָּדִי: יג וְהִשְׁבַּתִּי כָּל־מְשׂוֹשָׂהּ חַגָּהּ חָדְשָׁהּ
וְשַׁבָּתָהּ וְכָל מוֹעֲדָהּ: יד וַהֲשִׁמֹּתִי גַּפְנָהּ וּתְאֵנָתָהּ אֲשֶׁר
אָמְרָה אֶתְּנָה התי״ו בשוא נח הֵמָּה לִי אֲשֶׁר נָתְנוּ־לִי מְאַהֲבַי
וְשַׂמְתִּים לְיַעַר וַאֲכָלָתַם מלעיל חַיַּת הַשָּׂדֶה: טו וּפָקַדְתִּי
עָלֶיהָ אֶת־יְמֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר תַּקְטִיר לָהֶם וַתַּעַד
נִזְמָהּ וְחֶלְיָתָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מְאַהֲבֶיהָ וְאֹתִי שָׁכֵחָה
נְאֻם־יְהוָה: טז לָכֵן הִנֵּה אָנֹכִי מְפַתֶּיהָ וְהֹלַכְתִּיהָ
הַמִּדְבָּר וְדִבַּרְתִּי מלרע עַל־לִבָּהּ: יז וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־
כְּרָמֶיהָ מִשָּׁם וְאֶת־עֵמֶק עָכוֹר לְפֶתַח תִּקְוָה מלרע
וְעָנְתָה שָׁמָּה כִּימֵי נְעוּרֶיהָ וּכְיוֹם עֲלוֹתָהּ מֵאֶרֶץ־
מִצְרָיִם: יח וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה תִּקְרְאִי אִישִׁי
וְלֹא־תִקְרְאִי לִי עוֹד בַּעְלִי העי״ן בשוא נח: יט וַהֲסִרֹתִי
אֶת־שְׁמוֹת הַבְּעָלִים מִפִּיהָ וְלֹא־יִזָּכְרוּ עוֹד בִּשְׁמָם:
כ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם הַהוּא עִם־חַיַּת הַשָּׂדֶה
וְעִם־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה וְקֶשֶׁת וְחֶרֶב
וּמִלְחָמָה אֶשְׁבּוֹר מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁכַּבְתִּים לָבֶטַח:
כא וְאֵרַשְׂתִּיךָ לִי לְעוֹלָם וְאֵרַשְׂתִּיךָ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט

36) פסוק כ״א וח׳: הִנְנִי למנהגנו. 37) פסוק ד׳: הה״א במפיק והשי״ן לא דגושה.

וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים: כב וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ הע״ן בפתח אֶת־יְהוָה:

הפטרת נשא

שופטים סימן י״ג

ב וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִצָּרְעָה מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי וּשְׁמוֹ מָנוֹחַ
וְאִשְׁתּוֹ עֲקָרָה וְלֹא יָלָדָה: ג וַיֵּרָא מַלְאַךְ־יְהוָה אֶל־
הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִנֵּה־נָא אַתְּ־עֲקָרָה וְלֹא יָלַדְתְּ
וְהָרִית וְיָלַדְתְּ בֵּן: ד וְעַתָּה הִשָּׁמְרִי נָא וְאַל־תִּשְׁתִּי יַיִן
וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי[38] כָּל־טֻמְאָה: ה כִּי הִנֵּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ
בֵּן וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה
הַנַּעַר מִן־הַבָּטֶן וְהוּא יָחֵל לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד
פְּלִשְׁתִּים: ו וַתָּבֹא הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר לְאִישָׁהּ הה״א במפיק והש״ן
לא דגושה לֵאמֹר אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלַי וּמַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה
מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים נוֹרָא מְאֹד וְלֹא שְׁאַלְתִּיהוּ אֵי־מִזֶּה
הוּא וְאֶת־שְׁמוֹ לֹא־הִגִּיד לִי: ז וַיֹּאמֶר לִי הִנֵּךְ הָרָה
וְיֹלַדְתְּ בֵּן וְעַתָּה אַל־תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי[38]
כָּל־טֻמְאָה כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבֶּטֶן עַד־
יוֹם מוֹתוֹ: ח וַיֶּעְתַּר הע״ן בשוא נח מָנוֹחַ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר בִּי
אֲדוֹנָי אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ יָבוֹא־נָא עוֹד אֵלֵינוּ
וְיוֹרֵנוּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַנַּעַר הַיּוֹלֶד: ט וַיִּשְׁמַע הָאֱלֹהִים בְּקוֹל
מָנוֹחַ וַיָּבֹא מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים עוֹד אֶל־הָאִשָּׁה וְהִיא
יוֹשֶׁבֶת בַּשָּׂדֶה וּמָנוֹחַ אִישָׁהּ אֵין עִמָּהּ: י וַתְּמַהֵר הָאִשָּׁה
וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְאִישָׁהּ וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִרְאָה אֵלַי
הָאִישׁ אֲשֶׁר־בָּא בַיּוֹם אֵלָי: יא וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ מָנוֹחַ אַחֲרֵי
אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וַיֹּאמֶר לוֹ הַאַתָּה הָאִישׁ
אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אָנִי: יב וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ
עַתָּה יָבֹא דְבָרֶיךָ מַה־יִּהְיֶה מִשְׁפַּט הַנַּעַר וּמַעֲשֵׂהוּ:
יג וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ מִכֹּל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי
אֶל־הָאִשָּׁה תִּשָּׁמֶר: יד מִכֹּל אֲשֶׁר־יֵצֵא מִגֶּפֶן הַיַּיִן לֹא
תֹאכַל וְיַיִן וְשֵׁכָר אַל־תֵּשְׁתְּ וְכָל־טֻמְאָה אַל־תֹּאכֵל כֹּל
אֲשֶׁר־צִוִּיתִיהָ תִּשְׁמֹר: טו וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה
נַעְצְרָה[39]־נָּא אוֹתְךָ וְנַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ גְּדִי עִזִּים: טז וַיֹּאמֶר
מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ אִם־תַּעְצְרֵנִי[39] לֹא־אֹכַל האל״ף בחולם
בְּלַחְמֶךָ וְאִם־תַּעֲשֶׂה עֹלָה לַיהוָה תַּעֲלֶנָּה כִּי לֹא־יָדַע
מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא: יז וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ
יְהוָה מִי שְׁמֶךָ כִּי־יָבֹא דבריך דְבָרֶךָ וְכִבַּדְנוּךָ: יח וַיֹּאמֶר
לוֹ מַלְאַךְ יְהוָה לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וְהוּא־
פלא־פֶלִאי מלעיל: יט וַיִּקַּח מָנוֹחַ אֶת־גְּדִי הָעִזִּים וְאֶת־הַמִּנְחָה
וַיַּעַל עַל־הַצּוּר לַיהוָה וּמַפְלִא לַעֲשׂוֹת וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ
רֹאִים: כ וַיְהִי בַּעֲלוֹת הַלַּהַב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ הַשָּׁמַיְמָה
וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה בְּלַהַב הַמִּזְבֵּחַ וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים
וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם אָרְצָה: כא וְלֹא־יָסַף עוֹד מַלְאַךְ יְהוָה
לְהֵרָאֹה אֶל־מָנוֹחַ וְאֶל־אִשְׁתּוֹ אָז יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ
יְהוָה הוּא: כב וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־אִשְׁתּוֹ מוֹת נָמוּת כִּי
אֱלֹהִים רָאִינוּ: כג וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ לוּ חָפֵץ יְהוָה
לַהֲמִיתֵנוּ לֹא־לָקַח מִיָּדֵנוּ עֹלָה וּמִנְחָה וְלֹא הֶרְאָנוּ
אֶת־כָּל־אֵלֶּה וְכָעֵת לֹא הִשְׁמִיעָנוּ כָּזֹאת: כד וַתֵּלֶד
הָאִשָּׁה בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שִׁמְשׁוֹן וַיִּגְדַּל הַנַּעַר
וַיְבָרְכֵהוּ[40] יְהוָה: כה וַתָּחֶל רוּחַ יְהוָה לְפַעֲמוֹ בְּמַחֲנֵה־דָן
בֵּין צָרְעָה וּבֵין אֶשְׁתָּאֹל:

הפטרת בהעלותך

זכריה סימן ב׳

י רָנִּי וְשִׂמְחִי בַּת־צִיּוֹן כִּי הִנְנִי[41]־בָא וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ
נְאֻם־יְהוָה: טו וְנִלְוּוּ גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
וְהָיוּ לִי לְעָם וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ וְיָדַעַתְּ הע״ן בפתח כִּי־יְהוָה
צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֵלָיִךְ: טז וְנָחַל יְהוָה אֶת־יְהוּדָה חֶלְקוֹ
עַל אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלִָם: יז הַס כָּל־בָּשָׂר
מִפְּנֵי יְהוָה כִּי נֵעוֹר מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ: ג א וַיַּרְאֵנִי אֶת־
יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאַךְ יְהוָה וְהַשָּׂטָן
עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשִׂטְנוֹ: ב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן יִגְעַר
יְהוָה בְּךָ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלִָם
הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ: ג וִיהוֹשֻׁעַ הָיָה לָבוּשׁ בְּגָדִים
צוֹאִים וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ: ד וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל־הָעֹמְדִים
לְפָנָיו לֵאמֹר הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאִים מֵעָלָיו וַיֹּאמֶר
אֵלָיו רְאֵה הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ עֲוֹנֶךָ וְהַלְבֵּשׁ אֹתְךָ
מַחֲלָצוֹת: ה וָאֹמַר יָשִׂימוּ צָנִיף טָהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשִׂימוּ
הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיַּלְבִּשֻׁהוּ בְּגָדִים וּמַלְאַךְ
יְהוָה עֹמֵד: ו וַיָּעַד מַלְאַךְ יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: ז כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־בִּדְרָכַי תֵּלֵךְ וְאִם אֶת־
מִשְׁמַרְתִּי תִּשְׁמֹר וְגַם־אַתָּה תָּדִין אֶת־בֵּיתִי וְגַם
תִּשְׁמֹר אֶת־חֲצֵרַי וְנָתַתִּי לְךָ מַהְלְכִים הה״א בשוא נח והלמ״ד בשוא
נע בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה: ח שְׁמַע[42]־נָא יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן

38) פסוק ד׳ וז׳: תֹּאכֵלִי למנהגנו. 39) פסוק ט״ו וט״ז: העי״ן בשוא נח והצד״י בשוא נע. 40) פסוק כ״ד: וַיְבָרֲכֵהוּ למנהגנו. 41) פסוק י״ד: הֵנִנִי למנהגנו. 42) פסוק ח׳: מנהגנו לקרוא את השי״ן בשוא פתח.

הַגָּדוֹל אַתָּה וְרֵעֶיךָ הַיֹּשְׁבִים לְפָנֶיךָ כִּי־אַנְשֵׁי מוֹפֵת
הֵמָּה כִּי־הִנְנִי[43] מֵבִיא אֶת־עַבְדִּי צֶמַח: כִּי הִנֵּה הָאֶבֶן
אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ עַל־אֶבֶן אַחַת שִׁבְעָה עֵינָיִם
הִנְנִי[43] מְפַתֵּחַ פִּתֻּחָהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וּמַשְׁתִּי
אֶת־עֲוֹן הָאָרֶץ־הַהִיא בְּיוֹם אֶחָד: בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת תִּקְרְאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֶל־תַּחַת גֶּפֶן
וְאֶל־תְּאֵנָה: ד וַיָּשָׁב הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיְעִירֵנִי
כְּאִישׁ אֲשֶׁר־יֵעוֹר מִשְּׁנָתוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה
ויאמר וָאֹמַר רָאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כֻּלָּהּ וְגֻלָּהּ עַל־
רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נֵרֹתֶיהָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוּצָקוֹת
לַנֵּרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ: וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד
מִימִין הַגֻּלָּה וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ: וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־
הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר מָה אֵלֶּה אֲדֹנִי: וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ
הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה
וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי: וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְּבַר־יְהוָה
אֶל־זְרֻבָּבֶל לֵאמֹר לֹא בְחַיִל וְלֹא בְכֹחַ כִּי אִם־בְּרוּחִי
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: מִי־אַתָּה הַר־הַגָّדוֹל לִפְנֵי זְרֻבָּבֶל
לְמִישֹׁר וְהוֹצִיא אֶת־הָאֶבֶן הָרֹאשָׁה תְּשֻׁאוֹת חֵן חֵן
לָהּ:

הפטרת שלח לך

יהושע סימן ב׳

א וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מִן־הַשִּׁטִּים שְׁנַיִם אֲנָשִׁים
מְרַגְּלִים חֶרֶשׁ לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־יְרִיחוֹ
וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ בֵּית־אִשָּׁה זוֹנָה וּשְׁמָהּ רָחָב וַיִּשְׁכְּבוּ־
שָׁמָּה: וַיֹּאמַר לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ לֵאמֹר הִנֵּה אֲנָשִׁים בָּאוּ
הֵנָּה הַלַּיְלָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחְפֹּר אֶת־הָאָרֶץ:
וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶל־רָחָב לֵאמֹר הוֹצִיאִי הָאֲנָשִׁים
הַבָּאִים אֵלַיִךְ אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבֵיתֵךְ כִּי לַחְפֹּר אֶת־כָּל־
הָאָרֶץ בָּאוּ: וַתִּקַּח הָאִשָּׁה אֶת־שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים
וַתִּצְפְּנֵהוּ וַתֹּאמֶר כֵּן בָּאוּ אֵלַי הָאֲנָשִׁים וְלֹא יָדַעְתִּי
מֵאַיִן הֵמָּה: וַיְהִי הַשַּׁעַר לִסְגּוֹר בַּחֹשֶׁךְ וְהָאֲנָשִׁים
יָצָאוּ לֹא יָדַעְתִּי אָנָה הָלְכוּ הָאֲנָשִׁים רִדְפוּ מַהֵר
אַחֲרֵיהֶם כִּי תַשִּׂיגוּם: וְהִיא הֶעֱלָתַם הַגָּגָה וַתִּטְמְנֵם
בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ הֲעֲרֻכוֹת לָהּ עַל־הַגָּג: וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ
אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ הַיַّרְדֵּן עַל הַמַּעְבָּרוֹת וְהַשַּׁעַר סָגְרוּ
אַחֲרֵי כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם: וְהֵמָּה טֶרֶם
יִשְׁכָּבוּן וְהִיא עָלְתָה עֲלֵיהֶם עַל־הַגָּג: וַתֹּאמֶר
אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ
וְכִי־נָפְלָה אֵימַתְכֶם עָלֵינוּ וְכִי נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
מִפְּנֵיכֶם: כִּי שָׁמַעְנוּ אֶת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מֵי
יַם־סוּף מִפְּנֵיכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם וַאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם
לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וּלְעוֹג
אֲשֶׁר הֶחֱרַמְתֶּם אוֹתָם: וַנִּשְׁמַע וַיִּמַּס לְבָבֵנוּ
וְלֹא־קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת:
יב וְעַתָּה הִשָּׁבְעוּ־נָא לִי בַּיהוָה כִּי־עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חָסֶד
וַעֲשִׂיתֶם גַּם־אַתֶּם עִם־בֵּית אָבִי חֶסֶד וּנְתַתֶּם לִי
אוֹת אֱמֶת: וְהַחֲיִתֶם אֶת־אָבִי וְאֶת־אִמִּי וְאֶת־אַחַי
וְאֶת־אחותי אַחְיוֹתַי וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם
אֶת־נַפְשֹׁתֵינוּ מִמָּוֶת: וַיֹּאמְרוּ לָהּ הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ
תַּחְתֵּיכֶם לָמוּת אַם לֹא תַגִּידוּ אֶת־דָּבָרֵנוּ זֶה וְהָיָה
בְּתֵת יְהוָה לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת:
טו וַתּוֹרִדֵם בַּחֶבֶל בְּעַד הַחַלּוֹן כִּי בֵיתָהּ בְּקִיר הַחוֹמָה
וּבַחוֹמָה הִיא יוֹשֶׁבֶת: טז וַתֹּאמֶר לָהֶם הָהָרָה לֵכוּ הלמ״ד
דגושה פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם הָרֹדְפִים וְנַחְבֵּתֶם שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת
יָמִים עַד שׁוּב הָרֹדְפִים וְאַחַר תֵּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם:
יז וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הָאֲנָשִׁים נְקִיִּם אֲנַחְנוּ מִשְּׁבֻעָתֵךְ הַזֶּה
אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ: יח הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים בָּאָרֶץ אֶת־
תִּקְוַת חוּט הַשָּׁנִי הַזֶּה תִּקְשְׁרִי בַּחַלּוֹן אֲשֶׁר
הוֹרַדְתֵּנוּ התי״ו בצירי בּוֹ וְאֶת־אָבִיךְ וְאֶת־אִמֵּךְ וְאֶת־
אַחַיִךְ וְאֶת כָּל־בֵּית אָבִיךְ תַּאַסְפִּי אֵלַיִךְ הַבָּיְתָה:
יט וְהָיָה כֹּל אֲשֶׁר־יֵצֵא מִדַּלְתֵי בֵיתֵךְ הַחוּצָה דָּמוֹ
בְּרֹאשׁוֹ וַאֲנַחְנוּ נְקִיִּם וְכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה אִתָּךְ בַּבַּיִת
דָּמוֹ בְּרֹאשֵׁנוּ אִם־יָד תִּהְיֶה־בּוֹ: וְאִם־תַּגִּידִי אֶת־
דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיִינוּ נְקִיִּם מִשְּׁבֻעָתֵךְ אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ:
כא וַתֹּאמֶר כְּדִבְרֵיכֶם כֵּן הוּא וַתְּשַׁלְּחֵם וַיֵּלְכוּ וַתִּקְשֹׁר
אֶת־תִּקְוַת הַשָּׁנִי בַּחַלּוֹן: וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ הָהָרָה וַיֵּשְׁבוּ
שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד־שָׁבוּ הָרֹדְפִים וַיְבַקְּשׁוּ הָרֹדְפִים
בְּכָל־הַדֶּרֶךְ וְלֹא מָצָאוּ: וַיָּשֻׁבוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַיֵּרְדוּ
מֵהָהָר וַיַּעַבְרוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וַיְסַפְּרוּ־לוֹ
אֶת כָּל־הַמְּצֹאוֹת אוֹתָם: וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ כִּי־
נָתַן יְהוָה בְּיָדֵנוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְגַם־נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי
הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ:

43) פסוק ח׳, ט׳: הנני למנהגנו.

הפטרת קרח

שמואל א׳ סימן י״א

ד וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם לְכוּ וְנֵלְכָה הַגִּלְגָּל וּנְחַדֵּשׁ
שָׁם הַמְּלוּכָה: ט וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם הַגִּלְגָּל וַיַּמְלִיכוּ שָׁם
אֶת־שָׁאוּל לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם זְבָחִים
שְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׂמַח שָׁם שָׁאוּל וְכָל־אַנְשֵׁי
יִשְׂרָאֵל עַד־מְאֹד: יב א וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
הִנֵּה שָׁמַעְתִּי בְקֹלְכֶם לְכֹל אֲשֶׁר־אֲמַרְתֶּם לִי וָאַמְלִיךְ
עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ: ב וְעַתָּה הִנֵּה־הַמֶּלֶךְ | מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵיכֶם
וַאֲנִי זָקַנְתִּי וָשַׂבְתִּי בשי״ן שמאלית וּבָנַי הִנָּם אִתְּכֶם וַאֲנִי
הִתְהַלַּכְתִּי לִפְנֵיכֶם מִנְּעֻרַי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: ג הִנְנִי[44] עֲנוּ
בִי נֶגֶד יְהוָה וְנֶגֶד מְשִׁיחוֹ אֶת־שׁוֹר | מִי לָקַחְתִּי
וַחֲמוֹר מִי לָקַחְתִּי וְאֶת־מִי עָשַׁקְתִּי אֶת־מִי רַצּוֹתִי
וּמִיַּד־מִי לָקַחְתִּי כֹּפֶר וְאַעְלִים העי״ן בשוא נח עֵינַי בּוֹ
וְאָשִׁיב לָכֶם: ד וַיֹּאמְרוּ לֹא עָשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רַצּוֹתָנוּ
וְלֹא־לָקַחְתָּ מִיַּד־אִישׁ מְאוּמָה: ה וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֵד
יְהוָה בָּכֶם וְעֵד מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מְצָאתֶם
בְּיָדִי מְאוּמָה וַיֹּאמֶר עֵד: ו וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם
יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַאֲשֶׁר הֶעֱלָה
אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: ז וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ
וְאִשָּׁפְטָה אִתְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֵת כָּל־צִדְקוֹת יְהוָה
אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּכֶם וְאֶת־אֲבֹתֵיכֶם: ח כַּאֲשֶׁר־בָּא יַעֲקֹב
מִצְרָיִם וַיִּזְעֲקוּ אֲבֹתֵיכֶם אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם
וַיֹּשִׁיבוּם בַּמָּקוֹם הַזֶּה: ט וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
וַיִּמְכֹּר אֹתָם בְּיַד סִיסְרָא שַׂר־צְבָא חָצוֹר וּבְיַד
פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֲמוּ בָם: י וַיִּזְעֲקוּ
אֶל־יְהוָה ויאמר וַיֹּאמְרוּ חָטָאנוּ כִּי עָזַבְנוּ אֶת־יְהוָה
וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְעַתָּה הַצִּילֵנוּ
מִיַּד אֹיְבֵינוּ וְנַעֲבָדֶךָ: יא וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יְרֻבַּעַל
וְאֶת־בְּדָן וְאֶת־יִפְתָּח וְאֶת־שְׁמוּאֵל וַיַּצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד
אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וַתֵּשְׁבוּ בֶטַח: יב וַתִּרְאוּ כִּי נָחָשׁ מֶלֶךְ
בְּנֵי־עַמּוֹן בָּא עֲלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לִי לֹא כִּי־מֶלֶךְ יִמְלֹךְ
עָלֵינוּ וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם מַלְכְּכֶם: יג וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ
אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם אֲשֶׁר שְׁאֲלְתֶּם וְהִנֵּה נָתַן יְהוָה עֲלֵיכֶם
מֶלֶךְ: יד אִם־תִּירְאוּ התי״ו מועמדת בגעיא והרי״ש בשוא נע אֶת־יְהוָה
וַעֲבַדְתֶּם אֹתוֹ וּשְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלוֹ וְלֹא תַמְרוּ אֶת־פִּי
יְהוָה וְהְיִתֶם גַּם־אַתֶּם וְגַם־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מָלַךְ עֲלֵיכֶם
אַחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: טו וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה
וּמְרִיתֶם אֶת־פִּי יְהוָה וְהָיְתָה יַד־יְהוָה בָּכֶם
וּבַאֲבֹתֵיכֶם: טז גַּם־עַתָּה הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־הַדָּבָר
הַגָּדוֹל הַזֶּה אֲשֶׁר יְהוָה עֹשֶׂה לְעֵינֵיכֶם: יז הֲלוֹא
קְצִיר־חִטִּים הַיּוֹם אֶקְרָא אֶל־יְהוָה וְיִתֵּן קֹלוֹת וּמָטָר
וּדְעוּ וּרְאוּ כִּי־רָעַתְכֶם רַבָּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם בְּעֵינֵי יְהוָה
לִשְׁאוֹל לָכֶם מֶלֶךְ: יח וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה וַיִּתֵּן
יְהוָה קֹלֹת וּמָטָר בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּירָא כָל־הָעָם מְאֹד
אֶת־יְהוָה וְאֶת־שְׁמוּאֵל: יט וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אֶל־
שְׁמוּאֵל הִתְפַּלֵּל בְּעַד־עֲבָדֶיךָ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאַל־
נָמוּת כִּי־יָסַפְנוּ עַל־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ רָעָה לִשְׁאֹל לָנוּ
מֶלֶךְ: כ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ אַתֶּם
עֲשִׂיתֶם אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת אַךְ אַל־תָּסוּרוּ מֵאַחֲרֵי
יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֶת־יְהוָה בְּכָל־לְבַבְכֶם: כא וְלֹא תָסוּרוּ
כִּי | אַחֲרֵי הַתֹּהוּ אֲשֶׁר לֹא־יוֹעִילוּ וְלֹא יַצִּילוּ כִּי־תֹהוּ
הֵמָּה: כב כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ
הַגָּדוֹל כִּי הוֹאִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם:

הפטרת זקת

כשהפרשיות נפרדות, וכשהן מחוברות מפטירין בשל בלק.

שופטים סימן י״א

א וְיִפְתָּח הַגִּלְעָדִי הָיָה גִּבּוֹר חַיִל וְהוּא בֶּן־אִשָּׁה זוֹנָה
וַיּוֹלֶד גִּלְעָד אֶת־יִפְתָּח: ב וַתֵּלֶד אֵשֶׁת־גִּלְעָד לוֹ בָנִים
וַיִּגְדְּלוּ בְנֵי־הָאִשָּׁה וַיְגָרְשׁוּ אֶת־יִפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־
תִנְחַל בְּבֵית־אָבִינוּ כִּי בֶן־אִשָּׁה אַחֶרֶת אָתָּה: ג וַיִּבְרַח
יִפְתָּח מִפְּנֵי אֶחָיו וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב וַיִּתְלַקְּטוּ אֶל־יִפְתָּח
אֲנָשִׁים רֵיקִים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ: ד וַיְהִי מִיָּמִים וַיִּלָּחֲמוּ בְּנֵי־
עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל: ה וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־נִלְחֲמוּ בְּנֵי־עַמּוֹן עִם־
יִשְׂרָאֵל וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי גִלְעָד לָקַחַת אֶת־יִפְתָּח מֵאֶרֶץ טוֹב:
ו וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח לְכָה וְהָיִיתָה לָּנוּ לְקָצִין וְנִלָּחֲמָה בִּבְנֵי
עַמּוֹן: ז וַיֹּאמֶר יִפְתָּח לְזִקְנֵי גִלְעָד הֲלֹא אַתֶּם שְׂנֵאתֶם
אוֹתִי וַתְּגָרְשׁוּנִי מִבֵּית אָבִי וּמַדּוּעַ בָּאתֶם מלרע אֵלַי
עַתָּה מלעיל כַּאֲשֶׁר צַר לָכֶם: ח וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי גִלְעָד אֶל־
יִפְתָּח לָכֵן עַתָּה שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ וְהָלַכְתָּ עִמָּנוּ וְנִלְחַמְתָּ בִּבְנֵי

---

44) פסוק ג׳: הנני למנהגנו.

עַמּוֹן וְהָיִיתָ לָּנוּ לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד: ט וַיֹּאמֶר יִפְתָּח
אֶל־זִקְנֵי גִלְעָד אִם־מְשִׁיבִים אַתֶּם אוֹתִי לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי
עַמּוֹן וְנָתַן יְהוָה אוֹתָם לְפָנָי אֲנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לְרֹאשׁ:
י וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי־גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח יְהוָה יְהִיֶה שֹׁמֵעַ
בֵּינוֹתֵינוּ אִם־לֹא כִדְבָרְךָ כֵּן נַעֲשֶׂה: יא וַיֵּלֶךְ יִפְתָּח עִם־
זִקְנֵי גִלְעָד וַיָּשִׂימוּ הָעָם אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְרֹאשׁ וּלְקָצִין
וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֶת־כָּל־דְּבָרָיו לִפְנֵי יְהוָה בַּמִּצְפָּה:
יב וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן לֵאמֹר מַה־
לִּי וָלָךְ כִּי־בָאתָ אֵלַי לְהִלָּחֶם בְּאַרְצִי: יג וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־מַלְאֲכֵי יִפְתָּח כִּי־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אַרְצִי
בַּעֲלוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם מֵאַרְנוֹן וְעַד־הַיַּבֹּק וְעַד־הַיַּרְדֵּן וְעַתָּה
הָשִׁיבָה אֶתְהֶן בְּשָׁלוֹם: יד וַיֹּסֶף עוֹד יִפְתָּח וַיִּשְׁלַח
מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן: טו וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר יִפְתָּח
לֹא־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וְאֶת־אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן:
טז כִּי בַּעֲלוֹתָם מִמִּצְרָיִם וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־יַם־
סוּף וַיָּבֹא קָדֵשָׁה: יז וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים | אֶל־מֶלֶךְ
אֱדוֹם לֵאמֹר אֶעְבְּרָה־[45]נָּא בְאַרְצֶךָ וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ
אֱדוֹם וְגַם אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלָח וְלֹא אָבָה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל
בְּקָדֵשׁ: יח וַיֵּלֶךְ בַּמִּדְבָּר וַיָּסָב אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם וְאֶת־אֶרֶץ
מוֹאָב וַיָּבֹא מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ לְאֶרֶץ מוֹאָב וַיַּחֲנוּ בְּעֵבֶר
אַרְנוֹן וְלֹא־בָאוּ בִּגְבוּל מוֹאָב כִּי אַרְנוֹן גְּבוּל מוֹאָב:
יט וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־סִיחוֹן מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ
חֶשְׁבּוֹן וַיֹּאמֶר לוֹ יִשְׂרָאֵל נַעְבְּרָה־[45]נָּא בְאַרְצְךָ עַד־
מְקוֹמִי: כ וְלֹא־הֶאֱמִין סִיחוֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ
וַיֶּאֱסֹף סִיחוֹן אֶת־כָּל־עַמּוֹ וַיַּחֲנוּ בְּיָהְצָה מלעיל וַיִּלָּחֶם
עִם־יִשְׂרָאֵל: כא וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־סִיחוֹן
וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיַּכֻּם וַיִּירַשׁ יִשְׂרָאֵל אֵת
כָּל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַהִיא: כב וַיִּירְשׁוּ אֵת
כָּל־גְּבוּל הָאֱמֹרִי מֵאַרְנוֹן וְעַד־הַיַּבֹּק וּמִן־הַמִּדְבָּר וְעַד־
הַיַּרְדֵּן: כג וְעַתָּה יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹרִישׁ אֶת־הָאֱמֹרִי
מִפְּנֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּירָשֶׁנּוּ: כד הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר
יוֹרִישְׁךָ כְּמוֹשׁ אֱלֹהֶיךָ אוֹתוֹ תִירָשׁ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר
הוֹרִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִפָּנֵינוּ אוֹתוֹ נִירָשׁ: כה וְעַתָּה הֲטוֹב
טוֹב אַתָּה מלרע מִבָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב הָרֵב רָב
עִם־יִשְׂרָאֵל אִם־נִלְחֹם נִלְחַם בָּם: כו בְּשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל
בְּחֶשְׁבּוֹן וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְעַרְעוֹר וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְכָל־הֶעָרִים
אֲשֶׁר עַל־יְדֵי אַרְנוֹן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וּמַדּוּעַ לֹא־
הִצַּלְתֶּם בָּעֵת הַהִיא: כז וְאָנֹכִי לֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה
עֹשֶׂה אִתִּי רָעָה לְהִלָּחֶם בִּי יִשְׁפֹּט יְהוָה הַשֹּׁפֵט יפסיק מעט
הַיּוֹם בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבֵין בְּנֵי עַמּוֹן: כח וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ
בְּנֵי עַמּוֹן אֶל־דִּבְרֵי יִפְתָּח אֲשֶׁר שָׁלַח אֵלָיו: כט וַתְּהִי
עַל־יִפְתָּח רוּחַ יְהוָה וַיַּעֲבֹר אֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־מְנַשֶּׁה
וַיַּעֲבֹר אֶת־מִצְפֵּה גִלְעָד וּמִמִּצְפֵּה גִלְעָד עָבַר בְּנֵי עַמּוֹן:
ל וַיִּדַּר יִפְתָּח נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתוֹן תִּתֵּן אֶת־בְּנֵי
עַמּוֹן בְּיָדִי: לא וְהָיָה הַיּוֹצֵא אֲשֶׁר יֵצֵא מִדַּלְתֵי בֵיתִי
לִקְרָאתִי בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמּוֹן וְהָיָה לַיהוָה
וְהַעֲלִיתִיהוּ עוֹלָה: לב וַיַּעֲבֹר יִפְתָּח אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן לְהִלָּחֶם
בָּם וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיָדוֹ: לג וַיַּכֵּם מֵעֲרוֹעֵר וְעַד־בּוֹאֲךְ מִנִּית
עֶשְׂרִים עִיר וְעַד אָבֵל כְּרָמִים מַכָּה גְדוֹלָה מְאֹד וַיִּכָּנְעוּ
בְּנֵי עַמּוֹן מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

הפטרת בלק

בין כשהפרשיות נפרדות ובין כשהן מחוברות.

מיכה סימן ה׳

ה וְהָיָה | שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּטַל מֵאֵת
יְהוָה כִּרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב אֲשֶׁר לֹא־יְקַוֶּה לְאִישׁ וְלֹא
יְיַחֵל לִבְנֵי אָדָם: ז וְהָיָה שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בַּגּוֹיִם בְּקֶרֶב
עַמִּים רַבִּים כְּאַרְיֵה בְּבַהֲמוֹת יַעַר כִּכְפִיר בְּעֶדְרֵי־צֹאן
אֲשֶׁר אִם־עָבַר וְרָמַס וְטָרַף וְאֵין מַצִּיל: ח תָּרֹם יָדְךָ
עַל־צָרֶיךָ וְכָל־אֹיְבֶיךָ יִכָּרֵתוּ: ט וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־
יְהוָה וְהִכְרַתִּי סוּסֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהַאֲבַדְתִּי מַרְכְּבֹתֶיךָ:
י וְהִכְרַתִּי עָרֵי אַרְצֶךָ וְהָרַסְתִּי כָּל־מִבְצָרֶיךָ: יא וְהִכְרַתִּי
כְשָׁפִים מִיָּדֶךָ וּמְעוֹנְנִים[46] לֹא יִהְיוּ־לָךְ: יב וְהִכְרַתִּי
פְסִילֶיךָ וּמַצֵּבוֹתֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְלֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה עוֹד
לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ: יג וְנָתַשְׁתִּי אֲשֵׁרֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהִשְׁמַדְתִּי
עָרֶיךָ: יד וְעָשִׂיתִי בְּאַף וּבְחֵמָה נָקָם אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
לֹא שָׁמֵעוּ: ו א שִׁמְעוּ־נָא אֵת אֲשֶׁר־יְהוָה אֹמֵר קוּם רִיב
אֶת־הֶהָרִים וְתִשְׁמַעְנָה הַגְּבָעוֹת קוֹלֶךָ: ב שִׁמְעוּ הָרִים
אֶת־רִיב יְהוָה וְהָאֵתָנִים מֹסְדֵי אָרֶץ כִּי רִיב לַיהוָה
עִם־עַמּוֹ וְעִם־יִשְׂרָאֵל יִתְוַכָּח: ג עַמִּי מַה־עָשִׂיתִי לָךְ
וּמָה הֶלְאֵתִיךָ עֲנֵה בִי: ד כִּי הֶעֱלִתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתִיךָ וָאֶשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה

45) פסוק י״ז, י״ט: העי״ן בשוא נח והבי״ת בשוא נע. 46) פסוק י״א: ומעונים למנהגנו.

אַהֲרֹן וּמִרְיָם: ״ עַמִּי זְכָר־נָא מַה־יָּעַץ בָּלָק מֶלֶךְ מוֹאָב
וּמֶה־עָנָה אֹתוֹ בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר מִן־הַשִּׁטִּים עַד־הַגִּלְגָּל
לְמַעַן דַּעַת צִדְקוֹת יְהוָה: ״ בַּמֶּה אֲקַדֵּם יְהוָה אִכַּף
לֵאלֹהֵי מָרוֹם הַאֲקַדְּמֶנּוּ בְעוֹלוֹת בַּעֲגָלִים בְּנֵי שָׁנָה:
״ הֲיִרְצֶה יְהוָה בְּאַלְפֵי אֵילִים בְּרִבְבוֹת[47] נַחֲלֵי־שָׁמֶן
הַאֶתֵּן בְּכוֹרִי פִּשְׁעִי פְּרִי בִטְנִי חַטַּאת נַפְשִׁי: ״ הִגִּיד
לְךָ אָדָם מַה־טּוֹב וּמָה־יְהוָה דּוֹרֵשׁ מִמְּךָ כִּי אִם־
עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהַצְנֵעַ לֶכֶת עִם־אֱלֹהֶיךָ:

הפטרת פינחס

כשנקראת לפני י״ז בתמוז. ואם נקראת אחרי י״ז בתמוז מפטירין ״דברי ירמיהו״ שהיא הפטרת מטות.

מלכים א׳ סימן י״ח

״ וַיַּד־יְהוָה הָיְתָה אֶל־אֵלִיָּהוּ וַיְשַׁנֵּס מָתְנָיו וַיָּרָץ לִפְנֵי
אַחְאָב עַד־בֹּאֲכָה יִזְרְעֶאלָה: יט א וַיַּגֵּד אַחְאָב לְאִיזֶבֶל
אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֵלִיָּהוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הָרַג אֶת־כָּל־
הַנְּבִיאִים בֶּחָרֶב: ״ וַתִּשְׁלַח אִיזֶבֶל מַלְאָךְ אֶל־אֵלִיָּהוּ
לֵאמֹר כֹּה־יַעֲשׂוּן אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפוּן כִּי־כָעֵת מָחָר
אָשִׂים אֶת־נַפְשְׁךָ כְּנֶפֶשׁ אַחַד מֵהֶם: ״ וַיַּרְא וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
אֶל־נַפְשׁוֹ וַיָּבֹא בְּאֵר שֶׁבַע אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיַּנַּח אֶת־
נַעֲרוֹ שָׁם: ״ וְהוּא־הָלַךְ בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ יוֹם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב
תַּחַת רֹתֶם אחת אֶחָד וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר | רַב
עַתָּה יְהוָה קַח נַפְשִׁי כִּי לֹא־טוֹב אָנֹכִי מֵאֲבֹתָי: ״ וַיִּשְׁכַּב
וַיִּישָׁן תַּחַת רֹתֶם אֶחָד וְהִנֵּה־זֶה מַלְאָךְ נֹגֵעַ בּוֹ וַיֹּאמֶר
לוֹ קוּם אֱכוֹל: ״ וַיַּבֵּט וְהִנֵּה מְרַאֲשֹׁתָיו עֻגַת רְצָפִים
וְצַפַּחַת מָיִם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתְּ וַיָּשָׁב וַיִּשְׁכָּב: ״ וַיָּשָׁב מַלְאַךְ
יְהוָה | שֵׁנִית וַיִּגַּע־בּוֹ וַיֹּאמֶר קוּם אֱכֹל כִּי רַב מִמְּךָ
הַדָּרֶךְ: ״ וַיָּקָם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתֶּה וַיֵּלֶךְ בְּכֹחַ | הָאֲכִילָה הַהִיא
אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה עַד הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵב:
״ וַיָּבֹא־שָׁם אֶל־הַמְּעָרָה וַיָּלֶן שָׁם וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו
וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לְּךָ פֹה אֵלִיָּהוּ: ״ וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי
לַיהוָה | אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בֶחָרֶב וָאִוָּתֵר
אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ: א״ וַיֹּאמֶר צֵא
וְעָמַדְתָּ בָהָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִנֵּה יְהוָה עֹבֵר וְרוּחַ גְּדוֹלָה
וְחָזָק מְפָרֵק הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים לִפְנֵי יְהוָה לֹא בָרוּחַ
יְהוָה וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ לֹא בָרַעַשׁ יְהוָה: ״ וְאַחַר הָרַעַשׁ
אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ יְהוָה וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דַקָּה: ״ וַיְהִי |
כִּשְׁמֹעַ אֵלִיָּהוּ וַיַּלֶּט פָּנָיו בְּאַדַּרְתּוֹ וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד פֶּתַח
הַמְּעָרָה וְהִנֵּה אֵלָיו קוֹל וַיֹּאמֶר מַה־לְּךָ פֹה אֵלִיָּהוּ:
״ וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה | אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ
בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ
הָרְגוּ בֶחָרֶב וָאִוָּתֵר אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי
לְקַחְתָּהּ: ״ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו לֵךְ שׁוּב לְדַרְכְּךָ מִדְבָּרָה
דַּמֶּשֶׂק וּבָאתָ וּמָשַׁחְתָּ אֶת־חֲזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל־אֲרָם:
״ וְאֶת יֵהוּא בֶן־נִמְשִׁי תִּמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־
אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט מֵאָבֵל מְחוֹלָה תִּמְשַׁח לְנָבִיא תַּחְתֶּיךָ:
״ וְהָיָה הַנִּמְלָט מֵחֶרֶב חֲזָאֵל יָמִית יֵהוּא וְהַנִּמְלָט מֵחֶרֶב
יֵהוּא יָמִית אֱלִישָׁע: ״ וְהִשְׁאַרְתִּי בְיִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת
אֲלָפִים כָּל־הַבְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא־כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל־הַפֶּה
אֲשֶׁר לֹא־נָשַׁק לוֹ: ״ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת־אֱלִישָׁע
בֶּן־שָׁפָט וְהוּא חֹרֵשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר צְמָדִים לְפָנָיו וְהוּא
בִּשְׁנֵים הֶעָשָׂר וַיַּעֲבֹר אֵלִיָּהוּ אֵלָיו וַיַּשְׁלֵךְ אַדַּרְתּוֹ אֵלָיו:
״ וַיַּעֲזֹב אֶת־הַבָּקָר וַיָּרָץ אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶשָּׁקָה[48]־
נָא לְאָבִי וּלְאִמִּי וְאֵלְכָה אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ שׁוּב כִּי
מֶה־עָשִׂיתִי לָךְ: כא״ וַיָּשָׁב מֵאַחֲרָיו וַיִּקַּח אֶת־צֶמֶד הַבָּקָר
וַיִּזְבָּחֵהוּ וּבִכְלִי הַבָּקָר בִּשְׁלָם הַבָּשָׂר וַיִּתֶּן לָעָם וַיֹּאכֵלוּ
וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ וַיְשָׁרְתֵהוּ:

הפטרת מטות

כשהפרשיות נפרדות, וכשהן מחוברות מפטירין בשל מסעי.

ירמיהו סימן א׳

״ דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֶן־חִלְקִיָּהוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת
בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן: ״ אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי
יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה בִּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לְמָלְכוֹ: ״ וַיְהִי בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
עַד־תֹּם עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ
יְהוּדָה עַד־גְּלוֹת יְרוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי: ״ וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ״ בְּטֶרֶם אֶצָּרְךָ* בַּבֶּטֶן
יְדַעְתִּיךָ וּבְטֶרֶם תֵּצֵא מֵרֶחֶם הִקְדַּשְׁתִּיךָ נָבִיא לַגּוֹיִם
נְתַתִּיךָ: ״ וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים הִנֵּה לֹא־
יָדַעְתִּי דַּבֵּר כִּי־נַעַר אָנֹכִי: ״ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־
תֹּאמַר נַעַר אָנֹכִי כִּי עַל־כָּל־אֲשֶׁר אֲשַׁלְּחֲךָ תֵּלֵךְ וְאֵת

47) פסוק ז׳: בְּרִבְבוֹת למנהגנו. 48) פסוק כ׳: השי״ן בשוא קמץ. *) פסוק ה׳: יתיר וא״ו.

כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוְּךָ תְּדַבֵּר: ח אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־אִתְּךָ
אֲנִי לְהַצִּלֶךָ נְאֻם־יְהוָה: ט וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יָדוֹ וַיַּגַּע
עַל־פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיךָ:
י רְאֵה הִפְקַדְתִּיךָ | הַיּוֹם הַזֶּה עַל־הַגּוֹיִם וְעַל־הַמַּמְלָכוֹת
לִנְתּוֹשׁ וְלִנְתּוֹץ וּלְהַאֲבִיד וְלַהֲרוֹס לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ:
יא וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ
וָאֹמַר מַקֵּל שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה: יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת כִּי־שֹׁקֵד אֲנִי עַל־דְּבָרִי לַעֲשֹׂתוֹ: יג וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה | אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר
סִיר נָפוּחַ אֲנִי רֹאֶה וּפָנָיו מִפְּנֵי צָפוֹנָה: יד וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי מִצָּפוֹן תִּפָּתַח הָרָעָה עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: טו כִּי |
הִנְנִי[49] קֹרֵא לְכָל־מִשְׁפְּחוֹת מַמְלְכוֹת צָפוֹנָה נְאֻם־
יְהוָה וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ כִּסְאוֹ פֶּתַח | שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם
וְעַל כָּל־חֹמֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה: טז וְדִבַּרְתִּי
מִשְׁפָּטַי אוֹתָם עַל כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם: יז וְאַתָּה
תֶּאְזַר האל״ף בשוא נח מָתְנֶיךָ וְקַמְתָּ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת
כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי אֲצַוֶּךָּ אַל־תֵּחַת מִפְּנֵיהֶם פֶּן־אֲחַתְּךָ
לִפְנֵיהֶם: יח וַאֲנִי הִנֵּה נְתַתִּיךָ הַיּוֹם לְעִיר מִבְצָר
וּלְעַמּוּד בַּרְזֶל וּלְחֹמוֹת נְחֹשֶׁת עַל־כָּל־הָאָרֶץ לְמַלְכֵי
יְהוּדָה לְשָׂרֶיהָ לְכֹהֲנֶיהָ וּלְעַם הָאָרֶץ: יט וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ
וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהַצִּילֶךָ:
ב א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ב הָלֹךְ וְקָרָאתָ בְּאָזְנֵי
יְרוּשָׁלִַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד
נְעוּרַיִךְ אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ
לֹא זְרוּעָה: ג קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ
כָּל־אֹכְלָיו[50] יֶאְשָׁמוּ האל״ף בשוא נח רָעָה תָּבֹא אֲלֵיהֶם
נְאֻם־יְהוָה:

הפטרת מסעי

בין כשהפרשיות נפרדות ובין כשהן מחוברות.

הספרדים מפטירין הפטרה זו אפילו כשחל ר״ח בשבת, ובסוף מוסיפים פסוק ראשון ואחרון מהפטרת ר״ח, וכן מנהג רוב האשכנזים. ומקצת האשכנזים נוהגים להפטיר אם חל ר״ח בשבת "השמים כסאי" (להלן עמוד 288)

ירמיה סימן ב׳

ד שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־מִשְׁפְּחוֹת בֵּית
יִשְׂרָאֵל: ה כֹּה | אָמַר יְהוָה מַה־מָּצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם בִּי עָוֶל
כִּי רָחֲקוּ מֵעָלַי וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וַיֶּהְבָּלוּ: ו וְלֹא אָמְרוּ
אַיֵּה יְהוָה הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הַמּוֹלִיךְ אֹתָנוּ
בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ עֲרָבָה וְשׁוּחָה בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצַלְמָוֶת
בְּאֶרֶץ לֹא־עָבַר בָּהּ אִישׁ וְלֹא־יָשַׁב אָדָם שָׁם: ז וָאָבִיא
אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הַכַּרְמֶל לֶאֱכֹל פִּרְיָהּ וְטוּבָהּ וַתָּבֹאוּ
וַתְּטַמְּאוּ אֶת־אַרְצִי וְנַחֲלָתִי שַׂמְתֶּם לְתוֹעֵבָה:
ח הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה וְתֹפְשֵׂי הַתּוֹרָה לֹא
יְדָעוּנִי וְהָרֹעִים פָּשְׁעוּ בִי וְהַנְּבִיאִים נִבְּאוּ בַבַּעַל וְאַחֲרֵי
לֹא־יוֹעִלוּ הָלָכוּ: ט לָכֵן עֹד אָרִיב אִתְּכֶם נְאֻם־יְהוָה
וְאֶת־בְּנֵי בְנֵיכֶם אָרִיב: י כִּי עִבְרוּ אִיֵּי כִתִּיִּים וּרְאוּ
וְקֵדָר שִׁלְחוּ וְהִתְבּוֹנָנוּ[51] מְאֹד וּרְאוּ הֵן הָיְתָה כָּזֹאת:
יא הַהֵימִיר גּוֹי אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים וְעַמִּי הֵמִיר
כְּבוֹדוֹ בְּלוֹא יוֹעִיל: יב שֹׁמּוּ שָׁמַיִם עַל־זֹאת וְשַׂעֲרוּ
חָרְבוּ החי״ת בקמץ חטוף מְאֹד נְאֻם־יְהוָה: יג כִּי־שְׁתַּיִם רָעוֹת
עָשָׂה עַמִּי אֹתִי עָזְבוּ מְקוֹר | מַיִם חַיִּים לַחְצֹב לָהֶם
בֹּרוֹת בֹּרוֹת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא־יָכִלוּ הַמָּיִם: יד הַעֶבֶד
יִשְׂרָאֵל אִם־יְלִיד בָּיִת הוּא מַדּוּעַ הָיָה לָבַז: טו עָלָיו
יִשְׁאֲגוּ כְּפִרִים נָתְנוּ קוֹלָם וַיָּשִׁיתוּ אַרְצוֹ לְשַׁמָּה עָרָיו
נצתה נִצָּתוּ מִבְּלִי יֹשֵׁב: טו גַּם־בְּנֵי־נֹף ותחפנס וְתַחְפַּנְחֵס
יִרְעוּךְ קָדְקֹד: יז הֲלוֹא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עָזְבֵךְ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהַיִךְ בְּעֵת מוֹלִכֵךְ בַּדָּרֶךְ: יח וְעַתָּה מַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ
מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מֵי שִׁחוֹר וּמַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ אַשּׁוּר
לִשְׁתּוֹת מֵי נָהָר: יט תְּיַסְּרֵךְ רָעָתֵךְ וּמְשֻׁבוֹתַיִךְ תּוֹכִחֻךְ
וּדְעִי וּרְאִי כִּי־רַע וָמָר עָזְבֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיִךְ וְלֹא
פַחְדָתִי החי״ת בשוא נח והדל״ת בקמץ אֵלַיִךְ נְאֻם־אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים
צְבָאוֹת: כ כִּי מֵעוֹלָם שָׁבַרְתִּי עֻלֵּךְ נִתַּקְתִּי מוֹסְרוֹתַיִךְ
וַתֹּאמְרִי לֹא אעבוד אֶעֱבֹר כִּי עַל־כָּל־גִּבְעָה גְבֹהָה
וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן אַתְּ צֹעָה זֹנָה: כא וְאָנֹכִי נְטַעְתִּיךְ
שׂוֹרֵק כֻּלֹּה זֶרַע אֱמֶת וְאֵיךְ נֶהְפַּכְתְּ הה״א בשוא נח לִי סוּרִי
הַגֶּפֶן נָכְרִיָּה: כב כִּי אִם־תְּכַבֶּסִי בֶּגֶד וְתַרְבִּי־לָךְ בֹּרִית
נִכְתָּם עֲוֹנֵךְ לְפָנַי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים: כג אֵיךְ
תֹּאמְרִי לֹא נִטְמֵאתִי אַחֲרֵי הַבְּעָלִים לֹא הָלַכְתִּי רְאִי
דַרְכֵּךְ בַּגַּיְא דְּעִי מֶה עָשִׂית בִּכְרָה קַלָּה מְשָׁרֶכֶת
דְּרָכֶיהָ: כד פֶּרֶה | לִמֻּד מִדְבָּר בְּאַוַּת נפשו נַפְשָׁהּ שָׁאֲפָה
רוּחַ תַּאֲנָתָהּ מִי יְשִׁיבֶנָּה כָּל־מְבַקְשֶׁיהָ לֹא יִיעָפוּ
בְּחָדְשָׁהּ יִמְצָאוּנָהּ: כה מִנְעִי רַגְלֵךְ מִיָּחֵף וגורנך וּגְרוֹנֵךְ

---

49) פסוק ט״ו: הִנְנִי למנהגנו. 50) פסוק ג׳: גם למנהגנו יש לקרוא כאן את הכ״ף בשוא נע כדי שלא תשתנה משמעות התיבה (עיין במודעה רבא שבתחילת התיקו״ס). 51) פסוק י׳: והתבוננו למנהגנו.

מִצְמְאָה וַתֹּאמְרִי נוֹאָשׁ לֹוא כִּי־אָהַבְתִּי זָרִים
וְאַחֲרֵיהֶם אֵלֵךְ: כּ כְּבֹשֶׁת גַּנָּב כִּי יִמָּצֵא כֵּן הֹבִישׁוּ בֵּית
יִשְׂרָאֵל הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם וְכֹהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם:
כא אֹמְרִים לָעֵץ אָבִי מלעיל אַתָּה מלעיל וְלָאֶבֶן אַתְּ
ילדתני יְלִדְתָּנוּ כִּי־פָנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים וּבְעֵת רָעָתָם
יֹאמְרוּ קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ: כב וְאַיֵּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
לָּךְ יָקוּמוּ אִם־יוֹשִׁיעוּךָ בְּעֵת רָעָתֶךָ כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ
הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה:

הספרדים מוסיפים שני פסוקים ראשונים של פרק ד'.

א אִם־תָּשׁוּב יִשְׂרָאֵל | נְאֻם־יְהוָה אֵלַי תָּשׁוּב וְאִם־תָּסִיר
שִׁקּוּצֶיךָ מִפָּנַי וְלֹא תָנוּד: ב וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי־יְהוָה בֶּאֱמֶת
בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה וְהִתְבָּרְכוּ[52] בוֹ גוֹיִם וּבוֹ יִתְהַלָּלוּ:

והאשכנזים מוסיפים פסוק ד' מפרק ג'.

ד הֲלוֹא מֵעַתָּה קראתי קָרָאת לִי אָבִי אַלּוּף נְעָרַי אָתָּה:

אם חל ר"ח בשבת מוסיפים פסוק ראשון ואחרון מהפטרת ר"ח.

א כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי
אֵי־זֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי:
כּ וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ יָבוֹא
כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר יְהוָה:

הפטרת דברים

למנהג רוב הספרדים ולמנהג האשכנזים.

ישעיה סימן א'

א חֲזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִַם בִּימֵי עֻזִּיָּהוּ יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי
יְהוּדָה: ב שִׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהַאֲזִינִי אָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר
בָּנִים גִּדַּלְתִּי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִי: ג יָדַע שׁוֹר קֹנֵהוּ
וַחֲמוֹר אֵבוּס בְּעָלָיו יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנָן:
ד הוי | גוֹי חֹטֵא עַם כֶּבֶד עָוֹן זֶרַע מְרֵעִים בָּנִים
מַשְׁחִיתִים עָזְבוּ אֶת־יְהוָה נִאֲצוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
נָזֹרוּ אָחוֹר: ה עַל־מֶה תֻּכּוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה כָּל־רֹאשׁ
לָחֳלִי מלרע וְכָל־לֵבָב דָּוָי: ו מִכַּף־רֶגֶל וְעַד־רֹאשׁ אֵין־בּוֹ
מְתֹם פֶּצַע וְחַבּוּרָה וּמַכָּה טְרִיָּה לֹא־זֹרוּ וְלֹא חֻבָּשׁוּ
וְלֹא רֻכְּכָה בַּשָּׁמֶן: ז אַרְצְכֶם שְׁמָמָה עָרֵיכֶם שְׂרֻפוֹת
אֵשׁ אַדְמַתְכֶם לְנֶגְדְּכֶם זָרִים אֹכְלִים[53] אֹתָהּ וּשְׁמָמָה
כְּמַהְפֵּכַת ההא"א בשוא נח זָרִים: ח וְנוֹתְרָה בַת־צִיּוֹן כְּסֻכָּה
בְּכֶרֶם כְּמְלוּנָה בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה: ט לוּלֵי יְהוָה
צְבָאוֹת הוֹתִיר לָנוּ שָׂרִיד כִּמְעָט כִּסְדֹם הָיִינוּ לַעֲמֹרָה
דָּמִינוּ: י שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה קְצִינֵי סְדֹם הַאֲזִינוּ תּוֹרַת
אֱלֹהֵינוּ עַם עֲמֹרָה: יא לָמָּה לִי רֹב־זִבְחֵיכֶם יֹאמַר יְהוָה
שָׂבַעְתִּי עֹלוֹת אֵילִים וְחֵלֶב מְרִיאִים וְדַם פָּרִים
וּכְבָשִׂים וְעַתּוּדִים לֹא חָפָצְתִּי: יב כִּי תָבֹאוּ לֵרָאוֹת פָּנָי
מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיַּדְכֶם רְמֹס חֲצֵרָי: יג לֹא תוֹסִיפוּ הָבִיא
מִנְחַת־שָׁוְא קְטֹרֶת תּוֹעֵבָה הִיא לִי חֹדֶשׁ וְשַׁבָּת קְרֹא
מִקְרָא לֹא־אוּכַל אָוֶן וַעֲצָרָה: יד חָדְשֵׁיכֶם וּמֹעֲדֵיכֶם
שָׂנְאָה נַפְשִׁי הָיוּ עָלַי לָטֹרַח נִלְאֵיתִי נְשֹׂא: טו וּבְפָרִשְׂכֶם
כַּפֵּיכֶם אַעְלִים העי"ן בשוא נח עֵינַי מִכֶּם גַּם כִּי־תַרְבּוּ תְפִלָּה
אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ יְדֵיכֶם דָּמִים מָלֵאוּ: טז רַחֲצוּ הִזַּכּוּ הָסִירוּ
רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם[54] מִנֶּגֶד עֵינָי חִדְלוּ הָרֵעַ: יז לִמְדוּ הֵיטֵב
דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אַשְּׁרוּ חָמוֹץ שִׁפְטוּ יָתוֹם רִיבוּ אַלְמָנָה:
יח לְכוּ־נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְהוָה אִם־יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם
כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם־יַאְדִּימוּ האל"ף בשוא נח כַּתּוֹלָע
כַּצֶּמֶר יִהְיוּ: יט אִם־תֹּאבוּ וּשְׁמַעְתֶּם טוּב הָאָרֶץ תֹּאכֵלוּ:
כ וְאִם־תְּמָאֲנוּ וּמְרִיתֶם חֶרֶב תְּאֻכְּלוּ כִּי פִי יְהוָה דִּבֵּר:
כא אֵיכָה הָיְתָה לְזוֹנָה קִרְיָה נֶאֱמָנָה מְלֵאתִי מִשְׁפָּט
צֶדֶק יָלִין בָּהּ וְעַתָּה מְרַצְּחִים: כב כַּסְפֵךְ הָיָה לְסִיגִים
סָבְאֵךְ מָהוּל בַּמָּיִם: כג שָׂרַיִךְ סוֹרְרִים[55] וְחַבְרֵי גַנָּבִים
כֻּלּוֹ אֹהֵב שֹׁחַד וְרֹדֵף שַׁלְמֹנִים יָתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרִיב
אַלְמָנָה לֹא־יָבוֹא אֲלֵיהֶם: כד לָכֵן נְאֻם הָאָדוֹן יְהוָה
צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל הוֹי אֶנָּחֵם מִצָּרַי וְאִנָּקְמָה
מֵאוֹיְבָי: כה וְאָשִׁיבָה יָדִי עָלַיִךְ וְאֶצְרֹף כַּבֹּר סִיגַיִךְ
וְאָסִירָה כָּל־בְּדִילָיִךְ: כו וְאָשִׁיבָה שֹׁפְטַיִךְ כְּבָרִאשֹׁנָה
וְיֹעֲצַיִךְ כְּבַתְּחִלָּה אַחֲרֵי־כֵן יִקָּרֵא לָךְ עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה
נֶאֱמָנָה: כז צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ בִּצְדָקָה:

הפטרת דברים

למנהג ג'רבא

מנהג עוב"י ג'רבא להפטיר הפטרה זו. ומו"ר הגאון הנאמ"ן נר"ו בירחון "אור תורה" (שנת התשמ"ז סימן קנ"ח) מצא מקור למנהג זה בתשובת רב שרירא גאון (הובאה באוצר הגאונים מגילה סימן רמ"ב), עיין באו"ת שם באורך. ומ"מ מנהגנו להפטיר אחריה "חזון ישעיהו" כמנהג העולם כדי לסיים בנחמה.

ישעיה סימן כ"ב

א מַשָּׂא גֵיא חִזָּיוֹן מַה־לָּךְ אֵפוֹא כִּי־עָלִית כֻּלָּךְ לַגַּגּוֹת:

---

52) פסוק ב': וְהִתְבָּרְכוּ למנהגנו. 53) פסוק ז': גם למנהגנו יש לקרוא כאן את הכ"ף בשוא נע כדי שלא תשתנה משמעות התיבה (עיין במודעה רבא שבתחילת התיקו"ס). 54) פסוק ט"ז: מעלליכם למנהגנו. 55) פסוק כ"ג: סוררים למנהגנו.

ב תְּשֻׁאוֹת׀ מְלֵאָה עִיר הוֹמִיָּה קִרְיָה עַלִּיזָה חֲלָלַיִךְ לֹא
חֲלָלֵי[56]־חֶרֶב וְלֹא מֵתֵי מִלְחָמָה: ג כָּל־קְצִינַיִךְ נָדֻדוּ[57]־
יַחַד מִקֶּשֶׁת אֻסָּרוּ כָּל־נִמְצָאַיִךְ אֻסְּרוּ יַחְדָּו מֵרָחוֹק
בָּרָחוּ: ד עַל־כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אֲמָרֵר בַּבֶּכִי אַל־
תָּאִיצוּ לְנַחֲמֻנִי עַל־שֹׁד בַּת־עַמִּי: ה כִּי יוֹם מְהוּמָה
וּמְבוּסָה וּמְבוּכָה לַאדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים צְבָאוֹת בְּגֵי חִזָּיוֹן
מְקַרְקַר קָר וְשׁוֹעַ אֶל־הָהָר: ו וְעֵילָם נָשָׂא אַשְׁפָּה בְּרֶכֶב
אָדָם פָּרָשִׁים וְקִיר עֵרָה מָגֵן: ז וַיְהִי מִבְחַר־עֲמָקַיִךְ
מָלְאוּ רֶכֶב וְהַפָּרָשִׁים שֹׁת שָׁתוּ הַשָּׁעָרָה: ח וַיְגַל אֶת
מָסַךְ יְהוּדָה וַתַּבֵּט בַּיּוֹם הַהוּא אֶל־נֶשֶׁק בֵּית הַיָּעַר:
ט וְאֶת בְּקִיעֵי עִיר־דָּוִד רְאִיתֶם כִּי־רַבּוּ וַתְּקַבְּצוּ אֶת־מֵי
הַבְּרֵכָה הַתַּחְתּוֹנָה: י וְאֶת־בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם סְפַרְתֶּם
וַתִּתְּצוּ הַבָּתִּים לְבַצֵּר הַחוֹמָה: יא וּמִקְוֶה עֲשִׂיתֶם בֵּין
הַחֹמֹתַיִם לְמֵי הַבְּרֵכָה הַיְשָׁנָה וְלֹא הִבַּטְתֶּם אֶל־עֹשֶׂיהָ
וְיֹצְרָהּ מֵרָחוֹק לֹא רְאִיתֶם: יב וַיִּקְרָא אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים
צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד וּלְקָרְחָה וְלַחֲגֹר
שָׂק: יג וְהִנֵּה׀ שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה הָרֹג׀ בָּקָר וְשָׁחֹט צֹאן אָכֹל
בָּשָׂר וְשָׁתוֹת יַיִן אָכוֹל וְשָׁתוֹ כִּי מָחָר נָמוּת: יד וְנִגְלָה
בְאָזְנֵי יְהוָה צְבָאוֹת אִם־יְכֻפַּר הֶעָוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד־
תְּמוּתוּן אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים צְבָאוֹת:

הפטרת ואתחנן

ישעיה סימן מ׳

א נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם: ב דַּבְּרוּ עַל־לֵב
יְרוּשָׁלִַם וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ כִּי מָלְאָה צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֹנָהּ
כִּי לָקְחָה מִיַּד יְהוָה כִּפְלַיִם בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ: ג קוֹל
קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ יְהוָה יַשְּׁרוּ בָּעֲרָבָה מְסִלָּה
לֵאלֹהֵינוּ: ד כָּל־גַּיְא יִנָּשֵׂא וְכָל־הַר וְגִבְעָה יִשְׁפָּלוּ וְהָיָה
הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה: ה וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהוָה
וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי יְהוָה דִּבֵּר: ו קוֹל אֹמֵר קְרָא
וְאָמַר מָה אֶקְרָא כָּל־הַבָּשָׂר חָצִיר וְכָל־חַסְדּוֹ כְּצִיץ
הַשָּׂדֶה: ז יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל הטעם בנו"ן עם העמדה קטנה בב"ת צִיץ כִּי
רוּחַ יְהוָה נָשְׁבָה בּוֹ אָכֵן חָצִיר הָעָם: ח יָבֵשׁ חָצִיר
נָבֵל הטעם בנו"ן עם העמדה קטנה בב"ת צִיץ וּדְבַר אֱלֹהֵינוּ יָקוּם
לְעוֹלָם: ט עַל הַר־גָּבֹהַ עֲלִי־לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן הָרִימִי
בְכֹחַ קוֹלֵךְ מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלִַם הָרִימִי אַל־תִּירָאִי אִמְרִי
לְעָרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם: י הִנֵּה אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים
בְּחָזָק יָבוֹא וּזְרֹעוֹ מֹשְׁלָה לוֹ הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ
לְפָנָיו: יא כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ יִרְעֶה בִּזְרֹעוֹ יְקַבֵּץ טְלָאִים וּבְחֵיקוֹ
יִשָּׂא עֲלוֹת יְנַהֵל: יב מִי־מָדַד בְּשֻׁעָלוֹ מַיִם וְשָׁמַיִם בַּזֶּרֶת
תִּכֵּן וְכָל הכ"ף בקמץ רחב בַּשָּׁלִשׁ עֲפַר הָאָרֶץ וְשָׁקַל בַּפֶּלֶס
הָרִים וּגְבָעוֹת בְּמֹאזְנָיִם: יג מִי־תִכֵּן אֶת־רוּחַ יפסיק מעט (ועיין
להרד"ק) יְהוָה וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֶנּוּ: יד אֶת־מִי נוֹעָץ וַיְבִינֵהוּ
וַיְלַמְּדֵהוּ בְּאֹרַח מִשְׁפָּט וַיְלַמְּדֵהוּ דַּעַת וְדֶרֶךְ תְּבוּנוֹת
יוֹדִיעֻנּוּ: טו הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ
הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל: טז וּלְבָנוֹן אֵין דֵּי בָעֵר וַחַיָּתוֹ אֵין
דֵּי עוֹלָה: יז כָּל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ מֵאֶפֶס וָתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ־
לוֹ: יח וְאֶל־מִי תְּדַמְּיוּן אֵל וּמַה־דְּמוּת תַּעַרְכוּ־לוֹ:
יט הַפֶּסֶל נָסַךְ חָרָשׁ וְצֹרֵף בַּזָּהָב יְרַקְּעֶנּוּ וּרְתָקוֹת כֶּסֶף
צוֹרֵף: כ הַמְסֻכָּן תְּרוּמָה עֵץ לֹא־יִרְקַב יִבְחַר חָרָשׁ חָכָם
יְבַקֵּשׁ־לוֹ לְהָכִין פֶּסֶל לֹא יִמּוֹט: כא הֲלוֹא תֵדְעוּ הֲלוֹא
תִשְׁמָעוּ הֲלוֹא הֻגַּד מֵרֹאשׁ לָכֶם הֲלוֹא הֲבִינוֹתֶם
מוֹסְדוֹת הָאָרֶץ: כב הַיֹּשֵׁב עַל־חוּג הָאָרֶץ וְיֹשְׁבֶיהָ
כַּחֲגָבִים הַנּוֹטֶה כַדֹּק שָׁמַיִם וַיִּמְתָּחֵם כָּאֹהֶל לָשָׁבֶת:
כג הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאָיִן שֹׁפְטֵי אֶרֶץ כַּתֹּהוּ עָשָׂה: כד אַף
בַּל־נִטָּעוּ אַף בַּל־זֹרְעוּ אַף בַּל־שֹׁרֶשׁ מלרע בָּאָרֶץ גִּזְעָם
וְגַם נָשַׁף בָּהֶם וַיִּבָּשׁוּ וּסְעָרָה כַּקַּשׁ תִּשָּׂאֵם: כה וְאֶל־מִי
תְדַמְּיוּנִי וְאֶשְׁוֶה יֹאמַר קָדוֹשׁ: כו שְׂאוּ־מָרוֹם עֵינֵיכֶם
וּרְאוּ מִי־בָרָא אֵלֶּה הַמּוֹצִיא בְמִסְפַּר צְבָאָם לְכֻלָּם
בְּשֵׁם יִקְרָא מֵרֹב אוֹנִים וְאַמִּיץ כֹּחַ אִישׁ לֹא נֶעְדָּר:

הפטרת עקב

ישעיה סימן מ"ט

יד וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזָבַנִי יְהוָה וַאדֹנָי שְׁכֵחָנִי: טו הֲתִשְׁכַּח
אִשָּׁה עֻלָּהּ מֵרַחֵם בֶּן־בִּטְנָהּ גַּם־אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה וְאָנֹכִי
לֹא אֶשְׁכָּחֵךְ: טז הֵן עַל־כַּפַּיִם חֲקַקְתִּיךְ חֹמֹתַיִךְ נֶגְדִּי
תָּמִיד: יז מִהֲרוּ בָנַיִךְ מְהָרְסַיִךְ וּמַחֲרִיבַיִךְ מִמֵּךְ יֵצֵאוּ:
יח שְׂאִי־סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָּאוּ־לָךְ חַי־
אָנִי מלעיל נְאֻם־יְהוָה כִּי כֻלָּם כָּעֲדִי תִלְבָּשִׁי וּתְקַשְּׁרִים
כַּכַּלָּה: יט כִּי חָרְבֹתַיִךְ וְשִׁמְמֹתַיִךְ[58] וְאֶרֶץ הֲרִסָתֵךְ כִּי
עַתָּה תֵּצְרִי מִיּוֹשֵׁב מלרע וְרָחֲקוּ מְבַלְּעָיִךְ: כ עוֹד יֹאמְרוּ
בְאָזְנַיִךְ בְּנֵי שִׁכְּלֵיךְ צַר־לִי הַמָּקוֹם גְּשָׁה־לִּי וְאֵשְׁבָה:
כא וְאָמַרְתְּ בִּלְבָבֵךְ מִי יָלַד־לִי אֶת־אֵלֶּה וַאֲנִי שְׁכוּלָה
וְגַלְמוּדָה גֹלָה׀ וְסוּרָה וְאֵלֶּה מִי גִדֵּל הֵן אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי

56) פסוק ב׳: חֲלָלֵי למנהגנו. 57) פסוק ג׳: נָדֻדוּ למנהגנו. 58) פסוק י"ט: וְשִׁמֵּמֹתַיִךְ למנהגנו.

לְבַדִּי אֵלֶּה אֵיפֹה הֵם: כב כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים
הִנֵּה אֶשָּׂא אֶל־גּוֹיִם יָדִי וְאֶל־עַמִּים אָרִים נִסִּי וְהֵבִיאוּ
בָנַיִךְ בְּחֹצֶן וּבְנֹתַיִךְ עַל־כָּתֵף תִּנָּשֶׂאנָה: כג וְהָיוּ מְלָכִים
אֹמְנַיִךְ וְשָׂרוֹתֵיהֶם מֵינִיקֹתָיִךְ אַפַּיִם אָרֶץ יִשְׁתַּחֲווּ־לָךְ
וַעֲפַר רַגְלַיִךְ יְלַחֵכוּ וְיָדַעַתְּ הע״ץ בפתח כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר
לֹא־יֵבֹשׁוּ קֹוָי: כד הֲיֻקַּח מִגִּבּוֹר מַלְקוֹחַ וְאִם־שְׁבִי צַדִּיק
יִמָּלֵט: כה כִּי־כֹה | אָמַר יְהוָה גַּם־שְׁבִי גִבּוֹר יֻקָּח וּמַלְקוֹחַ
עָרִיץ יִמָּלֵט וְאֶת־יְרִיבֵךְ אָנֹכִי אָרִיב וְאֶת־בָּנַיִךְ אָנֹכִי
אוֹשִׁיעַ: כו וְהַאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנַיִךְ אֶת־בְּשָׂרָם וְכֶעָסִיס
דָּמָם יִשְׁכָּרוּן מלרע וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ
וְגֹאֲלֵךְ אֲבִיר יַעֲקֹב: נ א כֹּה | אָמַר יְהוָה אֵי זֶה סֵפֶר
כְּרִיתוּת אִמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּיהָ אוֹ מִי מִנּוֹשֵׁי אֲשֶׁר־
מָכַרְתִּי אֶתְכֶם לוֹ הֵן בַּעֲוֹנֹתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם וּבְפִשְׁעֵיכֶם
שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם: ב מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין
עוֹנֶה הֲקָצוֹר קָצְרָה יָדִי מִפְּדוּת וְאִם־אֵין־בִּי כֹחַ לְהַצִּיל
הֵן בְּגַעֲרָתִי אַחֲרִיב יָם אָשִׂים נְהָרוֹת מִדְבָּר תִּבְאַשׁ
דְּגָתָם מֵאֵין מַיִם וָתָמֹת בַּצָּמָא: ג אַלְבִּישׁ שָׁמַיִם קַדְרוּת
וְשַׂק אָשִׂים כְּסוּתָם: ד אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים נָתַן לִי לְשׁוֹן
לִמּוּדִים לָדַעַת לָעוּת אֶת־יָעֵף דָּבָר יָעִיר | בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
יָעִיר לִי אֹזֶן לִשְׁמֹעַ כַּלִּמּוּדִים: ה אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים פָּתַח־
לִי אֹזֶן וְאָנֹכִי לֹא מָרִיתִי אָחוֹר לֹא נָסוֹגְתִּי: ו גֵּוִי נָתַתִּי
לְמַכִּים וּלְחָיַי לְמֹרְטִים פָּנַי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְּלִמּוֹת וָרֹק:
ז וַאדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים יַעֲזָר־לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלָמְתִּי עַל־כֵּן
שַׂמְתִּי פָנַי כַּחֲלָמִישׁ וָאֵדַע כִּי־לֹא אֵבוֹשׁ: ח קָרוֹב
מַצְדִּיקִי מִי־יָרִיב אִתִּי נַעֲמֹדָה יָחַד מִי־בַעַל מִשְׁפָּטִי
יִגַּשׁ אֵלָי: ט הֵן אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים יַעֲזָר־לִי מִי־הוּא
יַרְשִׁיעֵנִי הֵן כֻּלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ עָשׁ יֹאכְלֵם[59]: י מִי בָכֶם
יְרֵא יְהוָה שֹׁמֵעַ בְּקוֹל עַבְדּוֹ אֲשֶׁר | הָלַךְ חֲשֵׁכִים וְאֵין
נֹגַהּ לוֹ יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וְיִשָּׁעֵן בֵּאלֹהָיו: יא הֵן כֻּלְּכֶם
קֹדְחֵי אֵשׁ מְאַזְּרֵי זִיקוֹת לָכוּ | בְּאוּר אֶשְׁכֶם וּבְזִיקוֹת
בְּעַרְתֶּם מִיָּדִי הָיְתָה־זֹּאת לָכֶם לְמַעֲצֵבָה תִּשְׁכָּבוּן:
נא א שִׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צֶדֶק מְבַקְשֵׁי יְהוָה הַבִּיטוּ אֶל־
צוּר חֻצַּבְתֶּם וְאֶל־מַקֶּבֶת בּוֹר נֻקַּרְתֶּם: ב הַבִּיטוּ אֶל־
אַבְרָהָם אֲבִיכֶם וְאֶל־שָׂרָה תְּחוֹלְלְכֶם כִּי־אֶחָד קְרָאתִיו
וַאֲבָרְכֵהוּ[60] וְאַרְבֵּהוּ: ג כִּי־נִחַם יְהוָה צִיּוֹן נִחַם כָּל־
חָרְבֹתֶיהָ וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן־יְהוָה שָׂשׂוֹן
וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה:

הפטרת ראה

מפטירין בישעיה סימן נ״ד כדלקמן, ומנהג הספרדים להפטיר כן גם אם חל ר״ח אלול בשבת זו, אלא שמוסיפים פסוק ראשון ואחרון מהפטרת ר״ח, ופסוק ראשון ואחרון מהפטרת מחר חדש. ומנהג האשכנזים להפטיר בשל ר״ח (לקמן עמוד 288), ועכ״פ בהפטרת כי תצא שהיא ״רני עקרה״ יסיימו גם ב״עניה סוערה״ הכתובה אחריה [עיין שו״ע סימן תכ״ה ס״א ובהגה ובמשנ״ב שם].

ישעיה סימן נ״ד

א עֲנִיָּה סֹעֲרָה לֹא נֻחָמָה הִנֵּה אֲנֹכִי מַרְבִּיץ בַּפּוּךְ
אֲבָנַיִךְ וִיסַדְתִּיךְ בַּסַּפִּירִים: ב וְשַׂמְתִּי כַדְכֹד הכ״ף הראשונה
בדגש קל והכ״ף השניה רפה שִׁמְשֹׁתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ לְאַבְנֵי אֶקְדָּח
וְכָל־גְּבוּלֵךְ לְאַבְנֵי־חֵפֶץ: ג וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב
שְׁלוֹם בָּנַיִךְ: ד בִּצְדָקָה תִּכּוֹנָנִי רַחֲקִי מֵעֹשֶׁק כִּי־לֹא
תִירָאִי וּמִמְּחִתָּה כִּי לֹא־תִקְרַב אֵלָיִךְ: ה הֵן גּוֹר יָגוּר
אֶפֶס מֵאוֹתִי מִי־גָר אִתֵּךְ עָלַיִךְ יִפּוֹל: ו הן הִנֵּה אָנֹכִי
בָּרָאתִי חָרָשׁ נֹפֵחַ בְּאֵשׁ פֶּחָם וּמוֹצִיא כְלִי לְמַעֲשֵׂהוּ
וְאָנֹכִי בָּרָאתִי מַשְׁחִית לְחַבֵּל: ז כָּל־כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא
יִצְלָח וְכָל־לָשׁוֹן תָּקוּם־אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט תַּרְשִׁיעִי זֹאת
נַחֲלַת עַבְדֵי יְהוָה וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה: נח א הוֹי
כָּל־צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לוֹ כֶּסֶף לְכוּ שִׁבְרוּ
וֶאֱכֹלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְּלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יַיִן וָחָלָב:
ב לָמָּה תִשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־לֶחֶם וִיגִיעֲכֶם בְּלוֹא לְשָׂבְעָה
שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ אֵלַי וֶאֱכְלוּ־טוֹב וְתִתְעַנַּג הנו״ן בפתח בַּדֶּשֶׁן
נַפְשְׁכֶם: ג הַטּוּ אָזְנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם
וְאֶכְרְתָה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חַסְדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים: ד הֵן
עֵד לְאוּמִּים נְתַתִּיו נָגִיד וּמְצַוֶּה לְאֻמִּים: ה הֵן גּוֹי
לֹא־תֵדַע תִּקְרָא וְגוֹי לֹא־יָדְעוּךָ אֵלֶיךָ יָרוּצוּ לְמַעַן יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרֶךָ:

אם חל ר״ח אלול בשבת, מוסיפים פסוק ראשון ואחרון מהפטרת ר״ח.

א כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי
אֵי־זֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי:
כג וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ יָבוֹא
כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר יְהוָה:

ומוסיפים גם פסוק ראשון ואחרון מהפטרת ״מחר חדש״.

יח וַיֹּאמֶר־לוֹ יְהוֹנָתָן מָחָר חֹדֶשׁ וְנִפְקַדְתָּ כִּי יִפָּקֵד
מוֹשָׁבֶךָ: יט וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר

59) פסוק ט׳: יאכלם למנהגנו. 60) פסוק ב׳: ואברכהו למנהגנו.

נִשְׁבַּעְנוּ שָׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה יִהְיֶה
בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעִי וּבֵין זַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם:

הפטרת שופטים

ישעיה סימן נ"א

יב אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֶמְכֶם מִי־אַתְּ וַתִּירְאִי הרי"ש בשוא נע
מֵאֱנוֹשׁ יָמוּת וּמִבֶּן־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן: יג וַתִּשְׁכַּח יְהוָה
עֹשֶׂךָ נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אָרֶץ וַתְּפַחֵד תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם
מִפְּנֵי חֲמַת הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנָן לְהַשְׁחִית וְאַיֵּה חֲמַת
הַמֵּצִיק: יד מְהֵר צֹעֶה לְהִפָּתֵחַ וְלֹא־יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֶא
יֶחְסַר לַחְמוֹ: טו וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ
גַּלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ: טז וָאָשִׂם דְּבָרַי בְּפִיךָ וּבְצֵל
יָדִי כִּסִּיתִיךָ לִנְטֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹד אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן
עַמִּי־אָתָּה: יז הִתְעוֹרְרִי[61] הִתְעוֹרְרִי[61] קוּמִי יְרוּשָׁלִַם
אֲשֶׁר שָׁתִית מִיַּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֲמָתוֹ אֶת־קֻבַּעַת
כּוֹס הַתַּרְעֵלָה שָׁתִית מָצִית: יח אֵין־מְנַהֵל לָהּ מִכָּל־
בָּנִים יָלָדָה וְאֵין מַחֲזִיק בְּיָדָהּ מִכָּל־בָּנִים גִּדָּלָה:
יט שְׁתַּיִם הֵנָּה קָרָאתִיךְ מִי יָנוּד לָךְ הַשֹּׁד וְהַשֶּׁבֶר
וְהָרָעָב וְהַחֶרֶב מִי אֲנַחֲמֵךְ: כ בָּנַיִךְ עֻלְּפוּ שָׁכְבוּ
בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת כְּתוֹא מִכְמָר הַמְלֵאִים המ"ם בשוא נח
חֲמַת־יְהוָה גַּעֲרַת אֱלֹהָיִךְ: כא לָכֵן שִׁמְעִי־נָא זֹאת עֲנִיָּה
וּשְׁכֻרַת וְלֹא מִיָּיִן: כב כֹּה־אָמַר אֲדֹנַיִךְ יְהוָה וֵאלֹהַיִךְ
יָרִיב עַמּוֹ הִנֵּה לָקַחְתִּי מִיָּדֵךְ אֶת־כּוֹס הַתַּרְעֵלָה
אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס חֲמָתִי לֹא־תוֹסִיפִי לִשְׁתּוֹתָהּ עוֹד:
כג וְשַׂמְתִּיהָ בְּיַד מוֹגַיִךְ אֲשֶׁר־אָמְרוּ לְנַפְשֵׁךְ שְׁחִי
וְנַעֲבֹרָה וַתָּשִׁיתִי כָאָרֶץ גֵּוֵךְ וְכַחוּץ לַעֹבְרִים:
נב א עוּרִי מלרע עוּרִי מלרע לְבִשִּׁי עֻזֵּךְ צִיּוֹן לְבִשִּׁי| בִּגְדֵי
תִפְאַרְתֵּךְ יְרוּשָׁלִַם עִיר הַקֹּדֶשׁ כִּי לֹא יוֹסִיף יָבֹא־בָךְ
עוֹד עָרֵל וְטָמֵא: ב הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי שְׁבִי יְרוּשָׁלִַם
התפתחו הִתְפַּתְּחִי מוֹסְרֵי צַוָּארֵךְ שְׁבִיָּה בַּת־צִיּוֹן: ג כִּי־
כֹה אָמַר יְהוָה חִנָּם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶסֶף תִּגָּאֲלוּ: ד כִּי
כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים מִצְרַיִם יָרַד־עַמִּי
בָּרִאשֹׁנָה לָגוּר שָׁם וְאַשּׁוּר בְּאֶפֶס עֲשָׁקוֹ: ה וְעַתָּה
מַה־לִּי־פֹה נְאֻם־יְהוָה כִּי־לֻקַּח עַמִּי חִנָּם משלו מֹשְׁלָיו
יְהֵילִלוּ נְאֻם־יְהוָה וְתָמִיד כָּל־הַיּוֹם שְׁמִי מְנֹאָץ המ"ם
בחיריק: ו לָכֵן יֵדַע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־אֲנִי־
הוּא הַמְדַבֵּר המ"ם בשוא נח הִנֵּנִי: ז מַה־נָּאוּ עַל־הֶהָרִים
רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ
יְשׁוּעָה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ: ח קוֹל צֹפַיִךְ נָשְׂאוּ
קוֹל יַחְדָּו יְרַנֵּנוּ כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן:
ט פִּצְחוּ רַנְּנוּ יַחְדָּו חָרְבוֹת יְרוּשָׁלִַם כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ
גָּאַל יְרוּשָׁלִַם: י חָשַׂף יְהוָה אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי
כָּל־הַגּוֹיִם וְרָאוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ:
יא סוּרוּ סוּרוּ צְאוּ מִשָּׁם טָמֵא אַל־תִּגָּעוּ צְאוּ מִתּוֹכָהּ
הִבָּרוּ נֹשְׂאֵי כְּלֵי יְהוָה: יב כִּי לֹא בְחִפָּזוֹן תֵּצֵאוּ
וּבְמְנוּסָה לֹא תֵלֵכוּן כִּי־הֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה
וּמְאַסִּפְכֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

הפטרת כי תצא

ישעיה סימן נ"ד

א רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה וְצַהֲלִי לֹא־חָלָה מלעיל
כִּי־רַבִּים בְּנֵי־שֹׁמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה:
ב הַרְחִיבִי| מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטּוּ אַל־
תַּחְשֹׂכִי הַאֲרִיכִי מֵיתָרַיִךְ וִיתֵדֹתַיִךְ חַזֵּקִי: ג כִּי־יָמִין
וּשְׂמֹאול תִּפְרֹצִי וְזַרְעֵךְ גוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נְשַׁמּוֹת המ"ם בדגש
חזק יוֹשִׁיבוּ: ד אַל־תִּירְאִי הרי"ש בשוא נע כִּי־לֹא תֵבוֹשִׁי וְאַל־
תִּכָּלְמִי כִּי־לֹא תַחְפִּירִי כִּי בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ תִּשְׁכָּחִי
וְחֶרְפַּת אַלְמְנוּתַיִךְ לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד: ה כִּי בֹעֲלַיִךְ עֹשַׂיִךְ
יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ וְגֹאַלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־
הָאָרֶץ יִקָּרֵא: ו כִּי־כְאִשָּׁה עֲזוּבָה וַעֲצוּבַת מלעיל רוּחַ
קָרָאֲךְ יְהוָה וְאֵשֶׁת נְעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהָיִךְ:
ז בְּרֶגַע קָטֹן עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֲקַבְּצֵךְ: ח בְּשֶׁצֶף
קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ
אָמַר גֹּאַלֵךְ יְהוָה: ט כִּי־מֵי נֹחַ זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
מֵעֲבֹר מֵי־נֹחַ עוֹד עַל־הָאָרֶץ כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְּצֹף עָלַיִךְ
וּמִגְּעָר[62]־בָּךְ: י כִּי הֶהָרִים יָמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוֹטֶינָה
וְחַסְדִּי מֵאִתֵּךְ לֹא־יָמוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תָמוּט אָמַר
מְרַחֲמֵךְ יְהוָה:

הפטרת כי תבוא

ישעיה סימן ס'

א קוּמִי אוֹרִי כִּי־בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ זָרָח:
ב כִּי־הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה־אֶרֶץ וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים וְעָלַיִךְ

61) פסוק י"ז: הִתְעוֹרְרִי למנהגנו. 62) פסוק ט': מנהגנו לקרוא את הגימ"ל בשוא קמץ כדברי הרד"ק ומנחת שי, וכ"כ הרב לחם הביכורים (דף מ"ו ע"א).

יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלֶיךָ יֵרָאֶה: ג וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֶךָ
וּמְלָכִים לְנֹגַהּ מלעיל זַרְחֶךָ: ד שְׂאִי־סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי
כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָּאוּ־לָךְ בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וּבְנֹתַיִךְ
עַל־צַד תֵּאָמַנָּה: ה אָז תִּרְאִי וְנָהַרְתְּ וּפָחַד וְרָחַב
לְבָבֵךְ כִּי־יֵהָפֵךְ עָלַיִךְ הֲמוֹן יָם חֵיל גּוֹיִם יָבֹאוּ לָךְ:
ו שִׁפְעַת גְּמַלִּים תְּכַסֵּךְ בִּכְרֵי מִדְיָן וְעֵיפָה כֻּלָּם מִשְּׁבָא
יָבֹאוּ זָהָב וּלְבוֹנָה יִשָּׂאוּ וּתְהִלּוֹת יְהוָה יפסיק מעט יְבַשֵّרוּ:
ז כָּל־צֹאן קֵדָר יִקָּבְצוּ לָךְ אֵילֵי נְבָיוֹת יְשָׁרְתוּנֵךְ מלעיל
יַעֲלוּ עַל־רָצוֹן מִזְבְּחִי וּבֵית תִּפְאַרְתִּי אַפְאֵר: ח מִי־
אֵלֶּה כָּעָב תָּעוּפֶינָה וְכַיּוֹנִים אֶל־אֲרֻבֹּתֵיהֶם: ט כִּי־לִי
אִיִּים יְקַוּוּ וָאֳנִיּוֹת הר״ר בקמץ תַּרְשִׁישׁ בָּרִאשֹׁנָה לְהָבִיא
בָנַיִךְ מֵרָחוֹק כַּסְפָּם וּזְהָבָם אִתָּם לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרֶךָ: י וּבָנוּ בְנֵי־נֵכָר חֹמֹתַיִךְ
וּמַלְכֵיהֶם יְשָׁרְתוּנֵךְ מלעיל כִּי בְקִצְפִּי הִכִּיתִיךְ וּבְרִצוֹנִי
רִחַמְתִּיךְ: יא וּפִתְחוּ שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד יוֹמָם וָלַיְלָה לֹא
יִסָּגֵרוּ לְהָבִיא אֵלַיִךְ חֵיל גּוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם נְהוּגִים:
יב כִּי־הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּךְ יֹאבֵדוּ וְהַגּוֹיִם
חָרֹב יֶחֳרָבוּ: יג כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן אֵלַיִךְ יָבוֹא בְּרוֹשׁ תִּדְהָר
וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו לְפָאֵר מְקוֹם מִקְדָּשִׁי וּמְקוֹם רַגְלַי
אֲכַבֵּד: יד וְהָלְכוּ אֵלַיִךְ שְׁחוֹחַ בְּנֵי מְעַנַּיִךְ וְהִשְׁתַּחֲווּ
עַל־כַּפּוֹת רַגְלַיִךְ כָּל־מְנַאֲצַיִךְ וְקָרְאוּ לָךְ עִיר יְהוָה
צִיּוֹן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: טו תַּחַת הֱיוֹתֵךְ עֲזוּבָה וּשְׂנוּאָה
וְאֵין עוֹבֵר וְשַׂמְתִּיךְ לִגְאוֹן עוֹלָם מָשׂוֹשׂ דּוֹר וָדוֹר:
טז וְיָנַקְתְּ חֲלֶב גּוֹיִם וְשַׁד מְלָכִים תִּינָקִי וְיָדַעַתְּ העי״ן בפתח
כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאֲלֵךְ אֲבִיר יַעֲקֹב: יז תַּחַת
הַנְּחֹשֶׁת אָבִיא זָהָב וְתַחַת הַבַּרְזֶל אָבִיא מלעיל כֶּסֶף
וְתַחַת הָעֵצִים נְחֹשֶׁת וְתַחַת הָאֲבָנִים בַּרְזֶל וְשַׂמְתִּי
פְקֻדָּתֵךְ שָׁלוֹם וְנֹגְשַׂיִךְ צְדָקָה: יח לֹא־יִשָּׁמַע עוֹד חָמָס
בְּאַרְצֵךְ שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּגְבוּלָיִךְ וְקָרָאת יְשׁוּעָה חוֹמֹתַיִךְ
וּשְׁעָרַיִךְ תְּהִלָּה: יט לֹא־יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר
יוֹמָם וּלְנֹגַהּ הַיָּרֵחַ לֹא־יָאִיר לָךְ וְהָיָה־לָּךְ יְהוָה לְאוֹר
עוֹלָם וֵאלֹהַיִךְ לְתִפְאַרְתֵּךְ: כ לֹא־יָבוֹא עוֹד שִׁמְשֵׁךְ
וִירֵחֵךְ לֹא יֵאָסֵף כִּי יְהוָה יִהְיֶה־לָּךְ לְאוֹר עוֹלָם
וְשָׁלְמוּ יְמֵי אֶבְלֵךְ: כא וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ
אֶרֶץ נֵצֶר מטעו מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר: כב הַקָּטֹן
יִהְיֶה לָאֶלֶף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עָצוּם אֲנִי יְהוָה בְּעִתָּהּ
אֲחִישֶׁנָּה:

הפטרת נצבים

בין כשהפרשיות נפרדות ובין כשהן מחוברות.

ישעיה סימן ס״א

א שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בַּיהוָה תָּגֵל נַפְשִׁי בֵּאלֹהַי כִּי הִלְבִּישַׁנִי
בִּגְדֵי־יֶשַׁע מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי כֶּחָתָן יְכַהֵן פְּאֵר וְכַכַּלָּה
תַּעְדֶּה העי״ן בשוא נח כֵּלֶיהָ: ב כִּי כָאָרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְגַנָּה
זֵרוּעֶיהָ תַּצְמִיחַ כֵּן | אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים יַצְמִיחַ צְדָקָה
וּתְהִלָּה נֶגֶד כָּל־הַגּוֹיִם: סב א לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחֱשֶׁה
וּלְמַעַן יְרוּשָׁלִַם לֹא אֶשְׁקוֹט עַד־יֵצֵא כַנֹּגַהּ צִדְקָהּ
וִישׁוּעָתָהּ כְּלַפִּיד יִבְעָר: ב וְרָאוּ גוֹיִם צִדְקֵךְ וְכָל־מְלָכִים
כְּבוֹדֵךְ וְקֹרָא לָךְ שֵׁם חָדָשׁ אֲשֶׁר פִּי יְהוָה יפסיק מעט
יִקְּבֶנּוּ: ג וְהָיִית עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד־יְהוָה וצנוף וּצְנִיף
מְלוּכָה בְּכַף־אֱלֹהָיִךְ: ד לֹא־יֵאָמֵר לָךְ עוֹד עֲזוּבָה
וּלְאַרְצֵךְ לֹא־יֵאָמֵר עוֹד שְׁמָמָה כִּי לָךְ יִקְרָא חֶפְצִי־בָהּ
וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה כִּי־חָפֵץ יְהוָה בָּךְ וְאַרְצֵךְ תִּבָּעֵל:
ה כִּי־יִבְעַל בָּחוּר בְּתוּלָה יִבְעָלוּךְ בָּנָיִךְ וּמְשׂוֹשׂ חָתָן
עַל־כַּלָּה יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ: ו עַל־חֹמֹתַיִךְ יְרוּשָׁלִַם
הִפְקַדְתִּי שֹׁמְרִים כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא
יֶחֱשׁוּ הַמַּזְכִּירִים אֶת־יְהוָה אַל־דֳּמִי מלרע לָכֶם: ז וְאַל־
תִּתְּנוּ דֳמִי מלרע לוֹ עַד־יְכוֹנֵן וְעַד־יָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלִַם
תְּהִלָּה בָּאָרֶץ: ח נִשְׁבַּע יבטא היטב את העי״ן יְהוָה בִּימִינוֹ וּבִזְרוֹעַ
עֻזּוֹ אִם־אֶתֵּן אֶת־דְּגָנֵךְ עוֹד מַאֲכָל לְאֹיְבָיִךְ וְאִם־יִשְׁתּוּ
בְנֵי־נֵכָר תִּירוֹשֵׁךְ אֲשֶׁר יָגַעַתְּ העי״ן בפתח בּוֹ: ט כִּי מְאַסְפָיו
יֹאכְלֻהוּ[63] וְהִלְלוּ[64] אֶת־יְהוָה וּמְקַבְּצָיו יִשְׁתֻּהוּ בְּחַצְרוֹת
קָדְשִׁי: י עִבְרוּ עִבְרוּ בַּשְּׁעָרִים פַּנּוּ דֶּרֶךְ הָעָם סֹלּוּ סֹלּוּ
הַמְּסִלָּה המ״ם בשוא נח סַקְּלוּ מֵאֶבֶן הָרִימוּ נֵס עַל־הָעַמִּים:
יא הִנֵּה יְהוָה הִשְׁמִיעַ אֶל־קְצֵה הָאָרֶץ אִמְרוּ לְבַת־צִיּוֹן
הִנֵּה יְשׁוּעָתֵךְ בָּא הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו:
יב וְקָרְאוּ לָהֶם עַם־הַקֹּדֶשׁ גְּאוּלֵי יְהוָה וְלָךְ יִקָּרֵא דְּרוּשָׁה
עִיר לֹא נֶעֱזָבָה: סג א מִי־זֶה | בָּא מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים
מִבָּצְרָה זֶה הָדוּר בִּלְבוּשׁוֹ צֹעֶה בְּרֹב כֹּחוֹ אֲנִי מְדַבֵּר
בִּצְדָקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ: ב מַדּוּעַ אָדֹם לִלְבוּשֶׁךָ וּבְגָדֶיךָ
כְּדֹרֵךְ בְּגַת: ג פּוּרָה | דָּרַכְתִּי לְבַדִּי וּמֵעַמִּים אֵין־אִישׁ
אִתִּי וָאֶדְרְכֵם בְּאַפִּי וָאֲרַמְסֵם בַּחֲמָתִי וְיֵז נִצְחָם
עַל־בְּגָדַי וְכָל־מַלְבּוּשַׁי אֶגְאָלְתִּי: ד כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי

63) פסוק ט׳: יאכלהו למנהגנו. 64) שם: והללו למנהגנו.

וּשְׁנַת גְּאוּלַי בָּאָה: ח וְאַבִּיט וְאֵין עֹזֵר וְאֶשְׁתּוֹמֵם וְאֵין
סוֹמֵךְ וַתּוֹשַׁע לִי זְרֹעִי וַחֲמָתִי הִיא סְמָכָתְנִי: ט וְאָבוּס
עַמִּים בְּאַפִּי וַאֲשַׁכְּרֵם בַּחֲמָתִי וְאוֹרִיד לָאָרֶץ נִצְחָם:
י חַסְדֵי יְהוָה | אַזְכִּיר תְּהִלּוֹת יְהוָה כְּעַל כֹּל אֲשֶׁר־
גְּמָלָנוּ יְהוָה וְרַב־טוּב לְבֵית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־גְּמָלָם
כְּרַחֲמָיו וּכְרֹב חֲסָדָיו: יא וַיֹּאמֶר אַךְ־עַמִּי הֵמָּה בָנִים לֹא
יְשַׁקֵּרוּ וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ: יב בְּכָל־צָרָתָם | לוֹ צָר
וּמַלְאַךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעָם בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם
וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם:

הפטרת וילך

כשפרשיות נצבים וילך נפרדות. וכשהן מחוברות מפטירין בשל נצבים.

הושע סימן י״ד

ב שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ:
ג קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אִמְרוּ אֵלָיו
כָּל־תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח־טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ:
ד אַשּׁוּר | לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא־נֹאמַר עוֹד
אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ אֲשֶׁר־בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם: ה אֶרְפָּא
מְשׁוּבָתָם אֹהַבֵּם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ: ו אֶהְיֶה כַּטַּל
לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן: ז יֵלְכוּ
יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְّבָנוֹן: ח יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי
בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן: ט אֶפְרַיִם
מַה־לִּי עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ
רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִּרְיְךָ הפ״א בסגול נִמְצָא: י מִי חָכָם וְיָבֵן הטעם ביו״ד
עם העמדה קטנה בגי״ת אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי־יְשָׁרִים דַּרְכֵי יְהוָה
וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם:

ומוסיפים את שלושת הפסוקים דלהלן מספר מיכה סימן ז׳.

יח מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית
נַחֲלָתוֹ לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא:
יט יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם
כָּל־חַטֹּאתָם: כ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

כאן מסיימים הספרדים, והאשכנזים מוסיפים את הפסוקים דלהלן מספר יואל סימן ב׳.

א וַיהוָה נָתַן קוֹלוֹ לִפְנֵי חֵילוֹ כִּי רַב מְאֹד מַחֲנֵהוּ כִּי עָצוּם
עֹשֵׂה דְבָרוֹ כִּי־גָדוֹל יוֹם־יְהוָה וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יְכִילֶנּוּ:
ב וְגַם־עַתָּה נְאֻם־יְהוָה שֻׁבוּ עָדַי בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְצוֹם
וּבִבְכִי וּבְמִסְפֵּד: ג וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם וְאַל־בִּגְדֵיכֶם וְשׁוּבוּ
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם
וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה: ד מִי יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם
וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה מִנְחָה וָנֶסֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
ה תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן קַדְּשׁוּ־צוֹם קְרָאוּ עֲצָרָה: ו אִסְפוּ־
עָם קַדְּשׁוּ קָהָל קִבְּצוּ זְקֵנִים אִסְפוּ עוֹלָלִים וְיוֹנְקֵי שָׁדָיִם
יֵצֵא חָתָן מֵחֶדְרוֹ וְכַלָּה מֵחֻפָּתָהּ: ז בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ
יִבְכּוּ הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי יְהוָה וְיֹאמְרוּ חוּסָה יְהוָה עַל־
עַמֶּךָ וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם לָמָּה
יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם: ח וַיְקַנֵּא יְהוָה לְאַרְצוֹ
וַיַּחְמֹל עַל־עַמּוֹ: ט וַיַּעַן יְהוָה וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ הִנְנִי שֹׁלֵחַ
לָכֶם אֶת־הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ וְלֹא־
אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חֶרְפָּה בַגּוֹיִם: י וְאֶת־הַצְּפוֹנִי אַרְחִיק
מֵעֲלֵיכֶם וְהַדַּחְתִּיהוּ אֶל־אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמָמָה אֶת־פָּנָיו אֶל־
הַיָּם הַקַּדְמֹנִי וְסֹפוֹ אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן וְעָלָה בְאָשׁוֹ האל״ף בשוא נח
וְתַעַל צַחֲנָתוֹ כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת: יא אַל־תִּירְאִי
אֲדָמָה גִּילִי וּשְׂמָחִי כִּי־הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת: יב אַל־
תִּירְאוּ בַהֲמוֹת שָׂדַי כִּי דָשְׁאוּ נְאוֹת מִדְבָּר כִּי־עֵץ נָשָׂא
פִרְיוֹ תְּאֵנָה וָגֶפֶן נָתְנוּ חֵילָם: יג וּבְנֵי צִיּוֹן גִּילוּ וְשִׂמְחוּ
בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־נָתַן לָכֶם אֶת־הַמּוֹרֶה לִצְדָקָה וַיּוֹרֶד
לָכֶם גֶּשֶׁם מוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ בָּרִאשׁוֹן: יד וּמָלְאוּ הַגָּרָנוֹת בֶּר
וְהֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר: טו וְשִׁלַּמְתִּי לָכֶם אֶת־
הַשָּׁנִים אֲשֶׁר אָכַל הָאַרְבֶּה הַיֶּלֶק וְהַחָסִיל וְהַגָּזָם חֵילִי
הַגָּדוֹל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי בָכֶם: טז וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ
וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם
לְהַפְלִיא וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: יז וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב
יִשְׂרָאֵל אָנִי וַאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי
לְעוֹלָם:

הפטרת האזינו

כשנקראת בין יוה״כ לסוכות מפטירין בשמואל ב׳ סימן כ״ב כדלהלן, ואם נקראת לפני יוה״כ מפטירין ״שובה ישראל״ (לעיל הפטרת וילך).

שמואל ב׳ סימן כ״ב

א וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם
הִצִּיל יְהוָה אֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִכַּף שָׁאוּל: ב וַיֹּאמַר
יְהוָה סַלְעִי וּמְצָדָתִי וּמְפַלְטִי־לִי: ג אֱלֹהֵי צוּרִי אֶחֱסֶה־

בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי וּמְנוֹסִי מֹשִׁיעִי מֵחָמָס
תּוֹשִׁיעֵנִי: ז מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ: ח כִּי
אֲפָפוּנִי מִשְׁבְּרֵי־מָוֶת נַחֲלֵי בְלִיָּעַל יְבַעֲתוּנִי: ט חֶבְלֵי
שְׁאוֹל סַבּוּנִי קִדְּמוּנִי מֹקְשֵׁי־מָוֶת: י בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה
וְאֶל־אֱלֹהַי אֶקְרָא וַיִּשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי
בְּאָזְנָיו: יא ותגעש וַיִּתְגָּעַשׁ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ מוֹסְדוֹת הַשָּׁמַיִם
יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ: יב עָלָה עָשָׁן בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ
מִפִּיו תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ: יג וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד
וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו: יד וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעָף וַיֵּרָא
עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ: טו וַיָּשֶׁת חֹשֶׁךְ סְבִיבֹתָיו סֻכּוֹת חֲשַׁרַת־
מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים: טז מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ בָּעֲרוּ גַחֲלֵי־אֵשׁ:
יז יַרְעֵם מִן־שָׁמַיִם יְהוָה וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ: יח וַיִּשְׁלַח חִצִּים
וַיְפִיצֵם בָּרָק ויהמם וַיָּהָם מלרע: יט וַיֵּרָאוּ אֲפִיקֵי יָם יִגָּלוּ
מוֹסְדוֹת תֵּבֵל בְּגַעֲרַת יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפּוֹ: כ יִשְׁלַח
מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים: כא יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִי עָז
מִשֹּׂנְאַי כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי: כב יְקַדְּמוּנִי בְּיוֹם אֵידִי וַיְהִי יְהוָה
מִשְׁעָן לִי: כג וַיֹּצֵא לַמֶּרְחָב אֹתִי יְחַלְּצֵנִי כִּי־חָפֵץ בִּי: השעם בחי״ת עם העמדה קטנה בפ״א
כד יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקָתִי כְּבֹר יָדַי
יָשִׁיב לִי: כה כִּי שָׁמַרְתִּי דַרְכֵי יְהוָה וְלֹא רָשַׁעְתִּי
מֵאֱלֹהָי: כו כִּי כָל־משפטו מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־
אָסוּר מִמֶּנָּה: כז וָאֱהִי תָמִים לוֹ וָאֶשְׁתַּמֶּרָה מֵעֲוֹנִי:
כח וַיָּשֶׁב יְהוָה לִי כְּצִדְקָתִי כְּבֹרִי לְנֶגֶד עֵינָיו: כט עִם־
חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גִּבּוֹר תָּמִים תִּתַּמָּם: ל עִם־נָבָר
תִּתָּבָר וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתַּפָּל: לא וְאֶת־עַם עָנִי תּוֹשִׁיעַ וְעֵינֶיךָ
עַל־רָמִים תַּשְׁפִּיל: לב כִּי־אַתָּה נִירִי יְהוָה וַיהוָה יפסיק מעט
יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי: לג כִּי בְכָה אָרוּץ גְּדוּד בֵּאלֹהַי אֲדַלֶּג־שׁוּר:
לד הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל
הַחֹסִים בּוֹ: לה כִּי מִי־אֵל מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר
מִבַּלְעֲדֵי אֱלֹהֵינוּ: לו הָאֵל מָעוּזִּי חָיִל וַיַּתֵּר תָּמִים
דרכו דַּרְכִּי: לז מְשַׁוֶּה רגליו רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל־בָּמֹתַי
יַעֲמִידֵנִי: לח מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחַת קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה
זְרֹעֹתָי: לט וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וַעֲנָוָתְךָ תַּרְבֵּנִי: מ תַּרְחִיב
צַעֲדִי תַּחְתָּנִי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי: מא אֶרְדֹּף אֹיְבַי
וָאַשְׁמִידֵם וְלֹא אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם: מב וָאֲכַלֵּם וָאֲמְחָצֵם
וְלֹא יָקוּמוּן וַיִּפְּלוּ תַּחַת רַגְלָי: מג וַתְּזָרְנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה
תַּכְרִיעַ קָמַי תַּחְתָּנִי: מד וְאֹיְבַי תָּתָּה לִּי עֹרֶף מְשַׂנְאַי
וָאַצְמִיתֵם: מה יִשְׁעוּ וְאֵין מוֹשִׁיעַ אֶל־יְהוָה וְלֹא עָנָם:
מו וָאֶשְׁחָקֵם כַּעֲפַר־אָרֶץ כְּטִיט־חוּצוֹת אֲדַקֵּם אֶרְקָעֵם:
מז תְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי עַמִּי תִּשְׁמְרֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם
לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדֻנִי: מח בְּנֵי נֵכָר יִתְכַּחֲשׁוּ־לִי לְשֵׁמוּעַ אֹזֶן
יִשְׁמָעוּ לִי: מט בְּנֵי נֵכָר יִבֹּלוּ וַיַּחְגְּרוּ מִמִּסְגְּרוֹתָם: נ חַי־
יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרֹם אֱלֹהֵי צוּר יִשְׁעִי: נא הָאֵל הַנֹּתֵן
נְקָמוֹת לִי וּמֹרִיד עַמִּים תַּחְתָּנִי: נב וּמוֹצִיאִי מֵאֹיְבָי
וּמִקָּמַי תְּרוֹמְמֵנִי[65] מֵאִישׁ חֲמָסִים תַּצִּילֵנִי: נג עַל־כֵּן
אוֹדְךָ יְהוָה בַּגּוֹיִם וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּר: נא מגדיל מִגְדֹּל יְשׁוּעוֹת
מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה־חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם:

הפטרת וזאת הברכה

שמחת תורה

מוציאין שלשה ספרים, בראשון קורין לפחות שבעה את פרשת וזאת הברכה. ובספר שני קורא חתן בראשית (בראשית א׳, כל הפרק ופרק ב׳ פסוקים א׳–ג׳). ובספר שלישי קורא המפטיר בפרשת פינחס "ביום השמיני עצרת" (במדבר פרק כ״ט פסוקים ל״ה–ל״ט ופרק ל׳ פסוק א׳).

יהושע סימן א׳

א וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מְשֶׁרֵת מֹשֶׁה לֵאמֹר: ב מֹשֶׁה עַבְדִּי
מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה אַתָּה וְכָל־הָעָם
הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
ג כָּל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם נְתַתִּיו
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־מֹשֶׁה: ד מִהַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן הַזֶּה
וְעַד־הַנָּהָר | הַגָּדוֹל נְהַר־פְּרָת כֹּל אֶרֶץ הַחִתִּים וְעַד־
הַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ יִהְיֶה גְּבוּלְכֶם: ה לֹא־יִתְיַצֵּב
אִישׁ לְפָנֶיךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה
אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אַרְפְּךָ וְלֹא אֶעֶזְבֶךָּ: ו חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי
אַתָּה תַּנְחִיל אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי
לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם: ז רַק חֲזַק וֶאֱמָץ מְאֹד לִשְׁמֹר
לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוְּךָ מֹשֶׁה עַבְדִּי אַל־תָּסוּר
מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול לְמַעַן תַּשְׂכִּיל בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ:
ח לֹא־יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם
וָלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב בּוֹ כִּי־אָז
תַּצְלִיחַ אֶת־דַּרְכֶּךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל: ט הֲלֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק
וֶאֱמָץ אַל־תַּעֲרֹץ וְאַל־תֵּחָת כִּי עִמְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ:

כאן מסיימים הספרדים, והאשכנזים ממשיכים.

65) פסוק מ״ט: תרוממני למנהגנו.

וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־שֹׁטְרֵי הָעָם לֵאמֹר: יא עִבְרוּ | בְּקֶרֶב
הַמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת־הָעָם לֵאמֹר הָכִינוּ לָכֶם צֵידָה כִּי
בְּעוֹד | שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה
לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם
לְרִשְׁתָּהּ: יב וְלָרְאוּבֵנִי הא״ף נחה וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט
הַמְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: יג זָכוֹר אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר
צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
מֵנִיחַ לָכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת: יד נָשֵׁיכֶם
טַפְּכֶם וּמִקְנֵיכֶם יֵשְׁבוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם תַּעַבְרוּ חֲמֻשִׁים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם כָּל
גִּבּוֹרֵי הַחַיִל וַעֲזַרְתֶּם אוֹתָם: טו עַד אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה |
לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם וְיָרְשׁוּ גַם־הֵמָּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָהֶם וְשַׁבְתֶּם לְאֶרֶץ יְרֻשָּׁתְכֶם וִירִשְׁתֶּם
אוֹתָהּ אֲשֶׁר | נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ: טו וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־
צִוִּיתָנוּ נַעֲשֶׂה וְאֶל־כָּל־אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנוּ נֵלֵךְ: יז בְּכֹל
אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ אֶל־מֹשֶׁה כֵּן נִשְׁמַע אֵלֶיךָ רַק יִהְיֶה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־מֹשֶׁה: יח כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־
יַמְרֶה אֶת־פִּיךָ וְלֹא־יִשְׁמַע אֶת־דְּבָרֶיךָ לְכֹל אֲשֶׁר־
תְּצַוֶּנּוּ יפס״ק מעט יוּמָת רַק חֲזַק וֶאֱמָץ:

הפטרת מזור וזרש

שמואל א׳ סימן כ׳

יח וַיֹּאמֶר־לוֹ יְהוֹנָתָן מָחָר חֹדֶשׁ וְנִפְקַדְתָּ כִּי יִפָּקֵד
מוֹשָׁבֶךָ: יט וְשָׁלַשְׁתָּ תֵּרֵד מְאֹד וּבָאתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־
נִסְתַּרְתָּ שָׁם בְּיוֹם הַמַّעֲשֶׂה וְיָשַׁבְתָּ אֵצֶל הָאֶבֶן הָאֵזֶל:
כ וַאֲנִי שְׁלֹשֶׁת הַחִצִּים צִדָּה מלרע אוֹרֶה לְשַׁלַּח־לִי
לְמַטָּרָה: כא וְהִנֵּה אֶשְׁלַח אֶת־הַנַּעַר לֵךְ מְצָא אֶת־
הַחִצִּים אִם־אָמוֹר אֹמַר לַנַּעַר הִנֵּה הַחִצִּים | מִמְּךָ וָהֵנָּה
קָחֶנּוּ וָבָאָה כִּי־שָׁלוֹם לְךָ וְאֵין דָּבָר חַי־יְהוָה: כב וְאִם־
כֹּה אֹמַר לָעֶלֶם הִנֵּה הַחִצִּים מִמְּךָ וָהָלְאָה לֵךְ כִּי
שִׁלַּחֲךָ יְהוָה: כג וְהַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֲנִי וָאַתָּה הִנֵּה
יְהוָה בֵּינִי וּבֵינְךָ עַד־עוֹלָם: כד וַיִּסָּתֶר דָּוִד בַּשָּׂדֶה וַיְהִי
הַחֹדֶשׁ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ על אֶל־הַלֶּחֶם לֶאֱכוֹל: כה וַיֵּשֶׁב
הַמֶּלֶךְ עַל־מוֹשָׁבוֹ כְּפַעַם | בְּפַעַם אֶל־מוֹשַׁב הַקִּיר וַיָּקָם
יְהוֹנָתָן וַיֵּשֶׁב אַבְנֵר מִצַּד שָׁאוּל וַיִּפָּקֵד מְקוֹם דָּוִד:
כו וְלֹא־דִבֶּר שָׁאוּל מְאוּמָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אָמַר מִקְרֶה
הוּא בִּלְתִּי טָהֹר הוּא כִּי־לֹא טָהוֹר: כז וַיְהִי מִמָּחֳרַת
הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּפָּקֵד מְקוֹם דָּוִד וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־
יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מַדּוּעַ לֹא־בָא בֶן־יִשַׁי גַּם־תְּמוֹל גַּם־הַיּוֹם
אֶל־הַלֶּחֶם: כח וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל נִשְׁאֹל נִשְׁאַל דָּוִד
מֵעִמָּדִי עַד־בֵּית לָחֶם: כט וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי נָא כִּי זֶבַח
מִשְׁפָּחָה לָנוּ בָּעִיר וְהוּא צִוָּה־לִי אָחִי וְעַתָּה אִם־
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אִמָּלְטָה נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־אֶחָי
עַל־כֵּן לֹא־בָא אֶל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ: ל וַיִּחַר־אַף שָׁאוּל
בִּיהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לוֹ בֶּן־נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת הֲלוֹא יָדַעְתִּי
כִּי־בֹחֵר אַתָּה לְבֶן־יִשַׁי לְבָשְׁתְּךָ וּלְבֹשֶׁת עֶרְוַת אִמֶּךָ:
לא כִּי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בֶּן־יִשַׁי חַי עַל־הָאֲדָמָה לֹא תִכּוֹן
אַתָּה וּמַלְכוּתֶךָ וְעַתָּה שְׁלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלַי כִּי בֶן־מָוֶת
הוּא: לב וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה
יוּמַת מֶה עָשָׂה: לג וַיָּטֶל שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית עָלָיו לְהַכֹּתוֹ
וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלָה מלעיל הִיא מֵעִם אָבִיו לְהָמִית
אֶת־דָּוִד: לד וַיָּקָם יְהוֹנָתָן מֵעִם הַשֻּׁלְחָן בֶּחָרִי־אָף וְלֹא־
אָכַל בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לֶחֶם כִּי נֶעְצַב העי״ן בשוא נח
אֶל־דָּוִד כִּי הִכְלְמוֹ אָבִיו: לה וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן
הַשָּׂדֶה לְמוֹעֵד דָּוִד וְנַעַר קָטֹן עִמּוֹ: לו וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ רֵץ
מְצָא־נָא אֶת־הַחִצִּים אֲשֶׁר אָנֹכִי מוֹרֶה הַנַּעַר רָץ
וְהוּא־יָרָה הַחֵצִי מלעיל לְהַעֲבְרוֹ: לז וַיָּבֹא הַנַּעַר עַד־מְקוֹם
הַחֵצִי אֲשֶׁר יָרָה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַّעַר
וַיֹּאמֶר הֲלוֹא הַחֵצִי מִמְּךָ וָהָלְאָה: לח וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן
אַחֲרֵי הַנַּעַר מְהֵרָה חוּשָׁה אַל־תַּעֲמֹד וַיְלַקֵּט נַעַר
יְהוֹנָתָן אֶת־החצי הַחִצִּים וַיָּבֹא אֶל־אֲדֹנָיו: לט וְהַנַּעַר לֹא־
יָדַע מְאוּמָה אַךְ יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדְעוּ אֶת־הַדָּבָר: מ וַיִּתֵּן
יְהוֹנָתָן אֶת־כֵּלָיו אֶל־הַנַּעַר אֲשֶׁר־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ
הָבִיא הָעִיר: מא הַנַּעַר בָּא וְדָוִד קָם מֵאֵצֶל הַנֶּגֶב וַיִּפֹּל
לְאַפָּיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּשְׁקוּ | אִישׁ
אֶת־רֵעֵהוּ וַיִּבְכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ עַד־דָּוִד הִגְדִּיל:
מב וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ
אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה יִהְיֶה | בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין
זַרְעִי וּבֵין זַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם:

הפטרת שבת וראש חודש

ישעיה סימן ס״ו

א כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי

אֵי־זֶה בַּיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי:
ב וְאֶת־כָּל־אֵלֶּה יָדִי עָשָׂתָה וַיִּהְיוּ כָל־אֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה
וְאֶל־זֶה אַבִּיט אֶל־עָנִי וּנְכֵה־רוּחַ וְחָרֵד עַל־דְּבָרִי:
ג שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מַכֵּה־אִישׁ זוֹבֵחַ הַשֶּׂה עֹרֵף הטעם בעי״ן עם
העמדה קטנה ברי״ש כֶּלֶב מַעֲלֵה מִנְחָה דַּם־חֲזִיר מַזְכִּיר לְבֹנָה
מְבָרֵךְ הטעם בביי״ת עם העמדה קטנה ברי״ש אָוֶן גַּם־הֵמָּה בָּחֲרוּ
בְּדַרְכֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְשָׁם חָפֵצָה: ד גַּם־אֲנִי אֶבְחַר
בְּתַעֲלֻלֵיהֶם וּמְגוּרֹתָם אָבִיא לָהֶם יַעַן קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה
דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמֵעוּ וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־
חָפַצְתִּי בָּחָרוּ: ה שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ
אָמְרוּ אֲחֵיכֶם שֹׂנְאֵיכֶם מְנַדֵּיכֶם לְמַעַן שְׁמִי יִכְבַּד יְהוָה
וְנִרְאֶה בְשִׂמְחַתְכֶם וְהֵם יֵבֹשׁוּ: ו קוֹל שָׁאוֹן מֵעִיר קוֹל
מֵהֵיכָל קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֹיְבָיו: ז בְּטֶרֶם תָּחִיל
יָלְדָה בְּטֶרֶם יָבוֹא חֶבֶל לָהּ וְהִמְלִיטָה זָכָר: ח מִי־שָׁמַע
כָּזֹאת מִי רָאָה כָּאֵלֶּה הֲיוּחַל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד אִם־
יִוָּלֵד הטעם בוי״ו עם העמדה קטנה בלמ״ד גּוֹי פַּעַם אֶחָת כִּי־חָלָה
גַּם־יָלְדָה צִיּוֹן אֶת־בָּנֶיהָ: ט הַאֲנִי אַשְׁבִּיר וְלֹא אוֹלִיד
יֹאמַר יְהוָה אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעָצַרְתִּי אָמַר אֱלֹהָיִךְ:
י שִׂמְחוּ אֶת־יְרוּשָׁלַיִם וְגִילוּ בָהּ כָּל־אֹהֲבֶיהָ שִׂישׂוּ אִתָּהּ
מָשׂוֹשׂ כָּל־הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ: יא לְמַעַן תֵּינְקוּ וּשְׂבַעְתֶּם
מִשֹּׁד תַּנְחֻמֶיהָ לְמַעַן תָּמֹצוּ וְהִתְעַנַּגְתֶּם מִזִּיז כְּבוֹדָהּ:
יב כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי[66] נֹטֶה־אֵלֶיהָ כְּנָהָר שָׁלוֹם
וּכְנַחַל שוֹטֵף כָּבוֹד גּוֹיִם וִינַקְתֶּם עַל־צַד תִּנָּשֵׂאוּ וְעַל־
בִּרְכַּיִם תְּשֹׁעָשָׁעוּ שתי השינ״ן בקמץ רחב והע״ן הראשונה בשוא קמץ: יג כְּאִישׁ
אֲשֶׁר אִמּוֹ תְּנַחֲמֶנּוּ כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם החי״ת בסגול
וּבִירוּשָׁלִַם תְּנֻחָמוּ: יד וּרְאִיתֶם וְשָׂשׂ לִבְּכֶם וְעַצְמוֹתֵיכֶם
כַּדֶּשֶׁא תִּפְרַחְנָה וְנוֹדְעָה יַד־יְהוָה אֶת־עֲבָדָיו וְזָעַם
אֶת־אֹיְבָיו: טו כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ יָבוֹא וְכַסּוּפָה
מַרְכְּבֹתָיו לְהָשִׁיב בְּחֵמָה אַפּוֹ וְגַעֲרָתוֹ בְּלַהֲבֵי־אֵשׁ:
טז כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט וּבְחַרְבּוֹ אֶת־כָּל־בָּשָׂר וְרַבּוּ
חַלְלֵי[67] יְהוָה: יז הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמִּטַּהֲרִים אֶל־הַגַּנּוֹת
אַחַר אחד אַחַת בַּתָּוֶךְ אֹכְלֵי[68] בְּשַׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ
וְהָעַכְבָּר יַחְדָּו יָסֻפוּ נְאֻם־יְהוָה: יח וְאָנֹכִי מַעֲשֵׂיהֶם
וּמַחְשְׁבֹתֵיהֶם בָּאָה מלרע לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְּשֹׁנוֹת
וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי: יט וְשַׂמְתִּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלַּחְתִּי
מֵהֶם פְּלֵיטִים אֶל־הַגּוֹיִם תַּרְשִׁישׁ פּוּל וְלוּד מֹשְׁכֵי
קֶשֶׁת תֻּבַל וְיָוָן הָאִיִּים הָרְחוֹקִים אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־
שִׁמְעִי וְלֹא־רָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ אֶת־כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם:
כ וְהֵבִיאוּ אֶת־כָּל־אַחֵיכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם מִנְחָה לַיהוָה
בַּסּוּסִים וּבָרֶכֶב וּבַצַּבִּים וּבַפְּרָדִים וּבִכְרָכָרוֹת עַל הַר
קָדְשִׁי יְרוּשָׁלִַם אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַמִּנְחָה בִּכְלִי טָהוֹר בֵּית יְהוָה: כא וְגַם־מֵהֶם אֶקַּח
לַכֹּהֲנִים לַלְוִיִּם אָמַר יְהוָה: כב כִּי כַּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם
הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עֹמְדִים לְפָנַי
נְאֻם־יְהוָה כֵּן יַעֲמֹד זַרְעֲכֶם וְשִׁמְכֶם: כג וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ
בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת
לְפָנַי אָמַר יְהוָה: כד וְיָצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים
הַפֹּשְׁעִים בִּי כִּי תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכְבֶּה
וְהָיוּ דֵרָאוֹן לְכָל־בָּשָׂר: וחוזרים על פסוק כ״ג כדי לסיים בכי טוב: וְהָיָה
מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ יָבוֹא כָל־בָּשָׂר
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר יְהוָה:

הפטרת יום א׳ של ראש השנה

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין חמשה [ואם חל ראש השנה בשבת קורין שבעה] בפרשת וירא "וה׳ פקד את שרה" (בראשית כ"א, כל הפרק). ובספר שני קורא המפטיר בפרשת פינחס "ובחדש השביעי באחד לחדש" (במדבר כ"ט, א'–ו').

שמואל א׳ סימן א׳

א וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִן־הָרָמָתַיִם צוֹפִים מֵהַר אֶפְרַיִם
וּשְׁמוֹ אֶלְקָנָה בֶּן־יְרֹחָם הרי״ש בחולם בֶּן־אֱלִיהוּא בֶּן־תֹּחוּ
בֶן־צוּף אֶפְרָתִי: ב וְלוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם אַחַת חַנָּה וְשֵׁם
הַשֵּׁנִית פְּנִנָּה וַיְהִי לִפְנִנָּה יְלָדִים וּלְחַנָּה אֵין יְלָדִים:
ג וְעָלָה הָאִישׁ הַהוּא מֵעִירוֹ מִיָּמִים יָמִימָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת
וְלִזְבֹּחַ לַיהוָה צְבָאוֹת בְּשִׁלֹה וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי חָפְנִי
וּפִנְחָס כֹּהֲנִים לַיהוָה: ד וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּזְבַּח אֶלְקָנָה וְנָתַן
לִפְנִנָּה אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ מָנוֹת: ה וּלְחַנָּה יִתֵּן
מָנָה אַחַת אַפַּיִם כִּי אֶת־חַנָּה אָהֵב וַיהוָה סָגַר רַחְמָהּ:
ו וְכִעַסַתָּהּ צָרָתָהּ הצד״י בדגש חזק גַּם־כַּעַס בַּעֲבוּר הַרְעִמָהּ
כִּי־סָגַר יְהוָה בְּעַד רַחְמָהּ: ז וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְשָׁנָה מִדֵּי
עֲלֹתָהּ בְּבֵית יְהוָה כֵּן תַּכְעִסֶנָּה וַתִּבְכֶּה וְלֹא תֹאכַל:
ח וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ חַנָּה לָמָּה מלעיל תִבְכִּי
וְלָמָּה מלעיל לֹא תֹאכְלִי[69] וְלָמָּה מלעיל יֵרַע לְבָבֵךְ הֲלוֹא
אָנֹכִי טוֹב לָךְ מֵעֲשָׂרָה בָנִים: ט וַתָּקָם חַנָּה אַחֲרֵי אָכְלָה

66) פסוק י״ב: הִנְנִי למנהגנו. 67) פסוק ט״ז: חֲלָלֵי למנהגנו. 68) פסוק י״ז: גם למנהגנו יש לקרוא כאן את הכ״ף בשוא נע כדי שלא תשתנה משמעות התיבה (עיין במודעה רבא שבתחילת התיקו״ס). 69) פסוק ח׳: תֹאכלי למנהגנו.

בְּשִׁלֹה וְאַחֲרֵי שָׁתָה וְעֵלִי הַכֹּהֵן יֹשֵׁב עַל־הַכִּסֵּא
עַל־מְזוּזַת הֵיכַל יְהוָה: י וְהִיא מָרַת מלעיל נָפֶשׁ וַתִּתְפַּלֵּל
עַל־יְהוָה וּבָכֹה תִּבְכֶּה: יא וַתִּדֹּר נֶדֶר וַתֹּאמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אִם־רָאֹה תִרְאֶה | בָּעֳנִי אֲמָתֶךָ וּזְכַרְתַּנִי וְלֹא־
תִשְׁכַּח אֶת־אֲמָתֶךָ וְנָתַתָּה לַאֲמָתְךָ מלרע זֶרַע אֲנָשִׁים
וּנְתַתִּיו לַיהוָה כָּל־יְמֵי חַיָּיו וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־
רֹאשׁוֹ: יב וְהָיָה כִּי הִרְבְּתָה לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי יְהוָה וְעֵלִי
שֹׁמֵר אֶת־פִּיהָ: יג וְחַנָּה הִיא מְדַבֶּרֶת עַל־לִבָּהּ רַק
שְׂפָתֶיהָ נָעוֹת וְקוֹלָהּ לֹא יִשָּׁמֵעַ וַיַּחְשְׁבֶהָ עֵלִי לְשִׁכּוֹרָה:
יד וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֵלִי עַד־מָתַי תִּשְׁתַּכָּרִין מלרע הָסִירִי
אֶת־יֵינֵךְ מֵעָלָיִךְ: טו וַתַּעַן חַנָּה וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה
קְשַׁת־רוּחַ אָנֹכִי וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שָׁתִיתִי וָאֶשְׁפֹּךְ אֶת־
נַפְשִׁי לִפְנֵי יְהוָה: טז אַל־תִּתֵּן אֶת־אֲמָתְךָ לִפְנֵי בַת־
בְּלִיָּעַל כִּי מֵרֹב שִׂיחִי וְכַעְסִי העי״ן בשוא נח דִּבַּרְתִּי עַד־הֵנָּה:
יז וַיַּעַן עֵלִי וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יִתֵּן
אֶת־שֵׁלָתֵךְ אֲשֶׁר שָׁאַלְתְּ מֵעִמּוֹ: יח וַתֹּאמֶר תִּמְצָא
שִׁפְחָתְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתֵּלֶךְ הָאִשָּׁה לְדַרְכָּהּ וַתֹּאכַל
וּפָנֶיהָ לֹא־הָיוּ־לָהּ עוֹד: יט וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר וַיִּשְׁתַּחֲווּ
לִפְנֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתָם הָרָמָתָה וַיֵּדַע
אֶלְקָנָה אֶת־חַנָּה אִשְׁתּוֹ וַיִּזְכְּרֵהָ יְהוָה: כ וַיְהִי לִתְקֻפוֹת
הַיָּמִים וַתַּהַר חַנָּה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל
כִּי מֵיְהוָה שְׁאִלְתִּיו: כא וַיַּעַל הָאִישׁ אֶלְקָנָה וְכָל־בֵּיתוֹ
לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֶת־זֶבַח הַיָּמִים וְאֶת־נִדְרוֹ: כב וְחַנָּה לֹא
עָלָתָה כִּי־אָמְרָה לְאִישָׁהּ עַד־יִגָּמֵל הַנַּעַר וַהֲבִאֹתִיו
וְנִרְאָה אֶת־פְּנֵי יְהוָה וְיָשַׁב שָׁם עַד־עוֹלָם: כג וַיֹּאמֶר לָהּ
אֶלְקָנָה אִישָׁהּ עֲשִׂי הַטּוֹב בְּעֵינַיִךְ שְׁבִי עַד־גָּמְלֵךְ אֹתוֹ
אַךְ יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ וַתֵּשֶׁב הָאִשָּׁה וַתֵּינִק אֶת־
בְּנָהּ עַד־גָּמְלָהּ אֹתוֹ: כד וַתַּעֲלֵהוּ עִמָּהּ כַּאֲשֶׁר גְּמַלַּתּוּ
בְּפָרִים שְׁלֹשָׁה וְאֵיפָה אַחַת קֶמַח וְנֵבֶל יַיִן וַתְּבִאֵהוּ
בֵית־יְהוָה שִׁלֹו וְהַנַּעַר נָעַר: כה וַיִּשְׁחֲטוּ אֶת־הַפָּר וַיָּבִאוּ
אֶת־הַנַּעַר אֶל־עֵלִי: כו וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי חַי נַפְשְׁךָ אֲדֹנִי
אֲנִי הָאִשָּׁה הַנִּצֶּבֶת עִמְּכָה בָּזֶה לְהִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה:
כז אֶל־הַנַּעַר הַזֶּה הִתְפַּלָּלְתִּי וַיִּתֵּן יְהוָה לִי אֶת־שְׁאֵלָתִי
אֲשֶׁר שָׁאַלְתִּי מֵעִמּוֹ: כח וְגַם אָנֹכִי הִשְׁאִלְתִּיהוּ לַיהוָה
כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה הוּא שָׁאוּל לַיהוָה וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁם
לַיהוָה: ב א וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה וַתֹּאמַר עָלַץ לִבִּי בַיהוָה
רָמָה מלעיל קַרְנִי בַיהוָה רָחַב מלעיל פִּי עַל־אוֹיְבָי כִּי

שָׂמַחְתִּי בִּישׁוּעָתֶךָ: ב אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי־אֵין בִּלְתֶּךָ
וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ: ג אַל־תַּרְבּוּ תְדַבְּרוּ גְבֹהָה גְבֹהָה
יֵצֵא עָתָק מִפִּיכֶם כִּי אֵל דֵּעוֹת יְהוָה וּלוֹ נִתְכְּנוּ
עֲלִלוֹת: ד קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ חָיִל:
ה שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם נִשְׂכָּרוּ וּרְעֵבִים חָדֵלוּ עַד־עֲקָרָה יָלְדָה
שִׁבְעָה וְרַבַּת בָּנִים אֻמְלָלָה מלעיל: ו יְהוָה מֵמִית וּמְחַיֶּה
מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיָּעַל: ז יְהוָה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר מַשְׁפִּיל
אַף־מְרוֹמֵם: ח מֵקִים מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן
לְהוֹשִׁיב עִם־נְדִיבִים וְכִסֵּא כָבוֹד יַנְחִלֵם כִּי לַיהוָה
מְצֻקֵי מלעיל אֶרֶץ וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל: ט רַגְלֵי חסידו חֲסִידָיו
יִשְׁמֹר וּרְשָׁעִים בַּחֹשֶׁךְ יִדָּמוּ כִּי־לֹא בְכֹחַ יִגְבַּר־אִישׁ:
י יְהוָה יפסיק מעט יֵחַתּוּ מריבו מְרִיבָיו עלו עָלָיו בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם
יְהוָה יפסיק מעט יָדִין אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִתֵּן־עֹז לְמַלְכּוֹ וְיָרֵם קֶרֶן
מְשִׁיחוֹ:

הפטרת יום ב׳ של ראש השנה

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין חמשה בפרשת העקידה (בראשית כ״ב, כל הפרק), ובספר שני קורא המפטיר כמו אתמול.

ירמיה סימן ל״א

א כֹּה אָמַר יְהוָה מָצָא מלרע חֵן בַּמִּדְבָּר עַם שְׂרִידֵי חָרֶב
הָלוֹךְ לְהַרְגִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל: ב מֵרָחוֹק יְהוָה נִרְאָה לִי
וְאַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ עַל־כֵּן מָשַׁכְתִּיךְ חָסֶד: ג עוֹד
אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל עוֹד תַּעְדִּי העי״ן בשוא נח
תֻפַּיִךְ וְיָצָאת בִּמְחוֹל מְשַׂחֲקִים: ד עוֹד תִּטְּעִי כְרָמִים
בְּהָרֵי שֹׁמְרוֹן נָטְעוּ נֹטְעִים וְחִלֵּלוּ: ה כִּי יֵשׁ־יוֹם קָרְאוּ
נֹצְרִים בְּהַר אֶפְרָיִם קוּמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ: ו כִּי־כֹה | אָמַר יְהוָה רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה וְצַהֲלוּ
בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ הַלְלוּ[70] וְאִמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה
אֶת־עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל: ז הִנְנִי[71] מֵבִיא אוֹתָם
מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ
הָרָה וְיֹלֶדֶת יַחְדָּו קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה: ח בִּבְכִי יָבֹאוּ
וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם אוֹלִיכֵם אֶל־נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יָשָׁר
לֹא יִכָּשְׁלוּ בָהּ כִּי הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם
בְּכֹרִי מלעיל הוּא: ט שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה גוֹיִם וְהַגִּידוּ בָאִיִּים
מִמֶּרְחָק וְאִמְרוּ מְזָרֶה יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ כְּרֹעֶה
עֶדְרוֹ: י כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ:

70) פסוק ו׳: הללו למנהגנו. 71) פסוק ז׳: הנני למנהגנו.

א וּבָאוּ וְרִנְּנוּ בִּמְרוֹם־צִיּוֹן וְנָהֲרוּ אֶל־טוּב יְהוָה עַל־דָּגָן
וְעַל־תִּירֹשׁ וְעַל־יִצְהָר וְעַל־בְּנֵי־צֹאן וּבָקָר וְהָיְתָה
נַפְשָׁם כְּגַן רָוֶה וְלֹא־יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד: ב אָז תִּשְׂמַח
בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי מלרע
אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם:
ג וְרִוִּיתִי מלרע נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים דֶּשֶׁן וְעַמִּי אֶת־טוּבִי יִשְׂבָּעוּ
נְאֻם־יְהוָה: ד כֹּה | אָמַר יְהוָה קוֹל בָּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי
בְּכִי תַמְרוּרִים רָחֵל מְבַכָּה עַל־בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם
עַל־בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ: ה כֹּה | אָמַר יְהוָה מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי
וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ
מֵאֶרֶץ אוֹיֵב: ו וְיֵשׁ־תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ
בָנִים לִגְבוּלָם: ז שָׁמוֹעַ שָׁמַעְתִּי אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד
יִסַּרְתַּנִי וָאִוָּסֵר כְּעֵגֶל לֹא לֻמָּד הֲשִׁיבֵנִי וְאָשׁוּבָה כִּי
אַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי: ח כִּי־אַחֲרֵי שוּבִי נִחַמְתִּי וְאַחֲרֵי
הִוָּדְעִי סָפַקְתִּי עַל־יָרֵךְ בֹּשְׁתִּי וְגַם־נִכְלַמְתִּי כִּי נָשָׂאתִי
חֶרְפַּת נְעוּרָי: ט הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד
שַׁעֲשׁוּעִים כִּי־מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן
הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה:

הפטרת שחרית כיפור

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין ששה [ואם חל יום כיפור בשבת קורין שבעה] בפרשת אחרי מות בענין עבודת יוה"כ (ויקרא ט"ז, כל הפרק). ובספר שני קורא המפטיר בפרשת פינחס "ובעשור לחדש" (במדבר כ"ט, ז'–י"א).

ישעיה סימן נ"ז

ד וְאָמַר סְלוּ־סְלוּ פַּנּוּ־דָרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל מִדֶּרֶךְ עַמִּי:
ה כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ יפסיק מעט שְׁמוֹ
מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת־דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ לְהַחֲיוֹת
רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים: ו כִּי לֹא לְעוֹלָם
אָרִיב וְלֹא לָנֶצַח אֶקְצוֹף כִּי־רוּחַ מִלְּפָנַי יפסיק מעט יַעֲטוֹף
וּנְשָׁמוֹת אֲנִי עָשִׂיתִי: ז בַּעֲוֹן בִּצְעוֹ קָצַפְתִּי וָאַכֶּהוּ
הַסְתֵּר וָאֶקְצֹף וַיֵּלֶךְ שׁוֹבָב בְּדֶרֶךְ לִבּוֹ: ח דְּרָכָיו רָאִיתִי
וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאַנְחֵהוּ וַאֲשַׁלֵּם נִחֻמִים לוֹ וְלַאֲבֵלָיו: ט בּוֹרֵא
נוב נִיב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם | שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה
וּרְפָאתִיו: י וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרָשׁ כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל
וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט: יא אֵין שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהַי
לָרְשָׁעִים: נח א קְרָא בְגָרוֹן אַל־תַּחְשֹׂךְ בשי"ן שמאלית כַּשּׁוֹפָר
הָרֵם קוֹלֶךָ וְהַגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם וּלְבֵית יַעֲקֹב חַטֹּאתָם:
ב וְאוֹתִי יוֹם | יוֹם יִדְרֹשׁוּן וְדַעַת דְּרָכַי יֶחְפָּצוּן מלרע כְּגוֹי
אֲשֶׁר־צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט אֱלֹהָיו לֹא עָזָב יִשְׁאָלוּנִי
מִשְׁפְּטֵי־צֶדֶק קִרְבַת אֱלֹהִים יֶחְפָּצוּן מלרע: ג לָמָּה
צַמְנוּ הצד"י בדגש חזק וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תֵדָע הֵן
בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ־חֵפֶץ וְכָל־עַצְּבֵיכֶם תִּנְגֹּשׂוּ: ד הֵן
לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע לֹא־תָצוּמוּ
כַּיּוֹם לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם: ה הֲכָזֶה יִהְיֶה צוֹם
אֶבְחָרֵהוּ יוֹם עַנּוֹת יוהר להדגיש את הנון אָדָם נַפְשׁוֹ הֲלָכֹף
כָּאֲגֻמִּן רֹאשׁוֹ וְשַׂק וָאֵפֶר יַצִּיעַ הֲלָזֶה תִּקְרָא־צוֹם וְיוֹם
רָצוֹן לַיהוָה: ו הֲלוֹא זֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת
רֶשַׁע הַתֵּר אֲגֻדּוֹת מוֹטָה וְשַׁלַּח רְצוּצִים חָפְשִׁים
וְכָל־מוֹטָה תְּנַתֵּקוּ: ז הֲלוֹא פָרֹס לָרָעֵב לַחְמֶךָ וַעֲנִיִּים
מְרוּדִים תָּבִיא מלעיל בָּיִת כִּי־תִרְאֶה עָרֹם הרי"ש בחולם
וְכִסִּיתוֹ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלָּם: ח אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר אוֹרֶךָ
וַאֲרֻכָתְךָ מְהֵרָה תִצְמָח וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ כְּבוֹד
יְהוָה יפסיק מעט יַאַסְפֶךָ: ט אָז תִּקְרָא וַיהוָה יפסיק מעט יַעֲנֶה
תְּשַׁוֵּעַ וְיֹאמַר הִנֵּנִי אִם־תָּסִיר מִתּוֹכְךָ[72] מוֹטָה שְׁלַח
אֶצְבַּע מלרע וְדַבֶּר־אָוֶן: י וְתָפֵק לָרָעֵב נַפְשֶׁךָ וְנֶפֶשׁ נַעֲנָה
תַּשְׂבִּיעַ וָזָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹרֶךָ וַאֲפֵלָתְךָ כַּצָּהֳרָיִם: יא וְנָחֲךָ
יְהוָה תָּמִיד וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחֲצָחוֹת נַפְשֶׁךָ וְעַצְמֹתֶיךָ
יַחֲלִיץ וְהָיִיתָ כְּגַן רָוֶה וּכְמוֹצָא מַיִם אֲשֶׁר לֹא־יְכַזְּבוּ
מֵימָיו: יב וּבָנוּ מִמְּךָ חָרְבוֹת עוֹלָם מוֹסְדֵי דוֹר־וָדוֹר
תְּקוֹמֵם וְקֹרָא מלרע לְךָ גֹדֵר פֶּרֶץ מְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת
לָשָׁבֶת: יג אִם־תָּשִׁיב מִשַّבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם
קָדְשִׁי וְקָרָאתָ לַשַّבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָה מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ
מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר: יד אָז תִּתְעַנַּג
עַל־יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךָ
נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִי יְהוָה דִּבֵּר:

הפטרת מנחת כיפור

מוציאין ספר אחד וקורין בו שלשה בפרשת אחרי מות בענין העריות (ויקרא ח"י, כל הפרק). והעולה השלישי הוא גם המפטיר.

ספר יונה

א א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה בֶן־אֲמִתַּי לֵאמֹר: ב קוּם לֵךְ
אֶל־נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עָלֶיהָ כִּי־עָלְתָה רָעָתָם

72) פסוק ט: מִתּוֹכְךָ למנהגנו. *) פסוק י"ד: יתיר וא"ו.

לְפָנָי: ג וַיָּקָם יוֹנָה לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּרֶד
יָפוֹ וַיִּמְצָא אֳנִיָּה | בָּאָה מלרע תַרְשִׁישׁ וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ וַיֵּרֶד
בָּהּ לָבוֹא עִמָּהֶם תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה: ד וַיהוָה הֵטִיל
רוּחַ־גְּדוֹלָה אֶל־הַיָּם וַיְהִי סַעַר־גָּדוֹל בַּיָּם וְהָאֳנִיָּה
חִשְּׁבָה לְהִשָּׁבֵר: ה וַיִּירְאוּ הרי״ש בשוא נע הַמַּלָּחִים וַיִּזְעֲקוּ אִישׁ
אֶל־אֱלֹהָיו וַיָּטִלוּ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בָּאֳנִיָּה אֶל־הַיָּם
לְהָקֵל מֵעֲלֵיהֶם וְיוֹנָה יָרַד אֶל־יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב
וַיֵּרָדָם: ו וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחֹבֵל וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לְּךָ נִרְדָּם
קוּם קְרָא אֶל־אֱלֹהֶיךָ אוּלַי יִתְעַשֵּׁת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא
נֹאבֵד: ז וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לְכוּ וְנַפִּילָה גּוֹרָלוֹת
וְנֵדְעָה בְּשֶׁלְּמִי הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיַּפִּלוּ גּוֹרָלוֹת וַיִּפֹּל
הַגּוֹרָל עַל־יוֹנָה: ח וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה־נָּא לָנוּ בַּאֲשֶׁר
לְמִי־הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ מַה־מְּלַאכְתְּךָ וּמֵאַיִן תָּבוֹא מָה
אַרְצֶךָ מלעיל וְאֵי־מִזֶּה עַם אָתָּה: ט וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עִבְרִי
אָנֹכִי וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרֵא אֲשֶׁר־עָשָׂה
אֶת־הַיָּם וְאֶת־הַיַּבָּשָׁה: י וַיִּירְאוּ הרי״ש בשוא נע הָאֲנָשִׁים
יִרְאָה גְדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי־יָדְעוּ
הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלִּפְנֵי יְהוָה הוּא בֹרֵחַ כִּי הִגִּיד לָהֶם:
יא וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־נַּעֲשֶׂה לָּךְ וְיִשְׁתֹּק הַיָּם מֵעָלֵינוּ כִּי
הַיָּם הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר: יב וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שָׂאוּנִי וַהֲטִילֻנִי
אֶל־הַיָּם וְיִשְׁתֹּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדֵעַ אָנִי מלעיל כִּי
בְשֶׁלִּי הַסַּעַר הַגָּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם: יג וַיַּחְתְּרוּ הָאֲנָשִׁים
לָהָשִׁיב אֶל־הַיַּבָּשָׁה וְלֹא יָכֹלוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר
עֲלֵיהֶם: יד וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אָנָּה הטעם בנו״ן עם העמדה
קטנה באל״ף יְהוָה אַל־נָא נֹאבְדָה בְּנֶפֶשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאַל־
תִּתֵּן עָלֵינוּ דָּם נָקִיא כִּי־אַתָּה יְהוָה כַּאֲשֶׁר חָפַצְתָּ
עָשִׂיתָ: טו וַיִּשְׂאוּ אֶת־יוֹנָה וַיְטִלֻהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֹד הַיָּם
מִזַּעְפּוֹ העי״ן בשוא נח: טז וַיִּירְאוּ הרי״ש בשוא נע הָאֲנָשִׁים יִרְאָה
גְדוֹלָה אֶת־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ־זֶבַח לַיהוָה וַיִּדְּרוּ נְדָרִים:
ב א וּיְמַן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לִבְלֹעַ אֶת־יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בִּמְעֵי
הַדָּג שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּשְׁלֹשֶׁת לֵילוֹת: ב וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־
יְהוָה אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה: ג וַיֹּאמֶר קָרָאתִי מִצָּרָה מלעיל לִי
אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי שָׁמַעְתָּ קוֹלִי:
ד וַתַּשְׁלִיכֵנִי מְצוּלָה בִּלְבַב יַמִּים המ״ם בדגש חזק וְנָהָר
יְסֹבְבֵנִי[73] כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ: ה וַאֲנִי אָמַרְתִּי
נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אַךְ אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הֵיכַל
קָדְשֶׁךָ: ו אֲפָפוּנִי מַיִם עַד־נֶפֶשׁ תְּהוֹם יְסֹבְבֵנִי[73] סוּף
חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי: ז לְקִצְבֵי הָרִים יָרַדְתִּי הָאָרֶץ בְּרִחֶיהָ
בַּעֲדִי לְעוֹלָם וַתַּעַל מִשַּׁחַת חַיַּי יְהוָה אֱלֹהָי: ח בְּהִתְעַטֵּף
עָלַי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה זָכָרְתִּי וַתָּבוֹא אֵלֶיךָ תְּפִלָּתִי אֶל־
הֵיכַל קָדְשֶׁךָ: ט מְשַׁמְּרִים הַבְלֵי־שָׁוְא חַסְדָּם יַעֲזֹבוּ:
י וַאֲנִי בְּקוֹל תּוֹדָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשַׁלֵּמָה
יְשׁוּעָתָה לַיהוָה: יא וַיֹּאמֶר יְהוָה לַדָּג וַיָּקִא אֶת־יוֹנָה
אֶל־הַיַּבָּשָׁה: ג א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר:
ב קוּם לֵךְ אֶל־נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־
הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ: ג וַיָּקָם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ
אֶל־נִינְוֵה כִּדְבַר יְהוָה וְנִינְוֵה הָיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה
לֵאלֹהִים מַהֲלַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים: ד וַיָּחֶל יוֹנָה לָבוֹא בָּעִיר
מַהֲלַךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוֵה
נֶהְפָּכֶת: ה וַיַּאֲמִינוּ אַנְשֵׁי נִינְוֵה בֵּאלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם
וַיִּלְבְּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלָם וְעַד־קְטַנָּם: ו וַיִּגַּע הַדָּבָר אֶל־
מֶלֶךְ נִינְוֵה וַיָּקָם מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּוֹ מֵעָלָיו וַיְכַס שָׂק
וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֵפֶר: ז וַיַּזְעֵק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוֵה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ
וּגְדָלָיו לֵאמֹר הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטְעֲמוּ
מְאוּמָה אַל־יִרְעוּ וּמַיִם אַל־יִשְׁתּוּ: ח וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים
הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וְיִקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים בְּחָזְקָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ
מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמִן־הַחָמָס אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם: ט מִי־יוֹדֵעַ
יָשׁוּב וְנִחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא נֹאבֵד: י וַיַּרְא
הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדַּרְכָּם הָרָעָה וַיִּנָּחֶם
הָאֱלֹהִים עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה:
ד א וַיֵּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיֵּחַר לוֹ: ב וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־
יְהוָה וַיֹּאמַר אָנָּה הטעם בנו״ן עם העמדה קטנה באל״ף יְהוָה הֲלוֹא־זֶה
דְּבָרִי עַד־הֱיוֹתִי עַל־אַדְמָתִי עַל־כֵּן קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ
תַּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ
אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה: ג וְעַתָּה יְהוָה קַח־נָא
אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי: ד וַיֹּאמֶר יְהוָה
הַהֵיטֵב חָרָה לָךְ: ה וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב מִקֶּדֶם
לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֻכָּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ בַּצֵּל עַד אֲשֶׁר
יִרְאֶה מַה־יִּהְיֶה בָּעִיר: ו וּיְמַן יְהוָה־אֱלֹהִים קִיקָיוֹן וַיַּעַל |
מֵעַל לְיוֹנָה לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מֵרָעָתוֹ
וַיִּשְׂמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקָיוֹן שִׂמְחָה גְדוֹלָה: ז וּיְמַן הָאֱלֹהִים
תּוֹלַעַת בַּעֲלוֹת הַשַّחַר לַמָּחֳרָת וַתַּךְ אֶת־הַקִּיקָיוֹן
וַיִּיבָשׁ: ח וַיְהִי | כִּזְרֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ וּיְמַן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים
חֲרִישִׁית וַתַּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלָּף וַיִּשְׁאַל

73) פסוק ד׳, ו׳: יסבבני למנהגנו.

אֶת־נַפְשִׁי לָמוּת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי: ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יוֹנָה הַהֵיטֵב חָרָה־לְךָ עַל־הַקִּיקָיוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִי עַד־מָוֶת: י וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חַסְתָּ עַל־הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עָמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שֶׁבֶן־לַיְלָה הָיָה וּבֶן־לַיְלָה אָבָד: יא וַאֲנִי לֹא אָחוּס עַל־נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֶשׁ־בָּהּ הַרְבֵּה מִשְׁתִּים־עֶשְׂרֵה רִבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ וּבְהֵמָה רַבָּה:

ומוסיפים את שלושת הפסוקים דלהלן מספר מיכה סימן ז'.

יח מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יט יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאתָם: כ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

הפטרת יו"ט א' של סוכות

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין חמשה [ואם חל יו"ט בשבת קורין שבעה] בפרשת אמור "שור או כשב" (ויקרא פרק כ"ב פסוקים כ"ר–ל"ג ופרק כ"ג כל הפרק). ובספר שני קורא המפטיר בפרשת פינחס "ובחמשה עשר יום" (במדבר כ"ט, י"ב–ט"ז).

זכריה סימן י"ד

א הִנֵּה יוֹם־בָּא לַיהוָה וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ בְּקִרְבֵּךְ: ב וְאָסַפְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־יְרוּשָׁלִַם לַמִּלְחָמָה וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנָשַׁסּוּ הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים תשגלנה תִּשָּׁכַבְנָה וְיָצָא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיֶתֶר הָעָם לֹא יִכָּרֵת מִן־הָעִיר: ג וְיָצָא יְהוָה וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הָהֵם כְּיוֹם הִלָּחֲמוֹ בְּיוֹם קְרָב: ד וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם־הַהוּא עַל־הַר הַזֵּיתִים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלִַם מִקֶּדֶם וְנִבְקַע הַר הַזֵּיתִים מַחֲצִיוֹ מִזְרָחָה וָיָמָּה גַּיְא גְּדוֹלָה מְאֹד וּמָשׁ חֲצִי הָהָר צָפוֹנָה וְחֶצְיוֹ נֶגְבָּה: ה וַנַסְתֶּם גֵּיא־הָרַי כִּי־יַגִּיעַ גֵּי־הָרִים אֶל־אָצַל מלרע וַנַסְתֶּם כַּאֲשֶׁר נַסְתֶּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בִּימֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבָא יְהוָה אֱלֹהַי כָּל־קְדֹשִׁים עִמָּךְ: ו וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר יְקָרוֹת יקפאון וְקִפָּאוֹן: ז וְהָיָה יוֹם־אֶחָד הוּא יִוָּדַע לַיהוָה לֹא־יוֹם וְלֹא־לַיְלָה וְהָיָה לְעֵת־עֶרֶב יִהְיֶה־אוֹר: ח וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַיִם־חַיִּים מִירוּשָׁלִַם חֶצְיָם אֶל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי וְחֶצְיָם אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן בַּקַּיִץ וּבַחֹרֶף יִהְיֶה: ט וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: י יִסּוֹב כָּל־הָאָרֶץ כָּעֲרָבָה מִגֶּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב יְרוּשָׁלִַם וְרָאֲמָה וְיָשְׁבָה תַחְתֶּיהָ לְמִשַּׁעַר בִּנְיָמִן עַד־מְקוֹם שַׁעַר הָרִאשׁוֹן עַד־שַׁעַר הַפִּנּוֹת וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ: יא וְיָשְׁבוּ בָהּ וְחֶרֶם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלִַם לָבֶטַח: יב וְזֹאת תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלִַם הָמֵק בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד עַל־רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּמַּקְנָה בְּחֹרֵיהֶן וּלְשׁוֹנוֹ תִּמַּק בְּפִיהֶם: יג וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְהוּמַת־יְהוָה רַבָּה בָהֶם וְהֶחֱזִיקוּ אִישׁ יַד רֵעֵהוּ וְעָלְתָה יָדוֹ עַל־יַד רֵעֵהוּ: יד וְגַם־יְהוּדָה תִּלָּחֶם בִּירוּשָׁלִַם וְאֻסַּף חֵיל כָּל־הַגּוֹיִם סָבִיב זָהָב וָכֶסֶף וּבְגָדִים לָרֹב מְאֹד: טו וְכֵן תִּהְיֶה מַגֵּפַת הַסּוּס הַפֶּרֶד הַגָּמָל וְהַחֲמוֹר וְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּמַּחֲנוֹת הָהֵמָּה כַּמַּגֵּפָה הַזֹּאת: טז וְהָיָה כָּל־הַנּוֹתָר מִכָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלִַם וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת: יז וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלִַם לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַגָּשֶׁם: יח וְאִם־מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תַעֲלֶה וְלֹא בָאָה מלרע וְלֹא עֲלֵיהֶם יפסיק מעט (ועיין פירש"י) תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת: יט זֹאת תִּהְיֶה חַטַּאת מִצְרַיִם וְחַטַּאת כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת: כ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל־מְצִלּוֹת הַסּוּס קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהָיָה הַסִּירוֹת בְּבֵית יְהוָה כַּמִּזְרָקִים לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ: כא וְהָיָה כָל־סִיר בִּירוּשָׁלִַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לַיהוָה צְבָאוֹת וּבָאוּ כָל־הַזֹּבְחִים וְלָקְחוּ מֵהֶם וּבִשְּׁלוּ בָהֶם וְלֹא־יִהְיֶה כְנַעֲנִי עוֹד בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא:

הפטרת יו"ט ב' של סוכות

לבני חו"ל

מוציאין שני ספרים וקורין בהם כמו אתמול.

מלכים א' סימן ח'

ב וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּיֶרַח הָאֵתָנִים בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: ג וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרוֹן: ד וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן

יְהוָה וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל
וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם: ח וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת
יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו אִתּוֹ לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן
וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב: ט וַיָּבִאוּ הַכֹּהֲנִים
אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־
קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים: י כִּי הַכְּרוּבִים
פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיְסֻכּוּ הַכְּרֻבִים עַל־
הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְּמָעְלָה: יא וַיַּאֲרִכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ
רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ
הַחוּצָה וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: יב אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי
לֻחוֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנִּיחַ שָׁם מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת
יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: יג וַיְהִי
בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־בֵּית יְהוָה:
יד וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא
כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה: טו אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה
אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל: טז בָּנֹה בָנִיתִי בֵית זְבֶל לְךָ מָכוֹן
לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים: יז וַיִּסֹּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֶת
כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עֹמֵד: יח וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֵּר בְּפִיו אֵת דָּוִד אָבִי וּבְיָדוֹ
מִלֵּא לֵאמֹר: יט מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי אֶת־
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִד לִהְיוֹת
עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: כ וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי
יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֵטִיבֹתָ כִּי
הָיָה עִם־לְבָבֶךָ: כב רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי אִם־
בִּנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי: כג וַיָּקֶם
יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִד אָבִי וָאֵשֵׁב
עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: כד וָאָשֵׂם שָׁם מָקוֹם לָאָרוֹן אֲשֶׁר־
שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

הפטרת שבת חוה"מ סוכות

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין שבעה בפרשת כי תשא "ראה אתה" (שמות פרק ל"ג פסוקים י"ב–כ"ג ופרק ל"ד פסוקים א'–כ"ו). ובספר שני קורא המפטיר בפרשת פינחס בקרבנות החג של אותו יום.

יחזקאל סימן ל"ח

יח וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא בְּיוֹם בּוֹא גוֹג עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים תַּעֲלֶה חֲמָתִי בְּאַפִּי: יט וּבְקִנְאָתִי
בְּאֵשׁ־עֶבְרָתִי דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא | בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה רַעַשׁ
גָּדוֹל עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל: כ וְרָעֲשׁוּ מִפְּנַי דְּגֵי הַיָּם וְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה
וְכֹל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וְנֶהֱרְסוּ הֶהָרִים וְנָפְלוּ
הַמַּדְרֵגוֹת וְכָל־חוֹמָה לָאָרֶץ תִּפּוֹל: כא וְקָרָאתִי עָלָיו
לְכָל־הָרַי חֶרֶב נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים חֶרֶב אִישׁ בְּאָחִיו
תִּהְיֶה: כב וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ בְּדֶבֶר וּבְדָם וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף וְאַבְנֵי
אֶלְגָּבִישׁ אֵשׁ וְגָפְרִית אַמְטִיר עָלָיו וְעַל־אֲגַפָּיו וְעַל־עַמִּים
רַבִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ: כג וְהִתְגַּדַּלְתִּי הדל"ת בחיריק וְהִתְקַדַּשְׁתִּי הדל"ת
בחיריק וְנוֹדַעְתִּי לְעֵינֵי גוֹיִם רַבִּים וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:
לט א וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־גּוֹג וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים הֵנְנִי[74] אֵלֶיךָ גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ
וְתֻבָל: ב וְשִׁבַּבְתִּיךָ וְשִׁשֵּׁאתִיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ מִיַּרְכְּתֵי צָפוֹן
וְהֵבֵאוֹתִיךָ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל: ג וְהִכֵּיתִי קַשְׁתְּךָ מִיַּד
שְׂמֹאולֶךָ וְחִצֶּיךָ מִיַּד יְמִינְךָ אַפִּיל: ד עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל
תִּפּוֹל אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים אֲשֶׁר אִתָּךְ לְעֵיט צִפּוֹר
כָּל־כָּנָף וְחַיַּת הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה: ה עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה
תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים: ו וְשִׁלַּחְתִּי־
אֵשׁ בְּמָגוֹג וּבְיֹשְׁבֵי הָאִיִּים לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:
ז וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי אוֹדִיעַ בְּתוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־אַחֵל
אֶת־שֵׁם־קָדְשִׁי עוֹד וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה קָדוֹשׁ
בְּיִשְׂרָאֵל: ח הִנֵּה בָאָה מלרע וְנִהְיָתָה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים
הַיּוֹם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי: ט וְיָצְאוּ יֹשְׁבֵי | עָרֵי יִשְׂרָאֵל
וּבִעֲרוּ וְהִשִּׂיקוּ בשי"ן שמאלית בְּנֶשֶׁק וּמָגֵן וְצִנָּה בְּקֶשֶׁת
וּבְחִצִּים וּבְמַקֵּל יָד וּבְרֹמַח וּבִעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ שֶׁבַע שָׁנִים:
י וְלֹא־יִשְׂאוּ עֵצִים מִן־הַשָּׂדֶה וְלֹא יַחְטְבוּ מִן־הַיְּעָרִים כִּי
בַנֶּשֶׁק יְבַעֲרוּ־אֵשׁ וְשָׁלְלוּ[75] אֶת־שֹׁלְלֵיהֶם[76] וּבָזְזוּ[77] אֶת־
בֹּזְזֵיהֶם[78] נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים: יא וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא אֶתֵּן
לְגוֹג | מְקוֹם־שָׁם קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל גֵּי הָעֹבְרִים קִדְמַת הַיָּם
וְחֹסֶמֶת הֵיא אֶת־הָעֹבְרִים וְקָבְרוּ שָׁם אֶת־גּוֹג וְאֶת־כָּל־
המונה הֲמוֹנוֹ וְקָרְאוּ גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג: יב וּקְבָרוּם בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְמַעַן טַהֵר אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֳדָשִׁים: יג וְקָבְרוּ כָל־עַם
הָאָרֶץ וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם יוֹם הִכָּבְדִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה קרי
אלהים: יד וְאַנְשֵׁי תָמִיד יַבְדִּילוּ עֹבְרִים בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים
אֶת־הָעֹבְרִים אֶת־הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ לְטַהֲרָהּ

74) פסוק א': הִנְנִי למנהגנו. 75) פסוק י': וְשָׁלַלוּ למנהגנו. 76) שם: שֹׁלְלֵיהֶם למנהגנו. 77) שם: ובזזו למנהגנו. 78) שם: בֹּזְזֵיהֶם למנהגנו.

מִקְצֵה שִׁבְעָה־חֳדָשִׁים יַחְקֹרוּ: ס וְעֹבְרוּ הָעֹבְרִים בָּאָרֶץ וְרָאָה עֶצֶם אָדָם וּבָנָה אֶצְלוֹ צִיּוּן עַד קָבְרוּ אֹתוֹ הַמְקַבְּרִים אֶל־גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג: ס וְגַם שֵׁם־עִיר הֲמוֹנָה וְטִהֲרוּ הָאָרֶץ:

הפטרת שמחת תורה

לעיל עמוד 287

הפטרת שמיני עצרת

לבני חו"ל

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין חמשה בפרשת ראה "כל הבכור" (דברים פרק ט"ו פסוקים י"ט–כ"ג ופרק ט"ז פסוקים א'–י"ז). וכשחל שמיני עצרת בשבת קורין שבעה ומתחילין מ–"עשר תעשר" (שם י"ד, כ"ב). ובספר שני קורא המפטיר בפרשת פינחס "ביום השמיני עצרת" (במדבר פרק כ"ט פסוקים ל"ה–ל"ט ופרק ל' פסוק א').

מלכים א' סימן ח'

נד וַיְהִי | כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אֶת כָּל־הַתְּפִלָּה וְהַתְּחִנָּה הַזֹּאת קָם מִלִּפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה מִכְּרֹעַ עַל־בִּרְכָּיו וְכַפָּיו פְּרֻשׂוֹת הַשָּׁמָיִם: נה וַיַּעֲמֹד וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר: נו בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֵּר לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ: נז יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: נח לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ: נט וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה קְרֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת | מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: ס לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד: סא וִהְיָה לְבַבְכֶם שָׁלֵם עִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּחֻקָּיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו כַּיּוֹם הַזֶּה: סב וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה: סג וַיִּזְבַּח שְׁלֹמֹה אֶת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר זָבַח לַיהוָה בָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית יְהוָה הַמֶּלֶךְ וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: סד בַּיּוֹם הַהוּא קִדַּשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי בֵּית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֵת חֵלְבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה קָטֹן מֵהָכִיל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֵת חֵלְבֵי הַשְּׁלָמִים: סה וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה בָּעֵת־הַהִיא | אֶת־הֶחָג וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל גָּדוֹל מִלְּבוֹא חֲמָת | עַד־נַחַל מִצְרַיִם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם: סו בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם וַיְבָרְכוּ[79] אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֵּלְכוּ לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל כָּל־הַטּוּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִד עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:

ויש מוסיפים פסוק זה:

ט א וַיְהִי כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָפֵץ לַעֲשׂוֹת:

הפטרת שבת א' של חנוכה

מוציאין שני ספרים [ואם חל ר"ח טבת בשבת מוציאין שלשה ספרים]. בראשון קורין שבעה [ובשבת ר"ח קורין ששה] בפרשת השבוע. [ובשבת ר"ח קורא השביעי בספר שני בפרשת ר"ח (במדבר כ"ח, ט'–ט"ו)]. והמפטיר קורא בספר שני [ובשבת ר"ח קורא בספר שלישי] בפרשת הנשיא של אותו יום.

זכריה סימן ב'

יד רָנִּי וְשִׂמְחִי בַּת־צִיּוֹן כִּי הִנְנִי[80]־בָא וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ נְאֻם־יְהוָה: טו וְנִלְווּ גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעָם וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ וְיָדַעַתְּ הע"ן בפתח כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֵלָיִךְ: טז וְנָחַל יְהוָה אֶת־יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלִָם: יז הַס כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה כִּי נֵעוֹר מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ: ג א וַיַּרְאֵנִי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאַךְ יְהוָה וְהַשָּׂטָן עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשִׂטְנוֹ: ב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן יִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלִָם הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ: ג וִיהוֹשֻׁעַ הָיָה לָבֻשׁ בְּגָדִים צוֹאִים וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ: ד וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל־הָעֹמְדִים לְפָנָיו לֵאמֹר הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאִים מֵעָלָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו רְאֵה הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ עֲוֹנֶךָ וְהַלְבֵּשׁ אֹתְךָ מַחֲלָצוֹת: ה וָאֹמַר יָשִׂימוּ צָנִיף טָהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשִׂימוּ הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיַּלְבִּשֻׁהוּ בְּגָדִים וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד: ו וַיָּעַד מַלְאַךְ יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: ז כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־בִּדְרָכַי

---

79) פסוק ס"ו: וַיְבָרֲכוּ למנהגנו. 80) פסוק י"ד: הנני למנהגנו.

תֵּלֵךְ וְאִם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמֹר וְגַם־אַתָּה תָּדִין אֶת־
בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת־חֲצֵרַי וְנָתַתִּי לְךָ מַהֲלְכִים הה״א בשוא
נח והלמ״ד בשוא נע בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה: ח שְׁמַע־נָא[81] יְהוֹשֻׁעַ
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אַתָּה וְרֵעֶיךָ הַיֹּשְׁבִים לְפָנֶיךָ כִּי־אַנְשֵׁי
מוֹפֵת הֵמָּה כִּי־הִנְנִי[82] מֵבִיא אֶת־עַבְדִּי צֶמַח: ט כִּי הִנֵּה
הָאֶבֶן אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ עַל־אֶבֶן אַחַת שִׁבְעָה
עֵינָיִם הִנְנִי[82] מְפַתֵּחַ פִּתֻּחָהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וּמַשְׁתִּי
אֶת־עֲוֹן הָאָרֶץ־הַהִיא בְּיוֹם אֶחָד: י בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת תִּקְרְאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֶל־תַּחַת גֶּפֶן וְאֶל־
תַּחַת תְּאֵנָה: ד א וַיָּשָׁב הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיְעִירֵנִי כְּאִישׁ
אֲשֶׁר־יֵעוֹר מִשְּׁנָתוֹ: ב וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה
ויאמר וָאֹמַר רָאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כֻּלָּהּ וְגֻלָּהּ עַל־
רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נֵרֹתֶיהָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוּצָקוֹת
לַנֵּרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ: ג וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד
מִימִין הַגֻּלָּה וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ: ד וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־
הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר מָה אֵלֶּה אֲדֹנִי: ה וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ
הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה וָאֹמַר
לֹא אֲדֹנִי: ו וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְּבַר־יְהוָה אֶל־
זְרֻבָּבֶל לֵאמֹר לֹא בְחַיִל וְלֹא בְכֹחַ כִּי אִם־בְּרוּחִי אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת: ז מִי־אַתָּה הַר־הַגָّדוֹל לִפְנֵי זְרֻבָּבֶל
לְמִישֹׁר וְהוֹצִיא אֶת־הָאֶבֶן הָרֹאשָׁה תְּשֻׁאוֹת חֵן חֵן לָהּ:

הפטרת שבת ב׳ של חנוכה

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין שבעה בפרשת השבוע. ובספר שני קורא המפטיר בפרשת נשא "ביום השמיני" (במדבר פרק ז׳ פסוקים נ״ד–פ״ט ופרק ח׳ פסוקים א׳–ד׳).

מלכים א׳ סימן ז׳

מ וַיַּעַשׂ חִירוֹם אֶת־הַכִּיֹּרוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת
וַיְכַל חִירָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה
לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה: מא עַמֻּדִים שְׁנַיִם וְגֻלֹּת
הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים שְׁתָּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת
שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻלּוֹת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ
הָעַמּוּדִים: מב וְאֶת־הָרִמֹּנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לִשְׁתֵּי
הַשְּׂבָכוֹת שְׁנֵי־טוּרִים רִמֹּנִים לַשְּׂבָכָה הָאַחַת לְכַסּוֹת
אֶת־שְׁתֵּי גֻלּוֹת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמּוּדִים:
מג וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂר וְאֶת־הַכִּיֹּרֹת עֲשָׂרֵה עַל־
הַמְּכֹנוֹת: מד וְאֶת־הַיָּם הָאֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר
תַּחַת הַיָּם: מה וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־
הַמִּזְרָקוֹת וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים האהל הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשָׂה חִירָם
לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה נְחֹשֶׁת מְמֹרָט: מו בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן
יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בְּמַעֲבֵה הָאֲדָמָה בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין
צָרְתָן הצד״י בקמץ רחב: מז וַיַּנַּח ידגיש את הנו״ן שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־
הַכֵּלִים מֵרֹב מְאֹד מְאֹד לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת:
מח וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית יְהוָה אֶת
מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻّלְחָן אֲשֶׁר עָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים
זָהָב: מט וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאל
לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרֹת וְהַמְּלָקְחַיִם
זָהָב: נ וְהַסִּפּוֹת וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת
וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב סָגוּר וְהַפֹּתֹת לְדַלְתוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי
לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים לְדַלְתֵי הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב:

הפטרת שקלים

מוציאין שני ספרים [ואם חל ר״ח בשבת מוציאין שלשה ספרים]. בראשון קורין שבעה [ובשבת ר״ח קורין ששה] בפרשת השבוע. [ובשבת ר״ח קורא השביעי בספר שני בפרשת ר״ח (במדבר כ״ח, ט׳–ט״ו)]. והמפטיר קורא בספר שני [ובשבת ר״ח קורא בספר שלישי] בפרשת שקלים (שמות ל׳, י״א–ט״ז).

מכאן מתחילים רוב בני ספרד.

מלכים ב׳ סימן י״א

יז וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע אֶת־הַבְּרִית בֵּין יְהוָה וּבֵין הַמֶּלֶךְ*[82]
וּבֵין הָעָם לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם:
יח וַיָּבֹאוּ כָל־עַם הָאָרֶץ בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ אֶת־
מזבחתו מִזְבְּחוֹתָיו וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבְּרוּ הֵיטֵב וְאֶת מַתָּן כֹּהֵן
הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחוֹת וַיָּשֶׂם הַכֹּהֵן פְּקֻדֹּת עַל־
בֵּית יְהוָה: יט וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־הַכָּרִי וְאֶת־
הָרָצִים וְאֶת כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיֹּרִידוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית
יְהוָה וַיָּבֹאוּ דֶּרֶךְ־שַׁעַר הָרָצִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב
עַל־כִּסֵּא הַמְּלָכִים: כ וַיִּשְׂמַח כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר
שָׁקְטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ בַחֶרֶב בֵּית מלך הַמֶּלֶךְ:

כאן מתחילים האשכנזים וכן מנהג עוב״י תונס וג׳רבא.

יב א בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יְהוֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ: ב בִּשְׁנַת־שֶׁבַע
לְיֵהוּא מָלַךְ יְהוֹאָשׁ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם
אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר שָׁבַע: ג וַיַּעַשׂ יְהוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה כָּל־יָמָיו אֲשֶׁר הוֹרָהוּ יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן: ד רַק הַבָּמוֹת
לֹא־סָרוּ עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת: ה וַיֹּאמֶר

81) פסוק ח׳: מנהגנו לקרוא את השי״ן בשוא פתח. 82) פסוק ח׳ וט׳: הִנְנִי למנהגנו. *82) פסוק יז: בתנ״ך קורן ובתנ״ך ברויאר "המלך" בשני פשטין. ובדפוסים קדמונים בז״ק.

יְהוֹאָשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים כֹּל כֶּסֶף הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יוּבָא בֵית־יְהוָה כֶּסֶף עוֹבֵר אִישׁ כֶּסֶף נַפְשׁוֹת עֶרְכּוֹ כָּל־כֶּסֶף אֲשֶׁר יַעֲלֶה עַל לֵב־אִישׁ לְהָבִיא בֵּית יְהוָה: ה יִקְחוּ לָהֶם הַכֹּהֲנִים אִישׁ מֵאֵת מַכָּרוֹ וְהֵם יְחַזְּקוּ אֶת־בֶּדֶק הַבַּיִת לְכֹל אֲשֶׁר־יִמָּצֵא שָׁם בֶּדֶק: ו וַיְהִי בִשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יְהוֹאָשׁ לֹא־חִזְּקוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת: ז וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ יְהוֹאָשׁ לִיהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וְלַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מַדּוּעַ אֵינְכֶם מְחַזְּקִים אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת וְעַתָּה אַל־תִּקְחוּ־כֶסֶף מֵאֵת מַכָּרֵיכֶם כִּי לְבֶדֶק הַבָּיִת תִּתְּנֻהוּ: ח וַיֵּאָתוּ הַכֹּהֲנִים לְבִלְתִּי קַחַת־כֶּסֶף מֵאֵת הָעָם וּלְבִלְתִּי חַזֵּק אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת: ט וַיִּקַּח יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֲרוֹן אֶחָד וַיִּקֹּב חֹר בְּדַלְתּוֹ וַיִּתֵּן אֹתוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ בִּימִין מִבּוֹא־אִישׁ בֵּית יְהוָה וְנָתְנוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי הַסַּף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית־יְהוָה: י וַיְהִי כִּרְאוֹתָם כִּי־רַב הַכֶּסֶף בָּאָרוֹן וַיַּעַל סֹפֵר הַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיָּצְרוּ וַיִּמְנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בֵּית־יְהוָה: יא וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַמְתֻכָּן עַל־יַד יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַפְּקֻדִים בֵּית יְהוָה וַיּוֹצִיאֻהוּ לְחָרְשֵׁי הָעֵץ וְלַבֹּנִים הָעֹשִׂים בֵּית יְהוָה: יב וְלַגֹּדְרִים וּלְחֹצְבֵי הָאֶבֶן וְלִקְנוֹת עֵצִים וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־בֶּדֶק בֵּית־יְהוָה וּלְכֹל אֲשֶׁר־יֵצֵא עַל־הַבַּיִת לְחָזְקָה: יג אַךְ לֹא יֵעָשֶׂה בֵית יְהוָה סִפּוֹת כֶּסֶף מְזַמְּרוֹת מִזְרָקוֹת חֲצֹצְרוֹת כָּל־כְּלִי זָהָב וּכְלִי־כֶסֶף מִן־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית־יְהוָה: יד כִּי־לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה יִתְּנֻהוּ וְחִזְּקוּ־בוֹ אֶת־בֵּית יְהוָה: טו וְלֹא יְחֻשְׁבוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יָדָם לָתֵת לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה כִּי בֶאֱמֻנָה הֵם עֹשִׂים: טז כֶּסֶף אָשָׁם וְכֶסֶף חַטָּאוֹת לֹא יוּבָא בֵית יְהוָה לַכֹּהֲנִים יִהְיוּ:

אם חל ר"ח אדר (הסמוך לניסן) בשבת, מוסיפים פסוק ראשון ואחרון מהפטרת ר"ח:

א כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי אֵי־זֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי: ב וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר יְהוָה:

ואם חל ר"ח אדר (הסמוך לניסן) ביום ראשון, מוסיפים פסוק ראשון ואחרון מהפטרת "מחר חדש".

יח וַיֹּאמֶר־לוֹ יְהוֹנָתָן מָחָר חֹדֶשׁ וְנִפְקַדְתָּ כִּי יִפָּקֵד מוֹשָׁבֶךָ: מב וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה יִהְיֶה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעִי וּבֵין זַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם:

הפטרת זכור

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין שבעה בפרשת השבוע, והמפטיר קורא בספר שני בפרשת זכור (דברים כ"ה, י"ז–י"ט).

שמואל א' סימן ט"ו

כאן מתחילים הספרדים

א וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל אֹתִי שָׁלַח יְהוָה לִמְשָׁחֲךָ החי"ת בשוא קמץ לְמֶלֶךְ עַל־עַמּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה שְׁמַע לְקוֹל דִּבְרֵי יְהוָה:

כאן מתחילים האשכנזים

ב כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת פָּקַדְתִּי אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה עֲמָלֵק לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־שָׂם לוֹ בַּדֶּרֶךְ בַּעֲלֹתוֹ מִמִּצְרָיִם: ג עַתָּה לֵךְ וְהִכִּיתָה מלרע אֶת־עֲמָלֵק וְהַחֲרַמְתֶּם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלֹא תַחְמֹל עָלָיו וְהֲמַתָּה מֵאִישׁ עַד־אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק מִשּׁוֹר וְעַד־שֶׂה מִגָּמָל וְעַד־חֲמוֹר: ד וַיְשַׁמַּע שָׁאוּל אֶת־הָעָם וַיִּפְקְדֵם בַּטְּלָאִים מָאתַיִם אֶלֶף רַגְלִי וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אֶת־אִישׁ יְהוּדָה: ה וַיָּבֹא שָׁאוּל עַד־עִיר עֲמָלֵק וַיָּרֶב בַּנָּחַל: ו וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־הַקֵּינִי לְכוּ סָרוּ רְדוּ מִתּוֹךְ עֲמָלֵקִי פֶּן־אֹסִפְךָ עִמּוֹ וְאַתָּה עָשִׂיתָה חֶסֶד עִם־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּעֲלוֹתָם מִמִּצְרָיִם וַיָּסַר קֵינִי מִתּוֹךְ עֲמָלֵק: ז וַיַּךְ שָׁאוּל אֶת־עֲמָלֵק מֵחֲוִילָה בּוֹאֲךָ שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרָיִם: ח וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ־עֲמָלֵק חַי וְאֶת־כָּל־הָעָם הֶחֱרִים לְפִי־חָרֶב: ט וַיַּחְמֹל שָׁאוּל וְהָעָם עַל־אֲגַג וְעַל־מֵיטַב הַצֹּאן וְהַבָּקָר וְהַמִּשְׁנִים וְעַל־הַכָּרִים וְעַל־כָּל־הַטּוֹב וְלֹא אָבוּ הַחֲרִימָם וְכָל־הַמְּלָאכָה נְמִבְזָה וְנָמֵס אֹתָהּ הֶחֱרִימוּ: י וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל לֵאמֹר: יא נִחַמְתִּי כִּי־הִמְלַכְתִּי אֶת־שָׁאוּל לְמֶלֶךְ כִּי־שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת־דְּבָרַי לֹא הֵקִים וַיִּחַר לִשְׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל־יְהוָה כָּל־הַלָּיְלָה: יב וַיַּשְׁכֵּם שְׁמוּאֵל לִקְרַאת שָׁאוּל בַּבֹּקֶר וַיֻּגַּד לִשְׁמוּאֵל לֵאמֹר בָּא־שָׁאוּל הַכַּרְמֶלָה וְהִנֵּה מַצִּיב לוֹ יָד וַיָּסֹב וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד הַגִּלְגָּל: יג וַיָּבֹא שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁאוּל בָּרוּךְ אַתָּה לַיהוָה הֲקִימֹתִי אֶת־דְּבַר יְהוָה: יד וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וּמֶה קוֹל־הַצֹּאן הַזֶּה בְּאָזְנָי וְקוֹל

הַבָּקָר אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ: ט וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מֵעָמָלֵקִי הֵבִיאוּם אֲשֶׁר חָמַל הָעָם עַל־מֵיטַב הַצֹּאן וְהַבָּקָר לְמַעַן זְבֹחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת־הַיּוֹתֶר הֶחֱרַמְנוּ: ט וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הֶרֶף וְאַגִּידָה לְךָ אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי הַלָּיְלָה ויאמרו וַיֹּאמֶר לוֹ דַּבֵּר: י וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלוֹא אִם־קָטֹן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָתָּה וַיִּמְשָׁחֲךָ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: יא וַיִּשְׁלָחֲךָ יְהוָה בְּדֶרֶךְ וַיֹּאמֶר לֵךְ וְהַחֲרַמְתָּה אֶת־הַחַטָּאִים ידגיש הטי״ת אֶת־עֲמָלֵק וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ עַד־כַּלּוֹתָם אֹתָם: יב וְלָמָּה לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וַתַּעַט אֶל־הַשָّלָל וַתַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה: יג וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה וָאֵלֵךְ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי יְהוָה וָאָבִיא אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ עֲמָלֵק וְאֶת־עֲמָלֵק הֶחֱרַמְתִּי: יד וַיִּקַּח הָעָם מֵהַשָّלָל צֹאן וּבָקָר רֵאשִׁית הַחֵרֶם לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּגִּלְגָּל: טו וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֵפֵץ לַיהוָה בְּעֹלוֹת וּזְבָחִים כִּשְׁמֹעַ בְּקוֹל יְהוָה הִנֵּה שְׁמֹעַ מִזֶּבַח טוֹב לְהַקְשִׁיב מֵחֵלֶב אֵילִים: טז כִּי חַטַּאת־קֶסֶם מֶרִי וְאָוֶן וּתְרָפִים הַפְצֵר יַעַן מָאַסְתָּ אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ מִמֶּלֶךְ: יז וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל חָטָאתִי כִּי־עָבַרְתִּי אֶת־פִּי־יְהוָה וְאֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי יָרֵאתִי אֶת־הָעָם וָאֶשְׁמַע בְּקוֹלָם: יח וְעַתָּה שָׂא נָא אֶת־חַטָּאתִי וְשׁוּב עִמִּי וְאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה: יט וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל לֹא אָשׁוּב עִמָּךְ כִּי מָאַסְתָּה אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ יְהוָה מִהְיוֹת מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: כ וַיִּסֹּב שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת וַיַּחֲזֵק בִּכְנַף־מְעִילוֹ וַיִּקָּרַע: כא וַיֹּאמֶר אֵלָיו שְׁמוּאֵל קָרַע יְהוָה אֶת־מַמְלְכוּת יִשְׂרָאֵל מֵעָלֶיךָ הַיּוֹם וּנְתָנָהּ לְרֵעֲךָ הַטּוֹב מִמֶּךָּ: כב וְגַם נֵצַח יִשְׂרָאֵל לֹא יְשַׁקֵּר וְלֹא יִנָּחֵם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחֵם: כג וַיֹּאמֶר חָטָאתִי עַתָּה כַּבְּדֵנִי נָא נֶגֶד־זִקְנֵי עַמִּי וְנֶגֶד יִשְׂרָאֵל וְשׁוּב עִמִּי וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: כד וַיָּשָׁב שְׁמוּאֵל אַחֲרֵי שָׁאוּל וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁאוּל לַיהוָה: כה וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַגִּישׁוּ אֵלַי אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ עֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ אֵלָיו אֲגַג מַעֲדַנֹּת וַיֹּאמֶר אֲגַג אָכֵן סָר מַר־הַמָּוֶת: כו וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר שִׁכְּלָה נָשִׁים חַרְבֶּךָ כֵּן־תִּשְׁכַּל מִנָּשִׁים אִמֶּךָ וַיְשַׁסֵּף שְׁמוּאֵל אֶת־אֲגַג לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל: כז וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה וְשָׁאוּל עָלָה אֶל־בֵּיתוֹ גִּבְעַת שָׁאוּל:

הפטרת פרה

מוציאים שני ספרים, בראשון קורין שבעה בפרשת השבוע, ובספר שני קורא המפטיר בפרשת פרה (במדבר י״ט, כל הפרק).

יחזקאל סימן ל״ו

לו יז וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: יח בֶּן־אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל יֹשְׁבִים עַל־אַדְמָתָם וַיְטַמְּאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָּם וּבַעֲלִילוֹתָם כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה הָיְתָה דַרְכָּם לְפָנָי: יט וָאֶשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם עַל־הַדָּם אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ עַל־הָאָרֶץ וּבְגִלּוּלֵיהֶם טִמְּאוּהָ: כ וָאָפִיץ אֹתָם בַּגּוֹיִם וַיִּזָּרוּ בָּאֲרָצוֹת כְּדַרְכָּם וְכַעֲלִילוֹתָם שְׁפַטְתִּים: כא וָאָבוֹא אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם וַיְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי בֶּאֱמֹר לָהֶם עַם־יְהוָה אֵלֶּה וּמֵאַרְצוֹ יָצָאוּ: כב וָאֶחְמֹל עַל־שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר חִלְּלוּהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁמָּה: כג לָכֵן אֱמֹר לְבֵית־יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוֹה קרי אלהים לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־לְשֵׁם־קָדְשִׁי אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאתֶם שָׁם: כד וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְחֻלָּל בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוֹה קרי אלהים בְּהִקָּדְשִׁי בָכֶם לְעֵינֵיהֶם: כה וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם מִן־הַגּוֹיִם וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמָתְכֶם: כו וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: כז וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וַהֲסִרֹתִי אֶת־לֵב הָאֶבֶן מִבְּשַׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר: כח וְאֶת־רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־בְּחֻקַּי תֵּלֵכוּ וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם: כט וְיָשַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים: ל וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וְקָרָאתִי אֶל־הַדָּגָן וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֵּן עֲלֵיכֶם רָעָב: לא וְהִרְבֵּיתִי אֶת־פְּרִי הָעֵץ וּתְנוּבַת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד חֶרְפַּת רָעָב בַּגּוֹיִם: לב וּזְכַרְתֶּם אֶת־דַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם[83] אֲשֶׁר לֹא־טוֹבִים וּנְקֹטַתֶּם בִּפְנֵיכֶם עַל עֲוֹנֹתֵיכֶם וְעַל תּוֹעֲבֹתֵיכֶם: לג לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי־עֹשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוֹה קרי אלהים יִוָּדַע לָכֶם בֹּשׁוּ וְהִכָּלְמוּ מִדַּרְכֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל: לד כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוֹה קרי אלהים בְּיוֹם טַהֲרִי אֶתְכֶם מִכֹּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם

83) פסוק ל״א: ומעלליכם למנהגנו.

וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת־הֶעָרִים וְנִבְנוּ הַחֳרָבוֹת החי״ת בשוא קמץ:
לו וְהָאָרֶץ הַנְּשַׁמָּה ידגיש את המ״ם תֵּעָבֵד תַּחַת אֲשֶׁר הָיְתָה
שְׁמָמָה לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר: לז וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הַלָּזוּ
הַנְּשַׁמָּה ידגיש את המ״ם הָיְתָה כְּגַן־עֵדֶן וְהֶעָרִים הַחֳרֵבוֹת החי״ת
בשוא קמץ וְהַנְּשַׁמּוֹת ידגיש את המ״ם וְהַנֶּהֱרָסוֹת בְּצוּרוֹת יָשָׁבוּ:
לח וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשָּׁאֲרוּ סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי | אֲנִי יְהוָה
בָּנִיתִי הַנֶּהֱרָסוֹת נָטַעְתִּי הַנְּשַׁמָּה ידגיש את המ״ם אֲנִי יְהוָה
דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי:

כאן מסיימים הספרדים, והאשכנזים ממשיכים.

לו כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים עוֹד זֹאת אִדָּרֵשׁ לְבֵית־
יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַרְבֶּה אֹתָם כַּצֹּאן אָדָם: לז כְּצֹאן
קֳדָשִׁים כְּצֹאן יְרוּשָׁלַיִם בְּמוֹעֲדֶיהָ כֵּן תִּהְיֶינָה הֶעָרִים
הַחֳרֵבוֹת החי״ת בשוא קמץ מְלֵאוֹת צֹאן אָדָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
יְהוָה:

הפטרת החדש

מוציאים שני ספרים [ואם חל ר״ח בשבת מוציאים שלשה ספרים]. בראשון קורין שבעה [ובשבת ר״ח קורין ששה] בפרשת השבוע. [ובשבת ר״ח קורא השביעי בספר שני בפרשת ר״ח (במדבר כ״ח, ט׳–ט״ו)]. והמפטיר קורא בספר שני [ובשבת ר״ח קורא בספר שלישי] בפרשת החדש (שמות י״ב, א׳–כ׳).

יחזקאל סימן מ״ה

כאן מתחילים האשכנזים

מ כָּל הָעָם הָאָרֶץ יִהְיוּ אֶל־הַתְּרוּמָה הַזֹּאת לַנָּשִׂיא
בְּיִשְׂרָאֵל: מא וְעַל־הַנָּשִׂיא יִהְיֶה הָעוֹלוֹת וְהַמִּנְחָה וְהַנֶּסֶךְ
בַּחַגִּים וּבֶחָדָשִׁים וּבַשַּׁבָּתוֹת בְּכָל־מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
הוּא יַעֲשֶׂה אֶת־הַחַטָּאת וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הָעוֹלָה
וְאֶת־הַשְּׁלָמִים לְכַפֵּר בְּעַד בֵּית־יִשְׂרָאֵל:

כאן מתחילים הספרדים

מב כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
תִּקַּח פַּר־בֶּן־בָּקָר תָּמִים וְחִטֵּאתָ אֶת־הַמִּקְדָּשׁ: מג וְלָקַח
הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת וְנָתַן אֶל־מְזוּזַת הַבַּיִת וְאֶל־אַרְבַּע
פִּנּוֹת הָעֲזָרָה לַמִּזְבֵּחַ וְעַל־מְזוּזַת שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית:
מד וְכֵן תַּעֲשֶׂה בְּשִׁבְעָה בַחֹדֶשׁ מֵאִישׁ שֹׁגֶה וּמִפֶּתִי
וְכִפַּרְתֶּם אֶת־הַבָּיִת: מה בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם הַפֶּסַח חַג שָׁבֻעוֹת השי״ן בשוא נע יָמִים
מַצּוֹת יֵאָכֵל: מו וְעָשָׂה הַנָּשִׂיא בַּיּוֹם הַהוּא בַּעֲדוֹ וּבְעַד
כָּל־עַם הָאָרֶץ פַּר חַטָּאת: מז וְשִׁבְעַת יְמֵי־הַחַג יַעֲשֶׂה
עוֹלָה לַיהוָה שִׁבְעַת פָּרִים וְשִׁבְעַת אֵילִים תְּמִימִם לַיּוֹם
שִׁבְעַת הַיָּמִים וְחַטָּאת שְׂעִיר עִזִּים לַיּוֹם: מח וּמִנְחָה אֵיפָה
לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה: מט בַּשְּׁבִיעִי
בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֶּחָג יַעֲשֶׂה כָּאֵלֶּה שִׁבְעַת
הַיָּמִים כַּחַטָּאת כָּעֹלָה וְכַמִּנְחָה וְכַשָּׁמֶן: מו א כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית הַפֹּנֶה קָדִים
יִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ
וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ יִפָּתֵחַ: ב וּבָא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר
מִחוּץ וְעָמַד עַל־מְזוּזַת הַשַּׁעַר וְעָשׂוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־עֹלָתוֹ
וְאֶת־שְׁלָמָיו וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל־מִפְתַּן הַשַּׁעַר וְיָצָא וְהַשַּׁעַר
לֹא־יִסָּגֵר עַד־הָעָרֶב: ג וְהִשְׁתַּחֲוּוּ עַם־הָאָרֶץ פֶּתַח הַשַּׁעַר
הַהוּא בַּשַּׁבָּתוֹת וּבֶחָדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה: ד וְהָעֹלָה אֲשֶׁר־
יַקְרֵב הַנָּשִׂיא לַיהוָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שֵׁשֶׁה כְּבָשִׂים
תְּמִימִם וְאַיִל תָּמִים: ה וּמִנְחָה אֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים
מִנְחָה מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה: ו וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ פַּר
בֶּן־בָּקָר תְּמִימִם וְשֵׁשֶׁת כְּבָשִׂים וָאַיִל תְּמִימִם יִהְיוּ:
ז וְאֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה מִנְחָה וְלַכְּבָשִׂים
כַּאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה: ח וּבְבוֹא[84] הַנָּשִׂיא
דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּבְדַרְכּוֹ יֵצֵא: ט וּבְבוֹא[84] עַם־
הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה בַּמּוֹעֲדִים הַבָּא דֶּרֶךְ שַׁעַר צָפוֹן
לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב וְהַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב
יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר־בָּא
בּוֹ כִּי נֹכְחוֹ יצאו יֵצֵא: י וְהַנָּשִׂיא בְּתוֹכָם בְּבוֹאָם יָבוֹא
וּבְצֵאתָם יֵצֵאוּ: יא וּבַחַגִּים וּבַמּוֹעֲדִים תִּהְיֶה הַמִּנְחָה
אֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין
לָאֵיפָה: יב וְכִי־יַעֲשֶׂה הַנָּשִׂיא נְדָבָה עוֹלָה אוֹ־שְׁלָמִים
נְדָבָה לַיהוָה וּפָתַח לוֹ אֶת־הַשַּׁעַר הַפֹּנֶה קָדִים וְעָשָׂה
אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְיָצָא
וְסָגַר אֶת־הַשַּׁעַר אַחֲרֵי צֵאתוֹ: יג וְכֶבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ תָּמִים
תַּעֲשֶׂה עוֹלָה לַיּוֹם לַיהוָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ:
יד וּמִנְחָה תַּעֲשֶׂה עָלָיו בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר שִׁשִּׁית הָאֵיפָה וְשֶׁמֶן
שְׁלִישִׁית הַהִין לָרֹס אֶת־הַסֹּלֶת מִנְחָה לַיהוָה חֻקּוֹת
עוֹלָם תָּמִיד: טו ועשו וְעָשׂוּ אֶת־הַכֶּבֶשׂ וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־
הַשֶּׁמֶן בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר עוֹלַת תָּמִיד:

כאן מסיימים הספרדים, והאשכנזים ממשיכים.

טו כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים כִּי־יִתֵּן הַנָּשִׂיא מַתָּנָה

84) פסוק ח׳, ט׳: ובבוא למנהגנו.

לְאִישׁ מִבְּנָיו נַחֲלָתוֹ הִיא לְבָנָיו תִּהְיֶה אֲחֻזָּתָם הִיא
בְּנַחֲלָה: יז וְכִי־יִתֵּן מַתָּנָה מִנַּחֲלָתוֹ לְאַחַד מֵעֲבָדָיו
וְהָיְתָה לוֹ עַד־שְׁנַת הַדְּרוֹר וְשָׁבָת לַנָּשִׂיא אַךְ נַחֲלָתוֹ
בָּנָיו לָהֶם תִּהְיֶה: יח וְלֹא־יִקַּח הַנָּשִׂיא מִנַּחֲלַת הָעָם
לְהוֹנֹתָם מֵאֲחֻזָּתָם מֵאֲחֻזָּתוֹ יַנְחִיל אֶת־בָּנָיו לְמַעַן אֲשֶׁר
לֹא־יָפֻצוּ עַמִּי אִישׁ מֵאֲחֻזָּתוֹ:

הפטרת שבת הגדול

בשבת שקודם חג הפסח (הנקראת שבת הגדול) מפטירין כדלהלן.

מלאכי סימן ג׳

ד וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם כִּימֵי עוֹלָם
וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת: ה וְקָרַבְתִּי אֲלֵיכֶם לַמִּשְׁפָּט וְהָיִיתִי
עֵד מְמַהֵר בַּמְכַשְּׁפִים וּבַמְנָאֲפִים וּבַנִּשְׁבָּעִים לַשָּׁקֶר
וּבְעֹשְׁקֵי שְׂכַר־שָׂכִיר אַלְמָנָה וְיָתוֹם וּמַטֵּי־גֵר וְלֹא
יְרֵאוּנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ו כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שָׁנִיתִי
וְאַתֶּם בְּנֵי־יַעֲקֹב לֹא כְלִיתֶם: ז לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סַרְתֶּם
מֵחֻקַּי וְלֹא שְׁמַרְתֶּם שׁוּבוּ אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה נָשׁוּב: ח הֲיִקְבַּע אָדָם
אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם קֹבְעִים אֹתִי וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה קָבַעְנוּךָ
הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה: ט בַּמְּאֵרָה אַתֶּם נֵאָרִים וְאֹתִי אַתֶּם
קֹבְעִים הַגּוֹי כֻּלּוֹ: י הָבִיאוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־בֵּית
הָאוֹצָר וִיהִי טֶרֶף בְּבֵיתִי וּבְחָנוּנִי נָא בָּזֹאת אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת אֲרֻבּוֹת
הַשָּׁמַיִם וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה עַד־בְּלִי־דָי: יא וְגָעַרְתִּי
לָכֶם בָּאֹכֵל מלרע וְלֹא־יַשְׁחִת לָכֶם אֶת־פְּרִי הָאֲדָמָה
וְלֹא־תְשַׁכֵּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
יב וְאִשְּׁרוּ אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם כִּי־תִהְיוּ אַתֶּם אֶרֶץ חֵפֶץ
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: יג חָזְקוּ עָלַי דִּבְרֵיכֶם אָמַר יְהוָה
וַאֲמַרְתֶּם מַה־נִּדְבַּרְנוּ עָלֶיךָ: יד אֲמַרְתֶּם שָׁוְא עֲבֹד
אֱלֹהִים וּמַה־בֶּצַע כִּי שָׁמַרְנוּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְכִי הָלַכְנוּ
קֹדְרַנִּית מִפְּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת: טו וְעַתָּה אֲנַחְנוּ מְאַשְּׁרִים
זֵדִים גַּם־נִבְנוּ עֹשֵׂי רִשְׁעָה גַּם בָּחֲנוּ אֱלֹהִים וַיִּמָּלֵטוּ:
טז אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְהוָה אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְהוָה
וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי
שְׁמוֹ: יז וְהָיוּ לִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לַיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי
עֹשֶׂה סְגֻלָּה וְחָמַלְתִּי עֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר יַחְמֹל אִישׁ
עַל־בְּנוֹ הָעֹבֵד אֹתוֹ: יח וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צַדִּיק
לָרָשָׁע בֵּין עֹבֵד אֱלֹהִים לַאֲשֶׁר לֹא עָבָדוֹ: יט כִּי הִנֵּה
הַיּוֹם בָּא בֹעֵר כַּתַּנּוּר וְהָיוּ כָל־זֵדִים וְכָל־עֹשֵׂה רִשְׁעָה
קַשׁ וְלִהַט אֹתָם הַיּוֹם הַבָּא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר
לֹא־יַעֲזֹב לָהֶם שֹׁרֶשׁ וְעָנָף: כ וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמִי
שֶׁמֶשׁ צְדָקָה וּמַרְפֵּא בִּכְנָפֶיהָ וִיצָאתֶם וּפִשְׁתֶּם כְּעֶגְלֵי
מַרְבֵּק: כא וַעֲסֹתֶם רְשָׁעִים כִּי־יִהְיוּ אֵפֶר תַּחַת כַּפּוֹת
רַגְלֵיכֶם בַּיּוֹם אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
כב זִכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְחֹרֵב
עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים: כג הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ
לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא: כד וְהֵשִׁיב לֵב־אָבוֹת עַל־בָּנִים וְלֵב בָּנִים
עַל־אֲבוֹתָם פֶּן־אָבוֹא וְהִכִּיתִי אֶת־הָאָרֶץ חֵרֶם:

כדי לסיים בכי טוב חוזרים על פסוק כ״ג: הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת
אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא:

הפטרת יו״ט א׳ של פסח

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין חמשה בפרשת בא ״ויקרא משה״ (שמות י״ב, כ״א–נ״א). [ואם חל יו״ט ראשון של פסח בשבת קורין שבעה ומתחילין מ״והיה היום הזה״ (שם שם י״ד)]. והמפטיר קורא בספר שני בפרשת פינחס ״ובחדש הראשון״ (במדבר כ״ח, ט״ז–כ״ה).

קצת קהילות מתחילים מכאן

יהושע סימן ג׳

ה וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הִתְקַדָּשׁוּ כִּי מָחָר יַעֲשֶׂה
יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם נִפְלָאוֹת: ו וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַכֹּהֲנִים
לֵאמֹר שְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וְעִבְרוּ לִפְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ
אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וַיֵּלְכוּ לִפְנֵי הָעָם: ז וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל גַּדֶּלְךָ בְּעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר יֵדְעוּן כִּי כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ:

ומדלגין לסימן ה׳ פסוק ב׳ כדלהלן.

רוב הקהילות מתחילים מכאן

יהושע סימן ה׳

ב בָּעֵת הַהִיא אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲשֵׂה לְךָ חֲרָבוֹת
צֹרִים וְשׁוּב מֹל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁנִית: ג וַיַּעַשׂ־לוֹ
יְהוֹשֻׁעַ חֲרָבוֹת צֹרִים וַיָּמָל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּבְעַת
הָעֲרָלוֹת: ד וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־מָל יְהוֹשֻׁעַ כָּל־הָעָם הַיֹּצֵא
מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מֵתוּ בַּמִּדְבָּר

בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם: ח כִּי־מְלֵאִים הָיוּ כָּל־הָעָם
הַיֹּצְאִים וְכָל־הָעָם הַיְלִדִים בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם
מִמִּצְרַיִם לֹא־מָלוּ: ט כִּי | אַרְבָּעִים שָׁנָה הָלְכוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־תֹּם כָּל־הַגּוֹי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
הַיֹּצְאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְבִלְתִּי הַרְאוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבוֹתָם לָתֶת לָנוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:
י וְאֶת־בְּנֵיהֶם הֵקִים תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עֲרֵלִים
הָיוּ כִּי לֹא־מָלוּ אוֹתָם בַּדָּרֶךְ: יא וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָל־
הַגּוֹי לְהִמּוֹל וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה עַד חֲיוֹתָם: יב וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם גַּלֹּתִי אֶת־חֶרְפַּת מִצְרַיִם
מֵעֲלֵיכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא גִּלְגָּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
יג וַיַּחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּגִּלְגָּל וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ: יד וַיֹּאכְלוּ[85]
מֵעֲבוּר הָאָרֶץ מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח מַצּוֹת וְקָלוּי בָּעֶצֶם הַיּוֹם
הַזֶּה: טו וַיִּשְׁבֹּת הַמָּן מִמָּחֳרָת בְּאָכְלָם מֵעֲבוּר הָאָרֶץ
וְלֹא־הָיָה עוֹד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מָן וַיֹּאכְלוּ[85] מִתְּבוּאַת אֶרֶץ
כְּנַעַן בַּשָּׁנָה הַהִיא: טז וַיְהִי בִּהְיוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא
עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אִישׁ עֹמֵד לְנֶגְדּוֹ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְיָדוֹ
וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ אַתָּה אִם־לְצָרֵינוּ:
יז וַיֹּאמֶר | לֹא כִּי אֲנִי שַׂר־צְבָא־יְהוָה עַתָּה בָּאתִי וַיִּפֹּל
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר לוֹ מָה אֲדֹנִי
מְדַבֵּר אֶל־עַבְדּוֹ: יח וַיֹּאמֶר שַׂר־צְבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
שַׁל־נַעֲלְךָ מֵעַל רַגְלֶךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו
קֹדֶשׁ הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן: ו א וִירִיחוֹ סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת
מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא וְאֵין בָּא: ומדלגין לפסוק כ"ז: ב וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־יְרִיחוֹ וְאֶת־מַלְכָּהּ
גִּבּוֹרֵי הַחָיִל: ג וְסַבֹּתֶם אֶת־הָעִיר כָּל־אַנְשֵׁי הַמִّלְחָמָה
הָלוֹךְ אֶת־הָעִיר פַּעַם אַחַת תַּעֲשׂוּ כֹּה שֵׁשֶׁת יָמִים:
ד וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפָרוֹת הַיֹּבֵלִים לִפְנֵי
אֲרוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר שִׁבְעָה פְעָמִים
וְהַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת: ה וְהָיָה כִּמְשֹׁךְ בְּקֶרֶן הַיֹּבֵל
כְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־קול הַשּׁוֹפָר יָרוּעַ כָּל־הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה
וְנָפְלָה חוֹמַת הָעִיר תַּחְתָּיהָ וְעָלָה הָעָם אִישׁ נֶגְדּוֹ:
ו וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אֶל־הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׂאוּ
אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפָרוֹת
הַיֹּבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה: ז וְאֶל־הָעָם אָמַר לֵאמֹר עִבְרוּ
וְסֹבּוּ אֶת־הָעִיר וְהַחֲלוּצִי יַעַבְרוּ לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה:
ח וַיְהִי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם וְשִׁבְעַת הַכֹּהֲנִים
נֹשְׂאִים שִׁבְעָה שׁוֹפָרוֹת הַיֹּבְלִים לִפְנֵי יְהוָה עָבְרוּ וְתָקְעוּ
בַּשּׁוֹפָרוֹת וַאֲרוֹן בְּרִית יְהוָה הָלַךְ אֲחֲרֵיהֶם: ט וְהַחֲלוּצִים
הֹלְכִים לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים תֹּקְעִים בַּשּׁוֹפָרוֹת וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ
אַחֲרֵי הָאָרוֹן הָלוֹךְ וָתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָר: י וְאֶת־הָעָם צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ
לֵאמֹר לֹא תָרִיעוּ וְלֹא יִשְׁמַע קוֹלְכֶם וְלֹא־יֵצֵא מִפִּיכֶם
דָּבָר עַד־יוֹם אָמְרִי אֵלֶיכֶם הָרִיעוּ וַהֲרֵעוֹתֶם: יא וַיַּסֵּב
אֲרוֹן יְהוָה אֶת־הָעִיר הַקֵּף אַחַת וַיָּבֹאוּ הַמַּחֲנֶה וַיָּלִינוּ
בַּמַּחֲנֶה: יב וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים
אֶת־אֲרוֹן יְהוָה: יג וְשִׁבְעַת הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִים שִׁבְעָה שׁוֹפָרוֹת
הַיֹּבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה הָלוֹךְ הָלְכוּ וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת
וְהַחֲלוּצִים הֹלְכִים לִפְנֵיהֶם וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ אַחֲרֵי אֲרוֹן
יְהוָה הָלוֹךְ וָתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָר: יד וְגַם שֵׁנִית סָבְבוּ אֶת־הָעִיר
מִן־הַמַּחֲנֶה כֹּה עָשׂוּ שֵׁשֶׁת יָמִים: טו וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיַּשְׁכִּמוּ כַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר וַיָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה
שֶׁבַע פְּעָמִים רַק בַּיּוֹם הַהוּא סָבְבוּ אֶת־הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים:
טז וַיְהִי בַּפַּעַם הַשְּׁבִיעִית תָּקְעוּ הַכֹּהֲנִים בַּשּׁוֹפָרוֹת
וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הָרִיעוּ כִּי נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־
הָעִיר: יז וְהָיְתָה הָעִיר חֵרֶם הִיא וְכָל־אֲשֶׁר בָּהּ לַיהוָה
רַק רָחָב הַזּוֹנָה תִחְיֶה הִיא וְכָל־אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבָּיִת כִּי
הֶחְבָּאת אֶת־הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר שָׁלָחְנוּ: יח וְאַתֶּם אַךְ
הִשָּׁמְרוּ מִן־הַחֵרֶם פֶּן־תַּחֲרִימוּ וְלָקַחְתֶּם מִן־הַחֵרֶם
וְשַׂמְתֶּם אֶת־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל לְחֵרֶם וַעֲכַרְתֶּם אֹתוֹ:
יט וְכֶסֶף וְזָהָב כָּל־כְּלִי נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל קֹדֶשׁ הוּא לַיהוָה
אוֹצַר יְהוָה יָבוֹא: כ וַיָּרֵעוּ הָעָם וַיִּתְקָעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת
וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הָעָם אֶת־קול הַשּׁוֹפָר וַיָּרִיעוּ הָעָם תְּרוּעָה
גְדוֹלָה וַתִּפֹּל הַחוֹמָה תַּחְתֶּיהָ וַיַּעַל הָעָם הָעִיר אִישׁ
נֶגְדּוֹ וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הָעִיר: כא וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר
בָּעִיר מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן וְעַד־שׁוֹר וָשֶׂה
וַחֲמוֹר לְפִי־חָרֶב: כב וּלְשְׁנֵי הָאֲנָשִׁים הַמְרַגְּלִים אֶת־
הָאָרֶץ אָמַר הָבוּ אֶל־בֵּית הָאִשָּׁה הַזּוֹנָה וְהוֹצִיאוּ מִשָּׁם
אֶת־הָאִשָּׁה וְכָל־אֲשֶׁר לָהּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם לָהּ: כג וַיָּבֹאוּ
הַנְּעָרִים הַמְרַגְּלִים וַיּוֹצִיאוּ אֶת־רָחָב וְאֶת־אִמָּהּ וְאֶת־
אֶחָיהָ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לָהּ וְאֶת־כָּל־מִשְׁפְּחוֹתֶיהָ הוֹצִיאוּ
וַיַּנִּיחוּם חוּץ לְמַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל: כד וְאֶת־הָעִיר שָׂרְפוּ
בָאֵשׁ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּהּ רַק הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב כְּלִי הַנְּחֹשֶׁת
וּבַרְזֶל נָתְנוּ אֶל־אוֹצַר בֵּית יְהוָה: כה וְאֶת־רָחָב הַזּוֹנָה
וְאֶת־בֵּית אָבִיהָ וְכָל־אֲשֶׁר לָהּ הֶחֱיָה יְהוֹשֻׁעַ וַתֵּשֶׁב
בְּקִרְבּוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי־הֶחְבִּיא אֶת־הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר
שָׁלַח יְהוֹשֻׁעַ לְרַגֵּל אֶת־יְרִיחוֹ: כו וַיַּשְׁבַּע יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת
הַהִיא לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר יָקוּם וּבָנָה
אֶת־הָעִיר הַזֹּאת יְסוֹדָהּ בִּבְכוֹר יִסְּדֶנָּה וּבִשְׁגוּר דְּלָתֶיהָ
יַצִּיבֶנָּה: כז וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שֵׁמְעוֹ בְּכָל־
הָאָרֶץ:

הפטרת יו"ט ב' של פסח

לבני חו"ל

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין חמשה בפרשת אמור "שור או כשב" (ויקרא פרק כ"ב פסוקים כ"ז–ל"ג ופרק כ"ג–כל הפרק). והמפטיר קורא בספר שני כמו אתמול.

רוב הקהילות מתחילים כאן

מלכים ב' סימן כ"ג

כג א וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיַּאַסְפוּ אֵלָיו כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִָם: ב וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה
וְכָל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִתּוֹ וְהַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם
לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר
הַבְּרִית הַנִּמְצָא בְּבֵית יְהוָה: ג וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־הָעַמּוּד
וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית | לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחֲרֵי יְהוָה
וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְאֶת־עֵדְוֹתָיו הדל"ת בשוא נע והו"ז מבוטאת בחולם
וְאֶת־חֻקֹּתָיו בְּכָל־לֵב וּבְכָל־נֶפֶשׁ לְהָקִים אֶת־דִּבְרֵי
הַבְּרִית הַזֹּאת הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה וַיַּעֲמֹד כָּל־הָעָם
בַּבְּרִית:

קצת קהילות מתחילים כאן

ד וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־כֹּהֲנֵי
הַמִּשְׁנֶה וְאֶת־שֹׁמְרֵי הַסַּף לְהוֹצִיא מֵהֵיכַל יְהוָה אֶת
כָּל־הַכֵּלִים הָעֲשׂוּיִם לַבַּעַל וְלָאֲשֵׁרָה וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם
וַיִּשְׂרְפֵם מִחוּץ לִירוּשָׁלִַם בְּשַׂדְמוֹת קִדְרוֹן וַיִּשָּׂא אֶת־
עֲפָרָם בֵּית־אֵל: ה וְהִשְׁבִּית אֶת־הַכְּמָרִים אֲשֶׁר נָתְנוּ
מַלְכֵי יְהוּדָה וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה וּמִסְּבִיבוֹת
יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־הַמְקַטְּרִים לַבַּעַל לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וְלַמַּזָּלוֹת
וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם: ו וַיֹּצֵא אֶת־הָאֲשֵׁרָה מִבֵּית יְהוָה
מִחוּץ לִירוּשָׁלִַם אֶל־נַחַל קִדְרוֹן וַיִּשְׂרְפָהּ אֹתָהּ בְּנַחַל
קִדְרוֹן וַיֶּדֶק לְעָפָר וַיִּשְׁלֵךְ אֶת־עֲפָרָהּ עַל־קֶבֶר בְּנֵי
הָעָם: ז וַיִּתֹּץ אֶת־בָּתֵּי הַקְּדֵשִׁים אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר
הַנָּשִׁים אֹרְגוֹת שָׁם בָּתִּים לָאֲשֵׁרָה: ח וַיָּבֵא אֶת־כָּל־
הַכֹּהֲנִים מֵעָרֵי יְהוּדָה וַיְטַמֵּא אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר קִטְּרוּ־
שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים מִגֶּבַע עַד־בְּאֵר שֶׁבַע וַיְנַתֵּץ אֶת־בָּמוֹת
הַשְּׂעִרִים אֲשֶׁר־פֶּתַח שַׁעַר יְהוֹשֻׁעַ שַׂר־הָעִיר אֲשֶׁר־עַל־
שְׂמֹאול אִישׁ בְּשַׁעַר הָעִיר: ט אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹהֲנֵי הַבָּמוֹת
אֶל־מִזְבַּח יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם כִּי אִם־אָכְלוּ[86] מַצּוֹת בְּתוֹךְ
אַחֵיהֶם: ומדלגין לפסוק כ"א: י וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר
עֲשׂוּ פֶסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּכָּתוּב עַל סֵפֶר הַבְּרִית
הַזֶּה: יא כִּי לֹא נַעֲשָׂה כַּפֶּסַח הַזֶּה מִימֵי הַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר
שָׁפְטוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְכֹל יְמֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי
יְהוּדָה: יב כִּי אִם־בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ
נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה לַיהוָה בִּירוּשָׁלִָם: יג וְגַם אֶת־הָאֹבוֹת
וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַגִּלֻּלִים וְאֶת כָּל־
הַשִּׁקֻּצִים אֲשֶׁר נִרְאוּ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם בִּעֵר
יֹאשִׁיָּהוּ לְמַעַן הָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַכְּתֻבִים עַל־
הַסֵּפֶר אֲשֶׁר מָצָא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן בֵּית יְהוָה: יד וְכָמֹהוּ

85) פסוק י"א, י"ב: ויאכלו למנהגנו. 86) פסוק ט': אכלו למנהגנו.

לֹא־הָיָה לְפָנָיו מֶלֶךְ אֲשֶׁר־שָׁב אֶל־יְהוָה בְּכָל־לְבָבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ וּבְכָל־מְאֹדוֹ כְּכֹל תּוֹרַת מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו לֹא־קָם כָּמֹהוּ:

הפטרת שבת חוה"מ פסח

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין שבעה בפרשת כי תשא "ראה אתה" (שמות פרק ל"ג פסוקים י"ב–כ"ג ופרק ל"ד פסוקים א'–כ"ו). והמפטיר קורא בספר שני בפרשת פינחס "והקרבתם אשה" (במדבר כ"ח, י"ט–כ"ה).

בקצת קהילות מתחילים כאן

יחזקאל סימן ל"ו

לו כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים עוֹד זֹאת אִדָּרֵשׁ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַרְבֶּה אֹתָם כַּצֹּאן אָדָם: לח כְּצֹאן קָדָשִׁים הקו"ף בקמץ רחב כְּצֹאן יְרוּשָׁלַיִם בְּמוֹעֲדֶיהָ כֵּן תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת החי"ת בשוא קמץ והרי"ש בצירי מְלֵאוֹת צֹאן אָדָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:

הספרדים מתחילים מכאן

לז א הָיְתָה עָלַי יַד־יְהוָה וַיּוֹצִיאֵנִי בְּרוּחַ יפסיק מעט יְהוָה וַיַּנִּיחֵנִי בְּתוֹךְ הַבִּקְעָה וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת: ב וְהֶעֱבִירַנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב | סָבִיב וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד עַל־פְּנֵי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יְבֵשׁוֹת מְאֹד: ג וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲתִחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וָאֹמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים אַתָּה יָדָעְתָּ: ד וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא עַל־הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה: ה כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים לָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בָכֶם רוּחַ וְחִיִּיתֶם: ו וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּידִים וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָכֶם רוּחַ וְחִיִּיתֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה: ז וְנִבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי וַיְהִי־קוֹל כְּהִנָּבְאִי וְהִנֵּה־רַעַשׁ וַתִּקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֶצֶם אֶל־עַצְמוֹ: ח וְרָאִיתִי וְהִנֵּה־עֲלֵיהֶם גִּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְּמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם: ט וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא אֶל־הָרוּחַ הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל־הָרוּחַ כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בֹּאִי הָרוּחַ וּפְחִי בַּהֲרוּגִים הָאֵלֶּה וְיִחְיוּ: י וְהִנַּבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צִוָּנִי וַתָּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ וַיִּחְיוּ וַיַּעַמְדוּ עַל־רַגְלֵיהֶם חַיִל גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד: יא וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה אֹמְרִים יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ וְאָבְדָה תִקְוָתֵנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ: יב לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה קרי אלהים הִנֵּה אֲנִי פֹתֵחַ אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלִיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל: יג וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי: יד וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם וְחִיִּיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־אַדְמַתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי נְאֻם־יְהוָה:

בקצת קהילות מוסיפים זה

טו וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: טז וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חברו חֲבֵרָיו וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתוֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חברו חֲבֵרָיו: יז וְקָרֵב אֹתָם אֶחָד אֶל־אֶחָד לְךָ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לַאֲחָדִים בְּיָדֶךָ:

הפטרת יום שביעי של פסח

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין חמשה [ואם חל יו"ט בשבת קורין שבעה] בפרשת בשלח (שמות מפרק י"ג פסוק י"ז עד פרק ט"ו פסוק כ"ו). ובספר שני קורא המפטיר בפרשת פינחס "והקרבתם אשה" (במדבר כ"ח, י"ט–כ"ה).

שמואל ב' סימן כ"ב

א וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל יְהוָה אֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִכַּף שָׁאוּל: ב וַיֹּאמַר יְהוָה סַלְעִי וּמְצֻדָתִי וּמְפַלְטִי־לִי: ג אֱלֹהֵי צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי וּמְנוּסִי מֹשִׁיעִי מֵחָמָס תֹּשִׁיעֵנִי: ד מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ: ה כִּי אֲפָפֻנִי מִשְׁבְּרֵי־מָוֶת נַחֲלֵי בְלִיָּעַל יְבַעֲתֻנִי: ו חֶבְלֵי שְׁאוֹל סַבֻּנִי קִדְּמֻנִי מֹקְשֵׁי מָוֶת: ז בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־אֱלֹהַי אֶקְרָא וַיִּשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי בְּאָזְנָיו: ח ותגעש וַיִּתְגָּעַשׁ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ מוֹסְדוֹת הַשָּׁמַיִם יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־חָרָה לוֹ: ט עָלָה עָשָׁן בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ: י וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו: יא וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעָף וַיֵּרָא עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ: יב וַיָּשֶׁת חֹשֶׁךְ סְבִיבֹתָיו סֻכּוֹת חֲשַׁרַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים: יג מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ בָּעֲרוּ גַּחֲלֵי־אֵשׁ: יד יַרְעֵם מִן־שָׁמַיִם יְהוָה וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ: טו וַיִּשְׁלַח חִצִּים וַיְפִיצֵם בָּרָק ויהמם וַיָּהֻם מלרע: טו וַיֵּרָאוּ אֲפִיקֵי יָם יִגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל בִּגְעָרַת יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפּוֹ: יז יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים: יח יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִי עֹז

מִשֹּׂנְאַי כִּי אֲמָצוּ מִמֶּנִּי: יט יְקַדְּמֻנִי בְיוֹם אֵידִי וַיְהִי יְהוָה
מִשְׁעָן לִי: כ וַיֹּצֵא לַמֶּרְחָב אֹתִי יְחַלְּצֵנִי כִּי־חָפֵץ הטעם בחי״ת עם
העמדה קטנה בפ״א בִּי: כא יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקָתִי כְּבֹר יָדַי יָשִׁיב
לִי: כב כִּי שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי: כג כִּי
כָל־ משפטו מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסוּר מִמֶּנָּה:
כד וָאֱהִי תָמִים לוֹ וָאֶשְׁתַּמְּרָה מֵעֲוֹנִי: כה וַיָּשֶׁב יְהוָה לִי
כְּצִדְקָתִי כְּבֹרִי לְנֶגֶד עֵינָיו: כו עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־
גִּבּוֹר תָּמִים תִּתַּמָּם: כז עִם־נָבָר תִּתָּבָר וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתַּפָּל:
כח וְאֶת־עַם עָנִי תּוֹשִׁיעַ וְעֵינֶיךָ עַל־רָמִים תַּשְׁפִּיל: כט כִּי־
אַתָּה נִירִי יְהוָה וַיהוָה יפסיק מעט יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי: ל כִּי בְכָה אָרוּץ
גְּדוּד בֵּאלֹהַי אֲדַלֶּג־שוּר: לא הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת
יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ: לב כִּי מִי־אֵל
מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר מִבַּלְעֲדֵי אֱלֹהֵינוּ: לג הָאֵל מָעוּזִּי
חָיִל וַיַּתֵּר תָּמִים דרכו דַּרְכִּי: לד מְשַׁוֶּה רגליו רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת
וְעַל־בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי: לה מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחַת קֶשֶׁת־
נְחוּשָׁה זְרֹעֹתָי: לו וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וַעֲנָוָתְךָ תַּרְבֵּנִי:
לז תַּרְחִיב צַעֲדִי תַּחְתָּנִי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי: לח אֶרְדְּפָה אֹיְבַי
וָאַשְׁמִידֵם וְלֹא אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם: לט וָאֲכַלֵּם וָאֶמְחָצֵם
וְלֹא יָקוּמוּן וַיִּפְּלוּ תַּחַת רַגְלָי: מ וַתְּזָרְנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה
תַּכְרִיעַ קָמַי תַּחְתָּנִי: מא וְאֹיְבַי תָּתָּה לִּי עֹרֶף מְשַׂנְאַי
וָאַצְמִיתֵם: מב יִשְׁעוּ וְאֵין מוֹשִׁיעַ אֶל־יְהוָה וְלֹא עָנָם:
מג וְאֶשְׁחָקֵם כַּעֲפַר־אָרֶץ כְּטִיט־חוּצוֹת אֲדַקֵּם אֶרְקָעֵם:
מד וַתְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי עַמִּי תִּשְׁמְרֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם לֹא־
יָדַעְתִּי יַעַבְדֻנִי: מה בְּנֵי נֵכָר יִתְכַּחֲשׁוּ־לִי לִשְׁמוֹעַ אֹזֶן
יִשְׁמָעוּ לִי: מו בְּנֵי נֵכָר יִבֹּלוּ וַיַּחְגְּרוּ מִמִּסְגְּרוֹתָם: מז חַי־
יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וַיָּרֹם אֱלוֹהֵי צוּר יִשְׁעִי: מח הָאֵל הַנֹּתֵן
נְקָמוֹת לִי וּמֹרִיד עַמִּים תַּחְתָּנִי: מט וּמוֹצִיאִי מֵאֹיְבָי וּמִקָּמַי
תְּרוֹמְמֵנִי[87] מֵאִישׁ חֲמָסִים תַּצִּילֵנִי: נ עַל־כֵּן אוֹדְךָ יְהוָה
בַּגּוֹיִם וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּר: נא מגדיל מִגְדּוֹל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה־
חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם:

הפטרת יום שמיני של פסח

לבני חו״ל

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין חמשה בפרשת ראה "כל הבכור" (דברים פרק ט״ו פסוקים י״ט–כ״ג ופרק ט״ז פסוקים א׳–י״ז). ואם חל יו״ט בשבת קורין שבעה ומתחילין מ״עשר תעשר" (שם י״ד, כ״ב). ובספר שני קורא המפטיר כמו אתמול.

לב עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד יִנְּפֶף יָדוֹ הַר בית־בַּת־צִיּוֹן גִּבְעַת
יְרוּשָׁלִָם: לג הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מְסָעֵף פֹּארָה
בְּמַעֲרָצָה וְרָמֵי הַקּוֹמָה גְּדֻעִים וְהַגְּבֹהִים יִשְׁפָּלוּ: לד וְנִקַּף
סִבְכֵי הַיָּעַר בַּבַּרְזֶל וְהַלְּבָנוֹן בְּאַדִּיר יִפּוֹל: יא א וְיָצָא
חֹטֶר מִגֶּזַע יִשַׁי וְנֵצֶר מִשָּׁרָשָׁיו יִפְרֶה: ב וְנָחָה מלרע עָלָיו
רוּחַ יְהוָה רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת
וְיִרְאַת יְהוָה: ג וַהֲרִיחוֹ בְּיִרְאַת יְהוָה וְלֹא־לְמַרְאֵה עֵינָיו
יִשְׁפּוֹט וְלֹא־לְמִשְׁמַע אָזְנָיו יוֹכִיחַ: ד וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים
וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי־אָרֶץ וְהִכָּה־אֶרֶץ בְּשֵׁבֶט פִּיו
וּבְרוּחַ שְׂפָתָיו יָמִית רָשָׁע: ה וְהָיָה צֶדֶק אֵזוֹר מָתְנָיו
וְהָאֱמוּנָה אֵזוֹר חֲלָצָיו: ו וְגָר זְאֵב עִם־כֶּבֶשׂ וְנָמֵר עִם־גְּדִי
יִרְבָּץ וְעֵגֶל וּכְפִיר וּמְרִיא יַחְדָּו וְנַעַר קָטֹן נֹהֵג בָּם: ז וּפָרָה
וָדֹב תִּרְעֶינָה יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־
תֶּבֶן: ח וְשִׁעֲשַׁע העי״ן הראשונה בשוא פתח יוֹנֵק עַל־חֻר פֶּתֶן וְעַל
מְאוּרַת צִפְעוֹנִי גָּמוּל יָדוֹ הָדָה: ט לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ
בְּכָל־הַר קָדְשִׁי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת־יְהוָה כַּמַּיִם
לַיָּם מְכַסִּים: י וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא שֹׁרֶשׁ יִשַׁי אֲשֶׁר עֹמֵד
לְנֵס עַמִּים אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ וְהָיְתָה מְנֻחָתוֹ כָּבוֹד:
יא וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי | שֵׁנִית יָדוֹ לִקְנוֹת אֶת־
שְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר וּמִמִּצְרַיִם וּמִפַּתְרוֹס
וּמִכּוּשׁ וּמֵעֵילָם וּמִשִּׁנְעָר וּמֵחֲמָת וּמֵאִיֵּי הַיָּם: יב וְנָשָׂא נֵס
לַגּוֹיִם וְאָסַף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפוּצוֹת יְהוּדָה יְקַבֵּץ מֵאַרְבַּע
כַּנְפוֹת הָאָרֶץ: יג וְסָרָה קִנְאַת אֶפְרַיִם וְצֹרְרֵי[88] יְהוּדָה
יִכָּרֵתוּ אֶפְרַיִם לֹא־יְקַנֵּא אֶת־יְהוּדָה וִיהוּדָה לֹא־יָצֹר
אֶת־אֶפְרָיִם: יד וְעָפוּ בְכָתֵף פְּלִשְׁתִּים יָמָּה יַחְדָּו יָבֹזוּ
אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם אֱדוֹם וּמוֹאָב מִשְׁלוֹחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן
מִשְׁמַעְתָּם: טו וְהֶחֱרִים יְהוָה אֶת לְשׁוֹן יַם־מִצְרָיִם וְהֵנִיף
יָדוֹ עַל־הַנָּהָר בַּעֲיָם העי״ן בשוא נח רוּחוֹ וְהִכָּהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים
וְהִדְרִיךְ בַּנְּעָלִים: טז וְהָיְתָה מְסִלָּה לִשְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר
יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר כַּאֲשֶׁר הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם עֲלֹתוֹ מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם: יב א וְאָמַרְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא אוֹדְךָ יְהוָה כִּי אָנַפְתָּ
בִּי יָשֹׁב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי: ב הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא
אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה:
ג וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי העי״ן בפתח הַיְשׁוּעָה:
ד וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ מלרע לַיהוָה קְרָאוּ בִשְׁמוֹ
הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ: ה זַמְּרוּ
יְהוָה כִּי גֵאוּת עָשָׂה מידעת מוּדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ:

87) פסוק מ״ט: תְּרוֹמְמֵנִי למנהגנו. 88) פסוק י״ג: וצררי למנהגנו.

יז צַהֲלִי וְרַנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

הפטרת חג השבועות

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין חמשה בפרשת יתרו "בחדש השלישי" (שמות מפרק י"ט פסוק א' עד סוף הפרשה). והמפטיר קורא בספר שני בפרשת פינחס "וביום הבכורים" (במדבר כ"ח, כ"ו–ל"א).

יחזקאל סימן א'

א וַיְהִי | בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְּתוֹךְ־הַגּוֹלָה עַל־נְהַר־כְּבָר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת אֱלֹהִים: ב בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ הִיא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין: ג הָיֹה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יְחֶזְקֵאל בֶּן־בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל־נְהַר־כְּבָר וַתְּהִי עָלָיו שָׁם יַד־יְהוָה: ד וָאֵרֶא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מלרע מִן־הַצָּפוֹן עָנָן גָּדוֹל וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחַשְׁמַל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: ה וּמִתּוֹכָהּ דְּמוּת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מַרְאֵיהֶן דְּמוּת אָדָם לָהֵנָּה: ו וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָת וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם לְאַחַת לָהֶם: ז וְרַגְלֵיהֶם רֶגֶל יְשָׁרָה וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף רֶגֶל עֵגֶל וְנֹצְצִים[89] כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל: ח וידויידי אָדָם מִתַּחַת כַּנְפֵיהֶם עַל אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם לְאַרְבַּעְתָּם: ט חֻבָּרֹת אִשָּׁה אֶל־אַחוֹתָהּ כַּנְפֵיהֶם לֹא־יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ: י וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל־הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי־שׁוֹר מֵהַשְּׂמֹאול לְאַרְבַּעְתָּן וּפְנֵי־נָשֶׁר לְאַרְבַּעְתָּן: יא וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת מִלְּמַעְלָה לְאִישׁ שְׁתַּיִם חֹבְרוֹת אִישׁ וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֵת גְּוִיֹּתֵיהֶנָּה: יב וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן: יג וּדְמוּת הַחַיּוֹת מַרְאֵיהֶם כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ בֹּעֲרוֹת כְּמַרְאֵה הַלַּפִּדִים הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת וְנֹגַהּ לָאֵשׁ וּמִן־הָאֵשׁ יוֹצֵא בָרָק: יד וְהַחַיּוֹת רָצוֹא וָשׁוֹב כְּמַרְאֵה הַבָּזָק: טו וָאֵרֶא הַחַיּוֹת וְהִנֵּה אוֹפַן אֶחָד בָּאָרֶץ אֵצֶל הַחַיּוֹת לְאַרְבַּעַת פָּנָיו: טז מַרְאֵה הָאֹפַנִּים וּמַעֲשֵׂיהֶם כְּעֵין תַּרְשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּן וּמַרְאֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפָן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן: יז עַל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶן בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן: יח וְגַבֵּיהֶן וְגֹבַהּ לָהֶם וְיִרְאָה לָהֶם וְגַבֹּתָם מְלֵאֹת עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּן: יט וּבְלֶכֶת הַחַיּוֹת יֵלְכוּ הָאֹפַנִּים אֵצְלָם וּבְהִנָּשֵׂא הַחַיּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאֹפַנִּים: כ עַל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת וְהָאֹפַנִּים יִנָּשְׂאוּ לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאֹפַנִּים: כא בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ וּבְעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְהִנָּשְׂאָם מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאֹפַנִּים לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאֹפַנִּים: כב וּדְמוּת עַל־רָאשֵׁי הַחַיָּה רָקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרַח הַנּוֹרָא נָטוּי עַל־רָאשֵׁיהֶם מִלְּמָעְלָה: כג וְתַחַת הָרָקִיעַ כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל־אַחוֹתָהּ לְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה וּלְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה אֵת גְּוִיֹּתֵיהֶם: כד וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל כַּנְפֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים כְּקוֹל־שַׁדַּי בְּלֶכְתָּם קוֹל הֲמֻלָּה כְּקוֹל מַחֲנֶה בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן: כה וַיְהִי־קוֹל מֵעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן: כו וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן־סַפִּיר דְּמוּת כִּסֵּא וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְּמָעְלָה: כז וָאֵרֶא | כְּעֵין חַשְׁמַל כְּמַרְאֵה־אֵשׁ בֵּית־לָהּ סָבִיב מִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַעְלָה וּמִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה רָאִיתִי כְּמַרְאֵה־אֵשׁ וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב: כח כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בֶּעָנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב הוּא מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד־יְהוָה וָאֶרְאֶה וָאֶפֹּל עַל־פָּנַי וָאֶשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר:

ומדלגין וקורין פסוק י"ב מפרק ג'.

יב וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

הפטרת יו"ט ב' של שבועות

לבני חו"ל

מוציאין שני ספרים, בראשון קורין חמשה בפרשת ראה "כל הבכור" (דברים פרק ט"ו פסוקים י"ט–כ"ג ופרק ט"ז פסוקים א'–י"ז). ואם חל יו"ט בשבת קורין שבעה ומתחילין מ–"עשר תעשר" (שם י"ד, כ"ב). ובספר שני קורא המפטיר כמו אתמול.

חבקוק סימן ב'

כ וַיהוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ הַס מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ:

ברוב קהילות אשכנז ואיטליה מתחילים כאן

ג א תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שִׁגְיֹנוֹת: ב יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי יְהוָה פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּהוּ בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר: ג אֱלוֹהַּ מִתֵּימָן יָבוֹא

89) פסוק ז': ונצצים למנהגנו.

וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ
מָלְאָה הָאָרֶץ: ד וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה קְרָנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ וְשָׁם
חֶבְיוֹן עזה עֻזּוֹ: ה לְפָנָיו יֵלֶךְ דָּבֶר וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו: ו עָמַד |
וַיְמַדֵּד אֶרֶץ רָאָה וַיַּתֵּר גּוֹיִם וַיִּתְפֹּצְצוּ[90] הַרְרֵי[91]־עַד
שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ: ז תַּחַת אָוֶן רָאִיתִי
אָהֳלֵי כוּשָׁן יִרְגְּזוּן יְרִיעוֹת אֶרֶץ מִדְיָן: ח הַבִּנְהָרִים חָרָה
יְהוָה אִם־בַּנְּהָרִים אַפֶּךָ אִם־בַּיָּם עֶבְרָתֶךָ כִּי תִרְכַּב
עַל־סוּסֶיךָ מַרְכְּבֹתֶיךָ יְשׁוּעָה: ט עָרְיָה תֵעוֹר קַשְׁתֶּךָ
שְׁבֻעוֹת מַטּוֹת אֹמֶר סֶלָה נְהָרוֹת תְּבַקַּע־אָרֶץ: י רָאוּךָ
יָחִילוּ הָרִים זֶרֶם מַיִם עָבָר נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ רוּם יָדָיו
נָשָׂא: יא שֶׁמֶשׁ יָרֵחַ עָמַד מלעיל זְבֻלָה לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ
לְנֹגַהּ בְּרֶק חֲנִיתֶךָ: יב בְּזַעַם תִּצְעַד־אָרֶץ בְּאַף תָּדוּשׁ
גּוֹיִם: יג יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ לְיֵשַׁע אֶת־מְשִׁיחֶךָ מָחַצְתָּ
רֹאשׁ הרי״ש בדגש חזק מִבֵּית רָשָׁע עָרוֹת יְסוֹד עַד־צַוָּאר סֶלָה:
יד נָקַבְתָּ בְמַטָּיו רֹאשׁ פרזו פְּרָזָיו יִסְעֲרוּ לַהֲפִיצֵנִי עֲלִיצָתָם
כְּמוֹ־לֶאֱכֹל עָנִי בַּמִּסְתָּר: טו דָּרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ חֹמֶר מַיִם
רַבִּים: טז שָׁמַעְתִּי | וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל צָלְלוּ[92] שְׂפָתַי יָבוֹא
רָקָב בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי אֶרְגַּז אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת
לְעַם יְגוּדֶנּוּ: יז כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים
כִּחֵשׁ מַעֲשֵׂה־זַיִת וּשְׂדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל גָּזַר מִמִּכְלָה
צֹאן וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתָיִם: יח וַאֲנִי בַּיהוָה אֶעֱלֹזָה אָגִילָה
בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי: יט יֱהוָה קרי אלהים אֲדֹנָי חֵילִי וַיָּשֶׂם רַגְלַי
כָּאַיָּלוֹת וְעַל־בָּמוֹתַי יַדְרִיכֵנִי לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי:

הפטרת שחרית של ט׳ באב

קורין שלשה בפרשת ואתחנן "כי תוליד בנים" (דברים ד׳, כ"ה–מ׳). והעולה השלישי הוא גם המפטיר.

ירמיה סימן ח׳

א אָסֹף אֲסִיפֵם נְאֻם־יְהוָה אֵין עֲנָבִים בַּגֶּפֶן וְאֵין תְּאֵנִים
בַּתְּאֵנָה וְהֶעָלֶה נָבֵל וָאֶתֵּן לָהֶם יַעַבְרוּם: ב עַל־מָה
אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים הֵאָסְפוּ וְנָבוֹא אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר וְנִדְמָה־
שָׁם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הִדְמָנוּ וַיַּשְׁקֵנוּ מֵי־רֹאשׁ כִּי חָטָאנוּ
לַיהוָה: ג קִוֵּה לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב לְעֵת מַרְפֵּא וְהִנֵּה
בְעָתָה: ד מִדָּן נִשְׁמַע נַחְרַת החי״ת בשוא נח סוּסָיו מִקּוֹל
מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו רָעֲשָׁה כָּל־הָאָרֶץ וַיָּבוֹאוּ וַיֹּאכְלוּ[93]
אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ: ה כִּי הִנְנִי[94] מְשַׁלֵּחַ בָּכֶם
נְחָשִׁים צִפְעֹנִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם לָחַשׁ וְנִשְּׁכוּ אֶתְכֶם
נְאֻם־יְהוָה: ו מַבְלִיגִיתִי עֲלֵי יָגוֹן עָלַי לִבִּי דַוָּי: ז הִנֵּה־
קוֹל שַׁוְעַת בַּת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מַרְחַקִּים הֲיהוָה[95] אֵין בְּצִיּוֹן
אִם־מַלְכָּהּ אֵין בָּהּ מַדּוּעַ הִכְעִסוּנִי בִּפְסִלֵיהֶם בְּהַבְלֵי
נֵכָר: ח עָבַר קָצִיר כָּלָה קָיִץ וַאֲנַחְנוּ לֹוא נוֹשָׁעְנוּ: ט עַל־
שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי הָשְׁבָּרְתִּי קָדַרְתִּי שַׁמָּה מלרע והמ״ם דגושה
הֶחֱזָקָתְנִי: י הֲצָרִי אֵין בְּגִלְעָד אִם־רֹפֵא אֵין שָׁם כִּי
מַדּוּעַ לֹא עָלְתָה אֲרֻכַת בַּת־עַמִּי: יא מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם
וְעֵינִי מְקוֹר דִּמְעָה וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֵת חַלְלֵי[96]
בַּת־עַמִּי: יב מִי־יִתְּנֵנִי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן אֹרְחִים וְאֶעֱזְבָה
אֶת־עַמִּי וְאֵלְכָה מֵאִתָּם כִּי כֻלָּם מְנָאֲפִים עֲצֶרֶת
בֹּגְדִים: יג וַיִּדְרְכוּ אֶת־לְשׁוֹנָם קַשְׁתָּם שֶׁקֶר וְלֹא לֶאֱמוּנָה
גָּבְרוּ בָאָרֶץ כִּי מֵרָעָה אֶל־רָעָה | יָצָאוּ וְאֹתִי לֹא־יָדָעוּ
נְאֻם־יְהוָה: יד אִישׁ מֵרֵעֵהוּ הִשָּׁמֵרוּ וְעַל־כָּל־אָח אַל־
תִּבְטָחוּ כִּי כָל־אָח עָקוֹב יַעְקֹב העי״ן בשוא נח וְכָל־רֵעַ רָכִיל
יַהֲלֹךְ: טו וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יְהָתֵלוּ וֶאֱמֶת לֹא יְדַבֵּרוּ לִמְּדוּ
לְשׁוֹנָם דַּבֶּר־שֶׁקֶר הַעֲוֵה נִלְאוּ: טז שִׁבְתְּךָ בְּתוֹךְ מִרְמָה
בְּמִרְמָה מֵאֲנוּ דַעַת־אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה: יז לָכֵן כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי[94] צוֹרְפָם וּבְחַנְתִּים כִּי־אֵיךְ אֶעֱשֶׂה
מִפְּנֵי בַּת־עַמִּי: יח חֵץ שוחט שָׁחוּט לְשׁוֹנָם מִרְמָה דִּבֵּר בְּפִיו
שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ יָשִׂים אָרְבּוֹ: יט הַעַל־
אֵלֶּה לֹא־אֶפְקֹד־בָּם נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא
תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי: כ עַל־הֶהָרִים אֶשָּׂא בְכִי וָנֶהִי וְעַל־נְאוֹת
מִדְבָּר קִינָה כִּי נִצְּתוּ מִבְּלִי־אִישׁ עֹבֵר וְלֹא שָׁמְעוּ קוֹל
מִקְנֶה מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּהֵמָה נָדְדוּ[97] הָלָכוּ: כא נָתַתִּי
אֶת־יְרוּשָׁלִַם לְגַלִּים מְעוֹן תַּנִּים וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן
שְׁמָמָה מִבְּלִי יוֹשֵׁב: כב מִי־הָאִישׁ הֶחָכָם וְיָבֵן אֶת־זֹאת
וַאֲשֶׁר דִּבֶּר פִּי־יְהוָה אֵלָיו וְיַגִּדָהּ מלרע עַל־מָה אָבְדָה
הָאָרֶץ נִצְּתָה כַּמִּדְבָּר מִבְּלִי עֹבֵר: כג וַיֹּאמֶר יְהוָה עַל־
עָזְבָם אֶת־תּוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם וְלֹא־שָׁמְעוּ
בְּקוֹלִי וְלֹא־הָלְכוּ בָהּ: כד וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם
וְאַחֲרֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר לִמְּדוּם אֲבוֹתָם: כה לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי[94] מַאֲכִילֵם אֶת־הָעָם
הַזֶּה לַעֲנָה וְהִשְׁקִיתִים הקו״ף בחיר״ק מֵי־רֹאשׁ: כו וַהֲפִצוֹתִים
בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ הֵמָּה וַאֲבוֹתָם וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם
אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם: כז כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
הִתְבּוֹנְנוּ[98] וְקִרְאוּ לַמְקוֹנְנוֹת[99] וּתְבוֹאֶינָה וְאֶל־הַחֲכָמוֹת

---

90) פסוק ו׳: וַיִּתְפֹּצְצוּ למנהגנו. 91) שם: הַרְרֵי למנהגנו. 92) פסוק ט״ז: צָלְלוּ למנהגנו. 93) פסוק ט״ז: וַיֹּאכְלוּ למנהגנו. 94) פסוק י״ז, ו׳ וי״ד: הִנֵּנִי למנהגנו. 95) פסוק י״ט: האל״ף של שם השם נחה וקריאת התיבה כך: "הֲדוֹנָי" (מנחת שי בשם הרד״ק). 96) פסוק כ״ג: חֲלָלֵי למנהגנו. 97) פסוק ט׳: נָדְדוּ למנהגנו. 98) פסוק ט״ז: הִתְבּוֹנְנוּ למנהגנו. 99) שם: למקוֹנְנוֹת למנהגנו.

שִׁלְחוּ וְתָבוֹאָנָה: יז וּתְמַהֲרְנָה וְתִשֶּׂנָה עָלֵינוּ נֶהִי
וְתֵרַדְנָה עֵינֵינוּ דִּמְעָה וְעַפְעַפֵּינוּ יִזְלוּ־מָיִם: יח כִּי קוֹל נְהִי
נִשְׁמַע מִצִּיּוֹן אֵיךְ שֻׁדַּדְנוּ בֹשְׁנוּ מְאֹד כִּי־עָזַבְנוּ אָרֶץ כִּי
הִשְׁלִיכוּ מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ: יט כִּי־שְׁמַעְנָה נָשִׁים דְּבַר־יְהוָה
וְתִקַּח אָזְנְכֶם דְּבַר־פִּיו וְלַמֵּדְנָה בְנוֹתֵיכֶם נֶהִי וְאִשָּׁה
רְעוּתָהּ קִינָה: כ כִּי־עָלָה מָוֶת בְּחַלּוֹנֵינוּ בָּא
בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ לְהַכְרִית עוֹלָל מִחוּץ בַּחוּרִים מֵרְחֹבוֹת:
כא דַּבֵּר כֹּה נְאֻם־יְהוָה וְנָפְלָה נִבְלַת הָאָדָם כְּדֹמֶן עַל־
פְּנֵי הַשָּׂדֶה וּכְעֹמֶר מֵאַחֲרֵי הַקּוֹצֵר וְאֵין מְאַסֵּף: כב כֹּה
אָמַר יְהוָה אַל־יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ וְאַל־יִתְהַלֵּל
הַגִּבּוֹר בִּגְבוּרָתוֹ אַל־יִתְהַלֵּל עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ: כג כִּי אִם־
בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵّל הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה
עֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה חָפָצְתִּי
נְאֻם־יְהוָה:

הפטרת מנחה של ט׳ באב

קורין שלשה בפרשת כי תשא "ויחל משה" (שמות פרק ל"ב פסוקים י"א–י"ד ופרק ל"ד פסוקים א׳–י׳). והעולה השלישי הוא גם המפטיר.

הושע סימן י"ד

ב שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ:
ג קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אִמְרוּ אֵלָיו כָּל־
תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח־טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ: ד אַשּׁוּר לֹא
יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא־נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ
לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ אֲשֶׁר־בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם: ה אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם
אֹהַבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ: ו אֶהְיֶה כַטַּל לְיִשְׂרָאֵל
יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן: ז יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו וִיהִי
כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְّבָנוֹן: ח יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן
וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן: ט אֶפְרַיִם מַה־לִּי עוֹד
לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי
פִּרְיְךָ הפ"א בסגול נִמְצָא: י מִי חָכָם וְיָבֵן הטעם ביו"ד עם העמדה קטנה בבי"ת
אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי־יְשָׁרִים דַּרְכֵי יְהוָה וְצַדִּקִים יֵלְכוּ
בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם:

ומוסיפים את שלושת הפסוקים דלהלן מספר מיכה ז׳.

יח מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית
נַחֲלָתוֹ לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יט יָשׁוּב
יְרַחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־
חַטֹּאתָם: כ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־
נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

הפטרת מנחה של תענית ציבור

למנהג האשכנזים

ישעיה סימן נ"ה

ו דִּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב: ז יַעֲזֹב
רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל־יְהוָה
וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ: ח כִּי לֹא
מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם יְהוָה:
ט כִּי־גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם
וּמַחְשְׁבֹתַי מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם: י כִּי כַאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם
וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־
הָאָרֶץ וְהוֹלִידָהּ מלרע וְהִצְמִיחָהּ מלרע וְנָתַן מלעיל זֶרַע לַזּוֹרֵעַ
וְלֶחֶם לָאֹכֵל: יא כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב
אֵלַי רֵיקָם כִּי אִם־עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר
שְׁלַחְתִּיו: יב כִּי־בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים
וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־
כָף: יג תַּחַת הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ תחת וְתַחַת הַסִּרְפָּד
יַעֲלֶה הַדַּס וְהָיָה לַיהוָה לְשֵׁם לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת:
נו א כֹּה אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי־קְרוֹבָה
יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצִדְקָתִי לְהִגָּלוֹת: ב אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה־
זֹּאת וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ
מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע: ג וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר הַנִּלְוָה אֶל־יְהוָה
לֵאמֹר הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאַל־יֹאמַר
הַסָּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ: ד כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה לַסָּרִיסִים
אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־שַׁבְּתוֹתַי וּבָחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפָצְתִּי
וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי: ה וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד
וָשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶּן־לוֹ אֲשֶׁר לֹא
יִכָּרֵת: ו וּבְנֵי הַנֵּכָר הַנִّלְוִים עַל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה
אֶת־שֵׁם יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לַעֲבָדִים כָּל־שֹׁמֵר שַׁבָּת
מֵחַלְּלוֹ וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי: ז וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי
וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן
עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים:
ח נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוֹה קרי אלהים מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד אֲקַבֵּץ
עָלָיו לְנִקְבָּצָיו:

פורים

יש נוהגים לומר פיוט זה לפני קריאת המגילה.

מלים: רבי אברהם אבן עזרא זצ"ל.
משקל: תנועה שתי יתדות ותנועה, תנועה שתי יתדות ושתי תנועות.
סימן: אברם.

קוֹרְאֵי[1] מְגִלָּה, הֵם יְרַנְּנוּ אֶל אֵל. כִּי מְקוֹם תְּהִלָּה, הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל: קוראי

אַחֲרֵי בְלוֹתִי, וַאֲנִי בְעִיר בָּבֶל. נִמְשְׁלָה עֲדָתִי, כָּאֲנִי בְלִי חוֹבֵל. בָּא זְמַן פְּדוּתִי, עַל יְדֵי זְרֻבָּבֶל. נִבְדְּלָה[2] קְהִלָּה, מֵעֲוִיל וּמִתְגָּאֵל. וַתְּהִי סְגֻלָּה, עִם שְׁתִיל שְׁאַלְתִּיאֵל: קוראי

רוֹעֲצִים בְּעָשָׁן, נִמְשְׁלוּ בְתוֹךְ כִּבְשָׁן. בֵּן אֲגַג בְּכוּשָׁן, קָם וְשָׁב כְּבֶן בָּשָׁן. מָרְדְּכַי בְּשׁוּשָׁן, מָר־דְּרוֹר עֲלֵי שׁוּשָׁן. כֵּן שְׁנַת גְּאֻלָּה, אֵל יְצוּ לְדַל שׁוֹאֵל. עַד לְבֵית תְּפִלָּה, יַעֲלוּ לְהַרְאֵל: קוראי

בָּא דְבַר אֲגָגִי, הֶחֱזִיק בְּפוּר יָדוֹ. בַּאֲדָר לְהָרְגִי, נֶחֱפַּךְ לְהַשְׁמִידוֹ. אֶתְנָה הַגִּיגִי, בּוֹ וְאֶזְכְּרָה אֵידוֹ. וֶאֱמֶת נְקַלָּה, זֹאת לְאֵל וְכֵן יוֹאֵל. לַעֲשׂוֹת וְכִלָּה, עוֹזְבֵי וְשׁוֹכְחֵי אֵל: קוראי

מַעֲשִׂים וְנִסִּים, שִׂית בְּךָ לְעֵד נֶאֱמָן. גַּם בְּחִכְּךָ שִׂים, צוּף דְּבַשׁ דְּבַר הָמָן. לֵךְ שְׁתֵה עֲסִיסִים, אַחֲרֵי אֲכוֹל מִשְׁמָן. אֵל זְכֹר תְּחִלָּה, גַּם שְׁנֵה בְמִי כָאֵל. תַּחֲזוֹר חֲלִילָה, קֵץ פְּדוּת וּבָא גוֹאֵל: קוראי

---

1) בג'רבא נוהגים לומר קוֹרֵאי הרי"ש בחטף פתח ע"פ דברי הרב לחם הביכורים ז"ל (דף ק"ה ע"א). 2) נבדלה כצ"ל בדל"ת [ולא ככתוב בסידורים נבהלה]. וכ"ה במחזור ויטרי ח"א סימן רנ"ד (עמוד 219).

קודם קריאת המגלה בלילה וביום, אומרים לשם יחוד זה (לקוח מספר "לשון חכמים" ח"א סימן ט"ל).

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ (יאהדונהי), בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ (יאהדוניה) וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ (איהיהוה), לְיַחֲדָא שֵׁם אוֹת יו"ד אוֹת הֵ"א (אר"א) בְּאוֹת וָא"ו אוֹת הֵ"א (זו"נ) בְּיִחוּדָא שְׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה מִדִּבְרֵי קַבָּלָה לִקְרוֹת בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר [המוקפות חומה: בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר] לְחֹדֶשׁ אֲדָר אֶת הַמְּגִלָּה אֲשֶׁר הִיא סוֹד הָאָרַת מַלְכוּת דְּאַבָּא הַמִּתְגַּלֵּית וְיוֹצְאָה בַּיּוֹם הַזֶּה, וַאֲשֶׁר הִיא [מְגִלָּה] מִסְפַּר שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת הַוָי"ה (יהרהר במחשבתו: יהו"ה יהו"ה יהו"ה) שֶׁהֵם סוֹד שְׁלֹשָׁה מוֹחִין דְּחָכְמָה בִּינָה דַעַת, דְּנֶצַח הוֹד יְסוֹד דְּאַבָּא, הַמִּתְגַּלִּים בַּמַּלְכוּת בַּיּוֹם הַזֶּה, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ, וּלְתַקֵּן שֹׁרֶשׁ מִצְוָה זוֹ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, וַיַּעֲלֶה לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ כִוַּנְנוּ בְּכָל־הַכַּוָּנוֹת הָרְאוּיוֹת לְכַוֵּן בְּמִצְוָה זוֹ.

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָ־אדנ־י (יאהדונהי) אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁעַל יְדֵי מִצְוַת קְרִיאַת הַמְּגִלָּה הַיּוֹם (בלילה אומר: הַלַּיְלָה) הַזֶּה שֶׁהוּא יוֹם (לֵיל) אַרְבָּעָה עָשָׂר [המוקפות חומה: חֲמִשָּׁה עָשָׂר] לְחֹדֶשׁ אֲדָר, תִּמָּשֵׁךְ בְּגִלּוּי הָאָרַת מַלְכוּת דְּאַבָּא, שֶׁהִיא עֲטֶרֶת הַיְסוֹד דְּאַבָּא בְּרָחֵל עֲקֶרֶת הַבַּיִת. וְתִתְקַיֵּם בָּהּ כָּל־הַיּוֹם כֻּלּוֹ, וְיִתְגַּלּוּ כָּל־הָאוֹרוֹת הָרְאוּיִים לְהִתְגַּלּוֹת הַיּוֹם הַזֶּה. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְהוָ־אדנ־י (יאהדונהי) צוּרִי וְגֹאֲלִי: וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ: (שְׁתֵּי פְּעָמִים).

קודם קריאת המגלה, מברך הש"צ מעומד, וגם הקהל יעמדו בשעת הברכה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ־אדנ־י (יאהדונהי), אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִקְרָא מְגִלָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ־אדנ־י (יאהדונהי), אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ, בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

יכוין לפטור בברכת שהחיינו זו, גם את מצות סעודת פורים ומשלוח מנות. בקריאת המגלה ביום, אין מברכים שהחיינו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ־אדנ־י (יאהדונהי), אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

אחר קריאת המגלה גוללים אותה ומברכים ברכת הרב את ריבנו, ואם אין מנין, לא יברכוה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ־אדנ־י (יאהדונהי), אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל הָרָב אֶת רִיבֵנוּ, וְהַדָּן אֶת דִּינֵנוּ, וְהַנּוֹקֵם אֶת נִקְמָתֵנוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ, וְהַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָ־אדנ־י (יאהדונהי), הַנִּפְרָע לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִכָּל־צָרֵיהֶם, הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ: עונים: אָמֵן, ואח"כ אומרים:

בָּרוּךְ יְהוָ־אדנ־י (יאהדונהי) אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. אָרוּר הָמָן. בָּרוּךְ מָרְדְּכַי. אֲרוּרוֹת זֶרֶשׁ וַשְׁתִּי. בְּרוּכָה אֶסְתֵּר. אֲרוּרִים עוֹבְדֵי אֱלִילִים. בְּרוּכִים כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְגַם חַרְבוֹנָה זָכוּר לְטוֹב:

א א וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ מלרע מֵהֹדּוּ[1]
וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה: ב בַּיָּמִים הָהֵם
כְּשֶׁבֶת | הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר
בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה: ג בַּשָּׁנָה שְׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה
לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו חֵיל | פָּרַס וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים וְשָׂרֵי
הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו: ד בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עֹשֶׁר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
וְאֶת־יְקַר תִּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמְאַת
יוֹם: ה וּבִמְלוֹאת | הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־
הָעָם הַנִּמְצָאִים[2] בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתֶּה
שִׁבְעַת יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ: ו חוּר | כַּרְפַּס
וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילֵי מלעיל כֶסֶף
וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת | זָהָב וָכֶסֶף עַל רִצְפַת[3] בַּהַט־וָשֵׁשׁ
וְדַר וְסֹחֶרֶת: ז וְהַשְּׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים
וְיֵין מַלְכוּת רָב כְּיַד הַמֶּלֶךְ: ח וְהַשְּׁתִיָּה כַּדָּת אֵין אֹנֵס מלרע כִּי־
כֵן | יִסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן אִישׁ־
וָאִישׁ: ט גַּם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה
עָשְׂתָה מִשְׁתֶּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: י בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן
אָמַר לְמְהוּמָן בִּזְתָא חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא זֵתַר
וְכַרְכַּס שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: יא לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־
יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִיא: יב וַתְּמָאֵן הַמַّלְכָּה וַשְׁתִּי לָבוֹא
בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד
וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה מלרע בוֹ: יג וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים כִּי־כֵן דְּבַר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־
יֹדְעֵי דָת וָדִין: יד וְהַקָּרֹב אֵלָיו כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא
תַּרְשִׁישׁ מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעַת שָׂרֵי | פָּרַס מלרע וּמָדַי
רֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה בַּמַּלְכוּת: טו כְּדָת מַה־
לַּעֲשׂוֹת בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי עַל | אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד הַסָּרִיסִים: טו וַיֹּאמֶר
מומכן מְמוּכָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ
עָוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים
אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: יז כִּי־יֵצֵא דְבַר־
הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים לְהַבְזוֹת בַּעְלֵיהֶן הע"ן בשוא נח בְּעֵינֵיהֶן
בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אָמַר לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי
הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה: יח וְהַיּוֹם הַזֶּה תֹּאמַרְנָה | שָׂרוֹת
פָּרַס[4]־וּמָדַי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ[5] אֶת־דְּבַר הַמַּלְכָּה לְכָל שָׂרֵי
הַמֶּלֶךְ וּכְדֵי בִזָּיוֹן וָקֶצֶף: יט אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא דְבַר־
מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וְיִכָּתֵב בְּדָתֵי פָרַס[4]־וּמָדַי וְלֹא יַעֲבוֹר
אֲשֶׁר לֹא־תָבוֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ
יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרֵעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה: כ וְנִשְׁמַע פִּתְגָם[6]

ויהי בימי אחשורוש הוא אחשורוש המלך מהדו
ועד כוש שבע ועשרים ומאה מדינה בימים ההם
כשבת המלך אחשורוש על כסא מלכותו אשר
בשושן הבירה בשנת שלוש למלכו עשה משתה
לכל שריו ועבדיו זיל פרס ומדי הפרתמים ושרי
המדינות לפניו בהראתו את עשר כבוד מלכותו
ואת יקר תפארת גדולתו ימים רבים שמונים ומאת
יום ובמלואת הימים האלה עשה המלך לכל
העם הנמצאים בשושן הבירה למגדול ועד קטן משתה
שבעת ימים בחצר גנת ביתן המלך חור כרפס
ותכלת אחוז בחבלי בוץ וארגמן על גלילי כסף
ועמודי שש מטות זהב וכסף על רצפת בהט ושש
ודר וסחרת והשקות בכלי זהב וכלים מכלים שונים
ויין מלכות רב כיד המלך והשתיה כדת אין אנס כי
כן יסד המלך על כל רב ביתו לעשות כרצון איש
ואיש גם ושתי המלכה
עשתה משתה נשים בית המלכות אשר למלך
אחשורוש ביום השביעי כטוב לב המלך ביין
אמר למהומן בזתא חרבונא בגתא ואבגתא זתר
וכרכס שבעת הסריסים המשרתים את פני
המלך אחשורוש להביא את ושתי המלכה לפני
המלך בכתר מלכות להראות העמים והשרים את
יפיה כי טובת מראה היא ותמאן המלכה ושתי לבוא
בדבר המלך אשר ביד הסריסים ויקצף המלך מאד
וזמתו בערה בו ויאמר המלך
לחכמים ידעי העתים כי כן דבר המלך לפני כל
ידעי דת ודין והקרב אליו כרשנא שתר אדמתא
תרשיש מרס מרסנא ממוכן שבעת שרי פרס ומדי
ראי פני המלך הישבים ראשנה במלכות כדת מה
לעשות במלכה ושתי על אשר לא עשתה את מאמר
המלך אחשורוש ביד הסריסים ויאמר
מומכן לפני המלך והשרים לא על המלך לבדו
עותה ושתי המלכה כי על כל השרים ועל כל העמים
אשר בכל מדינות המלך אחשורוש כי יצא דבר
המלכה על כל הנשים להבזות בעליהן בעיניהן
באמרם המלך אחשורוש אמר להביא את ושתי
המלכה לפניו ולא באה והיום הזה תאמרנה שרות
פרס ומדי אשר שמעו את דבר המלכה לכל שרי
המלך וכדי בזיון וקצף אם על המלך טוב יצא דבר
מלכות מלפניו ויכתב בדתי פרס ומדי ולא יעבור
אשר לא תבוא ושתי לפני המלך אחשורוש ומלכותה
יתן המלך לרעותה הטובה ממנה ונשמע פתגם

1) פסוק א׳: הדל״ת בדגש חזק. 2) פסוק ה׳: הצד״י בשוא נע. 3) פסוק ו׳: הצד״י בשוא נע, ולמנהגנו בשוא פתח. ולכל הדעות הפ״א רפויה, והטעם כי בפ״א דגושה יהיה לשון גחלים (כמו בישעיה ו׳, ו׳ ״ובידו רִצְפָּה״). וכ״כ הרב מנחת שי ביחזקאל (מ׳, י״ז). 4) פסוק ח״י וי״ט: הפ״א בגעיא ולכן יש לעמוד בה מעט. 5) פסוק ח״י: יפסיק מעט בין המלים ״אשר שמעו״ לבין ״את דבר המלכה״ (עיין סנסן ליאיר עמודים צ״ד-צ״ה. ודו״ק). 6) פסוק כ׳: הגימ״ל רפויה בספרים מדוייקים (תנ״ך קורן וברויאר). וכנראה מפני שכך מקור המלה בפרסית.

הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־מַלְכוּתוֹ כִּי רַבָּה הִיא וְכָל־הַנָּשִׁים
יִתְּנוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶן לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן: כא וַיִּיטַב הַדָּבָר
בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּדְבַר מְמוּכָן: כב וַיִּשְׁלַח
סְפָרִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ
וְאֶל־עַם וָעַם כִּלְשׁוֹנוֹ לִהְיוֹת כָּל־אִישׁ שֹׁרֵר בְּבֵיתוֹ
וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ: ב א אַחַר הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְ[8] חֲמַת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת־וַשְׁתִּי
וְאֶת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה וְאֶת אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ: ב וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־
הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת
מַרְאֶה: ג וְיַפְקֵד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ
וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נַעֲרָה־בְתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שׁוּשַׁן
הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים אֶל־יַד הֵגַא סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר
הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרֻקֵיהֶן: ד וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ
תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ
כֵּן: ה אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
וּשְׁמוֹ מָרְדְּכַי בֶּן[10] יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי בֶּן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי:
ו אֲשֶׁר הָגְלָה מִירוּשָׁלַיִם עִם־הַגֹּלָה אֲשֶׁר הָגְלְתָה עִם
יְכָנְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל:
ז וַיְהִי אֹמֵן אֶת־הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר בַּת־דֹּדוֹ כִּי אֵין לָהּ
אָב וָאֵם וְהַנַּעֲרָה יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבַת מַרְאֶה וּבְמוֹת אָבִיהָ
וְאִמָּהּ לְקָחָהּ מָרְדְּכַי לוֹ לְבַת: ח וַיְהִי בְּהִשָּׁמַע דְּבַר־
הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וּבְהִקָּבֵץ נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן
הַבִּירָה אֶל־יַד הֵגַי וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ
אֶל־יַד הֵגַי שֹׁמֵר הַנָּשִׁים: ט וַתִּיטַב הַנַּעֲרָה בְּעֵינָיו
וַתִּשָּׂא מלרע חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־
מָנוֹתָהּ לָתֶת לָהּ וְאֶת שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת הָרְאֻיוֹת היר"ד רפויה
לָתֶת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶת־נַעֲרוֹתֶיהָ לְטוֹב
בֵּית הַנָּשִׁים: י לֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ וְאֶת־מֹולַדְתָּהּ
כִּי מָרְדְּכַי צִוָּה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־תַגִּיד: יא וּבְכָל־יוֹם
וָיוֹם מָרְדְּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית־הַנָּשִׁים
לְדַעַת אֶת־שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמַה־יֵּעָשֶׂה בָּהּ: יב וּבְהַגִּיעַ
תֹּר נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ
הֱיוֹת לָהּ כְּדָת הַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵן
יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר
וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים: יג וְזֶה
הַנַּעֲרָה בָּאָה מלרע אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר
יִנָּתֵן[11] לָהּ לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ:
יד בָּעֶרֶב הִיא בָאָה מלרע וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה מלרע אֶל־בֵּית
הַנָּשִׁים שֵׁנִי אֶל־יַד שַׁעַשְׁגַּז[12] סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר
הַפִּילַגְשִׁים לֹא־תָבוֹא עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חָפַץ
בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה[13] בְשֵׁם: טו וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־
אֲבִיחַיִל דֹּד מָרְדְּכַי אֲשֶׁר לָקַח־לוֹ לְבַת לָבוֹא אֶל־

הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בכל מלכותו כִּי רַבָּה הִיא וכל הַנָּשִׁים
יִתְּנוּ יְקָר לבעליהן לְמִגָּדוֹל וְעַד קָטָן וַיִּיטַב הַדָּבָר
בעיני הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כדבר מְמוּכָן וַיִּשְׁלַח
סְפָרִים אֶל כָּל מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ
וְאֶל עַם וָעַם כִּלְשׁוֹנוֹ לִהְיוֹת כל אִישׁ שֹׁרֵר בְּבֵיתוֹ
וּמְדַבֵּר כלשון עַמּוֹ אחר הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה כשך חֲמַת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת וַשְׁתִּי
וְאֶת אֲשֶׁר עשתה וְאֶת אֲשֶׁר נגזר עָלֶיהָ וַיֹּאמְרוּ נערי
המלך מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ למלך נערות בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת
מַרְאֶה וַיַּפְקֵד הַמֶּלֶךְ פקידים בְּכָל מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ
וְיִקְבְּצוּ אֶת כָּל נערה בְּתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל שׁוּשַׁן
הַבִּירָה אֶל בֵּית הַנָּשִׁים אֶל יַד הֵגַא סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר
הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרֻקֵיהֶן וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ
תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי וַיִּיטַב הַדָּבָר בעיני הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ
כֵּן איש יהודי היה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
ושמו מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש אִישׁ יְמִינִי
אֲשֶׁר הָגְלָה מירושלים עִם הַגֹּלָה אֲשֶׁר הָגְלְתָה עִם
יְכָנְיָה מלך יהודה אֲשֶׁר הֶגְלָה נבוכדנצר מֶלֶךְ בָּבֶל
ויהי אֹמֵן אֶת הֲדַסָּה הִיא אסתר בת דודו כִּי אֵין לָהּ
אָב וָאֵם והנערה יְפַת תֹּאַר וטובת מַרְאֶה ובמות אָבִיהָ
ואמה לְקָחָהּ מָרְדְּכַי לוֹ לבת וַיְהִי בְּהִשָּׁמַע דְּבַר
המלך וְדָתוֹ וּבְהִקָּבֵץ נערות רַבּוֹת אֶל שׁוּשַׁן
הַבִּירָה אֶל יַד הֵגַי ותלקח אֶסְתֵּר אֶל בֵּית הַמֶּלֶךְ
אֶל יַד הֵגַי שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתִּיטַב הַנַּעֲרָה בְּעֵינָיו
וַתִּשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת
מָנוֹתָהּ לָתֶת לָהּ וְאֶת שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת הָרְאֻיוֹת
לָתֶת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶת נערותיה לְטוֹב
בֵּית הַנָּשִׁים לֹא הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת עַמָּהּ וְאֶת מולדתה
כִּי מָרְדְּכַי צִוָּה עָלֶיהָ אשר לֹא תַגִּיד וּבְכָל יוֹם
וָיוֹם מָרְדְּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית הַנָּשִׁים
לָדַעַת אֶת שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמַה יֵּעָשֶׂה בָּהּ וּבְהַגִּיעַ
תֹּר נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ
הֱיוֹת לָהּ כְּדָת הַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵן
יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר
וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים וְזֶה
הַנַּעֲרָה בָּאָה מלרע אֶל הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל אֲשֶׁר תֹּאמַר
יִנָּתֵן לָהּ לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד בֵּית הַמֶּלֶךְ
בָּעֶרֶב הִיא בָאָה מלרע וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה מלרע אֶל בֵּית
הַנָּשִׁים שֵׁנִי אֶל יַד שַׁעַשְׁגַּז סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר
הַפִּילַגְשִׁים לֹא תָבוֹא עוֹד אֶל הַמֶּלֶךְ כִּי אִם חָפַץ
בָּהּ הַמֶּלֶךְ ונקראה בְשֵׁם וּבְהַגִּיעַ תֹּר אֶסְתֵּר בַּת
אֲבִיחַיִל דֹּד מָרְדְּכַי אֲשֶׁר לָקַח לו לבת לָבוֹא אֶל

7) פסוק כ: הע"ן בשוא נח. 8) פסוק א: מנהגנו לומר כל הקהל תיבה זו ביחד בקול רם. 9) פסוק ה: פסוק זה נוהגים לומר כל הקהל ביחד בקול רם שהוא תחילת הגאולה, ואח"כ יחזור הש"ץ לבדו בקול רם על כל הפסוק. 10) שם: יאריך מעט בתיבה זו. 11) פסוק י"ג: הטעם בנו"ן עם העמדה קלה בתי"ו, וכן כל לשון "ינתן" "להנתן" "ותנתן" "וינתן" שבמגילה אם הטעם בנו"ן, והתי"ו מנוקדת בצירי. 12) פסוק י"ד: הגימ"ל רפויה בספרים מדוייקים (תנ"ך קורן וברויאר). וכנראה שכך היה שמו בפרסית. 13) שם: מנהגנו לקרוא הרי"ש בשוא קמץ, והובא מנהג זה בספר דקדוקי הטעמים (עמוד 14).

הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְשָׁה דָּבָר כִּי אִם אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר
הֵגִי סָרִיס־הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי אֶסְתֵּר
נֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ: ט וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ
הָעֲשִׂירִי הוּא־חֹדֶשׁ טֵבֵת בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְמַלְכוּתוֹ:
י וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן
וָחֶסֶד לְפָנָיו מִכָּל־הַבְּתוּלוֹת וַיָּשֶׂם כֶּתֶר־מַלְכוּת
בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת וַשְׁתִּי: יא וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
מִשְׁתֶּה גָּדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֶת מִשְׁתֵּה
אֶסְתֵּר וַהֲנָחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה וַיִּתֶּן מַשְּׂאֵת יזהר לבטא האל"ף
בְּיַד הַמֶּלֶךְ: יב וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית וּמָרְדְּכַי
יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ: יג אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מֹולַדְתָּהּ
וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדְּכָי וְאֶת־מַאֲמַר
מָרְדְּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְאָמְנָה
אִתּוֹ: יד בַּיָּמִים

המלך לא בקשה דבר כי אם את אשר יאמר
הגי סריס המלך שמר הנשים ותהי אסתר
נשאת חן בעיני כל ראיה ותלקח אסתר אל
המלך אחשורוש אל בית מלכותו בחדש
העשירי הוא חדש טבת בשנת שבע למלכותו
ויאהב המלך את אסתר מכל הנשים ותשא חן
וחסד לפניו מכל הבתולות וישם כתר מלכות
בראשה וימליכה תחת ושתי ויעש המלך
משתה גדול לכל שריו ועבדיו את משתה
אסתר והנחה למדינות עשה ויתן משאת
כיד המלך ובהקבץ בתולות שנית ומרדכי
ישב בשער המלך אין אסתר מגדת מולדתה
ואת עמה כאשר צוה עליה מרדכי ואת מאמר
מרדכי אסתר עשה כאשר היתה באמנה
אתו בימים

ההם ומרדכי יושב בשער המלך קצף בגתן
ותרש שני סריסי המלך משמרי הסף ויבקשו
לשלח יד במלך אחשורש ויודע הדבר
למרדכי ויגד לאסתר המלכה ותאמר אסתר
למלך בשם מרדכי ויבקש הדבר וימצא ויתלו
שניהם על עץ ויכתב בספר דברי הימים לפני
המלך אחר הדברים האלה

גדל המלך אחשורוש את המן בן המדתא האגגי
וינשאהו וישם את כסאו מעל כל השרים אשר
אתו וכל עבדי המלך אשר בשער המלך כרעים
ומשתחוים להמן כי כן צוה לו המלך ומרדכי לא
יכרע ולא ישתחוה ויאמרו עבדי המלך אשר
בשער המלך למרדכי מדוע אתה עובר את
מצות המלך ויהי באמרם אליו יום ויום ולא שמע
אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי
כי הגיד להם אשר הוא יהודי וירא המן כי אין
מרדכי כרע ומשתחוה לו וימלא המן זמה ויבז
בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי הגידו לו את
עם מרדכי ויבקש המן להשמיד את כל היהודים
אשר בכל מלכות אחשורוש עם מרדכי בחדש
הראשון הוא חדש ניסן בשנת שתים עשרה
למלך אחשורוש הפיל פור הוא הגורל לפני המן
מיום ליום ומחדש לחדש שנים עשר הוא חדש
אדר ויאמר המן למלך אחשורוש
ישנו עם אחד מפזר ומפרד בין העמים בכל
מדינות מלכותך ודתיהם שנות מכל עם ואת דתי
המלך אינם עשים ולמלך אין שוה להניחם אם על

14) פסוק א: מנהגנו לומר כל הקהל תיבה זו ביחד בקול רם. 15) שם: מנהגנו בישיבת "כסא רחמים" להכות ברגליים בשם המן הראשון הכתוב כאן ובשם המן האחרון (להלן ט', כ"ד). וכך עדיף יותר מאשר להכות בכל פעם שנזכר שם המן שזה גורם בלבול ולפעמים חלק מהקהל לא שומעים הכל, וכן נהג הרב בא"ח (ש"ר פרשת תצוה אות יז"ד). וסימניך "מעל כל השרים" ר"ת מכת, ולהלן (ט', כ"ג-כ"ד) "אליהם כי המן" ר"ת אכה. 16) פסוק ח': יזהר להדגיש את הנו"ן.

הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכָּתֵב לְאַבְּדָם וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף
אֶשְׁקוֹל עַל־יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ:
ט וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן בֶּן־
הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים: י וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן
הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ: יא וַיִּקְרְאוּ
סִפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ
וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה הָמָן אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי־הַמֶּלֶךְ
וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר | עַל־מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל־שָׂרֵי עַם
וָעָם מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ:
יב וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־
זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז הכ״ת בחולם: יג פַּתְשֶׁגֶן
הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים
לִהְיוֹת עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה: יד הָרָצִים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר
הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יָשְׁבוּ
לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוּשָׁן נָבוֹכָה: ד א וּמָרְדֳּכַי
יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מָרְדֳּכַי אֶת־
בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר
וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדוֹלָה וּמָרָה: ב וַיָּבֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־
הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ
שָׂק: ג וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־
הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ אֵבֶל גָּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי
וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע לָרַבִּים: ד ותבואינה וַתָּבֹאנָה נַעֲרוֹת
אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ וַיַּגִּידוּ לָהּ וַתִּתְחַלְחַל הַמַّלְכָּה
מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מָרְדֳּכַי
וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ מֵעָלָיו וְלֹא קִבֵּל: ה וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר
לַהֲתָךְ מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הֶעֱמִיד לְפָנֶיהָ
וַתְּצַוֶּהוּ עַל־מָרְדֳּכָי לְדַעַת מַה־זֶּה וְעַל־מַה־זֶּה: ו וַיֵּצֵא
הַתָּךְ אֶל־מָרְדֳּכַי אֶל־רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־
הַמֶּלֶךְ: ז וַיַּגֶּד־לוֹ מָרְדֳּכַי אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֵת |
פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לִשְׁקֹל עַל־גַּנְזֵי
הַמֶּלֶךְ ביהודיים בַּיְּהוּדִים לְאַבְּדָם: ח וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־הַדָּת
אֲשֶׁר־נִתַּן בְּשׁוּשָׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־
אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ
לְהִתְחַנֵּן־לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל־עַמָּהּ: ט וַיָּבֹא
הַתָּךְ וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר אֶת דִּבְרֵי מָרְדֳּכָי: י וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר
לַהֲתָךְ וַתְּצַוֵּהוּ אֶל־מָרְדֳּכָי: יא כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם
מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יֹדְעִים אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר־
יָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־
יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט־לוֹ

הַמֶּלֶךְ טוּב יִכְתֹּב לְאַבְּדָם וַעֲשֶׂרֶת אַלְפֵי כִכַּר כֶּסֶף
אֶשְׁקוֹל עַל יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ:
וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן בֶּן
הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים ויאמר המלך להמן
הַכֶּסֶף נָתוּן לְךָ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ: ויקראו
סִפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ
וַיִּכָּתֵב כְּכָל אֲשֶׁר צִוָּה הָמָן אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ
וְאֶל הַפַּחוֹת אֲשֶׁר | עַל מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל שָׂרֵי עַם
וָעָם מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ:
וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל כָּל מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד
זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז פתשגן
הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל הָעַמִּים
לִהְיוֹת עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה: הָרָצִים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר
הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יָשְׁבוּ
לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוּשָׁן נְבוּכָה: ומרדכי
יָדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מָרְדֳּכַי אֶת
בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר
וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדוֹלָה וּמָרָה וַיָּבֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר
הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ
שָׂק וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר
הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ אֵבֶל גָּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי
וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע לָרַבִּים ותבואינה וַתָּבֹאנָה נַעֲרוֹת
אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ וַיַּגִּידוּ לָהּ וַתִּתְחַלְחַל הַמַّלְכָּה
מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת מָרְדֳּכַי
וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ מֵעָלָיו וְלֹא קִבֵּל: וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר
לַהֲתָךְ מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הֶעֱמִיד לְפָנֶיהָ
וַתְּצַוֶּהוּ עַל מָרְדֳּכַי לְדַעַת מַה זֶּה וְעַל מַה זֶּה: וַיֵּצֵא
הַתָּךְ אֶל מָרְדֳּכַי אֶל רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר
הַמֶּלֶךְ: וַיַּגֶּד לוֹ מָרְדֳּכַי אֵת כָּל אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֵת |
פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לִשְׁקֹל עַל גַּנְזֵי
הַמֶּלֶךְ ביהודיים בַּיְּהוּדִים לְאַבְּדָם: וְאֶת פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב הַדָּת
אֲשֶׁר נִתַּן בְּשׁוּשָׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת
אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ
לְהִתְחַנֵּן לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל עַמָּהּ: וַיָּבֹא
הַתָּךְ וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר אֶת דִּבְרֵי מָרְדֳּכָי: וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר
לַהֲתָךְ וַתְּצַוֵּהוּ אֶל מָרְדֳּכָי: כָּל עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם
מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יֹדְעִים אֲשֶׁר כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר
יָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אֶל הַחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא
יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט לוֹ

הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה וַאֲנִי לֹא
נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם:
יג וַיַּגִּידוּ לְמָרְדְּכָי[17] אֵת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר: יד וַיֹּאמֶר מָרְדְּכָי[17]
לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ לְהִמָּלֵט
בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים: טו כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי
בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה[18] יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים
מִמָּקוֹם אַחֵר וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ
אִם־לְעֵת כָּזֹאת הִגַּעַתְּ הע״ן בפתח לַמַּלְכוּת: טז וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר
לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדְּכָי: טז לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים
הַנִּמְצְאִים הצד״י בשוא נע בְּשׁוּשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאַל־תֹּאכְלוּ[19] וְאַל־
תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם גַּם־אֲנִי וְנַעֲרֹתַי
אָצוּם כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדָּת
וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי[20] אָבָדְתִּי: יז וַיַּעֲבֹר מָרְדְּכָי וַיַּעַשׂ
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוַּתָה עָלָיו אֶסְתֵּר: ה א וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־
הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ
יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַّלְכוּת נֹכַח
פֶּתַח הַבָּיִת: ב וַיְהִי כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר
הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה חֵן בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט
הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִיט הַזָّהָב אֲשֶׁר בְּיָדוֹ
וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ הַשַּׁרְבִיט: ג וַיֹּאמֶר לָהּ
הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־
חֲצִי הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֶן לָךְ: ד וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־
הַמֶּלֶךְ טוֹב יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּה
אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ: ה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן
לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־
הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר: ו וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר
בְּמִשְׁתֵּה הַיָּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֶן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ
עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ: ז וַתַּעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר
שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי: ח אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ
וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת־
בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר
אֶעֱשֶׂה לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ: ט וַיֵּצֵא
הָמָן בַּיּוֹם הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־
מָרְדְּכַי בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא
הָמָן עַל־מָרְדְּכַי חֵמָה: י וַיִּתְאַפֵּק הָמָן וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ
וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־אֹהֲבָיו וְאֶת־זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ: יא וַיְסַפֵּר
לָהֶם הָמָן אֶת־כְּבוֹד עָשְׁרוֹ וְרֹב בָּנָיו וְאֵת כָּל־
אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֶת אֲשֶׁר נִשָּׂאוֹ עַל־הַשָּׂרִים
וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ: יב וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־הֵבִיאָה
אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־
עָשָׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קְרוּא־לָהּ עִם־

המלך את שרביט הזהב וחיה ואני לא
נקראתי לבוא אל המלך זה שלושים יום:
יג ויגידו למרדכי[17] את דברי אסתר: יד ויאמר מרדכי[17]
להשיב אל אסתר אל תדמי בנפשך להמלט
בית המלך מכל היהודים כי אם החרש תחרישי
בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים
ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו ומי יודע
אם לעת כזאת הגעת למלכות: טו ותאמר אסתר
להשיב אל מרדכי: טו לך כנוס את כל היהודים
הנמצאים בשושן וצומו עלי ואל תאכלו ואל
תשתו שלשת ימים לילה ויום גם אני ונערתי
אצום כן ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת
וכאשר אבדתי[20] אבדתי: יז ויעבר מרדכי ויעש
ככל אשר צותה עליו אסתר: ה א ויהי ביום השלישי
ותלבש אסתר מלכות ותעמד בחצר בית
המלך הפנימית נכח בית המלך והמלך
יושב על כסא מלכותו בבית המלכות נכח
פתח הבית: ב ויהי כראות המלך את אסתר
המלכה עמדת בחצר נשאה חן בעיניו ויושט
המלך לאסתר את שרביט הזהב אשר בידו
ותקרב אסתר ותגע בראש השרביט: ג ויאמר לה
המלך מה לך אסתר המלכה ומה בקשתך עד
חצי המלכות וינתן לך: ד ותאמר אסתר אם על
המלך טוב יבוא המלך והמן היום אל המשתה
אשר עשיתי לו: ה ויאמר המלך מהרו את המן
לעשות את דבר אסתר ויבא המלך והמן אל
המשתה אשר עשתה אסתר: ו ויאמר המלך לאסתר
במשתה היין מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך
עד חצי המלכות ותעש: ז ותען אסתר ותאמר
שאלתי ובקשתי: ח אם מצאתי חן בעיני המלך
ואם על המלך טוב לתת את שאלתי ולעשות את
בקשתי יבוא המלך והמן אל המשתה אשר
אעשה להם ומחר אעשה כדבר המלך: ט ויצא
המן ביום ההוא שמח וטוב לב וכראות המן את
מרדכי בשער המלך ולא קם ולא זע ממנו וימלא
המן על מרדכי חמה: י ויתאפק המן ויבוא אל ביתו
וישלח ויבא את אהביו ואת זרש אשתו: יא ויספר
להם המן את כבוד עשרו ורב בניו ואת כל
אשר גדלו המלך ואת אשר נשאו על השרים
ועבדי המלך: יב ויאמר המן אף לא הביאה
אסתר המלכה עם המלך אל המשתה אשר
עשתה כי אם אותי וגם למחר אני קרוא לה עם

17) פסוקים י״ב וי״ג: מנהגנו לקרוא בשני פסוקים אלו בלבד את הדל״ת בשוא קמץ ע״פ דברי הרב לחם הביכורים (דף קכ״א ע״ב). ואין קפידא בזה כמ״ש בספר דקדוקי הטעמים (עמוד 14) שאין לדבר הזה שורש כי אם ברצון הסופרים. ע״ש. 18) פסוק י״ד: רוח והצלה - מנהגנו לומר כל הקהל תיבות אלו ביחד בקול רם. 19) פסוק ט״ז: תֹּאכֵלוּ למנהגנו. 20) שם: יתן הקורא הבדל בין ״אבדתי״ הראשונה שהבי״ת בפתח ל״אבדתי״ השניה שהבי״ת בקמץ (שמבטא הקמץ המדוייק בפה קמוץ, כאילו הפה מלא מים, והוא ממוצע בין חולם לפתח וכמ״ש הראב״ע בספר צחות).

הַמֶּלֶךְ: יג וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר
אֲנִי רֹאֶה אֶת־מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר
הַמֶּלֶךְ: יד וַתֹּאמֶר לוֹ זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־אֹהֲבָיו יַעֲשׂוּ־
עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה (ידגיש המ"ם) וּבַבֹּקֶר | אֱמֹר לַמֶּלֶךְ
וְיִתְלוּ אֶת־מָרְדְּכַי עָלָיו וּבָא עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־
הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׂ
הָעֵץ: ו א בַּלַּיְלָה[21]
הַהוּא נָדְדָה[22] שְׁנַת הַמֶּלֶךְ[23] וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר
הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ:
ב וַיִּמָּצֵא כָתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדְּכַי עַל־בִּגְתָנָא (מלעיל) וָתֶרֶשׁ
שְׁנֵי סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסָּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ
לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: ג וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־
נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה לְמָרְדְּכַי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי
הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו לֹא־נַעֲשָׂה עִמּוֹ דָּבָר: ד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
מִי בֶחָצֵר וְהָמָן בָּא לַחֲצַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה
לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מָרְדְּכַי עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־
הֵכִין לוֹ[24]: ה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמָן עֹמֵד
בֶּחָצֵר וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבוֹא: ו וַיָּבוֹא הָמָן וַיֹּאמֶר לוֹ
הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ
וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יְקָר
יוֹתֵר מִמֶּנִּי: ז וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר
הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ: ח יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר
לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ
וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ: ט וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ
וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַפַּרְתְּמִים
וְהִלְבִּישׁוּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ
וְהַרְכִּיבֻהוּ עַל־הַסּוּס בִּרְחוֹב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו
כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ:
י וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן מַהֵר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־
הַסּוּס כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה־כֵן לְמָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי
הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אַל־תַּפֵּל דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ: יא וַיִּקַּח הָמָן אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ
אֶת־מָרְדְּכַי וַיַּרְכִּבֵהוּ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָנָיו
כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ: יב וַיָּשָׁב
מָרְדְּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ
אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ: יג וַיְסַפֵּר הָמָן לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־
אֹהֲבָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ (ידגיש הלמ"ד) חֲכָמָיו וְזֶרֶשׁ
אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים מָרְדְּכַי אֲשֶׁר הַחִלּוֹתָ
לִנְפֹּל לְפָנָיו לֹא־תוּכַל לוֹ כִּי־נָפוֹל תִּפּוֹל לְפָנָיו:
יד עוֹדָם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ וַיַּבְהִלוּ
לְהָבִיא אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר:
ז א וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה: ב וַיֹּאמֶר

הַמֶּלֶךְ וכל זה איננו שוה לי בכל עת אשר
אני ראה את מרדכי היהודי יושב בשער
המלך ותאמר לו זרש אשתו וכל אהביו יעשו
עץ גבה חמשים אמה ובבקר אמר למלך
ויתלו את מרדכי עליו ובא עם המלך אל
המשתה שמח וייטב הדבר לפני המן ויעש
העץ בלילה
ההוא נדדה שנת המלך ויאמר להביא את ספר
הזכרנות דברי הימים ויהיו נקראים לפני המלך
וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי על בגתנא ותרש
שני סריסי המלך משמרי הסף אשר בקשו
לשלח יד במלך אחשורוש ויאמר המלך מה
נעשה יקר וגדולה למרדכי על זה ויאמרו נערי
המלך משרתיו לא נעשה עמו דבר ויאמר המלך
מי בחצר והמן בא לחצר בית המלך החיצונה
לאמר למלך לתלות את מרדכי על העץ אשר
הכין לו ויאמרו נערי המלך אליו הנה המן עמד
בחצר ויאמר המלך יבוא ויבוא המן ויאמר לו
המלך מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו
ויאמר המן בלבו למי יחפץ המלך לעשות יקר
יותר ממני ויאמר המן אל המלך איש אשר
המלך חפץ ביקרו יביאו לבוש מלכות אשר
לבש בו המלך וסוס אשר רכב עליו המלך
ואשר נתן כתר מלכות בראשו ונתון הלבוש
והסוס על יד איש משרי המלך הפרתמים
והלבישו את האיש אשר המלך חפץ ביקרו
והרכיבהו על הסוס ברחוב העיר וקראו לפניו
ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו
ויאמר המלך להמן מהר קח את הלבוש ואת
הסוס כאשר דברת ועשה כן למרדכי היהודי
היושב בשער המלך אל תפל דבר מכל אשר
דברת ויקח המן את הלבוש ואת הסוס וילבש
את מרדכי וירכיבהו ברחוב העיר ויקרא לפניו
ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו וישב
מרדכי אל שער המלך והמן נדחף אל ביתו
אבל וחפוי ראש ויספר המן לזרש אשתו ולכל
אהביו את כל אשר קרהו ויאמרו לו חכמיו וזרש
אשתו אם מזרע היהודים מרדכי אשר החלות
לנפל לפניו לא תוכל לו כי נפול תפול לפניו
עודם מדברים עמו וסריסי המלך הגיעו ויבהלו
להביא את המן אל המשתה אשר עשתה אסתר:
ז א ויבא המלך והמן לשתות עם אסתר המלכה ויאמר
המלך וכל זה איננו שוה לי בכל עת אשר
אני ראה את מרדכי היהודי יושב בשער
המלך ותאמר לו זרש אשתו וכל אהביו יעשו
עץ גבה חמשים אמה ובבקר אמר למלך
ויתלו את מרדכי עליו ובא עם המלך אל
המשתה שמח וייטב הדבר לפני המן ויעש
העץ בלילה
ההוא נדדה שנת המלך ויאמר להביא את ספר
הזכרנות דברי הימים ויהיו נקראים לפני המלך
וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי על בגתנא ותרש
שני סריסי המלך משמרי הסף אשר בקשו
לשלח יד במלך אחשורוש ויאמר המלך מה
נעשה יקר וגדולה למרדכי על זה ויאמרו נערי
המלך משרתיו לא נעשה עמו דבר ויאמר המלך
מי בחצר והמן בא לחצר בית המלך החיצונה
לאמר למלך לתלות את מרדכי על העץ אשר
הכין לו ויאמרו נערי המלך אליו הנה המן עמד
בחצר ויאמר המלך יבוא ויבוא המן ויאמר לו
המלך מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו
ויאמר המן בלבו למי יחפץ המלך לעשות יקר
יותר ממני ויאמר המן אל המלך איש אשר
המלך חפץ ביקרו יביאו לבוש מלכות אשר
לבש בו המלך וסוס אשר רכב עליו המלך
ואשר נתן כתר מלכות בראשו ונתון הלבוש
והסוס על יד איש משרי המלך הפרתמים
והלבישו את האיש אשר המלך חפץ ביקרו
והרכיבהו על הסוס ברחוב העיר וקראו לפניו
ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו
ויאמר המלך להמן מהר קח את הלבוש ואת
הסוס כאשר דברת ועשה כן למרדכי היהודי
היושב בשער המלך אל תפל דבר מכל אשר
דברת ויקח המן את הלבוש ואת הסוס וילבש
את מרדכי וירכיבהו ברחוב העיר ויקרא לפניו
ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו וישב
מרדכי אל שער המלך והמן נדחף אל ביתו
אבל וחפוי ראש ויספר המן לזרש אשתו ולכל
אהביו את כל אשר קרהו ויאמרו לו חכמיו וזרש
אשתו אם מזרע היהודים מרדכי אשר החלות
לנפל לפניו לא תוכל לו כי נפול תפול לפניו
עודם מדברים עמו וסריסי המלך הגיעו ויבהלו
להביא את המן אל המשתה אשר עשתה אסתר
ויבא המלך והמן לשתות עם אסתר המלכה ויאמר

21) פסוק א: פסוק זה נוהגים לומר כל הקהל ביחד בקול רם שהוא מענין הגאולה. 22) שם: נָדְדָה למנהגנו. 23) שם: יאריך בתיבת "המלך" בקול רם וניגון ביותר, לרמוז על מה שדרשו חז"ל במגילה (דף ט"ו סע"ב) נדדה שנת מלכו של עולם (מועד לכל חי סימן ל"א אות ס"ט). 24) פסוק ד: יש נוהגים להדגיש תיבת "לו" בהטעמה יתירה לרמוז על דרשת חז"ל במגילה (דף ט"ז ע"א) שלעצמו הכין.

הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בְּמִשְׁתֵּה הַיָּיִן מַה־
שְּׁאֵלָתֵךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֶן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ
עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ: ג וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמַר
אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב
תִּנָּתֶן־לִי נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי בְּבַקָּשָׁתִי: ד כִּי נִמְכַּרְנוּ
אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד וְאִלּוּ מלרע לַעֲבָדִים
וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכַּרְנוּ הֶחֱרַשְׁתִּי כִּי אֵין הַצָּר שׁוֶה בְּנֶזֶק
הַמֶּלֶךְ: ה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיֹּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאֵי־
זֶה הוּא אֲשֶׁר־מְלָאוֹ לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן: ו וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר
אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הָמָן הָרָע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת מִלִּפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה: ז וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיָּיִן
אֶל־גִּנַּת הַבִּיתָן וְהָמָן עָמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר
הַמַּלְכָּה כִּי רָאָה כִּי־כָלְתָה אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת הַמֶּלֶךְ:
ח וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת הַבִּיתָן אֶל־בֵּית [משְׁתֵּה הַיָּיִן
וְהָמָן נֹפֵל עַל־הַמִּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבּוֹשׁ אֶת־הַמַּלְכָּה עִמִּי בַּבָּיִת
הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפוּ מלרע : ט וַיֹּאמֶר
חַרְבוֹנָה[25] אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה־
הָעֵץ אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמָן לְמָרְדֳּכַי אֲשֶׁר דִּבֶּר־טוֹב עַל־
הַמֶּלֶךְ עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה ידגיש המ״ם וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ תְּלֻהוּ עָלָיו: י וַיִּתְלוּ[26] אֶת־הָמָן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין
לְמָרְדֳּכָי וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה: ח א בַּיּוֹם
הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית
הָמָן צֹרֵר היהודיים הַיְּהוּדִים וּמָרְדֳּכַי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־הִגִּידָה
אֶסְתֵּר מָה הוּא־לָהּ: ב וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶׁר
הֶעֱבִיר מֵהָמָן וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדֳּכָי וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־מָרְדֳּכָי
עַל־בֵּית הָמָן: ג וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר
אֶת־רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי וְאֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב עַל־
הַיְּהוּדִים: ד וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת שַׁרְבִיט הַזָּהָב
וַתָּקָם אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: ה וַתֹּאמֶר אִם־עַל־
הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־מָצָאתִי חֵן לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינָיו יִכָּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים
מַחֲשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי אֲשֶׁר כָּתַב לְאַבֵּד
אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ: ו כִּי אֵיכָכָה
אוּכַל וְרָאִיתִי[27] בָּרָעָה אֲשֶׁר־יִמְצָא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה
אוּכַל וְרָאִיתִי[27] בְּאָבְדַן מֹולַדְתִּי: ז וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּלְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי
הִנֵּה בֵית־הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר וְאֹתוֹ תָלוּ עַל־הָעֵץ עַל
אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ ביהודיים בַּיְּהוּדִים: ח וְאַתֶּם כִּתְבוּ עַל־הַיְּהוּדִים
כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְחִתְמוּ בְּטַבַּעַת

המלך לאסתר גם ביום השני במשתה היין מה
שאלתך אסתר המלכה ותנתן לך ומה בקשתך
עד זזצי המלכות ותעש ותען אסתר המלכה ותאמר
אם מצאתי זן בעיניך המלך ואם על המלך טוב
תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי כי נמכרנו
אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד ואלו לעבדים
ולשפחות נמכרנו הזחרשתי כי אין הצר שוה בנזק
המלך ויאמר המלך
אחשורוש ויאמר לאסתר המלכה מי הוא זה ואי
זה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן ותאמר אסתר
איש צר ואויב המן הרע הזה והמן נבעת מלפני
המלך והמלכה והמלך קם בזזמתו ממשתה היין
אל גנת הביתן והמן עמד לבקש על נפשו מאסתר
המלכה כי ראה כי כלתה אליו הרעה מאת המלך
והמלך שב מגנת הביתן אל בית משתה היין
והמן נפל על המטה אשר אסתר עליה ויאמר
המלך הגם לכבוש את המלכה עמי בבית
הדבר יצא מפי המלך ופני המן זחפו ויאמר
זרבונה אזזד מן הסריסים לפני המלך גם הנה
העץ אשר עשה המן למרדכי אשר דבר טוב על
המלך עמד בבית המן גבה זמשים אמה ויאמר
המלך תלהו עליו ויתלו את המן על העץ אשר הכין
למרדכי וזמת המלך שככה ביום
ההוא נתן המלך אחשורוש לאסתר המלכה את בית
המן צרר היהודים ומרדכי בא לפני המלך כי הגידה
אסתר מה הוא לה ויסר המלך את טבעתו אשר
העביר מהמן ויתנה למרדכי ותשם אסתר את מרדכי
על בית המן ותוסף אסתר ותדבר לפני
המלך ותפל לפני רגליו ותבך ותתחנן לו להעביר
את רעת המן האגגי ואת מזשבתו אשר זשב על
היהודים ויושט המלך לאסתר את שרבט הזהב
ותקם אסתר ותעמד לפני המלך ותאמר אם על
המלך טוב ואם מצאתי זן לפניו וכשר הדבר לפני
המלך וטובה אני בעיניו יכתב להשיב את הספרים
מזשבת המן בן המדתא האגגי אשר כתב לאבד
את היהודים אשר בכל מדינות המלך כי איככה
אוכל וראיתי ברעה אשר ימצא את עמי ואיככה
אוכל וראיתי באבדן מולדתי ויאמר
המלך אחשורש לאסתר המלכה ולמרדכי היהודי
הנה בית המן נתתי לאסתר ואתו תלו על העץ על
אשר שלזז ידו ביהודיים ואתם כתבו על היהודים
כטוב בעיניכם בשם המלך וזזתמו בטבעת

25) פסוק ט׳: ויאמר חרבונה – יש נוהגים שכאשר הש״ץ אומר תיבות אלו, עונים הקהל ״זכור לטוב״. 26) פסוק י׳: מנהגנו לקרוא גם פסוק זה כל הקהל ביחד בקול רם. 27) פסוק ו׳: מנהגנו לקרוא את הוא״ו בשוא פתח, לפי שמנוקדת בשוא געיא.

הַמֶּלֶךְ כִּי־כְתָב אֲשֶׁר־נִכְתָּב בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתּוֹם
בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב׃ ט וַיִּקָּרְאוּ סִפְרֵי־הַמֶּלֶךְ
בָּעֵת־הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חֹדֶשׁ סִיוָן
בִּשְׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה
מָרְדֳּכַי אֶל־הַיְּהוּדִים וְאֶל הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת
וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת אֲשֶׁר | מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע
וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם
וָעָם כִּלְשֹׁנוֹ וְאֶל־הַיְּהוּדִים כִּכְתָבָם וְכִלְשׁוֹנָם׃ י וַיִּכְתֹּב
בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ וַיַּחְתֹּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ
וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים בַּסּוּסִים רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ
הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי הָרַמָּכִים׃ יא אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ
לַיְּהוּדִים | אֲשֶׁר בְּכָל־עִיר וָעִיר לְהִקָּהֵל וְלַעֲמֹד
עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד וְלַהֲרֹג[28] וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־חֵיל עַם
וּמְדִינָה הַצָּרִים אֹתָם טַף וְנָשִׁים וּשְׁלָלָם לָבוֹז הב"ת בחולם׃ יב בְּיוֹם
אֶחָד בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ יג פַּתְשֶׁגֶן
הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־
הָעַמִּים וְלִהְיוֹת הַיְּהוּדִים עתודים עֲתִידִים לַיּוֹם הַזֶּה לְהִנָּקֵם
מֵאֹיְבֵיהֶם׃ יד הָרָצִים רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים יָצְאוּ
מְבֹהָלִים וּדְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן
הַבִּירָה׃ טו [29]וּמָרְדֳּכַי יָצָא | מִלִּפְנֵי
הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וָחוּר וַעֲטֶרֶת זָהָב
גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה
וְשָׂמֵחָה׃ טז לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה[30] וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן
וִיקָר׃ יז וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר וָעִיר מְקוֹם
אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן
לַיְּהוּדִים מִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ
מִתְיַהֲדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם׃ ט א וּבִשְׁנֵים
עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם
בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ לְהֵעָשׂוֹת בַּיּוֹם
אֲשֶׁר שִׁבְּרוּ אֹיְבֵי הַיְּהוּדִים לִשְׁלוֹט בָּהֶם וְנַהֲפוֹךְ
הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְּהוּדִים הֵמָּה בְּשֹׂנְאֵיהֶם׃
ב נִקְהֲלוּ הַיְּהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לִשְׁלֹחַ יָד בְּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם וְאִישׁ
לֹא־עָמַד לִפְנֵיהֶם[31] כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עַל־כָּל־הָעַמִּים׃
ג וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־הַיְּהוּדִים כִּי־
נָפַל פַּחַד־מָרְדֳּכַי עֲלֵיהֶם׃ ד כִּי־גָדוֹל מָרְדֳּכַי בְּבֵית
הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת כִּי־הָאִישׁ
מָרְדֳּכַי הוֹלֵךְ וְגָדוֹל׃ ה וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם
מַכַּת־חֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְדָן האל"ף בפתח וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם׃
ו וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ[32] מֵאוֹת

המלך כי כתב אשר נכתב בשם המלך ונחתום
בטבעת המלך אין להשיב ויקראו ספרי המלך
בעת ההיא בחדש השלישי הוא חדש סיון
בשלושה ועשרים בו ויכתב ככל אשר צוה
מרדכי אל היהודים ואל האחשדרפנים והפחות
ושרי המדינות אשר מהדו ועד כוש שבע
ועשרים ומאה מדינה מדינה ומדינה ככתבה ועם
ועם כלשנו ואל היהודים ככתבם וכלשונם ויכתב
בשם המלך אחשורש ויחתם בטבעת המלך
וישלח ספרים ביד הרצים בסוסים רכבי הרכש
האחשתרנים בני הרמכים אשר נתן המלך
ליהודים אשר בכל עיר ועיר להקהל ולעמד
על נפשם להשמיד ולהרג ולאבד את כל חיל עם
ומדינה הצרים אתם טף ונשים ושללם לבוז ביום
אחד בכל מדינות המלך אחשורוש בשלושה
עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר פתשגן
הכתב להנתן דת בכל מדינה ומדינה גלוי לכל
העמים ולהיות היהודיים עתודים ליום הזה להנקם
מאיביהם הרצים רכבי הרכש האחשתרנים יצאו
מבהלים ודחופים בדבר המלך והדת נתנה בשושן
הבירה ומרדכי יצא מלפני
המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב
גדולה ותכריך בוץ וארגמן והעיר שושן צהלה
ושמחה ליהודים היתה אורה ושמחה וששון
ויקר ובכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום
אשר דבר המלך ודתו מגיע שמחה וששון
ליהודים משתה ויום טוב ורבים מעמי הארץ
מתיהדים כי נפל פחד היהודים עליהם ובשנים
עשר חדש הוא חדש אדר בשלושה עשר יום
בו אשר הגיע דבר המלך ודתו להעשות ביום
אשר שברו איבי היהודים לשלוט בהם ונהפוך
הוא אשר ישלטו היהודים המה בשנאיהם
נקהלו היהודים בעריהם בכל מדינות המלך
אחשורוש לשלח יד במבקשי רעתם ואיש
לא עמד לפניהם כי נפל פחדם על כל העמים
וכל שרי המדינות והאחשדרפנים והפחות ועשי
המלאכה אשר למלך מנשאים את היהודים כי
נפל פחד מרדכי עליהם כי גדול מרדכי בבית
המלך ושמעו הולך בכל המדינות כי האיש
מרדכי הולך וגדול ויכו היהודים בכל איביהם
מכת חרב והרג ואבדן ויעשו בשנאיהם כרצונם
ובשושן הבירה הרגו היהודים ואבד חמש מאות

28) פסוק י"א: בספרי ספרד הקדמונים כתוב "ולהרג" בוא"ו והוא הנוסח הנכון והישר. וע"כ א"צ לחזור את הפסוק פעמיים פעם בוא"ו ופעם בלי וא"ו. ועיין בירחון אור תורה התשמ"ח סימן פ"ז. 29) פסוק ט"ו: פסוק זה ופסוק שלאחריו נוהגים לומר כל הקהל ביחד בקול רם. 30) פסוק ט"ז: בקריאת המגילה ביום, כשאומר תיבת "אורה" – יראה את הס"ת המונח לפניו על התיבה, וכשאומר תיבת "ויקר" ימשמש בתפלין של ראש. 31) פסוק ב': הנכון לומר "לפניהם" בלמ"ד דוקא, ואכמ"ל. 32) פסוק ו': מכאן יקרא הש"ץ בנשימה אחת עד תיבת "עשרת" בפסוק י' ועד בכלל.

אִישׁ: | ז וְאֶת[33] | איש | ואת

פַּרְשַׁנְדָּתָא | וְאֶת | פרשנדתא | ואת

דַּלְפוֹן | וְאֶת | דלפון | ואת

אַסְפָּתָא: | ח וְאֶת | אספתא | ואת

פּוֹרָתָא | וְאֶת | פורתא | ואת

אֲדַלְיָא | וְאֶת | אדליא | ואת

אֲרִידָתָא: | ט וְאֶת | ארידתא | ואת

פַּרְמַשְׁתָּא | וְאֶת | פרמשתא | ואת

אֲרִיסַי | וְאֶת | אריסי | ואת

אֲרִידַי | וְאֶת | ארידי | ואת

וַיְזָתָא[34]: | י עֲשֶׂרֶת | ויזתא | עשרת

בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא צֹרֵר הַיְּהוּדִים הָרָגוּ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם: יא בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהֲרוּגִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: יב וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ מֶה עָשׂוּ וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עוֹד וְתֵעָשׂ: יג וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן מלרע גַּם־מָחָר לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן לַעֲשׂוֹת כְּדַת הַיּוֹם וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ עַל־הָעֵץ: יד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת כֵּן וַתִּנָּתֶן דָּת בְּשׁוּשַׁן וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן תָּלוּ: טו וַיִּקָּהֲלוּ היהודיים הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וַיַּהַרְגוּ בְשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם: טז וּשְׁאָר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ נִקְהֲלוּ וְעָמַד עַל־נַפְשָׁם וְנוּחַ מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרוֹג בְּשֹׂנְאֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים אֶלֶף וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם: יז בְּיוֹם־שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְנוּחַ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה: יח והיהודיים וְהַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנוּחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה: יט עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים הפרזים הַפְּרָזִים הַיֹּשְׁבִים

בני המן בן המדתא צרר היהודים הרגו ובבזה לא שלחו את ידם ביום ההוא בא מספר ההרוגים בשושן הבירה לפני המלך ויאמר המלך לאסתר המלכה בשושן הבירה הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש ואת עשרת בני המן בשאר מדינות המלך מה עשו ומה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך עוד ותעש ותאמר אסתר אם על המלך טוב ינתן גם מחר ליהודים אשר בשושן לעשות כדת היום ואת עשרת בני המן יתלו על העץ ויאמר המלך להעשות כן ותנתן דת בשושן ואת עשרת בני המן תלו ויקהלו היהודים אשר בשושן גם ביום ארבעה עשר לחדש אדר ויהרגו בשושן שלש מאות איש ובבזה לא שלחו את ידם ושאר היהודים אשר במדינות המלך נקהלו ועמד על נפשם ונוח מאיביהם והרוג בשנאיהם חמשה וששים אלף ובבזה לא שלחו את ידם: ביום שלושה עשר לחדש אדר ונוח בארבעה עשר בו ועשה אתו יום משתה ושמחה והיהודים אשר בשושן נקהלו בשלושה עשר בו ובארבעה עשר בו ונוח בחמשה עשר בו ועשה אתו יום משתה ושמחה על כן היהודים הפרזים הישבים

33) פסוק ז׳: יזהר לקרוא כל "ואת" "ואת" מתוך המגילה, כי יש טועים מחמת המהירות של נשימה אחת לקרותם בעל־פה. 34) פסוק ט׳: יאריך בוי"ו של "ויזתא".

בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר שִׂמְחָה וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ: כ וַיִּכְתֹּב מָרְדְּכַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים: כא לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֶת יוֹם־חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה: כב כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַךְ הת״א בשוא נח לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים: כג וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים אֶת אֲשֶׁר־הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֶת אֲשֶׁר־כָּתַב מָרְדְּכַי אֲלֵיהֶם: כד כִּי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר כָּל־הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם וְהִפִּל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם: כה וּבְבֹאָהּ[35] לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר עִם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים עַל־רֹאשׁוֹ וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ: כו עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פּוּרִים הת״א רפה עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־כֵּן עַל־כָּל־דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת[36] הַזֹּאת וּמַה־רָּאוּ עַל־כָּכָה וּמַה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם: כז קִיְּמוּ וקבל וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם | וְעַל־זַרְעָם וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבוֹר לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת־שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה: כח וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם: כט וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַת־אֲבִיחַיִל וּמָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֵת אִגֶּרֶת[36] הַפֻּרִים הַזֹּאת הַשֵּׁנִית: ל וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֶל־שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלוֹם וֶאֱמֶת: לא לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיַּם[37] עֲלֵיהֶם מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי וְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְכַאֲשֶׁר קִיְּמוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־זַרְעָם דִּבְרֵי הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקָתָם: לב וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר קִיַּם[37] דִּבְרֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר:

י א וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אחשרש אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ | מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם: ב וְכָל־מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפְרָשַׁת גְּדֻלַּת מָרְדְּכַי אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מָדַי וּפָרָס: ג [38]כִּי | מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ:

בערי הפרזות עשים את יום ארבעה עשר לחדש אדר שמחה ומשתה ויום טוב ומשלח מנות איש לרעהו: כ ויכתב מרדכי את הדברים האלה וישלח ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות המלך אחשורוש הקרובים והרחוקים: כא לקים עליהם להיות עשים את יום ארבעה עשר לחדש אדר ואת יום חמשה עשר בו בכל שנה ושנה: כב כימים אשר נחו בהם היהודים מאויביהם והחדש אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב לעשות אותם ימי משתה ושמחה ומשלח מנות איש לרעהו ומתנות לאבינים: כג וקבל היהודים את אשר החלו לעשות ואת אשר כתב מרדכי אליהם: כד כי המן בן המדתא האגגי צרר כל היהודים חשב על היהודים לאבדם והפל פור הוא הגורל להמם ולאבדם: כה ובבאה[35] לפני המלך אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר חשב על היהודים על ראשו ותלו אתו ואת בניו על העץ: כו על כן קראו לימים האלה פורים הת״א רפה על שם הפור על כן על כל דברי האגרת[36] הזאת ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהם: כז קימו וקבל היהודים עליהם ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם ולא יעבור להיות עשים את שני הימים האלה ככתבם וכזמנם בכל שנה ושנה: כח והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם: כט ותכתב אסתר המלכה בת אביחיל ומרדכי היהודי את כל תקף לקים את אגרת[36] הפרים הזאת השנית: ל וישלח ספרים אל כל היהודים אל שבע ועשרים ומאה מדינה מלכות אחשורוש דברי שלום ואמת: לא לקים את ימי הפרים האלה בזמניהם כאשר קים[37] עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה וכאשר קימו על נפשם ועל זרעם דברי הצומות וזעקתם: לב ומאמר אסתר קים[37] דברי הפרים האלה ונכתב בספר:

יא וישם המלך אחשורש | מס על הארץ ואיי הים: ב וכל מעשה תקפו וגבורתו ופרשת גדלת מרדכי אשר גדלו המלך הלוא־הם כתובים על־ספר דברי הימים למלכי מדי ופרס: ג [38]כי | מרדכי היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול ליהודים ורצוי לרב אחיו דרש טוב לעמו ודבר שלום לכל זרעו:

ואומרים: "לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂן וִיקָר": ויגלול המגילה ואח״כ יברך ברכה אחרונה. ויזהר שלא יברך בשעה שגולל.

35) פסוק כ״ה: וּבְבֹאָהּ למנהגנו. 36) פסוק כ״ו וכ״ט: ינענע המגילה בתיבת אגרת. 37) פסוק ל״א ול״ב: הקו״ף בחיריק והיו״ד בפתח. 38) פסוק ג׳: מנהגנו לקרוא גם פסוק זה כל הקהל ביחד בקול רם.